ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Περιλαμβάνον γενικῶς ἀνέκδοτον ἁγιορειτικὴν κ.λ.π. ὕλην, οἷον ἀνεκδότους Ἀκολουθίας ἁγίων, Κανόνας παρακλητικοὺς καὶ μὴ καὶ ἄλλα σοφὰ ἀποφθέγματα ἁγίων ἀνδρῶν, παλαιοτέρων καὶ νεωτέρων, εὑρισκόμενα εἰς τοὺς κώδικας τῶν Μονῶν.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΥΠΟ
ΣΩΤΗΡΙΟΥ Ν. ΣΧΟΙΝΑ

ΕΤΟΣ ΚΖ' 1962

1962
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,,
ΣΩΤΗΡΙΟΥ Ν. ΣΧΟΙΝΑ
ΕΝ ΒΟΛΩ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΤΟΣ ΚΖ'. (τεῦχος 1ον) 1962 ΑΡ. 305 - 306



ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
Ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Ἰανουάριος - Φεβρουάριος

Διευθυντὴς - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 37

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Ἀδελφοὶ ἐν Κυρίῳ,

Καὶ πάλιν εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ νέου χρόνου. Διέβημεν μὲ βῆμα γοργὸν ἕνα σταθμὸν τῆς ἐπιγείου ζωῆς ἡμῶν! Νέον χρονικὸν σημεῖον! Νέον ἔτος. Καὶ τούτου ἡ λάμψις θὰ «ξεθωριάσῃ!» Ἡ νεότης του θὰ παρέλθῃ, θὰ γηράσῃ! Θὰ ἀποθάνῃ. Θὰ προστεθῇ μὲ τὴν σειράν του καὶ μὲ τὸν ἀριθμόν του 1962 εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν παλαιῶν ἐτῶν! Ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἡ εἴσοδός μας εἰς τὸν λεγόμενον νέον χρόνον δίδει εἰς ἡμᾶς τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιθεωρήσωμεν καὶ ἐπισκοπήσωμεν κάπως τὸ ἔργον τοῦ χρόνου καὶ ν' ἀποτυπώσωμεν εἰς τὸν χάρτην τῆς μνήμης μερικὰς σκέψεις ἐπικαίρους!

Πρὸς τοῦτο στρέφομεν ἕνα βλέμμα πρὸς τὰ ὀπίσω, πρὸς τὸν καταποτῆρα ἐκεῖνον τῶν ἐτῶν καὶ τῶν αἰώνων, πρὸς τὸν ἀπύθμενον ὠκεανὸν τοῦ χρόνου, τὸν φέροντα τὸ ὄνομα Παρελθόν!!!

Καὶ βλέπομεν ἔκπληκτοι τὸν χρόνον φεύγοντα! Ὄχι ἁπλῶς φεύγοντα μὲ τὸ ἀργοκίνητον βῆμά του, ἀλλὰ τὸν βλέπομεν ὁρμῶντα ἀσυγκράτητον, διερχόμενον ὡς θύελλαν καὶ καταιγίδα, ἀποκόπτοντα, συντρίβοντα, καταπατοῦντα πᾶν ὅ,τι εὗρῃ ἐμπρὸς εἰς τὸ πέρασμά του!

Βλέπομεν τὸν χρόνον τοῦ παρελθόντος, ὄχι προσμειδιῶντα μὲ τὸ γλυκὺ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἐκεῖνο χαμόγελο, μὲ τὸ ὁποῖον μᾶς ἀτενίζει ὁ π α ρ ὼ ν καὶ δὴ ὁ χρόνος τοῦ μέλλοντος. Ἀλλὰ τὸν βλέπομεν βαρύν, σκυθρωπόν, ἀδυσώπητον, προβαίνοντα μὲ πολλὴν στυγνότητα καὶ ἀσπλαγχνίαν! Παρασύροντα εἰς τὸν βυθόν του ἀ ν ο ι κ τ ι ρ μ ό ν ω ς κάλλη, νεότητας, πλούτη, πόθους, ὄνειρα, λαμπρότητας, δόξας, μεγαλειότητας, οἴκους μεγαλοπρεπεῖς, πόλεις μεγάλας, κράτη κραταιά, θρόνους ὑψηλούς, στρατοὺς ἀηττήτους, λαοὺς ὀνομαστούς!!!

Ἄνθρωποι πολλῶν καὶ μεγάλων τίτλων καὶ βαρυγδούπων ἀξιωμάτων· ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ χείλη τῶν ὁποίων ἐξεσφενδονίζοντο διαταγαὶ πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα καὶ εἰς τὸ ἄκουσμά των ἔτρεμον λαοί, ἐξηφανίσθησαν!!! Ἄνθρωποι ὑπερυψώσαντες τὴν ἀσέβειαν καὶ καταφρονήσαντες τὴν πίστιν καὶ κορυφώσαντες τὴν ἀναίδειαν καὶ τὴν ἀναισχυντίαν καὶ βρυχηθέντες τὸ μῖσος, τὴν ὠμότητα, τὴν κακουργίαν. Ἄνθρωποι καὶ ἐποχαὶ ποὺ ἐλησμόνησαν παντελῶς τὸν Θεὸν καὶ «ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν Κτίσαντα», κατεπόθησαν ἐπὶ τέλους εἰς τὸν βυθὸν τοῦ παρελθόντος! Πόλεις καὶ λαοὶ ἤκμασαν! Ἐκυριάρχησαν! Κατεδυνάστευσαν!!! Ἀσσυρία καὶ Βαβυλὼν καὶ Καρχηδὼν καὶ Φοινίκη!!! Καὶ Ρώμη καὶ Καίσαρες καὶ Βασιλεῖς καὶ Ἡγεμόνες! Οἱ Ρωμαϊκοὶ Ἀετοὶ ὑψώθησαν «ὡς ϐδέλυγμα ἐρημώσεως ἐπὶ τῆς Ἱερουσαλήμ!!!» Αἱ λεγεῶνες πάλαι τε καὶ ἐπ᾽ ἐσχάτων, ἱπποκίνητοι καὶ πεζοποροῦσαι εἰς τὸ ἄπω παρελθὸν σιδηρόφρακτοι καὶ ἀτμοκίνητοι χθές, συνέτριψαν, ἐπυρπόλησαν, ἀνέσκαψαν ἐκ θεμελίων πόλεις καὶ χώρας καὶ χωρία καὶ συνοικισμούς!!! Ἀλλὰ ὁ πανδαμάτωρ Χ ρ ό ν ο ς ἐξαφανίζει καὶ τοὺς κοσμοκράτορας καὶ τὰς κοσμοκρατείρας, καὶ τοὺς Καίσαρας καὶ τοὺς Αὐγούστους! Ὁ χρόνος σϐύνει τὸ Βυζάντιον. Ὁ χρόνος ἐξαφανίζει· ὁ χρόνος δαμάζει· ὁ χρόνος σκορπίζει· ὁ χρόνος ἐρειπώνει· Ἐρειπώνει ὁ χρόνος συνεχῶς, ἀπαύστως, ἀπαρεγκλίτως

Ἰ δ ο ύ, τ ὸ ἔ ρ γ ο ν τ ο ῦ Χ ρ ό ν ο υ!

Καὶ διατηροῦμεν νωποτάτην τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ἔργου τοῦ χρόνου ἀπὸ τὴν πανσθενῆ δρᾶσιν καὶ κίνησιν καὶ ἐνέργειαν τῶν τελευταίων ἐτῶν - τῶν ἐτῶν καὶ τῶν ἡμερῶν τῶν ἰδικῶν μας!

«Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων αὐτῶν»· κατέϐαλε σώματα νεαρὰ καὶ ἀκμαῖα· μετέϐαλεν αὐτὰ εἰς σκέλεθρα!!!

Ἐνεφάνισε τὴν ἀσχημίαν καὶ τὴν ἀηδίαν ἐκεῖ ὅπου ἐϐασίλευεν ἡ ἄνθησις τοῦ κάλλους καὶ τῆς ὁμορφιᾶς! Ἔκρυψεν εἰς τὸν τάφον ἐλπίδας καὶ ὄνειρα καὶ κορμιὰ νεανικά, ποὺ ἡτοιμάζοντο διὰ τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους! Εἰς πόσους δὲν ἐκληροδότησε τὸ ἀπελθὸν ἀκόμη ἔτος 1961 τὴν θλιϐερὰν ἀνάμνησιν γεγονότων θλιϐερῶν; Δὲν ἐπύκνωσε τὰ σύννεφα τῆς ἀπογοητεύσεως εἰς τὸν φανταστικὸν καὶ ἀνύπαρκτον ὁρίζοντα τῆς εὐτυχίας;

Ἀλλ᾽ ὄχι!!! Τὸ ἔργον τοῦ χρόνου δὲν εἶναι μόνον ἄρνησις! Δὲν εἶναι μόνον ἔργον ἐρειπώσεως καὶ ἀνατροπῆς καὶ ἀφανισμοῦ! Ὁ ἐρειπώνων καὶ ἀφανίζων καὶ ὡς λέων καταϐροχθίζων χρόνος καὶ οἰκοδομεῖ καὶ ἐμφανίζει καὶ ἀνυψώνει καὶ ἀναϐιϐάζει. Ἀναϐιϐάζει μάλιστα εἰς δόξαν ἄφθαρτον. Ἀναγεννᾷ ἄτομα καὶ λαούς! Ἀναδημιουργεῖ πόλεις καὶ χωρία! Ἀνοικοδομεῖ χώρας καὶ ἐμφανίζει Πατρίδας! Γίνεται ὄργανον εὐτυχίας καὶ ἀνατάσεως καὶ ἀναπλά-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΜΑΣ

Γιὰ τὴν ὑπέροχη καὶ πραγματικὰ πολυθαύμαστη τοποθεσία τῶν Μοναστηριῶν μας τόσον πολλὰ ἔχουν γραφῆ. Ἔγιναν πιὰ κοσμοξακουσμένα καὶ κάθε ξένος ποὺ ἔρχεται στὴ χώρα μας στὸν κύκλο τῶν ἐπισκέψεών του ἐξάπαντος συμπεριλαμβάνει κι' αὐτά. Οἱ τουρίστες, μὰ καὶ δικοί μας πολλοί, λαχταροῦν νὰ δοῦν τὰ χτισμένα, μὲ τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ θαρρεῖς, στοὺς πιὸ μεγαλειώδεις βράχους θεαματικώτατα Μοναστήρια. Ὄχι ὅμως μόνο σὰν τόπους, ὅπου θαυματούργησε στὸ παρελθὸν

σεως καρδιῶν καὶ σωμάτων. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς ψυχῶν!

Διὰ τοῦ χρόνου καὶ μέσα εἰς τὸν χρόνον συνάγονται οἱ ἀγωνισταὶ ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς. Συναποτελοῦν οἱ «ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες» λαὸν μέγαν «πανήγυριν καὶ Ἐκκλησίαν πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων» (Ἑβρ. ιε' 23).

Ἀφ' ὅτου μάλιστα «τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου» ἀπεκάλυψε «τὸ Μυστήριον τὸ χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένον». Λαοὶ καὶ Ἔθνη ἀναβαπτίζονται καὶ εἰσέρχονται διὰ τοῦ χρόνου καὶ πάλιν εἰς περίοδον φωτός, σωτηρίας, ἁγιασμοῦ, δόξης ἀφθάρτου!!!

Δωρεά, ἄρα, Θεοῦ ὁ χρόνος. Ἀπὸ τὴν χρησιμοποίησιν, ἀξιολόγησιν καὶ ἀξιοποίησίν του ἐξαρτῶνται αἱ συνέπειαί του! Τρανή, λοιπόν, καὶ πολύτιμος εὐεργεσία καὶ πρὸς ἡμᾶς, ὅτι δὲν κατεπόθημεν ὑπὸ τοῦ χρόνου εἰς τὸν πυθμένα τῆς ἀπωλείας, ἀλλὰ παραμείναντες εἰς τὴν ζωήν, χαιρετίζομεν σήμερον νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου!

Εὐτυχεῖς, ὅτι ὑπὸ τὴν διακυβέρνησιν τοῦ Χριστοῦ θὰ συνεχίσωμεν τὸν ἐπίγειον τοῦτον ἀγῶνα μὲ τέρμα καὶ σκοπὸν τὴν Βασιλείαν Του «ἧς οὐκ ἔσται τέλος». Ἐκεῖ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι· οὔτε πένθος· οὔτε κραυγὴ· οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι» (Ἀποκ. κα' 4).

Συγχαίροντες, λοιπόν, ἀδελφοί, ἀλλήλους ἐπὶ τῇ ἀνατολῇ τοῦ νέου ἔτους, παραδώσωμεν τὴν ὕπαρξιν ἡμῶν εἰς «τὸν θέμενον ἐν τῇ ἰδίᾳ Αὐτοῦ ἐξουσίᾳ, χρόνους καὶ καιρούς», ἵνα ἁγιάσῃ ἡμᾶς καὶ χορηγήσῃ πᾶν δώρημα τέλειον!»

Ὁμοῦ δὲ μὲ τὸν ἱερὸν Αὐγουστῖνον ἀνακράξωμεν:

«Τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς, Κύριε. Καὶ Σὺ παρηγορία μου, ὦ Κύριε, ὦ Πάτερ. Ἐγὼ χοῦς. Σὺ ὁ αἰώνιος! Ἐγὼ διεχύθην ἐν τῷ χρόνῳ! Αἱ σκέψεις μου, ἐνδομυχοτέρα ζωὴ τῆς ψυχῆς μου, θὰ κατασπαράζωνται ὑπὸ τῶν τόσων θορυβωδῶν μεταπτώσεων μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν κεκαθαρμένος καὶ διαλελυμένος εἰς τὸ πῦρ τῆς ἀγάπης Σου, θὰ ἐπανέλθω εἰς Σὲ τὸν ἄναρχον, τὸν Αἰώνιον!!»

Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης
Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ Δημητριάδος ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἡ πίστις ἐκλεκτῶν καὶ ἀφιερωμένων ὁλοκληρωτικὰ στὸ Θεό· ὄχι μόνο σὰν Μουσεῖα, — ἀλλοίμονο ἂν ἔτσι μόνο βλέπουμε τὰ Μοναστήρια. Τὰ Μουσεῖα εἶναι νεκρὰ θησαυροφυλάκια κατάλληλα μόνο γιὰ τοὺς εἰδικούς, — ἀλλὰ καὶ σὰν ζωντανὰ κατοικητήρια μοναχῶν μὲ πίστι, μόρφωσι, ἀρετὴ καὶ ἀγάπη, μεταφραζομένη σὲ ἱεραποστολικὴ δραστηριότητα καὶ ἔργα εὐποιΐας.

Βλέπει ἔτσι ὁ ἐπισκέπτης πῶς, παρ' ὅσα λέγονται γιὰ τὴ σημερινὴ πονηρὴ γενεά μας, ἔχει καὶ σ' αὐτὴν τὴν μερίδα του ὁ Θεός. Πάντοτε ἀναφαίνονται γενναῖες καὶ ἡρωϊκὲς ψυχές, πού, πυρπολούμενες ἀπὸ θεϊκὸ ἔρωτα καὶ ζῆλο καὶ πόθο βαθὺ γιὰ τὴν ἠθική τους τελειότητα, ἐγκαταλείπουν τὸν κόσμο καὶ τὰ τοῦ κόσμου, φίλτατα συγγενικὰ πρόσωπα, φίλους, θέσεις, ἀξιώματα καὶ ἐξασφαλισμένες λαμπρὲς σταδιοδρομίες, καὶ ἀσπάζονται τὸν ἰσάγγελο βίο τῶν μοναχῶν. Βλέπει, ψηλαφᾷ, διαπιστώνει, θαυμάζει, στηρίζεται στὴν πίστι, ἐνισχύεται στὸν ἀγῶνα του κατὰ τοῦ κακοῦ, ὠφελεῖται ψυχικά, δοξάζει τὸ Θεό. Γιατὶ τὸ Μοναστήρι εἶναι μία πνευματικὴ κυψέλη, μία «κοινωνία ἁγίων», ἕνα κομμάτι τοῦ χαμένου Παραδείσου, τόπος κατ' ἐξοχὴν ψυχικῆς ἀνατάσεως καὶ προσευχῆς.

Μπαίνοντας σ' ἕνα τέτοιο ἅγιο Μοναστήρι γεμίζουν οἱ πνεύμονές σου ἄρωμα λιβανιοῦ. Σᾶς ὑποδέχονται μὲ χάρι ἡ ἀπαστράπτουσα καθαριότητα, ἡ ὑποχρεώνουσα εὐγένεια, ἡ ἀπροσποίητη καλωσύνη, τὸ ἄδολο χαμόγελο, ἡ αὐθόρμητη καὶ ἀνιδιοτελὴς ἐξυπηρετικότητα. Σᾶς μιλοῦν σεμνὰ καὶ ταπεινὰ οἱ ἀδελφοί. Σᾶς ξεναγοῦν πρόθυμα. Πόσο ὄμορφα ἐξιστοροῦν τὸ κάθε τι τοῦ Μοναστηριοῦ. Καὶ μὲ τὶ μαεστρία καταλήγουν πάντα σ' ἕνα ἐποικοδομητικὸ συμπέρασμα. Δὲν κουράζονται καὶ ἂς εἶναι πάντα πολὺ κουρασμένοι. Τὸ «βαρειὰ ἡ καλογερικὴ» σὲ κάτι τέτοια Μοναστήρια ἔχει τὴν ἐφαρμογή του. Γιατί, ὅταν ὁ ἄλλος κόσμος βρίσκεται στὸ πιὸ γλυκό του ὕπνο, οἱ ἀδελφοὶ «ἀπὸ τῆς αὐγῆς ἀνιστάμενοι», ὅπως λέγει ὁ μεγάλος ἐραστὴς τοῦ μοναχικοῦ βίου Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἐν φαιδρῷ τῷ συνειδότι, συμφώνως ἅπαντες ᾄδουσιν ὕμνους τῷ τῶν ὅλων Θεῷ. Καὶ δὲν εἶναι μόνον οἱ πολύωροι ὄρθροι, οἱ ὁλονυκτίες, οἱ μακρὲς λειτουργίες· εἶναι καὶ ἡ κατ' ἰδίαν προσευχή, ἡ ἰδιαίτερη μελέτη, ἡ προσπάθεια καταρτισμοῦ, ἡ κατάλληλη προπαρασκευὴ γιὰ τὸ κήρυγμα καὶ τὸ κατηχητικό, τὸ καθάρισμα, τὸ μαγείρευμα καὶ πλῆθος ἄλλες παρόμοιες κουραστικὲς δουλειές. Φιλόφρονες καὶ περιποιητικοί, ὅπως εἶναι οἱ ἀδελφοί, θὰ σᾶς προσφέρουν μὲ εὐγένεια καὶ τὸ καθιερωμένο Μοναστηριακὸ κέρασμα. Κι' ἂν συμβῇ νὰ πεινᾶτε θὰ σᾶς ψωμίσουν. Πρόθυμα πάντα προσφέρει τὸ «βρισκάμενο» ἡ τράπεζα τοῦ Μοναστηριοῦ.

Προχωρεῖτε στὸ Ναό. Βρίσκεσθε ἀλήθεια στὰ «σκηνώματα τοῦ Κυρίου». Ἀστράφτουν καὶ λαμποκοποῦν τὰ πάντα. Οἱ πολυέλαιοι καὶ οἱ κανδῆλες, καθὼς διασποῦν τὸ ἡλιακὸ φῶς, δημιουργοῦν μιὰ ἀσύλληπτη ἁρμονία χρωμάτων. Πόσο εὐχάριστα νοιώθετε. Δὲν συγκρατεῖσθε. Ἀναφωνεῖτε μὲ τὸν ἐστεμμένο ψαλμῳδό: «Ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχή μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου». Ἂν δὲ ἔχετε τὴν τύχη νὰ τελῆται καὶ ἡ Θεία Λειτουργία... Ὤ, τότε, σᾶς ἁρπάζει στὰ φτερά της ἡ κατάνυξι καὶ σᾶς ἀνεβάζει ὡς τὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ. Πόσο ἀνάλαφρος καὶ δυνατὸς νοιώθετε ξαναγυρίζοντας στὴ βάσι σας.

Μὰ καὶ στὸ σκευοφυλάκιο, ὅπου τὰ κειμήλια τῆς Μονῆς, θὰ βρῆτε μορφωμένους ἀδελφοὺς νὰ σᾶς μιλήσουν γιὰ τοῦ καθε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ο ΣΑΤΑΝΑΣ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΗΞΑΝ ΕΤΟΣ

Καὶ πότε ἔπαυσε νὰ δρᾷ; ποτέ· ἀλλ' εἰς τὰς ἡμέρας μας ἐφρύαξεν, ὀργιάζει· παντοῦ καὶ πάντοτε, εἰς τὴν Πολιτείαν, εἰς τὴν Κοινωνίαν, καὶ διατί νὰ τὸ κρύψωμεν; καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Εἰς τὴν Πολιτείαν, ἐντὸς τοῦ πρώτου ἱδρύματός της, τῆς Βουλῆς, πόση κατάχρησις τῆς λέξεως «Ἐλευθερία», πόση διαστροφή, πόση συκοφαντία, πόσοι ἀνομολόγητοι σκοποὶ δὲν σκεπάζονται ὑπὸ τὰς πτέρυγας τῆς δῆθεν προστασίας τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ. Ἄνθρωποι σοβαροί, ἐπιστήμονες, γνῶσται τῆς ἀριστερᾶς λεγομένης ἰδεολογίας, ἀλλὰ καὶ τῶν προσφάτων γεγονότων τῆς ἀτυχοῦς πατρίδος μας, δὲν διστάζουν νὰ ἐκθειάζουν τὴν ἰδεολογίαν αὐτήν, ἡ ὁποία τόσα κακὰ συνεσώρευσεν εἰς τὸν τόπον μας, καὶ μὲ σατανικὴν τέχνην προετοιμάζει καὶ ἄλλα. Ἐνῷ γνωρίζουν ὅτι ὁ κομμουνισμὸς καὶ σήμερον εἰσέτι στραγγαλίζει δεκάδας λαῶν, καὶ κρατεῖ εἰς κατάστασιν φρικτῆς δουλείας ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, δὲν πάυουν ἀμέσως καὶ ἐμμέσως νὰ ἐνεργοῦν διὰ τὴν ἐπικράτησιν αὐτοῦ.

Ἀφ' ἑτέρου καὶ ἡ ἄλλη μερίς, ἡ συντηρητικὴ λεγομένη, ἐνῷ βλέπει ὅτι ἡ ὡς ἄνω σαθρὰ ἰδεολογία, ἐκμεταλλευομένη τὰς πτωχὰς τάξεις τῶν ἀγροτῶν καὶ ἐργατῶν, ἁλιεύει ἐξ αὐτῶν καθημερινῶς, μὲ τὴν σαγήνην τῆς ἰσότητος καὶ τῆς κατάλύσεως τῶν πάντων, δὲν στρέφει καὶ αὐτὴ τὸ βλέμμα της, πρὸς τὰς λαϊκὰς αὐτὰς τάξεις, νὰ τὰς παρηγορήσῃ, διαφωτίσῃ καὶ προστατεύσῃ ἀπὸ τὰς διεστραμμένας διδασκαλίας, φοβουμένη καὶ αὐτὴ μήπως χαρακτηρισθῇ ὀπισθοδρομική, μήπως προσκρούσῃ εἰς τὰς «ἐλευθερίας».

Ἡ Κοινωνία, μὲ τὰ μορφωτικὰ ἱδρύματά της, μὲ τοὺς συλλόγους της, μὲ τὴν Πρόνοιάν της, τὴν πνευματικὴν καὶ σωματικήν, καὶ πρὸ παντὸς μὲ τὴν ὑποχρέωσίν της, ἐπὶ τῆς ψυχικῆς προστασίας τῆς νεολαίας, ἐτρομοκρατήθη καὶ αὐτὴ καὶ ἔπαθεν ἀλλόκοτον φοβίαν, μήπως προσκρούσῃ εἰς τὰς «ἐλευθερίας» τοῦ λαοῦ καὶ ὁσημέραι κάμπτεται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποστολῆς της. Κάθε φορὰ ποὺ θὰ θελήσῃ μία ὑπεύθυνος ἀρχὴ νὰ περιορίσῃ τὴν ἀσυνειδησίαν ἐκείνων ποὺ θέλουν

νὸς τὴν προέλευσι, τὴν ἡλικία, τὴν ἀξία κ.τ.λ. Ὁ ἐπισκέπτης θὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὶς κατανυκτικὲς ἀκολουθίες, μὰ καὶ ἀπὸ τὰ κειμήλια. Διηγοῦνται κι' αὐτὰ εὔγλωττα τὴν εὐλάβεια τῶν προγόνων, τὸ λεπτὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα, τὴν παληὰ δόξα τῶν Μοναστηριῶν.

Ἔτσι, ὄχι μόνο σὰν τόπους μὲ ἀρχαιολογικὴ ἀξία θέλουν νὰ βλέπουν οἱ ἐπισκέπται τὰ Μοναστήρια μας, ἀλλὰ πρὸ παντὸς σὰν Μοναστήρια ἐκπληρώνοντα καὶ σήμερα τὸν ἅγιό τους προορισμό: Νὰ εἶναι ἅγια γιὰ ν' ἁγιάζουν. Φωτεινὰ γιὰ νὰ φωτίζουν. Κέντρα ζωῆς πνευματικῆς καὶ δραστηριότητος. Μὲ πνοὴ δημιουργική. Ἑστίες ἀγάπης καὶ καλωσύνης καὶ ἔργων εὐποιΐας. Ναυαγοσωστικὰ γιὰ νὰ πετοῦν σωσίβια. «Καλοὶ Σαμαρεῖται» γιὰ νὰ χύνουν στὶς πληγὲς τῶν πάσης φύσεως τραυματισμένων «ἔλαιον καὶ οἶνον».

Ἔτσι θέλει τὰ Μοναστήρια καὶ ἡ Ἐκκλησία γιὰ νὰ τῆς εἶναι καύχημα καὶ δόξα καὶ τιμή.

Ἀλλ' ἔτσι δὲν τὰ θέλομε καὶ ὅλοι ἡμεῖς καὶ δὲν εὐχόμαστε καὶ προσπαθοῦμε νὰ γίνουν τέτοια τὰ ἀγαπημένα Μοναστήριά μας;

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

νὰ ἐκφαυλίσουν τὴν νεότητα καὶ νὰ διαφθείρουν τοὺς πάντας, φωναί, θόρυβος, ἐπερωτήσεις εἰς τὴν Βουλήν, κραυγαὶ διὰ τοῦ Τύπου, «καταπατοῦνται τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, κινδυνεύει ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως, στραγγαλίζεται τὸ ἄτομον, καταδιώκεται ἡ τέχνη, ἡ δημοσιογραφία». Τίποτε δὲν κινδυνεύει, οὔτε ἡ ἐλευθερία ἡ πραγματική, οὔτε ἡ σκέψις ἡ ἁγνὴ καὶ ὀρθή, οὔτε ἡ δημοσιογραφία ἡ ἠθικὴ καὶ ἀνεπηρέαστος· κινδυνεύει ἡ ἀσυδοσία τῶν ἐκμεταλλευτῶν, κινδυνεύουν τὰ ἀνομολόγητα συμφέροντα ἐκείνων ποὺ γνωρίζουν νὰ τὰ καλύπτουν μὲ κτυπητὰς καὶ ἱερὰς πολλάκις λέξεις, κινδυνεύει ἡ λάσπη, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ζητοῦν νὰ πνίξουν τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ. Καὶ ἐκ τῆς φοβίας αὐτῆς, ἐκ τῆς νάρκης ποὺ ἔπαθε κατ' αὐτὰς ἡ Ἐθνικὴ καὶ θρησκευτικὴ ψυχή, ἐπαράγινε τὸ κακόν, ὀρχεῖται ὁ Σατανᾶς δημοσίᾳ καὶ κινδυνεύει νὰ μεταβληθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία, εἰς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ εἰς Νέαν Πομπηΐαν, μὲ προφανῆ τὴν κατεύθυνσιν πρὸς τὴν καταστροφήν.

«Ναρκωτικά», «πλωτοὶ τεκέδες», «ὀργιαστικαὶ νύχτες», «κατακάθια τοῦ ὑποκόσμου», «γυναῖκες στὸ βοῦρκο», «κορίτσια τῆς Ἀθήνας», εἶναι οἱ τίτλοι, τῶν θεατρικῶν καὶ κινηματογραφικῶν ἔργων ποὺ προβάλλονται, αἱ δὲ εἰκόνες των, ἐνισχότατα διεγείρουσαι τὰ ταπεινότερα ἔνστικτα εἰς τὴν ἄπειρον νεολαίαν, καὶ προκαλοῦσαι τὴν ἀηδίαν, εἰς κάθε ἐχέφρονα καὶ σεβόμενον ἑαυτὸν ἄνθρωπον· καὶ γεμίζουν αἱ στῆλαι τῶν ἐφημερίδων ἀπὸ διαφημίσεις καὶ ἀπὸ φρικτοὺς εἰς ἐμφάνισιν γυμνισμούς, πρὸς σαγήνευσιν τῆς ἀνιδέου νεολαίας καὶ τῶν ψυχικῶς ἀρρωστημένων.

Ὡσὰν δὲ νὰ μὴ ἔφθινον τὰ ἀνωτέρω, ἐκδίδονται καθημερινῶς καὶ πλεῖστα ὅσα ἄσεμνα φυλλάδια καὶ περιοδικά, χύνοντα ἄρθονον τὸ δηλητήριον τοῦ θανάτου εἰς τὰς ἀθῴας ψυχὰς τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων. Ἐσχάτως δὲ καὶ σοβαραὶ ἐφημερίδες, διὰ λόγους κυκλοφοριακούς, δημοσιεύουν «Ἐπιφυλλίδας» αἱ ὁποῖαι, ἂν ἐξετυποῦντο εἰς φυλλάδια, θὰ εἶχον κατασχεθῆ ἀμέσως ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἠθῶν ὡς αἰσχραί, καὶ ταῦτα πάντα πρὸς δόξαν τοῦ Πολιτισμοῦ, πρὸς τιμὴν τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς τοῦ Τύπου. Καὶ ἔπειτα μᾶς κακοφάνηκε καὶ διεμαρτυρήθημεν, διότι κάποια Ἀγγλὶς δημοσιογράφος, ἐπισκεφθεῖσα τὴν Χώραν μας τὸ παρελθὸν θέρος, ἔγραψεν εἰς τὸν Τύπον τῆς Πατρίδος της, ὅτι τὰ αἰσχρότερα τῶν θεαμάτων εἶναι αἱ Ἑλληνικαὶ κινηματογραφικαὶ ταινίαι, καὶ «ὁ πλέον ἀσύδοτος τύπος ὁ Ἑλληνικός».

Ἡ δὲ Ἐκκλησία τί κάμνει; τί μέτρα λαμβάνει πρὸς ἀποσόβησιν τῆς σατανικῆς πλάνης καὶ ἐνεργείας; ποῖα τὰ μέτρα της πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ; δὲν διέρχονται οἱ ταγοί της πρὸ τῶν οἴκων τοῦ Σατανᾶ; δὲν βλέπουν τὰ διαφημιζόμενα αἴσχη; δὲν θέλουν νὰ ἐννοήσουν ὅτι αἱ πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἔγιναν «θρόνος τοῦ Σατανᾶ» ὅτι εἶναι κατείδωλοι; ὅτι οἱ ναοὶ τῆς διαφθορᾶς, ὑπερέβησαν εἰς ἀριθμὸν τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ ἑλκύουν ἀσυγκρίτως πλείονας θεατὰς καὶ ἀκροατάς; Δὲν νομίζει ὅτι «παράγινε τὸ κακόν»; ὅτι πρέπει νὰ καλέσῃ εἰς συναγερμὸν τοὺς γονεῖς, τὰς ἀρχάς, τοὺς πονοῦντας ἐν γένει τὸν τόπον αὐτόν, καὶ νὰ τονίσῃ εἰς πάντας ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου Ἄρχοντος καὶ μέχρι τοῦ ταπεινοτέρου ἀγρότου ὅτι καιρὸς πλέον νὰ ληφθοῦν σοβαρὰ μέτρα διὰ τὴν περιστολὴν τοῦ κακοῦ; Κινδυνεύει ἡ ὑπόστασις τῆς φυλῆς, διακυβεύεται ἡ ἠθική, ἡ ὑγεία, τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν μας, τῶν οἰκογενειῶν μας, τῆς κοινωνίας ὁλοκλήρου· τί περιμένουν; Δὲν πρέπει τὸ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἔθνος αὐτὸ ποὺ παρουσίασε μεγαλουργήματα διὰ μέσου τῶν αἰώνων ν' ἀφήσῃ νὰ ἐκφυλισθῇ ἡ αὐριανὴ ἐλπίς του, καὶ ν' ἀποθάνῃ ψυχικῶς μέσα εἰς τὰς ἀποπνικτικὰς ἀναθυμιάσεις τῆς αἰσχρᾶς φιλολογίας. Πρέπει νὰ ἀντιδράσωμεν, Κράτος, Ἐκκλησία, γονεῖς, Παιδεία, ἐὰν θέλωμεν νὰ ζήσωμεν ὡς Ἔθνος καὶ νὰ προστατεύσωμεν τὴν ἠθικὴν ὑγείαν τῆς Κοινωνίας μας.

Ἡ Πολιτεία τῆς ἐποχῆς μας μετρᾷ τὰ πάντα μὲ τὸν πῆχυν τῶν εἰσπράξεων καὶ δὲν τῆς ἐνδιαφέρει ἡ φθορὰ ποὺ ὑφίσταται ἡ Κοινωνία ἀπὸ τὰς αἰσχρὰς παραστάσεις τῶν θεάτρων, ἀπὸ τὰ νεοφανῆ Πρὸ-Πὸ καὶ τὰ ἄξαλλα Ποδόσφαιρα. Πρὸ ἐξαμήνου, ὁ τότε Ὑπουργὸς Βιομηχανίας, γόνος εὐσεβεστάτης οἰκογενείας τοῦ πολυπαθοῦς Παγγαίου, διεκήρυξεν εἰς συνέντευξίν του ὅτι «ἡ κινηματογραφία θὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον του καὶ θ' ἀποτελέσῃ πηγὴν πλούτου διά τε τὴν χώραν καὶ τὸ Κράτος» δηλαδὴ θὰ ἔχωμεν πρὸς τοὺς ἄλλους «ἐξαμερικανισμούς» καὶ βιομηχανίαν πρὸς ἀφελληνισμὸν τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τῆς Πατρίδος μας. Ἡ Ἱστορία λέγει, ὅτι οἱ πρόγονοί μας, πρὸ τῆς ὑποδουλώσεως των εἰς τοὺς Ρωμαίους «ἐμήδιζον»· δὲν εἶναι κινδυνῶδες καὶ δι' ἡμᾶς, ὅτι «ἐν πᾶσιν ἀμερικανίζομεν;» Χῶραι, θεωρούμεναι, ἀλλὰ καὶ πράγματι φιλελεύθεραι καὶ ἐχθραὶ τῆς δεσμεύσεως καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῆς Ἐλευθερίας, δὲν ἐδίστασαν εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ νὰ λάβουν δρακόντεια μέτρα. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἰσχύει ἀπὸ τοῦ 1949 νόμος ἐπιβάλλων αὐστηροτάτας ποινὰς εἰς τοὺς ἐκδίδοντας καὶ πωλοῦντας ἀνήθικα ἔντυπα, τὸ ἴδιον καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἀλλαχοῦ. Πρέπει νὰ εἶναι γενικὴ ἡ ἀντίδρασις, νὰ γενικευθῇ ὁ ἀγὼν ἐναντίον τοῦ κακοῦ ἐντύπου, τοῦ αἰσχροῦ θεάματος καὶ ἰδίᾳ κατὰ τῆς βιομηχανίας τοῦ γυμνοῦ, διὰ νὰ προφυλαχθῇ ἡ Κοινωνία ἀπὸ τὴν σαπίλαν καὶ διαφθοράν. Εἰς τὴν Γερμανίαν πέρυσιν ἡ νεολαία ἐνήργησεν ἐπιδρομὴν ἐναντίον περιπτέρων, πωλούντων αἰσχρὰ περιοδικὰ καὶ τὰ ἔκαυσεν. Ὁμοίως καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἐδῶ ὅμως εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν κοιτίδα τοῦ Πολιτισμοῦ, εἰς τὸ λίκνον τοῦ Χριστιανισμοῦ, τί θόρυβος θὰ ἐγίνετο ἀπὸ τοὺς μέντωρας τῆς «Ἐλευθερίας», αὐτοὺς τοὺς φωνασκοὺς τῶν βημάτων καὶ ἐντύπων, οἱ ὁποῖοι κάθε προσπάθειαν περιορισμοῦ τῆς φαυλότητος, κατηγοροῦν ὡς μεσαιωνισμόν, βανδαλισμὸν καὶ ἀναχρονισμόν!

Δυστυχῶς ἡ ἐπίδρασις τῶν κακῶν ἐντύπων καὶ θεαμάτων εἶναι κεραυνοβόλος καὶ καλπάζουσα, καὶ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ λήξαντος ἔτους περιλαμβάνονται ἐγκλήματα καὶ αἰσχρουργίαι πρωτάκουστοι, οἷαι οὐδὲ ἐν τοῖς Ἔθνεσιν, ὡς ἔγραφεν ὁ μακάριος Παῦλος, καὶ ταῦτα μὲ δράστας καὶ ἥρωας, οὐχὶ τῆς ταπεινῆς λαϊκῆς τάξεως, οὐχὶ ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς τῶν ὀρέων ὡς ἄλλοτε, ἀλλὰ ἀπὸ ἀνθρώπους τῆς καλῆς λεγομένης τάξεως καί... ἀπό, αἰσχρὸν ἐστὶ καὶ λέγειν, ἀνθρώπους τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο δέ, εἶναι τὸ χείριστον παράδειγμα, τὸ ἀσφαλέστερον προκάλυμμα, ἡ προχειροτέρα δικαιολογία διὰ κάθε ἁμαρτωλόν, καὶ πρέπει ἡ τιμωρὸς χεὶρ τῆς Ἐκκλησίας νὰ πέσῃ βαρεῖα πρὸς σωφρονισμόν, ἐξιλέωσιν δὲ καὶ τῆς κοινῆς χριστιανικῆς γνώμης.

Ἐν τῇ Ἱ. Μ. Διονυσίου ἁγίου Ὄρους
Ὁ Καθηγούμενος
Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτης

Παρακαλοῦμεν ἐργασθῆτε διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ καλοῦ μας περιοδικοῦ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

«Καθαρθῆναι δεῖ πρῶτον, εἶτα καθᾶραι. Σοφισθῆναι καὶ οὕτω σοφίσαι. Γενέσθαι φῶς καὶ φωτίσαι...»
(Γρηγόριος ὁ Θεολόγος)

Ἐλέχθη ὅτι, ἐὰν οἱ «Τρεῖς μέγιστοι φωστῆρες τῆς τρισηλίου θεότητος» δὲν ἐγεννῶντο, θὰ ἐχρειάζετο νὰ κατέλθῃ, διὰ δευτέραν φοράν, ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Χριστός.

Δὲν γνωρίζομεν ἀπὸ ποίου σημείου ἀρχίζει νὰ γίνεται ὑπερβολὴ τὸ λεχθέν. Βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι καὶ οἱ τρεῖς ἤσκησαν καὶ ἀσκοῦν εἰσέτι ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας καὶ ἐν γένει τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς.

Ὁ μέν, ὡς Τριαδικὸς θεολόγος καὶ θεωρητικός, ὁ δέ, ὡς δογματικὸς καὶ ἀσκητικὸς διδάσκαλος, καὶ ὁ τρίτος ὡς ἱεροκήρυξ τοῦ ἄμβωνος ἔξοχος καὶ ἑρμηνευτὴς τῆς χριστιανικῆς διδαχῆς μοναδικός.

Καὶ οἱ τρεῖς, ὡς τέλειοι ἐν Χριστῷ, ἐκοσμοῦντο κοινῶς ὑφ' ὅλων τῶν ἀνωτέρω χαρισμάτων τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Γρηγόριος ὁ θεολόγος, εἶχε μὲν τὸ χάρισμα τῆς Τριαδικῆς θεολογίας καὶ θείας θεωρίας, ἀλλ' ἦτο καὶ δογματικὸς καὶ ἀσκητικὸς καὶ ἑρμηνευτὴς καὶ κήρυξ δεινὸς τοῦ θείου λόγου. Βασίλειος ὁ μέγας μαζὶ μὲ τὸ χάρισμα τοῦ δογματικοῦ καὶ ἀσκητικοῦ συγγραφέως εἶχε καὶ τὸ χάρισμα τῆς Τριαδικῆς θεολογίας καὶ θεωρίας, ὡς καὶ τῆς ἑρμηνείας καὶ διδαχῆς τοῦ θείου λόγου.

Καὶ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, μαζὶ μὲ τὸ χάρισμα τοῦ ἑρμηνευτοῦ καὶ ἱεροκήρυκος τοῦ ἄμβωνος, ἦτο καὶ διδάσκαλος τῆς Τριαδικῆς θεολογίας καὶ θεωρίας, ὡς καὶ τῆς δογματικῆς καὶ ἀσκητικῆς θεολογίας.

Ἀλλὰ τὰ μέν, ἦσαν βασικὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἰδικὰ καὶ κυρίαρχα «πρὸς οἰκοδομὴν τῆς Ἐκκλησίας», τὰ δὲ ἦσαν ἀκόλουθα τῆς καθάρσεως τῆς ψυχῆς τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης καὶ τῆς εἰδικῆς μαθήσεως, κατὰ τό: «ὁ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν».

Εἶναι τόσον ἀληθές, ὅτι ὁ κεκαθαρμένος κατὰ τὴν ψυχήν, ἀπὸ τῶν ψεκτῶν παθῶν γίνεται μέγας θεολόγος, ὥστε αὐτὸς ὁ Χρυσόστομος νὰ λέγῃ: «Ἔδει μὲν ἡμᾶς μηδὲ δεῖσθαι τῆς ἀπὸ τῶν γραμμάτων βοηθείας, ἀλλ' οὕτω βίον παρέχεσθαι καθαρόν, ὡς τοῦ Πνεύματος τὴν χάριν, ἀντὶ βιβλίων γίνεσθαι ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς».

Τοῦτο δὲ εὗρε τὴν τέλειαν ἐφαρμογήν του εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, καθὼς ἀφηγεῖται ὁ μαθητής του ἅγιος Πρόκλος. Ὅταν ἐπεράτωσε τὴν ἑρμηνείαν εἰς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, στραφεὶς πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀποστόλου, ἐζήτει παρ' αὐτοῦ πληροφορίαν, ἂν ὀρθῶς τὰς ἡρμήνευσε. Τότε ἀνεφανίσθη σωματοειδῶς αὐτὸς ὁ Παῦλος, ὅστις εἶπεν αὐτῷ: «Ἀδελφὲ Ἰωάννη, μηδὲν ὅλως ἀμφέβαλε περὶ τῆς τῶν ἐμῶν, μᾶλλον δὲ τοῦ Πνεύματος ἐπιστολῶν ἐξηγήσεως· ἴοθι γὰρ σαφῶς, ὡς ὄντως ἀκριβῶς διέγνως ταύτας καὶ ἀνεκάλυψας, ὡς αὐτὸς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τε ἔγνων ἐγὼ καὶ ὡς αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ἀμφοτέροις ὑπέθετο»...

Συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς καθάρσεως ὁμιλοῦν ὅλοι οἱ ἅγιοι Πατέρες.

Προκειμένου περὶ τῆς διαμορφώσεως τῆς προσωπικότητος τῶν τριῶν τούτων μεγίστων Ἱεραρχῶν, συνῆλθον τρεῖς θεμελιώδεις παράγοντες· α) ἡ ἔκτακτος φυσικὴ πρώτη καταβολή· β) ἡ ὑπερφυσικὴ ἔλλαμψις τοῦ ἁγίου Πνεύματος· καὶ γ) ἡ εὐρυτάτη παιδεία ἐσωτερικὴ καὶ θύραθεν. Συνεδύασαν φύσιν, χάριν, τέχνην.

Συνεπεῖς πρὸς τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ, μετὰ τῆς μελέτης ἠγωνίσθησαν ἀσκητικῶς διὰ τὴν κάθαρσιν τῆς καρδίας των, κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς προετοιμασίας των. Ἡ ἄσκησις, ὡς φυγὴ ἀπὸ τὸν κόσμον, ὡς ἡσυχία ὡς ὑπωπιασμὸς τῆς σαρκός, ὡς μελέτη καὶ προσευχή.

Ἐκ μιᾶς ἐπιστολῆς τοῦ θεολόγου Γρηγορίου πρὸς τὸν μέγαν Βασίλειον, μανθάνομεν τὴν σκληρότητα τῆς ἀσκητικῆς ἀγωγῆς ἀμφοτέρων εἰς τὸ ἡσυχαστήριόν των ἐν Πόντῳ, παρὰ τὸν Ἶριν ποταμόν, ἥτις τοὺς ἔφερεν εἰς κίνδυνον, ἂν μὴ ἐπενέβαινεν ἡ μήτηρ τοῦ Μ. Βασιλείου. «Ταντάλιοί τινες καὶ κατάκριτοι, ἔγραφε, διψῶντες ἐν ὕδασι, τὴν ἐλεεινὴν ἐκείνην καὶ ἄτροφον πανδαισίαν, ἐφ' ἣν ἀπὸ Καππαδοκίας ἐκλήθημεν, οὐχ ὡς Λωτοφάγων πενίαν, ἀλλ' ὡς Ἀλκινόου τράπεζαν, ἡμεῖς οἱ νέοι ναυαγοί τε καὶ τλήμονες. Μέμνημαι γὰρ τῶν ἄρτων ἐκείνων καὶ τῶν ζωμῶν».. Αὐτὸς ταῦτα τραγωδήσεις ὑψηλότερον, ἐκ τῶν οἰκείων παθῶν ἔχων τὸ μεγαλόφωνον, ὡ εἰ μὴ ταχέως ἡμᾶς ἡ μεγάλη καὶ πτωχοτρόφος ὄντως ἐρρύσατο, τὴν σὴν λέγω μητέρα, ὥσπερ λιμὴν ἐν καιρῷ φανεῖσα χειμαζομένοις, πάλαι ἂν ἦμεν νεκροί»...

Ὁ Μ. Βασίλειος, περιῆλθε τὰ ἀσκητήρια, ἐν τῇ νεότητί του, τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ὅλης τῆς Αἰγύπτου, τῆς Παλαιστίνης, τῆς κοίλης Συρίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας «θαυμάζων μὲν τὸ περὶ τὴν δίαιταν ἐγκρατὲς τῶν μοναχῶν, τὸ καρτερικὸν ἐν πόνοις, τὴν ἐν προσευχαῖς εὐτονίαν, ὅπως ὕπνου κατεκράτουν, ὑπ' οὐδεμιᾶς φυσικῆς ἀνάγκης κατακαμπτόμενοι, ὑψηλὸν ἀεὶ καὶ ἀδούλωτον τῆς ψυχῆς τὸ φρόνημα διασώζοντες, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι... ἔργῳ ἐδείκνυσαν τί τὸ παροικεῖν τοῖς ὧδε καὶ τί τὸ πολίτευμα ἔχειν ἐν οὐρανῷ. Ἐκεῖνα θαυμάσας καὶ μακαρίσας, γράφει, ηὐχόμην καὶ αὐτός, καθ' ὅσον ἐμοὶ ἐφικτόν, ζηλωτὴς εἶναι τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων...». Ὅπως καὶ ἐγένετο, ὄντως ζηλωτὴς διὰ βίου.

Συνοψίζων τὸν σκοπὸν τῆς φυγῆς καὶ ἀσκήσεως εἰς μίαν ἐπιστολήν του, ἀπὸ τὸ ἀσκητήριόν του πρὸς τὸν Εὐστάθιον, Σεβαστηνὸν ἰατρόν, ἔγραφε· «Κατέλιπον μὲν γὰρ τὰς ἐν ἄστει διατριβάς, ὡς μυρίων κακῶν ἀφορμάς, ἐμαυτὸν δὲ οὔπω ἀπολιπεῖν ἠδυνήθην. Τούτων δὲ μία φυγή, ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τοῦ κόσμου παντός. Κόσμου δὲ ἀναχώρησις οὐ τὸ ἔξω αὐτοῦ γενέσθαι σωματικῶς, ἀλλὰ τῆς πρὸς τὸ σῶμα συμπαθείας τὴν ψυχὴν ἀπορρῆξαι καὶ γενέσθαι ἄπολιν, ἄοικον, ἀνίδιον, ἀφιλέταιρον, ἀκτήμονα, ἄβιον, ἀπράγμονα, ἀσυνάλλακτον, ἀμαθῆ τῶν ἀνθρωπίνων διδαγμάτων, πρὸς δὴ τοῦτο, μέγιστον ὄφελος ἡμῖν ἡ ἐρημία παρέχεται, κατευνάζουσα ἡμῶν τὰ πάθη, καὶ σχολὴν διδοῦσα τῷ λόγῳ, παντελῶς αὐτὰ τῆς ψυχῆς ἐκτεμεῖν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ὁ δὲ θεῖος Χρυσόστομος διῆλθεν ἐπὶ ἐννέα ἔτη εἰς ἀσκητήριον πρῶτα καὶ ὕστερα εἰς μοναστήριον μετὰ τὴν περάτωσιν τῶν εἰς Ἀθήνας σπουδῶν του. Ἔγραψε δὲ ἀληθεῖς ὕμνους διὰ τὸ μοναχικὸν ἰδεῶδες καὶ ὁ ἴδιος ἔζη μέχρι πέρατος τοῦ ἀποστολικοῦ του βίου ὡς μοναχός.

Ταῦτα ἀναφέρονται ὡς ἐκφραστικὰ τοῦ ἀσκητικοῦ πνεύματος τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καὶ διὰ νὰ καταδειχθῇ πόσον ἀναγκαῖον στοιχεῖον ὑπῆρξεν ἡ ἄσκησις εἰς τὴν ἀρτίωσιν τῆς πνευματικῆς των συγκροτήσεως. Ἐντεῦθεν ἐγένοντο χωρητικὰ σκεύη τῶν ἐπιλάμψεων τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐνῴκησε πλουσίως εἰς τὰς ψυχάς των.

Ὁ θεολόγος Γρηγόριος, μὲ πέντε λέξεις ἐσχημάτιζεν ἕνα θεολογικὸν ὀγκόλιθον. Ἡ χάρις τοῦ λόγου του δὲν ἔχει μιμητήν. Ὅτι ἦτο χάρις τὸ ἀπαράμιλλον κάλλος τοῦ λόγου του, ὅπως ἡ θεολογία του, ἐμφαίνεται καὶ εἰς τὸ κοντάκιόν του· «.. ὡς γὰρ τὰ βάθη τοῦ Πνεύματος ἐκζητήσαντι, καὶ τὰ κάλλη τοῦ φθέγματος προσετέθη σοι... ». Κάλλη τὰ ὁποῖα θέλγουν καὶ τὰς ἁπλᾶς καρδίας καὶ τοὺς «περὶ τοὺς λόγους ἐσπουδακότας».

Ὁμιλεῖ μὲ μίαν θείαν γαλήνην δι' ὅλα τὰ θέματα. Συμμετέχει εἰς τὴν χαρὰν τῆς Ἐκκλησίας, πλέκει ἐγκώμια εἰς τὰς Δεσποτικὰς ἑορτάς, θλίβεται διὰ τὴν κατάπτωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆς ἐποχῆς του καὶ ἀφήνει ἀπέλπιδα κραυγήν· «... ἔρρει τὰ καλά, γυμνὰ τὰ κακά, ὁ πλοῦς ἐν νυκτί, πυρσὸς οὐδαμοῦ, Χριστὸς καθεύδει· μία μοι τῶν κακῶν ἡ λύσις, ὁ θάνατος... ». Εἰρωνεύεται μετὰ λεπτότητος τοὺς πρίγκηπας τῆς Ἐκκλησίας διότι, «πρὶν ἄξιοι γενέσθαι, προσιέναι τοῖς ἱεροῖς, μεταποιοῦνται τοῦ βήματος, θλίβονταί τε καὶ ὠθοῦνται περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ὥσπερ οὐκ ἀρετῆς τύπον, ἀλλ' ἀφορμὴν βίου τὴν τάξιν ταύτην εἶναι νομίζοντες, οὐδὲ λειτουργίαν ὑπεύθυνον, ἀλλ' ἀρχὴν ἀνεξέταστον..».

Ἐπιθυμεῖ τὴν ἡσυχίαν μέχρις ἱεροῦ πάθους· «ἐπεισῄει με ἔρως τοῦ καλοῦ τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἀναχωρήσεως, ἧς ἐραστὴς γενόμενος ἐξ ἀρχῆς, οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος τῶν περὶ λόγους ἐσπουδακότων.... ». Δίδει κανόνας μοναχικοῦ βίου καὶ συνιστᾷ τὴν πρὸς καιρὸν ἀναχώρησιν ἀπὸ τὸν κόσμον, πρὸς ὑψηλοτέρας ἀναβάσεις· «χρῆναί τι καὶ ἡσυχάζειν, ὥστε ἀθολώτως προσομιλεῖν τῷ Θεῷ καὶ μικρὸν ἐπανάγειν τὸν νοῦν ἀπὸ τῶν πλανωμένων». Φιλοσοφεῖ διαρκῶς, ἐκτείνων τὸ ὄμμα τῆς ψυχῆς, ὁτέ μεν, πρὸς τὰ ἀόρατα κάλλη, διὰ νὰ εἴπῃ· «.. ζεῖν ὑπὲρ τὰ ὁρώμενα καὶ τὰς θείας ἐμφάσεις ἀεὶ καθαρὰς ἐν ἑαυτῷ φέρειν... εἴ τις ὑμῶν τούτῳ τῷ ἔρωτι κάτοχος, οἶδεν ὃ λέγω, καὶ τῷ πάθει συγγνώσεται», ὁτὲ δέ, ἔστρεφε τὸ ὄμμα τοῦ σώματος πρὸς τὸν ὁρατὸν κόσμον καὶ τὴν θάλασσαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔβλεπε τὸ σύμβολον τῆς ἀσταθείας τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων· «.. ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διεγείρετό τε καὶ ἐπωρύετο, τῶν δὲ κυμάτων, ὃ φιλεῖ συμβαίνειν ἐν τοῖς τοιούτοις, τὰ μὲν πόρρωθεν ἀνιστάμενα καὶ κατὰ μικρὸν κορυφούμενα, εἶτ' ἐλαττούμενα πρὸς ταῖς ἀκταῖς ἐλύετο, τὰ δὲ τοῖς γείτοσι πέτραις προσπίπτοντα καὶ ἀποκρουόμενα εἰς ἄχνην ἀφρώδη καὶ ψιλὴν ἐσκορπίζετο... θάλασσα μὲν ὁ ἡμέτερος βίος καὶ τὰ ἀνθρώπινα...».

Μελαγχολικὸς καὶ ποιητικός, βαθύτατος καὶ δυσκατάληπτος εἰς τὰς ἐνο-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ράσεις καὶ θεωρίας του, ἐπιτείνει τὴν ἀγωνίαν μας πρὸς κατανόησιν καὶ αὐτὴ ἡ ἀποφθεγματικότης καὶ στρυφνότης τοῦ λόγου του. Οὐδεὶς τῶν Πατέρων ἔχει τὸ βάθος καὶ τὴν ἐν Θεῷ θεωρίαν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, οὔτε τὴν θέλγουσαν περιεκτικὴν λακωνικότητα τῆς φράσεώς του.

Ἐκφωνεῖ πρὸς οἰκείους καὶ φίλους ἐπιταφίους λόγους, ὧν ἁπάντων ἐξοχώτερος, ὁ πρὸς τὸν Μ. Βασίλειον, συνδυάζων ἀπύθμενον βάθος ἐννοιῶν, κάλλος ἀμήχανον φράσεως καὶ ἡγιασμένην συναισθηματικότητα παιδίου. Οἱ πανηγυρικοί του λόγοι, εἶναι ἀριστουργήματα ἑλληνικῆς καλλιεπείας. Οἱ στηλιτευτικοί του, κατὰ Ἰουλιανοῦ, ἀρειανῶν καὶ Πνευματομάχων, στῆλαι ὀρθοδόξου δογματικῆς. Οἱ εἰρηνικοί του, ἀληθεῖς ὕμνοι τῆς ἐν Χριστῷ εἰρήνης. Ὁ «Συντακτήριός» του, καλλίστευμα χάριτος λόγου, πραότητος πνεύματος, ἐκκλησιολογικῆς ἐμβαθύνσεως, ἀνεξικακίας καὶ ἀπείρου τρυφερότητος μὲ ὅ,τι συνεδέθη κατὰ τὴν ταραχώδη περίοδον τῶν δογματικῶν ἀγώνων του καὶ τῆς Πατριαρχείας του. «Χαίροις, τελειώνει, ἀναστασία μοι (ὁ ναὸς τῆς ἁγίας ἀναστασίας) τῆς εὐσεβείας ἐπώνυμε· ... ὁ μέγας ναὸς οὗτος καὶ περιβόητος, ἡ νέα κληρονομία, τὸ νῦν μέγας εἶναι παρὰ τοῦ λόγου λαβών... χαίρετε ἀπόστολοι (ἐπίσης ναός) ἡ καλὴ μετοικία, οἱ ἐμοὶ διδάσκαλοι τῆς ἀθλήσεως, εἰ καὶ μὴ πολλάκις ὑμῖν ἐπανηγύρισα, ἴσως τὸν τοῦ ὑμετέρου Παύλου σατὰν περιφέρωμεν τῷ σώματι πρὸς τὸ συμφέρον, δι' ὃν νῦν ὑμῶν ἀποικίζομαι. Χαῖρέ μοι ὦ καθέδρα, τὸ ἐπίφνονον ὕψος τοῦτο καὶ ἐπικίνδυνον, ἀρχιερέων συνέδριον, ἱερέων.. χαίρετε ναζιραίων χοροστασίαι, ψαλμῳδιῶν ἁρμονίαι, στάσεις πάννυχοι, παρθένων σεμνότης, γυναικῶν εὐκοσμία, χηρῶν, ὀρφανῶν συστήματα, πτωχῶν ὀφθαλμοὶ πρὸς Θεὸν καὶ πρὸ ἡμᾶς βλέποντες. Χαίρετε τῶν ἐμῶν λόγων ἐρασταί, καὶ δρόμοι καὶ συνδρομαὶ καὶ γραφίδες φανεραὶ καὶ λανθάνουσαι καὶ ἡ διαζομένη κιγκλὶς αὕτη τοῖς ἐπὶ τὸν λόγον ὠθιζομένοις. Χαίρετε, ὦ βασιλεῖς καὶ βασίλεια... κροτήσατε χεῖρας, ὀξὺ βοήσατε, ἄρατε εἰς ὕψος τὸν ῥήτορα ὑμῶν· σεσίγηκεν ὑμῖν ἡ πονηρὰ γλῶσσα καὶ λάλος, οὐ μὴν σιγήσεται, μαχήσεται γὰρ διὰ χειρὸς καὶ μέλανος. Χαίροις ἀνατολὴ καὶ δύσις, ὑπὲρ ὧν καὶ ὑφ' ὧν πολεμούμεθα, μάρτυς ὁ εἰρηνεύσων ὑμᾶς Θεός, ἂν ὀλίγοι μιμήσονται τὴν ἐμὴν ὑποχώρησιν... ἐπὶ πᾶσι καὶ πρὸς πάντων βοήσομαι· χαίρετε ἄγγελοι τῆς δε τῆς Ἐκκλησίας ἔφοροι.. χαῖρε μοι ὦ Τριάς, τὸ ἐμὸν μελέτημα καὶ καλλώπισμα, καὶ σώζοιο τοῖς δε καὶ σώζοις τούς δε, τὸν ἐμὸν λαόν· ἐμὸς γὰρ κἂν ἄλλως οἰκονομώμεθα, καὶ ἀγγέλλοιο διὰ παντὸς ὑψουμένη καὶ αὐξουμένη καὶ λόγῳ καὶ πολιτείᾳ· τεκνία, φυλάσσοιτέ μοι τὴν παρακαταθήκην, μέμνησθέ μου τῶν λιθασμῶν...»

Ἀναχωρεῖ διὰ τὸν Πόντον πάλιν, ἐκεῖ γράφει τὰ περίφημα «Ἔπη» του, διὰ τὰ ὁποῖα ἀπεκλήθη «Γεροκύκνος τοῦ Πόντου». Φιλοσοφεῖ καὶ προσεύχεται ἀδιαλείπτως διδάσκων τὴν Ἐκκλησίαν «μνημονευτέον γὰρ Θεοῦ μᾶλλον ἢ ἀναπνευστέον· καὶ εἰ οἷόν τε τοῦτο εἰπεῖν, μηδὲ ἄλλο τι ἢ τοῦτο πρακτέον...» Τοιοῦτος ὁ θεολόγος Γρηγόριος σκιαγραφούμενος.

Ὁ δὲ Μ. Βασίλειος, συγγενὴς ψυχὴ καὶ πνευματικὸς ἀδελφός, εἷς νοῦς εἰς ἀμφοτέρους, μία ψυχὴ εἰς δύο σώματα, ἔχει ἐν τούτοις τὴν ἰδιοτυπίαν του. Καππαδόκαι καὶ οἱ δύο, αὐστηροὶ περὶ τὰ ἤθη καὶ θετικοὶ διαφέρουν, ὡς ἐγρά-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ψαμεν, κατὰ τὰ ἰδιαίτερα αὐτῶν χαρίσματα.

Ἀσθενὴς ἐκ νεότητος, πάντοτε χλωμὸς ἐκ τῆς ἀσκητικῆς του ζωῆς, εἶναι μᾶλλον ἀσκητής, «οὐρανοφάντωρ» καὶ οὐρανοπολίτης. Ἐπείγεται, ὡς καὶ ὁ φίλος του Γρηγόριος, νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτόν, θεωρεῖ τὸ πνευματικὸν κάλλος τοῦ Θεοῦ καὶ τιτρώσκεται τὴν καρδίαν. «Τί οὖν θείου κάλλους θαυμασιώτερον; τίς ἔννοια τῆς τοῦ Θεοῦ μεγαλοπρεπείας χαριεστέρα; ποῖος πόθος ψυχῆς οὕτω δριμὺς καὶ ἀφόρητος, ὡς ὁ ἀπὸ Θεοῦ ἐγγινόμενος τῇ ἀπὸ πάσης κακίας κεκαθαρμένῃ ψυχῇ καὶ ἀπὸ ἀληθινῆς διαθέσεως λεγούσῃ, ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγὼ εἰμί; ... Τοῦτο τὸ κάλλος σαρκίνοις μὲν ὀφθαλμοῖς ἀθεώρητον, ψυχῇ δὲ μόνῃ καὶ διανοίᾳ καταληπτόν· καὶ εἴ που τι νὰ περιέλαμψε τῶν ἁγίων, ἀφόρητον τοῦ πόθου τὸ κέντρον αὐτοῖς ἐγκατέλειπεν ...»

Τυγχάνει γνωστόν, ὅτι ὁ Μ. Βασίλειος εἶναι ὁ ὀργανωτὴς τοῦ Μοναχικοῦ βίου τῆς Ἀνατολῆς, ἐπιδράσας καὶ ἐπὶ τῆς Δύσεως. Θὰ ἔλεγε κανείς, ὅτι μετὰ τὰς ἐπισκοπικὰς φροντίδας του, τοὺς πολέμους πρὸς αἱρετικούς, τὸ ἔργον τῆς φιλανθρωπίας, τὸ ἐνδιαφέρον του ἀπερρόφα ὁ μοναχικὸς βίος. Τὸν ἐμελέτησε, τὸν ἔζησε, τὸν ἔζη, ἐφιλοσόφει ἐπ' αὐτοῦ, ἔγραψε Κανόνας καὶ Ὅρους μοναχικοῦ βίου, συνέταξεν εἰδικὰς πραγματείας, περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τοῦ μοναχικοῦ βίου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔβλεπε νὰ περικλείωνται ὕψιστα χριστιανικὰ ἰδεώδη καὶ οἱονεὶ τὸ μοναδικὸν μέσον εὐαρεστήσεως τοῦ Θεοῦ.

Διὰ τὰς σημερινὰς ἀντιλήψεις περὶ χριστιανισμοῦ, αἱ ἀπόψεις τοῦ Μ. Βασιλείου εἶναι σχεδὸν ἀκατανόητοι. Καὶ ὅμως· πόσον εὐνόητον εἶναι ὅτι ὁμιλεῖ θεοφωτίστως καὶ ἑρμηνεύει τὸ Εὐαγγέλιον ὡς χαρισματοῦχος διδάσκαλος! Ἀποφαίνεται ὅτι, «λυθῆναι οὖν δεῖ τῶν δεσμῶν τῆς προσπαθείας τοῦ βίου, τόν γε ἀληθινῶς τῷ Θεῷ ἀκολουθήσειν μέλλοντα· τοῦτο δὲ διὰ παντελοῦς ἀναχωρήσεως καὶ λήθης τῶν παλαιῶν ἐθῶν κατορθοῦται· ὡς εἰ μήγε ἀποξενώσαιμεν ἑαυτοὺς καὶ συγγενείας σαρκικῆς καὶ κοινωνίας βίου, οἱονεὶ πρὸς ἕτερον κόσμον διὰ τῆς ἀσκήσεως μεταβαίνοντες κατὰ τὸν εἰπόντα· «ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει»· ἀμήχανον ἡμᾶς περιγενέσθαι τοῦ σκοποῦ τῆς πρὸς Θεὸν εὐαρεστήσεως, τοῦ Κυρίου ὁριστικῶς εἰπόντος· ὅτι, «οὕτω πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν ἑαυτοῦ, οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής.

Ὅρος τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ διαφύλαξις τοῦ νοῦ, ἀπὸ κοσμικὰς φαντασίας καὶ ἡ «διηνεκὴς μνήμη, τῆς ὁσίας τοῦ Θεοῦ ἐννοίας.. καὶ συνάπτεσθαι τῷ Θεῷ διὰ τῆς μνήμης», δι' ὃν λόγον ἐπιβάλλεται καὶ ἡ μοναχικὴ ἡσυχία.

Συμφώνως ὅμως μὲ τὴν μέχρι τότε ἀσκητικὴν πεῖραν, ἀντετάχθη πρὸς τὸν κατὰ μόνας βίον, τὸν «ἡσυχαστικόν», διότι «ἥμερον καὶ κοινωνικὸν ζῶον ὁ ἄνθρωπος καὶ οὐχὶ μοναστικὸν οὐδὲ ἄγριον», συγκροτήσας οὕτω τὴν κοινοβιακὴν ζωήν.

Χαρακτηριστικὸν τῆς Βασιλείου θείας ψυχῆς, εἶναι ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἄπειρος ἀγάπη του καὶ ὁ φόβος μήπως ἐκπέσῃ αὐτῆς ἐξ ἀμελείας τοῦ νοῦ καὶ τῆς περὶ τὰ κοσμικὰ φροντίδος. Εἰς μίαν ὁμιλίαν του, περὶ ἀγάπης Θεοῦ, διὰ τὰς ἀναριθμήτους εὐεργεσίας του πρὸς τὸν ἄνθρωπον, λέγει κάτι πολὺ συγκλο-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

νιστικόν· «ὧν εὐεργεσιῶν ἁπάντων, ὅταν εἰς ἔννοιαν ἔλθω, ἵνα τὸ ἐμὸν πάθος ἐξείπω, εἰς φρίκην τινὰ καὶ ἔκστασιν φοβερὰν καταπίπτω, μήποτε ἐξ ἀπροσεξίας τοῦ νοῦ ἢ τῆς περὶ τὰ μάταια ἀσχολίας, τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ἐκπεσών, ὄνειδος γένωμαι τῷ Χριστῷ...»

Ὁ Μ. Βασίλειος, κυριαρχημένος ἐκ τῆς θείας ἀγάπης, ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἔξω κόσμου καὶ τῶν τοῦ κόσμου. Ἡ ἐξασθένησις τοῦ σώματος καὶ ἡ διαρκὴς ἐγκράτεια, ἀνέστελλον τὰς κατ' αἴσθησιν λειτουργίας καὶ ἐνεργείας, ὑπὲρ αἴσθησιν ζῶν ἐν οὐρανοῖς καὶ θεωρῶν ἀδιαλείπτως τὸ θεῖον καὶ ἄρρητον κάλλος. Οὔτε ὁ Γρηγόριος οὔτε ὁ Χρυσόστομος ἔγραψαν τόσον ἔντονα κείμενα περὶ ἀγάπης Θεοῦ. Αὐτὸς ὁ θεολόγος Γρηγόριος, ἐκτὸς τῆς στενῆς φιλίας του, εὐλαβεῖται βαθύτατα τὸν Μ. Βασίλειον, ὃν αὐτὸς πρῶτον ὠνόμασε Μέγαν. Ἡ δὲ λύπη του διὰ τὸν θάνατον τοῦ φίλου του εἶναι ἀπαράκλητος, ὡς φαίνεται εἰς τὸν Ἐπιτάφιόν του· ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν ἔλεγε· «τὰ ἡμέτερα λίαν πικρῶς· Βασίλειον οὐκ ἔχω..»

Ὁ λόγος τοῦ Μ. Βασιλείου ὁμαλός, σαφής, μετρημένος ἕλλην λόγος καὶ κάποτε σχοινοτενής. Ἀλλ' ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ἀκρίβεια τῆς φράσεως, τὸ ὕψος τῶν νοημάτων, ἡ θετικότης καὶ ἡ διαύγεια, ἡ Γραφικὴ θεμελίωσις τῶν ἰδεῶν του, καὶ τὸ μέγα προσωπικὸν κῦρος του, κατέστησαν τὰ γραπτά του θεογράφους πλάκας καὶ Κανόνας δογμάτων καὶ ζωῆς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν.

Περὶ τοῦ Μ. Βασιλείου δὲν θὰ εἴπωμεν ἄλλα. Διότι ἡ προτίμησίς μας πρὸς αὐτὸν (ἴσως διότι εἶναι περισσότερον μοναστικὸς τῶν ἄλλων) μᾶς ἄγει εἰς πλείονα ἔξαρσιν. Ἀλλ' οὕτω, ἡ ἀλήθεια κλέπτεται ἀπὸ τὴν ἀγάπην ὡς ἐξ ἴσου καὶ ἀπὸ τὴν ἀντιπάθειαν.

Περὶ τοῦ Χρυσορρήμονος Ἰωάννου τί εἴπωμεν; Ἂν ὁ θεολόγος Γρηγόριος εἶναι διὰ τοὺς σοφούς, ὁ Μ. Βασίλειος διὰ τοὺς Μοναχούς, ὁ θεῖος Ἰωάννης εἶναι διὰ τὸν λαόν. Εἶναι ὁ λαϊκὸς κατηχητής, ὁ διδάσκαλος τῆς ἠθικῆς τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ ἔχων βαθεῖαν συνείδησιν ποιμένος καὶ πατρός, ὁ μαχητής, ὁ ὑπερασπιστὴς τῶν ἀδικουμένων, ὁ καυστικῶς ἐλέγχων τὰς παρανομίας καὶ τῶν πολλῶν καὶ αὐτῶν τῶν βασιλέων.

Εἶναι, ἴσως, περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα ὅτι οἱ ἀνωτέρω χαρακτηρισμοὶ τῶν ἁγίων τούτων Πατέρων, ἐκφράζουν τὰ ἐντονώτερα σημεῖα τῆς ἰδιοτυπίας των καὶ τῶν ἰδιαιτέρων χαρισμάτων, χωρὶς νὰ σημαίνῃ, ὅτι δὲν ἔχουν πολλὰ τὰ κοινὰ μεταξύ των.

Ὁ θεῖος Χρυσόστομος, θεωρεῖ τὴν ἐλεημοσύνην ὡς κορωνίδα τῶν ἀρετῶν, διὸ καὶ εἰς τοὺς πλείστους λόγους του καταλήγει εἰς τὴν ἔξαρσιν τῆς ἀρετῆς αὐτῆς. Ἀλλὰ φυσικά, ζητεῖ καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς, διότι «πᾶσαι ἀλλήλων ἔχονται», ὡς οἱ κρίκοι μιᾶς ἁλυσίδος.

«Ἡ τοῦ στόματός του καθάπερ πυρσὸς ἐκλάμψασα χάρις τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν». Ὄντως. Ἡ σπανία εὐγλωττία του μετὰ τῆς ἀκτινοβολούσης ἀγνότητός του, ἐσαγήνευαν τὰ πλήθη. Χρυσόστομος εἶναι χαρακτηρισμὸς τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ. Ἐπὶ τῶν λαϊκῶν μαζῶν ἤσκει ἀκαταγώνιστον γοητείαν, διὰ τοῦ χειμαρρώδους, πειστικοῦ καὶ περικαλλοῦς λόγου του. Αἱ παραστατικαὶ εἰκόνες, τὰ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

παραδείγματα, αἱ ἐντυπωσιακαὶ ἀντιθέσεις, ἡ ἀκατάσχετος ἐπιχειρηματολογία του, ἡ διαλεκτικὴ δεινότης, αἱ ἀπὸ τῶν Γραφῶν πυκναὶ ἀποδείξεις, ἡ γλυκύτης τοῦ λόγου, αἱ συχναὶ μεταπτώσεις ἀπὸ τοῦ ἠπίου εἰς τὸ τραχύ, ἀπὸ τῆς θωπείας τοῦ λόγου εἰς τὸν πεπυρακτωμένον ἔλεγχον, ἀπὸ τῆς μειλιχίου ἐκφράσεως, εἰς τοὺς «σκηπτούς» του, (κεραυνούς), ἡ πατρικότης του, ἐκδηλουμένη ὡς ἐγγύησις σωτηρίας εἰς τοὺς μετανοοῦντας, («ἐγὼ ἐγγυῶμαι») πάντα ταῦτα καθίστων τὸν λόγον του ὑπόθεσιν ἐντρυφήσεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀρχῆς μετανοίας. Τὰ πλήθη ἐξέσπων εἰς χειροκροτήματα καὶ ἐκδηλώσεις λατρείας.

Ἀλλὰ διὰ νὰ καταλάβωμεν τὸ πνεῦμα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου καὶ νὰ ἀξιολογήσωμεν τοὺς λόγους του, πρέπει νὰ γνωρίζωμεν τὸν λαὸν τῆς ἐποχῆς του. Ἐξ ὅσων ὁ ἴδιος ἀναφέρει εἰς ὁμιλίας του, ἀπηυθύνετο εἰς ἕνα λαὸν ἡμιβάρβαρον (ὅπως καὶ ὁ σύγχρονος, ἄλλωστε, κατὰ ἕνα μέγα ποσοστόν), τὸν ὁποῖον ἐλέγχει δριμύτατα. «Καὶ ἡ Ἐκκλησία οὐδὲν διενήνοχε βοοστασίου καὶ ἐπαύλεως ὄνων καὶ καμήλων· καὶ περιέρχομαι πρόβατον ἐπιζητῶν καὶ οὐδὲν δύναμαι ἰδεῖν. Οὕτω πάντες λακτίζουσι, καθάπερ ἵπποι καὶ ὄνοι». Διὰ τοῦτο, ἐνῶ τὸ στοιχεῖον τοῦ ἀφηρημένου λόγου σχεδὸν ἀπουσιάζει ἀπὸ τοὺς λόγους του, ἀντιθέτως, τὰ σχήματα, αἱ εἰκόνες, ἡ φανταστικὴ ἁπτοποίησις τῶν ἐννοιῶν, πλεονάζουν καὶ κυριαρχοῦν, ἐκ τῆς ἀνάγκης συγκαταβάσεως πρὸς τὴν παχυλότητα τῶν πολλῶν τῆς ἐποχῆς του. Δὲν φρονοῦμεν, ὅτι ὁ πνευματικώτατος καὶ ἐξαϋλωμένος αὐτὸς νοῦς ἔκαμνεν αἰσθητικὴν τοῦ λόγου. Διότι, ὅσον ἡ ψυχὴ ὑψοῦται πρὸς τὰ θεῖα καὶ ἄϋλα, τόσον καθίσταται θεωρητική, βλέπουσα ἀσχηματίστως καὶ ἀνειδέως.

Ἐξ ἴσου μὲ τοὺς Καππαδόκας Πατέρας ἐπολέμησε τὰς αἱρέσεις, τὸν Ἰουδαϊσμὸν καὶ τὸν Ἑλληνισμόν. Καὶ ἐξ ἴσου μὲ αὐτοὺς ἔκλαυσε, διὰ τὴν ἀντιπνευματικότητα τοῦ κλήρου, τὴν κατάπτωσιν τῶν ἀφορώντων τὴν Ἐκκλησίαν πραγμάτων, καὶ ἤλεγξε σφοδρῶς τὴν ἀκολασίαν καὶ ἀστοργίαν τῆς ἀριστοκρατίας τοῦ πλούτου. Διὰ τὴν παρρησίαν του αὐτὴν ἔπρεπε νὰ καταβάλῃ τὸ τίμημα. Καὶ τὸ κατέβαλεν ὑπερεκπερισσοῦ. Ἀπέθανεν ἐξόριστος! Τοὺς κακοὺς Ἐπισκόπους ἐθεώρει ὡς πληγὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' οὐδέποτε ἤλεγξε δημοσίως, εἰμὴ αἱρετικούς τινας. Ἀντιθέτως μάλιστα, καταφέρεται δριμύτατα κατὰ τῶν ἱεροκατηγόρων: «Τὸν πνευματικὸν δὲ πατέρα κατηγορῶν, ἄξιον εἶναι νομίζεις σαυτὸν ἐπιβῆναι τῶν ἱερῶν προθύρων;... Κἂν γὰρ ὁ βίος αὐτῶν σφόδρα διαβεβλημμένος ᾖ, σὺ δέ, ἂν σαυτῷ προσέχεις οὐδὲν παραβλαβήσῃ εἰς τὰ ἐγκεχειρισμένα αὐτῷ παρὰ τοῦ Θεοῦ...».

Ἦτο τόσον τρυφερὰ ψυχή, ὥστε καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς κύνας συμπεριεφέρετο μὲ εὐγένειαν. Ἂν οἱ ἔλεγχοί του ἦσαν δριμεῖς, εἴτε δημοσίως διὰ τὸν λαόν, εἴτε ἰδιαιτέρως πρὸς ἐπισκόπους, τοῦτο ὠφείλετο εἰς τὸ καθῆκον τοῦ πνευματικοῦ ποιμένος καὶ Πατριάρχου, καὶ εἰς τὴν μεγάλην ἀγάπην του.

Οἱ πανηγυρικοὶ λόγοι του, εἶναι ἀριστουργήματα καλλιτεχνικὰ καὶ ναοὶ δογματικῆς διδασκαλίας. Ὅταν ἐξεφώνει αὐτοὺς εἰς Δεσποτικὰς καὶ Θεομητορικὰς ἑορτάς, ἐσκίρτα, ἠγάλλετο, ἐξήρχετο ἑαυτοῦ. Εἰς τὰς ὡραιοτέρας ἀποστροφὰς τοῦ λόγου ἐκραύγαζεν ἐνθουσιῶν· «μαίνομαι, μαίνομαι». Καὶ τὰ πλή-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

θη, ἐντὸς τοῦ ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἐπευφήμουν καὶ ἐχειροκρότουν τὸν ἱερὸν ῥήτορα.

Ὁ Βοσσουέτος εἶπεν, ὅτι ὅσον ἀξίζει ἕνας λόγος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, δὲν ἀξίζει ὁλόκληλος ἡ πόλις τῶν Παρισίων...

Ἕνα θέμα, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ καὶ εἰς τοὺς τρεῖς μεγίστους τούτους Πατέρας, θέμα ἀντιλεγόμενον, τὸ ἀφήσαμεν διὰ τὸ τέλος τοῦ ἀφιερωμένου εἰς αὐτοὺς ἄρθρου μας.

Ἔχουν γραφῆ πολλὰ διὰ τοῦτο, καὶ ἡμεῖς δὲν θὰ εἴπωμεν πλείονα τῶν ὅσων χρειάζονται διὰ νὰ συμπληρωθῇ ἕνα ἄρθρον.

Ἔχει γίνει πολὺς λόγος διὰ τὴν σχέσιν, τῶν ἁγίων τούτων Πατέρων, πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν, τὰ γράμματα, τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην. Οἱ ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως, ὅτι ἦσαν λάτρεις τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας—δι' ὃν λόγον καὶ ἐν Ἑλλάδι τιμῶνται ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας — ἐπικαλοῦνται τὰς εἰς Ἀθήνας σπουδάς των. Ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημα εἶναι ἄνευ ἀξίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι καὶ οἱ τρεῖς δὲν ἦσαν ἀκόμη μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον βαρύνει, εἶναι αἱ ἰδέαι των κατὰ τὴν ὥριμον ἡλικίαν των, αἱ ὁποῖαι ἐκτίθενται εἰς τὰ συγγράμματά των. Εἰς αὐτά, τοιαύτη λατρεία οὐδαμοῦ φαίνεται. Ἀντιθέτως, βλέπομεν καταφορὰν καὶ τῶν τριῶν κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας. Ὁ Γρηγόριος ὀνομάζει «κύνας» τοὺς φιλοσόφους, ὁ Μ. Βασίλειος ἀποκλαίεται διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ χρόνου του σπουδάζων εἰς Ἀθήνας — «ἐνηφάνισα τὴν νεότητά μου» — ὁ δὲ Χρυσόστομος, ἔγραψεν ὁλοκλήρους λόγους κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας.

Ἀλλὰ τί θὰ ὠφελοῦντο ἀπὸ τὰς πνευματικὰς κατακτήσεις τῆς κλασσικῆς Ἑλλάδος; Τὰς πεπλανημένας κοσμοθεωρίας των, τὰς ὁποίας κατεδίκασεν ἡ Ἐκκλησία; Τὴν φιλοσοφίαν, τὴν ὁποίαν ἀπέδειξε μωρίαν ὁ Χριστός; Ὁ Γρηγόριος λέγει «ἡμεῖς φιλοσοφοῦμεν οὐχὶ ἀριστοτελικῶς, ἀλλὰ ἁλιευτικῶς». Ἀπὸ τὰ μαθηματικά, τὴν γεωμετρίαν, τὴν ἀστρονομίαν; Ἀλλὰ ὁ Χριστιανισμὸς δὲν τὰ χρειάζεται αὐτά, εἰμὴ ὡς ἐκγύμνασιν τοῦ νοῦ. Καὶ ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς «ἡ πρὸς ταῦτα σχολὴ γυμνάζει πρὸς ὀξυωπίαν τὸν τῆς ψυχῆς ὀφθαλμόν». Μόνον αὐτό. Ἡ ἀστρονομία διδάσκει ὅ,τι βλέπει μὲ τὰ ἑκάστοτε μέσα ποὺ διαθέτει. Ἀλλ' οἱ χριστιανοὶ βλέπουν πολὺ πέραν τῶν ἀστρικῶν κόσμων τῶν ὀκτὼ πεντάκις ἑκατομμυρίων ἐτῶν φωτὸς ποὺ ἔφθασαν ἤδη τὰ τηλεσκόπια. Οἱ πιστοί, «ἐλέγχουν τὰ μὴ βλεπόμενα». Καὶ τὴν ἰατρικὴν δὲν εἶχον οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι ἐν πολλῇ ἐκτιμήσει. Αὐτὸς ὁ Μ. Βασίλειος εἰς τὴν ὁμιλίαν του περὶ ἰατρικῆς τέχνης, δὲν διαβάλλει μὲν αὐτήν, ἀλλὰ ἐπιτιμᾷ τοὺς ἐλπίζοντας εἰς αὐτήν. Διότι παραδέχεται ὅτι, «οὐ πάντα φύσεως εἰσὶν ἀρρωστήματα... πολλάκις γὰρ καὶ μάστιγες ἁμαρτημάτων εἰσίν», ὁπότε ὀφείλομεν νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ἴασιν, χρησιμοποιοῦντες καὶ τὰ φάρμακα καὶ τὰ μέσα τῆς ἰατρικῆς, ὅπως ὁ Ἐζεκίας τὴν «παλάθην τῶν σύκων».

Ἦσαν δεινοὶ τοῦ λόγου χειρισταὶ οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι. Ἀλλὰ δὲν ἠγάπησαν τὴν ρητορείαν. Τὴν γνῶσιν τῶν γλωσσικῶν κανόνων τὴν ἐπεδίωξαν καὶ τὴν ρητορείαν ἐν τῇ νεότητί των. Ἂν καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ποὺ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

Τὸ 1961 ἔδυσεν. Αἱ πολύτιμοι ἡμέραι του παρῆλθον ἀνεπιστρεπτί. Γλυκεῖαι στιγμαὶ ψυχικῆς γαλήνης καὶ ἀγαλλιάσεως ἀφ' ἑνός, λυπηρὰ συμβάντα, ἀντίξοοι περιστάσεις ἀφ' ἑτέρου, κατέλιπον ζωηρὰ τὰ ἴχνη των εἰς τὸ ταμεῖον αὐτὸ τῶν ἀναμνήσεων, τὸν ἐγκέφαλον. Οἱ πλείονες ἂν ὄχι πάντες ἀνερωτῶνται μὲ ἀπορίαν καθ' ἑαυτούς: «Παρῆλθε; τὸ 1961 παρῆλθε;»

Ναί, παρῆλθε. Μὴ ἀμφιβάλλετε, τοὺς διακόπτουν τὰς σκέψεις αἱ εὐχαὶ τῶν συγγενῶν, τῶν φίλων, ὁ ἡμεροδείκτης. Ἀλήθεια! Πόσον ταχέως παρέρχεται ὁ χρόνος! ὡς τὰ ὕδατα τῶν ποταμῶν ρέουσι καὶ οὐδὲν δύναται νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν πορείαν των, οὕτω καὶ ὁ χρόνος ρεῖ ὡς τὰ ὕδατα καὶ χάνεται εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ παρελθόντος.

Ἑκάστη πολύτιμος στιγμή του χάνεται, χάνεται ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως, χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ τὴν ἐπαναφέρωμεν ἢ νὰ τὴν ἀνακαλέσωμεν.

ρέουν μέλι καὶ γάλα, ἔχουν γραφῆ ἀπὸ «ἰδιώτην τῷ λόγῳ». Ἀλλὰ πόση ἕλξις, πόσον κάλλος, πῶς ὁμιλοῦν βαθέως εἰς τὴν ψυχήν. Ἡ ρητορικὴ τέχνη, μέχρις ἑνὸς ὁρίου εἶναι ἀπαραίτητος. Μέχρι τοῦ ὁρίου τῆς διατάξεως τῆς ὕλης μιᾶς ὁμιλίας, ἐξασφαλιζούσης τὸν συνειρμὸν τῶν ἰδεῶν. Πέραν τοῦ ὁρίου αὐτοῦ ἡ τέχνη, ὡς τεχνητὸν πλάσμα ἐλαττώνει τὴν γοητείαν τοῦ πηγαίου λόγου καὶ δεσμεύει τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐμπνεύσεως. Ἀλλὰ ἡ τέχνη, προκειμένου διὰ τοὺς ἁγίους μας ἀπορροφᾶται ἀπὸ τοὺς καταρράκτας τῆς κατ' ἔλλαμψιν θείαν ἐμπνεύσεώς των.

Αὐτὸς ὁ θεολόγος Γρηγόριος, ἐλέγχων τὸν ὁμώνυμόν του Ἐπίσκοπον Νύσσης, διὰ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν κλασσικὴν - Πλατωνικὴν - φιλοσοφίαν, γράφει· «...ῥήτωρ ἀκούειν μᾶλλον ἢ χριστιανὸς ἠθέλησας; ἀλλ' ἔκνηψον ὀψὲ γοῦν καὶ πρὸς σεαυτὸν ἐπάνελθε... καὶ μή μοι τὰ κομψὰ ταῦτα καὶ ρητορικὰ ῥήματα εἶποις: τί δὲ οὐκ ἐχριστιάνιζον ρητορεύων; οὐδαμῶς ὦ θαυμάσιε...».

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπὸ ποίου σημείου ἀρχίζει καὶ ποῦ τελειώνει ἡ σχέσις τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν πρὸς τὴν κλασσικὴν παιδείαν; Θὰ ἀπαντήσωμεν μὲ μίαν φράσιν τοῦ θεολόγου Γρηγορίου πρὸς τὸν Μ. Ἀθανάσιον· «... τοῦτ' ἐκ τῶν ἔξω κερδῆσαι λόγων, τὸ συνιδεῖν, ὧν ὑπεριδεῖν ἐδοκίμασε καὶ ἀπήλαυσε μόνον τὸ παριδεῖν καὶ ἐσχηκέναι τὸν Χριστὸν προετίμησεν».

Αἱ ἀνωτέρω σκέψεις ἀποτελοῦν ἀντικείμενον εὐρυτάτης ἀναπτύξεως τοῦ θέματος. Ἀλλὰ ὁ χῶρος τοῦ ἄρθρου διὰ τὴν σκιαγράφησιν τῶν μεγάλων τούτων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἐξηντλήθη. Εἰς ἡμᾶς ἀπόκειται ὅπως, διὰ τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, φωτισθῶμεν τὰς καρδίας, διὰ νὰ γνωρίσωμεν διὰ μυστικῆς πείρας τὸν Χριστόν· καὶ τότε καὶ ἡμεῖς θὰ γίνωμεν φωστῆρες, ἕκαστος «κατὰ τὸ μέτρον τῆς πίστεως» καθὼς οἱ τρεῖς μέγιστοι φωστῆρες τῆς τρισηλίου Θεότητος. Καὶ ἐντεῦθεν νὰ κληρονομήσωμεν, ὡς αὐτοί, τὴν οὐράνιον βασιλείαν, διὰ πρεσβειῶν των. Ἀμήν.

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης
Ἅγιον Ὄρος 1962

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Καὶ τὸ πλέον δυσάρεστον εἶναι πῶς ἡ ἀξία ἑκάστης στιγμῆς εἶναι ἀνυπολόγιστος, ἀναντικατάστατος.

Ἑκάστη στιγμὴ εἶναι καὶ εἷς θησαυρὸς πολύτιμος, εἷς ἀδάμας ἀνεκτίμητος.

Πόσαι τοιαῦται στιγμαὶ καὶ σύνολα στιγμῶν ἔμειναν ἀνεκμετάλλευτοι κατὰ τὸ 1961!

Πόσαι τοιαῦται στιγμαὶ ἐχάθησαν, χωρὶς νὰ τὰς καταστήσωμεν πηγὴν ἀγαθῶν δι' ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους!

Ἐὰν ἠθέλομεν κάμει μίαν ἀνασκόπησιν, ἕνα ἀπολογισμὸν διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, θὰ ἐκλαίομεν πικρῶς. Θὰ ἐκλαίομεν πικρῶς, διότι δὲν ἐποιήσαμεν καλὴν καὶ ἐπωφελῆ χρῆσιν τοῦ χρόνου, διότι ἀφήσαμεν πολύτιμον χρόνον νὰ παρέλθῃ, χωρὶς νὰ πράξωμεν, ὃ ἔδει πρᾶξαι.

«Τί δ' ἔρεξα; πῇ παρέβην; τί δέ μοι δέον καὶ οὐκ ἐτελέσθη;» πρέπει νὰ εἴπωμεν ἕκαστος ἐξ ἡμῶν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὡς ἔλεγον καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Πυθαγόρου. Μία τοιούτου εἴδους ἐνδοσκόπησις, αὐτοεξέτασις, αὐτομελέτη καὶ αὐτοκριτική, θὰ μᾶς πείσῃ, ὅτι δὲν ὑπῆρξαμεν τηρηταὶ τοῦ «χρόνου φείδου» καὶ θὰ μᾶς ἐμπνεύσῃ τὴν ἐν τῷ μέλλοντι καλὴν χρῆσιν τοῦ χρόνου καὶ τὴν ἀξιοποίησιν ἑκάστης στιγμῆς. Ἴσως κάποτε κλαίοντες καὶ ὀδυρόμενοι νὰ ζητῶμεν μίαν στιγμήν. Ἀλλὰ δὲν θὰ τὴν εὑρίσκωμεν. Ἴσως κάποτε νὰ ζητῶμεν χρόνον διὰ νὰ ἐργασθῶμεν καὶ νὰ ὑψώσωμεν ἡμᾶς αὐτούς.

Ἀλλὰ θὰ εἶναι ἀργά, πολὺ ἀργὰ καὶ ἡ θύρα τοῦ Νυμφῶνος θὰ ἔχῃ κλεισθῇ ἑρμητικῶς.

Θὰ ποθῶμεν ἴσως κάποτε μίαν στιγμὴν διὰ νὰ ἐκπλυθῶμεν τῶν ψυχικῶν μας ρύπων, νὰ ἀφήσωμεν τὸν κόσμον τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ ὑψωθῶμεν μέχρι τοῦ Θεοῦ, Ἀλλὰ φεῦ! ὁ Νυμφίος Χριστὸς δὲν θὰ μᾶς δέχεται καὶ θὰ μᾶς ἐκπέμψῃ λέγων αὐστηρῶς καὶ ἐπιτακτικῶς: «οὐκ οἶδα ὑμᾶς».

Ἰδοὺ λοιπὸν μία νέα εὐκαιρία!

Τὸ ἀνατεῖλαν ἔτος 1962 εἶναι μία νέα εὐκαιρία, μιὰ νέα περίοδος, ἥτις μᾶς δωρεῖται παρὰ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ ἐργασθῶμεν.

Ἂς μὴ ἀναβάλωμεν. «Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως ἡμέρα ἐστίν. Ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι» ἀντήχησε ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων, ἐκ τῶν γλυκυτάτων χειλέων τοῦ Ναζωραίου.

Τὸ Νέον Ἔτος 1962 ἀνέτειλεν ἐλπιδοφόρον καὶ αἰσιόδοξον. Τὸ Νέον Ἔτος 1962 μᾶς παρέχει καὶ πάλιν, ὡς καὶ τὸ προηγηθέν, τὰς πολυτίμους στιγμάς του διὰ νὰ καρποφορήσωμεν ἐν τῷ μυστικῷ ἀμπελῶνι τοῦ Χριστοῦ, ἵνα μὴ ἐκκοπῶμεν ὡς ἡ ἄκαρπος συκῆ. «Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται». Ἂς μὴ καταφρονήσωμεν τῆς χρητότητος καὶ τῆς μακροθυμίας τοῦ Θεοῦ, διότι πικρῶς καὶ ἀνονήτως θὰ μετανοῶμεν ἐν τῷ μέλλοντι.

«Γρηγορεῖτε, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται» ἀναγγέλλει προειδοποιητικῶς ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου.

Πρὸ ἡμῶν κεῖται ὁ καιρὸς ὁ εὐπρόσδεκτος καὶ ἡ ἡμέρα τῆς σωτηρίας.

«Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός». Ὁ καιρὸς εἶναι συνεσταλμένος, αἱ ἡμέραι πονηραί. Ἂς μὴ ἀναβάλωμεν. Ἂς μὴ χάνωμεν καὶ δαπανῶμεν ματαίως τὸ θεῖον αὐτὸ δῶρον, τὸν χρόνον. Τὸ Νέον ἔτος 1962 ἂς μᾶς ἐμβάλῃ εἰς σκέψεις καὶ συλλογισμούς, ἂς μᾶς ἐμπνεύσῃ τὸ ἰδανικὸν «τῆς καινῆς κτίσεως», τῆς ἀνακαινίσεως δηλονότι τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ «καινῆς ζωῆς».

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ο ΑΓΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Ο ΕΝ ΟΛΥΜΠΩ

Ὁ ἅγιος Διονύσιος ὁ ἐν Ὀλύμπῳ εἶναι εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κίτρους ὁ ἔνδοξος τοπικὸς ἅγιος καθότι ἠσκήτευσε καὶ ἔδρασεν ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ὀλύμπου περὶ τὸ 1550.

Ἡ φήμη αὐτοῦ ἐκτείνεται καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς Μητροπόλεως ταύτης εἰς πολλὰς γειτονικὰς ἐπαρχίας, αἱ ὁποῖαι μεγάλως σέβονται καὶ τιμῶσι τὸν ἅγιον.

Οὗτος ἐγεννήθη εἰς τὸ χωρίον Πλάτινα Ἐπαρχίας Φαναρίου ἐκ γονέων πτωχῶν ἀλλὰ εὐσεβῶν περὶ τὸ ἔτος χίλια πεντακόσια. Εἰς νεαρὰν ἡλικίαν μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων του ἐπορεύθη εἰς τὰ Μετέωρα διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν μοναχικὸν βίον.

Μετά τινα χρόνον ἐγκατέλιπε τὰ Μετέωρα καὶ μετέβη εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ὅπου ἐκεῖ ἐχειροτονήθη Διάκονος παρὰ τοῦ Γέροντός του ὀνόματι Σεραφεὶμ καὶ μετ'

«Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις».

Ἂς περιπατήσωμεν ἐν καινότητι ζωῆς, ἂς ἀναγεννήσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ἂς προσπαθήσωμεν νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ ὁδεύσωμεν τὴν νέαν, τὴν καινὴν ὁδὸν τῶν ὑψηλῶν ἰδεωδῶν καὶ τῶν εὐγενῶν ἐπιδιώξεων. Ἂν δὲ ἐπιτύχωμεν νὰ ἀνακαινισθῶμεν πνευματικῶς, τότε ἀληθῶς ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ θὰ σκηνώσῃ ἐν ἡμῖν καὶ θὰ μᾶς ἐνισχύῃ εἰς πᾶσαν περίστασιν, ὥστε νὰ ἐκτελῶμεν τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ καθιστάμεθα στοιχεῖα εὐεργετικὰ τῆς κοινωνίας.

Τοιούτων ἀτόμων ἔχει ἀνάγκην ἡ σημερινὴ κοινωνία.

Ἀτόμων ἀναγεγεννημένων ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ δυναμένων νὰ μεταδώσουν τὸ πνεῦμα τῆς ἀναγεννήσεως καὶ τῆς καινῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καὶ εἰς ἄλλας ψυχάς. Τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν εἶναι πάντοτε ἀνοικτόν. Ἂν θέλωμεν νὰ ἀθλήσωμεν, ἂς εἰσέλθωμεν.

Ὁ ἀγὼν εἶναι σκληρός. «Οὐ γάρ ἐστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις». Ἂς ἀγωνισθῶμεν, ἐὰν θέλωμεν νὰ νικήσωμεν. Ἂς παλαίσωμεν, ἂν θέλωμεν νὰ βραβευθῶμεν. Ἂς βοηθήσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ἂς προσπαθήσωμεν νὰ καταστῶμεν «υἱοὶ Θεοῦ κατὰ χάριν», «καινὴ κτίσις», «τέκνα φωτός» καὶ «συγκληρονόμοι τῶν ἁγίων».

Ἔστω σύνθημα ἡμῶν καθ' ὅλον τὸ τρέχον ἔτος 1962 τὸ τοῦ Παύλου: «Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν, καὶ μὴ συσχηματίζεσθαι τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθαι τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον» (Ρωμ. ιβ' 1, 2).

Ἂν κατορθώσωμεν τὸ περίφημον αὐτὸ λόγιον τοῦ θείου Παύλου νὰ ἔχωμεν κατὰ νοῦν καὶ νὰ ἐφαρμόζωμεν καθ' ὅλην τὴν ἐνιαύσιον περίοδον τοῦ 1962, θὰ προοδεύσωμεν πνευματικῶς, θὰ ἀναλάβωμεν πτέρυγας πνευματικάς, ἵνα πετάσθῶμεν καὶ καταπαύσωμεν, θὰ αἰχμαλωτίσωμεν πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, καθιστάμενοι οὕτω ναὸς τοῦ ἐν ἡμῖν ἁγίου Πνεύματος καὶ τέκνα φωτός, ἄξια τῆς κληρονομίας τῶν ἀγαθῶν ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν». Ε. Μ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὀλίγον πρεσβύτερος.

Τὴν ἐρημικὴν ζωὴν ἐπιθυμῶν, ἵδρυσεν ἐν ἁγίῳ Ὄρει παρὰ τὴν τότε σκήτην Καρακάλλου εἰς μέρος δυσπρόσιτον, μικρὸν κελλίον ὅπου καὶ ἐμόναζεν, ἔκτισε δὲ ἐκεῖ μικρὸν ναὸν ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος.

Μετὰ χρόνον ἐπορεύθη εἰς τοὺς Ἁγίους τόπους πρὸς προσκύνησιν καὶ παρὰ τὰς παροτρύνσεις τοῦ τότε Πατριάρχου Ἱεροσολύμων ὅπως παραμείνῃ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὑπέστρεψεν εἰς τὸ κελλίον του εἰς ἅγιον Ὄρος.

Ἀφοῦ ἐχρημάτισεν ἐπί τινα χρόνον Ἡγούμενος τῆς ἐν ἁγίῳ Ὄρει Ἱερᾶς Μονῆς Φιλοθέου, ἀπῆλθεν εἰς τὴν σκήτην τῆς Βερροίας τὴν ὁποίαν καὶ διωργάνωσε καὶ πολλοὶ προσήρχοντο ἕνεκα τῆς φήμης του εἰς τὴν μοναχικὴν τάξιν, ὅπου ἀνεκαίνισε τὸν ναὸν τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἀναπτύξας μεγάλην διδακτικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν δρᾶσιν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τότε Ἐπισκόπου Βερροίας οἱ πρόκριτοι ἠθέλησαν νὰ πείσουν αὐτὸν ὅπως δεχθῇ καὶ γίνῃ ἐπίσκοπος Βερροίας.

Ὁ Ὅσιος ὅμως ἀρνηθεὶς ἔφυγε κρυφίως εἰς τὰ μέρη τοῦ Ὀλύμπου, ἵνα εὕρῃ περισσοτέραν ἡσυχίαν καὶ ἐλθὼν εἰς μέρος τοῦ Ὀλύμπου κατάφυτον μέν, ἀλλὰ δυσπρόσιτον καὶ ἀπομεμακρυσμένον ὅπου ἵδρυσε τὴν τῆς ζωαρχικῆς Τριάδος Μονήν.

Φαίνεται ὅμως ἕνεκα καταδιώξεως τοῦ Τούρκου ἡγεμόνος, ἐγκατέλιπε τὴν Ἱερὰν Μονὴν καὶ μετέβη ὡς ἐξόριστος εἰς Πήλιον παρὰ τὴν Ζαγορὰν ὅπου καὶ ἐκεῖ ἔκτισε κελλία καὶ Ἐκκλησίαν. Μετὰ τὴν φυγήν του ἔγινε μεγάλη ἀνομβρία, ἕνεκα τούτου οἱ κάτοικοι Λιτοχώρου εἶπαν εἰς τὸν ἡγεμόνα ὅτι δὲν βρέχει καὶ μᾶς τιμωρεῖ ὁ Θεὸς διότι ἐδιώξαμεν ἀπὸ ἐδῶ τὸν ἀσκητὴν καὶ ἅγιον ἄνθρωπον, τὸν Ὅσιον Διονύσιον.

Ὁ ἡγεμὼν λέγει τους· ὑπάγετε γοῦν οἱ πρόκριτοι μὲ ἕνα ἱερέα καὶ δύο ἀπὸ τοὺς δούλους μου μὲ γράμμα μου καὶ παρακαλέσατε αὐτὸν νὰ ἔλθῃ χωρὶς φόβον εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ὀλύμπου νὰ κατοικήσῃ μὲ τοὺς συντρόφους του.

Ὅθεν ἀπελθόντες οἱ ἀπεσταλμένοι εἰς τὴν Ζαγοράν, εὗρον τὸν ὅσιον καὶ ἀσπασάμενοι αὐτὸν τοῦ ἔδωσαν τὸ σφραγισμένον τοῦ ἡγεμόνος γράμμα, ὁ ὅσιος ὅμως ἐδίσταζε φοβούμενος μήπως τὸν κακοποιήσωσιν, ἀλλὰ ὁ ἱερεὺς τοῦ ὤμοσεν ὅτι δὲν ἦτο δόλος τις, ἀλλὰ ἀλήθεια. Οἱ ὑπηρέται τοῦ ἡγεμόνος ἐφίλησαν τὴν χεῖρα του καὶ μὲ πολλὴν ταπείνωσιν λέγοντες. Πάτερ τίμιε ὁ αὐθέντης μας σὲ χαιρετᾷ καὶ παρακαλεῖ σε νὰ ἔλθῃς εἰς τὸ μοναστήριόν σου νὰ εὐλογήσῃς τὸν τόπον ὅτι δεινῶς βασανίζεται ἐκ τῆς ἀνομβρίας. Ὁ ἅγιος ἔλαβε θάρρος καὶ ἔστρεξε νὰ ὑπάγῃ. Οἱ Ζαγοριανοὶ συναθροισθέντες ἔμπροσθεν τοῦ ὁσίου ὠδύροντο καὶ ἔλεγον, μὴ ἐάσῃς ἡμᾶς πάτερ ἅγιε ὀρφανούς, ἀλλὰ ἐνθυμοῦ μας εἰς τὰς προσευχάς σου. Ὁ ὅσιος τοὺς ὑπεσχέθη ὅτι θὰ τοὺς ἐπισκέπτεται πολλάκις πρὸς πνευματικὴν νουθεσίαν καὶ οὕτως ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Λιτόχωρον Πιερίας.

Οἱ κάτοικοι ἀκούσαντες τὸν ἐρχομὸν τοῦ ὁσίου ἐσυναθροίσθησαν ὅλοι καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν καὶ αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν ἦλθε πεζὸς καὶ τὸν ἐχαιρέτησε λέγοντας. Χαίροις τίμιε Πάτερ, καὶ συγχώρησόν μας εἰς ὅσα σοὶ ἐπταίσαμεν. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐνῷ ὁ οὐρανὸς ἦτο καθαρώτατος καὶ λαμπρότατος, ἀμέσως ἀνεφάνησαν πυκνὰ νέφη καὶ διὰ προσευχῆς τοῦ ἁγίου ἤνοιξαν οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔπεφτε βροχὴ ραγδαία, καθ' ὅτι εἶχε νὰ βρέξῃ ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς φυγῆς του. Ὁ λαὸς ἰδὼν τὸ θαῦμα ἐδόξαζε τὸν Θεὸν λέ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

γοντας τὰ προφητικὰ λόγια τοῦ Δαβίδ.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.

Τότε ὁ ὅσιος ἐχαιρέτησε τὸν ἡγεμόνα καὶ τοῦ ἔταξε ὅτι θὰ παρακαλῇ τὸν Κύριον διὰ λόγου του νὰ γίνῃ πολύχρονος καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἐξουσίαν ἔγγραφον νὰ οἰκοδομῇ ναὸν καὶ κελλία ὅσα βούλεται καὶ ἀνελθὼν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ὀλύμπου ἐκατοίκησε πρῶτον εἰς ἕνα σπήλαιον σωζόμενον μέχρι σήμερον καὶ ὀνομαζόμενον ἅγιον Σπήλαιον, ἐκεῖ ἔκτισε μικρὰν ἐκκλησίαν.

Ἐπειδὴ τὸ σπήλαιον ἦτο ἄνυδρον, διὰ τῆς προσευχῆς του ὕδωρ ἀνεπήγασε θαυμαστὸν ἐκ πέτρας ἀνίκμου, ἐξ οὗ οἱ πίνοντες ἡδύτητος πληροῦνται, Χριστὸν ὑμνολογοῦντες καὶ τὸν ἅγιον δοξάζοντες.

Ἡ φήμη του προσείλκυε πλῆθος κόσμου καὶ πολλοὶ ἠσπάζοντο τὸ μοναχικὸν σχῆμα, ἕνεκα τούτου ὁ ἅγιος ἠθέλησε νὰ κτίσῃ τὴν πρώτην οἰκοδομὴν καὶ νὰ τὴν στερεώσῃ μὲ τείχη καὶ κελλία διὰ τοὺς προσερχομένους μοναχούς.

Ἡ ἁγνότης τοῦ βίου του καὶ τὰ θαύματα τὰ ἐπιτελεσθέντα ὑπ' αὐτοῦ, κατέστησαν αὐτὸν γνωστὸν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον διὰ νὰ θεραπευθοῦν καὶ λάβουν τὴν εὐλογίαν του.

Τὸ δὲ τροπάριόν του λέγει:

Ὁ βίος σου Πάτερ ἱερός, ὤφθη ἐκ νεότητος, ταῖς ἀρεταῖς ἀστραπτόμενος τοῦ θείου Πνεύματος. Ὅθεν ταῖς εὐχαῖς σου, γυναῖκας θεόφρονας, γονίμους καὶ εὐτέκνους ἀπέδειξας, νῦν δὲ θεσπέσιε, καὶ ἡμᾶς ἐνθέοις πράξεσιν, εὐτεκνοῦντας πρὸς Θεὸν ἱκέτευε.

Καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ ἡ Μονή, ἕνεκα τῆς ἁγνότητος τοῦ βίου αὐτοῦ καὶ τῆς ἐξασκήσεως πνευματικῆς μοναχικῆς ζωῆς, ἔφθασεν εἰς μεγάλην ἀκμὴν καὶ ὡς πνευματικὸν κέντρον ἠκτινοβόλει καθ' ὅλην τὴν χώραν.

Ζήσας θεοπρεπῶς καὶ ἐναρέτως ἐπὶ μακρόν, ἐργαζόμενος ἀεὶ εἰς τὸν μυστικὸν ἀμπελῶνα.

Ἐνήστευεν, ἀγρύπνα, προσηύχετο καὶ ἐμετάνιζεν ὅσον ἠδύνατο.

Ἀπὸ τοὺς πολλοὺς κόπους καὶ νηστείας ἠσθένησε καὶ τότε τὴν 23ην Ἰανουαρίου μηνὸς παρέδωσε τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ ὁ θεόπνευστος. Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ λείψανον ἐντίμως καὶ σεβασμίως ἐνταφίασαν εἰς τὸν νάρθηκα τῆς ἐκκλησίας, ὅπου ἔκτισε μὲ τὰ χέρια του αὐτὸς ὁ μακάριος.

Μετὰ χρόνους τινὰς ἔσκαψαν τὸν τάφον οἱ μοναχοὶ καὶ ἰδόντες, τὸ ἅγιον ἐκεῖνο λείψανον, εὐωδίαζε περισσότερον ἀπὸ μύρα καὶ ἀρώματα, καὶ ἕως τὴν σήμερον εὐωδιάζει θαυμασιώτατα, καὶ πολλὰς θαυματουργίας ἐτέλεσεν εἰς ὅσους τὸν ἐπισκεφθοῦν μετὰ πίστεως.

Ὁ τάφος τοῦ Ἁγίου Διονυσίου παρὰ τὴν γενομένην ὁλοσχερῆ καταστροφὴν τῆς ἱερᾶς Μονῆς τὸ 1943 ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, σώζεται μέχρι σήμερον καὶ πλήθη κόσμου δὲν ἔπαυσαν νὰ προσέρχωνται εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν καὶ εἰς τὰ ἐρείπια ἀκόμη αὐτῆς ζητοῦντα τὴν χάριν καὶ τὴν προστασίαν τοῦ Ἁγίου.

Ἀρχιμ. Ἰωάννης Κατσιμίγας
Ἡγούμενος Ι. Μ. Ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ.

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΕΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ

Τύχη, εἱμαρμένη, μοῖρα, πεπρωμένο καὶ γραφτό, εἶναι κεναὶ καὶ ταυτόσημοι λέξεις. Τύχη ἀναγνῶστα δὲν ὑπάρχει, εἶναι λείψανα τῆς εἰδωλολατρικῆς προελεύσεως, τὴν ὁποίαν μᾶς τὴν ἐκληροδότησαν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΑ ΘΑΥΜΑΤΑ

Τὸ κοιμητήριον τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα

Εἶναι γνωστὸν ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Σάββα, ὅτι ἡ εὐκηὴς αὐτοῦ Λαύρα ᾠκοδομήθη εἰς ἣν θέσιν εὑρίσκεται, διὰ θελήματος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὴν ὁποίαν ἐνῶ προσηύχετο εἶδεν ἐπὶ τοῦ λεγομένου Βουνοῦ τῆς Παναγίας «ἐν ἀστραπτούσῃ λαμπρόν τι καὶ περιφανὲς τῇ ἐσθῆτι, τὸν ἀπὸ τοῦ Σιλωὰμ καταρρέοντα πρὸς νότον αὐτῷ χειμάρρουν ὑποδεικνῦσαν καὶ τὸ πρὸς ἀνατολὰς οἰκῆσαι τοῦ χειμάρρου σπήλαιον ἐπαγγέλλουσαν, βοηθειάν τε αὐτῷ ἐξ ἁγίου ὑπισχνουμένην καὶ τροφὴν παρὰ τοῦ καὶ αὐτοῖς ἐξανατέλλοντος τοῖς κτήνεσι χόρτου. Καὶ πράγματι

οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας. Τύχη δὲν ὑπάρχει, εἶναι ὄνομα κενόν, σημαῖνον οὐδέν, τίποτε λοιπὸν τακτικὸν κατασκευάζει ἡ τύχη, τὰ πάντα εἶναι ὑποτεταγμένα εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν καὶ εἰς τὸν νόμον τῆς αἰτίας. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ τύχη, ὁρατὸν ἢ ἀόρατον, ἔχει ὕπαρξιν ἢ οὔ, δὲν ἠμπόρεσαν ὅλοι οἱ σοφοὶ τῶν αἰώνων νὰ μᾶς τὴν ἐξηγήσουν. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εὑρισκόμενοι εἰς τὸ σκότος τῆς εἰδωλολατρείας, ἐπίστευον εἰς μίαν ἀνύπαρκτον καὶ τυφλὴν δύναμιν,τὴν ὁποίαν ὠνόμαζον τύχην, πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ νοός των. Ὁ Δημόκριτος ὁμιλεῖ. «Ἡ τύχη εἶναι εἴδωλον ὅπερ ἔπλασαν οἱ ἄνθρωποι διὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴν διανοητικήν των ἱκανότητα (Πρβλ. Ἡσ. ξε΄ 11 - 12). Ἀναστάσιος ὁ Σιναΐτης λέγει· «εἰ ὁ Χριστιανὸς ὁμολογήσῃ τύχην, ἐξέπεσε τοῦ τῶν Χριστιανῶν δόγματος καὶ φρονήματος». Τὴν τύχην τὴν ἐδημιούργησεν ὡς ἐλέχθη ὁ ἐγωϊσμὸς τοῦ ἀνθρώπου πρὸς ἀποκάλυψιν τῶν ἐλλείψεων καὶ σφαλμάτων του, τὰ ὁποῖα καὶ ἀποδίδει εἰς τὴν τύχην. Εἰς πᾶν ἔργον ἢ κέρδος, μὴ ἐπιτυχὼν λέγει, ὅτι δὲν ἔχει καλὴν τύχην, τοὐναντίον ἐπιτυχών, χαίρει διότι ἔχει λαμπρὰν τύχην, τυχερός. Χριστιανέ, μὴ πιστεύῃς τύχην, διότι δὲν ὑπάρχει, πάντα τὰ τοῦ κόσμου εἶναι ὑποτεταγμένα εἰς τὸν νόμον τοῦ πανσόφου Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος μόνος του δημιουργεῖ τὴν τύχην του. Ἐὰν ζῇ ἐναρέτως καὶ ὑπηρετεῖ τῷ Θεῷ, θὰ ἔχῃ ἀσφαλῶς τύχην λαμπράν, ἐὰν δὲ τῷ διαβόλῳ καὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, τότε θὰ ἔχῃ κακὴν τύχην. Εἷς παντοδύναμος Θεὸς ὑπάρχει, ὅστις ἐδημιούργησε τὸ Σύμπαν, ὅπερ μὲ σοφίαν, εὐταξίαν καὶ δύναμιν, προνοεῖ καὶ κυβερνᾷ αὐτό. Ἡ δὲ παραδοχὴ τυφλῆς τύχης συγκρούεται εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως, Τύχη λοιπὸν καὶ γραφτὸ δὲν ὑπάρχει.

ΣΗΜ. Χριστιανέ μου, ἡ τύχη εἶναι ὄνομα κενὸν εἰς τὸν γραπτὸν καὶ προφορικὸν λόγον πρὸς σχηματισμὸν φράσεων· τὰ ἔργα τῆς τύχης εἶναι ἄστατα καὶ ἀβέβαια, οἷς μὲν δίδωσιν, οἷς δ' ἀφαιρεῖ ἡ τύχη», ἤτις ἐδῶ μὲν σκορπᾷ ἀσυνειδήτως τὴν χαρὰν καὶ εὐτυχίαν, ἐκεῖ δὲ τὴν θλῖψιν καὶ δυστυχίαν. Μὴ λοιπὸν περιμένῃς καὶ ἀπό τὴν γύφτισα νὰ μαντεύσῃ διὰ τὸ μέλλον σου καὶ τὴν τύχην, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Μὴ ἐπιτρέπῃς τὴν ζητιάνα (ἀθιγγάνα) νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ σπήτι σου, ἡ ξυπόλυτος, διὰ νὰ μὴ φυγαδευθῇ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ἡ εἰρήνη καὶ εὐτυχία τῆς οἰκογενείας σου. «Τοῦ ζητιάνου τὰ μοῦτρα μαῦρα, μὰ ὁ τορβᾶς του γεμᾶτος»· διατί δὲν φροντίζει αὐτὴ διὰ τὴν ἰδικήν της τύχην, διὰ νὰ γίνῃ πλουσία, διὰ νὰ μὴ γυρίζῃ εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου; Οὔτε καὶ ἀπὸ τὰ τυχερὰ παιγνίδια καὶ λαχεῖα νὰ ἀναμένῃς τύχην καὶ προκοπὴν μέχρι τέλους τῆς ζωῆς σου, δεδομένου ὅτι τὸ τυχαῖον ἀποκλείεται ἐν τῇ χριστιανικῇ θρησκείᾳ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τῆς βοηθείας αὐτῆς καὶ μέχρι σήμερον δὲν στεροῦνται οἱ τὴν Λαύραν οἰκοῦντες εὐλαβεῖς μοναχοί. Λαβὼν χάριν παρὰ Θεοῦ οὗτος ὁ ἅγιος, ὑπέσχετο ὅτι ὅσοι ἐγκαταβιώσωσιν ἐν τῇ Λαύρᾳ καὶ ὑπομένουσι τὴν σκληρότητα τῆς ἐρήμου, τηροῦντες κατὰ τὸ δυνατὸν τοὺς μοναχικοὺς κανόνας καὶ τελειωθῶσιν ἐν αὐτῇ, θέλουσιν εὕρει σωτηρίαν ψυχῆς διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τοῦ ἰδίου.

Πρὸς τὴν τοιαύτην χάριν καὶ ὑπόσχεσιν δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ἄσχετος ἡ ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τῆς Λαύρας ἐνυπάρχουσα πάντοτε θαυμαστὴ ἰδιότης τοῦ νὰ διαλύωνται τὰ ἐν αὐτῷ κατατιθέμενα σώματα τῶν Πατέρων ἐν μικρῷ χρονικῷ διαστήματι, οὐδεμίαν ὀσμὴν ἀναδίδοντα, εἰ καὶ τιθέμενα ἁπλῶς κατὰ γῆς χωρὶς νὰ καλύπτωνται διὰ χώματος ἢ πλακός.

Τὸ κοιμητήριον τοῦτο, εὑρισκόμενον εἰς ἣν θέσιν εἶδεν ὁ ἅγιος κατ' ἀρχὰς τὸν στῦλον τοῦ πυρὸς ὑποδεικνύοντα αὐτῷ τὸν πρὸς κατοικίαν τόπον, εἶναι μικρὸν ὑπόγειον σπήλαιον ἐν τῷ μέσῳ μικρᾶς λιθοστρώτου αὐλῆς πρὸ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς Μονῆς. Ἐν αὐτῷ εὑρίσκεται ἐν ἰδιαιτέρῳ θαλαμίσκῳ ὁ τάφος τοῦ ἁγίου Σάββα, τοῦ ὁποίου τὸ λείψανον συληθὲν ὑπὸ τῶν Φράγγων, ὅταν ἐπί τι διάστημα μετὰ τὰς σταυροφορίας κατέλαβον τὴν Μονήν, εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐν Βενετίᾳ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μάρκου. Ἡ εἰς αὐτὸ κάθοδος γίνεται ἔκ τινος ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς στενῆς ὀπῆς κλειομένης καλῶς διὰ μαρμάρου, ἥτις ἀνοίγεται μόνον ἐπὶ τῇ κοιμήσει ἀδελφοῦ. Εἰς τὸν στενὸν αὐτοῦ χῶρον ὑπάρχουσι παρὰ τὰ ἑκατέρωθεν τοιχώματα νεκροθῆκαι, ἐν οἷς τίθενται τὰ λείψανα τῶν πατέρων. Ἀποδιώσαντος ἀδελφοῦ. ἀφοῦ τελεσθῇ ἡ κηδεία εἰς τὴν θεόκτιστον ἀρχαίαν ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν τὸ πρῶτον ὑπέδειξεν ἡ Παναγία εἰς τὸν ἅγιον Σάββαν, καταβιβάζεται τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦτο κοιμητήριον καὶ τίθεται ἁπλῶς χαμαὶ εἰς τὴν νεκροθήκην ἐπὶ τῶν λειψάνων τῶν πρὸ αὐτοῦ κατατεθέντων, χωρὶς νὰ καλύπτηται παντάπασιν, εἰμὴ μόνον κλειομένης τῆς ὀπῆς τῆς εἰσόδου. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ θαυμαστὸν καὶ τοὺς ὄρους τῆς φύσεως ὑπερβαῖνον, ὅτι ἐὰν καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἢ ἑβδομάδας καλέσῃ ἡ χρεία ν' ἀνοιχθῇ τὸ κοιμητήριον καὶ κατέλθῃ τις εἰς αὐτό, ἂν καὶ τὸ σῶμα εὑρίσκεται ὑπὸ διάλυσιν, οὐδεμία ὅμως δυσοσμία ἀναδίδεται ἐξ αὐτοῦ, ὡς συμβαίνει εἰς τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων σώματα. Τοῦτο ἀφήνει ἐκστατικοὺς πάντας τοὺς ἐπισκεπτομένους ἢ ἀκούοντας περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν κατανύξει ὁμολογοῦντας ὅτι ὄντως «Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ». Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κατὰ τὴν αὐτοῦ πρόσφατον ἐπίσκεψιν τῶν ἁγίων Τόπων, ἀπεθαύμασε τὴν θαυμαστὴν ταύτην τοῦ τόπου χάριν ἀκούσας τὰς περὶ αὐτοῦ λεπτομερείας, τινὲς δὲ τῆς Συνοδίας αὐτοῦ κατέβησαν εἰς αὐτὸ καὶ εἶδον ποία ἡ διαφορὰ τῶν τὴν στενὴν πύλην διερχομένων, ἀπὸ τῶν ἄλλων, τῶν πολλῶν.

Ἄξια θαυμασμοῦ εἶναι ἐπίσης ἡ χάρις ἡ ἐνεργοῦσα εἰς τοὺς ἀτέκνους γονεῖς διὰ τῶν καρπῶν τοῦ ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς Μονῆς ἀρχαίου φοίνικος, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν παράδοσιν ἐφύτευσεν αὐτὸς ὁ ἅγιος Σάββας. Οἱ καρποὶ οὗτοι μετὰ πίστεως λαμβανόμενοι πολλάκις θαυματουργοῦσιν ἵνα κηρύττηται τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ χάρις τοῦ ἁγίου. Οὐχὶ μόνον παλαιὰ ἀλλὰ καὶ λίαν πρόσφατα γεγονότα συνέβησαν διὰ θαύματος, μεθ' ἃ οἱ εὐεργεθέντες γονεῖς κηρύττοντες παντοιοτρόπως τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ καὶ ἀποδίδοντες εὐγνωνόμως τὰς εὐεργεσίας, καλοῦσι μὲν διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου τὰ γεννώμενα τέ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΠΕΡΙ ΚΑΚΟΛΟΓΙΑΣ

«Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην;» (Ρωμ. ιδ΄ 4).

Σύνηθες εἶναι τὸ φαινόμενον τῆς κακολογίας· τὸ συναντῶμεν παντοῦ καὶ πάντοτε εἰς τὰς συζητήσεις ποὺ γίνονται κατὰ τῶν ἄλλων. Πρόθυμοι εἴμεθα νὰ κρίνωμεν καὶ ἐπικρίνωμεν τὰς πράξεις καὶ τὴν πολιτείαν τῶν ἄλλων ὡσὰν νὰ εἴχομεν ἄνωθεν ἐξουσιοδοτηθῆ. Λαμβάνομεν μόνοι μας θέσιν κριτοῦ καὶ ἀρχίζομεν τὸ κατηγορητήριον, χωρὶς ἐπιείκειαν, μὲ καταφανῆ ἀσυμπάθειαν καὶ χαιρεκακίαν κατὰ τοῦ στόχου, ὅστις εἶναι ὁ ἀδελφός μας.

Πρόκειται περὶ τῆς καταλαλιᾶς καὶ κατακρίσεως καὶ συκοφαντίας. Εἶναι δὲ κακία τρίμορφος καὶ λίαν ὀλέθριος, διὰ τὰ ἄτομα καὶ τὴν κοινωνίαν ἔνθα ἐμφανίζεται.

κνα, ἀποστέλλουσι δὲ κατ' ἔτος ἱκανὰ βοηθήματα τοῖς ἐν τῇ Λαύρᾳ μοναχοῖς.

Ὡς συνεχιζόμενον θαῦμα θεωρεῖται καὶ ἡ ἀνάβλυσις τοῦ διὰ προσευχῆς τοῦ ἁγίου πηγάσαντος ἁγιάσματος, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε αὐξάνεται ἢ ἐλατιοῦται παρὰ τὰς πολλὰς ἀνομβρίας αἱ ὁποῖαι εἶναι συχναὶ εἰς τὰς ἐρήμους ταύτας, οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ ὑπαρχούσης σταγόνος ὕδατος εἰς πᾶσαν τὴν περιοχήν·

Χάριν περιεργείας σημειοῦται καὶ τοῦτο, ὅτι τὰ περὶ τὴν Μονὴν διαιτώμενα πτηνά, οἱ λεγόμενοι κόσσυφοι, ἐξημερούμενοι καὶ δι' ἰδιαιτέρας κλήσεως προσερχόμενοι λαμβάνουσι τροφὴν ἐκ τῶν χειρῶν μόνον τῶν μοναχῶν, εἰς δὲ τοὺς λαϊκούς, εἰ καὶ ἐνδυομένους τὸ τῶν μοναχῶν ἔνδυμα, δὲν πλησιάζουσιν.

Παῦλος μοναχὸς Χοζεβίτης
Ἱεροσόλυμα

Ὡς ὁρίζει ὁ μέγας φωστὴρ τῆς Ἐκκλησίας Βασίλειος, καταλαλιὰ καὶ κατάκρισις εἶναι: «τὸ κατὰ τοῦ ἀπόντος ἀδελφοῦ λαλεῖν, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ διαβάλλειν αὐτόν, κἂν ἀληθὲς ᾖ τὸ λεγόμενον». Εἶναι πάθος τρομερὸν ἡ καταλαλιά, ὥστε ὁ προφήτης Δαυὶδ ἔλεγεν· «Ἐκεῖνος ὅστις κρυφίως κατηγορεῖ τὸν πλησίον του μὲ σκοπὸν νὰ δυσφημήσῃ αὐτόν, τὸν ἐξεδίωκον».

Καταλαλοῦμεν καὶ κατακρίνομεν τοὺς ἄλλους ἀπὸ μεμονωμένα γεγονότα καὶ ἀπὸ βεβιασμένα συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα ἐξάγομεν διὰ τὸν ὅλον ἄνθρωπον. Οὕτω καταδικάζομεν ἐρήμην καὶ ἀναπολόγητον τὸν ὑπὸ κρίσιν, στηριζόμενοι ἐπὶ πληροφοριῶν ἀσυστάτων, ἐπιπολαίων καὶ ταπεινῶν.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι εἰς τὰς τοιαύτας, πρὸς τὸν πλησίον, καταδικαστικὰς ἀποφάσεις, δὲν μᾶς διέπει οὐδ' ἡ στοιχειώδης λογικὴ οὐδὲ ὁ στοιχειώδης ἀνθρωπισμός. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ πάθους εὑρισκόμενοι, τὸ ὁποῖον πάθος ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ σκοτίζῃ τὸν λογικὸν ὀφθαλμόν, ἐπιτιθέμεθα κατὰ τοῦ θύματός μας μὲ γλῶσσαν ἠκονημένην καὶ ἥκιστα ἁρμόζουσαν εἰς λογικοὺς ἀνθρώπους, καὶ προσπαθοῦμεν νὰ ὑπερβάλωμεν καὶ ἐξογκώσωμεν τὰ πράγματα διὰ νὰ ἐπιρρίψωμεν, ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέραν μομφήν, εἰς τὸ θῦμα μας. Εἶναι τοιαύτη ἡ ἀπαίτησις τοῦ πάθους ποὺ μᾶς διακατέχει (διότι περὶ πάθους πρόκειται κατ' αὐτὰς τὰς παραφόρους στιγμὰς τῆς λαύρου ἐπιθέσεώς μας κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ) καὶ θέλει νὰ ἱκανοποιηθῇ, ἡ ἐμπαθὴς αὐτὴ διάθεσις.

Διὰ τοῦτο, ἐφ' ὅσον ἀπουσιάζει ἡ λογική, ὅπως ἀπουσιάζει καὶ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, δὲν θέλομεν νὰ ἐξετάσωμεν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

καλύτερα τὰ πράγματα πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας, ἀρκούμενοι μόνον εἰς ἀνεπαρκεῖς καὶ ἐπηρεασμένας πληροφορίας. Ἀκόμη δὲν θέλομεν νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν οὐδὲν ἐλαφρυντικόν, ἀπὸ τὰ πολλὰ ποὺ ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ, τὸ ὑπὸ κρίσιν θῦμα μας. Οὕτω, μὲ κῦρος καὶ αὐθεντίαν προχωροῦμεν εἰς τὸ ἔργον τῆς κρίσεως διὰ τοὺς ἄλλους. Καὶ τὸ ἔτι λυπηρότερον, προσθέτομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὰ ὅσα πρὸς ἡμᾶς ἐναντίον τῶν ἄλλων, ἀπὸ πληροφορίας ἐφθασαν, διὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ καὶ κορυφωθῇ τὸ κακὸν τῆς κατὰ τῶν ἄλλων κακολογίας, καὶ ἱκανοποιηθῇ πλήρως ἡ ἐσωτερικὴ ἐμπαθὴς ἡμῶν διάθεσις. Οὕτω, φθάνομεν εἰς τὴν συκοφαντίαν.

Ἀλλ' εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἀξίζει νὰ σταθῶμεν, μὲ συγκεντρωμένην προσοχήν, διὰ νὰ ἀκούσωμεν τί περὶ τῆς κατακρίσεως ἀποφθέγγεται ὁ δίκαιος Κριτής, ὁ Ὁποῖος καὶ θὰ μᾶς κρίνῃ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, τῆς παγκοσμίου κρίσεως· «Μὴ κρίνετε, λέγει, ἵνα μὴ κριθῆτε· ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν» (Ματθ. ζ΄ 1). Ἐνταῦθα ὁ Κύριος διδάσκει ὅτι: οἱ αὐστηροὶ κριταὶ αὐστηρῶς κριθήσονται, οἱ δὲ ἐπιεικεῖς ἐπιεικῶς, καὶ ὅτι μέτρον τῆς αὐστηρᾶς ἢ ἐπιεικοῦς κρίσεως τοῦ Θεοῦ ἔσονται αἱ ἡμέτεροι περὶ τῶν ἄλλων κρίσεις.

Ὡς πρὸς τὴν συκοφαντίαν, ἡ συκοφαντία εἶναι ψευδὴς κατηγορία καὶ κατασπιλώνει τὴν ὑπόληψιν τοῦ θύματος. Ὅπλον ἀδυνάτων καὶ ἐμπαθῶν ἀνθρώπων εἶναι ἡ συκοφαντία. Ἡ συκοφαντία ἀποτελεῖ τὴν ἰταμοτέραν ἐκδίκησιν. Ὁ συκοφάντης εἶναι δολοφόνος. Κατὰ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον, «ὁ συκοφαντῶν τὸν πλησίον, ἀδελφικὰ κρέατα τρώγει». Ὡς ἐνέργεια δὲ προμελετημένη καὶ ἐσκεμμένη, ἡ συκοφαντία, οὐδὲν ἔχει ἐλαφρυντικόν, μένει κακία ὁλοκληρωμένη. Ἡ συκοφαντία ἰδιάζει εἰς ἀνθρώπους χαμερπεῖς καὶ ἐμπαθεῖς, οἵτινες μὴ δυνάμενοι νὰ κυριαρχήσωσιν ἐπὶ τῶν παθῶν των, ἄγονται καὶ φέρονται ὑπ' αὐτῶν. Ἡ συκοφαντία ἔκαμεν ἕνα προφήτην Δαβὶδ νὰ φωνάξῃ: «Λύτρωσαί με, Κύριε, ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων». Ὄντως τρομερὸν κακὸν ἡ συκοφαντία, δι' ὃ καὶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὁρίζουσι πρὸς θεραπείαν αὐτῆς, «νὰ πηγαίνουν, οἱ συκοφάνται, εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὅπου ἔκαμαν τὴν συκοφαντίαν, καὶ νὰ λέγουν τὴν ἀλήθειαν, ἀντὶ τῆς ψευδοῦς κατηγορίας ὅπου ἔκαμαν». Οὕτω καὶ μόνον ἡ συκοφαντία συγχωρεῖται, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἡ ἁμαρτία μένει· καὶ μὴ πλανώμεθα ὅτι ὁ Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται· ἡ κατὰ τῆς ἀγάπης ἁμαρτία εἶναι ἡ χειροτέρα!

Τόσον ἡ καταλαλιὰ καὶ κατάκρισις ὅσον καὶ ἡ συκοφαντία, δὲν εὐδοκιμοῦσιν εἰς ἀνθρώπους ἔχοντας ἀγάπην ἐκτενῆ καὶ ἀνυπόκριτον, ὄντας ἀπηλλαγμένους ἀπὸ τὸ πάθος τῆς κακίας καὶ τοῦ φθόνου καὶ φοβουμένους τὸν Θεόν.

Γρηγόριος Ἀτσάλης μοναχὸς
Ἱερὰ Μονὴ ἁγ. Λαύρας, Καλάβρυτα

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Σεραπίων· εἰ θέλεις ὠφεληθῆναι καρτέρησον ἐν τῷ κελλίῳ σου καὶ πρόσχες σεαυτῷ καὶ τῷ ἐργοχείρῳ σου· οὐ γὰρ φέρει σοι τοιαύτην ὠφέλειαν τὸ προέρχεσθαι καὶ παραβάλλειν ὅσον τὸ καθέζεσθαι ἐν τῷ κελλίῳ σου.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀρχιμ. Ἀθανασίου Ἰ. Βασιλοπούλου
Ἐφημερίου Ἱ. Ναοῦ ἁγ. Στεφάνου Παρισίων

"ΠΟΥ ΣΟΥ ΘΑΝΑΤΕ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ;,,

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ 379 τοῦ κς' ἔτους)

Καὶ οἱ Πατέρες

Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ πνεῦμα ἐπικρατεῖ καὶ εἰς ὅλους τοὺς μετέπειτα χρόνους καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν μεγάλων πατέρων. Ἴδοὺ τί γράφει εἰς τὴν ὁμιλίαν του ἐπὶ τοῦ θαύματος τῆς ἀναστάσεως τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου ὁ χρυσοῦς τὴν γλῶτταν Ἰωάννης.

«Διατί θρηνεῖς περιττά; Ὁ θάνατος διὰ τοὺς Χριστιανοὺς ἔγινεν ὕπνος. Διατί κλαίεις καὶ ὀδύρεσαι; Ἐὰν τὸ ἔκαμνον αὐτὸ ἄπιστοι καὶ εἰδωλολάτραι θὰ ἦσαν καταγέλαστοι. Ἀλλ' ὅταν ὁ πιστὸς ἀσχημονεῖ εἰς τὴν περίστασιν τοῦ θανάτου, ποίαν θὰ ἔχῃ ἀπολογίαν; Ποίαν θὰ εὕρουν συγγνώμην ὅσοι ἀνοηταίνουν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ μάλιστα ἔπειτα ἀπὸ τόσον χρόνον ποὺ διδάσκεται ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία καὶ μετὰ τὴν σαφῆ τῆς ἀναστάσεως ἀπόδειξιν; Καὶ ὅμως σύ, σπεύδων νὰ μεγαλώσῃς τὸ ἔγκλημα, μᾶς φέρῃς καὶ μοιρολογητρίας εἰδωλολάτριδας γυναῖκας διὰ νὰ ἐξάψῃς τὸ πάθος καὶ νὰ διεγείρῃς τὴν κάμινον καὶ δὲν ἀκούεις τὸν ἀπόστολον Παῦλον ποὺ λέγει: «Ποία συμφωνία καὶ σχέσις μεταξὺ Χριστοῦ καὶ Σατανᾶ, ἢ τί κοινὸν μεταξὺ πιστοῦ καὶ ἀπίστου;» (Β' Κορινθ. ς' 15). Καὶ οἱ μὲν εἰδωλολάτραι, ποὺ δὲν γνωρίζουν τίποτε περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν, εὑρίσκουν λόγους παρηγορίας λέγοντες: Ὑπόφερε γενναίως, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διορθώσῃς μὲ τοὺς θρήνους τὸ γενόμενον. Σὺ δέ, ποὺ ἐδιδάχθης τὴν χριστιανικὴν φιλοσοφίαν καὶ ἀρετήν, δὲν ἐντρέπεσαι ποὺ ἀσχημονεῖς περισσότερον ἀπὸ ἐκείνους; Διότι ἡμεῖς δὲν λέγομεν ἁπλῶς: ὑπόμενε γενναίως, διότι δὲν διορθώνεται τὸ γενόμενον, ἀλλὰ λέγομεν: ὑπόμενε γενναίως, διότι ἀσφαλῶς θὰ ἀναστηθῇ ὁ νεκρός σου· τὸ παιδὶ κοιμᾶται καὶ δὲν ἀπέθανεν· ἡσυχάζει καὶ δὲν ἐχάθη· διότι τὸ περιμένει ἀνάστασις καὶ ζωὴ αἰώνιος καὶ ἀθανασία καὶ κατάληψις ἀγγελική. Δὲν ἀκούεις ὅτι τὸ πνεῦμα διὰ τοῦ ψαλμοῦ λέγει: «Ἐπίστρεψον ψυχή μου εἰς τὴν ἀναπαυσίν σου, ὅτι Κύριος εὐηργέτησέ σοι; (ψαλμ. 114,7). Εὐεργεσίαν ὀνομάζει τὸ πρᾶγμα ὁ Θεὸς καὶ σὺ θρηνεῖς; Καὶ τί θὰ ἔκαμνες περισσότερον, ἐὰν ἦσο ἐχθρὸς καὶ πολέμιος τοῦ ἀπελθόντος; Διότι ἐὰν εἶναι κανεὶς ἄξιος θρήνων, αὐτὸς εἶναι ὁ διάβολος. Ἐκεῖνος ἂς κόπτεται καὶ ἂς ὀδύρεται. Οἱ κλαθμοὶ καὶ οἱ φόβοι εἶναι ἄξιοι τῆς πονηρίας ἐκείνου, οὐχὶ σοῦ ὁ ὁποῖος μέλλεις νὰ λάβῃς τὸν στέφανον τῆς ἀναστάσεως...»

Εἰς ἄλλην περίπτωσιν ὁ αὐτὸς ἱερὸς Πατὴρ συμβουλεύει ὅτι δὲν πρέπῃ νὰ δακρύωμεν καὶ νὰ λυπούμεθα ἐνώπιον τοῦ θανάτου «καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα». «Δὲν σὲ ἐμποδίζω νὰ δακρύσῃς, διακηρύττει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, ἐφ' ὅσον εἶσαι ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐμποδίζω τοὺς κοπετούς, τοὺς ἄνευ μέτρου καὶ ὁρίου θρήνους... Τοῦτο ἔδειξε καὶ ὁ Χριστός, ὅταν ἐδάκρυσε διὰ τὸν Λάζαρον. Τοῦτο κάμε καὶ σύ, δάκρυσον ἀλλὰ ἠρέμα καὶ εὐσχημόνως μετὰ φόβου Θεοῦ. Ἂν δακρύσῃς κατὰ τοιοῦτον τρόπον, θὰ τὸ κάμῃς ὄχι διότι δυσπιστεῖς εἰς τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, ἀλλὰ διότι σοῦ στοιχίζει ὁ χωρισμός. Διότι δακρύζομεν καὶ διὰ τοὺς ἀναχωροῦντας καὶ εἰς ξένον τόπον ταξιδεύοντες, ἀλλὰ κάμνομεν τοῦτο ὄχι διότι

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἐχάσαμεν τὴν ἐλπίδα. Οὕτω καὶ σὺ δάκρυσον, ὅπως ἐὰν προέπεμπες καὶ κατευώδωνες ταξιδεύοντα». Ὀλίγαι γραμμαὶ ἐκ σχετικῶν λόγων μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, ποὺ μαρτυροῦν μὲ ποῖον φρόνημα ἀντίκρυζον οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων αἰώνων τὸν θάνατον, νομίζομεν ὅτι θὰ ἦσαν τὰ μέγιστα χρήσιμοι διὰ τὸ θέμα μας. Παραθέτομεν ἐν πρώτοις περικοπὰς ἐν μεταφράσει ἐκ τοῦ ἐπιταφίου λόγου τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Καισάριον τὸν ἰατρόν.

«.. Καὶ τώρα μὲν ὁ σπουδαῖος μας Καισάριος διεπέρασε σῶος εἰς τὴν ἄλλην ζωήν, κόνις τιμία, νεκρὸς ἐπαινούμενος, προπεμπόμενος μὲ ἀλλεπαλλήλους ὕμνους, ἔχων πομπὴν τὰ βήματα τῶν μαρτύρων, τιμώμενος διὰ τῶν ὁσίων χειρῶν τῶν γονέων του, συνοδευόμενος ἀπὸ μητέρα, ἡ ὁποία μὲ λαμπρὰ φορέματα ἀντικαθιστᾷ διὰ τῆς εὐσεβείας τὴν ἐκ τοῦ παθήματος θλῖψιν, μὲ δάκρυα ποὺ νικᾷ ἡ φιλόσοφος σκέψις, μὲ ψαλμῳδίαν ποὺ φέρει τοὺς θρήνους καὶ καρπούμενος τὰ ἄξια βραβεῖα ψυχῆς νεοκτίστου, τὴν ὁποίαν ἀνεμόρφωσε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον». Ἀπευθυνόμενος δὲ πρὸς τὸν νεκρὸν Καισάριον ὁ ἱερὸς Πατὴρ λέγει: «Σὺ μέν, ὦ θεία καὶ ἱερὰ κεφαλή, διέβης εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ εἰς τοὺς κόλπους Ἀβραὰμ ἀναπαύεσαι καὶ βλέπεις τὸν χορὸν τῶν ἀγγέλων καὶ τὴν δόξαν καὶ τὰς λαμπρότητας μακαρίων ἀνδρῶν. Μᾶλλον χορεύεις καὶ ἀγάλλεσαι μαζὶ μὲ αὐτούς, καταγελῶν ἀπὸ ὕψους ὅλα τὰ γενόμενα ἐδῶ κάτω, τόσον τοὺς λεγομένους πλούτους, ὅσον καὶ τὰς ἀποβλήτους ἀξίας καὶ τὰς ψευδεῖς τιμὰς καὶ διὰ τῶν αἰσθήσεων πλάνην καὶ τὴν ἐπίδειξιν τοῦ βίου τούτου, τὴν ὁμοιάζουσαν πρὸς τὴν σύγχυσιν καὶ τὴν ἄγνοιαν ποὺ συμβαίνει ἐν νυκτερινῇ μάχῃ· διότι παρίστασαι τώρα ἐνώπιον τοῦ μεγάλου Βασιλέως καὶ ἀπὸ Ἐκεῖνον λαμβάνεις πλῆρες φῶς».

Πρὸς δὲ τοὺς ἀκούοντας στρέφων τὸν λόγον ὁ ἱερὸς Πατὴρ ἐρωτᾷ: «Πόσον ἀκόμη χρόνον θὰ ζήσωμεν, ὦ σεβάσμιοι καὶ πρὸς τὸν Θεὸν πλησιάζοντες, πρεσβῦται; Πόσον θὰ κακοπαθήσωμεν ἐδῶ; ... Πόσον θὰ πενθήσωμεν τὸν ἀπελθόντα; Δὲν σπεύδομεν πρὸς τὴν αὐτὴν κατοικίαν; Δὲν θὰ κρυβῶμεν μετ' ὀλίγον κάτω ἀπὸ τὴν αὐτὴν πέτραν; Δὲν θὰ μεταβληθῶμεν ἔπειτα εἰς τὴν αὐτὴν κόνιν; ... Τοιοῦτος, ἀδελφοί, ὁ βίος ἡμῶν ποὺ ζῶμεν προσκαίρως. Τοιοῦτο τὸ ἐπὶ γῆς παιγνίδιον· ὅτι μὴ ὑπάρχοντες γεννώμεθα καὶ γεννηθέντες ἀπερχόμεθα. Εἴμεθα ὄνειρον ἄστατον, φάντασμα μὴ κρατούμενον, πτῆσις πτηνοῦ παρερχομένου, πλοῖον ποὺ δὲν ἀφίνει εἰς τὴν θάλασσαν ἴχνος, κόνις, ἀτμός, πρωϊνὴ δρόσος, ἄνθος προσκαίρως ἀνθίζον καὶ ἐγκαίρως μαραινόμενον...!!». Ἀλλ' ἵνα μὴ παρασυρθοῦν οἱ ἀκούοντες εἰς ὑπόνοιαν, ὅτι ἐξαφανιζόμεθα διὰ τοῦ θανάτου, σπεύδει νὰ διακηρύξῃ τὴν μακαρίαν περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ἐλπίδα: «Διατί νὰ φαίνωμαι μικρόψυχος διὰ τὰς ἐλπίδας; Διατί γίνομαι πρόσκαιρος; Περιμένω τὴν φωνὴν τοῦ Ἀρχαγγέλου, τὴν ἐσχάτην σάλπιγγα. τὸν μετασχηματισμὸν τοῦ οὐρανοῦ, τὴν μεταποίησιν τῆς γῆς, τὴν ἀνακαίνισιν ὅλου τοῦ κόσμου. Τότε θὰ ἴδω τὸν αὐτὸν Καισάριον, μὴ ἀποθνήσκοντα πλέον, μὴ κηδευόμενον, μὴ πενθούμενον, μὴ εὑρισκόμενον εἰς τὴν ἐλεεινὴν ταύτην κατάστασιν, ἀλλὰ λαμπρόν, ἔνδοξον, ὑψηλόν...!!».

Ἄλλος μεγάλος Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης, εἰς τὴν βιογραφίαν τῆς ἀδελφῆς του Μακρίνης τῆς καὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἀδελφῆς, μᾶς διέσωσε θαυμασιωτάτην καὶ διδακτικωτάτην προσευχὴν τῆς ἁγίας, ἡ ὁποία μᾶς πληροφορεῖ περὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ φρονήματος, τὸ ὁποῖον ἔδειξεν ἡ ἁγία αὐτὴ γυνὴ ἡ ὑπὸ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας τῆς ἐλπίδος διαποτισθεῖσα, κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ἐπιγείου αὐτῆς ζωῆς. Λόγῳ τῆς καλλιεπείας καὶ τῶν βαθυτάτων αὐτῆς νοημάτων, θεωροῦμεν σκόπιμον ἵνα παραθέσωμεν ἐν μεταφράσει περικοπὰς τινὰς καὶ ἀπὸ τὴν ἐν λόγῳ προσευχὴν τῆς ἁγίας.

«Σύ, ἔλεγε προσευχομένη ἡ ἁγία Μακρίνα, Κύριε ἔλυσας δι' ἡμᾶς τὸν φόβον τοῦ θανάτου. Σὺ ἔκαμες δι' ἡμᾶς τὸ τέλος τῆς ἐνταῦθα ζωῆς ἀρχὴν ζωῆς ἀληθινῆς. Σὺ πρὸς καιρὸν ἀναπαύεις δι' ὕπνου τὰ σώματα καὶ πάλιν τὰ ἀφυπνίζεις διὰ τῆς ἐσχάτης σάλπιγγος. Σὺ δίδεις εἰς τὴν γῆν ὡς παρακαταθήκην τὸ γήϊνον τοῦτο σῶμα, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν χειρῶν σου διεμόρφωσες· καὶ πάλιν ἀνακομίζεις τοῦτο ποὺ παρέδωκες εἰς τὴν γῆν, μεταμορφώνων τὸ θνητὸν καὶ ἄσχημον δι' ἀφθαρσίας καὶ χάριτος. Σὺ μᾶς ἐξηγόρασες ἀπὸ τὴν κατάραν καὶ τὴν ἁμαρτίαν, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα καὶ ἁμαρτία. Σὺ συνέτριψες τὰς κεφαλὰς τοῦ δράκοντος, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ χάσματος τῆς παρακοῆς, ἔπιασε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν λαιμόν.. Σὺ διήνοιξες εἰς ἡμᾶς τὸν δρόμον τῆς Ἀναστάσεως, συντρίψας τὰς πύλας τοῦ ᾅδου καὶ καταργήσας τὸν ἔχοντα τὴν ἐξουσίαν τοῦ θανάτου διάβολον. Σὺ ἔδωκες εἰς τοὺς φοβουμένους σε σημείωσιν τοῦ τύπου τοῦ ἁγίου Σταυροῦ, διὰ νὰ κρημνίζουν τὸν ἀντίθετον καὶ πολέμιον εἰς ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς ἡμῶν... Σὺ ποὺ διέκοψες τὴν φλογίνην ρομφαίαν τοῦ ἀγγέλου καὶ ἀπέδωκες τὸν παράδεισον εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος συνεσταυρώθη μετὰ σοῦ καὶ παρεδόθη εἰς τοὺς οἰκτιρμούς σου. Αὐτὸς μνήσθητι καὶ ἐμοῦ ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου. Διότι καὶ ἐγὼ συνεσταυρώθην μετὰ σοῦ, καθήλωσα ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου, φοβηθεῖσα ἀπὸ τῶν δικαίων κριμάτων σου. Μὴ μὲ διαχωρίσῃ τὸ χάσμα τὸ φοβερὸν ἀπὸ τῶν ἐκλεκτῶν σου... μηδὲ νὰ εὑρεθῇ ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν σου ἡ ἁμαρτία μου, ἐὰν δι' ἔργου ἢ διὰ λόγου ἢ διὰ τῆς διανοίας ἡμάρτησα. Σὺ ποὺ ἔχεις τὴν ἐξουσίαν νὰ συγχωρῇς ἁμαρτίας, συγχώρησόν με, ἵνα ἐν ἀνέσει εὑρεθῶ ἐνώπιόν σου τώρα ποὺ θὰ ἀπεκδυθῶ τὸ σῶμά μου, μὴ ἔχουσα, κηλῖδα εἰς τὴν μορφὴν τῆς ψυχῆς μου. Ἀλλ' ἄμωμος καὶ ἀκηλίδωτος καὶ καθαρὰ ἂς γίνῃ δεκτὴ ἡ ψυχή μου εἰς χεῖράς σου, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου.....».

Ἰδού, λοιπόν, ἀγαπητὲ ἀναγνῶστα, ὅτι καὶ ἡ ἁγία Γραφὴ διὰ τῶν ἀθανάτων τοῦ Κυρίου μας λόγων καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ ἡ ζωὴ τῶν πρώτων Χριστιανῶν καὶ αἱ σκέψεις καὶ αἱ γνῶμαι τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, μαρτυροῦν ὅτι διὰ τὸν χριστιανισμὸν δὲν ὑπάρχει θάνατος. Ὑπάρχει θάνατος σωματικός, ὄχι ὅμως καὶ ψυχικὸς καὶ τοῦτο διότι ἡ ψυχὴ ἡ ὁποία εἶναι οὐσία ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἀθάνατος, δὲν ἀποθνήσκει. Ὁ Χριστὸς κατήργησε τὸν θάνατον τῆς ψυχῆς διὰ τῆς Ἀναστάσεώς του. Ἀκριβῶς διὰ τοῦτο καὶ ὁ Χριστιανὸς θὰ πρέπῃ πάντοτε νὰ ἀνατείνῃ πρὸς τὴν οὐράνιον κατοικίαν, τὴν ἀχειροποίητον, καὶ δι' αὐτὴν πάντα νὰ ἑτοιμάζεται καὶ νὰ προνοῇ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Ἡ ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων κωλύει ἡμᾶς τοῦ προκόψαι.

— Ἐν πραότητι ὀφείλει ὁ προεστὼς παιδεύειν τοὺς ἀντιδιατιθεμένους· τὸ γὰρ μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς ἐλέγχειν ἀδελφόν, οὐχὶ ἐκεῖνον ἁμαρτίας ἐστὶν ἐλευθεροῦν, ἀλλ' ἑαυτὸν περιβάλλειν πλημμελήμασιν.

— Κόπτε τῶν πολλῶν τὰς σχέσεις, ἵνα μὴ ὁ νοῦς σου περιστατικὸς γένηται καὶ τὸν τῆς ἡσυχίας ταράξῃ τρόπον.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΔΙΑΣΠΟΡΑ, ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΜΑΣ

Αἱ Ἑλληνορθόδοξοι Κοινότητες τῆς ἀλλοδαπῆς δέον νὰ ἔχουν δύο σκέλη, τὸ Θρησκευτικὸν καὶ τὸ Φυλετικόν, δηλ. τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ τὴν Ἑλλην. Σημαίαν, διὰ νὰ δύνανται νὰ ἐνισχύωσι τὰς ψυχοπνευματικὰς δυνάμεις πρὸς καρποφόρον ἀντίδρασιν εἰς τοὺς ἀφομοιωματικοὺς παράγοντας τοῦ «ξένου» περιβάλλοντος.

Ἓν στοχαστικὸν βλέμμα εἰς τὰς Κοινότητας τῆς διασπορᾶς τῶν διαφόρων ἐθνικοτήτων μας, πείθει ὅτι, ἐκεῖ ὅπου ἡ Κοινότης ἔχασε τὴν φυλετικήν της συνείδησιν, τὸ πλήρωμά της ἔπαυσε νὰ δρᾷ ὑπὲρ τῶν προβλημάτων τῆς Φυλῆς του,

Αἱ ἔξω τῆς Ἑλλάδος Ἑλληνορθόδοξοι Κοινότητες, θὰ ξεπερνοῦν ἀσφαλῶς τὰς 1.500, ἀφοῦ μόνον ἐδῶ εἰς τὴν Β. Ν. Ἀμερικὴν ἔχομεν 400 Ἑλληνορθόδοξες Κοινότητες καὶ ἰσαρίθμους Ἱεροὺς Ναούς, διότι κύριος σκοπὸς τῆς Κοινότητος εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἶναι ἡ συντήρησις τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ καὶ σχολείου, πρὸς διαιώνισιν τῆς πατρῴας πίστεως καὶ γλώσσης.

Πρὸς συντήρησίν των, αἱ Κοινότητες ἔχουν δανεισθῇ τὸ σύστημα τῆς μηνιαίας συνδρομῆς τῶν μελῶν των, καὶ τὰς ἐκ τῶν ἱεροπραξιῶν εἰσπράξεις καθὼς καὶ τῆς Κυριακῆς καὶ ἄλλων ἑορτῶν, καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὅταν λέμε Κοινότητα ἐννοοῦμεν τὴν Ἐκκλησίαν μας.

Ὑπάρχουν Κοινότητες μὲ πολλὰ ἔσοδα ἀλλὰ καὶ μικρὲς κοινότητες ὅπου μόνον μὲ 40 μέλη ἀγωνίζονται νὰ ὑπάρξουσι, διότι δυστυχῶς ἀκόμη δὲν ἔχομεν ὡριμάσει εἰς φυλετικὴν συνείδησιν ὥστε νὰ βλέπωμεν καὶ τὰς μικράς μας Κοινότητας ὡς πολεμιστὰς εἰς τὸν ἐθνικοθρησκευτικόν μας τομέα ποὺ χρειάζονται τὴν συμπαράστασίν μας, ἀλλὰ τὰς ἐγκαταλείπομεν νὰ μάχωνται μόναι των εἰς τὰ προκεχωρημένα φυλάκια. Καὶ εἶναι τόσον θλιβερὸν συχνὰ τόσον μικροὶ ἄνθρωποι νὰ διευθύνουν τοὺς μεγάλους ἐθνοθρησκευτικοὺς σκοποὺς τῆς Κοινότητος καὶ νὰ ταλαιπωροῦν τὴν ποιμαίνουσαν Ἐκκλησίαν μας, τῆς ὁποίας τὸ δημοκρατικὸν σύστημά της εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καταντᾷ μειονέκτημα ὅπου συχνὰ τὴν ἐμποδίζει νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ὀρθὴν γραμμήν της, ἕνεκεν τῆς διαφορετικῆς ἀντιλήψεως «τῶν λαϊκῶν» Οἱ μικτοὶ γάμοι εἶναι μία τρομερὰ πληγὴ τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ θεραπεύσῃ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς παρὰ μόνον ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία— ἡ ἐθνική μας συνείδησις— ἡ ὁποία δυστυχῶς ἀπὸ πολλοὺς ἰθύνοντας λείπει, ἢ μᾶλλον ξεδιπλώνεται σὰν σημαία μόνον εἰς τὰς ἐθνικάς μας ἑορτὰς καὶ τοῦτο διὰ τὴν τάξιν. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μᾶς γίνῃ ζῶσα καὶ δρῶσα πίστις, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς διασπορᾶς πρέπει νὰ διαιωνισθῇ ὡς Ἑλληνορθόδοξος ἀδελφὸς τῆς ἀλλοδαπῆς μὲ τὴν ἑλληνορθόδοξον καρδίαν καὶ τὸν νοῦν τοῦ τόπου ὅπου ζῇ.

Ξεχωρίζω τὸν νοῦν ἀπὸ τὴν καρδίαν διότι τὰ ἑλληνορθόδοξα διώματα συνήθως καρποφοροῦν εἰς τὴν εὔκρατον ζώνην τῆς καρδίας, καὶ ἂν κερδίσωμεν τὴν καρδίαν, ὁ νοῦς, ὡς ἡ Μάρθα, ἂς τυρβάζει περὶ πολλά· κάποτε ἀπογοητευμένος ἀπὸ τὰς ματαιότητας τοῦ κόσμου θὰ ἔλθῃ προσκυνητὴς εἰς τὸν ναὸν τῆς ψυχῆς, καὶ ἀσφαλῶς θὰ εὐχαριστηθῇ νὰ γίνῃ ὑποτακτικός της. Μάλιστα ἐδῶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὅπου ὁ νοῦς σὰν ἄπληστος πραγματευτὴς συνεταιρισμένος μὲ τὸ ἔνστικτον τῆς κατακτήσεως, τρέχει νὰ κλεί-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Λουκᾶ Α. Μαλτέζου, Μοναχοῦ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΑΙΩΝΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 373 τοῦ κς' ἔτους)

Ἁγίου Μακαρίου: «Μερικὲς φορὲς ἐργάζεται ὁ τοιοῦτος ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν, κατὰ μίαν δὲ ὥραν ἀφήσας τὸν ἑ-

---

ση ὅλα τὰ κέρδη τοῦ κόσμου μέσα εἰς τὴν χωματίνην χούφταν του καὶ φιμώνει τὴν ψυχήν του, καὶ διὰ τοῦτο ἔχομεν τὸ τραγικὸν φαινόμενον, 26 ἑκατομμύρια ψυχοπαθῶν εἰς τὴν πλέον πλουσίαν χώραν τοῦ κόσμου, τὴν Ἀμερικήν. Διότι δυστυχῶς δὲν ἔχει κατανοηθῆ καλῶς ὅτι, ἡ ἐποχή μας ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐποχὴν ἀπαιτεῖ ἐντονον ἐργασίαν πρὸς ψυχικὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ πνευματικὴν αὐτοῦ διαφώτισιν πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς θύρας τῆς ἐξόδου ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Τὰ δὲ φιλοσοφικὰ ρεύματα τοῦ πραγματισμοῦ καὶ τὰ προτεσταντικὰ «πιστεύω», τὰ ὁποῖα μετατοπίζουν τὴν μεταφυσικὴν πίστιν εἰς τὴν ἠθικοπλαστικὴν ἀποστολὴν τῆς θρησκείας, ἔνθα ἀτονοῦσι τὴν ζέουσαν πίστιν πρὸς τὴν ἐσχατολογικὴν προσδοκίαν, μοιραίως σπρώχνουν τὸν ἄνθρωπον μέσα εἰς τὴν Σαχάραν τοῦ ὀρθολογισμοῦ, ὅστις ἀποξηραίνει τοὺς χυμοὺς τῆς ψυχῆς.

Καὶ πρώτιστον λοιπὸν καὶ μεγάλον πρόβλημα τῶν ἐν διασπορᾷ Κοινοτήτων μας πρέπει νὰ εἶναι ἡ διὰ κάθε τρόπου καὶ μέσου διατήρησις ζώσης τῆς Ἑλληνορθοδόξου συνειδήσεως καὶ γλώσσης καὶ πειθαρχία εἰς τὸ Οἰκουμενικόν μας Πατριαρχεῖον καὶ ἀκοίμητον τὸ ἐνδιαφέρον μας διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς Ἁγίους Τόπους ὡς κληρονομία τοῦ δοξασμένου Γένους μας.

Αἰδ. Ζάνος Γουγουτᾶς
Mansfield Ohio

αὐτόν του εἰς τὴν εὐχήν, πέρνεται διὰ τῆς βίας εἰς αὐτὸν ὁ ἔσω ἄνθρωπος καὶ ἔχει εἰς τὴν ἐξουσίαν του τὸν αἰῶνα ἐκεῖνον μὲ ἀπέραντον βαθύτητα. Ἔχει αὐτὸν εὐχαρίστησις, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰπωθῆ καὶ νὰ μετρηθῆ. Λησμονεῖ δὲ ὁ νοῦς κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν κάθε γηΐνην σκέψιν. Διότι κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, διὰ τῆς εὐχῆς γίνεται εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀναχωρήσῃ ὁ νοῦς ἐκ τῶν γηΐνων.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω περικοπῶν μανθάνομεν καὶ διδασκόμεθα, ὅτι ὁ μακάριος θὰ ἀπολαμβάνῃ εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα ὅλα ὁμοῦ τὰ ἀγαθὰ ὅλα τέλεια, καὶ ὅλα τέλεια καὶ αἰώνια. Ἐν αὐταῖς ἀναφέρονται καὶ ἀναγράφονται τοιοῦτοι συλλογισμοὶ καὶ ἀποδείξεις περὶ τῆς μακαριότητος τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, ὥστε νὰ ἐκπλήττεται, νὰ θαυμάζῃ ἀπείρως καὶ νὰ χαίρεται ἡ ψυχή, διὰ τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐτυχίαν τὸν ὁποίαν τὴν προσμένει, καὶ τῆς ὁποίας οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον μέρος ἤθελε ποτὲ δυνηθῆ νὰ φανερωθῆ. Ἔτι περισσότερον διὰ τούτων τιμᾶται ἡ εὐδαιμονία τοῦ Παραδείσου, καθόσον αὕτη εἶναι ἄπειρος καὶ αἰώνιος,

Ἐπειδὴ ἡ αἴσθησις τῆς τρυφῆς τοῦ μέλλοντος αἰῶνος εἶναι ἀκατάληπτος, διὰ τοῦτο ἐν ὀνόματι ποθεινῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου τούτου ἐν αὐταῖς τίθεται καὶ διδάσκεται, ἵνα ἐρεθίσῃ ἡμᾶς διὰ τὸν πόθον αὐτῆς. Ἐπίσης ἐξ αὐτῶν διδασκό-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

μεθα ὅτι, ὅταν ὁ νοῦς διὰ τῆς προσευχῆς εἰσέλθῃ εἰς τὴν καθαρότητα καὶ καταποθῇ ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, τότε αἰσθάνεται τὴν μέλλουσαν μακαριότητα, λησμονῶν πάντα τὰ ἐν τῇ γῇ. Καὶ ἐν τέλει ἁρπαζόμενος εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα, ὁδηγεῖται ὡς αἰχμάλωτος εἰς ἀτελείωτα καὶ μὴ ἀντιλαμβανόμενα πράγματα.

Ἐξ ἰδίας μου πείρας καὶ ἀσκήσεως, αἰσθάνομαι ἀμυδρῶς τὴν κατάστασιν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος ὡς ἐκ προοιμίου, ἐκ πνευματικῶν καταστάσεων καὶ μεταρσιώσεων εἰς τὰς ὁποίας ὡδηγήθην, θείᾳ χάριτι, ἐνίοτε.

Ἀφοῦ σχετικῶς ἐγένετο γνωστὴ διὰ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων, ἡ μακαριότης τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνει ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐν οὐρανοῖς ὁ πιστὸς καὶ ἄξιος Υἱὸς καὶ ὁποία σχετικῶς εἶναι αὕτη, εἶναι δυνατὸν πλέον καὶ λογικὸν νὰ βαδίζωμεν ἀμελῶς καὶ χλιαρῶς, ἐξοδεύοντες τὸν πολύτιμον ἐλάχιστον χρόνον τῆς προσκαίρου ταύτης ζωῆς, εἰς τὴν μέριμναν τοῦ κόσμου, συρόμενοι ἀπὸ ἁμαρτωλὰς ἡδονάς; Νὰ μὴ ἐνθυμούμεθα καὶ νὰ μὴ φλεγώμεθα ἀπὸ τὴν ἐνθύμησιν τῆς ἀληθινῆς πατρίδος ἡμῶν καὶ κατοικίας ἐν οὐρανοῖς; «Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἑβρ. ιγ. 14)

Οἱ Ἑβραῖοι ὅταν ἐσκλαβώθησαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα καὶ ἔχασαν τὴν ἀγαπητήν τους πόλιν Ἱερουσαλήμ, τόσον πολὺ ἐπονοῦσεν ἡ καρδία αὐτῶν δι' αὐτήν, ὥστε διὰ νὰ τὴν ἐνθυμοῦνται συχνά, τὴν ἐσκάλισαν εἰς τὰς πέτρας τῶν δακτυλιδίων αὐτῶν. Καὶ ὁσάκις ἔβλεπον τὸ δακτυλίδι αὐτῶν εἰς τὸ δεξιόν τους χέρι, ἐλάμβανον ἀφορμὴν νὰ ἐνθυμοῦνται τὴν ἐπιθυμητὴν πατρίδα αὐτῶν, τὴν Ἱερουσαλήμ. Διὰ τοῦτο ὡς κατάραν ἔλεγον αὐτὸν τὸν λόγον. Ἐὰν σὲ λησμονήσω Ἱερουσαλήμ, νὰ λησμονηθῇ τὸ δεξιόν μου χέρι. «Ἐὰν ἐπιλάθωμαί σου Ἱερουσαλήμ, ἐπιλησθείη ἡ δέξιά μου» (Ψαλμ. ρλ' ϛ). Ἀφοῦ αὐτοὶ τόσον ἐπονοῦσαν διότι ἔχασαν τὴν ἐπίγειον πατρίδα αὐτῶν, πόσον περισσότερον ἡμεῖς, εὑρισκόμενοι εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ὡς ξένοι καὶ σκλάβοι, πρέπει νὰ ἐνθυμούμεθα, νὰ πονοῦμεν, νὰ πάσχωμεν καὶ ὑποφέρωμεν τὰ πάντα, διὰ νὰ κερδίσωμεν καὶ νὰ ἐγκατασταθῶμεν εἰς τὴν ἀγαπητήν μας πατρίδα τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, τὴν ρέουσαν μέλι καὶ γάλα;

Εἴμεθα χρεῶσται εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ὅστις ἐγένετο δοῦλος διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ βασιλεύσωμεν μαζὶ μὲ Αὐτὸν εἰς τὴν αἰωνίαν μακαριότητα. Ποῖον χάρισμα μεγαλύτερον ἠμποροῦσε νὰ τάξῃ εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν αἰωνίαν μακαριότητα; Ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος λέγει, ὅτι ὁ Θεὸς τρία πράγματα μόνον δὲν δύναται νὰ κάμνῃ τελειότερα, μὲ ὅλον ὅπου εἶναι παντοδύναμος. Τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ Χριστοῦ, τὴν Θεομητορικὴν ἀξίαν τῆς Παρθένου, καὶ τὴν ἀΐδιον δόξαν τῶν μακαρίων. (Ἰδὲ Πνευματικὰ Γυμνάσματα, μελέτη ιη΄ περὶ τῆς δόξης τοῦ Παραδείσου).

Ἐάν, ἀγαπητοί, μελετήσωμεν καλῶς ὅσα ἡ ἁγία Γραφὴ καὶ τὰ συγγράμματα τῶν ἁγίων Πατέρων ἀναγράφουσι περὶ τῆς μακαριότητος, ἧς ἀξιοῦνται οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι, καὶ ἐὰν κατ' ἰδίαν συλλογιζώμεθα καὶ ἐμβαθύνωμεν εἰς ὅσα ἔχομεν ἀναγνώσει διὰ τὴν ἐν γένει μακαριότητα καὶ μὲ τὸν φωτισμὸν τοῦ Κυρίου, θέλομεν λάβει ἰσχύν, δύναμιν καὶ φλογερὸν πόθον ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, ὥστε ἡμέραν καὶ νύκτα νὰ βιάζωμεν καὶ νὰ ὠθῶμεν τὸν ἑαυτόν μας, εἰς τὸ πῶς νὰ καταξιωθῶμεν μὲ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου νὰ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
Πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων, τῶν ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεσθαι ὀφειλομένων, κατ' ἐρώτησιν.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 369 τοῦ κς' ἔτους)

Ὥσπερ γὰρ ἄκανθαί τινες, οὕτως ὑπῆρχον αἱ ἁμαρτίαι τοῦ κόσμου, ἄχρι νας, ἐλθὼν ὁ Χριστὸς ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐξήλειψε. Καὶ καθάπερ διὰ τοῦ καρποῦ τοῦ ξύλου ἡ ἁμαρτία, οὕτω διὰ τοῦ ξύλου τοῦ σταυροῦ ἡ σωτηρία· καὶ διὰ τοῦτο ἐν κήπῳ τὸ πάθος τοῦ Χριστοῦ γέγονεν, ἐπειδὴ ἐν παραδείσῳ παρέβη ὁ Ἀδάμ. Διὰ τοῦτο καὶ λῃστῇ παράδεισος ἀπὸ σταυροῦ ἀνοίγεται· διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὥρᾳ ἕκτῃ ὁ Χριστὸς σταυροῦται, ἐπειδὴ τὸ δειλινὸν ὁ Ἀδὰμ ἐξωρίσθη. Χολῆς γεύεται, ἵνα τὴν γλυκύτητα τῆς πικρᾶς ἡδονῆς τοῦ Ἀδὰμ ἰάσηται· ραπίζεται, ἵνα ἐμοὶ τὴν ἐλευθερίαν χαρίσηται· ἐμπτύεται, ἵνα τὸ ἐμφύσημα τοῦ ἀ-

γίνωμεν τέκνα αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι μακαριότητα.

Εὐχὴ

Θεέ, Πάτερ πανοικτίρμον, θεία σου εὐσπλαγχνίᾳ καὶ οἰκτιρμοῖς ἐξεζήτησάς με, προσεκάλεσάς με καὶ ἀνήγαγές με ἐκ τοῦ βορβόρου τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ματαιότητος, εἰς ἃς ἐδούλευα καὶ ἐκυλιόμην πρὸς τὴν σὴν ἀγάπην καὶ προσκύνησιν, Ἐπαίδευσάς με, ἐξέτηξες τὴν ψυχήν μου ὡς ἀράχνην, κατήγαγές με εἰς τὰ βάθη τοῦ ᾅδου καὶ ἐταπείνωσάς με, ὅπως αἰσθανθῶ καὶ κατανοήσω βαθύτερον τὴν ἐνοχήν μου, τὴν ταλαιπωρίαν μου, τὴν ἄγνωσίαν μου καὶ οὐτιδανότητα, καὶ ἐν γένει τὸ πραγματικὸν εἶναί μου καὶ τὴν ἀξίαν μου. Καὶ πάντα ταῦτα τελικῶς, ὅπως μὲ καταστήσῃς ἱκανόν, ἵνα μεθέξω τῆς δικαίας κληρονομίας τῆς θείας σου μακαριότητος, ἐν τῇ παρούσῃ μὲν ζωῇ ἀτελῶς, πλήρως δὲ κατὰ τὸν μέλλοντα αἰῶνα.

Νῦν ἀναλογιζόμενος μετὰ γοεροῦ κλαυθμοῦ τὴν ἐξαίρετον ταύτην πρόνοιάν σου, τὴν ἀγάπην, δι' ἧς ἠλέησας ἐμὲ τὸν ἐλάχιστον καὶ ταλαίπωρον, γονυκλιτῶς καὶ ἐκ βάθους καρδίας, τολμῶ νὰ ψελλίσω, νὰ βροντοφωνήσω καὶ νὰ ἀπαγγείλω τὰς ἀπείρους μου εὐχαριστίας καὶ δεήσεις. Αἰσθάνομαι καὶ κατανοῶ, ὅτι διὰ τῶν θείων σου οἰκονομιῶν κατέστησάς με μέτοχον τῆς σῆς μακαριότητος, ἧς τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν δόξαν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐννοήσῃ καὶ παραστήσῃ ἀνθρωπίνη ψυχή, οὔτε κατὰ προσέγγισιν, οὐδὲ κατὰ φαντασίαν.

Ἤδη χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος πάνυ, ἐπὶ τούτοις ὁδεύω ἀκόπως, ἀσφαλῶς καὶ ταχέως βίον ἄλυπον, ἄνοσον καὶ εὐδαίμονα κατὰ πάντα.

Λουκᾶς Μαλτέζος, μοναχὸς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

γίου Πνεύματος ἡμῖν χαρίσηται· φραγγελοῦται, ἵνα τὸ ἐπὶ τοῦ νώτου ἡμῶν φορτίον τῶν ἁμαρτιῶν σκορπίσῃ· γυμνοῦται ἐν ξύλῳ, ἵνα τὴν ἐμὴν αἰσχύνην σκεπάσῃ· θανατοῦται, ἵνα ἐμὲ ζωοποιήσῃ· κατακρίνεται, ἵνα ἐμὲ τῆς κατάρας ἀπολύσῃ· καλάμῳ τὴν κεφαλὴν τύπτεται, ἵνα τὴν τοῦ ὄφεως κεφαλὴν συντρίψῃ· λόγχῃ τὴν πλευρὰν νύττεται, ἵνα τὴν ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ Ἀδὰμ κτισθεῖσαν θεραπεύσῃ, καὶ τὴν φλογίνην ρομφαίαν τὴν καθ' ἡμῶν στρεφομένην παύσῃ, καὶ τὴν ὁδὸν ἡμῖν τοῦ παραδείσου ἀνοίξῃ.

Ὅτι δὲ ἐν μέσῳ τῆς γῆς ἔμελλεν ὁ Χριστὸς σταυροῦσθαι ἐν ογ' ψαλμῷ γέγραπται· «ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς». Καὶ ὅτι μετὰ λῃστῶν ἔμελλεν ὁ Χριστὸς σταυροῦσθαι, Ἡσαΐας φησί. «Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη». Περὶ δὲ τῶν ἱματίων καὶ τοῦ διαμερισμοῦ τῶν ἱματίων αὐτοῦ, ὁ ψαλμὸς κα' οὕτω λέγει· «Ὤρυξαν χεῖράς μου καὶ πόδας μου, ἐξηρίθμησαν πάντα τὰ ὀστᾶ μου· διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον». Ὁμοίως δὲ καὶ Ζαχαρίας ὁ προφήτης περὶ τῶν ἥλων οὕτως ἔφη· «Καὶ ἐροῦσι πρὸς αὐτόν· Τί αἱ πληγαὶ αὗται αἱ ἀνὰ μέσον τῶν χειρῶν σου; Καὶ ἐρεῖ· Ἃς ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῶν ἀγαπητῶν μου». Περὶ δὲ τοῦ σκοτασμοῦ ὁ αὐτὸς προφήτης Ζαχαρίας λέγει οὕτω· «Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, οὐκ ἔσται φῶς· καὶ ψῦχος καὶ πάγος ἔσται μία ἡμέρα, καὶ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ Κυρίῳ· καὶ οὐχ ἡμέρα καὶ οὐ νύξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς». Ὁμοίως δὲ καὶ Ἀμὼς ὁ προφήτης εἶπε· «Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος μεσημβρίας, καὶ συσκοτάσει ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἡμέρᾳ τὸ φῶς». Καὶ Ἰωὴλ δὲ ὁ προφήτης λέγει· «Ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη σκοτάσουσι, καὶ οἱ ἀστέρες δύσουσι τὸ φέγγος αὐτῶν. Ὁ δὲ Κύριος ἐκ Σιὼν ἀνακράξεται, καὶ ἐξ Ἰερουσαλὴμ δώσει φωνὴν αὐτοῦ, καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ». Ὅτι δὲ ἔμελλεν ὄξος καὶ χολὴν ποτίζεσθαι Χριστός, ψαλμοῦ ξη'. ἀκούσωμεν· «Ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χολήν, καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὄξος». Διὸ καὶ ἀρᾶται αὐτοὺς λέγων· «Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ εἰς σκάνδαλον. Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκυψον. Ἔκχεον ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὀργήν σου, καὶ ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου καταλάβοι αὐτούς. Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτῶν ἠρημωμένη, καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν»· ἦγουν ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις ναὸς αὐτῶν, ὃ δὴ καὶ γέγονε. Καὶ τὰ λοιπὰ δὲ τοῦ ψαλμοῦ, ὡς ἐπὶ κατάρας λεγόμενα, τοῖς Ἰουδαίοις ἁρμόζει, οὓς καὶ Μωσῆς ὠνείδισεν εἰπών· «Καὶ ἔσται ἡ ζωή σου κρεμαμένη ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου, καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου».

Περὶ δὲ τῆς λόγχης λέγει Ζαχαρίας ὁ προφήτης ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Καὶ ἐπιβλέψονται πρός με, εἰς ὃν ἐξεκέντησαν». Περὶ δὲ τοῦ ὕδατος τῆς ἁγίας αὐτοῦ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

πλευρᾶς ὁ αὐτὸς προφήτης εἶπεν· «Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἰερουσαλήμ». Ἀκούσωμεν δὲ καὶ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου περὶ τῆς ταφῆς τοῦ Κυρίου λέγοντος, καὶ ὅπως διαγελᾷ τοὺς Ἰουδαίους· «Ἴδετε ὡς δίκαιος ἀπώλετο, καὶ οὐδεὶς ἐκδέχεται τῇ καρδίᾳ». Εἶπεν οὖν καὶ τὴν αὐτοῦ ἀνάστασιν· καὶ πάλιν, «ἀπὸ προσώπου ἀδικίας ἦρται ὁ δίκαιος, καὶ ἔσται ἐν εἰρήνῃ ἡ ταφὴ αὐτοῦ»· «ἐν εἰρήνῃ» δὲ λέγει, ὅτι ὁ Πιλάτος μετ' εἰρήνης ἀπέδωκε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ τῷ Ἰωσήφ. Ὁμοίως δὲ καὶ Δαβὶδ περὶ τῆς ταφῆς αὐτοῦ ἐν πξ' ψαλμῷ λέγει ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· «Ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου»· καὶ πρὸ τούτων. «Καὶ ἐγενήθην ὡσεὶ ἄνθρωπος ἀβοήθητος ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος», ἤγουν ἀναμάρτητος. Γέγραπται δὲ καὶ ἐν τῷ Ἰὼβ οὕτως· «Ἀνοίγονταί σοι φόβῳ πύλαι θανάτου· πυλωροὶ δὲ ᾅδου ἰδόντες σε ἔπτηξαν»· πρόδηλον δέ, ὅτι αἱ ἐναντίαι τῶν δαιμόνων δυνάμεις· Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ ξζ' ψαλμῷ· «Ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀνδρείᾳ, ὁμοίως τοὺς παραπικραίνοντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τάφοις». Ὅτι δὲ ὁ Χριστὸς ἐν τῷ ᾅδῃ ἀπομένειν οὐκ ἔμελλεν, ἀλλὰ τριήμερος ἀνίστασθαι, ψαλμοῦ ιε' ἀκούσωμεν. «Ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν εἰς ᾅδην, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν»· καὶ πάλιν νς' ψαλμοῦ· «Ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου». Καὶ ὁ προφήτης δὲ Ὡσηὲ οὕτως ἔφη· «Πορευθῶμεν καὶ ἐπιστρέψωμεν πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, ὅτι αὐτὸς πεποίηκεν ἡμᾶς, καὶ ἰάσεται ἡμᾶς· ὑγιάσει ἡμᾶς καὶ μετὰ δύο ἡμέρας, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστησόμεθα καὶ ζησόμεθα». Περὶ δὲ τῶν μυροφόρων γυναικῶν Ἡσαΐας ὁ προφήτης εἶπε· «Γυναῖκες ἐρχόμεναι ἀπὸ θέας, δεῦτε· οὐ γάρ ἐστι λαὸς ἔχων σύνεσιν».

Περὶ δὲ τῆς ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ ἐν ζ' καὶ ι' ψαλμῷ γέγραπται· «Καὶ ἐπέβη ἐπὶ Χερουβὶμ καὶ ἐπετάσθη· ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων». Καὶ πάλιν ἐν μς' ψαλμῷ· «Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος»· καὶ ἐν Ζαχαρίᾳ τῷ προφήτῃ· «Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ στήσονται οἱ πόδες Κυρίου εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τὸ κατέναντι Ἰερουσαλὴμ ἐξ ἀνατολῶν». Περὶ δὲ τῆς ἐνδόξου δευτέρας παρουσίας τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ λέγει Δανιὴλ ὁ προφήτης· «Ἐθεώρουν ἐν �ράματι τῆς νυκτός, καὶ ἰδοὺ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὡς Υἱὸς ἀνθρώπου ἐρχόμενος, καὶ ἕως τοῦ Παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθασε· καὶ προσηνέχθη αὐτῷ· καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἀρχή, καὶ ἡ τιμή, καὶ ἡ βασιλεία· καὶ πάντες οἱ λαοί, φυλαί, γλῶσσαι, δουλεύουσιν αὐτῷ. Ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος, ἥτις οὐ παρελεύσεται· καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται». Ἰδοὺ σαφῶς διὰ τῶν εἰρημένων ἐμάθομεν, ὅτι αὐτὸς ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ σαρκωθεὶς καὶ παθὼν δι' ἡμᾶς, καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, καὶ ἀναληφθεὶς ἐν δόξῃ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ Πατέρα, καὶ πάλιν μέλλων ἔρχεσθαι μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Προεῖπε γὰρ περὶ τούτου ὁ αὐτὸς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀναστασίας Περατικοῦ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετράστιχα ἰαμβικὰ καὶ ἡρωελεγεῖα εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

Ἐν ἡμέραις ἓξ τὴν κτίσιν κτίζεις Λόγε,
οὐχ ὡς ριπῇ τὸν κόσμον ἀσθενῶν κτίσαι,
ἀλλ᾽ ἵνα ταῖς ἓξ προστιθεὶς τὴν ἑβδόμην,
τὸν σαββατισμὸν τὸν τελευταῖον μάθω.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἥματι μὲν πρώτῳ γῆ καὶ πόλος, ἐν δὲ χυτὸν φῶς.
δευτέρῳ δ᾽ αὖ στερέωμα, τρίτῳ δ᾽ ἅλς καὶ φυτὰ πάντα.

προφήτης Δανιήλ· «Ἐθεώρουν ἕως οὗ θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ Παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθητο· καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών, καὶ ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον καθαρόν. Ὁ θρόνος αὐτοῦ φλὸξ πυρός, οἱ τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ φλέγον. Ποταμὸς πυρὸς εἵλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· χίλιαι χιλιάδες ἐλειτούργουν αὐτῷ, καὶ μύριαι μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ· Κριτήριον ἐκάθισε, καὶ βίβλοι ἠνεῴχθησαν. Ἐθεώρουν τότε ἀπὸ φωνῆς τῶν λόγων τῶν μεγάλων, ὧν τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐλάλει, ἕως ἀνῃρέθη τὸ θηρίον καὶ ἀπώλετο, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐδόθη εἰς καῦσιν πυρός». Πρόδηλον δέ, ὅτι τὸ θηρίον ὁ ἀντίχριστός ἐστιν· ὁ γὰρ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐρχόμενος, ἀνελεῖ αὐτὸν τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ, ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ταῦτα δὲ ἐκ πολλῶν ὀλίγα ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν παρεθέμεθα, πρὸς μὲν ἡμετέραν τῶν χριστιανῶν μείζονα πίστιν, πρὸς ἔλεγχον δὲ τῆς ἰουδαϊκῆς σκληροκαρδίας καὶ φρενοβλαβείας. Ὅτι ὁ εἷς τῆς ἁγίας ζωοποιοῦ Τριάδος, Θεὸς Λόγος καὶ Θεοῦ Υἱὸς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, αὐτὸς διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐνηνθρώπησεν ἐκ τῆς παναγίας ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Καὶ πάντα θεοπρεπῶς ἀπεργασάμενος, καὶ παθών, καθὼς οἱ ἅγιοι προεῖπον προφῆται, ἔσωσεν ἐκ τῆς τοῦ ἐχθροῦ πλάνης καὶ δουλείας τὸ γένος ἡμῶν. Ὑπὲρ τῶν τοσούτων οὖν εὐεργεσιῶν, ὧν τυχεῖν παρὰ τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος ἠξιώθημεν, σπουδάσωμεν εὐάρεστοι αὐτῷ ἀναδειχθῆναι διὰ τῆς τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐντολῶν ἐκπληρώσεως, ὅπως καὶ τῶν αἰωνίων καὶ ἀτελευτήτων ἀγαθῶν ἐπιτύχωμεν ἐν αὐτῷ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ παντοκράτορι Πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ζωοποιῷ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Ἀκολουθοῦν αἱ ἐρωταποκρίσεις)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἀστέρες ἐν τετάρτῳ δέ, πετεινὰ δὲ καὶ νηκτὰ πέμπτῳ,
ἕκτῳ πεζὰ δὲ φῦλα, βροτὸς δ' ἐπὶ τούτοις δομήθη.

Εἰς τὴν κτίσιν τοῦ κόσμου.

Ὦ καινὲ τέκτων οὐρανοῦ καὶ γῆς Λόγε,
πρῶτα στεγάζεις, εἶτα βάθρα πηγνύεις
καὶ δημιουργεῖς οὐρανοῦ γῆν δευτέραν.
καὶ τοῦτο τῆς σῆς πανσόφου λεπτουργίας.

Εἰς τὸ αὐτό.

Εἶκε θεοπρεπείην Μωϋσέως οὕασι βάλου,
σοῖσιν, Ἀριστότελες, τάχ' ἂν οὐρανὸν ἀμφενόησας,
κτίσμα Θεοῦ μεγάλοιο σάφ' ἔμμεναι· οὐδέ τε πειθοῖ
κλεψινόῳ ἀγένητον ἔφησθά μιν, ἀλλὰ γενητόν.

Εἰς τὴν τοῦ στερεώματος κτίσιν.

Εἶδες Θεὸν χθὲς οὐρανοῦ πλάστην ξένε,
δρα τὸν αὐτὸν οὐρανοῦ πλάστην πάλιν,
ὁ χθὲς μὲν ἦν ἄναστρος ἡ πρώτη πλάσις,
τὸν δεύτερον δὲ λαμπρύνουσιν ἀστέρες.

Εἰς τὸ αὐτό.

Μεσηγὺς [1]) δύω πάντων οὐρανὸς ἀμφετανύσθη·
ὃν μὲν ὕπερθεν φέρων ἀπερείσιον [2]), ὃν δὲ ὑπένερθεν·
τῶν δ' ἀποκριθέντων θεσπεσίῳ τ' ἐνὶ φραγμῷ,
τὸν μὲν ἀνὴρ περαία, τὸν δ' ἕτερον οὔτι πω ἴδμεν.

Εἰς τὸ ἐξαγαγέτω ἡ γῆ βοτάνην καὶ ξύλα καρποφόρα.

Τῆς γῆς τὸ σῶμα γυμνὸν ἔκτισας Λόγε,
ἀλλ' ἐνδύεις νῦν καὶ στολίζεις κοσμίως,
χόρτοις, πόαις, ἅπαντι καρπίμῳ ξύλῳ,
λόγῳ δὲ μικρῷ πάντα κηπεύεις τόπον.

Εἰς τὸ αὐτό.

Γῆ, φυτὰ πάντα πρόφησον, ἔφη Θεός, ἡ δ'
ὑπάκουσε καὶ πλάτανόν τε, κέδρον τε, συκῆν τε
φύει· ἄλλα τε δένδρα, ἐν δὲ ῥόδον τε,
κρίνον τε καὶ ἀνθεμόεν θ' ὑάκινθον.
καί σφιν ἑνὶ στεφάνωτο, ἐῷ δ' ἐπεγάνυτο κάλλει.

Εἰς τὴν τῶν ἀστέρων δημιουργίαν.

Τὸ χθὲς χυτὸν φῶς σήμερον συνεστάλη,
τὸν ἡλιακὸν δίσκον εὑρὼν οἰκίαν,

---

1) μεσηγύς, ἐπίρρημα· σημαίνει ἐν τῷ μέσῳ, καταμεσῆς, ἀνάμεσα.
2) ἀπερείσιος—ἀπειρέσιος· σημαίνει ἀπεριόριστος, ἀπέραντος.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὸ δεύτερον δὲ τῶν δύω σφαιρωμάτων,
τὸ μέχρι νῦν ἄναστρον, ἀστέρων γέμει.

Εἰς τὸ αὐτό.

Γαῖά τε καὶ στερέωμα ἀκαλέα γένετο κατ᾽ ἀρχάς,
ἀγλαὰ δ᾽ ἀμφοτέροισι Θεὸς μετενείματο κάλλη.
γῆν γὰρ χθὲς βοτάνῃσι καὶ οὐρανὸν ἄστρασιν ἄρτι,
ῥήματι ἀμφὶ μόνῳ κατεκάλλυνεν ὦ Μέγα ῥῆμα.

Εἰς τὴν τῶν νηκτῶν καὶ πτηνῶν ζώων γένεσιν.

Ἄψυχον οὖσαν τὴν φύσιν τῶν ὑδάτων,
ψυχὰς κυϊσκειν πῇ ἐπιτρέπεις Λόγε,
Τὰ πτηνὰ φημὶ καὶ τὰ νηκτὰ θηρία
πάντως καθ᾽ οὕς σὺ μυστικοὺς οἶδας λόγους.

Εἰς τὸ αὐτό.

Νηκτὰ μὲν ἐξ ὑδάτων ὀρθῶς ἔφυ τοῖσι ναίοντα [1])
πτηνὰ δὲ τὰ ἐξ ὑδάτων πῶς ἄρ᾽ ἔφυ ἠερόφοιτα, [2])
σῆς τάδε, Πάμμεγ᾽ ἄνα, πολυμήχανα τέχνης, δήνεα [3])
ὅς ρα καὶ ἐξ οὐκ ὄντος ἐδείμαο κόσμον ἅπαντα.

Εἰς τὴν πλάσιν τοῦ Ἀδάμ.

Γῆς υἱὸς Ἀδάμ, γῆς ἄναξ, γῆς ἐργάτης,
τὸ μὲν πεφυκώς, ἐκ χοὸς γὰρ ἡ πλάσις,
τὸ δ᾽ ἀξιωθείς, ὡς Θεοῦ κατ᾽ εἰκόνα,
τὸ δὲ κριθεὶς κόλασιν ἐκδικωτάτην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Γῆ, πόλος, ἐν δὲ φάος, καὶ τήρεα νηκτά τε πάντα,
πτηνά τε, πεζά τε πάντα Θεοῦ φαμένοιο [4]) τελέσθη.
μοῦνος Ἀδὰμ παλάμνησιν ὑπ᾽ ἀθανάτῃσι δομήθη,
πνοιὴν θεσπεσίην δὲ γέρας λάχεν ἔξοχον πάντων.

Εἰς τὴν τῆς Εὔας πλάσιν.

Ὑπνεῖ δ᾽ ἐκεῖνος ἢ νενέκρωται ξένε;
ὃς τὴν ὅλην χοῦν πλευρὰν ἀφῃρημένος,
κεῖται τανυσθείς, οὐδ᾽ ἐπέγνω τὸ δράμα;
σίγα· Θεὸς δρᾷ τῆς γυναικὸς τὴν πλάσιν.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἐκ χθονὸς ἄνδρα τέτευχεν Ἀδὰμ Θεός, ἦρα καὶ Εὔαν;
οὐχί. θέλων ἂν ἔτευξεν ἀπὸ χθονός, ἦ μάλα τοῦτο.
νῦν δέ μιν ἐξ ἀνέρος πλευρῆς πλάσεν, ὄφρα μιγέντας,
ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχωσιν.

---

1) ναίοντα σημαίνει κατοικοῦντα, νομίζω ὀρθότερον ν έ ο ν τ α, ὅπερ σημαίνει κολυμβῶντα.

2) ἠερόφοιτος = περιπατῶν διὰ τοῦ ἀέρος.

3) δήνεα = τὰ συμβούλια, σχέδια.

4) φαμένοιο · φαμένου = δηλαδὴ εἰπόντος.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΥ

Α΄.

Μάρκου Μοναχοῦ

—Ὁ μὴ γινώσκων τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ ἐπίκρημνον ὁδὸν κατὰ νοῦν διαβαίνει καὶ ὑπὸ παντὸς ἀνέμου ραδίως ἀνατρέπεται. Ἐπαινούμενος γαβριᾷ καὶ ψεγόμενος πικραίνεται, εὐωχούμενος ἀσελγεῖ καὶ κακοπαθῶν ἀποδύρεται, πλουτῶν ἀλαζονεύεται καὶ πτωχεύων ὑποκρίνεται, κορεσθεὶς θρασύνεται καὶ νηστεύων κενοδοξεῖ.

— Ὁ πιστεύων τῷ Κυρίῳ φοβεῖται τὴν κόλασιν, ὁ δὲ φοβούμενος τὴν κόλασιν, ἐγκρατεύεται ἀπὸ τῶν παθῶν, ὁ δὲ ἐγκρατευόμενος ἀπὸ τὰ πάθη, ὑπομένει τὰ θλιβερά, ὁ δὲ ὑπομένων τὰ θλιβερά, ἕξει τὴν εἰς Θεὸν ἐλπίδα, ἡ δὲ εἰς Θεὸν ἐλπίς, χωρίζει πάσης γηΐνης προσπαθείας, ταύτης δὲ ὁ νοῦς χωρισθείς, ἕξει τὴν εἰς Θεὸν ἀγάπην. Ὁ δὲ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, ἀγγελικὸν βίον ἐπὶ τῆς γῆς διαβιοῖ, νηστεύων καὶ ἀγρυπνῶν, ψάλλων καὶ προσευχόμενος καὶ περὶ παντὸς ἀνθρώπου ἀεὶ καλὰ λογιζόμενος.

— Ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων καὶ τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ νεκρά ἐστι, μείζων δὲ πασῶν τῶν ἐντολῶν ἡ ἀγάπη καὶ χωρὶς αὐτῆς οὐδὲν ἡ πίστις ὠφελεῖ.

— Ἴδιον τῶν Ἀγγέλων ἐστὶ τὸ ζῆν ἀπαθῶς καὶ ἀλύπως καὶ περὶ τὸν Θεὸν σχολάζειν καὶ ἀνυμνῶν αὐτὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὠφελῶν. Ταῦτα τὰ τρία ἔχει ὁ τὸν Κύριον ἀγαπῶν.

— Μὴ μολύνῃς τὴν σάρκα σου ἐν αἰσχραῖς πράξεσι καὶ μὴ μιάνῃς τὴν ψυχήν σου ἐν πονηροῖς λογισμοῖς καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ τὴν ἀγάπην ἐπιφέρουσα. Ὁ τὸν Θεὸν ἀγαπῶν καὶ τὸν πλησίον πάντως ἀγαπᾷ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀγαπηθήσεται, ὁ δὲ τοιοῦτος χρήματα τηρῶν οὐ δύναται, ἀλλ᾽ οἰκονομεῖ θεοπρεπῶς ἑκάστῳ τὸ δεόμενον παρέχων.

— Ἐὰν μὲν μνησικακῇς πρός τινα, προσεύχου ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἑστᾷς τὸ πάθος τῆς κινήσεως, χωρίζων τὴν λύπην διὰ τῆς προσευχῆς ἐκ τῆς μνήμης τοῦ κακοῦ ὅπερ σοὶ ἐποίησεν, ἀγαπητικὸς δὲ γενόμενος καὶ φιλάνθρωπος παντελῶς τὸ πάθος ἐκ τῆς ψυχῆς ἀφανίζεις. Ἐὰν δὲ ἄλλος σοι μνησικακῇ, χαριεντιστικὸς γενοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ ταπεινὸς καὶ καλῶν συναυλίζου καὶ ἀπαλλάττεις αὐτὸν τοῦ πάθους καὶ ἕξεις μισθὸν ἐν οὐρανῷ.

— Μὴ τὸν χθὲς καὶ πρώην πνευματικόν σου φίλον καὶ σπουδαῖον διὰ τὸ ἐν σοὶ σήμερον ἐξ ἐπηρείας τοῦ ἐχθροῦ γενόμενον μῖσος, κρίνῃς φαῦλον καὶ πονηρόν, ἀλλὰ διὰ τῆς μακροθύμου σου ἀγάπης τὰ χθεσταταινὰ (πρώην) καλὰ λογιζόμενος, τὸ σημερινὸν μῖσος τῆς ψυχῆς ἀπόβαλε.

— Ὅταν σὲ λυπήσῃ κατά τι πνευματικὸς ἀδελφός, μὴ διὰ τὴν λύπην ἀποκαλέσῃς αὐτὸν κακὸν καὶ πρόστυχον, ἀλλὰ ἀναλογιζόμενος τὸν ἄλλον αὐτοῦ βίον ὅτι σπουδαῖος ἦν καὶ καλός, ἄφες τὴν πρὸς αὐτὸν λύπην διὰ τὴν ἄλλην αὐτοῦ ἀρετὴν ἔστω καὶ ἂν ἠδίκησεν, ἵνα μὴ τὸ ἐκπεσὸν τῆς ἀγάπης καὶ ψεύστης εὑρεθῇς, τὸν ἐνάρετον φαῦλον ἀποκαλέσας, χθὲς ὡς σπουδαῖον ἐγκωμιάζων, σήμερον ὡς φαῦλον καὶ ἄδικον κακολογῇς, διὰ τὴν ἐξ ἀγάπης εἰς μῖσος μεταβολήν, τὸν τοῦ ἀδελφοῦ λόγον ἀπολογίαν τοῦ ἐν σοὶ πονηροῦ μίσους ποιούμενος. Ἀλλὰ τοῖς αὐτοῖς ἐγκωμίοις ἐπίμεινον, κἂν ἔτι ὑπὸ τῆς λύπης κεκράτησαι καὶ εἰς τὴν αὐτὴν σωτήριον ἀγάπην ἐπανέρχῃ. Οὐ μόνον τὸ λυπηθῆναι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ χωρίζει σε τῆς ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ τὸ συκοφαντεῖν αὐτὸν ὡς πονηρὸν μὴ ὄντα τοιοῦτον, δεικνύεις ἐκ τούτου καὶ μνησίκακον σεαυτὸν καὶ παλίμβουλον ἐκ τοῦ ψέγειν σήμερον, ὃν ἐγκωμιάζων ὑπῆρχες χθές. Μᾶλλον δὲ εὔχε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σθαι ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἐπαινεῖν αὐτόν, ἵνα οὕτω ποιῶν σὺ μὲν ἀπαλλαγῇς τοῦ μίσους κἀκεῖνον κερδίσῃς.

— Δύο εἰσὶν ἀναγκαῖα τῷ Μοναχῷ, ἀποταγὴ καὶ ὑποταγή, ἀποταγὴ μὲν τῶν βιωτικῶν πραγμάτων, ὑποταγὴ δὲ πρὸς τοὺς σοφωτέρους καὶ πνευματικοὺς πατέρας.

— Σπούδασον ὅσον δύνασαι πάντα ἄνθρωπον ἀγαπῆσαι, εἰδὲ τοῦτο οὐ δύνασαι, κἂν μηδένα μισήσῃς, οὐ δύνασαι δὲ οὐδὲ τοῦτο ποιῆσαι, εἰμὴ τῶν τοῦ κόσμου πραγμάτων καταφρονήσῃς.

— Οὐ μόνον διὰ τῆς μεταδόσεως χρημάτων καὶ ῥωμάτων ἡ διάθεσις τῆς ἀγάπης γνωρίζεται, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον διὰ τῆς μεταδόσεως λόγου Θεοῦ καὶ σωματικῆς διακονίας.

— Ὅταν ἄρξηται ὁ νοῦς προκόπτειν διὰ τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, τότε ὁ διάβολος ἐπιτίθεται αὐτῷ ἀφανῶς καὶ ὑποβάλλει αὐτῷ λογισμοὺς βλασφημίας καὶ αἰσχροὺς καὶ τοῦτο ποιεῖ ἐν τῷ καιρῷ τῆς προσευχῆς, ἵνα σύγχυσιν καὶ ἀπόγνωσιν φέρῃ τῷ θεοφιλεῖ ἀνθρώπῳ μηκέτι τολμήσῃ σταθῆναι εἰς προσευχήν. Οὐδὲν ὅμως ὠφελεῖται ὁ μιαρὸς· ὁ γὰρ νουνεχὴς καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος ἐντεῦθεν μᾶλλον γίνεται προθυμότερος εἰς προσευχὴν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ.

— Ὅταν μηδὲν εἴπῃς μηδὲ πράξῃς αἰσχρὸν κατὰ διάνοιαν καὶ ὅταν τῷ ζημιώσαντι ἢ κακολογήσαντι μὴ μνησικακήσῃς καὶ ὅταν ἐν τῷ καιρῷ τῆς προσευχῆς ἄϋλον καὶ ἀνείδεον ἔχῃς τὸν νοῦν, τότε γνῶθι ὅτι ἔφθασες εἰς τὸ μέτρον τῆς ἀπαθείας καὶ τῆς τελείας ἀγάπης.

— Ἡ μὲν ἐλεημοσύνη, τὸ θυμικὸν μέρος τῆς ψυχῆς θεραπεύει, ἡ δὲ νηστεία τὴν ἐπιθυμίαν μαραίνει, ἡ δὲ προσευχὴ τὸν νοῦν καθαίρει καὶ πρὸς τὴν τῶν ὄντων θεωρίαν παρασκευάζει. Πρὸς γὰρ τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς καὶ τὰς ἐντολὰς ἡμῖν ὁ Κύριος ἐχαρίσατο.

— Βαρὺς ὁ τῆς πορνείας δαίμων καὶ σφόδρα ἐπιτίθεται τοῖς κατὰ τοῦ πάθους ἀγωνιζομένοις καὶ μάλιστα ἐν τῇ ἀμελείᾳ τῆς διαίτης καὶ ἐν ταῖς συντυχίαις τῶν γυναικῶν· λεληθότως γὰρ τῇ λειότητι τῆς ἡδονῆς ὁποκλέπτων τὸν νοῦν, ἔπειτα ἐπεμβαίνων διὰ τῆς μνήμης ἡσυχάζοντι, τό τε σῶμα ἐμποδίζων καὶ ποικίλας μορφὰς τῷ νοΐ παριστῶν πρὸς τὴν συγκατάθεσιν τῆς ἁμαρτίας ἐκβαλεῖται. Σὺ δὲ ἐὰν ἐθέλῃς μὴ χρονίζειν ἐν σοί, νηστείαν καὶ ἀγρυπνίαν ἀναλαβοῦ καὶ τὴν καλὴν ἡσυχίαν μετὰ ἐκτενοῦς προσευχῆς.

— Οἱ τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἀεὶ ζητοῦντες διὰ τῶν ἐμπαθῶν λογισμῶν ἐπιδιώκουσιν ἵνα αὐτὴν εἰς τὴν κατὰ διάνοιαν ἢ κατ' ἐνέργειαν ἁμαρτίαν ἐμβάλωσιν. Ὅταν οὖν εὕρωσι τὸν νοῦν μὴ παραδεχόμενον, τότε ἀποστραφήσονται καὶ καταισχυνθήσονται σφόδρα διὰ τάχους. Ὥσπερ τὸ σῶμα διὰ τῶν πραγμάτων ἁμαρτάνει καὶ ἔχει πρὸς παιδαγωγίαν τὰς σωματικὰς ἀρετάς, ἵνα σωφρονῇ, οὕτω καὶ ὁ νοῦς διὰ τῶν ἐμπαθῶν νοημάτων ἔχει ὡσαύτως πρὸς παιδαγωγίαν τὰς ψυχικὰς ἀρετάς, ἵνα καθαρῶς καὶ ἀπαθῶς ὁρῶν τὰ πράγματα σωφρονεῖ.

— Ὥσπερ τοῦ πεινῶντος ὁ νοῦς ἄρτους φαντάζεται καὶ τοῦ διψῶντος ὕδωρ, οὕτω καὶ ὁ τοῦ γαστριμάργου ποικιλίαν ἐδεσμάτων, καὶ τοῦ φιληδόνου μορφὰς γυναικῶν, καὶ τοῦ κενοδόξου τὰς ἐξ ἀνθρώπων τιμάς, καὶ τοῦ φιλαργύρου τὰ κέρδη, καὶ τοῦ μνησικάκου τὴν ἄμυναν κατὰ τοῦ λυπήσαντος, καὶ τοῦ φθονεροῦ τὴν κάκωσιν τοῦ φθονουμένου, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων παθῶν ὁμοίως. Ἐκ γὰρ τῶν παθῶν ὁ νοῦς ὀχλούμενος, λαμβάνει τὰ ἐμπαθῆ νοήματα καὶ ἐγρηγορότος τοῦ σώματος καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΒΙΟΣ
ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 382 τοῦ κστ' ἔτους)

Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ λέγει· ἀλλὰ αὐτὸς ὅπου βλέπεις, ἦτον πατὴρ τῶν βασιλέων, καὶ εἶχε πλοῦτον ἀνείκαστον καὶ πολλὴν καλοπάθειαν, μαλακὰ καὶ μεταξωτὰ φορέματα καὶ πᾶσαν σωματικὴν ἀπόλαυσιν· τὰ ὁποῖα ὅλα ἐκαταφρόνησε καὶ τὸν κόσμον ἐμίσησε, καὶ διάγει τώρα μὲ τόσην στενοχωρίαν, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, καὶ σὺ ἔχεις τώρα περισσοτέραν ἀνάπαυσιν καὶ ἀπόλαυσιν, παρὰ ὅταν ἦσουν εἰς τὸν κόσμον ἀμέριμνος.

Ταῦτα ὁ γέρων ἀκούσας, ἐνόησε τὴν πλάνην αὐτοῦ καὶ ζητήσας συγχώρησιν ἀνεχώρησεν. Εἶχε δύο μαθητὰς ἐναρέτους ὁ ὅσιος, τοὺς ὁποίους ἐπεθύμει νὰ ἀφήσῃ κληρονόμους τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ, ὡς εὐγνώμονας· οὗτοι ὠνομάζοντο Ἀλέξανδρος καὶ Ζώϊλος, καὶ τοὺς ἐπρόσταξε νὰ καθίσουν μίαν νύκτα πλησίον του· ὁ ἕνας δεξιὰ καὶ ἄλλος ἀριστερά, διὰ νὰ ἰδοῦν πόσην ὥραν ἐκοιμᾶτο, νὰ πάρουν ἀπὸ αὐτὸν ὑπόδειγμα. Ἐμειναν οὖν ἀφ' ἑσπέρας ἕως τὸ πρωῒ οὕτως ἄγρυπνοι· καὶ ὅταν ἐξημέρωσεν, ἔλεγον πρὸς τοὺς ἄλλους ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐνύσταξαν καὶ ὀλίγον ἀπεκοιμήθησαν· ὁ δὲ Ἀρσένιος τελείως· καὶ ὅλοι τὸ εἶχον διὰ θαυμάσιον. Ἄλλην φορὰν πάλιν ἦλθε τις γέρων νὰ τὸν ἰδῇ, διὰ νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ ηὗρε τὴν θύραν τοῦ κελλίου κλεισμένην, δὲν ἐκτύπησε, διὰ νὰ μὴ τοῦ δώσῃ ἐνόχλησιν· πλὴν ἐκύταξεν ἀπὸ μίαν τρύπαν, καὶ βλέπει τὸν Ἀρσένιον ὅλον πῦρ γενόμενον· καὶ ἔμεινεν ὥραν ἱκανὴν ὅλος ἔμφοβος· ἔπειτα κρούσας τὴν θύραν εὐγῆκεν ὁ ὅσιος· καὶ βλέπωντάς τον ἀκόμη θαυμάζοντα τὸν ἠρώτησε, πόσην ὥραν ἦτον ὅτου ἦλθε, καὶ ἐὰν εἶδε τίποτες ὅραμα; Ὁ δὲ ἠρνήθη καὶ διὰ νὰ μὴ τοῦ κακοφανῇ, δὲν τοῦ τὸ ὡμολόγησεν, ἀλλὰ διὰ νὰ καταλάβητε πόσον ἀπαρνήθη τὸν κόσμον καὶ τοῖς τοῦ κόσμου προσώχθισε καὶ τελείως ἐμίσησε τὰ ἐπίγεια· καὶ ὅτι ὄντως ἐσταυρώθη τῷ κόσμῳ, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, καὶ ἀκούσατε.

Ἦλθεν ἕνας μαγιστριανὸς ἀπὸ τὴν Ρώμην, καὶ ἐκράτει τὴν διαθήκην ἑνός του συγγενοῦς, τὴν ὁποίαν ὁ ὅσιος λαβὼν εἰς τὰς χεῖρας, ἤθελε νὰ τὴν σχίσει. Ὁ δὲ μαγιστριανὸς ἔπεσεν εἰς τοῦ πόδας αὐτοῦ φωνάζων ὅτι ἐὰν αὐτὴν ἀφανίσῃ, ἐκινδύνευεν ἐκεῖνος εἰς θάνατον. Τότε ὁ ὅσιος ἔδωκε τὴν διαθήκην εἰς τὰς χεῖρας τοῦ μαγιστριανοῦ, καὶ τοῦ λεγει. Ἐγὼ δὲν εἶμαι μὲ τοὺς ζῶντας ὅτι ἀπέθανα πρότερον, καὶ δὲν μὲ μέλει διὰ πρόσκαιρα πράγματα. Τίς νὰ ἀκούσῃ τοιαῦτα ἀξιέραστα κατορθώματα, καὶ νὰ μὴ θαυμάσῃ τὸν μέγαν τοιοῦτον Ἀρσένιον; Λέγουσι δὲ τοῦτο διὰ τὸν ὅσιον· ὅτι ὅταν ἐ-

---

— Ὅταν βλέπῃς τὸν νοῦν σου εὐσεβῶς καὶ δικαίως ἐνασχολούμενον ἐν τοῖς τοῦ κόσμου νοήμασι, γίνωσκε ὅτι καὶ τὸ σῶμά σου καθαρὸν καὶ ἀναμάρτητον διαμένει. Ὅταν δὲ τὸν νοῦν βλέπῃς κατὰ διάνοιαν ἁμαρτίαις σχολάζοντα καὶ μὴ ἀνακόπτῃς, γίνωσκε ὅτι καὶ τὸ σῶμα μὴ πολυχρονίζειν τοῦ τοῖς αὐτοῖς περιπεσεῖν.

Ἐκ τοῦ κώδικος Η 16 αἰῶνος ΙΖ'. (1602) τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης

Γ. Π. Δ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

βασίλευσεν ὁ ἥλιος, ἵστατο ὅλην τὴν νύκτα κατὰ ἀνατολὰς προσευχόμενος, ἕως νὰ ἀνατέλῃ πάλιν ὁ ἥλιος. Ἄλλην φορὰν ἔμελλε νὰ περάσῃ τὸν ποταμὸν ὁ ὅσιος· καὶ καθὼς ἐπέρνα, μία ἀράπισσα ἔπιασε τὴν μηλωτήν του καὶ τὸν ἔσυρνεν. Ὁ δὲ ἐθυμώθη, καὶ τὴν ὕβριζεν· ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ. Δὲν σοῦ πρέπει νὰ ὀργίζεσαι Ἀρσένιε τόσον εὔκολα· ἀλλὰ ἐὰν εἶσαι μοχαχὸς ὕπαγε κάθου εἰς τὸ κελλί σου. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ὅσιος ὠφελήθη, καὶ ἐμέμφετο ἑαυτόν. Ὁμοῦ δὲ εἰς τὰς ἄλλας του ἀρετάς, εἶχε καὶ ταύτην ὁ τρισμακάριος, καὶ δὲν ἔστειλε ποτὲ πρός τινα γραφικὰ ζητήματα· οὔτε αὐτὸς τὰ ἐδέχετο· ὄχι πῶς δὲν ἤξευρε νὰ τὰ λύσῃ, (διότι ὡς εὐγλωττος καὶ σοφώτατος, ἐγίνωσκε νὰ διαλύσῃ πᾶσαν ἀπορίαν τῆς Γραφῆς καλώτατα), ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ ἀποφαίνεται, διὰ ταπείνωσιν, καὶ διὰ νὰ φυλάξῃ τὴν σιωπήν, φεύγων πᾶσαν ἐπίδειξιν. Διὰ τοῦτο ἐφυλάττετο, καὶ εἰς τὰς συνάξεις καὶ ἑορτὰς τῆς ἐκκλησίας, νὰ μὴ φαίνεται, ἀλλ' ἵστατο πάντοτε, ἢ ὀπίσω εἰς τὴν κολώναν, ἢ εἰς τὸ καταπέτασμα, ἢ εἰς μίαν γωνίαν, νὰ μὴ τὸν βλέπουσι καὶ ἔστεκε μὲ πολλὴν προσοχήν, καὶ εὐλάβειαν· καὶ οὕτως ὕψωνε πρὸς Θεὸν τὸν νοῦν εὐκολώτερα· καὶ εἶχε συνήθειαν νὰ λέγῃ καθ' ἑαυτὸν ταῦτα πάντοτε. Ἀρσένιε, διατὶ ἦλθες εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἀπηρνήθης τὸν κόσμον; ὄχι διὰ ἄλλην αἰτίαν, εἰμὴ μόνον διὰ νὰ ἀρέσῃς τῷ Θεῷ; Λοιπὸν βάλε πολλὴν ἐπιμέλειαν, νὰ κάμνῃς ὅσα βούλεσαι. Ἔλεγε δὲ καὶ τοῦτον τὸν λόγον συχνάκις ὁ ἀξιώμνητος. Πολλαῖς φοραῖς ἐμετανόησα πῶς ἐλάλησα· ἀμὴ πῶς ἐσιώπησα δὲν τὸ ἐμετανόησα πώποτε. Εἶχε δὲ καὶ τὸ μακάριον πένθος ὁ τρισμακάριος, καὶ δὲν ἔλειπε ποτὲ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του τὸ δάκρυον. Ὅτι τοῦτο εἶχε διηνεκὲς ἔργον καὶ ἀπαράλειπτον, καὶ ἐβάστα πάντοτε κομμάτι ράσον εἰς τὸ στῆθος του, μὲ τὸ ὁποῖον ἐσπόγγιζε τὰ δάκρυα, νὰ μὴ πίπτουν εἰς τὸ βιβλίον ὅπου ἀνεγίνωσκε.

Τοῦτο ἰδὼν ποτὲ ὁ ἀββᾶς Ποιμήν, ὅπου ὑπῆγε νὰ τὸν ἀπολαύσῃ εἰς τὸ κελλί του, ἀνάμεσον εἰς τὰ ἄλλα, ὅπου τοῦ ὡμίλησεν εἶπε καὶ τοῦτο. Καλότυχος ἐσὺ Ἀρσένιε, καὶ ὄντως μακάριος, ὅτι ἔκλαυσες ἀρκετῶς εἰς τοῦτον τὸν κόσμον καὶ διὰ αὐτὸ δὲν θέλεις πενθήσει οὐδεποσῶς εἰς τὸν μέλλοντα, ἀλλὰ νὰ χαίρεσαι πάντοτε. Τὸ αὐτὸ λέγουσι πῶς εἶπεν, ὅταν ἐτελεῦτα, ὁ Πατριάρχης τῆς Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος, λέγων. Μακάριος ἐσὺ Ἀρσένιε ὅπου ἐνθυμόσουν τὴν ὥραν ταύτην πάντοτε.

Αὐτὰ εἶναι τοῦ μεγάλου Ἀρσενίου τὰ ἀγωνίσματα, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς διάφορα βιβλία διασκορπισμένα ἕως τὴν σήμερον, ὅτι δὲν ἦσαν ὅλα του τὰ κατορθώματα εἰς ἕνα βιβλίον· ἀλλ' ἄλλος εἶχεν ἕνα γραμμένον, καὶ ἄλλος ἕτερον, καὶ τοῦτο πιστεύω νὰ ἦτον πρόσταγμα τοῦ ὁσίου, νὰ μὴ γράψουν οἱ ὑποτακτικοί του τὸν βίον του. Ὅτι καθὼς εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν ἐφρόντιζε νὰ κρύπτῃ τὰς ἀρετάς του διὰ νὰ φύγῃ τὴν ματαίαν δόξαν τοῦ κόσμου, καὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν ἔπαινον, οὕτως ἠθέλησε νὰ τὸν φύγῃ καὶ μετὰ θάνατον. Ἐπειδὴ ἦτον τόσον ταπεινόφρων καὶ μέτριος, ὅπου ἐνόμιζεν, ὅτι δὲν ἦτον ἄξιος κἂν νὰ τὸν θάψωσι (καθὼς ἐδῶ παρακάτω θέλομεν γράψει σαφέστερον).

Ὅταν λέγω ἐγνώρισε πῶς ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῆς αὐτοῦ τελειώσεως καὶ μακαρίας μεταστάσεως, τὸ ἐφανέρωσε τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, οἵτινες ἐθρηνοῦσαν ἀπαρηγόρητα. Καὶ αὐτὸς τοὺς ἐπαρεκάλει λέγων. Μὴ λυπᾶσθε ἀδελφοὶ ὡς μικρόψυχοι, μήτε ἀγνῶς ὀδύρεσθε, ὅτι ἀκόμη

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὁ καιρὸς δὲν ἔφθασε. Πλὴν τοῦτο σᾶς παραγγέλλω, καὶ σᾶς προστάσσω μὲ κανόνα ἀσυγχωρησίας βαρύτατον. Νὰ μὴ τολμήσῃ τις ἀπὸ ὑμᾶς μετὰ τὸν θάνατόν μου, νὰ δώσῃ κανενὸς ἀπὸ τὸ λείψανόν μου μέρος μικρότατον. Εἰδὲ καὶ παρέβητε τὴν ἐντολήν μου, ἠξεύρετε βέβαια πῶς θέλω σᾶς ἐγκαλέσει εἰς τὸν φοβερὸν θρόνον τοῦ Χριστοῦ, νὰ ἐκζητήσω κατὰ τῆς ψυχῆς σας φοβερὰν ἐκδίκησιν. Οἱ δὲ ἠρώτησαν αὐτὸν λέγοντες. Τί νὰ τὸ κάμωμεν λοιπὸν τὸ λείψανον; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. Δέσετε μὲ σχοινίον τοὺς πόδας μου, καὶ σύροντές με ὑπάγετε εἰς τὸ ὄρος, καὶ ρίξετέ με ἀπὸ τόπον ὑψηλὸν εἰς ἕνα γκρεμνόν, νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ τις ἄνθρωπος· οὕτως ἐκεῖνος ὁ τοσοῦτος καὶ τοιοῦτος τὴν ἀρετὴν περιβόητος ἐφοβεῖτο καὶ τὸν μετὰ θάνατον ἔπαινον, διὰ νὰ μὴ τοῦ ἐμποδίσῃ ἡ πρόσκαιρος τιμὴ τὴν αἰώνιον, καὶ σμικρυνθῇ ἡ πρὸς Θεὸν παρρησία του, καὶ ἐλαττωθῇ τὸ βραβεῖον του. Ὅταν δὲ ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς μακαρίας αὐτοῦ μεταστάσεως, ἐφοβήθη πολλὰ (ὦ φρικτοῦ διηγήματος) τὸν θάνατον, ὁ τῶν Ἀγγέλων ἐφάμιλλος καὶ ἔρραινε θερμότατα δάκρυα. Οἱ μαθηταὶ λοιπὸν αὐτοῦ ἐθαύμασαν καὶ τὸν ἠρώτησαν, λέγοντες. Οὐαὶ ἡμῖν πάτερ· φοβεῖσαι καὶ σὺ τὸν θάνατον; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο. Ὁ φόβος οὗτος δὲν ἔλειψεν ἀπὸ ἐμὲ ἀπὸ τὴν ὥραν, ὅπου ἔγινα καλόγηρος.

Ταῦτα εἰπών, καὶ ἀποχαιρετήσας τοὺς ἀδελφοὺς ὡς ἐδύνατο, παρέδωκε τὴν μακαρίαν ψυχὴν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, τῷ 445 μ.Χ. ζήσας μὲν εἰς τὴν μοναδικὴν πολιτείαν χρόνους νε'. Ἦτον δὲ καὶ ξε' ὅταν ἔφυγεν ἀπὸ τὰ βασίλεια· ὅπου γίνονται ὅλοι ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ δὲν ἠσθένησε ποτὲ βαρέως, οὔτε ἐστερήθη τὸ φῶς του, οὔτε κανένα μέλος ἀπὸ τοῦ σώματος· μόνον ἦτο ὑγιέστατος, διὰ τὴν ἐγκράτειαν, ὅπου ἐφύλαττε. Τὰ γένειά του ἦσαν μακρὰ ἕως τὴν κοιλίαν, καὶ ὡραιότατα. Ἦτον δὲ εἰς τὴν ἡλικίαν ὑψηλός, ἀμὴ ἀπὸ γῆρας ἔσκυπτεν ὀλίγον. Τὰ βλέφαρά του ἐμάδησαν ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ψάλλοντες οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν, ἐνταφίασαν τὸ τίμιον αὐτοῦ καὶ Ἀγγέλλοις αἰδέσιμον λείψανον, μὲ τὴν μηλωτὴν καὶ τὸ τρίχινον ὑποκάμισον, ὅπου ἐφόρει κατάσαρκα καὶ τὸν ἔθεσαν εἰς ἕνα τόπον ἀπόκρυφον. Μὲ ποίους ἐπαίνους οὖν νὰ ἐγκωμιάσῃ τις τοῦτον τὸν τρισόλβιον ἀριστέα, καὶ ἀγωνιστὴν κατὰ τῶν παθῶν ἀήττητον; Ποίους μισθοὺς νὰ τοῦ ἀντιμετρήσῃ κατὰ τοὺς κόπους του ἐὰν ὁ μακάριος Παῦλος λέγει, ὅτι δὲν εἶναι ἀντάξια πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν τούτου τοῦ καιροῦ τὰ παθήματα, ποταπὴν μακαριότητα θέλει ἀπολαύσει, ὅπου ἠγωνίσθη τοσοῦτον, καὶ ἐπολέμησεν ἀνδρείως τὸν κόσμον, τὴν σάρκα καὶ τὸν διάβολον;

Ὅστις οὖν ἀπαρνηθῇ τὸν κόσμον, καὶ γένῃ καλόγηρος, ἂς ἔχῃ τοῦτον τὸν ὅσιον ὑπογραμμὸν καὶ ἀρχέτυπον, νὰ μιμῆται ὅσον ἠμπορέσει τὰς πράξεις του· ἤγουν τὸ ἄσκευον, τὸ λιτόν, τὸ ἡσύχιον, τὸ σιωπηρόν, τὴν ταπεινοφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν, τὸ φιλόπονον, τὴν τελείαν τοῦ κόσμου καὶ σώματος ἄρνησιν, τὴν τοῦ θανάτου ἐνθύμησιν, καὶ τὸ ψυχωφελέστερον ἀπὸ ὅλα, ὅπου ἐκολλήθη μὲ τὸν Χριστὸν δι' ἀγάπης τόσον, ὅπου ἔζη ἐν τῷ Χριστῷ καὶ ὁ Χριστὸς ἐν αὐτῷ ἀχώριστα. Ὅσοι λοιπὸν ἐπαρώργισαν τὸν Θεὸν ἁμαρτήσαντες καὶ ποθοῦσι νὰ κάμουν ἱκανὴν μετάνοιαν (ὡς ἐμὲ τὸν ἀνάξιον), ἂς σπουδάσωσι νὰ ἀποκτήσωσι μεσίτην πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Θεόν, τὸν μέγαν τοῦτον Ἀρσένιον. Ἐπειδὴ ἔχει πολλὴν παρρησίαν πρὸς αὐτὸν καὶ οἰκείωσιν· δι-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Λαζάρου μοναχοῦ Διονυσιάτου

ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΗΤΟΙ

Σύγχρονοι θαυματουργίαι τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἄλλων ἁγίων. Ὀπτασίαι διάφοροι καὶ ἀξιόλογοι. Διηγήματα. Ἐναρέτων Πατέρων μνεία. Ἔτει σωτηρίῳ 1956.

Ὀπτασία γενομένη εἰς τὸν ἀδελφὸν Χρύσανθον

Περὶ τοῦ ἀδελφοῦ Χρυσάνθου ἐγράψαμεν καὶ εἰς προηγουμένας σελίδας τοῦ παρόντος· ἃς εἴπωμεν ἔτι καὶ τὴν παροῦσαν διήγησιν, ἐξιστορηθεῖσαν παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τῷ χαράσσοντι τὰς γραμμὰς ταύτας.

Κατὰ Φεβρουάριον 1939, ἐκαθήμην ἔξωθι τοῦ Νοσοκομείου εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ παρεκκλησίου. Κατερχόμενος τὴν κλίμακα ὁ ἀδελφός, τὸν βλέπω καὶ μοὶ πλησιάζει καὶ μοὶ λέγει· — πᾶμε ἔξω εἰς τὸ μπαλκόνι, ἔχω κάτι νὰ σοῦ εἰπῶ. Ἂς λεχθῇ ὅτι εἶχεν εἰς τὸ ἄτομόν μου ἐμπιστοσύνην καὶ ἀγάπην ἰδιαιτέραν, ἐπειδὴ συνεψάλλομεν εἰς τὸν Χορὸν ἀλληλοβοηθούμενοι.

Ἀφοῦ ἐβγήκαμεν ἔξω καὶ ἐκαθήσαμεν εἰς τὸ κάθισμα (σκαμνί) ἤρχισε νὰ μοὶ διηγῆται, καὶ τὰ μάτια του ἔρρεον δάκρυα.

Μόνον εἰς ἐσένα θὰ τὰ πῶ, μοὶ λέγει. Καὶ παρακαλῶ ὅσον εἶμαι εἰς τὴν ζωήν, πρόσεχε νὰ μὴ τὰ πῇς εἰς κανένα.

Ἀφοῦ τὸν ἐβεβαίωσα ὅτι θὰ φυλάξω σιωπὴν ὅ,τι καὶ ἂν μοῦ εἴπῃ· ἄρχισε νὰ λέγῃ.

Γνωρίζεις καὶ τὰ ἔβλεπες μὲ τὰ μάτια σου, τὴν προσπάθειάν μου, τὰς διαφόρους κινήσεις καὶ ἐνεργείας μου ἐπὶ πολλὰ ἔτη τώρα, πῶς ἐπιθυμοῦσα καὶ ἤθελα κι' ἐγὼ νὰ γίνω Προϊστάμενος καὶ μέλος τῆς Γεροντικῆς Συνάξεως· καὶ πῶς τοὺς ἐπαρακαλοῦσα, πότε τὸν ἕνα καὶ πότε τὸν ἄλλον, καὶ τὸν Ἡγούμενον πολλαῖς φοραῖς, ἀλλ' ὅμως δὲν τὸ κατώρθωσα.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἐπὶ τόσα ἔτη εἶδα ὅτι μὲ περιφρονοῦν, ἦλθα εἰς τόσην λύπην καὶ στενοχωρίαν, (τῇ συνεργείᾳ δέβκια τοῦ Πονηροῦ) καὶ τόσον ἀπηλπίσθηκα καὶ ἐσκοτίσθηκε ὁ νοῦς μου, ὅπου ἀπεφάσισα νὰ αὐτοκτονήσω· ἀκοῦς ἐκεῖ;! Ἔλεγα μὲ τὸν λογισμόν μου. Τόσοι νεώτεροι ἀπὸ ἐμὲ νὰ τοὺς κάμουν Προϊσταμένους, καὶ ἐμένα ὅπου ἐγήρασα καὶ ἐργάσθηκα σὲ τόσα διακονήματα νὰ μὲ περιφρονοῦν; Δὲν τὸ ἀνέχομαι πλέον, θὰ κατέβω στὴ θάλασσα, θὰ δώσω μιὰ βουτιὰ νὰ πνιγῶ καὶ ἂς ὄψονται αὐτοί!!

Ταῦτα μελετῶν ἀδελφὲ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ἔλαβον τελείαν ἀπόφασιν νὰ πράξω τὸ λεγόμενον· ἀλλὰ σπλαγχνισθείς με ὁ πανάγαθος Θεός, τῇ πρεσβείᾳ βέβαια τοῦ Τιμίου Προδρόμου, μοὶ ἔνευσεν εἰς τὴν καρδίαν μου ὅτι πρὶν ἐκτελέσω τοῦτο, νὰ κάμω ἕνα τριήμερον· δηλαδὴ ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας, νὰ κλεισθῶ μέσα εἰς τὸ κελλί μου, νὰ μὴ γευθῶ τίπο-

---

ὅτι ἐπέρασε καὶ οὗτος ὁ τρισμακάριος μαρτύριον, ὄχι ἕνα μῆνα ἢ χρόνον, ἀλλὰ πεντήκοντα πέντε χρόνους σωστοὺς ἐμαρτύρα, κολάζοντας τὴν σάρκα σκληρότατα. Ὅθεν καὶ πολλῶν στεφάνων ἠξίωται· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς ἁμαρτημάτων ἀφέσεως, καὶ τῆς παρὰ Χριστοῦ χρηστότητος καὶ φιλανθρωπίας. ὯΙ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τε, νὰ κλείσω πόρτες καὶ παράθυρα, καὶ νὰ προσεύχωμαι συνεχῶς μὲ τὸ κομβοσχοῖνι μου. Τοῦτο λοιπὸν ἀποφασίσας, τὴν προχθεσινὴν Κυριακὴν ἑσπέρας, ἐκλείσθηκα εἰς τὸ κελλί μου, ἐσφάλισα ἐπιμελῶς πόρτες καὶ παράθυρα ὥστε νὰ μὴ εἰσέρχεται ἀπὸ πουθενὰ φῶς, κι' ἔτσι μέσα εἰς τὸ σκότος εὑρισκόμενος, ἐπροσευχόμην μὲ τὸ κομβοσχοῖνι μου συνεχῶς ἐπὶ δύο ἡμερονύκτια χωρὶς νὰ γευθῶ καθόλου τίποτε· μήτε νερὸ καὶ χωρὶς νὰ πλαγιάσω στὸ κρεββάτι μου. Ἀλλ' ἔτσι προσευχόμενος, ἄλλοτε μὲν ὄρθιος, ἄλλοτε καθήμενος, μόλις νὰ μ' ἅρπαζεν ὀλίγος ὕπνος, καὶ πάλιν ὡς ἐξυπνοῦσα, ἐπροσευχόμην. Τὴν τρίτην ἑσπέραν λοιπὸν κατὰ τὰς 3 ἢ 4 ὥρας τῆς νυκτός, ἔξαφνα γίνεται μία λάμψις, κι' ἔφεξεν ὅλο τὸ κελλί μου· συνάμα δὲ ἀκούω καὶ μίαν φωνὴν ζωηρὰν καὶ μοὶ ἔλεγε: Διατί δὲν ἡσυχάζεις, ἀλλ' εἶσαι ταραγμένος καὶ σκέπτεσαι νὰ κατέβῃς εἰς τὴν θάλασσαν νὰ πνιγῇς;

Ἐγὼ ἀδελφὲ ὡς εἶδα τὴν λάμψιν καὶ ἄκουσα καὶ τὴν φωνήν, μοῦ ἔφυγεν ὅλη ἐκείνη ἡ στενοχωρία καὶ ἡ λύπη ὅπου μὲ ἐβασάνιζε καὶ ἄρχισα συνεχῶς νὰ κλαίω καὶ νὰ χύνω δάκρυα ἀκατάπαυστα, καὶ νὰ ζητῶ συγχώρησιν, ὁμολογῶν ὅτι ἔσφαλα, ἐπλανήθηκα ὑπὸ τοῦ Πονηροῦ... συγχώρησόν με Ἅγιε...

Ἐπανέλαβεν ἡ φωνή: Διατί παράτησες τὴν ψαλτική, κι' ἔχεις τώρα μίαν ἑβδομάδα νὰ πλησιάσῃς εἰς τὸν Χορόν; μόνον γυρίζεις ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ ζητεῖς καὶ σὺ νὰ γίνῃς Προϊστάμενος; δὲν γνωρίζω ἐγὼ ποῖος εἶναι διὰ Προϊστάμενος;..,

Ἐγὼ συνεχῶς ἔκλαιον πεσμένος εἰς τὸ πάτωμα, καὶ τὸν ἐπαρακαλοῦσα νὰ μὲ συγχωρήσῃ· καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θὰ ἡσυχάσω, καὶ εἰς τὸν Χορὸν θὰ ἐπανέλθω, καὶ οὐδέποτε πλέον θὰ ζητήσω νὰ γίνω Προϊστάμενος.

Ἀφοῦ εἶπα αὐτά, ἐχάθηκεν ἡ λάμψις, ἔπαυσε καὶ ὁ ἐναντίον μου ἔλεγχος, εἰρήνευσα εὐθύς, καὶ ὅταν ἐσήμανεν ἡ Ἀκολουθία ἦλθα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἤκουσα τὸν Ὄρθρον καὶ τὴν Λειτουργίαν εἰς τὸ παρεκκλήσιον, καὶ ὡς κατέβαινα τὴ σκάλα διὰ τὸ κελλί μου καὶ σὲ εἶδα, ἔκρινα καλὸν νὰ σοῦ τὰ εἰπῶ, ὡς ἐξομολόγησιν, νὰ τὰ γνωρίζῃς μόνον ἐσύ.

Τὸν ἠρώτησα: ἀπὸ ποῦ ἤρχετο ἡ φωνή; πῶς τὴν ἄκουες; τάχα ἀπὸ μακρὰν ἢ πλησίον σου;

— Ὄχι μακρυὰ ὄχι, ἀλλὰ μέσα εἰς τὸ στῆθός μου μοὶ ὡμιλοῦσε, κι' ἐγὼ πάλιν μέσα μου ἐσωτερικῶς ἀπαντοῦσα.

Τ' ἀνωτέρω ἤκουσα μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως, ἱστορούμενά μοι ὑπὸ τοῦ αὐτόπτου καὶ παθόντος ἀδελφοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ τὰ σημειῶ πρὸς γνῶσιν καὶ τῶν μεταγενεστέρων ἀδελφῶν.

Σημειωτέον ὅτι ὁ ἀδελφὸς Χρύσανθος ἐξ Ἀνατολῶν ὁρμώμενος, εἶχε πολλὴν ἁπλότητα, καὶ δι' αὐτὸ ἔτυχε τοῦ θείου ἐλέους, καὶ ἰδιαζούσης προστασίας ὑπὸ τοῦ Τιμίου Προδρόμου. Ἐπὶ τριακονταετίαν ἔψαλλε συνεχῶς εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν μετὰ πολλῆς εὐλαβείας καὶ θείου ζήλου.

Ἀκούσατε δὲ ἐν συνεχείᾳ καὶ τὴν μακαρίαν αὐτοῦ ἀποβίωσιν.

Κατὰ μῆνα Μάρτιον ἔτους 1953 ἐπιδημία γρίππης μᾶς κατέλαβεν, οἱ περισσότεροι ἀδελφοὶ προσεβλήθησαν πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, ἀπέθανον δὲ καὶ 4 ἀδελφοὶ γεροντικῆς ἡλικίας, ἐξ ὧν εἷς καὶ ὁ ἱστορούμενος Χρύσανθος εἰς ἡλικίαν 78 ἐτῶν.

Κατὰ τὸ πέμπτον Σάββατον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὅπου μικροπανηγυρίζομεν τὴν ἑορτὴν τῆς Παναγίας τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου, ἔψαλλεν ὡς σύνηθες εἰς τὸν χορόν. Τὴν ἑπομένην ἡμέραν Κυριακὴν εἰς τὴν μνήμην Μαρίας τῆς Αἰγυπτί-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ας, ἔψαλλεν ἀλλὰ μὲ βραχνὴν φωνήν. Μετὰ τὸν Ἑσπερινὸν ὑπῆγεν εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν καὶ ἔφαγεν ἐκ τῶν παρατεθέντων· ὀχταπόδι στιφάδο, ταραμοσαλάτα, ἔπιε δὲ καὶ τὸν οἶνον· τῇ διακονιᾷ του.

Μετὰ δύο ὥρας ἔρχεται εἰς τὸ Νοσοκομεῖον καὶ μοῦ ζητεῖ κρεββάτι. Καὶ νὰ τὸν πάρω βεντοῦζες κούφιες καὶ κοφτές. Μετὰ δυσκολίας τὸν οἰκονόμησα κρεββάτι διότι ὅλα ἦσαν κατειλημμένα· τὸν ἐπῆρα βεντοῦζες κούφιες καὶ κοφτὲς κατὰ τὴν ἐντολὴν καὶ ἐπιθυμίαν του, τὸν ἐκέρασα ἕνα ζεστὸ φλαμπούριον καὶ ἀναπαυθεὶς κατεκλίθη πρὸς ὕπνωσιν. Ὅταν μετὰ μίαν ὥραν ἢ δύο ὑπῆγα νὰ τὸν ἴδω, ὁ Χρύσανθος εἶχε κοιμηθῇ διὰ παντός, καὶ ἤδη ἀνήρχετο εἰς τοὺς οὐρανούς, χωρὶς κανεὶς ἐκ τῶν παρακειμένων εἰς τὰ ἄλλα κρεββάτια ἀδελφῶν νὰ ἐννοήσῃ ἢ ἀντιληφθῇ τίποτε· καὶ ὅταν τοὺς εἶπα ὅτι ὁ ἀδελφὸς ἀπεβίωσεν, ὅλοι τους ἐξεπλάγησαν καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν καὶ τὸν Τίμιον Πρόδρομον, οὗ ταῖς πρεσβείαις τόσον ἡσύχως καὶ εἰρηνικῶς ἐκοιμήθη.

Σάββα Στεφ. Διμέλη - Ρόδος

ΠΑΡΑΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑΝ

Ὦ Παναγία Δέσποινα κόρη χαριτωμένη,
ἀρρήτου δόξης ἔτυχες ὑπερευλογημένη.
Τῶν οὐρανῶν αἱ στρατιαὶ τὴν χάριν σου θαυμάζουν,
σᾶν ἵστανται στὸν θρόνον σου καὶ σὲ ἐγκωμιάζουν.
Οἱ Ἄγγελοι σὲ εὐφημοῦν σᾶν κάθησαι στὸν θρόνον,
διότι αὐτὴ ἡ τιμὴ εἰς σὲ ἀξίζει μόνον.
Ποιὰ ἄλλη ἠξιώθηκεν Ἄγγελος νὰ τῆς φέρῃ,
χαιρετισμὸν ἐξ οὐρανοῦ μὲ τὸ δεξί του χέρι;
Σὺ μόνον ἠξιώθηκες γιὰ νὰ γεννήσῃς Ἐκεῖνον,
π᾽ ὁ Γαβριὴλ Ἀρχάγγελος ἔφερε μὲ στὸ κρίνον.
Μὲ ἀπορίαν βλέπομεν τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων,
Θεὸς νὰ γίνῃ ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν σῶν Αἱμάτων.
Ποιὰ ἄλλη ἠξιώθηκε Θεὸν γιὰ νὰ γεννήσῃ,
κ᾽ εἰς τὰς ἁγνὰς ἀγκάλας της βρέφος νὰ γαλουχήσῃ;
Ποιὰ ἄλλη ἠξιώθηκε νὰ λύσῃ τὴν κατάραν,
τὸ μέγιστον ἁμάρτημα οἱ πρόγονοι ποὺ κάμαν;
Νὰ λύσῃ τὸ μεσότοιχον Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων,
ποὺ βρίσκονταν οἱ ἄνθρωποι εἰς κολασμένον τόπον;
Σοὶ πρέπει κάθε ἔπαινος καὶ κάθε εὐφημία,
ἀφ᾽ εἶσαι μήτηρ τοῦ Θεοῦ χρυσῆ μας Παναγία.
Διὸ καὶ χάριν ἔλαβες νὰ γιαίνῃς πονεμένους,
νὰ θεραπεύῃς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς ἀπηλπισμένους.
Ὅσοι πτωχοὶ καὶ ἀσθενεῖς καὶ ὅλοι οἱ πονεμένοι,
μόνον εἰς σὲ ἀτενίζουσι τὴν κεχαριτωμένη.
Ρίψε ἓν βλέμμα Παναγιὰ ποὺ κάθηνται στοὺς δρόμους,
ρακένδυτοι καὶ ἀσθενεῖς μὲ διαφόρους πόνους.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἰωάσαφ Μοναχοῦ Παντοκρατορινοῦ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ Η ΑΘΑΝΑΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΤΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 336 τοῦ κς' ἔτους)

Καὶ τὸν σεισμόν, τοὺς μεγάλους καὶ φοβεροὺς σεισμοὺς οἵτινες συμβήσωνται, ἵνα κρημνισθοῦν αἱ ὄψεις τῆς ἀδικίας καὶ ἀνομίας καὶ τοῦ πολέμου, σημαίνει τοὺς μεγάλους καὶ φοβεροὺς πολέμους ἐναντίον τοῦ θηρίου τοῦ Μωαμεθανισμοῦ, τὰς ἐμφυλίους ῥήξεις καὶ ἐπαναστάσεις, Ὀργὴ Κυρίου Παντοκράτορος. Ἡ κατὰ τοῦ παπισμοῦ καὶ τῶν ἐχόντων τὰ χάραγμα τοῦ παπισμοῦ ἐθνῶν ἐπιπεσοῦσα πληγή, δηλοῖ τὴν ἰδιάζουσαν τρομερὰν τιμωρίαν, ἣν ὁ Θεὸς θὰ ῥίψῃ κατ' αὐτῶν, δὲν ἀρκοῦσι φαίνεται τῆς θείας δικαιοσύνης αἱ κατ' αὐτῶν πέντε πληγαὶ μετὰ τῶν δύο θερισμῶν, ἀλλὰ θὰ ἐπέλθῃ κατ' αὐτῶν διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ πόλεμον κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἰδιαιτέρα μεγάλη πληγή, ἣν ὁ ἅγιος καλεῖ μέγα ἕλκος κακοῦ καὶ πονηρῶν. Καὶ οὕτω ἐν συντομίᾳ ἔχουσι τὰ περὶ τῶν πληγῶν, αἵτινες θὰ ἐπιφέρωσι τὴν πτῶσιν τοῦ Ἰσλαμισμοῦ καὶ Παπισμοῦ καὶ τὴν τιμωρίαν τῆς καθολικῆς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου. Ὁ μεγάλος προφήτης Ἡσαΐας προφητεύων λέγει: Ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τιμωρίαν τῆς καθολικῆς ἁμαρτίας, οἱ περισωθέντες ὥσπερ μένουν ὀλίγαι ἐλαῖαι μετὰ τὸν τιναγμὸν ἐπὶ τῆς ἐλαίας. Ὁ προφήτης Ζαχαρίας λέγει ὅτι οἱ σωθησόμενοι ἔσονται τὸ ἓν τρίτον τοῦ κόσμου, ὅπερ ὡς ὁ χρυσὸς ἐν χωνευτηρίῳ. Δύο μεγάλα καὶ σπουδαῖα πολεμικὰ γε-

---

Σὲ ἱκετεύω Δέσποινα νὰ ῥίψῃς ἕνα βλέμμα,
σταῖς χήραις καὶ στὰ ὀρφανὰ καὶ στοὺς πτωχοὺς ἀκόμα.
Γιατὶ πολὺ ὑποφέρουσι δὲν ἔχουνε κανένα,
νὰ λυπηθῇ τοὺς πάσχοντας ἐκτὸς ἀπὸ ἐσένα.
Λυπήσου Παναγία μου ποὺ νύκτα μέρα κλαῖνε,
αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ καὶ τίποτε δὲν λένε.
Ἡμεῖς πιὰ ἐσκληρύνθημεν τίποτε δὲν ἀκοῦμε,
καὶ ὅσο κι' ἂν φωνάζουσι ἀδίκως πολεμοῦνε.
Νὰ μᾶς ἐλκύσουν τὴν καρδιὰ νὰ λυπηθῇ λιγάκι,
νὰ γιάνωμεν πτωχῶν καρδιαῖς ποὺ τρέχει τὸ φαρμάκι.
Μόνον ἐσὺ εἶσαι ἱκανὴ τοὺς πάσχοντας νὰ γιαίνῃς,
τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν πτωχῶν τὴν πίκραν νὰ γλυκαίνῃς.
Ἐὰν σὺ Παναγία μου παύσῃς νὰ ἱκετεύῃς,
τὸν Γυιόν σου τὸν Μονογενῆ τοὺς πόνους μας νὰ γιαίνῃς.
Τότε ποιὰν ἄλλην ἔχομεν νὰ ἔχῃ τόση χάρι,
ταῖς χήραις καὶ τὰ ὀρφανὰ καὶ ἀσθενεῖς νὰ γιάννῃ;
Ἐσὲ μόνην γνωρίζομεν ὡς τοῦ Θεοῦ Μητέρα,
ὅπου γιὰ μᾶς προσεύχεσαι νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα.
Κι' ὅσοι μ' ἐλπίδα ἔρχονται καὶ πίστιν προσκυνοῦσι,
δίδε τους Παναγία μου ἐκεῖνο ποὺ ποθοῦσι.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

γονότα μᾶς ἀναφέρει ἡ Ἀποκάλυψις· τὸ πρῶτον περιστρέφεται εἰς τὸν ἐμπρησμὸν τῆς Κων)πόλεως καὶ τὰ κατ' αὐτόν. Ὁ ἐμπρησμὸς οὗτος, ὃν περιγράφει ἐμφαντικώτατα καὶ ὁ ἅγ. Ἰωάννης, θέλει συμβῇ ἕνεκα ἐγκαταλείψεως τῆς Τουρκίας θείᾳ νεύσει ἐκ μέρους τῶν 10 κεράτων τοῦ κόκκινου θηρίου, τῶν δέκα βασιλείων τῆς παππικῆς κακοδοξίας καὶ τῆς αἱρέσεως· δεύτερον, ἕνεκα πολέμου κατὰ τῆς Τουρκίας. γενησομένου δεινοῦ πολεμίου, θείᾳ παραχωρήσει. Περὶ δὲ τοῦ ποῖος ὁ δεινὸς πολέμιος, θέλομεν ἰδεῖ παρακατιὼν ἐν τῇ ἀναλύσει τοῦ Χρησμοῦ. Τὸ δὲ 6' πολεμικὸν γεγονός, ὅπερ ἐστὶ μέγα καὶ σημαντικὸν καὶ καλεῖται ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, ἡ μεγάλη καὶ φοβερὴ ἡμέρα τοῦ Παντοκράτορος, θέλει γίνει κατόπιν τοῦ πρώτου, τοῦ ὁποίου εἶναι συνέχεια.

Καὶ εἶδε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, ἵππος λευκὸς—πιστὸς—ἀληθινός. Σημαίνει δὲ καθ' ὅλους τοὺς ἑρμηνευτὰς ὅτι ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλέων καὶ Κύριος τῶν κυρίων, ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ὁπότε παρέλθουν αἱ ταχθεῖσαι ἡμέραι τῆς ζωῆς τοῦ Ἰσλαμισμοῦ.

Ὁ Κύριος θέλει ἐξαφανίσει ἐκ τοῦ κόσμου πολιτικῶς καὶ θρησκευτικῶς τὸν Ἰσλαμισμόν, τὸν Παπισμόν, τὸν παππικὸν κοινωνισμόν, πᾶσαν αἵρεσιν καὶ εἰδωλολατρείαν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν μὴ τηρήσασαν τὴν ἀληθινὴν πίστιν καὶ μὴ δεχθεῖσαν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ παραδώσει εἶτα εἰς ἡμᾶς τοὺς υἱοὺς τῶν ἁγίων τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων νικηθέντων τὴν ἀφαιρεθεῖσαν παρ' αὐτῶν Βασιλείαν ἡμῶν, τὴν μεγαλωσύνην καὶ κυριαρχίαν ἐφ' ἁπάσης τῆς γῆς.

Γενήσονται δὲ πάντα ταῦτα, ἄνευ τῆς καταβάσεως τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῆς γῆς, δι' ἀνδρὸς ἐκλεκτοῦ καὶ ἁγίου, εἰκονιζομένου διὰ λευκοῦ ἵππου, διὰ τὴν καθαρότητα καὶ ἁγιότητα αὐτοῦ.

Κρουνοὶ αἱμάτων, μάχαι ἐπὶ μαχῶν, ὡς ὀψόμεθα ἐν τοῖς χρησμοῖς, θὰ λάβουν χώραν τότε συνοδευόμενα ὑπὸ τῶν ἄνω μνημονευθεισῶν πληγῶν καὶ θερισμῶν, ὅπως ἀποκατασταθῇ τὸ μαρτυρικὸν ἡμῶν Ἔθνος, πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ λάμψιν τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς αἶσχος τῶν πολεμίων μας καὶ τοῦ πατρὸς αὐτῶν Σατανᾶ... ἡ λέξις Ἀμμαγεδὼν τῆς θείας Ἀποκαλύψεως σημαίνει τὸν τόπον, τὴν χώραν ἐν ᾗ θὰ συμβῶσι τὰ ἱστορικὰ γεγονότα αὐτά, καὶ ἥτις ἐστὶν ἡ Ἀνατολή.

Οὕτως ἐκτίθενται τὰ ἱστορικὰ καὶ μεγάλα γεγονότα ταῦτα κατὰ τὴν θείαν καὶ ἱερὰν Ἀποκάλυψιν, οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἀποκάλυψις εἶναι ὑπερτέρα τῆς τοῦ προφήτου Δανιὴλ καὶ ἐπομένως συμπληρωματική. Περὶ δὲ τοῦ ποῖος θέλει εἶσθαι ὁ εὐλαβὴς αὐτὸς ἀνὴρ καὶ ὁποῖα εἶναι τὰ ἔργα του καὶ ποῖος θὰ ἐμπρήσῃ τὴν Κων)πολιν καὶ ποία συνέχεια καὶ ἀλληλουχία ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πολεμικοῦ γεγονότος, δι' ὅπερ γενήσεται ὁ δεύτερος πόλεμος, θέλομεν λαλήσει κατωτέρω ἐν τῇ ἐπιτρεπομένῃ ἀληθείᾳ (ἀκριβείᾳ).

Οἱ χρησμοὶ συμπληροῦσιν ἀλλήλους, καὶ παριστάνουσιν ἡμῖν καθαρὰν εἰκόνα [1]) τοῦ χρόνου ἐγγίσαντος, ἵνα ἀναστηθῇ τὸ πολυόδυνον Βυζαντινὸν κράτος, ὁ Θεὸς θέλει ἐγείρει κατὰ τοὺς χρησμοὺς κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν, παρουσιασθησομένων πρὸς τοῦτο σπουδαίων ἁρμάτων, ἔθνος ἰσχυρὸν καὶ ὁπλόμαχον πρὸς ἔναρξιν τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Βυζαντινοῦ ἡμῶν Κράτους. Τὸ ἔθνος τοῦτο τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται, κατὰ τὸν χρησμόν, Ξανθόν, δηλοῖ ὁ ἅγιος Ταράσιος, εἶναι τῶν Ρώσσων. . ὡς καὶ ἄλλοι χρη-

1) Καὶ καταπληκτικὴν τῶν συμβησομένων ἱστορικῶν τούτων γεγονότων.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
ΟΠΟΥ ΕΙΔΕ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΝ

Ἄρχων τις εὐγενὴς περίοσα καὶ πλουσιώτατος, ἀπηρνήθη τὸν κόσμον καὶ ἔγινε μοναχὸς εἰς ἕνα στενοχωρημένον Κοινόβιον, ὅπου ἀπερνοῦσαν ὅλοι τοῦ Μοναστηρίου μεγάλην κακοπάθειαν. Ἦσαν μονοχίτωνες, ἐκοιμούνταν εἰς μίαν ψάθην, καὶ ἔτρωγον ψωμὶ ἄσχημον καὶ λάχανα ἄχρηστα· ὅθεν ὁ ἄνωθεν ἄρχων τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν μὲ τὸ καλογερικόν του Εὐάρεστον, δὲν ἐδύνετο νὰ ὑπομείνῃ τὴν στενοχωρίαν τῆς τάξεως, καὶ ἐβουλήθη νὰ φύγῃ ἀπ' ἐκεῖ καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλο Κοινόβιον συγκαταβατικώτερον, καὶ ζητήσας συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Ἡγούμενον, δὲν τὸν ἄφησε. Ὅθεν εὐγῆκε κρυφὰ τῶν Πατέρων, καὶ περιπατήσας ὀλίγον διάστημα, ἤκουσε φωνὴν ἀοράτως, καὶ λέγει του· ἐπίστρεψον εἰς τὴν μετάνοιάν σου, Εὐάρεστε, ὅτι δὲν σώνεται τινὰς χωρὶς στενοχωρίας καὶ θλίψεως.

Ὑπέστρεψεν οὖν καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας εὐγῆκε πάλιν μὲ τὴν αὐτὴν γνώμην, καὶ ἀκούσας τὴν αὐτὴν φωνὴν ἐγύρισεν.

σμοὶ ἐξηγοῦσιν ἡμῖν. Ἡ δὲ τοῦ Ταρασίου μαρτυρία, εἶναι καθ' ὅλα αὐθεντική. Ἐπίσης τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου λίαν ἐμφανὴς καὶ μελαγχολική... [1]) ἔθνει ὀπλομάχῳ... τοῦ καταφθεῖραι τοῖς (ἀδικουμένοις) [2])... ὅτι ἀπὸ βορρᾶ ἔρχεται ..[3])

Ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἀπείρῳ σοφίᾳ αὐτοῦ ἔχει ἀποφασίσει τὰ πάντα πρὸς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ σκοπούς, πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ κόσμου, ὡς μετεχειρίσθη τοὺς Ἀγαρηνοὺς ἐναντίον τοῦ Βυζαντίου οὕτω καὶ τοὺς Ρώσσους ἔναντι τῶν Ἀγαρηνῶν. Βεβαίως συμφωνοῦμεν καὶ παραδεχόμεθα ὅτι ὁ Θεὸς δὲν θὰ μεταχειρισθῇ τοὺς Ρώσσους διὰ τὰς ἀρετὰς αὐτῶν, διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην, ἀλλὰ μόνον ὡς μέσον καὶ [4]) τῶν ἁγίων βουλῶν αὐτοῦ καθότι καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν ὅτι τὰ ἔργα αὐτῶν εἶναι σατανικά.. [5])

Ἡ Ρωσσία λοιπόν, κατὰ τοὺς χρησμούς, ἐγγίσαντος τοῦ χρόνου, θέλει κινήσει πόλεμον κατὰ τῆς Τουρκίας ἐξ Ἀνατολῆς καὶ Βορρᾶ. Πολλοὶ τῶν ἑρμηνευτῶν παραδέχονται ὅτι ἡ Ρωσσία ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἕξει [6]) τὴν συμμαχίαν τῆς Γερμανίας, στηρίζονται δὲ εἰς τὰ κεφάλαια τοῦ Ἀγαθαγγέλου Β. Δ. ἀνυψωθήσεται μετὰ ταῦτα ἐκ τῆς αἱρετῆς Γερμανίας ἡ ἀλήθεια καταφανῶς τῆς ὀρθῆς πίστεως. [7])

Ἰωάσαφ Μοναχός, ἁγιορείτης

---

1) Ἐντέταλται.

2) Τὴν οἰκουμένην.

3) Ὅτι καπνὸς ἀπὸ βορρᾶ ἔρχεται.

4) Ὄργανον.

5) Ἐν τῷ Βουλγαρικῷ σχίσματι κατὰ τῆς ἁγίας Μητρὸς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

6) Ἕξει.

7) Ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ φῶς τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἡ εὐτυχία σου... τὸ ἀνατολικὸν δόγμα ἀναλάμψῃ ἐν αὐτῇ... Ἐλεήσω σε ὑπὲρ τῆς δόξης μου ἡ Γερμανία ... οὐκ ἐκοιμήθη ἐπ' ἀγαθῇ κλίνῃ, οὐκ ἀπολέσει τὴν σατανικὴν ἔπαρσιν...

Γερμανία ἑτοιμάσθητι...

Τὰ χωρία, δι' ὧν μακαρίζεται ἡ Γερμανία ὑπὸ τοῦ Ἀγαθαγγέλου... λογικῶς συμπεραίνομεν... ὅτι δὲν ἐκοιμήθη ἐπὶ κλίνης ἀλλ' ἐν γηπέδῳ.

Ἐνταῦθα γίνεται λόγος πολὺς διὰ τὴν Γερμανίαν διὰ τὰς ὑπηρεσίας της πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν.

(Οἱ περισσότεροι ἐπισκέπται τοῦ ἁγίου Ὄρους εἶναι Γερμανοί... θαυμάζοντες καὶ ἐξυμνοῦντες τὸν ἱερὸν ἡμῶν τόπον...).

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο καλομαθημένος εἰς τὸν κόσμον, δὲν ἐδύνετο νὰ ὑπομένῃ καὶ εὐγαίνωντας τὴν τρίτην φορὰν εἶχε γνώμην νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ πλέον ὄπισθεν· ἀλλ' ὁ Πανάγαθος Κύριος, ὅπου διψᾷ τὴν σωτηρίαν μας, τὸν ἐμπόδισε μὲ τοιοῦτον τρόπον θαυμάσιον. Ἤγουν ὁπόταν ἐπέρνα ἀπὸ ἕνα δρόμον στενόν, καὶ ἦσαν τάφοι δεξιὰ καὶ ἀριστερά του, βλέπει ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἕνα ἄνθρωπον περικαλλῆ καὶ ὡραιότατον, ὁλόγυμνον, καρφωμένον εἰς τὸν σταυρὸν καὶ φορῶντα στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν ἀκάνθινον, εἰς τὴν πλευρὰν λογχευμένον, καὶ ἔτρεχεν ἀπὸ τὰς πληγάς του αἷμα νωπόν, ὡσὰν νὰ τὸν ἐσταύρωναν αὐτὴν τὴν ὥραν. Καὶ λέγει ὁ ἐσταυρωμένος ἐκεῖνος πρὸς τὸν Εὐάρεστον· διατὶ φεύγεις ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς σωτηρίας ἀχάριστε; διὰ τὸ πάθος μου, ὅπου ὑπέμεινα τοιαῦτα διὰ τὴν σωτηρίαν σας; ὑπόστρεψον εἰς τὴν μετάνοιάν σου, ταλαίπωρε, καὶ ὑπόμεινον τὴν πρόσκαιρον ταύτην στενοχωρίαν, νὰ ἀπολαύσῃς μὲ τοὺς ὁσίους πολλὴν δόξαν καὶ ἀνάπαυσιν εἰς τὴν βασιλείαν μου. Καὶ πᾶσαν φορὰν ὅπου σοῦ φανῇ τὸ ψωμίον ὅπου τρώγεις ἄνοστον, βρέχετο εἰς τὸ αἷμα μου ὅπου ἔχυσα εἰς τὸν Σταυρὸν διὰ τὴν ἀγάπην σου, νὰ γίνεται νόστιμον καὶ γλυκύτατον. Τότε πίπτων κατὰ γῆς ὁ Εὐάρεστος, ἔκλαιε πικρῶς ὀδυρόμενος, ζητῶντας τῶν προτέρων σφαλμάτων συγχώρησιν. Ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Μονὴν καὶ ἔβαλεν ὑπομονήν, καὶ τόσας ἀρετὰς ἐκατόρθωσεν, ὅπου ἔκαμε καὶ θαυμάσια, καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ εὐωδίασεν. Ἂς ἔχωμεν οὖν καὶ ἡμεῖς ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ, ὑπομονὴν εἰς τοὺς διαφόρους πειρασμοὺς καὶ θλίψεις ὅπου μᾶς ἔρχονται, καὶ ἂς εὐχαριστοῦμεν ἐκείνους ὅπου μᾶς θλίβουσι πρόσκαιρα· διότι μὲ τὰ βάσανα ἐκεῖνα ὅπου εἰς τὸ κορμί μᾶς κάμνουσι, μᾶς προξενοῦσιν εἰς τὴν ψυχὴν χαρὰν ἀνεκλάλητον, εὐφροσύνην ἀνεκδιήγητον, καὶ ἀπόλαυσιν αἰώνιον.

Χειρόγραφον ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἐσφιγμένου αὐξων ἄριθμός 232.

Τοῦ Ἀββᾶ Ἡσαΐου.

—Μὴ πρόσχῃς οὖν, ἀδελφέ, ἀναπαύσεσι, ἕως οὗ ᾖ ἐν τῷ σώματι τούτῳ, μηδὲ πιστεύῃς σεαυτῷ, ἐὰν ἴδῃς σαυτὸν ἐν καιρῷ ἀναπαυόμενον ἀπὸ τῶν παθῶν· διότι οἱ ἐχθροὶ συστέλλουσιν ἑαυτοὺς πανούργως πρὸς καιρόν, ἴσως ὁ ἄνθρωπος ἀπολύσει τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν νομίζων ὅτι ἀνεπαύθη, καὶ ἄφνω εἰσπηδῶσιν ἐπὶ τὴν ταλαίπωρον ψυχήν, καὶ ἁρπάζουσιν αὐτὴν ὡς στρουθίον· καὶ ἐὰν ἐπικρατέστεροι αὐτῆς γένωνται, ταπεινοῦσιν αὐτὴν ἀνελεημόνως, ἐν παντὶ ἁμαρτήματι, χαλεπώτερον τῶν παρὰ τὰς ἀρχὰς ὑπὲρ ὧν ηὔχετο συχωρηθῆναι· ὅσον γάρ ἐστιν ἐν τῷ σώματι, ἀκαταπαύστως ὀφείλει ἐν κόπῳ εἶναι. Ὁ θέλων οὖν ἐσθίειν καὶ πίνειν, ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ συμπορευθήτω αὐτῷ ἕτι τὸν Σταυρόν· ὁ γὰρ Σταυρὸς τοῦ Ἰησοῦ κακοπάθεια ἔστι καὶ ἐγκράτεια ἐπὶ παντὸς πάθους μέχρις ἂν ἐκκοπῶσι

—Εἶπεν ὁ αὐτός, μίσησον, ἀδελφέ, πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τὴν σωματικὴν ἀνάπαυσιν, ὅτι αὐτά σε ποιοῦσιν ἐχθρὸν τοῦ Θεοῦ· ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἔχων ἐχθρὸν πολεμεῖ αὐτόν, οὕτως ὀφείλομεν τὸ σῶμα ἡμῶν πολεμεῖν τοῦ μὴ ἀναπαῦσαι αὐτό· τὴν γὰρ ἀναχώρησιν οἱ ἀρχαῖοι φυγὴν τοῦ σώματος εἶπον, καὶ μελέτην θανάτου.

Ἐπιστολὴ 253. Νείλου τοῦ Ἀσκητοῦ

—Ὅταν μέλλῃς προβαίνειν τὰ πρόθυρα τοῦ πυλῶνος, τοῦτο φθέγξαι τὸ ῥῆμα πρότερον· ἀποτάσσομαί σοι Σατανᾷ καὶ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Φιλοθέου

Οὐδὲν πολυλογίας συγκριτικώτερον, καὶ γλώσσης ἀκρατοῦς φαυλότερον, καὶ κατάστασιν ψυχῆς ἀφανίσαι δυνάμενον· ἃ γὰρ καθ' ἡμέραν οἰκοδομοῦμεν, καταλύει· καὶ ἃ κόπῳ συνάγομεν, διὰ γλωσσαλγίας ἡ ψυχὴ σκορπίζει. Τί γὰρ αὐτῆς χεῖρον; ἀκατάσχετον κακόν· δεῖ οὖν αὐτῇ ὁρίσαι, καὶ δίαν ἐπιθεῖναι, καὶ ἄγξαι αὐτήν· ἵνα οὕτως εἴπω, τὰ πρὸς χρείαν μόνον ὑπηρετεῖν.

Ἐν τῷ Γεροντικῷ, λέγει, ὅτι δίχα ἐπερωτήσεως τῶν ἀδελφῶν, οὐκ ἔλεγον οἱ Πατέρες πρὸς σωτηρίαν ψυχῆς, ἀλλ' ἡγοῦντο τοῦτο ἀργολογίαν, καὶ εἰκότως· ἐκ γὰρ τοῦ οἴεσθαι ἡμᾶς γνῶσιν ἔχειν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, λόγον κινοῦμεν αὐτόματα.

Εἶπεν ὁ Ὅσιος Ἰσαάκ. Ὁ κωλύων τὸ στόμα αὐτοῦ ἐκ τῆς καταλαλιᾶς, φυλάττει τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκ τῶν παθῶν. Καὶ ὁ καθαίρων τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκ τῶν παθῶν, ἐν πάσῃ ὥρᾳ θεωρεῖ τὸν Κύριον. Ὅτι, ἐὰν πάντα τὰ ἔργα τῆς πολιτείας σου, εἰς ἓν μέρος θήσεις καὶ τὴν σιωπὴν εἰς ἄλλο μέρος, εὑρήσεις αὐτὴν ὑπερβάλλουσαν ἐν σταθμῷ. Καὶ ὑπὲρ πάντα τὴν σιωπὴν ἀγάπησον, ὅτι προσεγγίζει πρὸς καρπόν. Πρῶτον μὲν διασώμεθα ἑαυτοὺς σιωπᾶν· καὶ τότε ἐκ τῆς σιωπῆς, γεννᾶται ἡμῖν τι, ὁδηγοῦν ἡμᾶς εἰς αὐτὴν τὴν σιωπήν.

Κλεῖε μὲν θύραν κέλλης σώματι, καὶ θύραν γλώττης φθέγματι, καὶ ἔνδον πύλην πνεύμασιν. Ἡ ταπείνωσις, καὶ ἄνευ ἔργων, συγχωρεῖ πλημμελήματα· ταῦτα δέ, ἄνευ ταύτης, ἀνωφελῆ εἰσί. Καθάπερ ἅλας τῇ τροφῇ, οὕτως ἡ ταπείνωσις πάσῃ ἀρετῇ· καὶ ἰσχὺν πολλῶν ἁμαρτημάτων, αὕτη δύναται συντρίψαι· ὑπὲρ ταύτης χρεία οὖν τοῦ λυπεῖσθαι ἀδιαλείπτως κατὰ διάνοιαν, ἐν ταπεινότητι. Καὶ ἐν τῇ λύπῃ τῆς διακρίσεως, ταύτην ἐὰν κτησώμεθα, υἱοὺς ἡμᾶς ποιεῖ τοῦ Θεοῦ· καὶ ἄνευ ἔργων ἀγαθῶν, παριστᾷ ἡμᾶς τῷ Θεῷ· διότι ἄνευ ταύτης, πάντα τὰ ἔργα ἡμῶν, μάταια εἰσί, καὶ πᾶσαι αἱ ἀρεταί, καὶ πᾶσαι αἱ ἐργασίαι.

Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νικήτα

Κἂν εἰς εὐχροίας σωμάτων προσπάσχῃ σου ἡ ψυχὴ κατ' ἐμπάθειαν, καὶ ὑπὸ τῶν ἐκεῖθεν σοι δῆθεν τικτομένων ἐμπαθῶν λογισμῶν τυραννῆται, μὴ ὑπολάμβανε ταύτας εἶναι αἰτίας τῆς ἐν σοὶ ταραχῆς καὶ ἐμπαθεστάτης κινήσεως· ἀλλὰ κεκρυμμένην ἴσθι ἐντὸς εἶναι τὴν αἰτίαν τῆς σῆς ψυχῆς, ὡς μαγνῆτιν τινά, ἕλκουσαν πρὸς ἑ-

---

τῇ πομπῇ σου, καὶ τῇ λατρείᾳ σου· καὶ συντάσσομαί σοι Χριστέ· καὶ μηδέποτε χωρὶς τῆς φωνῆς ταύτης ἐξέλθῃς· τοῦτό σοι βακτηρία ἔσται, τοῦτο ὅπλον, τοῦτο πύργος ἄμαχος. Μετὰ τοῦ ῥήματος τούτου καὶ τὸν σταυρὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου διατύπωσον· οὕτω γὰρ οὐ μόνον ἄνθρωπος ἁπάντων, ἀλλ' οὐδὲ αὐτὸς ὁ διάβολος βλάψαι τι δυνήσεται μετὰ τούτων σε τῶν ὅπλων ὁρῶν πανταχοῦ φαινόμενον.

Σάββας ἱερομ. Ἐσφιγμενίτης
Ἅγιον Ὄρος

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

αυτήν, δυνάμει ἕξεως ἐμπαθοῦς, καὶ πονηρᾶς συνηθείας, τὴν ἀπὸ τῶν προσώπων λύμην, ὡς σίδηρον. Ἐπεὶ καὶ κτίσματα Θεοῦ πάντα, καὶ λίαν καλά, μηδένα λόγον κατήγορον ἔχοντα τῆς πλάσεως τοῦ Θεοῦ.

Ὥσπερ οἱ τὴν θάλασσαν περαιούμενοι καὶ ναυτιῶντες, οὐ παρὰ τὴν τῆς θαλάσσης φύσιν πάσχουσι τοῦτο, ἀλλὰ παρὰ τὴν τῆς ἔνδοθεν προαποκειμένης αἰτίας τοῦ σεσηπότος χυμοῦ.

Οὕτω καὶ ἡ ψυχή, οὐ παρὰ τὴν τῶν προσώπων αἰτίαν, ἀλλὰ παρὰ τὴν τῆς ἔτι ἐναποκειμένης τοῦ κακοῦ ἕξεως, ἐν αὐτῇ τὸν ἐμπαθέστατον ὑφίσταται κλόνον καὶ τάραχον. Εἰ πέπτωκας, ἐγκαταλειφθεὶς πτώματι σαρκὸς ἢ γλώττης ἢ λογισμοῦ, ἐπίπονον ἕλκων καὶ τραχύτατον βίον, μὴ ξένον σοι τοῦτο καταφανῇ· σὸν γὰρ ἐστὶ τὸ πτῶμα, καὶ ἀπὸ τῆς σῆς αἰτίας. Εἰ μὴ γὰρ αὐτὸς κατεπάρθης περὶ σεαυτοῦ, ἢ ἀλαζονικῷ φρονήματι ἔκρινας τινά· οὐκ ἂν ἐγκαταλειφθεὶς κρίσει δικαίᾳ Θεοῦ, τὴν σεαυτοῦ ἐπέγνως ἀσθένειαν. Ἔγνως δέ, ἵνα ἐντεῦθεν μάθῃς, μὴ κρίνειν τινὰ οὐδέποτε.

Ἀκήκοα λεγόντων, μὴ δύνασθαι τινὰ ἐλθεῖν εἰς ἕξιν ἀρετῆς, ἄνευ ἀναχωρήσεως μακρᾶς καὶ φυγῆς εἰς ἔρημον· καὶ τεθαύμακα. Πῶς τὸ ἀπεριόριστον, ἔδοξεν αὐτοῖς, ἐν τόπῳ περιορίζεσθαι. Ὁ μέσον βασιλικῆς παρατάξεως ὑπὸ στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς συνασπιζόμενός τε καὶ συγκροτούμενος, μὴ δυνηθεὶς ἐν τῇ μάχῃ τῶν πολεμίων, νεανικόν τι καὶ γενναῖον κατὰ τῶν ἀντιπάλων ἐνδείξασθαι· ἢ κἂν ἕνα τούτων τροπώσασθαι; Πῶς μονομαχήσει, ἐν μέσῳ πολλῶν μυριάδων ἐχθρῶν, ἄπειρος ὢν τοῦ πολέμου; Εἰδέ, τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἀδύνατον, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τῶν θείων. Τίς γὰρ πρὸς ἐρημίαν φυγών, τὰς τῶν δαιμόνων ἐπιδρομάς, καὶ τὰς ἐφόδους τῶν παθῶν, τὰς ἀφανεῖς καὶ προδήλους γνώσεται; ἢ καταδρομὴν ποιήσεται κατ' αὐτῶν; μὴ πρότερον καλῶς ἐκγυμνασθεὶς τὴν ἐκκοπὴν τοῦ θελήματος, μέσον πολλῶν ἀδελφῶν, ὑπὸ ἐμπείρῳ ἀρχηγῷ τοῦ τοιούτου πολέμου, ἀοράτου ὄντος καὶ νοητοῦ;

Τὸ γενέσθαι Μοναχόν, οὐ τὸ ἔξω τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ κόσμου γενέσθαι ἐστίν, ἀλλὰ τὸ καταλιπεῖν ἑαυτὸν ἔξω τῶν τῆς σαρκὸς θελημάτων γενέσθαι, καὶ ἀπελθεῖν εἰς ἐρημίαν παθῶν.

Εἰ γὰρ καὶ πρὸς τὸν μέγαν ἐκεῖνον ἐρρέθη, φεῦγε τοὺς ἀνθρώπους καὶ σώζῃ, ἀλλὰ τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐρρέθη. Ἐπεὶ καὶ μετὰ τὸ φυγεῖν ἐκεῖνον, μέσον ἀνθρώπων ηὐλίζετο, καὶ μαθητὰς συνέζη. Ἀλλὰ τὴν νοητὴν φυγὴν σπουδαίως φυγών, οὐδὲν παρὰ τῆς τῶν ἀνθρώπων συναναστροφῆς ἐβλάπτετο. Τοῦτο δὲ καὶ ἄλλος τῶν μεγάλων ἐδόα, τῆς συνάξεως ἐξερχόμενος· φεύγετε ἀδελφοί, ἀλλὰ τὸ στόμα ἐδείκνυεν, ἐπερωτώμενος τὴν αἰτίαν.

Ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν συνοδίαις κατοίκησις, τῆς μονώσεως ἀσφαλεστέρα· καὶ μάρτυς ὁ ἱερὸς λόγος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ καὶ Θεοῦ· «Ἐνῷ γὰρ εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι ἐν τῷ ἐμῷ Ὀνόματι, ἐκεῖ εἰμὶ κἀγὼ ἐν μέσῳ αὐτῶν». Περὶ δὲ τοῦ ἐπισφαλοῦς τῆς μονώσεως, φησί, καὶ ὁ Σολομών· «Οὐαὶ τῷ ἑνί· ὅτι ὅταν πέσῃ, οὐκ ἔστιν ὁ ἐγείρων αὐτόν».

Ἀναγκαῖον οὖν ἡ ὁμόνοια τῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ζωῆς· σφαλερὰ δὲ ἡ μόνωσις, καὶ ἐπικίνδυνος. Οὐ τῶν πραττομένων παρὰ ἡμῶν, ἢ λεγομένων τὴν ἐπιφάνειαν ὁρᾷ ὁ Θεός· ἀλλὰ τὰς διαθέσεις τῶν ψυχῶν, καὶ τὸν σκοπὸν δι' ὃν πράττομέν τι τῶν ὁρωμένων, ἢ λέγομέν τι τῶν νοουμένων.

Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου

Ἐάν, ὦ ἀδελφέ, πολλὰ καμών, οὐ δύ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Πλάτωνος Στωϊκίδου

ΔΙΑΣΤΑΣΙΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΥ & ΤΡΑΓΙΚΟΤΗΤΟΣ

Σὲ ποίημα

Ποιητικὴ ἀνταπόκρισις εἰς τὴν «Τριλογίαν» τοῦ Θεοκλήτου Διονυσιάτου, (κύριον ἄρθρον τοῦ 3ου τεύχους 1961)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 334 τοῦ κς' ἔτους)

Ἁμαρτωλὸς

Μεσίτις τῶν ἁμαρτωλῶν μὴ παύσῃς μεσιτεύων,
πρὸς τὸν Υἱόν σου καὶ Θεὸν ἀνάπαυσιν νὰ εὕρω.
Εἰμ' ὁ ἁμαρτωλότερος ἁπάντων τῶν ἀνθρώπων,
γι' αὐτὸ αἱ ἁμαρτίαι μου μὲ συσκοτίζουν τόσον.
Ἐνῶ γυρεύω τὸ καλὸν πράττω τὸ ἐναντίον,
καὶ ἐπιρρίπτω τὸ κακὸν ἀφρόνως εἰς τὸ θεῖον.
Ἄχραντε Κόρη ποίησον ἵλεων τὸν Υἱόν σου,
πεῖσε τον νὰ μὲ δεχθῇ γονατιστὸν ἐμπρός του.

Παναγία

Υἱέ μου πολυεύσπλαχνε πρὸς χάριν τῆς μητρός σου,
σπλαγχνίσθητι τὸ πλάσμα σου, τὸ ἔργον τῶν χειρῶν σου.
Ὁ τὰ αἰτήματα πληρῶν πάντων τῶν δεομένων,
κατάταξον τὸν δοῦλόν σου μετὰ τῶν σεσωσμένων.

Χριστὸς

Ἂν καὶ δὲν εἶναι ἄξιος γιὰ σένα θὰ τὸ κάνω,
καὶ ἀπ' τὸ ἀδιέξοδον μέσα θὰ τὸν ἐβγάλω.
Ἐὰν ποιήσῃ ἔμπρακτα ἔργα τῆς μετανοίας,
τότε καὶ μόνον θὰ σωθῇ τῆς θείας τιμωρίας.
Ἂν καὶ δὲν εἶναι ἄξιος τέτοιας εὐεργεσίας,
ὁ προσφυγὼν σοὶ μήτηρ μου θὰ τύχῃ βοηθείας.
Τότε καὶ μόνον θὰ σωθῇ καὶ συνεπῶς θὰ ζήσῃ,
εἰς τὴν αἰώνιον ζωήν, ὅταν μετανοήσῃ.

Παναγία

Καὶ λέγει τῷ ἁμαρτωλῷ πάλιν ἡ Παναγία,
στὸ βάραθρον ποὺ ἔπεσες ἐσύ σε ἡ αἰτία.
Στὸν ᾅδην εὑρισκόσουνα καὶ ἤδ' ἀνεβιβάσθης,
τῇ μεσιτείᾳ τῇ ἐμῇ καὶ ἀποκατεστάθης.

νασαι εἰσελθεῖν εἰς τὰ μέρη τῆς καρδίας· ποίησον ὃ λέγω σοι. Οἶδας ὅτι τὸ λογιστικὸν παντὸς ἀνθρώπου ἐν τῷ στήθει ἐστίν. Ἐντὸς γὰρ τοῦ στήθους, σιωπώντων ἡμῶν τῶν χειλέων, ἐκεῖσε λαλοῦμεν καὶ βουλευόμεθα· καὶ εὐχὰς κατατάττομεν, καὶ ψαλμούς, καὶ ἄλλα τινά. Τούτῳ οὖν τῷ λογιστικῷ, πάντα λογισμὸν ἐξ αὐτοῦ περιάρας· δύνασαι γὰρ ἐὰν θέλῃς· δώσῃς αὐτῷ τό, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με. Καὶ διάσῃς τοῦτο, ἀντὶ ἄλλης ἐννοίας πάντοτε ἔνδον βοῶν ἀδιαλείπτως.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Πρόσεξε ὅμως στὸ ἑξῆς εἰς λάθη νὰ μὴ πέσῃς,
γιατὶ ἀμέσως σοῦ δηλῶ στὴν γέενναν θὰ πέσῃς.

Ἁ μ α ρ τ ω λ ὸ ς

Τὴν ἱκεσίαν μου αὐτὴν φέρε εἰς τὸν Υἱόν σου,
τῆς λέγει ὁ ἁμαρτωλὸς κρύπτων τὸ πρόσωπόν του.
Χαρὰ τοῦ κόσμου Ἄχραντε χαρίτωσον τὸν νοῦν μου,
διὰ νὰ ἴδω καθαρῶς τὴν δόξαν τοῦ Υἱοῦ σου.

Π α ν α γ ί α

Υἱέ μου ποθεινότατε, λέγει ἡ Θεοτόκος,
συγχώρησε τὸν ἄσωτον τὸν ζήσαντα ἀσώτως.
Χαρᾶς αἰτίας φίλτατε, παμφίλτατε Υἱέ μου,
τοὺς δι' ἐμοῦ προστρέχοντας συγχώρησον Θεέ μου.
Διὰ νὰ μάθουν ἅπαντες ὅλοι οἱ ἅγιοί σου,
ὅτι ἡ παρρησία μου εἶναι χαρὰ δική σου.

Χ ρ ι σ τ ὸ ς

Χαρᾶς δοχεῖον μήτηρ μου καμφθεὶς τῇ σῇ δεήσει,
εἰς τὸν ἀγνώμονα αὐτὸν δίδω πταισμάτων λύσιν.
Μὲ νέα ὅμως πταίσματα θὰ σύρῃ τὴν ὀργήν μου,
ἂς εἶμαι φύσει εὔσπλαγχνος δὲν θὰ τὸν συγχωρήσω.
Ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν δικαιοσύνην,
ἀποτελοῦνε σύνολον ἀχώριστον τῇ φύσει.

Π α ν α γ ί α

Βλέπε νεκρὸς τοῖς πάθεσιν ἤσουνα κι' ἀνεστήθης,
τῇ μεσιτείᾳ τῇ ἐμῇ ἀνέκτησες τὴν ζήση.
Λοιπὸν τὴν ἄσωτον ζωὴν πρέπει διὰ ν' ἀφήσῃς,
ἂν θέλῃς γιὰ νὰ ἰαθῇς καὶ ἐν Χριστῷ νὰ ζήσῃς.
Λοιπὸν τὴν ἄσωτον ζωὴν πρέπει νὰ ἀποβάλῃς,
ἂν θέλῃς γιὰ νὰ ἰαθῇς καὶ ἄφεσιν νὰ λάβῃς.
Ὁ βίος σου θεάρεστος εἰς τὸ ἑξῆς νὰ εἶναι,
ὡς εἰς τὸ ὄρος ὁ Χριστὸς ἀναφανδὸν τὸ εἶπε.

Ἁ μ α ρ τ ω λ ὸ ς

Εἰς τὸν μετὰ Θεόν, θεόν, Μαρίαν τὴν παρθένον,
οἱ χειμαζόμενοι δεινῶς προσφέρομεν τὸν αἶνον.
Ἐλπὶς τοῦ κόσμου ἀγαθή, μήτηρ εὐλογημένη,
ἐλέησον τοὺς δούλους σου, ὑπερδεδοξασμένη.
Τὴν δόξαν τῆς αὐτοῦ μητρὸς ὡς δόξαν ἰδικήν του,
ὁ Ἰησοῦς λογίζεται εἶναι ἡ θέλησίς του.
Καὶ μόνον εἰς τὸ νεῦμα της θὰ εἶσαι σεσωσμένος,
ἐὰν πρὸ τῆς Εἰκόνος της θὰ στῇς γονατισμένος.
Μαρία Παναμώμητε ὅποιος εἰς σὲ ἐλπίζει,
Ἀγγέλους θἄχῃ φύλακας σὲ ὅλη του τὴν ζήση.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Λατρευτικὴν προσκύνησιν μόνῳ Θεῷ προσφέρουν,
γνήσιοι Χριστιανοὶ καὶ ὕμνους ἀπονέμουν.
Ἐξ παραλλήλου πρὸς Θεὸν καὶ πᾶσι τοῖς ἁγίοις,
τιμητικὴν προσκύνησιν, προσφέρουσιν ἐκείνοις.
Μὰ δουλικὴν προσκύνησιν μόνον τῇ Θεοτόκῳ,
προσφέρουσιν οἱ Χριστιανοὶ στὴν ὄντως Θεοτόκον.
Μὲ ρίγη τὴν ἀποκαλοῦν μητέρα κατὰ χάριν,
μὲ ὑΐκὰ αἰσθήματα τὸ ξαναλέγουν πάλιν.
Ἂν ἤξευραν τί χάνουνε καὶ πόσον ζημιοῦνται,
αὐτοὶ ποὺ δὲν προστρέχουνε τὸν πόνο τους νὰ ποῦνε.
Στὴν Θεοτόκον Μαριὰμ ὅσοι δὲν θὰ προστρέξουν,
ἀπὸ τοῦ βίου τὰ δεινὰ ποτὲ δὲν θὰ ἐξέλθουν.
Στὴν Θεοτόκον Μαριάμ, ὅσοι δὲν θὰ προστρέξουν,
μὲ τὸν ἀρχέκακον ἐχθρόν, ποτὲ δὲν θὰ ξεμπλέξουν.

Πλάτων Στωϊκίδης - Λάρισα

ΠΟΙΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΣ

Τρεῖς Ἱεράρχαι μέγιστοι καὶ πάνσοφοι πατέρες,
λάμπετε εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὡς φαεινοὶ ἀστέρες.
Παμμέγιστε Βασίλειε, Γρηγόριε θεολόγε,
καὶ σὺ κλεινὲ Χρυσόστομε παιδείας χρυσολόγε.
Διὰ τῶν συγγραμμάτων σας καὶ τῆς ὀρθῆς παιδείας,
τὸν κόσμον ἀφυπνίσατε τοῦ ὕπνου τῆς σκοτίας.
Καὶ εἶδε φῶς ἀνέσπερον Θεοῦ τοῦ τρισηλίου,
διὰ τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ θείου Εὐαγγελίου.
Τὴν κτίσιν κατηρδεύσατε πᾶσαν θεογνωσίας,
ἐμπλήσαντες μὲ νάματα τῆς ἀληθοῦς θρησκείας.
Ὦ πύργοι ἀκαθαίρετοι! ἄνθη τοῦ Παραδείσου!
τὴν πίστιν ἐστηρίξατε κι᾽ οἱ τρεῖς ὁμοῦ ἐξ ἴσου.
Σεῖς εἶσθε τὸ ἀγλάϊσμα πάσης τῆς οἰκουμένης,
οἱ ποταμοὶ οἱ μελίρρυτοι σοφίας ἐμπνευσμένης.
Καὶ τώρα εἰς τοὺς οὐρανοὺς στεφανοφορεμένοι,
σὺν τοῖς Ἀγγέλοις ψάλλετε κι᾽ οἱ τρεῖς πάλ᾽ ἡνωμένοι.
Διὸ καὶ μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἄκρας εὐλαβείας,
σήμερον σᾶς γεραίρομεν τοὺς μύστας τῆς θρησκείας.
Σήμερον σεῖς στοὺς οὐρανοὺς κι᾽ ἡμεῖς ἐδῶ μαζί σας,
δοξολογεῖτε τὸν Θεὸν κι᾽ ἀκοῦμε τῆς φωνῆς σας.
Ὅθεν σᾶς ἱκετεύομε καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν,
πρεσβεύετε ὑπὲρ ἡμῶν Παράδεισον νὰ δοῦμεν.
Καὶ τώρα ὑποκλίνομαι μὲ πάσης εὐλαβείας,
στοὺς κήρυκας τῆς πίστεως καὶ φάρους τῆς παιδείας.
Κι᾽ ὁμολογῶ εἰλικρινῶς πῶς μέχρι συντελείας,
θὰ σᾶς γεραίρῃ ἡ σχολὴ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας.

Σάββας Σ. Διμέλης - Ἀρχάγ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Μεταστάσεις

† **Εὐγένιος Ἱερομόναχος Διονυσιάτης**

Τῇ 10ῃ λήξαντος μηνὸς Δεκεμβρίου (π. ἡμ.) ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον πλήρης ἡμερῶν ὁ ἀπὸ τριακονταετίας ἐν Πειραιεῖ διαμείνας καὶ ἐξυπηρετήσας θεοφιλῶς τοὺς ἐκεῖσε ὀπαδοὺς τοῦ Παλαιοῦ Ἡμερολογίου, Εὐγένιος Ἱερομόναχος, ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὁσίως διαβιώσας ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ ἁγίου Διονυσίου, καὶ ἐν αὐτῇ λαβὼν τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ τὴν Ἱερωσύνην.

Εὐλαβέστατος καὶ ἄκρως ζηλωτὴς τῶν Πατρίων, ἐθίγη καὶ αὐτὸς ὡς ὅλοι σχεδὸν οἱ ἁγιορεῖται Πατέρες ἐκ τῆς ἀκαίρως καὶ ἀψυχολογήτως γενομένης ἀλλαγῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου, μὴ θέλων ὅμως νὰ ἀποστῇ τῆς Μετανοίας του, παρέμεινεν ἐφησυχάζων ἐν αὐτῇ ἐπὶ τριετίαν, ἀλλ' ὅτε εἶδεν ὅτι ἀντὶ διορθώσεως τοῦ λάθους, ἠγέρθη καὶ διωγμὸς ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῶν ἐμμενόντων εἰς τὸ πάτριον Ἡμερολόγιον, ζήλῳ θείῳ κινούμενος, ἐξῆλθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἐνετάχθη εἰς τὸν κλῆρον τῶν Παλαιοημερολογιτῶν.

Διδάσκαλος ἐν τῇ πατρίδι του, Βορείῳ Ἠπείρῳ, καὶ μελετητὴς εἰς ἄκρον, ἀπέκτησε διὰ τούτων ἀρτίαν θρησκευτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν μόρφωσιν, συνεπικουροῦντος δὲ καὶ τοῦ μειλιχίου χαρακτῆρος του καὶ πρὸ παντὸς τοῦ αὐστηροῦ ἀσκητισμοῦ του, ἀνεδείχθη εἷς τῶν καλλιτέρων πνευματικῶν ἐξομολόγων ἐν τῇ πόλει τοῦ Πειραιῶς, μετὰ φρονήσεως καὶ πατρικῆς ἀγάπης καθοδηγῶν τοὺς αὐτῷ προσερχομένους, καὶ στηρίζων εἰς τὴν πατρῴαν εὐσέβειαν καὶ ἀρετήν.

Χρυσίου καὶ ἀργυρίου οὐδέποτε, κατὰ τὸν μακάριον Παῦλον, ἐπεθύμησεν, ἀκτήμων δὲ καὶ νηστευτὴς αὐστηρός, ἔζη φιλοξενούμενος, ἢ μᾶλλον τρεφόμενος ἐκ τῆς θείας Εὐχαριστίας ἐν ὧν καθ' ἡμέραν λειτουργιῶν του.

Κατὰ τὰ ἔτη τῆς ἐν τῇ Μονῇ μας διαβιώσεώς του, ἡ εὐλάβειά του πρὸς τὴν Παναγίαν Θεοτόκον ἦτο θερμοτάτη, καὶ κατ' ἐπέκτασιν τοιαύτη καὶ πρὸς τὴν μητέρα τῆς Θεομήτορος ἁγίαν Ἄνναν.

Ὡς πληροφορούμεθα ἀξιοπίστως, παρὰ τὸ προβεβηκὸς τῆς ἡλικίας του ἐλειτούργει καθημερινῶς καὶ ἐπ' ἐσχάτων ὡς ἐκ τοῦ γήρατος καὶ τῆς ποδαλγίας, καθήμενος ἐπὶ σκίμποδος πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης. Οἱ φιλοῦντες καὶ τὰ πνευματικά του τέκνα τῷ συνίστων ἀπὸ μακροῦ τὴν ἀνάπαυσιν καὶ προσφυγὴν εἰς ἰατρὸν χάριν τῆς ὑγείας του, αὐτὸς δὲ μειλιχίως τοῖς ἀπήντα ὅτι ὁ στρατιώτης δὲν πρέπει νὰ φοβεῖται τὴν κούρασιν, εἰς τοὺς ἰατροὺς δὲ θὰ προσφύγῃ μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἁγίας Ἄννης· «μόλις περάσῃ ἡ ἑορτὴ τῆς Ἁγίας μου θὰ πᾶμε στοὺς ἰατροὺς κι' ὅλα θὰ διορθωθοῦν», τοῖς ἔλεγεν. Καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἠγρύπνησε (καὶ πότε δὲν ἠγρύπνει;). Ὅσοι ηὐτύχησαν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ ἀσκητικὸν κελλίον του, θὰ ἴδουν ὅτι κλίνη δι' ὕπνον δὲν ὑπῆρχε, εἰμὴ μία πολυθρόνα, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐλάμβανεν ὀλίγον ὕπνον, ἐξ οὗ καὶ ἀπὸ δεκαετίας καὶ πλέον ἦτο σωματικῶς συγκύπτων. Τὸ πρωῒ τῆς μνήμης τῆς ἁγίας Ἄννης ἐλειτούργησε καὶ τὸ ἀπόγευμα κατέπεσε πλέον ὕπτιος, προφέρων διαρκῶς τὴν λέξιν «χαῖρε». Τοῦτο δέ, ὡς οἶομαι, ἐξ εὐλαβείας ἄκρας πρὸς τὴν Παναγίαν, ἔλεγε τοὺς χαιρετισμούς της πολλάκις τῆς ἡμέρας.

Ὅλα αὐτὰ μᾶς πείθουν ὅτι δὲν ἦτο ἁπλῆ σύμπτωσις ἡ ἐκδημία του, κατὰ τὴν 10ην Σ)βρίου. Ἡ τελευταία του λειτουργία κατὰ τὴν μνήμην τῆς Θεομήτορος ἦτο ἡ κατακλεὶς καὶ τὸ ἐπισφράγισμα τῆς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΥΣΗΣ ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΡΟΣΥΝΟΔΟΥ

Ι. Πιστις καὶ Δόγμα.

Α΄. Καθορισμὸς τῆς ἐννοίας τοῦ Δόγματος ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου.

Β΄. Αἱ πηγαὶ τῆς θείας Ἀποκαλύψεως:

α) Ἁγία Γραφή:

1. Θεοπνευστία τῆς Ἁγίας Γρα-

λατρείας του πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν παναγίαν Παρθένον κόρην της. Οἱ ἐγγύτερον αὐτοῦ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του καὶ οἱ ἐκ τοῦ πλησίον γνωρίσαντες τὸν θερμουργὸν ζῆλον του καὶ τὸν ἀνιδιοτελῆ ἀγῶνα του ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας μας, ὡς καὶ τὴν κατ' ἰδίαν ἁγιωτάτην ζωήν του, θὰ γνωρίζουν περισσότερα ἡμῶν. Ἐλπίζομεν δὲ θετικῶς ὅτι θὰ φέρουν ταῦτα εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ ἐποικοδομὴν τῶν περιλυπουμένων ἀδελφῶν.

Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτης

† **Χαράλαμπος Μοναχὸς Χαλδέζος**

Τὴν 3ην Νοεμβρίου 1961 (π. ἡμ.) ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, μοναχὸς δεδοκιμασμένος, ὁ Χαράλαμπος Χαλδέζος, ἀσκήσας ἐν Νέᾳ Σκήτῃ, Καλύβῃ ἅγιος Χαράλαμπος. Ἦτο ἡλικίας 96 ἐτῶν, εἰς δὲ τὴν Νέαν Σκήτην καὶ ἐν τῇ ὡς ἄνω Καλύβῃ εἶχε 82 ἔτη, χωρὶς νὰ ἀπομακρυνθῇ αὐτῆς. Ἦτο ἁγιογράφος ἐκ τῶν ὀλίγων, ἄριστος καλλιτέχνης. Εἰργάζετο τὴν ἁγιογραφίαν μέχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν τῆς μετα-στάσεώς του. Ὁ θάνατός του ἦτο εἰρηνικώτατος, ἔπειτα ἀπὸ μικρὰν ἀδιαθεσίαν.

Τὴν ἀδελφότητα Χαλδέζων, μίαν ἀπὸ τὰς διακεκριμένας ἐν Ν. Σκήτῃ, ἀποτελουμένην ἀπὸ 6 - 7 μοναχούς, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἱεροδιάκονοι, εὑρισκόμενοι ἤδη εἰς τὰς Ἀθήνας, ὁ μεταστὰς διηύθυνε καὶ ἐπαιδαγώγησεν ὡς καλὸς πατήρ. Ἤδη ἡ ἀδελφότης Χαλδέζων ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν Μοναχὸν Δωρόθεον, ὡς Γέροντα, ἄριστον ἁλιέα καὶ ψάλτην, τὸν Μοναχὸν Δαμασκηνόν, τὸν μοναχὸν Προκόπιον καὶ ἕνα ἢ δύο μοναχοὺς νεωτέρους, εἰς τὴν ὁποίαν ἀδελφότητα πέμπει ἡ «Ἁγιορειτικὴ» τὰ συλλυπητήρια καὶ τὰς εὐχάς, ὅπως ὁ Γέροντάς των Χαράλαμπος προστεθῇ εἰς τὰ σκηνώματα τῶν ἁγίων.

† **Παγκράτιος Μοναχὸς Ξηροποταμινὸς**

Τύπος καὶ παράδειγμα ὑπακοῆς πρὸς τὸν Γέροντά του, ὑπῆρξεν ὁ ἄρτι πρὸς Κύριον ἀπελθὼν μοναχὸς Παγκράτιος Ξηροποταμινός, καλογέρι καὶ ὑποτακτικὸς τοῦ ἱερομ. Νικολάου Ξηροποταμινοῦ. Ἀπῆλθε πρὸς Κύριον τῇ 25ῃ Νοεμβρίου 1961 (π. ἡμ.) ἐκ καρκίνου.

Ὁ μεταστάς, πατὴρ Παγκράτιος μοναχός, κατήγετο ἀπὸ τὸ χωρίον Κανάλια τῆς Καρδίτσης. Ἦλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος τὸ 1925. Ἐκάρη μοναχὸς εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ Βασιλογόνου. Ἐκεῖθεν ἀνεχώρησε μὲ εὐλογίαν τοῦ ἡγουμένου του καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Ξηροποτάμου, εἰς τὴν ὁποίαν παρέμεινε 27 ἔτη, μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἡ ὑπακοὴ εἰς τὸν Γέροντά του ἱερομ. Νικόλαον, ἦτο παροιμιώδης καὶ ἀξιομίμητος. Ἡ ἀσκητικὴ ζωή του ἀπαράμιλλος. Ἡ ἀγάπη καὶ φιλοξενία πλουσιωτάτη. Ὁ Γέροντάς του πατὴρ Νικόλαος δὲν θὰ εὗρῃ ὅμοιον ἀντικαταστάτην του ὡς ὁ Παγκράτιος.

Συλλυπούμεθα διὰ τοῦτο τὸν π. Νικόλαον καὶ εὐχόμεθα ἐν χώρᾳ δικαίων κατασκήνωσιν τοῦ μεταστάντος.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

φῆς.

2. Κῦρος τῶν ἀναγινωσκομένων Βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ.
3. Ἐπιστημονικὴ ἔκδοσις τοῦ βυζαντινοῦ κειμένου τῆς Καινῆς Διαθήκης.

β) Ἱερὰ Παράδοσις. (Καθορισμὸς τῆς ἐννοίας καὶ ἐκτάσεως αὐτῆς).

Γ'. Συμβολικὰ Κείμενα ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ;

α) Αὐθεντικὰ Κείμενα ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ.
β) Κείμενα σχετικὸν κῦρος ἔχοντα.
γ) Κείμενα ἐπικουρικὸν κῦρος ἔχοντα.
δ) Σύνταξις καὶ ἔκδοσις ἑνιαίας Ὀρθοδόξου Ὁμολογίας Πίστεως.

Δ'. Ἔννοια καὶ αὐθεντία τῆς Ἐκκλησίας:

α) Ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας.
β) Αὐθεντία τῆς Ἐκκλησίας (καθορισμὸς τῆς ἐννοίας αὐτῆς).
γ) Κοινὴ συνείδησις τῆς Ἐκκλησίας.
δ) Τὸ ἀλάθητον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀποφαινομένη διὰ τῆς Ἱεραρχίας αὐτῆς ἐν Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ.

II. Θεία λατρεία.

Α'. Ὀρθοδοξία καὶ Βίβλος:

α) Εὐρυτέρα χρῆσις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐν τῇ Λατρείᾳ.
β) Ἀνακατανομὴ τῶν λειτουργικῶν καθ' ὅλου περικοπῶν.

Β'. Ὁμοιομορφία Τυπικοῦ καὶ Λειτουργικῶν Κειμένων ἐν τῇ Λατρείᾳ καὶ ἐν τῇ τελέσει τῶν Μυστηρίων. Ἀναθεώρησις καὶ ἐπιστημονικὴ ἔκδοσις αὐτῶν.

Γ'. Πληρεστέρα συμμετοχὴ τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου ἐν τῇ λατρευτικῇ καὶ τῇ ἄλλῃ ζωῇ τῆς Ἐκκλησίας.

Δ'. Μελέτη τῶν μέσων πρὸς στήριξιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς λειτουργικῆς ζωῆς ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῆς κατὰ παράδοσιν Βυζαντινῆς καὶ καθ' ὅλου Ὀρθοδόξου Τέχνης ἐν ταῖς διαφόροις ἐκφράσεσιν αὐτῆς (Ἐκκλησιαστικὴ Μουσική, Εἰκονογραφία, Ἀρχιτεκτονική, Ἱερὰ Ἄμφια καὶ Σκεύη κλπ.).

III. Διοίκησις καὶ Ἐκκλησιαστικὴ εὐταξία.

Α'. Κωδικοποίησις Ἱερῶν Κανόνων καὶ Κανονικῶν Διατάξεων, ἵνα τύχωσιν ἐν καιρῷ τῆς ἐγκρίσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Β'. Ἐκκλησιαστικὴ Δικαιοσύνη καὶ Ἐκκλησιαστικὴ Ποινικὴ Δικονομία.

α) Διοργάνωσις τῶν Πνευματικῶν Δικαστηρίων κατὰ τρόπον, εἰ δυνατόν, δμοιόμορφον ἐν τῇ καθόλου Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ.
β) Καταρτισμὸς ταυτοσήμου, εἰ δυνατόν, Ἐκκλησιαστικῆς Ποινικῆς Δικονομίας.
γ) Ἔκκλητον (ἐφεσιβάλλον).

Γ'. Τὰ κατὰ τὸν Ἐπισκοπικὸν βαθμόν.

α) Μελέτη συμφωνοτέρου, κατὰ τὸ δυνατόν, πρὸς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας τρόπου ἐκλογῆς τῶν Ἀρχιερέων.
β) Διοικητικαὶ καὶ ἄλλαι διακρίσεις ἐν τῷ Ἐπισκοπικῷ βαθμῷ.
1. Πατριάρχαι.
2. Πρόεδροι Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.
3. Μητροπολῖται.
4. Ἀρχιεπίσκοποι.
5. Τιτουλάριοι Μητροπολῖται.
6. Ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι.
7. Τιτουλάριοι καὶ Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι.
8. Χωρεπίσκοποι.

Δ'. Μοναχικὸς Βίος. Ἐξεύρεσις τῶν μέσων πρὸς ἐπαναφορὰν τοῦ Ὀρθοδόξου Μοναχικοῦ βίου εἰς τὸ ἀρχαῖον αὐτοῦ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

κάλλος καὶ τὴν λάμπρότητα διά τε τῆς ἐμμονῆς εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τοὺς Μοναστικοὺς Κανόνας καὶ τῆς ἀνανεώσεως τῆς πάλαι δράσεως αὐτοῦ.

Ε'. Ἀναπροσαρμογὴ τῶν περὶ τῆς Νηστείας ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων, συμφώνως ταῖς ἀπαιτήσεσι τῆς συγχρόνου ἐποχῆς.

ΣΤ'. Μόρφωσις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου.

α) Μορφή, σκοπὸς καὶ περιεχόμενον τῆς μορφώσεως τοῦ Ὀρθοδόξου Κλήρου.

β) Ὑπαγωγὴ τῆς μορφώσεως τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου ὑπὸ τὴν ἄμεσον Ἐκκλησιαστικὴν ἐποπτείαν.

γ) Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια Θεολογικῆς καὶ ἄλλης ἐνημερώσεως τοῦ Ὀρθοδόξου Κλήρου.

δ) Ἐπιμορφωτικὰ Ἱερατικὰ Συνέδρια.

Ζ'. Κωλύματα γάμου. Μελέτη τῆς σημερινῆς πράξεως ἐν ταῖς κατὰ τόπους Ἐκκλησίαις ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς ἀκολουθουμένης περὶ τούτων ἐκκλησιαστικῆς διαδικασίας, καὶ ἐξασφάλισις ὁμοιομόρφου, εἰ δυνατόν, ὡς πρὸς τὰ ἄνωθι πράξεως ἐν τῇ καθόλου Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ.

Η'. Περιβολὴ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου. Ἐμφάνισις καὶ ἀμφίεσις αὐτοῦ.

Θ'. Ἡμερολογιακὸν ζήτημα. Μελέτη τοῦ ζητήματος ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν περὶ Πασχαλίου ἀπόφασιν τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ ἐξεύρεσις τρόπου πρὸς ἀποκατάστασιν συμπράξεως μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ.

IV' Σχέσεις Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς ἀλλήλας.

Α'. Διορθόδοξοι σχέσεις.

α) Σχέσεις τῶν κατὰ τόπους Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον κατὰ τοὺς Κανόνας καὶ τὴν Ἱστορίαν.

1. Εἰρηνικὰ Γράμματα.
2. Δίπτυχα.
3. Ἅγιον Μύρον.
4. Τήρησις τῶν ἐκ τῶν ἱδρυτικῶν Τόμων ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεων.
5. Ἀμοιβαῖαι συναντήσεις τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

β) Ἐνίσχυσις ὑφισταμένων σχέσεων διά:

1. Ἀνταλλαγῆς ἀδελφικῶν Γραμμάτων.
2. Συγκλήσεως Θεολογικῶν Συνεδρίων.
3. Ἀποστολῶν Κληρικῶν καὶ Καθηγητῶν.
4. Ἐπαφῶν Θεολογικῶν Σχολῶν.
5. Ἀνταλλαγῆς Καθηγητῶν καὶ Σπουδαστῶν.
6. Ὑποτροφιῶν.
7. Ἀνταλλαγῆς περιοδικῶν, συγγραμμάτων καὶ λοιπῶν πληροφοριακῶν στοιχείων, ἀφορώντων εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν Ἐκκλησιῶν.
8. Ἑορτασμοῦ μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν γεγονότων διορθοδόξου σημασίας.

Β'. Τὸ Αὐτοκέφαλον καὶ τὸ Αὐτόνομον ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ.

α) Ἀνακήρυξις Αὐτοκεφάλου:

1. Τίς ὁ ἀνακηρύσσων.
2. Προϋποθέσεις καὶ ὅροι.
3. Τρόπος ἀνακηρύξεως Αὐτοκεφάλου.
4. Τίνες αἱ σήμερον ἀνεγνωρισμέναι Αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

β) Καθορισμὸς τῶν ὅρων τῆς ἀναγνωρίσεως Ἐκκλησίας τινὸς ὡς Αὐτονόμου.

Γ'. Ὀρθοδοξία καὶ Διασπορά. Ἐνεστῶσα κατάστασις καὶ κανονικὴ θέσις τῆς Ὀρθοδόξου διασπορᾶς.

V. Σχέσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον.

Α'. Μελέτη τῶν τρόπων προσεγγίσεως καὶ ἑνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐν προοπτικῇ πανορθοδόξῳ.

Β'. Ὀρθοδοξία καὶ ἐλάσσονες ἀρχαῖαι Ἀνατολικαὶ Ἐκκλησίαι:

α) Καλλιέργεια φιλικῶν σχέσεων πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἑνώσεως μετ' αὐτῶν διά:

1. Ἀνταλλαγῆς ἐπισκέψεων.
2. Ἀνταλλαγῆς Καθηγητῶν καὶ Σπουδαστῶν.
3. Ἐπαφῶν θεολογικοῦ χαρακτῆρος.

β) Μελέτη τῆς ἱστορίας, τῆς πίστεως, τῆς λατρείας καὶ τῆς διοικήσεως τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων.

γ) Συνεργασία μετ' αὐτῶν.

1. Ἐν τοῖς συνεδρίοις οἰκουμενικοῦ χαρακτῆρος.
2. Ἐν ζητήμασι πρακτικῆς φύσεως.

Γ'. Ὀρθοδοξία καὶ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία.

α) Μελέτη τῶν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν σημείων.

1. Περὶ τὴν πίστιν.
2. Περὶ τὴν διοίκησιν.
3. Περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δρᾶσιν (ἰδίᾳ προπαγάνδα, προσηλυτισμός, Οὐνία).

β) Καλλιέργεια σχέσεων ἐν τῷ πνεύματι τῆς κατὰ Χριστὸν ἀγάπης, λαμβανομένων ἰδίᾳ ὑπ' ὄψιν τῶν ὑπὸ τῆς πατριαρχικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1920 προβλεπομένων σημείων.

Δ'. Ὀρθοδοξία καὶ αἱ ἐκ τῆς Μεταρρυθμίσεως προελθοῦσαι Ἐκκλησίαι καὶ Ὁμολογίαι.

α) Αἱ Ὁμολογίαι αἱ ἀπώτερον πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν κείμεναι.

1. Λουθηρανισμός.
2. Καλβινισμός.
3. Μεθοδισταί.
4. Λοιπαὶ Προτεσταντικαὶ Ὁμολογίαι.

β) Αἱ Ὁμολογίαι αἱ ἐγγύτερον πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν κείμεναι.

1. Ἐπισκοπελιανοὶ γενικώτερον.
2. Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία.

Μελέτη τῶν δυνατοτήτων καλλιεργείας σχέσεων καὶ περαιτέρω προσεγγίσεως τούτων, καὶ ἰδίᾳ τῶν Ἐπισκοπελιανῶν καὶ Ἀγγλικανῶν, πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ὑπαρχουσῶν θετικῶν προϋποθέσεων.

Ε'. Ὀρθοδοξία καὶ Παλαιοκαθολικισμός. Προώθησις τῶν μετ' αὐτῶν σχέσεων ἐν τῷ πνεύματι τῶν μέχρι σήμερον γενομένων θεολογικῶν συζητήσεων καὶ τῶν ἐκδηλωθεισῶν τάσεων αὐτῶν πρὸς ἕνωσιν μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

ΣΤ'. Ὀρθοδοξία καὶ Οἰκουμενικὴ Κίνησις.

α) Ἡ ἐν τῷ πνεύματι τῆς Πατριαρχικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1920 παρουσία καὶ συμμετοχὴ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει.

β) Μελέτη τῶν θεολογικῶν καὶ ἄλλων θεμάτων, τῶν σχέσιν ἐχόντων πρὸς τὰς προϋποθέσεις τῆς συμμετοχῆς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Οἰκουμενικὴν Κίνησιν.

γ) Ἡ σημασία καὶ ἡ συμβολὴ τοῦ συνόλου τῆς Ὀρθοδόξου συμμετοχῆς ἐν τῇ κατευθύνσει τῆς Οἰκουμενικῆς σκέψεως καὶ δράσεως.

VI. Ἡ Ὀ ρ θ ο δ ο ξ ί α ἐ ν τ ῷ κ ό σ μ ῳ.

Α'. Μελέτη καὶ ἐξεύρεσις τῶν πρακτικῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων δέον ὅπως ἐνισχυθῇ μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων λαῶν ὁ Ὀρθόδοξος Χριστιανικὸς Πολιτισμὸς ὑφ' ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις αὐτοῦ.

Β'. Διάδοσις τῆς διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου ἀνὰ τὸν κόσμον κατὰ τὴν Ὀρθόδοξον Παράδοσιν.

Γ'. Συμβολὴ τῶν κατὰ τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς ἐπικράτησιν τῶν χριστιανικῶν ἰδεωδῶν τῆς εἰρήνης, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀδελφωσύνης καὶ τῆς ἀγάπης μεταξὺ τῶν λαῶν.

Δ'. Ἀνάπτυξις τοῦ ἔθνους τῶν Ὀρθοδόξων ὁδοιπορίων πρὸς τὰ ἑκασταχοῦ ἱερὰ Προσκυνήματα.

VII. Θ ε ο λ ο γ ι κ ὰ θ έ μ α τ α.

Α'. Ἡ «Οἰκονομία» ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ.

α) Ἔννοια καὶ ἔκτασις τῶν ὅρων «Ἀκρίβεια» καὶ «Οἰκονομία» ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ.

β) Ἡ «Οἰκονομία».

1. Ἐν τοῖς Μυστηρίοις, τόσον τοῖς ἐντός, ὅσον καὶ τοῖς ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας τελουμένοις.
2. Ἐν τῇ ἀποδοχῇ εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῶν αἱρετικῶν, τῶν σχισματικῶν, τῶν ἐκπιπτόντων (τίνες διὰ βαπτίσματος, τίνες διὰ χρίσματος, τίνες διὰ λιβέλλου, τίνες δι' εὐχῆς).
3. Ἐν τῇ λατρείᾳ.

Β'. Ἡ ἀναγνώρισις τῶν Ἁγίων καὶ ὁ καθορισμὸς κοινῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησιαστικῆς πράξεως ἐν προκειμένῳ.

Γ'. Ὀρθοδοξία καὶ ἄλλαι θρησκεῖαι.

Δ'. Οἱ κατὰ παράδοσιν τρόποι μαρτυρίας τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν τῷ κόσμῳ.

Ε'. Ἡ εὐθανασία καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Θεολογία.

ΣΤ'. Ἡ καῦσις τῶν νεκρῶν καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Θεολογία.

VIII. Κ ο ι ν ω ν ι κ ὰ π ρ ο β λ ή μ α τ α.

Α'. Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ νεολαία.

Β'. Γάμος καὶ οἰκογένεια.

α) Τὰ περὶ τὸν γάμον προβλήματα.

β) Τεκνοποιΐα.

γ) Ἀγωγὴ τέκνων.

δ) Ἔλεγχος τεκνογονίας καὶ ὑπερπληθυσμός.

ε) Διαζύγια.

ς) Τεχνητὴ γονιμοποίησις.

Γ'. Κοινωνικὰ ἱδρύματα, ἄσυλα κ.λ.π. καὶ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησιαστικὴ μέριμνα.

Δ'. Ἡ Ὀρθοδοξία καὶ αἱ φυλετικαὶ διακρίσεις.

Ε'. Ἡ Ὀρθοδοξία καὶ τὰ προβλήματα τῶν χριστιανῶν εἰς τὸν τομέα τῶν ραγδαίων κοινωνικῶν μεταβολῶν.

(Ἐκ τοῦ Οἰκουμεν. Πατριαρχείου)

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Ὁ ἔχων σωματικὴν ἀνάπαυσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν οὗτος λαβεῖν μὴ ἐλπιζέτω· ἡ γὰρ τῶν οὐρανῶν βασιλεία οὐκ ἔστι τῶν ἀναπαυομένων ἐνταῦθα· ἀλλὰ τῶν ἐν θλίψει πολλῇ καὶ στενοχωρίᾳ διαγόντων τὸν βίον τοῦτον· οὐ γὰρ ἔλαβον αὐτὴν δωρεὰν οἱ καταξιωθέντες αὐτῆς, ἀλλὰ μετὰ μεγάλου μόχθου καὶ πολλῶν ἱδρώτων αὐτὴν κατὰ χάριν ἐκτήσαντο.

— Τυφλὸς ὁ θυμὸς καὶ ἡ λύπη καὶ μάλιστα ὅταν τὸ δικαίως ἀγανακτεῖν προστῇ· μή σε αὐταπατάτω μάταιος λογισμὸς ὅτι τὸ δικαίως ὑπεξελθεῖν ἀνεύθυνον.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Εὐσεβίου Μοναχοῦ Ἰβηρίτου, Φ.Θ. Σχολῆς Χάλκης
Ἀποστολεύς: Ἀρχιμ. Φιλάρετος Βιτάλης - Πρέβεζα

ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ

«Ἀνάβλεψον ἡ πίστις σου σέσωκέ σε».

Ὁ Παντοδύναμος Θεὸς «ἐξ ὁρατῆς τε καὶ ἀοράτου κτίσεως οἰκείαις χερσὶ» δημιουργήσας τὸν ἄνθρωπον «κατ' οἰκείαν εἰκόνα τε καὶ ὁμοίωσιν», ἔθετο ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς «ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν». Ἐποίησε δ' ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον «ἄκακον, εὐθῆ, ἐνάρετον, ἄλυπον, ἀμέριμνον, πάσῃ ἀρετῇ κατηγλαϊσμένον, πᾶσιν ἀγαθοῖς κομῶντα··· ἐπίγειον καὶ οὐράνιον, πρόσκαιρον καὶ ἀθάνατον», ὡς εὐστοχώτατα ἀπεφήνατο ἡ τῶν πατέρων θεόφθογγος λύρα. Μετέδωκεν αὐτῷ τῆς «ἑαυτοῦ θείας χάριτος, καὶ ἐν κοινωνίᾳ ἑαυτοῦ διὰ ταύτης αὐτὸν» ἐποιήσατο. Οὐ μὴν ἀλλὰ προσβολῇ «τοῦ ἀρχεκάκου δαίμονος δελεασθεὶς ὁ ἄνθρωπος», «καὶ τὴν τοῦ δημιουργοῦ ἐντολὴν μὴ φυλάξας» ἐγυμνώθη τῆς χάριτος καὶ τὴν «πρὸς τὸν Θεὸν παρρησίαν» ἀπεξεδύσατο. Ὁ ἄνθρωπος ἐξορισθεὶς τοῦ παραδείσου θανάτῳ κατακρίνεται καὶ τῇ φθορᾷ ὑποχείριος γίνεται. Ἡ ἁμαρτία πολυσχιδῶς χυθεῖσα καταδολοῦται τὸν ἄνθρωπον ἐπισωρεύουσα τῷ βίῳ «πᾶν εἶδος κακίας». Ἀλλὰ μὴν «ὁ συμπαθὴς Θεός, ὁ τὸ εἶναι δοὺς καὶ τὸ εὖ εἶναι χαρισάμενος», ὁ μὴ θέλων τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ αὐτοῦ θλιβόμενος, «πολλοῖς πρότερον παιδαγωγήσας τρόποις καὶ πρὸς ἐπιστροφὴν καλέσας», τέλος, «τὸ μέγα περὶ αὐτὸν τῆς φιλανθρωπίας ἐνδείκνυται πέλαγος». «Εὐδοκίᾳ γὰρ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός», ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, «κλίνας οὐρανοὺς κατέρχεται», «Θεὸς δ' ὑπάρχων τέλειος, τέλειος ἄνθρωπος γίνεται», «καὶ ἐπιτελεῖται τὸ πάντων καινὸν καινότατον, τὸ μόνον καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον, δι' οὗ ἡ ἄπειρος τοῦ Θεοῦ» ἐμφαίνεται ἀγάπη. Ἐνανθρωπήσας δ' ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπὶ τριετίαν ὅλην διδάξας τὸν περιούσιον λαόν, ὑπέστη τὸν ἐπονείδιστον ἐπὶ τοῦ σταυροῦ θάνατον, δι' οὗ ἡμᾶς ἠλευθέρωσε καὶ ἀνέστησε τῆς τυραννίδος τοῦ ᾅδου.

Τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου συνεχίσθη διὰ τῶν ἀποστόλων. Οὕτως ἡ Ἐκκλησία ἡ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ θεμελιωθεῖσα ἐξηπλώθη τοῖς πέρασι τῆς οἰκουμένης καὶ ὁ Ἐσταυρωμένος Χριστὸς ἐγένετο ἀντικείμενον λατρείας μυριάδων ἀνθρώπων. Οἱ αἰῶνες παρήρχοντο. Ἡ θρησκεία τοῦ Ναζωραίου ἤρξατο βαλλομένη πανταχόθεν. Τὸ ὁλιστικὸν πνεῦμα ἰδίᾳ τοῦ νεωτέρου κόσμου ὕψωσε φωνὴν διαπρυσίαν ἐναντίον τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἠθέλησε ν' ἀνατρέψῃ αὐτὸν ἐκ θεμελίων. Ὁ νεώτερος ἄνθρωπος ἐσκεμμένως ἔχων πρὸς τὴν θρησκείαν τοῦ Ναζωραίου προσεπάθησε νὰ ἐξηγήσῃ τὰ πάντα φυσικῶς καὶ δὴ μακρὰν τοῦ Θεοῦ. Αἱ πολλαπλαῖ θεωρίαι τῆς ὁλιστικῆς σχολῆς οὐδὲν ἕτερον δεικνύουσιν ἢ τὴν ματαιοπονίαν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς μηχανικὴν ἐξήγησιν τῶν πάντων. Ὁ νεώτερος ἄνθρωπος κατεπολέμησε τὸν Θεόν, χρησιμοποιήσας τὴν εὐφυΐαν, δι' ἧς κατεκόσμησεν αὐτὸν ὁ Θεός, οὐχὶ πρὸς ὠφέλειαν, ἀλλὰ βλάβην. Ἡ κοινωνία ἠθικῶς κατωλίσθησε καὶ ἐξωστράκισται.

Ἡ κοινωνία, ἡ ἀνθρωπότης τῆς σήμερον, κέκτηται πασιφανῆ τὰ σημεῖα τῆς ἠθικῆς ταύτης κατολισθήσεως. Τὸ μέλλον παρὰ πᾶσαν τὴν εὐμάρειαν καὶ τὸν ἀνθηρὸν πολιτισμὸν προβάλλει λίαν σκοτεινόν. Τίς ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης καταστάσεως;

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἡ προσκόλλησις τοῖς τοῦ κόσμου τερπνοῖς καὶ ἡδέοις, ἡ ἐπίμονος ἄρνησις τῆς θρησκείας τοῦ Ναζωραίου, ἡ ἄρνησις τοῦ «Φωτὸς καὶ τῆς ζωῆς, τῆς Ἀληθείας καὶ τῆς Ἀγάπης». Ἡ ἀνομία πληθυνθεῖσα ἔτεκε τὴν ἀπιστίαν. Ὁ σπόρος ὃν ἔσπειρεν ἡ ἀπιστία πεσὼν ἐπὶ εὐφόρου ἐδάφους ἐβλάστησε. Καθ' ἑκάστην ὁ ἄνθρωπος εὑρίσκεται ἀντιμέτωπος ποικιλωνύμων ἐχθρῶν, πικρίαι δὲ καὶ δοκιμασίαι, οἰμωγαὶ καὶ εὐχωλαί, κατατρεγμοὶ καὶ ἐπαναστάσεις εἶναι τὰ συνηθέστερα φαινόμενα τῆς τὸ πνεῦμα τῶν λαῶν καταδουλωσαμένης ἀπιστίας. Ἡ ἀπιστία προσεπάθησε προσέτι νὰ παρακάμψῃ καὶ αὐτὴν τὴν φρίκην καὶ στενοχωρίαν, ὑφ' ἧς καταλαμβάνεται ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ θανάτου, ὅστις «ὡς ὑπέρτατος καὶ κραταιότατος πάσης σαρκὸς Τσάρος», ὡς ἐτιτλοφορήθη ὑπὸ τοῦ SCHILLER, καταβιβάζει ἔμπροσθεν ἡμῶν τὴν τῆς ζωῆς αὐλαίαν ἀπάγων ἄκοντος «μακρὰν τοῦ γηΐνου θεάτρου». Ἐν ἀντιθέσει* πρὸς τὴν θρησκείαν τοῦ Ναζωραίου, δεχομένην τὸν τάφον, ὡς τὴν μυστικὴν θύραν τὴν πρὸς νέας σκηνογραφίας εἰσάγουσαν, ἢ ὡς σκώληκα ἐξελιχθησόμενον εἰς χρυσόπτυχον χρυσαλλίδα, αὕτη ἐξηγήσατο αὐτὸν ὡς σῆψιν καὶ παντελῆ ἐκμηδένισιν, ἐλεεινῶς ὅλως ἐξηγήσασα τὸ φαινόμενον τῆς ζωῆς. Ἀλλ' ἐὰν πάντα τ' ἀνωτέρω αὐστηρῶς χριστιανικῶς ἐξεταζόμενα, τυγχάνει ἀποβλητέα καὶ πλημμελῆ, ἐρωτήσωμεν τίς ὁ λόγος, ἡ αἰτία, δι' ἣν τοιαῦται ἡμαρτημέναι θεωρίαι παρεισέφρησαν εἰς τὸν κόσμον, ἀντικείμενον μελέτης καὶ ἐπιστασίας** τῶν σοφῶν τοῦ αἰῶνος τούτου; Καὶ ἡ ἀπάντησις... Ἡ ἔλλειψις πίστεως, τοῦ τῆς εὐσεβείας θείου ἐγκαλλωπίσματος. πίστεως, ἀνθούσης καὶ

* δῆλα δή...

(** γεγονυῖαι) γενόμεναι, ἀποβᾶσαι, καταστᾶσαι...

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

— Εὐχετήριον

Διὰ τὸ ἀρξάμενον νέον Ἔτος 1962, ἡ «Ἁγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» εὔχεται εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ ἐκλεκτοὺς ἀναγνώστας της, ὅπως διέλθωσι τοῦτο μὲ ὑγείαν, εὐτυχίαν, εἰρήνην καὶ χαράν.

Εὔχεται ὅπως ἐπικρατήσῃ κατ' αὐτὸ ἡ κατ' ἄμφω εἰρήνη, κοσμικὴ καὶ πνευματική, διὰ τῆς ἑνώσεως ἡμῶν τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, θρησκευτικῶς καὶ ἑορτολογικῶς, ἤτοι νὰ μὴ ἑορτάζωμεν τὰς ἑορτάς μας εἰς ἡμέρας διαφορετικὰς καὶ παρουσιαζόμεθα ὡς δύο Ἐκκλησίαι Ὀρθόδοξοι. Ἕνεκα τῆς διαιρέσεως ἡμῶν, θεία παραχωρήσει, ἐπέσαμεν εἰς πάθη ἀτιμίας καὶ πράττωμεν τὰ μὴ καθήκοντα.

Ἂς εὐχηθῶμεν ὅλοι μαζί, τὸ νέον Ἔτος 1962 νὰ εἶναι Ἔτος ἀνανήψεως πνευματικῆς καὶ νὰ ἐπιστραφῶμεν πάντες εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησιάσωμεν.

—Ἡ μετάστασις τοῦ Ἀθηνῶν

Τὴν πρωΐαν τῆς Δευτέρας 8 Ἰανουαρίου, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον, ὅλως αἰφνιδίως, ἀπὸ συγκοπὴν τῆς καρδίας, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, Κυρὸς Θεόκλητος Παναγιωτόπουλος. Ἔπειτα ἀπὸ 3 μηνῶν ἀσθένειαν, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὁποίας πολλάκις διεκινδύνευσεν ἡ ζωή του, ἐπειδὴ κάποια αἰσθητὴ ἀνάρρωσις προέκυψεν, ἀπεσύρθη, τῇ συστάσει τῶν ἰατρῶν, δι' ὀλίγας ἡμέρας εἰς προάστειον τῆς Ἀττικῆς, ἵνα ἀναλάβῃ πληρέστερον σωματικὰς δυνάμεις καὶ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἐπίμοχθον ἔργον τῆς διακυβερνήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Δυσ-

βλαστανούσης τὰ σοφὰ τῆς θεογνωσίας διδάγματα, ἅτινα ἐκφύονται ἐκ τῆς φιλοθεάμονος ψυχῆς τῶν εὐσεβῶν καὶ ἐναρέτων ἀνθρώπων, ὡς ἔκ τινος εὐγενοῦς καὶ καλλιστελέχου ρίζης. Πίστεως κομιζούσης ὡραιοτάτους καρποὺς, τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τὸν γλυκασμὸν ἀποστάζοντας.

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τυχῶς τὸ μοιραῖον ἀιφνιδίως ἐπῆλθε καὶ ὡς βόμβα μετεδόθη ἡ εἴδησις ὅτι ἀπεβίωσεν ἐκ συγκοπῆς καρδίας.

Τὴν Πέμπτην, 11 τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐκηδεύθη.

Ὁ Κύριος ἂς ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν μετὰ τῶν προαπελθόντων πνευμάτων δικαίων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν πρωτοτόκων.

—Ὁ νέος Προκαθήμενος

Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ταφὴν τοῦ Θεοκλήτου, τῷ Σαββάτῳ 13 ἰδίου μηνός, συνεκλήθη ἡ Ἱεραρχία καὶ ἐξέλεξε τὸν νέον Προκαθήμενον, τὸν ἀπὸ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. κ. Ἰάκωβον διὰ ψήφων 33 ἔναντι 57 ψηφισάντων Ἱεραρχῶν.

Μετὰ τὴν ἐκλογήν, καὶ ἀφοῦ ἤνοιξαν αἱ θύραι τοῦ ναοῦ καὶ εἰσῆλθεν ὁ λαὸς ἐν τῷ Ναῷ, ἠκούσθη ἡ φωνὴ τριῶν νέων φοιτητῶν ἀνωτάτων σχολῶν· αἶσχος! ἀνάξιος! Οὗτοι ἀμέσως ἐξεδιώχθησαν ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν ἐτραυματίσθη σοβαρά.

Ἔκτοτε ἤρχισεν ἡ πάλη τῶν μὲν πρὸς τοὺς δέ, τῶν θελόντων καὶ μὴ θελόντων τὸν ἐκλεγέντα ὡς προκαθήμενον, οἱ διαπληκτισμοὶ δὲ καὶ οἱ διαξιφισμοί, ἔφθασαν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω. Ὁ λαὸς δὲ καὶ ὅλος ὁ χριστιανικὸς κόσμος, ἠγανάκτει διὰ τὸ κατάντημα τοῦτο τῶν ταγῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ πολιτείας, ἐνῶ ἐπέχαιρον οἱ διάφοροι ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους, τρίβοντας τὰς χεῖρας χαιρεκάκως.

Συνεπείᾳ τοῦ ἐγερθέντος σάλου συνίστατο πανταχόθεν εἰς τὸν ἐκλεγέντα νὰ ὑποβάλῃ παραίτησιν, ἀλλ' ἦτο ἀνένδοτος, θεωρῶν τὴν ἐκλογήν του κανονικὴν καὶ θείᾳ ἐμπνεύσει γενομένην. Ὁ γενικὸς ἀναβρασμὸς ὅμως διήρκεσεν ἐπὶ 13 περίπου ἡμέρας, ὁπότε περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς Πέμπτης 25ης ἰδίου μηνός, ἐκυκλοφόρησεν ἡ εἴδησις ὅτι «ὁ Μακαριώτατος

Ἀντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
Ἢ
ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 356 τοῦ κς' ἔτους)

Ὁ κῆπος τοῦ Ἀβδὲλ, παραδοθεὶς εἰς τὰς φιλοπόνους καὶ φιλοκάλους χεῖρας τοῦ Μάρκου, ἔλαβεν ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν νέαν μορφήν, νέαν ὕπαρξιν, νέον κάλλος καὶ νέον πλοῦτον. Ὁ δὲ Ἀβδὲλ εἰς ἄκρον εὐηρεστεῖτο, καὶ τὴν φιλοπονίαν, τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν φιλοκαλίαν τοῦ Μάρκου ἐθαύμαζε, συχνάκις δὲ ἐπεσκέπτετο αὐτὸν ἐν τῷ κήπῳ.

Παρατηρήσας δὲ τὸν Μάρκον, βρέχοντα ἐνίοτε διὰ τῶν δακρύων του τὸ ἀνασκα-

---

κ. κ. Ἰάκωβος παρητήθη», τὴν 5ην μ. μ.

Ἡ θλιβερὰ δοκιμασία αὕτη διὰ πρώτην φορὰν παρουσιάζεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ. Ἐκ τοῦ σάλου τούτου πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ψυγέντος τοῦ ζήλου αὐτῶν. Μολονότι δὲ εὐχόμεθα νὰ ἔχῃ τέλος ἡ ὑπόθεσις αὕτη, πολὺ φοβούμεθα ὅτι θὰ ἔχῃ καὶ συνέχειαν.

Θέλομεν νὰ παραδεχθῶμεν, καὶ τὸ βλέπομεν ἀποδεικνυόμενον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας πολλὰ ἔπαθε, πάσχει καὶ θὰ πάθῃ ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἀλλαγῆς τοῦ Ὀρθοδόξου ἑορτολογίου, καθόσον ἡ ἀλλαγὴ τούτου συνεκλόνησε τὰ θεμέλια τῆς Ὀρθοδοξίας.

Δὲν εἶναι ζήτημα 13 ἡμερῶν, ὡς λέγουν οἱ ἐπιπόλαιοι, ἀλλὰ εἶναι ζήτημα διασπάσεως τῆς ἑνότητος ἐν τῇ θείᾳ λατρείᾳ, ἥτις ἕνωσις ἐν Χριστῷ, εἶναι τὸ γνώρισμα τῶν Χριστιανῶν. Ἤδη ἐπειδὴ ἡ ἑνότης ἐφυγαδεύθη πάσχομεν τὰ παρόντα δεινά.

Εἴθε ὁ Κύριος νὰ στηρίζῃ τὴν Ἐκκλησίαν του.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

πτόμενον χῶμα, ὑπέθετεν ὅτι τὰ δάκρυα τοῦ Μάρκου ἦσαν ἀποτέλεσμα τῶν ὑπερβολικῶν του κόπων· ἀλλὰ μαθὼν ὅτι ὁ Μάρκος ὁσάκις ἔσκαπτεν, ἐνόμιζεν ὅτι τὸν ἐν Ἀλγερίᾳ τάφον του ἀνασκάπτει, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔμελλε νὰ καταβῇ, χωρὶς νὰ ἐπανίδῃ τοὺς φιλτάτους γονεῖς του καὶ τὴν φιλτάτην πατρίδα του, καὶ ὅτι ἡ θλιβερὰ αὐτὴ ἰδέα, οὐχὶ δὲ ὁ κόπος ἐπροκάλει τὰ δάκρυά του, ἔτι μᾶλλον ἐλυπήθη καὶ ἠγάπησεν αὐτὸν ὁ Ἀβδέλ.

Τὰ οὐράνια αἰσθήματα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλοστοργίας, καὶ ἐν γένει ἅπασαι αἱ χριστιανικαὶ ἀρεταί, ἐπενεργοῦσαι δραστηρίως καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν σκληροτέρων καὶ ἀγριωτέρων καρδιῶν, ἀναδεικνύουσι προδήλως καὶ τὸ ὕψος καὶ τὴν ἁγιότητα καὶ τὴν παντοδυναμίαν καὶ τὴν θείαν αὐτῶν καταγωγήν.

Ὁ Ἀβδὲλ εὐνους ἐκ τούτων πρὸς τὸν Μάρκον γενόμενος, ἠθέλησε νὰ τῷ χορηγήσῃ μέσα χρηματικῆς ὠφελείας. Ἀνέθεσε λοιπὸν εἰς αὐτὸν τὴν ἀγορὰν ὅλων τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ κήπου του, καὶ συγχρόνως τὴν πώλησιν ὅλων τῶν μὴ καταναλισκομένων ἐν τῇ οἰκίᾳ του προϊόντων αὐτοῦ. Ἤλπιζε δὲ ὅτι καταχρώμενος ὁ Μᾶρκος περὶ τὴν διαχείρισιν ταύτην, ἤθελεν ὠφελεῖσθαι οὐσιωδῶς.

Οἱ βάρβαροι, ὄντες φυγόπονοι καὶ πάσης χριστιανικῆς ἀνατροφῆς ἄμοιροι, ἐξ ἁρπαγῶν δὲ καὶ ἀδικιῶν πλουτοῦντες, καὶ ζῶντες διὰ τῆς ἁρπαγῆς, τῆς ἀδικίας, τῆς καταχρήσεως καὶ τοῦ ἐγκλήματος, ἀνέχονται νὰ πλουτῶσι καὶ οἱ παρ' αὐτῶν εὐνοούμενοι.

Ἀλλ' ὁ ἀγαθὸς Μάρκος, ἀνατραφεὶς παιδιόθεν χριστιανικῶς, καὶ πολλάκις παρὰ τοῦ πατρός του ἀκούσας «ὃ σὺ μισεῖς ἑτέρῳ μὴ ποιήσῃς», καὶ «πάντα ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς», θεωρῶν δὲ τὴν ἀρετὴν ἱσταμένην πολὺ ἀνωτέρω τοῦ πλούτου, ἀπεστρέφετο τὸν δόλον, τὴν ἀπάτην, τὸ ψεῦδος, τὴν ἀδικίαν καὶ τόσα ἀντιχριστιανικὰ ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα πάντοτε ἔβλαψαν καὶ βλάπτουσι τοὺς θιασώτας αὐτῶν· διότι καθὼς οἱ φυσικοὶ νόμοι οὐδέποτε ἀτιμωρητεὶ παραβιάζονται, οὕτω καὶ πᾶσα παραβίασις τῶν χριστιανικῶν παραγγελμάτων μεθ' ἑαυτῆς συνεπιφέρει πάντοτε τοῦ παραβάτου τὴν τιμωρίαν. Ὅθεν οὐδαμῶς ἠθέλησεν ὁ Μάρκος νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως, ἣν ὁ Ἀβδὲλ τῷ εἶχεν ἀναθέσει.

Ὁ δὲ Ἀβδέλ, παρατηρῶν τοὺς μέχρι λεπτοῦ ἀκριβεστάτους καὶ τιμιωτάτους λογαριασμοὺς τοῦ Μάρκου, οὐσιωδῶς δὲ τὰ μὲν ἔξοδα τοῦ κήπου του μετριασθέντα, τὰ δὲ ἔσοδα αὐτοῦ πολλαπλασιασθέντα, ἂν καὶ παράδοξον ἐθεώρει τὴν ἀφιλοκέρδειαν ταύτην τοῦ Μάρκου, οὐχ ἧττον ὅμως ἐθαύμαζε τὴν ἄκραν αὐτοῦ τιμιότητα καὶ ἀρετήν, καθ' ὅσον καὶ αὐτοὶ οἱ ἄδικοι καὶ οἱ ἅρπαγες ἀναγκάζονται νὰ κλίνωσι γόνυ ἐνώπιον τοῦ κάλλους καὶ τῆς ἀκαταμαχήτου δυνάμεως τῆς ἀρετῆς.

Τοιουτοτρόπως προϊόντος τοῦ χρόνου ηὔξανεν ἡ πρὸς τὸν Μάρκον συμπάθεια καὶ εὔνοια τοῦ Ἀβδέλ, ἡ δὲ ὁδὸς τῆς σωτηρίας τοῦ Μάρκου βαθμηδὸν προπαρεσκευάζετο· ἀλλ' εἰς τὴν κατανυκτικὴν προσευχὴν τῆς καθαρᾶς του καρδίας ἀπέκειτο νὰ σημάνῃ τὸν χαρμόσυνον κώδωνα τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, ὡς ἐν τοῖς ἑπομένοις θέλομεν ἰδεῖ.

ΙΒ'.

Η ΕΚ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

«Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ ὑμῶν, πιστεύοντες, λήψεσθε».
(Ματθ. κα' 22).

Εἰς τὸ βάθος τοῦ ἐν Ἀλγερίᾳ κήπου

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τοῦ Ἀβδὲλ ὑπῆρχε μικρὸν ἀλλὰ πυκνὸν δάσος φοινίκων. Ἐντὸς δὲ τοῦ δάσους τούτου ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν, πρὶν ἢ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, καὶ ἐνῷ πάντες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ βαθὺν ὕπνον εἰσέτι ἐκοιμῶντό, ἡσύχως καὶ σιωπηλῶς ἀπεσύρετο ὁ Μάρκος, καὶ πρὸς ἀνατολὰς στεφόμενος, πλήρης πίστεως, ἐν τῷ κρυπτῷ προσηύχετο μετὰ κατανύξεως, καὶ τὸν Πανάγαθον θερμῶς καθικέτευεν, ὅπως ἐκ τῆς δουλείας ἀπολύτρώσῃ, καὶ εἰς τοὺς κόλπους τῶν φιλτάτων γονέων του ἐπαναγάγῃ αὐτόν. Μετὰ θερμῶν δὲ δακρύων κατεφίλει μικρόν τινα σταυρόν, τὸν ὁποῖον ἡ μήτηρ του, ὅτε ἀπεχωρίσθη αὐτόν, τῷ εἶχε κρεμάσει ἐπὶ τοῦ στήθους πρὸς ἀνάμνησιν καὶ αὐτῆς καὶ τῶν παθῶν τοῦ Σωτῆρος. Ἐν τῇ καθημερινῇ δὲ ταύτῃ προσευχῇ του ἤντλει ὁ Μάρκος νέας δυνάμεις, ὅπως ἀγογγύστως ὑπομένῃ τὴν πικράν του δουλείαν καὶ τὴν πικροτέραν τῶν γονέων του στέρησιν· τὰ δὲ καρδιοστάλακτα δάκρυά του δὲν ἐχύνοντο βεβαίως ἐπὶ ματαίῳ, διότι παροῦσα ἡ θρησκεία, φιλοστόργως ἐδέχετο αὐτὰ ἐν τῷ κόλπῳ της, καὶ ἐνώπιον τοῦ Πλάστου του εὐσεβῶς καὶ φιλαγάθως ἐπαρουσίαζεν αὐτά.

«Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ ὑμῶν πιστεύοντες, λήψεσθε», μᾶς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ὅθεν καὶ αἱ θερμαὶ δεήσεις τοῦ πιστοῦ Μάρκου εὐμενῶς ἐπὶ τέλους εἰσηκούσθησαν.

Νύκτα τινὰ θερμὴν μὴ δυνάμενος ὁ Ἀβδὲλ νὰ κοιμηθῇ εἰς τὴν κλίνην του εἴτε ἕνεκεν τῆς ὑπερβολικῆς καύσεως, εἴτε ἕνεκεν τῶν ἀγρίων τύψεων τῆς βεβαρυμένης συνειδήσεώς του, ἠγέρθη, καὶ λαβὼν καπνοσύριγγα ἐξῆλθεν εἰς τὸν κῆπόν του. Περιφερόμενος δὲ ἔνθεν κἀκεῖθεν, ἐπλησίασεν ἐπὶ τέλους εἰς τὸ μικρὸν δάσος τῶν φοινίκων· ἀλλὰ προχωρήσας ὀλίγον, ἔντρομος ὠπισθοδρόμησεν, ἀκούσας ἐν αὐτῷ στεναγμοὺς καὶ ψιθυρισμοὺς διακεκομμένους.

Ἀλλ' ὅτε μετ' ὀλίγον εἶδεν ἐξερχόμενον τοῦ δάσους τὸν Μάρκον δακρυρροοῦντα εἰσέτι, καὶ τὸν σταυρὸν ἐν τῷ κόλπῳ του ἀποκρύπτοντα, καὶ παρ' αὐτοῦ ἐπληροφορήθη ὅτι ἐκεῖ καθ' ἡμέραν ἀποσυρόμενος ἐν τῷ κρυπτῷ προσηύχετο, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου του εἰς τοὺς κόλπους τῶν γονέων καὶ τῆς πατρίδος του θερμῶς ἐδέετο, ὁ τρόμος τοῦ Ἀβδὲλ μετεβλήθη εἰς ἔλεος καὶ πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ Μάρκου κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εὐμενῶς διετέθη.

(Ἀκολουθεῖ)

Λαμβανόμενα περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες.

«Ὀρθοδοξία» τῶν Πατριαρχείων καὶ «Ἀπόστολος Ἀνδρέας» Ἐφημερίς· «Ὀρθόδοξος Παρατηρητὴς» ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς· «Ἐκκλησία» ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος· «Ἐφημέριος»· «τὸ χαρούμενο σπίτι»· «τὰ χαρούμενα παιδιά»· Ζωή»· «Σωτήρ»· «Ἐνορία»· «Ἀνάπλασις»· «Ἀπολύτρωσις»· «Ποιμήν», τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης· «Παῦλος ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν», τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος· «Τρεῖς Ἱεράρχαι», Ἀθηνῶν· «ὁ Ἄρτος τῆς Ζωῆς», Λυμπεροπούλου· «ὁ Πρωτομάρτυς Στέφανος» Παρίσιοι· «Ὁσία Εἰρήνη ἡ Χρυσοβαλάντου», Μηνιαῖον περιοδικὸν ἱερᾶς Μ. Χρυσοβαλάντου, Λυκόβρυσι Ἀττικῆς· «Ἡ Σπίθα», Αὐγ. Καντιώτη· ἐφημ. «Χριστιανικὴ Δημοκρατία», Νικ. Ψαρουδάκη· ἐφημ. «Ἡ Φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας»· «Ἡ φωνὴ τῆς ὀρθοδοξίας»· «ὁ Κήρυξ», Ἐκκλησίας Ὀρθοδόξων κ.λ.π.

ΔΩΡΕΑΙ

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης»

1. Ἀπὸ Βασίλειον Σκαρλατίδην, Κηφισσιὰν Ἀθηνῶν δρχ. 40.
2. Ἀπὸ Ἰωάσαφ Μοναχὸν κελ. «Ἄξιον ἐστίν», Καρυὰς δρ. 20.
3. Ἀπὸ Εὐθύμιον Γιαννακόπουλον, ἰατρὸν Ἀθήνας δρ. 40.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Ὁ βίος τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ μὲ ὅλας τὰς προφητείας διὰ τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν μέχρι τῆς Δευτέρας Παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Πρὸς δὲ καὶ αἱ ἐρωταποκρίσεις μετὰ τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου. Ἔκδοσις ὁλοκληρωμένη καὶ τελεία. Τιμᾶται ἄδετο δρχ. 25, δεμένο 35.

2. Προσευχητάριον σύντομον, ὑπὸ Ἀρχ. Αἰθερίου Σαλαμαλέκη. Κατάλληλον διὰ πάντα Χριστιανὸν διὰ τὴν καθημερινὴν προσευχήν. Σχῆμα μικρὸν τσέπης.

3. Θαυμάσιος βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου. Τὰ θαύματα τῆς Παναγίας τοῦ Χοζεβᾶ καὶ ὁ βίος Ἰωάννου τοῦ Χοζεβίτου. Ἔκδοσις πλήρης ὑπὸ Παύλου Μοναχοῦ Χοζεβίτου. Βόλος 1962

Τὰ ἄνω τρία ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης».

4. «Ὀρθοδοξία τῶν Πατριαρχείων». Ἐξεδόθη τὸ γ΄ τεῦχος Ἰουλίου—Αὐγούστου—Σ)βρίου 1961 μὲ πλουσίαν ὡς πάντοτε ὕλην.

5. Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας «ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ» Χριστοφόρου τοῦ Β΄ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς, μετ' εἰσαγωγῆς ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Εὐγενίου Μιχαηλίδου Δ. θεολογίας καὶ Ἀραβικῆς φιλολογίας. Τόμος Α΄ καὶ Β΄ Ἀλεξάνδρεια 1960 - 1961.

6. Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος Ἰακώβου, «Τὸ κατ' ἀρχήν», ἤτοι σχέσις Ἐκκλησίας καὶ πολιτείας. Ἀθῆναι 1961.

7. Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονυσίου, Μοναστῆρι Βυτουμᾶ, μία ἑστία πολιτισμοῦ. Ἀθῆναι 1962.

8. Ἱερομ. Ἀρσενίου Κομπούγια «Ἀνησυχητικὰ σημεῖα τῶν καιρῶν». Ἔκδοσις ἱεροῦ Παρθενῶνος «Παναγίας Γοργοϋπηκόου» Ναύπακτος 1962.

9. «Ἡ Φωνὴ τῆς Ἐρήμου». Μηνιαῖον Δελτίον πνευματικῆς οἰκοδομῆς, ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου Καστορίας. Ἡ ὕλη του ἐκλεκτή, συναρπαστικὴ καὶ λίαν ὠφέλιμος. Συντάκτης: Ἀρχιμ. Σεβαστιανὸς Σεβαστόπουλος.

ΕΞΕΔΟΘΗ

Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, μὲ ὅλας τὰς προφητείας του περὶ τοῦ μέλλοντος μέχρι τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ Παρουσίας καὶ τὰς ἐρωταποκρίσεις μετὰ τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου.

Ζητήσατέ το: Σωτ. Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 37, Βόλον.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΑΠΗΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ἡ «Ἁγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους εἰσέρχεται εἰς τὸ 27ον ἔτος. Οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν συνδρομητῶν εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἀπὸ τὸ α΄ ἔτος 1936, βοηθοῦντες καὶ ἐνισχύοντες τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς ὑλικῶς.

Οἱ τραχεῖς ἀγῶνες οὓς ἀντιμετώπισε καὶ ἀντιμετωπίζει ἡ «Ἁγιορειτικὴ», ἵνα συγκρατηθῇ εἰς τὴν ἐκδοτικήν της ζωήν, εἶναι γνωστοὶ εἰς τοὺς περισσοτέρους, διότι πολλάκις ἐπέμψαμεν ἐκκλήσεις βοηθείας, ἀσχέτως ἂν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἢ ὄχι.

Ἤδη ἀπευθυνόμεθα καὶ πάλιν εἰς τοὺς συνδρομητάς μας καὶ τοὺς παρακαλοῦμεν νὰ ἐνισχύσουν τὴν «Ἁγιορειτικήν» παντοιοτρόπως.

Ὁ σκοπὸς τῆς «Ἁγιορειτικῆς» εἶναι, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ φέρῃ εἰς φῶς τοὺς ἀνεκδότους θησαυροὺς τῶν βιβλιοθηκῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ στηρίξῃ τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν, προφυλάττουσα αὐτοὺς ἀπὸ τὰς διαφόρους πλάνας, αἵτινες κυκλοφοροῦν διὰ τῶν πρακτόρων τῆς ποικιλομόρφου κακοδοξίας.

Ἐὰν εὐαρεστοῦνται ἂς ἐγγράψουν ἕνα ἢ δύο συνδρομητάς.

Ἀναμένομεν λοιπὸν τὰς ἐνεργείας αὐτῶν.

Ἡ Διεύθυνσις

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΔΥΟ ΕΡΓΑ
ΠΑΥΛΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΧΟΖΕΒΙΤΟΥ - ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

α) ΤΟ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΝ, ἤτοι ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ τῶν ἁγίων Πατέρων.

Ἓν γλυκύτατον ἀνάγνωσμα, ἐν ᾧ συνδυάζεται πλήρως τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου, εἶναι ἀναμφιβόλως τὰ Ἀποφθέγματα τῶν ὁσίων Πατέρων τοῦ 4ου αἰῶνος, ἀπαύγασμα ὄντα τῆς ἀγγελικῆς αὐτῶν ζωῆς. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα χαριτῶσαν τὸν νοῦν καὶ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν διὰ τὴν πολλὴν αὐτῶν καθαρότητα, φθέγγεται δι' αὐτῶν τὰ μελίρρυτα λόγια μετὰ τοσαύτης χάριτος, ὥστε ὁ ἀναγινώσκων ταῦτα, ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ ἀναφωνῇ μετὰ τοῦ ψαλμῳδοῦ· «ὡς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγιά σου, ὑπὲρ μέλι τῷ στόματί μου». Ἐν 942 ὀλιγοστίχοις κεφαλαίοις, ἅτινα ἐν εἴδει μικρῶν διηγήσεων ἢ παραδειγμάτων, φθέγγονται ἐν ἁγίᾳ ἁπλότητι εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ Εὐαγγελίου, 130 Πατέρες καὶ ἀσκηταὶ τῆς ἐρήμου κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν, ἀνευρίσκει τις ποικίλους μαργαρίτας, δι' ὧν πλέκεται ὁ στέφανος τοῦ τελειοτέρου βίου, καὶ ἡδυτάτην τροφὴν τοῦ νοὸς καὶ τῆς καρδίας, δι' ἧς τρέφεται ἡ ψυχὴ καὶ αὐξάνει ἐν Κυρίῳ, ἑλκομένη ὡς δι' οὐδενὸς ἄλλου ἀδιάστως, εἰς παραδειγματισμὸν καὶ μίμησιν.

Ἔκδοσις ἀρίστη, μετὰ βυζαντινῶν εἰκόνων.

β') ΟΙ ΑΣΚΗΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ Ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου. (Ἑρμηνεία).

Γενικὴ εἶναι ἡ ὁμολογία ὅτι οὐδεὶς τῶν Νηπτικῶν Πατέρων οὕτω σαφῶς καὶ ἐπιστημόνως ἐξέθετο τὰ τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἡσυχαστικοῦ βίου μυστήρια ὡς ὁ Ἀββᾶ Ἰσαάκ, ὅστις διὰ πείρας μακρᾶς καὶ πολλῶν πόνων γνωρίσας ταῦτα, φανεροῖ μετὰ πολλῆς ἀγάπης, ὡς ὁ ἴδιος λέγει, εἰς τοὺς κατὰ πρᾶξιν καὶ θεωρίαν βουλομένους ἀνάγεσθαι. Ὁ σοφὸς ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης δσάκις μνημονεύει τῶν Λόγων τούτου τοῦ ἁγίου, μετὰ πολλῆς οἰκειότητος καὶ σεβασμοῦ προσαγορεύει αὐτὸν «ὁ ἐμὸς πνευματικὸς φιλόσοφος», πάντες δ' ἀνεξαιρέτως οἱ πατέρες, ὡς στάθμην ἀκριβείας καὶ κανόνα εὐθύτατον καὶ λύχνον διακρίσεως καὶ ὁδηγὸν τῆς τελειότητος θεωροῦσι τοῦτον τὸν Ἅγιον. Ἀσκητικοῦ κυρίως ὄντες περιεχομένου οἱ Λόγοι οὗτοι, εἶναι διὰ τὸν μοναχὸν καὶ πάντα κληρικὸν ὁ ἀκριβέστερος καὶ πιστότερος χειραγωγὸς εἰς τὸν κατὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν παθῶν τῆς κακίας πόλεμον καὶ τὴν κατόρθωσιν ὑψηλοτέρου βίου, ἀλλὰ καὶ διὰ πάντας τοὺς χριστιανοὺς καὶ δὴ τοὺς τὰ πνευματικὰ ἐρευνῶντας, ἀποτελοῦσι ταμεῖον πασῶν τῶν ἀρετῶν καὶ ὑπόδειγμα τῆς κατὰ τὰς εὐαγγελικὰς ἐντολὰς τελειοτέρας ζωῆς.

Οἱ βουλόμενοι ζητησάτωσαν ταῦτα:

Ἐν Ἑλλάδι: κ. Σωτήριον Ν. Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 37, Βόλον.

Ἐν Κύπρῳ: Ἱ. Μονὴν Καλογραιῶν ἁγίου Γεωργίου Ἀλαμάνου, Ἐπ. Λεμεσοῦ, καὶ κ. Μιχαὴλ Λάμπρου, βιβλιοπωλεῖον «Ἀναγέννησις» Τ.Κ. 35, Λάρνακα.

Ἐν Ἱεροσολύμοις: κ. Βασίλειον Ρίτταν, κατάστημα ἁγιοταφιτικῶν εἰδῶν, T. K. 4124, Jerusalem - Jordan.

Διεύθυνσις
ΠΑΥΛΟΣ ΜΟΝΑΧΟΣ
GREEK CONVENT
P.O.B. 4074
JERUSALEM - JORDAN

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
Τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1962

Ταχυδρομικὰ ἐσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.
Πᾶσα παραγγελία δέον νὰ συνοδεύηται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀστερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

* Γυμνάσματα Πνευματικά, ἄδετον 70, πανόδετον 95, δερματόδ.	Δραχ.	105.—
* Βίβλος Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου, περιέχουσα 841 ἐρωταποκρίσεις περὶ διαφόρων πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδετον 80, πανόδετον 105, δερματόδετον	»	115.—
* Χρηστοήθεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδετον 80, πανόδ. 105, δερματ.	»	115.—
* Νέα Κλῖμαξ, ἄδετον 75, πανόδ. 100, δερματόδ.		110.—
* Κῆπος Χαρίτων, ἤτοι ἑρμηνεία γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδετον 70, πανόδετον 95, δερματόδετον	»	105.—
* Συμβουλευτικὸν ἐγχειρίδιον, ἤτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἄδετον δρ. 60, πανόδετον 80 δερματόδετον	»	95.—
Νέον Μαρτυρολόγιον (μαρτύρια νεοφανῶν μαρτύρων) ἄδετον	»	80.—
* Περὶ συνεχοῦς Μεταλήψεως, μὲ συγγίλιον τοῦ Πατριάρχου Κων)πόλεως Γρηγορίου, ἄδετον 25	»	35.—
Ἀόρατος πόλεμος, ἄδετον	»	25.—
Ἐξομολογητάριον	»	35.—
* Θεοτοκάριον, νέα ἔκδοσις πολυτελής, ἄδετον 40, πανόδ. 50, δερμ.	»	70.—
* Τὸ Πανηγυρικὸν τοῦ Νικοδήμου	»	8.—
* Προσευχητάριον, Α. Δ. Σιμωνώφ, ἄδετον 30.— πανόδετον	»	40.—
* Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματικαὶ ὁμιλίαι, σελ. 250 ἄδετον 30.—, πανόδετον	»	40.—
* Ἀββᾶ Δωροθέου, οἱ κατανυκτικοὶ λόγοι, ἄδετον 25, πανόδ. 40 δερματόδετον	»	55.—
* Κατηχήσεις ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, μὲ τὴν ἐν τῷ τέλει διαθήκην του, ἄδετον 45, πανόδ. 65, δερματ.	»	75.—
* Βίος καὶ πολιτεία ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, ἄδ. 25, παν.	»	35.—
* Λόγοι ἀσκητικοὶ τοῦ Μεγ. Βασιλείου εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν, ἄδετον	»	20.—
* Ἐκλογὴ ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας	»	10.—
* Σωτηρία ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον καὶ λοιπὰς ἁγιωτάτους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοσ. ἄδ. 10.— δεμ.	»	15.—
* Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανούς, Βασιλείου Μπάμια ἱερέως, ἄδετον δρ. 25, δεμένον	»	35.—
* Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσιάτου	»	15.—
* Νέος Εὐεργετινὸς » » »	»	10.—
* Μαλθουσιανισμὸς ἢ τὸ ἔγκλημα τῆς Γενοκτονίας » κατάλληλον διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικούς	»	10.—
Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι, τοῦ αὐτοῦ	»	25.—
* Λαυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου	»	20.—
* Λαυσαϊκόν, Λαύσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικὰ διηγήματα)	»	20.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

* Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὅσιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν Ἄθῳ . .	Δραχ.	2.—
* Λειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου	»	15.—
* Ἡ ἐρημῖτις Φωτεινή, Ἰωακεὶμ Σπετσιέρη	»	7.—
* Ἐγκόλπιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετισμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Σταματελάτου, σελ. 216, ἄδετον 18.—, πανόδετον.	»	28.—
* Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδετον 15.—, δεμένον	»	25.—
* Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν	»	5.—
* Θησαυρὸς εὐχῶν διὰ πᾶσαν ἀνάγκην, τοῦ αὐτοῦ, ἄδετον 5, πανόδ.	»	10.—
* Βιβλίον ψυχοσωτήριον τοῦ αὐτοῦ	»	2.—
* Εὐχαὶ κατ' ἀλφάβητον ἐν εἴδει Χαιρετισμῶν εἰς τὸν Ἰ. Χριστὸν	»	2.—
* Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατῆς (θρησκευτικὸν διήγημα) . .	»	5.—
* Περὶ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πέραν τοῦ τάφου αἰωνίας ζωῆς, † Ἰωακεὶμ Σπετσιέρη	»	4.—
* Εὐαγγελικὸς Κῆπος, Σάββα μοναχοῦ Φιλοθεΐτου . . .	»	5.—
* Κατηχ. διδασκαλία ψυχωφελὴς πρὸς νέον κλπ., τοῦ αὐτοῦ	»	10.—
* Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως μὲ προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέπης	»	2.—
* Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων . .	»	1.50
* Ἀπαραίτητοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν	»	1.50
* Ὁ ἐπιτάφιος τῆς Θεοτόκου	»	1.50
* Ἀποκαλύψεις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Ἀγριτζόμπανον	»	1.50
* Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς .	»	2.—
* Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὸν Κ. Η. Ι. Χριστὸν	»	2.—
* Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ κατὰ τοῦ πολέμου	»	2.—
* Παρακλητικὸς Κανὼν καὶ τὰ θαύματα τῆς Γοργοϋπηκόου . .	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὴν Πορταΐτισσαν τῶν Ἰβήρων . . .	»	2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον, Ἀλεξ. Μωραϊτίδου	»	2.—
* » » καὶ Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον	»	2.—
* » » εἰς πάντας τοὺς ἁγίους μὲ 3 εὐχὰς πρὸς τὴν Θεοτ.	»	1.50
* » » εἰς τὸν ἅγ. Ἀντίπαν Περγάμου, θεραπευτὴν ὀδόντων	»	1.50
* Ὁ Μέγας Κανών, Ἀνδρέου Κρήτης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν τίμ. Σταυρὸν μὲ 2 εὐχὰς πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμ.	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου τοῦ 15Αὐγούστου καὶ ἡ παράκλησις τῆς Γλυκοφιλούσης	»	2.—
* Χαιρετισμοὶ πενθοχαρμόσυνοι πρὸς τὸν παναγ. καὶ ζωοδ. τοῦ Σωτῆρος τάφον	»	1.50
* Χαιρετισμοὶ εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης	»	1.50
* Εὐχὴ βασκανίας ἐλλείψει ἱερέως	»	1.—
* Δίπτυχα ζώντων καὶ τεθνεώτων	»	1.—
* Τὸ ἐξάκουστον προσκυνητάριον τοῦ σπηλαίου Ἁγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.	»	2.—
* Ἐξορκισμοὶ Μ. Βασιλείου καὶ Ἰ. Χρυσοστόμου μὲ τὴν εὐχὴν εἰς ψυχορραγοῦντα τοῦ ἁγίου Νήφωνος	»	2.—
* Ὁ Παράδεισος, Ἰωάννου Μηνᾶ, γλαφυρότατον	»	8.—
* Ὁ καλὸς φίλος καὶ ἰατρὸς κάθε ἀσθενοῦς, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

* Σειρὰ «Ἁγιορ. Βιβλιοθ.» ὁλόκληρον τὸ κβ΄, κγ΄ καὶ κδ΄ ἔτος 1957-58-59-60 ἕκαστον ἄδετα	Δρ.	50.—
* Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ παιδικά του χρόνια, κατάλληλον διὰ τοὺς μικροὺς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κ.λ.π.	»	2.—
* Ὁ ἀδελφὸς τῶν φυλακισμένων, Ἰωάννου Μηνᾶ	»	2.—
* Βίος τοῦ ἁγ. Ρηγίνου, Ἐπισκ. Σκοπέλου	»	1.50
* Ἡ Μόνικα, μήτηρ τοῦ ἁγ. Αὐγουστίνου, παράδ. χριστ. μητρὸς	»	2.50
* Ἡ ἁγία Συγκλητική, παρηγορητικὴ διήγησις διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.50
* Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ. 88	»	3.—
* Ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς, περὶ θείας Κοινωνίας	»	2.50
* Ἡ ἁγία Γραφή, ἀνάλυσις αὐτῆς	»	2.50
* Μικρὸν εὐχολόγιον. Εὐχαὶ παρακλητικαὶ Μάμαντος καὶ Τρύφωνος μὴ ὑπάρχουσαι εἰς τὰ εὐχολόγια, ἐλαφρῶς δεδεμένον . . .	»	2.50
* Ἁγιορειτικὴ ἑρμηνεία θ. Λειτουργίας, σελ. 80 πυκνοτυπωμέναι	»	3.—
* Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Χρυσοβαλλάντου	»	2.50
* Τετρακτύς, βιβλίον πατερικόν, Κωνστ. Ζερβοῦ πρωτοπρεσβ. .	»	8.—
* Ἡ Χαρὰ τῶν Ἀγγέλων Τζάνου Γουγουτᾶ, ἱερέως	»	10.—
* Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ » » »	»	8.—
* Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, Ἰννοκεντίου Ἐπισκ.	»	5.—
* Γνῶθι σαυτὸν Γ. Περατικοῦ	»	1.50
* Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Χοζοβιωτίσσης ἐν Ἀμοργῷ	»	10.—
* » » » τῶν Ἁγίων Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου .	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου Πατρ. Κων)πόλεως	»	10.—
* » » » τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου . . .	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Τριανταφύλλου, Ζαγορᾶς Βόλου	»	10.—
* » » » τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ	»	10.—
* » » » ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλ. ιθ΄ Αὐγούστου	»	10.—
* » » » τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, πανηγυρικὴ	»	10.—
* » » » τῆς Παναγίας Γεροντίσσης	»	10.—
* » » » τῶν 20 ἁγίων Ἀναργύρων μετὰ παρακλήσεως		10.—
* » κοινὴ 2 Μαΐου καὶ 18 Ἰανουαρίου, Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατρ. Ἀλεξανδρείας	»	10.—
* » » » Δημητρίου τοῦ Νέου ἐκ Λιγουδίστης Τριφυλ.	»	10.—
* » » » Συμεὼν τοῦ ἀνυποδήτου	»	10.—
» » » Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως	»	10.—
» » » Ἀποστόλου Παύλου	»	10.—
» » » τοῦ ἁγ. Γεωργίου Ἰωαννίνων	»	10.—
» » » ἁγίου Ἀχιλλείου	»	15.—
» τοῦ μνημοσύνου κατὰ τὴν τάξιν τοῦ ἁγίου Ὄρους	»	20.—
Ὕμνος πρὸς τὸν ἅγιον Ἀχίλλειον, Ἀχιλλείου ἱεροδιακόνου	»	5.—
Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μοδέστου	»	10.—
» καὶ βίος ἁγίου Νείλου	»	15.—
» » » ἁγίας Κυριακῆς	»	10.—
» » » τῆς ὁσίας Πελαγίας	»	5.—
» » » Μάμαντος	»	10.—
» τῆς ἁγίας Εἰρήνης	»	10.—
» » » Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ	»	30.—
» » » Ἀρσενίου τοῦ Νέου	»	15.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀποστολικὴ Σαγήνη	Δραχ.	70.—
* Ἐγκόλπιον νηστείας, ἤτοι πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν οἱ Χριστιανοὶ καθ' ὅλας τὰς νηστείας τοῦ ἔτους, βάσει τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου	»	1.50
* Οἱ διδάσκαλοι τῆς Νοερᾶς Προσευχῆς. Ἀναστασίας Περατικοῦ	»	8.—
* Τὸ ἑορταστικὸν ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι τεῦχος τῆς «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης»	»	15.—
Ἁγία Γραφὴ καὶ πονηρὰ πνεύματα, Ἐπιφ. Θεοδωροπούλου ἱερ.	»	15.—
Ἔχει ἡ Ἐκκλησία ἐξουσίαν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν; τοῦ ἰδίου	»	15.—
Κουκουζέλισσα, ἡ οἰκονόμισσα τῆς Μ. Λαύρας	»	20.—
Ὁ Ὁδοιπόρος, Φιλοθέου Ζερβάκου ἀρχιμ.	»	15.—
Ἑτεροδιδασκαλιῶν ἔλεγχος ἢ περὶ χορῶν, τοῦ ἰδίου	»	3.—
Ἱερὸς πόλεμος κατὰ τῆς βλασφημίας, τοῦ ἰδίου	»	10.—
Μέγα καὶ θαυμαστὸν προσκύνημα εἰς Παλαιστίν. καὶ Σινᾶ, ἰδίου	»	25.—
Ἡ «Ρόδη», θρησκευτικὸν διήγημα, Μαγδαληνῆς Μοναχῆς	»	20.—
Ὁ Γυναικεῖος μοναχισμός, τῆς ἰδίας Μοναχῆς	»	25.—
Ἡ αἰχμάλωτος τοῦ Ἀσᾶ, θρησκευτικὸν διήγημα κατάλληλον διὰ τὰς νεάνιδας, τῆς αὐτῆς Μοναχῆς	»	25.—
Θησαυρὸς ἁγίων, ἤτοι Παρακλητικοὶ Κανόνες, ἄδετον	»	40.—
Χρυσόβουλλα καὶ τυπικὰ τῶν Βυζ. αὐτοκρατόρων τοῦ Ἁγ. Ὄρους	»	20.—
Ὁ Νόμος καὶ αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, Σ. Φιλαρέτου	»	10.—
Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν	»	10.—
Πίστις καὶ γνῶσις, Κων. Τσαταλοῦ, ἀντισυνταγματάρχου	»	10.—
Θ. Ζωγράφου, Κυριακοδρόμιον Ἀποστόλων, μόνον ὁ Β΄ τόμος	»	130.—
Κυριακοδρόμιον Θ. Ζωγράφου, ἄδετον, τόμος αὐτοτελὴς	»	50.—
Ἑρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν, Θ. Ζωγράφου, τόμοι 11 ἄδετον	»	200.—
Συναξαριστὴς Δουκάκη, Σεπτέμβριος, δεμένος	»	50.—
» Ὀκτώβριος, Δεκέμβριος, ἕκαστος δεμένος	»	60.—
» Ν)βριος, Ἰαν)ριος ἕκαστος δεμένος	»	65.—
» Φ)ριος καὶ Μάρτιος » δεμένος	»	55.—
Μέγας Συναξαριστὴς πατρὸς Ματθαίου ὁ τόμος ἄδετος 90, πανόδ.	»	110.—
Δογματικὴ Χρ. Ἀνδρούτσου	»	150.—
Ἀνωτέρα ἐπισκίασις ἐπὶ τοῦ Ἄθω· ὅλαι αἱ θαυματουργοὶ εἰκόνες μὲ τὰ θαύματά των, ἄδετον	»	40.—
Γεροντικὸν ἢ ἀποφθέγματα τῶν ἁγίων Πατέρων, Παύλου Χοζεβίτου, Ἱεροσόλυμα	»	35.—
Ἀσκητικοὶ Λόγοι Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν τοῦ ἰδίου	»	50.—
Χαραυγὴ στὸ χωριό, ὑπὸ Δημ. Εὐσταθοπούλου	»	40.—
Μέγας εὐεργετινὸς τόμ. α΄ καὶ β΄ πανόδετοι, ἕκαστος τόμος	»	120.—
Φιλολογικὴ καὶ κριτικὴ ἱστορία, Κοντογόνου, ὁ α΄ τόμος λινόδετος	»	200.—
Ὁ Χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Κ. Καλλινίκου	»	120.—
Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ » »	»	30.—
Ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία » »	»	35.—
Τὰ θεμέλια τῆς πίστεως » »	»	60.—
Πέραν τοῦ τάφου » »	»	40.—
Θεοτοκιὰς » »	»	35.—
Ἡ ἐξομολόγησις » »	»	15.—
Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτη	»	20.—
Πολύτιμος μαργαρίτης, τοῦ ἰδίου	»	25.—
Ἐθνικὰ προβλήματα, τοῦ αὐτοῦ	»	25.—
Ἐμποδίζει ὁ πόνος τὴν ὕπαρξιν εὐτυχίας; Ἀγαθ. Κοτρώνη	»	35.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Κυριακοδρόμιον Θεοτόκη, 2 τόμοι δεμένοι, ἕκαστος ἀνὰ	Δραχ.	80.—
Γενικὴ ἱστορία Βοσσουέτου, 2 τόμοι πλήρεις, λινόδετοι καινουργεῖς, Κων)πολις 1817	»	300.—
Στὰ δόντια τῶν θηρίων, Χρ. Καλύβα	»	25.—
Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, Θεοκλήτου μοναχοῦ	»	50.—
Ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἁγ. Νικοδήμου τοῦ ἁγιορείτ. ἄδετ. 75, δεμ.	»	90.—
Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, ὁ ἥρως τῆς ἐρήμου	»	7.—
Κλῖμαξ, Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, δερματόδετος	»	120.—
Πηδάλιον πανόδετον	»	225.—
Ἁμαρτωλῶν Σωτηρία	»	45.—
Θύρα Μετανοίας	»	35.—
Θησαυρὸς Δαμασκηνοῦ	»	45.—
Τὰ θεμέλια τῆς ἱστορίας, ἤτοι σειρὰ πρώτων πραγμάτων, ὑπὸ Μ. Δ. Κ., βιβλίον πλουσιώτατον, ἄδετον δρ. 50, πανόδετον	»	60.—
Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν Νηπτικῶν, τόμος α΄, β΄, γ΄ καὶ δ΄ ἄδετα, ἀνὰ	»	100.—
Τετραευαγγέλιον ἁγιορειτικὸν	»	17.—
Θεῖαι ἐκδηλώσεις, Π. Ν. Ἀντύπα	»	15.—
Συμεὼν Θεσσαλονίκης τὰ Ἅπαντα, δερματόδετον	»	160.—
Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, Ἀσκητικὰ εἰς τὴν καθομιλουμένην, πανόδ.	»	80.—
Διδαχαὶ καὶ λόγοι, Ἠλία Μηνιάτη, δερματόδετον	»	60.—
Ταμεῖον ὀρθοδοξίας, Ἐπισκόπου Καμπανίας Θεοφίλου, ἄδεταν	»	50.—
Μαργαρῖται Χρυσοστόμου, πανόδετον	»	60.—
Τάξις διαφόρων Δοξολογιῶν κ λ.π.	»	15.—
Ἄνθη καὶ Κρῖνα ὀρθοδοξίας	»	6.—
Ἐγκόλπιον Ὀρθοδόξου χριστιανοῦ	»	7.—
Τυπικόν, ἤτοι Κανονικὸν	»	10.—
Θεῖον προσευχητάριον, πανόδετον	»	12.—
Προσκυνητάριον Μοναστηρίου Βαρλαὰμ Μετεώρων	»	10.—
Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου, τὰ εὑρισκόμενα πάντα	»	230.—
Ἑορτοδρόμιον Νικοδήμου ἁγιορείτου, δερματόδετον	»	300.—
Τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως	»	10.—
Θεοφυλάκτου Ἀρχιεπ. Βουλγαρίας Ἅπαντα, τόμος τέταρτος. Βενετία 1763. Περιέχων ὑπομνήματα εἰς Ὡσηέ, Ἀββακούμ, Ἰωνᾶν, Ναοὺμ καὶ Μιχαίαν, πρὸς δὲ καὶ ἑρμηνεία εἰς ὅλους τοὺς Ψαλμούς, ὑπὸ Εὐθ. Ζηγαβινοῦ σ. 1036. Μέγ. 42Χ28, κιλ. 5 250	»	2000.—
Ἀδὰμ Ζοιρνικαβίου, αἱ λοιπαὶ δώδεκα τῶν ιθ΄ πραγματειῶν, τῶν περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐκ μόνου τοῦ Πατρός. Καὶ Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ κεφάλαια συλλογιστικὰ πεντήκοντα καὶ ἑπτὰ πρὸς Λατίνους. Καὶ Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλέως πρὸς Σωφρόνιον Ποκζάσκι, Ρέκτορα τῆς ἐν Κιεβίῳ Σχολῆς καὶ ἐν Γιασίῳ τῆς Μολδοβλαχίας ἡγουμενεύσαντα, ἀπάντησις. Τόμος Β΄, ἔκδοσις Πετρουπόλεως 1797. Σελίδες 752. Μέγεθος 38Χ24, βάρους 4 1)2 κιλὰ	»	1500.—
Σύνοψις παγκοσμίου ἱστορίας, ὑπὸ Γ. Οὐηβέρου, μεταγλωττισθεῖσα ἐκ τῆς Γερμανικῆς ὑπὸ Α. Ι. Ἀντωνιάδου, τόμοι 2, δεμένο	»	80.—
Ὁ Γεροστάθης, δερματόδετον	»	50.—
Τροπαιοφόροι νέοι τῆς Βίβλου, Τιμ. Α. Χρήστου ἱερέως	»	5.—

ΒΕΝΕΤΙΑΣ

Ἀπόστολος Βενετίας 1766 καινουργὴς δερματόδετος	Δρχ.	150.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀπόστολος, Βενετίας 1842, δερματόδετον	Δρ.	100.—
Ἀπόστολος, Ἀθῆναι 1894, πανόδετον	»	50.—
Πανθέκτη, ἤτοι Τριῴδιον καὶ Πεντηκοστάριον πλῆρες, μὲ δέσιμον παλαιόν, ὅλο δέρμα μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει	»	300.—
Ἱερὸν Πηδάλιον. Πρώτη ἔκδοσις. Λειψία ΑΩ (1800), πρόκειται περὶ κειμηλίου, μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει, δερματ.	»	1500.—
Ἑορτολόγιον περιέχον δοξαστικά, ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια ἁγίων καὶ Τριῳδίου καὶ Πεντηκοσταρίου, δοξαστικὰ τῆς Ὀκτωήχου κλπ. Παρακλ. Κανόνας ἐπὶ ἐξομολογήσει ἁμαρτωλοῦ, μικρὸν ἁγιασμὸν κλπ., πλουσιώτατον, ἔκδ. α΄ Βενετία 1857	»	100.—
Τριῴδιον κατανυκτικόν. Βενετία 1700, μεταχειρισμ. δερμ. Ἐκτιμᾶται διὰ τὴν ἀρχαιότητα μᾶλλον παρὰ διὰ χρῆσιν ὡς Τριῴδιον	»	400.—
Ἐξομολογητάριον, Νικοδήμου ἁγιορ. Βενετ. 1868, δεμέν. καινουρ.	»	80.—
Πεντηκοστάριον. Βενετία ᾳωε΄ (1805) μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ δέσιμον καινουργὲς καὶ ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν	»	300.—
Εὐαγγέλιον τὸ μέγα. Βενετία ᾳψογ΄ 1773 μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ νέον δέσιμον	»	500.—
Πεντηκοστάριον Βενετία 1884 μὲ δέσιμον καινουργὲς ὡραῖον	»	300.—
Καλοκαιρινή. Βενετία ᾳψπ΄ (1780) καινουργὴς δερματόδετος	»	300.—

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Θεωρία καὶ πρᾶξις τῆς βυζ. μουσικῆς Παναγιωτοπούλου . .	»	35.—
Ἀναστασιματάριον Ἰωάννου, ἄδετον	»	50.—
Λοξολογία 25ης Μαρτίου, Κ. Ψάχου δεμένη	»	25.—
Ἀκολουθία τοῦ βαπτίσματος, ἀρραβῶνος, γάμου, πεζὸν καὶ μουσικόν, χαρτόδετον	»	20.—
Μελῳδήματα Σκιάθου, Γεωργίου Ρήγα, οἰκονόμου	»	25.—

Λὲν εὐθυνόμεθα δι' ἐνδεχομένας ὑπερτιμήσεις.

Περιοδικὸν «ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Ἐγγραφῆτε συνδρομηταὶ δι' ἓν ἔτος δοκιμαστικῶς. Ἔχετε πολὺ νὰ ὠφεληθῆτε. Συνδρομὴ ἐτησία δρχ. 30 καὶ διὰ τὰς Μονὰς 50. Εἶναι μηνιαῖον, ἀλλὰ ἐκδίδεται εἰς διπλᾶ τεύχη ἀνὰ δίμηνον.

Διεύθυνσις: Σωτ. Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 37, Βόλον

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΤΟΣ ΚΖ'. (τεῦχος 2ον) 1962 ΑΡ. 307 - 308



ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ & ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
Ὑπό τάς εὐλογίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Μάρτιος - Ἀπρίλιος

Διευθυντὴς - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 37

ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Ἀνάστασις! Τὸ κοσμοϊστορικώτερον καὶ τὸ χαρμοσυνώτερον γεγονός! Ἡ ἑορτὴ τῶν ἑορτῶν καὶ ἡ πανήγυρις τῶν πανηγύρεων! Ἡ βασιλὶς καὶ κυρία τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους, ἡ κλητή, ἡ ἁγία ἡμέρα.

Ἀνάστασις!

Γεγονὸς ἀξιομνημόνευτον καὶ τόσον μέγα καὶ θεμελιῶδες, ὥστε ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία νὰ θεωρήσῃ χρέος της, ὅπως μᾶς ὑπενθυμίζῃ αὐτὴν εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης ἑβδομάδος.

Ἀνάστασις! Ἡ ἡμέρα τοῦ θριάμβου τοῦ Πνεύματος καὶ τῆς ἀρετῆς, ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη καὶ ἐξαίρετος, εἰς τῆς ὁποίας τὸν ἑορτασμὸν ἐδόθη μοναδικὴ τιμὴ καὶ αἴγλη. Ἀνάστασις! Τὸ ὑπέρτατον Σύμβολον τῆς πίστεώς μας καὶ ἡ βάσις τῆς Ὀρθοδόξου λατρείας.

Ἂν ἀφαιρέσῃ κανεὶς τὴν Ἀνάστασιν ἀπὸ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, ἡ πίστις ματαιοῦται καὶ πάντα τὰ πιστευόμενα. «Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ἡμῶν» διαγγέλλει τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, ὁ πνευματέμφορος Παῦλος.

Ἀνάστασις! Ἡμέρα θεία, μεγαλοπρεπής, ἱερά!

Κατ' αὐτὴν τὴν ἁγίαν ἡμέραν ὁ Χριστὸς ἀνέστη, ὁ θάνατος κατηργήθη,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὁ ᾅδης ἐσκυλεύθη, τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων συνανέστη τῷ ἀναστάντι Χριστῷ, τὸ σκότος ἐλύθη, ἡ προπατορικὴ πληγὴ ἰάθη, ἡ ἁμαρτία ὁλοσχερῶς συνετρίβη καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐγένετο κληρονόμος τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

«Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ» ᾄδει προφητικώτατα ὁ θεῖος Ὑμνῳδός.

Λαμπροφόρος Ἀνάστασις! Πηγὴ τῆς χαρᾶς καὶ τῆς αἰσιοδοξίας, πηγὴ τῆς ἐλπίδος, τῆς εἰρήνης, τῆς δυνάμεως!

Ποία καρδία δὲν πάλλεται ἐκ χαρᾶς ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς λέξεως Ἀνάστασις; Ποία ψυχὴ δὲν σκιρτᾷ ἐκ πνευματικῆς ἀγαλλιάσεως καὶ εὐφροσύνης;

Ὁ Χριστὸς ἐγένετο ὁ θριαμβευτὴς τοῦ ᾅδου καὶ τοῦ θανάτου, ὁ Χριστὸς ἀνέτειλεν ὑπὲρ τὸν ἥλιον. Ἐκ τοῦ τάφου θανατώσας τὸν θάνατον διὰ τοῦ θανάτου. Ἐκ τοῦ τάφου του ἀνέτειλεν ἡ χαρά, ἡ εἰρήνη, ἡ καλωσύνη! Ἐκ τοῦ θεοδόχου τάφου του προέκυψεν ἡ ζωή, ἡ ἀγάπη καὶ ἐπήγασαν χείμαρροι πρωτοφανοῦς φωτός. Ὁ τάφος τοῦ Κυρίου κατέστη τὸ σεβασμιώτερον σημεῖον τῆς γῆς, διότι ἐν αὐτῷ ἀπετέθη ὡς νεκρὸς ὁ ἀθάνατος.

Σωτηρία καὶ ἀθανασία ἀνέτειλεν ἀπὸ τὸν Ζωοδόχον τάφον του. Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ κατέχῃ χαρὰ τὰς ψυχὰς τῶν Χριστιανῶν ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει τοῦ Σωτῆρος, ἀφοῦ τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως ἐλάμπρυνε τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ ἔφθασε μέχρι τῶν κευθμώνων τοῦ ᾅδου;

Ὁ Χριστὸς κατέβη μέχρις ᾅδου διὰ νὰ ἀπελευθερώσῃ τοὺς δεσμώτας. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ ἔγινεν ἡ γέφυρα ἡ μετάγουσα ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν, ἐκ τῶν προσκαίρων πρὸς τὴν ἀληθινὴν μακαριότητα. Οἱ πρὸ Χριστοῦ ἀποθνήσκοντες, κατήρχοντο εἰς τὰ σκοτεινόμορφα βασίλεια τοῦ ᾅδου, ἐξ ὧ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος αἱ ψυχαὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὴν αἰώνιον χαρὰν καὶ εὐφροσύνην.

«Ἀναστάσεως ἡμέρα λαμπρυνθῶμεν λαοί, Πάσχα Κυρίου Πάσχα· ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωήν, καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν Χριστὸς ὁ Θεός, ἡμᾶς διεβίβασεν ἐπινίκιον ᾄδοντας».

Κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἔλαβε πέρας τὸ μέγα καὶ προαιώνιον μυστήριον τῆς βουλῆς τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν θέωσιν καὶ τὴν λύτρωσιν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ προμηνύει, ἐπισφραγίζει καὶ ἐπικυρώνει καὶ τὴν ἰδικήν μας ἀνάστασιν καὶ ἀποτελεῖ ἐγγύησιν τῆς μελλούσης ζωῆς.

«Εἰ πιστεύομεν, ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ» διαβεβαιώνει ὁ θεῖος Παῦλος.

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ τὸ βάθρον τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ὁ Γολγοθᾶς ὑπῆρξεν ἡ πάλη ζωῆς καὶ θανάτου, ὁ θρίαμβος τῆς ἀδικίας καὶ τοῦ φθόνου.

Ἡ Ἀνάστασις ὑπῆρξεν ὁ θρίαμβος τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης.

Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ἡ πηγὴ τῆς δυνάμεως, δι' ἧς δυνάμεθα πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ.

Ὁ Χριστὸς διὰ τῆς Ἀναστάσεως ἐδίδαξεν, ὅτι πάντοτε τοῦ θριάμβου προηγεῖται ὁ κόπος, τῆς νίκης ἡ θυσία, τῆς χαρᾶς ἡ θλῖψις, τῆς ζωῆς ὁ θάνατος.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΟΥ

Κατὰ τὰς γνωστὰς πλέον εἰδήσεις, τὴν 14ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ., ἔγινεν ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου Προκαθημένου τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, παραιτηθέντος τοῦ ἀπὸ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ.κ. Ἰακώβου Βαβανάτσου, ἀναδειχθέντος τοῦ ἀπὸ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ.κ. Χρυσοστόμου. Ἡ ἐκλογὴ αὕτη ἀπέβη ἱστορική, διότι ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν εἶχε νὰ παρουσιασθῇ τοιαύτη πλειοψηφία, διότι ὁ ἐκλεγεὶς συνεκέντρωσε ψήφους 54 ἔναντι 57 ψηφισάντων, ἤτοι 95% τῶν ψήφων. Μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων, ἠνοίγησαν αἱ πύλαι τοῦ Ναοῦ καὶ εἰσῆλθεν ἀθρόως ὁ λαός, ἔξαλλος ἀπὸ χαράν, φωνάζων: Ἄξιος, Ἄξιος. Ζήτω ἡ Ὀρθοδοξία.

Μετὰ τὸν ψαλλέντα πολυχρονισμὸν τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου, μετέβη οὗτος μετὰ τῆς ἀκολουθούσης συνοδείας Αὐτοῦ εἰς τὸν ἀνδριάντα τοῦ Ἐθνομάρτυρος Χρυσοστόμου Σμύρνης, Γέροντός του, τὸν ὄπισθεν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ, καὶ ἔψαλλε «παραστατικὸν τρισάγιον» ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

Οὕτω ὁ Κύριος ἔσωσε καὶ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὴν Ἐκκλησίαν του κινδυνεύουσαν, καθόσον ὁ ἐκλεγεὶς φέρεται ἀκεραίου χαρακτῆρος καὶ ἀδιάβλητος ἤθους, ὡς καὶ μεγάλην ἐμπειρίαν πρὸς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας, προσόντα ἐγγυώμενα τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ὑψηλοῦ προορισμοῦ του, εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ὁποίου ἐμπίπτει καὶ ἡ ἐκκαθάρισις τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὰ ἀναφυέντα σαπρόφυτα.

Ἂς οἰκειοποιηθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἐκ τοῦ τάφου τοῦ Κυρίου ἀνατείλασαν χαρὰν καὶ δύναμιν.

Χριστὸς ἀνέστη! ψάλλουν ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι. Εἶναι ὕμνος χαρᾶς καὶ θριάμβου πρὸς τὸν Ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν καὶ καθελόντα τοῦ θανάτου τὸ κράτος.

Ἂς ὑμνήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀγαλλομένη τῇ ψυχῇ τὸν Ἀναστάντα Κύριον καὶ ἂς ψάλωμεν ὕμνους νικητηρίους πρὸς τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς καθήμενον καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἐντυγχάνοντα.

«Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθείς, ὃς καί ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν» διακηρύττει τρανῶς ὁ οὐρανοβάμων Ἀπόστολος.

Ἂς ἑορτάσωμεν «Πάσχα τὸ μυστικὸν» ἀπελευθερούμενοι, ὡς οἱ Ἰσραηλῖται ἐκ τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἡμεῖς ἐκ τῶν δεσμῶν τῆς ἁμαρτίας. Ἂς ἐγερθῶμεν ἐκ τῶν νεκρῶν ἔργων τῆς ἁμαρτίας, ἵνα «ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν».

Οὕτω θὰ αἰσθανθῶμεν τὸ βαθὺ νόημα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ ψάλλωμεν ἐπαξίως:

«Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα, ἡ μία τῶν Σαββάτων ἡ βασιλὶς καὶ κυρία, ἑορτῶν ἑορτὴ καὶ πανήγυρίς ἐστι πανηγύρεων, ἐν ᾗ εὐλογοῦμεν Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

Ξ. Μ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Τῇ 17ῃ καὶ ὥρᾳ 11.30', ἡμέραν Σάββατον, ἔγινεν ἡ Διαβεβαίωσις εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ, ἐνώπιον τοῦ Ἀντιβασιλέως - Διαδόχου Κωνσταντίνου κατὰ τὰ κεκανονισμένα, καθ' ἣν Διαβεβαίωσιν ὁ ἐκλεγεὶς ὑπεσχέθη ἐπὶ τῇ Ἀρχιερωσύνῃ του, ὅτι θὰ εἶναι πιστὸς εἰς τὰ καθήκοντά του, τηρῶν ἀπαρασαλεύτους τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς Κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Μὲ τὴν ἀναχώρησιν ἐκ τῶν ἀνακτόρων, κατηυθύνθησαν εἰς τὸν Μητροπολ. Ναόν, ὅπου ἔγινεν ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως. Κατ' αὐτὴν παρέστη καὶ ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. κ. Χριστοφόρος. Μετὰ καὶ τὴν τελετὴν τῆς ἐνθρονίσεως, μετέβη ἐν πομπῇ εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅπου καὶ ἐγκατεστάθη.

Κατὰ τὸ τέλος τῆς Ἀκολουθίας τῆς ἐνθρονίσεως ἐν τῷ ναῷ ὡμίλησεν ὡς ἑξῆς:

«Δόξαν καὶ αἶνον ἀναπέμπομεν τῷ τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας δομήτορι, τῷ ποιμένας καὶ λειτουργοὺς ἐν αὐτῇ καταστησαμένῳ, πρὸς προφυλακὴν μὲν τῶν τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας καὶ εὐσεβείας δογμάτων, διδασκαλίαν δὲ καὶ θρησκευτικὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ ἐν Χριστῷ τελείωσιν τῶν τέκνων αὐτῆς.

Εὐλογητὸν ἔστω καὶ δεδοξασμένον τὸ ὑπερύμνητον Αὐτοῦ ὄνομα, ὅτι ἀδιαλείπτως καὶ ἀνυστάκτως προνοεῖ καὶ ἐνεργεῖ τὰ σωτηριώδη ἐν τῇ ἐπὶ γῆς στρατευομένῃ καί, ἀγωνιζομένῃ Ἁγίᾳ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, ἣν περιεποιήσατο τῷ τιμίῳ Αὐτοῦ Αἵματι.

Εἴδομεν τὴν σώτειραν ταύτην Πρόνοιαν ἐν τῇ μακραίωνι ἱστορίᾳ τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ δὴ ἐπ' ἐσχάτων, ὅτε χαλεπὴ καὶ βαρεῖα, ὡς μὴ ὤφελεν, ἐνέσκηψε πληγὴ καὶ ὀργὴ καὶ τὰ νέφη τῶν παθῶν πυκνωθέντα, ἠνάγκασαν ἡμᾶς νὰ ζητήσωμεν, κατὰ τὸ Γραφικόν, «ὕδωρ τῇ κεφαλῇ καὶ πηγὰς δακρύων τοῖς ὀφθαλμοῖς» (Ἱερ. 9, 1), ὅτι ἐγενόμεθα «τοῖς γείτοσιν ἡμῶν μυκτηρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλῳ ἡμῶν».

Καὶ ἰδοὺ ἤδη, τὴν ἄνωθεν βοήθειαν καὶ παντοδύναμον ἀρωγὴν ἐπικαλεσάμενοι οἱ παρὰ Θεοῦ κατασταθέντες πνευματικοὶ ἡγήτορες τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἀκαταίσχυντον ἐλπίδα ἐν Χριστῷ ἐγκολπωσάμενοι, μετὰ πίστεως ἀκραδάντου καὶ μετὰ ζήλου ἀξιεπαίνου ἐπελάβοντο τοῦ θεοφιλοῦς ἔργου τῆς σωτηρίας τοῦ κινδυνεύσαντος νὰ καταποντισθῇ ἐκ τοῦ ὀλεθρίου λαίλαπος ἱεροῦ καὶ ἁγίου σκάφους τούτου.

«Ἐπιστάτα σῶσον ἡμᾶς ἀπολλύμεθα» ἦτο ἡ πρὸς τὸν Κύριον θερμὴ ἔκκλησις καὶ μετ' αὐτὴν ἡ ἐν πίστει καὶ ἐμπειρίᾳ ἐπισκευὴ τοῦ θεοτεύκτου πλοίου καὶ ἡ σοφὴ κατεύθυνσις αὐτοῦ. Ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν καὶ καθοδηγίαν τοῦ Παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν Σύνοδος συγκροτηθεῖσα, διὰ ψήφων Κανονικῶν ἐξελέξατο τὴν ἐμὴν ταπεινότητα ὡς Ἀρχιεπίσκοπον μὲν τῆς Ἀποστολικῆς ταύτης τῶν Ἀθηνῶν Μητροπόλεως, ὡς Πρόεδρον δὲ τῆς ἁγιωτάτης Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Αὐτοκεφάλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ταύτης.

Καὶ ἰδοὺ σήμερον, εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι τοῦ Παναγάθου Κυρίου ἡμῶν, ἐν Ἐκκλησίᾳ πολλῇ καὶ πυκαζούσῃ ἐπὶ παρουσίᾳ ἐν συμπροσευχῇ τῶν Ἀρχῶν καὶ Ἐξουσιῶν τῆς Πατρίδος ἡμῶν, τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς καὶ φιλοχρίστου πληρώματος, ἐν φόβῳ Θεοῦ, ἐν πίστει θερμῇ καὶ κατανύξει βαθείᾳ, ἀνέρχομαι ἐν ταπεινότητι τὰς βαθμίδας τοῦ ἱεροῦ τούτου θρόνου, τὸν ὁποῖον ὁ τῶν ἐθνῶν μὲν οὐρανοβάμων Ἀπόστολος κατεστήσατο, ἐτίμησε

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δὲ καὶ κατηγλάϊσε σειρὰ ὅλη ἱερῶν καὶ ἁγίων ἀνδρῶν, ὧν αἰωνία καὶ ἀγήρως ἔστω ἡ μνήμη.

Ἐν πλήρει γνώσει τῶν ἱερῶν ὑποχρεώσεων καὶ τῶν θεοδιδάκτων καθηκόντων μου, πρῶτον μὲν βαθύτατα ὑποκλίνομαι πρὸ τῆς θείας Μεγαλειότητος, παρ' Αὐτῆς αἰτούμενος τῶν ἁμαρτιῶν μου τὴν ἄφεσιν, καὶ τὴν περισσείαν τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος. Ὁμολογῶ δὲ καὶ κηρύττω ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας ἁπάσης, ὅτι ἀποδέχομαι ἀναντιρρήτως καὶ πιστεύω ἀκραδάντως ὅσα ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν ἐδίδαξε καὶ ἐκήρυσε διὰ τοῦ ἰδίου πολυτίμου καὶ σωτηρίου Αἵματος ἅγια καὶ σωτήρια δόγματα τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, ἅτινα πυκνὸν νέφος ἁγίων Πατέρων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν καὶ ἁγίων Πάντων ἐπίστευσαν καὶ ἐδίδαξαν. Τὴν μητέρα καὶ τροφὸν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σέβομαι καὶ τιμῶ, ὡς κεφαλὴν τῆς Ὀρθοδοξίας· ὡς ἐπίσης ἀναγνωρίζω τὴν ὀφειλομένην τιμὴν καὶ τὸν σεβασμὸν ἀπονέμω εἰς τὰς Ὀρθοδόξους Πατριαρχικὰς Ἐκκλησίας καὶ τὰς Αὐτοκεφάλους τοιαύτας.

Ἐπὶ τούτοις δὲ ἐν ταπεινότητι βαθείᾳ εὐγνωμοσύνην ὁμολογῶν τῷ οὕτω φιλοστόργως τὰ κατ' ἐμὲ οἰκονομήσαντι Θεῷ καὶ Κυρίῳ μου, ἐπικαλοῦμαι τὴν ἐν συνεχείᾳ ἀδιάλειπτον πρός με βοήθειαν τὸ ἔλεος Αὐτοῦ καὶ τὴν προστασίαν.

Οὕτω τοῦ Κυρίου τὰ κατὰ τὴν ἁγίαν Του ταύτην Ἐκκλησίαν καὶ τὰ κατὰ τὴν ταπεινότητά μου οἰκονομήσαντος, φανερὸν ἐγένετο παντὶ τῷ πληρώματι Αὐτῆς, ὅτι οὐ διαλείπει ὁ Σωτὴρ ἡμῶν νὰ ἀπομάσσῃ μὲν τὰ δάκρυα τῶν συμφορῶν τῶν πιστῶν Αὐτοῦ τέκνων, νὰ ἐγείρῃ δὲ ἐν καιρῷ τοὺς διακονήσαντας ταῖς φιλανθρώποις Αὐτοῦ καὶ σωτηρίοις βουλαῖς. Τοιούτους δὲ ἀνέδειξε καὶ ἐν τῇ προσφάτῳ συμφορᾷ τοὺς σεβασμίους καὶ θεοφιλεῖς Ἱεράρχας τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, οἵτινες, ἀποβλέψαντες πρὸς τὸν Κύριον περιεζώσαντο τὰ ὅπλα τῆς πίστεως, ἀντιπαρετάχθησαν κατὰ τῶν τὰ ζιζάνια σπειράντων καὶ ἐν ἀγάπῃ ἀδελφικῇ ἀποκατέστησαν τὴν ἀγαθὴν καὶ σωτήριον τάξιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ, ὁμοψύχως ἀναδείξαντες τὴν ταπεινότητά μου ὡς πρῶτον ἐν ἴσοις ἐν τῇ πρὸς τὴν ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν διακονίᾳ.

Ἐπὶ τῆς οὕτως ἐκδηλωθείσης ἐπ' ἐμὲ θείας ταύτης εὐδοκίας βασιζόμενος, ἀσπάζομαι μὲν πρῶτον ἐν ἁγίῳ φιλήματι πάντας τοὺς προσφιλεῖς ἀδελφοὺς καὶ συνεργοὺς ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου Ἁγίους Ἀρχιερεῖς καὶ προσφωνῶ αὐτοὺς τὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «Χαίρω, ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν» (Β' Κορ. 7, 16).

Χαρὰν δὲ αἰσθάνομαι ἀνεκλάλητον ἐπιπροσθέτως, διότι ἡ μεταξὺ ἡμῶν τῶν Ποιμενάρχων ἀποκατασταθεῖσα ἀγάπη καὶ ὁμόνοια καὶ εἰρήνη, ἔχομεν τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν, ὅτι θὰ ἐπισύρῃ καὶ θὰ βεβαιώσῃ δι' ἔργων τὴν ἀμετάκλητον θείαν ὑπόσχεσιν· «ἐγὼ βοσκήσω τὰ πρόβατά μου καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω αὐτά... Τὸ ἀπολωλὸς ζητήσω καὶ τὸ πλανώμενον ἐπιστρέψω καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσω καὶ τὸ ἐκλεῖπον ἐνισχύσω καὶ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω καὶ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος» (Ἰεζ. 34, 15 - 16).

Ἐπὶ τούτοις, μετὰ τοὺς προσφιλεῖς ἐν Κυρίῳ ἀδελφοὺς καὶ συνεργούς, στρέφω τὴν προσοχήν μου καὶ τὸν ταπεινόν μου λόγον πρὸς πάντας τοὺς εὐλαβεῖς καὶ εὐσεβεῖς καὶ πιστοὺς τῆς Ἐκκλησίας λειτουργούς, τὸν σεβαστὸν ἱερὸν Κλῆρον αὐτῆς, ὧν ἡ κατὰ Χριστὸν Πολιτεία καὶ ἡ διὰ τὸ ποίμνιον ἀγάπη καὶ πρόνοια, ὡς ἐπιτάσσει ὁ Νόμος τοῦ Κυρίου, παρέχουσι τὴν ἐλπίδα, ὅτι δυνάμεθα νὰ προσφωνήσωμεν αὐτούς, διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

προσφωνήσεως: «Χαίρω, ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν». Διὰ νὰ ἐκτελέσῃ ὅμως τὸν προορισμόν του ὁ ἱερὸς ἡμῶν Κλῆρος σὺν τῇ θείᾳ βοηθείᾳ, ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ φροντὶς καὶ μέριμνα ὑπό τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας.

Ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μέν, ἵνα αὕτη, ἐπιμεληθῇ τῆς μορφώσεως καὶ διαπαιδαγωγήσεως αὐτῶν, τῆς ἐπιμελεστάτης δὲ πρὸ τῆς χειροτονίας διερεύνης τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας πρὸς τῇ καλῇ ἐκ τῶν ἔξωθεν μαρτυρίᾳ, ἵνα μὴ τὰ θειότατα ὑπὸ ἀναξίων ἱερουργῶνται.

Τῆς δὲ τῆς ἐφ' ἡμᾶς Πολιτείας ἡ πρὸς αὐτοὺς εὐσεβὴς μέριμνα ἀνάγεται εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ἀναγκῶν καὶ πόρων τῆς Ἐκκλησίας ἐν συνεργείᾳ μετὰ τὴν ἐξεύρεσιν καὶ ἐφαρμογὴν ἀμέσου καὶ λυσιτελοῦς τρόπου ὑλικῆς αὐτῶν ἱκανοποιήσεως, ὅπως οὕτω τὸ βαρύτατον καὶ δυσβάστακτον αὐτῶν ἔργον ἐπιτελῶσιν ἀπηλλαγμένοι οἰκονομικῶν μεριμνῶν, καὶ «ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, καὶ μὴ στενάζοντες». (Ἑβρ. 13,17).

Μετὰ ταῦτα ἐξαιρέτως, ἀναπέμπω θερμὴν δέησιν πρὸς τὸν Κύριον, ἵνα διαφυλάττῃ τὸν Βασιλέα ἐν μακροημερεύσει καὶ ἐνδόξῳ Βασιλείᾳ σὺν πάσῃ τῇ ὑψηλῇ καὶ λαοφιλεῖ Βασιλικῇ Αὐτοῦ οἰκογενείᾳ.

Ὡς ἀρχιστράτηγον δέ, παρακαλῶ ὅπως ἀγαθυνθῇ νὰ ὑποβάλῃ διὰ διαταγῆς Αὐτοῦ τῷ δαφνοστεφεῖ ἡμῶν Στρατῷ τὰς διαπύρους εὐχάς μου, ἵνα ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν Αὐτῆς ἡγεσίαν ὁδηγεῖται οὗτος εἰς ἐνδόξους νίκας, ὁποίας ἡ ταπεινότης μου παρηκολούθει μετὰ καυχήσεως ἐκ τοῦ πλησίον.

Πρὸς τὰς δὲ κατὰ Πρόνοιαν καὶ βουλὴν τοῦ Θεοῦ καταστάθείσας ἐφ' ἡμᾶς Πολιτικὰς Ἀρχάς, μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τηρεῖ τὸν Εὐαγγελικὸν Νόμον, καθ' ὃν «Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω· οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰμὴ ἀπὸ Θεοῦ», θερμὴν ἐκφράζω εὐχήν, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἐνδυναμοῖ καὶ ἐνισχύῃ αὐτὰς ἐν τῷ δυσπαλαίστῳ αὐτῶν ἔργῳ, ἐμπνέῃ αὐταῖς ἀγαθὰς πάντοτε βουλὰς καὶ πράξεις ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας Του, ἐν Πνεύματι ἀμοιβαίας τιμῆς καὶ σεβασμοῦ, πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, ἣν Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, καὶ παρέχῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ εὐσεβεῖ αὐτῆς Ποιμνίῳ τὴν δέουσαν ἄνεσιν καὶ παραψυχήν, «ἵνα ἥρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι» (Α΄ Τιμ. 2,2) εἰς δόξαν Χριστοῦ.

Πρὸς τὸ φιλόχριστον καὶ προσφιλὲς πλήρωμα τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, πάσης τάξεως καὶ μορφώσεως, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε «Κύριος ἀπώσατο», ἀλλὰ πατρικῶς ἀγαπᾷ καὶ καθαρίζει εἰς λαὸν «περιούσιον», ἔχομεν ἤδη ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου νὰ ἀποτείνωμεν λόγον τονώσεως αἰσθημάτων καὶ παρακλήσεως. Ἐκδηλώσεις στοργῆς καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὴν Μητέρα Ὀρθόδοξον ἡμῶν Ἐκκλησίαν, ἐν ᾗ ἐγεννήθησαν καὶ βαπτισθέντες ἀνεγεννήθησαν πνευματικῶς, ἵνα συναθλῶσιν αὐτῇ καὶ ἵστανται ἐν ἑνὶ πνεύματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ τῇ πίστει τοῦ Εὐαγγελίου, «μὴ πτυρόμενοι, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ἐν μηδενὶ ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων». Καὶ ἂν ἔτι, ἐξ αὐτῶν ἐπηρεαζόμενοι πάσχωσιν, ἃς ἔχωσιν ὑπ' ὄψει, καὶ πάλιν κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ὅτι «ἡμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς Αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ Αὐτοῦ πάσχειν, «ἵνα γένωνται τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης εἰς καύχημα Χριστοῦ». (Φιλιππ. 2, 15).

Πρὸ πάντων δὲ ἃς ἀποφεύγωσι τοὺς ὠθοῦντας αὐτοὺς εἰς ὑλιστικὰς θεωρίας καὶ πράξεις ἢ παρασύροντας εἰς ἀποστασίαν ἀπὸ τῶν Ὀρθοδόξων δογμάτων, τὰ ὁποῖα διεφύλαξαν οἱ αἰῶνες ἄψογα καὶ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἀμόλυντα καὶ ἀδιάφορα. Μελετῶσι δὲ τοὐναντίον καὶ πράττωσιν, ὡς λέγει καὶ ὁρίζει καὶ πάλιν αὐτὸς ὁ ἀπόστολος, «ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ἅτινα καὶ ἐμάθον καὶ παρέλαβον καὶ ἤκουσαν» παρὰ τοῦ Κυρίου, τῶν Ἀποστόλων, καὶ τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ.

Τὰ ἀνωτέρω οὐ παύεται ἡ Ἐκκλησία διδάσκουσα, καὶ ποιουμένη ἔκκλησιν εἰς τὰ πρὸς αὐτὴν αἰσθήματα, ἀναφωνεῖ πρὸς αὐτούς:

«Πληρώσατέ μου τὴν χαράν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὸ ἓν φρονοῦντες, μηδὲν κατ' ἐριθείαν μηδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινώσει, ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν» (Φιλιπ. 2, 2-4). Ἂς ἔχωσι δὲ ἀκράδαντον πεποίθησιν, ὅτι ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία περιβάλλει τοὺς οὕτω πολιτευομένους διὰ στοργῆς καὶ ἀγάπης ἀνυποκρίτου, καὶ ἐλπίζει νὰ βλέπῃ αὐτοὺς πάντοτε παρὰ τὸ πλευρόν της, ἀγωνιζομένους ἡρωϊκῶς ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος.

Καὶ ἤδη, πρὶν ἢ κατέλθω τοῦ ἱεροῦ τούτου βήματος, ἃς ἐπιτρέψῃ ἡ Ὑμετέρα ἐν Χριστῷ ἀγάπη, νὰ θίξω ἐν ἀδραῖς γραμμαῖς τὰ γενικὰ ζητήματα, τὰ ἀπασχολοῦντα τὴν σεπτὴν ἡμῶν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἅτινα θὰ συμπεριληφθῶσιν ἐν τῷ λεπτομερεῖ προγράμματι τῶν ἐπιδιώξεων αὐτῆς.

Ἡ μὴ ἐπιδεχομένη ἀναβολὴν ἱεροπρεπὴς τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου μόρφωσις, ἣν τινα ἀπαιτεῖ ὁ Κύριος ἐν ἁγίᾳ Γραφῇ, ὅταν ὑπόσχεται νὰ δώσῃ ἡμῖν Ποιμένας κατὰ τὴν καρδίαν Του, μέλλοντας νὰ ποιμάνωσιν ἡμᾶς, ποιμαίνοντες μετὰ ἐπιστήμης. Ἡ δὲ ὑπόσχεσις αὕτη εὐνόητον, ὅτι προαπαιτεῖ πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τοῦ ἐπιδόξου Κληρικοῦ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία δυστυχῶς βλέπει τώρα μετὰ θλίψεως πραγματοποιούμενον τὸ Γραφικόν, καθ' ὃ «πενθοῦσιν ἤδη αἱ νομαὶ τῶν Ποιμένων καὶ ξηραίνεται ἡ κορυφὴ τοῦ Καρμήλου» (Ἰωσηὲ 1, 2) καὶ πολλοὶ εὐσεβεῖς νέοι, πρὸς τὴν Ἱερωσύνην ἀποβλέποντες, «οὐχ εὑρίσκουσι νομήν» (Θρῆνοι 1. 6). Τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου λεπτομερείας θὰ μελετήσῃ βεβαίως ἡ Ἐκκλησία καὶ θὰ ἐξεύρῃ σὺν Θεῷ τρόπους ἱκανοποιήσεως, διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως κυρίως τῶν προγραμμάτων καὶ τῶν μεθόδων καὶ τοῦ μορφωτικοῦ κανονισμοῦ τῆς Θρησκευτικῆς πρὸς τὴν Ἱερωσύνην ἐκπαιδεύσεως τῶν νέων.

Ἄλλο ζήτημα χρῆζον βαθείας ἐπιστημονικῆς μελέτης, εἶναι τὸ τῶν σχέσεων τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῶν ξένων ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἡ ἕνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων εἶναι ὁ κοινὸς διακάρδιος πόθος ἡμῶν τῶν Ὀρθοδόξων, οἵτινες δὲν παύομεν καὶ δὴ ἐν ἐπισήμοις πρὸς Κύριον δεήσεσι δεόμενοι ὑπὲρ τῆς «τῶν πάντων ἑνώσεως».

Ἐν τῷ κύκλῳ τῶν προσπαθειῶν τούτων ἡ ἡμετέρα Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, σὺν ταῖς πρὸς τὸν Κύριον δεήσεσι, πᾶσαν καταβάλλει προσοχὴν καὶ προσπάθειαν, ἵνα ἀρθῶσι βαθμηδὸν αἱ παρεξηγήσεις καὶ ἐπικρατήσῃ Πνεῦμα Χριστοῦ ἐν ταῖς μεταξὺ ἡμῶν σχέσεσι, χωρὶς βεβαίως νὰ παρεκκλίνωμεν ἐκ τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, τὴν ὁποίαν πίστιν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ ἐννοοῦμεν νὰ φυλάξωμεν.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὸ λεγόμενον Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν, εἰς τὸ ὁποῖον μετέχουσιν ἤδη σύμπασαι αἱ καθ' ἡμᾶς Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, συμβάλλουσαι δι' ἀντιπροσώπων εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ συνεργασίαν καὶ συμβολήν. Ἄλλο γενικῆς φύσεως ζήτημα ἐνδιαφέρον ἀποκλειστικῶς τὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, εἶναι αἱ ἐγ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ρόδῳ συνδιασκέψεις ἁπασῶν τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, αἱ ἀποβλέπουσαι εἰς τὸ ἑξῆς, τὴν ἐν εὑρεῖ κύκλῳ συζήτησιν καὶ λῆψιν ἀποφάσεων, διὰ τὰ ἐν Ρόδῳ τεθέντα καὶ ἐγκριθέντα θέματα καὶ ἡ κατόπιν, λῆψις ἐπισήμων ἀποφάσεων πρὸς συζήτησιν τούτων ἐν τῇ Προσυνόδῳ καὶ κατόπιν σὺν Θεῷ λῆψις ἐπ' αὐτῶν ὁριστικῶν ἐν Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ἀποφάσεων. Αἱ ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων μελέται ἤρχισαν ἤδη καὶ παρ' ἡμῖν.

Ἀλλ' εἶναι τόσον εὐρὺ τὸ ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας ἐκτεινόμενον πρόγραμμα, ὥστε φοβούμενος μὴ ἐξαντλήσω τὴν ὑπομονὴν τῶν ἀκροατῶν, παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ ἀναφέρω ἐπιτροχάδην ἕνια τούτων, ἵνα ἐκτιμηθῇ ἡ ἔκτασις τοῦ κολοσσιαίου ἔργου αὐτῆς.

Καὶ πρῶτον μέν, συναφὲς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου ζήτημα, προβάλλεται τὸ τῶν συντάξεων τῶν ἀπομάχων ἐφημερίων, διότι εἶναι λυπηρὸν τὸ φαινόμενον τῶν ἀσημάντων σχεδὸν συντάξεων πρὸς αὐτούς, ἐνῷ κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς Ἱεραρχίας εἶναι δυνατὴ αὔξησις ἀπαλείφουσα τὰ δίκαια αὐτῶν παράπονα διὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ τὸ ἁρμόδιον Ἵδρυμα.

Τὸν ἐνοριακὸν Κλῆρον ζωτικῶς ἐνδιαφέρον δεύτερον ζήτημα εἶναι τὸ τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ. Μύριαι ὅσαι προσπάθειαι κατεβλήθησαν ἐκ μέρους τῆς τε Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας πρὸς ἐπίλυσιν τούτου. Πᾶσαι αἱ προσπάθειαι αὗται προσκρούουσιν εἰς τὴν ἔλλειψιν οἰκονομικῶν μέσων. Ἀλλ' ἡ ἐπίλυσις τοῦ ζητήματος τούτου δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολήν, διότι καλύπτω διὰ σιγῆς καὶ δὲν περιγράφω τὴν ὀδυνηρὰν κατάστασιν τῶν εὐσεβῶν Κληρικῶν, ὅσοι κυρίως θεοφιλῶς ἐξυπηρετῶσι τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας τῆς ὑπαίθρου.

Καὶ ὅμως ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ ὁ Κύριος ποιεῖται ἔκκλησιν ὑπὲρ τῶν δεινοπαθούντων τούτων πνευματικῶν ἀνθρώπων, ἵνα μὴ ἀποστερῶσι τὸν ὀφειλόμενον πρὸς αὐτοὺς μισθὸν καὶ ἀπειλὰς ἐκφέρει κατ' αὐτῶν λέγων:

«Ἐκχέων αἷμα ὁ ἀποστερῶν μισθὸν μισθίου». (Σοφ. Σειρ. 34,22). «Οὐ κοιμηθήσεται ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ παρὰ σοὶ ἕως πρωΐας» (Λευϊτ. 19, 19). «Ὁ μισθὸς ἅγιον Κυρίῳ» (Ἡσ. 23,18), «ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ» (Λουκ. 10, 7 Α' Τιμ. 5,18), «τῷ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατ' ὀφειλὴν» (Ρωμ. 2,4), «ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν ὁ ἀφυστερημένος, εἰς τὰ ὦτα Σαβαὼθ εἰσελήλυθεν» (Ἰακ. 5,4).

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐφαρμοζομένη νῦν εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα Κράτη κοινωνικὴ ἐργατικὴ πολιτική, συνηγορεῖ ὅτι θὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ διὰ τὸν παρ' ἡμῖν δεινοπαθοῦντα ἐφημεριακὸν Κλῆρον, ἡ ἐπιβαλλομένη μεταχείρισις.

Καὶ παρακαλῶ, προσέξατε τώρα τὸν μακρὸν κατάλογον τῶν σπουδαίων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ζητημάτων, τὸν ὁποῖον ἀναφέρω ἐπιτροχάδην.

Ὁ καταστατικὸς χάρτης τῆς Ἐκκλησίας, οὗτινος ἡ σύνταξις ἐκκρεμεῖ, ἡ εὕρυνσις τοῦ ἔργου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατὰ τὸ ἰσχῦον παρ' αὐτῇ πρόγραμμα, τὸ ἐφημεριακὸν εἰς ὅλας τὰς φάσεις καὶ ἐκδηλώσεις του, τὰ κατηχητικὰ Σχολεῖα, ἡ Ἐκκλησία ἐναντι τῶν συγχρόνων κοινωνικῶν προβλημάτων, οἰκοδομὴ συγχρόνου Συνοδικοῦ μεγάρου καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἐξασφάλισις τοῦ ὑπεραιωνοβίου πολυτιμοτάτου ἀρχείου τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ὁποίου ἡ διαφύλαξις ἀπὸ ἀφεύκτου καταστροφῆς εἶναι ἐπιβλητέα, ἡ ἐπὶ ἐπιστημονικῆς οἰκονομικῆς βάσεως ἀνάπτυξις τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ Διοικήσεως τῆς Ἐκ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

κλησιαστικῆς περιουσίας, καὶ ἡ ἐπὶ ἐπιστημονικῶν ἐπίσης βάσεων σύνταξις τῆς πολυτίμου αὐτοῦ κτηματικῆς καὶ ἄλλης περιουσίας, ἡ ἀναδιοργάνωσις τῶν συνοδικῶν Γραφείων καὶ τῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἡ ἀπὸ μακροῦ χρονίζουσα μελέτη καὶ ἐπιβολὴ ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις τῆς πατροπαραδότου Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ἡ ἐπείγουσα ἀνάγκη καταρτισμῶν Μοναστηριακῶν Κανονισμῶν πρὸς ἀνόρθωσιν καὶ προαγωγὴν τοῦ ἀπαραιτήτως ἀναγκαίου Μοναχισμοῦ, ἡ πύκνωσις τοῦ κηρύγματος τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ προσαρμογὴ αὐτοῦ εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ συγχρόνου βίου τῶν Χριστιανῶν, ἡ τῶν ἱερῶν λειτουργιῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν ἐν γένει τελετῶν ὁμοιόμορφος καὶ κατὰ τὰ καθιερωμένα τυπικὰ τέλεσις τούτων, ἡ διοργάνωσις τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῆς Διαρκοῦς τοιαύτης, ἡ μεθοδικὴ ταξινόμησις καὶ ἐξασφάλισις ἐκ τῆς καταστροφῆς τοῦ πολυτιμοτάτου ἀρχείου τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἡ περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων Νομοθεσία καὶ τέλος ἡ ἐκπλήρωσις ἑνὸς ἀπὸ αἰώνων διακαοῦς πόθου τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἐπιστημονικὴ κωδικοποίησις τῶν ἱερῶν Κανόνων τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Οἴκοθεν δὲ ἐννοεῖται, ὅτι ἐν τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς ἱδρύμασι, περὶ ὧν ὁ λόγος περιλαμβάνοντα καὶ μὴ ἀναφερόμενα ἐν τῷ παρόντι, ἀλλ' ἐπίσης μελέτης χρήζοντα κεφάλαια, ἡ περὶ ὧν προεργασία γενήσεται παρὰ τῶν οἰκείων ἐπιτροπῶν καὶ Συμβουλίων καὶ ὑποβληθήσεται τῇ ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐπιλογάδην ἐκτεθέντων, δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν τὸ μέγεθος καὶ τὴν σπουδαιότητα τῶν ἀσχολιῶν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, πρὸς ἀνακούφισιν τῆς ὁποίας θὰ ἐργασθῶσιν αἱ συσταθησόμεναι μόνιμοι πρὸς μελέτην παρ' αὐτῇ ἐπιτροπαί.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες,

Πλήρης ἀγαθῶν καὶ θεοπέμπτων ἐλπίδων, παρὰ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν, ἀλλ' ὑπείκων εὐπειθῶς εἰς τὴν ἁγίαν ἐντολὴν τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἐπικαλούμενος τὴν ἐν ἀσθενείᾳ τελειουμένην δύναμιν καὶ χάριν τοῦ τῆς Ἐκκλησίας δομήτορος καὶ προνοητοῦ καὶ σωτῆρος, ἐπιλαμβάνοντος τοῦ ἀνατεθέντος μοι δυσβαστάκτου ἔργου. Πληρώσατέ μου τὴν χαράν, προσευχόμενοι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα ὁ Κύριος μὴ μακρύνῃ τὸ ἔλεός Του ἀπ' ἐμοῦ καὶ μὴ καταισχύνῃ με ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως.

Τὸ λοιπὸν ἀδελφοί, ἐπιτρέψατέ μοι, ὡς κατακλεῖδα τῆς ἰσχνῆς ταύτης προσφωνήσεως, νὰ μεταχειρισθῶ τοὺς θαυμασίους πατρικοὺς λόγους τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηναίων πρὸς τὰ νεόφυτα τότε πνευματικά του τέκνα, «χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν». (Β' Κορινθ. 3, 11). ΑΜΗΝ.

Εὐχόμεθα Κύριος ὁ Θεὸς νὰ ἐνισχύσῃ τὸν νέον Προκαθήμενον ὅπως πραγματώσῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐπηγγελθέντα ἐν τῷ ὡς ἄνω ἐνθρονιστηρίῳ λόγῳ του.

Ἡ «Ἁγιορειτική» τὸν συνεχάρει δι' ἐπιστολῆς συντόμου, ἀλλὰ θερμῆς. Σ.Σ.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Αὐτὸ γὰρ τοῦτο, ὃ δοκεῖ τοῖς πολλοῖς εἶναι τῶν ἀγαθῶν τὸ κεφάλαιον (τρυφή, πλούτη κλπ.) καὶ τῶν κακῶν ὁ κολοφών — ὁ θάνατος καὶ ἡ ζωή.

— Σκόμβρος = τὸ σκρουμβί. Τὰ Κασέλια = Ἄβυδος ταριχευτὸς δι' ἁτμοῦ = τὸ καπνιστόν. Ἡ κάρυβος = ἡ καραβίδα. Τευθίς = τὸ καλαμάρι. Θαλαττία σκυτάλη = ἡ σωλήνα.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
Πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων, τῶν ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεσθαι ὀφειλομένων, κατ' ἐρώτησιν.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 35)

Ἐρωτήσεις.

Ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Μιγνίου

Ἐρ. α΄. «Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ». Διατὶ οὐκ εἶπε. Μνηστευθείσης τῆς παρθένου, ἀλλὰ «τῆς μητρὸς αὐτοῦ».

Ἀπ. Ὥστε εὐπαράδεκτον γενέσθαι τὸν λόγον, καὶ προσδοκῶντά τι τῶν συνήθων ἀκούσασθαι τὸν ἀκροατήν, καταπλήξῃ τῇ τοῦ παραδόξου θαύματος ἐπαγωγῇ, λέγων· «Πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος ἁγίου.

Ἐρ β΄. «Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ λέγων». Διατὶ μὴ φανερῶς φαίνεται ὁ ἄγγελος τῷ Ἰωσήφ, καθάπερ τοῖς ποιμέσι καὶ τῷ Ζαχαρίᾳ;

Ἀπ. Ὅτι σφόδρα πιστὸς ἦν ὁ ἀνήρ, καὶ οὐ δεόμενος τῆς τοιαύτης ὄψεως.

Ἐρ. γ΄. «Μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου». Διατὶ εἶπε· «Μὴ φοβηθῇς;»

Ἀπ. Δεικνὺς αὐτὸν δεδοικότα μὴ προσκρούσῃ τῷ Θεῷ, ὡς μοιχαλίδα ἔχων.

Ἐρ. δ΄. Διατί εἶπε «τὴν γυναῖκα σου;»

Ἀπ. Ὡς μὴ διεφθαρμένης αὐτῆς οὔσης. Καλεῖ δὲ αὐτὴν γυναῖκα ἀπὸ τῆς μνηστείας· ὥσπερ εἰώθαμεν γαμβροὺς λέγειν καὶ προγάμους τοὺς μνηστῆρας.

Ἐρ. ε΄ «Τέξεται δὲ Υἱόν» Διατὶ οὐκ εἶπε τέξεται δέ σοι;

Ἀπ. Ὅτι οὐκ αὐτῷ ἔμελλε μόνῳ τίκτεσθαι, ἀλλὰ τῇ οἰκουμένῃ πάσῃ.

Ἐρ. ς΄. «Ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως». Διατὶ προσέθηκε τὸ ἄξίωμα, εἰπών· «τοῦ βασιλέως»;

Ἀπ. Ἐπειδὴ καὶ ἕτερος γέγονεν Ἡρῴδης ὁ τὸν Πρόδρομον ἀνελών. Ἀλλ' ἐκεῖνος τετράρχης ἦν, οὗτος δὲ βασιλεύς.

Ἐρ. ζ΄. «Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ». Διατὶ οὐκ εἶπε, «τὴν γυναῖκά σου», ἀλλὰ «τὴν μητέρα αὐτοῦ;»

Ἀπ. Ἐπειδή, τοῦ τόκου πέρας λαβόντος, ἐλύθη τε ἡ ὑποψία, καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἐπιστώθη. Διὰ τοῦτο οὖν λοιπὸν μετὰ παρρησίας διαλέγεται ὁ Ἄγγελος, καὶ οὐκ ἔτι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καλεῖ.

Ἐρ. η΄. «Καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον». Διατὶ ἀκούσας «φεῦγε εἰς Αἴγυπτον», οὐκ ἐταράχθη;

Ἀπ. Ἐπειδὴ πιστὸς ἦν ὁ ἀνήρ,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

διὸ ὑπακούει καὶ πείθεται.

Ἐρ. θ΄. Διατί οὐκ εἰς ἄλλην χώραν πέμπεται, ἀλλ᾽ εἰς Αἴγυπτον;

Ἀπ. Ἵνα πληρωθῇ ἡ προφητεία ἡ λέγουσα, ὅτι «ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου».

Ἐρ. ι΄. «Ἀκούσας δὲ Ἰησοῦς, ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν». Διατί ἀνεχώρησεν;

Ἀπ. Παιδεύων ἡμᾶς φεύγειν τοὺς πειρασμούς. Οὐ γὰρ ἔγκλημα τὸ μὴ ῥίπτειν ἑαυτὸν εἰς κίνδυνον, ἀλλὰ τὸ ἐμπεσόντα μὴ στῆναι γενναίως.

Ἐρ. ια΄. «Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος». Διατὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος;

Ἀπ. Διὰ τὸ ἀφιλότιμον καὶ ἀκόμπαστον· οὐ γὰρ περιῆγεν αὐτοὺς μεθ᾽ ἑαυτοῦ. Ἀλλ᾽ ὅτε μὲν περιπατῆσαι ἔδει, αὐτὸς μόνος περιήει πανταχοῦ, καὶ πόλεις καὶ χώρας ἐπισκοπούμενος· ὅτε δὲ πολὺς ὄχλος γέγονεν, ἐν ἑνὶ ἐκάθητο τόπῳ.

Ἐρ. ιβ΄. «Ἀνοίξας δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτούς». Διατί εἶπεν· «ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ;»

Ἀπ. Ἵνα μάθωμεν, ὅτι καὶ σιγῶν ἐπαίδευεν, οὐχὶ μόνον φθεγγόμενος.

Ἐρ. ιγ΄. «Προσέχετε, φησί, τὴν ἐλεημοσύνην μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς». Διατὶ ἐπὶ μὲν τῆς ἐλεημοσύνης προσέθηκεν εἰπών, ἐπὶ δὲ τῆς προσευχῆς καὶ νηστείας οὐδαμῶς;

Ἀπ. Ἐπειδὴ τὴν ἐλεημοσύνην μὲν ἀδύνατον πάντα λαθεῖν, εὐχὴν δὲ καὶ νηστείαν δυνατόν.

Ἐρ ιδ΄. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος». Διατὶ ἀφεὶς τὸν Πατέρα περὶ τοῦ Υἱοῦ διαλέγεται;

Ἀπ. Ὅτι ἐκεῖνος μὲν δῆλος ἅπασιν ἦν, εἰ καὶ μὴ ὡς Πατήρ, ἀλλ᾽ ὡς Θεός· ὁ δὲ Μονογενὴς ἠγνοεῖτο. Καὶ εἰκότως τὴν περὶ αὐτοῦ γνῶσιν ἐκ προοιμίων ἐσπούδασε διδάξαι τοὺς οὐκ εἰδότας αὐτόν.

Ἐρ ιε΄. «Καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν». Διατί οὐκ εἶπεν ἐν Θεῷ;

Ἀπ. Πρῶτον μὲν τὴν καθ᾽ ὑπόστασιν αὐτοῦ ἀϊδιότητα ἐμφαίνων ἡμῖν· εἶτα καὶ σαφέστερον αὐτῷ προϊών, ἀπεκάλυψεν ἐπαγαγών, ὅτι ὁ Λόγος οὗτος καὶ Θεὸς ἦν. «Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν»· οὐχ ὡς τοῦ κόσμου σύγχρονος. Διὰ γὰρ τοῦτο ἐπήγαγε· «καὶ ὁ κόσμος δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο».

Ἐρ. ις΄. «Καὶ ἀναβλέψας εἰς τοὺς οὐρανούς, ηὐλόγησε τοὺς ἄρτους». Διατί ἀνέβλεψε καὶ οὕτως ηὐλόγησε;

Ἀπ. πρῶτον μὲν ἵνα δείξῃ, ὅτι ἀπὸ τοῦ Πατρός ἐστι· δεύτερον δὲ παιδεύων ἡμᾶς, μὴ πρότερον ἅπτεσθαι τραπέζης ἕως ἂν εὐχαριστήσωμεν τῷ τὴν τροφὴν ἡμῖν παρέχοντι.

Ἐρ. ιζ΄. Διατί ἐν ἐρήμῳ τὸ τῶν ἄρτων θαῦμα ποιεῖ καὶ πεντακισχιλίους τρέφει;

Ἀπ. Ἵνα μεθ᾽ ὑπερβολῆς ἀνύποπτον ὑπάρξῃ τὸ θαῦμα καὶ μηδεὶς νομίσῃ πλησίον κώμην κειμένην εἰσενεγκεῖν τι εἰς τὴν τράπεζαν.

Ἐρ. ιη΄. «Καὶ ἦραν ἐκ τῶν περισσευμάτων κλασμάτων». Διατί οὐχ ὁλόκληροι ἄρτοι, ἀλλὰ κλάσματα ἐπερίσσευσαν;

Ἀπ. Ἵνα δείξῃ, ὅτι τῶν πέντε ἄρτων εἰσὶ ταῦτα κλάσματα, καὶ ὥστε τοὺς ἀπόντας μαθεῖν τὸ γεγενημένον, καὶ ἵνα μή τις φαντασίαν νομίσῃ εἶναι τοῦτο.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Μία σοβαρὰ μελέτη τοῦ Ἀρχιμ.
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΝΑΣΛΙΜΗ

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΩΝ ΙΕΡΩΜΕΝΩΝ

«Δεῖ τὸν Ἐπίσκοπον μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα εἶναι» (Α΄ Τιμόθ. γ΄ 2).

Α΄. Αἱ διατάξεις τῶν Ἱ. Κανόνων

Οἱ διὰ παντὸς τρόπου ἐπιζητοῦντες τὸν συγχρονισμὸν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸ «πνεῦμα τῆς ἐποχῆς», μετὰ τῶν ἄλλων καινοτομιῶν, εἰσηγοῦνται καὶ τὸν γάμον τῶν Ἐπισκόπων, καθὼς καὶ τὸν δεύτερον τοιοῦτον διὰ τοὺς ἐν χηρείᾳ διατελοῦντας ἱερεῖς.

Πολλὰ καὶ διάφορα, λέγουν, ἄτοπα, τὰ ὁποῖα διαπράττονται σήμερον εἰς τὰς ἐπισκοπικὰς αὐλάς, λόγῳ τῆς ὑποχρεωτικῆς τῶν Ἐπισκόπων ἀγαμίας, θὰ ἐκλείψουν· ἐπίσης καὶ τῶν ἐν ἡλικίᾳ μήπω προβεβηκυίᾳ ὑποστάντων χηρείαν ἱερέων ὁ δεύτερος γάμος θὰ συγκρατήσῃ ἀπὸ ἠθικὰς παρεκτροπάς, αἵτινες, εἰς δημοσιότητα συχνὰ ἐρχόμεναι, σκανδαλίζουν πολλὰς ψυχὰς ἀστηρίκτων Χριστιανῶν καὶ δίδουν λαβὴν μομφῆς προσαπτομένης ὁλοκλήρου τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν χαιρεκάκων ἐπιβούλων της. Ἄλλως τε, προσθέτουν, τὸ ἔγγαμον τῶν Ἐπισκόπων δὲν ἀπάδει, ἀλλὰ μᾶλλον συνάδει πρὸς τὰς ἱερογραφικὰς παραγγελίας. «Δεῖ τὸν Ἐπίσκοπον, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα εἶναι» (Α΄ Τιμόθ. γ΄ 2).

Τὸ καθ' ἡμᾶς, οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι στεροῦνται σοβαρότητος. Ὁ θεῖος Παῦλος, ὁ ἀλλαχοῦ τοσοῦτον ἐνθέρμως συνιστῶν τὸν ἀγγελομίμητον παρθενικὸν βίον εἰς πάντα προαιρούμενον νὰ ἐκλέξῃ τοῦτον (Α΄ Κορ. ζ΄ 25 - 40), δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παραγγέλλῃ διὰ τὸν Ἐπίσκοπον «μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα δεῖ εἶναι» οὐχὶ συμβουλευτικῶς, ἀλλὰ προστακτικῶς, καθόσον ἡ θέσις τοῦ Ἐπισκόπου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐτάχθη περίοπτος, ἵνα ἐκ τοῦ βίου καὶ παραδείγματος αὐτοῦ διδάσκηται ὁ λαὸς τὴν κατὰ Χριστόν, (οὗ τύπος καὶ εἰκὼν ὁ Ἐπίσκοπος), τελειότητα, ἣν ἡ παρθενία εἰς τοὺς ἐναρέτους ἐπαγγέλλεται καὶ χαρίζει.

Ὁ θεῖος Παῦλος γράφων πρὸς τὸν μαθητήν του Τιμόθεον, ὅτι «ΔΕΙ τὸν Ἐπίσκοπον μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα εἶναι» δὲν ἐπιβάλλει τὸν γάμον τοῦ Ἐπισκόπου, ἀλλὰ διὰ τὸ «ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ἄνδρα εἶναι» ἀποκλείει τὴν διγαμίαν ἢ τὸ ἔχειν ἐν συζεύξει ὁμοῦ δύο γυναῖκας. «Τοῖς γὰρ Ἰουδαϊκοῖς ἱερεῦσιν ἐξῆν καὶ δευτερογαμεῖν καὶ δύο κατὰ ταὐτὸν ἔχειν γυναῖκας» (Ζυγαβηνός). «Οὐ τοῦτο νομοθετεῖ (μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα τὸν Ἐπίσκοπον εἶναι), ἀλλ' εἰ

Ἐρ. ιθ΄. «Δώδεκα κοφίνους». Διατί δώδεκα κοφίνους ἐπλήρωσαν;

Ἀπ. Ἵνα καὶ Ἰούδας βαστάσῃ. Ἠδύνατο μὲν γὰρ καὶ σβέσαι τῶν ὄχλων τὴν πεῖναν, ἀλλ' οὐκ ἂν ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ τὴν δύναμιν.

Ἐρ. κ΄. Διατί οὐχ ὁ Πιλάτος ὁρᾷ, ἀλλ' ἡ τούτου γυνή;

Ἀπ. Πρῶτον μὲν ὅτι ἐκείνη ἀξία ἦν, ἢ μᾶλλον ὅτι, εἰ αὐτὸς εἶδεν, οὐκ ἂν ἐπιστεύθη ὁμοίως, ἢ οὐδ' ἂν ἐξεῖπε διὰ τοῦτο οἰκονομεῖται τὴν γυναῖκα ἰδεῖν, ὥστε κατάδηλον γενέσθαι πᾶσιν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

γίνεται φησιν, ἀπὸ κοσμικῶν (ἂν δηλ. προέρχεται ἀπὸ τὰς τάξεις τῶν κοσμικῶν—καὶ οὐχὶ τῶν ἀζύγων μοναχῶν—) μὴ εἴη δευτερόγαμος» (Οἰκουμένιος). [1])

Οὕτω τοῖς ἀποστολικοῖς παραγγέλμασι στοιχοῦσα ἡ Ἐκκλησία, μέχρι τοῦ ἑβδόμου αἰῶνος ἀνύψου εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἐπισκόπου ἄνδρας οὐ μόνον ἐκ τῆς τάξεως τῶν μοναχῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐγγάμων, διακρινομένων ἐπ' ἐναρέτῳ πολιτείᾳ καὶ ἐξωτερικῇ μορφώσει. Ἐπειδὴ ὅμως πολλοὶ τῶν ἐγγάμων Ἐπισκόπων ἔκαμνον κατάχρησιν σκανδαλώδη τῶν ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως δικαιωμάτων των, καὶ διὰ τὴν πλουσίαν ἀποκατάστασιν τῶν θυγατέρων των, κυριολεκτικῶς ἐλεηλάτουν τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν τῆς ἐπαρχίας των, καί, ὅπερ τὸ χειρότερον, ἐφρόντιζον διὰ παντὸς τρόπου μετὰ θάνατον ἡ διαδοχὴ τοῦ θρόνου, «κληρονομικῷ δικαιώματι», νὰ περιέρχηται εἰς τοὺς υἱούς των, καὶ ἐπειδὴ ἐνίοτε οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες τῶν τοιούτων Ἐπισκόπων ἐξώλεις καὶ προώλεις τυγχάνοντες, τῇ ἐγκληματικῇ καὶ ἀχαρακτηρίστῳ ἀνοχῇ καὶ ἐνοχῇ τοῦ πατρός των, πολλὰ ἀκατονόμαστα ὄργια, πρὸς μέγα παρὰ πιστοῖς καὶ ἀπίστοις σκάνδαλον διέπραττον, ἠναγκάσθη ἡ Ἐκκλησία νὰ περιστείλῃ τὸ κακόν, ἀπαλλάσσουσα ἑαυτὴν μὲν ἐκ τῶν σκανδάλων, τὸν Ἐπίσκοπον δὲ ἐξ οἰκογενειακῶν φροντίδων καὶ βαρῶν, ἵνα οὗτος ἀπερίσπαστος ἀφοσιωθῇ εἰς τὰ ὑψηλὰ καὶ ἐπίμοχθα καθήκοντα τῆς ποιμαντικῆς διακονίας.

Οὕτω ἡ ἐν Τρούλλῳ Κων)λεως κατὰ τὸ 680 μ.Χ. συνελθοῦσα Ἁγία Ἕκτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος διὰ τοῦ ΙΒ' Κανόνος ἀπηγόρευσεν ἐφεξῆς οὐ μόνον τὸν γάμον τῶν Ἐπισκόπων, ἀλλὰ καὶ τὴν συνοίκησιν αὐτῶν μετὰ τῶν πρώην συζύγων των, ὧν κατὰ τὴν χειροτονίαν ὑπεσχέθησαν τὴν διάζευξιν. Ἔκτοτε ἡ Ἐκκλησία ἐκλέγει ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀζύγων — μοναχῶν — τοὺς Ἐπισκόπους. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι συνεπείᾳ τούτου τὰ σκάνδαλα τῶν Ἐπισκοπικῶν αὐλῶν δὲν ἔλλειψαν παντελῶς, περιωρίσθησαν ὅμως κατὰ πολύ.

Μαντεύομεν τὰς ἐν προκειμένῳ ἀντιρρήσεις τινῶν, ὅτι διὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀγαμίας τῶν ἐπισκόπων, ἀπηλλάγη μὲν ἡ Ἐκκλησία τῶν κακῶν ἐκ τῆς διεφθαρμένης οἰκογενείας τῶν ἐγγάμων, δὲν ἔπαυσε δὲ νὰ ὑποφέρῃ εἰσέτι ἐκ τῆς κακοηθείας τινῶν ἀγάμων. Ἀλλ' ἂς μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἡ ριζικὴ ἐξάλειψις τοῦ κακοῦ τότε μόνον θὰ ἐπέλθῃ, ὅταν εἰς τὴν ἑκάστοτε ἐκλογὴν τοῦ Ἐπισκόπου τηρῶνται αἱ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων διατάξεις. Οὕτως, ἂν λόγῳ ἤθους ἀμέμπτου καὶ μορφώσεως ἀρτίας, δὲν προβληθῇ ὁ ἐν πᾶσι ἄριστος, ἀλλ' ὁ ἠθικῶς κατεγνωσμένος, ὁ «μὴ ἔχων τὴν ἔξωθεν καλὴν μαρτυρίαν», ὁ μὴ συγκεντρώνων τὰ πειστήρια μιᾶς καλῆς καὶ θεαρέστου ποιμαντορικῆς δράσεως, μέχρις αὐτοθυσίας ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν προβάτων τῆς ποίμνης του ἐξικνουμένης, τὸ κακὸν ἐν τῇ διοικήσει τῆς Ἐκκλησίας θὰ διαιωνίζηται, καὶ τὰ ἀκατάπαυστα σκάνδαλα τῶν ἀναξίων ποιμένων θὰ φθείρωσι διαρκῶς τὸ Σῶμα αὐτῆς ἐλεεινότερον ἢ οἱ ἔξω τῶν κόλπων αὐτῆς ἐπιβουλευόμενοι αὐτήν. Πρέπει δὲ

1) Ἐὰν καὶ ὁ Πρεσβύτερος ἐν τῇ ἐνορίᾳ του ὡς Ἐπίσκοπος ψυχῶν ἐν σμικρογραφίᾳ νομισθῇ τὸ ἀποστολικὸν ρητὸν ἐπιτρέπει μὲν τὸν γάμον αὐτοῦ, ἀποκλείει δὲ τὴν διγαμίαν. Ἄλλως τε γνωστὸν τυγχάνει, ὅτι εἰς τὴν ἀποστολικὴν ἐποχὴν Ἐπίσκοπος καὶ Πρεσβύτερος ἦσαν χαρακτηρισμοὶ ἀδιακρίτως ἀπονεμόμενοι εἰς Ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς (Α' Πέτρ. 5, 1, Β' Ἰωάν. 1, Γ' Ἰωάν. 1).

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

νὰ γίνῃ παραδεκτὸν ὅτι, ἂν μὴ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ διακατέχῃ τὸν ἄνθρωπον, τότε οὐδεὶς περιορισμός, οὐδεμία ἀπειλὴ ἑτέρα δύναται νὰ συγκρατήσῃ αὐτὸν ἀπὸ τὰ ἄτοπα. Ὁ ἱερὸς θεσμὸς τοῦ γάμου, ὁ εἰς περιωπὴν Μυστηρίου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀνυψωθείς, καθιερώθη πρὸς ἀναχαίτισιν τῆς ἀνηθικότητος καὶ περιστολὴν τῆς ἀκολασίας· ἀνθρώπινοι δὲ νόμοι δι' αὐστηροτάτων ποινῶν τιμωροῦσι τοὺς βεβηλοῦντας τὴν ἱερότητα τῆς συζυγίας. Ἀλλὰ σήμερον, ὅτε ἔλλειψεν ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, πόσοι μένουσι πιστοὶ εἰς τὰς ὑποσχέσεις τῆς ἐννόμου συζυγίας των, καὶ πόσοι δὲν κατορχοῦνται ἀνέδην θείων καὶ ἀνθρωπίνων νόμων, περιφρονοῦντες ἐπιδεικτικώτατα τὰς ἀπειλὰς καὶ διαφεύγοντες τὰς προβλεπομένας κυρώσεις των; «Ὁ πρὸ τοῦ γάμου πορνεύων καὶ μετὰ τὸν γάμον πορνεύσει», λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος.

Ἤλθομεν ἤδη καὶ εἰς τὸ θέμα τοῦ δευτέρου γάμου τῶν ἱερέων καὶ διακόνων πρὸ καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν, ἐφ' ὅσον περὶ Ἐπισκόπων οὐδὲ περὶ ἑνὸς γάμου πλέον δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις.

Εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ Α' Οἰκ. Σύνοδος, τῇ εἰσηγήσει τοῦ ὁσίου Παφνουτίου, διὰ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, δὲν ἐπέβαλεν ὑποχρεωτικὴν ἀγαμίαν. Ἡ παπικὴ Ἐκκλησία ἐπιβαλοῦσα τοιοῦτον ζυγὸν εἰς πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς κληρικούς της εὑρίσκεται ἐκτὸς νόμου. Ἀλλ' ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία δύναται νὰ καυχηθῇ, ὅτι εἰς τοὺς θεσμούς της πάντοτε ἐβάδισε τὴν μέσην καὶ βασιλικὴν ὁδὸν ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων ἀπαρεγκλίτως. Καὶ ἐπέτρεψε μὲν τὸν πρῶτον γάμον διὰ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους πρὸ τῆς χειροτονίας, ἀπηγόρευσε δὲ τὴν διγαμίαν, ἢ γάμον μετὰ τὴν χειροτονίαν.

Οὕτω κατὰ τὸν ΙΖ' Ἀποστολικὸν Κανόνα. «Ὁ δυσὶ γάμοις συμπλακεὶς μετὰ τὸ βάπτισμα ἢ παλλακὴν κτησάμενος, οὐ δύναται εἶναι ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος, ἢ ὅλως τοῦ καταλόγου τοῦ Ἱερατικοῦ».

Κατὰ τὸν ΙΗ' Ἀποστολικὸν Κανόνα. «Ὁ χήραν [2]) λαβών, ἢ ἐκβεβλημένην, ἢ ἑταίραν, ἢ οἰκέτιν, ἢ τῶν ἐπὶ σκηνῆς, οὐ δύναται εἶναι ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, ἢ ὅλως τοῦ καταλόγου τοῦ Ἱερατικοῦ».

Τοὺς δύο ὡς ἄνω Ἀποστολικοὺς Κανόνας ἐπικυροῦσα ἡ ἐν Τρούλλῳ Ἕκτη Οἰκουμ. Σύνοδος ἐπανέλαβε τὰς αὐτὰς ἀπαγορεύσεις διὰ τοῦ Γ' αὐτῆς Κανόνος· διὰ δὲ τοῦ ΙΒ' οὐ μόνον ἀπηγόρευσε τὸν γάμον τῶν Ἐπισκόπων, ἀλλὰ καὶ τὴν συνοίκησιν αὐτῶν μετὰ τῶν πρώην συζύγων των, ὡς προείπομεν.

Ὁ Μ. Βασίλειος διὰ τοῦ ΙΒ' Κανόνος ἀποφαίνεται: «Τοὺς διγάμους ὁ Κανὼν τῆς ὑπηρεσίας ἀπέκλεισε».

«Κανόνα ἐνταῦθα ὁ ἅγιος τὸν ΙΖ' κανόνα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων λέγει, καὶ ὑπηρεσίαν, τὴν ἐκκλησιαστικὴν κλήρωσιν». (Βαλσαμών) [3]).

«Ὁ δίγαμος καὶ ἀκλήρωτος» (Ἀριστινὸς) [4]).

Κατὰ τὸν ὅσιον Νικόδημον, ἑρμηνευτὴν τῶν ἱερῶν Κανόνων, γάμος δέον νὰ λογίζηται καὶ ἡ ἱερολογηθεῖσα μνηστεία,

2) Ἤτοι, ἀνάγκη καὶ ἡ σύζυγος τοῦ Ἱερωμένου νὰ μὴ εἶναι δίγαμος.

3) Σύντ. Ἱ. Καν. Ράλλη — Ποτλῆ Δ' 131.

4) » » αὐτόθι.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὥστε οἱ συνάψαντες μίαν μνηστείαν μετ' ἀποθανούσης γυναικὸς καὶ γάμον μετὰ ζώσης νὰ θεωρῶνται δ ί γ α μ ο ι (Πηδάλιον ἐν ὑποσημ. ΙΖ' Ἀποστολ.).

Ὅθεν κατὰ τοὺς διαληφθέντας ἱεροὺς Κανόνας τὸν δεύτερον γάμον ἀποκλείει αὐστηρότατα ἡ ἱερωσύνη παντὸς βαθμοῦ.

Παρὰ ταῦτα ὅμως εἰς ἀνωμάλους καιρικὰς περιστάσεις ἀπετολμήθησαν χειροτονίαι διγάμων, εἰς τὰς ὁποίας παραδόξως δὲν ἦσαν ἀνεύθυνοι καὶ ἄνδρες ἐπ' ἀρετῇ φημιζόμενοι.

Β'. Κανονικαὶ Παραβάσεις καὶ Κυρώσεις

Ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας Δόμνος Β' [5]) (441 - 449), τίς οἶδε διὰ ποίους λόγους καὶ ὑπὸ ποίας συνθήκας εὑρεθεὶς ἐχειροτόνησεν Ἐπίσκοπον Τύρου ἐνάρετον μὲν ἀλλὰ δίγαμόν τινα Εἰρηναῖον. Τὴν ἀντικανονικὴν αὐτὴν πρᾶξιν τοῦ Δόμνου πληροφορηθεὶς ὁ Ἀλεξανδρείας Διόσκουρος, ὁ προστάτης τῆς αἱρέσεως τῶν μονοφυσιτῶν, ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ὀρθοδόξου Δόμνου, καταγγείλας αὐτὸν καὶ εἰς τὸν ἐν Κων)πόλει Αὐτοκράτορα. Ὁ Δόμνος ὑποχείριος τῶν ἀντιπάλων του διὰ τὴν ἀντικανονικὴν πρᾶξίν του ταύτην εὑρεθείς, ἐπεκαλέσθη τὴν βοήθειαν καὶ τὰς συμβουλὰς τοῦ Θεοδωρήτου ἐπισκόπου Κύρου, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας ὑποκειμένου. Ὁ Θεοδώρητος προσεπάθησε νὰ βοηθήσῃ τὸν Δόμνον, ἵνα ἐξέλθῃ ἐκ τῆς δυσχεροῦς θέσεως, εἰς ἣν περιῆλθε, συμβουλεύσας αὐτὸν νὰ ἐπικαλεσθῇ εἰς τὴν ἀπολογίαν του παρομοίας χειροτονίας διγάμων Ἐπισκόπων ἄλλοτε παρ' ἄλλων γενομένας [6]), ἀλ-

5) Ὁ Δόμνος ἦτο ὑποτακτικὸς τοῦ Μ. Εὐθυμίου καὶ ἀνεψιὸς τοῦ Ἀντιοχείας Ἰωάννου. Ὁ Ἰωάννης ἐγκαίρως προσκληθείς, ἵνα συμμετάσχῃ εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ Γ' Οἰκ. Σύνοδον (431) ἐναντίον τοῦ Νεστορίου ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ μακαρίου Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου συνελθοῦσαν, ἐβράδυνε νὰ προσέλθῃ. Ἀποκαρτερήσαντες δὲ ἀναμένοντες τὸν Ἰωάννην οἱ Πατέρες ἤρξαντο τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου. Ὁ βραδυπορῶν Ἰωάννης φθάσας εἰς Ἔφεσον καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι καὶ ἄνευ αὐτοῦ τὸ ἔργον τῆς Συνόδου ἐπετεύχθη καὶ εὑρίσκετο ἐν τῷ περατοῦσθαι, ἐχολώθη, καὶ ἐστράφη ἐναντίον τῶν Πατέρων αὐτῆς, καὶ ἰδιαιτέρως ἐναντίον τοῦ προέδρου Κυρίλλου. Μετὰ τοῦ Ἰωάννου ἐτάχθησαν καὶ οἱ συνοδεύοντες αὐτὸν ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχέων, ἐν οἷς καὶ ὁ Θεοδώρητος. Οὕτως ἐδημιουργήθη ἀντιπάθεια μεταξὺ τῶν δύο Πατριαρχῶν, ἡ ὁποία διελύθη μετὰ παρέλευσιν ἱκανοῦ χρόνου, τῇ μεσολαβήσει τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ καὶ πολλῶν ἄλλων διακεκριμένων Ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων, καὶ ἀφοῦ ἑκατέρωθεν ἐδόθησαν κατάλληλοι ἐξηγήσεις, ὥστε καὶ τὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως ζητήματα ὀρθῶς νὰ διατυπωθῶσι, καὶ αἱ τρωθεῖσαι προσωπικαὶ φιλοτιμίαι νὰ ἱκανοποιηθῶσι.

6) «...Εἰς δὲ τὸ τῆς διγαμίας, τοῖς πρὸ ἡμῶν ἠκολουθήσαμεν. Καὶ γὰρ ὁ τῆς μακαρίας καὶ ὁσίας μνήμης Ἀλέξανδρος, ὁ τὸν ἀποστολικὸν τοῦτον διακοσμήσας θρόνον, σὺν τῷ μακαριωτάτῳ Ἀκακίῳ τῆς Βεροίας Ἐπισκόπῳ, τὸν τῆς μακαρίας μνήμης Διογένην ἐχειροτόνησε δ ί γ α μ ο ν ὄντα· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ μακάριος Πραΰλιος, Δομνῖνον τὸν Καισαρείας δ ί γ α μ ο ν ὄντα. Ἔθει τοίνυν ἠκολουθήσαμεν, καὶ ἀνδράσιν ἐπισήμοις καὶ ἐπὶ γνώσει καὶ βίῳ πολυθρυλήτοις. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα δεδιδαγμένος ὁ τῆς μακαρίας μνήμης Πρόκλος, ὁ τῆς Κωνσταντινοπολιτῶν ἐπίσκοπος, καὶ αὐτὸς τὴν χειροτονίαν ἐδέξατο, καὶ ἔγραψεν ἐπαινῶν καὶ θαυμάζων. Ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ πρωτεύοντες τῆς Ποντικῆς διοικήσεως θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, καὶ οἱ Παλαιστῖνοι πάντες, καὶ οὐδεμία ἀμφιβολία περὶ τούτου γεγένηται.» (Migne ΕΠ. 83 σελ. 1305). Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τοῦ Θεοδωρήτου πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ Δόμνος ψήφῳ τῶν τῆς Φοινίκης ἐπισκόπων πεισθεὶς ἐχειροτόνησε τὸν ἐπίσκοπον Εἰρηναῖον. Προκειμένου δὲ περὶ χειροτονίας διγάμων, ὁ Θεοδώρητος ἀναφέρει προηγούμενα παραδείγματα, καὶ ὑπενθυμίζει, ὅτι τὴν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

λὰ δὲν τὸ κατώρθωσε, διότι ἡ κατηγορία εὗρεν ἔρεισμα ἰσχυρὸν καὶ ἡ ἔκπτωσις ἀμφοτέρων τῶν κατηγορουμένων Δόμνου καὶ Εἰρηναίου κατέστη ἄφευκτος.

Περὶ Δόμνου ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἐν Ἁγίοις Εὐθυμίου τοῦ Μ. ταῦτα πληροφορούμεθα. «Πέτρος ὁ τῶν Σαρακηνῶν Ἐπίσκοπος ἐλθὼν εἰς τὴν Λαύραν, πάντα τὰ συμβάντα καθεξῆς τῷ μεγάλῳ διηγήσατο Εὐθυμίῳ, ὅστις τὰ ὑπὸ τῶν Ἀνατολικῶν γεγονότα μαθών, ἐλυπήθη σφόδρα περὶ Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας, ὀρθοδόξου ὄντος, καὶ τοῖς Νεστορίου ὑπερμαχοῦσι συναπαχθέντος. Δόμνος δὲ ὁ διάκονος λυπηθεὶς κατὰ διάνοιαν διὰ τὸν ἑαυτοῦ θεῖον, παρεκάλει ἀπολυθῆναι ἕως Ἀντιοχείας, ἐπὶ διορθώσει τοῦ ἑαυτοῦ θείου. Ὁ δὲ μέγας Εὐθύμιος οὐ συνεῖδεν ἀπολῦσαι αὐτόν, λέγων: μηδαμοῦ ἀπέλθῃς, τέκνον, ὅτι οὐ συμφέρει σοι, οὔτε γὰρ ὁ θεῖός σου τῆς παρουσίας σου χρήζει, εἰ γὰρ καὶ πρὸς ὀλίγον τοῖς πονηροῖς συνηπήχθη, ἀλλ' ὁ Θεὸς τὴν αὐτοῦ γινώσκων ὀρθότητα, οὐ συγχωρεῖ αὐτὸν ἀπολέσθαι, ἀλλὰ μικρὸν ὕστερον τοῦ μέρους τῶν σῳζομένων ἀναδείκνυσι· καὶ σὺ τέκνον, ἐὰν ὑπομείνῃς ἐν ᾧ τόπῳ ἐκλήθης καὶ μὴ ἐνδώσῃς τοῖς ἀποστῆσαί σε τῆς ἐρήμου βουλομένοις λογισμοῖς, προκόψειν ἔχῃς καὶ δοξασθῆναι κατὰ Θεόν, εἰ δὲ ἐμοῦ παρακούσῃς, τὴν μὲν τοῦ θείου σου προσεδρείαν δέξῃ, ταύτης δὲ ὑπὸ πονηρῶν ἀνθρώπων ἀφαιρεθήσῃ, τούτοις πρότερον ἑκουσίως συναπαχθείς. Καὶ ταῦτα μὲν ὁ ὅ ἐν ἁγίοις Εὐθύμιος· ὁ δὲ Δόμνος τῆς τοῦ ἁγίου Πατρὸς ἐντολῆς παρακούσας, χωρὶς βουλῆς ἀπῆλθεν εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ πάντα τὰ τῆς προρρήσεως ἔπαθε». (Βίος Ὁσ. Εὐθυμίου Μ. ὑπὸ Κυρίλλου Σκυθοπολίτου, σελ. 34 - 35, Ἱεροσόλυμα 1913).

Ὁ Πατριάρχης Κων)λεως Ἀλέξιος (1025) ἐν Β' Ὑπομνήματι πρὸς τοὺς ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ του Μητροπολίτας καὶ Ἐπισκόπους μετ' αὐστηρότητος ἐπέταττε. «Μήτε μὴν διγάμους, ἢ αἰτίαις τισὶν ἀπηγορευμέναις γεγενημένους, ἢ ἀφήλικας, ἢ χωρὶς μαρτυρίας ἀκριβεστάτης, προμνηστευσαμένους ἑτέρας, καὶ ἑτέραις συναφθέντας (γυναιξίν), εἰς ἱερωσύνην παραδέχεσθαι ὅλως». [7])

Ἐν Κρήτῃ κατὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα σκάνδαλον μέγα ἐδημιουργήθη, διότι ἱερεῖς τινες προσῆλθον εἰς δεύτερον γάμον, καθὼς καὶ θανόντων ἱερέων αἱ σύζυγοι τὸ αὐτὸ ἔπραξαν. Ἀποφάσει δὲ τοῦ Πατριάρχου Κων)λεως παρητήθησαν τῆς ἱερωσύνης οἱ διγαμήσαντες ἱερεῖς. [8])

Τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας Ἰωακεὶμ (1584) ἀποδημήσαντος εἰς Ρωσσίαν διὰ τὴν συλλογὴν ἐράνων πρὸς ἐνίσχυσιν οἰκονομικὴν τοῦ Θρόνου, ἀσυνείδητοί τινες τῶν ἱερέων, διατελοῦντες ἄνευ ἀνωτέρας διοικητικῆς ἐπιστασίας, εὗρον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτραχηλισθῶσιν εἰς σοβαρὰς ἠθικὰς παραβάσεις. Ἄλλοι ἐξ αὐτῶν προσῆλθον εἰς δεύτερον γάμον καὶ ἄλλοι συνέζων παρανόμως μετὰ συνεισάκτων γυναικῶν. Ἐπανελθόντος δὲ τοῦ Πατριάρχου οἱ ἀτακτήσαντες ὑπέστησαν τὰς κανονικὰς κυρώσεις. [9])

χειροτονίαν τοῦ Εἰρηναίου ἐπεδοκίμασαν καὶ ὁ Πρόκλος Κων)πόλεως καὶ οἱ τὰ πρῶτα φέροντες Ἐπίσκοποι τῆς Ποντικῆς διοικήσεως.

7) Σύντ. Ράλλη — Ποτλῆ Ε', 28.

8) Ἱστορ. Ἐκκλησ. Ἀλεξ. ὑπὸ Χρυσ. Παπαδοπούλου σελ. 643.

9) Ἱστορ. Ἐκκλησ. Ἀντιοχ. ὑπὸ Χρυσ. Παπαδοπούλου σελ. 994.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀρχιμ. Ἀθανασίου Ἰ. Βασιλοπούλου
Ἐφημερίου Ἱ. Ναοῦ ἁγ. Στεφάνου Παρισίων

"ΠΟΥ ΣΟΥ ΘΑΝΑΤΕ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ;,,

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 29)

Κατοικία οὐράνιος

Λέγεται ὅτι ἕνα νεαρὸν ἀνδρόγυνον ἀπὸ ἐκεῖνα, ποὺ θεωροῦν ὡς μοναδικὸν σκοπὸν τῆς ἐπὶ γῆς ὑπάρξεώς των τὸ πῶς ν' ἀπολαύσουν τὰς ἀνέσεις καὶ τὰς ἀπολαύσεις τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς των, ἐθεώρησεν ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τῆς συζυγικῆς του εὐτυχίας νὰ κρημνίσῃ ἕνα παλαιὸν σπίτι, εἰς τὸ ὁποῖον ἔμενε καὶ νὰ κτίσῃ ἕνα νέον, στερεόν, σύμφωνον μὲ τὸν τρέχοντα ρυθμὸν καὶ τὰς συγχρόνους εὐκολίας καὶ ἀνέσεις. Μόλις ὅμως ἐπραγματοποιήθη καὶ τὸ σχέδιον αὐτό, τὸ δὲ ἀνδρόγυνον ἐδέχετο συγχαρητηρίους ἐπισκέψεις εἰς τὸ νέον σπίτι καὶ περιῆγε τοὺς φίλους ἐπισκέπτας εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματά του, διὰ νὰ τὰ ἀποθαυμάσουν, μία αἰφνιδία ἀσθένεια ἔρριψε τὸν σύζυγον εἰς τὸ κρεββάτι. Καὶ τὸ ἀκόμη θλιβερώτερον, ὁ θάνατος μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸν ἥρπασε, διὰ ν' ἀφήσῃ ἀπαρηγόρητον τὴν σύζυγόν του. Μετὰ τὸ θλιβερὸν τοῦτο γεγονὸς ἐπεσκέφθη τὴν χήραν καὶ ἕνας εὐσεβὴς συγγενὴς τῆς οἰκογενείας, ὁ ὁποῖος πρότερον ἦτο ἀνεπιθύμητος διότι ἐνόμιζε καθῆκον νὰ λέγῃ καὶ μερικὰς χριστιανικὰς ἀληθείας ποὺ ἐπροκαλοῦσαν κάποιαν δυσφορίαν εἰς τὸ ἀνδρόγυνον. Ἡ χήρα ἤρχισε νὰ παραπονῆται καὶ νὰ ἐρωτᾷ, διατί ὁ Θεὸς τῆς ἔστειλε τοιαύτην συμφοράν.... Ὁ εὐσεβὴς περιωρίσθη νὰ τῆς εἴπῃ τὰ ἑξῆς. "Οταν ἀπεφασίσατε νὰ κρημνίσετε τὸ παλαιὸν σπίτι διὰ νὰ κάμετε τὸ νέον, ἐθεωρήσατε ἀπαραίτητον νὰ μεταφερθῆτε προσωρινῶς διὰ νὰ μὴ γεμίσετε σκόνιν καὶ κτυπηθῆτε ἀπὸ τὰ ἐρείπια. Ἀλλ' ὅταν τὸ νέον καὶ ἀσυγκρίτως καλύτερον ἀπὸ τὸ παλαιὸν σπίτι ἔγινεν ἕτοιμον, ἐπιπλωμένον καὶ ηὐτρεπισμένον, τότε μετὰ χαρᾶς ἐπεστρέψατε εἰς αὐτὸ καὶ πολὺ ηὐχαριστήθη μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι εἶναι ἐξαίρετος κατοικία. Αὐτὸ λοιπὸν κάμνει καὶ ὁ Θεός. Ἀνατρέπει καὶ κρημνίζει τὸ προσωρινὸν καὶ φθαρτὸν σπίτι τῆς ὑπάρξεώς μας, τὴν ζωὴν τοῦ φθαρτοῦ σώματός μας, διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ εἰς τὴν ψυχήν μας κατοικίαν ἄφθαρτον καὶ αἰωνίαν εἰς τοὺς οὐρανούς. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ καλεῖ τοὺς ἄλλους νὰ μὴ ἐνοχλοῦνται καὶ νὰ μὴ θλίβωνται διὰ τὰ ἐρείπια τοῦ σώματος, ποὺ

Ὅθεν ἐκ τῶν ὀλίγων ἱστορικῶν τούτων γεγονότων βεβαιοῦται, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία οὐδέποτε ἠνέχθη χειροτονίας διγάμων, οὔτε γάμον μετὰ τὴν χειροτονίαν, παρὰ τὴν παράδοξον ἐπιείκειαν τοῦ Ι' Καν. τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ, διὰ τοὺς μὴ δηλώσαντας ἰσόβιον ἀγαμίαν διακόνους· ὅπου δὲ καὶ ὁσάκις ἀπετολμήθησαν τοιαῦται ἀντικανονικότητες, ἐπατάχθησαν αὐστηρότατα καὶ παραδειγματικώτατα, ἐφαρμοσθέντων τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων (Ἀποστ.26, ἕκτης Οἰκ. 6ος κλπ. [10]).

† Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Νασλίμης

10) Ἐν Ρόδῳ κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον μεταβὰς ὁ ὑποφαινόμενος, ἐκκλησιαστικῇ ἐντολῇ, ὅπως παρακολουθήσω τὰς ἐργασίας τῆς ἐκεῖ συνελθούσης Πανορθοδόξου Διασκέψεως ἐδοκίμασα ὁμολογουμένως στιγμὰς ἀγωνίας, ἕως ὅτου ἀποφασίσῃ ἡ Διάσκεψις περὶ τοῦ δευτέρου γάμου τῶν Ἱερέων, τοῦ ὁποίου τὸ θέμα εἰσήγαγον οἱ ἐνδιαφερόμενοι... πρὸς ἐγγραφὴν μεταξὺ τῶν πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν μέλλουσαν Προσύνοδον. Εὐτυχῶς ἡ Διάσκεψις ἐξαρθεῖσα εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς της ἀπέρριψε τὴν εἰσήγησιν, καὶ οὕτως οἱ διαφλεγόμενοι διὰ δευτέραν γαμβροποίησιν Κληρικοὶ ἀνεχώρησαν ἀπογοητευμένοι.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ρίπτονται εἰς τὸν τάφον, ἀλλὰ νὰ στηρίζωνται εἰς τὴν βεβαίαν ἐλπίδα ὅτι θὰ κατοικήσουν εἰς τὸ οὐράνιον οἰκοδόμημα. Καὶ νὰ μὴ νομίσῃς ὅτι αὐτὰ εἶναι ἰδικαί μου ἰδέαι, ἄκουσε τί λέγει ὁ Ἀπόστολος τοῦ Θεοῦ Παῦλος: «Οἴδαμεν ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον, αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. (Β' Κορινθ. ε' 1). Δυστυχῶς αὐτὸ εἶναι τὸ σφάλμα εἰς τὸ ὁποῖον περιπίπτουν οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι καὶ δυστυχῶς καὶ οἱ φέροντες τὸ τετιμημένον ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ. Πίπτουν εἰς τὰς φροντίδας διὰ τὴν κατάκτησιν ὑλικῶν ἀγαθῶν καὶ ἀπολαύσεων καὶ λησμονοῦν τὴν ψυχήν, διὰ τὴν οὐράνιον κατοικίαν. Λησμονοῦν ὅτι τὸ σῶμα, διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ ὁποίου τόσον πολὺ ἐνδιαφέρονται, εἶναι προωρισμένον ν' ἀποθάνῃ ἐνῷ ἡ ψυχὴ θὰ συνεχίσῃ αἰωνίως τὴν ζωήν των. Μέσα εἰς τὴν μέθην καὶ τὴν ἀπορρόφησιν τῆς ὑλιστικῆς ζωῆς, λησμονοῦν τὸν θάνατον τελείως. «Ἐβυθίσθηκα μέσα εἰς τὴν ὕλην, ἔγραφε πρὸ καιροῦ ἕνας ὑλόφρων εὐρωπαῖος βαθύπλουτος, ἔγινα ὁλόκληρος ὕλη, ἐσκότωσα μέσα μου τὸ πνεῦμα, τὴν πίστιν, κάθε τι τὸ ἀνώτερον. Καὶ τώρα; Δὲν μοῦ ἀπομένει τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ θέσω τέρμα εἰς τὴν ζωήν μου καὶ νὰ καταφύγω εἰς τὸν βίαιον, τὸν ἀτιμωτικὸν θάνατον, ἐνῶ τὸν φυσικὸν δὲν ἤθελα προηγουμένως εἰς τὴν μέθην μου οὔτε νὰ τὸν σκεφθῶ κἂν, οὔτε νὰ τὸν ὑπολογίσω ὅτι ὑπάρχει». Αὐτὸ εἶναι τὸ λάθος τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους δὲν τοὺς φωτίζει ὁ ἥλιος τῆς ἀληθείας, ὁ Θεός. Διαγράφουν τὴν μεγάλην πραγματικότητα τῆς ζωῆς, τὸν θάνατον. Δὲν θέλουν νὰ σκεφθοῦν ὅτι ἡ ἐγκόσμιος ζωὴ ἔχει τὸ τέρμα της. Παραβλέπουν ὅτι εἴμεθα πάροικοι καὶ παρεπίδημοι εἰς τὸν κόσμον αὐτόν. Ἤ κι' ἂν τὸ σκέπτωνται ἐπειδὴ δὲν ἔχουν τὴν ἀληθινὴν φιλοσοφίαν, τὸ εὑρίσκουν ἀφορμὴν διὰ νὰ πέσουν βαθύτερα εἰς τὴν ὑλιστικὴν ζωήν. Καὶ ἐξυπνοῦν κάποτε, ὅταν ἠχῇ ἡ φοβερὰ φωνή: «Ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ». (Λουκ. ιβ' 20). Ἡ καθαρὰ ὅμως γνῶσις, ἡ γνησία ἀλήθεια, ἡ ἀληθινὴ φιλοσοφία, εἶναι ἡ «μελέτη τοῦ θανάτου» ἡ σκέψις δηλαδὴ ὅτι εἴμεθα θνητοὶ καὶ προσωρινοὶ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ στρέψωμεν τὰ βλέμματά μας καὶ πέραν τοῦ τάφου. Πόσον ὡραῖα διατυπώνει τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν ὁ θεόπνευστος Ἀπόστολος! «οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἑβραίους ιγ' 14).

ΚΡΙΣΙΣ

«Γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν».

Εἰς τὴν ἐπίγειον ζωὴ τὰ πάντα ματαιότης,
δόξα, νεότης, χρήματα, γνώσεις καὶ ὡραιότης.
Δὲν συνοδεύει τίποτε τὸν ἄνθρωπο ἀλήθεια,
ὅταν ἡ σάρκινη καρδιὰ παγώσῃ μεσ' τὰ στήθεια.
Μόνον τὰ ἔργα τ' ἀγαθὰ γίνονται σύντροφοί μας,
καὶ πέρ' ἀπὸ τὸν τάφο μας εἶναι ἀκολουθοί μας...
Χαρὰ σ' ἐκείνη τὴν ψυχὴ ὅπου ἑτοιμασμένη,
μὲ πίστι κι' ἔργα ἄγρυπνη, τὸν Κύριο προσμένει.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Τί ραθυμεῖς λοιπὸν ψυχή; τί μάταια ρεμβάζεις;
στῆς μετανοίας τὸν καιρὸ γιατί ψυχὴ νυστάζεις;
Ἡ Κρίσις καὶ ὁ θάνατος θὰ ἔλθουν ὡρισμένως,
δὲν ἐπανέρχεται ξανὰ ὁ χρόνος ὁ χαμένος.
Σκέψου μιὰ μέρα πῶς θὰ μπῇς στὸ σκοτεινὸ τὸ μνῆμα,
βάλλε στὸ νοῦ σου τὸν Κριτὴ τὸ φοβερό του βῆμα!
Ἐκεῖ δημοσιεύονται ὅλα τὰ κεκρυμμένα,
ὅσα καλά, κι᾽ ὅσα κακὰ θὰ ἔχῃς πεπραγμένα.
Πῶς θὰ βαστάσῃς τὸν Κριτὴ νὰ ἴδῃς ὠργισμένον,
κι᾽ ἀπὸ τὴν Βασιλείαν του ἐσὲ ἀποκλεισμένον;
Πῶς θὰ ἀντέξῃς τὴν φωνὴ ἄλλους νὰ στεφανώνῃ,
καὶ σὲ ἀπ᾽ τὸν Παράδεισον εὐθὺς ν᾽ ἀποξενώνῃ;
«Δεῦτε, θὰ πῇ ὁ Κύριος, ψυχὲς εὐλογημένες,
ἐσεῖς ποὺ μ᾽ ἔργα ἀγαθὰ εἴσθε ἐστολισμένες.
Ἐσεῖς ὅποῦ ἐχύσατε τὸ αἷμά σας γιὰ μένα,
καὶ σεῖς ποὺ ζήσατε γιὰ μὲ σκληρὰ καὶ στερημένα.
Ἐσεῖς ποὺ ἀρνηθήκατε πατέρα καὶ μητέρα,
κι᾽ ἐσεῖς ποὺ κοπιάσατε γιὰ μὲ νύχτα καὶ μέρα.
Δεῦτε οἱ ἐλεήμονες γιὰ νὰ ἐλεηθῆτε,
Δεῦτε οἱ συγχωρήσαντες γιὰ νὰ συγχωρηθῆτε.
Δεῦτε οἱ ὑπομείναντες γιὰ μὲ δοκιμασίας,
δεῦτε οἱ χύσαντες θερμὰ δάκρυα μετανοίας.
Δεῦτε οἱ πρᾶοι, οἱ νηστευταί, δεῦτε οἱ δεδιωγμένοι,
γιὰ σᾶς τὴν Βασιλεία μου ἔχω ἑτοιμασμένη.
Εἶτα θὰ πῇ μετὰ ὀργῆς, πορεύεσθε μακράν μου,
ἐσεῖς ποὺ ἀθετήσατε τὰς θείας ἐντολάς μου.
Ἐσεῖς δὲν ἐμιλήσατε γιὰ μὲ εἰς τοὺς ἀνθρώπους,
οὔτε καὶ ὑπομείνατε θλίψεις γιὰ μὲ καὶ κόπους.
Ἐσεῖς δὲν ἐχορτάσατε ποτὲ τὸν πεινασμένον,
ποτὲ δὲν συμπαθήσατε τὸν καταφρονεμένον.
Ἐσεῖς δὲν χύσατε ποτὲ δάκρυα μετανοίας,
οὔτε ἐσκέφθητε ποτὲ περὶ τῆς σωτηρίας.
Γι᾽ αὐτὸ τὴν Βασιλεία μου στοὺς ἄξιους χαρίζω,
καὶ σᾶς, λέγω ἀλήθεια, καθόλου δὲν γνωρίζω».
Τούτη τὴν φοβερὰ φωνή, ν᾽ ἀκούσω ἐγὼ ποτέ μου,
μὴ γένοιτο Παρθένα μου! Μὴ γένοιτο Χριστέ μου!
Τὸ ἔλεός σου Κύριε κι᾽ ἐμένα ἂς προφθάσῃ,
πρὶν τοῦ θανάτου ἡ ὁρμὴ ἔλθῃ καὶ μὲ ἁρπάσῃ.
Τῆς μετανοίας ἄνοιξόν μοι πύλας Ζωοδότα,
στῆς σωτηρίας φέρε με τὰς τρίβους Φωτοδότα.
μὲ τὰς φρονίμους σου κι᾽ ἐγὼ ν᾽ ἀξιωθῶ παρθένους,
εἰς τὸν Νυμφῶνα σου νὰ μπῶ γιὰ νὰ σοῦ ψάλλω αἴνους.
Ἀμήν.

Ν. Μ. Χαλκὶ - Κορινθίας

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Κριτική

"ΟΙ ΑΣΚΗΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΑΒΒΑ ΙΣΑΑΚ ΣΥΡΟΥ,,

Ὁ βιβλιόφιλος καὶ πᾶς ἐργαζόμενος πνευματικῶς, λαμβάνει πάντοτε ὑπὸ σημείωσιν ἐκλεκτὰ τεμάχια τῶν ἀναγινωσκομένων βιβλίων, ὧν ποιεῖται χρῆσιν δι' ἴδιον ἕκαστος σκοπόν, εἴτε δι' ὠφέλιμον ὑπόμνησιν ἰδίαν ἢ ἑτέρων, εἴτε ὡς συγγραφικὸν βοήθημα εἴτε χάριν πολυμαθείας κ.ο.κ. Προκειμένου περὶ τῶν Ἀσκητικῶν Λόγων τοῦ Ἀββᾶ Ἰσαάκ, ἡ τοιαύτη ἐκλογὴ παρέλκει, διότι πᾶσα σελὶς καὶ παράγραφος τούτων εἶναι ἐκλεκτὴ καὶ ἀξιοσημείωτος καὶ οὐδὲν ἐν αὐτοῖς στερεῖται ἐνδιαφέροντος διὰ τὸν πνευματικὸν ἄνθρωπον.

Κανὼν εὐθύτατος, λύχνος τῆς διακρίσεως, ταμεῖον πασῶν τῶν ἀρετῶν, θησαυροφυλάκιον τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως, τῆς ἡσυχίας ἐπιστήμων, πνευματικὸς ἀρχιτέκτων, εὐμέθοδος διδάσκαλος τῆς τελειότητος, ἐπίγειος ἄγγελος, θεόσοφος καὶ θεοφώτιστος ἄνθρωπος, νοῦς ὁρῶν τὸν Θεόν, θεωρεῖται παρὰ πάντων τῶν λοιπῶν πατέρων ὁ ὅσιος Ἰσαὰκ καὶ ἡ τούτου διδασκαλία ὡς στάθμη ἀκριβείας καὶ τέλειος καρπὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Δικαίως ὁ ὅσιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης οἰκειοποιεῖται τὸν ἅγιον τοῦτον μετ' ἀγάπης προσφωνῶν αὐτὸν πάντοτε «ὁ ἐμὸς πνευματικὸς φιλόσοφος», διότι κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, ἐν τῇ χορείᾳ τῶν πνευματικῶν φιλοσόφων κατέχει τὴν πρώτην θέσιν, ἡ δὲ διδασκαλία τούτου οὖσα βαθέως ἀνθρωπιστική, κατευθύνεται εὐθὺς πρὸς τὴν καρδίαν ὡς ἀτομικὴ καὶ διὰ τοῦτο πᾶς ἀναγινώσκων τὰς σελίδας ταύτας μετὰ προσοχῆς, θὰ εἴπῃ ἀναμφιβόλως, ὅτι δι' ἐμὲ ἔγραψε ταῦτα ὁ ἅγιος. Ἡ εὐαγγελικὴ εἰλικρίνεια καὶ εὐθύτης καὶ ἡ βαθεῖα εὐσέβεια ἡ χαρακτηρίζουσα τοὺς Λόγους αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκ τῆς πολυχρονίου αὐτοῦ πείρας βεβαιότης, δίδωσι τελείαν τὴν πληροφορίαν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ μελετῶντος αὐτούς, ὡς ἐν τῇ μελέτῃ αὐτῆς τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Γενικῶς ὁμολογεῖται ὅτι οὐδεὶς τῶν ἁγίων Πατέρων οὕτω σαφῶς καὶ ἐπιστημόνως ἐξέθετο τὰ τοῦ πνευματικοῦ βίου μυστήρια καὶ τὴν τελειότητα τοῦ χριστιανισμοῦ ὡς ὁ Ἀββᾶ Ἰσαάκ, διὰ τοῦτο ὁ ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀνωτέραν πνευματικὴν ζωὴν καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἴδῃ ἔμπρακτον ἐν λεπτολογίᾳ τὴν ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου, θὰ εὕρῃ ἐν τοῖς Λόγοις τούτοις τὸν ἀκριβέστερον χειραγωγὸν καὶ ἀπλανέστερον ὁδηγὸν πρὸς ταῦτα.

Ἀπὸ τοῦ πρώτου πρὸς ἐπιστροφὴν καὶ μετάνοιαν μικροῦ λογισμοῦ μέχρι τῆς ἁγιότητος, καὶ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς κατὰ πρᾶξιν ἀρετῆς μέχρι τῆς κατὰ θεωρίαν ἀγγελικῆς ὁμοιώσεως, θὰ εὕρῃ πᾶς χριστιανὸς καὶ ἰδίᾳ ὁ μοναχὸς καὶ πᾶς κληρικὸς τὸν τελειότερον διδάσκαλον καὶ πιστότερον σύντροφον, πείθοντα ὡς οὐδεὶς ἄλλος περὶ τῆς εἰλικρινείας, ἀληθείας καὶ σταθερότητος τῶν ὁδηγιῶν του, οὕτως ὥστε νὰ μὴ ὑπομένῃ τὴν στέρησιν τῆς χειραγωγίας αὐτοῦ ἐν τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ.

Ὁ θεῖος φόβος, οἱ τρόποι τῆς μετανοίας, τὸ μῖσος τῆς ἁμαρτίας, ἡ ἀπάρνησις τοῦ κόσμου, ἡ προέλευσις τῶν παθῶν, αἱ κινήσεις τῶν λογισμῶν, ἡ συστολὴ τῶν αἰσθήσεων, ἡ ἀναγκαιότης τῶν θλίψεων, ἡ ὑπομονὴ ἐν τοῖς πειρασμοῖς καὶ ἡ ἐκ τούτου ὠφέλεια, ἡ ἐκρίζωσις τῶν παθῶν, ἡ καθ' ὥραν ὑπόμνησις καὶ διέγερσις, ἡ γνῶσις τοῦ ἑαυτοῦ καὶ τῆς οἰκείας ἀσθενείας, ἡ παντοτεινὴ ἐνθύμησις τοῦ Θεοῦ, ἡ διηνεκὴς μνήμη τοῦ θανάτου, ἡ λεπτὴ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τάξις τῆς διακρίσεως, ὁ ἐξυπνισμὸς τῆς ψυχῆς, ἡ διάκρισις τῶν πολυποικίλων παθῶν καὶ οἱ τρόποι τῶν κατ' αὐτῶν πολέμων, ἡ χαλιναγώγησις τῶν λογισμῶν, ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν αἰσθήσεων, ἡ ἔξαψις τοῦ ζήλου ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς, ἡ σταθερότης εἰς τὸ ἀγαθόν, ἡ γλυκύτης τῶν πνευματικῶν ἔργων, τὰ ἀγαθὰ τῆς ἀκτημοσύνης, τῆς αὐτομεμψίας, τῆς προσοχῆς, τῆς ἀγρυπνίας, τῆς νηστείας, τῆς προσευχῆς, τῆς εἰς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ ἐλπίδος, τῆς ἀμεριμνίας, τὸ ὕψος τῆς σωφροσύνης καὶ τῆς ταπεινοφροσύνης, ἡ σωτηρία τῆς ἐλεημοσύνης, ἡ μεγάλη ὠφέλεια τῆς σιωπῆς καὶ τῆς ἀναγνώσεως, ἡ μέχρι θανάτου ἐπιμέλεια καὶ σπουδή, ἡ τάξις τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν ἀρετῶν, ἡ καθαρότης τοῦ σώματος, τοῦ νοῦ, τῆς καρδίας, ἡ ἀνακαίνισις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ γνῶσις τῶν μυστηρίων, ἡ ὁμοίωσις τῶν ἀγγέλων, εἶναι ταῦτα πολλοστημόριον μόνον τῶν ὅσα ἔχει νὰ διδαχθῇ ὁ μελετῶν τοὺς Λόγους τοῦ Ἁγίου τούτου, εἰς τὴν παράθεσιν τῶν χαρίτων τοῦ ὁποίου, δὲν ἐπαρκεῖ ὁ στενὸς οὗτος χῶρος.

Δι' αὐτῶν διδασκώμεθα, ὅτι «κάλλιον ν' ἀποθάνωμεν εἰς τὸν ἀγῶνα παρὰ νὰ ζήσωμεν νικώμενοι ὑπὸ τῶν παθῶν», ὅτι ἡ κοιλία εἶναι ἡ βασίλισσα πάντων τῶν κακῶν, πῶς πρέπει νὰ εἶναι ὁ μοναχός, ὅτι «τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ μόνον εἰς τοὺς ταπεινόφρονας ἀποκαλύπτονται», τὴν διαφορὰν τῆς κοσμικῆς γνώσεως ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς πίστεως, ὅτι τὰ καλὰ διὰ κόπου κτῶνται, περὶ τῶν σημείων τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς πνευματικῆς μέθης, τοὺς τρόπους τῆς προνοίας καὶ κυβερνήσεως τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς εἰς τὰς θλίψεις βοηθείας αὐτοῦ, ὅτι προτιμότερος ὁ θάνατος ἢ ἡ ἀμέλεια καὶ ἀπροσεξία, ὅτι ὁ διάβολος εἶναι πάντοτε ἕτοιμος καθ' ἡμῶν, ὅτι πρέπει ν' ἀπομακρυνώμεθα ἐκ τῶν αἰτιῶν τῶν παθῶν, ὅτι αἱ θλίψεις εἶναι ἀπαραίτητοι πρὸς Θεοῦ εὐαρέστησιν, ὅτι ὁ σκοτισμὸς τοῦ νοὸς προέρχεται ἐξ ὀκνηρίας, ὅτι ὁ νοῦς πρέπει νὰ εἶναι βασιλεὺς τῶν παθῶν, τί εἶναι νοερὰ προσευχή, πῶς ἀποκτᾷ τις τὰ πολλὰ δάκρυα, ὅτι εἰς κατόρθωσιν παντὸς καλοῦ ἔργου πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν θάνατον, ὅτι ὁ οὐρανὸς εἶναι ἐντὸς τοῦ καθαροῦ καὶ ἐντὸς τῆς καρδίας δέον νὰ ζητῶμεν τὸν Θεόν, ὅτι καὶ ἂν ἀναβῶμεν μέχρις οὐρανοῦ δὲν πρέπει νὰ μένωμεν ἄνευ ψυχικῆς φροντίδος, ὅτι διὰ τῶν πειρασμῶν γινόμεθα τέλειοι, πῶς φυλάττεται ἡ καθαρότης τοῦ νοός, ποῖον τὸ ἄκρον τῆς τελειότητος, ὅτι ἡ μάθησις καὶ ἡ γνῶσις δὲν δύνανται νὰ βοηθήσωσιν εἰς τὰ πάθη καὶ τοὺς φανεροὺς πολέμους, ὅτι ἄνευ τῆς καθάρσεως τῶν παθῶν δὲν ἔρχονται τὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτι ἡ ἔρημος εἶναι ἀναγκαία εἰς τὸν μοναχόν, περὶ φύσεως καὶ ἐνεργείας τῶν Ἀγγέλων, ὅτι ἡ μοναχικὴ πολιτεία εἶναι ἰσότιμος τῇ πολιτείᾳ τῶν Ἀγγέλων, τί εἶναι ἀπάθεια, περὶ δράσεων καὶ ἀποκαλύψεων, ὅτι ἡ ἀδιάκοπος προσευχὴ εἶναι τὸ τέλειον τῶν ἀρετῶν, ποία ἡ θεωρία ἡ ἀληθὴς καὶ ποία τῆς πλάνης, ὅτι τὰ πνευματικὰ μυστήρια δὲν μανθάνονται διὰ μαθήσεως καὶ ἐξετάσεως κ.λ.π. κ.λ.π.

Πρὸς διεύρυνσιν τῆς ἐκ τῶν λόγων τούτων ὠφελείας, τῶν ὁποίων ἀμυδρὰν μόνον σκιὰν τυποῦσι τ' ἀνωτέρω, ἐξεδόθησαν οὗτοι κατὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ ὁσιωτάτου ἱεροδιδασκάλου Καλλινίκου Παντοκρατορινοῦ, ὅστις, ἵνα τὴν ἐκ τούτων μεγάλην ὠφέλειαν πολυπλασιάσῃ, μετήνεγκεν αὐτοὺς πρὸ 100ετίας περίπου ἐκ τῆς ἀρχαίας εἰς τὴν ἁπλουστέραν νεωτέραν γλῶσσαν. Ἐν τῇ μεταφράσει ὁ ἀοίδιμος διδάσκαλος παρέλιπεν οὐκ ὀλίγα χωρία καὶ ὁλοκλήρους παραγράφους — πιθανὸν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΕΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΥΓΕΙΑΣ

Ὑγίεια — ὑγεία, ἡ φυσιολογικὴ κατάστασις τοῦ ζῶντος ὀργανισμοῦ ἀνθρώπου καὶ ζώων, ὑγεία ἡ ἀρτιότης καὶ εὐεξία τοῦ σώματος. «Ὑγεία ἐστὶν ἡ κατάλληλος ἐνέργεια τῶν ζωϊκῶν δυνάμεων», ἡ ζωϊκὴ θερμοκρασία τοῦ σώματος. Ἡ ὑγεία ἐστὶν ἀρετὴ σωματική, συνάμα καὶ κοινωνική, εἶναι θεῖον δῶρον πρὸς τὸν ἄνθρωπον, εἶναι τὸ ὕψιστον, ἱερὸν καὶ πολύτιμον τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν. «Οὐκ ἔστι πλοῦτος βελτίων, ὑγείας σώματος» (Σειρ.). «Οὐδὲν ὄφελός ἐστιν, οὔτε χρημάτων, οὔτε σώματος, οὔτ' ἄλλου οὐδενός, ἄτερ ὑγιείης» (Ἱπποκρ.). Ἄνευ ὑγείας ἡ ζωὴ εἶναι μηδέν. «Οὐκ ἔσθ' ὑγείας κρεῖσσον, οὐδὲν ἐν βίῳ». Πάντα τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα, ἄνευ ὑγείας εἶναι ἄχρηστα καὶ ἀνωφελῆ, καθότι δὲν δίδουν τέρψιν καὶ χαρὰν εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὸν βίον. Ἡ ὑγεία λοιπὸν πρωτεύει, εἶναι στόλισμα καὶ θησαυρὸς ἀνεκτίμητος εἰς τὸν ἄνθρωπον. «Ἡ ὑγεία ἐστὶν ἥδυσμα θειότατον» (Πλούτ.). Πλοῦτος, δόξα, ἀξίωμα καὶ παιδεία, ἄνευ ὑγείας δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἀξίαν, χωρὶς ὑγείας οὐδὲν ἀγαθὸν ἐν τῷ βίῳ. «Μέγιστον δὲ πρὸς ὑγίειάν ἐστι, τὸ μηδὲν κρεῖττον γίνεσθαι τῆς τοῦ σώματος φύσεως— πᾶν τὸ ὑπερβολικόν. τυγχάνει τῇ φύσει πολέμιον, τὸ δὲ κατ' ὀλίγον ἀσφαλές» (Ἱπποκρ.). Τάξις καὶ μετριότης ἐπιβάλλεται εἰς πᾶν ἔργον σωματικὸν καὶ πνευματικόν· πρὸς φύλαξιν τῆς ὑγείας, εἶναι ἡ βάσις τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς ζωῆς, αὐτὴ αὕτη δίδει εἰς τὸ σῶμα τὴν ρώμην, τὴν καλλονήν, τὴν τέρψιν, τὴν καλὴν ὄρεξιν καὶ τὴν μακροζωΐαν, ἡ ὁποία μηκύνεται διὰ τῆς ἐγκρατείας καὶ σωφροσύνης. «Πόνοι, σιτία, ποτά, ὕπνος, ἀφροδίσια, πάντα μέτρα» (Ἱπποκρ.). Πολλὰ κακὰ ἐκ τῆς πολυφαγίας καὶ λαιμαργίας, οὐκ ὀλιγώτερα ἐκ τῆς πείνης καὶ ἀσιτίας, ἡ δὲ τακτικὴ δίαιτα μᾶς χαρίζει ὄρεξιν, ὑγείαν καὶ τέρψιν. Ἡ ὑγεία ἐστὶ τὸ φυτώριον τῆς ζωῆς, ἔνθα θάλλει πᾶν ἀγαθὸν καὶ ὡραῖον. «Κρεῖττον τεθνᾶναι, ἢ δι' ἀκρασίας τὴν ψυχὴν ἀμαυρῶσαι» (Θέογνις).

Φίλη νεότης, ἐὰν θέλῃς νὰ χαρῇς τὴν ζωήν σου, φύλαττε ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὴν ὑγείαν σου. «Ψυχῆς καὶ σώματος ὑγεία εἶν' ἡ ἐπὶ γῆς εὐτυχία».

ΣΗΜ. Ἡ ὑγεία ἀποκτᾶται καὶ διατηρεῖται διὰ τῶν ζωϊκῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι εἰσὶν ὁ καθαρὸς ἀήρ, τὸ ὀξυγόνον, τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ καὶ τὸ ἄζωτον, προσέτι δὲ ἡ τροφή, τὸ ὕδωρ, ὁ ὕπνος καὶ ἡ καθαριότης τοῦ σώματος, ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἄνθρωπον· εἶναι ἡ ἀρίστη τῶν στολῶν, καὶ κατὰ τῶν ἀσθενειῶν ὁ μέγας προμαχών. Διὰ τῆς καλῆς διαίτης, λιτότητος, ἐγκρατείας καὶ νηστείας καὶ διὰ τοῦ ἠθικοῦ βίου, ὅλαι αἵ τε πνευματικαὶ δυνάμεις τῆς ψυχῆς καὶ σωματικαὶ διατηροῦνται ἀκμαῖαι, καὶ ἡ ὑγεία θάλλει. «Ὑγεία καὶ εὐεξία, βέλτιον παντὸς χρυσίου» (Σειρ.). «Νοῦς ὑγιὴς ἐν σώματι ὑγιεῖ». Πόσοι ἄπιστοι γονεῖς ὁδηγοῦν τὰ παιδία των εἰς τὰς ἀπολαύσεις τῆς σαρκὸς πρὸς φύλαξιν τάχα τῆς ὑγείας των· αἶσχος, ἔγκλημα καὶ θανάσιμον τὸ ἁμάρτημα.

ἐκ παραδρομῆς κατὰ τὰ διαλείμματα τῆς ἐργασίας,— τὰ ὁποῖα ἐπαναφέρονται ἐν τῇ νέᾳ ἐκδόσει βάσει αὐστηρῶς τοῦ ἀρχαίου κειμένου. Καὶ οὕτως ἀναμφιβόλως ἡ ἔκδοσις αὕτη εἶναι πληρεστέρα τῆς προηγουμένης.

Ἐξ ἀγάπης καὶ εὐλαβείας πρὸς τὸν Ἀββᾶ Ἰσαάκ, καὶ εἰς τιμὴν καὶ δόξαν αὐτοῦ, θέλει ἐκδοθῇ προσεχῶς ἡ κατανυκτικωτάτη Ἀσματικὴ αὐτοῦ Ἀκολουθία, ἥτις καὶ θ' ἀποστέλληται δωρεὰν εἰς τοὺς λαμβάνοντας τοὺς Λόγους αὐτοῦ.

Σ. Σ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετράστιχα ἰαμβικὰ καὶ ἡρωελεγεῖα εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

(φύλ. 50 α)

Εἰς τὴν τοῦ ὄφεως ἀπάτην.

Δαίμων, φθόνος, γύναιον, ἡδονῆς ξύλον,
ἀπεκδύουσιν, ἐξ Ἐδὲμ πέμπουσί με,
Θεός, πόθος, γύναιον, ἔντιμον ξύλον,
ἐπενδύουσιν, εἰς Ἐδὲμ πέμπουσί με.

εἰς τὸ αὐτό.

Τλῆμον Ἀδάμ, τί παθὼν γυμνὸς περὶ δένδρεϊ κεύθης;
κλεπτοσύνῃ μ᾽ ἀπάτησεν ἐῇ δάμαρ, ἢ πόρε καρπόν,
ἔδμεναι, οὐδ᾽ ἀπείθησα, φαγὼν δὲ ἔ γυμνὸς ἐλείφθην·
ὄφελον οἷος ἐὼν ἑνὶ κήπῳ τῷδε πολεύειν.

εἰς τὴν ἐξορίαν καὶ τὴν γέννησιν Κάϊν.

Βλέπεις τὸν Ἀδάμ; ναὶ βλέπω καὶ δακρύω,
ἐκβάλλεται γὰρ τῆς τρυφῆς τοῦ χωρίου.
δέον γὰρ μισεῖν τοῦ κακοῦ τὴν αἰτίαν,
ὁδ᾽ ἄλλ᾽ ἐπιγνοὺς παῖδα γεννᾷ τὸν Κάϊν.

εἰς τὸ αὐτό.

Ἐξ ἀπόνου βιότοιο πόνον τ᾽ ἐχέμεν καὶ ὀΐζὺν [1])
τλῆμον Ἀδὰμ κέκρισαι, καὶ γηπόνον ἀντὶ θεοῖο
Σατάν σε σχεδίασε, παραίφασις [2]), ἦ ῥα ποθήσας,
πότμῳ ἕφυς ὑπόδικος, ἀναγκαίῃ τε πόνῳ τε.

εἰς τὴν σφαγὴν τοῦ Ἄβελ.

Ὦ μιαρά τε χεὶρ τοῦ Κάϊν καὶ καρδία,
τί δρᾷς τὸν Ἄβελ; ἦ φονεύσας εἰπέ μοι;
ἔχεις ἀδελφὸν ἄλλον ἰδεῖν ἀντ᾽ Ἄβελ;
ἦ πᾶς ὁ κόσμος οὐχὶ χωρεῖ τοὺς δύω;

(φ. 50 β).

εἰς τὸ αὐτό.

Τέσσαρες ἀμφὶ ῥ᾽ ἅπασαν χθόνα ἐναετῆρες
δυοῖς παρ᾽ τοκέεσσιν ἀδελφεὼ ἄρρενε δυιώ,
καὶ ῥὰ ὁ τὸν ἐξενάριξε [3]), Κάϊν Ἄβελ, αἷμα δὲ νεκροῦ
νέρθεν ἄϋσ᾽ [4]), ὁ δ᾽ ἄκουσε Θεός, καὶ τύψε φονῆα.

---

1. ὀΐζὺς ἡ ὀΐζὺς - ύος σημαίνει· δυστυχία, ἀθλιότης, ταλαιπωρία.
2. Παραίφασις ἀντὶ παράφασις = ἐμψύχωσις, παραθάρρυνσις.
3. ἐξενάριξε, ἀόρ. τοῦ ἐξεναρίζω = φονεύω, διαρπάζω.
4. ἀόρ. τοῦ αὔω (ἀόρ. ἤϋσα) = φωνάζω.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

εἰς τὴν μετάθεσιν τοῦ Ἐνώχ.

Οὐ φθαρτὸς Ἀδὰμ ἔν γε τῇ πρώτῃ πλάσει,
ἀλλὰ φθαρεὶς τέθνηκεν· οἶδας τὸν τρόπον.
Ἐνὼχ δὲ πλασθεὶς εἰς φθοράν, οὐκ ἐφθάρη,
ἀλλ᾽ εἰς ἔτι ζῇ, μανθάνεις τὴν αἰτίαν.

εἰς τὸ αὐτό.

Τὸν Σὴθ Ἀδὰμ ἔφυσεν, Ἐνὼς δ᾽ ἐκυήσατο κεῖνος,
αὐτὰρ Ἐνὼς Καϊνάν, ὁ δὲ Μαλελεὴλ λάχεν υἷα,
ὃς δ᾽ Ἰάρεδ γεννησεν, Ἐνὼχ δὲ οἱ ἔπλετο πάϊς,
ὃς καὶ ἀθανασίην λάχεν ἐξ Ἀδὰμ ἕβδομος ἀνήρ.

εἰς τὸν ἐπὶ Νῶε κατακλυσμὸν

Ἡ τοῦ Θεοῦ μὲν αὐτάγαθος χρηστότης
οἰκοῦσαν ὑπέστησε τὴν πᾶσαν κτίσιν·
ὁ τῶν βροτῶν δὲ πλημμελέστατος βίος
κατέκλυσε ξύμπασαν αὐτὴν ἀθρόον.

εἰς τὸ αὐτό.

Νῶε σὺ σύν τε δάμαρτι καὶ υἱέσσιν, ἠδέ τε νυοῖς [1])·
(φ. 51 α) τὴν δ᾽ ἐπικτίστην εἴσδυτε, ῥίζα βίοιο νέοιο,
αὐτὰρ ἐγὼ βροτέην ἀπὸ φύτλην γῆθεν ἀείρω [2]),
πότμῳ λευγαλέῳ [3]), ὑγρῷ δ᾽ ὑποσήματι κεύσω.

Εἰς τὴν μέθην Νῶε τὴν καὶ ἀναίδειαν Χάμ.

Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ, τέκνα τῷ Νῶε τρία,
τούτων ὁ μὲν Χὰμ εὐλόγως κατηράθη,
μὴ συγκαλύψας τοῦ πατρὸς τὴν αἰσχύνην,
εὐχὴν δ᾽ Ἰάφεθ ἅμα τῷ Σὴμ λαμβάνει.

εἰς τὸ αὐτό.

Νῶε προ κλῆμ᾽ ἐφύτευσεν ἐρίβοτρυ, θλίψε δὲ καρπόν,
καὶ πίεν ἁρπαλέως [4]) ζωρὸν [5]) μέθυ ἐκ δ᾽ ἐμθύσθη,
γυμνώθη δὲ πέπλοιο καὶ ἀνδρομένην φάνεν αἰδῶ·
οἰνοπόται, τρομάομεν, ὁ γὰρ τύπος ἐγγύθι κεῖται.

εἰς τὴν πυργοποιΐαν

Ὁ πύργος οὐχὶ πύργος, ἀλλά τι ξένον,
αὐτοῦ γὰρ αὖθις οὐρανοῦ σχεδὸν φθάνει,
πλὴν βλέψον αὐτόν, ὡς πεσὼν ἀνετράπη,
τῶν πυργοποιῶν συγχεθέντων τὴν φράσιν. (Ἀκολ.)

---

1. ἡ νυὰς = ἡ νύμφη, ἡ σύζυγος τοῦ υἱοῦ.
2. ἀείρω ποιητικῶς ἀντὶ αἴρω.
3. λευγαλέος = ἄθλιος, ἐλεεινός.
4. ἁρπαλέως = βιαστικά, εὐχαρίστως.
5. ζωρός = ἄκρατος, ἄδολος, ἀνέρωτος, καθαρός.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ο ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ

ὑπὸ Ἀρχιμ. Δαμασκηνοῦ Καζανάκη - Ἱεροκήρυκος

Περίοδος πένθους ἐθεωρήθη ἀπὸ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνας ἡ περίοδος τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς· διότι κατ' αὐτὴν καλούμεθα οἱ πιστοί, ὅπως ἐντείνωμεν περισσότερον τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ κακοῦ καὶ νικήσωμεν τὴν ἁμαρτίαν. Διὰ νὰ ἀναδειχθῶμεν ὅμως νικηταὶ τοῦ καλοῦ ἀγῶνος εἶναι ἀνάγκη νὰ «νεκρωθῶμεν ταῖς τοῦ βίου ἡδοναῖς», νὰ περικόψωμεν τὰ ἐλαττώματά μας, νὰ ἀπορρίψωμεν πᾶν περιττὸν βάρος, νὰ μετανοήσωμεν διὰ τὰ σφάλματά μας, νὰ νηστεύσωμεν καὶ νὰ κλαύσωμεν δι' αὐτά, νὰ πενθήσωμεν καὶ νὰ ἐξομολογηθῶμεν.

Τὸ πένθιμον τῆς περιόδου ἀναγνωρίζουσα καὶ ἡ Ἁγ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀπηγόρευσε νὰ τελῆται κατ' αὐτὴν θεία λειτουργία, ἐκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς, διότι ἡ θ. λειτουργία ἔχει χαρμόσυνον, Ἀναστάσιμον χαρακτῆρα. Μόνον κατ' οἰκονομίαν διὰ νὰ κοινωνοῦν οἱ πιστοὶ τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου «ἵνα μὴ ἐπὶ πολὺ ἀφιστάμενοι τῆς κοινωνίας αὐτοῦ, θηριάλωτοι ὑπὸ τοῦ νοητοῦ λύκου γένωνται», (Εὐχὴ Γ' Θ. Μεταλ.) καθώρισε τὴν λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων Δώρων, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ πιστοὶ μεταλαμβάνουν Σώματος καὶ Αἵματος, τὸ ὁποῖον ἔχει καθαγιασθῆ εἰς Προηγουμένην λειτουργίαν.

Αἴφνης ὅμως τὸ πένθιμον τῆς περιόδου διακόπτεται. Οἱ κώδωνες τῶν Ἐκκλησιῶν ἠχοῦν χαρμοσύνως καὶ καλοῦν τοὺς πιστοὺς εἰς τὰς Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι καὶ αὐταὶ λαμπροφοροῦν. Καὶ συνέρχονται, πράγματι, οἱ πιστοί, μὴ ἐξαιρουμένων οὐδ' αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας τοῦ χρόνου δὲν ἐκκλησιάζονται, διὰ νὰ ἀκούσουν τὸν ὑπέροχον ἐκεῖνον ὕμνον, ὁ ὁποῖος ψάλλεται κατὰ τὴν ἑσπέραν ἑκάστης Παρασκευῆς, τῶν πέντε πρώτων ἑβδομάδων τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς· νὰ ἀκούσουν τὸν Ἀκάθιστον ὕμνον, τὸν ἀφιερωμένον εἰς τὴν «Ὑπέρμαχον Στρατηγόν», νὰ ἀκούσουν τοὺς «χαιρετισμοὺς τῆς Παναγίας». Πόση χαρά, πόση ἀγαλλίασις, πόση συγκίνησις πλημμυρίζει τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, εἰς τὸ ἄκουσμα τῶν θείων αὐτῶν ὕμνων! «Χαῖρε, κλῖμαξ ἐπουράνιε, δι' ἧς κατέβη ὁ Θεός· χαῖρε, γέφυρα μετάγουσα τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν».

Τί εἶναι ὅμως ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος; Πότε καὶ ὑπὸ ποίου ἐγράφη;

Ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος ἀνήκει εἰς μίαν κατηγορίαν ὕμνων, οἱ ὁποῖοι λέγονται «Κοντάκια» καὶ ἦσαν ἐν χρήσει εἰς τὴν λατρείαν κατὰ τὸν 6ον καὶ 7ον αἰῶνα. Ἀργότερον ὅμως ἀπὸ τοῦ 8ου αἰῶνος ἤρχισαν νὰ παραμερίζωνται, καὶ μόνον δύο τροπάρια παραμένουν, τὸ γνωστὸν σήμερον «Κοντάκιον» καὶ ὁ «Οἶκος» τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκονται μεταξὺ ΣΤ' καὶ Ζ' Ὡδῆς. Τὸ μοναδικὸν Κοντάκιον τὸ ὁποῖον διεσώθη μέχρις ἡμῶν ὁλόκληρον ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος.

Ὁ ὕμνος αὐτὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ 24 τροπάρια, τοὺς «Οἴκους», οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὡς ἀκροστιχίδα τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου. Προοίμιον «Κουκούλιον» τοῦ Ὕμνου εὑρίσκεται σήμερον, τὸ τροπάριον «Τῇ Ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ» ἐνῶ παλαιότερα ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ εὑρίσκετο τὸ τροπάριον «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς λαβὼν ἐν γνώσει...» τὸ ὁποῖον ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ ὅλου ὕμνου, τοῦ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὁποίου θέμα εἶναι ἡ ἐξύμνησις τοῦ γεγονότος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ προελθοῦσα ἀπολύτρωσις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Οἱ οἶκοι τοῦ ὕμνου ἔχουν δύο ἐφύμνια, οἱ μὲν μακρότεροι διὰ τῶν ὁποίων ἐξυμνεῖται ἡ Θεοτόκος τὸ «χαῖρε Νύμφη Ἀνύμφευτε» οἱ δὲ συντομώτεροι διὰ τῶν ὁποίων ἐξυμνεῖται ὁ Κύριος, τὸ «Ἀλληλούϊα».

Κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ ὕμνος αὐτὸς συνεγράφη καὶ ἐψάλη κατὰ τὸ ἔτος 626 ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Κων)πόλεως Σεργίου, ὡς εὐχαριστήριος ὕμνος πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἡ ὁποία διέσωσε τὴν Πόλιν ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν βαρβάρων, εἰς μίαν κρίσιμον στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος ἀπουσίαζε μαζὶ μὲ τὸν στρατὸν εἰς ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Περσῶν. Ὁ λαὸς τότε ἀπέδωσε τὸ θαῦμα τῆς νίκης εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, συνεκεντρώθη εἰς τὸν Ναὸν καὶ κατὰ τὸ συναξάριον τοῦ Ἀκαθίστου, «Ὀρθοστάδην» χωρὶς νὰ καθίσῃ, ἐξ οὗ καὶ Ἀκάθιστος, ἔψαλε τὸν Ὕμνον «Τῇ τοῦ Λόγου Μητρί». Ἰδοὺ καὶ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον τὸ Κοντάκιον αὐτὸ δὲν ἠκολούθησε τὴν τύχην τῶν ἄλλων κοντακίων ἀλλὰ διεσώθη εἰς τὴν λατρείαν. Συνδεθὲν μὲ ἱστορικὸν γεγονὸς ἔπαυσε νὰ ἀποτελῇ μόνον θρησκευτικὸν ὕμνον, καὶ μετεβλήθη εἰς θρησκευτικὸν ἐθνικὸν ἐμβατήριον, θρησκευτικὸν Βυζαντινὸν ὕμνον.

Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι ἕνας τοιοῦτος ὑπέροχος ὕμνος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ συγγραφῇ καὶ νὰ μελοποιηθῇ εἰς μίαν μόνον νύκτα, καὶ ἐπὶ πλέον νὰ ἐκμάθῃ αὐτὸν ὁ λαός, ὥστε νὰ τὸν ψάλῃ. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἐποιήθη, ἐπομένως, τότε, ἦτο τὸ νέον Κουκούλιον «Τῇ Ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ» εἰς τὸ ὁποῖον ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος ἐξυμνεῖται διότι διέσωσε τὴν Πόλιν, ἐνῶ εἰς ὁλόκληρον τὸν ἄλλον ὕμνον δὲν ἀναφέρεται τοιαύτη διάσωσις. Ὁλόκληρον τὸ Κοντάκιον μὲ Κουκούλιον τὸ προαναφερθὲν «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς...» ἀπετέλει παλαιότερον ὕμνον, τὸν ὁποῖον οἱ Ἐρευνηταὶ καὶ ἡ Παράδοσις ἀποδίδουν εἰς τὸν Ρωμανὸν τὸν Μελῳδόν, τὸν δημιουργὸν τῶν Κοντακίων. Ἀλλ' ἀσχέτως πρὸς τὸ πρόβλημα αὐτό, ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος ἀποτελεῖ ὄντως ἕνα ὑπέροχον ὕμνον, ὁ ὁποῖος πάντοτε θὰ πληροῖ συγκινήσεως, χαρᾶς καὶ ἐλπίδος τὰς καρδίας τῶν πιστῶν. Εἰς τὸ Κουκούλιον, ὁ ποιητὴς μὲ ποιητικότητα παρουσιάζει τὸν Ἀσώματον Γαβριὴλ νὰ εἰσέρχεται μὲ σπουδὴν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἰωσὴφ διὰ νὰ ἀναγγείλῃ πρὸς τὴν Ἀπειρόγαμον Παρθένον, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μυστικῶς διετάχθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὸ μυστικὸν αὐτὸ εἶναι ὅτι Ἐκεῖνος τὸν Ὁποῖον οἱ οὐρανοὶ δὲν χωροῦν καὶ ὁ Ὁποῖος διὰ νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν γῆν οἱ οὐρανοὶ ἔκλιναν, τώρα χωρεῖται ὁλόκληρος καὶ ἀναλλοιώτως ἐντὸς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Βλέπων δὲ Αὐτὸν ὁ Ἄγγελος μέσα εἰς τὴν μήτραν της μὲ μορφὴν δούλου, ἐκπλήσσεται καὶ αὐτὸς διὰ τὸ ἀκατανόητον θαῦμα καὶ κραυγάζει πρὸς τὴν Παναγίαν «χαῖρε Νύμφη Ἀνύμφευτε». Αὐτὸ τὸ θέμα θὰ ἀπασχολήσῃ εἰς τὸν ὑπόλοιπον ὕμνον λεπτομερέστερον τὸν Ποιητήν, ὁ ὁποῖος ἀποσύρεται διὰ νὰ ἀφίσῃ ὡς ἐπὶ σκηνῆς τὴν Ἁγίαν Παρθένον μὲ τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριήλ, καὶ ἄλλα πρόσωπα νὰ συζητοῦν, περιγράφοντα καὶ ἐξυμνοῦντα τὸ μέγα θαῦμα τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ ἀχωρήτου Θεοῦ.

Ὁ ὕμνος διαιρεῖται εἰς δύο μέρη: τὸ Α — Μ καὶ Ν — Ω Τὸ πρῶτον εἶναι τὸ ἱστορικὸν μέρος καὶ τὸ δεύτερον τὸ δογματικόν.

Α. Εἰς τὸ πρῶτον μέρος ἐμφανίζεται ὁ «Πρωτοστάτης Ἄγγελος», ὁ ὁποῖος ἐ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

χει σταλῆ ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς διὰ νὰ εἰπῆ πρὸς τὴν Παρθένον τὸ «Χαῖρε», ἀλλὰ ἐνῶ μὲ τὴν ἀσώματον φωνήν του λέγει αὐτό, βλέπει συγχρόνως μέσα εἰς τὴν μήτραν τῆς Παρθένου νὰ λαμβάνῃ σῶμα «σωματούμενον» τὸν Θεόν· διὸ καὶ ἐξίσταται ὁ Ἄγγελος, καὶ ἀντὶ νὰ εἰπῆ μόνον τὸ «χαῖρε» ψάλλει ὁλόκληρον ἐγκώμιον πρὸς ἐκείνην, ἡ ὁποία θὰ φέρῃ τὴν χαρὰν καὶ θὰ καταργήσῃ τὴν κατάραν, γεννῶσα τὸν Κτίστην.

Β. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Ἁγία γνωρίζει ὅτι εἶναι ἁγνή, μὲ θάρρος λέγει πρὸς τὸν Γαβριήλ. Αὐτὸ τὸ παράδοξον τὸ ὁποῖον μοῦ λέγεις δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸ παραδεχθῶ, διότι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ συλλάβω καὶ νὰ γεννήσω ἀφοῦ ἄνδρα δὲν γνωρίζω;

Γ. Ἡ πρωτάκουστος ὅμως αὐτὴ εἴδησις ἐξακολουθεῖ νὰ βασανίζῃ τὴν Παρθένον, διὰ τοῦτο καὶ πάλιν ἐρωτᾷ τὸν Ἄγγελον. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ γεννήσω Υἱόν, ἐφ' ὅσον εἶμαι ἁγνή; Πές μου; Καὶ ὁ Ἄγγελος μὲ φόβον, ἀλλὰ καὶ σταθερὰν τὴν φωνὴν ψάλλει καὶ ἄλλο ἐγκώμιον πρὸς ἐκείνην, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἤδη τὴν κλίμακα διὰ τῆς ὁποίας κατέβη ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ τὴν γέφυραν διὰ τῆς ὁποίας οἱ ἄνθρωποι θὰ ἀνέρχωνται εἰς τοὺς οὐρανούς· διότι εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία μὲ τρόπον ἄρρητον θὰ γεννήσῃ τὸ «Φῶς».

Δ. Τότε ἡ Δύναμις τοῦ Ὑψίστου ἐκάλυψε τὴν Παρθένον, ἡ ὁποία συνέλαβε τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ὑπέδειξε τὴν μήτραν της, ὡς ἀγρὸν εὔφορον, πρὸς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ θερίζουν σωτηρίαν.

Ε. Μὲ τὸν μονογενῆ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν μήτραν ἡ Παρθένος, πηγαίνει πρὸς τὴν Ἐλισάβετ, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ εἶναι ἔγκυος εἰς τὸν Πρόδρομον, ὁ ὁποῖος μέσα ἀπὸ τὴν κοιλίαν ἀντιλαμβάνεται τὸν ἀσπασμὸν τῆς μητρός του πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ χαίρει δι' αὐτό. Καὶ διὰ τῶν σκιρτημάτων του, ἦτο ὡς ἐὰν ἔψαλε ᾄσμα πρὸς ἐκείνην ἡ ὁποία ἔφερε τὴν σωτηρίαν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἐγένετο ἡ τοῦ Θεοῦ πρὸς θνητοὺς εὐδοκία καὶ ἡ τῶν θνητῶν πρὸς Θεὸν παρρησία.

Ζ. Ἡ σύλληψις ὅμως τῆς Θεοτόκου φέρει ζάλην «λογισμῶν ἀμφιβόλων» εἰς τὸν σώφρονα Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος ἐταράχθη διότι θεωρεῖ «κλεψίγαμον» τὴν Ἀμέμπτον, Πληροφορηθεὶς ὅμως ὅτι ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκ Πνεύματος ἁγίου, δοξάζει τὸν Θεόν.

Η. Γεννηθέντος τοῦ Κυρίου, ἤκουσαν οἱ ποιμένες τοὺς Ἀγγέλους νὰ ὑμνοῦν τὴν ἔνσαρκον παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ· ἔτρεξαν τότε, ὡς ἐὰν ἔτρεχον πρὸς ἄλλον ποιμένα, ἀλλ' εὗρον «τὸν ἄμωμον ἀμνόν», ὁ ὁποῖος ἐτράφη καὶ ἀνεπτύχθη εἰς τὴν κοιλίαν τῆς Παρθένου, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ ἐγκωμιάζουν, διότι εἶναι Μήτηρ καὶ τοῦ «ἀμώμου ἀμνοῦ» ὁ ὁποῖος θὰ θυσιασθῇ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ καὶ τοῦ «Ποιμένος» τοῦ καλοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ποιμάνῃ αὐτήν.

Θ. Ἀλλὰ καὶ οἱ Μάγοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν εἶδον τὸν θεῖον ἀστέρα νὰ δεικνύῃ τὸν δρόμον πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἠκολούθησαν τὴν λάμψιν του. Καὶ ὡς ἐὰν ἦτο λύχνος, τὸν ὁποῖον διὰ τῶν χειρῶν ἐκράτουν, ἠρεύνων δι' αὐτοῦ, νὰ εὕρουν Παντοδύναμον Βασιλέα. Ὅταν δὲ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἀστέρος ἔφθασαν τὸν ἄφθαστον Θεόν, ἐχάρησαν.

Ι. Ἰδὸν τότε οἱ Μάγοι εἰς τὰς χεῖρας τῆς Παρθένου Ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος διὰ τῶν χειρῶν του ἔπλασε τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀναγνωρίζοντες αὐτὸν ὡς Κύριον, ἂν καὶ εἶχε μορφὴν δούλου, ἔσπευσαν μὲ τὰ δῶρά των νὰ τὸν ὑπηρετήσουν καὶ νὰ ψάλλουν ὕμνους πρὸς τὴν εὐλογημένην Μητέρα του, ἡ ὁποία ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον Ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος κατήργησε τὴν εἰδωλολατρείαν, ἔπαυσε τὴν προσκύνησιν τοῦ πυρὸς καὶ ἀ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Εὐσεβίου Μοναχοῦ Ἰβηρίτου, Φ.Θ. Σχολῆς Χάλκης
Ἀποστολεύς: Ἀρχιμ. Φιλάρετος Βιτάλης - Πρέβεζα

ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 64)

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Ἀδελφοί μου. Ἡ πίστις τυγχάνει κρηπὶς καὶ βάσις τῆς χριστιανικῆς ἡμῶν ζωῆς, ὅρος ἀπαραίτητος ὑπάρχουσα τῆς πρὸς τὸν Θεὸν σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου, ὡς εὐστοχώτατα προσεπιδηλοῦται ἐν τῷ ια΄ κεφαλαίῳ τῆς πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς, ἐν ᾗ διὰ περισσῆς εὐγλωττίας καὶ δι᾽ ἠνθισμένων λέξεων ἐξαίρεται ἡ εἰς τὸν Θεὸν πίστις ὥς τι εὐάρεστον Θεῷ. Διὰ τῆς πίστεως δυνατὸν νὰ διατηρήσωμεν καὶ δὴ καὶ καλιεργήσωμεν ἐπ᾽ ἀγαθῷ τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ συνάφειαν. Αὕτη χειραγωγεῖ τὸν πιστεύοντα εἰς τὴν κολυμβήθραν τῆς χάριτος καὶ διὰ ταύτης εἰς τὴν οὐράνιον υἱοθεσίαν. «Ἔστι δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων» (Ἑβρ. ια΄ 1). Διὰ τῆς πίστεως πειθόμεθα τῇ ὑποστάσει ἐλπιζομένων μὲν οὐ βλεπομένων δέ. Ἰδίᾳ ἀπαιτεῖται πίστις εἰς τὸ γεγονὸς τῆς τοῦ Θεοῦ ὑπάρξεως, ὡς διατείνεται ὁ ἀπόστολος, ἐν οἷς λέγει, «πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ ὅτι ἔστι καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται» (Ἑβρ. ια΄ 6). Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος διερμηνεύων τὸ περὶ πίστεως κεφάλαιον λέγει τὰ ἑξῆς: «τοῦτο γὰρ πίστις, ὅταν μὴ τοῖς σωματικοῖς ὀφθαλμοῖς ἀρκούμεθα μόνον, ἀλ-

---

πήλλαξε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ πάθη διὰ τῆς θείας του φλογός, καύσας αὐτά.

Κ. Μετὰ τὴν προσκύνησίν των οἱ Μάγοι, ἐπιστρέφουν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἀλλὰ καθ᾽ ὁδὸν γίνονται «Κήρυκες Θεοφόροι» κηρύσσοντες τὸν Χριστόν, ἐνῷ κατ᾽ ἐντολὴν τοῦ Ἀγγέλου ἀφίνουν τὸν Ἡρώδη νὰ παραμιλῇ πλήρης ὀργῆς ὡς ἀνόητος, μὴ γνωρίζων νὰ δοξάζῃ τὸν Θεὸν.

Λ. Ἡ ὀργὴ τοῦ Ἡρώδου ἐκσπᾷ καὶ ὁ Ἰωσὴφ κατ᾽ ἐντολὴν «ἄλλου Ἀγγέλου» παραλαμβάνει τὸ παιδίον μετὰ τῆς μητρός του καὶ φεύγει εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἡ εἴσοδός των εἰς τὴν Αἴγυπτον, σκορπίζει τὸν φωτισμὸν τῆς ἀληθείας καὶ ἐκδιώκει τὸ σκότος τοῦ ψεύδους. Τὰ εἴδωλα, μὴ δυνάμενα νὰ ὑπομείνουν τὴν παρουσίαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, πίπτουν καὶ συντρίβονται, οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐλεύθεροι πλέον ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας ἐγκωμιάζουν τὴν Θεοτόκον διότι δι᾽ αὐτῆς ἀνωρθώθη ὁ πεσὼν διὰ τῆς ἁμαρτίας ἄνθρωπος καὶ κατεκρημνίσθησαν οἱ δαίμονες.

Μ. Ἐπιστρέψαντες κατόπιν ἐκ τῆς Αἰγύπτου, ἡ Παρθένος, συμφώνως πρὸς τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, ἔφερε τὸν γεννηθέντα Κύριον εἰς τὸν Ναόν. Ἐκεῖ ἀνέμενεν αὐτοὺς ὁ θεοδόχος Συμεών, γέρων, ἕτοιμος νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν παρόντα μάταιον κόσμον. Εἰς τὰς χεῖράς του ἡ Παρθένος θέτει τὸ βρέφος, ἀλλ᾽ ὁ Προφήτης ἀναγνωρίζει εἰς αὐτὸ τὸν τέλειον Θεὸν καὶ ἐκπλαγεὶς δι᾽ ἄρρητον σοφίαν τοῦ Θεοῦ ὁ ὁποῖος ἐγένετο ἄνθρωπος διὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον, δοξολογεῖ τὸν Θεόν.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τελειώνει τὸ πρῶτον μέρος καὶ ὁ Ποιητὴς λαμβάνει ὁ ἴδιος πλέον τὸν λόγον διὰ νὰ περιγράψῃ τὰ θεῖα ἀποτελέσματα τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Κυρίου καὶ νὰ ἐξυμνήσῃ τὴν Παναγίαν Μητέρα του.

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

λὰ τοῖς τῆς διανοίας ὄμμασι φανταζώμεθα τὰ μὴ ὁρώμενα. Ἐκεῖνα γὰρ μάλιστα τῶν διὰ τῶν σωματικῶν ὀφθαλμῶν ὁρωμένων ἀξιοπιστότερα ἡμᾶς ἡγεῖσθαι δεῖ». Ἡ πίστις, ὡς ἄριστα ἀποφαίνεται θεόφθογγός τις λύρα τῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἀναγνωρίζει ἁπλῶς καὶ ἀφηρημένως τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐνεργεῖ καὶ θερμαίνει «καθαγιάζουσα μὲν καὶ ἐνισχύουσα πάσας τὰς τοῦ ἀνθρώπου πνευματικὰς δυνάμεις, πρὸς τὸν Θεὸν δ' αὐτὰς κατευθύνουσα, ζῶσα ἀποβλίνουσα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ πηγὴ πάσης ἀρετῆς καὶ ἀγαθῆς πράξεως». Εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἀρετὴ δι' ἧς ἀποδεχόμεθα τὸ ὑπερκτὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς σχετικὰς περὶ αὐτοῦ πληροφορίας τῆς θείας Ἀποκαλύψεως.

Ἀλλὰ μὴν σημειωτέον, ὅτι, ἵνα ᾖ εὐάρεστος τῷ Θεῷ ἡ κρηπὶς αὕτη τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, δέον, ὅπως ᾖ ἀληθής. Αὕτη ἡ ἀληθὴς κέκτηται θείαν φωτιστικὴν δύναμιν, πείθουσαν μυστικῶς πάντα πιστὸν περὶ τῆς θειότητος αὐτῆς καὶ ἀληθείας, ἀποκαλύπτουσαν αὐτῷ, ὡς ἐφικτόν, τὸν Θεὸν καὶ τὰς ἀπείρους αὐτοῦ ἰδιότητας καὶ ἐνεργείας. Ἡ ἀληθὴς πίστις, εἶναι φωτεινή, (οὖσα πίστις κατ' ἀποκάλυψιν), ἅμα τε καὶ λογική. Εἶναι τὸ συναμφότερον, ἅτε κεκτημένη θεῖον περιεχόμενον, μαρτυρούμενον ἐκ τῆς ἐνεργούσης θείας δυνάμεως. Διακρίνεται τῶν πλασμάτων τῆς φαντασίας καὶ πάντων τῶν προϊόντων τῆς διανοίας διὰ τῆς δαψιλείας τῶν θείων χαρισμάτων καὶ ἐνεργειῶν. Ἰσχυροποιεῖ καὶ διαπλάσσει. Ὁμιλεῖ ταῖς καρδίαις τῶν πιστῶν. Δαψιλεύει ἀφθόνους τοὺς καρποὺς τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Αὕτη πλήττει τὰς μυχιαιτάτας χορδὰς τῆς καρδίας, ἀναπτεροῖ τὸ φρόνημα, ἀνυψοῖ τὴν διάνοιαν ὑπεράνω τοῦ αἰσθητοῦ οὐρανοῦ, ἔχει θείας ἠθικὰς ἀρχάς, χορηγεῖ σθένος ἠθικὸν τοῖς πιστοῖς, ἀναβιβάζει τὸν ἄνθρωπον ὑπεράνω τῶν νόμων τῆς φύσεως καὶ «νικᾷ φύσεως τάξιν» (Νεκταρίου Κεφαλᾶ, περὶ πίστεως). Τὸ εὐαγγέλιον βρίθει παραδειγμάτων ἀληθοῦς πίστεως, ἅτινα προεκάλουν (=ἐπήγαγον, ἐπέφερον) πάντοτε τὴν θείαν τοῦ Κυρίου ἐπέμβασιν. Ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς ἀληθοῦς πίστεως ἐνεφοροῦντο αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου, ὁ ἀρχισυναγάγωγος, οὗτινος τὸ θυγάτριον τέθνηκεν, ἡ χήρα τῆς πόλεως Ναΐν. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐξαίρετον παράδειγμα πίστεως ἀληθοῦς τῷ μόνῳ θεραπευτῇ Θεῷ τυγχάνει τὸ τῆς αἱμορροούσης γυναικὸς τοῦ εὐαγγελίου. Στερρὰ καὶ ἀκλόνητος πίστις συνεκλόνιζε τὸν ἐσωτερικὸν κόσμον τῆς αἱμορροούσης γυναικός, ὡς διερμηνεύει τὸ θεῖον Εὐαγγέλιον. «Ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ ὅτι ἐὰν ἅψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι...» (Μαρκ. ε' 28). Πεποιθυῖα τῇ θαυματουργικῇ δυνάμει τοῦ Λυτρωτοῦ, τῇ ἐξ αὐτοῦ ἀπορρεούσῃ Χάριτι, δυναμένῃ νὰ εὕρῃ θέσιν ἐν τῇ ἐκ πίστεως θερμαινομένῃ αὐτῆς καρδίᾳ καὶ φέρῃ τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα, ἅπτεται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ μὴ τολμῶσα νὰ παρουσιασθῇ ἀναφανδὸν πρὸ αὐτοῦ, γινώσκουσα ἑαυτὴν μεμολυσμένην καὶ ἀκάθαρτον. Οὕτως ἡ πίστις τῆς αἱμορροούσης γυναικὸς ἔμεινεν ὡς τὸ φωτεινότερον παράδειγμα ἀληθοῦς πίστεως, εὐγλωττότερον πάσης ὁμολογίας, διαδηλοῦν τὸν διακαῆ αὐτῆς πόθον καὶ τὴν ἀκράδαντον πίστιν

Ἡ ἀληθὴς πίστις, ὡς τοιαύτη, κέκτηται ἀξίαν διά γε τὸ γεγονός, ὅτι ἄνευ ταύτης εἶναι ἀδύνατος ἡ πλήρης ἠθικὴ ζωή, ὁ ἀληθὴς ἐξευγενισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὑγιοῦς πολιτισμοῦ ἀνάπτυξις. Ἐλλειπούσης τῆς πίστεως ἐπακολουθοῦσιν ἀνατροπὴ ἠθῶν καὶ ἠθικῆς, περιφρόνησις πρὸς πᾶν θεῖον καὶ ἱερόν, ὑλιστικὴ ζωή, ζωὴ κατωτέρων ἐνστίκτων, ἀκαταστασίαι,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Παύλου μοναχοῦ Χοζεβίτου

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΕΥΧΑΪΤΩΝ

Ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωάννην μοναχὸν καὶ ἔγκλειστον, αὕτη δὲ ἁρμόζει καὶ παντὶ κελλιώτῃ

(Σαββαϊτικὸς χειρόγραφος Κῶδιξ ις' αἰῶνος, ἀριθ. 655, σ. 128)

Ἐδεξάμην σου πάτερ πνευματικὲ τὴν θεοφιλῆ ταύτην γραφὴν καὶ ἀπεδεξάμην τὴν κατὰ Θεόν σου ταπείνωσιν, ὅτι παρ' ἐμοῦ τοῦ μηδὲν ἀγαθὸν ἔχοντος, λόγον ὠφελείας ἀκούειν κατηξίωσας· ἐγὼ δὲ εἰ μὴ τὸ τῆς παρακοῆς ἐφοβούμην ἐπιτίμιον, τάχα ἂν καὶ παρήκουσά σου, γινώσκων ὅτι ὁ μὴ ποιήσας καὶ διδάσκων, ὡς ὑποκριτὴς ἐλάχιστος κληθήσεται παρὰ τῶν ἐργαζομένων τυχεῖν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἐπεὶ δὲ ὑπακοὴ οὐκ ἄμισθος, καὶ ἡ σὴ πίστις πολλή, εἰς ταύτην θαρρήσας καὶ εἰς τὴν σὴν εὐχήν, ὡς ὁδηγηθήσομαι καὶ φωτισθήσομαι παρ' αὐτῶν, γράφω καθὼς ἐκέλευσας.

Α'. Τρία μέρη λέγουσιν οἱ πατέρες ἔχειν τὴν λογικὴν ἡμῶν ψυχήν, τὸν νοῦν ὃν καὶ λογιστικὸν λέγουσι, τὸ θυμικὸν καὶ τὸ ἐπιθυμητικόν· ἐν τούτοις τοῖς τρισὶν αἱ μὲν ἀρεταὶ καὶ φυσικῶς ἐνυπάρχουσιν, αἱ δὲ κακίαι στερήσει τῶν ἀρετῶν ἐπιγίνονται· ἀρεταὶ δὲ τοῦ λογιστικοῦ, πίστις ὀρθή, γνῶσις, φρόνησις, ταπείνωσις καὶ πρὸς Θεὸν ἀεὶ κινεῖσθαι καὶ φέρεσθαι δι' ἐννοιῶν καὶ λογισμῶν καθαρῶν καὶ θεωρημάτων θεοπρεπῶν· κακίαι δὲ αὐτοῦ εἰσίν, ἀπιστία, ἀφροσύνη, λήθη, κενοδοξία, ὑπερηφανία, πλάνη λογισμῶν καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. Τοῦ μὲν ἐπιθυμητικοῦ, αἱ μὲν ἀρεταί, σωφροσύ-

---

φαυλότης, πάλη τάξεων, κοινωνικαὶ ἀνατροπαί, ἐθνῶν ἀλληλοσπαραγμοί.

«Ὅλα αἰωροῦνται, ὅπου ἐκλείπει ἡ πίστις» ἐπάγεται ὁ Schiller. Εὐκολώτερον δέ, λέγει ὁ Πλούταρχος, κτίσαι φρούριον εἰς τὸν ἀέρα διὰ τῆς ἄμμου ἢ μορφῶσαι κοινωνίαν ἀνθρώπων μὴ πιστευόντων τῷ Θεῷ. Ὁ συγγραφεὺς ἐξ ἄλλου Ἱερεμίας Gotthelf ἔλεγε τὰ ἑξῆς: Ἀδυνατεῖ τις νὰ πιστεύσῃ ἡλίκην ἐπίδρασιν ἔχει ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ οὐρανίου φωτὸς μὴ προσμειδιῶντος ἡμῖν καὶ τοῦ οὐρανίου φωτὸς μὴ ἐνισχύοντος ἡμᾶς ἐν ταῖς περιπετείαις τῆς ζωῆς ἡμῶν. Φαντασθῶμεν πρὸς στιγμὴν ρωγμήν τινα ἀγρίαν, ἀφ' ἧς τὸ φῶς οὐδέποτε διαπερᾷ καὶ τὰ νέφη οὐ διασκεδάννυνται (=διασκορπίζονται). Ἀναλογισθῶμεν τὸ δεινὸν τῆς θέσεως, καταδεδικασμένοι ὄντες συναγελάζεσθαι συγκοινωνεῖσθαι, συνδιαιτᾶσθαι δηλητηριῶσι σκώληξιν ἐν μέσῳ αἰκίας δμίχλης, τοῦ ἡλίου οὐδέπω ἀνατέλλοντος (ἐπιλάμποντος) ἀπηγορευμένης δ' οὔσης τῆς ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων ἀναρριχήσεως. Οἴμοι. Τοιαύτη, προστίθησιν ὁ συγγραφεύς, ἐστὶν ἡ περίπτωσις (ἐκείνων), ὁσάκις τὸ θεῖον Πνεῦμα δὲν φέρεται ἄνωθεν τῶν ὑδάτων, ὁ οὐράνιος λόγος δὲν ἀκτινοβολεῖ ἄνωθεν ἡμῶν, ὁ ἠθικὸς καὶ διαυγὴς οὗτος ἥλιος ὃς διασκορπίζει τὴν δμίχλην, ἧς ἡ σκιὰ σκεπάζει τὰ εἴδη τῶν σκωλήκων, ἅτινα γεννῶνται καὶ ἀνατρέφονται ἐν τῇ ἐσκοτισμένῃ ψυχῇ.

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

νη, ἀποστροφὴ πάντων τῶν φθαρτῶν, οἷον βρωμάτων, χρημάτων, δόξης παρερχομένης, τὸ πρὸς Θεὸν ἀεὶ κατευθύνειν πάντα τὸν πόθον καὶ ὅλην ἀνατείνειν τὴν ἔφεσιν πρὸς αὐτόν. Κακίαι δὲ αὐτοῦ, ἀκολασία καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, τὸ εἰς ταῦτα καταμολύνειν τὸ φιλότιμον τῆς ψυχῆς.

Διὰ τοῦτο καὶ οἱ Πατέρες ἡμῶν οἱ ἅγιοι, ἐν ἐρημίαις καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς καὶ λαύραις καὶ μονασιηρίοις καὶ κέλλαις καὶ ἐγκλείστραις καὶ στύλοις παρῴκησαν, ἵνα τῶν ἄλλων σχολάσαντες ἁπάντων, ἢ διὰ τελείας ὑπομονῆς καὶ ὑποταγῆς καὶ ἐκκοπῆς τοῦ θελήματος ἐν κοινοβίοις τὴν κακίαν ἀπονέμωνται καὶ τὴν ἀρετὴν κερδήσωσιν ἢ διὰ τῆς μονώσεως καὶ παντελοῦς τῶν ἔξω σχολάσεως, τά τε ἤθη καὶ τὰς αἰσθήσεις παιδεύσωσι καὶ τὸν νοῦν καὶ τοὺς διαλογισμοὺς ἀσυλήτους καὶ ἀμετεωρίστους τηρήσωσιν ἀπὸ τῶν μηδὲ οὐσῶν ἐννοιῶν καὶ τὸν Θεὸν εὕρωσι δι' ὃν πάντα ποιοῦσι καὶ σπουδάζουσι· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

Β'. Ἐπεὶ δὲ εἰσὶ σωματικαὶ μὲν ἐργασίαι, νηστεία, ἀγρυπνία, χαμευνία, διακονία, ἐργόχειρον, ὑπακοή, ψυχικαὶ δέ, ἀγάπη, μακροθυμία, πραότης, ἐγκράτεια, προσευχή, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια· χρή, πάτερ πνευματικέ, τὰς μὲν κακίας ἀποξύειν διὰ νεκρώσεως τοῦ κόσμου παντός, δι' ἐγκρατείας καθολικῆς, δι' ὑπομονῆς εὐχαρίστου, διὰ ταπεινώσεως ἀληθοῦς, διὰ κακοπαθείας, δι' εὐχῆς ἀδιαλείπτου, καὶ ἀγάπης πνευματικῆς. Διὰ τούτων γὰρ τῶν τε ψυχικῶν καὶ σωματικῶν ἀγωνισμάτων, αἱ μὲν κακίαι ἀπόλλυνται αἱ δὲ ἀρεταὶ αὐξάνουσιν· διὰ μὲν γὰρ τῆς κακοπαθείας πάντα τὰ σωματικὰ πάθη μαραίνομεν· διὰ δὲ τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς ἀγάπης ὡσαύτως καὶ τὰ τῆς ψυχῆς· διὰ δὲ τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς ὑπομονῆς καὶ τὰ ἀκουσίως ἐπερχόμενα γενναίως φέρομεν, καὶ τοῖς ἑκουσίοις ἡμῶν ἐγκαρτεροῦμεν σπουδάσμασιν. Ἀκούσια δέ εἰσι τὰ ἔξωθεν ἡμῖν ἐπερχόμενα λυπηρά, ἑκούσια δὲ ὅσα ἡμεῖς ἐξ ἑαυτῶν ἐπιτηδεύομεν, οἷον, νηστεία, ἀγρυπνία καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια, διὰ δὲ τῆς εὐχῆς ὑπὸ τῆς τοῦ Θεοῦ βοηθούμεθα χάριτος· οὐδὲν γὰρ δίχα τῆς ἄνωθεν βοηθείας, οὔτε χωρὶς τῆς ἡμετέρας προαιρέσεως καὶ σπουδῆς ὠφεληθῆναι δυνάμεθα. Ὁ οὖν γνοὺς τὴν τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην καὶ ἃ ἐπηγγείλατο ἡμῖν ἀγαθὰ καὶ τῶν καθ' ἡμέραν αὐτοῦ εὐεργεσιῶν καὶ ἀντιλήψεων μεμνημένος, καὶ ὅπως ρύεται ἡμᾶς ἐκ τῶν κινδύνων καὶ πειρασμῶν ἀνθρωπίνων καὶ ἀπὸ τῆς τῶν δαιμόνων ἐπιβουλῆς, οὗτος λήθης καὶ ἀγνοίας ἐστὶν ἐκτός. Ὥσπερ οὖν οἱ τὰ ἐπίγεια ἀγαπῶντες, πάντα δι' αὐτὰ καὶ ποιοῦσι καὶ πάσχουσιν, ἵνα τούτων μὴ ἐκπέσωσιν, οὕτως οἱ τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν ἐφιέμενοι, πᾶν ὅ,τι καλὸν πράττουσι καὶ πᾶν ἐπερχόμενον ὑπομένουσιν, ἵνα τοῦ ποθουμένου μὴ ἀποτύχωσι.

Γ'. Καὶ σὺ δέ, πάτερ πνευματικέ, ἐπεὶ τῇ ἄνωθεν δυναμωθεὶς χάριτι πάντα τὸν κόσμον νέος ὢν περιεφρόνησας πιστεύσας τῷ λέγοντι Χριστῷ, «ὅστις οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητὴς» καὶ «ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος» καὶ «ὅστις ἀφῆκεν οἰκίας καὶ ἀγροὺς καὶ ἀμπελῶνας καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει» καὶ «δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς». Ἐπεὶ ταῦτα καὶ ἤκουσας καὶ ἐπίστευσας καὶ ἐποίησας, καὶ τὸν ἄριστον μετελθεῖν τῆς ἀσκήσεως βίον ἠθέλησας, ἔδει μὲν στερρὸν καταβαλεῖν θεμέλιον καὶ ἐν Γυμναστηρίῳ πρῶ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τον ὑπακοῆς ἐλθεῖν καὶ διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ ἀκτημοσύνης καὶ τῆς τοῦ θελήματος τελείας ἐκκοπῆς, τῶν μὲν παθῶν ἐλευθερωθῆναι, πρὸς δὲ ταπείνωσιν ἀχθῆναι καὶ διὰ τῶν μερικωτέρων ἀρετῶν πρὸς ὑψηλοτέραν ἀναβῆναι τούτων, ἤτοι τὴν τῶν λογισμῶν φυλακήν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο μὴ γέγονεν, ἀλλ' ἐπὶ στύλῳ τὸν σὸν τῆς ψυχῆς οἶκον ἐπῳκοδόμησας, πίστιν, καὶ ἐλπίδα καὶ ἀγάπην, ὥς τινας ἰσχυρὰς βάσεις πηξάμενος, εἰ μὲν ἔχεις τὸν ἐπιστημόνως ὁδηγοῦντά τινα, πείθου τοῖς λόγοις αὐτοῦ, μηδὲν ποίει δίχα τῆς αὐτοῦ ἐντολῆς καὶ συμβουλῆς, ἵνα μὴ ἐξ ἰδιορρυθμίας καὶ αὐταρεσκείας, ἢ ἄλλης τινὸς περιστάσεως κατασεισθέντα τὰ τοιαῦτα στηρίγματα, συντρίψωσι τὴν οἰκοδομήν· εἰ δὲ μὴ ἔχῃς ἄνθρωπον, ἔχε τὸν ἀληθῆ διδάσκαλον καὶ καθηγητὴν Χριστόν, ὃς συνετίσει καὶ ἐνισχύσει σε ἐν πᾶσι τοῖς καλοῖς.

Δ'. Γνῶθι οὖν ἐν πρώτοις τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἐξῆλθες· ἐξῆλθες πάντως εἰς τὸ μισῆσαι μὲν τὴν ἁμαρτίαν τελείως, ἐκκόψαι δὲ τὰ πάθη τὰ ποιοῦντα τὴν ἁμαρτίαν· εἰσὶ δὲ ἁμαρτήματα μέν, γαστριμαργία, πορνεία καὶ τὰ τοιαῦτα· πάθη δέ, θυμός, ἐπιθυμία, λύπη καὶ ἡδονή· ἐξῆλθες οὐ μόνον ταῦτα ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἐμπαθεῖς ἀνταγωνίζεσθαι λογισμούς, ἵνα μὴ τῇ συγκαταθέσει τὸν νοῦν καταμολύνουσιν, ἵνα κτήσῃ καρδίαν καθαράν, ἐν ᾗ τὸ ἐγκαινιζόμενον πνεῦμα διὰ καθαρᾶς προσευχῆς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἡμῖν προξενεῖ· ἐπίλεγε οὖν σεαυτῷ πάντοτε κατ' ἐκεῖνον τὸν ἅγιον Ἀρσένιον «δι' ὃ ἐξῆλθες». Καὶ εἰ μὲν οἱ τῆς βλαβερᾶς ἐπιθυμίας παρενοχλοῦσι δαίμονες, διὰ νηστείας καὶ ἀγρυπνίας καὶ κακοπαθείας καὶ ταπεινώσεως καὶ εὐχῆς ἐκτενοῦς ὁπλίσθητι κατ' αὐτῶν, εἰ δὲ οἱ τῆς ὀργῆς καὶ λύπης καὶ μνησικακίας, διὰ πραότητος καὶ μακροθυμίας καὶ ἐλεημοσύνης καὶ συμπαθείας καὶ καταφρονήσεως ὕλης καὶ δόξης βιοτικῆς, δι' ἄτερ τὸ θυμικὸν τῆς ψυχῆς ἐκταράσσει· ἐὰν δὲ κενοδοξίας καὶ οἰήσεως προσπέσωσί σοι λογισμοί, ταπεινώσει καὶ εὐχῇ καὶ τῷ πρὸς Θεὸν ἔρωτι καὶ τῇ κρυπτῇ ἐργασίᾳ καὶ τῇ μνήμῃ τοῦ θανάτου ἀπάντησον πρὸς αὐτοὺς ὅτι «ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες».

Ε'. Ἐπ' ἀληθείας, πάτερ πνευματικέ, καὶ αὐτὰ ἅπερ πράττομεν, ἂν καλῶς αὐτὰ σκοπήσωμεν παντελῶς εἰσὶ φαῦλα καὶ ψεκτὰ καὶ ἐπιλήψιμα· τίς γὰρ δύναται σωφρονίσαι ὡς Ἰωσήφ; τίς ἀγαπῆσαι τὸν Θεὸν ὡς Ἀβραάμ; τίς νηστεῦσαι ὡς Μωϋσῆς καὶ Δανιὴλ καὶ Ἠλίας; τίς ἀποθνήσκων καθ' ἡμέραν ὡς οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ μάρτυρες; τίς κακοπαθῆσαι ὡς οἱ ἅγιοι πατέρες ἡμῶν Ἀντώνιος, Συμεών, Ἀλύπιος, Δανιὴλ ὁ Στυλίτης, αἱ κατ' ἔρημον γυναῖκες, ἵνα μὴ λέγω τοὺς ἄνδρας, καὶ οἱ νῦν ζηλοῦντες αὐτοὺς καὶ εἰ μὴ κατ' ἐκείνους ἀλλά γε κατὰ τὴν αὐτῶν σπουδάζοντες δύναμιν; ἀκούω γὰρ πολλοὺς εἶναι καὶ νῦν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μοναστηρίοις ἀγωνιστάς· θεωρῶ δὲ πλείους ὑπὲρ τὴν ἐντολὴν καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς ἀγωνιζομένους μέτρον· ἀλλ' ἵνα τούτους ὡς ἔτι ἀγωνιζομένους καταλείψωμεν, τὸ γὰρ τέλος ἄδηλον, τοὺς πρὸ τούτων καὶ ὑπεραγωνισαμένους καλῶς καὶ μεταστάντας, μεμφομένους ἑαυτοὺς πάντας εὑρίσκομεν· καὶ ὁ μὲν «γῆν καὶ σποδὸν» ἑαυτὸν ἔλεγεν, ὁ δὲ «οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλύπτεσθαι εἰς ἡμᾶς»· ὁρῶντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀγαθότητα, καὶ ὅτι δι' ἡμᾶς ἄνθρωπος γενέσθαι καὶ ἀποθανεῖν ἠξίωσε, πάντα τὰ παρ' αὐτῶν πραττόμε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

να ὡς ράκος ἀποκαθημένης ἡγοῦντο καὶ ὡς σκύβαλα καὶ σκιὰν καὶ οὐδὲν ταῦτα ἡμᾶς λογιζομένους, τὸν τύφον δεῖ καταστέλλειν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν οἴησιν· καὶ ἐάν τι ποιῶμεν, ὡς ἐλαττώματα ταῦτα καὶ πρόσθεσιν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ χρέους ἡμῶν ἡγεῖσθαι καὶ ὅτι χρεωστοῦμεν ὡς δοῦλοι πᾶσαν ἐντολὴν πληροῦν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν παρὰ τοῦ Δεσπότου καὶ τὸ λέγειν ὅτι «δοῦλοι ἀχρεῖοι ἐσμέν».

Γ'. Πᾶσαν ἄσκησιν ἣν ἂν ποιῇς, κρυπτῶς γὰρ ἐργάζου καὶ διὰ Θεὸν ταύτην ποίει καὶ ὡς μηδὲν ποιῶν καὶ ὡς μὴ κατὰ λόγον ταύτην ἐργαζόμενος· καὶ τῷ θελήματί σου στοιχῶν μέμφου πρὸς σεαυτὸν πάντοτε καὶ λέγε τῷ λογισμῷ: αὐτὸ πρῶτον τοῦτο κατάγνωσίς μου ἐστὶν ὅτι τὸ θέλημά μου πληρῶ, καὶ ὅτι ὁ τῶν ἀνθρώπων ἔπαινος καὶ αἱ παρ' αὐτῶν εὐφημίαι ἐνισχύουσί με πρὸς τὴν τοιαύτην ἄσκησιν· οἱ δὲ ἐν ὑποταγῇ ὄντες πάντα ποιοῦσιν, ἅπερ ἴσως οὐ θέλουσι καὶ πάντα κόπον ὃν ἂν βούλοιτο ὁ προεστὼς ὑπομένουσιν, ἐξουδενούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι καὶ ἀτιμαζόμενοι, ἐγὼ δὲ ὡς φίλαυτος καὶ ὀλιγόψυχος τὴν μὲν ὑποταγὴν ἔφυγον, καθέζομαι δὲ καὶ μακαριζόμενος ὑπὸ τῶν ὑποτασσομένων, διὰ τὴν φαινομένην καὶ δοκοῦσαν ἄσκησιν, Ἐὰν οὕτω ποιῇς καὶ λογίζῃ καὶ παντὸς ἀνθρώπου σεαυτὸν ἐμπαθέστερον ἡγῇ καὶ ἁμαρτωλότερον καὶ ταλανίζεις σεαυτὸν ὡς ἀργῶς βιοῦντα καὶ μὴ κατὰ τοὺς κοσμικοὺς στρατιώτας ἀγωνιζόμενον καὶ ταλαιπωρούμενον, ἀλλὰ δωρεὰν τρεφόμενον παρὰ Θεοῦ καὶ σωζόμενον· ἐὰν εἰς πᾶσαν σου ἐργασίαν, ταπείνωσιν καὶ ἀγάπην προσλαμβάνεις, κατὰ Θεόν ἐστι τὸ ἔργον σου καὶ ὡς δεῖ καθέζῃ ἐν τῷ κελλίῳ σου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΥ

Β'.

—Χρυσοχόος μέν, χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ βαλὼν καθαρώτερον ἀπεργάζεται. Καὶ νέος Μοναχὸς ὑποταγῆς ἄθλοις ἑαυτὸν ἐκδοὺς καὶ πᾶσι τοῖς λυπηροῖς τοῦ κατὰ Θεὸν βίου πυρούμενος, μετὰ κόπου δὲ καὶ ὑπομονῆς πολλῆς τὴν ὑπακοὴν ἐκμανθάνων, τὰ ἤθη ἀναχωνευθείς, φαιδρὸς ἀποκαθίσταται, καὶ ἄξιος γίνεται τῶν οὐρανίων θησαυρῶν, τῆς ἀνωλέθρου διαγωγῆς καὶ μακαρίας λήξεως, ἔνθα ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός, εὐφροσύνη δὲ καὶ διηνεκὴς θυμηδία πεφύτευται.

—Καὶ ἵνα τί φιλολογῶ καὶ τὸν καιρὸν ἀναλίσκων; εἰ βασιλείας οὐρανῶν ἐπιτυχεῖν ἐθέλεις, ἀπόσχου πάντων τῶν κακῶν καὶ τῶν καλῶν ἀντέχου. Ἀδύνατον γὰρ πέφυκε καὶ πάντη δυσχερές, φιλήδονον ὑπάρχοντα ἢ κενόδοξον ὅλως ἐπιτυχεῖν τῆς αἰωνίου ζωῆς, ὀφείλεις δὲ διάγειν εἰς εὐχὴν ἐγκράτειαν καὶ ἀληθῆ νηστείαν.

—Ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον αὐτεξούσιον ἔπλασε, λόγῳ καὶ σοφίᾳ τιμήσας, πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἔθετο τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, ἵνα εἰ μὲν θελήσει τῇ αὐτοῦ αὐτεξουσιότητι τῆς ζωῆς τὴν ὁδὸν πορευθῆναι ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. Εἰ δὲ ἀπὸ κακῆς προαιρέσεως πορευθῇ τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου, αἰωνίως κολάζηται. Τὰ γὰρ τῆς φύσεως ἀμετάβλητα, οὔτε τιμῆς οὔτε τιμωρίας ἄξια. Οὐδεὶς γὰρ ἐνεκλήθη ποτὲ διὰ τὸ εἶναι λευκὸς ἢ μέλας, ἢ διὰ τὸ εἶναι μακρὸς ἢ βραχύς, οὐ γὰρ τῆς ἡμετέρας ἐστὶ προαιρέσεως.

Καὶ αἱ κολάσεις καὶ αἱ τιμαὶ ἀμφοτέρων χρεία ἐστί, καὶ τῆς ἡμετέρας βουλῆς καὶ θελήσεως καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ συνεργείας καὶ ἀντιλήψεως, ἑτέρου γὰρ λείποντος, ἀργεῖ καὶ τὸ ἕτερον. Προέγνω γὰρ ὁ Θεὸς καὶ προώρισε καὶ ἐκάλεσεν, ἀλ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

λὰ τοὺς κατὰ πρόθεσιν κλητοὺς ὄντας, καθὼς φησὶν ὁ Ἀπόστολος, τοὐτέστι κατὰ θέλησιν καὶ βούλησιν. Τοὺς γὰρ μὴ βουλομένους εἶασε τῷ αὐτῶν πορεύεσθαι θελήματι, οὐ γὰρ διάζεται οὐδὲ λυμαίνεται τὸ αὐτεξούσιον ἡμῶν, τῆς γὰρ ἐπ' ἄμφω ροπῆς πρὸς ἀρετὴν καὶ κακίαν τὸ αὐτεξούσιον ἐλάβομεν.

— Οὐδὲν τῶν παρὰ τοῦ Θεοῦ δοθέντων ἡμῖν εἰς χρῆσιν κακόν. Πάντα γὰρ ὅσα ἐκ τοῦ Θεοῦ καλὰ καὶ δὴ καλὰ λίαν, ἡ παράχρησις (κατάχρησις) μόνη κακόν, τοῦ ἡμετέρου γάρ ἐστιν αὐτεξουσίου· διὸ οὐ τὰ βρώματα κακόν, ἀλλ' ἡ γαστριμαργία, οὐδ' ἡ παιδοποιΐα, ἀλλ' ἡ πορνεία, οὐδὲ ἡ μετάληψις οἴνου, ἀλλ' ἡ μέθη, οὐδὲ τὰ χρήματα, ἀλλ' ἡ φιλαργυρία, οὐδὲ ἡ δόξα, ἀλλ' ἡ κενοδοξία. Χρὴ οὖν πάντα ποιεῖν ἐν μέτρῳ καὶ διακρίσει, ὥστε τὴν παράχρησιν φεύγειν καὶ χρήσασθαι τοῖς παρὰ Θεοῦ δοθείσης δικαίως καὶ νουνεχῶς. Οὕτω γὰρ ποιοῦντες καὶ τῆς κακίας ἀνώτεροι γενησόμεθα καὶ τῆς ἀρετῆς ἐντὸς εὑρεθῶμεν.

Περὶ διαφορᾶς ἀρετῶν

Ἐλάβομεν ἐντολὰς παρὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, τὰς ἀπ' ἐντεῦθεν θεουργούσας καὶ ποιούσας ἡμᾶς ἀναμαρτήτως διάγειν καὶ ὡς Ἀγγέλους ἀναστρέφεσθαι μετὰ τῶν ἀνθρώπων· οἷον τὴν μετάνοιαν, τὴν ταπεινοφροσύνην καὶ τὸ διηνεκὲς πένθος, τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην, τὴν ἐξ ὅλης καρδίας ἐγγινομένην καὶ τὴν πρὸς τὸν πλησίον καλὴν διάθεσιν, τὴν καθαρὰν προσευχὴν καὶ τὴν ἑαυτῶν ἀπάρνησιν, καὶ τὸ διόλου πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχειν τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου, καὶ ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ ἀδιαλείπτως πορεύεσθαι, καὶ τὸ ἔχειν αὐτὸν ὑπεράνω πάσης κτίσεως, καὶ δέεσθαι αὐτῷ διηνεκῶς. Ταύτας γὰρ τὰς θείας ἐντολὰς ὁ μετὰ πίστεως ἐργαζόμενος, Θεοῦ υἱὸς γίνεται καὶ υἱὸς φωτὸς καὶ κληρονόμος Θεοῦ καὶ συγκληρονόμος Χριστοῦ καὶ σύμμορφος τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ σύμφυτος καὶ σύσσωμος, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, θέσει καὶ κατὰ χάριν θεός. Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεραι ἐντολαὶ τοῦ Χριστοῦ, αἱ ἄφεσιν μὲν προξενοῦσαι, οὐ μὴν δὲ καὶ τελειότητα ἀξιοῦσαι, οἷον τὸ ὁμολογεῖν καὶ ἐξαγορεύειν τὰ οἰκεῖα ἁμαρτήματα, τὸ μὴ κρίνειν, τὸ μὴ πολυπραγμονεῖν τὰ ἀλλότρια, τὸ ἐλεεῖν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, τὸ φέρειν γενναίως καὶ μετ' εὐχαριστήσεως τὰ ἐπερχόμενα λυπηρά, τὰ ὁμολογεῖν δωρεὰν καὶ χάριτι σώζεσθαι. Εἰ μὲν οὖν τὰς πρώτας καὶ θεουργούσας ἐντολὰς ἐργάζεταί τις, ἀπεντεῦθεν λαμβάνει τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος, εἰ δὲ μὴ κἂν τὰς δευτέρας μετ' ἐπιμελείας ἐργαζέσθω, ὅπως τύχῃ τῆς τῶν πλημμεληθέντων αὐτοῦ συγχωρήσεως, εἰ δὲ ἀμφοτέρων ἐκπέσῃ, ἀχρεῖος οὗτος ἀνὴρ καὶ ἄθλιος καὶ ταλαίπωρος καὶ προσδοκάτω τὴν ἀποκειμένην κόλασιν τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ.

Διάκρισις τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως

—Τῶν πραγμάτων, τὰ μέν εἰσι κυρίως καλά, τὰ δὲ κυρίως κακά, τὰ δὲ μέσα. Καὶ κυρίως μὲν καλά, φρόνησις, ἀνδρεία, σωφροσύνη, δικαιοσύνη. Κυρίως δὲ κακά, ἀφροσύνη, δειλία, ἀκολασία, ἀδικία. Μέσα δέ, πλοῦτος, πενία, δόξα, ὑγεία, νόσος, πολυμάθεια, ἀμάθεια. Μέσα δὲ λέγοντα διὰ τὸ καθ' ἑαυτά, μήτε κυρίως καλὰ εἶναι, [1]) μήτε κυρίως κακά, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν χρῆσιν αὐτῶν ἐξαρτᾶται, οἷον ὁ πλοῦτος καλὸς μὲν εἰς ἐλεημοσύνην διδόμενος, κα-

1) Ὑγεία, πλοῦτος, δόξα, πολυμάθεια εἶναι πανθομολογούμενον ὅτι εἶναι "καλά" καὶ νόσος, πενία, ἀμάθεια εἶναι κακά. Ἡ καλὴ ἢ κακὴ χρῆσις αὐτῶν τὰ μεταβάλλει εἰς κακὰ ἢ εἰς καλά.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου

Ἀδελφοί, πάλιν εἰς τὰ πάθη πεπτώκαμεν δι' ἀμέλειαν, καὶ ἀντὶ πνοῆς πνεύματος Κυρίου· ἐπληρώθημεν πνεύσεως πονηρῶν πνευμάτων. Καὶ δῆλον ἡ χάσμη καὶ ὁ τανυσμός, ἐκ τούτων γίνεται· ὡς λέγουσιν οἱ Πατέρες.

Ἐγὼ δέ, λέγω, τοῦτο μαθών, ὅτι ἄνευ τῶν ἀρετῶν τούτων· ἤγουν νηστείας· ἐγκρατείας· ἀγρυπνίας· ὑπομονῆς· ἀνδρείας· ἡσυχίας· προσευχῆς· σιωπῆς· πένθους· ταπεινώσεως· μοναχὸς οὐ προκόπτει ποτέ. Ἡ γὰρ νηστεία τὴν ἐγκράτειαν τίκτει· αὕτη δὲ τὴν ἀγρυπνίαν· ἡ ἀγρυπνία τὴν ὑπομονήν· αὕτη δὲ τὴν ἀνδρείαν καὶ ἡ ἀνδρεία τὴν ἡσυχίαν. Αὕτη δὲ τὴν προσευχὴν καὶ ἡ προσευχὴ τὴν σιωπὴν καὶ τὸ πένθος. Τὸ πένθος δὲ τὴν ταπείνωσιν καὶ ἡ ταπείνωσις πάλιν ἀντιστρόφως τὸ πένθος.

κὸς δὲ πρὸς ἡδονὰς δαπανώμενος. Ὡσαύτως καὶ ἡ πενία καλὴ μὲν καρτερίαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ ἐλευθερίαν ἡμᾶς διδάσκουσα, κακὴ δέ, βλασφημίαν καὶ ἀνελευθερίαν ἐκ τοῦ μὴ καρτερεῖν ἡμᾶς ἀποτίκτουσα. Καλὴ δὲ καὶ ἡ δόξα, ὅταν ταύτῃ πρὸς προστασίαν χρώμεθα, καλὴ καὶ ἡ ἀδοξία, ὅταν ταπεινοφροσύνην ἡμᾶς διδάσκει καὶ τῆς μελλούσης δόξης ἔφεσιν, κακὴ δέ, ὅταν δουλοπρεπῶς καὶ διὰ φόβον ἀνθρώπινον πάντα ποιεῖ ἀναπείθειν. Ὡσαύτως, καλὴ μὲν καὶ ἡ ὑγεία, ὅταν εὐαρέστησιν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ χρώμεθα, κακὴ δὲ ὅταν πρὸς ἀκολασίαν καὶ ἀδικίαν. Ὁμοίως καὶ ἡ νόσος, ὅταν εὐχαριστῶμεν καὶ συνεργῷ ταύτῃ χρώμεθα καλή, κακὴ δὲ ὅταν πρὸς ἀχαριστίαν καὶ βλασφημίαν καὶ ὀργὴν ἡμᾶς συνελαύνει. Καλὴ καὶ ἡ πολυμάθεια, ὅταν πρὸς διδασκαλίαν καὶ βοήθειαν τοῖς ἀδικουμένοις ταύτῃ χρώμεθα, κακὴ δὲ ὅταν πρὸς κενοδοξίαν καὶ συνηγορίαν τῆς ἀδικίας. Καλὴ καὶ ἡ ἀμάθεια, ὅταν παρασκευάζῃ ἡμᾶς ὑποτάσσεσθαι τοῖς εἰδόσι καὶ παρ' αὐτῶν πορίζεσθαι τὴν ὠφέλειαν, κακὴ δέ, ὅταν πείθῃ ἡμᾶς τῇ οἰκείᾳ στοιχεῖν ἀμαθείᾳ καὶ μὴ τοῖς κρείττοσιν ἕπεσθαι. Ὡσαύτως καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, οἷον ἡ εὐγένεια καὶ δυσγένεια, ἡ εὐμορφία καὶ ἡ δυσμορφία, ἡ καλλιφωνία καὶ ἡ κακοφωνία, ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ ἀδυναμία, ἡ ταχύτης καὶ ἡ βραδύτης, ἡ τέχνη καὶ ἡ ἀτεχνία, ἡ πρὸς διακονίαν ἐπιτηδειότης καὶ ἀνεπιτηδειότης. Ταῦτα, πάντα, ὡς εἴρηται τῶν μέσων εἰσὶ καὶ ὁ καλῶς τούτοις χρώμενος, οὐδὲν παρὰ τούτων βλαβήσεται, ὡς ὁ μακάριος Ἰὼβ εἰς ἀμφότερα γὰρ ἐξετασθείς, εὐδόκιμος ἀνεφάνη καὶ ἀκαταγώνιστος καὶ διὰ πάντων εὐηρέστησε τῷ Θεῷ. Ὥστε οὐ τὰ πράγματα αἰτιᾶσθαι, οὐδὲν γὰρ τῶν δοθέντων ἡμῖν κακόν, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἐσφαλμένην ἡμῶν καὶ ἐθελόδουλον προαίρεσιν καὶ τὴν ἐθελοβλέπουσαν περὶ ταῦτα τῆς ψυχῆς ἡμῶν διάκρισιν, ἥτις αὐτεξουσία πρὸς τὴν παράχρησιν τούτων, ἐξολισθαίνει ἐξ οἰκείας φιληδονίας καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας καταφρονήσεως. Γ.Π.Λ.

Ἐκ τοῦ κώδικος Η|16 αἰῶνος ΙΖ'. (1502) τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Πᾶσα γὰρ ἐργασία σωματική τε καὶ πνευματική, μὴ ἔχουσα πόνον ἢ κόπον, οὐδέποτε καρποφορεῖ τῷ μετερχομένῳ ταύτην. Οἱ γὰρ ἐν ἀμελείᾳ καὶ χαυνώσει ἐργαζόμενοι, κοπιῶσι μὲν ἴσως, ὡς δοκοῦσι πολλά, οὐδέποτε δὲ καρπὸν τρυγῶσι, διὰ τὸ ἄπονον, εἰς βάθος ἀνάλγητοι ὄντες.

Κἂν πάσας τὰς πολιτείας ἡμῶν, μεγάλας ἔχομεν· τὴν δὲ καρδίαν ἐνώδυνον, οὐ κεκτήμεθα· νόθοι αὗται καὶ μάταιοι καθεστήκασι.

Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου

Ὥσπερ μήτηρ κήδεται τέκνου, οὕτω Χριστὸς κήδεται σώματος κακοπαθοῦντος, καὶ πλησίον ἐστὶ τοῦ σώματος διαπαντός. Ὁ θεμέλιος πάντων τῶν ἀγαθῶν, οὗτοι οἱ δύο τρόποι εἰσί· τὸ συνάξαι ἑαυτὸν εἰς ἕνα τόπον, καὶ τὸ ἀεὶ νηστεῦσαι: Τουτέστι, τό, κανονίσαι ἑαυτὸν ἐν ἐγκρατείᾳ γαστρός, σοφῶς καὶ φρονίμως, ἐν ἀκινήτῳ καθέδρᾳ· καὶ ἀδιαλείπτῳ σχολῇ· καὶ μελέτην Θεοῦ.

Διὰ Θεὸν δίψησον, ἵνα σὲ ἐμπλήσῃ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ· δίψα γὰρ καὶ ἀγρυπνία ἐξέθλιψαν καρδίαν· Καρδίας δὲ θλιβείσης, ἐξεπήδησαν δάκρυα. Σωματικὴν ἀνάπαυσιν μὴ ἀγαπήσῃς· ὁ γὰρ κόπος καὶ ἡ ταπείνωσις, κτῶνται τὸν Ἰησοῦν. Ὅσην δύναμιν ἔχεις καταφρονήθητι, πυκτεύων σεαυτὸν ἰδεῖν ὑποκάτω παντὸς ἀνθρώπου. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἀληθὴς ὁδός· τῷ σωθῆναι θέλοντι, ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι αὐτὸν Χριστῷ. Εἰ θέλεις ἐν σώματι ὡς ἀσώματος, Θεῷ λειτουργεῖν, εὐχὴν ἀδιάλειπτον κτῆσαι κρυπτῶς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ γίνεται πρὸ θανάτου ἡ ψυχή σου, ὡς Ἄγγελος.

Ἐκ τοῦ Κώδικος Ἱ. Μονῆς Διονυσίου ἀρ. 232.

Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Παρακαλῶ ὑμᾶς ἀδελφοί, τὸν κανόνα τῆς προσευχῆς μηδέποτε ἀμελήσετε. Ὀφείλει γὰρ ὁ Μοναχός, εἴτε ἐσθίει· εἴτε πίνει· εἴτε καθέζεται· εἴτε διακονεῖ· εἴτε ὁδεύει· εἴτε τι ἕτερον ποιεῖ· ἀδιαλείπτως κράζειν, τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με. Σχολάσατε τοίνυν διὰ παντός, καὶ παραμείνανε τῷ Κυρίῳ καὶ Θεῷ ἡμῶν· ἕως οὗ οἰκτειρήσῃ ἡμᾶς· καὶ μηδὲν ἕτερον ζητεῖτε, ἢ μόνον ἔλεος παρὰ τοῦ Κυρίου τῆς δόξης. Ζητοῦντες δὲ ἔλεος, ἐν ταπεινῇ καρδίᾳ ζητεῖτε καὶ ἐλεεινῇ. Καὶ διάσατε τὸν νοῦν ὑμῶν εἰς τοῦτο τὸ ἔργον ἕως θανάτου. Πολλῆς γὰρ βίας χρείαν ἔχει τοῦτο τὸ ἔργον, ὅτι στενὴ ἐστὶν ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν· καὶ οἱ διαζόμενοι εἰσέρχονται ἐν αὐτῇ. Βιαστῶν γὰρ ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν θείων Μυστηρίων

Πρεσβύτης τις θαυμαστός, διηγήσατο ἐμοὶ τοιοῦτον μυστήριον, ἀξιωθεὶς ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι· ὅτι τοὺς μέλλοντας ἐνθένδε ἀπαίρειν, ἂν τύχωσι τῶν Μυστηρίων μετασχόντες ἐν συνειδήσει καθαρᾷ, ὅταν ἀποθανεῖν μέλλωσι, δορυφοροῦντες οἱ Ἄγγελοι, δι' ἐκεῖνο τὸ μεταληφθὲν ἐνθένδε ἀπάγουσι. Τὸ κοινωνεῖν δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ μεταλαμβάνειν τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, καλὸν καὶ ἐπωφελές. Αὐτοῦ σαφῶς λέγοντος. «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ Αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, καὶ ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου.

Οὐχ ὅταν ὀλισθήσωμεν ἔν τινι, τότε λυπηθῶμεν· ἀλλ' ὅταν ἐμμείνωμεν ἐν αὐτῷ. Τὸ γὰρ ὀλίσθημα, συμβαίνει πολλάκις καὶ τοῖς τελείοις. Τὸ δὲ ἐμμεῖναι ἐν αὐτῷ, νέκρωσις ἐστὶ τελεία. Ἡ λύπη δέ, ἣν λυποῦμεθα ὑπὲρ τῶν ἰδίων ὀλισθημάτων, ἐν τό-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

πῳ ἐργασίας καθαρᾶς λογίζεται ἡμῖν ἐκ τῆς χάριτος.

Ὁ ἐν ἐλπίδι μετανοίας ὀλισθαίνων ἐκ δευτέρου· οὗτος μετὰ πανουργίας πορεύεται μετὰ τοῦ Θεοῦ. Τούτῳ ἀγνώστως ἐπιπίπτει ὁ θάνατος, καὶ οὐ φθάνει τὸν καιρὸν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ, τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς πληρῶσαι.

Δεῖ γινώσκειν ἡμᾶς ἐν πάσῃ ὥρᾳ, ὅτι ἐν ταύταις ταῖς εἰκοσιτέσσαρσιν ὥραις τῆς νυκτὸς καὶ ἡμέρας, τῆς μετανοίας χρήζομεν.

Περὶ δὲ τῆς αὐτομεμψίας, φησὶν ὁ μέγας Ἀντώνιος· αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη ἐργασία τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα τὸ σφάλμα αὐτοῦ, ἐπάνω αὐτοῦ βάλλῃ, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ προσδοκήσει πειρασμὸν ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς.

Εἶπεν πάλιν. Ὁ ἑαυτὸν μεμφόμενος, εἴτι δὲ ἂν συμβῇ αὐτῷ, εἴτε ζημία, εἴτε ἀτιμία, εἴτε οἱαδήποτε θλῖψις, προλαβὼν ἔχει ἑαυτὸν ἄξιον, καὶ οὐδέποτε ταράσσεται.

Τοῦ Μακαρίου Καλλίστου Πατριάρχου Κ)πόλεως

Εἰ βούλει μαθεῖν τὴν ἀλήθειαν τῆς προσευχῆς, μίμησαι ὡς ἐκ παραδείγματος, τὸν κιθαρῳδόν. Ἐκεῖνος μὲν κάτωθεν γὰρ κλίνει τὴν κεφαλήν, καὶ τὴν ἀκοὴν προσερείδων τῷ ᾄσματι· ὑποσείει τὸ πλῆκτρον διὰ τῆς χειρός· καὶ ἅμα τῶν χορδῶν τεχνικῶς συγκρουομένων ἀλλήλοις, ἡ κιθάρα τὸ μέλος ἐκπέμπει· καὶ ὁ κιθαρῳδὸς ἄλλεται τῇ τοῦ μέλιτος γλυκύτητι.

Ἔστω σοι, ὦ φιλοπονώτατε τοῦ ἀμπελῶνος ἐργάτα, σαφὲς τὸ παράδειγμα, καὶ μὴ ἀπίστει· νήφων γὰρ ἐκεῖθεν, ὡς ὁ κιθαρῳδός, πρὸς τὸ βάθος τῆς καρδίας, ῥᾳδίως ἕξεις τὸ ζητούμενον. Εἰ βούλει μαθεῖν πῶς δεῖ προσεύχεσθαι, σκόπει τὸ τέλος τῆς προσοχῆς ἢ τῆς προσευχῆς, καὶ μὴ ἀπατῶ· ταύτης γὰρ τὸ τέλος, ἀγαπητέ, κατάνυξις ἐστὶ διηνεκής· συντριβὴ καρδίας· ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον. Τὸ δὲ ἐναντίον, πρόδηλον· ἐπιθυμίας λογισμός· καταλαλιᾶς ψιθυρισμός· μῖσος πρὸς τὸν πλησίον· καὶ ὅσα τούτοις παρόμοια.

Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ

Φόβον Θεοῦ, γεννᾷ πέφυκε.
Πεῖνα καὶ δίψα· σὺν ὑπακοῇ καὶ ταπεινώσει.

Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου

Πάντοτε ἐργάζου τὸ ἀγαθόν, κατὰ δύναμιν· καὶ ὁ Θεὸς βοηθεῖ σοι εἰς τὸ σωθῆναι.

Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου τοῦ Κοινοβιάρχου

Στενὴν ὁδὸν βάδιζε καὶ τεθλιμμένην, μισῶν πλατὺν δρόμον καὶ διάρρυτον βίον.

Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἱλαρίωνος τοῦ Μεγάλου

Μεγίστη ζημία ψυχῆς συνετῆς, ἐγχρονίσαι πάθει ψεκτῷ. Ταπεινοφροσύνην ἄσκησον, ἵνα μηδὲν ζημιωθῇς τῶν καλῶς εἰργασμένων.

Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀρσενίου τοῦ Μεγάλου

Βιωτικὸν βούλευμα πᾶν, φυγεῖν θέλε· ἡσυχίαν δὲ καὶ σιωπὴν ἀγάπα· σώζει γάρ· οὕτως συγχορεύων τοῖς Ἀγγέλοις.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Ἡ ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων κωλύει ἡμᾶς τοῦ προκόψαι. Ὁ δὲ ἔχων σωματικὴν ἀνάπαυσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν οὗτος λαβεῖν μὴ ἐλπιζέτω· ἡ γὰρ τῶν οὐρανῶν βασιλεία οὐκ ἔστι τῶν ἀναπαυομένων ἐνταῦθα, ἀλλὰ τῶν ἐν θλίψει πολλῇ καὶ στενοχωρίᾳ διαγόντων τὸν βίον τοῦτον· οὐ γὰρ ἔλαβον αὐτὴν δωρεὰν οἱ καταξιωθέντες αὐτῆς, ἀλλὰ μετὰ μεγάλων μόχθων καὶ πολλῶν ἱδρώτων αὐτὴν κατὰ χάριν ἐκτήσαντο.

— Παράδειγμα εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα: Ῥόδον, ἄνθος καὶ εὐωδία· οὐ τρία ῥόδα, ἀλλ' ἓν ῥόδον λέγομεν,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΥΧΗ
ΠΡΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΙΝ ΔΑΚΡΥΩΝ ΠΕΝΘΟΥΣ

Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου

Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅστις ἔκλαυσας ἐπὶ Λαζάρῳ καὶ ἔχυσας δάκρυα λύπης καὶ συμπαθείας ἐπάνω εἰς αὐτόν, δέξαι τὰ τῆς πικρίας μου δάκρυα· ἰάτρευσον διὰ τῶν ἁγίων σου παθημάτων τὰ πάθη μου· θεράπευσον διὰ τῶν πληγῶν σου τὰς ψυχικάς μου πληγάς· διὰ τοῦ τιμίου σου αἵματος καθάρισόν μου τὸ αἷμα, καὶ ἕνωσον τὴν εὐωδίαν τοῦ ζωοποιοῦ σου σώματος τῷ σώματί μου· ἡ χολή, τὴν ὁποίαν παρὰ τῶν ἐχθρῶν ἐποτίσθης, ἂς γλυκάνῃ τὴν ψυχήν μου ἀπὸ τὴν πικρίαν, τὴν ὁποίαν ὁ ἀντίδικός μου διάβολος μ᾽ ἐπότισε· τὸ πανάγιόν σου σῶμα, τὸ ὁποῖον ἐτανύσθη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἂς ἀναπτερώσῃ πρὸς σὲ τὸν νοῦν μου, ὅστις ἐσύρθη κάτω ὑπὸ τῶν δαιμόνων· ἡ παναγία σου κεφαλή, τὴν ὁποίαν ἔκλινας ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἂς ὑψώσῃ τὴν κεφαλήν μου, τὴν περιϋβρισθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων δαιμόνων· αἱ πανάγιαί σου χεῖρες, αἱ καθηλωθεῖσαι ὑπὸ τῶν παρανόμων ἐν τῷ σταυρῷ, ἂς μὲ ἀναβιβάσωσι πρὸς σὲ ἐκ τοῦ χάσματος τῆς ἀπωλείας, καθὼς ὑπεσχέθη τὸ πανάγιόν σου στόμα· τὸ πρόσωπόν σου, τὸ δεξάμενον ραπίσματα καὶ ἐμπτύσματα ὑπὸ τῶν καταράτων Ἰουδαίων, ἂς μοῦ λαμπρύνῃ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἐμολύνθη ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας· ἡ ψυχή σου, τὴν ὁποίαν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὑπάρχων, παρέδωκας εἰς τὸν πατέρα σου, ἂς μὲ ὁδηγήσῃ πρὸς σὲ διὰ τῆς χάριτός σου· δὲν ἔχω καρδίαν θλιβομένην πρὸς ἀναζήτησίν σου, δὲν ἔχω μετάνοιαν, δὲν ἔχω κατάνυξιν, οὐδὲ δάκρυα, τὰ ὁποῖα ἐπαναφέρουσι τὰ τέκνα εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν πατρίδα. Δὲν ἔχω, δέσποτα, δάκρυον παρακλητικόν· ἐσκοτίσθη ὁ νοῦς μου ἀπὸ τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου, καὶ δὲν δύναται ν᾽ ἀτενίσῃ πρὸς σὲ μετὰ πόνου· ἐψυχράνθη ἡ καρδία μου ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν πειρασμῶν, καὶ δὲν δύναται νὰ θερμανθῇ διὰ τῶν δακρύων τῆς πρὸς σὲ ἀγάπης. Ἀλλὰ σύ, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός μου, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν, δώρησαί μοι τελείαν μετάνοιαν καὶ καρδίαν ἐπίπονον, ἵνα ὁλοψύχως ἐξέλθω εἰς ἀναζήτησίν σου· διότι ἄνευ σοῦ θέλω ἀποξενωθῇ ἀπὸ παντὸς ἀγαθοῦ. Χάρισαί μοι λοιπόν, ὦ ἀγαθέ, τὴν χάριν σου· ὁ πατήρ, ὅστις σ᾽ ἐγέννησεν ἐκ τῶν κόλπων αὐτοῦ ἀχρόνως καὶ ἀϊδίως, ἂς ἀνανεώσῃ εἰς ἐμὲ τὰς μορφὰς τῆς εἰκόνος σου· σ᾽ ἐγκατέλιπον, μὴ μ᾽ ἐγκαταλείπῃς· ἐχωρίσθην ἀπὸ σοῦ, ἔξελθε εἰς ἀναζήτησίν μου, καὶ εὑρὼν εἰσάγαγέ με εἰς τὰς νομάς σου, καὶ συναρίθμησόν με μετὰ τῶν προβάτων τῆς ἐκλεκτῆς σου ποίμνης, καὶ διάθρεψόν με μετ᾽ αὐτῶν ἐκ τῆς χλόης τῶν θείων σου μυστηρίων, τῶν ὁποίων ὑπάρχει κατοικητήριον ἡ καθαρὰ καρδία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφαίνεται ἡ ἔλλαμψις τῶν ἀποκαλύψεών σου, ἡ ὁποία ἔλλαμψις εἶναι παρηγορία καὶ ἀναψυχὴ τῶν κοπιώντων διὰ σὲ ἐν θλίψεσι καὶ διαφόροις μάστιξι· τῆς ὁποίας ἐλλάμψεως εἴθε ν᾽ ἀξιωθῶμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τῆς χάριτος καὶ φιλανθρωπίας σου, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(Ἀπὸ τὸ ἐκδοθὲν βιβλίον τοῦ Ἀββᾶ Ἰσαάκ, μεταφρασμένον εἰς τὴν ἁπλῆν, ὑπὸ Παύλου Μοναχοῦ Χοζεβίτου. Ζητηθείτω παρ᾽ ἡμῖν).

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Η ΣΤΑΥΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Σήμερον ὁ Θεάνθρωπος ὡς ἄδικος κρεμᾶται,
καὶ ὡς κακοῦργος τῷ Σταυρῷ ἐπάνω ἀναρτᾶται.

Σήμερον ὁ τοῖς ὕδασι πᾶσαν τὴν γῆν κρεμάσας,
τὰς χεῖρας του ἐν τῷ Σταυρῷ ἥπλωσε μὴ διστάσας.

Σήμερον ὁ Δημιουργὸς δι᾽ ἄκραν εὐσπλαγχνίαν,
νὰ ἐξαλείψῃ ἔσπευσε τὴν πρώτην ἁμαρτίαν.

Στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν ἐξ ἀκανθῶν τοῦ θέτουν,
κι᾽ ἀντὶ Ἀγγέλων Βασιλὴ κακοῦργον ὑποθέτουν.

Πορφύραν περιβάλλεται ὑπὸ κριτῶν ἀνόμων,
κι᾽ ἐμπτύεται στὸ πρόσωπον ὑπὸ τῶν παρανόμων.

Ράπισμα καταδέχεται καὶ ἥλοις προσηλοῦται,
κι᾽ ἐπὶ τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ ὡς ἄνομος ὑψοῦται.

Ἐκεῖνος ποὺ ἐστόλισε τὸν οὐρανὸν μ᾽ ἀστέρας,
κι᾽ ἐκόσμησε μὲ ἥλιον, σελήνην καὶ νεφέλας.

Ραπίζεται στὸ πρόσωπον μὲ κάλαμον κτυπᾶται,
Καὶ λόγχῃ ὑπ᾽ ἀγνώμονος ἐν τῇ πλευρᾷ κεντᾶται.

Αἷμα καὶ ὕδωρ ἔρρευσεν ἅμα ὡς ἐκεντήθη,
κι᾽ ὡς ἀνεξίκακος εὐθὺς ὑπὲρ αὐτῶν ηὐχήθη.

Μὴ στήσῃς, Πάτερ μου, αὐτοῖς ταύτην τὴν ἁμαρτίαν,
διότι δὲν γνωρίζουσι πὼς πράττουν ἀνομίαν.

Ἔπειτα ἐφώναξε διψῶ καὶ τοὔφεραν λιγάκι,
ὄξος, χολὴν ἀνάμικτα καὶ ἦτανε φαρμάκι.

Μόλις τὰ ἐδοκίμασε τετέλεσται φωνάζει,
κι᾽ ἀφίνει ὑψηλὴν φωνὴν καὶ τοῦ πατέρα κράζει.

Πάτερ μου, ἄφες αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην,
γιατὶ δὲν ξεύρει ὁ καθεὶς τί εἶν᾽ αὐτὸ ποὺ πράττει.

Διὸ ἡμεῖς μ᾽ εὐλάβειαν γύρω ἀπ᾽ τὸν Σταυρόν σου,
δάκρυα χύνομεν Χριστὲ μετὰ τῶν μαθητῶν σου.

Τὰ πάθη σου τὰ πάνσεπτα Χριστέ μας προσκυνοῦμεν,
καὶ βασιλείαν οὐρανῶν ἀξίωσε νὰ δοῦμεν.

Τὰ πάθη σου τὰ ἅγια Κύριε προσκυνοῦμεν,
καὶ ὡς Θεὸν στὸν οὐρανὸν ἀξίωσε νὰ δοῦμεν.

Τὰ πάθη σου τὰ πάνσεπτα μὲ πίστιν προσκυνοῦμεν,
καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν ἀξίωσε νὰ δοῦμεν.

Σάββας Διμέλης
Ἀρχάγγελος Ρόδου

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀπὸ τοὺς ἀνεξαντλήτους θησαυροὺς
τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου ἁγ. Ὄρους

ΟΙΚΟΙ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ

Πρὸς τὸ Ἄγγελος πρωτοστάτης (τοῦ Μάζαρι)

Ἄνθρωπον ὡς ἀδάμαντ' ἄλλον λίθον δεῖ εἶναι, ἐν ἅπαντι τῷ παρόντι βίῳ, καὶ σὺν στερρότητι λογισμοῦ, τὰ συμβαίνοντα ἢ παρ' ἐλπίδ' ἄδοξα προθύμως ὑποδέχεσθαι, καὶ τάδε ἀφορᾶν ἐν πᾶσιν:

Ὅτι μεστὸς ταραχῆς ὁ κόσμος· ὅτι ψευδεῖς τῶν βροτῶν οἱ πλεῖστοι. Ὅτι ὁ προπάτωρ γυμνὸς ἐκδιώκεται· ὅτι καὶ ὁ Ἄβελ ἀδίκως φονεύεται. Ὅτι μόνος περιλέλειπται Νῶε κόσμου βυθισμῷ· ὅτι ξένος που πεπλάνηται Ἄβραμ θείῳ ὁρισμῷ. Ὅτι ἀπεμπολεῖται Ἰωσὴφ Αἰγυπτίοις· ὅτι λιθοβολεῖται Μωϋσῆς Ἰουδαίοις. Ὅτι Ἰωνᾶς εἰς θάλασσαν ῥίπτεται· ὅτι τὸν Χριστὸν κλητὸς Πέτρος ἤρνηται. Ὅτι χορὸς ἀθλητῶν πτύει κόσμον· ὅτι σαρκῶν καὶ μελῶν ἀφειδοῦσιν.

Εὐχαρίστως διάγοντες

Βλέποντες τῶν παρόντων τὴν ἀσύστατον στάσιν, τὸν νοῦν πρὸς τὰ ἐκεῖθεν ἐκδῶμεν, καὶ τῷ πόθῳ τῆς ὄντως ζωῆς, τὰ ἐνθάδε πάντα ὡς οὐδὲν φέρωμεν· ψυχῆς ἀσχολουμένης δὲ πρὸς ἴδια διατελῶμεν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Γίνεται τοῖς ἀνθρώποις ἀνιαθεῖσι ποτέ πως, ἀνάψυξις ἐκ παραδειγμάτων, ἂν τὰ πάντα φρονοῦντες καλῶς, τὰ συμβεβηκότα φυσικῶς κρίνωσι· φύσει γὰρ ἂν οἱ πάσχοντες ἑπόμενοι νοεῖεν ταῦτα:

Ὅτι τὸ πᾶν ἐκ χαρᾶς καὶ λύπης· ὅτι καὶ γῆ ἐκ φυτοῖς καὶ κέντροις. Ὅτι τῆς θαλάσσης τὸ πλάτος ἡμέρωται· ὅτι τοῖς ἀνέμοις αὐτὸ καὶ ἠγρίωται. Ὅτι ὄψεως πανήγυρις πόλου κύκλος καθαρός· ὅτι φόβου οὗτος αἴτιος ἐν νεφέλαις ζοφερός. Ὅτι τέσσαρας ὥρας χρόνος εἷς περιέχει· ὅτι ροπῇ μερίμνης μεταθέσεις προσφέρει. Ὅτι βιοῦν ἁλύπως ἀδύνατον· ὅτι παθεῖν ἀδίκως ἡδύτατον. Ὅτι δεινὸν πρὸς Θεὸν τὸ γογγύσαι· ὅτι καλὸν κἀγαθὸν βροτοὶ πάντες:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Δέον τοῖς ἀδικοῦσι πᾶσαν χάριν ἐκτίνειν, τοὺς διὰ τούτων καθαιρομένους, πολυτρόπῳ προνοίᾳ Θεοῦ· πονηροὺς νομίζομεν, ἀνθ' ὧν ὅμοιοι αὐτοῖς ἐγκαθιστάμενοι μηνύομεν ἀλλά γε ὦμεν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Ἔξωθεν τῆς καρδίας καὶ ψυχῆς καὶ νοῦ πάντες, βάλλωμεν τὴν κακίαν· τὸ μὲν δι' αὐτό γε δὴ τὸ καλόν, τὸ δὲ καὶ διὰ μελλούσης ἀπειλὴν κρίσεως· πολλαὶ γὰρ καὶ διάφοροι, εἰσὶ παρὰ Θεῷ κολάσεις:

Ὅτι καὶ σὴς οὐχ ὑπνῶν τυγχάνει· ὅτι καὶ πῦρ φλεκτικὸν οὐ λάμπει. Ὅτι καὶ ὀμμάτων κλαυθμὸς ἀπαράκλητος· ὅτι καὶ ὀδόντων βρυγμὸς ἀκατάπαυστος. Ὅτι τάρταρος ἀνήλιος καὶ σκιώδης καὶ ψυχρός· ὅτι σκότος ἐξηχώτατος κωκυτοῦ πολλοῦ μεστός. Ὅτι στίφος δαιμόνων δυσωδίας γεμόντων· ὅτι πλῆθος Ἀγγέλων πονηρῶν καθελκόντων. Ὅτι οὐαὶ τοῖς ἀπογι-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

νώσκουσιν· ὅτι χαρὰ τοῖς μεταγινώσκουσιν. Ὅτι μακρὰν πάντες κατηραμένοι· ὅτι δευρὶ πάντες εὐλογημένοι.

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Ζήτησιν ὁ Δεσπότης διαλύων τοῖς μύσταις, περὶ τῶν ἐν τῷ Κόσμῳ σκανδάλων, συμφερόντως τυγχάνειν αὐτὰ πρὸς δοκιμασίαν πολλῶν ἔφησεν· ἐφ' ᾧ γενναίως ἅπαντα δεχώμεθα καὶ μακροθύμως:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Ἤρθη ποτὲ πρὸς ὕψος λογισμῶν ἀσυστάτων, ὁ βασιλεύων τῆς Ἰουδαίας· περὶ εἴκου σου διάταξαι σέ, δι' Ἡσαΐου ἐμφανῶς ἤκουε· ταπεινωθεὶς δ' ἀνέζησε διόπερ ταπεινοφρονῶμεν:

Ὅτι ὁ τύφος δαιμόνων νόσος· ὅτι πρᾳότης Ἀγγέλοις χάρις. Ὅτι ἁλαζὼν Φαραὼ κατακλύζεται· ὅτι ταπεινὸς Μωϋσῆς διασώζεται. Ὅτι γένος Χὰμ γαυρούμενον Παλαιστίνην κατοικεῖ· ὅτι πάλιν Σὴμ ἀπόγονα κατὰ ταύτην παροικεῖ. Ὅτι Βενιαμίτης ξίφει πᾶς θανατοῦται· ὅτι μόρος λευΐτου γυναικὸς ἐκδικεῖται. Ὅτι Ἀμὰν ὑψούμενος θάπτεται· ὅτι Ἐσθὴρ πεσοῦσα ἀνίσταται. Ὅτι Θεὸς πολεμεῖ ἐπηρμένοις· ὅτι πτωχοὶ χάριν εὗρον ἐν τούτῳ:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Θέλοντες ἀπροσκόπτως διαβαίνειν τὸν βίον, ταῖς ξέναις συμφοραῖς διδαχθῶμεν· τί παθόντες καθάπερ ἐκεῖνοι, καὶ πρὸς αὐτοὺς λέγειν δθ' οὕτω γίγεται, καὶ οὕτω τὰ συμβαίνοντα, καὶ οὕτω πάντες καλῶς ὦμεν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Ἴσως λίθῳ λυχνίτῃ, λάμψαντας θεωροῦμεν, τοὺς φέροντας εὐσεβῶς τὰ πάντα· τὸ πλουτεῖν, τὸ πεινεῖν, τὸ νοσεῖν, καὶ οὐδὲν ἐκ τούτων ψυχικῶς πάσχοντας· ἀλλὰ προὐμμάτων ἔχοντας ἀεὶ τὸν τοῦ θανάτου φόβον:

Ὅτι ὡς χόρτος βροτῶν ἡμέρα· ὅτι ὡς ἄνθος ἀνθρώπων χρόνος. Ὅτι ἂν τὸν κόσμον ἐνθάδε κερδίσωμεν· ὅτι τηνικαῦτα τῷ τάφῳ οἰκήσωμεν. Ὅτι χοῦς ὡς πρότερον λυθησόμεθα ἐν γῇ· ὅτι μέχρι σάλπιγγος καὶ κεισόμεθα ᾠδί. Ὅτι γεγυμνωμένοι τῷ κριτῇ παραστῶμεν· ὅτι τῶν πεπραγμένων ἀληθῆ λόγον δῶμεν. Ὅτι κριτὴς ἐκεῖ φοβερώτατος· ὅτι στρατὸς ἀγγέλων ἀμέτρητος. Ὅτι πυρὸς ποταμὸς βαρὺ βρέμων· ὅτι ἐκεῖ καὶ διὸ ὦμεν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Κλίνων πᾶς τις γόνυ καθαρᾷ τῇ καρδίᾳ, τὸν ἁπάντων Δεσπότην ὑμνείτω· καὶ ψαλλέτω προθύμως αὐτῷ· τί ἀνταποδώσω περὶ ὧν ἔλαβον· καὶ οὕτως κοινῶς ἅπαντες, δοξάζομεν αὐτὸν ἐν φόβῳ:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Λόγου νοῦ λεπτοτάτου, ἴδιον ἡγεμόνος, πάντων παθῶν ἀνωτέρω μένειν· ὡς γὰρ πόδα ἐξ ἥλων τηρεῖν, οὕτω καὶ ψυχὴν ἐκ παθῶν ὀφείλει τις τηρεῖν πάντοτε. Θεοῦ γὰρ φοβερώτατον εἰς χεῖρας ἐμπεσεῖν ὡς λόγος:

Ὅτι σατὰν μὴ προσέχων πίπτει· ὅτι σὺν τούτῳ δαιμόνων στίφη. Ὅτι τῶν γιγάντων τὸ γένος γαυρούμενον· ὅτι Αἰγυπτίων τὸ πλῆθος ποντούμενον. Ὅτι Σόδομα τεφρούμενα ἀνομίαις οὐ ρηταῖς· ὅτι Γόμορρα καιόμενα ἁμαρτίαις οὐ λεκταῖς. Ὅτι τῆς δωδεκάδος εἷς προδοὺς τὸν Σωτῆρα· ὅτι τέκνα ἑβραίων τὸν αὐτὸν θανατοῦντα. Ὅτι χορὸς Ἀρείου κακόδοξος· ὅτι πληθὺς Σεβήρου ἀκέφαλος. Ὅτι πολλοὶ θέντες στόμα πρὸς πόλον· ὅτι ἡμεῖς τοὺς αὐτοὺς καταργοῦμεν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Μέλλοντος κατὰ φύσιν πρὸς τὴν γῆν ἐπιστρέφειν, ὡς γῆθεν ἐξ ἀρχῆς πάντες ὄντες, καὶ γενέσθαι ὀφείλοντες γῆ· συγχωρῶμεν πάντα τοῖς ἡμῖν πταίουσιν· ἑστῶτες γὰρ καὶ πίπτοντες, ἑνὸς ἐσμὲν Κυρίου πλάσμα:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Νέου κόσμου τυχόντες, διαπτύσσωμεν τοῦτον, εὐσέβειαν παλαιὰν τηροῦντες, τῶν πατέρων καὶ πάππων ἡμῶν, καὶ τῶν προπατόρων τοῦ Χριστοῦ πρότερον· νῦν γὰρ οὔτ' ἔγωγε ἤθελον, οὔτ' ἐμοὶ παῖδες εἶναι:

Ὅτι τεκόντας, παῖς οὐκ οἰκτείρει· ὅτι μισεῖ ἀδελφὸν ὁμαίμων. Ὅτι ὀβολοῦ τὴν Τριάδα ὀμνύουσιν· ὅτι τοῖς ὀμνύειν οὐδόλως πιστεύουσιν. Ὅτι λόγοις μόνοις σέβονται, τὸν τῶν ὅλων ποιητήν· ὅτι πᾶσιν ἔργοις ἤρνηνται, καινὴν πᾶσαν ἐντολήν. Ὅτι καθάπερ ὄχλος ἱερὰ πολιτεία· ὅτι δαιμόνων στάσις κοσμικὴ συναυλία. Ὅτι κακῶν οὐκ ἔστιν ἐκδίκησις· ὅτι καλῶν ἐστὶ παραχώρησις. Ὅτι πτωχοὶ ὡς Θεοῦ οὐ τιμῶνται· ὅτι βραχεῖς ἐξ αὐτῶν εἰσὶ πάνυ:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Ξένην εὕραντο λῆξιν, οἱ τοῦ κόσμου φυγόντες, πᾶσαν βιωτικὴν τρικυμίαν· μὴ δυνάμενοι μέσον αὐτοῦ, μαμμωνᾶ δουλεύει καὶ Θεῷ πρότερον· ἀλλ' ὅμως ζωὴν εὕραντο πλανώμενοι ἐν ἐρημίαις:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Ὅτι Θεὸς οὐκ ἔστιν, εἶπον παῖδες ἀφρόνων, ἐκδικῶν ὡς Δαβὶδ φησὶ δήπου, τῶν μελλόντων τὴν γνῶσιν τρανῶν, καὶ Θεῷ μέλος πρὶν ἀναβαλλόμενος· ἀλλ' ἔλαθον, Θεὸς γὰρ ἦν ἀεί, καὶ μᾶλλον ἀεί ἐστιν:

Ὅτι θανών, ἐπαινεῖται Ἄβελ· ὅτι καὶ ζῶν τρόμον τρέμει Κάϊν. Ὅτι Ἐζεκίας ἐν ράκει θαυμάζεται· ὅτι ὁ ραψάκης ἐν ἅρμασιν ὄλλυται. Ὅτι νέοι τρεῖς δροσίζονται ἐν τῷ μέσῳ τῆς φλογός· ὅτι πλεῖστοι κατακαίονται παριστάμενοι ἐκτός. Ὅτι δορυαλώτου λῖες θῆρες ἡττῶνται· ὅτι Κύρου σατράπαι παρ' αὐτῶν διασπῶνται. Ὅτι γονεῖς Σωσάννης δοξάζονται· ὅτι Κριταὶ μοιχοὶ τεθανάτωνται. Ὅτι Θεὸς ἐκδικήσεων ἐστίν· ὅτι πιστοὶ ἐν αὐτῷ καὶ θαρροῦσιν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Πίπτουσι τοῖς Ἀγγέλοις ἐπιστρέφειν οὐκ ἔστι, διὰ τὸ ἄϋλον τῆς οὐσίας· τοῦτο δὲ δίδοται τοῖς βροτοῖς· διὰ τὸ γαιῶδες τῆς σαρκὸς φρόνημα, προνοίᾳ θείᾳ· ὅθεν δὴ πίπτοντες καὶ μετανοῶμεν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Ῥήτορσι φησὶ κάλλος, ἔπους ἡ συντομία· ἡμεῖς δὲ ῥήμασιν ὅτι πολλοῖς, τὴν διδασκαλίαν ἑαυτοῖς τείνομεν· ὡς ἂν καὶ ἄλλος εὕροιεν, ὧν πάσχουσι παραμυθίαν:

Ὅτι τισὶν ἐτεθνήκει τέκνα· ὅτι πολλοῖς ἦ πατὴρ ἦ μήτηρ. Ὅτι ἀδελφοὶ αὐθομαίμονες φίλτατοι· ὅτι προσφιλεῖς καὶ ἀχώριστοι σύζυγοι. Ὅτι τις ἀπώλεσε τὴν οὐσίαν τῷ πυρί· ὅτι ἕτερος τῷ κλύδωνι αἰφνιδίως ναυαγεῖ. Ὅτι βρῶμα ὀρνέοις, πρὸς ληστῶν ἐγεγόνει· ὅτι αἰχμαλωσίᾳ παρ' ἐχθρῶν ἐκρατήθη. Ὅτι πτωχὸς τὸ ζῆν ἐξεμέτρησεν· ὅτι νοσῶν τὸν βίον διήνεγκεν. Ὅτι πικρῶς ἀναιτίως ἠτάσθη· ὅτι πολλοὶ ἐν τῷ κόσμῳ τοιοῦτοι:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Σύνεσιν κεκτημένοι τῶν Χριστοῦ προσταγμάτων, ἐν τῇ ὑπομονῇ ἡ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

μῶν πάντες, κτησώμεθα ἡμῶν· καρτεροῦντες λύπης προσβολὴν ἅπασαν· πολλοὶ καὶ γὰρ ἡλλάξαντο λυπῶν τὴν ἄνω βασιλείαν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Τίμιον βροτὸς ζῶον, ὡς που ψάλλει προφήτης, δι' ὃν ἐσταύρωται καὶ ὁ Πλάστης· ἡμεῖς δ' ὑπείκοντες ρυπαροῖς λογισμοῖς, πρὸς γῆν ἑαυτοὺς καθέλκομεν· διὸ καὶ ὁμοιούμεθα τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις:

Ὅτι ἁρπάζει τις ὥσπερ λύκος· ὅτι θυμοῦται καθάπερ τίγρις. Ὅτι ὡς ἀλώπηξ πανούργως πορεύεται· ὅτι ὡσεὶ κάμηλος μνησίκακος φαίνεται. Ὅτι ὥσπερ ὄφις φάρμακον, λόγον φέρει πονηρόν· ὅτι δίκην ἄρκτου μαίνεται, ζῆλον ἔχων μυσαρόν. Ὅτι καθάπερ ἵππος, γυναιξὶ χραιμετίζει· ὅτι δίκην ὀνάγρου τῷ πλησίον λακτίζει. Ὅτι ὡς σῦς ἐστὶ πορνικώτατος· ὅτι ὡς μῦς τυγχάνει λιχνότατος· ὅτι καὶ δεῖ μὴ προσέχειν τοῖς κάτω· ὅτι πολλοὶ πρὸς τὰ ἄνω ὁρῶσιν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Ὑψεσιν ἐντυχόντες καὶ λαμπραῖς δυναστείαις, ταπεινοφρόνως διατελῶμεν· προσηνεῖς πᾶσιν ὄντες ὡς δεῖ, καὶ εὐπρόσιτοί πως γαληνῷ βλέμματι· κόσμου γὰρ οὕτω σύστασις, καὶ οὕτω πάντες καλῶς ὦμεν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Φέρων σοι Σῶτερ δόξαν καὶ τὴν εὐχαριστίαν, ὑμνεῖν οὐ δύναμαι πρὸς ἀξίαν· οὐδ' εἰ μοι στόματα δέκα μέν, δέκα δ' εἶεν γλῶσσαι ἐν αὐτοῖς ἄδουσαι· ἀλλ' ὅμως κατὰ δύναμιν πίστει σὲ μεγαλύνω:

Ὅτι χειρί σου διέπλασάς με· ὅτι εἰκόνι τετίμηκάς με. Ὅτι τέσσαρσί με στοιχείοις ἐκόσμησας· ὅτι μ' ἐν αἰσθήσεσι πέντε ἐμόρφωσας. Ὅτι ἥλιον ἀκάμαντα ἐχαρίσω μοι ἠοῖ· ὅτι πλήθουσαν σελήνην μοι ἐδωρήσω τῇ νυκτί. Ὅτι κατέστησάς μοι, τοῖς ἐν γῇ πάντων ἄρχειν· ὅτι ηὐδόκησάς με αὐτεξούσιον μένειν. Ὅτι με σῆς μερίδος ἠξίωσας· ὅτι τὰ σὰ κρυπτά μοι ἐδήλωσας. Ὅτι βιοῦν σὺν ἀγγέλοις εἰ θέλω· ὅτι καὶ πᾶσα πνοὴ σὲ ὑμνοῦμεν:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Χαίροντες τὸν παρόντα διανύσωμεν βίον, τοῖς ἔξωθεν εὐθυμεῖν δοκοῦντες· θεῖον δὲ φόβον ἐντός, τεταπεινωμένῃ τῇ ψυχῇ φέροντες· ἐκτὸς σώματος ἔχοντες πενίαν τε καὶ πάντα πλοῦτον:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Ψάλλοντες καὶ ὑμνοῦντες, τὸν τῶν ὅλων Δεσπότην, ἐκδῶμεν καὶ πρὸς εὐχὴν τοὺς λόγους· βασιλέων ἡμῶν εὐσεβῶν, κραταιῶσαι σκῆπτρα τὸν αὐτοὺς στέφοντα· ὑπὲρ αὐτῶν δ' εὐχόμενοι, δοκῶμεν ὑπὲρ τῶν ἁπάντων:

Ὅτι παντὸς Βασιλεὺς ἡ στάσις· ὅτι νηός, Κυβερνήτης βάσις. Ὅτι δι' αὐτοῦ, εὐσεβείας τὸ στήριγμα· ὅτι παρ' αὐτοῦ Ἐκκλησίας κραταίωμα. Ὅτι τούτου καλῶς ἔχοντος, πάντας ἔχειν δεῖ καλῶς· ὅτ' ἰδίους συναπόλλυσι κακῶς πάσχων τριβαλλός. Ὅτι Θεὸς αὐσόνων Βασιλεῖ συμμαχοίη· ὅτι πλήθρα Ρωμαίων δι' αὐτοῦ καὶ πλατύνοι. Ὅτι ἐχθρῶν ἁπάντων κρατήσειεν· ὅτι πασῶν χωρῶν κυριεύσειεν. Ὅτι δυσμὴ τὴν ἑώαν ἑνώσοι· ὅτι τιμὴν πάντες εὕρομεν τούτου:

Εὐχαρίστως διάγοντες.

Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς.

Ὦ Μεσίτρια κόσμου, Δέσποινα Θεοτόκε, σῶσον ἅπαντας σαῖς ἱκε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σίαις· ἡ αἰτία παντὸς ἀγαθοῦ, καὶ γραμμάτων τῶνδε τοὺς εἰς σὲ βλέποντας· ἀεὶ γὰρ πόθῳ μεγαλύνομεν αἱ γενεαί σε πᾶσαι :

Ὅτι ἀσπόρως Θεὸν ἐδέξω· ὅτι ἀφθόρως τέτοκας τοῦτον. Ὅτι τὸ τῆς ἔχθρας μεσότοιχον ἔλυσας· ὅτι μετὰ τόκον, ὡς πρὸς τόκου διέμεινας. Ὅτι μόνη ἐχρημάτισας πλατυτέρα οὐρανῶν· ὅτι πᾶσιν ἀπεγέννησας σωτηρίαν τοῖς ἐν γῇ. Ὅτι τιμιωτέρα Χερουβὶμ ἀνεδείχθης· ὅτι ἐνδοξοτέρα Σεραφὶμ ἀνεφάνης. Ὅτι ἀεὶ πρεσβεύειν οὐ πέπαυσαι· ὅτι παντὶ μεσῖτις γεγένησαι. Ὅτι εἰς σὲ τίθεμεν τὰς ἐλπίδας· ὅτι ἐν σοὶ καὶ σωθῆναι θαρροῦμεν :

Εὐχαρίστως διάγοντες.

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 151 τοῦ Μάζαρι)

Κ Α Ν Ω Ν
ΠΕΡΙ ΥΠΟΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ

Οὗ ἡ ἀκροστιχίς:
«Ψυχὴ τὰ δεινά, μὴ λυποῦ παρατρέχειν. Μάζαρι».

Ὠδὴ α΄.

Ἦχος πλ. δ΄. Ἁρματηλάτην Φαραὼ

Ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς τῷ Κτίστῃ σου, ἐν περιστάσει τινί, ἀνιαθεῖσά πως, ἐκ καρδίας ᾄδουσα· ψυχή μου μεταβίβασον, πρὸς χαράν σου τὴν λύπην, πνευματικῶς καὶ κουφίσθητι, λύπης γὰρ Θεὸς παραμύθιον.

Ὑμνῶ σε μία τριφεγγὴς ἀκίνητε, οὐσία παντοσθενής, οὐδεμιᾷ ῥύμῃ, κινουμένη σύνολον· τῶν παρ' ἡμῖν κινήσεων, ὡς τὰ πάντα πληροῦσα, καὶ ὑπὲρ πάντα τυγχάνουσα· καὶ ἀγγελικὸν ᾆσμα μέλπω σοι.

Χαρμονικῶς τὰ λυπηρὰ δεξώμεθα, ὡς ὁ Ἰὼβ πάλαι νῦν, καὶ πρὸς Θεὸν πόθῳ, ἐκ καρδίας κράξωμεν· εἰ πλεῖστα ἐδεξάμεθα, ἀγαθὰ ἐκ χειρός σου, πῶς τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν; μέγα σοῦ τὸ ἔλεος δόξα σοι.

Θεοτοκίον

Ἡ τῶν ἀνθρώπων προστασία Ἄχραντε, ἀπηλπισμένων ἐλπίς, ἡ τῶν βροτῶν μόνη, πρὸς Θεὸν μεσίτρια· πρὸς χαρμονὴν μετάβαλον, τοῦ λαοῦ σου τὴν λύπην, καὶ ὑπὲρ κόσμου τοῦ σύμπαντος, σταθερᾶς εἰρήνης ἱκέτευε.

Ὠδὴ γ΄. Οὐρανίας ἀψῖδος.

Τοὺς πρὸ Νόμου πατέρας ἀποσκοπῶν ἅπαντας, τοῖς καὶ κατὰ Νόμον Κυρίῳ εὐαρεστήσαντας, πάντας ἐν θλίψεσι, τὸ πλεῖον εὗροι τοῦ βίου, καὶ ἐν περιστάσεσι διατελέσαντας.

Ἀκουσώμεσα θείας δεσποτικῆς ῥήσεως, ἐν ὑπομονῇ θεσπιζούσης ἡμῶν τὰ πνεύματα, κτᾶσθαι καὶ ἅπασαν, ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, πειρασμῶν ἐπήρειαν οὗτος σωθήσεται.

Διαιρῶν μοι τὸ φάσκειν, τοὺς ἀδικοῦντάς ποτε· Δίκασον Χριστὲ καὶ πολέμησον πολεμοῦντάς με, μὴ εὐκτικῶς εἰπεῖν, τὸν Θεοπάτορα νόει, ἀλλὰ προθεσπίζοντα τὸ μέλλον ἔσεσθαι·

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Θεοτοκίον

Ἐπὶ σοὶ τὰς ἐλπίδας τὴν οὐρανοῦ κλίμακα, καὶ τὴν οὐρανῶν πλατυτέραν πάσας ἀνέθηκα τῆς σωτηρίας μου. Δέσποινα δέσποινα σῶσον, σῶσόν με τὸν ἄθλιον τῇ μεσιτείᾳ σου.

Κάθισμα

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ἰδοὺ νῦν χαλεπὸν ὅτ' ἐπέστη ψυχή μου, κλυδώνιον δοκοῦν μερικῆς τρικυμίας, σπουδάσωμεν μάλιστα γενναιότατα δέξασθαι, τοῦτο σήμερον καὶ προθυμότατα πάνυ, οὐ γὰρ οἴδαμεν τὶ διὰ τούτου τὸ θεῖον, ἡμῖν πρυτανεύεται.

Ὠδὴ δ'. Σύ μου ἰσχύς.

Νῶε λοιπόν, Δικαίου θλίψεις σκοπήσωμεν, καὶ τοῦ κόσμου γυμνωθέντος ἴδωμεν, πῶς ἐμονώθη περιλειφθείς· πῶς ἐν κιβωτῷ δὲ μετὰ δρακόντων συνῴκησε, καὶ μετὰ τῶν λεόντων, καὶ ἀσπίδων καὶ ἄρκτων, μετὰ τίγρεών τε καὶ παρδάλεων.

Ἄνω ψυχή, πρὸς οὐρανὸν τὴν ἐλπίδα σου, πᾶσαν ῥίψον καὶ τὰ ἐπερχόμενα, εἴτε δεινὰ εἴτε ἀγαθά, πρὸς Χριστόν σου τὸν ποιητὴν αἰχμαλώτιζε· τὰ μὲν ὡς ἀναξία, τὰ δὲ δι' ἁμαρτίας, δεχομένη πρὸς τούτου πεμπόμενα.

Μύσται Χριστοῦ, τὴν Οἰκουμένην ἀγρεύοντες, τοῦτον εἶχον μετ' αὐτῶν ἰδοὺ καὶ γὰρ, ἐγὼ φησὶν εἰμὶ μεθ' ὑμῶν, πάσας τὰς ἡμέρας, ὁ φύσει πάντα δυνάμενος· ἀλλ' ὅρα τυπτομένους, ἀλλὰ λιθαζομένους, τί ξενίζεται πάσχων τις ἄθλιος;

Θεοτοκίον

Ἡ πρὸς Θεόν, καταφυγὴ Ἀειπάρθενε, τῶν ἀνθρώπων προστασία Πάναγνε, τῶν λυπουμένων ἡ χαρμονή· τῶν ἁμαρτανόντων ἐπιστροφὴ καὶ ἀντίληψις, βοήθεια γενοῦ μοι, τῷ σῷ δούλῳ καὶ σκέπη, καὶ θερμὴ καὶ ταχεῖα παράκλησις.

Ὠδὴ ε'. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Λάκκῳ πάλαι ἐβλήθη, Ἰωσὴφ ὁ Δίκαιος καὶ ἀπημπόληται, πρὸς τῶν ὁμογενείων, ἀλλὰ φέρει σιγῇ τὸ ἀνόμημα. Ὁ Θεὸς ἰδὼν τῆς ὑπομονῆς, τοῦτον ἁπάσης, τῆς Αἰγύπτου Δεσπότην καθίστησιν.

Ὑπὸ πλήθους ἐλέους, καὶ φιλανθρωπίαν ἐλέους καμπτόμενος, μὴ ὡς ἀνημέροις, παραδῷς με θηρίοις τοῖς δαίμοσι· κατὰ τὰ πολλά μου, καὶ χαλεπὰ καὶ δεινὰ ἔργα, ἀλλ' οἰκτείρας ἐπίστρεψον σῶσόν με.

Ποία βίου τερπνότης, λύπης καὶ ὀδύνης ἀμέτοχος πέφυκε; τῶν ὀνείρων πάντα, καὶ καπνοῦ καὶ σκιᾶς ἀσθενέστερα· ψυχῶν ἄνευ Σῶτερ, τῶν λογικῶν ἃς μεταστήσας, ἐν φωτὶ πανοικτίρμον κατάταξον.

Θεοτοκίον

Οἱ ἐν θλίψεσιν ὄντες, τὴν τῶν Χερουβὶμ ὑπερτέραν ὑμνήσωμεν, τὴν χρυσῆν λυχνίαν, τὴν ἡλίου φαιδρότερον λάμψασαν, τὸ θυμιατήριον τὸ χρυσοῦν, τὴν κόσμου σκέπην, τὴν ἡμᾶς ῥυομένην τῶν θλίψεων.

Ὠδὴ ς'. Ἱλάσθητί μοι Σωτήρ.

Ὑπομονῆς Ἀβραάμ, ὁ πατριάρχης ὑπόδειγμα, ἐπ' ὄρους τὸν Ἰσαάκ, θυσίαν ποιούμενος· καὶ τὸ θαῦμα μέγιστον, πῶς οὐ κατεκλάσθη, τὴν ψυχὴν λαβὼν τὴν μάχαιραν.

Παροίσωμεν τὸν αὐτόν, καὶ τῆς συνεύνου στερούμενον, καὶ οἵαν ὑπομονήν, τοσαύτην ὑπέμεινεν· ὡς μὴ γρύξαι σύνολον, ἀδελφῆς προφάσει, διὸ δὴ καὶ ἐκδεδίκηται.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀρτιγενὴς Ἰσαάκ, καὶ παραγγέλλων εἰς μείρακας, ἐφ' ὑψηλὴν ποτὲ δρῦν, σιγῇ φέρων θάνατον, ἡμᾶς παιδευέτω νῦν, πεπολιωμένους, σιγῇ φέρειν τὰ συμβαίνοντα.

Θεοτοκίον

Ῥημάτων ἐκ ρυπαρῶν, χειλέων προφερομένων μοι, σεπταῖς ὑμνείσθω φωναῖς, ἡ πάντων Βασίλισσα καὶ Θεογεννήτρια, καὶ μεγαλυνέσθω, ἱεροῖς ἐν μελῳδήμασιν.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ἀριπρεπῶς ἐν τοῖς δεινοῖς ἐγκαρτερήσωμεν, μακροθυμεῖν ἐν περιστάσεσι σπουδάσωμεν, διαπτύοντες τὰ πρόσκαιρα ᾧδε πάντα· πλοῦτον δόξαν περιφάνειαν ὑγείαν τε, καὶ πενίαν ἀδοξίαν καὶ ἀσθένειαν· καὶ ἐν ἅπασιν: εὐχαρίστως διάγοντες.

Ὠδὴ ζ'. Παῖδες ἐβραίων ἐν καμίνῳ.

Τίς λοιδορούμενος ὑποίσει, πειραζόμενος δὲ τίς ἐγκαρτερήσει· εἰ μὴ χάριτος ἦ, θεόθεν γεγευμένος, βλάβην καὶ γὰρ δυσεύρετον, παρ' ἐχθρῶν καθυποφέρει.

Ῥήμασι θείοις ἀκολούθως, ὑπὲρ πάντων τῶν ἡμᾶς ἠδικηκότων· μήπου στήσῃς αὐτοῖς οἰκτίρμον ἁμαρτίαν, εὐχόμενοι βοήσωμεν, οὐκ εἰδόσιν ὅ,τι δρῶσιν.

Ἔλκει μὲν πάλιν ἀναπτύξαι, συνειδὸς ἐμὸν τ' ἐμὰ πονηρὰ ἔργα· ἀλλὰ ταῦτα ὁρῶ, πᾶν μέτρον ὑπερβάντα, καὶ δωρεὰν σωθῆναί με, Κόσμου Σῶτερ ἱκετεύω.

Θεοτοκίον

Χαῖρε ἁγία Θεοτόκε, χαῖρε Δέσποινα πενθούντων χαρμοσύνη, χαῖρε μόνη ἁγνὴ καὶ Κεχαριτωμένη· χαῖρε χαρᾶς ἡ πρόξενος, παντὶ κόσμῳ γενομένη.

Ὠδὴ η'. Ἑπταπλασίως κάμινον

Ἐν περιστάσει θλίψεως, προφητάναξ παρίτω μοι, καὶ τὸν τῆς ψυχῆς μου κοιμιζέτω κλύδωνα· ὡς πρὶν τὰ δαιμόνια, τὰ τὸν Σαοὺλ ταράττοντα, καὶ ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ ᾀδέτω· ὑπέμεινα βοῶν μοι, τὸν Θεὸν ὑπομένων, καὶ τῆς δεήσεώς μου εἰσήκουσεν εὐθέως.

Ἱερώτατης Παῦλός μοι, ἐκ χορείας ὁ πάνσοφος, ἦκει καὶ σεμνῶς καὶ θαυμαστῶς διδάσκει με· σὺ οὖν κακοπάθησον, ὡς στρατιώτης φάσκων μοι· ἔγωγε χάριν, ἐκλεκτῶν ὑπομένω, τὰ πάντα φησὶν ἵνα, καὶ αὐτοὶ σωτηρίας, τύχωσιν ἐν Κυρίῳ καὶ δόξης αἰωνίου.

Νεανικῶς στηθώμεθα, πρὸς δεινὰ τὰ συμβαίνοντα, ὡς ὁ ἱερώτατος φησὶν Ἰάκωβος· ὅτι τὸ δοκίμιον τῆς ἡμετέρας πίστεως, διὰ τῆς μακρᾶς ὑπομονῆς ἐκδηλοῦται, βοῶντες τῷ Δεσπότῃ, ἐνίσχυσον Παντάναξ, τοὺς ἀνυμνολογοῦντας σὸν Κράτος εἰς αἰῶνας.

Μαρτυρικῆς ὑμνείσθω μοι, καρτερίας παγκράτιον, πᾶν ὑπερνικόν, ὑπομονῆς ἀγώνισμα· τὸ πάσχειν τὸ ξαίνεσθαι, τὸ μεληδόν τε τέμνεσθαι· καὶ τὸ δι' ὀνύχων τοὺς ὀξεῖς ὀβελίσκους, εἰσδέχεσθαι καὶ μέλπειν, ἱερεῖς εὐλογεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Ἀσωματικῶς ὑμνήσωμεν, τὴν τῶν πάντων Βασίλισσαν· Θρόνον Σολομῶντος ἐκ λιβάνου φέροντα, τοὺς στύλους ἀργύριον, χρυσίον δὲ ἀνάκλιτον· τούτου δὲ πορφύραν τὴν ἐπίβασιν οὖσαν, λιθόστρωτον ἐντὸς δὲ πολυτίμων

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἐκ λίθων, ἀγάπην θυγατέρων ἀφ' Ἱεροσολύμων.

Ὠδὴ θ'. Ἔφριξε πᾶσα ἀκοή.

Ζοφώδει λάκκῳ Δανιήλ, ὁ θαυμάσιος ἐρρίφη πάλαι ποτὲ πρὸς βορὰν λέουσιν, εἰ καὶ Θεοῦ χειρὶ ἐφυλάττετο· καὶ πάντα βίον ἑαυτοῦ, ἐν λύπαις διήνυσεν· αἰχμαλωσίας δεινῆς, εἰ καὶ κάνδην πορφυροῦν ἐνεδύσατο.

Ἄνωθεν ἔχοντες τὸν νοῦν, οἱ τρεῖς παῖδες ἐν τελείῳ φρονήματι προσανηγγέλησαν, τυραννικῷ θυμῷ καὶ παράφρονι· καὶ πεδηθέντος παρ' ἐχθρῶν, ἀδίκως ἐρρίφθησαν ἐν ἑπταπήχῳ φλογί, ἣ ὁ δίκαιος Θεὸς δρόσον ἔμιξεν.

Ῥίψωμεν πάσας πρὸς Θεόν, τὰς ἐλπίδας καὶ ἄβρῶς τραφησόμεθα, φέρε δὲ λόγων ἱερῶν, ἱστία καλῶς χαλάσωμεν, θεοπρεπέσιν ἐπῳδαῖς, τὸν νοῦν γοητεύσωμεν καὶ πρὸς εὐχὴν νοεράν, καὶ ἐγκάρδιον λιπόντες τὰ πλείονα.

Θεοτοκίον

Ἴθυνον Δέσποινα Ἁγνή, πρὸς λιμένα με τοῦ θείου θελήματος, καὶ τῶν λυπούντων με δεινῶν, ἀπάλλαξον πάντων δέομαι, πλὴν οὐχ ὡς ἔγωγε, σὺ δὲ ὡς βούλει παντάνασσα κἀμὲ τοὺς θλίβοντας, ἀγαθοῖς τῶν δωρεῶν δώροις δώρησαι.

Ἐξαποστειλάριον
Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Συνετωτέρως παντάναξ, σοὶ τὸ ἐφύμνιον ᾄδω, καὶ τὴν εὐχὴν ἐκπληρῶ σοι, κατ' ἐντολὴν τῷ Δεσπότῃ· ὧν δὲ λοιπὸν χρείαν ἔχω, σὺ προὐξεπίστασαι Σῶτερ.

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 151 χειρ. Κώδικος)

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Διηγήσατο ἡμῖν ὁ Ἀββᾶς Παφνούτιος, ὅτι, ὅταν ἤμην νεώτερος ἡσύχαζον πλησίον τοῦ Ἀββᾶ Ἀπολλώ· ὅταν ἦλθεν ἡ Κυριακὴ τῶν Βαΐων ὑπῆγον εἰς τὸν Γέροντα λίαν πρωΐ καὶ ἀσπασάμενος αὐτὸν καὶ εὐλογηθείς, ἐκάθισα πλησίον του, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ὅπως δεχθῇ με νὰ κατοικήσω μετ' αὐτοῦ· διότι καθ' ὅλην τὴν ἁγίαν Τεσσαρακοστὴν μόνος μου κατοικῶν, πολὺ ἐπολεμήθην ὑπὸ τὸν δαίμονα τῆς πορνείας, ἀλλ' ὁ Γέρων δὲν συγκατετίθετο. Παραμείνας μέχρι τῆς ἕκτης ὥρας (μεσημβρίας) ὡς ἀνεχώρησα κατερχόμενος τοῦ Ὄρους, εἰς τὸν δρόμον συνήντησα τὸν ὑπηρέτην αὐτοῦ τοῦ Γέροντος, πηγαίνοντα εἰς αὐτόν, κτυπῶντα τὸ πρόσωπόν του καὶ μαδῶντα τὰς τρίχας τοῦ γενείου του, καὶ ἰδόντος με παρεβιάσατο νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸν Γέροντα· ὡς δὲ ὑπήγομεν, προσπεσὼν ἐδιηγήθη πρὸς αὐτὸν λέγων. Περιπατοῦντες μετὰ τοῦ μικροτέρου ἀδελφοῦ μου, ἐπεράσαμεν ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ Ὑπάτου, μὴ γνωρίζοντες ὅτι κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ περάσῃ τὴν νύκτα ἀπὸ αὐτὸν τὸν δρόμον. Ἐνῷ ἐπεριπατοῦμεν, ἐξαίφνης φαντασία δαιμονικὴ ἐλθοῦσα ἐκ τοῦ μνήματος, ἥρπασέ μου τὸν ἀδελφόν. Ὡς ἤκουσε τοῦτο ὁ Γέρων, βοήσας πρὸς τὸν Θεὸν εἶπε. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, παρακαλῶ σε βοήθησόν με. Καὶ προσευχηθεὶς ὁ Γέρων, λαβὼν καὶ ἐμὲ μαζύ του ἐπηγαίνομεν.

Περιπατήσαντες οὖν ἀπὸ ἑνάτης ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτός, περὶ τὰ χαράγματα τῆς ἡμέρας, ἐφθάσαμεν εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ ἡρπάγη ὁ ἄνθρωπος. Προσευχηθέντες ἐπὶ ὥραν πολλήν, ἐξεκίνησεν ὁ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Γέρων νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὸν τάφον τοῦ Ὑπάτου, ἀκολουθοῦντες καὶ ἡμεῖς αὐτόν. Πλησιαζόντων ἡμῶν εἰς τὸν τάφον, φοβεραὶ τινὲς καὶ καταπληκτικαὶ φαντασίαι ἐγένοντο, μορφαὶ διάφοροι καὶ ἐξηλλαγμέναι ἐφαίνοντο, ἀνθρώπων, κτηνῶν, δρακόντων καὶ θηρίων πυρροειδῶν καὶ καπνὸν ἐρευγομένων, περικυκλωσάντων ἡμᾶς καὶ ἐγγίζοντα ἡμῖν καὶ βλεπόμενα καὶ ἀκουόμενα καὶ ἐφαπτόμενα ὡς καὶ τῇ πνοῇ ἡμᾶς συνέχεσθαι. Ὁ δὲ Γέρων καὶ ἑαυτὸν καὶ ἡμᾶς τῇ σφραγίδι τοῦ Σταυροῦ σημειωσάμενος, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπικαλούμενος, καὶ ἡμᾶς προστάξαντος νὰ λέγωμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ ἑξηκοστοῦ ἑβδόμου ψαλμοῦ «Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν· ὡς ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν, ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός..» ἐπροχώρει ἐμπρὸς πλησιέστερον τοῦ τάφου γενόμενος. Ὅσον δὲ ἐπλησίαζε τοσοῦτον καὶ αἱ δαιμονικαὶ φαντασίαι φοβερώτεραι ἐγένοντο.

Σεισμὸς καὶ κλόνος συνεχὴς ἐγίνετο τοῦ ἐδάφους, καὶ μέγα χάσμα ἠνοίχθη ἔμπροσθεν ἡμῶν, ὥστε καὶ τὴν ἄβυσσον νὰ βλέπωμεν καὶ δράκοντας ἐξ αὐτῆς ἀνερχομένους καὶ ἡμᾶς ἐκφοβίζοντας, ὡς τοὺς ὀδόντας αὐτῶν τρίζοντας καὶ φλόγας πυρὸς ἐξακοντίζοντας. Ὁ δὲ Γέρων τὰ γόνατα κλίνας καὶ τὸν νοῦν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανὸν ὑψώσας, καὶ μὲ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα ἑαυτὸν καθοπλίσας, εἰς τὸ σπηλαιῶδες κτίσμα εἰσῆλθεν ἐν ᾧ ἡ λάρναξ ἔκειτο· καὶ πάλιν μὲ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ σημειωθείς, ἐρευνῶν εὗρε τὸν ἀδελφὸν τοῦ διακονητοῦ (τοῦ ὑπηρετοῦντος αὐτῷ) ἡμιθανῆ ὑπάρχοντα, μηδόλως τρίχας ἔχοντα, οὔτε εἰς τὴν κεφαλήν, οὔτε εἰς τὸ γένειον, οὔτε εἰς τὰ βλέφαρα οὐδὲ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Καὶ ἀποστείλας τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς τὸ πλησίον χωρίον νὰ φέρῃ ἔλαιον, καὶ προσευχηθείς, ἔχρισε τὸν ἡμιθανῆ τοῦτον ὑπάρχοντα ἀπὸ κορυφῆς ἕως τῶν ὀνύχων, καὶ τῷ τύπῳ τοῦ τιμίου Σταυροῦ σφραγισάμενος αὐτόν, ὑγιῆ τελείως ἀποκατέστησεν. Εἶχε δὲ ἡ λάρναξ ταύτην τὴν ἐπιγραφήν. «Σωματοθήκη Ὑπάτου τοῦ ἀνεψιοῦ Διοκλητιανοῦ τοῦ Βασιλέως, τοῦ κατὰ παντὸς τόπου τοὺς τοῦ ἐσταυρωμένου ὑπασπιστὰς βασανίσαντος». Ἀναγνοὺς ὁ Γέρων τὴν ἐπιγραφὴν ἤρξατο θνηνεῖν καὶ λέγειν· ποῦ νῦν τῆς ὑπατείας ἡ λαμπρὰ περιβολή; ποῦ οἱ κρότοι καὶ αἱ πανηγύρεις; πάντα ἐξηφανίσθη· πάντα παρέδραμε καὶ ὡς σκιὰ καὶ καπνὸς διελύθησαν. Εὐλογητὸς καὶ δεδοξασμένος εἷς μόνον ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεός, οὗ ἡ βασιλεία, βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, καὶ ἡ Δεσποτεία του ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἐγίναν δὲ ταῦτα γνωστὰ εἰς ὅλα τὰ περίχωρα, καὶ ἐφεξῆς πάντες διήρχοντο ἀφόβως ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης καὶ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα δοξάζοντες τὸν πανάγαθον Θεόν, καὶ τὸν αὐτοῦ δοῦλον Ἀββᾶν, Ἀπολλώ, ὅτις ἀποφεύγων τὴν τῶν ἀνθρώπων τιμὴν καταλιπὼν τὸ κελλίον του μετῴκησεν εἰς Θηβαΐδα, οὗ ταῖς πρεσβείαις ρύσαιτο καὶ ἡμᾶς ὁ Κύριος τῶν δαιμονικῶν φαντασιῶν. Ἀμήν.

Ἕτερον

Διηγήσατο ἡμῖν ὁ Ἀββᾶς Πέτρος, ὅτι καθημένου μου ποτὲ μετὰ τοῦ Πατρός μου Ἀββᾶ Ἡσαΐου εἰς τὸν Ἀββᾶν Μακάριον, ἦλθον τινὲς ἀπὸ τὸ ὀκτὼ καὶ δέκατον Ἀλεξανδρείας, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν κανονικὴν (Μοναχὴν) δεινῶς δαιμονιζομένην· καὶ παρεκάλουν τὸν Γέροντα ὅπως σπλαγχνισθεὶς θεραπεύσῃ αὐτήν. Κατέτρωγε γὰρ δεινῶς τὰς σάρκας αὐτῆς ἡ Μοναχή. Ἰδὼν ταύτην ὁ Γέρων δεινῶς βασανιζομένην καὶ σπαραττομένην, τῷ σημείῳ τοῦ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἐπὶ τῇ σκέψει μειώσεως τῆς διδασκαλίας τῶν Θρησκευτικῶν εἰς τὰ Γυμνάσια

"ΔΡΑΞΑΣΘΕ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,,

Τρεῖς χιλιάδες ἔτη ἔχουν παρέλθει, ἐκ τῶν ὁποίων δύο περίπου χιλιάδες κάτω ἀπὸ τὸ πάντας φαῖνον φῶς τοῦ Χριστοῦ, ἀφ' ὅτου ὁ Θεοκίνητος κάλαμος τοῦ προφητάνακτος Δαβὶδ ἐχάρασσε τὸ πῶς ὀφείλει νὰ εἶναι ἡ σώζουσα ψυχῇ τε καὶ σώματι ἄτομα καὶ λαούς, ἀληθὴς ἐν πνεύματι λεωφόρος τῆς παιδείας μας. «Μακάριος ἀνήρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν. Ἀλλ' εἰ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσει ἡμέρας καὶ νυκτός. Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπορρυήσεται· καὶ πάντα, ὅσα ἂν ποιῇ κατευοδωθήσεται(Ψαλμ. α΄ 1-3). Μακάριοι ὄντως ἦσαν οἱ Ἰσραηλῖται, ὅταν ἐπαίδευον τὰ τέκνα των εἰς τὰ σχολεῖα, χρησιμοποιοῦντες ὡς διδακτικὰ βιβλία τὰ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Ἔτι μακαριώτεροι οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι ἐπαίδευον τὰ τέκνα των εἰς τὰ σχολεῖα καὶ μὲ τὸν νέον νόμον τῆς Χάριτος, τοὐτέστι χρησιμοποιοῦντες ὡς διδακτικὰ βιβλία τά τε τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης.

Οὕτω ἐπὶ πολλὰς γενεὰς ἡ μαθητιῶσα νεολαία ἤρχετο εἰς προσωπικὴν γνωριμίαν μὲ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου τὸν Χριστόν, ποὺ ἀποτελοῦσε τὴν ὁδόν, τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν μακαρίαν ζωὴν καὶ ἀπελάμβανε

Σταυροῦ σημειώσας, ἐπετίμα τῷ δαίμονι ἵνα ἐξέλθῃ· ἀπεκρίθη ὁ δαίμων πρὸς τὸν Γέροντα· δὲν ἐξέρχομαι ἐξ αὐτῆς, διότι χωρὶς νὰ θέλω ἐπροστάχθην νὰ εἰσέλθω εἰς αὐτήν· διότι ὁ ὅμοιός σου συναγωνιστὴς Δανιήλ, παρεκάλεσε τὸν Θεὸν καὶ μὲ ἔστειλεν εἰς αὐτήν· Λέγει ὁ Γέρων· καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν καὶ ἀφορμὴν εἰσῆλθες εἰς αὐτήν; λέγει ὁ δαίμων, αὐτὴ ἐργαλεῖον (ὑποχείριος ἢ ὑπήκοος) ἰδικόν μου ἦτο· ἐδίδαξα γὰρ αὐτὴν ἀναισχύντως καὶ ἀνερυθριάστως στολιζομένην, νὰ πηγαίνῃ πολλάκις εἰς τὸ Λουτρὸν νὰ λούεται, καὶ πολλοὺς δι' αὐτὴν ἐτόξευον καὶ ἐπλήγωνον, ἐπίσης καὶ αὐτὴν δι' αὐτούς· καὶ ὄχι μόνον κοσμικούς, ἀλλὰ καὶ ἱερεῖς ἐπαγίδευον δι' αὐτῆς· καὶ γαργαλίζων, ἐποίουν αἰσχρὰν μίξιν διὰ τῆς παραδοχῆς καὶ συγκαταθέσεως τῶν αἰσχρῶν λογισμῶν, καὶ διὰ τῆς θέας τῶν ὀφθαλμῶν, κατὰ τὸν ὕπνον τῆς νυκτὸς ἐφάνταζον αὐτούς, καὶ εἰς σπερματόρροιαν κατεμόλυνα αὐτούς. Συνέβη δὲ ἡμέραν τινὰ τὸν φαγοπολέα (γαστρίμαργον) τοῦτον Δανιήλ, νὰ τὴν συναντήσῃ ἐξερχομένην ἐκ τοῦ λουτροῦ καλλωπισμένην, πηγαίνουσαν εἰς τὸ Κελλίον της, καὶ στενάξας πρὸς τὸν Θεόν, ἐπροσευχήθη ἵνα σωματικῶς τιμωρηθῇ ἐνταῦθα καὶ σωθῇ ἡ ψυχὴ αὐτῆς. σωφρονισθῶσι δὲ ἐκ τούτου καὶ αἱ ἄλλαι Μοναχαί, ἵνα μὴ ἐξέρχωνται παντελῶς ἐκ τῶν κελλίων των· δι' αὐτὴν λοιπὸν τὴν αἰτίαν εἰσῆλθον καὶ ἐκατοίκησα εἰς αὐτήν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀββᾶς Μακάριος εἶπε· ὁ τοῦτο ποιήσας, αὐτὸς δύναται καὶ νὰ τὴν ἰατρεύσῃ, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρὸς τὸν Ἀββᾶν Δανιήλ.

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 553 χειρ. Κώδ. τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου).

Ἀποστολεύς: **Λάζαρος Μον. Διονυσιάτης**

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τῆς πολυποθήτου εὐτυχίας καὶ εἰς ταύτην καὶ τὴν μέλλουσαν ζωήν. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως εἶχον μέχρι τῶν ἡμερῶν τῆς βασιλείας τοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ὅστις, διώκων τὸν Χριστιανισμόν, ἀπηγόρευσε τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν Ἁγίων Γραφῶν εἰς τὰ σχολεῖα καὶ διέταξε τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ πεζῶν, καταφέρων οὕτω καίριον πλῆγμα κατὰ τῆς ἐν Χριστῷ παιδείας. Καὶ οὗτος μὲν ἐτελεύτησεν ὁμολογήσας τὸ «νενίκηκάς με Ναζωραῖε» τὰ δὲ ψυχοφθόρα ἔργα του, τοὐτέστιν ἡ εἰσαγωγὴ καὶ διδασκαλία εἰς τὰ σχολεῖα μας εἰδωλολατρῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ πεζῶν, διετηρήθησαν φεῦ! μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Γεννᾶται δὲ τὸ εὔλογον ἐρώτημα: Δυνάμεθα νὰ μορφώσωμεν χριστιανικῶς τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν, ὅταν στοιχούμεθα τοῖς ἔργοις τοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου καὶ διδάσκομεν εἰς τὰ σχολεῖα μας, πληθωρικῶς καὶ ὡς πρωτεῦον μάθημα, τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας συγγραφεῖς; Τί καλὸν δύναται νὰ περιμένῃ τις ἐκ τῆς μελέτης τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἔργων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἔζων μέσα εἰς τὸ σκότος τῆς πλάνης καὶ τῆς εἰδωλολατρείας; «Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου» ἐβροντοφώνησεν ὁ Χριστός μας.

Ποῦ εἶσαι μεγαλοφωνότατε Ἡσαΐα διὰ νὰ βροντοφωνήσῃς καὶ πάλιν, 20 μ.Χ. αἰῶνας, τὸ «Ἄκουε οὐρανὲ καὶ ἐνωτίζου γῆ· λαὸν ἐγέννησα καὶ ἔθρεψα αὐτὸς δὲ μὲ ἠθέτησε» ἤγουν 20 αἰῶνας χριστιανικῆς ζωῆς ἔχομεν καὶ ἀντὶ τοῦ μάννα τῆς θείας διδασκαλίας διδάσκομεν φεῦ! εἰς τὰ σχολεῖα μας τὰ ἔργα καὶ τὰς ἡμέρας τοῦ σκότους τῆς εἰδωλολατρείας.

Ἐὰν ἐβλέπομεν διψασμένον ὁδοιπόρον νὰ πίνῃ ὕδωρ ἀπὸ θολὸν τέλμα, ἐνῷ δίπλα του ὑπάρχει διαυγὴς πηγὴ δροσεροῦ ὕδατος, δὲν θὰ ἐσυμπεραίνομεν ὅτι πρόκειται περὶ παράφρονος; Μήπως παρομοίως καὶ ἡμεῖς εἴμεθα παράφρονες, προσπαθοῦντες νὰ κατασβέσωμεν τὴν δίψαν μας εἰς τὰ τέλματα τῆς εἰδωλολατρείας καὶ ὄχι εἰς τὰς πηγὰς ζῶντος ὕδατος τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας;

Ἀκατάλυτον εἶναι τὸ κῦρος καὶ αἰωνία ἡ ἰσχὺς τῶν θείων ἐντολῶν, αἵτινες ὡς ἐκφράζουσαι τὸ θέλημα τοῦ δικαίου καὶ ἀληθοῦς Θεοῦ εἶναι δικαιοσύνη καὶ ἀλήθεια. Εἶναι αὗται ἀλάνθαστοι καὶ ἀνόθευτοι ἀπὸ πάσης πλάνης, δεδοκιμασμέναι καὶ ὑπερβαίνουσαι εἰς καθαρότητα καὶ διαύγειαν καὶ ἁγνότητα καὶ αὐτὸν τὸν χρυσὸν καὶ ἄργυρον, τὸν ἑπταπλασίως διὰ τοῦ πυρὸς τῆς καμίνου καθαρθέντα, ἀκριβῶς δὲ δι' αὐτὸ εἶναι καὶ πηγὴ σοφίας καὶ συνέσεως. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Ψαλμῳδὸς δὲν διστάζει νὰ βεβαιώσῃ τό: «ὑπὲρ τοὺς ἐχθρούς μου ἐσόφισάς με, ὑπὲρ πάντας τοὺς διδάσκοντάς με καὶ ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα, ὅτι τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐστί». Καὶ συνεχίζει «λύχνος τοῖς ποσί μου ὁ νόμος σου καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου», ἤγουν ὁ ἔχων ὡς ὁδηγὸν καὶ ὡς πηδάλιον ἐν τῇ ζωῇ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ σκοντάψῃ ποτὲ καὶ νὰ ἐμπέσῃ εἰς παγίδα τοῦ διαβόλου. Ἔχει φῶς ἄπλετον καὶ ὑπερφυές, ὑπὸ τοῦ ὁποίου κατευθύνεται εἰς τὴν ἀσφαλῆ ὁδὸν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ προορισμοῦ του, καθοδηγεῖται νὰ κανονίζῃ τὴν συμπεριφορὰν αὐτοῦ ἐναντι τοῦ πλησίον ὥστε ν' ἀποφεύγεται πᾶσα σύγκρουσις καὶ παρεκτροπὴ ποὺ θὰ τὸν ὠθήσῃ εἰς τὴν ἐξαχρείωσιν. Καὶ παρακατιὼν ἐρωτᾷ. «Ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ;» ἀπαντᾷ ἀδιστάκτως, «ἐν τῷ φυλάξασθαι τοὺς λόγους σου». Ἡ ἔλλειψις πείρας καὶ συνέσεως, τὴν ὁποίαν κατὰ κανόνα ἔχουν λόγῳ τῆς ἡλικίας των οἱ νέοι,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

'Απὸ τοὺς ἁδάμαντας 'Εφραὶμ τοῦ Σύρου

ΠΕΡΙ ΚΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΥΞΕΩΣ

Ἔλθετε, πάντες ἀδελφοί, ἀκούσατε τὴν συμβουλὴν ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀπαιδεύτου Ἐφραίμ. Διότι ἐπρόφθασεν ἡμᾶς ἡ φοβερὰ ἐκείνη καὶ φρικτὴ ἡμέρα καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοί, μετεωριζόμεθα, μὴ θέλοντες νὰ ἐννοήσωμεν τὸν σύντομον τοῦτον καιρὸν καὶ νὰ φροντίσωμεν νὰ ἐξιλεωθῶμεν εἰς τὸν Θεόν. Ἰδοὺ αἱ ἡμέραι, τὰ ἔτη, καὶ οἱ μῆνες παρέρχονται ὡς ὄνειρον, καὶ ὡς σκιὰ δειλινή, καὶ ἡ φοβερὰ καὶ μεγάλη παρουσία τοῦ Χριστοῦ ἔρχεται ταχέως. Καὶ τῳόντι φοβερὰ θέλει εἶσθαι ἡ ἡμέρα ἐκείνη εἰς τοὺς ἁμαρτωλούς, καὶ εἰς τοὺς μὴ θέλοντας νὰ ποιήσωσι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ σωθῶσι. Λοιπὸν παρακαλῶ ὑμᾶς, ἀδελφοί μου γνήσιοι, ἂς μὴ μεριμνῶμεν περὶ τῶν γηΐνων πραγμάτων. Διότι πάντα παρέρχονται, πάντα ἀφανίζονται καὶ οὐδὲν ὠφελεῖ ἡμᾶς κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, ἐκτὸς τῶν ἀγαθῶν πράξεων, τὰς ὁποίας ἔχομεν ἐντεῦθεν. Διότι ἕκαστος μέλλει νὰ φέρῃ τὰς πράξεις καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ φοβεροῦ κριτοῦ.

Καὶ βεβαίως φοβερὸς εἶναι ὁ κριτὴς ἐκεῖνος, διότι ἡ καρδία τρέμει καὶ τὰ σπλάγχνα ἀλλοιοῦνται, ὅταν φανερωθῶσιν ἐκεῖ αἱ πράξεις καὶ γίνωσιν ἀκριβεῖς ἐξετάσεις τῶν λογισμῶν καὶ λόγων. Μέγας φόβος, ἀδελφοί, μέγας τρόμος, ὦ φίλοι. Καὶ τίς δὲν θέλει τρομάξει καὶ τίς δὲν θέλει κλαύσει ἢ δὲν θέλει θρηνήσει, ἀφοῦ ἐκεῖ φανεροῦνται ὅσα ἐπράξαμεν ἕκαστος ἐκ τῷ κρυπτῷ καὶ τῇ σκοτίᾳ; Συνέλθετε λοιπὸν εἰς ἑαυτούς, ἀδελφοί μου, καὶ ἐννοήσατε τὸ ὅ,τι λέγω ὑμῖν. Ὅτι δὲ ὁ πόθος ὑμῶν θέλει ἀνταμειφθῇ, δίδω εἰς μαρτυρίαν τὰ καρποφόρα δένδρα, τὰ ὁποῖα εἰς τὸν ἁρμόδιον καιρὸν ἀπὸ τὰ ἐντὸς αὐτῶν ἐκβάλλουσι φύλλα καὶ καρπούς· καὶ δὲν εὐπρεπίζονται ἔξωθεν τὰ δένδρα, ἀλλὰ διὰ προσταγῆς τοῦ Θεοῦ ἔσωθεν καρποφοροῦσιν ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν καὶ τὸν καρπόν. Τοιουτοτρόπως καὶ κατὰ τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἡμέραν ἅπαντα τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων θέλουσι φανερώσει ὅ,τι ἀγαθὸν ἢ πονηρὸν ἔπραξαν καὶ θέλουσι φέρει αὐτὰ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ φοβεροῦ Κριτοῦ· καὶ τὴν μὲν πρᾶξιν θέλουσι φέρει ὡς καρπὸν καλὸν καὶ τερπνόν, τοὺς δὲ λόγους ὡς φύλλα. Οἱ ἅγιοι θέλουσι φέρει καλὸν καὶ εὐθαλῆ καρπόν· οἱ μάρτυρες θέλουσι φέρει τὸ καύχημα τῆς ὑπομονῆς διὰ τὰς βασάνους καὶ τὰς μαστιγώσεις· οἱ ἀσκηταὶ τὴν σκληραγωγίαν, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ἀγρυπνίαν, τὴν προσευχήν· οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀσεβεῖς καὶ βέβηλοι θέλουσι φέρει ἐκεῖ αἰσχρὸν καὶ σαπρὸν καρπὸν (κατησχυμένοι, κλαίοντες καὶ ὀδυρόμενοι) καὶ τὸν ἀκοίμητον σκώληκα ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ.

Φοβερὸν εἶναι, ὦ ἀδελφοί, ἐκεῖ τὸ κριτήριον, διότι ἄνευ μαρτύρων ἅπαντα φανεροῦνται, καὶ πράξεις καὶ λόγοι, λογισμοὶ καὶ ἐνθυμήσεις· ἐκεῖ θέλουσι παρασταθῇ μύριαι μυριάδες, καὶ χίλιαι χιλιά-

---

ἀναπληροῦται ὑπὸ τῆς γνώσεως καὶ σοφίας, τὴν ὁποίαν μεταδίδει εἰς αὐτοὺς ὁ νόμος τοῦ Κυρίου, ὄχι μόνον θεωρητικῶς ἐκδιδασκόμενος, ἀλλ' ἐν τῇ πράξει διὰ τῆς πείρας ἐκμανθανόμενος. Γίνεται χρυσοῦς χαλινὸς συγκρατῶν τὴν ἀτίθασσον νεότητα, προλαμβάνων πᾶσαν ἐξ ἀλογίστου ὁρμῆς ἀποπλάνησιν αὐτῆς καὶ ρυθμίζων τὴν διαγωγήν της ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ σωφροσύνης.

('Ακολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δες ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, Χερουβὶμ καὶ Σεραφίμ, δικαίων καὶ ἁγίων, προφητῶν καὶ ἀποστόλων. Διατί λοιπὸν ἀμελοῦμεν, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί; διότι ὁ καιρὸς καθ' ὃν φοβερὸς δικαστὴς θέλει ἐξετάσει εἰς τὸ φανερὸν πάντα τὰ κρυπτὰ ἡμῶν ἤγγισε καὶ ἡ ἡμέρα ἔφθασεν. Ἐὰν ἐγινώσκομεν, ἀδελφοί, τί ἀπόκειται ἡμῖν, ἠθέλομεν κλαίει πάντοτε νύκτα καὶ ἡμέραν, παρακαλοῦντες τὸν Θεόν, ἵνα ἐλευθερώσῃ ἡμᾶς ἐκ τῆς αἰσχύνης ἐκείνης καὶ τοῦ αἰωνίου σκότους· διότι τὸ στόμα τοῦ ἁμαρτωλοῦ φράσσεται ἔμπροσθεν τοῦ φοβεροῦ βήματος, ἡ κτίσις ἅπασα, καὶ αὐτὰ τὰ τάγματα τῶν ἁγίων ἀγγέλων τρέμουσιν ἐκ τῆς δόξης ἐκείνης τῆς παρουσίας τοῦ κριτοῦ.

Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, ἀδελφοί, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως, ἐὰν ἀμελῶμεν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον; Διότι αὐτὸς εἶναι μακρόθυμος καὶ ἐλκύει πάντας ἡμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· ἀλλὰ θέλει ἀπαιτήσει λόγον παρ' ἡμῶν περὶ τῆς ἀμελείας τοῦ βραχέος τούτου καιροῦ. Καὶ αὐτὸς θέλει εἰπεῖ εἰς ἡμᾶς· δι' ὑμᾶς ἐσαρκώθην, δι' ὑμᾶς περιεπάτησα ἐπὶ τῆς γῆς εἰς φανερόν, δι' ὑμᾶς ἐδάρην, δι' ὑμᾶς ἐρραπίσθην, δι' ὑμᾶς ἐσταυρώθην καὶ ὑψώθην ἐπὶ ξύλου, δι' ὑμᾶς τοὺς γηΐνους ἐποτίσθην ὄξος, πάντας ὑμᾶς ἐκάλεσα ἀδελφούς, καὶ ἐπαρουσίασα εἰς τὸν Πατέρα, καὶ ἔπεμψα ἐφ' ὑμῶν τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Τί περισσότερα τούτων ἠδυνάμην νὰ ποιήσω, ἵνα σωθῆτε; Μόνον δὲν θέλω νὰ διάσω τὴν προαίρεσιν, ἵνα μὴ γίνῃ ἀναγκαστικὴ ἡ σωτηρία ὑμῶν. Εἴπατέ μοι, ὦ ἁμαρτωλοὶ καὶ θνητοὶ ἐκ φύσεως· τί ἐπάθετε ὑμεῖς δι' ἐμὲ τὸν Δεσπότην, ὅστις ἔπαθα δι' ὑμᾶς; Ἰδοὺ λοιπὸν ὑπάρχει ἡτοιμασμένη βασιλεία καὶ ζωή, ἀνάπαυσις καὶ χαρὰ καὶ κόλασις αἰωνία εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. Καὶ ὅπου ἕκαστος θέλει ἂς βαδίσῃ, διότι εἶναι αὐτεξούσιος. Ἂς συνέλθωμεν πάντες ὁμοῦ καὶ ἂς προσκυνήσωμεν αὐτὸν καὶ ἂς κλαύσωμεν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου ὅστις ἐποίησεν ἡμᾶς λέγοντες· ὦ Δέσποτα, ταῦτα πάντα ὡς Θεὸς ὑπέμεινας δι' ἡμᾶς, ἡμεῖς δὲ οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀμνήμονες ἐλησμονήσαμέν τὴν μεγάλην σου εὐσπλαγχνίαν. Τί λοιπὸν θέλει ἀποδώσει τὸ γένος τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς σέ, τὸν ἀκατανόητον Θεόν, τὸν ἀγαθὸν καὶ εὔσπλαγχνον Θεόν, ὅστις ἐφώτισας διὰ τῆς χάριτός σου πᾶσαν τὴν οἰκουμένην; Σύ, ὅστις ἐφώτισας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ, φώτισον καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ἡμῶν, διὰ νὰ σὲ ἀγαπῶμεν, Δέσποτα, καὶ νὰ ἐκτελῶμεν μετὰ πόθου τὰ θελήματά σου. Ἰδοὺ τὸ ποτήριον τοῦτο τοῦ φρικτοῦ σου σώματος πλῆρες φωτὸς καὶ ζωῆς. Χάρισε εἰς ἡμᾶς σύνεσιν καὶ φωτισμόν, ἵνα προσερχώμεθα εἰς αὐτὸ μετὰ πίστεως καὶ πόθου καὶ ἁγιασμοῦ, ἵνα συγχωρηθῶσιν αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν καὶ μὴ κατακριθῶμεν. Διότι ὅστις πλησιάζει εἰς τὰ θεῖα μυστήρια ἀναξίως, ἐντελῶς καταδικάζει τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, ἐπειδὴ δὲν ἐκαθαρίσθη διὰ νὰ δεχθῇ τὸν βασιλέα εἰς τὸν νυμφῶνα αὐτοῦ. Ἡ ἡμετέρα ψυχὴ εἶναι νύμφη ἁγία τοῦ ἀθανάτου Νυμφίου· ὁ δὲ γάμος εἶναι τὰ θεῖα μυστήρια ἐσθιόμενα καὶ πινόμενα ἐν τῇ ἁγίᾳ ψυχῇ. Πρόσεχε λοιπὸν νὰ διατηρῇς τὸν νυμφῶνά σου πάντοτε ἄσπιλον, καὶ φρόντισον μετὰ πόθου νὰ δεχθῇς τὸν οὐράνιον Νυμφίον, τὸν Χριστὸν καὶ βασιλέα, ὥστε καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παρουσίας αὐτοῦ νὰ σὲ κατοικίσῃ πλησίον τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Πατρός, καὶ νὰ σὲ ἐπαινέσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Ἀρχαγγέλων καὶ νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸν παράδεισον μετὰ δόξης μεγάλης καὶ χαρᾶς. Καὶ τί ἄλλο ζητεῖ παρὰ σοῦ, ἀδελφέ, ὁ Θεός, εἰμὴ τὴν σωτηρίαν σου; ἐὰν δὲ σὺ ἀμελῇς, μὴ θέλων

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

νὰ σωθῇς, καὶ δὲν βαδίζῃς εἰς τὰς εὐθείας ὁδοὺς τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν θέλῃς νὰ ἐκτελῇς τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, θέλεις φονεύσει σεαυτόν, καὶ θέλεις ἐκβάλει σεαυτὸν ἐκ τοῦ οὐρανίου νυμφῶνος. Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ μόνος ἀναμάρτητος, δὲν ἐφείσθη τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ διὰ σέ, καὶ σύ, ὦ ἄθλιε, δὲν ἐλεεῖς σεαυτόν;

Λοιπὸν ἐγέρθητι ὀλίγον ἐκ τοῦ ὕπνου, ὦ εὐτελὲς ἄνθρωπε. Ἄνοιξον τὸ στόμα σου καὶ παρακάλεσον αὐτόν· δεήθητι συνεχῶς, δάκρυσον διηνεκῶς, φεῦγε τὴν ἀδράνειαν· ἀγάπα τὴν πρᾳότητα, πόθησον τὴν ἐγκράτειαν, ἄσκησον ἐν ἡσυχίᾳ, μελέτα ἐν ψαλμῳδίᾳ. Ἀγάπησον τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης σου τῆς ψυχῆς, καθὼς σὲ ἠγάπησεν αὐτός· γενοῦ ναὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ θέλει ἐνοικήσει ἐν σοὶ ὁ Ὕψιστος. Διότι ἡ ψυχή, ἥτις ἔχει ἐν ἑαυτῇ τὸν Θεόν, εἶναι ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιος καὶ καθαρός· ὅταν λοιπὸν ὁ Κύριος κατοικήσῃ εἰς τὴν ψυχήν, οἱ οὐράνιοι ἄγγελοι ἀγάλλονται ἐν αὐτῇ καὶ σπουδάζουσι νὰ προτιμήσωσι τὴν ψυχήν, διότι εἶναι αὐτοῦ τοῦ Δεσπότου. Μακάριος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις σὲ ἠγάπησεν ἐξ ὅλης αὐτοῦ τῆς ψυχῆς, ἐμίσησε δὲ τὸν κόσμον, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, διὰ νὰ ἔχῃ σὲ μόνον τὸν πανάγιον Δεσπότην, τὸν ὡραῖον μαργαρίτην, τὸν θησαυρὸν τῆς ζωῆς. Ἐὰν λοιπόν τις ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν οὕτως εἰλικρινῶς, ἐκείνου ὁ νοῦς ποτὲ δὲν θέλει εἶναι ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ πάντοτε πρὸς τὰ ἄνω, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὅ,τι ἠγάπησεν. Ἐκεῖθεν γλυκαίνεται, ἐκεῖθεν φωτίζεται, ἐκεῖθεν κορέννυται πάντοτε ἐκ τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Τίς δὲ ἄρα δύναται νὰ εἴπῃ ἀξίως περὶ τῆς γλυκύτητος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ; Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅστις ἐγεύθη καὶ ἐκορέσθη ἐξ αὐτῆς, αὐτὸς βοᾷ καὶ λέγει· «Οὔτε ὕψωμα, οὔτε βάθος, οὔτε ζωή, οὔτε θάνατος, οὔτε ἄγγελοι, οὔτε ἀρχαὶ καὶ ἐξουσίαι, οὔτε ἄλλη τις κτίσις, ὅλα ὁμοῦ, δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ χωρίσωσιν ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ψυχήν, ἥτις ἐγεύθη τῆς γλυκύτητος αὐτοῦ». Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι πῦρ ἀθάνατον, τὸ ὁποῖον ὑψοῦται ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ μισεῖ τὰ γήϊνα· καθὼς διδάσκουσιν ἡμᾶς οἱ ἅγιοι μάρτυρες, οἵτινες ἐγεύθησαν καὶ ἐκορέσθησαν ἐξ αὐτῆς. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι δεσμὸς ἄπαλός, καὶ ξίφος δίστομον δὲν δύναται νὰ διαχωρίσῃ αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν τύραννοι ἔκοπτον τὰ μέλη τῶν ἁγίων, τὴν ἀγάπην ὅμως δὲν ἠδύναντο νὰ χωρίσωσιν. Ὦ τοῦ ἀπάλου δεσμοῦ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ! Οὔτε τὸ ξίφος ἔκοψεν αὐτήν, οὔτε τὸ πῦρ ἔκαυσεν αὐτήν. Βυθὸς δὲ καὶ ἄλλα ἐνταῦθα δεσμὰ δὲν ἐδύθισαν αὐτήν. Καὶ τίς δὲν θέλει θαυμάσει, ἢ δὲν θέλει ποθήσει τὴν τοσαύτην ἀγάπην; διότι ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὴν ἀγάπην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ διὰ νὰ κοσμῆται πάντοτε δι' αὐτῆς τῆς ἀγάπης. Αὕτη εἶναι ἐνέχυρον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ψυχήν, στῦλος καὶ ἑδραίωμα αὐτῆς, καὶ αὐτὴ πάλιν ἔφερεν ἐπὶ τῆς γῆς πρὸς ἡμᾶς τὸν μονογενῆ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτῆς τῆς ἀγάπης ἠνοίχθη ὁ παράδεισος, δι' αὐτῆς ἐδέθη ὁ Ἰσχυρός· δι' αὐτῆς ἡ ψυχὴ ἔγεινε νύμφη τοῦ ἀθανάτου Νυμφίου, διὰ νὰ βλέπῃ ὡς εἰς καθρέπτην τὴν εὐπρέπειαν αὐτοῦ. Ὑπὲρ τῆς ἀγάπης ταύτης ἔπαθεν ὁ ἀπαθὴς καὶ καθαρὸς Νυμφίος. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ὅσοι πιστεύουσιν εἰς αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ θέλουσι νὰ γίνωσι συγκληρονόμοι αὐτοῦ, πρέπει νὰ ὑπομείνωσι πολλὰς κακοπαθείας καὶ θλίψεις καθὼς καὶ ἐκεῖνος. Καὶ καθὼς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν δι' ἀνηκούστων δεινῶν ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, καὶ ἐνίκησε, καὶ ἐθανάτωσε, καὶ κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν διὰ τῆς ἀπαρνήσεως τῆς σαρκός, καὶ κατήργησε τὰς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐδέσμευσε τὰς ἀρχὰς καὶ ἐ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ξουσίας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, καὶ ἐθεάτρισεν αὐτὰς δι' αὐτοῦ θριαμβευτικῶς, οὕτω καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ ὑποφέρωμεν πᾶσαν ἐπανάστασιν καὶ θλῖψιν τοῦ Πονηροῦ γενναίως καὶ προθύμως καὶ μέχρι θανάτου, διὰ νὰ νικήσωμεν τὸν ἀντίπαλον, διὰ τῆς πίστεως καὶ ὑπομονῆς καὶ ἐλπίδος πρὸς τὸν Κύριον. Καὶ ἀφοῦ εὐδοκιμήσωμεν τοιουτοτρόπως, θέλομεν γίνει ἄξιοι τῆς ἀπολυτρώσεως καὶ φυλάξει τὸν ἁγιασμὸν τοῦ πνεύματος καὶ γίνει κληρονόμοι τῆς αἰωνίου ζωῆς. Διότι εἰς τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα ἡ κατὰ τοῦ ἀντιπάλου νίκη γίνεται διὰ τῶν παθῶν καὶ τοῦ θανάτου. Καὶ ἐὰν πάσχωμεν καὶ ἀποθνήσκωμεν διὰ τὸν Κύριον, θέλομεν νικήσει προθύμως τὸν ἀντίπαλον. Ὅθεν τὰς θλίψεις καὶ τοὺς πειρασμοὺς μὴ νομίζητε ἐπιπόνους καὶ σκληρούς, ἀλλὰ καταλλήλους πρὸς τὸν σκοπόν, καὶ πρέπει νὰ ὑπομένωμεν πᾶσαν ἐπανάστασιν τοῦ Πονηροῦ, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν πάντοτε τὸν ἑκούσιον θάνατον τοῦ Κυρίου. Καὶ καθὼς ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου, νὰ σηκώσωμεν καθ' ἡμέραν τὸν σταυρόν, τοὐτέστι τὸν θάνατον, καὶ νὰ ἀκολουθήσωμεν ὀπίσω αὐτοῦ· καὶ τοιουτοτρόπως θέλομεν ὑπομείνει πᾶσαν θλῖψιν, εἴτε κρυπτήν, εἴτε φανεράν. Διότι ἐὰν ἔχωμεν κατὰ νοῦν νὰ ὑποφέρωμεν θάνατον ὑπὲρ τοῦ Κυρίου, καὶ ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν τοῦτο μετὰ πόθου, πόσῳ μᾶλλον θέλομεν ὑπομείνει εὐκόλως καὶ μετὰ χαρᾶς οἱασδήποτε βαρείας θλίψεις ; Διὰ τοῦτο ἀνυπόμονοι ὄντες, νομίζομεν βαρείας καὶ φορτικὰς τὰς θλίψεις· ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν πάντοτε τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου, καὶ δὲν ἀναφέρεται ἡ διάνοια ἡμῶν ἐκεῖ μετὰ πόθου πάντοτε. Διότι ὅσοι ἀγαπῶσι τὸν Χριστόν, τότε φαίνονται, ὅταν διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ἐλπίδα ὑπομείνωσι γενναίως καὶ προθύμως πᾶσαν θλῖψιν, ἡ ὁποία ἐπέρχεται πρὸς αὐτούς. Ἂς παρακαλέσωμεν λοιπὸν τὸν Κύριον νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς σύνεσιν εἰς τὸ νὰ γινώσκωμεν τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐκτελῶμεν αὐτὸ προθύμως καὶ ἐν πάσῃ ὑπομονῇ καὶ μακροθυμίᾳ, καὶ μετὰ χαρᾶς, τὴν ὁποίαν αὐτὸς θέλει χαρίσει εἰς ἡμᾶς καὶ νὰ ἐνδυναμώσῃ ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ εὐαρεστῶμεν πρὸς αὐτὸν πάντοτε· διὰ νὰ γίνωμεν ἱκανοὶ καὶ ἄξιοι νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν αἰώνιον σωτηρίαν, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος, καὶ ἡ δύναμις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΕΠΙΚΑΙΡΑ

«Ξένον τόκον ἰδόντες ξενωθῶμεν τοῦ κόσμου».

Ἀπόκοσμοι ἂς εἴμεθα ὅπως ἡ Παναγία,
στὴν Ναζαρὲτ τὴν δύσφημον ἔμεινε ἁγνή, ἁγία.
Ἀπόκοσμοι ἂς εἴμεθα καὶ γὰρ ἐντὸς τοῦ κόσμου,
ἐν τρόποις ὅμως ὡς αὐτὴ ἡ Δέσποινα τοῦ κόσμου.
Στοὺς οὐρανούς, στὸ ἄπειρον, ἐκεῖ ἂς εἶν' ὁ νοῦς μας,
ἂς εἶναι καὶ ἂς βρίσκεται ἐντὸς τοῦ ἑαυτοῦ μας.
Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ τοιαῦτα παραγγέλλει,
καὶ ἀπαιτεῖ νὰ πράττωμεν χωρὶς νὰ ἀντιλέγῃ.
Νὰ χωρισθῶμεν τρόποις γάρ, ἤγουν οὐ τύποις μόνον.
ἔχοντες ὡς παράδειγμα τὴν ὄντως Θεοτόκον.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Μᾶς ἄφησε παράδειγμα, ἡ Δέσποινα τοῦ κόσμου,
ἀπόκοσμοι νὰ εἴμεθα καὶ γὰρ ἐντὸς τοῦ κόσμου.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων ἑσπέρας.

Ἡ Ἄκαρπος συκῆ

Ὠδὴ

Καὶ ἀποροῦν πολλοὶ καὶ ἐρωτοῦν. Μά, ἐκατηράσθη ἕνα [δένδρον,
ποὺ ἂν εὑρέθη ἄκαρπον θὰ κάρπιζε στὸ μέλλον!!!
Δὲν πρόκειται περὶ συκῆς πλὴν συμβολίζει αὕτη,
τὸν περιούσιον λαὸν ποὺ ἄκαρπος ἐστάθη.
Δὲν πρόκειται περὶ συκῆς, ἀλλ᾽ αὕτη συμβολίζει,
τὸν περιούσιον λαὸν γι᾽ αὐτὸ καὶ τὸν κακίζει.
Ναὶ περὶ κείνου πρόκειται, περὶ περιουσίου,
ποὺ ὡς συκῆ ἡ ἄκαρπος ἔστη πρὸ τοῦ Κυρίου.
Μὲ τὴν συκῆν τὴν ἄκαρπον μ᾽ αὐτὴν παρομοιάζει,
ὁ Κύριος τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν καταδικάζει.
Γιατὶ περὶ θεότητος εἶχε τελείαν γνῶσιν
καὶ ὅμως κατεστάθηκε μὲ θλιβερὰν τὴν ὄψιν.
Φύλλα μονάχα πράσινα μὲ ζωηρὰν τὴν ὄψιν,
καὶ εἰς καρποὺς πνευματικοὺς πτωχείαν εἶχε τόσην.
Τὴν κατηράσθ᾽ ὁ Κύριος διὰ τὴν ἀκαρπίαν,
καὶ τὴν στυγνὴν ἀπείθειαν καὶ τὴν ὑποκρισίαν.
Καὶ μὲ τὴν ξήρανσιν αὐτῆς εὐθὺς ἐξεδηλώθη,
γενικωτέρ᾽ ἀπαίτησις ἐκ ταύτης ἠξιώθη.
Νὰ προστατεύσουν τοὺς καρποὺς ἐδόθησαν τὰ φύλλα
καὶ ὄχι γιὰ νὰ κρύβουνε τοῦ δένδρου τὴ σαπήλα.
Τὰ φύλλα εἶναι τ᾽ ὄνομα καὶ ὁ καρπὸς τὰ ἔργα,
ποὺ πρέπει νἄχῃ ὁ Χριστιανὸς ὡς βέλη ἐν φαρέτρᾳ·
Ὁ Κύριος ἐπὶ Σταυροῦ ἀπέθανε γιὰ τοῦτο,
καταλιπὼν ὑπογραμμὸν σὺν ἄλλοις τε καὶ τοῦτο.
Εἶναι κιβδηλοποίησις ἡ γὰρ ὑποκρισία,
ποὺ προσπαθῇ τῆς ἀρετῆς νὰ κλέψῃ τὴν οὐσία.
Ὡς ἀρετὴ γιὰ νὰ φανῇ τότ᾽ ἡ ὑποκρισία
σκεπάστηκε ἐπιμελῶς μὲ προφητῶν μανδύα.

Μεγάλη Δευτέρα ἑσπέρας

Ἡ Ἁμαρτωλὸς

Αὐτὸς ποὺ ἐστηλίτευσε σφοδρῶς τὴν ἁμαρτίαν
κι᾽ ἐφάνη αὐστηρότατος πρὸς τὴν ὑποκρισίαν.
Εἶναι ἐπιεικέστατος σ᾽ αὐτοὺς ποὺ ἁμαρτάνουν,
ποὺ προσπαθοῦν νὰ φυλαχθοῦν κι᾽ ὅμως τὰ ξανακάνουν,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Τὰ πόθη τοῦ Κυρίου μας αὐτὸ παρουσιάζουν,
τὴν ἄπειρον ἀγάπην του ὅπως μᾶς τὴν ἐκφράζουν.
Τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ ἂς ἐπωφεληθῶμεν,
κι᾽ ὡς ἡ μετανοήσασα πρὸς τὸν Χριστὸν ἐλθῶμεν.
Τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ ἂς ἐπωφεληθῶμεν,
ἂν θέλωμεν διὰ παντὸς μὲ τὸν Χριστὸν νὰ ὦμεν.

Μεγάλη Τρίτη ἑσπέρας
Οὐαὶ Ὑποκριταὶ

Νὰ μαστιγώσῃ ὁ Χριστὸς ὑποκριτῶν τὰ νῶτα,
μετεχειρίσθη ὡς εἰκὸς πολὺ δρυμεῖαν γλῶσσαν.
Καὶ τοὺς ἐκαυτηρίασε μὲ βαρυτάτας λέξεις
διότι ἡ ὑποκρισία τους τοὺς εἶχε γίνει ἕξις.
Τοὺς Φαρισαίους ὁ Χριστὸς διὰ νὰ μαστιγώσῃ
μετεχειρίσθη τὸ «Οὐαί», παράδειγμα νὰ δώσῃ.
Καὶ ὄχι μίαν οὔτε δυὸ στὸ στόμα του τὸ βάζει,
ἀλλὰ πολλαῖς ἕως ὀκτὼ τὸ ἐπαναλαμβάνει.
Μὲ τόνον ἀσυνήθιστον τὸ ἐπαναλαμβάνει,
αὐτὸ τ᾽ ἀθάνατον «Οὐαὶ» κι᾽ ὡς κεραυνὸν τὸ βάζει.
Μὲ τόνον ἀσυνήθιστον τὰ θεῖα του τὰ χείλη,
τὸ ἐπαναλαμβάνουνε ἀθάνατον νὰ μείνῃ.
Αὐτὸς ποὺ ἐσταυρώθηκε ἁμαρτωλοὺς νὰ σώσῃ,
κι᾽ ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ ἐχθροῦ νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ.
Ἐδείχθη καυστικώτατος εἰς τὴν ὑποκρισίαν,
πατάξας τὴν προσποίησιν καὶ στήσας τὴν οὐσίαν.
Εἶν᾽ σοβαρὰ ἡ ἐκτροπὴ γιὰ τοῦτο ὁ Δεσπότης,
ἔδειξεν αὐστηρότητα παράδειγμα νὰ δώσῃ.
Γιατ᾽ εἶν᾽ κιβδηλοποίησις αὐτὴ ἡ ὑποκρισία,
ποὺ προσπαθεῖ τῆς ἀρετῆς νὰ κλέψῃ τὴν οὐσία.
Ὡς ἀρετὴ γιὰ νὰ φανῇ ποτε ἡ ὑποκρισία,
ἔρριψεν ἀπ᾽ ἐπάνω της τῶν Προφητῶν μανδύα.
Μὰ ὄχι δὲν ἀνέχεται ἐτούτην τὴν ἀπάτην,
ὁ Κύριος καὶ δι᾽ αὐτὸ ἔφερε τὴν σκαπάνην.
Μὲ τὸ «Οὐαὶ» ὑποκριταὶ ὡς δίχαλον σκαπάνη,
πάνω σ᾽ αὐτὴν κατέφερε, ἄχρηστη νὰ τὴν κάνῃ.
Καὶ ἔκτοτε κατάκοιτος καὶ ἄχρηστος ἐστάθη,
ἀφ᾽ ὅτου ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἐπὶ Σταυροῦ ἐτάθη.

Μεγάλη Παρασκευὴ

Ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Κύριος ἔπαθε, ἐσταυρώθη,
ὅπως ὑυθοῦ ἁμαρτιῶν ἡμᾶς ἐλευθερώσῃ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἐκ τῆς θυσίας του αὐτῆς ἀπέρρευσεν ἡ χάρις,
ἡ λύτρωσις, ἡ θέωσις, τὰ σὺν αὐτοῖς καὶ ἄλλοις.
Εἰς τὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς θυσίας ταύτης,
τὰ ἐπὶ μέρους ἄτομα πλουτίζονται ἐκ ταύτης.
Ἐφ' ὅσον θὰ θελήσουνε ὅπως ἀναγνωρίσουν,
ὡς ἰδικόν των βίωμα καὶ πρόσω νὰ χωρήσουν,

Τὸ πάθος τοῦ Κυρίου μας καὶ τὴν αὐτοῦ θυσίαν,
λαβὼν ὑπόψιν ἔλεγεν ὁ Παῦλος νουθεσίαν.
Ἂς αἰσθανθῶμεν ἑαυτοὺς νεκροὺς τῇ ἁμαρτίᾳ,
γενόμενοι ὑπὲρ Χριστοῦ ἀνάλωμα, θυσία.
Ἂς θέσωμεν ἐρώτημα εἰς ἑαυτοὺς κι' ἀλλήλους.
Ἰάθημεν τῷ μώλωπι αὐτοῦ γιὰ νὰ μᾶς ἔχῃ φίλους;
Ἰάθημεν τῷ μώλωπι αὐτοῦ τῇ τοῦ Χριστοῦ θυσίᾳ,
ἢ σχίζωμεν τὰ σπλάχνα τ' ἀλλουνοῦ, ὡς ἄγρια θηρία;
Ἰάθημεν τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἢ δάκνωμεν ἀλλήλους,
τοὺς σκύμνους ἀντιγράφοντες, τοὺς θώας καὶ τοὺς λύκους;

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐσὺ ποὺ ἐσταυρώθης
καὶ ἔχυσες τὸ αἷμα σου διὰ νὰ μᾶς λυτρώσῃς.
Σπλαχνίσου μας, Φιλάνθρωπε κι' ἐλθὲ ἐσὺ κοντά μας.
καὶ πλύνε μὲ τὸ αἷμα σου τὰ ἁμαρτήματά μας.
Σπλαχνίσου μας Φιλάνθρωπε, μὲ πίστιν ν' ἀνακράζω,
τὸ μνήσθητί μου Κύριε, ὡς ὁ Ληστὴς κραυγάζω.

Πλάτων Στωϊκίδης - Λάρισα

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

«Ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπον ὄντα λύπης εἶναι χωρίς». (Ἐκ τῆς πρὸς Τιμόθ. Β΄ ἐπιστ. ὁμιλ. Α΄, patr. Migne).

Κατὰ πιστὴν ἀπόδοσιν ἐκ τοῦ Ἀρχαίου.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι κανεὶς ἄνθρωπος καὶ νὰ ζῇ τὴν φθαρτὴν αὐτὴν ζωὴν καὶ νὰ διάγῃ χωρὶς λύπην· ἀλλ' ἐὰν ὄχι σήμερον, αὔριον· καί, ἐὰν ὄχι αὔριον, μετὰ ταῦτα ἐπέρχεται τὸ λυπηρόν· διότι, καθὼς δὲν εἶναι δυνατὸν πλέων κανεὶς νὰ μὴ εὑρίσκεται εἰς ἀγωνίαν, πλέων εἰς μέγα πέλαγος, τοιουτοτρόπως δὲν εἶναι δυνατὸν καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ζῇ τὴν παροῦσαν ζωήν, νὰ μὴ εὑρίσκεται εἰς στενοχωρίαν, ἀκόμη καὶ ἐὰν εἶναι πλούσιος· ἐπειδὴ πλούσιος εἶναι, ἔχει πολλὰς ἀφορμὰς θλίψεων· καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ βασιλεὺς (ἔχει ἀφορμὰς θλίψεων)· διότι καὶ ὁ βασιλεὺς κυβερνᾶται ὑπὸ πολλῶν καὶ δὲν πράττει ὅλα κατὰ τὴν προαίρεσίν του, ἀλλὰ ζητοῦνται πολλαὶ χάριτες ἀπὸ αὐτὸν παρὰ τὴν θέλησίν του καὶ περισσότερον ὅλων ἐκεῖνος εἶναι, ὁ ὁποῖος πράττει αὐτά, τὰ ὁποῖα δὲν θέλει.

Διατί; διότι ἔχει πολλούς, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ λαμβάνουν ἐκ τῶν ἰδικῶν του ἀγαθῶν.

Σκέφθητι δέ, εἰς πόσην στενοχωρίαν εὑρίσκεται, ὅταν θέλῃ μὲν νὰ πράττῃ κά-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τι τι, δὲν ἠμπορεῖ δὲ ἢ ἕνεκα φόβου, ἢ ἕνεκα ὑποψίας, ἢ ἕνεκα ἐχθρῶν, ἢ ἕνεκα φίλων.

Πολλάκις δέ, καὶ ὅταν θελήσῃ νὰ πράξῃ κάτι ἐκ τῶν εὐαρεστούντων αὐτόν, τὴν ψυχικὴν εὐχαρίστησιν τὴν ἐκ τῆς πράξεως ἐκείνης προερχομένην, ἐξαφανίζουν οἱ ἐχθροί, οἱ ὁποῖοι εἶναι πολλοί.

Ἀλλὰ τί; νομίζεις, ὅτι οἱ ζῶντες βίον ἀπράγμονα εἶναι κατὰ τὴν ζωὴν των ἀπηλλαγμένοι λύπης; δὲν εἶναι δυνατόν. Διότι, καθὼς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι κανεὶς ἀθάνατος, ἄνθρωπος ὤν, τοιουτοτρόπως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζῇ χωρὶς λύπην.

Πόσα πράγματα εἶναι εὔλογον νὰ ὑπομένουν αὐτοί, τὰ ὁποῖα διὰ λόγου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραστήσῃ κανείς, ἐμπράκτως δὲν εἶναι δυνατὸν μόνον ἐκεῖνοι νὰ γνωρίζουν; Πόσοι προσηυχήθησαν μυριάκις νὰ ἀποθάνουν μέσα εἰς τὸν πλοῦτον καὶ τὴν τρυφήν; διότι ἡ τρυφὴ δὲν κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ εἶναι ἐκτὸς λύπης· μᾶλλον δὲ αὐτὴ ἡ ἰδία ἡ τρυφὴ γεννᾷ μυρίας λύπας, ἀσθενείας, ἀηδίας καὶ ἐκτὸς τούτων, χωρὶς πολλάκις νὰ ὑπάρχῃ ἀφορμή.

Διότι, ὅταν ἡ ψυχὴ ἔλθῃ εἰς τοιαύτην συνήθειαν, καὶ χωρὶς λόγον γνωρίζει νὰ λυπῆται.

Ἐπειδὴ καὶ οἱ ἰατροὶ λέγουν, ὅτι καὶ παρὰ στομάχου ἀσθενοῦς κατὰ τὴν κατασκευὴν προέρχονται ἄκαιροι λῦπαι. Ἢ μήπως καὶ αὐτὸ δὲν συμβαίνει εἰς ἡμᾶς, ὅταν στενοχωρώμεθα καὶ δὲν γνωρίζωμεν τὴν ὑπόθεσιν τῆς λύπης; καὶ γενικῶς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὕρῃ κανεὶς κάποιον χωρὶς λύπην. Ἐὰν δὲ δὲν ἔχουν τόσην ἀφορμὴν λύπης, ὅσην ἔχομεν ἡμεῖς, ὅμως ὁ καθεὶς νομίζει, ὅτι ἔχει ἀφορμὴν λύπης· διότι τὸν καθένα τὸν λυπεῖ περισσότερον ἡ ἰδική του λύπη παρὰ ἡ λύπη τοῦ ἄλλου. Διότι, καθὼς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ὑποφέρουν εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος, νομίζουν, ὅτι ὑπερτεροῦν κατὰ τοὺς πόνους τῶν ἄλλων καὶ ὁ ὑποφέρων τὸν ὀφθαλμόν, δὲν θεωρεῖ κἀνὲν πάθος τοιοῦτον, ὡς τὸ ἰδικόν του· πάλιν ὁ ὑποφέρων κατὰ τὸν στόμαχον, τοῦτο λέγει, ὅτι εἶναι χειρότερον τῶν ἄλλων, καὶ ἕκαστος ὑπ' ἐκείνου, τοῦ ὁποίου κατέχεται, τοῦτο θεωρεῖ, ὅτι εἶναι κοπιωδέστερον ὅλων, τοιουτοτρόπως καὶ ἐπὶ τῆς ἀθυμίας, ἕκαστος ὑπὸ τῆς λύπης, τῆς ὁποίας κατέχεται, ταύτην θεωρεῖ ἀλγεινοτέραν· διότι ἐκ τῆς ἰδικῆς του πείρας κρίνει αὐτό.

Παραδείγματος χάριν· ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει τέκνα, τίποτε δὲν θεωρεῖ τόσον δεινόν, ὅσον τὴν ἀπαιδίαν· ἐκεῖνος πάλιν, ὁ ὁποῖος ἔχει πολλὰ τέκνα μαζὺ μὲ τὴν πτωχείαν, τίποτε δὲν κατηγορεῖ τόσον, ὅσον τὴν πολυπαιδίαν· ὁ ἔχων ἓν τέκνον, τίποτε δὲν νομίζει χειρότερον ἀπὸ τὸ νὰ ἔχῃ κανεὶς ἓν τέκνον.

Διότι καὶ εἰς θλῖψιν τὸν πατέρα φέρει μὲ τὸ νὰ εἶναι περιπόθητος εἰς αὐτὸν καὶ νὰ μὴ ἐπιδέχεται οὐδεμίαν διόρθωσιν.

Ὁ ἔχων ὡραίαν γυναῖκα, τίποτε δὲν θεωρεῖ χειρότερον ἀπὸ τοῦ νὰ ἔχῃ κανεὶς ὡραίαν γυναῖκα· διότι ἡ ὑπόθεσις εἶναι πλήρης ὑποψίας καὶ ἐπιβουλῆς· ὁ ἔχων δυσειδῆ γυναῖκα, τίποτε δὲν θεωρεῖ χειρότερον ἀπὸ τοῦ νὰ ἔχῃ κανεὶς τοιαύτην γυναῖκα· διότι πρόκειται περὶ πράγματος προξενοῦντος ἀηδίαν.

Ὁ ἁπλοῦς ἄνθρωπος τίποτε δὲν θεωρεῖ πλέον ἄχρηστον ἢ εὐτελὲς ἀπὸ τὴν ζωὴν αὐτήν· ὁ στρατιώτης δὲν θεωρεῖ τίποτε κοπιαστικώτερον οὔτε ἐπικινδυνωδέστερον τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων· διότι εἶναι καλλίτερον εἰς αὐτὸν νὰ κάμνῃ χρῆσιν ἄρτου καὶ ὕδατος παρὰ νὰ ὑποφέρῃ τόσους κόπους.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΦΑΛΚΙΔΕΥΣΙΣ

Ἐξ αἰτίας τῆς θρυλουμένης περικοπῆς τῶν θρησκευτικῶν ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς μέσης Ἐκπαιδεύσεως, «περίλυπος ἐστὶν ἡ ψυχή μας ἕως θανάτου».

Δὲν περιμέναμεν ποτὲ ἀπὸ τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον Ἐκπαιδευτικοῦ Προγράμματος, τοιαύτην εἰσήγησιν πρὸς τὸ Σὸν Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ἔτι δὲ περισσότερον τὴν ἀπάντησίν του, εἰς ἐπιτροπὴν θεολόγων, «ὅτι τὰ θρησκευτικὰ ἀφοροῦν τὴν μέλλουσαν ζωήν, ἡμεῖς ἔχομεν χρέος νὰ διασφαλίσωμεν τὴν παροῦσαν». Δὲν ἠκουσαν ποτὲ τοῦ Παύλου, οἱ Κύριοι αὐτοί, λέγοντος, «ἡ εὐσέβεια πρὸς πάντα ἐστὶν ὠφέλιμος, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης».

Εἰς τὴν ἐποχήν μας τῶν διαφόρων ἐξτρεμισμῶν, τεντυμποϊσμῶν καὶ διαστροφῶν, ποῖος θὰ συγκρατήσῃ τὴν νεολαίαν ἀπὸ αὐτά; ποῖος θὰ διδάξῃ τὴν ὑπακοὴν πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους, τὸ σέβας πρὸς τοὺς θείους καὶ ἀνθρωπίνους νόμους, τὴν σωφροσύνην, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν γενναιοψυχίαν;

Ὅλαι αἱ ἐπιστῆμαι εἶναι καλαὶ καὶ χρήσιμοι, προϋποθέτουν ὅμως πνευματικὸν ἐξοπλισμόν, καὶ αὐτὸν τὸν δίδει μόνον ἡ θρησκεία, διὰ τῆς πίστεως εἰς τὸν Θεόν, διὰ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον, διὰ τῆς ἐλπίδος εἰς ἐπαμοιβὴν τῶν κόπων ἔν τε τῷ παρόντι καὶ τῷ μέλλοντι.

Ὁ εὐσεβὴς νέος ἔχει ὡς ἐφόδια τὴν αὐταπάρνησιν, τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν προσήλωσιν εἰς τὸ καθῆκον, τὴν εὐλάβειαν πρὸς τὰ ἱερὰ καὶ ὅσια, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Πατρίδα. Ὅπου, λέγει ὁ ἱστορικοφιλόσοφος Ξενοφῶν, «Θεοὺς μὲν σέβοιντο, τὰ πολεμικὰ δ' ἀσκῆεν, τοῖς νόμοις δὲ

Ὁ ἄρχων τῶν ἄλλων τίποτε δὲν θεωρεῖ κοπιωδέστερον ἀπὸ τοῦ νὰ θεραπεύῃ κανεὶς τὰς ἀνάγκας τῶν ἄλλων· ὁ ἀρχόμενος οὐδὲν θεωρεῖ δουλικώτερον ἀπὸ τὸ νὰ ὑπόκηται εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ἄλλων.

Ὁ ἔχων γυναῖκα τίποτε δὲν θεωρεῖ χειρότερον τῆς γυναικὸς καὶ τῆς φροντίδος· ὁ μὴ ἔχων γυναῖκα τίποτε δὲν θεωρεῖ δουλοπρεπέστερον ἀπὸ νὰ μὴ ἔχῃ κανεὶς γυναῖκα καὶ νὰ στερῆται οἰκίας καὶ ἀναπαύσεως. Ὁ ἔμπορος καλοτυχίζει τὸν γεωργὸν διὰ τὴν ἀσφάλειαν, ὁ γεωργὸς μακαρίζει τὸν ἔμπορον διὰ τὸν πλοῦτον. Καὶ γενικῶς, τὸ ἀνθρώπινον γένος εἶναι στενόχωρον μεμψίμοιρον καὶ βαρύθυμον. . . . .

Πόσοι θαυμάζουν τὸ γῆρας; πόσοι καλοτυχίζουν τὴν νεότητα; τοιουτοτρόπως εἰς τὰς διαφόρους ἡλικίας ὑπάρχει πολλὴ θλῖψις.

Ὅταν ἴδωμεν νὰ μᾶς κατηγοροῦν ἕνεκα ἡλικίας, λέγομεν, διατὶ νὰ μὴ εἴμεθα γέροντες; ὅταν λευκαίνεται ἡ κεφαλή, λέγομεν πάλιν, ποῦ ἡ νεότης;

Καὶ γενικῶς, ἔχομεν μυρίας ἀφορμὰς λύπης.

Μία μόνη ὁδὸς ὑπάρχει ἀπηλλαγμένη τῆς ἀνωμαλίας, ἡ ὁ δ ὸ ς τ ῆ ς ἀ ρ ε τ ῆ ς· μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὴ ἔχει λύπην, λύπην οὐχὶ ἀνωφελῆ, ἀλλὰ λύπην ἔχουσαν κέρδος καὶ ὠφέλειαν.

Διότι, ἢ ἡμάρτησε κανεὶς καὶ διὰ τῆς λύπης ἀπέπλυνε τὰς ἁμαρτίας, ἢ συνήλγησε διὰ πεσόντα ἀδελφὸν καὶ ἐδῶ πάλιν ἔχει μισθὸν ὄχι μικρόν· διότι τὸ νὰ συλλυπῆται κανεὶς μὲ τοὺς εὑρισκομένους εἰς συμφοράς, πολλὴν παρρησίαν παρέχει εἰς αὐτὸν πρὸς τὸν Θεόν.

Ξ. Μ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

πείθονται, ἐκεῖ εὐνομία, ἐλευθερία, εὐημερία».

Εἴχομεν προχθὲς ἐνταῦθα τεσσαρακονταμελῆ ἐκδρομὴν Φοιτητῶν Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐφέρθησαν κατὰ τὴν διήμερον παραμονήν των, ὡς ἄγγελοι Θεοῦ, ἀναχωρήσαντες ἐντεῦθεν πλήρεις ἱερῶν στοχασμῶν καὶ ἀναμνήσεων ἀφήσαντες δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς τὰς καλλιτέρας τῶν ἐντυπώσεων.

Οἱ τοιοῦτοι νέοι πῶς νὰ μὴ γίνουν καλοὶ χριστιανοί διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, τίμιοι πολῖται διὰ τὴν Κοινωνίαν, γενναῖοι στρατιῶται διὰ τὴν Πατρίδα; «ἡ εὐσέβεια πρὸς πάντα ἐστὶν ὠφέλιμος».

Ὁ Μέγας Ναπολέων ἔλεγεν ἀποφθεγματικῶς· «ὅσον περισσότερον σέβεταί τις τὸν Θεόν, τόσον ὀλιγώτερον φοβεῖται τοὺς ἀνθρώπους».

Μεθαύριον θὰ ἑορτάσωμεν τὴν Ἐθνικήν μας παλιγγενεσίαν. Τί θὰ εἴπωμεν εἰς τοὺς νέους μας, ὅτι οἱ πρόγονοί των ἐνίκησαν τοὺς Τούρκους μὲ τὰ τεχνικὰ μέσα, μὲ τὴν θετικήν των κατάρτισιν, μὲ τὰ ἄφθονα πολεμικὰ ἐφόδια; θὰ εἴμεθα ἀνιστόρητοι. Ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Παγκόσμιος Ἱστορία ἔγραψεν ἀνεξίτηλα, ὅτι οἱ ἥρωες ἐκεῖνοι τοῦ 21 κατέβαλλον τὴν τρομερὰν Ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν μὲ τὴν πίστιν των πρὸς τὸν Θεόν, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Πατρίδα, τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὰς παραδόσεις τῆς φυλῆς.

Ὁ ἱστορικὸς Πουκεβίλ γράφει εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά του, ὅτι περιοδεύων τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν κατὰ Μάρτιον τοῦ 1815, διενυκτέρευσε καὶ εἰς Φιλίππους, εἰς τὸ μοναδικὸν ἐκεῖσε Πανδοχεῖον (Χάνι) Ἕλληνος Ἠπειρώτου, ἔχοντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ ἕνα πτωχὸ ἐντόπιον ἑλληνόπουλο 13 - 15 ἐτῶν. Ἐκοιμήθημεν, λέγει, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ αὐτὸ δωμάτιον, ὁ μικρὸς ὅμως ἐκάθητο παρὰ τὴν πυρὰν ὡς νὰ ἀνέμενε κάτι, καὶ ὅταν ἐνόμισεν ὅτι ἡμεῖς ἐκοιμήθημεν, ἔβγαλεν ἀπὸ τὸν κόρφον του μικρὰν φυλλάδα καὶ ἐδιάβαζεν, ὅσον δὲ προχωροῦσεν εἰς τὸ διάβασμα, τόσον πυκνότερα ἔτρεχον τὰ δάκρυα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του. Κατ' ἀρχὴν ὑπέθεσα ὅτι ἐδιάβαζε τὸν Ἐπιτάφιον θρῆνον, τὸν ὁποῖον ψάλλουν οἱ Ὀρθόδοξοι τὴν Μ. Παρασκευήν, ἐκ περιεργείας ὅμως καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι ἤμουν πλησίον ἀνεκάθησα, καὶ παρατηρήσας εἶδον, πρὸς μεγάλην μου ἔκπληξιν, ὅτι ἡ χειρόγραφος ἐκείνη φυλλάδα περιεῖχε μερικὰ λαϊκὰ κηρύγματα τοῦ Πάτερ Κοσμᾶ καὶ τὰ τραγούδια τοῦ Ρήγα. Ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἐπείσθην πλέον ἀπόλυτα ὅτι τὸ γένος αὐτὸ τῶν Ἑλλήνων ὡρίμασε διὰ ἐλευθερίαν, διότι, ἐπιφέρει ὁ εὐγενὴς Γαλάτης, «λαὸς ὁ ὁποῖος ἀνατρέφει τὰ τέκνα του μὲ τὰ ἰδανικὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ζήσῃ καὶ νὰ μεγαλουργήσῃ».

Μὲ αὐτὰ τὰ ἰδανικὰ ἐπέζησε τὸ Ἔθνος μας τετρακοσιοχρόνου σκληρᾶς δουλείας, μὲ αὐτὰ ἐμεγαλούργησε καὶ μὲ αὐτὰ ἀνεδείχθη καὶ εἰς αὐτὰς εἰσέτι τὰς τεχνικὰς ἐπιστήμας, μὲ τὴν προσήλωσιν εἰς αὐτὰ ἠγωνίσθη μέχρι προχθὲς καὶ ἐνίκησε.

Εἰς σχόλιόν της, ἡ καλὴ Ἐφημερὶς τῶν Ἀθηνῶν «Ἐθνικὸς Κήρυξ» τῆς 13 - 3 - 62 ἔγραφε σχετικῶς. «Εἶναι πρὸς τιμὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Γρηγ. Κασιμάτη δηλώσαντος ὅτι δὲν ἀποδέχεται, τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐκπαιδευτικοῦ Προγράμματος προταθέντα περιορισμόν, εἰς μίαν ὥραν ἑβδομαδιαίως τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰς τρεῖς ἀνωτέρας γυμνασιακὰς τάξεις. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται, ὅτι εἰς τὴν θρησκείαν ὀφείλει ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ τὸ ὅτι ἐπέζησε κατὰ τὴν μακραίωνα δουλείαν. Ἑπομένως τὸ μάθημα τῶν θρη-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΚΑΝΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

«Πάντα ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς. Οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ Προφῆται» (Ματθ. ζ΄ 12).

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους περιφήμου αὐτοῦ ὁμιλίας ὁ Κύριος συνοψίσας εἰς ὀλίγας λέξεις, τὰς ἀφορώσας τοὺς ἀνθρώπους σχέσεις, οὕτω μᾶς παρέδωκε τὸν ἄριστον κανόνα συμπεριφορᾶς πρὸς τὸν πλησίον.

«Καθὼς θέλετε, εἶπεν, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς». Πάντα ὅσα ἀφορῶσι τὴν ἀρνητικὴν καὶ τὴν θετικὴν πλευράν, ἅτινα θέλομεν ἵνα οἱ ἄλλοι πρὸς ἡμᾶς ποιῶσιν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἂς ποιῶμεν αὐτοῖς.

Ἐν τῷ κανόνι τούτῳ διαλαμβάνεται αὐτὴ αὕτη ἡ οὐσία τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἐν τούτῳ καθορίζονται αἱ σχέσεις τοῦ χριστιανοῦ πρὸς τοὺς ὁμοίους του συνανθρώπους καὶ κατ' ἀκολουθίαν πᾶς λόγος καὶ πᾶσα πρᾶξις μὴ στηριζομένη ἐπὶ τοῦ κανόνος τούτου δὲν ἔχει ἠθικὴν ἀξίαν.

Ἐν τῷ κανόνι τούτῳ ὑπάγονται ἀπαξάπαντες οἱ ἄνθρωποι ἀνεξαρτήτως καταστάσεως καὶ φυλῆς. Ἐν τῷ Χριστῷ προσωπολημψία δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ἰσότης ἐπικρατεῖ. Ὑπῆρξε ποτὲ ἐποχὴ καθ' ἣν ἐπεκράτει τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροῦ, ἡ θέλησίς του δηλ. ἦτο νόμος, καὶ οὕτω ἐπεβάλετο εἰς τοὺς ἄλλους. Ἀλλ' ἡ ἐποχὴ ἐκείνη παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτεί· καθότι ἡ ἐπίδρασις τοῦ Χριστιανισμοῦ τοῦ διδάσκοντος τὴν ἀγάπην μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἔθεσεν ἐκποδὼν τὰς τοιαύτας βαρβαρότητας. Παρὰ ταῦτα παρατηροῦνται καὶ ἐκτροπαί, ἄλλοτε εἰς μεγάλην καὶ ἄλλοτε εἰς μικρὰν κλίμακα· ταῦτα δὲ ἐξηγοῦνται, ὅτι οἱ ταῦτα πράττοντες δὲν ἐμφοροῦνται ὑπὸ πνεύματος χριστιανικοῦ, δὲν ἐπέδρασεν ἐσωτερικῶς ὁ χριστιανισμός, νὰ τοὺς ἀναγεννήσῃ, διὰ νὰ ἀρθοῦν εἰς βαθμὸν ἀνωτερότητος, ἀλλ' εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν· οἱανδήποτε κοινωνικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν θέσιν καὶ ἂν κατέχουν. Δεδομένου ὅτι, «τὸ ἀξίωμα δὲν ἀνυψοῖ τὸν κάτοχον, ἀλλ' ἡ ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ὑψοποιὸς δύναμις». Ὁ χριστιανὸς ἀφ' ἧς στιγμῆς ἔπαυ-

---

σκευτικῶν δὲν πρέπει νὰ ὑποτιμᾶται τόσον, ὥστε οὐσιαστικῶς νὰ τείνῃ πρὸς κατάργησιν. Τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας ἔχει, ἀντιθέτως ἀνάγκην τονώσεως καὶ ἰδίως ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις».

Δυστυχῶς τὸ Δελμούζειον καὶ Γλύνειον πνεῦμα τῆς «Ἐκπαιδευτικῆς μεταρύθμισης», τὸ προετοιμάσαν τὸν Ἐθνικὸν διχασμὸν τοῦ 1914 ἀναζῇ κατὰ καιρούς, εἰς τὰς σκέψεις μερικῶν... ρηξικελεύθων ἐκπαιδευτικῶν, καὶ ὁ Ἐθνοκτόνος διχασμὸς καλλιεργεῖται καὶ πάλιν κατ' αὐτὰς ἀπὸ μερικοὺς ἀρχομανεῖς θορυβοποιούς.

Πιστεύομεν ὅμως εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὴν σύνεσιν τοῦ λαοῦ μας, ὅτι γρήγορα θὰ ἐννοήσουν καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δέ, ὅτι «σκληρὸν τὸ πρὸς κέντρα λακτίζειν».

Ἐν τῇ Ἱ. Μ. Ἁγίου Διονυσίου τῇ 15ῃ Μαρτίου 1962.

Ὁ Καθηγούμενος αὐτῆς
Ἀρχιμ. Γαβριὴλ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σε νὰ ἀγαπᾷ, ἀπ' αὐτῆς ἔπαυσε νὰ εἶναι χριστιανός, ἔστω καὶ ἂν τηρῇ ὅλους τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους τῆς θρησκείας. «Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰωάν. ιγ'. 14).

Ἀναρίθμητα ὄντως δεινὰ θ' ἀπέφευγεν ἡ ἀνθρωπότης, ἐὰν αἱ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων σχέσεις διείποντο ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Τῆς ἀγάπης, ἥτις «οὐδέποτε ἐκπίπτει». Γνώρισμα δὲ τῆς χριστιανικότητος καὶ τῆς θειότητος μιᾶς ἀγάπης εἶναι, ἡ διάρκεια καὶ ἡ αἰωνιότης. Ἡ δὲ ἔλλειψις τῆς πραγματικῆς ἀγάπης, τῆς χριστιανικῆς, εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία προκαλεῖ τὴν ἀνάρμοστον πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν μεταχείρισιν τοῦ ἄλλου ἀνθρώπου.

Ἀναμφιβόλως ἡ ἀγάπη εἶναι ὁ συνδετικὸς κρῖκος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ἐκεῖθεν ὁ ἄνθρωπος διδάσκεται τὰ ἀνώτερα μαθήματα τῆς χριστιανικῆς τελειότητος. Διδάσκεται νὰ μὴ νικᾶται ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νὰ νικᾷ διὰ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ κακόν. Οὕτω ἐκδιώκει μακρὰν αὐτοῦ τὴν ἐκδίκησιν, ἥτις «εἶναι πάντοτε ἡδονὴ ψυχῆς μικροπρεποῦς, ἀσθενοῦς καὶ μηδαμινῆς». Ἡ ἐκδίκησις εἶναι ἡ χειροτέρα ἐκδήλωσις τῆς κακίας καὶ ἐμφανίζεται εἰς ἀνθρώπους, ὅπου αἱ μικρότητες καὶ τὰ πάθη ἔχουν κράτος. Ἡ ἐκδίκησις οὐδεμίαν ἀπολύτως θέσιν ἔχει μεταξὺ χριστιανῶν καὶ ἀνωτέρων ἀνθρώπων, οἵτινες ἵστανται πάντοτε ἐπὶ ἀνωτέρου ἐπιπέδου.

Ἡ ἀφετηρία λοιπὸν καὶ ἡ βάσις ἐφ' ἧς δέον νὰ στηρίζηται ἡ πρὸς τὸν πλησίον διαγωγὴ καὶ συμπεριφορὰ εἶναι ὁ κανὼν οὗτος: «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ἡμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως».

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐτιμᾶτο ἓν μόνον μέρος τοῦ κανόνος, ἡ ἀρνητικὴ μορφή. Ἀπηγορεύετο νὰ ποιήσῃς εἰς τὸν πλησίον τὸ κακόν. «Ὃ σὺ μισεῖς, ἑτέρῳ μὴ ποιήσῃς». Ἀλλ' ἡ ὑπεροχὴ τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας ἀναβιβάζει τὸν ἄνθρωπον εἰς βαθμὸν τελειότητος. «Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι» λέγει ὁ Κύριος. Τὸ ἓν μέρος τοῦ κανόνος, ἐν τῇ τηρήσει αὐτοῦ, δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἓν μέρος ἠθικῆς καταρτίσεως. «Ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ». Ἡ ἀποφυγὴ τοῦ κακοῦ ἐξημερώνει καὶ ἐξευγενίζει τὸν ἄνθρωπον ἐσωτερικῶς. Ἀλλὰ διὰ ν' ἀνέλθῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς βαθμὸν ἀνωτερότητος καὶ τελειότητος, εἶναι ἀνάγκη νὰ ποιήσῃ καὶ τὸ ἀγαθόν· κατὰ τὸ: «Ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθόν». (Ψαλμὸς Δαβίδ).

Ἐν ταῖς ὀλίγαις ταύταις λέξεσι θεμελιοῦται καὶ ἵσταται ἡ εὐαγγελικὴ διδασκαλία καὶ ἡ σωτηρία παντὸς ἀνθρώπου πιστεύοντος τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι Χριστῷ. Ἐν ταῖς ὀλίγαις ταύταις λέξεσι περικλείεται ὄντως ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις οὐ μόνον ἐν τῇ ἀποφυγῇ τῶν κακῶν ἔργων, δηλ. πάσης ἁμαρτίας, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ τηρήσει πάσης ἀρετῆς, παντὸς ἀγαθοῦ. Οὕτω συντελεῖται ὁ διπλοῦς τῆς θρησκείας σκοπός· ἤτοι, ὁ ἐσωτερικὸς ἐξευγενισμὸς καὶ ἡ ἀνωτερότης τοῦ πνεύματος.

Αὗται γὰρ εἰσὶν αἱ δύο βαθμίδες

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

—Ὁ νέος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν

Ὡς ἀπὸ Θεοῦ ἐξελήφθη ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Χρυσοστόμου τοῦ ἀπὸ Καβάλλας. Σάλος μέγας εἶχεν ἐγερθῆ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς προηγουμένης ἐκλογῆς τοῦ ἀπὸ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. κ. Ἰακώβου, μὴ ὄντος, ὡς τὸν ἐχαρακτήρισαν τινές, ἀδιαβλήτου.

Σχετικὰ μὲ τὴν ἐκλογὴν γράφομεν εἰς ἄλλην σελίδα.

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἀπὸ Καβάλας ἦτο καὶ διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, ἐπέμβασις τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν του, ἀλλὰ καὶ μία διδασκαλία, ἵνα διορθωθῶμεν. Θὰ θελήσωμεν ὅμως;

Τὸ φωνάζομεν στεντορείᾳ τῇ φωνῇ, ὅτι, ἐὰν οἱ Ποιμένες μας δὲν θελήσουν νὰ ἑνώσουν τοὺς Χριστιανούς μας εἰς λατρευτικὴν ἕνωσιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ, πολλὰ δεινὰ μᾶς περιμένουν.

Καὶ οἱ Ταγοὶ τῆς Ἐκκλησίας μας, εἶναι ἀληθές, ὅτι κόπτονται διὰ τὴν ἕνωσιν· καὶ ἡ Ἐκκλησία μας αὐτὸ εὔχεται καθημερινῶς, «ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων (Ἐκκλησιῶν) ἑνώσεως». Ἀλλὰ ποίαν ἕνωσιν; Τὴν ἕνωσιν μὲ τὴν ΡΚαθολικὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ἀποσπασθεῖσαν ἀπὸ τὴν Μητέρα Ὀρθόδοξον Ἀνατολικήν; Ἡ ἕνωσις αὕτη πρέπει νὰ θεωρῆται δυσκολωτάτη, ἐφ' ὅσον ὁ Πάπας δὲν καταθέτει τὸν ἐγωϊσμόν του, νὰ ταπεινωθῇ καὶ ἀναγνωρίσῃ τὸ λάθος του, ὥστε ἡ ἕνωσις νὰ γίνῃ αὐτομάτως. Πῶς ὅμως νὰ ἑνωθῶμεν μὲ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας, ἐφ' ὅσον δὲν ἐνούμεθα ἡμεῖς πρῶτον ἐσωτερικῶς οἱ Ὀρθόδοξοι;

Οἱ πάντες γνωρίζομεν ὅτι ἡ κακοδαιμονία τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ἐξευτελισμένοι μισθοὶ τῶν ἱερέων μας, αἱ δημεύσεις τῶν Ἐκκλησ. περιουσιῶν, εἶναι προσχεδιασμένον ἔργον τῆς Μασονίας, ἥτις ἐργάζεται κρυφίως, μεθοδικὰ καὶ ἐντατικῶς, πρὸς ἐξαφάνισιν τῆς Ὀρθοδοξίας.

Ὅλα αὐτὰ ἂς τὰ προσέξουν αἱ Ἀρχαὶ τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἂς μένουν πάντοτε ἄγρυπνοι, διότι καὶ ὁ ἐχθρὸς δὲν κοιμᾶται.

—Ἡ κατάκτησις τοῦ Σύμπαντος

Πυρετώδης ἐργασία γίνεται ἀπὸ τὰ δύο ἰσχυρὰ κράτη τῆς γῆς πρὸς κατάκτησιν τῶν οὐρανίων σωμάτων, Σελήνης καὶ ἀστέρων κλπ. Ὁ κατορθώσας νὰ πετάξῃ διὰ Πυραύλου πέριξ τῆς γῆς ἀστροναύτης Γκαγκάριν, ἐπανελθὼν εἰς τὴν γῆν, ἔγινεν ἀντικείμενον λατρείας ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων ποὺ ἐπεσκέφθη. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τὸν Ἀμερικανὸν Τζὼν Γκλέν, ὅστις ἐπέτυχε τὸ ἴδιον κατόρθωμα μὲ τὸν Ρῶσσον Γκαγκάριν. Ἕκαστος Πύραυλος στοιχίζει ἑκατομμύρια ὁλόκληρα δολλαρίων, τὰ ὁποῖα εἰς μίαν στιγμὴν χάνονται γιὰ πάντα.

Ἂς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸν λαόν. Ὁ δυστυχὴς λαός, ὁ σκλάβος λαός, στερεῖται ἑνὸς τεμαχίου ἄρτου καὶ ἑνὸς κοινοῦ ἐνδύματος διὰ νὰ καλύψῃ τὰ τυραννισμένα μέλη τοῦ σώματός του.

Μὲ τί δυνάμεθα νὰ παρομοιάσωμεν τὴν γενεὰν ταύτην; Μὲ τὸ «δοκοῦντες εἶναι σοφοί, ἐμωράνθησαν». Δὲν βλέπουν ὅτι ὁ κόσμος ὑποφέρει ἀπὸ τοὺς βαρυτάτους

τῆς τελειότητος, τὰς ὁποίας ἀνέρχεται ὁ ἄνθρωπος, ὅταν τηρῇ τὸν κανόνα, ὃν ὁ Κύριος μᾶς παρέδωκε: «Πάντα ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς. Οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται».

Γρηγόριος Ἀτσάλης Μοναχὸς
Ἱ. Μ. Ἁγίας Λαύρας Καλάβρυτα

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

φόρους, οἱ ὁποῖοι γίνονται πρὸς κάλυψιν τῶν ἀνοήτων αὐτῶν κατορθωμάτων, ὅτι, δυστυχῶς, δὲν ἔχει τὰ μέσα διὰ μίαν ζωὴν ἔστω λιτήν; Ἐφ' ὅσον δὲν ἠρευνήσαμεν ἀκόμη τὴν γῆν, σπεύδομεν νὰ ἐρευνήσωμεν τὸν οὐρανόν; Καὶ πρὸς τίνα σκοπόν; Ἢ μήπως ἐπειγόμεθα νὰ καταστήσωμεν καὶ τοὺς ὑποτιθεμένους ἐκεῖ ἀνθρώπους δυστυχεῖς;

Ὦ Θεέ! Ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε τὴν ἀφροσύνην ἡμῶν καὶ δὸς ἡμῖν μετάνοιαν, σύνεσιν καὶ σωτηρίαν.

—Τὰ θρησκευτικὰ ἐν τοῖς Γυμνασίοις

Ὡς νὰ μὴ ἔφθανεν ἡ ἀθλιότης τῆς σημερινῆς Κοινωνίας καὶ ἰδίως τῶν νέων ἕνεκα τῶν παραστρατημάτων αὐτῶν, ἠβουλήθη ἡ παιδαγωγὸς (;) Κυβέρνησις νὰ ρίψῃ τὴν χαριστικὴν βολήν. Εἰς τὰ Γυμνάσια ἐδιδάσκετο τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν δύο ὥρας τὴν ἑβδομάδα, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ διδάσκεται περισσοτέρας ὥρας ἀπὸ κάθε ἄλλο μάθημα. Τώρα οἱ σοφοὶ Κυβερνῆται μας, ἐσκέφθησαν ὅτι εἶναι πολλαὶ αἱ δύο ὧραι καθ' ἑβδομάδα, καὶ θὰ τὴν μειώσουν εἰς μίαν ὥραν!

Αὐτοὶ εἶναι οἱ κυβερνῶντες τὸ Ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν Κράτος.

Ἀντὶ νὰ ἐνισχύσουν ἠθικῶς τὴν νεολαίαν ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων, ὥστε νὰ συνέλθῃ αὕτη καὶ ἀναχαιτισθῇ ἀπὸ τὸν κατήφορον ποὺ ἐπῆρε, τὸ Κράτος διὰ τῶν νέων νόμων του τὴν ὠθεῖ μὲ τὸ μέτρον τοῦτο τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἀθεΐαν καὶ τὴν ἐγκληματικότητα. Καὶ ἔτσι θὰ διορισθοῦν αὐτομάτως οἱ σήμερον παραμένοντες 1000 ἄνεργοι καὶ ἀχρησιμοποίητοι θεολόγοι μας...

Ἀλλ' ὅμως γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Εἰς τί πλέον ἀποβλέπουν αἱ θεολογικαὶ Σχολαὶ τῶν Πανεπιστημίων μας ἐφ' ὅσον οἱ θεολόγοι θὰ παραμένουν εἰς τὸ ἑξῆς ἄχρηστον ὑλικὸν διὰ τὴν Ἑλληνοχριστιανικὴν παιδείαν; Καὶ οἱ διαφλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ ζήλου νὰ ὑπηρετήσουν τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν χριστιανοπρεπῶς, πῶς εἰς τὸ ἑξῆς θὰ διαπνέωνται, ὅταν οὕτω σκληρὰ καὶ ἀντιχριστιανικὰ ἀντιμετωπίζουν τὴν Κρατικὴν περιφρόνησιν τῆς θεολογικῆς Ἐπιστήμης; Δὲν μένει ἄλλο πλέον παρὰ νὰ συστήσωμεν εἰς τοὺς καλοὺς θεολόγους μας νὰ μεταβοῦν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ καταταχθοῦν εἰς τὰς διαφόρους Μονὰς καὶ ἄλλα ἐξαρτήματα πρὸς ἐπάνδρωσιν αὐτοῦ καὶ ἀξιοποίησιν τῆς Ἐπιστήμης των.

Μεγάλα τὰ κατορθώματά σου, ὦ Μασωνία!! Ἀλλ' ἔστι δίκης ὀφθαλμός. «Σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν».

(Βλέπε σχετικὰ ἄρθρα σελὶς 125, 135).

—Ὁ «Τύπος» Ἑλληνικὸς Ὀρθόδοξος

Εἰς τὰ τελευταίως ἐκδοθέντα φύλλα του, τόσον ἡ ἔκτακτος ἔκδοσις ὅσον καὶ ἡ τακτικὴ Φεβρουαρίου - Μαρτίου, ὑπεραμύνεται τῆς Ὀρθοδοξίας μὲ τόνον αὐστηρότατον. Καὶ διὰ μὲν τὴν ἐκλογὴν τοῦ Προκαθημένου κ. κ. Χρυσοστόμου, τοῦ ἀπὸ Καβάλας λέγει, ὅτι εὑρέθη ὁ ἄνθρωπος, ὅστις θὰ διοικήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν μὲ ἀλήθειαν καὶ δικαιοσύνην. Διὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν «ψήφῳ Κλήρου καὶ λαοῦ» ἐξανίσταται καὶ λέγει.

«... Ὁ Ἑβραϊσμὸς - Μασωνισμὸς καὶ ὁ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν εἰσαχθεὶς καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἑβραιοκίνητος Μπαχαϊσμός, πρόφασιν εὗρον ἐπίζηλον τὸν τεχνητῶς ἀνακύψαντα σάλον ἐπὶ ἐκλογῇ Προκαθημένου, καὶ ἔδραμον εἰς θέσεις κρούσεως, βάλλοντες ἤδη ἐκεῖθεν μετὰ δυνάμεως πολλῆς ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς κολόβωσιν καὶ κατακερμάτισιν Αὐτῆς, ἀστυνόμευσιν καὶ διεύθυνσιν τῶν κατ' Αὐτὴν διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν λαϊκῶν ἐκλεκτόρων, πιστῶς κατακολουθούν-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

των σκοτεινὰς ἐντολὰς μισορθοδόξων καὶ ἀντιεκκλησιαστικῶν, μασσωνικῶν δὲ καὶ ἑβραϊκῶν παρασυναγωγῶν.

Τὸ περίφημον σύνθημα «ψήφῳ κλήρου καὶ λαοῦ», τὸ ὁποῖον ἀνεμηρύκαζον, ἀκρίτως, οἱ ἀπὸ ἀνευθύνου τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ ἐτῶν στηλιτεύοντες, ἐγκρῦπτον ἐν βάθει ἀπάτην, δόλον καὶ θεοστυγῆ ἐπιβουλὴν κατὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, προῆλθεν ἤδη εἰς τὸ ἐμφανές, ἀποτελοῦν εὐπρόσδεκτον λῆμμα εἰς τὴν Μασσωνίαν, διὰ νὰ ὑπαγάγῃ τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὰς ἐντολάς, τὴν διάκρισιν καὶ τὰς ἀρεσκείας τῆς Πολιτείας καὶ νὰ καταστήσῃ ἐκλέκτορας τῶν Ἀρχιερέων καὶ Ἀρχιεπισκόπων, ἄρχοντας καὶ υἱοὺς ἀνθρώπων, «οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία».

Διότι, οἱ 80 λαϊκοί, πειθήνιοι ἀγωγοὶ τῆς βουλήσεως τῆς Πολιτείας καὶ φερέφωνα τῶν ὄπισθεν αὐτῶν, σατανικῶς κρυπτομένων καὶ κατευθυνόντων, θὰ θέτωσιν, ἐν παντὶ καὶ πάντοτε, εἰς ἑκάστην ἐκλογήν, τὴν σφραγῖδα τῶν ἀποφάσεών των, ὡς πλειοψηφία, ἔναντι τῆς ἀσθενοῦς καὶ ἐκ προοιμίων, ἀνενεργοῦς καὶ ἀδρανοῦς, φωνῆς τῶν 60 Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὧν εὐάριθμοι καὶ φέρονται, ἀτυχῶς, εὐθυγραμμιζόμενοι πρὸς τὴν προητοιμασμένην μασσωνικὴν βραχυκύκλωσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος....

«...Οἱ Ἱερεῖς τοῦ Ὑψίστου, ἂς ἔχωσι πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ἡ παγὶς θὰ ἐμπλέξῃ καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, ὁσονδήποτε καὶ ἂν περιπατῶσι μετὰ συνέσεως καὶ προσοχῆς. Οὐδεὶς θὰ δυνηθῇ ποτὲ νὰ ἀποβάλῃ ἐκ τοῦ αὐχένος αὐτοῦ τὸν βαρύδουλον βρόχον τῆς μασσωνικῆς καταθλίψεως διὰ τῆς μεθόδου τοῦ, ἐν ἰσχύει θέσεων, λαϊκοῦ στοιχείου, εἰς ρύθμισιν ἐπεμβαίνοντος τῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ Ἀρχιερέων καὶ Ἀρχιεπισκόπων....

«Πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Ἐμποδίσατε τὴν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν ἀπὸ τοῦ νὰ στραγγαλίσῃ τὴν Μητέρα Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν. Θὰ εἶναι αὐτὴ ἡ ὑψίστη πρὸς τὸν Χριστὸν ὑπηρεσία σας, καὶ θὰ δικαιώσῃ τὴν μεγάλην ἀποστολήν σας.

Νῦν ὑπὲρ Ἐκκλησίας Χριστοῦ ὁ ἀγών!»

—Θάνατοι

Τὴν πρωΐαν τῆς Δευτέρας 12ην Μαρτίου, ἀπεβίωσεν ὁ Μητροπολίτης Χίου Παντελεήμων Φωστίνης, ἀπὸ πνευμονικὸν οἴδημα.

Τὴν 3ην μ. μ. ἔγινεν ἡ κηδεία του, κατὰ τὴν ὁποίαν παρέστησαν πλεῖστοι Ἀρχιερεῖς.

Τὴν τοποτηρητείαν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χίου, ἀνέλαβεν ὁ ἅγιος Μυτιλήνης κ. κ. Ἰάκωβος.

ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης.

Τῇ 27ῃ Φεβρουαρίου, προήδρευσε τῆς Ἁγ. καὶ Ἱ. Συνόδου.

Τὸ ἑσπέρας ἐδεξιώθη τοὺς Ἱερατ. Προϊσταμένους καὶ τοὺς Μορφωτικοὺς Συνδέσμους τῆς Πόλεως, ὡς ἐν προηγουμένῃ σελίδι ἀναγράφεται.

Τῇ 28ῃ, προήδρευσε τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Πανορθοδόξων Ζητημάτων, ἥτις κατήρτισε τὸ πρόγραμμα τῆς ὑποδοχῆς τῆς Α. Μ., τοῦ Πατριάρχου τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας κ. Κυρίλλου.

Τῇ 1ῃ Μαρτίου, παρέστη συμπροσευχόμενος κατὰ τὸν Ἁγιασμὸν ἐν τῷ Ἱ. Ἁγιάσματι τοῦ Βεφᾶ, τελεσθέντα ὑπὸ τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Ροδοπόλεως κ. Ἱερωνύμου, καὶ ὡμίλησε πρὸς τὸ πυκνὸν ἐκκλησίασμα, ἐπικαλεσθεὶς τὴν πανσθενουργὸν εὐλογίαν τῆς Παναγίας, διὰ τὸν νέον μῆνα, καὶ τὴν ἐπὶ θύραις Μ. Τεσσαρακοστήν.

Τῇ 2ᾳ, προσκυνήσας εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Εὐαγγελιστρίας Βαφεοχωρίου, συνεγευμάτισε μετὰ τῶν παιδίων τοῦ συσσιτίου, τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσάνθου Πρόκου, τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος κ. Δημητρίου Δεβετζῆ καὶ τοῦ Διδάσκοντος Προσωπικοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ, κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν ὡς καὶ τὴν ἑπομένην κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῶν ψυχῶν, καὶ ἀνέγνωσε τρισάγιον ἐπὶ τῶν παρατεθέντων κολλύβων ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

Τῇ 3ῃ, ἐδέχθη τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Πριγκηπονήσων κ. Δωρόθεον καὶ τοὺς κ. κ. Νικόλαον Νικολαΐδην, Πρόεδρον, Χρυσάφην Ξύδαν, α' Ἀντιπρόεδρον, Κωνσταντῖνον Μουγγρίδην, β' Ἀντιπρόεδρον, Σταμάτιον Παπαδόπουλον, Γεν. Γραμματέα καὶ Θεόδωρον Θωμαΐδην, Σύμβουλον τῆς Κοινότητος Πριγκήπου.

Τὸ ἀπόγευμα ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Σταυροδρομίου καὶ ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ Νηπιαγωγείου.

Τῇ 4ῃ, συμπροσηυχήθη ἐν τῷ Ἱ. Βήματι, ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ.

Τῇ 6ῃ, προήδρευσε τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου.

— **Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος**

Συνῆλθεν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, εἰς τὴν τακτικὴν αὐτῆς συνεδρίαν τῇ Τρίτῃ, 6ῃ Μαρτίου ἐ. ἔ.

Ἐν ἀρχῇ καὶ πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐξέφρασε τὴν χαρὰν Αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἀποκαταστάσει τῆς ὑγείας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Προικοννήσου κ. Φιλοθέου, οἰκουρήσαντος ἀπό τινος συνεπείᾳ ἀδιαθεσίας καὶ ἤδη ἐπαναλαβόντος τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ καθήκοντα καὶ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου κ. Συμεών, δοκιμασθέντος ὑπὸ γρίππης ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα.

Εἶτα ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις καὶ γράμματα:

— Τοῦ Μακ. Πατριάρχου Μόσχας κ. Ἀλεξίου, εὐχαριστοῦντος ἐπὶ τῇ παρασχεθείσῃ ἀδείᾳ μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὄρος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Γιαροσλαύου καὶ Ροστοβίου κ. Νικοδήμου μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ.

— Τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Μελόης συστατήριον περὶ τῶν Ὁσιωτ. Μοναχῶν Ἴσο Μοῦλλερ καὶ Μαρτίνου Χάϊτφελντ τῆς ἐν Ἑλβετίᾳ Ρωμαιοκαθολικῆς Μονῆς Βενεδικτίνων Ντὲ Ντισέντις, ἐπιθυμούντων ἵνα ἐπισκεφθῶσι τὸ Ἅγιον Ὄρος,

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

—Ὁ ἑορτασμὸς τῶν Ἑλλ. Γραμμάτων ἐν Ἀμερικῇ.

Παραλαμβάνομεν ἀπὸ τὸν «Ὀρθόδοξον Παρατηρητὴν» τὰ κάτωθι:

«Συμφώνως πρὸς σχετικὴν Ἐγκύκλιον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, ὁ ἑορτασμὸς τῆς Ἑβδομάδος Ἑλληνικῶν, Γραμμάτων, Τύπου καὶ Τέχνης ἔλαβε χώραν ἀπὸ τῆς 21ης μέχρι τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου. Ἡ σημασία τῆς «ἑβδομάδος» ταύτης ἦτο ἔτι μεγαλυτέρα ἐφέτος, ὁπότε ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις δίδει μεγαλυτέραν προσοχὴν ὄχι μόνον εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διατήρησιν τῶν Ἐθνικῶν Ὁμάδων (Ethnic Groups). Ἡ Ἑλληνικὴ Ἑβδομὰς πρέπει νὰ εἶναι ὄχι ἁπλῶς ἕνας τυπικὸς ἑορτασμός, ἀλλ' ἕνας σταθμὸς ἐξορμήσεως πρὸς νέα ἐπιτεύγματα εἰς τὸν τομέα τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης καὶ Παιδείας, τόσον ζωτικῆς καὶ βασικῆς ὄχι μόνον δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν νέ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

αν μας γενεὰν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν Ἀμερικήν, ἡ ὁποία ἐπισήμως ἀπαιτεῖ τὴν διατήρησιν τῶν «Ethnic Groups» Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ ἓν ἔθνος καὶ εἷς πολιτισμός, ὁ ὁποῖος προσέφερε καὶ προσφέρει τὰς μεγίστας τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ τιμᾶται ὅλως ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν Ἀμερικήν, αὐτὸς εἶναι ὁ Ἑλληνικός».

Ὡς βλέπομεν ἡ ἐνεργητικότης τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰακώβου εἶναι λίαν ἐντατικὴ καὶ ἀπαράμιλλος διὰ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ Ἐθνικοῦ φρονήματος καὶ μετάδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης εἰς τοὺς ἐκεῖ Ἑλληνόπαιδας καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν. Ἕνεκα τῶν ἐνεργειῶν του αὐτῶν, ὁ Σεβ. ἔχει ἀποσπάσει τὴν συμπάθειαν, ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην, τόσον τοῦ Προέδρου τῆς Ἀμερικανικῆς Κοινοπολιτείας, ὅσον καὶ ὁλοκλήρου τοῦ ἀμερικανικοῦ λαοῦ, ὥστε ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία νὰ εἶναι μεταξὺ τῶν πρώτων Χριστ. Ἐκκλησιῶν ἐν Ἀμερικῇ, ἀπολαμβάνουσα ἰδιαιτέραν τιμὴν καὶ σεβασμὸν ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴν Κυβέρνησιν.

Σχετικῶς ἡ ἐν Ν. Ὑόρκῃ ἐκδιδομένη Ἑλληνικὴ Ἐφημερὶς «Ἀτλαντὶς» καὶ εἰς τὸ φύλλον τῆς 19 - 12 - 1961 γράφει:

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἰάκωβος

«Τὸ κῦρος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰακώβου αὐξάνει ὄχι μόνον εἰς τὴν χώραν μας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδι καὶ μεταξὺ ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ διελεύσει του δι' Ἀθηνῶν, πολλὰ τὰ ἐγκωμιαστικὰ ἔγραψαν δι' αὐτὸν αἱ ἐφημερίδες τῆς Ἑλληνικῆς πρωτευούσης. Οὕτω τὸ «Βῆμα» τῆς 14ης Δεκεμβρίου ἔγραψε τὰ ἑξῆς: «Εὑρίσκεται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος. Ἐπιστρέφων ἐκ Νέου Δελχὶ καὶ Κωνσταντινουπόλεως ὅπου μετέβη πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐπεκοινώνησε καὶ ἐνταῦθα μετὰ τῶν ἁρμοδίων ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τῆς θέσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ παρουσία του εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν ἐχαιρετίσθη, ὡς πάντοτε, μετὰ πολλῆς χαρᾶς. Διότι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς εἶναι μία ἀπὸ τὰς πλέον ἐξεχούσας μορφὰς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ τιμὴ δὲ ἡ ὁποία ἐγένετο εἰς αὐτὸν διὰ τῆς ἐκλογῆς του ἐκ νέου ὡς ἑνὸς ἐκ τῶν Προέδρων τοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν προσεχῆ ἑξαετίαν, ἀποδεικνύει τὸ παγχριστιανικὸν κῦρος τοῦ ὁποίου ἀπολαμβάνει. Ἀλλὰ καὶ ὡς Ἀρχηγὸς τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, μὲ τὰ τόσα ζητήματά του, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ.κ. Ἰάκωβος ἔχει ἀποδειχθῆ ὁ ἐνδεδειγμένος ἐμπνευστὴς καὶ καθοδηγητής του, ἀντάξιος τοῦ παλαιοτέρου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς καὶ σημερινοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηναγόρα».

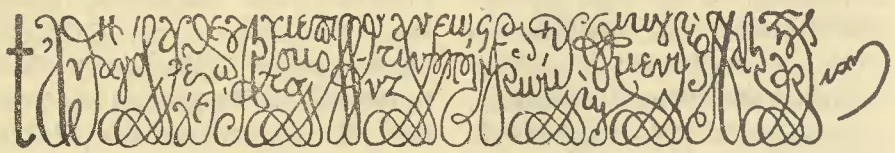
Παρακαλοῦμεν ἀποστείλατε τὰς καθυστερουμένας συνδρομάς σας ἐγγράφοντες καὶ ἕνα νέον συνδρομητὴν

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς ἑβδομάδος τῶν Ἑλλ. Γραμμάτων, Τύπου καὶ Τέχνης, ὁ Παναγ. Οἰκουμ. Πατριάρχης κ. κ. Ἀθηναγόρας, εὐηρεστήθη νὰ ἀποστείλῃ Πατριαρχικὸν Γράμμα πρὸς τὰ Σχολεῖα τῶν διαφόρων Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων τῆς Ἀμερικῆς, ἔχον οὕτω:

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΒΔΟΜΑΣ ΕΛΛΗΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΤΥΠΟΥ, ΤΕΧΝΗΣ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ



Ἀριθμ. Πρωτ. 814

Τοῖς ἐν τῷ Ἡμερησίῳ Ἑλληνο - Ἀμερικανικῷ Σχολείῳ τῆς Κοινότητος..... διδάσκουσι καὶ διδασκομένοις, τέκνοις ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητοῖς, χάριν καὶ εἰρήνην παρὰ Θεοῦ.

Ἐν χαρᾷ ἀπευθύνομεν πρὸς ὑμᾶς ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ Ἑορτασμοῦ τῆς Ἑβδομάδος τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου τὸν ἐγκάρδιον πατρικὸν ἡμῶν χαιρετισμόν, μετὰ θερμῶν εὐχῶν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῖν Σχολείου ὑμῶν.

Ὁ πρό τινων ἐτῶν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς ὑμῶν Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου καθιερωθεὶς καὶ ἔκτοτε καθ' ἅπασαν τὴν Ἀμερικὴν κατ' ἔτος διεξαγόμενος ἑβδομαδιαῖος οὗτος Ἑορτασμὸς σκοπὸν ἔχει, ὅπως ζωηρῶς ὑπενθυμίζῃ ὑμῖν τὸ ἱερὸν καθῆκον, ὅπερ βαρύνει πάντας τοὺς ἐν τῇ εὐλογημένῃ Χώρᾳ τῆς Ἀμερικῆς διαμένοντας Ὁμογενεῖς, τέκνα προσφιλῆ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἵνα πάντοτε ἔχωσι κατὰ νοῦν καὶ μηδέποτε ἐπιλανθάνωνται τῆς καταγωγῆς αὐτῶν ἐκ τῶν προγόνων ἐκείνων, ἐκ τῶν ὁποίων προῆλθε καὶ προήχθη καὶ ἤκμασεν ὁ τὴν βάσιν τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ ἀποτελῶν ἀθάνατος κλασσικὸς πολιτισμός, καὶ ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ ὁποίου ἐγράφη καὶ ἐκωδικοποιήθη ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ Λόγου εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀποκαλυφθεῖσα θεία ἀλήθεια, καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ἅμα ἣν πάντες ἔχουσιν, ὅπως προσηκόντως μὲν τιμῶσι τοὺς παρ' αὐτοῖς σκαπανεῖς τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, πᾶσαν δὲ πάντες καταβάλλωσι φροντίδα καὶ μέριμναν πρὸς διάδοσιν καὶ διατήρησιν καὶ διαιώνισιν διὰ τῶν ἐπερχόμενων γενεῶν τῆς θαυμαστῆς ἡμῶν Γλώσσης καὶ τοῦ ἀθανάτου προγονικοῦ θησαυροῦ. Εἶναι μήνυμα ὁ Ἑορτασμὸς οὗτος πρὸς τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ἐρχόμενον ἐκεῖθεν, ὁπόθεν πρὸ αἰῶνος καὶ πλέον ἐξεκίνησαν οἱ πάπποι καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν μετὰ ταῦτα, ἐν ἀποφάσει στερεᾷ νὰ ἐργασθῶσι σκληρῶς, ὡς καὶ εἰργάσθησαν καὶ ἐμεγαλούργησαν θαυμαστῶς καὶ ἐδημιούργησαν τὴν σημερινὴν ἀνθηρὰν κατάστασιν τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογενείας, ἣν καλεῖσθε ἵνα συνεχίσητε ὑμεῖς, ἀναδεικνύοντες ἑαυτοὺς ἀξίους ἀπογόνους ἀξίων προγόνων καὶ ἀξίους πολίτας τῆς εὐλογημένης Δημοκρατίας Ἀμερικῆς. Εἶναι σύνδεσμος, χρυσῆ ἅλυσις ὁ Ἑορτασμὸς τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, συνδέουσα ὑμᾶς καὶ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἣ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τις γινώσκει τιμᾶν τοὺς ἐργάτας τῶν Γραμμάτων καὶ τῆς Παιδείας, οὓς καὶ γεραίρει παντοιοτρόπως, ἐξαίρουσα τὸ ἔργον αὐτῶν κατὰ τὴν Ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, τῶν Μεγάλων Προστατῶν τῆς παρ' ἡμῖν Παιδείας.

Συγχαίρομεν ὑμῖν ἐγκαρδίως διὰ τὸ ὑφ' ὑμῶν ἐπιτελούμενον ἔργον καὶ διὰ τὴν συμβολὴν τοῦ Σχολείου ὑμῶν εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν τῆς διατηρήσεως τῆς προγονικῆς ἡμῶν Γλώσσης καὶ τῆς πατρῴας ἀρετῆς ὑπὸ τὴν πεπνυμένην κατεύθυνσιν τοῦ Ἱερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰακώβου μετὰ τῶν Βοηθῶν αὐτοῦ Ἱεραρχῶν, πάντων προσφιλῶν ἡμῖν, καὶ ἀπονέμοντες πᾶσιν ὁλόθυμον τὴν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν, τὰ κράτιστα αἰτούμεθα παρὰ Θεοῦ, Οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν.

ἀνδξα' Δεκεμβρίου κδ'
(22/12/1961)

Ἀντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
Ἢ
ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 66)

Πολλάκις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δουλείας τοῦ Μάρκου ἀπεπειράθη ὁ Ἀβδὲλ ποτὲ μὲν δι' ὑποσχέσεων, ποτὲ δὲ δι' ἀπειλῶν νὰ τουρκίσῃ τὸν δυστυχῆ νέον, ὅπως εὐτυχῆ δῆθεν καταστήσῃ αὐτόν. Καὶ ἤδη πρὶν ἢ τῷ κοινοποιήσῃ τὴν περὶ ἀπελευθερώσεως αὐτοῦ διάθεσίν του ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ διὰ τελευταίαν φορὰν ἂν ἦτο δυνατὸν δι' ὑποσχέσεων, καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ δι' ἀπειλῶν ν' ἀποσπάσῃ αὐτὸν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἀλλ' οἱ χριστιανικαὶ πεποιθήσεις τοῦ Μάρκου ἦσαν ἀκράδαντοι, ὥστε καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Ἀβδὲλ θαρραλέως ἀπέκρουσε πάλιν, καὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτοῦ οὐδαμῶς ἐπτοήθη.

— Χριστιανὸς ἐγεννήθην καὶ Χριστιανὸς θ' ἀποθάνω, τῷ εἶπεν ὁ Μάρκος, ἡ δὲ θρησκεία μου μὲ διδάσκει ὅτι τὰ πάντα ματαιότης ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ· διότι καὶ πλούτη καὶ δόξα καὶ δύναμις καὶ πᾶν ἄλλο ἐπίγειον ἀγαθὸν εἰσὶν ἄστατα, διαβατικά, καὶ ἀβέβαια ὡς τὰ κύματα τῆς θαλάσσης. Ἐνώπιον τῶν οὐρανίων καὶ αἰωνίων ἀγαθῶν, δι' ὧν ἡ θρησκεία τοῦ φιλανθρώπου Ἰησοῦ πληροῖ τὴν καρδίαν μου, οὐδεμία ἀνθρώπινος ὑπόσχεσις, οὐδεμία ἐπίγειος, καὶ ἑπομένως πρόσκαιρος καὶ ἀβέβαιος εὐδαιμονία δύναταί ποτε νὰ μὲ δελεάσῃ, καὶ τὴν πίστιν μου νὰ κλονίσῃ. Τὰ δὲ πάθη τοῦ Σωτῆρος καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ μαρτυρικὸς θάνατός του διδάσκουσι πάντα ἀληθῆ Χριστιανὸν μετὰ καρτερίας νὰ ὑποφέρῃ, καὶ μετὰ γενναιότητος ν' ἀποθνήσκῃ, καὶ τὴν μὲν ἐπίγειον ζωὴν ὡς κοιλάδα κλαυθμῶνος νὰ θεωρῇ, τὸν δὲ θάνατον, ὡς τὴν πύλην τῆς αἰωνίου μακαριότητος, θαρρούντως ν' ἀτενίζῃ. Δὲν φοβοῦμαι λοιπὸν τὰς ἀπειλάς σου, οὐδὲ τρέμω τὸν θάνατον. Ἐὰν ὁ Χριστὸς ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων ἀγογγύστως ἐθυσιάσθη, εὐχαρίστως θέλω θυσιασθῆ καὶ ἐγὼ ὑπὲρ ἐκείνου. Ἡ θρησκεία του μὲ ἀνυψοῖ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὑπεράνω τῆς γῆς, αὐτὴ ἐνισχύει καὶ παρηγορεῖ τὴν ψυχήν μου, διαφωτίζει τὸν νοῦν μου, καὶ διὰ τοῦ δακτύλου της ἐν τῷ οὐρανῷ μὲ δεικνύει τὴν αἰώνιον μακαριότητα. Οὐχί, ποτέ, ποτὲ δὲν θέλω ἀρνηθῆ τὸν Χριστόν μου, αὐτὸς εἶναι ὁ ἀληθὴς Θεὸς τῶν δυστυχούντων ἐπὶ τῆς γῆς, αὐτὸς προστατεύει τοὺς ἀδυνάτους, αὐτὸς ἀγαπᾷ καὶ ἐλεεῖ τοὺς θρηνοῦντας, αὐτὸς διὰ τῆς ἀπείρου αὐτοῦ ἀγάπης καὶ τῆς θείας αὐτοῦ ἀληθείας θέλει κατακτήσει τὴν ὑφήλιον, καὶ εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ θέλει ἐπαναφέρει τοὺς μακρὰν αὐτοῦ ἐν τῇ κακουργίᾳ βαδίζοντας. . . .

—Σιώπα! σιώπα! ἐφώναξε τότε ὁ Ἀβδὲλ διακόψας τὸν Μάρκον, ὅστις ἐν τῷ χριστιανικῷ ἐνθουσιασμῷ του κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν ἔβλεπε ἐνωπιόν του εἰμὴ τὴν παντοδύναμον θρησκείαν τῶν πατέρων του, θραύουσαν τὰ δεσμὰ τῶν θρηνούντων Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τὸν θρίαμβον τοῦ Εὐαγγελίου στεντορείως ἀνακηρύττουσαν!

Ἀφοῦ δὲ ἐπί τινας στιγμὰς ὁ Ἀβδὲλ ἔμεινε σιωπηλὸς καὶ σύννους, βαθέως στενάξας, εἶπε τὰ ἑξῆς.

—Μάρκε, ἐνίκησας! ἀπὸ σήμερον εἶσαι ἐλεύθερος. Ἐπειδὴ τοσοῦτον ἀγαπᾷς τοὺς γονεῖς σου, τὴν πατρίδα σου, καὶ τὴν θρησκείαν σου, ὕπαγε νὰ ζήσῃς εὐτυχὴς ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν. Τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἔχυσα ἐμάλαξαν τὴν καρδίαν μου, ἡ τιμιότης καὶ ἡ φιλοπονία σου ἐπροκάλεσαν τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἀγάπην μου, ἡ δὲ φιλοστοργία σου καὶ ἡ πρὸς τὸν Θεόν σου ἀφοσίωσις ἐπεσφράγισαν τὴν ἀποφασίν μου. Ὕπαγε, Μάρκε, εἶσαι ἐλεύθερος. Ἐξακολούθει δὲ ν' ἀγαπᾷς πάντοτε τοὺς γονεῖς σου καὶ τὸν Χριστόν σου, διότι αὐτοὶ σὲ σώζουσι σήμερον. Ἀλλὰ διὰ ν' ἀγαπήσῃς ὀλίγον καὶ τὸν Ἀβδέλ, λάβε αὐτὰ τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἴσως σὲ χρησιμεύσωσι, καὶ, λέγων ταῦτα, προσέφερον εἰς τὸν Μάρκον βαλάντιον πλῆρες φλωρίων.

Μεγίστη ὑπῆρξεν ἡ ἔκστασις τοῦ Μάρκου! ἀλλ' ὅτε ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς του συνῆλθεν, οἱ ὀφθαλμοί του ἐπλήσθησαν δακρύων, καὶ μετὰ περιπαθοῦς συγκινήσεως ἐδόξασε τὸν Θεόν ηὐχαρίστησε τὸν Ἀβδέλ, καὶ ἐταλάνισε τὴν ἀνθρωπίνην μωρίαν, ἐνθυμηθεὶς τότε ὅτι καὶ τὴν τύχην τῶν πνιγέντων αὐτοῦ συντρόφων εἶχε ζηλεύσει, καὶ τὴν αὐτοχειρίαν εἶχεν ἐπιθυμήσει.

—Ἀλλὰ συγχώρησόν μοι, εἶπε τῷ Ἀβδέλ, νὰ μὴ δεχθῶ τὸ γενναῖον αὐτὸ χρηματικόν σου δῶρον διότι τὸ ὅλως ἀνέλπιστον δῶρον, τῆς ἐλευθερίας μου εἶναι τόσον μέγα, τόσον πολύτιμον, ὥστε ἀποχρώντως πληροῖ τὴν καρδίαν μου καὶ χαρᾶς ἀνεκφράστου καὶ εὐγνωμοσύνης βαθυτάτης.

Ἐνῷ δὲ ὁ Ἀβδὲλ διὰ διαφόρων λόγων ἐπροσπάθει νὰ πείσῃ τὸν Μάρκον, ὅπως δεχθῇ τὴν προσφοράν του, ὁ Μάρκος, ὑπὸ μελαγχολικῶν σκέψεων ἐξαίφνης καταληφθείς, οὐδαμῶς ἐφαίνετο προσέχων εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ.

Ὁ Μάρκος ἐνεθυμήθη τότε δύω νέους ἀδελφοὺς Κρῆτας θρηνοῦντας ἀπαρηγόρητα πρότινων ἡμερῶν εἰς τὴν παρακειμένην οἰκίαν. Τοὺς νέους τούτους ὁ γείτων τοῦ Ἀβδέλ, ἐπανελθὼν κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐκ τῆς πειρατικῆς ἐκδρομῆς του, εἶχε φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ὡς σκλάβους εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐπρόκειτο δὲ προσεχῶς νὰ τουρκίσῃ αὐτούς. Ἡ χριστιανικὴ λοιπὸν καρδία τοῦ Μάρκου διερράγη, ὅτε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἀκούσας καὶ πάλιν τοὺς θρήνους τῶν δύω παίδων, ἀνελογίσθη ὅτι αὐτὸς μὲν ἠλευθεροῦτο, οἱ δὲ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι ὁμόφυλοι, ὁμόγλωσσοι καὶ ὁμόθρησκοι ἀδελφοὶ του Κρῆτες, ἐγκαταλελειμμένοι

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἀπροστάτευτοι εἰς τὰς ὄνυχας τοῦ τυράννου των, ἐπρόκειτο νὰ γίνωσιν οἰκτρὰ θύματα τοῦ Μωαμεθανικοῦ φανατισμοῦ. Ὅθεν μετὰ θερμῶν δακρύων ἤρχισε νὰ καθικετεύῃ τὸν Ἀββὲλ, ὅπως μεσιτεύσῃ πρὸς ἀπολύτρωσιν καὶ τῶν δύω ἐκείνων μικρῶν ἀδελφῶν· πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον τὸν παρεκάλει νὰ διαθέσῃ ἅπασαν τὴν χρηματικὴν ποσότητα, τὴν ὁποίαν ὡς δῶρον τῷ εἶχε προσφέρει.

Ἔτι μᾶλλον ἐθαύμασε τότε ὁ Ἀββὲλ τὴν χριστιανικὴν ἀρετὴν τοῦ Μάρκου, τοῦ ὁποίου ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη δὲν ἦτο νεκρὰ καὶ στεῖρα, ἀλλὰ ζῶσα καὶ δι' ἔργων ἐκδηλουμένη. Στενάξας δὲ καὶ πάλιν βαθέως, ἔσφιγξε τὴν δεξιὰν τοῦ Μάρκου, καὶ τὴν ἀπολύτρωσιν τῶν δύο τέκνων τῆς Κρήτης τῷ ὑποσχέθη, τὴν δὲ ὑπόσχεσίν του ταύτην εὐθημερὸν ἐξεπλήρωσε.

Πλήρης χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως ὁ Μάρκος ὑπὸ τῶν δύω ἀδελφῶν συνοδευόμενος, καὶ τὸν Ἀββὲλ μετὰ βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης ἀποχαιρετήσας, ἐπεβιβάσθη τὴν ἐπισῦσαν εἰς πλοῖον, ἀποπλεῦσαν εἰς Κρήτην.

Καθ' ὁδὸν δὲ παρὰ τῶν μικρῶν ἐκείνων φίλων του ἐπληροφορήθη ὅτι, καθ' ἣν ἡμέραν διὰ τοῦ Ἀββὲλ ἠλευθερώθησαν, ἐπρόκειτο ν' ἀσπασθῶσι τὸν Μωαμεθανισμόν, εἰς τῶν βασανιστηρίων τὴν βίαν ὑπείκοντες.

Ἐπληροφορήθη προσέτι μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεώς του ὁ Μάρκος ὑπό τινος συνεπιβάτου ὅτι καὶ ὁ Ἀββὲλ Χριστιανὸς εἶχε γεννηθῇ, ἀλλὰ μὴ ἐμπεδωθεὶς ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἐπὶ τῶν ἀκραδάντων ἀρχῶν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ἀντήλλαξεν αὐτὴν ἐν Ἀλγερίᾳ διὰ τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ὁ Μωαμεθανισμὸς τῷ προσέφερε.

Τότε δὲ ἐξήγησεν ὁ Μάρκος τὴν πρὸς αὐτὸν εὔνοιαν καὶ συμπάθειαν τοῦ Ἀββέλ, τὴν ἀνοχήν του ὁσάκις ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ τῷ ὡμίλει, καὶ ἐπὶ τέλους ὅτι στεναγμοὶ μετανοίας καὶ συντριβῆς ἦσαν οἱ δύω βαθύτατοι στεναγμοί, οὓς ἐξέφερε κατὰ τὴν τελευταίαν συνέντευξίν των, καθ' ἣν ἐκ τῶν λόγων καὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ Μάρκου ὀφθαλμοφανῶς εἶδεν ὅλον τὸ κάλλος τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἣν ἐν τῇ ἀφροσύνῃ του εἶχεν ἀπαρνηθῇ.

Ὅτε εἰς τὸ Κάστρον τῆς Κρήτης κατευωδώθησαν, ὁ Μάρκος, ἀνευρὼν τοὺς τεθλιμμένους γονεῖς τῶν δύω παίδων, παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς πατρικάς των ἀγκάλας. Ἰδὼν δὲ τὴν χαράν των, καὶ ἀκούσας τὰς ἐγκαρδίους εὐχάς των, καὶ παρατηρήσας τὰ δάκρυα τῆς εὐγνωμοσύνης των, συνησθάνθη ἐν ἑαυτῷ ὅτι θεία τῷ ὄντι εἶναι ἡ ἀρετὴ τῆς ἀγαθοποιΐας, ἀνυψοῦσα καὶ προσεγγίζουσα τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν Ὕψιστον Δοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ· ἐταλάνισε δὲ τοὺς ψυχροὺς ἐγωϊστάς, τοὺς μηδέποτε γευομένους τὴν ἀνεκλάλητον ἡδονὴν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐεργεσίας!

Συνοδευόμενος ὁ Μάρκος ὑπὸ τῶν εὐλογιῶν τῶν γονέων ἐκείνων, τοὺς ὁποίους εὐτυχεῖς κατέστησε, καὶ ὑπὸ τῶν εὐχῶν τῶν ἀθώων παίδων των, ἀνεχώρησεν ἐκ Κρήτης, καὶ μετά τινας ἡμέρας ἔφθασεν εἰς Πάτμον, ὅπως τοὺς μὲν γονεῖς του εὐφράνῃ, ἐμὲ δὲ διὰ τοῦ ζῶντος αὐτοῦ παραδείγματος εἰς τὰς σωτηρίους καὶ φιλανθρώπους ἀρχὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐμπεδώσῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

Παρακαλοῦμεν ἐργασθῆτε διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ καλοῦ μας περιοδικοῦ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Collection de l' institut Français d' Athénes: «Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique 1959». Sciences Humains. Athènes 1961.

2. «Ἀγκάθια καὶ λουλούδια» ὑπὸ Γ. Π. Σωτηρίου, Θεολόγου - Καθηγητοῦ, ἱεροκήρυκος Μυτιλήνης. Πωλεῖται καὶ παρ' ἡμῖν δρχ. 25.

3. Μοναχοῦ Θεοκλήτου Διονυσιάτου: «Ἀθωνικὰ Ἄνθη». Ἄρθρα καὶ μελετήματα ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι τοῦ ἁγίου Ὄρους. Σελίδες 376 Ἀθῆναι 1962. Πωλεῖται καὶ παρ' ἡμῖν· ἄδετον 60, πανόδ. 75.

4. Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονυσίου, «Μοναστῆρι τῶν Σταγιάδων» ἐκεῖ ὅπου βασιλεύει ἡ γαλήνη. Ἀθῆναι 1962.

5. «Παῦλος ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν». Μηνιαία ἔκδοσις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος τοῦ Μαρτίου, μὲ πλουσίαν ὡς πάντοτε ὕλην.

Συντάσσεται ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Μπουγᾶ, θεολόγου.

ΔΙΑΘΕΤΟΜΕΝ

Ὀλίγα σώματα τοῦ σπανίως ἐρχομένου εἰς φῶς βιβλίου «Πρωτόκολλα» τῶν σοφῶν τῆς Σιών, ἵνα λάβουν γνῶσιν οἱ ἀναγνῶσται αὐτοῦ, πῶς ἐργάζεται ὁ Ἑβραϊσμὸς διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν, διὰ τῆς ἱδρύσεως παγκοσμίου Κυβερνήσεως ὑπὸ τῶν Ἑβραίων.

Τὸ ἀποστέλλομεν ἀντὶ δρχ. 20 ἐμβαζομένων διὰ ταχ. ἐπιταγῆς, ἐλεύθερον ταχ. τελῶν.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝ

Ἰδιαιτέρως τὸ βιβλίον τοῦ ἱερέως Βασιλ. Μπάμια, «Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν» ὡς βιβλίον δυνάμενον νὰ φέρῃ πολλὴν τὴν πνευματικὴν ὠφέλειαν.

Τιμᾶται ἄδετον δραχ. 25, δεμένον 35, πλὴν ταχυδρομικῶν.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται ὅσοι τῶν ἀγαπητῶν συνδρομητῶν ζητοῦν πληροφορίας διὰ διαφόρους ὑποθέσεις, ἀνεξαρτήτους τῆς ὑπηρεσίας τοῦ περιοδικοῦ καὶ ἀξιοῦν ἄμεσον ἀπάντησιν, ὅπως ἐσωκλείουν τοὐλάχιστον τὸ γραμματόσημον διὰ τὴν ἀπάντησιν, καθόσον ἡ «Ἁγιορειτικὴ» πτωχὴ οὖσα, δὲν δύναται νὰ ἐπιβαρύνεται ἐπὶ πλέον καὶ μὲ ἄσκοπα ταχυδρομικὰ ἔξοδα.

Ἀπαντήσεις δὲ μόνον ἐπὶ σοβαρῶν ζητημάτων θὰ δίδωνται. Χάριν οἰκονομίας καὶ αὐταὶ αἱ ἀποδείξεις τῶν λαμβανομένων συνδρομῶν, θὰ διαβιβάζωνται ἐν καιρῷ.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΟΥ
ΙΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΗΣ Μ. ΥΠΑΠΑΝΤΗ
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ - ΔΑΦΝΗ

ΔΩΡΕΑΙ

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης»

1. Δημ. Ν. Κριτσιδήμας, u.s.a.	δολ.	5
2. Δημ. Ἀνδρώνης, u.s.a.	»	5
3. Πελαγία Γκουζούλη,	δρχ.	150
4. Γ. Λυριτζῆς, Κοζάνη	»	100
5. Πλάτων Στωϊκίδης, Λάρισα	»	60
6. Ι. Γ. »	»	20
7. J. R. u.s.a.	»	30
8. Τερψιχόρη Σκλαβούνου, Ἀθῆναι	»	20

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΤΟΣ ΚΖ'. (τεῦχος 3ον) 1962 ΑΡ. 309 - 310



ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
Ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Μάϊος - Ἰούνιος

Διευθυντὴς - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 37

ΠΕΡΙ ΜΑΡΘΑΣ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑΣ

«Διὰ γὰρ τῆς Μάρθας ἐμακαρίσθη ἡ Μαρία» (Ἀββᾶς Ἡσαΐας)

Συνεζητήθη, τελευταίως, μεταξὺ θεολόγων καὶ θεολογούντων τὸ ζήτημα τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας, δηλαδὴ τῆς πρακτικῆς καὶ θεωρητικῆς ζωῆς. Ποία εἶναι πλέον εὐάρεστος εἰς τὸν Θεόν. Εἶναι γνωστὴ ἡ εὐαγγελικὴ ἱστορία. Ὅταν ὁ Κύριος Ἰησοῦς περιήρχετο τὰς κώμας διδάσκων, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐν Βηθανίᾳ σπίτι τοῦ Λαζάρου. Αἱ ἀδελφαὶ ὑπεδέχθησαν τὸν θεῖον Διδάσκαλον μὲ χαράν. Καὶ ἡ μὲν Μάρθα μετουσίωσε τὸν ἐνθουσιασμόν της, εἰς τὴν φροντίδα τῆς τιμητικωτέρας καὶ πλουσιωτέρας φιλοξενείας· ἡ δὲ Μαρία, ἔκθαμβος ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολίαν του τὴν θείαν, «καθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ».

Ἡ Μάρθα, «περισπωμένη περὶ πολλὴν διακονίαν» ἀπετάθη πρὸς τὸν Κύριον «Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; Σύστησέ της νὰ μὲ βοηθήσῃ. Τότε ὁ Κύριος ἀπεκρίθη τὸ μνημειῶδες: «Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά· ἑνὸς δέ ἐστι χρεία. Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς...» (Λουκ. ι΄ 41-42).

Ἐκ τῆς ἱστορίας αὐτῆς, πολλοὶ συνάγουν μονομερὲς συμπέρασμα. Ὅτι ἡ Μάρθα κατεδικάσθη· ὅτι ἡ διακονία της ἀπερρίφθη ὁλοσχερῶς. Ἐν τούτοις

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δὲν εἶναι ἀληθὲς αὐτό. Διότι ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἡ Μάρθα νὰ διακονήσῃ δὲν θὰ ἠμποροῦσε νὰ καθήσῃ ἡ Μαρία, ἀκούουσα τὸν λόγον τοῦ Κυρίου. «Διὰ γὰρ τῆς Μάρθας ἐμακαρίσθη ἡ Μαρία», λέγει ὁ Ἀββᾶς Ἡσαΐας. Ὁ Κύριος ἀξιολόγησε τὸ ἔργον τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ προεκρίθη τὸ τῆς Μαρίας. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅμως, ὅτι ἀπερρίφθη ἡ διακονοῦσα Μάρθα. Διὸ ἐκείνην τὴν ὥραν, συγκριτικῶς, ἡ στάσις τῆς Μαρίας ἔναντι τοῦ ἔργου τῆς Μάρθας, ἦτο ἀσφαλῶς ἡ πλέον θεάρεστος.

* * *

Ἡ Μαρία ἀποτελεῖ τὴν ἔκφρασιν τῆς θεωρητικῆς ζωῆς. Ἡ Μάρθα ἀντιπροσωπεύει τὴν πρακτικήν. Τί εἶναι ἀκριβῶς «θεωρία» καὶ τί «πρᾶξις» δὲν εἶναι εὔκολον νὰ ἀποδοθῇ εἰς ὁρισμούς. Πολλάκις εἰς τὴν θεωρητικὴν ὑπάρχει ἡ πρακτική, ὅπως καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν ἡ θεωρητική. Ἀναχωρεῖ κανεὶς ἀπὸ τὴν πρᾶξιν καὶ φθάνει εἰς τὴν θεωρίαν. Καὶ ὅταν τελειωθῇ ἡ ψυχὴ ἐν τῇ πράξει καὶ θεωρίᾳ τότε συνδυάζει καὶ τὰ δύο.

Ἡ διάκρισις τῆς πράξεως ἀπὸ τὴν θεωρίαν ἐγένετο ἀπὸ τοὺς Νηπτικοὺς καὶ Ἀσκητικοὺς Πατέρας, πρὸς βίωσιν ὑπὸ τῶν Μοναχῶν. Διότι περὶ τῶν κοσμικῶν δὲν γίνεται λόγος, ὡς «ἐμπεπλεγμένων ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις».

Νὰ γίνωμεν σαφέστεροι. «Πρᾶξις», ἐν τῇ χριστιανικῇ ζωῇ λέγεται ἡ ἐργασία τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ. Αἱ ἐντολαὶ διακρίνονται εἰς πρακτικὰς καὶ θεολογικάς. Θεολογικαὶ εἶναι ἡ πίστις, ἡ ἐλπὶς καὶ ἡ ἀγάπη. Δηλαδὴ πίστις τελεία πρὸς τὸν Θεόν, ἐλπὶς ἀκλόνητος καὶ ἀγάπη ἀπόλυτος. Αἱ ἐντολαὶ ἐδόθησαν διὰ τὴν κάθαρσιν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τῶν παθῶν της. Ὅταν διαλυθῇ τὸ νέφος τῶν παθῶν, τότε ἡ ψυχή, ἀποβάλλουσα τὴν τυφλότητά της, ἀρχίζει νὰ θεωρεῖ τὰ θεῖα πράγματα. Ἔτσι γίνεται «θεωρητική». Ἀκολουθεῖ ἡ θεία ἔλλαμψις ὑπὸ τοῦ παναγίου Πνεύματος καὶ πραγματοποιεῖται ἡ μυστικὴ καὶ ὑπερφυὴς ἕνωσις μετὰ τοῦ ἠγαπημένου Χριστοῦ ἐν ἔρωτι θείῳ. Ὁ ἄνθρωπος γίνεται τέλειος, ἐπανέρχεται εἰς τὴν πρώτην μακαρίαν κατάστασιν τοῦ ἀπτώτου Ἀδάμ, ἀποκτᾷ τὸ «ἀρχαῖον ἁπλοῦν», θεοῦται.

* * *

Ὁ μακαρισμὸς τῆς Μαρίας ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ἐν συναφείᾳ καὶ μὲ ἄλλα χωρία τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ἤνοιξε νέαν ὁδὸν ζωῆς. Τῆς ζωῆς πρὸς τὴν Ἔρημον. Διότι ζωὴ θεωρητική, ὡσὰν τῆς Μαρίας, καθημένης παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ εἰς τὸν πολυθόρυβον, πολυμέριμνον, προκλητικὸν καὶ διαχυτικὸν τῆς ἐσωτερικῆς ἑνότητος κόσμον. Ὅλοι οἱ ἅγιοι Πατέρες αὐτὸ διδάσκουν. Ὅσοι δὲν πλανῶνται, τὸ πιστοποιοῦν ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν.

Ὁ σκοπὸς τῆς ἀναχωρήσεως ἀπὸ τὸν κόσμον, εἶναι ἡ κάθαρσις ἀπὸ τῶν παθῶν. Ἡ ἔρημος εἶναι ἐπινόησις τῆς πνευματικῆς πείρας τῶν πνευματοφόρων Πατέρων. Καὶ ὁ Μοναχισμὸς ἀποτελεῖ τὴν κωδικοποίησιν αὐτῆς τῆς πείρας. Ἀλλὰ ἡ Ἔρημος δὲν δωροφορεῖ ἀμέσως τὴν κάθαρσιν καὶ τὴν θεωρίαν. Ζητεῖ ἀγῶνας. Ζητεῖ καὶ ἐκεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐντολῶν. Ὁ «ἀναχωρῶν» ἐντάσσεται ἢ εἰς τὴν ὑπακοὴν ἑνὸς Γέροντος - «παιδευτοῦ», ἢ εἰς μικρὰν ἀδελφό-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τητα 2 - 4 ἀδελφῶν ἢ εἰς Κοινόβιον. Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ἐκτελοῦνται αἱ ἐντολαί. Ὄχι ὅμως ὅλαι. Ἀναστέλλονται ὡρισμέναι, λόγῳ τοῦ περιβάλλοντος. Οὔτε σωματικὴ ἐλεημοσύνη ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ, οὔτε ἐπίσκεψις εἰς φυλακάς, οὔτε εἰς νοσοκομεῖα κ.λ.π. Ἡ ἀγάπη ἀσκεῖται πνευματικῶς, διὰ προσευχῆς. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνήκει ὁ Μοναχός; Ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτόν. Ἠμπορεῖ νὰ εἶναι καὶ πρακτικὸς καὶ θεωρητικός. Ὅταν προκόψῃ εἰς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας καὶ φθάσῃ εἰς σχετικὴν ἀπάθειαν, δύναται νὰ ζήσῃ κατὰ μόνας. Ἡ τελεία Ἡσυχία, ὁδηγεῖ εἰς τὴν τελείαν κάθαρσιν, τὴν θεωρίαν καὶ θεοπτίαν. Τότε ὁ Μοναχὸς ἔχει τὴν Μαρίαν, διακονήσας ὅμως ὡς ἡ Μάρθα. Εἶναι πλέον θέμα Θεοῦ καὶ εἰδικῶν χαρισμάτων, ἐὰν κληθῇ νὰ ὑπηρετήσῃ τοὺς ἀδελφούς του ἐν τῷ κόσμῳ. Ἄλλως παραμένει εἰς τὴν Ἔρημον μέχρι τέλους, ἂν καὶ ἔγινε τέλειος καὶ δὲν φοβεῖται πτῶσιν.

* * *

Ὁ χριστιανὸς ὅμως τοῦ κόσμου διακονεῖ, ὡς ἡ Μάρθα. Ἴσως ὄχι τόσον ψεκτῶς ὅσον αὐτή. Ἔτσι λοιπὸν ἐργαζόμενος εἶναι «πρακτικός». Ὑπάρχουν σαφεῖς ἐντολαὶ διὰ τὴν διακονίαν τοῦ πλησίον. Ὁ Κύριος ἀποδέχεται τὴν διακονίαν πρὸς τοὺς «ἀδελφούς του», ὡς εἰς αὐτὸν γενομένην. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἐξαίρει τὴν πίστιν «δι' ἀγάπης ἐνεργουμένην». Ὁ δὲ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος τὴν πληρότητα τῆς «ἀμιάντου θρησκείας», εὑρίσκει εἰς τὴν βοήθειαν τῶν ὀρφανῶν καὶ χηρῶν καὶ τῶν πτωχῶν γενικῶς. Ἡ Καινὴ Διαθήκη ἀνακεφαλαιώνει ὅλας τὰς ἐντολὰς εἰς τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην. Ἡ κρίσις ὑπὸ τοῦ Κυρίου θὰ γίνῃ μὲ βάσιν τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην. Εἴπομεν ὅτι ὁ Μοναχὸς εἶναι ἄλλο πρᾶγμα. Ἡ διακονία του γίνεται ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν Θεόν. Ὅλαι αἱ ἐντολαί, αἱ λεγόμεναι μερικαί, συμπυκνοῦνται εἰς τὰς καθολικάς, τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης. Τότε ἡ διακονία εἶναι περιττή. Ἂν ὅμως τὸν «ἡσυχάζοντα» Μοναχὸν ἐπισκεφθῇ ἀδελφός, καὶ ἔχει ἀνάγκην τῆς βοηθείας του, τότε ἀφήνει τὴν «ἡσυχίαν» του καὶ διακονεῖ τὸν ἀδελφόν. Διότι ἡ προσευχὴ καὶ ἡ θεωρία γίνονται ὅλες τὶς ὧρες. Ἡ πρὸς τὸν πλησίον ὅμως ἀγάπη δὲν ἐνεργεῖται πάντοτε.

* * *

Πολλοὶ χριστιανοὶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἀπὸ ἕνα ἄκριτον ζῆλον, παρεξηγήσαντες τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀσκητικῶν Πατέρων, θέλουν νὰ ἀκολουθήσουν τὴν θεωρητικὴν ζωὴν τῆς Μαρίας. Καὶ ἔτσι δὲν κατορθώνουν οὔτε ὡσὰν τὴν Μαρίαν νὰ ζοῦν οὔτε τὰς ὀφειλομένας ἐντολὰς τῆς Μάρθας νὰ κάμνουν. Καὶ φυσικὰ ζημιοῦνται. Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ κακίζουν ὡς ὀλιγοπίστους καὶ ὅσους κάμνουν ἔργον καλὸν ὑπὲρ τοῦ πλησίον. Καὶ εὑρίσκονται προσκρούοντες εἰς τὴν «δευτέραν καὶ μεγάλην ἐντολήν». Χαρακτηρίζουν δέ, ὡς Προτεσταντικὴν ἢ Καθολικίζουσαν τὴν ὑπὲρ τοῦ πλησίον διακονίαν.

Καὶ αἱ τρεῖς κατηγορίαι πίπτουν εὐκόλως ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους: Ἐφ' ὅσον ἡ διακονία γίνεται ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς προσευχῆς, εἶναι θεάρεστος. Αἱ ἐντολαὶ «μὴ μεριμνᾶτε... τίς με-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ριμνῶν δύναται προσθῆναι...» ἢ «καταμάθετε τὰ πετεινά... καταμάθετε τὰ κρίνα...» ἀναφέρονται εἰς πάντα πιστὸν μεριμνῶντα ὑπὲρ τὸ δέον, διὰ τὸν ἑαυτόν του, ἐξ ὀλιγοπιστίας. Δὲν ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν ἐξ ἀγάπης διακονίαν τοῦ πλησίον. Καὶ ἐνῷ ὅταν κανεὶς δρᾷ ὑπερβολικῶς ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καθίσταται ἀξιοκατάκριτος, διότι «βαρύνεται ἡ καρδία του ἐν μερίμναις βιωτικαῖς», ἀντιθέτως ὅσον κανεὶς διακονεῖ περισσότερον, τόσον εἶναι ἐπαινετός, ὡς διακονῶν ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Κυρίου. Μία τοιαύτη ἔμφροντις ἐργασία εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ πνεύματος τῆς εὐαγγελικῆς ἀγάπης, καθαίρει τὴν ψυχὴν καὶ ἔχει πολλὴν μισθαποδοσίαν. Ὅλοι οἱ ἅγιοι Πατέρες εἶχαν μεγάλας μερίμνας ὑπὲρ τοῦ πλησίον...

Ὁ Καθολικισμός, ἐξ ἀντιδράσεως πρὸς τὸν Προτεσταντισμόν, ὑπερτονίζοντα μόνον τὴν πίστιν, ὑπερετόνισε τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων, ὅτι αὐτὰ δικαιοῦν τὸν ἄνθρωπον. Ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι ἐκκλίνομεν καὶ ἀπὸ τοὺς ἐξ ἴσου δύο κινδυνώδεις αὐτοὺς σκοπέλους. Τὰ ἔργα ἡμεῖς ἐννοοῦμεν ὡς καρπὸν πίστεως καὶ ἀγάπης. Πιστεύομεν δὲ εἰς τὴν σωτηρίαν μας, διὰ τοῦ συνδυασμοῦ πίστεως καὶ ἔργων.

* * *

Ἀλλὰ ἠμπορεῖ νὰ μὴ ἔχωμεν ἀρκετὴν ἀγάπην καὶ θερμὴν πίστιν. Ἆρα, δὲν πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθόν; Θὰ ἀπαντήσωμεν μὲ τὸ ἑξῆς: Οἱ πιστοὶ κινοῦνται εἰς μίαν κλίμακα πίστεως καὶ ἀγάπης. Ἄλλοι κάμνουν τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ἀπὸ φόβον δουλικόν, ἄλλοι μὲ ὑπολογισμὸν ἀνταμοιβῆς καὶ ἄλλοι ἀπὸ ἀγάπην υἱϊκήν. Ὅλοι εἶναι δεκτοὶ εἰς τὸν Θεόν. Ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸν φόβον τῆς κολάσεως, διαβαίνομεν διὰ τῆς δελεαστικῆς ὑποσχέσεως τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ καταλήγομεν εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Πατρός μας, ἡ ὁποία «ἔξω βάλλει τὸν φόβον». Ἑπομένως εἶναι μέγα λάθος νὰ ἐμποδίζωμεν τὰ ἐκ φόβου παιδαγωγικὰ καὶ καθαρτικὰ τῆς ψυχῆς ἔργα, τὰ καὶ μετὰ κενοδοξίας ἀκόμη γενόμενα.

Πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν κάθε ἀπολυτότητα ἀπὸ ὑπερηφάνειαν καὶ ἄγνοιαν. Καὶ τὸ ἐλάχιστον τὸ δέχεται ὁ Κύριος. Ὅταν ἡ προσευχή μου μολύνεται ἀπὸ ρυπαρούς λογισμούς, δὲν θὰ τὴν ἀφήσω. Ἀντιθέτως θὰ τὴν ἐπιτείνω, διὰ νὰ τὴν ἐξαγιάσω. Ὅταν νηστεύων ἐπαίρωμαι, δὲν θὰ καταργήσω τὴν νηστείαν, ἀλλὰ θὰ διάσω τὸν ἑαυτόν μου νὰ μετριοφρονῶ. Ὅταν ἐλεῶ ἢ διακονῶ καὶ μὲ βασανίζει ἡ κενοδοξία, δὲν θὰ κλείσω τὴν βρύσην τοῦ ἐλέους, ἀλλὰ θὰ πολεμῶ, διὰ νὰ βλέπω τὸν ἑαυτόν μου ὡς «ἀχρεῖον δοῦλον». Ἔτσι θὰ κάμω καὶ δι' ὅλας τὰς ὀφειλομένας πρὸς τὸν πλησίον μου ἐνεργείας, «ὑποτάσσων πᾶν νόημα εἰς ὑπακοὴν Χριστοῦ».

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ μοῦ διαφύγῃ ποτὲ ἀπὸ τὸν νοῦν, ὅτι μὲ τὰ ἔργα δὲν ἐξοφλῶ τὰ χρέη μου. Ὀφείλω ταυτοχρόνως νὰ καλλιεργῶ τὴν πίστιν μου καὶ τὴν ἀγάπην μου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον. Τὰ ἔργα ἀποβλέπουν εἰς τὴν κάθαρσίν μου καὶ εἶναι διπλῆς μορφῆς. Ἀναφέρονται καὶ εἰς τὸν πλησίον καὶ εἰς τὸν ἀμεσώτερα πρὸς ἐμὲ πλησίον: εἰς τὸν ἑαυτόν μου. Οὐδεὶς «πλησιέστερος» πλησίον, ἀπὸ τὴν ψυχήν μου. Ἔτσι, λοιπόν, ἐνῷ ἐλεῶ, παρηγορῶ, διδά-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σκω, διασώζω ἄλλους, ὀφείλω νὰ προσεύχωμαι, νὰ ὑπομένω τὰς θλίψεις καὶ τοὺς πειρασμοὺς ἐν εὐχαριστίᾳ, νὰ σωφρονῶ καὶ νὰ ταπεινοῦμαι, αὐξάνων τὴν πίστιν μου καὶ τὴν ἀγάπην μου πρὸς τὸν Θεόν. Ἔτσι θὰ εἶμαι φωτιζόμενος καὶ φωτίζων, καθαιρόμενος καὶ καθαίρων, ἁγιαζόμενος καὶ ἄλλους ἁγιάζων. Μὲ ἄλλους λόγους, ἂν ἠμποροῦμε νὰ ἐκφρασθοῦμεν ἔτσι: Μέσα μας νὰ εἴμεθα μὲ τὸν Θεὸν καὶ ἔξω μὲ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ.

* * *

Ἐπίσης ἐξ ἴσου παρεξηγεῖται ἡ Ἐκκλησία ὅταν λαμβάνῃ ὡρισμένα μέτρα, χάριν τῶν ἀτελεστέρων τέκνων της, ποὺ ἔχουν ἀνάγκην «γάλακτος» καὶ «λαχάνων». Ἡμεῖς δὲν πρέπει νὰ τὰ κρίνωμεν μὲ τὰ μέτρα τῆς ὡριμότητός μας καὶ τῆς θερμῆς πίστεώς μας. Ἡ ζωὴ κυλᾷ, μεταμορφοῦται διαρκῶς. Ὁ Σατανᾶς ἀλλάζει μορφὰς διὰ νὰ ἁπατήσῃ ψυχάς; Ἀπὸ κοντὰ καὶ ἡ Ἐκκλησία. Ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ὁ φθείρων κινηματογράφος; Ἂς τὸν χρησιμοποιήσῃ καὶ ἡ Ἐκκλησία πρὸς ἄμυναν. Ἐνεφανίσθη τὸ παρακολουθοῦν τὴν ζωὴν τῶν τέκνων της ραδιόφωνον μὲ τὴν συνεχῆ πρόκλησιν; Ἂς ἐκμεταλλευθῇ καὶ ἡ Ἐκκλησία τὰ ἠχητικὰ κύματα, πολεμοῦσα τὸν γεώδη ἔρωτα διὰ τοῦ θείου καὶ πνευματικοῦ. Ἐκδίδουν τὰ ὄργανα τοῦ Σατανᾶ ἐφημερίδες, βιβλία, περιοδικά; Ἂς ματαιώνωμεν τὸ ἔργον του μὲ τὸ ἴδιον μέσον καὶ ἡμεῖς. Τραγούδια διαβολικὰ αὐτοί; Τραγούδια τοῦ Θεοῦ ἡμεῖς. Χοροὺς πορνικοὺς αὐτοί; Χοροὺς ἐν Ἐκκλησίαις ἡμεῖς. Εἰσδύουν στὰ σπίτια «τοῦ ἁρπάσαι πτωχόν;» Πρῶτοι ἡμεῖς. Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον αὐτοί; Ἐκεῖ καὶ ἡμεῖς. Παντοῦ, νὰ ἀντιδράσωμεν μὲ τοὺς καλοὺς χριστιανοὺς δασκάλους καὶ νέους μας. Νὰ κτυπήσωμεν τὸ κακὸν ὅπου ὑπάρχει. Εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὰ Νοσοκομεῖα, εἰς τὰς φυλακάς, εἰς τὰ κέντρα. Ἡ ἐποχή μας εἶναι ὀργανωτική. Νὰ ἀναμιχθῶμεν παντοῦ, ἐγκεντρίζοντες τὰ ἀγριέλαια εἰς καλλιέλαια. Καὶ εἰς τὴν πολιτικήν; Ναί. Ὄχι νὰ κάμωμεν τὸν χριστιανισμὸν πολιτικήν, ἀλλὰ νὰ ἐκχριστιανίσωμεν τὴν πολιτικήν.

* * *

Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀδιαφοροῦμεν, ὡς μέλη τοῦ μυστικοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοὺς ἀδελφούς μας χωρὶς νὰ ἁμαρτάνωμεν. Χρειάζεται ὅμως προσοχή. Ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ ἀγωνιζώμεθα κατὰ τὸ χάρισμα ποὺ ἔχει ἕκαστος ἀπὸ τὸν Θεόν. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ τὸ δώσῃ ὁ Θεός, ποὺ πλαστουργεῖ τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου κατὰ ἀνεξιχνίαστον εἰς ἡμᾶς τρόπον. Ὁ Θεὸς «συνεργάζεται» μὲ τὸν ἄνθρωπον. Ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ ὑποτάξῃ τὸ θέλημά του εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καὶ θέλημά του εἶναι ἡ ἐπικράτησις τῆς βασιλείας του ἐπὶ τῆς γῆς. Διὰ τοῦτο καὶ προσευχόμεθα· «ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς...».

Ὁ Θεὸς δὲν ἔχει ἀνάγκην τῶν ἔργων μας, ἀλλὰ τὰ θέλει. Ἔτσι πληροῦται ἡ δικαιοσύνη του. Καὶ διὰ τῶν ἔργων — τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν — ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ «κατ' εἰκόνα». Ἐὰν ἔχωμεν τὸ χάρισμα τῆς προσευχῆς περισσότερον τῶν ἄλλων, δὲν πρέπει νὰ ἐξουδενώνωμεν τὸν ἔχοντα ηὐξημένον τὸ χάρισμα τῆς διακονίας, καὶ ἀντιστρόφως. Εἴμεθα πολλὰ μέλη ἑνὸς σώματος

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΕΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΥΛΙΣΜΟΥ

Ὑλισμός, θεωρία ὑλιστική, καθ' ἣν πειστεύεται ὅτι μόνη οὐσία πάντων τῶν ὄντων ἐστὶν ἡ ὕλη. Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη. «Ἡ ὕλη ἐστὶν ἡ ὅλως ἄμορφος, ἀόριστος καὶ ἀδιάγνωστος σωματικὴ βάσις, πάντων τῶν καθ' ἕκαστον ὄντων». Ἡ ὕλη δὲν προϋπῆρχεν, ἀλλ' ἔστι δημιούργημα τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἐπλάσθημεν. Ἡ ὕλη εἶναι προωρισμένη νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν ἄνθρωπον δι' ἀνωτέρους πνευματικοὺς σκοπούς. Ἡ ὕλη ἁπλῶς, προωρίσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς χρῆσιν, συντήρησιν, ἄνεσιν καὶ εὐζωΐαν τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ οὐχὶ πρὸς θεοποίησιν καὶ λατρείαν αὐτῆς, τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς ἐστί, χῶρος, βάρος, ὄγκος, ἔκτασις καὶ μᾶζα καὶ οὐδὲν ἕτερον. Κύριε ὑλιστά, ἡ ὕλη εἶναι ἄψυχος καὶ νεκρά, ὑπάρχει ὅμως αἰώνιον Πνεῦμα ἔξω τῆς ὕλης καὶ τοῦ χρόνου, τὸ ὁποῖον κινεῖ καὶ μεταβάλλει τὴν ὕλην ὡς θέλει. Εἰς τὸ Σύμπαν ὑπάρχει εὐταξία καὶ ἁρμονία, ἥτις δὲν παρήχθη αὐτομάτως, δὲν εἶναι ἔργον τῆς φύσεως οὔτε καὶ τῆς τυφλῆς τύχης, ἀλλ' ἐστὶν ἔργον τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος κὺρ ὑλιστά, δὲν εἶναι μόνον ὕλη, σῶμα, οὔτε μᾶζα, εἶναι ὀντότης, εἶναι ἄτομον, ἔχει ἀξίαν, εἶναι προωρισμένον διὰ τὴν αἰώνιον ζωήν, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἐπλάσθη ὑπὸ τοῦ καλλιτέχνου Θεοῦ. Ἡ ὕλη στερεῖται ζωῆς, εἶναι σῶμα νεκρόν, καὶ ἀνενέργητον. Πᾶν σῶμα ὑλικὸν φθείρεται, ἀλλοιοῦται, καὶ καταρρεῖ, πάντα δὲ τὰ καθ' ὕλην, ἀγαθὰ ἀπατηλά, ἀνάξια καὶ φθαρτά. Οὕτω καὶ πᾶσα ὑλικὴ ἀπόλαυσις ἔχει τὸ στιγμιαῖον, τὸ πρόσκαιρον καὶ φθαρτόν, τὰ ὁποῖα δὲν ἱκανοποιοῦν ποτὲ τὸν ἄνθρωπον τὰ πρόσκαιρα ταῦτ' ἀγαθά. Μόνον ἡ ἀθάνατος ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ὕλην καὶ φθοράν.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνον ὕλη, ἔχει συνείδησιν ἑαυτοῦ, νοεῖ, διακρίνει τὸ ἀγαθὸν καὶ πονηρόν, ἔχει λογικὴν κρίσιν. Ἐνῷ ἡ ἄψυχος ὕλη εἶναι ἀκίνητος οὐσία τὰ δὲ ζῶα στερουμένων νοῦ καὶ λογικῆς ἄγονται καὶ φέρονται μόνον ὑπὸ τῶν αἰσθήσεων, καὶ τῶν ὁρμεμφύτων ἐνστίκτων. Κὺρ ὑλιστά, ἡ ὕλη εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν σου, μόνον διὰ τὸν ἐπίγειον σκοπὸν τῆς ζωῆς. Ὑπάρχει ὡς εἴπομεν ἀνωτάτη ἀρχή, ἡ ὁποία διέπει, διευθύνει καὶ κυβερνᾷ μὲ πρόνοιαν καὶ σοφίαν, καὶ τὸν κόσμον καὶ τὴν νεκρὰν ὕλην.

ΣΗΜ. Ὑλιστής, ὁ λάτρης καὶ ὀπαδὸς τῆς ὕλης, ὁ ὑλόφρων, ὁ ἄπιστος φιλόϋλος ἄνθρωπος, ὁ νεκρὸς κατὰ τὴν ψυχήν, ὁ προσκεκολλημένος μόνον εἰς τὴν ὕλην· ἀγνοεῖ ὁλοτελῶς τὸν σκοπὸν καὶ τὴν μεγάλην ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν παραδέχεται τίποτε πέραν τοῦ τάφου, Θεόν, μέλλουσαν ζωήν, ἀρετὴν καὶ ἀθανασίαν ψυχῆς. Ὅλο τὸ πᾶν δι' αὐτὸν εἶναι αἱ σωματικαὶ ἀπολαύσεις καὶ ἀνέσεις καὶ αἱ σαρκικαὶ ἡδοναὶ μέχρι θανάτου. Πάντα τὰ τοῦ κόσμου, κατὰ τὸν ὑλι-

---

καὶ δὲν ἠμπορεῖ ὁ ὀφθαλμὸς νὰ εἴπῃ εἰς τὰς χεῖρας, δὲν σᾶς ἔχω ἀνάγκην, ὡς λέγει σχετικῶς ὁ θεῖος Ἀπόστολος Παῦλος, καὶ ἀντιστρόφως. Πρέπει νὰ ἤμεθα ταπεινοὶ διὰ τὸ ἐλάχιστον ἔργον ποὺ κάμνομεν καὶ νὰ μεμφώμεθα ἑαυτοὺς διὰ τὰς ἀκαθάρτους προσευχάς μας. Οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου. Σὺ ὁ κρίνων, «πίστιν ἔχεις; ἔχε σ' ἑαυτὸν κατενώπιον τοῦ Θεοῦ».

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης
Ἅγιον Ὄρος, Μ. Ἑβδομὰς 1962

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ο ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ

ὑπὸ Ἀρχιμ. Δαμασκηνοῦ Καζανάκη - Ἱεροκήρυκος

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 101)

Ν. Νέα κτίσις ἐδημιουργήθη δι' ἡμᾶς τοὺς χριστιανοὺς διὰ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος γεννηθεὶς ἀπὸ τὴν ἀγνὴν Παρθένον, ἀγνὴν διετήρησε καὶ μετὰ τὴν γέννησίν του, διὰ νὰ βλέπωμεν τὸ θαῦμα καὶ νὰ δοξολογῶμεν τὴν Παναγίαν Μητέρα του, ἡ ὁποία εἶναι τὸ ἄνθος τῆς ἀφθαρσίας, τῶν Ἀγγέλων τὸν βίον ἐμφαίνουσα.

Ξ. Ὅθεν ἀξιωθέντες καὶ ἡμεῖς νὰ ἴδωμεν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, γέννημα ξένου δι' ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀνθρώπους, ἂς ἀποξενωθῶμεν τοῦ κόσμου αὐτοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, μεταθέντες τὸν νοῦν εἰς τοὺς οὐρανούς. Διότι δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ ὑψηλὸς Θεὸς ἔγινε ταπεινὸς ἄνθρωπος, διὰ νὰ ἑλκύσῃ πρὸς τοὺς οὐρανοὺς τοὺς δοξάζοντας αὐτόν.

Ο. Διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεώς του ὁ Κύριος ὁλόκληρος εὑρίσκετο ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ ἐγκαταλείψει διὰ τοῦτο καὶ τοὺς οὐρανούς· διότι δὲν ἔγινε τοπικὴ μετάβασις τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ παύσῃ νὰ εἶναι πανταχοῦ Παρών, ἀλλ' ἔγινε θεϊκὴ συγκατάβασις καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔγινε καὶ υἱὸς τῆς Παρθένου, ἡ ὁποία ἀκούει τώρα τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὴν ὑμνολογοῦν διότι ἐχώρεσε τὸν ἀχώρητον Θεὸν καὶ ἔγινεν ἡ κλεὶς τῆς Χριστοῦ Βασιλείας καὶ ἡ ἐλπὶς ἀγαθῶν αἰωνίων.

Π. Μὴ θεωρήσωμεν, λοιπόν, μικρὸν τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον, διότι καὶ αὐταὶ τῶν Ἀγγέλων αἱ τάξεις ἐξεπλάγησαν βλέπουσαι τὸν ἀπλησίαστον Θεόν, νὰ εἶναι ταπεινὸς ἄνθρωπος, προσιτὸς εἰς ὅλους, καὶ νὰ ζῇ μεταξὺ ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων.

Ρ. Οἱ δὲ μεγάλοι ῥήτορες ἔγιναν ὡς ἄφωνοι ἰχθεῖς, μὴ δυνάμενοι νὰ εὕρουν λόγους διὰ νὰ ἑρμηνεύσουν πῶς ἡ Παρθένος καὶ ἐγέννησε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ Παρθένος. Μόνον δὲ ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι πιστεύομεν εἰς τὸ μυστήριον πλήρεις θαυμασμοῦ, ὑμνοῦμεν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἐγένετο δοχεῖον τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπέδειξεν ἀσόφους τοὺς φιλοσόφους.

Σ. Θέλων ὁ Κύριος νὰ σώσῃ τὸν κόσμον, ἦλθε μόνος του «αὐτεπάγγελτος» εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἐνῷ ἦτο Θεός, παρουσιάσθη εἰς ἡμᾶς ὡς ἄνθρωπος ὅμοιος πρὸς ἡμᾶς, διότι ὡς ἄνθρωπος ἔσωσε τὸν ἄνθρωπον, δοξολογούμενος ὅμως καὶ ὡς Θεός.

Τ. Διὰ πάντα ταῦτα Θεοτόκε Παρθένε, ἀποτελεῖς τὸ τεῖχος καὶ τὸ καταφύγιον τῶν Παρθένων, ἀλλὰ καὶ ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι προστρέχουν πρὸς σέ. Τεῖχος δὲ σὲ κατεσκεύασεν ὁ Ποιητὴς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὁ ὁποῖος κατῴκησεν εἰς τὴν μήτραν σου καὶ διὰ τῆς τιμῆς αὐτῆς, διὰ τῆς ὁποίας σὲ ἐτίμησεν, ἐδίδαξε καὶ τοὺς ἀνθρώπους νὰ σὲ τιμοῦν, διότι εἶσαι ἡ στήλη τῆς Παρθενίας καὶ ἡ Πύλη τῆς σωτηρίας.

Υ. Ἀλλ' ὁποιονδήποτε ὕμνον καὶ ἂν ψάλλωμεν, νικᾶται καὶ καταστρέφεται πρὸ τοῦ πλήθους τῶν οἰκτιρμῶν σου· διότι καὶ ἰσαρίθμους πρὸς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης

στήν, ἄρχονται καὶ τελειώνουν μεταξὺ δύο μηδενικῶν, τῆς γεννήσεως λέγω καὶ τοῦ θανάτου, ἡ δὲ ζωὴ περιστρέφεται εἰς τὸ πρῶτον βάδισμα τοῦ μωροῦ καὶ εἰς τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν τοῦ νεκροῦ. Πέραν τοῦ τάφου δὲν ὑπάρχει τίποτε, ἄγνοια καὶ σκότος. Εὖγε σου, κὺρ ὑλιστὰ καὶ σὺ κομμουνιστὰ διὰ τὰ ἀνωτέρω ψευδῆ διδάγματά σας, υἱοὶ τοῦ διαβόλου καὶ ἄξιοι τοῦ αἰωνίου πυρὸς τῆς κολάσεως.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀρχιμ. Ἀθανασίου Ἰ. Βασιλοπούλου
Ἐφημερίου Ἱ. Ναοῦ ἁγ. Στεφάνου Παρισίων

"ΠΟΥ ΣΟΥ ΘΑΝΑΤΕ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ;,,

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 93)

Ὁ ὅσιος Νικόδημος ὁ ἁγιορείτης εἰς τὰ Πνευματικὰ αὐτοῦ Γυμνάσματα γράφει τὰ ἑξῆς σχετικῶς μὲ τὴν μνήμην καὶ τὴν μελέτην τοῦ θανάτου.

«Κάθε πρωΐ ὅταν ἐξημερώσῃ, ἄνθρωπε, νὰ ἀποφασίζῃς μὲ τὸν λογισμόν σου, ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἔχεις βέβαια νὰ ἀποθάνῃς καὶ νὰ σοῦ φαίνεται ὅτι ἀκούῃς νοερῶς τὸν προφήτην Ἡσαΐαν νὰ σοῦ φωνάζῃ «τάξαι περὶ τοῦ οἴκου σου, ἀποθνήσκεις γὰρ σὺ καὶ οὐ ζήσῃ» (λη΄, 1) καὶ ἔτσι πλέον νὰ ἑτοιμάζῃς καὶ νὰ κάμῃς ὅλα τὰ ἔργα καὶ τὰς πράξεις ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ὡσὰν νὰ εἶσαι εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ θανάτου, καθὼς σὲ ἑρμηνεύει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, «ἑτοίμαζε εἰς τὴν ἔξοδον τὰ ἔργα σου» (Παροιμ. κδ΄ 27), διότι ἂν δὲν κάμῃς ἔτσι καὶ ἂν δὲν συλλογίζεσαι πὼς ἡ κάθε ἡμέρα εἶναι ἡ ὑστερινὴ ἡμέρα τῆς ζωῆς σου, δὲν εἶναι τρόπος νὰ περάσῃς ἀναμάρτητα καὶ καθὼς πρέπει· ὡς λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος «οὐκ ἔστι, φησί τις, τὴν ἐνεστῶσαν ἡμέραν εὐσεβῶς διεξελθεῖν, εἰ μὴ ἐσχάτην αὐτὴν παντὸς βίου λογισόμεθα» (Λόγ. στ΄). Καὶ ὅταν ἔλθῃ ἑσπέρα καὶ πηγαίνεις διὰ νὰ κοιμηθῇς, νὰ στοχάζεσαι ὅτι ἐνδέχεται νὰ μὴ

καὶ ἂν σοῦ προσφέρωμεν, οὐδὲν τελοῦμεν ἀντάξιον ἐκείνων τῶν ὁποίων ἔδωκας εἰς ἡμᾶς, Βασιλεῦ Ἅγιε.

Φ. Ὦ, φωτεινὴ λαμπάς, ἡ ὁποία φωτίζει τοὺς εὑρισκομένους εἰς τὸ σκότος, τοιουτοτρόπως βλέπομεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἁγίαν Παρθένον, διότι τοῦ θείου φωτός, τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον καίει ἐπ' αὐτῆς, ὁδηγεῖ ὅλους εἰς τὸ νὰ γνωρίσουν τὸν Θεόν, καθαρίζουσα καὶ φωτίζουσα τὸν ἐσκοτισμένον ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν νοῦν τῶν ἀνθρώπων διὸ καὶ μεγαλοφώνως ἀνυμνεῖται, διότι ὄντως εἶναι ἡ ἀκτὶς τοῦ νοητοῦ ἡλίου, ἡ βολὶς τοῦ ἀδύτου φέγγους, ἡ ἀστραπὴ ἡ τὰς ψυχὰς καταλάμπουσα.

Χ. Διὰ νὰ χαρίσῃ ὁ Κύριος τὸ δάνειον τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας, ἦλθεν ὁ ἴδιος εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀπόδημοι, ἐξόριστοι μακρὰν τῆς χάριτος· καὶ ἀφοῦ ἔσχισεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τὸ χειρόγραφον, τὸ γραμμάτιον τῆς ἁμαρτίας, ἀκούει τώρα ἀπὸ ὅλους νὰ τὸν δοξολογοῦν.

Ψ. Δοξολογοῦντες ὅμως τὸν Υἱόν, μακαρίζομεν καὶ τὴν Θεοτόκον, τὸν ἔμψυχον Ναὸν τοῦ Θεοῦ, διότι μέσα εἰς τὴν κοιλίαν της κατῴκησεν Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος τὰ σύμπαντα κρατεῖ εἰς τὴν χεῖρα του, καὶ ὁ ὁποῖος τὴν ἡγίασε, τὴν ἐδόξασε καὶ ἐδίδαξε τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὴν ὑμνοῦν, διότι εἶναι ἐξ ὅλων τῶν ἁγίων ἁγιωτέρα, εἶναι ἡ σωτηρία τῆς ἐμῆς ψυχῆς.

Ω. Δι' αὐτό, ὦ πανύμνητε Μῆτερ, Σὺ ἡ ὁποία ἐγέννησες τὸν ὑπὲρ πάντα ἅγιον ἁγιώτατον Λόγον, τὸν Μονογενῆ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, δέξου τώρα τὴν ταπεινὴν αὐτὴν προσφοράν, τὸν ὕμνον αὐτόν, ἀπομάκρυνε ἀφ' ὅλων ἡμῶν κάθε συμφορὰν καὶ λύτρωσαι τῆς αἰωνίου Κολάσεως, ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ κοινοῦ σοῦ ψάλλουν τὸν ὕμνον «Ἀλληλούϊα».

Ναί, ὦ Πανύμνητε Μῆτερ δεόμεθά σου καὶ ἡμεῖς μετὰ τοῦ Ἱεροῦ Ποιητοῦ «ἀπὸ πάσης ῥῦσαι συμφορᾶς ἅπαντας· καὶ τῆς μελλούσης λύτρωσαι κολάσεως, κληρονόμους τῆς ἀπορρήτου δόξης τοῦ σοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν ἀποδεικνύουσα».

Ἀρχιμ. Δ. Κ. - Βόλος

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ξυπνήσῃς πλέον, ἀλλὰ ἡ κλίνη σου νὰ γίνῃ ὁ τάφος σοῦ, καθὼς ἔλεγεν ὁ ἅγιος Ἰσαάκ· «Ὅταν προσεγγίσῃς τῇ στρωμνῇ σου, εἰπὲ αὐτῇ· ὦ στρωμνή, ἴσως ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ τάφος μοι γίνῃ καὶ οὐ γινώσκω μήπως ἀντὶ τοῦ προσκαίρου ὕπνου, ἐκεῖνος ὁ αἰώνιος μέλλων εἰσέλθῃ ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ (Λόγ. λδ΄). Διότι ἂν δὲν συλλογίζεσαι ἔτσι, δὲν ἠμπορεῖς νὰ ἀγρυπνῇς καὶ νὰ προσέχῃς πάντοτε ὡς ἐμπιστευμένος δοῦλος προτοῦ νὰ φθάσῃ ὁ Δεσπότης. «Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι οὓς ἐλθὼν ὁ Κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας» (Λουκ. ιϐ΄ 37). Αἰσχύνθητι, λοιπὸν διὰ τὴν περασμένην σου ζωήν, ἥτις σοῦ ἐδόθη ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ τοῦτο μόνον, διὰ νὰ μάθῃς νὰ ἀποθάνῃς καλῶς καὶ νὰ δεχθῇς τὸν θάνατον μετὰ εἰρήνης, ὡσὰν εἰς ἕνα ὕπνον ἀναπαυτικόν, λέγοντας καὶ σὺ μὲ τὸν Δαυΐδ «ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι καὶ ὑπνώσω» (Ψαλμ. δ΄ 9) ἐπειδὴ ἡ καλὴ ζωὴ ταῖς περισσότεραις φοραῖς γεννᾷ καὶ καλὸν θάνατον, καθὼς καὶ ἡ κακὴ ζωὴ γεννᾷ κακὸν θάνατον καὶ παρακάλεσαι θερμῶς τὸν Κύριον νὰ σὲ ἐλεήσῃ δι' ἐκεῖνον τὸν σκληρὸν θάνατον, ὅπου ὑπέφερε δι' ἐσὲ καὶ νὰ σοῦ δώσῃ χάριν νὰ ἠμπορέσῃς νὰ ἑτοιμασθῇς καθὼς πρέπει, διὰ νὰ μὴ ταραχθῇς ὅταν θὰ ἔλθῃ ὁ θάνατος, ὡς λέγει καὶ ὁ ψαλμῳδὸς «ἡτοιμάσθην καὶ οὐκ ἐταράχθην» (ψαλμ. ριη΄ 60). Ἑτοιμάζεται λοιπὸν ὁ καλὸς χριστιανὸς διὰ τὸν θάνατον καὶ τὸν σκέπτεται πάντοτε ὄχι διὰ νὰ τρομάξῃ, ὄχι διὰ νὰ ἀπαισιοδοξήσῃ, νὰ παραλύσῃ, νὰ μισήσῃ τὴν ζωήν. Αὐτὰ ἠμπορεῖ νὰ συμβαίνουν εἰς τοὺς «μὴ ἔχοντας ἐλπίδα» ὄχι ὅμως καὶ εἰς τὸν «υἱὸν τοῦ φωτὸς» ποὺ πιστεύει καὶ ἐλπίζει ὅτι ἡ παροῦσα ζωὴ εἶναι ἀπαραίτητος διὰ ν' ἀνοίξῃ ἡ πραγματική, ἡ μέλλουσα, ἡ οὐρανία. Διὰ τὸν πιστὸν ἡ σκέψις, ἡ τόσον αὐθεντική, ὅτι ἡ ἐπίγειος ζωὴ ἔχει σύντομα ὅρια, «ἡ μελέτη τοῦ θανάτου» γίνεται πηγὴ δυνάμεως καὶ ζωῆς καὶ δράσεως καὶ πνευματικῆς ἀναπτύξεως· βοηθεῖ εἰς τὴν ψυχικὴν ἄνοδον, ὠθεῖ εἰς ἀγαθοεργίας, ἐμπνέει τὴν καλωσύνην καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν συμπάθειαν πρὸς τοὺς δυστυχοῦντας.

Ὁ καλὸς χριστιανὸς ὁ «προσδοκῶν ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος» δὲν φοβεῖται ποτὲ τὸν θάνατον, οὔτε περιπίπτει εἰς ἀφόρητον θλῖψιν καὶ ὀδύνην ὅταν προσφιλῆ του πρόσωπα ἀναχωροῦν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Γνωρίζει ὅτι εἶναι δεῖγμα ἀπιστίας ἢ τουλάχιστον ἐλλείψεως ζωντανῆς καὶ φωτισμένης πίστεως ἡ δειλία πρὸς τὸν θάνατον καὶ ἡ βαθεῖα καὶ ἀπαρηγόρητος θλῖψις ἐνώπιον αὐτοῦ. Γνωρίζει ἀκόμη ὁ πιστός, ὅτι ὁ Κύριος ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐβεβαίωσεν, ὅτι οἱ διὰ τοῦ θανάτου χωριζόμενοι ἀπὸ ἡμᾶς δὲν χάνονται οὔτε περιπίπτουν εἰς νάρκην καὶ ἀναισθησίαν, ἀλλὰ ζοῦν. Ὁ θάνατος δὲν εἶναι παῦσις ζωῆς, ἀλλὰ ἀλλαγὴ ζωῆς. Οἱ ἄνθρωποι ἐξακολουθοῦν νὰ ζοῦν ὡς πνεύματα ἐκεῖ ὅπου ὁ ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς τὰ ἔχει τάξει. Ζοῦν δὲ ζωὴν προσωπικὴν καὶ ἐνσυνείδητον: «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται» διεκήρυξεν ὁ Κύριος. Ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπεσχέθη καὶ τὴν μέλλουσαν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν σωμάτων, σαφέστατα εἰπών: «Ἀμήν, Ἀμήν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως (Ἰωάν. ε΄ 28, 29).

Διὰ νὰ ἐπικυρώσῃ δὲ καὶ ἐμπράκτως τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ ἔλθῃ εἰς τὸ μέλλον

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἡ ὥρα τῆς ἀναστάσεως, ἔκαμε παροῦσαν τὴν ὥραν αὐτήν, ἀναστήσας τρεῖς νεκροὺς ἀνήκοντας εἰς ὅλας τὰς ἡλικίας. Τὴν δωδεκαετῆ θυγατέρα τοῦ Ἰαείρου ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ προτοῦ τεθῇ εἰς τὸ φέρετρον, τὸν νεανίαν τῆς ἐν Ναΐν χήρας ἀπὸ τὸ φέρετρον, καὶ τὸν ὥριμον ἄνδρα Λάζαρον ἀπὸ τὸν τάφον.

Τὴν πληρεστάτην δὲ καὶ ἀπόλυτον ἐπικύρωσιν καὶ ἐγγύησιν τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, παρέσχεν ὁ Κύριος διὰ τῆς ἰδικῆς του ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, διότι ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν «ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο». Θὰ ἔλθῃ δὲ ἡ ὥρα, προλέγει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ τοῦ θείου Παύλου, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἄγγελος «σαλπίσει καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι». Διότι προσθέτει, πρέπει τὸ θνητὸν τοῦτο σῶμα νὰ γίνῃ ἄφθαρτον καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο νὰ γίνῃ ἀθάνατον. Τότε αἱ ψυχαὶ μὲ τὰ ἄφθαρτα σώματά των θὰ ψάλλουν θριαμβευτικῶς τὰ ἐπινίκια. «Ποῦ σου, θάνατε τὸ κέντρον; Ποῦ σου, Ἅδη τὸ νῖκος;»

Μὲ αὐτὰς τὰς σκέψεις καὶ αὐτὴν τὴν πίστιν, τὴν πίστιν δηλαδὴ ὅτι δὲν θὰ ἀποθάνῃ π ο τ ὲ ἡ ψ υ χ ή μ α ς, ἀγαπητὲ ἀναγνῶστα, κλείνομεν τὰς ταπεινὰς αὐτὰς γραμμὰς αἱ ὁποῖαι προσεφέρθησαν εἰς τιμὴν καὶ ἀνάμνησιν τῆς μεταστάσης ἤδη πρὸς τὰ οὐράνια δώματα καὶ τοὺς θείους κόσμους, προσφιλοῦς Μητρός μου, μὲ τὴν θαυμασίαν καὶ πνευματικωτάτην προσευχὴν τοῦ χριστιανοῦ λογοτέχνου καὶ ποιητοῦ, τῆς ὁποίας τὸ πνεῦμα καὶ τὸ νόημα εὐχόμεθα νὰ καταστοῦν διώματα τῆς ζωῆς μας, ἐὰν θέλωμεν νὰ εἴμεθα πιστοὶ ὀπαδοὶ ΕΚΕΙΝΟΥ, ὁ ὁποῖος «ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάνῳ, θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος».

Ὦ, πόσον γλυκεῖα εἶναι ἡ διδασκαλία σου, χαριτόβρυτε Ἰησοῦ, καὶ πόσην δύναμιν ἐμπνέουν τὰ ἀθάνατα ῥήματά Σου! Ἂς ἔλθῃ, λοιπὸν ὁ θάνατος, οἵαν ὥραν θέλῃ, διὰ νὰ θραυσθῇ ὁ βόμβυξ καὶ προβάλῃ ἀπὸ τοῦ σκώληκος ἡ χρυσαλίς. Ἂς ἔλθῃ καὶ ἂς μᾶς φέρῃ πλησιέστερα τῶν κεκοιμημένων συγγενῶν μας, πλησιέστερα Σοῦ τοῦ πρωτοτόκου Ἀδελφοῦ μας, πλησιέστερα τοῦ κοινοῦ ἡμῶν Πατρός. Ἂς ἔλθῃ ἵνα διαδεχθῇ τὸ προαύλιον ὁ ναός, τὴν αὐλὴν ὁ οἶκος, τὸν χειμῶνα ἡ ἄνοιξις, τὸν ὠκεανὸν ὁ λιμήν, τὸ ὄναρ ἡ ἐξέγερσις, τὴν ξενιτείαν ἡ Πατρίς, τὴν σκηνὴν ἡ τοὺς θεμελίους ἔχουσα πόλις. Ἦτο πικρὸς ὁ θάνατος, Σῶτερ, πρὶν κατέλθῃς Σὺ καὶ τοῦ μεταλλάξῃς τὴν φύσιν. Ἀλλ' ἀφ' ἧς στιγμῆς τὸν κραταιὸν ἐνίκησας Σὺ ὁ ἀπείρως κραταιότερος, ὁ φόβος ἔφυγεν ἀπὸ τὰ στήθη μας καὶ ἀνεθαρρήσαμεν. Πιστοὶ λοιπὸν ἐπὶ τὴν δύναμίν Σου θὰ διώσωμεν τοὺντεῦθεν. Πιστοὶ εἰς τὴν θείαν Σου Χάριν θ' ἀντιπαραταχθῶμεν κατὰ τῶν πεπυρωμένων βελῶν τοῦ πονηροῦ, τοῦ ζητοῦντος ἵνα καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν ἀπολέσῃ ἐν τῇ γεέννῃ. Καὶ ὅταν ἐπιστῇ, Χριστέ, ἡ ὥρα, καθ' ἣν θὰ μᾶς μετακαλέσῃς ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, πιστοὶ καὶ πάλιν εἰς Σέ, θὰ κλείσωμεν ἐδῶ τοὺς ὀφθαλμούς, διὰ νὰ τοὺς ἀνοίξωμεν εἰς θεωρίαν τῆς ἀκηράτου μακαριότητος». Ἀμήν.

Ἀντέγραφον ἐκ τῶν χειρογράφων μου ἐν Παρισίοις κατ' Αὔγουστον 1961 καὶ ἐντὸς τοῦ περιφήμου κοιμητηρίου MONTPARNASSE καθήμενος ἐπὶ τοῦ «κενοῦ» τάφου τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῆ καὶ θεώμενος ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἀνθρωπίνην ἀστάθειαν καὶ ματαιότητα.

Ἀρχιμ. Ἀθ. Βασιλόπουλος

Παρακαλοῦμεν ἐργασθῆτε διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ καλοῦ μας περιοδικοῦ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετράστιχα ἰαμβικὰ καὶ ἡρωελεγεῖα εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 91)

εἰς τὸ αὐτό.

Ἄνδρες ὑπερφίαλοι κακὰ φρασὶ μητιώοντο
πῦργον ἀναστήσειν ἐπὶ ὀλύμπου πείρατα μακρά.
τὴν δ' ἄρα μῆτιν ἔερξε κακὴν Θεός, ἀμφὶ δὲ γλῶσσαν
(φ. 51 β) σύγχεε τὴν δομέουσαν· ὁ δ' οὐ τέλος ἔλαβε πύργος.

Εἰς τὸν Ἀβραὰμ ἐξερχόμενον ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ.

Ὦ πίστις Ἄβραμ, πίστις ἀκραιφνεστάτη,
ἔξελθε γῆς ἤκουσε σῆς καὶ φεῦ τοῦ τάχους,
ἐξῆλθεν εὐθύς, συλλαβὼν Λὼτ καὶ Σάρραν,
καὶ γῆν Χαναὰν ἔσχεν εἰς παροικίαν.

εἰς τὸ αὐτό.

Χαλδαίην γενέθλην πολυπλάνεα ἔκφυγεν Ἄβραμ,
ἐκ δ' ἔβη ἀπιστίην δυσσεβέων γεννητόρων.
ἐν δὲ Θεοῦ καλέοντος, ἅμ' ἕσπετο σύν τε δάμαρτι
συν θ' υἱωνῷ· αὐτάρ μιν ἀγάσατο[1]) καὶ Θεὸς αὐτός.

Εἰς τὴν διὰ τὸν λιμὸν ἄφιξιν Ἀβραὰμ εἰς Αἴγυπτον.

Ὡς ἐκφύγοι πᾶς τοῦ λιμοῦ τὴν ἀγχόνην,
δι' ἣν ἀδελφὴν τὴν ὁμόζυγον λέγει,
ὁ πατριάρχης καὶ προδιδοῖ τὴν Σάρραν
τοῖς ἀθέοις ἄρχουσι τῶν αἰγυπτίων.

εἰς τὸ αὐτό.

Κάλλιπε τήν δε δάμαρτα καλὴν Ἄβραμ, οὐ γὰρ ἔοικε
τήν δε τεοῖς φαραὼ ὑπ' ἀγκώνησι δαμῆναι,
καὶ γὰρ ἐγὼ τ' ἐτάσαιμι βαρειάων ἐξ ὀδυνάων
(φ. 52 α) εἰ οἵ π' αὐθαδείας περὶ κοίτην χεῖρας ἰήλης.[2])

Εἰς τὴν μάχην ποιμένων Ἀβραὰμ καὶ Λὼτ
καὶ τὴν τούτων διαίρεσιν.

Ὦ πάντα δεινὴ τῆς φιλαυτίας νόσος,
δι' ἣν ὁ Λὼτ παρῆκε τὴν ξυναυλίαν
τοῦ πατραδέλφου καὶ πρὸς Σόδομα τρέχει
ἐξ ὧν φυγῇ πρίατο τὴν σωτηρίαν.

1. ἀόρ. τοῦ ἄγαμαι, ἠγασάμην = θαυμάζω, ἀγαπῶ.
2. ἀόρ. τοῦ ρ. ἰάλλω = ῥίπτω, πέτῶ, στέλλω. ἀόρ. ἴηλα.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΑΙ ΑΙΡΕΣΕΙΣ - Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Ἡ λέξις «αἵρεσις» ἔχει μίαν πρωταρχικὴν ἔννοιαν καὶ δηλοῖ τὴν «ἐλευθέραν ἐκλογήν» προϋποθέτουσαν ἐλευθέραν βούλησιν καὶ συνεπῶς ἐλευθέραν σκέψιν καὶ κρίσιν. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους φιλοσόφους. Ἐξ αὐτῆς προέκυψεν ἱστορικῶς καὶ δευτερογενὴς ἔννοια.

Κατ' αὐτὴν «αἵρεσις» εἶναι ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ παραδοχὴ ἰδίων θεωριῶν καὶ ἰδεῶν ἐπὶ ζητήματος τινὸς τῆς ἐπιστήμης ἢ τῆς θρησκείας, αἵτινες διαφέρουν ριζικῶς ἀπὸ τῶν ἀντιλήψεων καὶ ἰδεῶν, ἃς παραδέχεται καὶ ἐφαρμόζει τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς κοινωνίας.

Ἡ πρώτη ἔννοια παρατηρεῖται εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κόσμου καὶ ἡ δευτέρα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας.

«Αἵρεσις» εἰς τὴν θρησκείαν σημαίνει μερίδα ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι πρεσβεύουν ἴδια θρησκευτικὰ δόγματα καὶ ἔχουν ἰδίαν θρησκευτικὴν πίστιν, ὡς οἱ Ἐσσηνοί, οἱ Σαδδουκαῖοι, οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἄλλοι.

Ὁ Ἀπ. Παῦλος καταδικάζει εἰς τὰς Ἐπιστολάς του τὰς αἱρέσεις εἰς τοὺς κόλπους τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ὡς παρεκκλίσεις ἐκ τῆς ἀληθοῦς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ πίστεως.

Γενικῶς, ἡ πολεμικὴ τῶν Ἀποστόλων ἐναντίον τῶν αἱρέσεων ὑπηγορεύετο ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι αἱ αἱρέσεις, κατὰ τοὺς Ἀποστόλους, διέστρεφον τὸ κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἀληθὲς πνεῦμα τῆς καθαρᾶς χριστιανικῆς πίστεως. Αἱ αἱρέσεις ἔθετον κατ' αὐτοὺς εἰς κίνδυνον τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν.

Ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης θεωρεῖ καθῆκον παντὸς χριστιανοῦ νὰ διδάσκῃ «κατὰ τῶν αἱρετικῶν φρενοβλα-

---

εἰς τὸ αὐτό.

Δοιῆς παρ' ποίμνης δύω ποιμένες ἀντίοι ἔσταν
Λὼτ μὲν ὅς, αὐτὰρ ὅγ Ἄβραμ ἐπὶ προβάτοις δ' ἐμάχου
ἐν δ' ἄρα δεσποσύνοισιν ἀεικέα ὦσαν ὑπ' ὀργήν,
καὶ τ' ἔριδα ξυνέηκαν, ἀπ' ἀλλήλων δ' ἐμέρισαν.

Εἰς τὴν νίκην, ἣν ἐνίκησεν Ἀβραὰμ ἐκ Χοδολογόμορ,
ὅτε ἀποστρέφειν εὐλογεῖται ὑπὸ Μελχισεδέκ.

Ὡς εὐλογητὸς Ἀβραὰμ τῷ Κυρίῳ.
Σαλὴμ βασιλεὺς Ἱερεὺς Θεοῦ λέγει,
καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς εἰκονίζει θυσίαν
ἄρτον μετ' οἴνου τῷ Πατριάρχῃ φέρων.

εἰς τὸ αὐτό.

Παισὶ τριηκοσίοις καὶ ὀκτὼ καὶ δέκα μούνοις
ἔθνεα Ἄβραμ ὤλεσεν ἀλλοφύλων βασιλείων
ἐκ δ' ἄρα Λὼτ ἐσάωσεν ἀλώσιμον ἔγχεϊ ἐχθρῶν
σκῦλα δὲ πάντ' ἀπέθηκε παλλίλογα[1]) τοῖς σοδομίταις.

1. παλλίλογος = παρθεὶς ὀπίσω, ἐκ νέου συλλεχθείς.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δείας» ἀψηφουμένου παντὸς κινδύνου. Κατὰ τὸν αὐτὸν Πατέρα, ὁ διάβολος ἔτεκε τὰς αἱρέσεις, «ἵνα ἔχῃ πολλοὺς τοὺς συγκολασθησομένους», αἵτινες συνήθως ἀναπτύσσονται ἐκ τῆς φιλαρχίας τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος ἀναφέρει καὶ ἐλέγχει διαφόρους αἱρετικοὺς τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ δὴ τὸν Μαρκίωνα περὶ τὰ μέσα τοῦ β΄ αἰῶνος, τὸν Μοντανὸν περὶ τὰ μέσα τοῦ δ΄ αἰῶνος, τὸν Μάνητα ἢ Μανιχαῖον περὶ τὰ μέσα τοῦ γ΄ αἰῶνος, τοὺς ἀποδεχομένους τὴν ὠριγενικὴν δοξασίαν, τοὺς Θεοπασχίτας, τὸν Σαβέλλιον, τοὺς Ἀρειανούς, τέλος στρέφεται ἐναντίον τῆς νεστοριανικῆς τάσεως καὶ τῆς ἀπολλιναρικῆς διδασκαλίας. Πάντες οἱ θεοφόροι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἠγωνίσθησαν ἀόκνως καὶ εὐσταθῶς κατὰ τῶν διαφόρων αἱρετικῶν καὶ παντοίων ἐχθρῶν τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ ὡς ἄριστοι κυβερνῆται τῆς νοητῆς νηὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἐθυσιάσθησαν χάριν τοῦ θριάμβου καὶ τῆς ἐδραιώσεως τοῦ ἀληθοῦς τῆς χριστιανικῆς πίστεως φρονήματος.

Αἱ αἱρέσεις ὑπῆρξαν εἰς ἄσπονδος καὶ ἄγριος ἐχθρὸς τοῦ χριστιανισμοῦ. Αἱ αἱρέσεις προῆλθον ἐξ ἀνδρῶν χριστιανῶν, ἀλλὰ κατεχομένων ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς φιλοδοξίας νὰ δημιουργήσουν κάτι τὸ νεώτερον ἄξιον πρὸς ἐπίδειξιν, ὡς ἔπραττον τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη. Οἱ αἱρετικοὶ αὐτοὶ ἤρχισαν νὰ παρεισάγουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νεωτερισμοὺς κατ' ἀρχάς, ὡς πρὸς τοὺς τύπους καὶ τὰς τελετὰς τῆς ἐξωτερικῆς λατρείας, βραδύτερον δὲ ἐξετράπησαν εἰς πλείστας ὅσας πλάνας σχετικῶς μὲ τὰ δόγματα τῆς ἀληθοῦς πίστεως.

Ὁ πρῶτος αἱρεσιάρχης, ὁ καὶ Πατριάρχης τῶν αἱρετικῶν, ὑπῆρξεν ὁ Ὠριγένης. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τοῦ Μελετίου ἀναφέρει διὰ τὸν Ὠριγένη: «Περιβόητος οὖν τοῖς πᾶσιν Ὠριγένης εἴπερ τις καὶ ἄλλος, ἐγένετο ἔργῳ τε καὶ λόγῳ, θαυμαζόμενος μὲν ἐπὶ τῷ βίῳ αὐτοῦ, θαυμαζόμενος δὲ καὶ ἐπὶ τῇ εὐφυΐᾳ καὶ πολυμαθείᾳ καὶ δεξιότητι καὶ ἐμπειρίᾳ· ἀλλ' οὐκ εἰς τέλος, κατὰ τὸν Ἐπιφάνιον, τὸ κλέος αὐτοῦ ἄσβεστον διήνυσε· συμβέβηκε γὰρ αὐτῷ τὸ τῆς πολυπειρίας εἰς μέγα πτῶμα».

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ὠριγένη καὶ πολλοὶ ἄλλοι αἱρετικοὶ κατὰ καιροὺς κατετάραξαν καὶ κατεσπάραξαν ἐπὶ μακρὸν τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Εἰς τὰς κρισίμους αὐτὰς καὶ ἀποφασιστικὰς στιγμάς, καθ' ἃς ἡ ὁλκὰς τῆς Ὀρθοδοξίας διέτρεχε κίνδυνον σοβαρώτατον, οἱ θεόσοφοι Πατέρες ἐκάλουν τοὺς αἱρετικοὺς εἰς Συνόδους πρὸς ἀπολογίαν. Κατ' αὐτὰς οἱ πνευματέμφοροι Πατέρες κατεπάλαιον τοὺς αἱρετικοὺς καὶ ἐδογμάτιζον τὴν ἀλήθειαν, τηροῦντες αὐτὴν ἀμιγῆ ἀπὸ πάσης προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως.

Σύνοδοι ἐγένοντο καὶ οἰκουμενικαί, ἀλλὰ καὶ τοπικαὶ εἰς διαφόρους τόπους παρ' Ὀρθοδόξων ἐπισκόπων διὰ νὰ μὴ δίδεται εὐκαιρία εἰς τοὺς αἱρετικοὺς νὰ ἐξαπλῶνται καὶ νὰ πείθουν καὶ συμπαρασύρουν εἰς τὴν πλάνην των καὶ τοὺς ἁπλουστέρους. Αἱ ὑπὸ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀναγνωριζόμεναι ὡς Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι εἶναι ἑπτά, σχεδὸν δὲ ὅλαι συνεκροτήθησαν ἐξ ἀφορμῆς δογματικῶν ἐρίδων.

Ἡ Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη τῷ 325 ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας. Οἱ συνελθόντες ἐπίσκοποι ἀνῆλθον εἰς 318. Ἡ Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀντεμετώπισε τὸν Ἄρειον (ὅστις ἔθηκε τὰ θέμελα τῶν αἱρέσεων), ὁ ὁποῖος κατεβίβασε τὸν Χριστὸν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνθρώπων λέγων, ὅτι

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἐστὶ κτιστὸς καὶ ἐπέλυσε τὸ ζήτημα τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα. Κατ' αὐτὴν ὑπεγράφη τὸ ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀθανασίου συνταχθὲν σύμβολον τῆς πίστεως.

Ἡ Β' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνῆλθε τῷ 381 εἰς Κων)πολιν ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ Α' τοῦ Μεγάλου, παρουσίᾳ 150 ἐπισκόπων.

Ἡ σύνοδος ἐπεκύρωσε καὶ συνεπλήρωσε τὸ σύμβολον τῆς Νικαίας καὶ ἠσχολήθη καὶ μὲ ἄλλα θέματα τῆς Ὀρθοδοξίας.

Ἡ Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη τῷ 431 εἰς Ἔφεσον τῆς Μ. Ἀσίας ἐπὶ Θεοδοσίου Β'.

Ἀφορμὴν διὰ τὴν σύγκλησιν ταύτης ἔδωκεν ἡ αἱρετικὴ διδασκαλία τοῦ Νεστορίου περὶ τῆς Παναγίας ὡς Χριστοτόκου καὶ οὐχὶ Θεοτόκου. Εἰς αὐτὴν παρέστησαν 200 ἐπίσκοποι ὑπὸ τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Κύριλλον.

Ἡ Δ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη τῷ 451 ἐν Χαλκηδόνι ἐπὶ αὐτοκράτορος Μαρκιανοῦ. Εἰς αὐτὴν παρέστησαν 600 ἐπίσκοποι. Ἡ Σύνοδος αὕτη κατεδίκασε τὴν αἵρεσιν τοῦ Εὐτυχοῦς, ἀρχιμανδρίτου Κων)πόλεως, ὅστις ἐδίδασκεν, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι μόνον Θεὸς καὶ ἡ Παναγία μόνον Θεοτόκος. Ὡσαύτως ἠσχολήθη καὶ μέ τινα ἄλλα οὐσιώδη θέματα.

Ἡ Ε' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη τῷ 553 εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Σοφίας Κων)πόλεως ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ Α'. Παρέστησαν εἰς αὐτὴν 165 Πατέρες. Ἡ Σύνοδος αὕτη κατεδίκασε τὰ λεγόμενα τρία κεφάλαια, ἤτοι τὰς γνώμας τῶν ἐπισκόπων Θεοδώρου τοῦ Μοψουεστίας, τὰ ὑπὲρ τοῦ Νεστορίου κατὰ τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου συγγράμματα τοῦ ἐπισκόπου Κύρου Θεοδωρήτου καὶ τοῦ ἐπισκόπου Ἐδέσσης Ἴδα. Ἐπίσης κατεδίκασε τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ὠριγένους.

Ἡ ΣΤ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Κων)τίνου Δ' τοῦ Πωγωνάτου ἐν Κων)πόλει τῷ 680, διήρκεσε δὲ περὶ τὸ ἔτος. Ταύτης μετέσχον 289 Πατέρες, οἵτινες καὶ κατεδίκασαν τὸν Μονοθελητισμὸν στερεώσαντες τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν.

Ἡ Ζ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνεκλήθη τῷ 787 ἐν Νικαίᾳ ὑπὸ τῆς αὐτοκρατείρας Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας. Ἡ Σύνοδος αὕτη ἀνεθεμάτισε τοὺς εἰκονομάχους καὶ ἐθέσπισε τὴν τιμητικὴν προσκύνησιν τῶν εἰκόνων καὶ τῶν ἁγίων λειψάνων.

Συμμετέσχον αὐτῆς 367 Πατέρες.

Ἀλλ' αἱ Σύνοδοι εἶναι τὸ μόνον μέσον, ὅπερ ἐχρησιμοποίησαν οἱ θεοφόροι Πατέρες καὶ τηλαυγεῖς φάροι τῆς Ἐκκλησίας πρὸς καταπολέμησιν τῶν αἱρετικῶν;

Μόνον εἷς διαπρεπὴς καὶ ἐμπνευσμένος ἄνωθεν ἱστοριογράφος ἢ μᾶλλον πολλοὶ τοιοῦτοι θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκθέσουν λεπτομερῶς καὶ μὲ σαφήνειαν τοὺς πολυμόχθους καὶ παντοειδεῖς ἀγῶνας τῶν ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ πρὸς κατίσχυσιν τῆς ἀληθείας καὶ κραταίωσιν τῆς Ὀρθοδοξίας.

Κατὰ τὴν ταπεινὴν ἡμῶν γνώμην, μία τοιαύτη ἔρευνα καὶ ἐμβάθυνσις εἰς τὴν ζωὴν καὶ τοὺς πολυκαμάτους ἀγῶνας τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως, θὰ ἔπρεπε νὰ συντελῆται ὑπὸ παντὸς εὐπαιδεύτου ἢ ἀπαιδεύτου χριστιανοῦ, εἴτε ἀνήκοντος εἰς τὴν τάξιν τοῦ κλήρου εἴτε μή, διότι αὕτη θὰ διήνοιγε πνευματικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς του, θὰ τὸν ἐνέπνεε, θὰ τὸν καθίστα φλογερὸν ἀγωνιστὴν καὶ μαχητὴν τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ θὰ τοῦ ἔδιδε τὴν ἀκαταμάχητον δύναμιν καὶ εἰς τὸ πῦρ προθύμως νὰ ῥίπτεται προκειμένου νὰ ὑπερασπισθῇ τῶν Ὀρθοδόξων φρονημάτων του.

Καὶ σήμερον, κατὰ τὰς χαλεπὰς ἡμέ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Εὐσεβίου Μοναχοῦ Ἰβηρίτου, Φ.Θ. Σχολῆς Χάλκης
Ἀποστολεύς: Ἀρχιμ. Φιλάρετος Βιτάλης - Πρέβεζα

ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 104)

Ἡ πίστις εἶναι εὐλογημένος ποταμὸς διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἡ δὲ ἀπιστία ὀλέθριος κατακλυσμὸς φράσσων διὰ τῆς ἰλύος τοὺς εὐαγεῖς λειμῶνας καὶ πνίγων τὰ ροδόχροα καὶ ποικιλόχροα ἄνθη τῆς εἰς Θεὸν πίστεως. Ὅ,τι εἶναι διὰ τὴν ζωὴν τῆς φύσεως ὁ ἥλιος, εἶναι διὰ τὴν ζωὴν τῆς ψυχῆς τὸ αἰώνιον φῶς, ὁ Θεός. Οὐδέποτε δέον νὰ λησμονῇ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τοσοῦτον μεγαλυτέραν ἀξίαν κέκτηται ἡ ψυχή, ὅσον βαθύτερον ἐμφορεῖται ἐκ τῆς ὑπερόχου σκέψεως τοῦ αἰωνίου καὶ φιλανθρώπου Θεοῦ. Διότι, οὐκ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀγωνίζονται νὰ οἰκοδομήσωσι τὴν εὐτυχίαν των χωρὶς τὸν Θεόν. Διὸ ἐκπλήσσεται πᾶς τις, ὑγιῶς σκεπτόμενος, θεωρῶν τὰς μυριάδας ἡμῶν ἰδίᾳ τῶν νέων, οἵτινες καίπερ προωρισμένοι, ἵνα (ἄγωμεν) διῶμεν χριστιανοπρεπῶς, μεριμνῶμεν καὶ τυρβάζομεν περὶ πολλὰ δοσκηματωδῶς διάγοντες καὶ οἰκοδομοῦντες ἐπὶ τῆς ἄμμου. Ἐπιλανθανόμενοι τὸ τοῦ Κυρίου «ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει» παρασυρόμεθα ἐκ τῆς δέλεαρ ποτιζούσης ἡμᾶς ματαίας τοῦ κόσμου τρυφῆς. Ἐπιλανθανόμεθα, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ (ἀδυνατεῖ νὰ εὐτυχῇ) οὐδέποτε

ρας τοῦ ζοφεροῦ ὑπὸ ἔποψιν ἠθικοθρησκευτικὴν εἰκοστοῦ αἰῶνος, ποικίλη προπαγάνδα διενεργεῖται ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν ὑπὸ τῶν αἱρετικῶν, οἵτινες ἐντείνουν καθημερινῶς τὰς προσπαθείας των διὰ νὰ προσηλυτίσουν ὀπαδοὺς ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία ἐπὶ 2 χιλιετηρίδας κρατεῖ ὅ,τι παρέλαβε παρὰ τῶν ἀρχαίων Πατέρων.

Πρὸ μιᾶς τοιαύτης προπαγανδιστικῆς κινήσεως τί πράττομεν ἡμεῖς οἱ Γνήσιοι Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί; δυστυχῶς, ἀδρανοῦμεν, καθεύδομεν ὕπνον νήδυμον καὶ δεικνύομεν μίαν ἀχαρακτήριστον ἀδιαφορίαν διὰ μίαν ὑπόθεσιν ΑΓΙΑΝ, ΙΕΡΑΝ.

Οὐδεὶς δὲν διαπνέεται ἀπὸ τὸ περίφημον ἐκεῖνο: «ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με».

Οὐδεὶς δὲν θεωρεῖ τὸν ἑαυτόν του ὀφειλέτην ἀπέναντι τῶν ἄλλων.

Οὐδεὶς δὲν ἐκδαπανᾷ ἑαυτὸν εἰς τὸ ἱερὸν ἰδεῶδες τῆς Ὀρθοδοξίας.

Οὐδεὶς δὲν θέλει νὰ ὑποβληθῇ οὔτε εἰς τὴν παραμικροτέραν θυσίαν διὰ τὴν δικαίωσιν τοῦ ἀγῶνος τῆς πίστεως.

Ἀληθῶς, ὁ ζῆλος ἐξέλιπεν, ἡ ἀγωνιστικὴ προσπάθεια ἐνεκρώθη, αἱ θυσίαι ἀνήκουν εἰς τὸ παρελθόν.

Εἶναι ἤδη καιρὸς νὰ ἐγερθῶμεν ἐκ τοῦ ὕπνου τῆς ραθυμίας. Ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικε. Πρέπει νὰ θελήσωμεν ὁπωσδήποτε νὰ ἀφυπνισθῶμεν διὰ νὰ κατανοήσωμεν τὸ συμφέρον τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ νὰ συνεισφέρωμεν τὸν πενιχρὸν ὀβολόν μας εἰς τὸ ἱερὸν γαζοφυλάκιον τῆς Ὀρθοδοξίας.

Νῦν ὑπὲρ πάντων ὁ ἀγών!

Ἂς δώσωμεν τὸ παρόν, ἂς συμμετάσχωμεν ἐνεργῶς, ἂς ὑποβάλωμεν ἑαυτοὺς εἰς θυσίας, ἐὰν παθῶμεν νὰ ἴδωμεν τὰς αἱρέσεις ἡττωμένας καὶ ἐξοστρακιζομένας καὶ τὴν «φίλην Ὀρθοδοξίαν» θριαμβεύουσαν καὶ καταυγάζουσαν διὰ τοῦ ΑΙΓΛΗΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΓΛΟΥ ΦΩΤΟΣ της πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς!

Ξ. Μ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

εὐτυχεῖ μακρὰν τοῦ Θεοῦ. Τεκμήριον ἔστω πρὸς τοῦτο ἀκραιφνέστατον ἡ ὁμολογία τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ Σοπέν, ὅστις τῇ ἐπιδράσει τῆς ἐλαφρᾶς κοινωνίας ἀπολέσας τὴν ἑαυτοῦ πίστιν, ἠδυνήθη περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Φωτὸς καὶ τῆς ἀληθείας. Ἐνθυμηθῶμεν τὸν Σοπέν, ὅστις ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει ἀσπασθεὶς τὸν Τίμιον Σταυρόν, βαρέως ἀσθενῶν, ἀνεφώνησε μετὰ δακρύων: «Νῦν εἰμαι εἰς τὴν πηγὴν τῆς εὐτυχίας». Γνωστὸν ἐξ ἄλλου, ὅτι ὁ πολὺς Ναπολέων, καταπεσὼν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θρόνου εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ μηδενός, ἀναζητήσας τὴν παραμυθίαν, εὗρεν αὐτὴν εἰς τὸ Εὐαγγέλιον. Ἡ πίστις, ἀγαπητοί μου, δίδωσιν ἀρρενωπὸν χαρακτῆρα, χαλυβδίνην θέλησιν, θάρρος εἰς πᾶσαν δοκιμασίαν, Διὸ ἔλεγεν ὁ Ξενοφών: «Τὰ μᾶλλον θρησκεύοντα ἔθνη καὶ πόλεις τυγχάνει τὰ ἰσχυρότερα καὶ συνετώτερα». Ἡ πίστις ὑπῆρξεν ἀείποτε τῶν βασιλέων τὸ στήριγμα, τῶν μαχητῶν τὸ ἀκαταγώνιστον ὅπλον, τῶν θλιβομένων ἡ παρηγορία, τῶν διωκομένων ἡ ἀνάπαυσις. Ἡ γαλήνη καὶ ὁ γλυκασμὸς τῆς αἰωνιότητος ραίνουσι διὰ τῶν σταλαγμῶν αὐτῶν τὴν τῷ Θεῷ πιστεύουσαν καρδίαν. Διότι, ἡ πίστις, ὡς ἄριστα ἀπεφήνατο ὁ Πασκάλ, οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ αὐτὸς οὗτος ὁ Θεός, τὸ Ἄκρον Ἀγαθόν, αἰσθητὸς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ καρδίᾳ, διεσαφήνισε δὲ πλήρως ὁ Κύριος διὰ τῶν χαρακτηριστικῶν ἐκείνων γραμμῶν: «...ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν» (Ἰωάν. ε' 24). Ὅ,τι ἡ πίστις ἀποτελεῖ σπουδαιότατον κεφάλαιον, μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία, ἐπιστήμονες καὶ ποιηταί, καὶ δὴ ὁ Γερμανὸς ποιητὴς Schubert,, ἐν οἷς λέγει: «χωρὶς τὸν Θεόν, ἡ ζωὴ εἶναι πλοῖον χωρὶς ἄγκυραν, ἐκτὸς τοῦ Θεοῦ, ἡ ζωὴ εἶναι πτωχὴ καὶ ἀθλία· μὲ τὸν Θεόν, ἡ ζωὴ εἶναι πλουσία καὶ μεγάλη».

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἀληθοῦς πίστεως. Παρατηρητέον ὅμως καλῶς, ὅτι πίστις δὲν εἶναι ἡ θεωρητικὴ παραδοχὴ τῆς τοῦ Ναζωραίου διδασκαλίας ἢ ἡ τυπικὴ τέλεσις τῶν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν καθιερωθέντων μυστηρίων, ἀλλὰ δή, ἡ ρύθμισις τῆς ζωῆς ἡμῶν συνῳδᾷ τοῖς αὐτοῦ προστάγμασιν, ἡ δι' ἔργων δῆλα δὴ ἐξωτερίκευσις τῆς τῷ Θεῷ ἡμῶν πίστεως. Ἡ εἰς Θεὸν πίστις εἶναι ἐνεργὸς καὶ ζῶσα. Ἐκδηλοῦται ἐν τοῖς ἔργοις καὶ πράξεσι τοῦ πιστοῦ. Δὲν εἶναι τ. ἔ. ξηρὰ καὶ θεωρητική τις γνῶσις τοῦ Θεοῦ ἢ ψιλὴ ὁμολογία τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ἡ ἀληθὴς πίστις εἶναι βίωμα. Ὁ ἀληθῶς πιστεύων τῷ Θεῷ ἀφοσιοῦται αὐτῷ καὶ ἐργάζεται τὸ ἀγαθόν. Ἐναρμονίζει θείας ἐντολὰς καὶ ἐνεργείας του. Πιστεύει τῷ Θεῷ καὶ τῇ μελλούσῃ βασιλείᾳ. Πεποιθὼς δὲ τῇ ματαιότητι τοῦ κόσμου, καὶ ὅτι πάροικός ἐστι καὶ παρεπίδημος ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ, νοσταλγεῖ τὸν οὐρανὸν καὶ ποθεῖ ἐπιμόνως τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν. Βιοῖ ὡς ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Ζῇ ξένος πρὸς τὴν ἀδικίαν, τὴν πλεονεξίαν καὶ τὴν ἀχρειότητα τοῦ κόσμου. Ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν κατὰ τὸ ἐντεταλμένον. Οὕτως ἡ πίστις οὐδαμῶς τυγχάνει, ἀποβαίνει, καθίσταται ἁπλῆ τις γνῶσις ἢ φιλοσοφία. Ἡ (ἀληθὴς καὶ) ἐνεργὸς καὶ ζῶσα πίστις εἶναι θάρρος, φλὸξ καὶ ὀργασμός, θυρεὸς καὶ θώραξ, ὡς φησὶν ὁ Ἀπόστολος (Ἐφεσ. ς' 16). Ἡ ἐνεργὸς καὶ ζῶσα πίστις εἶναι δακτηρία, ἐφ' ἧς στηρίζομεν τὰ ὑπότρομα μέλη, πτέρυξ ἀετοῦ, δι' ἧς ὑπεράνω παντὸς προσκόμματος πετασθησόμεθα, ὀχετός, δι' οὗ μετοχετεύονται ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν οἱ ποταμοὶ τῆς τοῦ οὐρανοῦ ἰσχύος, μοχλός, δι'

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

οὗ μετακινοῦνται ἐν ταῖς καρδίαις τῶν θαλασσῶν τὰ τῶν δυσχερειῶν ὄρη. Εἶναι τὸ ἀπαραίτητον ὅριον, ὁ ἀπαράβατος ὅρος πάσης μεγαλουργίας. Αὕτη στομοῖ τὸν προφήτην, χρίει τὸν ἥρωα, πτεροῖ τὸν ἀπόστολον, ἐμπνέει τὸν ἐπιστήμονα, διανοίγει νέους κόσμους τῷ ἐρευνητῇ, ἀλείφει δι' ἀμιάντου τὴν μάρτυρα πρὸς τὸ ἀντιμετωπίζειν καρτερικώτατα τοὺς τροχοὺς καὶ τὰς στρέβλας τοῦ μαρτυρίου, λεπίς τις (εἶναι) ὑποσκάπτουσα τὰ σιδηρᾶ κάτεργα πεντακοσιετοῦς δουλείας, ἡ ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιβαίνουσα καὶ καταπατοῦσα λέοντα καὶ δράκοντα.

Ἡ πίστις εἶναι ἡ πηγὴ πάσης ἀρετῆς, ἀρχὴ καὶ ἐλατήριον ἀγαθῶν πράξεων. Τὰ δ' ἔργα τυγχάνει ἡ λυδία λίθος τῆς πίστεως. Διότι, πλανώμεθα ὄντως, ἀγαπητοί μου, πιστεύοντες, ὅτι ἡ σωτηρία ἡμῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς τηρήσεως ἐξωτερικῶν τινῶν λατρευτικῶν τύπων καὶ ἔργων τελετουργικῶν, ἐπιλανθανόμενοι τοῦ γραφικοῦ, ὅτι «ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν» (Ἰάκ. β' 20).

Πολύτιμος καὶ ἀπαραίτητος δωρεὰ οὖσα ἡ πίστις, χρήζει ὑγιεινῆς ἅμα τε καὶ θεραπευτικῆς, «ἵνα μὴ στερηθῶμεν τῶν σωτηριωδῶν αὐτῆς ὠφελημάτων», λαμβανομένου ὑπ' ὄψει, ὅτι πλεῖστα τῶν τοῦ βίου συμβάλλουσι πρὸς παραβλάβην τῆς πίστεως. Παραβλάπτει τὴν πίστιν ἡ δεισιδαιμονία, ἡ διανοητικὴ ἀδράνεια καὶ χαυνότης περὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θείων λογίων, ἡ μηχανικὴ καὶ μοιρολατρικὴ ἀπαγγελία τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως, ὁ ἐλλειπὴς τρόπος τοῦ προσεύχεσθαι, ἄνευ δῆλα δὴ συναισθήσεως, ἐπὶ μόνῃ τῇ ἰδέᾳ τῆς τυπικῆς ἐκπληρώσεως τῶν λατρευτικῶν ἡμῶν καθηκόντων, ἡ ἀθέτησις τῆς τοῦ Κυρίου ἐντολῆς «πορευθέντες..» κ. ἄ. Παραβλάπτεται ἡ πίστις ἐκ τῆς ἐπιπολαίου ἐπιστήμης, τῆς ἐπὶ παντογνωσίᾳ κομπαζούσης καὶ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου κοπτομένης, τῆς τὴν χρεωκοπίαν τῆς θρησκείας καὶ τὸν λυσσώδη ἀνταγωνισμὸν ἀνὰ τὰς ἀγυιὰς καὶ τὰς ῥύμας ἀσυστόλως διατυμπανιζούσης, τῆς τὸ χριστιανικὸν «πιστεύω» σχιζούσης καὶ εἰς ἕτερον «πιστεύω» τῆς ἑαυτῆς κατασκευῆς ἀπαιτοῦσα μετὰ πρωτοφανοῦς φανατισμοῦ ὑπακοήν. «Ἡ κιτρίνη φιλολογία ἡ πρὸς σκοποὺς καθαρῶς χρηματιστικοὺς συγγράφουσα», ἡ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἡδονισμοῦ, ἐπικουρισμοῦ καὶ μονισμοῦ ἀνεπαισθήτως διαδίδουσα, ἡ καὶ τιμὴν καὶ οἶκον δεινῶς προπηλακίζουσα, τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς ἡ τρέφουσα διὰ τοῦ ἡμικόσμου πηλοῦ» ἐπὶ ἀπωτέρῳ σκοπῷ τὸν γαργαλισμὸν καὶ τὴν συνάθροισιν ἱκανῶν χρημάτων [1]). Τὸ ἀναστρέφεσθαι μετὰ λυμεώνων, τὸ ἀπορροφᾶσθαι ἐκ τοῦ ὑλικοῦ καὶ μόνον συμφέροντος, τὸ λανθάνεσθαι τῆς θείας ἡμῶν καταγωγῆς, τὸ παρασυμβάλλεσθαι τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιοῦσθαι αὐτοῖς, τὸ ὑπερεμπίμπλασθαι τὴν γαστέρα, ὁ πρακτικὸς ὑλισμός. Ἡ μανία τοῦ ἐπιδεικτιασμοῦ, ἡ εἰδωλολατρεία τῆς χλιδῆς καὶ τῆς πολυτελείας, τὸ ἀχαλίνωτον πόθων καὶ παθῶν ἀνομολογήτων, ὁ δυσαναλόγως πρὸς τοὺς οἰκονομικοὺς πόρους δαπανηρὸς βίος, ἡ θεοποίησις φιλοπλουτίας καὶ πλουτοκρατίας μεθ' ὅλων αὐτῶν τῶν μέσων καὶ ἐπακολουθημάτων, «ἡ τὰ πάντα τολμῶσα καὶ αὐτὰ τὰ ἱερώτατα ἐκμεταλλευομένη φιλαρχία καὶ ἀρχομανία, ὁ λυσσώδης ἀνταγωνισμός, ποικιλόμορφος, ἐμπορικὸς ἢ πολιτικός, ὁ πρὸς ἐπικράτησιν καὶ τὰ ἱερώτατα τῶν ἰδεωδῶν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καταπροδιδούς», ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα νοσήματα, «τὰ ἐπὶ αἰῶνας ἤδη τε ἐπινειμάμενα καὶ ἔτι νῦν ἐν πάσῃ ἀνέσει ἐπινεμόμενα τὰς λεγομένας χριστιανικὰς κοινω-

1) Κων Καλλινίκου Πρωτ., Περὶ Πίστεως.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Παύλου μοναχοῦ Χοζεβίτου

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΕΥΧΑΪΤΩΝ
Ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωάννην μοναχὸν καὶ ἔγκλειστον, αὕτη δὲ ἁρμόζει καὶ παντὶ κελλιώτῃ

(Σαββαϊτικὸς χειρόγραφος Κῶδιξ ις' αἰῶνος, ἀριθ. 655, σ. 128)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 106)

Ζ'. Σκόπει, πάτερ πνευματικέ, μὴ κοπιάσῃς κενόν, τὰς ὑπερβολὰς καὶ ἐλλείψεις τῶν ἀρετῶν φεῦγε διαπαντὸς, τὸ δὲ τούτων μέσον ἐμπόνως ζήτει καιρῷ καὶ μέτρῳ ποιῶν· εἰσὶ δὲ ὑπερβολαὶ μὲν ἐπιτεταμένη νηστεία καὶ ἀγρυπνία καὶ γυμνότης καὶ σιδηροφορία καὶ τὰ τοιαῦτα· ἐλλείψεις δὲ ἀδηφαγία, ἀναπαύσεις, ἀδιαφορία καὶ τὰ λοιπά, μεσότης δέ, τὸ καθ' ἡμέραν μεταλαμβάνειν τροφῆς καὶ μὴ κορέννυσθαι, ὁ σύμμετρος ὕπνος καὶ κόπος καὶ τὰ πάντα ποιεῖν κατὰ τὴν ἀκριβῆ παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς μοναχικῆς καταστάσεως· εἶπε γάρ τις τῶν Πατέρων, ὅτι «τὰ ἄκρα τῶν δαιμόνων εἰσίν». Εἰδὲ καί τινες τῶν ἀγωνιστῶν διὰ τῆς πρὸς Θεὸν ἐλπίδος δυναμωθέντες ἄκρως ἐπολιτεύσαντο, ἀλλὰ τὸ σπανίως γινόμενον μὴ κατ' ἐντολὴν καὶ κανόνα, οὐκ ἔστιν ἀποδεκτὸν τοῖς πατράσιν ὡς ἐπισφαλές, καὶ παράβολον καὶ βλάβης πολλάκις αἴτιον γινόμενον τοῖς μιμήσασθαι θέλουσιν· ἡ δὲ καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸς καὶ ἡ τῆς ἀρετῆς ἀκρόπολις καὶ ἡ πρὸς Θεὸν ἐξομοίωσις αὕτη ἐστίν· ἐὰν τοὺς ἐχθροὺς ἀγαπᾷς, ἐὰν τοὺς μισοῦντας φιλεῖς, ἐὰν τοὺς κακοποιοῦντας εὐεργετεῖς, εἰ πάντων βαστάζεις βάρη, εἰ λοιδορούμενος καὶ κακολογούμενος εὐλογεῖς, εἰ πάντας ἀνθρώπους ὡς ἑαυτόν, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἑαυτὸν ἀγαπᾷς· ὥσπερ δὲ καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, εἰ χαίρεις μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίεις μετὰ κλαιόντων, εἰ πάντοτε ἐν πᾶσιν εὐχαριστεῖς καὶ ἀδιαλείπτως προσεύχῃ, εἰ τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης καρδίας καὶ ψυχῆς ἀγαπᾷς. Ταῦτά εἰσι τὰ ὑπὲρ φύσιν κατορθώματα, οὗτοί εἰσιν οἱ καρποὶ τοῦ πνεύματος, δι' ὧν ὅμοιοι τῷ Θεῷ γινόμεθα, τὰ δὲ λοιπὰ πάντα ὅσα δι' ἐγκρατείας καὶ κακοπαθείας ἐπιτηδεύομεν, ὁδοί εἰσι καὶ ῥίζαι καὶ ἐργαλεῖα καὶ πράξεις πρὸς ταῦτα ἄγουσαι· τί γὰρ ὠφελεῖ τὸν γεωργὸν ὁ σπόρος καὶ ἡ τῆς ἀμπέλου καὶ τῶν δένδρων ἐπιμέλεια, εἰ μὴ τὸν σῖτον

νίας καὶ τὸν λεγόμενον χριστιανικὸν πολιτισμὸν» τυγχάνουσιν ἀναμφισβήτητοι ἐχθροὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Καὶ ἐρωτῶμεν. Τίνι τρόπῳ ἀντισταθμίσωμεν τὰ οὕτω βασκάνως καὶ πρὸς ἀπώλειαν τῆς πίστεως ἐπερχόμενα κακά; Ἡ μελέτη ἀπολογητικῶν συγγραμμάτων, ἡ εἰς φωτιστικὰ κέντρα φοίτησις, ἡ ἀκρόασις ἀληθῶν καὶ ταπεινοφρόνων τῆς ἐπιστήμης μυστῶν, ἡ ποδηγεσία χρηστῶν ἱερέων, ἡ παρουσία πεπειραμένου τῆς μετανοίας πρεσβυτέρου, ἡ αὐτοπαρατηρησία, ἡ ἐνδοσκόπησις, εἶναι τὰ κατ' ἐξοχὴν ὑγιεινὰ καὶ θεραπευτικὰ μέσα τῆς πίστεως (Κων. Καλλινίκου, περὶ Πίστεως). Διότι, ὡς ἔφθημεν εἰπόντες, οὐδόλως ἀρκετὴ ἡ ἐξωτερικαῖς μόνον λέξεσιν οἰκειοποίησις τῶν πιστευτέων, ἀλλ' ἀνάγκη «πραγματικῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν δογμάτων μετουσιώσεως εἰς αἷμα καὶ σάρκα».

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

καὶ τὸν βότρυν καὶ τὸν οἶνον καρπώσηται; τί δὲ ἡ ἀξίνη τὸν οἰκοδόμον, ἢ τοὺς ἁλιεῖς αἱ κῶπαι καὶ τὸ σκάφος καὶ οἱ κάλαμοι, μὴ τὸ οἰκεῖον ἕκαστον τέλος ἀπεργαζόμενοι; καὶ εἰ ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον καὶ τὸ πρὸς τὸ τέλος εἶτουν τὸ κέρδος καὶ τὴν ὠφέλειαν ἀφορῶντες ἐργαζόμεθα, οὐδὲν τοῖς μοναχοῖς πάντως ὄφελός τι ἐκ τοῦ πονεῖν προσγίνεται, εἰμὴ πρὸς αὐτὸ τὸ καλόν.

Η'. Δεῖ οὖν, πάτερ πνευματικέ, πάντα ποιεῖν καὶ διὸ τὸν Θεόν, μὴ διά τι παρερχόμενον ἢ ἀνθρώπινον· οἱ γὰρ τοιοῦτοι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν, φησὶν ὁ Κύριος, καὶ διὰ τῶν σωματικῶν ἀρετῶν οἰκοδομεῖν τὰς ψυχάς. Τοὺς σκανδαλιζομένους εἰς σὲ κἂν τε μοναχοί εἰσι κἂν τε μή, παντοίως θεράπευε καὶ μέμφου καὶ κατάκρινε σεαυτὸν ὡς πταίοντα καὶ εὔχου ὑπὲρ αὐτῶν ὅση σοι δύναμις· «ὁρᾶτε, γάρ φησιν ὁ Κύριος, μὴ σκανδαλίσητε ἕνα τῶν μικρῶν τούτων»· καὶ οἱ Πατέρες λέγουσιν, «ἐκ τοῦ πλησίον ἐστὶν ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος, καὶ οὐδέποτε ἔβαλον τὸ θέλημά μου ἔμπροσθεν τοῦ ἀδελφοῦ μου». Τοὺς χάριν ὠφελείας ἐρχομένους πρὸς σὲ ἐν διακρίσει κυβέρνα, ἵνα κἀκείνους οἰκοδομήσῃς καὶ σεαυτὸν μὴ καταλύῃς· τοῖς γὰρ ἡσυχάζουσιν ἁρμόδιος ἡ παντελὴς ἀμεριμνία τῶν ἔξω καὶ ἡ ἀφροντισία· τοῖς δὲ παραβάλλουσιν ἡ ὁμιλία καὶ ἡ νουθεσία. Ἐπεὶ οὖν δεῖ καὶ ἑαυτὸν μὴ καταβλάπτειν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὠφελεῖν, εἰ θέλεις τύπωσον ἡμέρας τρεῖς τῆς ἑβδομάδος πρὸς τὴν ἡσυχίαν· καὶ ἡσυχάζων μὲν ἔχε ἐργασίαν ἐν τῷ κελλίῳ σου, ἀνάγνωσιν, ψαλμῳδίαν, προσευχήν, ἴσως καὶ ἐργόχειρον, δίδου μελέτην τῷ νῷ, μνήμην τῶν πρώην σου ἁμαρτιῶν, τῶν καθ' ἡμέραν σφαλμάτων, τὰς κατὰ τὴν ψαλμῳδίαν καὶ εὐχὴν καὶ τὰς λοιπὰς ἀρετὰς ἀμελείας καὶ παρεκβάσεις, τὰ τῆς γλώσσης ὀλισθήματα, τὰ τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ἐπιθυμίας, παράλογα κινήματα, τὰς πλάνας τῆς διανοίας, τοὺς ἐπιβλαβεῖς λογισμούς, τὰ κλέμματα τῆς ἀνθρωπαρεσκείας, τοὺς χρηματισμοὺς τῆς κενοδοξίας· ταῦτα πάντα ψηλάφα καὶ εὑρίσκων ποίει τὴν διόρθωσιν καὶ ἐκριζῶν ἀπόρριπτε τῆς διανοίας μακράν, μήπως ὡς ζιζάνια συμπνίξωσι τὸν σῖτον τῆς ἀρετῆς καὶ ἄκαρποι γενόμεθα· δίδου πάλιν ἐργασίαν τοῖς λογισμοῖς πρὸς κατάνυξιν καὶ ζῆλον, τὴν μνήμην τοῦ θανάτου, τῆς μελλούσης κρίσεως, τῆς αἰωνίου κολάσεως, τῶν μαρτύρων τὰς ἀριστείας, τῶν ἀσκητῶν τὰς ἀνδραγαθίας, πάντων τῶν ἁγίων τὰ κατορθώματα, δὸς αὐτῷ μελέτην εἰς αὔξησιν τῆς τοῦ Θεοῦ ἀγάπης, τὴν συγκατάβασιν ἐννοεῖν, τοῦ Χριστοῦ τὰ πάθη, τὸν Σταυρόν, τὸν θάνατον, ὅσα ἐποίησε δι' ἡμᾶς, ὅσα καὶ οἷα ἐπηγγείλατο, καὶ ὅτι ἐκεῖνος μὲν ταῦτα, ἡμεῖς δὲ μίαν ἐντολὴν αὐτοῦ οὔτε ἐποιήσαμεν, οὔτε ποιοῦμεν· καὶ ὅμως κατὰ τὴν αὐτοῦ φιλανθρωπίαν, ἐκ μυρίων ἀναγκῶν καὶ θλίψεων καὶ ἀπὸ τῆς τῶν δαιμόνων πλάνης καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἐπηρείας καὶ ἐρρύσατο πολλάκις καὶ καθ' ἑκάστην ρύεται ἡμᾶς, ἡμεῖς δὲ καθ' ὥρων καὶ δι' ἔργων καὶ διὰ λόγων καὶ ἐννοιῶν πονηρῶν παραπικραίνομεν αὐτόν, τὸν δὲ ἐχθρὸν ἡμῶν διάβολον τὸν πολεμοῦντα ἡμᾶς ἀγαπῶμεν καὶ ἐπισπώμεθα. Ταῦτα εἰς ποίαν ἡμᾶς ταπείνωσιν καὶ συντριβὴν καὶ κατάνυξιν καὶ δάκρυα οὐκ ἂν ἄξῃ λογιζομένους; Πρὸς τούτοις ἐννοοῦ τὰς ἀρετὰς καὶ ὅσον τούτου ἀπολιπώμεθα· οἷον τὴν τελείαν ταπείνωσιν, τὴν ὑπακοήν, τὴν ἀπάθειαν, τὴν ἁγνείαν, τὴν ἀγάπην, τὴν ὑπερέχουσαν πάντα νοῦν εἰρήνην, τὴν ἀψευδῆ γνῶσιν, τὴν σοφίαν, τὴν διὰ τῆς εὐχῆς πρὸς Θεὸν ἕνωσιν, τὴν ἐν πάσαις ταῖς ἀρεταῖς δικαιοσύνην καὶ συμμετρίαν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

διὰ τούτων γὰρ πᾶσα ταπείνωσις προσγίνεταί σοι, καὶ διὰ τῆς ταπεινώσεως ἐνοικήσῃ ὁ Θεὸς ἐν σοὶ καὶ ἐμπεριπατήσῃ κατὰ τὴν αὐτοῦ ὑπόσχεσιν· λέγε τοῖς ἐμπαθέσι λογισμοῖς «ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν» καὶ «μὴ ποιῆτε τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ οἶκον ἐμπορίου»· ἐπίστησον καθηλούμενόν σου τὸν λογισμόν, τοῦ λογισμοῦ δὲ διδάσκαλον τὸν Χριστόν· καθαρισθεὶς γὰρ ἀπὸ τῶν παθῶν ὁ νοῦς, ἑτέρου διδασκάλου οὐ χρήζει, καὶ λέγε τῇ ψυχῇ σου καὶ τῷ σώματι καθ' ἑκάστην, πῶς παρῆλθες τὴν ἡμέραν, πῶς τὴν νύκτα; καὶ ἐφ' οἷς μὲν κατώρθωσας, λέγε μετὰ ταπεινοφροσύνης εὐχαριστῶν, ἐφ' οἷς δὲ ὡς ἄνθρωπος ἐσφάλης, ἀπαίτησαι αὐτῷ εὐθύνας πνευματικάς, ὥσπερ οἱ δικασταὶ τοὺς ἐν κόσμῳ σωματικῶς μαστίζοντες· εἰ καὶ πολλάκις ἐνοχλήσει λογισμὸς οὐ καλός, πρὸς ὃν θαρρεῖς καὶ πιστεύεις ὠφεληθῆναι, μὴ κρύψῃς τοῦτον, ἀλλ' ἐκκάλυψον τὸν ἐμφωλεύοντα καὶ θριάμβευσον, μήπως πλήξει καὶ δι' ἔργου θανατώσει· «οὐαί, γὰρ φησί, τῷ ἑνὶ ὅτι ἐὰν πέσῃ οὐκ ἔστιν ὁ ἐγείρων αὐτόν» καὶ «οἷς μὴ ὑπάρχει κυβέρνησις, πίπτουσιν ὥσπερ φύλλα, σωτηρία δὲ ἐν πολλῇ βουλῇ».

Θ'. Ταῦτα μὲν οὕτως ἐν ταῖς τρισὶ τῆς ἡσυχίας ἡμέραις καθ' ἑαυτὸν πολυπραγμόνει καὶ στρέφε καὶ μελέτα, ἵνα μὴ ἄχρηστα ἄλλα καὶ ἀνωφελῆ νοήματα, προσεμβαλὼν ὁ ἀντικείμενος σκοτίσῃ τὸ ἐν σοὶ φῶς καὶ ὡς ἐν σκοτομήνῃ κατατοξεύσῃ σου τὸ εὐθὲς τῆς ψυχῆς· ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς τέσσαρσι τῆς ἑβδομάδος ἡμέραις τοῖς ἐρχομένοις πρὸς σὲ καὶ θέλουσιν ἀποκαλύπτειν τοὺς λογισμοὺς αὐτῶν, λάλει τὰ πρὸς σωτηρίαν, ἵνα μετὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς κακίας, μὴ πάλιν πέσωσι τοῖς αὐτοῖς ἁμαρτήμασιν· εἰ δὲ καὶ συμβῇ πάλιν αὐτοῖς ὡς ἀνθρώποις σφαλῆναι, δίδασκε τρέχειν αὐτοὺς ταχὺ πρὸς τὴν ἐξαγόρευσιν καὶ τὴν μετάνοιαν· καὶ τοῦτο δὲ παράγγελλε, ἵνα τὰς διδομένας αὐτοῖς παρὰ σοῦ φυλάττωσιν ἐντολάς, ἵνα τῶν συνάξεων καὶ τῶν ἐθίμων ψαλμωδιῶν μὴ ἀπολιμπάνωνται, κἂν τε ἔξωθεν ἵστανται τῆς ἐκκλησίας, κἂν τε ἔσωθεν, ἵνα τῆς ἐλεημοσύνης τῆς πρὸς τοὺς πένητας καὶ τῆς εἰς ἀλλήλους ἀγάπης μὴ ἐπιλανθάνωνται, ἵνα συγχωρῶσιν ἀλλήλοις τοὺς γενομένους ἐν τῷ μέσῳ παραπικρασμούς. Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ὁδὸς πρὸς συγχώρησιν ἁμαρτιῶν εὔκολος, «ἐν ᾧ γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν» καὶ «ἄφετε καὶ ἀφεθήσεται» καὶ «ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν»· οὐδὲν γὰρ ταύτης τῆς μεθόδου πρὸς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ἐλαφρότερον· οὐ χρεία νηστείας, οὐ κόπου τινός, ἀλλ' ἄφες μόνον καὶ ἀφεθήσεταί σοι φησίν· ἐπιμελεῖσθαι δὲ τούτους νουθέτει, καὶ τῆς κατὰ δύναμιν ἐγκρατείας καὶ διὰ τὰς φυσικὰς καὶ διὰ τὰς ἐπικτήτους κινήσεις τοῦ σώματος. Ἐάν τινας καλογέρους ἐξηγόρευσαν, τούτους εἰς τὴν σὴν ὑποταγὴν μὴ προσδέχου, πάτερ, διὰ τοὺς φθόνους καὶ τὰ σκάνδαλα, δίδασκε δὲ μᾶλλον ὑπακούειν τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ ταῖς ἐκείνων διδασκαλίαις στοιχεῖν· εἰ δέ τι ἔχουσιν ἐρώτημα ἀπορούμενον ἐκείνοις καὶ φωτίσει σε ὁ Χριστός, μετάδος αὐτοῖς ἀφθόνως τῆς λύσεως τοῦ ἐρωτήματος.

Ι'. Γυναῖκας δὲ προσδέχεσθαι καὶ ταύταις προσομιλεῖν ἐξαγορευούσαις ἢ διδασκομέναις, παντελῶς ἀνάρμοστον καὶ ἀσύμφορον καὶ μάλιστα τοῖς νέοις τῶν μοναχῶν· οὔτε γὰρ ἀπαθῶς τοὺς λόγους τῶν γυναικῶν ἀκούσωνται οὔτε τῆς φωνῆς αὐτῶν τὴν ἀκοήν, ἢ τῆς ὄψεως τὴν ὅρασιν ἀβλαβῶς παρελεύσονται. Πρέπον οὖν ἐστὶν ἀποτρέπεσθαι ταύτας εἰ δυνατὸν παντελῶς καὶ πρὸς μοναζούσας ἐναρέτους

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

εἴπερ εἰσὶν αὐτόθι ταύτας παραπέμπειν καὶ δι' ἐκείνων ἀκούειν σε ἅπερ ἐκεῖναι θεραπεῦσαι ἀδυνατοῦσιν· εἰδέποτε ἀνάγκη τις κατεπείγει τοῦ ἰδεῖν σε γυναῖκας, μὴ πυκνῶς ταύτας ἀλλὰ δι' ἡμερῶν προσδέχου πολλῶν, μὴ πρόσωπον αὐτῶν ὁρῶν, μήτε μὴν παρ' αὐτῶν ὁρώμενος, καὶ ὀλίγα πρὸς αὐτὰς εἰπὼν καὶ ὀλιγώτερον παρ' αὐτῶν ἀκούσας, ἀπόπεμπε ταύτας ἐν τάχει ἀπὸ τῆς κέλλης σου, ἵνα μὴ καὶ τοῖς μετὰ σοῦ οὖσι βλάβης παραίτιοι γένωνται· εἰδέ τινα βλάβην μικρὰν εἴτε ἐν σοὶ εἴτε ἐν τοῖς οὖσι μετὰ σοῦ φύεσθαι νοήσεις ἐκ τῶν τοιούτων προσώπων, παντελῶς αὐτὰς ἀπόστησον ἀπὸ τῆς πρὸς σὲ φερούσης ὁδοῦ· τὰς δὲ ὑπὸ δαιμόνων ὀχλουμένας ἢ κατὰ ἀλήθειαν ἢ κατὰ προσποίησιν, δι' ὅλου ἐκτρέπου καὶ ἀποδίωκε καὶ μὴ συγχώρει πλησιάζειν ἐν τῷ κελλίῳ σου· πολλοὶ γὰρ δι' αὐτῶν, οὓς καὶ ἡμεῖς εἴδομεν, κατεβλήθησαν καὶ ἀπώλοντο, ὄνειρά τε καὶ φαντασίας καὶ προφητείας καὶ προαγορεύσεις καὶ τὰ τοιαῦτα τελείως παραιτοῦ· πολλῆς γὰρ ταῦτα καὶ πλάνης καὶ καταγνώσεως αἴτια τοῖς πειθομένοις αὐτοῖς γέγονε μοναχοῖς· καὶ ἐκ τῶν τοιούτων προαγορεύσεων μυρίαι ταραχαὶ καὶ ἀκαταστασίαι καὶ πολλοὶ πόλεμοι καὶ σφαγαὶ προέβησαν· φυλάττου οὖν ἐκ τῶν τοιούτων διὰ τὸν Κύριον ὅση σοι δύναμις καὶ καθέζου ἐν τῷ κελλίῳ σου ὥσπερ εἴρηται ἐν τῷ κρυπτῷ καταμόνας.

ΙΑ'. Τὸ σύμβολον τῆς ἀρετῆς ὡς τοῦ Χριστοῦ κατεργαζόμενος μελέτα. Τὰ διδόμενα παρά τινων φιλοχρίστων, εἰ μὲν μὴ ἔχῃς διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, λάβε μὴ πλέον τῆς ἀναγκαίας σου χρείας καὶ τῶν σὺν σοί· ἂν δὲ ἔχῃς, μὴ λάβῃς εἰ δυνατόν, ἀλλ' ἔσο τῆς ἀρετῆς ἐργάτης ἄμισθος, εἰ δὲ λάβῃς, μὴ οἰκοδομὰς καὶ καλλωπίσματα,

ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΥ

Γ'.

—Ὥσπερ τὸ σῶμα ἔχει κόσμον τὰ πράγματα, οὕτω καὶ ὁ νοῦς ἔχει κόσμον τὰ νοήματα. Καὶ ὥσπερ τὸ σῶμα πορνεύει μετὰ τοῦ σώματος τῆς γυναικός, οὕτω καὶ ὁ νοῦς πορνεύει μετὰ τοῦ νοήματος τῆς γυναικὸς καὶ διὰ τῆς φαντασίας τοῦ ἰδίου σώματος· τὴν γὰρ μορφὴν τοῦ ἰδίου σώματος βλέπει μιγνυμένην μετὰ τῆς μορφῆς τῆς γυναικὸς κατὰ διάνοιαν. Καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἁμαρτημάτων ὁμοίως, ἅπερ γὰρ πράττει τὸ σῶμα κατ' ἐνέργειαν εἰς τὸν κόσμον τῶν νοημάτων.

—Ὥσπερ τὰς ἡμέρας διαδέχονται αἱ νύκτες καὶ τὰ θέρη οἱ χειμῶνες, οὕτω κενοδοξίαν καὶ ἡδονήν, λύπαι καὶ ὀδύναι,

μὴ εἰς ἐπικτήσεις γῆς ἢ τινων ἄλλων φθαρτῶν ταῦτα παρανάλισκε, μὴ εἰς φίλους καὶ συγγενεῖς, μηδὲ μὴ λειπομένους, μηδὲ εἰς τραπέζας μακρὰς καὶ πολυτελεῖς, ἵνα μὴ σκανδάλων γίνῃ παραίτιος καὶ διαβολῆς τοῖς ἀδιακρίτως τὰ πράγματα κρίνουσιν, ὡς οἰκοδομῶν πάλιν ἃ κατέλυσας, ἀλλὰ τὸ δέον καὶ αὐτάρκες μόνον παρακρατῶν, τὸ περιττεῦον ἅπαν χήραις δίδου καὶ ὀρφανοῖς καὶ πτωχοῖς. Εὔχου ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου παντός, ὑπὲρ τῆς τῶν χριστιανῶν σωτηρίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων. Εὔχου διὰ τὸν Κύριον ὑπὲρ τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος ὅτι μηδὲν ἔχων τίποτε ἀρετῆς λείψανον, ἀλλὰ βρύων ἕλκεσι καὶ τοῖς πάθεσι, γράφω καὶ διδάσκω τοὺς χάριτι Θεοῦ πάσης ἀρετῆς καὶ γνώσεως πεπληρωμένους. Συγχώρησον δή μοι διὰ τὸν Κύριον καὶ ἐν τούτῳ, εἰς ἃ πολλάκις ἐξ ἀφροσύνης καὶ ἀγνοίας καὶ οὐ δεόντως, ἔγραψα. Σὲ δὲ Κύριος ὁ Θεὸς σκεπάσαι ἀπὸ πάσης ὁρατῆς καὶ ἀοράτου κακώσεως, καὶ ἐνισχύσοι εἰς τὸ θέλημα αὐτοῦ. Ἀμήν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

εἴτε ἐν τῷ παρόντι εἴτε ἐν τῷ μέλλοντι.

—Οὐκ ἔστι φρῖξαι καὶ ἐκπλαγῆναι καὶ ἐκστῆναι τῇ διανοίᾳ; ὅτι ὁ μὲν Θεὸς καὶ Πατὴρ κρίνει οὐδένα, πᾶσαν δὲ τὴν κρίσιν δέδωκε τῷ Υἱῷ, ὁ δὲ Υἱὸς κράζει, μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε, ὁ δὲ Ἀπόστολος ὁμοίως μὴ πρὸ καιροῦ κρίνετε ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, καὶ ἐν ᾧ κρίματι κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις. Οἱ δὲ ἄνθρωπος ἀφέντες τὸ κλαίειν τὰς ἁμαρτίας των, ἦραν τὴν κρίσιν ἀπὸ τοῦ Υἱοῦ, καὶ αὐτοὶ ὡς ἀναμάρτητοι κρίνουσι καὶ καταδικάζουσιν ἀλλήλους.

—Ὁ νοῦς ἐὰν μὲν νεύσῃ πρὸς Θεόν, ἔχει δοῦλον τὸ σῶμα καὶ πλέον οὐδὲν αὐτῷ παρέχει τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων. Ἐὰν δὲ νεύσῃ πρὸς τὴν σάρκα, δουλοῦται τοῖς πάθεσι, πρόνοιαν αὐτῆς ἀεὶ εἰς ἐπιθυμίας ποιούμενος.

—Ὁ μὲν φιλήδονος ἀγαπᾷ ἀργύριον ἵνα δι' αὐτοῦ τρυφήσῃ, ὁ δὲ κενόδοξος ἵνα δι' αὐτοῦ δοξασθῇ, ὁ δὲ ἄπιστος ἵνα κρύψῃ καὶ φυλάξῃ, λιμὸν φοβούμενος καὶ γῆρας καὶ νόσον ἢ ξενιτείαν, καὶ ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἐλπίζει ἢ ἐπὶ τῷ Θεῷ, τῷ πάσης κτίσεως δημιουργῷ καὶ προνοητῇ ἕως τῶν ἐσχάτων καὶ σμικροτάτων ζώων.

—Ὁ νοῦς ἡμῶν μέσον ἐστὶ δύο τινῶν, ἑκάστου τὰ ἴδια ἐνεργοῦντος, τοῦ μὲν ἀρετὴν τοῦ δὲ κακίαν· τοὐτέστιν Ἀγγέλου καὶ δαίμονος, ἐξουσίαν δὲ ἔχει ὁ νοῦς καὶ δύναμιν, ᾧ θέλει εἴτε ἕπεσθαι εἴτε ἀντιστῆναι.

—Εἰσί τινα φύσει καλὰ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων γινόμενα, ἀλλ' οὐ καλὰ πάλιν διά τινα αἰτίαν, οἷον νηστεία καὶ ἀγρυπνία, προσευχὴ καὶ ψαλμῳδία, ἐλεημοσύνη καὶ φιλοξενία, φύσει καλὰ ἔργα εἰσίν, ἀλλ' ὅταν διὰ κενοδοξίαν γίνονται, οὐκ ἔστι καλά.

—Μὴ ρυπώσῃς τὸν νοῦν σου λογισμοῖς ἀνεχόμενος ἐπιθυμίας καὶ θυμοῦ, ἵνα μὴ τῆς καθαρᾶς προσευχῆς ἐκπεσών, τῷ τῆς ἀκηδίας περιπέσῃς πάθει. Ρυπαίνουσι τὸν νοῦν ἡμῶν τὰ ἐμπαθῆ ἐνθυμήματα, ἅπερ ἐξέρχονται τὰ μὲν ἐκ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ, τὰ δὲ ἐκ τοῦ θυμικοῦ, ὀργή, μῖσος κατὰ τοῦ πλησίον, μνησικακία καὶ ὅσα τοιαῦτα. Αἱ τοιαῦται οὖν ἐνθυμίσεις τὸν νοῦν ρυπαρὸν δεικνύουσαι οὐκ ἐῶσιν αὐτὸν καθαρῶς προσεύχεσθαι. Δεῖ γὰρ τὸν εὐχόμενον μηδὲν ἕτερον ἐνθυμεῖσθαι ἐν τῷ καιρῷ τῆς προσευχῆς εἰμὴ μόνον τὸν Θεὸν καὶ τὰ περὶ αὐτοῦ μεγαλεῖα. Ὥσπερ τὸ σῶμα ἀποθνῄσκον, πάντων χωρίζεται τῶν τοῦ κόσμου πραγμάτων, οὕτω καὶ ὁ νοῦς ἐν τῷ προσεύχεσθαι ἀποθνῄσκων, πάντων χωρίζεται τῶν τοῦ κόσμου νοημάτων. Ἐὰν γὰρ μὴ τὸν τοιοῦτον θάνατον ἀποθάνῃ, μετὰ τοῦ Θεοῦ εὑρεθῆναι καὶ ζῆσαι οὐ δύναται.

—Εἰ θέλῃς εὑρεῖν ὁδὸν τὴν ἀπάγουσαν εἰς τὴν αἰώνιον ζωήν, ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ζήτησον αὐτὴν κἀκεῖ εὑρήσεις αὐτήν, ἥτις φθέγγεται, ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ θύρα, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀλήθεια. Πλὴν σφόδρα ἐμπόνως ζήτησον, διότι ὀλίγοι οἱ εὑρίσκοντες αὐτὴν καὶ μήπως τῶν ὀλίγων ἀπολειφθεὶς μετὰ τῶν πολλῶν εὑρεθῇς.

—Δι' ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας ἡ γνῶσις αὐξάνεται τοῦ Θεοῦ ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, ζητεῖ τὰ περὶ τοῦ Θεοῦ μανθάνειν, ἀεὶ καθαιρομένου τοῦ νοὸς αὐτοῦ διὰ τῆς ἐγκρατείας καὶ ὀξυτέρου γινομένου πρὸς κατανόησιν τῶν θείων ἰδιωμάτων. Ὁδὸς ἐπὶ τὴν γνῶσιν ἐστὶ καὶ ἀπάθεια καὶ ταπείνωσις, ὧν χωρὶς, οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον. Ἐπειδὴ ἡ γνῶσις φυσιοῖ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ, σύζευξον τῇ γνώσει τὴν ἀγάπην καὶ ἔσῃ ἄτυφος καὶ πνευματικὸς οἰκονόμος, καὶ σὲ αὐτὸν οἰκοδομεῖς καὶ πάντας τοὺς ἐγγίζοντάς σοι.

—Τίς σὲ ἐφώτισεν εἰς τὴν πίστιν τῆς ἁγίας καὶ προσκυνητῆς καὶ Ὁμοουσίου Τριάδος; ἢ τίς σὲ ἐδίδαξε τοὺς περὶ Ἀσωμάτων λόγους, ἢ τοὺς περὶ ἀναστάσεως

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΣΙΟΝ ΝΕΚΤΑΡΙΟΝ

(Πενταπόλεως - Αἰγίνης)

«Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος» (Δαβίδ).

Φιλάνθρωπε Σωτὴρ τοῦ κόσμου
γλυκύτατέ μοι Ἰησοῦ,
γενοῦ μοι φῶς καὶ ὁδηγός μου
αἰτοῦμαι χάριν παρὰ σοῦ.

Νὰ πλέξω στέφος ἐγκωμίων
τὸν ἱερόν σου λειτουργόν,
σεπτὸν Νεκτάριον καὶ θεῖον
νεοφανῆ θαυματουργόν.
Λαμπρὸν ἀστέρι ἐν Αἰγίνῃ
προβάλλει νέον φωτεινόν,
τὴν Ἐκκλησίαν μας λαμπρύνει
καὶ τῆς Ἑλλάδος οὐρανόν.

+

Ποιμὴν τῶν λογικῶν προβάτων
ἐνάρετος καὶ ταπεινός,
συνόμιλος τῶν ἀσωμάτων
ὅλος γλυκὺς καὶ φωτεινός.
Φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων
τοῖς πᾶσι συμπαθητικός,
ὀλιγαρκής, ἁπλοῦς, ἀκτήμων,
φίλεργος καὶ διδακτικός.
Καὶ μετὰ θάνατον δοξάζει
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς Χριστός,
τὸ σκῆνος του εὐωδιάζει
ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός!

+

Ἁγνὸν τοῦ Παραδείσου ἄνθος
ὑπερφυῶς θαυματουργεῖ,
καὶ ἰατρεύει κάθε πάθος
κάθε ἀνίατον πληγή.
Νέκταρ κερνᾷ τῆς εὐφροσύνης
τῆς οὐρανίου εὐωδιᾶς,
εἰκὼν τῆς θείας καλωσύνης
ἄγγελος τῆς παρηγοριᾶς.
Μὲ τὴν Παρθένον θεραπεύει
πόνους, παθήματα δεινά,
ἐπισκοπεῖ καὶ προστατεύει
χήρας, πτωχοὺς καὶ ὀρφανά.

+

Ὡς ἥλιος ὀρθοδοξίας
λαμπρύνει γῆ καὶ οὐρανούς,
ἐπὶ τῆς πίστεως τῆς θείας
στηρίζει τοὺς Χριστιανούς.
Πάτερ Νεκτάριε τὸ χαίρειν
χαῖρε! ἐκφράζω ταπεινῶς,
καὶ πρὸ τοῦ σκήνους σου προσπίπτω
μὲ δάκρυα γονυκλινῶς.

καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἢ περὶ τῆς δόξης τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς φοβερᾶς κρίσεως; Οὐχὶ ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ ἡ ἐνοικοῦσα ἐν σοί; ἥτις ἐστὶν ὁ ἀρραβὼν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τί μεῖζον ταύτης τῆς χάριτος; ἢ τί κρεῖττον ταύτης τῆς σοφίας καὶ γνώσεως; ἢ τί τούτων τῶν ἐπαγγελιῶν ὑψηλότερον; Εἰ δὲ ἐσμὲν ἀργοὶ καὶ ἀμελεῖς καὶ μὴ καθαίρομεν ἑαυτοὺς τῶν μολυσμάτων καὶ τῶν τὸν νοῦν ἡμῶν ἐκτυφλούντων παθῶν, ὥστε δυνηθῆναι τρανώτερον τοῦ ἡλίου τοὺς περὶ τούτων λόγους ὁρᾶν ἑαυτοὺς αἰτησώμεθα καὶ μὴ τὴν τῆς χάριτος ἐνοίκησιν ἀρνησώμεθα.

— Ὁ ἐπαγγειλάμενός σοι Θεὸς τὰ αἰώνια ἀγαθὰ καὶ τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν τῇ καρδίᾳ σου δεδωκώς, ἐνετείλατό σοι ἐπικαλεῖσθαί σου αὐτοῦ ἐν τῷ βίῳ, ἵνα ὁ ἔσω ἄνθρωπος τῶν παθῶν ἐλευθερωθείς, ἄρξηται ἀπ' ἐντεῦθεν τῆς τῶν ἀγαθῶν ἀπολαύσεως.

— Τῶν θείων καὶ ὑψηλῶν καταξιωθείς θεωρημάτων, σφόδρα ἐπιμελοῦ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας, ἵνα τὸ παθητικὸν ἀτάραχον διαφυλάττων, ἀνέκλειπον ἕξῃς τὸ τῆς ψυχῆς σος φέγγος. Τὸ θυμικὸν τῆς ψυχῆς ἀγάπῃ χαλίνωσον καὶ τὸ ἐπιθυμητικὸν αὐτῆς ἐγκρατείᾳ μάρανον, καὶ τὸ λογιστικὸν αὐτῆς προσευχῇ πτέρωσον.

Ἐκ τοῦ κώδικος Η16 αἰῶνος ΙΖ΄ (1602) τῆς Λαυριωτικῆς Βιβλιοθήκης

Γ. Π. Λ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ

Μακάριος ὁ τὴν ἀρετὴν ὑψηλός, τὸ δὲ φρόνημα ταπεινός, μετ' ἀγγέλων γὰρ συναριθμήσεται.

Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μαρτιανοῦ

Μνημόνευε πάντοτε δι' οὗ ἐξῆλθες ἐκ τοῦ κόσμου, καὶ ἀγωνίζου ὅσοι σοι δύναμις.

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ

Ὕπνος περιττὸς συμμιγεὶς τῇ ἀκρασίᾳ, τὴν δακρυώδη χαρμολύπην ὀξέως περεισκεδαννύει, ὡς καπνὸς μελίσσας.

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀχιλλείου Ἐπισκόπου Λαρίσης

Εἰ θέλεις σωθῆναι, μίσησον τὴν κοιλίαν σου, καὶ τὰς ὕλας τοῦ κόσμου, καὶ τὰς τιμὰς τῶν ἀνθρώπων, καὶ σώζοι.

Τοῦ ἁγίου Πέτρου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας

Ἡ πενία, καὶ ἡ θλῖψις, καὶ ἡ ἀτιμία αὐταί εἰσιν οἱ στέφανοι τοῦ Μοναχοῦ. Μακάριος ὁ ἔχων ὑπακοὴν ἀγαθήν, μιμητὴς γάρ ἐστι τοῦ ἀγαθοῦ Δεσπότου κατὰ ἀλήθειαν. Ἡ γαστριμαργία, μήτηρ ἐστὶ τῆς πορνείας, καὶ ὁ κρατῶν γαστρὸς, κρατεῖν δύναται καὶ γλώσσης.

Τοῦ ἁγίου Συλβέστρου Πάπα Ρώμης

Ἀδελφοί· τὰ ὅπλα τοῦ Μοναχοῦ, ἡ μελέτη ἐστίν, ἡ διάκρισις, ἡ ταπεινοφροσύνη, καὶ ἡ κατὰ Θεὸν ὑπακοή.

Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου

Ἀρχὴ καταστροφῆς Μοναχοῦ, γέλως καὶ παρρησία, ὅταν ἐν ταύταις ἴδῃς σεαυτὸν μοναχέ, γίνωσκε σαὐτὸν εἰς βάθη κακῶν καταντήσαντα· μὴ παύσῃ δεόμενος τοῦ Θεοῦ, ὅπως ῥύσηται τοῦ θανάτου τούτου. Ὁ γὰρ γέλως καὶ ἡ παρρησία, ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον περιπίπτειν εἰς πάθη αἰσχρά, οὐ μόνον νεωτέρους, ἀλλὰ καὶ γέροντας. Ὁ γέλως λυπεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ οὐκ ὠφελεῖ τὴν ψυχήν, σῶμα δὲ διαφθείρει, καὶ ἀρετὰς ἐκδιώκει.

Τοῦ ἁγίου Μαξίμου

Πάντες οἱ λόγοι Κυρίου, τὰ τέσσαρα ταῦτα περιέχουσι· τὰς ἐντολὰς· τὰ δόγματα· τὰς ἀπειλὰς καὶ τὰς ἐπαγγελίας. Καὶ πᾶσαν σκληραγωγίαν διὰ ταῦτα ὑπομένομεν· οἷον νηστείαν· ἀγρυπνίαν· κόπους· μόχθους· ἐν διακονίαις· ὕβρεις· ἀτιμίας· στρεβλώσεις· θανάτους καὶ τὰ ὅμοια. Διὰ γὰρ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου, ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς. Ὁ τὸν Θεὸν πεινῶν καὶ διψῶν, μεθύσει αὐτὸν ὁ Θεὸς τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ, διὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ φι-

---

Μὲ τῶν ἁγίων τὰς χορείας
ἱκέτευε τὸν Ἰησοῦν,
δεινά, πολέμους καὶ πικρίας
καταστροφαὶ νὰ μὴ μᾶς βροῦν.
Λαμπρὸ ἀστέρι τῆς Αἰγίνης
ὀρθοδοξίας θησαυρός,
τὰ σέβη μας ἐκ Μυτιλήνης
προσφέρομεν περιχαρῶς!

Εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τιμὴν τοῦ ἁγίου Νεκταρίου τοῦ θαυματουργοῦ.

Ὁ Ἱερεὺς Οἰκονόμος
Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

λανθρωπίας.

Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν ἀββᾶ Στεφάνου αἱ δώδεκα ἐντολαὶ

Μὴ κτήσῃς φιλίαν μετὰ γυναικός, ἵνα μὴ κατακαῇς εἰς τὸ πῦρ αὐτῆς. Μὴ ἔχε φιλίαν μετὰ μικροῦ παιδίου, ἵνα μὴ ἐμπέσῃς εἰς τὴν παγίδα τοῦ διαβόλου. Μὴ ἔχε φιλίαν μετὰ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ τόπου, ἀλλ' ἄκουε τῶν λόγων αὐτῶν· καὶ μὴ ποιῇς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Μὴ ἀγαπήσῃς ἀπελθεῖν εἰς πόλιν, ἵνα μὴ ἴδῃς πονηρά. Μὴ πίῃς οἶνον, ἵνα μὴ ποιήσῃς τὴν καρδίαν σου μαινομένην τῇ ἡδονῇ. Μὴ φάγῃς δεύτερον τὴν ἡμέραν, ἵνα μὴ παχυνθῇ τὸ σῶμα, καὶ πληθυνθῶσι τὰ πάθη. Μὴ κλείσῃς θύραν ἐπὶ ξένῳ ἵνα μὴ ὁ Κύριος κλείσῃ τὴν ἑαυτοῦ θύραν ἐπὶ σοί. Ἐπισκέπτου ἀσθενοῦντας, ἵνα ὁ Κύριος ἀντεπισκέψεταί σοι. Μὴ πολλὰ κοιμηθῇς, ἀλλ' αἴτησαι παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀδιαλείπτως, ἵνα φύγῃς ὥσπερ ὄρνεον ἐκ παγίδος. Ἐπίμενε ἐν τῷ Οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, λέγει γάρ· τὸν δοξάσαντά με, δοξάσω· ταῦτα ποιῶν σώσεις σεαυτὸν καὶ τοὺς μετὰ σοῦ. Διάθρεψον τὸ σῶμα σου ἐν ἁγιασμῷ· ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσῃς, ταχὺ λάβῃς καὶ καθάρῃς τὴν ψυχήν σου. Μὴ κτήσῃς σεαυτῷ ὑπὲρ τὴν χρείαν, ἀλλὰ ζῆσον ἐν βίῳ μετρίῳ, ἵνα ἔχῃς δοῦναι τοῖς χρείαν ἔχουσι· καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρήσῃς, ἀντιμετρηθήσεταί σοι. Ταῦτα ἐὰν ποιῆτε, ζήσεσθε ἐν εἰρήνῃ.

Τοῦ αὐτοῦ. Ἐρώτησις.

Ἐάν τις νιπτόμενος τὸ στόμα, καταπίῃ ὕδωρ μὴ θέλων· ὀφείλει κοινωνεῖν ἢ οὔ;

Ἀπόκρισις

Ναί, ἐπεὶ εὑρὼν ὁ σατανᾶς ἀφορμὴν τοῦ κωλύειν αὐτὸν τῆς κοινωνίας, ποιεῖ αὐτῷ συχνῶς τὸ αὐτό· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ οἱ Πατέρες, οὐδὲ τὸν ἐνυπνιασθέντα ἀποκόπτουσι τῆς Κοινωνίας. Ὅμως προσερχόμενοι τοῖς θείοις Μυστηρίοις, ἐν φόβῳ προσέλθωμεν· ὡς ἡ αἱμορροοῦσα προσῆλθε τῷ Χριστῷ.

Ἐρώτησις

Ὡς ὑπολαμβάνω οἱ ἐν μέσῳ κόσμου οἰκοῦντες, οὐ κατακρίνονται ἐκ τούτου, εἴ γε τὰ λοιπὰ φυλάξουσιν;

Ἀπόκρισις

Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἀγάθων· ὀφείλει ὁ Μοναχὸς ὅταν ἐστὶ μετὰ ἀδελφῶν· πάντοτε κάτω προσέχειν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ μὴ προσέχειν εἰς πρόσωπον ἀνθρώπου ὅλως, μάλιστα νεωτέρου. Ὅτε δὲ ἐστὶ πάλιν κατὰ μόνας, ἵνα προσέχῃ ἄνω πάντοτε νοητῶς. Πολλὰ γὰρ θλίβονται καὶ φοβοῦνται οἱ δαίμονες, ὅταν προσέχωμεν ἄνω πρὸς Κύριον.

Εἶπεν ὁ ἅγιος Χρυσόστομος

Καθεζομένου σου εἰς ἀνάγνωσιν λογίων Θεοῦ, ἐπικάλεσαι τὸν Θεόν, ἵνα διανοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας σου· εἰς τὸ μὴ μόνον ἀναγινώσκειν τὰ γράμματα, ἀλλὰ ἐννοεῖν καὶ ποιεῖν· ἵνα μὴ εἰς κρῖμα ἑαυτῷ τοὺς βίους τῶν ἁγίων ἀνδρῶν, διερξερχόμεθα.

Ἐκ τῶν Ἀσκητικῶν τοῦ Μ. Βασιλείου

Μὴ ἴσθι ὡς λέων ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ φαντασιοσκοπῶν ἐν τοῖς οἰκέταις σου. Μὴ ἔστω ἡ χεὶρ σου ἐκτεταμένη εἰς τὸ λαβεῖν, ἐν δὲ τὸ ἀποδιδόναι συνεσταλμένη. Οἱ εἰρηνεύοντές σοι, ἔστωσαν πολλοί, οἱ δὲ συμβουλεύοντες εἰς ἀπὸ χιλίοις. Μὴ ποίει κακά, καὶ οὐ μὴ σὲ καταλάβῃ κακόν. Ἀπόστηθι ἀπὸ ἀδίκου, καὶ ἐκκλινεῖ ἀπὸ σοῦ. Μὴ κακώσῃς οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν ἀληθείᾳ, μηδὲ μίσθιον διδόντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Οἰκέτην ἀγαθόν, ἀγαπάτω ἡ ψυχή σου, καὶ μὴ στερήσῃς αὐτὸν ἐλευθερίας. Μετὰ πενθούντων, πένθησον καὶ μὴ ὄκνει ἐπισκέψασθαι ἀρρώστους. Ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθήσει, ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις σου. Μιμνήσου τὰ ἔσχατά σου, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα οὐχ ἁμαρτάνεις. Μετὰ μωροῦ μὴ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ

Ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τὸ προσκύνημα τοῦ ἁγίου Τάφου ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ διελθόντες ἐκ Κων)πόλεως, μὲ ὅλην τὴν ὁμάδα τῶν ἐκ Βόλου προσκυνητῶν, εὑρέθημεν τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ 6 Μαΐου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἐτοποθετήθημεν εἰς ὡραῖον ξενοδοχεῖον.

Τὴν ἑπομένην ἡμέραν, Δευτέραν τοῦ Θωμᾶ, 7 Μαΐου, ἠγέρθημεν κανονικῶς. Τὴν 10ην π.μ. ἐπεσκέφθημεν τὸν Παναγιώτατον Πατριάρχην κ.κ. Ἀθηναγόραν, ὁμαδικῶς, κατόπιν εἰδοποιήσεως, ὅστις μᾶς ἐδέχθη μὲ χαρὰν εἰς τὸν πατριαρχικὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Ἀφοῦ μᾶς ὡμίλησε καταλλήλως, ἐψάλαμεν ὅλοι μαζὶ τό, Χριστὸς ἀνέστη, τρίς, μᾶς εὐλόγησε καὶ μᾶς ἔδωκεν ἀπὸ ἕνα τοῦλι μὲ 3 αὐγά, εἰς δὲ τὴν αὐλὴν ἐβγάλαμε διαφόρους φωτογραφίας.

Κατὰ τὴν ὥραν ποὺ ὁ Πατριάρχης ἔδιδε τὰ αὐγὰ εἰς τοὺς χριστιανοὺς τῶν ὁμάδων, ἐγὼ καὶ ὁ κ. Ἀργυρόπουλος, ὁ ἱεροψάλτης τῆς ὁμάδος μας, ἐψάλαμεν τὸ Δόξα καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» καὶ τὸ Χριστὸς ἀνέστη καὶ ηὐχαριστήθη.

Ἐδῶ τοῦ ἀνεφέραμεν διὰ τὴν Θεολογικὴν Σχολήν, καὶ μᾶς εἶπεν ἂν θέλωμεν νὰ ὑπάγωμεν, νὰ μᾶς δώσῃ ἄνθρωπον νὰ μᾶς συνοδεύσῃ καὶ νὰ τηλεγραφήσῃ εἰς τὴν Σχολὴν νὰ ἑτοιμάσουν φαγητὸν διὰ τὴν μεσημβρίαν, δι' ὅσα ἄτομα θὰ εἴμεθα· ἐδέχθημεν λοιπὸν νὰ πᾶμε αὔριον τὴν πρωΐαν. Τὸν Ἀρχιμ. π. Δοσίθεον Ἀνδριανόπουλον, τοὺς δύο κληρικούς μας καὶ ἐμέ, μᾶς ἐκάλεσεν εἰς τὴν πατριαρχικὴν τράπεζαν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἠθέλαμεν νὰ ἴδωμεν ὡρισμένα μέρη, δὲν ἠθελήσαμεν.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μας ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον, προετιθέμεθα νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ἀλλ' εἶχε παρέλθει ἡ ὥρα καὶ ἔκλεισεν ἡ πόρτα διὰ τὴν αὔριον. Ἔτσι λοιπὸν ἐπήγαμεν εἰς τὸ ἑστιατόριον, ἐφάγομεν καὶ ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Τὴν 3ην μ.μ. συνεφωνήσαμεν 4 κοῦρσες ἀντὶ 100 λιρῶν τουρκ. νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Μονὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τοῦ Μπαλουκλῆ καὶ εἰς τὰς Βλαχέρνας. Καὶ εἰς μὲν τὸ Μπαλουκλῆ ἐπήγαμεν πρῶτον. Ἐδῶ ἐθαυμάσαμεν τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ προσκυνήματος αὐτοῦ, τὸν λαμπρὸν καὶ μεγάλον Ναόν, τὸ ἁγίασμα μὲ τὰ χρυσᾶ ψαράκια κ.λ.π. (κατὰ τὸν τύπον τῶν παλαιῶν ψαριῶν). Κατόπιν θὰ ἐπηγαίναμεν εἰς τὰς Βλαχέρνας, ἀλλὰ οἱ Τοῦρκοι σωφὲρ μᾶς ἐγέλασαν καὶ μᾶς ἐπῆγαν κάπου ἀλλοῦ, εἰς ἕνα μουσεῖον Βυζαντινὸν χωρὶς νὰ ἔμβωμεν μέσα. Κατόπιν ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Μετὰ μικρὰν ἀνάπαυσιν, ἐξήλθομεν μερικοὶ ἐκ τῶν προσκυνητῶν

συμβουλεύου, οὐ γὰρ δυνήσεται λόγον στέρξαι. Ἐνώπιον ἀλλοτρίου, μὴ ποιήσῃς κρυπτόν, οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται. Ἐὰν ἐξετάσῃς, μὴ μέμψῃ, νόησον πρῶτον, καὶ τότε ἐπιτίμα. Μὴ πάντα εἰσάγαγε εἰς τὸν οἶκον σου, πολλὰ γὰρ τὰ ἐνυδρα δολίου. Ἐὰν γὰρ χορηγήσῃς τῇ ψυχῇ σου εὐδοκίαν ἐπιθυμίας, ποιήσῃ σε ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν σου. Μὴ καταγέλα ἄνθρωπον ὄντα ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ, ἔστι γὰρ ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν. Ἀποστρέφου τὴν ἐν τῷ βίῳ χαράν· αὐτὴ γὰρ ὀλισθαίνει καὶ ὑποσκελίζει τοὺς τρέχοντας. Μίσησον τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκός, ρυπαρὰν γὰρ μετὰ τοῦ σώματος, καὶ τὴν ψυχὴν ἀπεργάζονται. Πλοῦτον εἰ μὲν ἔχεις, σκόρπιζε· εἰ δὲ οὐκ ἔχεις μὴ συνάγαγε.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἐθαυμάσαμεν τὸν πλοῦτον αὐτῆς, ἀλλὰ πῶς νὰ ψωνίσωμεν; Τὰ χρήματά μας ἦσαν ἀνεπαρκῆ καὶ πρὸ παντὸς θὰ ἐπληρώναμεν πολὺ τελωνεῖον. Ἄλλαι ὅμως γυναῖκες τῆς ὁμάδος μας, ἐψώνισαν ἀρκετὰ πράγματα. Κατόπιν ἤλθομεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ἐφάγομεν καὶ ἐκοιμήθημεν.

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν, Τρίτην τοῦ Θωμᾶ, 8 Μαΐου, καὶ ὥραν 8ην πρωϊνήν, ἦλθεν ὁ ἄνθρωπος τῶν Πατριαρχείων, ὁ κ. Δημήτριος Βελλίδης, προκειμένου νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν Χάλκην. Ἐπειδὴ ὅμως χθὲς δὲν ἐπρολάβαμεν νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ἥτις θὰ ἤνοιγε σήμερον τὴν 9 1/2 πρωϊνήν, μᾶς ὡδήγησεν οὗτος εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν. Ἐπληρώσαμεν διὰ νὰ εἰσέλθωμεν 1 λίραν καὶ 10 λίρες ἐπληρώσαμεν τὸν ὁδηγὸν Τοῦρκον, γνωρίζοντα τὴν ἑλληνικήν, νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ καὶ ἐξηγήσῃ τὰ πάντα. Ὅταν εἰσήλθομεν μέσα, ἐξεπλάγημεν διὰ τὸ ὄντως μεγαλεῖον τῆς ἁγίας Σοφίας. Ὁ Ναὸς εἶναι τεράστιος καὶ πολυσύνθετος. Εἴδομεν τὰς ἀνακαλυφθείσας ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν μωσαϊκὰς εἰκόνας καὶ ὅλην τὴν διαρρύθμισιν τοῦ Ναοῦ, τοὺς πολλοὺς πολυελέους, τὴν κλειστὴν θύραν ποὺ κρύπτεται ὁ ἱερεὺς ποὺ δὲν ἐτελείωσε τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ πρόκειται νὰ ἀναστηθῇ. (Παράδοσις εἶναι τοῦτο). Χωρὶς νὰ καθίσωμεν περισσότερον, ἀφοῦ τὰ εἴδομεν ὅλα καὶ ἐπειδὴ ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα διὰ τὸ πλοῖον, ἀνεχωρήσαμεν καὶ πεζῇ μετέβημεν εἰς τὴν παραλίαν. Ἐπεράσαμεν τὴν γέφυραν τοῦ Γαλατᾶ, ὑπὸ τὴν ὁποίαν εὑρίσκονται τὰ Πρακτορεῖα, ἐπήραμεν εἰσιτήρια διὰ τὴν Χάλκην καὶ ἀνεχωρήσαμεν ἀκριβῶς 10.50′ μὲ τὸ ἀτμόπλοιον «Γιάλοβα». Μετὰ 1 1)2 ὥραν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Χάλκην καὶ ἀπεβιβάσθημεν.

Εἰς τὴν Προποντίδα ὅπου εἴμεθα, ὑπάρχουν τέσσαρα νησάκια, τὸ πρῶτον ὀνομάζεται Πρώτη, ὅπου εὑρίσκεται ἡ Ἱ. Μ. Χριστοῦ, τὸ δεύτερον Ἀντιγόνη, τὸ τρίτον Χάλκη, ὅπου ἡ ὁμώνυμος ἐκκλ. Σχολὴ καὶ τὸ τέταρτον Πριγκηπόννησος, ὅπου τὸ Ὀρφανοτροφεῖον. Καὶ τὰ τρία ταῦτα ἱδρύματα εὑρίσκονται ἐπὶ λόφου, διὰ νὰ τὰ ἀντικρύζει ἀπὸ τὸ ἀτμόπλοιον ὁ καθείς. Καὶ τὰ 4 εἶναι μαγευτικώτατα, μὲ ὡραίαν ἐμφάνισιν, εἰς κλῖμα, εἰς χλόην καὶ λοιπά. Ὅταν λοιπὸν ἐξήλθομεν εἰς τὴν Χάλκην, μᾶς ἀνέμενεν ἀπεσταλμένος τῆς Σχολῆς Μαθητὴς διὰ νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν Σχολήν. Μὲ ὀλίγον ἀνηφορικὸν δρόμον, διότι ἡ Σχολὴ εὑρίσκεται εἰς τὴν κορυφὴν λόφου, ἐφθάσαμεν. Ἐδῶ μᾶς ὑπεδέχθη ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς Σεβασμ. ἅγιος Σταυρουπόλεως κ. Μάξιμος Ραπανέλης, μὲ πολιτικὴν ἐνδυμασίαν. Ἐδῶ συνήντησα μεταξὺ τῶν μαθητῶν, τὸν ἱερομ. Ἐλευθέριον Λαυριώτην καλογέρι τοῦ Προηγ. Ἰωακεὶμ καὶ παραδελφοῦ τοῦ Ἠλία Λαυριώτου, τὸν Βατοπεδινὸν Καλλίνικον, τὸν Σταυρονικητινὸν Βασίλειον καὶ τὸν πρωτοετῆ κ. Παπαχρῆστον υἱὸν τοῦ συνταξιούχου σιδηροδρομικοῦ κ. Παπαχρήστου ἐκ Βόλου.

Ἐπισκεφθέντες τὸν Διευθυντὴν ἐν τῇ ἐπισήμῳ αἰθούσῃ, συνεζητήσαμεν διὰ πολλὰ πράγματα, ἐνῷ μετ' ὀλίγον ἐκλήθημεν διὰ φαγητὸν καὶ κατήλθομεν εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν τῶν μαθητῶν καὶ ἐφάγομεν πλουσίως. Ἐδῶ συνεζητήσαμεν μὲ τὸν Ἐλευθέριον καὶ ἄλλους σχετικοὺς διὰ πολλὰ ζητήματα. Διὰ τὴν χιλιετηρίδα τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ ἄλλα ἁγιορειτικά. Μετὰ τὸ φαγητὸν μᾶς ὡδήγησεν ὁ πατὴρ Ἐλευθέριος εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Σχολῆς, εἰς ὅλα τὰ διαμερίσματα, τὰ δωμάτια τῶν μαθητῶν, τὰς αἰθούσας τῆς διδασκαλίας, τὸν Ναόν των, τοὺς κήπους των καὶ ὅλα ἐν γένει. Ἡ χαρὰ ἣν ἠσθάν-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Λαζάρου μοναχοῦ Διονυσιάτου

ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΗΤΟΙ

Σύγχρονοι θαυματουργίαι τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἄλλων ἁγίων. Ὀπτασίαι διάφοροι καὶ ἀξιόλογοι. Διηγήματα. Ἐναρέτων Πατέρων μνεία. Ἔτει σωτηρίῳ 1956.

Περὶ τῆς εἰκόνος τοῦ ἁγ. Προδρόμου, τῆς ἐν τῷ δεξιῷ κίονι τοῦ Καθολικοῦ.

Ἀδελφός τις Νεώκουρος ἀναθαρρήσας, ἐμπιστευτικῶς μοι ἀνεκοίνωσε τὰ ἀκόλουθα:

Ὅταν, πάτερ Λάζαρε, κατὰ πρώτην φορὰν εἶπα τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ Τιμίου Προδρόμου εἰς ταύτην τὴν εἰκόνα, καὶ τοὺς ἔλεγα μετὰ πολλῆς εὐλαβείας καὶ ἀ-

θημεν ἀμοιβαίως, ἡμεῖς, οἱ Πατέρες καὶ οἱ Μαθηταὶ τῆς Σχολῆς, ἦτο ἀνεκλάλητος. Ἐλθούσης τῆς ὥρας διὰ τὴν ἀναχώρησιν, ἀπεχωρίσθημεν μὲ συγκίνησιν, κατελθόντες εἰς τὴν παραλίαν.

Ἡ ἐπίσκεψίς μου αὕτη εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης, ἐν τῇ ὁμωνύμῳ νήσῳ, ἦτο ἕνα θαῦμα τῆς θείας Προνοίας. Οὐδέποτε ἤλπιζον νὰ ἀπολαύσω τοιοῦτο πνευματικὸν συμπόσιον. Ἡ Σχολὴ εἶναι θαυμασία ὡς κτίριον, ὡς τοποθεσία, ὡς πνευματικὸν φυτώριον διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, ἣν σωτηρίαν ὁ Κύριός μας ἐπέτυχε διὰ τῆς θυσίας τοῦ τιμίου του Αἵματος. Ὁ Διευθυντὴς αὐτῆς, Σεβασμιώτατος Σταυρουπόλεως κ. Μάξιμος, σοβαρός, ἀλλὰ καὶ μειλίχιος πρὸς τοὺς μαθητάς του, καταρτίζει τούτους ὁλοκληρωτικῶς, πρὸς ἀνάληψιν ὑπ' αὐτῶν τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τοῦτο ὅλον γέγονε, ἵνα τιμᾶται καὶ δοξάζηται ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Ἀθηναγόρας, ὡς ὁ δημιουργὸς ὅλων αὐτῶν.

Ἡ φιλανθρωπικὴ καὶ κοινωνικὴ δρᾶσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ, ὑπερβαίνει πᾶν ὅριον, ὡς μαρτυροῦσι τὰ πολλὰ καὶ ἐξαίρετα κοινωφελῆ ἱδρύματα, ἅτινα κατήρτισε καὶ συντηρεῖ. Ἂς δώσῃ εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος ὑγείαν καὶ μακροημέρευσιν, ἵνα κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐπιγείου αὐτοῦ ζωῆς, ἐπιτύχῃ τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τῆς ὑποταγῆς ὅλων τῶν ἀτακτησάντων καὶ ἀπομακρυνθέντων ἀπὸ τὴν ἡμετέραν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, καὶ γίνῃ οὕτω μία ποίμνη ὑπὸ ἕνα ποιμένα, τὸν Χριστόν. Γένοιτο.

Μετ' ὀλίγον ἔφθασε τὸ πλοῖον εἰς τὴν προκυμαίαν καὶ ἐπιβιβασθέντες ἤλθομεν εἰς τὴν πόλιν.

Ἐγὼ ἐπρόκειτο νὰ μεταβῶ προσωπικῶς εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ ἐπιδώσω τὰ ὀνόματα τῶν συμπροσκυνητῶν. Μεταβὰς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, εὗρον μόνον τὸν Παναγιώτατον, ὅστις μὲ ἐδέχθη μὲ μεγάλην χαράν, μὲ ἐκάθησε παρὰ τὸ πλευρόν του καὶ συνωμιλήσαμεν ὡς δύο ἀδελφοὶ ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν, ὥστε ἡ ἀγάπη του νὰ μὲ συγκινήσῃ βαθύτατα. Μὲ συνεχάρη διὰ τὸ ἔργον τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» καὶ μοὶ προσέφερε κυτίον μὲ ἐκλεκτὰ γλυκά. Τὸν ηὐχαρίστησα ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ ἀσπασθεὶς αὐτὸν ἀνεχώρησα.

Σ. Σ. - προσκυνητὴς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

γάπης, ὅταν ἄρχισα τὸ τροπάριον «Ἄρχομαί σου τῶν ὕμνων.... εὐφημῶν γὰρ ἥδομαι τὰ σά, ἀπορῶν δὲ λόγου δειλιῶ Πρόδρομε, αὐτὸς δὲ ἐνισχύων με παράσχου ἐπαξίως λέγειν...»

Ὅταν, ἀδελφέ μου, εἶπα τὸ ρητὸν «αὐτὸς δὲ ἐνισχύων με...» ὢ τῶν θαυμασίων σου, Τίμιε Πρόδρομε!! αἰσθάνθηκα μίαν ὑπερφυσικὴν δύναμιν εἰς τὴν καρδίαν μου· μοῦ ἐφάνη ὡς νὰ μὲ ἐσήκωσε μίαν σπιθαμὴν ἀπὸ τὴν γῆν ὁλόκληρον τὸ σῶμά μου, καταπληρώσας με χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως.

Καὶ ἄλλοτε πάλιν τὸν ἐπαρακαλοῦσα δι' ἕνα ζήτημα πνευματικῆς φύσεως ἐπὶ ἔτη καὶ δὲν ἐλάμβανον πληροφορίαν, ὅτε πάλιν μίαν ἡμέραν ἀσπαζόμενος τὴν ἁγίαν του εἰκόνα καὶ ἐπαραπονούμην τρόπον τινὰ διὰ τὴν παράβλεψίν μου, ὅταν ἔφευγα ἐκ τῆς ἁγίας εἰκόνος, ἤκουσα νοερὰν φωνὴν ἐν τῇ διανοίᾳ μου, πληροφορῶν με διὰ τὸ ζήτημα καὶ καθοδηγῶν με περὶ τοῦ πρακτέου ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ὅθεν ἐπαναστρέψας εἰς τὴν ἁγίαν του ταύτην εἰκόνα, μετὰ γονυκλισιῶν καὶ θερμῶν ἐκδηλώσεων, ἐξέφρασα τὴν εὐχαριστίαν μου εἰς τὸν μέγιστον τοῦτον Προστάτην μας· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιωθείημεν καὶ τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Γένοιτο.

Διήγησις τοῦ Μοναχοῦ Ἀνθίμου.

Ὅταν κατὰ τὸ ἔτος 1916 ἐκοινοβίασα, ἀδελφὲ Λάζαρε εἰς τὴν Μονήν, πολλὰ φαγητὰ τῆς τραπέζης δὲν τὰ ἔτρωγα· οὔτε μπακαλιάρο, οὔτε τυρί, οὔτε αὐγά, οὔτε ντομάτες· καὶ ταῖς περισσότερες φοραῖς ἐσηκωνόμην νηστικὸς ἀπὸ τὴν τράπεζαν· τοῦτο μ' ἐστενοχωροῦσε πολύ· πῶς θὰ ζήσω (ἔλεγα μὲ τὸν ἑαυτόν μου) ἐδῶ εἰς τὸ Κοινόβιον, ἀφοῦ δὲν ἠμπορῶ ν' ἀκολουθήσω τὴν τράπεζαν; Δὲν εἶναι μία ἢ δύο ἡμέραι, πρόκειται περὶ ζωῆς.

Τοιαῦτα συλλογιζόμενος, καὶ πολὺ λυπούμενος, ἐπαρακάλεσα τὸ τίμιον Πρόδρομον ἐξ ὅλης μου τῆς ψυχῆς, νὰ μὲ λυπηθῇ, καὶ νὰ γίνῃ εἰς ἐμὲ μικρὸν ἔλεος τὸν πτωχὸν καὶ ταλαίπωρον. Δὲν ἐπέρασαν τρεῖς ἡμέραι, καὶ ὢ τῆς ταχείας σου πατρικῆς ἀντιλήψεως, πανένδοξε τοῦ Κυρίου Πρόδρομε!! Τὴν ἐρχομένην ἡμέραν, Κυριακήν, καθίσας εἰς τὴν τράπεζαν, ὅπου ἐκ τῶν προτέρων τὸ παρατεθὲν φαγητὸν μοὶ ἦτο ἀνεπιθύμητον, ἀφοῦ ὁ διαβαστὴς εἶπε τὰ συνήθη γράμματα τὸ Πάτερ ἡμῶν κ.λ.π. καὶ ὁ Γέροντάς μας ὁ Παπα-Δοσίθεος, εὐλόγησε τὴν τράπεζαν, ὅλως παραδόξως αἰσθάνθηκα μίαν ἀλλοίωσιν εἰς τὸν ἑαυτόν μου· μοῦ ἦλθε μία μεγάλη εὐωδία, καὶ ἐγέμισεν ἡ καρδία μου ἀπὸ χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν· ἐνῷ πρὶν ἤμην κατηφὴς καὶ περίλυπος.

Μοῦ ἦλθε τότε τόση ὄρεξις νὰ φάγω ἀπὸ τὰ παρατεθέντα φαγητά, (ψαρικὰ καὶ τυρὶ τὰ ὁποῖα πρὶν μετὰ βίας πολλῆς μόλις τὰ ἐγευόμουν), μὲ τόσην ὄρεξιν τότε τὰ ἔφαγον, ὅπου κατὰ κόρον ἐχόρτασα, καὶ ὁ ἴδιος ἀποροῦσα καὶ ἐθαύμαζον πόθεν ἡ τοιαύτη μεταβολὴ καὶ ἀλλοίωσις μοὶ ἐγένετο· καὶ ἐν τέλει, ἐκατάλαβα ὅτι ἦτο ἐπίσκεψις θείας χάριτος, διὰ τὴν παράκλησιν ὅπου ἔκαμα εἰς τὸν Τίμιον Πρόδρομον, τὸν ὁποῖον ἀπὸ βάθους ψυχῆς καὶ καρδίας εὐχαρίστησα. Καὶ ἀπὸ τότε καὶ ὕστερα, ἐσυνήθισα καὶ ἔτρωγα μὲ καλὴν ὄρεξιν καὶ γεῦσιν, ἀπὸ ὅλα τὰ παρατιθέμενα φαγητὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα πρὶν δὲν ἔτρωγον· οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀξιώσαι ἡμᾶς ὁ Κύριος, ἐν μετανοίᾳ καταλύσαι τὸν βίον, καὶ ἀξιωθῆναι τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ Βασιλείας. Ἀμήν.

Ἑτέρου ἀδελφοῦ διήγησις καὶ ὀπτασία.

Ἀδελφός τις πάνυ μοι οἰκεῖος διηγήσατό μοι τὴν ἀκόλουθον ὀπτασίαν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἐπὶ τῇ σκέψει μειώσεως τῆς διδασκαλίας τῶν Θρησκευτικῶν εἰς τὰ Γυμνάσια

"ΔΡΑΞΑΣΘΕ ΠΑΙΔΕΙΑΣ„

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 125)

Ἐξ ἄλλου αἱ ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ περὶ προστασίας, περὶ πατρικῆς προνοίας καὶ φροντίδος τοῦ Θεοῦ, περὶ ἀνταμοιβῆς τῶν ὑπομενόντων, περὶ ζωῆς ἀλύπου, εὐφροσύνου καὶ μακαρίας νῦν καὶ μελλοντικῶς, ἐπανερχόμεναι εἰς τὴν ἀνάμνησίν μας διὰ τῆς μελέτης τοῦ θείου νόμου, μᾶς μεταδίδουν ἄφατον παρηγορίαν. «Ἐμνήσθην τῶν κριμάτων σου ἀπ' αἰῶνος, Κύριε, καὶ παρεκλήθην» λέγει ὁ Ψαλμωδός. «Θλίψεις καὶ ἀνάγκαι εὗρόσάν με, αἱ ἐντολαί σου μελέτη μου» προσθέτει κατωτέρω. Ἔγινε δὲ μελέτη μου ἐπίμονος ὁ νόμος σου εἰς τὰς θλίψεις μου, Κύριε, διότι ἐν τῇ ταπεινώσει μου ταύτῃ «αὕτη μὲ παρεκάλεσεν ὅτι τὸ λόγιον σου ἔζησέ με». Ἀληθῶς ὁποῖον ζωοποιὸν βάλσαμον ἐπιχύνουν εἰς τὰς ψυχὰς οἱ λόγοι τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Τῆς ἀεννάου καὶ ἀστειρεύτου πηγῆς τῶν οἰκτιρμῶν καὶ πάσης παρακλήσεως; Παρηγορίαν εἰς τὰς θλίψεις, ἀλλὰ καὶ εἰρήνην καὶ χαρὰν ἐπιδαψιλεύει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ μελετώμενος καὶ τηρούμενος. «Ἐν τῇ ὁδῷ τῶν

Ἐγώ, ἀδελφέ Λάζαρε, ἔχω πολλὴν εὐλάβειαν (καθὼς καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀδελφοὶ) εἰς τὴν Θαυματουργὸν εἰκόνα τοῦ Τιμίου Προδρόμου, τὴν κάτωθι τοῦ ἀρχονταρικίου ὑπάρχουσαν εἰς τὸ μέρος ὅπου ὁ Σεβαστὸς ἡμῶν Κτίτωρ ἅγιος Διονύσιος ἔβλεπε τὴν φλόγα τοῦ πυρός, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ὀπτασίας ἔκτισε τὴν Μονήν. Εἰς αὐτὴν τὴν λοιπὸν τὴν εἰκόνα πολλαῖς φοραῖς πηγαίνω καὶ τὴν προσκυνῶ μετὰ πολλῆς εὐλαβείας, ψάλλων καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον τό: Μνήμη Δικαίου μετ' ἐγκωμίων..... ἀνάπτων συγχρόνως καὶ τὸ κανδήλιον.

Ἐφέτος λοιπὸν (1957) κατὰ τὴν 5ην Ἰουνίου ἐν ὥρᾳ ἀπογεύματος, ὅπου ἦτο ἄκρα ἡσυχία καὶ σιωπή· (διότι οἱ πλείονες τότε κοιμῶνται), ὑπῆγα κατὰ τὴν συνήθειάν μου, ἄναψα τὸ κανδήλιον, καὶ μετὰ πολλῆς εὐλαβείας καὶ ἀγάπης, ἀσπαζόμην τοὺς πανηγιασμένους πόδας του, ψάλλων συνάμα καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον τό: Μνήμη Δικαίου μετ' ἐγκωμίων. Ἐκείνην τὴν στιγμὴν δὲν γνωρίζω πῶς μοὶ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν, καὶ εἶπα ταῦτα τὰ λόγια πρὸς τὸν εἰκονιζόμενον Τίμιον Πρόδρομον μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ πίστεως: Ἅγιε Ἰωάννη Προφῆτα καὶ Πρόδρομε τοῦ Χριστοῦ, πολὺ σὲ παρακαλῶ, νὰ μὲ εὐλογήσῃς μὲ τὴν ἁγίαν Δεξιάν σου εἰς τὴν κεφαλήν μου ἀλλὰ νὰ αἰσθανθῶ τὴν ἐπαφήν της ὡς γνωρίζει καὶ θέλει ἡ ἁγιωσύνη σου. Δὲν φεύγω ἂν δὲν μὲ εὐλογήσῃς. Καὶ, ταῦτα λέγων μετὰ υἱϊκῆς καὶ θερμῆς ἀγάπης, κατεφίλουν τοὺς ἁγίους πόδας του. Καὶ ὦ τῶν παραδόξων θαυματουργιῶν σου, μέγιστε τοῦ Κυρίου Πρόδρομε!!! ὦ τῆς ταχίστης σου ἐπακούσεως καὶ ἀντιλήψεως!! ἐνῷ ταῦτα ἔλεγον... φῶς ὡς ἀστραπὴ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς εἰκόνος, καὶ ὅλον με περιέλαμψε καὶ κατεφώτισεν!! Ἐκπλαγεὶς καὶ πλήρης χαρᾶς γενόμενος, ἐπὶ τῇ θαυμαστῇ θαυματουργίᾳ ταύτῃ, ἐξ ὅλης μου τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας ηὐχαρίστησα αὐτῷ, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ Προσκυνηταρίου ἐξῆλθον, χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος, καὶ μὲ χρηστὰς ἐλπίδας ἐντρυφόμενος, οὗ ταῖς πρεσβείαις σώσοι ἡμᾶς ὁ Κύριος. Ἀμήν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

μαρτυρίων σου ἐτέρφθην ὡς ἐπὶ παντὶ πλούτῳ» λέγει ὁ Ψαλμωδός. Τέρψιν ἀνέκφραστον, βαθεῖαν, εἰς αὐτὰ τὰ ἐνδότερα τῆς ψυχῆς μεταδίδουσαν σκιρτήματα οὐράνια, δοκιμάζουν μαζὺ ὅλοι ὅσοι τηροῦν τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου.

Καὶ «εἰρήνην πολλὴν» ἀπολαμβάνουν «οἱ ἀγαπῶντες τὸν νόμον» τοῦ Κυρίου. Ἡ συνείδησίς των πλέει εἰς ὠκεανοὺς γαλήνης. Οἱ σφοδροὶ συγκλονισμοί, ποὺ προκαλοῦν τὰ πάθη τῆς ἁμαρτίας εἰς τὰς καρδίας, εἶναι ξένοι πρὸς αὐτούς. Καὶ δύνανται μετὰ πάσης παρρησίας νὰ ἀνυψώνουν τὰ βλέμματα πρὸς τὸν Θεόν, λέγοντες: «Τότε οὐ μὴ αἰσχυνθῶ ἐν τῷ με ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσας τὰς ἐντολάς σου». Ὢ! αὐτὴ ἡ ἐντροπή! Πόσον ὀδυνηραὶ εἶναι αἱ συνοδεύουσαι αὐτὴν τύψεις καὶ ἡ ἐπακολουθοῦσα εἰς αὐτὰς μεταμέλεια καὶ συντριβή. «Διεξόδους ὑδάτων κατέδυσαν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐπεὶ οὐκ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου» προσθέτει ὁ Ψαλμωδός. Ὅποιος ἐδοκίμασε τὸ πένθος αὐτὸ καὶ ἐπανεῦρε τὴν παρηγορίαν του καὶ τὴν εἰρήνην του ἐν τῇ τηρήσει τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἀναφωνήσῃ μετὰ τοῦ Ψαλμωδοῦ «πλατεῖα ἡ ἐντολή σου σφόδρα, τὰ μαρτύριά σου ἀγαλλίαμα τῆς καρδίας μου εἰσίν».

Δι' αὐτὸ καὶ μελετᾷ ἀκορέστως τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ καὶ σφοδρὸν πόθον αἰσθάνεται ἡ ψυχή του. «Ἐπεπόθησεν ἡ ψυχή μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι τὰ κρίματά σου ἐν παντὶ καιρῷ» ἀναφωνεῖ. «Ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχήσω· ἐν τοῖς δικαιώμασί σου μελετήσω, οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν λόγων σου» προσθέτει. «Ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη μου ἐστίν». Ὄχι μόνον δὲν τὸν κουράζει ἡ μελέτη τοῦ θείου νόμου, ἀλλὰ καὶ τὸν θέλγει, τὸν εὐφραίνει, προκαλεῖ εἰς αὐτὸν ἄρρητον εὐφροσύνην. «Ὡς γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγιά σου, ὑπὲρ μέλι τῷ στόματί μου», ἀνακράζει πρὸς τὸν Κύριον. «Ἀγαλλιάσομαι, προσθέτει, ἐπὶ τὰ λόγιά σου ὡς ὁ εὑρίσκων σκῦλα πολλά». Πρέπει κανεὶς νὰ τὰ γευθῇ διὰ τῆς πείρας, πρέπει νὰ τὰ ἐφαρμόσῃ πρῶτον εἰς τὸν βίον του, καὶ καθόσον τὰ ἐφαρμόζει, βαθύτερον νὰ τὰ ἐξερευνᾷ καὶ νὰ τὰ κατανοῇ, διὰ νὰ αἰσθανθῇ τὰ θέλγητρα καὶ τὰς ἡδύτητας τοῦ θείου νόμου καὶ τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ. «Ἐφύλαξεν ἡ ψυχή μου τὰ μαρτύριά σου καὶ ἠγάπησεν αὐτὰ σφόδρα». «Ἠγάπησα τὰς ἐντολάς σου ὑπὲρ χρυσίον καὶ τοπάζιον». «Ἀγαθός μοι ὁ νόμος τοῦ στόματός σου ὑπὲρ χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου». «Χρηστότητα καὶ παιδείαν καὶ γνῶσιν δίδαξόν με ὅτι αἱ ἐντολαί σου μελέτη μου ἐστί». «Διηγήσαντό μοι παράνομοι ἀδολεσχίας, ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ νόμος σου Κύριε».

Χρηστότητα καὶ παιδείαν καὶ γνῶσιν μόνον αὐτὸς θὰ μᾶς διδάξῃ. Αὐτὸς θὰ μᾶς συνετίσῃ, ἵνα ἀδολεσχήσωμεν ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ καὶ ὄχι εἰς ἀδολεσχίας τῶν παρανόμων, τοὐτέστιν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων.

Ὁ δὲ θεόπνευστος Παῦλος γράφων πρὸς Τιμόθεον λέγει: «Πᾶσα Γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος (Β' Τιμ. γ' 16-17), καὶ ἀλλαχοῦ λέγει: «Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ ἐν πᾶσιν» (Α'. Τιμ. δ'. 15).

«Δράξασθε, λοιπόν, παιδείας μήποτε ὀργισθῇ Κύριος καὶ ἀπολεῖσθε ἐξ ὁδοῦ δικαίας» (Ψαλμ. β'. 12)

Ἅγιον Ὄρος 15-3-62

Χ.Μ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Λουκᾶ Μαλτέζου Μοναχοῦ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΘΛΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΑΥΤΗΣ

Κατὰ τὴν «Γένεσιν» ὁ ἅγιος Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν αὐτοῦ, ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ ηὐλόγησεν αὐτοὺς εἰπών. Αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ γεμίσατε τὴν γῆν, καὶ κυριεύσατε αὐτήν, καὶ ἐξουσιάζετε ἐπὶ τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῶν πετεινῶν τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ παντὸς ζώου, κινουμένου ἐπὶ τῆς γῆς. Αὐτοὺς ἔθεσεν ἐν τῷ παραδείσῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ εἶχον πλήρη ἐλευθερίαν, τὸ λογικὸν καὶ τὴν ροπὴν πρὸς τὸ καλὸν καὶ τέλειον. Μὲ τὰ χαρίσματα αὐτά, ἔπρεπεν ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀσκῆται εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ νὰ προκόπτῃ εἰς τελειοποίησιν, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Διὰ νὰ ἀσκῆται εἰς τὴν ἀρετήν, ἐπέβαλεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς πρωτοπλάστους τὴν ἐντολήν, ὅπως μὴ φάγωσιν ἐκ τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ, τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Ὁ Ἀδὰμ ὅμως παρέβη τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἀπάτῃ τοῦ Διαβόλου, λαβόντος μορφὴν ὄφεως. Διὰ τῆς παραβάσεως ἐξέπεσε καὶ ἀπεμακρύνθη τοῦ Θεοῦ, ἀποβαλὼν ὅλα τὰ χαρίσματα καὶ τὰς δωρεὰς τὰς ὁποίας εἶχε λάβει. Ἡ παράβασις τῆς θείας ἐντολῆς, ὠνομάσθη προπατορικὸν ἁμάρτημα, τὸ ὁποῖον παρέσυρεν ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Ἵνα μὴ ματαιωθῇ ἡ ἀρχικὴ βουλὴ τοῦ Κυρίου, τοῦ νὰ θεωθῇ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς δημιουργίας τοῦ νὰ γίνῃ τελειότερος καὶ εὐτυχέστερος πλησίον τοῦ Θεοῦ, ὁ πολυεύσπλαγχνος Θεός, ηὐδόκησεν ἵνα γίνῃ ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Μονογενοῦς Αὐτοῦ Υἱοῦ, τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, Ὅστις ἀπελύτρωσε τὸν ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον καὶ ἐπανέφερεν αὐτὸν εἰς τὴν πρώτην κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκετο, εἰς τὸν κόλπον τοῦ Οὐρανίου Πατρός. Πλὴν ὅμως, ἵνα γίνῃ τελεία ἡ ἀπολύτρωσις καὶ ἡ ἀνθρωπίνη σωτηρία, χρειάζονται καὶ ἡ θεία Χάρις καὶ ἡ ἐλευθέρα θέλησις τοῦ ἀνθρώπου νὰ συνεργασθοῦν, περὶ ὧν θέλομεν ἐπανέλθει.

Ἤδη θέλομεν ἐξετάσει καὶ παραστήσει τὴν ἐν γένει κατάστασιν καὶ ἀθλιότητα, εἰς ἣν εὑρίσκεται τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Ἐὰν ρίψωμεν ἓν βλέμμα εἰς ὅλον τὸν κόσμον, θὰ ἴδωμεν καὶ θὰ βεβαιωθῶμεν, ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βασιλεύει καὶ κυριαρχεῖ ἐπ' αὐτοῦ τὸ μῖσος, ὁ ἐγωϊσμός, ἡ ἀγωνία, ὁ φόβος τῆς καταστροφῆς καὶ ἐξοντώσεως, καὶ μύριαι ἄλλαι σκέψεις, προβλέψεις καὶ συντριβαὶ διὰ τὸ μέλλον.

Ἀσθενείας φορητὰς καὶ ἀφορήτους, αἱ ὁποῖαι ἔχουσι κατακυριεύσει καὶ καταμολύνει τὴν ἀνθρωπότητα, ὥστε μόλις δύνασαι νὰ εὕρῃς ὀλιγίστους ἀνθρώπους ἐντελῶς ὑγιεῖς, τοὺς δὲ πλείστους καὶ ὑπολοίπους νὰ κατατρύχωνται διαρκῶς ἢ ἐκ διαλειμμάτων, καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωήν. Ἡ ἰατρικὴ Ἐπιστήμη μόλις προσφέρει μικράν τινα ἀνακούφισιν καὶ παρηγορίαν καὶ βοήθειαν, καθ' ὅσον ἡ κυρίως αἰτία τῆς ἀσθενείας εἶναι ἡ ἁμαρτία, καθὼς καὶ τῶν ἄλλων κακῶν, ὑφ' ὧν μαστίζεται τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Ἔτι ἀναρίθμητα δυστυχήματα καὶ ἐγκληματικαὶ καὶ ἄδικοι πράξεις, συμβαίνουσι καθ' ἡμέραν, εἴτε τὸ ἓν ἔθνος καταδυναστεύει τὸ ἄλλο, εἴτε ὁ εἷς ἄνθρωπος φονεύει ἢ κακοποιεῖ ἢ ἀδικεῖ τὸν συνάνθρωπόν του ἢ ἀδελφόν του. Ἔτι ἀπὸ προερχόμενα ἀπὸ μυρίας ἄλλας αἰτίας καὶ παρεκτροπὰς ἐκ τῶν νόμων τῆς φύσεως, τοῦ λογικοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καθὼς καὶ ἐκ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τῆς τιμωρίας τοῦ Ἁγίου Θεοῦ, πρὸς διόρθωσιν καὶ ἐπιστροφὴν τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Τὴν ἀθλιότητα, ἣν πάσχει τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐπιτείνουσι καὶ διάφοροι κακῶς ἐννοούμεναι τέρψεις καὶ ψυχαγωγίαι, γενόμεναι καταχρήσεις ὑπερβολικαί, αἱ ὁποῖαι φθείρουσι τὸ ἀνθρώπινον γένος, ψυχικῶς καὶ σωματικῶς. Αὗται εἶναι, ὁ ἀλκοολισμός, αἱ τοξικομανίαι, αἱ ἄσεμνοι διασκεδάσεις καὶ συναναστροφαί, οἱ χοροὶ οἱ ἄσεμνοι καὶ οἱ καλούμενοι Εὐρωπαϊκοί, τὸ χαρτοπαίγνιον καὶ ἄλλα τυχηρὰ παίγνια, καὶ ἡ ἄσεμνος τέχνη καὶ λογοτεχνία.

Εἰσέτι ὁ ἄνθρωπος εὑρίσκεται εἰς διαρκῆ ἀγωνίαν καὶ ἀδημονίαν, ἀπὸ τὴν ἐν γένει ἄγνοιαν ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τῆς ἀληθείας, καὶ ἀπὸ τὴν δεσποτείαν καὶ κυριαρχίαν τοῦ ἠθικοῦ καὶ φυσικοῦ κακοῦ. Ἡ ἀπαρίθμησις καὶ ἐξερεύνησις τῶν ἀθλιοτήτων τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τῶν ἐξευτελισμῶν, εἶναι ἀδύνατος.

Ἐν τέλει ἡ ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὸν Πλάστην καὶ Δημιουργόν, διὰ τῆς ἁμαρτίας, εἶναι τὸ κορύφωμα τῆς ἀθλιότητος.

Ἵνα καταδείξωμεν τὴν ἄπειρον κακίαν τῆς ἁμαρτίας καὶ τὰ βάρη τῆς θανασίμου ἁμαρτίας, θέλομεν παραθέσει ἐνταῦθα μικρὰς περικοπὰς ἐκ τοῦ θεοπνεύστου βιβλίου «Πνευματικὰ Γυμνάσματα», τοῦ ὁσίου Πατρὸς Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου.

«Τὸ βάρος μιᾶς ὕβρεως μετρᾶται ἀπὸ ταῦτα τὰ τρία πράγματα. Ἀπὸ τὸ πρόσωπον ἐκείνου ὅπου βλάπτει, ἀπὸ τὸ πρόσωπον ἐκείνου ὅπου βλάπτεται καὶ ἀπὸ τὴν βλάβην αὐτὴν καθ' ἑαυτήν. Συλλογίσου λοιπὸν ἀγαπητέ, α) πῶς ἐκεῖνος ὅπου βλάπτεται ἀπὸ τὴν ὕβριν μιᾶς θανασίμου ἁμαρτίας, εἶναι ὁ Θεὸς «διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις» (Ρωμ. β΄ 21), ὅστις εἶναι ἕνας Δεσπότης ἀπείρως ἀγαθὸς εἰς σὲ καὶ ἀπείρως ἀγαθὸς εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἐπειδὴ τί καλὸν ἠμπορεῖς νὰ λάβῃς ἐσὺ ποτὲ χωρὶς αὐτόν, εἰς καιρὸν ὅπου χωρὶς αὐτὸν εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶσαι τέλειος εἰς τὸν κόσμον; Ὅθεν ἁμαρτάνοντας ἐσὺ ὕβρισες τὸν ποιητήν σου, ὅπου χωρὶς τὴν νεῦσιν του, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γεννηθῇς ποτέ, ὕβρισες τὸν προνοητὴν καὶ διαφυλακτήν σου, χωρὶς τοῦ ὁποίου τὴν πρόνοιαν καὶ τὴν βοήθειαν δὲν ἤθελες διαμείνει εἰς τὸν κόσμον, οὔτε κἂν μίαν στιγμήν. Ὕβρισες τὸν λυτρώτην σου, ὁ ὁποῖος μὲ ἕνα θάνατον γεμᾶτον ἀπὸ ὀνειδισμοὺς καὶ πόνους, σοῦ ἀγόρασε μίαν μακαριότητα εἰς τὸν παράδεισον καὶ χωρὶς αὐτὸν τὸν λυτρωτὴν ἤθελες ἀπολεσθῇ αἰωνίως. Παρομοίως ὕβρισες ἕνα Δεσπότην τόσον ἀγαθὸν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὅπου ἀνίσως καθ' ὑπόθεσιν οἱ δαίμονες ὅπου τὸν μισοῦν ἄκρως κάτω εἰς τὸν ᾅδην, ἦτο δυνατὸν νὰ τὸν ἰδοῦν μίαν μόνην φορὰν καθαρὰ καὶ ἀκαταλείπτως, βέβαια κάθε ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἤθελεν ἀναγκασθῇ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ ἀσυγκρίτως περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι τὸν ἐμίσησαν ὅλοι ὁμοῦ ἕως ἐκείνην τὴν ὥραν καὶ ἀνίσως ἡ πρὸς Θεὸν ἀγάπη τους αὐτη, ἤθελε τοὺς προξενήσει μίαν νέαν κόλασιν, βέβαια ἔμελλε νὰ τὴν δεχθῇ ὁ καθεὶς ἀπὸ αὐτοὺς μετὰ χαρᾶς, μόνον διὰ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ περισσότερον καὶ διὰ νὰ μὴ τοῦ δώσῃ καμμίαν μικρὰν δυσαρέσκειαν ὁμολογῶντας μεγαλοφώνως ὅτι, ὅλαι αὐταὶ αἱ ἀποδείξεις τῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης του εἶναι πάντοτε τὸ οὐδέν, συγκρινόμενοι μὲ τὴν ἀξιότητα ὅπου ἔχει αὐτὸ τὸ ἄπειρον ἀγαθὸν εἰς τὸ νὰ ἀγαπᾶται καὶ πάντοτε, καὶ παρὰ πάντων.

«Ἐσὺ λοιπὸν ὅπου εἶσαι ὀλιγώτερον ἀπὸ μίαν στιγμὴν ὄντος, καὶ ὅπου ἐκεῖνο τὸ ὀλίγον εἶναι ὅπου ἔχει ἀναμεταξὺ εἰς ὅλα τὰ κτίσματα τὸ ἔχεις διὰ μόνην τὴν χάριν τοῦ Κυρίου. Ἐσὺ λέγω ἀπετόλμησες νὰ ἀποστατήσῃς ἐναντίον εἰς τὸ θεῖόν του θέ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πρὸς Ἀντίοχον ἄρχοντα, περὶ πλείστων καὶ ἀναγκαίων ζητημάτων, τῶν ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς ἀπορουμένων καὶ παρὰ πᾶσι χριστιανοῖς γινώσκεσθαι ὀφειλομένων, κατ᾽ ἐρώτησιν.

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 86)

Ἐρ. κα΄. «Καὶ συσταυροῦσιν αὐτῷ δύο λῃστάς, ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων». Διατὶ μέσον αὐτὸν ἐσταύρωσαν τῶν λῃστῶν, καὶ διατὶ κράξας ἀφῆκε τὸ πνεῦμα;

Ἀπ. Ἵνα τῇ δόξῃ τῇ ἐκείνων κοινωνήσῃ, ἢ ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθέν· ὅτι καὶ «μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη», καὶ ἵνα δειχθῇ, ὅτι κατ᾽ ἐξουσίαν τὸ πρᾶγμα γίνεται· καθὼς καὶ ἔλεγεν, ὅτι «ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι τὴν ψυχήν μου καὶ ἐξουσίαν ἔχω λαβεῖν αὐτήν».

Ἐρ. κβ΄. «Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσει με». Πῶς ὁ μὲν Ματθαῖος, ὅτι εἶπεν ὁ Χριστὸς τῷ Πέτρῳ. «Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με», ὁ δὲ Μάρκος λέγει, ὅτι, ὅτε μὲν ἅπαξ ἠρνήσατο, τότε πρῶτον ἐφώνησεν ὁ ἀλεκτρυών· ὅτε δὲ τρίτον, τότε δεύτερον; Πῶς οὖν εὑρεθήσονται ἀληθῆ ἀμφότερα;

λημα, διὰ νὰ ζῇς κατὰ τὴν ὄρεξίν σου. Ἐσὺ ὅπου μὲ τὴν ἰδικήν σου δύναμιν δὲν ἠμπορεῖς νὰ σηκώσῃς ἀπὸ τὴν γῆν, οὔτε ἕνα ἄχυρον, ἠθέλησες νὰ κάμῃς μάχην μὲ ἕνα Θεὸν παντοδύναμον. Ἐσὺ ὅπου ὀλίγον προτήτερα ἦσουν ἕνα οὐδέν, ἐπαρώργισες ἕνα Θεὸν αἰώνιον ὅπου ἦτο καὶ εἶναι καὶ θέλει εἶναι διὰ πάντα. Ἐσὺ ὅπου ἔχεις χρείαν ὡς καὶ ἀπὸ τὴν πνοὴν ὅπου ἀναπνέεις, ἐκινήθης εἰς πόλεμον ἐναντίον τοῦ Δεσπότου ὅλου τοῦ κόσμου. Ἐσὺ ὅπου εἶσαι ὅλος ἕνα σύνθετον τῆς θείας ἐλεημοσύνης, ἀπεστράφης καὶ ἀπέβαλες τὴν φιλίαν τοῦ μόνου Ὑψίστου. Ἀληθῶς ἀδελφέ. «Ἐξέστη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφριξεν ἐπὶ πλεῖον σφόδρα, λέγει Κύριος» (Ἱερ. 6΄ 12).

Τώρα σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ εἰπῇς, τοιουτοτρόπως πρέπει νὰ κάμνῃ μὲ ἕνα Θεὸν καὶ ἄπειρον εὐεργέτην, ἕνα κτίσμα του τόσον ταλαίπωρον καὶ τόσον πολλὰ εὐεργετημένον ἀπὸ αὐτόν; Ἄχ, ἀγαπητέ, καὶ πῶς ἐτόλμησες νὰ κάμῃς τόσον κακόν; Ὡς λέγει, ὁ προφήτης Ἱερεμίας. «Ἰδοὺ ἐποίησας τὰ πονηρὰ ταῦτα καὶ ἠδυνάσθης» (γ΄ 5)· ἢ διατί ἐπαρακινήθης νὰ τὸ κάμῃς; Τάχα διὰ καμμίαν σου μεγάλην ἀνάγκην; Τάχα διὰ κανένα μεγάλο σου κέρδος; Ὄχι· ἀλλὰ διὰ πράγματα εὐτελῆ καὶ συγχαμερώτατα, διὰ πράγματα οὐτιδανά, τὰ ὁποῖα τώρα δὲν εἶναι πλέον εἰς τὸν κόσμον, ἀλλ᾽ ἐχάθησαν καὶ ἠφανίσθησαν, ὡσὰν ἡ πρωϊνὴ δρόσος, καθὼς λέγει ὁ Ἰώβ· «ὥσπερ δμίχλη δρόσου ἀφανὴς ἐγένετο» (κδ΄ 20). Μὲ ὅλον τοῦτο, ἐσὺ ἐπρόκρινες καλλίτερα αὐτὸν τὸν σαπημένον πηλὸν ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ἄπειρον πέλαγος τῆς τελειότητος, ὅπου εἶναι ὁ Θεός.

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀπ᾽ Ἐπειδὴ καθ᾽ ἑκάστην ἀγωγὴν καὶ τρίτον καὶ τέταρτον φωνεῖν εἴωθεν ὁ ἀλεκτρυών, δηλῶν ὁ Μάρκος, ὅτι οὐδὲ ἡ φωνὴ αὐτὸν ἐπέσχε, καὶ εἰς μνήμην ἤγαγε, τοῦτό φησι· ὥστε ἀμφότερα ἀληθῆ εἶναι. Πρὶν γὰρ τὴν μίαν ἀγωγὴν ἀπαρτίσαι τὸν ἀλεκτρυόνα, τρίτον ἠρνήσατο. Οὕτω δὲ περιδεὴς ἦν καὶ σφόδρα ἀποτεθνηκὼς τῷ δέει, ὅτι οὐ μόνον ἠρνήσατο, ἀλλ᾽ οὐδὲ ἀνεμνήσθη οἴκοθεν, καὶ ταῦτα τοῦ ἀλεκτρυόνος φωνήσαντος, ἕως οὗ τὸ βλέμμα τοῦ διδασκάλου γέγονεν αὐτῷ ἀντὶ φωνῆς. Καὶ τοῦτο ὁ Λουκᾶς δηλῶν φησιν, ὅτι ἐνέβλεψεν εἰς αὐτὸν ὁ Χριστός.

Ἐρ. κγ΄. «Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς». Διατὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν;

Ἀπ. Ἐπειδὴ οὐκ ἐτόλμα φανερῶς ἔμπροσθεν πάντων, ἵνα μὴ καιηγορηθῇ διὰ τῶν δακρύων, καὶ γνωσθῇ μαθητὴς αὐτοῦ εἶναι.

Ἐρ. κδ΄. «Ἐσθιόντων δὲ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Χριστός, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με». Διατί, ἐσθιόντων αὐτῶν, περὶ τῆς προδοσίας αὐτοῖς διαλέγεται;

Ἀπ. Ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς τραπέζης δείξῃ τὴν πονηρίαν τοῦ προδότου. Καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐκεῖ παρῆν.

Ἐρ. κε΄. «Εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με». Διατί οὐκ εἶπεν· ὁ δεῖνά με παραδώσει, ἀλλ᾽ «Εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με;» φειδόμενος καὶ ἐν τούτῳ;

Ἀπ. Φειδόμενος καὶ ἐν τούτῳ τοῦ προδότου· ὥστε πάλιν δοῦναι αὐτῷ μετανοίας ἐξουσίαν τοῦ λαθεῖν· καὶ αἱρεῖται φοβῆσαι ἅπαντας ὑπὲρ τοῦ διασῶσαι τοῦτον.

Ἐρ. κς΄. «Ἦσαν δὲ καὶ αἱ γυναῖκες συνακολουθήσασαι ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας». Διατί μέμνηται τῶν γυναικῶν τῶν συνακολουθησασῶν αὐτῷ;

Ἀπ. Ὅπως δείξῃ τὴν πολλὴν αὐτῶν προσεδρείαν, καὶ ὅτι μέχρι τῶν κινδύνων παρῆσαν. Ὅτε γὰρ οἱ μαθηταὶ ἔφυγον, αὗται προσεκαρτέρουν.

Ἐρ. κζ΄. «Πῶς σύ, φησίν, Ἰουδαῖος ὤν, ζητεῖς παρ᾽ ἐμοῦ πιεῖν ὕδωρ, Σαμαρείτιδος οὔσης;» Πόθεν αὐτὸν γνωρίσασα Ἰουδαῖον εἶναι, φησὶ πρὸς αὐτόν· «Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὤν;»

Ἀπ. Ἀπὸ τοῦ σχήματος, ἴσως καὶ τῆς διαλέξεως.

Ἐρ. κη΄. «Καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον». Διατί εἶπε «πρωτότοκον;» οὐδὲ γὰρ ἔσχεν ἄλλον υἱὸν ἡ Παναγία.

Ἀπ. Ἐπειδὴ Θεὸς ὑπάρχων ἀληθινὸς ὁ ἐξ αὐτῆς σαρκωθεὶς Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, γέγονεν ἡμῶν διὰ τὴν σάρκωσιν ἀδελφός, τούτου χάριν ὠνομάσθη πρωτότοκος, ὡς πρωτεύων ἐν πᾶσιν αὐτός.

Ἐρ. κθ΄. «Καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ». Διατί ἐν τῇ φάτνῃ ἀνεκλίθη;

Ἀπ. Ἵνα ἡμᾶς τῆς ἀλογίας ἐλευθερώσῃ τὸν κτηνοπρεπῆ μεταμείψαντας βίον, καὶ τὴν ἀνθρώποις πρέπουσαν παράσχῃ σύνεσιν.

Ἐρ. λ΄. «Ἄνθρωπος κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἰεριχώ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσε». Τίς ὁ ἄνθρωπος, καὶ τίς ἡ Ἱερουσαλήμ, καὶ τίς ἡ Ἰεριχώ, καὶ τίνες οἱ λῃσταί;

Ἀπ. Ἄνθρωπος μὲν ὁ Ἀδάμ· Ἱερουσαλὴμ δὲ ὁ παράδεισος· Ἰε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ριχὼ δὲ οὗτος ὁ κόσμος· καὶ λῃσταὶ οἱ δαίμονες.

Ἐρ. λα΄. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθε· καὶ λευΐτης ὁμοίως. Σαμαρείτης δὲ ἰδὼν αὐτὸν, ἐσπλαγχνίσθη καὶ κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ». Τί ἦν τὸ «κατὰ συγκυρίαν;» καὶ τίς ὁ ἱερεύς; καὶ τίς ὁ λευΐτης; καὶ τίς ὁ Σαμαρείτης;

Ἀπ. Τὸ μὲν «κατὰ συγκυρίαν» δηλοῖ, τὸ ἐκ θείας οἰκονομίας· ἱερεὺς δέ ἐστιν ὁ νόμος· λευΐτης δὲ οἱ ἀπὸ τῆς λευϊτικῆς ἱερωσύνης διδάσκαλοι. Σαμαρείτης δὲ ὁ Χριστός.

Ἐρ. λβ΄. Καὶ διατί λέγεται Σαμαρείτης ὁ Χριστός;

Ἀπ. Διὰ τὸ τοὺς Ἰουδαίους αὐτὸν οὕτως ἀποκαλεῖν, ὅτι «Σαμαρείτης εἶ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις».

Ἐρ. λγ΄. «Ἐγένετο δέ, φησίν, ἀποθανεῖν τὸν Λάζαρον καὶ ἀπενεχθῆναι ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ». Διατί ἀποθνήσκει πρῶτον ὁ Λάζαρος παρὰ τὸν πλούσιον;

Ἀπ. Ἵνα μηδεμιᾶς ἀπολογίας πρόφασις ὑπολείπηται τοῦ πλουσίου, ὡς μέλλοντος εὐποιεῖν εἰς αὐτόν.

Ἐρ. λδ΄. «Ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ὁ πλούσιος, ὁρᾷ τὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Ἀβραάμ». Διατί οὐκ ἀλλαχοῦ, ἀλλ' ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Ἀβραὰμ ὁρᾷ τὸν Λάζαρον;

Ἀπ. Ἐπειδή, ὥσπερ τὸν Ἀδὰμ ἐκβαλὼν ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου, καταντικρὺ τοῦτον κατῴκισεν, ἵνα ἡ συνεχὴς ὄψις, ἀνανεοῦσα τὸ πάθος, ἀκριβεστέραν αὐτῷ παράσχῃ τῆς ἐκπτώσεως τῶν ἀγαθῶν τὴν αἴσθησιν· οὕτω δὲ καὶ τοῦτον κατέναντι τοῦ Λαζάρου κατῴκισεν, ἵνα μειζόνως κατατρύχηται.

Ἐρ. λε΄. Καὶ διατί οὐκ ἐν ἄλλῳ δικαίῳ τὸν Λάζαρον ὁρᾷ ὁ πλούσιος, ἀλλ' ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Ἀβραάμ;

Ἀπ. Ἐπειδὴ φιλόξενος ἦν ὁ Ἀβραάμ. Ἵν' οὖν ἔλεγχος αὐτοῦ γένηται τῆς μισοξενίας, διὰ τοῦτο αὐτὸν μετ' ἐκείνου βλέπει. Ἐκεῖνος γὰρ καὶ τοὺς παροδίτας ἐξενοδόχει· οὗτος δὲ καὶ τὸν ἔσω κείμενον παρεώρα.

Ἐρ. λς΄. «Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με». Διατὶ οὐ πρὸς τὸν Λάζαρον τὸν λόγον ἀπέτεινεν ὁ πλούσιος, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀβραάμ;

Ἀπ. Ἐπειδὴ ᾐσχύνετο καὶ ἠρυθρία· ἐνόμιζε γὰρ αὐτὸν μνησικακεῖν δι' ὧν ἔπραξεν εἰς αὐτόν.

Τοῦ αὐτοῦ
ἐκ περικοπῆς λόγος
περὶ τῶν ἁγίων εἰκόνων

Οὐχ ὡς θεούς, φασί, τὰς εἰκόνας προσκυνοῦμεν οἱ πιστοί· μὴ γένοιτο! ἀλλὰ μόνον τὴν σχέσιν καὶ τὴν ἀγάπην ἐμφανίζοντες. Ὅθεν πολλάκις τοῦ χαρακτῆρος λειανθέντος, ὡς ξύλον μένει ἀργόν. Τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ τύπου γίνεται τοῦ σταυροῦ. Ἕως ἂν μέν εἰσι συνεζευγμένα τὰ δύο ξύλα, καὶ σώζῃ τοῦ σταυροῦ τὸν τύπον, ὀρθῶς καὶ ἠκριβωμένως προσκυνῶ τὸν σταυρόν· ἐὰν δὲ διαιρεθῶσιν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ τὸν τύπον τῇ διαιρέσει λύσωσιν, οὐκέτι προσκυνῶ τὰ ἐξ ἀλλήλων διῃρημένα ξύλα. Οὕτω λοιπὸν καὶ διὰ τὸν Χριστὸν προσκυνῶ τὴν εἰκόνα, καὶ διὰ τῆς εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ, αὐτὸν προσκυνῶ τὸν Χριστόν· εἰ γὰρ καὶ τοῖς χείλεσί μου οὐ πάρεστι σωματικῶς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Νέα βιβλία

"Ο ΑΘΩΣ,,

Ν. Ι. Λούβαρι

Ἡ Ἁγιορειτικὴ Γραμματεία τῶν νεωτέρων χρόνων ἔχει τὸν πλοῦτον τῆς πτωχείας σὲ κείμενα ἁγνοῦ Ἀθωνιακοῦ πνεύματος καὶ ψυχικῶν ἐξάρσεων ὅπου ἀναβιβάζουν τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γῆς πρὸς οὐρανόν. Βιβλία περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους γράφονται συχνά, ἀλλὰ τὰ περισσότερα τὰ δεσπόζουν αἱ ὀπτικαὶ ἐντυπώσεις, χωρὶς ψυχικὰς νοσταλγίας πρὸς τὸ ἐπέκεινα.

Καὶ ὁ λόγος εἶναι, ὅτι οἱ συγγραφεῖς των ἐπισκέπτονται τὸ Ἅγιον Ὄρος μὲ δίψαν πρὸς γνῶσιν, καὶ ὄχι ἡ ψυχή των ὡς ἔλαφος εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων τῆς Μοναστικῆς Ἀγγελοπολιτείας.

Παρήγορος ἐξαίρεσις καὶ φῶς μέσα στὸ σκοτάδι εἶναι «ὁ ΑΘΩΣ» τοῦ παρασιγνώστου ἀειμνήστου Ν. Ι. Λούβαρι, ὁ ὁποῖος ἀπὸ ψυχικὴν ὤθησιν βαδίζει κατευθεῖαν στὸ κελλὶ τῆς βιούσης τὰ Μοναστικὰ ἰδανικὰ ψυχῆς καὶ ἀδελφοῦ της μαζύ της, ὡς ἡ Μαρία μὲ τὴν Ἐλισάβετ.

Καὶ γλυκόχυμος καρπὸς αὐτῆς τῆς συναντήσεως εἶναι τὸ ἐξ 110 σελίδων βιβλίον του «Ο ΑΘΩΣ», τὸ ὁποῖον ἡ σύζυγός του κ. Εἰρήνη Ν. Λούβαρι ἐξέδωσεν εἰς 5' ἔκδοσιν, καὶ θεωρῶ τυχηρὸν τὸν ἄνθρωπον ὅπου θὰ τὸ διαβάσῃ.

Διότι ἡ ἱεροσυλία καὶ λεηλασία τῆς ψυχῆς ὑπὸ τοῦ ὀρθολογισμοῦ, γίνεται τῇ βοηθείᾳ τῶν νέων ἐπιστημονικῶν κατορθωμάτων καὶ τῆς ἐνδομύχου ἐπιθυμίας τοῦ μεταπολεμικοῦ ἀνθρώπου, ὅπως λατρεύσῃ τὸν ἑαυτόν του, καὶ διὰ τοῦτο ἡ καρδία του παρουσιάζει τὸ ἐδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως.

Καὶ «Ο ΑΘΩΣ» τοῦ Ν. Λούβαρι μᾶς

Χριστός, ἀλλ' ὅμως τῇ καρδίᾳ καὶ τῷ νῷ πάρειμι ἐγὼ πνευματικῶς πρὸς τὸν Χριστόν. Καὶ ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, ἐκ τοῦ ὑποδείγματος τοῦ περὶ τὸν σταυρὸν δῆλον. Καὶ μετ' ὀλίγον. Ὁ γὰρ οὕτως ἐγνωκώς, ὅτι ἕν εἰσιν ὁ Υἱὸς καὶ ὁ Πατήρ, οἶδεν, ὅτι αὐτὸς ἐν τῷ Πατρί, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν αὐτῷ. Ἡ γὰρ τοῦ Υἱοῦ θεότης τοῦ Πατρός ἐστι, καὶ αὕτη ἐν τῷ Υἱῷ ἐστι. Καὶ ὁ τοῦτο καταλαβὼν πέπεισται, ὅτι ὁ ἑωρακὼς τὸν Υἱὸν ἑώρακε τὸν Πατέρα. Ἐν γὰρ τῷ Υἱῷ ἡ τοῦ Πατρὸς θεότης θεωρεῖται. Τοῦτο δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ παραδείγματος τῆς εἰκόνος τοῦ βασιλέως προσεχέστερόν τις κατανοῆσαι δυνήσεται· ἐν γὰρ τῇ εἰκόνι τοῦ βασιλέως τὸ εἶδος καὶ ἡ μορφή ἐστι· καὶ ἐν τῷ βασιλεῖ δὴ τὸ ἐν τῇ εἰκόνι εἶδος ἐστίν. Ἀπαράλλακτος ἐστὶν ἡ ἐν τῇ εἰκόνι τοῦ βασιλέως ὁμοιότης· ὥστε τὸν ἑνορῶντα τὴν εἰκόνα ὁρᾶν ἐν αὐτῇ τὸν βασιλέα, καὶ ἐπιγινώσκειν, ὅτι οὗτος ἐστὶν ὁ ἐν τῇ εἰκόνι. Ἐκ δὲ τοῦ μὴ διαλλαγῆναι τὴν ὁμοιότητα, τῷ θέλοντι μετὰ τὴν εἰκόνα θεωρῆσαι τὸν βασιλέα εἴποι ἂν ἡ εἰκών. Ἐγὼ καὶ ὁ βασιλεὺς ἕν ἐσμεν· ἐγὼ γοῦν ἐν ἐκείνῳ εἰμί, κἀκεῖνος ἐν ἐμοί· καὶ ὃ βλέπεις ἐν ἐμοὶ τοῦτο βλέπεις ἐν ἐκείνῳ· καὶ ὃ ἑώρακας ἐν ἐκείνῳ, τοῦτο ὁρᾷς ἐν ἐμοί. Ὁ γοῦν προσκυνῶν τὴν εἰκόνα ἐν αὐτῇ προσκυνεῖ τὸν βασιλέα· ἡ γὰρ ἐκείνου μορφὴ καὶ τὸ εἶδός ἐστιν ἡ εἰκών.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΓΕΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΝΤΕΡΒΟΥΡΙΑΣ

Κατὰ τὸ δοθὲν πρὸς τιμὴν τῆς Αὐτοῦ Χάριτος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων γεῦμα εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς «Μεγάλης Βρεταννίας» ὁ κ. Γρηγ. Κασιμάτης ηὐχήθη τὸ «ὡς εὖ παρέστη» ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν Προκαθήμενον τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως εἰς τὴν Ἀγγλικήν, ἥτις ἔχει, ἐν μεταφράσει, ὡς ἑξῆς:

Μακαριώτατε,

Ἀποτελεῖ προνόμιον καὶ τιμὴν δι' ἐμέ, ὡς Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, νὰ Σᾶς ἀπευθύνω, ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὸ «καλῶς ἤλθατε» εἰς τὴν χώραν μας.

Τὸ φῶς τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Παιδείας καὶ τὸ ὑψηλὸν καὶ θεῖον πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, συνεμίχθησαν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ λαοῦ μας εἰς μίαν ἀκατάλυτον σύνθεσιν πίστεως καὶ κάλλους. Ἡ δίδυμος αὕτη σύνθεσις τῆς ἀληθείας, εὑρίσκεται εἰς τὸ βάθος τῆς εὐγνωμοσύνης μας διὰ τὴν ἐπίσκεψίν σας. Καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ συγχώνευσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ εὐλογεῖ τὸ χρέος μου νὰ ὁμιλήσω τὴν γλῶσσαν τῶν Εὐαγγελίων ἡ ὁποία θεωρεῖται, πολὺ δικαίως ὡς ἡ μετάβασις καὶ ὁ κρίκος μεταξὺ ἀρχαίας καὶ νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Συνέχισε δὲ Ἑλληνιστί, εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Εὐαγγελίων:

Μακαριώτατε,

«Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Χαρὰν πολλὴν ἔσχομεν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ Ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πόλεως τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν. Ὁ «σύνδεσμος τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης» μεταξὺ τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὑπῆρξεν ἀείποτε στενός. Στενώτερος ὅμως ἔτι ὀφείλει ν' ἀποβῇ κατὰ τὰς ἡμέρας ἡμῶν, διότι ὁ ἐχθρός, οἱ «υἱοὶ τοῦ πονηροῦ», ἐνέσπειραν ζιζάνια εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Κυρίου καὶ πλεῖστα ζωτικὰ προβλήματα ὀρθοῦνται περὶ ἡμᾶς καὶ ἐν ἡμῖν, καλοῦντα τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Σωτῆρος νὰ τὰ ἀντιμετωπίσουν ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης ὥστε νὰ «μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ, μηδὲ γλώσσῃ, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ» ἐν ὄψει δὲ πάντοτε ὅτι «ὁ καιρὸς τοῦ πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη».

Ἡ Εἰρήνη εἶναι σήμερον τὸ παγκόσμιον αἴτημα. Ὁ Χριστιανικὸς κόσμος ἀναμένει ἀπὸ τὰς Ἐκκλησίας του τὴν προώθησιν καὶ προαγωγὴν καὶ πραγματοποίησιν τῆς εἰρήνης, τῆς ἐν Χριστῷ εἰρήνης, διότι ὁ Θεὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ

δείχνει εἰς τοὺς μακαρίους θνητούς, οἱ ὁποῖοι διατηροῦν ἀλώβητον τὴν πάτμον τῆς ψυχῆς των, καὶ μᾶς καλεῖ ὄχι νὰ ἐνδυθῶμεν τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα τοῦ Μοναχοῦ, ἂν δὲν εἴμεθα πρὸς τοῦτο κλητοί, ἀλλὰ νὰ ἀναστηλώσωμεν τὰς ἁγίας εἰκόνας μέσα εἰς τὸν Ναὸν τῆς ψυχῆς μας.

Ἀλλέως ἡ ἀπουσία τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν ζωήν μας θὰ μαρτυρηθῇ ἀπὸ τῆς παρουσίας τῆς ἐσωτερικῆς μας δυστυχίας καὶ κενότητος.

Αἰδ. Ζάνος Γουγουτᾶς
Mansfield, Ohio, u.s.a.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΥΠΟΤΥΠΩΣΙΣ ΗΣΥΧΑΣΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΠΡΟΣ ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΜΟΝΑΧΗΝ

('Εκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 216 χειρογράφου Κώδικος τῆς ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου)

'Ο ταπεινὸς Μητροπολίτης Πενταπόλεως Ναθαναήλ, τῇ εὐλαβεστάτῃ ἐν Μοναχαῖς καὶ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι θυγατρὶ ἡμῶν, Εὐγενίᾳ Μοναχῇ, ἐν Κυρίῳ χαίρειν.

'Επειδήπερ ἀπῄτησας δούλη Χριστοῦ παρ' ἡμῶν παραδοῦναί σοι τὰ συντείνοντα νῦν καὶ ἁρμόζοντα, πρὸς κατάληψιν ἀρετῆς, καὶ ὠφέλειαν μάλιστα ψυχῆς, ἵνα κατέχουσα ταῦτα ὥσπερ τινὰ στάθμην ἠκριβωμένην καὶ κανόνα εὐθύτατον, οἰκοδομήσῃς σεαυτὴν ἄξιον οἶκον τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ναὸν ἄσπιλον συνεργοῦντός σοι τοῦ Χριστοῦ, ἰδοὺ τῇ μακαρίᾳ ὑπακοῇ καὶ τῇ σῇ ὑποκύψαντες ταπεινώσει, τὰ πρὸς δύναμίν τε καὶ γνῶσιν ἡμῖν, ὅσα τε καὶ οἷα παρ' ἑτέρων ἀνδρῶν ἐδιδάχθημεν φθάσαντες καὶ ἡμεῖς, τῇ κατὰ Θεόν σου ἐροῦμεν ἀγάπῃ· καὶ ὡς ἐγκόλπιόν τινα θησαυρόν, τῷ ταμείῳ σοι τῆς ψυχῆς ἱερῶς θησαυρίσωμεν ταῦτα. ὁ βουλόμενος τοίνυν τοῦ θεῖναι θεμέλιον ἀρετῆς ἀρραγῆ τε καὶ ἄσειστον ὅς ἐστιν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ θείου φόβου ἀπάρχεται. ἀρχὴ γὰρ σοφίας, ὡς φησὶ Σολομών, φόβος Θεοῦ. οὗ δὲ φόβος, ἐντολῶν τήρησις· οὗ δὲ τήρησις ἐντολῶν, ἐπίδοσις ἀρετῆς. ὁ μὲν οὖν φόβος γεννᾷ τὴν τῶν ἐντολῶν φυλακήν· ἡ δὲ τήρησις τούτων, τὴν ψυχὴν καθαίρει· ἡ δὲ κάθαρσις ταύτης, φέρει τὴν σύνεσιν· ἡ δὲ σύνεσις αὖθις ἤγουν ἡ λεπτοτέρα γνῶσις τῆς διανοίας, μετεωρίζει τὸν νοῦν πρὸς Θεόν, καὶ πρὸς τὸ συγγενὲς ἐπανάγει καὶ συγκολλᾷ. εἰ οὖν βούλει λοιπὸν καὶ αὐτὴ οἶκον ἱερὸν καὶ ναὸν ἄσπιλον σεαυτὴν τῷ Κυρίῳ οἰκοδομῆσαι, ἆρον ὡς λίθον ἀκρογωνιαῖον αὐτίκα τὸν θεῖον φόβον αὐτοῦ, καὶ κατὰ μέσην αὐτὴν πήξασα τὴν καρδίαν, ὥστε σοι διὰ βίου παντὸς ἀνεκποίητον μένειν· καὶ οὕτως ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον οἶδα ὅτι οἰκοδομήσεις χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους. καὶ ὡς μέλισσα φιλεργός, ταχέως ἐναποθήσεις τὸ μέλι τῶν ἀρετῶν τῷ σίμβλῳ τῷ τῆς ψυχῆς. ἔχουσα τοίνυν ἐν ἑαυτῇ τὸν θεῖον φόβον ὡς εἴρηται, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ τὴν μακαρίαν ταπείνωσιν σύνοικον, ἥτις πασῶν ἀρετῶν ἐστὶ κορυφή, καὶ ὡς στέφανός τις χρυσόπλοκος ἀληθῶς, ἐργάζου λοιπὸν συνεργοῦντός σοι τοῦ Θεοῦ, καὶ ποίει, ὦ θύγατερ, οὕτως ὡς αὐτὸς νῦν

εἶναι «Θεὸς τῆς εἰρήνης» καὶ «ἐν εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Θεός, ἥτις ὑπερέχει πάντα νοῦν». «'Ως ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων τὴν εἰρήνην».

Αἱ δυσχέρειαι τοῦ ἐγχειρήματος τῆς συνεργασίας τῶν 'Εκκλησιῶν εἶναι μεγάλαι. 'Αλλὰ καὶ κοινὸς ὁ κίνδυνος, ὁ περὶ ἡμᾶς καὶ ὁ ἐν ἡμῖν. 'Ο αἰὼν μας καλεῖται νὰ θεμελιώσῃ τὴν ἀπαρχὴν τῆς χριστιανικῆς ἑνότητος καὶ ὅλα τὰ ἐμπόδια ἂς εὐχηθῶμεν νὰ ὑπερνικηθοῦν. «Τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν», ὁ δὲ Θεὸς εἶναι «Θεὸς πάσης χάριτος», ἥτις πάλιν «ὅπου ὑπάρχει ἀρκεῖ».

Μακαριώτατε,

'Εγείρων εἰς ὑγείαν καὶ τιμὴν 'Υμῶν τὸ πτωχὸν τοῦτο κύπελλον, ζητῶ τὴν 'Υμετέραν εὐδοκίαν, ἵνα αὖτη μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ σᾶς χαιρετήσω μὲ τὰς ἀποστολικὰς φράσεις «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ, πάλιν ἐρῶ χαίρετε. Πληρώσαι Κύριος 'Υμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης».

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

εἰσηγοῦμαί σοι.

Ἡσυχάζουσα τοίνυν ἐν τῷ κελλίῳ τῷ σῷ, τύπωσον πρὸ τῶν ἄλλων ἐν ἑαυτῇ ἵνα ἐν ταῖς τρισὶν ἐξαιρέτως ἡμέραις τῆς ἑβδομάδος, διαμένεις ἀπρόϊτος· μηδέ τινι τὴν τοῦ κελλίου παραχωροῦσάν σε εἴσοδον, πλὴν τῆς ἐν Χριστῷ σοι ὑποτασσομένης ἀδελφῆς, καὶ τὰ πρὸς τὴν σωματικήν σοι ὑπηρετούσης χρείαν. ἔστω δὲ ἡ ἐργασία σου τοιαύτη· εὐχή, ψαλμῳδία τε καὶ ἀνάγνωσις. ὡς δὲ φίμωτρον ἀκηδίας τυχὸν καὶ ἐργόχειρον. ἡ εὐχὴ οὖν, πρὸ τῶν ἄλλων ὡς ὑψηλοτέρα καὶ δυσκατόρθωτος· καὶ προτιμητέα σοι ὀφείλει καὶ ἀπαραίτητος πρὸς ἐπίδοσιν, καὶ βοήθειαν ταύτης, τρία ταῦτα συντρέχει τὰ κάλλιστα· σιωπή· ἀγρυπνία τε καὶ ἐγκράτεια. Τὴν εὐχὴν μέν ποτε λέγε διὰ στόματος, τὸ δὲ πλεῖστον ἐπεκτείνου τοῦ λέγειν σε νοερῶς· τὸ γὰρ συνεχῶς οὕτω σε μελετᾶν ἐν τῷ νῷ, τὸ Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησόν με, ἐπὶ πλέον μὲν οἱ πονηροὶ λογισμοὶ ἐρεθίζονται καὶ τὰ πάθη, φθόνῳ τῶν δαιμόνων· τῇ δὲ συνεχεῖ ἐπικλήσει καὶ τῷ γλυκυτάτῳ ὀνόματι Ἰησοῦ, ὡς κάπνὸς εὐθὺς διαλύονται, μαστιζόμενοι κραταιῶς, ὡς φησὶν ὁ τῆς Κλίμακος· Ἰησοῦ ὀνόματι μάστιζε πολεμίους. εἰ οὖν ὑγιαίνει σοι τὸ σῶμα καὶ δέεται πρὸς ταπείνωσιν ἴσως καὶ κόπον, ποίει καὶ μετανοίας τὰς κατὰ δύναμιν. αἱ γὰρ προστεταγμέναι παρὰ τῶν Πατέρων, τριακόσιαι πάντως τοῦ ἡμερονυκτίου εἰσί. σὺ δὲ πρὸς τὴν τοῦ σώματος ἕξιν, πλείους αὐτὰς ἢ ἐλάττους τυχὸν ποιήσεις ὡς βούλῃ. ἐν τούτοις οὖν ὡς εἴρηται ἔχουσα καὶ διακαρτεροῦσα ἡσύχως ἐν τῷ κελλίῳ τῷ σῷ, ταῖς ρηθείσαις ἡμέραις τῆς ἑβδομάδος β' δ' καὶ ς' εὐχομένη, ἀναγινώσκουσά τε καὶ ψάλλουσα πρόβαινε ἐν Σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ, πρὸς τὸν τοῦ Κυρίου ναόν, κατὰ τὸν τῆς ἱερᾶς ὑμνῳδίας, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν τῆς θείας μυσταγωγίας καιρόν. ὁμιλοῦσα λοιπὸν κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας, τοῦ τε Σαββάτου καὶ Κυριακῆς. ἀλλὰ δὴ καὶ τῇ Τρίτῃ φημὶ καὶ τῇ Πέμπτῃ, ταῖς βουλομέναις τῶν ἀδελφῶν προσέρχεσθαι χάριν ὠφελείας τοῦ συντυχεῖν σοι. τὰς δὲ ἀκαίρους ὁμιλίας ἐκτρέπου καὶ φεῦγε ὡς ἐκ πυρός. ἐπειδὴ ὁμιλίαι κακαί, ὡς φησὶν ὁ Ἀπόστολος, φθείρουσιν ἤθη χρηστά. ἐὰν γοῦν εἷς ὁ οἰκοδομῶν καὶ ἕτερος ὁ καταλύων, τίς ἡ ἐκ τούτου ὠφέλεια; καὶ περὶ μὲν τοῦ ἡσυχάζειν ἐν τῷ Κελλίῳ ταῖς δηλωθείσαις ἡμέραις τῆς ἑβδομάδος ἀπρόϊτον τὸ παράπαν· ταῖς δὲ λοιπαῖς ἀκωλύτως σοι παραβάλλειν τὰς βουλομένας προσέρχεσθαι χάριν πνευματικῆς ὁμιλίας, καὶ σωματικῆς τυχὸν ἐπισκέψεώς τε καὶ παρακλήσεως, ἀρκεῖ σοι οὕτως ὡς εἴρηται.

Περὶ δὲ ἐγκρατείας βρωμάτων καὶ τῆς διαίτης τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, οὕτως ὀφείλεις ποιεῖν. προηγουμένως μέντοι τὰς σταυρωσίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, Τετράδα τε καὶ Παρασκευήν, σὺν αὐταῖς δὲ καὶ Δευτέραν, ἐν ξηροφαγίᾳ προσήκει διέρχεσθαι· ἐκτὸς εἰ μὴ Δεσποτικὴ ἑορτὴ ἔστιν ἐν αὐταῖς, ἢ καὶ ἑτέρου τῶν μεγάλων ἁγίων πανήγυρις. ἡ ἀρρωστία τοῦ σώματος καὶ ἀσθένεια. ἄνευ γὰρ τῶν τριῶν τούτων, ξηροφαγεῖν σε ὀφείλεις. τῇ δὲ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ, χωρὶς τοῦ Σαββάτου καὶ Κυριακῆς, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τὴν αὐτήν σοι δίαιταν ἔχειν, ὡς τῆς ρηθείσης τετράδος τε καὶ Παρασκευῆς. τῇ δέ γε Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ, λαχάνων ἐν βράσματι καὶ ὀσπρίων ἄνευ ἐλαίου, τὸ σῶμα παραμυθεῖσθαι χρωμένη διὰ τὴν τοῦ σώματος ἀσθένειαν καὶ οἴνῳ βραχεῖ. ἐν δὲ Σαββάτῳ καὶ Κυριακῇ, ἐλαίῳ χρῆσθαι.

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

'Απὸ τοὺς ἀδάμαντας 'Εφραὶμ τοῦ Σύρου

ΠΕΡΙ ΑΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΚΙΩΝ ΛΟΓΟΣ

Μακαρίζω τὴν ζωὴν ὑμῶν, ὦ φιλόχριστοι, διότι εἶναι ἐνάρετος καὶ ἐλεεινολογῶ τὸν ἴδιόν μου βίον, διότι ὑπάρχει ἄχρηστος. Μακαρίζω ὑμᾶς, ὦ γνήσιοι, διότι διὰ τῆς ἐναρέτου διαγωγῆς ὑμῶν ἐφιλιώθητε μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀγγέλων. Τίς δὲ θέλει θρηνήσει δι' ἐμέ, διότι παρώξυνα Αὐτὸν διὰ τῶν ματαίων μου ἔργων; Μακάριοι εἶσθε ὑμεῖς, οἵτινες κληρονομεῖτε τὸν παράδεισον διὰ τῆς καθαρᾶς διαγωγῆς καὶ τῆς ἀμέτρου ὑμῶν ἀγάπης. 'Απορῶ δὲ πῶς ὑμεῖς δὲν ὠκνήσατε νὰ διατρέξητε τοσαύτης ὁδοῦ διάστημα διὰ τὴν ψυχικὴν ὠφέλειαν ὑμῶν· τὸ δὲ παραδοξότερον εἶναι, ὅτι ἤλθετε πρὸς μηδαμινὸν καὶ κατάκριτον ὑπὸ τῶν ἁμαρτιῶν, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ λόγους ὠφελίμους.

Τῳόντι εἶναι θαῦμα, πῶς οἱ κεκορεσμένοι ἤλθετε πρὸς τὸν μαραινόμενον ὑπὸ τῆς πείνης· πῶς οἱ μετέχοντες τῆς πνευματικῆς δρόσου, ἤλθετε πρὸς τὸν ξηραινόμενον ὑπὸ τῆς δίψης· πῶς οἱ ἔχοντες τὴν γλυκύτητα τῶν ἀρετῶν, πρὸς τὸν πεπικραμένον ὑπὸ τῶν ἁμαρτιῶν· πῶς οἱ πλούσιοι πρὸς τὸν πένητα, οἱ σοφοὶ πρὸς τὸν ἀμαθῆ, οἱ καθαροὶ πρὸς τὸν ρυπαρόν· πῶς οἱ ὑγιεῖς πρὸς τὸν ἀσθενῆ κατὰ τὴν συνείδησιν, οἱ εὐαρεστοῦντες πρὸς τὸν παροργίζοντα, οἱ ἐλεύθεροι πρὸς τὸν αἰχμάλωτον, οἱ ἐπιμελεῖς πρὸς τὸν ἀμελῆ. Διότι ἡμεῖς εἴσθε ἀξιοθαύμαστοι κατὰ τὰς ἀρετάς, ἐγὼ δὲ ὁ ἄφρων εἶμαι ἐλλιπὴς τοιούτων· ὑμεῖς διὰ τῆς ἐγκρατείας εὐαρεστεῖτε εἰς τὸν Θεόν, ἐγὼ δὲ ἀδιαφορῶν κατακρίνομαι· ὑμεῖς διὰ τῶν καλῶν ἔργων καὶ τῆς ἐνδόξου παρθενίας, εὐωδία εἴσθε τοῦ Χριστοῦ· ἐγὼ δὲ διὰ τὴν ἀδράνειαν καὶ ἀμέλειάν μου εἶμαι ὅλος δυσωδία.

Λοιπὸν θαῦμα τῳόντι εἶναι· διότι ἐνῷ εἴσθε τοσοῦτον ὠφελημένοι διὰ τῶν ἀρετῶν ὑμῶν, ἤλθετε πρός με, ὅστις οὔτε εἰς ἐμαυτὸν δύναμαι νὰ γίνω χρήσιμος. Καλῶς ἐποιήσατε, φιλόχριστοι, θέλοντες νὰ στηρίξητε τὴν ἀδράνειάν μου, καὶ νὰ καταστήσητε τὴν ἀμελῆ μου ψυχὴν ἐπιμελῆ, καὶ νὰ στηρίξητε καὶ ἐνδυναμώσητε τὴν ὀλιγωρίαν μου· διότι εἴσθε τέλειοι καὶ οὐδενὸς ἔχετε ἀνάγκην.

'Επειδὴ δὲ διὰ τῆς ταπεινοφροσύνης ὑμῶν ζητεῖτε παρ' ἐμοῦ τοῦ εὐτελοῦς λόγον ὠφελείας, καὶ μοὶ παρηγγείλατε τοῦτο, θέλοντες νὰ μοῦ ἐξελέγξητε τὸν βίον, θέλω λαλήσει διὰ νὰ ὑπακούσω καὶ νὰ ἀπολαύσω τοὐλάχιστον τὸν καρπὸν τῆς ὑπακοῆς. 'Εντρέπομαι δέ, ἐὰν ἀρχίσω νὰ συμβουλεύω ὑμᾶς καὶ κατακρίνω ἑαυτόν· καὶ ἐὰν ἀρχίσω νὰ ἐλέγχω ἄλλους καὶ κατηγορῶ ἐμαυτόν· διότι πρεπόντως θέλει ἐφαρμοσθῆ εἰς ἐμὲ τὸ ρητὸν τοῦ Σωτῆρος. «'Ιατρέ, θεράπευσον σεαυτόν» ἀλλ' ὅμως καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ τῶν ἁπάντων εἶπε· «πάντα ὅσα ἂν εἴπωσιν εἰς ὑμᾶς νὰ φυλάττητε, φυλάττετε καὶ ποιεῖτε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιῆτε».

"Οθεν ἂν καὶ ἐγὼ εἶμαι ἀκάθαρτος, ἀλλ' ἐπειδὴ γινώσκω καὶ συμβουλεύω ὀρθῶς, ἀπέβλεψα εἰς τὴν ἀγγελικὴν ταύτην πολιτείαν, καὶ ἐμακάρισα ἕκαστον αὐτῆς πλεονέκτημα. Καὶ τίς δὲν θέλει μακαρίσει, τὸν ὅστις ζῇ ὀρθῶς καὶ εὐαρέστως, καὶ διάγει ἐν ἁγνείᾳ διὰ τὰ ἐναποκείμενα ἄπειρα καὶ ἄμετρα ἀγαθά; καὶ τίς δὲν θέλει λυπηθῆ τὸν ὅστις ζῇ ἀμελῶς ἀποξενοῦται τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν διὰ τὴν οἰκτρὰν ταύτην ἀμέλειαν, καὶ ἀποβάλλεται τοῦ νυμφῶνος ἐκείνου δι' ἀδιαφορίαν;

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Περὶ φόβου Θεοῦ.

Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει ἐν ἑαυτῷ φόβον Θεοῦ· διότι οὗτος προφανῶς μακαρίζεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· μακάριος ὁ ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον· διότι τῳόντι διαφεύγει πᾶσαν τέχνην καὶ ἐπιβουλὴν τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ἔχων φόβον Θεοῦ εὐκόλως ἀπομακρύνει τὰ διανοήματα τοῦ ἐπιβούλου ἐχθροῦ· διότι δὲν αἰχμαλωτίζει αὐτὸν πούποτε· καὶ διὰ τὸν φόβον, ἀποβάλλει τὰς σαρκικὰς ἡδονάς. Ὁ φοβούμενος δὲν περισπᾷ τὸν νοῦν του ἔνθεν κἀκεῖσε· διότι προσμένει τὸν ἑαυτοῦ Δεσπότην, μήπως ἔλθῃ ἐξαίφνης καὶ εὕρῃ αὐτὸν ἀμελοῦντα καὶ διχοτομήσῃ αὐτόν. Ὁ ἔχων φόβον Θεοῦ δὲν ἀμεριμνᾷ· διότι πάντοτε εἶναι ἄγρυπνος. Ὁ φοβούμενος δὲν παραδίδεται εἰς ἄμετρον ὕπνον· διότι ἀγρυπνᾷ καὶ προσμένει τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ.

Ὁ φοβούμενος δὲν ἀδιαφορεῖ διὰ νὰ μὴ παροργίσῃ τὸν Δεσπότην αὐτοῦ. Ὁ φοβούμενος δὲν ἀμελεῖ· διότι πάντοτε ἐπιμελεῖται τὸ κτῆμα τῆς ψυχῆς, διὰ νὰ μὴ καταδικασθῇ ὡς ἀμελὴς καὶ νωθρός. Ὁ φοβούμενος πάντοτε δοκιμάζει ὅσα ἀρέσκουσιν εἰς τὸν Κύριον αὐτοῦ· καὶ ἑτοιμάζει ταῦτα, ἵνα ἐπαινέσῃ αὐτὸν ὁ Κύριός του, ὅταν ἔλθῃ· τέλος πάντων ὁ φόβος τοῦ Κυρίου γίνεται αἴτιος πολλῶν ἀγαθῶν εἰς τοὺς ἔχοντας αὐτόν.

Περὶ ἀφοβίας.

Ὅστις δὲν ἔχει τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ ἐν ἑαυτῷ, ὁ τοιοῦτος εὐκόλως συλλαμβάνεται εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ διαβόλου. Ὅστις δὲν ἔχει τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ παρ' ἑαυτῷ, περισπᾷ τὸν νοῦν αὐτοῦ, ἀδιαφορεῖ, κοιμᾶται ἀμερίμνως, ἀμελεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ, γίνεται δοχεῖον τῶν ἡδονῶν, εὐχαριστεῖται εἰς πᾶν τερπόν, δὲν φοβεῖται τὴν παρουσίαν τοῦ Δεσπότου, περιποιεῖται τὰ πάθη, εὐχαριστεῖται εἰς τὰς ἀναπαύσεις, ἀποφεύγει τὴν κακουχίαν, ἀποστρέφεται τὴν ταπείνωσιν, ἀποδέχεται τὴν ὑπερηφάνειαν· ἐπὶ τέλους ἔρχεται ὁ Κύριος αὐτοῦ, καὶ εὑρίσκει αὐτὸν ποιοῦντα εἰς ὅσα δὲν ἀρέσκεται, καὶ τότε θέλει διχοτομήσει καὶ ἀποστείλει αὐτὸν εἰς τὸ αἰώνιον σκότος. Τίς δὲν θέλει ἐλεεινολογήσει τὸν τοιοῦτον:

ΝΗΦΕ ΕΝ ΠΑΣΙ

('Απόστολος)

Ψυχή μου ἀθλία,
τὸ τέλος ἐγγύς,
ἀνάνηψον βία,
οὔ, μὴ ραθυμῇς.

+

Ψυχή μου ἀθλία,
ἤγουν τρισαθλία,
ἀνάνηψον σύν,
καρδίαν καὶ νοῦν.

+

Τὸ τέλος ἐγγίζει,
καὶ σὺ οὐ φροντίζει;
ὁ χρόνος συντέμνει,
καὶ σὺ ραθυμεῖς;

+

Τὸ τέλος ἐγγίζει,
ποὺ πάντας φοβίζει,
ψυχή μου ἀθλία,
ἵνα τί ραθυμῇς;

+

Ἀνάστηθι, σπεῦσον,
εἰπὲ παρρησίᾳ,
τὰς πράξεις σου ὅλας,
καὶ μὴ ἐντραπῇς.

+

Τὰς πράξεις σου ὅλας,
εἰπὲ παρρησίᾳ,
πληθὺς ἀσωμάτων,
διὰ νὰ χαρῇ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου

ΛΟΓΟΣ
ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ

Ὦ ἄνθρωπε ταπεινέ, θέλεις νὰ εὕρῃς τὴν αἰώνιον ζωήν; κράτησον τὴν πίστιν καὶ τὴν ταπείνωσιν εἰς ἑαυτόν· διότι διὰ τούτων εὑρίσκεις τὸ ἔλεος καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, καὶ λόγους τινάς, λαλουμένους παρὰ Θεοῦ εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τὸν φύλακά σου ἄγγελον, παραμένοντα κρυπτῶς καὶ φανερῶς παρὰ σοί. Θέλεις ν' ἀποκτήσῃς ταῦτα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὁμιλίαι τῆς αἰωνίου ζωῆς; περιπάτει μεθ' ἁπλότητος τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς σου, καὶ μὴ γίνου σοφὸς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καθότι εἰς μὲν τὴν ἁπλότητα ἀκολουθεῖ ἡ πίστις, εἰς δὲ τὴν λεπτότητα τῆς γνώσεως, καὶ εἰς τὴν ἀναστροφὴν τῶν λογισμῶν σου ἀκολουθεῖ ἡ ὑψηλοφροσύνη, διὰ τῆς ὁποίας εὑρίσκεσαι μακρὰν τοῦ Θεοῦ.

Ὅταν παρασταθῇς εἰς προσευχὴν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τόσον ὀφείλεις νὰ ταπεινοῖς σεαυτὸν διὰ τοῦ λογισμοῦ σου, ὥστε νὰ θεωρῇς σεαυτὸν ὡς μύρμηκα, καὶ ὡς ἑρπετὸν τῆς γῆς, καὶ ὡς βδέλλαν, καὶ ὡς παιδίον τραυλίζον· καὶ μὴ εἴπῃς ἔμπροσθεν αὐτοῦ τι μετὰ λεπτῆς γνώσεως, ἀλλὰ πλησίασον εἰς αὐτὸν μετὰ φρονήματος νηπιάζοντος παιδίου καὶ παραστάσου ἐνώπιον αὐτοῦ οὕτως, ὥστε ν' ἀξιωθῇς τῆς πατρικῆς ἐκείνης προνοίας, ὁποία γίνεται ἀπὸ τοὺς πατέρας εἰς τὰ κατὰ πολλὰ μικρὰ αὐτῶν παιδία, ὡς εἶπεν ὁ Δαβίδ, φυλάσσει ὁ Κύριος τὰ νήπια· διότι τὸ νήπιον πλησιάζει εἰς τὸν ὄφιν καὶ κρατεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τραχήλου, καὶ ποσῶς δὲν βλάπτεται ὑπ' αὐτοῦ· περιπατεῖ γυμνὸν τὸ νήπιον ἐν καιρῷ χειμῶνος, ὁπότε ἄλλοι ἐνδύονται καὶ σκεπάζονται, καὶ τὸ ψῦχος διαπερᾷ ὅλα αὐτοῦ τὰ μέλη, καὶ δὲν πονεῖ· καθότι τὸ σῶμα τῆς ἁπλότητος καὶ ἀπειρίας αὐτοῦ ὑπάρχει σκεπασμένον δι' ἄλλου τινὸς ἐνδύματος ἀοράτου ἐκ τῆς κρυπτῆς ἐκείνης προνοίας, ἥτις διαφυλάττει τὰ τρυφερὰ αὐτοῦ μέλη, ἵνα μὴ πλησιάσῃ εἰς αὐτὰ βλάβη τις ἔκ τινος πράγματος.

Πιστεύεις, ὅτι ὑπάρχει κρυπτή τις πρόνοια, ὑπὸ τῆς ὁποίας τὸ τρυφερὸν σῶμα, τὸ ἕτοιμον εἰς πᾶσαν βλάβην διὰ τὴν τρυφερότητα καὶ ἀκακίαν αὐτοῦ, φυλάττεται ἐν μέσῳ τῶν ἐναντίων καὶ δὲν καταπονεῖται ὑπ' αὐτῶν; διότι λέγει, ὁ Κύριος φυλάσσει τὰ νήπια· καὶ ὄχι μόνον αὐτὰ τὰ μικρὰ καὶ τρυφερὰ κατὰ τὸ σῶμα νήπια φυλάσσει, ἀλλὰ καὶ τοὺς εἰς τὸν κόσμον εὑρισκομένους σοφοὺς κατὰ τὴν γνῶσιν,

---

Ὡς ἄνθος, ὡς ὄναρ,
ὁ βίος μας ὅλος,
μὲ κλῆσιν οὐδόλως,
γοργὰ προχωρεῖ.

+

Ὡς ἄνθος, ὡς ὄναρ,
ὡς χόρτος ἀγροῦ,
ὁ βίος μας ὅλος,
κυλάει ὁμοῦ.

+

Ἔγγὺς ἐπὶ θύραις,
ἐστὶν ὁ Κριτής,
ποὺ μέλει νὰ κρίνῃ,
θνητοὺς γηγενεῖς.

+

Ἔγγὺς ἐπὶ θύραις,
ἐστὶν ὁ Κριτής,
ἀλλοίμονον τότε,
γυμνὸς ἂν βρεθῇς.

Ἐν Λαρίσῃ 1962
Ὁ πονήσας
Πλ. Στωϊκίδης

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

οἵτινες καταλείπουσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν γνῶσιν, καὶ ἐπιστηρίζονται εἰς ἐκείνην τὴν ἀόρατον σοφίαν, καὶ γίνονται ὡς νήπια μικρὰ θεληματικῶς, καὶ μανθάνουσιν ἐκείνην τὴν σοφίαν, ἥτις δὲν διδάσκεται διὰ τῆς γυμνασίας καὶ τῆς μαθήσεως ὑπὸ διδασκάλων· καὶ καλῶς εἶπεν ὁ σοφὸς καὶ θεῖος Ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι, ὅστις θέλει νὰ ἦναι σοφὸς εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, ἂς γίνῃ μωρός, ἵνα γένηται σοφός.

Σὺ δὲ αἴτησον παρὰ Θεοῦ, ὅπως σὲ ἀξιώσῃ νὰ φθάσῃς τὸ μέτρον τῆς πίστεως· καὶ ἐὰν αἰσθανθῇς τὴν τρυφὴν αὐτῆς εἰς τὴν ψυχήν σου, δὲν μοὶ εἶναι δύσκολον νὰ εἰπω ὅτι δὲν σ' ἐμποδίζει τι ἀπὸ τὸν Χριστόν· δὲν σοὶ εἶναι ὅμως καὶ δύσκολον νὰ αἰχμαλωτισθῇς κατὰ πᾶσαν ὥραν ἀπὸ τὰ γήϊνα, ἀλλ' οὔτε σοὶ εἶναι εὔκολον νὰ λησμονήσῃς τοῦτον τὸν ἀσθενῆ καὶ μάταιον κόσμον, καὶ τὰς ἐνθυμήσεις τῶν πραγμάτων αὐτοῦ· ὑπὲρ τούτου (τοῦ νὰ φθάσῃς δηλαδὴ τὸ μέτρον τῆς πίστεως) ἀόκνως προσεύχου, καὶ μετὰ θερμότητος καρδίας παρακάλεσον, καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς δεήθητι, ἕως ὅτου ἤθελες λάβει αὐτό, καὶ πάλιν μὴ ἀτονήσῃς καὶ παραμελήσῃς.

Θέλεις δὲ ἀξιωθῇ τούτων, ἐὰν πρῶτον παραβιάσας σεαυτὸν ἐπιρρίψῃς μετὰ πίστεως ὅλην σου τὴν φροντίδα εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἀνταλλάξῃς τὴν ἰδίαν σου περὶ σοῦ φροντίδα μὲ τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τότε ὅταν ὁ Θεὸς ἴδῃ τὴν προαίρεσίν σου, ὅτι μεθ' ὅλης τῆς καθαρότητος τοῦ ἰδίου σου φρονήματος ἐπίστευσας εἰς αὐτόν, καὶ ὄχι εἰς τὸν ἑαυτόν σου, καὶ ὅτι ἐβίασας σεαυτὸν νὰ ἐλπίσῃς εἰς τὸν Θεόν, καὶ ὄχι εἰς τὸν ἑαυτόν σου, τότε, λέγω, ἡ ἄγνωστός σοι ἐκείνη δύναμις ἐπέρχεται εἰς σὲ, καὶ φανερῶς θέλεις αἰσθανθῇ τὴν δύναμιν ἐκείνου, ὅστις κατῴκησεν ἄνευ ἀμφιβολίας εἰς σέ· τὴν δύναμιν ἐκείνην λέγω, τὴν ὁποίαν πολλοὶ αἰσθανόμενοι εἰς ἑαυτοὺς, ἄνευ φόβου ἐμβαίνουσιν εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἄνευ διστάγμου περιπατοῦσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων· διότι ἡ πίστις ἐνισχύει τὰς αἰσθήσεις τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ αἰσθάνεται ἀόρατόν τινα, ὅστις πείθει αὐτὸν νὰ μὴ προσέχῃ εἰς τὴν θεωρίαν τῶν φοβερῶν πραγμάτων, μήτε εἰς τὴν ὑπερβάλλουσαν ὄψιν τῶν αἰσθήσεων.

Τάχα σοὶ φαίνεται παντελῶς δυνατὸν, ὅτι ὁ ἔχων τὴν κοσμικὴν γνῶσιν, δέχεται καὶ ἐκείνην τὴν πνευματικὴν; ὄχι μόνον εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποδεχθῇ ἐκείνην τὴν πνευματικὴν γνῶσιν, ἀλλ' οὔτε δυνατὸν νὰ αἰσθανθῇ αὐτὴν παντελῶς ἐν αἰσθήσει, οὔτε ν' ἀξιωθῇ τις ἐκ τῶν καταγινομένων εἰς τὴν κοσμικὴν γνῶσιν νὰ λάβῃ παντελῶς καὶ τὴν πνευματικὴν. Καὶ ἐάν τινες ἐξ αὐτῶν θελωσι νὰ πλησιάσωσιν εἰς ἐκείνην τὴν πνευματικὴν γνῶσιν, δὲν δύνανται ποσῶς, ἕως ὅτου δὲν ἀπαρνηθῶσι τὴν κοσμικὴν γνῶσιν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀναστροφὴν τῆς λεπτότητος αὐτῆς, καὶ τὴν πολύπλοκον αὐτῆς μέθοδον, καὶ νὰ σταθῶσιν εἰς τὸ νηπιῶδες φρόνημα τῆς πνευματικῆς γνώσεως· καὶ ἐὰν ταῦτα δὲν προηγηθῶσι, δὲν δύνανται παντελῶς, ἢ καὶ ὀλίγον νὰ πλησιάσωσιν εἰς ἐκείνην τὴν πνευματικήν· ἐπειδὴ γίνεται εἰς αὐτοὺς ἐμπόδιον μέγα ἡ συνήθεια τῆς κοσμικῆς γνώσεως, καὶ οἱ συλλογισμοὶ αὐτῆς, τὰ ὁποῖα πρέπει ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ ἐξαλείψωσι· καθότι ἡ γνῶσις ἐκείνη τοῦ πνεύματος ὑπάρχει ἁπλῆ, καὶ εἰς τοὺς ψυχικοὺς συλλογισμοὺς δὲν λάμπει. Ἕως ὅτου δὲν ἤθελεν ἐλευθερωθῇ ἡ διάνοια ἀπὸ πολλοὺς συλλογισμούς, καὶ φθάσει εἰς τὴν ἁπλότητα τῆς καθαρότητος, δὲν δύναται νὰ αἰσθανθῇ τὴν πνευματικὴν γνῶσιν.

Αὕτη ἡ τάξις τῆς γνώσεως, ἵνα αἰσθανθῇ τις τὴν τρυφὴν ἐκείνης τῆς ζωῆς τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, οὕτως ἔχει, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀποστρέφεται τοὺς πολλοὺς συλλο-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

γισμοὺς τῆς κοσμικῆς διακρίσεως· ἀλλ' ἡ κοσμικὴ γνῶσις δὲν δύναται νὰ γνωρίσῃ τι, ἐὰν δὲν συλλογισθῇ καὶ κρίνῃ διὰ πολλῶν συλλογισμῶν τὸ δεχόμενον ἐν ἁπλότητι τῆς διανοίας· διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κύριος εἶπεν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ μικρὰ παιδία, δὲν δύνασθε νὰ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ὅμως οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι εἰς ταύτην τὴν ἁπλότητα δὲν δύνανται νὰ φθάσωσιν, ἂν καὶ ἐλπίζομεν, ὅτι διὰ τὰς καλὰς καὶ ἐναρέτους αὐτῶν πράξεις φυλάττεται καὶ δι' αὐτοὺς τόπος εἰς βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· καθόσον ἐκ τοῦ νοήματος τῶν μακαρισμῶν τοῦ εὐαγγελίου δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν διὰ τούτων τῶν μακαρισμῶν ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς πολλὰς καταστάσεις καὶ διαφόρους πολιτείας· καὶ ἕκαστος ἄνθρωπος ὅταν φθάσῃ εἰς ὅλα τὰ μέτρα πάσης ἀρετῆς, αὐτὸς, ἀπερχόμενος εἰς τὸν Χριστὸν, ἀνοίγει ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὴν θύραν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Ἀλλὰ τὴν πνευματικὴν ἐκείνην γνῶσιν δὲν δύναταί τις νὰ λάβῃ, ἐὰν μὴ στραφῇ καὶ γένηται ὡς μικρὸν παιδίον κατὰ τὸ φρόνημα· διότι ἀπ' ἐντεῦθεν αἰσθάνεται ἐκείνην τὴν τρυφὴν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἡ ὁποία, ὡς λέγουν, εἶναι πνευματικὴ θεωρία· καὶ αὕτη δὲν εὑρίσκεται εἰς τὰ ἔργα τῶν συλλογισμῶν τοῦ νοὸς, ἀλλὰ δύναταί τις νὰ γευθῇ αὐτὴν διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος· καὶ ἕως ὅτου δὲν καθαρισθῇ ὁ ἄνθρωπος, οὐδὲ ν' ἀκούσῃ περὶ αὐτῆς εἶναι ἱκανὸς· ἐπειδὴ αὐτὴ δὲν ἀποκτᾶται διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς μαθήσεως. Ἐὰν λοιπὸν φθάσῃς, ὦ τέκνον, τὴν ἐκ τῆς πίστεως καθαρότητα τῆς καρδίας, ἡ ὁποία καθαρότης ἀποκτᾶται εἰς τὴν ἡσυχίαν διὰ τῆς φυγῆς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῆς ἀποστροφῆς τῆς γνώσεως τούτου τοῦ κόσμου, αἴφνης θέλεις εὕρει αὐτὴν τὴν ἐκ τῆς πίστεως πνευματικὴν γνῶσιν ἐντός σου ἄνευ τινὸς περὶ αὐτῆς ἐρεύνης, ὡς εἶπεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἰακώβ, στῆσον στήλην, καὶ χύσαι ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον, καὶ θέλεις εὕρει θησαυρὸν εἰς τὸν κόλπον σου. Ἀλλ' ἐὰν κυριευθῇς ὑπὸ τῆς κοσμικῆς γνώσεως, δὲν μοὶ εἶναι ἄτοπον νὰ σοὶ εἴπω, ὅτι εὐκολώτερον σοὶ εἶναι νὰ λυθῇς ἀπὸ σιδηρᾶς ἁλύσους, παρὰ ἀπὸ αὐτὴν· καὶ δὲν θέλεις ἀποφύγει ποτὲ τὰς παγίδας τῆς πλάνης, οὐδὲ θέλεις λάβει παρρησίαν καὶ πεποίθησιν πρὸς τὸν Θεόν· ἀλλὰ καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν θέλεις περιπατεῖ ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τοῦ ξίφους, καὶ οὐδέποτε θέλεις εὑρεθῇ ἄνευ λύπης. Μεθ' ἁπλότητος παρακάλεσον τὸν Θεόν, καὶ ὁμολόγησον ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὴν ἀδυναμίαν σου, ἵνα ζήσῃς καλῶς καὶ ἐναρέτως, καὶ ἀπαλλαγῇς ἐκ πάσης μερίμνης καὶ φροντίδος· διότι καθὼς ἡ σκιὰ ἀκολουθεῖ τὸ σῶμα, οὕτω καὶ εἰς τὴν ταπεινοφροσύνην τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ἐὰν λοιπὸν ἐπιθυμῇς ταῦτα, μὴ ἀκούσῃς παντελῶς τοὺς πολεμοῦντάς σε πονηροὺς λογισμούς· καὶ ἐὰν σὲ περικυκλώσωσιν ὅλαι αἱ βλάβαι, καὶ αἱ κακίαι, καὶ οἱ κίνδυνοι, καὶ σὲ φοβήσωσι, μὴ φροντίσῃς ποσῶς περὶ αὐτῶν, μηδὲ ψηφίσῃς αὐτούς.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἀπὸ τὸ ἐκδοθὲν βιβλίον τοῦ Ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, μεταφρασμένον εἰς τὴν ἁπλῆν, ὑπὸ Παύλου Μοναχοῦ Χοζεβίτου.. Ζητηθείτω παρ' ἡμῖν.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Αἴσχιστον ὁ τοῖς ἀρχομένοις ἐπιτάττειν βουλόμενος φωραθείη μηδὲ ἑαυτοῦ ἄρχειν δυνάμενος. Οὗτος ὁ κατὰ λόγον ἄρχων ὁ ἄρξας ἑαυτοῦ πρότερον· ὁ θυμοῦ καὶ γαστρὸς κρείττων γενόμενος,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΟΝ ΚΑΙ ΖΩΟΔΟΧΟΝ ΤΑΦΟΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΙΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

Ἦτο θέλημα Κυρίου νὰ ἐπισκεφθῶ διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωήν μου τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸν τόπον ὅπου ἐπάτησαν οἱ πόδες τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἐπιθυμία μου πρὸς τοῦτο ἦτο διαρκὴς καὶ διακαής, ἀλλὰ δὲν ἐπιτυγχάνεται, οὐδὲ ἐκπληροῦται αὕτη, διότι δὲν ἦτο ἀκόμη θέλημα τοῦ Θεοῦ. Προφανῶς ἐφέτος ἡ ἐκεῖ μετάβασίς μου ἦτο οἰκονομία καὶ χάρις Θεοῦ.

Ἀνεχώρησα λοιπὸν μὲ ὁμάδα χριστιανῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, περὶ τοὺς τριάκοντα δύο, ἐκ Βόλου, μὲ ποῦλμαν τοῦ κ. Κωνστ. Παπαμήτρου τὴν πρωΐαν τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν, 15 Ἀπριλίου, κατ' εὐθεῖαν δι' Ἱεροσόλυμα.

Τὴν πρώτην ἡμέραν ἀφοῦ διήλθομεν τὴν Θεσ)νίκην, Ἐλευθερούπολιν, Καβάλαν, Ξάνθην, Κομοτινήν, Πόρτο-Λάγο, Ἀλεξανδρούπολιν καὶ Διδυμότειχον, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Ὀρεστιάδα τὴν 1ην μ. μεσονύκτιον, εἰς ἣν διηνυκτερεύσαμεν, τοποθετηθέντες εἰς ὡραῖον ξενοδοχεῖον.

Τὴν πρωΐαν τῆς Δευτέρας 16 Ἀπριλίου καὶ περὶ ὥραν 6ην ἐξεκινήσαμεν. Μετ' ὀλίγον ἐφθάσαμεν εἰς τὰ σύνορα Ἑλλάδος - Τουρκίας, ὅπου οἱ Τοῦρκοι μᾶς ἔκαμον λεπτομερῆ καὶ ἐξονυχιστικὸν ἔλεγχον, ἀνοίξαντες ὅλες τὶς βαλίτσες, ὑποχρεώσαντες τὸν ὁδηγὸν νὰ ξεφορτώσῃ αὐτάς, εὑρισκομένας εἰς τὴν στέγην τοῦ αὐτοκινήτου, χωρὶς βέβαια νὰ ἀνεύρουν τίποτε τὸ ἀπαγορεύσιμον, κρατήσαντές μας ἐπὶ 4 ὁλοκλήρους ὥρας.

Ἀφοῦ ἐξεκινήσαμεν, ἐβαδίζαμεν πλέον ἐπὶ τουρκικοῦ ἐδάφους. Μετ' ὀλίγον διήλθομεν ἀπὸ τὴν Ἀνδριανούπολιν, ὅπου σταθέντες ὀλίγον, ἐφάγομεν. Τὴν 6ην ἀπογευματινὴν εἰσήλθομεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν πόλιν τῶν ὀνείρων μας. Ὅταν ἀπὸ μακρὰν ἀντεκρύσαμεν τὴν ἁγίαν Σοφίαν, διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς ὁποίας ἐνικήθη ὁ Σολομὼν ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανόν, ρίγη συγκινήσεως διέδραμον τὰ μέλη ἡμῶν.

Ἅμα τῇ εἰσόδῳ εἰς τὴν πόλιν, ἐτακτοποιήθημεν εἰς λαμπρὸν ξενοδοχεῖον, ἔχοντες πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας τὴν ἁγίαν Σοφίαν. Μετὰ τὴν τακτοποίησίν μας, ἐξῆλθον μὲ τὸν κ. Δαμιανὸν Κοσμίδην ἐκ Βόλου καὶ ἐφάγομεν κάπου ἐκεῖ πλησίον εἰς ἐστιατόριον, ἐπιστρέψαντες εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Τὴν ἑπομένην ἡμέραν, Τρίτην 17 Ἀπριλίου, ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσωμεν τὴν 11 ½ π.μ. καὶ ἔτσι ἔχοντες ἀρκετὴν ὥραν, ἐπήγαμεν μίαν βόλταν εἰς τὸ τσαρσὶ (ἀγοράν) καὶ περιειργάσθημεν τὸν πλοῦτον τῆς ἀγορᾶς Κων)πόλεως.

Τὴν ὁρισθεῖσαν λοιπὸν ὥραν, ἐπέβημεν τοῦ ποῦλμαν, καὶ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς διερχόμενοι, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν παραλίαν, ὅπου ἡ γέφυρα τοῦ Γαλατᾶ. Ἐκεῖ εἰσήλθομεν εἰς τὸ φέρρυ - μπώτ, διεπεραιώθημεν ἐναντι εἰς τὸ Σκούταρι (Μικρασιατικὴ ἀκτή), χωρὶς νὰ ἐξέλθωμεν ἀπὸ τὸ ποῦλμαν, καὶ ἐκεῖθεν ἐσυνεχίσαμεν τὴν πορείαν. Μετ' ὀλίγον ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πολυπαθῆ πόλιν τῆς Νικομηδείας, πόλιν τῶν περισσοτέρων ἁγίων, ἀλλὰ καὶ τῶν δισμυρίων Μαρτύρων, ἀριθμοῦσαν σήμερον περὶ τὰς 70.000 κατοίκων. Προχωροῦντες, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν μεγάλην καὶ θαυμασίαν λίμνην, τὴν καλουμένην «Σαπάν-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τζα», ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἁλιεύονται αἱ περίφημοι καὶ περιζήτητοι καραβίδες.

Τὴν 3 1/2 ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόλιν Ἀντὰ - Παζάρ, ὅπου ἐξήλθομεν τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἐφάγομεν. Μετὰ τὸ φαγητόν, ἐξεκινήσαμεν διὰ τὴν Ἄγκυραν πλέον. Μετ' ὀλίγον ἐπεράσαμεν τὸν Σαγκάριον ποταμόν, ἀρκετὰ μεγάλον, κατά τι ἴσως μεγαλύτερον τοῦ Ἀξιοῦ. Ὀλίγον παρέκει, διήλθομεν ἀπὸ τὴν πόλιν Μπολοῦ, ὅπου εἴχομεν πρόγραμμα νὰ φάγωμεν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφάγομεν εἰς τὸ Ἀντά - παζάρ, ἐπροχωρήσαμεν. Πολὺ ἀργὰ ἐφθάσαμεν εἰς τὴν τουρκικὴν πρωτεύουσαν, τὴν Ἄγκυραν, ὅπου ἐτοποθετήθημεν εἰς πολυτελὲς ξενοδοχεῖον.

Ἡ πόλις τῆς Ἀγκύρας, ὡς νέα, μᾶς ἐφάνη ὅτι εἶναι πράγματι ὡραία καὶ εὔμορφος, μολονότι ὀλίγον ἐστάθημεν, διότι ἀργὰ ἐφθάσαμεν καὶ πολὺ πρωῒ ἐφύγαμεν. Τὸ ψύχος ἐδῶ ἦτο ἐξαιρετικὰ διαπεραστικόν, διότι καὶ βροχές, ἀλλὰ καὶ χιόνια συνηντήσαμεν.

Τὴν πρωΐαν, Τετάρτην 18 Ἀπριλίου καὶ περὶ ὥραν 6.45' ἐξεκινήσαμεν. Σήμερον προοριζόμεθα διὰ γεῦμα εἰς τὸ Ἀκ - Σεράϊ καὶ διανυκτέρευσιν εἰς τὰ Ἄδανα ἢ Ἀλεξανδρέτταν. Τὸ Ἀκ - Σεράϊ εἶναι ἡ πατρὶς τοῦ συμπροσκυνητοῦ μας κ. Δαμιανοῦ Κοσμίδη, ὅστις ἐξελθὼν τοῦ πούλμαν, ἐγνώρισε πολλοὺς συμπατριώτας του. Χωρὶς νὰ σταθῶμεν καὶ ἐδῶ ἐπὶ πολὺ (ἡ ὥρα ἦτο 12η μεσημβρινή) ἐσυνεχίσαμεν τὴν πορείαν, ἵνα φθάσωμεν τὸ ταχύτερον εἰς τὸν προορισμόν μας. Καθ' ὁδὸν εἰσήλθομεν εἰς μίαν ἐπικίνδυνον φάραγγα, δυσκολοδιάβατον, ἐπειδὴ διώρθωνον τὸν δρόμον, ἣν καὶ ἐπεράσαμεν καλά. Προχωροῦντες, ἐφθάσαμεν εἰς ἐξοχικόν τι ἑστιατόριον, ὅπου ἐφάγομεν καὶ ἀνεπαύθημεν ὀλίγον. Συνεχίζοντες τὴν πορείαν διήλθομεν ἀπὸ τὴν πόλιν Ταρσόν, πατρίδα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, καλουμένην σήμερον Ταρσούς.

Τὴν 6ην μ.μ. ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόλιν Ἄδανα, ἣν διασχίζει μέγας ποταμὸς καλούμενος Τζεχάν. Διὰ νὰ εἴμεθα ὅμως πλησιέστερα πρὸς τὰ σύνορα τῆς Συρίας, ἐπροχωρήσαμεν, καὶ μετὰ δύο ὥρας ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀλεξανδρέττας, τὴν 9 1/2 ὅπου διηνυκτερεύσαμεν. Ἡ πόλις εἶναι παραθαλασσία. Ἔναντι τῆς πόλεως, φαίνεται ἡ Κύπρος.

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν, Πέμπτη 19 Ἀπριλίου, ἠγέρθημεν ἐνωρὶς καὶ ἑτοιμασθέντες ἀνεχωρήσαμεν διὰ τὴν Δαμασκόν, ὥραν 6ην πρωϊνήν. Μετὰ δύο ὥρας ἐφθάσαμεν εἰς τὰ τουρκοσυριακὰ σύνορα, ὅπου ὑπέστημεν τὸν σχετικὸν ἔλεγχον.

Ἡ φύσις ἐδῶ εἶναι ὡραιοτάτη, τὸ πράσινον κυριαρχεῖ καὶ τὸ κλῖμα εὐκραέστατον. Ὁ ἔλεγχος τῶν συριακῶν συνόρων δὲν μᾶς ἀπησχόλησε πολύ· οἱ Σύριοι σέβονται πολὺ τὸν κλῆρον μας, καὶ λόγῳ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς τρεῖς ἱερεῖς μας, δὲν μᾶς ἐταλαιπώρησαν πολύ.

Ἐδῶ εὕρομεν καὶ ἄλλα πούλμαν μὲ προσκυνητὰς ἄλλων πόλεων τῆς Ἑλλάδος.

Ἐξεκινήσαμεν. Ἤδη προχωροῦμεν εἰς τὸ συριακὸν ἔδαφος.

Ἡ ὥρα εἶναι 11η πρωϊνή. Τὴν 1 1/2 ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόλιν Χοῦμα, ὅπου ἐμείναμεν περὶ τὴν 1 ὥραν, ἐφάγομεν καὶ ἀνεπαύθημεν καλά. Τὴν 2 1/2 ἐξεκινήσαμεν. Ἀφοῦ ἀρκετὰ ἐπροχωρήσαμεν, ἴδομεν ὅτι ἐπήραμεν κατὰ λάθος ἄλλον δρόμον καὶ ἐπεστρέψαμεν πάλιν εἰς τὴν πόλιν καὶ εὕρομεν τὸν σωστὸν δρόμον. Κατὰ τὴν σημερινὴν διαδρομὴν συνηντήσαμεν μεγάλην κακοκαιρίαν, βροχή, χαλάζι καὶ πρὸ παντὸς ψύχος δριμύτατον. Τὴν 8 1/2 μ. μ. ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Δαμασκόν, πρωτεύουσαν τῆς Συρίας, τὴν πόλιν τῶν παραμυθιῶν καὶ τῶν ὀνείρων. Ἡ ὡραιότης τῆς πόλεως

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὑπερβαίνει πᾶσαν φαντασίαν εἰς μεγαλοπρέπειαν. Συνέβη ἀπόψε νὰ ἔχουν κάποιαν ἑορτὴν καὶ ἦτο φωταγωγημένη ὁλόκληρος ἡ πόλις. Θέαμα ὀνειρῶδες. Ὁ σωφὲρ μὲ τὸν βοηθόν του, μᾶς ἀφῆκαν εἰς τὸ ποῦλμαν, ἕως ὅτου εὗρε κατάλληλον ξενοδοχεῖον, ὅπου μᾶς ἐτακτοποίησε πολὺ ὡραῖα καὶ ἐκοιμήθημεν καλά.

Τὴν πρωΐαν, Παρασκευὴ 20 Ἀπριλίου, καὶ περὶ ὥραν 10.45' ἀνεχωρήσαμεν κατ' εὐθεῖαν δι' Ἱεροσόλυμα. Μετὰ δύο ὥρας ἐσυνεχίσαμεν τὴν πορείαν. Ἤδη εἰσερχόμεθα εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἁγίων τόπων.

Ὁ ἐκ τῶν συμπροσκυνητῶν μας κ. Κυρ. Ἀργυρόπουλος, καταγόμενος ἐντεῦθεν καὶ γνωρίζων τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν, μᾶς ἡρμήνευε τὰς διαφόρους ἐδῶ τοποθεσίας. Ἐπεράσαμεν τὸν Ἰορδάνην ποταμόν, τὴν Ἱεριχώ, ἀριστερὰ τῆς ὁποίας εἴχομεν τὴν Νεκρὰν θάλασσαν. Ἐπεράσαμεν τὴν φάραγγα τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου καὶ τὸ πανδοχεῖον, ὅπου ἐνοσηλεύθη ὁ τραυματίας



Παῦλος Μοναχὸς Χοζεβίτης - Κύπριος
Συνεργάτης τῆς «Ἁγιορειτικῆς»

Σωτ. Σχοινᾶς
Διευθυντὴς τῆς «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης»

ἐφθάσαμεν εἰς τὰ συριακὰ σύνορα καὶ ἠλέγχθημεν ἀπὸ τοὺς Συρίους· εὐτυχῶς δὲν μᾶς καθυστέρησαν ἐπὶ πολύ. Ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγην ὥραν ἐφθάσαμεν εἰς τὰ Αἰγυπτιακὰ σύνορα προκειμένου νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν Ἰορδανίαν. Ἐδῶ οἱ Ἄραβες μᾶς ἐκράτησαν περισσοτέραν ὥραν ἕως ὅτου ἐλέγξουν τὰ διαβατήριά μας καὶ τὰ σφραγίσουν. Μετὰ μίαν ὥραν παραμονῆς ἐδῶ, ὁδοιπόρος, τὴν Ἀλμυρὰν ἔρημον, τὴν Βηθανίαν ἔνθα ὁ τάφος τοῦ Λαζάρου κ.λ.π. Μετ' ὀλίγον εἰσήλθομεν εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, ἀλλὰ ἀργά, καὶ ἐσταθμεύσαμεν ἐκτὸς τοῦ τείχους. Καὶ ἐνῶ ἡτοιμαζόμεθα νὰ μεταβῶμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ποὺ θὰ ἐμένομεν, ἦλθεν ἐκτάκτως εἰς τὸ ποῦλμαν ὁ Μοναχὸς Παῦλος Χοζεβίτης, συνεργάτης τῆς «Ἁγιορειτικῆς», πληροφορηθεὶς τὴν ἄφι-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ξίν μου καὶ μὲ παρέλαβε. Τότε μὲ τὴν κούρσαν τοῦ Πατρὸς Ἀρκαδίου, ὡδηγήθην εἰς Πατριαρχικὸν διαμέρισμα, ὅπου ἐγκατεστάθην ὡς φιλοξενούμενος δι' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ παραμονῆς μου.

Τὴν πρωΐαν, 21 Ἀπριλίου, Σάββατον τοῦ Λαζάρου, ἠγέρθημεν μὲ τὸν Παῦλον τὴν 3ην πρωϊνὴν καὶ κατήλθομεν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Ναὸν τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ὅπου ἔγινε λειτουργία, καθόσον τὴν ὡρισμένην πρωϊνὴν ὥραν θὰ ἐπανηγύριζεν ὁ Ναὸς τοῦ ἁγίου Λαζάρου εἰς τὴν Βηθανίαν, ὅπου ὁ τάφος του. Μετὰ τὴν λειτουργίαν, ἀνήλθομεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον καὶ ἐπήραμεν καφέ. Ὁ καφὲς ἐδῶ προσφέρεται ὡς ἐξῆς. Δίδουν πρῶτον τὸ φλυτζάνι κενὸ μὲ λίγο ψωμὶ μέσα ὡς παξιμάδι, ὁ διάκονος κατόπιν φέρνει ἕνα δοχεῖο μὲ καφὲ καὶ γεμίζει τὸ φλυτζάνι εἰς ὅλους.

Μετὰ ταῦτα μὲ τὴν ἀστικὴν συγκοινωνίαν ἐπῆγα μὲ τὸν Παῦλον εἰς Βηθανίαν. Ἕνεκα τοῦ πλήθους τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πούλμαν κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ, ἦτο ἀδύνατον νὰ πλησιάσωμεν εἰς τὸν Ναόν, ὅστις Ναὸς εἶναι Μονὴ Γυναικεία ἐπ' ὀνόματι τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας, τῶν ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου. Ἐπὶ τέλους μετὰ πολλοῦ κόπου εἰσήλθομεν εἰς τὸν Ναὸν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ «Πιστεύω». Ἐδῶ ἐγνωρίσθην μὲ πολλοὺς Πατέρας, ἁγιοταφίτας καὶ ἁγιορεῖτας, οἵτινες εἶχον ἔλθει διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα καὶ εὗρισκον ἀπὸ αὐτοὺς κάποιαν εὐκολίαν διὰ τὸ προσκύνημα. Ἔξωθεν τοῦ ἱεροῦ καὶ παραπλεύρως τῆς ὡραίας Πύλης εὑρίσκεται ὁ λίθος ἔνθα συνήντησεν ἡ Μαρία τὸν Κύριον καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός της, ὃν λίθον εὐλαβῶς ἠσπάσθην. Μετὰ τὸ ἀντίδωρον, ἔγινεν ἡ λιτάνευσις τῆς εἰκόνος τοῦ ἁγίου Λαζάρου πρὸς τὸν τάφον αὐτοῦ. Λειτουργὸς ἦτο ὁ ἅγιος Γάζης κ. κ. Στέφανος, ὅστις μὲ ἐγνώρισε καὶ μὲ ἐπῆρε κοντά του εἰς τὴν Λιτανείαν. Ψάλλοντες λοιπὸν διάφορα τροπάρια τῆς ἑορτῆς, ἐφθάσαμεν εἰς τὸν τάφον αὐτοῦ. Μετὰ σχετικὰς δεήσεις, ἔγινεν ὁμιλία μὲ θέμα τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου καὶ ἀμέσως, πάλιν μετὰ ψαλμωδιῶν ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸν Ναόν. Μετὰ μεγάλης δυσκολίας ἕνεκα τοῦ πλήθους, κατώρθωσα νὰ κατέλθω καὶ προσκυνήσω τὸν τάφον τοῦ Λαζάρου. Κατόπιν ἐπήραμεν πάλιν τὴν συγκοινωνίαν καὶ ἐπεστρέψαμεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Τότε προχείρως ἐπεσκέφθημεν 2 - 3 προσκυνήματα, τὰ ἐντὸς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ ὥρα ἦτο 1 μ. μ. Εἰς τὰς 2 μ. μ. θὰ ἤρχιζεν ὁ ἐπίσημος ἑσπερινὸς τῶν Βαΐων εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως. Ἐπήγαμεν εἰς τὸ σπίτι μὲ τὸν Πατέρα Παῦλον καὶ ἐφάγομεν διαστικά. Τὴν ὥραν αὐτὴν ἐσήμανον οἱ κώδωνες τῆς Ἀναστάσεως πανηγυρικὰ καὶ ἤρχισεν ὁ ἑσπερινός. Ἐγὼ λόγῳ τοῦ πυκνοῦ πλήθους, εἰσήχθην εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα καὶ ἐκάθησα εἰς τὸ Σύνθρονον, τὸ ὄπισθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης μαζὶ καὶ μὲ ἄλλους πολλούς.

Μετὰ τὸν ἑσπερινόν, ἐπήγαμεν πάλιν εἰς διάφορα προσκυνήματα. Ἐδῶ συνήντησα καλογραΐας τινὰς Κυπρίας, ἐκ τῆς Μονῆς Καλογραιῶν, Ἁγίου Γεωργίου Ἀλαμάνου καὶ ἐγνωρίσθην.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Ἑσπερινοῦ, παραπλεύρως τοῦ ἁγίου Βήματός μας, ἐπειδὴ εἶχον οἱ Ἀρμένιοι Πάσχα ἔκαμον πολὺν θόρυβον μὲ τὰς φωνὰς καὶ τὰ κτυπήματά των. Ὡσαύτως καὶ οἱ Λατῖνοι μὲ τὸ ἁρμόνιόν των καὶ τὰς ψαλμωδίας των, λὲς καὶ τὸ ἔκαμον ἐπίτηδες διὰ νὰ μὴ ἀκούωμεν τὰς ἀκολουθίας μας.

Μετὰ τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὰ ὀλίγα προσκυνήματα ποὺ εἴδομεν, ἐπῆγα μὲ τὸν π. Παῦλον εἰς τὸ σπίτι· ἐφάγομεν καὶ ἐκοιμήθημεν.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης, Κυριακὴν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τῶν Βαΐων, 22 Ἀπριλίου, ἐκκλησιάσθην εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, (ἐσήμανεν ὁ κώδων τὴν 5ην πρωϊνήν), καὶ μετὰ τὸ ἀντίδωρον, ἐπήγαμεν ὅλοι εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, ὅπου θὰ ἐγίνετο ἡ ἐπίσημος Λειτουργία ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Βαΐων. Ὁ μακάριος Παῦλος, διὰ νὰ ἴδω καλῶς τὰ πάντα, μὲ εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα δι' ἄλλης θύρας καὶ ἐκεῖθεν προσετέθην εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν καὶ ἔβλεπα τὰ πάντα. Μετ' ὀλίγον ἦλθεν ὁ Πατριάρχης μὲ ὅλην τὴν μεγαλοπρέπειαν, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν τιμητικὴν φρουράν του, ἐκ τεσσάρων Ἀράβων μεγαλοσώμων, ἀνὰ δύο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ὁδοῦ, μὲ τὰ ὑψηλὰ φέσια καὶ τὰς ὑψηλὰς βακτηρίας, (ὀνομάζονται ραβδοῦχοι), μὲ τὰς ὁποίας ράβδους ἐκτύπων τὸ ἔδαφος δυνατά, ἵνα παραμερίζουν οἱ πάντες εἰς τὴν διέλευσιν τοῦ Πατριάρχου· καὶ οὕτω ἀνῆλθεν οὗτος εἰς τὸν θρόνον του. Ἡ Πατριαρχικὴ Λειτουργία ἐτελέσθη μεγαλοπρεπέστατα. Μετὰ τὸ ἀντίδωρον, ἔγινε λιτανεία πέριξ τοῦ Ναοῦ τρίς. Κατὰ τὴν λιτανείαν ταύτην ὅλος ὁ Κλῆρος ἐκράτει μεγάλους κλώνους φοίνικος ὡς βαΐα.

Διὰ νὰ λάβω καὶ ἐγὼ μέρος, μεταξὺ τοῦ κλήρου, ὡς ἱεροψάλτης μοὶ ἐδόθη ράσον καὶ ἐφόρεσα καὶ ἔτσι ἠκολούθουν τὸν κλῆρον. Ἀφοῦ ἐτελείωσεν ἡ λιτανεία πέριξ τοῦ Ναοῦ, μὲ τὴν ἰδίαν λαμπρότητα, ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ὅπου μᾶς προσεφέρθη κονιὰκ καὶ καφές. Ἐγὼ καὶ ὁ Παῦλος ἐμείναμεν τελευταῖοι εἰς τὴν αἴθουσαν, διὰ νὰ ἴδωμεν τὸν Πατριάρχην κ. κ. Βενιαμίν, εἰς τὸν ὁποῖον μὲ συνέστησεν ὁ ἱεροδιάκονός του. Ὁ Μακαριώτατος μὲ ηὐλόγησε καὶ μὲ συνεχάρει διὰ τὸ ἔργον τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης». Ἡ ὥρα ἦτο 12η μεσημβρινὴ ὅτε ἤλθομεν εἰς τὸ σπίτι διὰ φαγητόν.

(Σὺν Θεῷ συνεχίζεται)

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

— Ἡ Ἕνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν.

Παρακολουθοῦντες τοὺς δραστηρίως ἐργαζομένους ἡγήτορας διαφόρων Ἐκκλησιῶν διὰ τὴν ὑπὸ πάντων ποθουμένην ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν μὲ τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, διαβλέπομεν τὸ λίαν δυσχερὲς διὰ τὴν ἕνωσιν αὐτήν, καθόσον αἱ μὲν ἄλλαι Ἐκκλησίαι, καὶ μάλιστα ἡ Ρωμαιοκαθολική, ἀρνοῦνται νὰ ἀποπτύσσουν ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον, τὰς κακοδοξίας αὐτῶν, διατελοῦσι δὲ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι μᾶλλον ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία θὰ μεταβάλῃ τὰς δογματικὰς πεποιθήσεις της ἐγγύτερον πρὸς τὰς ἰδικάς των, ὅπερ ὁμολογητέον, εἶναι ἀπαράδεκτον διὰ πᾶσαν ὀρθόδοξον συνείδησιν.

Ἰδοὺ τί γράφει τὸ περισπούδαστον περιοδικὸν «Ζωή» εἰς ἄρθρον της ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 2287 φύλλῳ, τὸ ὁποῖον καταχωρίζομεν ὁλόκληρον καὶ τὸ ὁποῖον θέτομεν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἁγιορειτικῆς».

Ἡ Ὀρθοδοξία καὶ ἡ Ἕνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν.

«Πολὺς λόγος γίνεται κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους περὶ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Θέμα συζητήσεων ἀπετέλεσεν αὕτη εἰς συνέδρια καὶ εἰς συσκέψεις, θέμα θὰ ἀποτελέσῃ καὶ εἰς τὴν προσεχῆ σύνοδον τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Τὰ ὅσα δὲ ὡς ἄρθρα, ὡς εἰσηγήσεις καὶ ὡς πραγματεῖαι ἔχουν γραφῆ γύρω ἀπὸ τὸ μέγα αὐτὸ ζήτημα, ἠμποροῦν συγκεντρούμενα νὰ ἐκταθοῦν εἰς πολύτομον ἔργον. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ἔρευνα καὶ συζήτησις ἀποτελεῖ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔκφρασιν τοῦ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος τῶν Χριστιανῶν διὰ τὴν ἕνωσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιταγὴν νὰ προχωρήσουν πρὸς αὐτὴν εἰλικρινῶς αἱ Ἐκκλησίαι, ἡ Ὀρθόδοξος καὶ ἡ Δυτική, μὲ συναίσθησιν τῶν μεγάλων

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

εὐθυνῶν των ἀπέναντι Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Ὁ πόθος τῆς Ἑνώσεως

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀνέκαθεν ἐπόθησε καὶ ποθεῖ εἰλικρινῶς τὴν ἕνωσιν. Συνεχὴς καὶ διάπυρος εἶναι ἡ εὐχή της νὰ γίνουν μία καρποφόρος πραγματικότης τὰ βαθύτατα εἰς νόημα λόγια μὲ τὰ ὁποῖα ὁ Ἱδρυτὴς καὶ Ἀρχηγός της, ὁ Κύριος Ἰησοῦς, παρεκάλει εἰς τὴν ἀρχιερατικὴν προσευχὴν τὸν οὐράνιον Πατέρα του νὰ περιφρουρήσῃ καὶ φυλάξῃ τοὺς μαθητὰς καὶ ὅλους τοὺς πιστοὺς ἀκλονήτους εἰς τὴν αὐτὴν πίστιν, «ἵνα ὦσιν ἕν»· νὰ παραμένουν δηλαδὴ ἀδιασπάστως ἡνωμένοι μεταξύ των διὰ τῆς αὐτῆς πίστεως καὶ ἀγάπης, ὥστε νὰ ἀποτελοῦν ἕνα πνευματικὸν σῶμα μὲ κεφαλὴν τὸν Χριστόν. Ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει πάντοτε ὁλοκάθαρα καὶ ἀκτινοβόλα ἐνώπιόν της καὶ τὰ θεόπνευστα λόγια τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν, μὲ τὰ ὁποῖα αὐτὸς παραγγέλλει νὰ καταβάλλωμεν κάθε προσπάθειαν «τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ Πνεύματος», διότι «εἷς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα, εἷς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων» (Ἐφεσ. δ΄ 3 - 6).

Αὐτὸν τὸν ἱερώτατον πόθον της ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τὸν ἔχει κάμει καθημερινὴν προσευχήν της, τὸν ἐκφράζει εἰς τὰς ὥρας τῆς λατρείας, τὸν ἔχει μεταβάλει εἰς συνεχὲς αἴτημά της. Κάθε ἡμέραν εἰς τὰς χιλιάδας τῶν ναῶν της ἀναπέμπεται πρὸς τὸν Κύριον ἀπὸ τὰ ὄργανα τῆς χάριτος ἡ προσευχὴ «ὑπὲρ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως», ἀπὸ δὲ τοῦ λαοῦ ἡ ἐπίκλησις «Κύριε, ἐλέησον». Καὶ κάθε φορὰν ποὺ τελεῖται ἡ θεία Λειτουργία εὔχεται κατὰ τὴν ἱερωτάτην στιγμὴν τοῦ καθαγιασμοῦ τῶν Τιμίων Δώρων ὑπὲρ τῆς «ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης», καὶ ἱκετεύει τὸν Κύριον, ὅπως ἑνώσῃ τοὺς πιστοὺς «εἰς ἑνὸς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν» καὶ ἐπαναφέρῃ τοὺς πεπλανημένους εἰς τὴν ἀλήθειαν.

Μὲ θλῖψιν δὲ ἡ Ἐκκλησία μας ἐνθυμεῖται τὸ ὀλέθριον Σχίσμα, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀπεσπάσθη ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἀπὸ τὴν «μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν». Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ἐντεῦθεν συνεχῶς ἐπεθύμει καὶ ἐπιθυμεῖ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μὲ ἀναμφισβήτητον εἰλικρίνειαν τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν πρώτην ἑνότητα καὶ δὲν παρέλειψε νὰ ἐργάζεται δι' αὐτήν. Εἰς δὲ τὰ κατὰ καιροὺς διαβήματα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἀπαντᾷ μὲ προθυμίαν, ὅτι δέχεται τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅσων ἡ Γραφὴ διδάσκει, αἱ ἑπτὰ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἐθέσπισαν καὶ ἡ Ἱερὰ Παράδοσις τῶν πρώτων αἰώνων ἀπεθησαύρισεν.

Εἰς ἐγκύκλιον π. χ. τοῦ Πάπα Πίου τοῦ Θ΄, ἡ ὁποία ἐστάλη πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τὸ 1868, ὀλίγους μῆνας πρὸ τῆς συγκλήσεως τῆς Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ (1869 - 1870), τὰ τέσσαρα Πατριαρχεῖα ἀπήντησαν: «Ἐπειδὴ ὑπῆρξεν Ἐκκλησία πρὸ δέκα αἰώνων τὰ αὐτὰ ἔχουσα δόγματα ἔν τε τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Δύσει, ἀναδράμωμεν ἑκάτεροι εἰς ἐκείνην καὶ ἴδωμεν ὁπότεροι προσέθεντο ἢ ἀφεῖλον· ἐκκοπτέσθω ἡ προσθήκη, ἐὰν ὑπάρχῃ καὶ ὅπου ὑπάρχει· προστιθέσθω τὸ ἀφαιρεθέν, ἐὰν ὑπάρχῃ καὶ ὅπου ὑπάρχει· καὶ τότε σύμπαντες ἀνεπαισθήτως εὑρεθησόμεθα εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον τῆς καθολικῆς Ὀρθοδοξίας, ὁπόθεν ἡ Ρώμη τῶν κάτω αἰώνων μακρυνομένη ἐπὶ μᾶλλον ἀρέσκεται νὰ πλατύνῃ τὸ σχίσμα διὰ νέων ἀεὶ δογμάτων καὶ θεσπισμάτων ἐκτρεπομένων τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως».

Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ μὲ εἰλικρινῆ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὸν πόθον πρὸς μίαν ἀληθινὴν καὶ ἐπὶ ὑγιῶν βάσεων ἕνωσιν, ἀπήντησε καὶ ἡ σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς νέαν, κατὰ τὸ 1894, πρόσκλησιν τοῦ Πάπα Λέοντος ΙΓ΄. Διεβεβαίωνε δὲ αὐτὸν ὅτι «ἐπὶ τῷ ἱερῷ σκοπῷ τῆς ἑνώσεως, ἡ Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξος καὶ Καθολικὴ Ἐκκλησία ἐστὶν ἑτοίμη ἀποδέξασθαι ὁλοψύχως, εἰ τυχὸν παρέφθειρεν ἢ μὴ κατέχοι πᾶν ὅ, τι πρὸ τοῦ ἑνάτου αἰῶνος ὡμολόγουν ὁμοφώνως ἥτε Ἀνατολικὴ καὶ Δυτικὴ Ἐκκλησία». Ἐκάλεσεν ὅμως καὶ τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν νὰ προβῇ εἰς ἀνάλογον δήλωσιν, ὁπότε τὸ θέμα τῆς ἑνώσεως αὐτομάτως πλέον ἐλύετο.

Ὄχι ὑποταγή.

Ἀλλὰ ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία, ἐμμένουσα εἰς τὸ πρωτεῖον τοῦ Πάπα καὶ εἰς ὅσα ἄλλα μετὰ τὸ σχίσμα ἐκαινοτόμησε, δὲν ἠθέλησε μὲ κανένα τρόπον νὰ προβῇ εἰς τοιαύτην δήλωσιν καὶ νὰ προχωρήσῃ μὲ εἰλικρίνειαν εἰς τὴν ἀληθινὴν ἕνωσιν. Δυστυχῶς αὐτὴ ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι σήμερον ὑπὸ τὴν λέξιν «ἕνωσις», τὴν ὁποίαν κατὰ κόρον χρησιμοποιεῖ, ἐννοεῖ τὴν ὑποταγὴν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ πρωτείου καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Πάπα. Καὶ ὁ σημερινὸς Πάπας, ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸ κρατοῦν εἰς τὸ Βατικανὸν πνεῦμα, ὁσάκις ὁμιλεῖ περὶ ἑνώσεως ἐννοεῖ τὴν ὑποταγήν, τὴν ἐξάρτησιν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἀπὸ τὸ Βατικανόν. Οὕτως εἰς ἐγκύκλιόν του τῆς 3 Ἰουνίου 1959 ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Πρὸς τὴν καθέδραν τοῦ Πέτρου» διακηρύττει ὅτι μόνη ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία «δύναται νὰ ἑνώσῃ ἐν ἑαυτῇ ὅλα τὰ πρόβατα εἰς ἓν ποίμνιον ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἑνὸς ποιμένος» καὶ καλεῖ τοὺς Ὀρθοδόξους νὰ προσέλθουν εἰς αὐτὴν· καὶ δὲν παραλείπει νὰ ἐπαναλάβῃ ὅτι φορεὺς τῆς ὑψίστης ἐξουσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν εἶναι ὁ Πάπας, «εἰς τὸν ὁποῖον ὅλοι καὶ καθένας ἐκ τῶν ἐπισκόπων εἶναι ὑποτεταγμένοι ὡς εἰς τὸν διάδοχον τοῦ Πέτρου».

Τρεῖς δὲ μῆνας μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐγκυκλίου, τὸ φιλενωτικὸν δυτικὸν περιοδικὸν «Unitas» ἔγραφεν: «εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ ἕνωσις θὰ γίνῃ, μόνον ὅταν ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία παραδεχθῇ τὰ καθολικὰ δόγματα· ὅμως ἡ ἐπὶ ὅλων τῶν σημείων συμφωνία θὰ διευκολυνθῇ, ὅταν οἱ Ὀρθόδοξοι ἀναγνωρίσουν τὸ πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης». Σαφέστατα δηλαδὴ ζητοῦν ὑποταγὴν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πάπα καὶ παραδοχὴν ὅλων τῶν καινοτομιῶν, τὰς ὁποίας ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἔχει κάμει. Ἀλλὰ αὐτὸ λέγεται ἕνωσις;

Ὑπὸ τὸ αὐτό, κατὰ τὸ πλεῖστον, πνεῦμα γράφονται σήμερον ἄρθρα καὶ μελέται πολλῶν Δυτικῶν περὶ τῆς ἑνώσεως. Ἐκφράζεται μὲν ὁ σεβασμὸς καὶ θαυμασμὸς πρὸς τὴν Ὀρθόδ. Ἐκκλησίαν διὰ τὴν ἄγρυπνον περιφρούρησιν τῆς ἀναθεύτου Ἱερᾶς Παραδόσεως, διὰ τὸν ἀσύγκριτον λατρευτικὸν πλοῦτον της, διὰ τὴν φωτεινὴν πατερικὴν Θεολογίαν της, διὰ τὴν πνευματικήν της ζωὴν καὶ τόσα ἄλλα, ἀλλὰ καὶ διατυπώνεται ἡ ἀξίωσις νὰ προσέλθῃ αὐτὴ εἰς τὴν Δύσιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν τάχα ἀπεσπάσθη, Καὶ τὸ ἐδῶ ὄργανον τῶν Οὐνιτῶν εἰς ἄρθρον δημοσιευθὲν τὴν 31 Ἰανουαρίου 1962, ἔπειτα ἀπὸ ἐπαίνους καὶ ἐγκώμια διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ ἕνωσις δὲν εἶναι ὑποταγή, ἀλλὰ «Συμφιλίωσις», ἀντιφάσκον πρὸς τὸν ἑαυτόν του, καταλήγει μὲ τὴν διακήρυξιν ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, χωρὶς βεβαίως νὰ ἀπορροφηθῇ ἀπὸ τὴν Δυτικήν, θὰ παύσῃ νὰ εἶναι αὐτοκέφαλος καὶ θὰ εὑρίσκεται «ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἅμα τε καὶ ἀδελφικὴν ἐπαγρύπνησιν τῶν διαδόχων ἐκείνου πρὸς τὸν ὁποῖον ἐλέχθη: «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν». Δηλαδὴ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἐπὶ τὸ ἁπλούστερον, ἕνωσις σημαίνει κατάλυσις τοῦ αὐτοκεφάλου, ἀναγνώρισις τοῦ πρωτείου καὶ ὑποταγὴ εἰς τὸ Βατικανόν.

Ἀλλὰ αὗται ἀκριβῶς αἱ ἀντιλήψεις ἐδηλητηρίασαν τὰς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ κάμνουν ἐπιφυλακτικοὺς ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους εἰς τὰ κατὰ καιροὺς διαβήματα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ μόνη ὁδός.

Λυπούμεθα εἰλικρινῶς, διότι ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὸ γραφικῶς ἀστήρικτον πρωτεῖον. Καὶ ὅμως θὰ ἔπρεπε καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ νὰ ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τῆς ἀληθείας, ὅπως ἀλλωστε μὲ παρρησίαν καὶ δύναμιν τὴν διακηρύττουν καὶ πολλοὶ ἰδικοί της διαπρεπεῖς θεολόγοι, μάλιστα δὲ κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους καιρούς. Θὰ ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὴν ἡρωϊκὴν ἀπόφασιν νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὴν ἀλήθειαν, ὅπως τὴν παρέλαβε καὶ ὡς θησαυρὸν τὴν περιεφρούρησεν ἡ Ἐκκλησία τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων. Αὐτὴν τὴν ὑποταγὴν εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ ὄχι εἰς πρόσωπα ζητεῖ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, διότι πιστεύει ἀπολύτως ὅτι ἡ ἀλήθεια ἑνώνει. Ἡνωμένη αὐτὴ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ εἰς ἕνα πνευματικὸν σῶμα διὰ τῶν τεσσάρων ἰσοτίμων Πατριαρχείων της μὲ κεφαλὴν τὸν Χριστόν, ποθεῖ νὰ ἴδῃ τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν ἡνωμένην ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς τὰ τέσσαρα Πατριαρχεῖα, ὅπως καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐποχήν. Οὕτω δὲ ἡνωμέναι διὰ τῆς αὐτῆς πίστεως καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς κατὰ Χριστὸν ἀγάπης, ἡ Ἀνατολικὴ καὶ ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία θὰ προχωρήσουν μαζὺ ὡς τεραστία ἀναγεννητικὴ δύναμις εἰς τὸ σωτήριον ἔργον των, τὸ ὁποῖον ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐποχὴν ἀπαιτοῦν οἱ σημερινοὶ καιροί. Θὰ δώσουν δὲ καὶ ἕνα λαμπρὸν παράδειγμα πρὸς τὸν Προτεσταντικὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν μεγάλην του πλειονότητα ποθεῖ κατὰ βάθος αὐτὴν τὴν ἕνωσιν».

ΑΙ ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ ΜΑΣ ΑΣ ΕΝΤΑΘΟΥΝ, «ΙΝΑ ΠΑΝΤΕΣ ΕΝ ΩΣΙ».

Ὁμιλεῖ ὁ Καθηγητὴς κ. Π. Τρεμπέλας.

Περὶ τὰς φιλοφρονήσεις τῆς Ρώμης.

«Δὲν μᾶς δυσαρεστοῦν βέβαια αἱ κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς ἐκδηλούμεναι πρὸς ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους φιλοφρονήσεις τῆς Ρώμης. Οὔτε ἀσυμπαθῶς εἴδομεν διαβήματα καὶ ἐπισκέψεις τινὰς ἐπισήμως σημειωθείσας ἐσχάτως ὑπὸ ρωμαιοκαθολικῶν τιτλούχων εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας. Ὅπως δὲν ἀνησυχήσαμεν οὐδὲ ἀπὸ τὰς πρὸ δύο περίπου ἐτῶν κυκλοφορησάσας διὰ τοῦ τύπου συνεντεύξεις καὶ κρίσεις Ὀρθοδόξων ἐξ ἀφορμῆς τῶν πρώτων ἐκδηλώσεων τῆς προθέσεως τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ρώμης, ὅπως συγκαλέσῃ σύνοδον Οἰκουμενικήν. Πλὴν ὅμως ἐνῷ λίαν συμπαθῶς, εἰ καὶ οὐχὶ πάντῃ ἀνυπόπτως, παρηκολουθήσαμεν τὰς ἐκδηλώσεις ταύτας τῆς γηραιᾶς Ρώμης, οὐχὶ δὲ καὶ ὀλιγώτερον διαπύρως παντὸς ἄλλου ἐκ τῶν ὀρθοδόξων διαφλεγόμεθα ὑπὸ τοῦ πόθου τῆς ἑνώσεως κοινὴν καὶ θερμὴν μετὰ πάσης τῆς κατὰ Ἀνατολὰς Ἐκκλησίας συνενοῦντες τὴν ἱκεσίαν «ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως», δὲν παρασυρόμεθα ὑπὸ τοῦ πόθου τούτου εἰς παραγνώρισιν τῆς θλιβερᾶς πραγματικότητος, ἥτις τό γε νῦν παρουσιάζει ἀνυπέρβλητα τὰ ἐμπόδια οὐ μόνον πρὸς συνένωσιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς πραγματικὴν προσέγγισιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Ἐτονίσθη κατὰ τὸ παρελθόν, ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἀδασανίστως καὶ ὑπό τινων ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν, ὅτι αἱ χωρίζουσαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας διαφοραὶ δὲν ἔχουσι κυρίως δογματι-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

κόν, ἀλλὰ διοικητικὸν χαρακτῆρα. Ἐνισχύεται δὲ ἡ ἐκδοχὴ αὕτη καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης χαρακτηρίζει ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους οὐχὶ ὡς αἱρετικούς, ἀλλ' ὡς διϊσταμένους (dissidets) ἀδελφούς, ἀποφεύγουσα ἀκόμη καὶ τὸν ὅρον σχισματικός. Καὶ φαίνονται μὲν αἱ χωρίζουσαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς Ρώμης δογματικαὶ καὶ ἄλλαι διαφοραὶ ὡς οὐχὶ μετὰ πολλῆς δυσκολίας εἰς συμβιβασμὸν καὶ συμφωνίαν δυνάμεναι νὰ ἀχθῶσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ πρεσβεῖα τιμῆς καὶ προβαδίσματος δὲν θὰ ἐδυσκολευόμεθα ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι ν' ἀναγνωρίσωμεν εἰς τὸν Πάπαν. Βαθύτερον ὅμως ἐξεταζόμεναι αἱ διαφοραὶ αὐταὶ ἀποδεικνύονται σοβαρώτατον ἐγκλείουσαι δογματικὸν χαρακτῆρα, θεμελιώδεις ἀρχὰς οὐ μόνον τῆς διοικήσεως, ἀλλὰ καὶ τῶν πηγῶν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας τιτρώσκουσαι.

Δὲν εἴμεθα ὑπερβολικοί. Τὸ δόγμα τοῦ ἀλαθήτου τοῦ Πάπα, δὲν εἶναι ζήτημα βασιζόμενον εἰς ἁπλᾶς ἀνθρωπίνας μικροφιλοτιμίας. Ἀποτελεῖ δόγμα, τὸ ὁποῖον ἵνα ἀκυρωθῇ, ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ὁ ἀοίδιμος Σέργιος Βουλγάκωφ, «θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐν τῷ καθολικισμῷ γεωλογικὴ ἀνατροπή». Κατὰ τὸ δόγμα τοῦτο, ὅπως ἐξηγήθη καὶ ὑπὸ προσφάτων θεολογικῶν συγγραφῶν, ὁ Πάπας «κατέχει ὑψίστην καὶ καθολικὴν ἐξουσίαν δικαιοδοσίας ἐπὶ πάσης τῆς Ἐκκλησίας οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς πίστεως καὶ τῆς ἠθικῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας». Κατὰ τὸν ἀνέχοντα δὲ ἰσχὺν δόγματος ὁρισμὸν τοῦτον ἕκαστος τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων λαμβάνει ἀμέσως ἐκ τοῦ Πάπα τὴν ποιμαντικήν του ἐξουσίαν. Καὶ ὡς ὁ Πάπας Πῖος ΙΒ', ὁ προκάτοχος τοῦ σημερινοῦ, ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ αὐτοῦ Mystici corporis τοῦ ἔτους 1943 διεκήρυξεν, «ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐπισκοπὴν ἕκαστος ἐπίσκοπος ποιμαίνει καὶ κυβερνᾷ ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ καὶ ὡς ἀληθὴς ποιμὴν τὸ πεπιστευμένον αὐτῷ ποίμνιον. Ἀλλ' ἐν τῇ δράσει ταύτῃ οἱ ἐπίσκοποι δὲν ἐνεργοῦσιν ἐξ ὁλοκλήρου ἰδίῳ δικαίῳ, διατελοῦν ὑποτεταγμένοι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ποντίφηκος τῆς Ρώμης, ἐφ' ὅσον ἀπολαύουν συνήθους ἐξουσίας δικαιοδοσίας, ἀπορρεούσης εἰς αὐτοὺς ἀμέσως ἐκ τοῦ Πάπα». Ἡ πληρότης δὲ τῆς ἐξουσίας ταύτης τῆς καθολικῆς καὶ γενικῆς τοῦ Πάπα, ἀσκεῖται ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ, χωρὶς νὰ εἶναι ἀναγκαία ἡ νόμιμος συγκατάθεσις τῶν ἐπισκόπων. Μεταβιβάζεται δὲ αὐτὴ ὑπὸ τοῦ Πάπα καὶ εἰς τὴν οἰκουμενικὴν σύνοδον, ὅπου οἱ ἐπίσκοποι συμπαρακάθηνται ὡς διδάσκαλοι τῆς ἀληθείας μὲ πλήρη δικαιώματα, ἐν ἑνώσει ὅμως μετὰ τοῦ ὑπερτάτου ποντίφηκος. Δὲν δύναται δὲ νὰ νοηθῇ σύνοδος ἐπισκοπικὴ ἄνευ τοῦ Πάπα. Ὅτι ὅμως ὑπὸ τοιαύτας προϋποθέσεις παύει πλέον καὶ αὐτὴ ἡ οἰκουμενικὸν χαρακτῆρα ἐνέχουσα σύνοδος τῶν ἐπισκόπων νὰ εἶναι ἡ ἀνωτάτη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀρχή, ἔχουσα ἐξουσίαν ἐπὶ οἱουδήποτε ἐπισκόπου ἢ πατριάρχου ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ Πάπα καὶ δικαιουμένη νὰ δικάζῃ καὶ νὰ καθαιρῇ αὐτοὺς μόλις εἶναι ἀνάγκη καὶ νὰ εἴπωμεν. Δικαίως καὶ ὀρθῶς διὰ τοῦτο ὁ ἀοίδιμος Βουλγάκωφ διεκήρυξεν, ὅτι διὰ τῆς ἀποφάσεώς των ταύτης οἱ ρωμαιοκαθολικοὶ ἐπίσκοποι, οἱ ἐν ἔτει 1869 ψηφίσαντες ἐν τῇ συνόδῳ τοῦ Βατικανοῦ τὸ ἀλάθητον τοῦ Πάπα, ὑπέγραψαν καὶ ἐδογμάτισαν πρᾶξιν «ἰσοδυναμοῦσαν πρὸς κανονικὴν αὐτοκτονίαν». Ταύτην δὲ κατ' οὐσίαν ἐκζητοῦσι καὶ παρὰ τῶν ἐπισκόπων τῆς Ὀρθοδόξου

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἐκκλησίας οἱ εἰς ἐπιστροφὴν καὶ συνδιαλλαγὴν μετὰ τοῦ Πάπα καλοῦντες ἡμᾶς ρωμαιοκαθολικοί, οἱονδήποτε θαυμασμὸν καὶ ἂν ἐκδηλοῦσι πρὸς τὴν ἀρχαίαν καὶ διαφυλάξασαν ἀσύλητον τὸν θησαυρὸν τῆς ἀποστολικῆς Παραδόσεως Ἐκκλησίαν μας. Ἡ συνδιαλλαγὴ καὶ ἡ συμφιλίωσις καὶ ἡ ὑπὸ διάφορα εὔσχημα ἐπικαλύμματα δίκην χρυσῶν καταποτίων ἐμφανιζομένη ὑποταγὴ εἰς τὸν Πάπαν, τὴν αὐτοκτονίαν αὐτὴν συγκαλύπτει. Εἴμεθα ὅμως ἀπολύτως βέβαιοι, ὅτι οὐδέποτε οὐ μόνον μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Πατριαρχῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων, ἀλλ' οὐδὲ μεταξὺ αὐτῶν ἔτι τῶν τιτουλαρίων ἐπισκόπων δὲν θὰ εὑρεθῇ ἀπολύτως κανεὶς νὰ ὑπογράψῃ τοιαύτην αὐτοκαθαίρεσιν καὶ αὐτοκαταδίκην. Εὑρηνται οὗτοι ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ αὐτοῦ ἐκείνου λαοῦ, τὸν ὁποῖον ἀκριβῶς εἰς τοιαύτας, τῆς Ρώμης προσκλήσεις ἀντέταξαν οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς ὡς φύλακα καὶ φρουρὸν τῆς Ὀρθοδοξίας. Ὁ λαὸς δὲ αὐτὸς ἐπὶ μὲν τοῦ αὐτοκράτορος Ἡρακλείου ἔχων ὡς ἡγέτας δύο μοναχούς, τὸν Σωφρόνιον καὶ τὸν Μάξιμον, ἐπέτυχε τὴν καθαίρεσιν καὶ τὸν ἀναθεματισμὸν οὐ μόνον Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ Πάπα Ὁνωρίου, κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ συνόδου, κατεξέσχισε τὸ ἑνωτικόν της ψήφισμα ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ἑνὸς καὶ μόνου ἐπισκόπου, Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ».

(Περιοδ. «Σωτὴρ» ἀριθ. φύλλου 83)

Ὁ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.

Ἀρχὴ ἀπαράδεκτος.

«Ἐντύπωσιν ἰδιαιτέραν προκαλοῦν αἱ καινοτομίαι καὶ τὰ νέα δόγματα, τὰ ὁποῖα ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρεισάγει εἰς τὴν ἐπίσημον διδασκαλίαν της. Οὕτως εἰς βραχύτερον τοῦ ἑνὸς αἰῶνος διάστημα, ὅσον διέρρευσε σχεδὸν ἀπὸ τῆς πρώτης συνόδου τοῦ Βατικανοῦ, τῆς συγκληθείσης ὑπὸ τοῦ Πίου Θ' (1869) μέχρι σήμερον, τρία ἄγνωστα εἰς τὴν παλαιὰν παράδοσιν τῆς ἡνωμένης Ἐκκλησίας δόγματα προεβλήθησαν εἰς τὴν ἀνὰ τὸν κόσμον Χριστιανωσύνην ὑπὸ τῆς παπικῆς ἕδρας ὡς διδασκαλίαι ὑποχρεωτικαὶ διὰ πάντα πιστόν. Τὸ ἀλάθητον τοῦ Πάπα εἶναι τὸ ἕν, τὸ περὶ ἀσπίλου συλλήψεως τῆς Θεοτόκου τὸ δεύτερον, καὶ τὸ περὶ Μεταστάσεως αὐτῆς τὸ τρίτον, τέταρτον δέ τι, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Θεοτόκος θὰ ἀνεκηρύττετο Συλλυτρώτρια, εὑρίσκεται ἐν κυοφορίᾳ.

Ὅτι βεβαίως καὶ ὑπὸ συμπάσης τῆς ἡνωμένης Ἐκκλησίας ἡ Θεοτόκος καὶ ἀειπάρθενος Μαρία ἠξιώθη ἰδιαιτέρων τιμῶν δὲν θὰ ἠμφεσβητεῖτο σοβαρῶς ὑπ' οὐδενὸς ἀπροκαταλήπτου τῆς ἱστορίας ἐρευνητοῦ. Ἡ κατὰ Ἀνατολὰς μάλιστα Ἐκκλησία κατὰ χρόνους πρὸ τοῦ σχίσματος, ὅτε ἅπασα ἡ ἀνὰ τὴν οἰκουμένην Ἐκκλησία ἦτο συνηνωμένη, ἐπρωτοστάτησεν εἰς τοὺς ἀγῶνας, οἵτινες κατέληξαν εἰς τὴν διακήρυξιν τοῦ δόγματος τῆς ἀειπαρθενίας τῆς Μαρίας ὡς Θεοτόκου καὶ οὐχὶ ὡς Χριστοτόκου. Καὶ ἀπὸ τῶν ὕμνων δὲ τῆς Ὀρθοδόξου λατρείας, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ πανύμνητος μήτηρ τοῦ Κυρίου γεραίρεται ὡς τιμιωτέρα τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέρα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, δὲν θὰ εὕρισκε πᾶς ἀδαὴς τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ νέα δόγματα τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας πολὺ μεγάλην. Κάτω ὅμως ἀπὸ τὰς καινοφανεῖς αὐτὰς διδασκαλίας ὑπόκειται μία ἀρχή, ἐξωθήσασα τοὺς Διαμαρτυρομένους εἰς ὀλεθρίαν ἀκρότητα, καταστᾶσα δὲ γενέτειρα πασῶν τῶν καινοτομιῶν καὶ ἑτεροδιδασκαλιῶν, αἵτινες χωρίζουν τὴν Ἐκκλησίαν μας ἀπὸ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς καὶ αἱ ὁποῖαι φαίνονται μὲν ἐκ πρώτης ὄψεως οὐχὶ ὡς ἀνοικονόμητοι, πάντως ὅμως νοθεύουν καὶ ἐπι-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

θολώνουν τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν.

Πηγαὶ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας συνομολογοῦν καὶ οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ μαζύ μας, ὅτι εἶναι ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ ἡ Ἱερὰ Παράδοσις. Ὄχι πᾶσα οἱαδήποτε παράδοσις, ἀλλ' ἡ Ἀποστολικὴ Παράδοσις. Ἡ ἀπὸ τοῦ στόματος δηλαδὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων κληροδοτηθεῖσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Θεωρητικῶς εἰς αὐτὸ συμφωνεῖ ἐξ ὁλοκλήρου πρὸς ἡμᾶς ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία. Θεωρητικῶς μόνον. Εἰς τὴν πρᾶξιν ὅμως; Ἀνακύπτει ἰσχυρὰ καὶ παραγνωριζομένη ἡ βεβαίωσις τοῦ Κυρίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Παράκλητος «ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν» (Ἰωάν. ιστ' 13). Ὑπαινιγμοὶ ἀόριστοι ἢ καὶ κατ' ἀναλογίαν ἀνθρώπινοι συλλογισμοὶ καὶ κρίσεις βασιζόμεναι ἐπὶ ἄλλων σαφῶν τῆς Παραδόσεως στοιχείων ἀποτελοῦν ἀφετηρίας καὶ καθίστανται λίθοι θεμέλιοι πρὸς κατασκευὴν νέων δογμάτων ἐν τῇ Ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ. Λησμονεῖται ἡ μεγάλη ἀλήθεια, ὅτι ἡ Ἀποστολικὴ Παράδοσις εἶναι κάτι πεπηγὸς καὶ περιπεφραγμένον, ὅπως ἡ Ἁγία Γραφή. Καὶ ὅπως εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προσθέσωμεν οὔτε μίαν κεραίαν, οὕτω καὶ εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Παράδοσιν, τῆς ὁποίας μάρτυς καὶ φρουρὸς εἶναι ἡ καθολικὴ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας συνείδησις καὶ ὁμολογία. Ὅ,τι πάντοτε, ὑπὸ πάντων καὶ πανταχοῦ ἐδιδάχθη, τοῦτο καὶ ἀποτελεῖ τὴν λυδίαν λίθον πρὸς διακρίβωσιν τῆς Ἀποστολικῆς Παραδόσεως.

Εἰς αὐτὸ ἐνέμεινεν ἀνέκαθεν προσκεκολλημένη ἀναποσπάστως ἡ ἰδική μας Ἐκκλησία. Ἀλλὰ δι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ ἐχαρακτηρίσθη ἀπὸ πολλοὺς τῶν ἐν τῇ Δύσει ὡς στατικὴ καὶ μὴ προοδευτικὴ Ἐκκλησία. Χαρακτηρισμὸς ἄδικος καὶ ἐπιπόλαιος. Διότι λησμονεῖται ὁλοτελῶς, ὅτι διατύπωσις καὶ διακήρυξις δόγματος δὲν σημαίνει παρεισαγωγὴν νέων στοιχείων εἰς τὴν Ἀποστολικὴν διδασκαλίαν, ἔγγραφον ἢ ἄγραφον, ἀλλοιούντων αὐτὴν καὶ μὴ ἐνυπαρχόντων εἰς ταύτην, ἀλλὰ στοιχείων ἐν σπέρματι ἐμφανῶς περιλαμβανομένων εἰς αὐτὴν καὶ φυσιολογικῶς ἄνευ παραμορφώσεως ἢ νοθεύσεως τούτων ἀναπτυσσομένων. Ἐδῶ ἀκριβῶς εἶναι ἡ μεγάλη ἀσθένεια τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀνεπήδησαν αἱ καινοτομίαι αὐτῆς ἐπὶ τοῦ λειτουργικοῦ πεδίου (στέρησις τοῦ ποτηρίου τῆς Εὐχαριστίας εἰς τοὺς λαϊκούς· διὰ ραντισμοῦ βάπτισμα κ.λ.π.) καὶ τὰ ἀσύστατα δόγματα περὶ καθαρτηρίου πυρός, περὶ θησαυροῦ ἀξιομισθιῶν, περὶ ἀσπίλου συλλήψεως, περὶ ἀλαθήτου καὶ ἕπεται συνέχεια.

Μὴ συζητῶμεν λοιπὸν περὶ τοῦ ἂν αἱ διαφοραί μας εἰς τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν πρὸς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν δύνανται νὰ ἐξοικονομηθοῦν δι' ἀμοιβαίας ἀνοχῆς ἢ διὰ σχετικῶν τινων ἐπεξηγήσεων. Ἂς προσέξωμεν εἰς τὴν πηγὴν καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀπέρρευσαν εἰς τὸ παρελθὸν αἱ τόσαι διαφοραί, ἀσφαλῶς δὲ θὰ προκύψουν εἰς τὸ μέλλον καὶ ἄλλαι. Ἡ πηγὴ αὐτὴ μὲ τὸν Πάπαν ἀλάθητον, ὅταν ἀποφαίνεται ἀπὸ καθέδρας, εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου θολερὰ καὶ πάντῃ ἀπαράδεκτος».

(Περιοδ. «Σωτὴρ» ἀριθ. φύλλου 87)

Αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικότης.

— Οἱ γάμοι τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας.

Πρὸ τῆς τελέσεως τῶν γάμων τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας μετὰ τοῦ Ἱσπανοῦ πρίγκηπος Δὸν Χουὰν Κάρλος, καὶ προκειμένου νὰ ἀσπασθῇ αὕτη τὸν Καθολι-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

κισμόν, ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς Λογκοβάρδας Πάρου Ἀρχ. Φιλόθεος Ζερβᾶκος, ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Α. Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα Παῦλον, πατέρα τῆς πριγκηπίσσης κόρης Του, τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

«Μεγαλειότατε,

Ἐξ ἀγάπης, σεβασμοῦ καὶ καθήκοντος, ὡς Πνευματικὸς Πατὴρ καὶ ἱερεύς, ὑπηρέτης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Παμβασιλέως καὶ οἰκονόμος τῶν Μυστηρίων Αὐτοῦ, ἀπευθύνω τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι τὴν παροῦσαν, κατόπιν πληροφορίας ὅτι ἡ Ὑψηλοτάτη Πριγκήπισσα Σοφία, θυγάτηρ Ὑμῶν, προκειμένου νὰ νυμφευθῇ τὸν Ὑψηλότατον Πρίγκηπα τῆς Ἱσπανίας Χουὰν Κάρλον, ἀπεφάσισε νὰ ἀρνηθῇ τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν καὶ ἀσπασθῇ τὸν Καθολικισμόν.

Μεγαλειότατε,

Πᾶς ἄνθρωπος εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἀσπασθῇ οἱαν θέλει θρησκείαν, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνεύθυνος ἐκεῖνος, ὅστις, ἐνῷ ἐγεννήθη, ἐβαπτίσθη, ἐγαλουχήθη, ἀνετράφη, εἰς μίαν ἁγίαν θρησκείαν, ἀληθεστάτην, Ὀρθοδοξοτάτην, μεμαρτυρημένην καὶ ἀποδεδειγμένην ὡς τοιαύτην ὑπὸ Ἑπτὰ Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ ὑπὸ μυριάδων Ἁγίων Πατέρων καὶ Ἁγίων ἀνδρῶν, ἐγκαταλείπει, αἴφνης, αὐτὴν καὶ ἀσπάζεται ἄλλην, ἀσύμφωνον πρὸς τὴν ἰδικήν του.

Ἐὰν ἡ Ὀρθ. Ἐκκλησία ἐπέτρεψε τὸν γάμον, ὀρθοδόξου μετὰ ἑτεροδόξου, τοῦτο ἐποίησε κατ' οἰκονομίαν (οὐχὶ κατὰ ἀκρίβειαν, διότι ἡ ἀκρίβεια τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπαγορεύει γάμον ὀρθοδόξου μετὰ ἑτεροδόξου αἱρετικοῦ), δὲν ἐπιτρέπει ὅμως νὰ ἀφίσῃ τὸ ὀρθόδοξον πρόσωπον τὴν θρησκείαν του καὶ νὰ ἀσπασθῇ τὸν Καθολικισμόν. Τὸν γάμον πρέπει νὰ τὸν τελέσῃ καὶ εὐλογήσῃ Ὀρθόδοξος Ἱερεὺς ἢ Ἀρχιερεύς, τὰ δὲ παιδιά, ὅσα ἀποκτήσουν, νὰ βαπτίζωνται εἰς τὸ Ὀρθόδοξον Βάπτισμα.

Ἡ γνώμη μου, Μεγαλειότατε, εἶναι νὰ συμβουλεύσητε πατρικῶς τὴν Ὑψηλοτάτην Πριγκήπισσαν Σοφίαν νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἀποφασίν της. Ἡ γνώμη μου, εἶναι γνώμη τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐγὼ δὲν εἶμαι Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, εἶμαι μέλος αὐτῆς, εἶμαι ἱερεύς, εἶμαι πνευματικὸς Πατὴρ καὶ ὀφείλω νὰ δείξω ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπην διὰ τὴν θρησκείαν μου καὶ διὰ τὸν Βασιλέα μου καὶ τὴν Πριγκήπισσαν Σοφίαν. Ὀφείλω νὰ τοὺς προφυλάξω ἀπὸ τὸ σκάνδαλον, τὸ ὁποῖον θὰ προξενήσῃ μεγίστην βλάβην εἰς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα. Καὶ τὸ ὁποῖον, σκάνδαλον, τοὺς μὲν ψυχροὺς θὰ τοὺς ψυχράνῃ περισσότερον εἰς τὴν πίστιν των, τοὺς δὲ θερμοὺς εἰς αὐτὴν θὰ τοὺς λυπήσῃ κατάκαρδα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θὰ χάσουν τὸν σεβασμόν, τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Βασιλέα των καὶ τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν. Τὸ περισσότερον, ὅμως θὰ λυπήσῃ τὸν Θεόν, τὸν Βασιλέα τοῦ Παντός, ὁ ὁποῖος, ὄχι μόνον λυπεῖται, ἀλλὰ καὶ παιδεύει τοὺς παραβαίνοντας τὸν Νόμον του, τὰς διατάξεις, τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας.

Γνωρίζετε, Μεγαλειότατε, ὁποῖα ἀπατελέσματα εἶχον οἱ γάμοι τῶν ἀειμνήστων ἀδελφῶν Σας Βασιλέως Γεωργίου καὶ Εἰρήνης ἐπειδὴ δὲν ἔγιναν συμφώνως πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας. Διελύθησαν οἱ γάμοι εἰς ὀλίγον διάστημα καὶ πόσα λυπηρὰ δὲν ἠκολούθησαν!

Ἐὰν ὁ γαμβρὸς ἢ ἡ μητέρα τοῦ Πρίγκηπος ἐπιμένουν νὰ γίνῃ Καθολικὴ ἡ Πριγκήπισσα, πρέπει νὰ ἐπιμένῃ ἡ Ὑμε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τέρα Μεγαλειότης, ὡς καὶ ἡ Πριγκίπισσα Σοφία περισσότερον, νὰ ἀσπασθῇ ὁ Πρίγκιψ τὴν Ὀρθοδοξίαν, ἥτις εἶναι ἀληθεστέρα καὶ ὀρθοτέρα.

Τῆς ὑμετέρας Μεγαλειότητος
πιστὸς ὑπήκοος
Ἀρχιμ. ΦΙΛΟΘ. ΖΕΡΒΑΚΟΣ
Ἡγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Λογγοβάρδας
Μονὴ Λογγοβάρδας Πάρου 28)3)1962»

Ἡ ἄνω ἐπιστολὴ ἐδημοσιεύθη καὶ εἰς τὸν «ΤΥΠΟΝ».

— Ἀπεργία τῶν θεολόγων.

Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος τῆς «Ἁγιορειτικῆς» ἐγράψαμεν διὰ τὴν περικοπὴν τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἀπὸ δύο ὥρες εἰς μίαν καθ' ἑβδομάδα. Ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς, συνέβησαν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τοῖς προπυλαίοις τοῦ Πανεπιστημίου, λυπηρὰ γεγονότα μεταξὺ θεολόγων καὶ ἀστυνομίας μὲ χύσιν ἀρκετοῦ αἵματος. Τὰ γεγονότα αὐτὰ ἀναγινώσκομεν εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἑνορία».

Μία προκήρυξις τῶν ἐπιτροπῶν ἀγῶνος φοιτητῶν τῆς Θεολογίας

«Αἱ ἐπιτροπαὶ ἀγῶνος τῶν φοιτητῶν τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἐκυκλοφόρησαν εὐρέως προκήρυξιν πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, εἰς τὴν ὁποίαν κατηγοροῦν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ὅτι εἰς δηλώσεις του πρὸς ἐπιτροπὰς φοιτητῶν τῆς Θεολογίας «ἐξεδήλωσε τὴν ὑποτίμησίν του πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον ἡμῶν πίστιν, ὡς παράγοντα ἐπιβιώσεως καὶ ἀναγεννήσεως τοῦ Ἕλλην. Ἔθνους». «Σήμερον ἡ Ἑλλὰς—φέρεται δηλώσας ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας— δὲν προβάλλεται διεθνῶς ὡς χώρα Χριστιανική, ἀλλ' ὡς κλασσικὴ καὶ ὁ κλασσικισμὸς εἶναι ἡ δόξα της. Καὶ αὐτὴ ἡ λέξις «Θρησκευτικὰ» «σοκάρη» σήμερα. Καὶ ἂν αἱ Θεολογικαὶ Σχολαὶ κλείσουν, οὐδόλως μὲ ἐνδιαφέρει. Διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν χρειάζεται Θεολογίας καὶ Θρησκευτικά. Χρειάζεται μηχανάς». Ἀποκαλύπτει ἀκόμη ἡ προκήρυξις τῶν φοιτητῶν ὅτι «ἀντίχριστοι δυνάμεις ἐργάζονται καταχθονίως νὰ ἐκτοπίσουν τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους καὶ ὅτι βαδίζομεν πρὸς ἄθρησκον ἐκπαίδευσιν». Καὶ ἡ προκήρυξις τελειώνει ὡς ἑξῆς:

«Ἡμεῖς Ἑλληνικὲ Λαέ, ταπεινοὶ τῆς Θεολογίας τρόφιμοι, πτωχὰ παιδιὰ μέσα ἀπὸ τὰ ἰδικά σου σπλάγχνα, ἔχομεν ἤδη ἀρχίσει ἀγῶνα σφοδρὸν διὰ τὴν τιμὴν τῆς Ὀρθοδοξίας. Μὴ ἀνεχόμενοι νὰ μυκτηρίζεται ἡ πίστις μας, ἐκλείσαμεν τὰς Θεολογικὰς σχολὰς καὶ ἐμηνύσαμεν τὸν Ὑπουργὸν Παιδείας ἐπὶ ἀσεβείᾳ. Καὶ ἂν οἱ ἁρμόδιοι δὲν ταπεινώσουν τὸν ὑβριστήν, ἡμεῖς θὰ συνεχίσωμεν μὲ ἱερὸν πεῖσμα τὸν ἀγῶνα, μέχρις ἐσχάτων. Ὁ ἀγών μας δὲν εἶναι ἀγὼν δι' ἕνα εὐτελῆ μισθόν, μὲ τὸν ὁποῖον πληρώνει τὸ Ἕλλην. Κράτος τοὺς λειτουργοὺς τοῦ πνεύματος. Ὄχι. Ὁ ἀγών μας εἶναι ἀγὼν ὑπὲρ ἰδεῶν αἰωνίου καὶ ἀκαταλύτου κύρους. Πιστεύομεν, ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον δὲν εἶναι μῦθος, ἀλλ' εἶναι δύναμις Θεοῦ εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι. Καὶ ὅτι μόνον μὲ τὸ Εὐαγγέλιον δύναται τὸ Ἔθνος νὰ βαδίσῃ ἐμπρός.

Οὕτω πιστεύομεν. Καὶ δι' αὐτὸ τὰ λόγια τοῦ κ. Ὑπουργοῦ εἶναι ἀπαράδεκτα εἰς ἡμᾶς. Ὁ μυκτηρισμὸς τῆς πίστεώς μας εἶναι ἀνυπόφορος. Ἐφ' ὅσον ὁ κύριος αὐτὸς καταφρονεῖ τὸ Εὐαγγέλιον, ἡμεῖς ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ τὸν ἀνεχθῶμεν ὡς Ὑπουργὸν τῶν Θρησκευμάτων. Δὲν παίζομεν κωμῳδίαν ἐνώπιον τοῦ ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἱερουργοῦμεν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς πίστεως. Ἐὰν ὑποτιμᾷ τὸν παράγοντα τῆς Πίστεως, ἂς ἀγωνισθῇ νὰ μᾶς πετάξῃ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς θ' ἀγωνισθῶμεν μέσα εἰς τὸν Ἕλλην. Λαὸν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

νὰ δημιουργήσωμεν κράτος Θεοῦ καὶ ὄχι κράτος Μασονίας. Κράτος, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδεμίαν θέσιν θὰ ἔχουν οἱ Κασιμάτηδες. Τὰ σύγχρονα κράτη, κατὰ τὸν διάσημον ἱστορικὸν Τέϋμπη, κατήντησαν «δρόμοι καὶ ἀποχετεύσεις καὶ ἐγκαταστάσεις ἠλεκτρισμοῦ καὶ ὑδρεύσεως». Ἔτσι θέλει τὸ κράτος καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἑλλην. Παιδείας. Ἀλλ' ἡμεῖς θ' ἀγωνισθῶμεν νὰ δημιουργήσωμεν κράτος ποὺ νὰ δίδῃ ἀξίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ποὺ νὰ ὑποτάσσῃ τὰς μηχανάς. Ἐλησμόνησες, κ. Ὑπουργέ, ὅτι ψυχὴ τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ὁ πολιτισμὸς τῆς ψυχῆς. Καὶ ἀγνοεῖς, ὅτι αἱ μηχαναὶ ἀπειλοῦν νὰ καταστρέψουν σήμερον τὴν ἀνθρωπότητα. Αἱ μηχαναὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ποὺ δὲν πιστεύουν εἰς τὸν Θεόν».

Πάντως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Κασιμάτης ὡμιλῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐπὶ τῶν φοιτητικῶν γεγονότων ἐτόνισεν ὅτι δὲν εἶναι τέκτων καὶ ἀδίκως κατηγορεῖται.

(«Ἑνορία», ἀριθ. φύλλου 331, σελ. 131)

Εἶναι ἄγνωστον ποῦ θὰ φθάσῃ ἡ κατάστασις αὐτὴ καὶ ἕως πότε ἡ Ἐκκλησία μας θὰ ἀδιαφορεῖ.

Στῶμεν καλῶς.

— Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Βουλγάρου Πατριάρχου εἰς Κ)πολιν, Ἀθήνας καὶ ἅγ. Ὄρος.

Συνεχίζων τὴν ἀνὰ τὰ πρεσβυγενῆ πατριαρχεῖα ἐπίσκεψίν του, ὁ πατριάρχης τῆς βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας κ.κ. Κύριλλος ἀφίκετο τὴν 17ην Μαρτίου, ἡμέραν Σάββατον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Ἀθηναγόρα. Ὁ Μακαριώτατος ἐγένετο δεκτὸς μετὰ κωδωνοκρουσιῶν καὶ μὲ ὑποδοχὴν ὅλων τῶν ἐπισήμων κληρικῶν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Τὴν ἑπομένην ἡμέραν, Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας, συνελειτούργησε μετὰ τοῦ Παναγιωτάτου πατριάρχου μας κ.κ. Ἀθηναγόρα καὶ ἐν ὀλίγοις ἐτιμήθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας ἐξαιρετικῶς ὥστε ν' ἀναχωρήσῃ μὲ τὰς καλλιτέρας ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Πόλιν.

Τὴν 22αν, ἡμέραν Πέμπτην, ὁ Μακαριώτατος, ἀφοῦ συνεπλήρωσε τὴν ἀποστολήν του ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Κων) πόλεως, ἀνεχώρησε διὰ Δαμασκὸν προκειμένου νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐπίσκεψιν ἀνὰ τὰ πρεσβυγενῆ πατριαρχεῖα.

Τὴν 13ην Ἀπριλίου ἀφίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας ἀεροπορικῶς. Τοῦτον ὑπεδέχθησαν εἰς τὸ ἀεροδρόμιον ὁ Μακαριώτατος Ἀθηνῶν κ.κ. Χρυσόστομος μεθ' ὁλοκλήρου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν. Ἀμέσως κατηυθύνθησαν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, ὅπου ἐψάλη δοξολογία καὶ ὅπου ἀντηλλάγησαν προσφωνήσεις ἀμοιβαίως.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Μακαριώτατος τὴν 16ην ἀφοῦ ἐπεσκέφθη τὴν Ἀκρόπολιν, τὴν Πνύκα, τὴν Ἱ. Μονὴν Πεντέλης, τὴν Ριζάρειον Σχολήν, τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν, τὸν οἶκον Φοιτητρίας, τὴν Σχολὴν Διακονισσῶν ἐν ἁγίᾳ Βαρβάρᾳ, Αἰγάλεω καὶ λοιπά, ἀνεχώρησε διὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος. Εἰς τὰς Καρυὰς ὑπεδέχθησαν τὸν Μακαριώτατον μὲ ἐπισημότητα ἅπασαι αἱ ἀρχαὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τοῦτον προσεφώνησε καταλλήλως ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Λαύρας προηγούμενος Κωνσταντῖνος ἐκ μέρους τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ ἀντεφώνησεν ὁ Μακαριώτατος. Κατὰ τὴν ἀντιφώνησίν του, ἐξῆρε τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐξοχωτάτου Διοικητοῦ τοῦ ἁγίου Ὄρους κ. Κ. Κωνσταντοπούλου, ὅστις Διοικητὴς συνώδευε τὸν Πατριάρχην μετὰ τῆς δεούσης φροντίδος καὶ τιμῆς.

Ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὄρος ἔμεινεν ἐνθουσιασμένος ὁ Μακαριώτατος διὰ τὴν ὑποδοχήν, ἥτις τῷ ἐπεφυλάχθη καὶ τὴν τιμὴν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἣν συνήντησεν ἀπὸ τοὺς πατέρας.

Εἴθε νὰ εἴμεθα καὶ πολιτικῶς ἡνωμένοι μὲ τὴν ἀδελφὴν Βουλγαρίαν, ὅπως εἴμεθα καὶ θρησκευτικῶς.

— Ὁ Δημητριάδος Δαμασκηνὸς μέγας κοινωνικὸς ἐργάτης.

Ποιοῦντες χρῆσιν τῆς μεγάλης καλωσύνης καὶ ἐπιεικείας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. κ. Δαμασκηνοῦ, τολμῶμεν νὰ ἐξάρωμεν ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς τὴν πολυποίκιλον καὶ πλουσίαν κοινωνικήν του δρᾶσιν.

Δὲν εἶναι διόλου ὑπερβολὴ καὶ δὲν διεπόμεθα ὑπὸ πνεύματος ψευδοῦς ἐξάρσεως νὰ διαστρέψωμεν τὴν πραγματικότητα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν δραστηριότητα τοῦ ἁγίου Δημητριάδος, ἀλλὰ τοὐναντίον γινόμεθα ἀληθεῖς κήρυκες διὰ νὰ εἴπωμεν ἕνα καὶ μόνον, τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ ἅγιος Δημητριάδος ὑπερβάλλει καὶ ὑπερφαλαγγίζει εἰς δρᾶσιν πάντας τοὺς συναδέλφους ἀρχιερεῖς τῆς ἐπικρατείας ἡμῶν, διότι ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ, πράγματι, πλούσια ἔργα, τὰ ὁποῖα ἀποπνέουν τὸ ἄρωμα τῆς Πατερικῆς δραστηριότητος τῶν Μεγάλων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀγωνιστῶν.

Καὶ διὰ μὲν τὴν τρυφερὰν καὶ μαθητιῶσαν νεολαίαν, ἐκτὸς τὰς κατ' ἔτος ὠργανωμένας παιδικὰς κατασκηνώσεις εἰς τὴν ὡραιοτάτην τοποθεσίαν τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ξενιᾶς, ἔνθα 1100 νεάνιδες ἀπολαμβάνουν τὴν καθαρότητα τῆς φύσεως καὶ τὴν ἔμπρακτον πατρικήν του στοργήν, ἐφέτος θὰ συγκροτηθῇ καὶ ἄλλος κατασκηνωτικὸς καταυλισμὸς παρὰ τὴν Κάτω Γατζέαν, χῶρος παραθαλάσσιος καὶ μέγας ἀριθμὸς ἀγοριῶν θὰ αἰσθανθῇ τὴν πνοὴν τῆς στοργῆς. Ὁ Σεβασμιώτατος ὠργάνωσε καὶ τὰ μαθητικὰ συσσίτια, εἰς τὰ ὁποῖα 800 ἄποροι μαθηταὶ εὑρίσκουν ἕνα πλούσιο καὶ ἐπιμελημένο φαγητὸν καθ' ἡμέραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς φοιτήσεώς των εἰς τὰ Σχολεῖα.

Πέραν ὅμως αὐτῶν τῶν ἐμπράκτων ἐκδηλώσεων ἀγάπης καὶ καλωσύνης ἠγόρασε κινηματογραφικὸν συγκρότημα, τὸ ὁποῖον προσφέρει γνησίαν καὶ μορφωτικὴν ψυχαγωγίαν, καὶ πλησίον τοῦ Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου ἀνήγειρεν ἔξοχον Γυμνασιακὸν Οἰκοτροφεῖον, τὸ ὁποῖον καὶ ἐτέθη εἰς λειτουργίαν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν νεαρῶν βλαστῶν, ἰδίᾳ τῶν ἐκ τῆς ἐπαρχίας προερχομένων.

Τὸ ἐν λόγῳ Οἰκοτροφεῖον, σύγχρονον κτιριακὸν συγκρότημα, καλύπτει ὅλας τὰς ἀνέσεις διὰ μίαν ἄνετον σπουδήν, ἐντελῶς δωρεάν, τῶν ἀπόρων μαθητῶν.

Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ Γυμνασιακὸν Οἰκοτροφεῖον εἶναι ἕνα καλλιτεχνικὸν συγκρότημα, τὸ ὁποῖον καταυγάζει καὶ μαρτυρεῖ ἱκανότητας καὶ δραστηριότητα τοῦ ἀξίου ἱδρυτοῦ του κ. Δαμασκηνοῦ.

Δὲν εἶναι μόνον ἡ νεότης, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ εἶναι καὶ σύμπας ὁ ἐκλεκτὸς λαὸς τῆς ἱστορικῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος, ὅστις παρακολουθεῖται ὑπὸ τοῦ κ. Δαμασκηνοῦ. 3000 χιλιάδες καὶ πλέον σιτίζονται ἡμερησίως μὲ τὰ λαϊκὰ συσσίτια «τὰς τραπέζας αὐτὰς τῆς ἀγάπης» πρᾶγμα, ὅπερ μᾶς ἐπαναφέρει εἰς τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν διακονίαν τῶν θεμελιωτῶν τῆς πρώτης Χριστιανικῆς κοινότητος, τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων μὲ τὰς γνωστὰς «κοινὰς τραπέζας»,

Ἐσχάτως ἐγένετο καὶ ἡ θεμελίωσις τοῦ κοινωνικοῦ καὶ μορφωτικοῦ κέντρου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός». Κέντρον τὸ ὁποῖον θὰ παρέξῃ σύγχρονον αἴθουσαν διαλέξεων, κινηματογράφον, χριστιανικὸν θέατρον, ξενῶνας διὰ τοὺς παρεπιδημοῦντας κληρικούς, ἰατρεῖον καὶ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὅ,τι ἄλλο συνδέεται μὲ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ ἀνθρωπίνου πόνου.

Ὁ Σεβασμιώτατος κ. Δαμασκηνὸς εἶναι πράγματι ὁ κοινωνικὸς ἐργάτης τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας καὶ μεθ' ὅλων τῶν δυνάμεών του ἀγωνίζεται πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πασχόντων ἀδελφῶν, εἶναι ὁ μέγας ἐπόπτης, ὅστις διακρατεῖ καλῶς τὸ νῆμα τῆς πολυπλεύρου διοικήσεως καὶ τὰ πάντα μαριτυροῦν ὀξύνοιαν καὶ ἐμπεριστατωμένην μελέτην. Τὸ πλήρωμα τῆς ἱστορικῆς Μητροπόλεως ἔχει θεῖον προνόμιον νὰ εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου ἐπίσκοπος ἄ ξ ι ο ς κατὰ πάντα, ὅστις ποιμαίνει ὡς καλὸς φύλαξ καὶ ἄγρυπνος φρουρὸς τὸ λογικόν του ποίμνιον.

Ἡ «Ἁγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» παρακολουθοῦσα ἀγρύπνως τὰς ἀόκνους προσπαθείας τοῦ ἁγίου Δημητριάδος, εὔχεται ὅπως ὁ Παντεπόπτης Θεὸς δίδῃ εἰς αὐτὸν ὑγείαν, ἵνα ἡ προσφορά του εἶναι πλουσιωτέρα. Πρὸς δόξαν τῆς Ἑλλαδικῆς καὶ γενικώτερον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

— Οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος

Τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Οἱ «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης» σημειώνουν ὅτι τὸ Ἅγιον Ὄρος «ἀποθνήσκει ἐξ ἐνδείας». Τοῦτο δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀκριβές. Τὸ Ἅγιον Ὄρος κυρίως πάσχει ἀπὸ ἔλλειψιν μοναχῶν λόγῳ περιορισμοῦ εἰς τὴν ἐποχήν μας τῆς τάσεως πρὸς τὸν αὐστηρὸν μοναστικὸν βίον. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐλλείψεως αὐτῆς ἡ Πολιτεία—οὐδεὶς ἐν τῇ ἀκριβολογίᾳ—δύναται νὰ λάβῃ μέτρα. Γεννᾶται, ὅθεν, τὸ ζήτημα πῶς δύναται νὰ διατηρηθῇ τὸ Ἅγιον Ὄρος ὡς ἓν σύνολον μνημειακόν, ἀλλ' ὄχι νεκρόν, ἐν λειτουργείᾳ. Τὸ ἑλληνικὸν κράτος, λόγῳ τῆς συνταγματικῶς ἰδιοτύπου μορφῆς τῆς μοναδικῆς αὐτῆς εἰς τὸν κόσμον δημοκρατίας μοναχῶν, ἐλάχιστα δύναται νὰ ἐπέμβῃ καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπέμβῃ διὰ πλείστους λόγους, πάντως δὲ δὲν πρέπει νὰ θεωρήσῃ, ὅτι ἡ λύσις τοῦ οἱουδήποτε προβλήματος τοῦ Ὄρους ἔγκειται εἰς τὴν ἐμπορικῆς μορφῆς «τουριστικήν του ἀξιοποίησιν». Ὑπάρχει, ὅμως περιθώριον ἄλλης ἀξιοποιήσεως τοῦ Ὄρους, εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα—εἰς τὸ ἐπίπεδον, π.χ., τῆς μεταβολῆς του εἰς ἓν μέγα ἐπιστημονικὸν καὶ λατρευτικὸν κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας. Περὶ αὐτοῦ, ὅμως, πρέπει πρωτίστως νὰ ἐνδιαφερθῇ ἡ ἰδική του αὐτόνομος ἡγεσία.

(«Καθημερινή» 10 Ἀπριλίου 1962)
(«Ἀνάπλασις» ἀριθμ. 105 1962)

Οἱ ἅγιοι Πατέρες τοῦ ἁγίου Ὄρους πρέπει νὰ ἐντείνουν τὴν προσοχήν των εἰς τὸ ἑξῆς ζήτημα. «Οἱ φίλοι τοῦ ἁγίου Ὄρους» ἐπιθυμοῦν νὰ ἴδουν τὰς Ἱ. Μονὰς τοῦ ἁγίου Ὄρους, ὑπὸ τουριστικὴν ἀξιοποίησιν, χωρὶς νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν ὅτι «ἀποθνήσκει ἐξ ἐνδείας» ἀπὸ ἔμψυχον ὑλικὸν καὶ πρέπει αὐτό, λέγουν οἱ καλοὶ οὗτοι φίλοι του, νὰ διατηρηθῇ εἰς ἓν σύνολον μνημειακὸν ἐν λειτουργίᾳ καὶ ὄχι νεκρόν. Ἀλλὰ κάτι τὸ ὁποῖον εἶναι μνημειακόν, ἂν δὲν τονωθῇ ἀναλόγως, δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ γίνῃ καὶ νεκρόν.

—Ἡ Ἱ. Μητρόπολις Σερρῶν.

Κατὰ πληροφορίας μας ὁ τοποτηρητὴς τῆς Μητροπόλεως Σερρῶν Σεβ. Μητροπολίτης Ἐλευθερουπόλεως κ. κ. Ἀγαθάγγελος, ἔχων ὡς πολυτίμους βοηθοὺς τὸν Πρωτοσύγκελλον τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀρχιμ. Εὐγένιον Δοχειαρίτην καὶ τὸν ἱεροκήρυκα τῆς Μητροπόλεως κ. Ἐπιφάνιον Σκανδάλην, ἐξασκεῖ πλουσιωτάτην φιλανθρωπίαν εἰς τοὺς χριστιανοὺς τῆς Μητροπόλεως τῶν Σερρῶν, ἰδίως κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα. Κατ' αὐτὰς διένειμε

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

πολλὰ δέματα μὲ τρόφιμα καὶ λοιπὰ πασχαλινὰ εἴδη εἰς ἀσθενεῖς καὶ ἀπόρους ἔχοντας ἀνάγκην. Ἰδιαιτέρως ὁ κ. Ἐπιφάνιος μαζὶ μὲ τὰς γυναῖκας τῶν φιλανθρωπικῶν Συλλόγων Σερρῶν, διένειμον περὶ τὰ 200 δέματα μὲ πασχαλινὰ τρόφιμα. Ἀκόμη ἀπεφυλάκισαν καὶ πολλοὺς φιλακισμένους διὰ χρέη, ἀποδώσαντες αὐτοὺς εἰς τὰς οἰκογενείας των. Ἀκόμη ὁ Σεβασμιώτατος καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα ἐπεσκέφθη κωμοπόλεις καὶ χωρία, ἱερουργῶν, κηρύττων καὶ ἐνισχύων τοὺς χριστιανοὺς ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς.

Πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἀγαπῶνται ἀπὸ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τοιοῦτοι Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ συνεργάται των;

Ἂς εὐχόμεθα νὰ αὐξάνουν οἱ τοιοῦτοι λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου.

— Ἡ ἡγουμενία τῆς Ἱ. Μ. Πετράκη

Κατὰ πληροφορίας μας, ἡ ἡγουμενία τῆς ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη, ἀνετέθη εἰς τὸν Ἀρχιμ. Χαράλαμπον Βασιλόπουλον, ἄνδρα ἱκανὸν κατὰ πάντα, πρὸς διακυβέρνησιν τῆς μεγαλυτέρας καὶ ἱστορικωτέρας ὅλων τῶν Μονῶν τοῦ Κράτους μας.

Ἡ «Ἁγιορειτικὴ» συγχαίρουσα τὸν Πατέρα Χαράλαμπον, εὔχεται δύναμιν ἐξ ὕψους εἰς τὸν ἐπωμισμὸν τοῦ βάρους τῶν διοικητικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

— Προαγωγαὶ Ἐπισκόπων

Τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον προήγαγε τὸν Σεβ. Νύσσης Γερμανὸν εἰς τιτουλάριον Μητροπ. Ἱεραπόλεως, εἰς Ἐπισκόπους δέ, Ροδοστόλου τὸν Πρωτοσύγκελλον Ἀμερικῆς Ἀρχιμ. Τιμόθεον Χαλόφτην, εἰς Ἀβύδου τὸν Γεράσιμον Παπαδόπουλον καὶ εἰς Συνάδων τὸν Γερμανὸν Ψαλιδάκην.

— «Τὸ Ἀληθινὸν φῶς»

Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν Λαρίσῃ ἱερέως Ἰγνατίου Παρασκευούδη, ἐκδίδεται ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον μηνιαῖον ὀρθόδοξον χριστιανικὸν Περιοδικόν, μὲ πρόγραμμα τὴν λατρευτικὴν ἕνωσιν τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἡ ὕλη του ἀποτελεῖται ἀπὸ διάφορα ἄρθρα ὠφέλιμα καὶ κατανυκτικά.

Συγχαίρομεν τὸν Πατέρα Ἰγνάτιον διὰ τὴν λαμπρὰν αὐτὴν σκέψιν καὶ τὸν εὐσεβῆ ζῆλόν του.

— Φεύγοντες Μοναχοί.

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ἐν ἁγίῳ ὄρει τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἐν τῇ ἱερᾷ Κοινότητι τῶν Καρυῶν ἡτοιμάζοντο οἱ Σεβ. Μητροπολῖται νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν Μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ αἰφνιδίως ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτῆς ἐν τῇ ἐκτάκτῳ Διπλῇ Συνάξει ὁσιώτ. Προϊστάμενος μοναχὸς Ἰωαννίκιος. Τὴν μεταφορὰν τοῦ νεκροῦ εἰς τὴν Μονήν του ἐσυνώδευσεν ἡ Πατριαρχικὴ ἐξαρχία, ὅπου τοῦ ἐγένετο ἡ κηδεία.

Εἴη αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ πατρὸς Ἰωαννικίου.

— Ὑψίστη τιμὴ εἰς Ἁγιορείτην.

Ὁ Μοναχὸς πατὴρ Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης, ὑμνογράφος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου Πάσχα, ἐτιμήθη ἰδιαιτέρως παρὰ τοῦ Μακαριωτάτου πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, Κυρίου Χριστοφόρου, ὅστις τῷ ἀπένειμε τὸν Σταυρὸν τοῦ ἁγίου Μάρκου, εἰς ἐπιβράβευσιν τῆς πληθύος τῶν δοκίμων ὑμνογραφικῶν αὐτοῦ ἔργων, δι' ὧν ἐτίμησε καὶ τιμᾷ τὴν ἁγίαν ἡμῶν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Ἡ δὲ «Ἁγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» κατ' ἐξαίρεσιν χαίρει διὰ τὴν τιμὴν αὐτὴν καὶ συγχαίρει τὸν πατέρα Γεράσιμον Μικραγιαννανίτην, ὁ δὲ Θεὸς ἐ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

πιμηκύνοι τὰ ἔτη αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν δόξαν τῆς Ἐκκλησίας μας.

— Ἑορτὴ Ἱεράρχου.

Τὴν 12ην Μαΐου, ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ, ἐτελέσθη μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας εἰς τὸ Μετόχιον τῆς Μονῆς Ἑλώνης ἐν Λεωνιδίῳ, πανηγυρικὴ Λειτουργία ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἑορτῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ.κ. Γερμανοῦ, προεξάρχοντος τοῦ Καθηγουμένου τῆς Μονῆς Ἑλώνης Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Μηλαίου. Εἰς τὴν ἑορτήν, ἥτις ἔγινε τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἀρχιμ. Γαβριήλ, παρευρέθησαν ὅλοι οἱ ἱερεῖς τῆς πόλεως Λεωνιδίου, αἱ Ἀρχαί, τὰ Σχολεῖα, καὶ ἀρκετὸς κόσμος. Εἰς τὴν Λειτουργίαν ὡμίλησεν ὁ Ἀρχιμ. Γαβριήλ, ἐξάρας τὸ πρόσωπον τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ ὁ κόσμος ἀνεχώρησεν κατευχαριστημένος ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπῆ αὐτὴν ἑορτήν, ἡ ὁποία διὰ πρώτην φορὰν ἐτελέσθη εἰς τὴν πόλιν τοῦ Λεωνιδίου.

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

—Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης.

Τῇ 9ῃ Μαΐου Τετάρτῃ, προήδρευσε τῆς Ἐπιτροπῆς Πανορθοδόξων.

Τῇ 10ῃ, Πέμπτῃ, προήδρευσε τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Τῇ 11ῃ, Παρασκευή, ηὐλόγησε τὴν τελετὴν τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Πέραν.

Τῇ 12ῃ, Σαββάτῳ, ἐδέχθη τὰ Συμβούλια Προστασίας ἀπόρων, ἐν Τζιχαγκίρ, εἶτα δὲ τὴν Κοσμητείαν τοῦ Πτωχοκομείου Νταρούλατζεζέ, τῇ συνοδείᾳ τῆς κ. Εὐφροσύνης Μπορμπόρογλου.

Τὸ ἑσπέρας κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου καὶ τὴν Κυριακὴν κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῶν Μυροφόρων, ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Π. Π. Ναῷ, καθ' ἣν ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Φαναρίου ἑώρτασε τὴν καθιερωθεῖσαν ὑπὸ τῆς Πνευματικῆς Διακονίας Ἑορτὴν τῆς Μητρός.

Ἀφ' ἑσπέρας τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Ἀδελφότητος ἐστόλισε δι' ἀνθέων τὴν ἐν τῷ Νάρθηκι Ἱ. Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου.

Τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐτέλεσαν οἱ Πανοσ. Μ. Ἀρχιμ. κ. Φιλάρετος καὶ Τριτεύων κ. Καλλίνικος. Ἔψαλλον οἱ Πατριαρχικοὶ Χοροί.

Ἐκκλησιάσθησαν τὰ Δ. Συμβούλια καὶ πολλὰ μέλη τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Φαναρίου, τὸ Διδάσκον Προσωπικὸν μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῆς Μαρασλείου Σχολῆς, οἱ γονεῖς, πολλαὶ μητέρες, προσκυνηταὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ πλῆθος πολύ.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ὁ Πατριάρχης ηὐλόγησεν ἀρτοκλασίαν ὑπὲρ ὑγείας τῶν Μητέρων τῆς περιφερείας Φαναρίου ὁ δὲ Πανοσ. Μ. Ἀρχιμανδρίτης ὡμίλησε μὲ θέμα. «Ἡ ἱερὰ μορφὴ τῆς Μητρός».

Ἐκθέσεις καὶ γράμματα:

— Τῇ Ἱ. Κοινότητι Ἁγίου Ὄρους, ἀπαντητικὸν εὐχαριστήριον ἐπὶ τῇ παρασχεθείσῃ φιλοξενίᾳ τῷ Μακ. Πατριάρχῃ Σόφιας καὶ πάσης Βουλγαρίας κ. Κυρίλλῳ.

— Τῇ αὐτῇ Ἱερᾷ Κοινότητι περὶ τῶν γενομένων ἐν ταῖς Ἱ. Μοναῖς ἀρχαιρεσιῶν νέων ἀρχῶν αὐτῶν.

—Τοῦ Μακ. Πατριάρχου Σερβίας κ. Γερμανοῦ, περὶ εἰσοδοχῆς εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Χιλιανδαρίου τριῶν ὑποψηφίων πρὸς ἐγκαταβίωσιν.

—Ἐπὶ σχετικαῖς αἰτήσεσι παρεσχέθη ἄδεια μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὄρος τοῖς Ρωμαιοκαθολικοῖς Ὁσιωτ. Πιὲρ Μιγκουέλ, Γάλλῳ Βενεδικτίνῳ, καὶ Δρ. Φράντζ Κέρν, Γερμανῷ Καθηγητῇ.

—Τῶν Ὁσιωτ. Ἐπιτρόπων Λαύρας, εὐχαριστούντων διὰ τὰ ἐκφρασθέντα αὐτοῖς συλλυπητήρια ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀειμν. Γέροντος Ἰωαννικίου.

—Τοῦ Αἰδεσ. Ρωμαιοκαθολικοῦ Ἱερέως κ. Ριχάρδου Ροῦκερ, ἐκ Γερμανίας, αἰτουμένου τὴν ἄδειαν μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς Ἅγιον Ὄρος.

—Τοῦ Αἰδεσ. Ὀλιβιὲ Ρέαν, ἐκ Γαλλίας, περὶ μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς Ἅγιον Ὄρος.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

'Αντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
Ἡ
ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 145

ΙΓ'. Η ΟΥΡΑΝΙΟΣ ΠΑΝΟΠΛΙΑ.

«Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν».
(Ματθ. κστ' 41).

Μετὰ τὴν διήγησιν τοῦ Μάρκου ἡ μήτηρ του ἠσπάσθη πάλιν αὐτὸν ἐγκαρδίως, ὁ δὲ πατήρ του ηὐλόγησον αὐτὸν καὶ τὸν προέτρεψε νὰ ἐξακολουθῇ πάντοτε προσευχόμενος, διότι διασωθεὶς ἐκ τῆς δουλείας διὰ τῆς προσευχῆς, ἐβεβαιώθη ἤδη πόσον ἀληθεῖς εἶναι οἱ λόγοι τοῦ Ἰησοῦ, εἰπόντος «πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες, λήψεσθε».

—Ἡ προσευχή, τέκνα μου, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Χριστόφορος, διαφωτίζει καὶ ζωογονεῖ τὴν ψυχήν, καθὼς ὁ Ἥλιος διαφωτίζει καὶ ζωογονεῖ τὸ σῶμα. Ἐὰν δὲ δυστυχεῖς ἦναι οἱ τυφλοί, οἱ μὴ βλέποντες τὸ ἡλιακὸν φῶς, δυστυχέστεροι βεβαίως εἶναι οἱ μὴ προσευχόμενοι, καὶ μὴ εἰσάγοντες εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν διὰ τῆς προσευχῆς τὸ ζωογόνον καὶ παρήγορον φῶς τῆς θρησκείας.

Προσερχόμενοι δὲ ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου, ὅπως διὰ τῆς προσευχῆς ἀποταθῶμεν πρὸς αὐτόν, ἂς σκεπτώμεθα μήπως ἡ διαγωγὴ ἡμῶν καθιστᾷ ἡμᾶς ἀναξίους τῆς ὑψηλῆς ταύτης συνεντεύξεως, περιττὰς ἑπομένως καὶ ματαίας τὰς δεήσεις ἡμῶν. Ἡ σκέψις αὕτη, ἣν ἡ προσευχὴ ἐξ ἀνάγκης προκαλεῖ, ἂς ἐνισχύῃ ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ ἀπὸ παντὸς ρύπου τὴν καρδίαν ἡμῶν ἂς καθαρίζῃ.

Ἡ ἀκόλαστος γυνὴ τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ ἐν ἁμαρτίαις τὸν βίον διανύσασα, ὅτε μετὰ συντριβῆς προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μετὰ δακρύων μετανοίας κατεφίλησεν αὐτούς, ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν της ἐκαθαρίσθη, καὶ ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος ἐσώθη.

Ὁ δὲ τελώνης, ὁ ἀναβὰς εἰς τὸ ἱερόν, ὅπως προσευχηθῇ, ἂν καὶ δὲν ἐτόλμα ν' ἀτενίσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανόν, συναισθανόμενος τὸ βάρος τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ, δεδικαιωμένος ὅμως ἐξῆλθε τοῦ ἱεροῦ.

Διὰ τῆς προσευχῆς καὶ ὁ Δαβὶδ κατέστρεψε τὸν Γολιάθ! Σὺ δὲ φίλτατε Μάρκε, δι' αὐτῆς ἐνισχύων τὴν ἀρετήν σου, καὶ τὴν καρδίαν τοῦ Ἀβδὲλ ἐνίκησας, καὶ ἐκ τῆς δουλείας ἀπελυτρώθης!

Μεγίστη τῷ ὄντι καὶ σωτηριώδης εἶναι ἡ δύναμις τῆς οὐρανίου ταύτης πανοπλίας! δικαίως δὲ ὁ θεάνθρωπος εἶπε· «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν». Ἰδοὺ δὲ διατί καὶ ρητὴν προσευχὴν μᾶς ἐδίδαξε, καὶ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ παραδείγματος τὴν ἀνάγκην τῆς προσευχῆς μᾶς ὑπέδειξεν, ὅτε, ἔχων τὴν ψυχὴν περίλυπον ἕως θανάτου, ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἔπεσε, καὶ τρὶς ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐν Γεθσημανῇ προσηυχήθη.

Ὁ δὲ θεῖος αὐτοῦ Ἀπόστολος Παῦλος «τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε καὶ ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε», λέγει πρὸς ἡμᾶς, διότι κατὰ τὸν ἅγιον Χρυσόστομον ἡ προσευχὴ ἐπιχέει δρόσον οὐρανίαν, δι' ἧς ποτιζομένη καὶ ἐξαγιαζομένη ἡ ψυχὴ ἡμῶν, παράγει τοὺς ὡραίους καρποὺς τῆς εὐσεβείας.

Τὸ ἐκπληκτικὸν μεγαλεῖον τῆς περικυκλούσης ἡμᾶς φύσεως, προκαλεῖ ἐκ τῶν σπλάγχνων παντὸς ἀνθρώπου τὴν δοξολογίαν τοῦ Πλάστου· ἡ δὲ συναίσθησις τῆς ἀδυναμίας ἡμῶν μᾶς ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγκην τῆς ἱκεσίας, καὶ διὰ τοῦτο ὁπουδήποτε καὶ ἂν ὑπῆρξαν ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς, οὐχὶ μόνον ἐντὸς ναῶν, ἀλλὰ καὶ ἐντὸς δασῶν, καὶ ἐντὸς σπηλαίων, καὶ ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων, καὶ εἰς τὰς ἀκτὰς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τῆς θαλάσσης προσευχομένους εἴδομεν αὐτοὺς πάντοτε.

Στρέφοντες τὸ βλέμμα πρὸς τὸ παρελθὸν ἡμῶν, φίλτατα τέκνα μου, δὲν βλέπομεν εἰμὴ πλάνας, ἀπάτας, ἀπρονοησίας, καὶ σκληρὰς ἀποτυχίας, εἰς ἃς πολλάκις ὑπεπέσαμεν. Στρεφόμενοι δὲ πρὸς τὸ μέλλον, ἄγνωστον, σκοτεινόν, ἀβέβαιον, καὶ δυσδιάκριτον ἀπαντῶμεν αὐτό· πολλάκις δὲ ἐν τῇ διανοητικῇ ἡμῶν σμικρότητι τὴν ὁδὸν τῆς εὐδαιμονίας φρονοῦμεν ὅτι βαδίζομεν, ἐνῷ τυφλῶς πρὸς τὸν ὄλεθρον τρέχομεν. Ἰδοὺ οἱ λόγοι, δι' οὓς ὁ ἄνθρωπος ἀπανταχοῦ καὶ πάντοτε ἱκετικὸν βλέμμα πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνυψοῖ, καὶ τὴν προστασίαν καὶ ἀρωγὴν τοῦ Ὑψίστου ἀναγκάζεται θερμῶς νὰ ἐπικαλῆται. Ἡ προσευχὴ λοιπὸν εἶναι ἀνάγκη ἔμφυτος τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, φωνὴ αὐθόρμητος ἐκ τῶν σπλάγχνων τοῦ ἀνθρώπου ἐξερχομένη, καὶ τὴν συναίσθησιν τῆς ἀδυναμίας αὐτοῦ μαρτυροῦσα.

Ἀλλὰ τὴν ἀνάγκην τῆς κατανυκτικῆς καὶ ἀδιαλείπτου προσευχῆς ἰδίως συναισθανόμεθα, ὁσάκις ἀναλογιζώμεθα τὸ ἄδηλον τῆς ὥρας, καθ' ἣν τὸν κόσμον τοῦτον θέλομεν ἀφήσει, ὅπως εἰς τὴν αἰωνιότητα μεταβῶμεν. Τὸ ὅλως ἄδηλον τῆς κρισίμου ἐκείνης ὥρας ἀναντιρρήτως μᾶς ἐπιβάλλει τὸ καθῆκον τοῦ νὰ ἐξαγιάζωμεν ἀδιαλείπτως τὴν ψυχὴν ἡμῶν διὰ τῆς προσευχῆς, ὅπως ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τοῦ βίου ἡμεθα ἕτοιμοι νὰ παρουσιασθῶμεν ἐνώπιον τοῦ Πλάστου.

Ἀλλ' ἡ ἀληθὴς προσευχὴ προϋποθέτει ἀδιάσειστον πίστιν καὶ εἰς τὴν παντοδυναμίαν, καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην, καὶ εἰς τὴν ἄπειρον ἀγαθότητα, καὶ εἰς τὴν ὑπερτάτην πρόνοιαν τοῦ Ὑψίστου. «Ἄνευ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι» εἶπεν ὁ θεῖος Παῦλος. Ἐὰν δὲ δὲν εὐαρεστῶμεν, βεβαίως δὲν εἰσακουόμεθα, καὶ ἡ προσευχὴ τότε καθίσταται περιττὴ καὶ ματαία.

Ἀνοίγοντες δὲ τὴν καρδίαν ἡμῶν διὰ τῆς προσευχῆς εἰς τὸν Ὕψιστον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου οὔτε τὸ μέλλον ἔχει μυστήρια, οὔτε αἱ καρδίαι ἀπόκρυφα, ἃς ἀφιερώνωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς τὴν ὑπερτάτην αὐτοῦ Σοφίαν καὶ Πρόνοιαν. Ἂς μὴ ἀπαιτῶμεν παρὰ τοῦ ὑπερτάτου αὐτοῦ ἰατροῦ τῶν ψυχῶν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ φάρμακον, ἀλλὰ τοὺς πόνους καὶ τὰ παθήματα ἡμῶν ἐκθέτοντες, ἃς ἀφίνωμεν εἰς τὴν ἀλάνθαστον κρίσιν ἐκείνου, τὴν χορήγησιν τῶν καταλληλοτέρων φαρμάκων. «Γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς», ἃς λέγωμεν, καὶ ἃς μὴ ἀγανακτῶμεν ὁσάκις, ζητοῦντές τι παρὰ τοῦ Οὐρανίου ἡμῶν Πατρός, δὲν ἀπολαμβάνωμεν αὐτό, διότι οὐδεὶς πατὴρ ἔμφρων χορηγεῖ εἰς τὰ τέκνα του πᾶν ὅ,τι ἐν τῇ μωρίᾳ καὶ ἀπερισκεψίᾳ αὐτῶν ἀπαιτήσωσιν. Ἂς περιοριζώμεθα λοιπὸν ἱκετεύοντες τὸν Ὕψιστον ὑπὲρ τῆς ἐπανορθώσεως τοῦ παρελθόντος, καὶ ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τοῦ μέλλοντος ἡμῶν, καθ' ὅσον τὴν διπλῆν ταύτην δέησιν μᾶς ἐδίδαξεν ἰδίως ὁ Θεάνθρωπος διὰ τῆς Κυριακῆς αὐτοῦ προσευχῆς.

Ἀλλὰ προσευχόμενοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης, ἃς ἀπεκδυώμεθα τὸν ἐγωϊσμόν, ἐνθυμούμενοι ὅτι ἔχομεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ γονεῖς φιλοστόργους, καὶ συγγενεῖς, καὶ φίλους, καὶ εὐεργέτας, τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν ν' ἀγαπῶμεν, καὶ ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἐπίσης ὀφείλομεν νὰ προσευχώμεθα. Ἂς μὴ λησμονῶμεν καὶ πάντας τοὺς πάσχοντας ἡμῶν ἀδελφούς, ἀλλὰ δάκρυ συμπαθείας ἐπὶ τῶν συμφορῶν αὐτῶν χύνοντες, ἃς καθικετεύωμεν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τὴν θείαν ἀντίληψιν. Ἐνθυμούμενοι δὲ ὅτι ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὁ Θεάνθρωπος καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν φονέων του παναγάθως ηὐχήθη, ἃς μὴ διστάζωμεν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν μας νὰ παρακαλῶμεν τὸν Ὕψιστον, ὅπως ἀληθῆ τέκνα τοῦ Χριστιανισμοῦ οὕτω καταστα θῶμεν. (Ἀκολ.)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Διονυσίου Τρίκκης καὶ Σταγῶν. Πατρικαὶ νουθεσίαι Β', ἤτοι διάφοροι ἐγκύκλιοι, στελλόμενοι κατὰ καιροὺς πρὸς τοὺς ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεώς του, μὲ θέματα σχετιζόμενα μὲ τὸ ἔργον των. Τρίκκαλα 1962.

2. Φωτίου Κόντογλου: «Σημεῖον μέγα» ἤγουν τὰ θαύματα τῆς Θερμῆς Μυτιλήνης, τῶν ἁγίων Μαρτύρων Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης μετὰ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτυρικῶς τελειωθέντων κατὰ τὸ ἔτος 1462 μ. Χ. Ἀθῆναι 1962.

3. Τοῦ αὐτοῦ: Ἡ ἐν Χριστῷ θαυμαστὴ μεταμόρφωσις τῆς Αἰκατερίνης Λύτρα. Ἀθῆναι 1962.

4. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου: Συμπληρωματικὸς κατάλογος χειρογράφων Κωδίκων, Ἱ. Μονῆς Μεγίστης Λαύρας Ἁγίου Ὄρους μετὰ πινάκων. Εἰσαγωγή: Νικολάου Τωμαδάκη. Ἀθῆναι 1958.

5. Ἰωάσαφ Μοναχοῦ ἁγιορείτου. Πνευματικὰ Μαθήματα ἢ Προσευχητάριον. Ὁδηγίαι, ἑρμηνεῖαι, πνευματικαὶ συμβουλαί, ἁπλαῖ, σύντομοι καὶ ἐποικοδομητικαὶ διὰ τοὺς Χριστιανούς. Ἀθῆναι 1961.

Τιμᾶται δρχ. 10. Ζητήσατέ το: Ἰωάσαφ Μοναχόν, Κελλίον ἅγιοι Ἀνάργυροι, Ἄνω Καψάλαν. Καρυὰς Ἁγίου Ὄρους.

Φιλοθέου Ζερβάκου: «Πνευματικὴ Διαθήκη». Ὅστις θέλει τὸ βιβλιάριον αὐτό, ἂς τὸ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν κ. Κων. Περάκην, Χρυσοσπηλαιωτίσσης 4, Ἀθήνας, καὶ θὰ τὸ λάβῃ δωρεάν.

ΔΩΡΕΑΙ

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης»

1. Α. Σ.	δολλ.	10
2. Γ. Χρυσαφίδης Θεσ)νίκη	δρχ.	200
3. Γ. Γεῶρμας Ἀθήνας	»	80
4. Σ. Μ., Βόλος	»	40

ΔΙΑΘΕΤΟΜΕΝ

Ὀλίγα σώματα τοῦ σπανίως ἐρχομένου εἰς φῶς βιβλίου «Πρωτόκολλα» τῶν σοφῶν τῆς Σιών, ἵνα λάβουν γνῶσιν οἱ ἀναγνῶσται αὐτοῦ, πῶς ἐργάζεται ὁ Ἑβραϊσμὸς διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν, διὰ τῆς ἱδρύσεως παγκοσμίου Κυβερνήσεως ὑπὸ τῶν Ἑβραίων.

Τὸ ἀποστέλλομεν ἀντὶ δραχ. 20 ἐμβαζομένων διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς, ἐλεύθερον ταχυδρ. τελῶν.

ΕΞΕΔΟΘΗ

Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, μὲ ὅλας τὰς προφητείας του περὶ τοῦ μέλλοντος μέχρι τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ Παρουσίας καὶ τὰς ἐρωταποκρίσεις μετὰ τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝ

Ἰδιαιτέρως τὸ βιβλίον τοῦ ἱερέως Βασιλ. Μπάμια, «Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν» ὡς βιβλίον δυνάμενον νὰ φέρῃ πολλὴν τὴν πνευματικὴν ὠφέλειαν.

Ἀμφότερα τὰ ἄνω δύο τιμῶνται ἄδετα δραχ. 25, δεμένα 35, πλὴν ταχυδρομικῶν.

Ζητήσατέ τα: Σωτ. Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 37, Βόλον.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΟΥ
ΙΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΗΣ Μ. ΥΠΑΠΑΝΤΗ
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ - ΔΑΦΝΗ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
Τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»
ΙΟΥΝΙΟΣ 1962

Ταχυδρομικὰ ἐσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.
Πᾶσα παραγγελία δέον νὰ συνοδεύηται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀστερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

* Γυμνάσματα Πνευματικά, ἄδετον 70, πανόδετον 95, δερματόδ.	Δραχ.	105.—
* Βίβλος Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου, περιέχουσα 841 ἐρωταποκρίσεις περὶ διαφόρων πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδετον 80, πανόδετον 105, δερματόδετον	»	115.—
* Χρηστοήθεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδετον 80, πανόδ. 105, δερματ.	»	115.—
* Νέα Κλῖμαξ, ἄδετον 75, πανόδ. 100, δερματόδ.		110.—
* Κῆπος Χαρίτων, ἤτοι ἑρμηνεία γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδετον 70, πανόδετον 95, δερματόδετον	»	105.—
* Συμβουλευτικὸν ἐγχειρίδιον, ἤτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων. Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἄδετον δρ. 60, πανόδετον 80 δερματόδετον	»	95.—
Νέον Μαρτυρολόγιον (μαρτύρια νεοφανῶν μαρτύρων) ἄδετον	»	80.—
* Περὶ συνεχοῦς Μεταλήψεως, μὲ συγγίλιον τοῦ Πατριάρχου Κων)πόλεως Γρηγορίου, ἄδετον 25, πανόδετον	»	35.—
Ἀόρατος πόλεμος, ἄδετον	»	25.—
Ἐξομολογητάριον, πανόδετον	»	35.—
* Θεοτοκάριον, νέα ἔκδοσις πολυτελής, ἄδετον 40, πανόδ. 50, δερμ.	»	70.—
* Τὸ Πανηγυρικὸν τοῦ Νικοδήμου	»	8.—
* Προσευχητάριον, Α. Δ. Σιμωνώφ, ἄδετον 30.— πανόδετον	»	40.—
* Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματικαὶ ὁμιλίαι, σελ. 250 ἄδετον 30.—, πανόδετον	»	40.—
* Ἀββᾶ Δωροθέου, οἱ κατανυκτικοὶ λόγοι, ἄδετον 25, πανόδ. 40 δερματόδετον	»	55.—
* Κατηχήσεις ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, μὲ τὴν ἐν τῷ τέλει διαθήκην του, ἄδετον 45, πανόδ. 65, δερματ.	»	75.—
* Βίος καὶ πολιτεία ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, ἄδ. 25, παν.	»	35.—
* Λόγοι ἀσκητικοὶ τοῦ Μεγ. Βασιλείου εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν, ἄδετον	»	20.—
* Ἐκλογὴ ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας	»	10.—
* Σωτηρία ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον καὶ λοιπὰς ἀγνώστους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοσ. ἄδ. 10.— δεμ.	»	15.—
* Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανούς, Βασιλείου Μπάμια ἱερέως, ἄδετον δρ. 25, δεμένον	»	35.—
* Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσιάτου	»	15.—
* Νέος Εὐεργετινὸς » » »	»	10.—
* Μαλθουσιανισμὸς ἢ τὸ ἔγκλημα τῆς Γενοκτονίας κατάλληλον διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικούς	»	10.—
Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι, τοῦ αὐτοῦ	»	25.—
* Λαυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου	»	20.—
* Λαυσαϊκόν, Λαύσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικὰ διηγήματα)	»	20.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

* Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὅσιον Ἀθανάσιον τὸν ἐν Ἄθῳ . . Δραχ. 2.—
* Λειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου » 15.—
* Ἡ ἐρημῖτις Φωτεινή, Ἰωακεὶμ Σπετσιέρη . . . . . » 7.—
* Ἐγκόλπιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετισμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Σταματελάτου, σελ. 216 ἄδετον 18.—, πανόδετον. . . . . » 28.—
* Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδετον 15.—, δεμένον » 25.—
* Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν . . . . . » 5.—
* Θησαυρὸς εὐχῶν διὰ πᾶσαν ἀνάγκην, τοῦ αὐτοῦ, ἄδετον 5, πανόδ. » 10.—
* Βιβλίον ψυχοσωτήριον τοῦ αὐτοῦ . . . . . » 2.—
* Εὐχαὶ κατ' ἀλφάβητον ἐν εἴδει Χαιρετισμῶν εἰς τὸν Ἰ. Χριστὸν » 2.—
* Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατῆς (θρησκευτικὸν διήγημα) . » 5.—
* Περὶ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πέραν τοῦ τάφου αἰωνίας ζωῆς, † Ἰωακεὶμ Σπετσιέρη . . . . . » 4.—
* Εὐαγγελικὸς Κῆπος, Σάββα μοναχοῦ Φιλοθεΐτου . . . » 5.—
* Κατηχ. διδασκαλία ψυχωφελὴς πρὸς νέον κλπ., τοῦ αὐτοῦ » 10.—
* Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως μὲ προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέπης . . . . . » 2.—
* Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων . . » 1.50
* Ἀπαραίτητοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν » 1.50
* Ὁ ἐπιτάφιος τῆς Θεοτόκου » 1.50
* Ἀποκαλύψεις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Ἀγριτζόμπανον » 1.50
* Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς . » 2.—
* Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὸν Κ. Η. Ι. Χριστὸν » 2.—
* Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ κατὰ τοῦ πολέμου » 2.—
* Παρακλητικὸς Κανὼν καὶ τὰ θαύματα τῆς Γοργοϋπηκόου . . » 2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὴν Πορταΐτισσαν τῶν Ἰβήρων . . . » 2.—
* Παρακλ. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον, Ἀλεξ. Μωραϊτίδου » 2.—
* » » καὶ Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον » 2.—
* » » εἰς πάντας τοὺς ἁγίους μὲ 3 εὐχὰς πρὸς τὴν Θεοτ. » 1.50
* » » εἰς τὸν ἅγ. Ἀντίπαν Περγάμου, θεραπευτὴν ὀδόντων » 1.50
* Ὁ Μέγας Κανών, Ἀνδρέου Κρήτης . . . . . » 2.—
* Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν τίμ. Σταυρὸν μὲ 2 εὐχὸς πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμ. » 2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου » 2.—
* Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου τοῦ 15Αὐγούστου καὶ ἡ παράκλησις τῆς Γλυκοφιλούσης » 2.—
* Χαιρετισμοὶ πενθοχαρμόσυνοι πρὸς τὸν παναγ. καὶ ζωοδ. τοῦ Σωτῆρος τάφον » 1.50
* Χαιρετισμοὶ εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης» 1.50
* Εὐχὴ βασκανίας ἐλλείψει ἱερέως » 1.—
* Δίπτυχα ζώντων καὶ τεθνεώτων » 1.—
* Τὸ ἑξάκουστον προσκυνητάριον τοῦ σπηλαίου Ἁγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου. » 2.—
* Ἐξορκισμοὶ Μ. Βασιλείου καὶ Ἰ. Χρυσοστόμου μὲ τὴν εὐχὴν εἰς ψυχορραγοῦντα τοῦ ἁγίου Νήφωνος » 2.—
* Ὁ Παράδεισος, Ἰωάννου Μηνᾶ, γλαφυρότατον » 8.—
* Ὁ καλὸς φίλος καὶ ἰατρὸς κάθε ἀσθενοῦς, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, τοῦ ἰδίου » 2.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

*	Σειρὰ «Ἁγιορ. Βιβλιοθ.» ὁλόκληρον τὸ κβ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄ καὶ κς΄ ἔτος 1957-58-59-60 καὶ 61 ἕκαστον ἄδετα	Δρ.	50.—
*	Ὁ ἀδελφὸς τῶν φυλακισμένων, Ἰωάννου Μηνᾶ	»	2.—
*	Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ παιδικά του χρόνια, κατάλληλον διὰ τοὺς μικροὺς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κ.λ.π., τοῦ ἰδίου	»	2.—
*	Βίος τοῦ ἁγ. Ρηγίνου, Ἐπισκ. Σκοπέλου	»	1.50
*	Ἡ Μόνικα, μήτηρ τοῦ ἁγ. Αὐγουστίνου, παράδ. χριστ. μητρὸς	»	2.50
*	Ἡ ἁγία Συγκλητική, παρηγορητικὴ διήγησις διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.50
*	Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ. 88	»	3.—
*	Ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς, περὶ θείας Κοινωνίας	»	2.50
*	Ἡ ἁγία Γραφή, ἀνάλυσις αὐτῆς	»	2.50
*	Μικρὸν εὐχολόγιον. Εὐχαὶ παρακλητικαὶ Μάμαντος καὶ Τρύφωνος μὴ ὑπάρχουσαι εἰς τὰ εὐχολόγια, ἐλαφρῶς δεδεμένον . . .	»	2.50
*	Ἁγιορειτικὴ ἑρμηνεία θ. Λειτουργίας, σελ. 80 πυκνοτυπωμέναι	»	3.—
*	Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Χρυσοβαλλάντου	»	2.50
*	Τετρακτύς, βιβλίον πατερικόν, Κωνστ. Ζερβοῦ πρωτοπρεσβ. .	»	8.—
*	Ἡ Χαρὰ τῶν Ἀγγέλων Τζάνου Γουγουτᾶ, ἱερέως	»	10.—
*	Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ » » »	»	8.—
*	Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, Ἰννοκεντίου Ἐπισκ.	»	5.—
*	Γνῶθι σαυτὸν Γ. Περατικοῦ	»	1.50
*	Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου	»	10.—
*	» » » τῆς Παναγίας Χοζοβιωτίσσης ἐν Ἀμοργῷ	»	10.—
*	» » » τῶν Ἁγίων Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου .	»	10.—
*	» » » τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου Πατρ. Κων)πόλεως	»	10.—
*	» » » τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ	»	10.—
*	» » » τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου . . .	»	10.—
*	» » » τοῦ ἁγίου Τριανταφύλλου, Ζαγορᾶς Βόλου	»	10.—
*	» » » τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ	»	10.—
*	» » » ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλ. ιθ΄ Αὐγούστου	»	10.—
*	» » » τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, πανηγυρικὴ	»	10.—
*	» » » τῆς Παναγίας Γεροντίσσης	»	10.—
*	» » » τῶν 20 ἁγίων Ἀναργύρων μετὰ παρακλήσεως		10.—
*	» κοινὴ 2 Μαΐου καὶ 18 Ἰανουαρίου, Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατρ. Ἀλεξανδρείας	»	10.—
*	» » » Δημητρίου τοῦ Νέου ἐκ Λιγουδίστης Τριφυλ.	»	10.—
*	» » » Συμεὼν τοῦ ἀνυποδήτου	»	10.—
	» » » Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως	»	10.—
	» » » Ἀποστόλου Παύλου	»	10.—
	» » » ἁγίου Ἀχιλλείου	»	15.—
	Ὕμνος πρὸς τὸν ἅγιον Ἀχίλλειον, Ἀχιλλείου ἱεροδιακόνου	»	5.—
	Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μοδέστου	»	10.—
	» καὶ βίος ἁγίου Νείλου	»	15.—
	» » » ἁγίας Κυριακῆς	»	10.—
	» » » τῆς ὁσίας Πελαγίας	»	5.—
	» » » Μάμαντος	»	10.—
	» τῆς ἁγίας Εἰρήνης	»	10.—
	» » » Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ	»	30.—
	» » » Ἀρσενίου τοῦ Νέου	»	15.—
*	Ἐγκόλπιον νηστείας, ἤτοι πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν οἱ Χριστιανοὶ καθ' ὅλας τὰς νηστείας τοῦ ἔτους, βάσει τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου	»	1.50

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀποστολικὴ Σαγήνη	Δραχ.	60.—
* Οἱ διδάσκαλοι τῆς Νοερᾶς Προσευχῆς. Ἀναστασίας Περατικοῦ	»	8.—
* Τὸ ἑορταστικὸν ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι τεῦχος τῆς «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης»	»	15.—
«Πρωτόκολλα» τῶν Σοφῶν τῆς Σιών, ἄδετον 20, πανόδετον	»	28.—
Προσευχητάριον σύντομον καθημερινῆς χρήσεως	»	3.—
Ἔχει ἡ Ἐκκλησία ἐξουσίαν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν; Ἱερ. Θεοδωροπούλου	»	15.—
Κουκουζέλισσα, ἡ οἰκονόμισσα τῆς Μ. Λαύρας	»	20.—
Ὁ Ὁδοιπόρος, Φιλοθέου Ζερβάκου ἀρχιμ.	»	15.—
Ἱερὸς πόλεμος κατὰ τῆς βλασφημίας, τοῦ ἰδίου	»	10.—
Μέγα καὶ θαυμαστὸν προσκύνημα εἰς Παλαιστίν. καὶ Σινᾶ, ἰδίου	»	25.—
Ἡ «Ρόδη», θρησκευτικὸν διήγημα, Μαγδαληνῆς Μοναχῆς	»	20.—
Ὁ Γυναικεῖος μοναχισμός, τῆς ἰδίας Μοναχῆς	»	25.—
Ἡ αἱχμάλωτος τοῦ Ἀσᾶ, θρησκευτικὸν διήγημα κατάλληλον διὰ τὰς νεάνιδας, τῆς αὐτῆς Μοναχῆς	»	25.—
Θησαυρὸς ἁγίων, ἤτοι Παρακλητικοὶ Κανόνες, ἄδετον	»	40.—
Χρυσόβουλλα καὶ τυπικὰ τῶν Βυζ. αὐτοκρατόρων τοῦ Ἁγ. Ὄρους	»	20.—
Ὁ Νόμος καὶ αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, Σ. Φιλαρέτου	»	10.—
Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν	»	10.—
Πίστις καὶ γνῶσις, Κων. Τσαταλοῦ, ἀντισυνταγματάρχου	»	10.—
Θ. Ζωγράφου, Κυριακοδρόμιον Ἀποστόλων, μόνον ὁ Β΄ τόμος	»	130.—
Κυριακοδρόμιον Θ. Ζωγράφου, ἄδετον, τόμος αὐτοτελὴς	»	50.—
Ἑρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν, Θ. Ζωγράφου, τόμοι 11 ἄδετον	»	200.—
Συναξαριστὴς Δουκάκη, Σεπτέμβριος, δεμένος	»	50.—
» Ὀκτώβριος, Δεκέμβριος, ἕκαστος δεμένος	»	60.—
» Ν)βριος, Ἰαν)ριος ἕκαστος δεμένος	»	65.—
» Φ)ριος καὶ Μάρτιος » δεμένος	»	55.—
Ὁ Μέγας Συναξαριστὴς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, Βίκτωρος Ματθαίου, τόμοι 14, ἕκαστος τόμος ἄδετος 90, πανόδετος	»	110.—
Μέγας εὐεργετινός, τοῦ ἰδίου, τόμ. α΄ καὶ β΄ πανόδ., ἕκαστος τόμος	»	120.—
Κυριακοδρόμιον Θεοτόκη, τοῦ ἰδίου, τόμ. α΄, β΄ πανόδ. ἕκαστος	»	80.—
Δογματικὴ Χρ. Ἀνδρούτσου	»	150.—
Ἀνωτέρα ἐπισκίασις ἐπὶ τοῦ Ἄθω· ὅλαι αἱ θαυματουργοὶ εἰκόνες μὲ τὰ θαύματά των, ἄδετον	»	40.—
Γεροντικὸν ἢ ἀποφθέγματα τῶν ἁγίων Πατέρων, Παύλου Χοζεβίτου, Ἱεροσόλυμα	»	35.—
Ἀσκητικοὶ Λόγοι Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν τοῦ ἰδίου	»	50.—
Θαυμάσιος βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου	»	10.—
Φιλολογικὴ καὶ κριτικὴ ἱστορία, Κοντογόνου, ὁ α΄ τόμος λινόδετος	»	200.—
Ὁ Χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Κ. Καλλινίκου	»	120.—
Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ	» » »	30.—
Ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία	» » »	35.—
Τὰ θεμέλια τῆς πίστεως	» » »	60.—
Πέραν τοῦ τάφου	» » »	40.—
Θεοτοκιὰς	» » »	35.—
Ἡ ἐξομολόγησις	» » »	15.—
Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτη	»	20.—
Πολύτιμος μαργαρίτης, τοῦ ἰδίου	»	25.—
Ἐθνικὰ προβλήματα, τοῦ αὐτοῦ	»	25.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Γενικὴ ἱστορία Βοσσουέτου, 2 τόμοι πλήρεις, λινόδετοι καινουργεῖς, Κων)πολις 1817	Δρχ.	300.—
Χαρουγὴ στὸ χωριό, ὑπὸ Δημ. Εὐσταθοπούλου	»	40.—
Ἐμποδίζει ὁ πόνος τὴν ὕπαρξιν εὐτυχίας; Ἀγαθ. Κοτρώνη	»	35.—
Ἀγκάθια καὶ λουλούδια, Γ. Π. Σωτηρίου	»	25.—
Στὰ δόντια τῶν θηρίων, Χρ. Καλύβα	»	25.—
Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, Θεοκλήτου μοναχοῦ	»	50.—
Ἀθωνικὰ ἄνθη, τοῦ ἰδίου, ἄδετον 60, πανόδετον	»	75 —
Ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἁγ. Νικοδήμου τοῦ ἁγιορείτ. ἄδετ. 75, δεμ.	»	90.—
Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, ὁ ἥρως τῆς ἐρήμου	»	7.—
Κλῖμαξ, Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, δερματόδετος	»	120.—
Πηδάλιον πανόδετον	»	225.—
Ἁμαρτωλῶν Σωτηρία	»	45.—
Θύρα Μετανοίας	»	35.—
Θησαυρὸς Δαμασκηνοῦ	»	45.—
Τὰ θεμέλια τῆς ἱστορίας, ἤτοι σειρὰ πρώτων πραγμάτων, ὑπὸ Μ. Δ. Κ., βιβλίον πλουσιώτατον, ἄδετον δρ. 50, πανόδετον	»	60.—
Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν Νηπτικῶν, τόμος α′, β′, γ′ καὶ δ′ ἄδετα, ἀνὰ	»	100.—
Τετραευαγγέλιον ἁγιορειτικὸν	»	17.—
Θεῖαι ἐκδηλώσεις, Π. Ν. Ἀντύπα	»	15.—
Συμεὼν Θεσσαλονίκης τὰ Ἅπαντα, δερματόδετον	»	160.—
Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, Ἀσκητικὰ εἰς τὴν καθομιλουμένην, πανόδ.	»	80.—
Χρυσοπηγή, Μελετίου Πηγᾶ, δερματ.	»	100.—
Διδαχαὶ καὶ λόγοι, Ἠλία Μηνιάτη, δερματόδετον	»	60.—
Ταμεῖον ὀρθοδοξίας, Ἐπισκόπου Καμπανίας Θεοφίλου, ἄδετον	»	50.—
Μαργαρῖται Χρυσοστόμου, πανόδετον	»	60.—
Τάξις διαφόρων Δοξολογιῶν κ.λ.π.	»	15.—
Ἐγκόλπιον Ὀρθοδόξου χριστιανοῦ	»	7.—
Τυπικόν, ἤτοι Κανονικὸν	»	10.—
Θεῖον προσευχητάριον, πανόδετον	»	12.—
Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου, τὰ εὑρισκόμενα πάντα	»	230.—
Ἑορτοδρόμιον Νικοδήμου ἁγιορείτου, δερματόδετον	»	300.—
Τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως	»	10.—
Ἀδὰμ Ζοιρνικαβίου, αἱ λοιπαὶ δώδεκα τῶν ιθ′ πραγματειῶν, τῶν περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐκ μόνου τοῦ Πατρός. Καὶ Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ κεφάλαια συλλογιστικὰ πεντήκοντα καὶ ἑπτὰ πρὸς Λατίνους. Καὶ Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλέως πρὸς Σωφρόνιον Ποκζάσκι, Ρέκτορα τῆς ἐν Κιεβίῳ Σχολῆς καὶ ἐν Γιασίῳ τῆς Μολδοβλαχίας ἡγουμενεύσαντα, ἀπάντησις. Τόμος Β′, ἔκδοσις Πετρουπόλεως 1797. Σελίδες 752. Μέγεθος 38Χ24, βάρους 4 1)2 κιλὰ	»	1500.—
Τροπαιοφόροι νέοι τῆς Βίβλου, Τιμ. Α. Χρήστου ἱερέως	»	5.—

ΒΕΝΕΤΙΑΣ

Ἀπόστολος Βενετίας 1766 καινουργὴς δερματόδετος	»	150.—
Ἀπόστολος, Ἀθῆναι 1894, πανόδετον	»	50.—
Πανθέκτη, ἤτοι Τριώδιον καὶ Πεντηκοστάριον πλῆρες, μὲ δέσιμον παλαιόν, ὅλο δέρμα μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει	»	300.—
Ἱερὸν Πηδάλιον. Πρώτη ἔκδοσις. Λειψία ΑΩ (1800), πρόκειται περὶ κειμηλίου, μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει, δερματ.	»	1500.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀπόστολος, Βενετίας 1842, δερματόδετον (8 σελ. χειρόγραφοι)	Δρ.	100.—
Ἑορτολόγιον περιέχον δοξαστικά, ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια ἁγίων καὶ Τριῳδίου καὶ Πεντηκοσταρίου, δοξαστικὰ τῆς Ὀκτωήχου κλπ. Παρακλ. Κανόνας ἐπὶ ἐξομολογήσει ἁμαρτωλοῦ, μικρὸν ἁγιασμὸν κλπ., πλουσιώτατον, ἔκδ. α΄ Βενετία 1857	»	100.—
Τριῴδιον κατανυκτικόν. Βενετία 1700, μεταχειρισμ. δερμ. Ἐκτιμᾶται διὰ τὴν ἀρχαιότητα μᾶλλον παρὰ διὰ χρῆσιν ὡς Τριῴδιον	»	400.—
Πεντηκοστάριον. Βενετία αωε΄ (1805) μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ δέσιμον καινουργὲς καὶ ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν	»	300.—
Εὐαγγέλιον τὸ μέγα. Βενετία αψογ΄ 1773 μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ νέον δέσιμον	»	500.—
Πεντηκοστάριον Βενετία 1884 μὲ δέσιμον καινουργὲς ὡραῖον	»	300.—
Καλοκαιρινή. Βενετία αψπ΄ (1780) καινουργὴς δερματόδετος	»	300.—

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Θεωρία καὶ πρᾶξις τῆς βυζ. μουσικῆς Παναγιωτοπούλου, πανόδ.	»	45.—
Ἀναστασιματάριον Ἰωάννου, πανόδετον	»	70.—
Δοξολογία 25ης Μαρτίου, Κ. Ψάχου δεμένη	»	25.—
Ἀκολουθία τοῦ βαπτίσματος, ἀρραβῶνος, γάμου, πεζὸν καὶ μουσικόν, χαρτόδετον	»	20.—
Μελῳδήματα Σκιάθου, Γεωργίου Ρήγα, οἰκονόμου	»	25.—

Λὲν εὐθυνόμεθα δι' ἐνδεχομένας ὑπερτιμήσεις.

Περιοδικὸν «ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Ἐγγραφῆτε συνδρομηταὶ δι' ἓν ἔτος δοκιμαστικῶς. Ἔχετε πολὺ νὰ ὠφεληθῆτε. Συνδρομὴ ἐτησία δρχ. 30 καὶ διὰ τὰς Μονὰς 50. Εἶναι μηνιαῖον, ἀλλὰ ἐκδίδεται εἰς διπλᾶ τεύχη ἀνὰ δίμηνον.

Διεύθυνσις: Σωτ. Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 37, Βόλον

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΤΟΣ ΚΖ'. (τεῦχος 4ον) 1962 ΑΡ. 311 - 312



ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
Ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Ἰούλιος - Αὔγουστος

Διευθυντὴς - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 37

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟΝ

Τίποτε δὲν συγκινεῖ τόσον βαθειὰ τὸν Ὀρθόδοξον χριστιανόν, ὅσον ἡ πίστις του, ἡ στάσις του εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν. Καὶ φρονῶ, ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ὀρθοδόξου, εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, εἶναι ὀρθότατα προσανατολισμένη. Πράγματι. Ἡ ὀρθὴ πίστις πρὸς τὸν Θεὸν εἶναι τὸ ἕνα βασικὸν σκέλος τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς του. Τὸ ἄλλο εἶναι ὁ καθαρὸς εὐαγγελικὸς βίος. Ὁ βίος του ἠμπορεῖ νὰ κυματοῦται διαρκῶς, νὰ παρουσιάζῃ μεταπτώσεις, πότε ὕψος καὶ πότε βάθος. Ἀλλὰ εἶναι πάντως μέσα εἰς τὴν περιοχὴν τῆς σωτηρίας, ἀφοῦ ἡ ἁγιωτάτη θρησκεία μας εἶναι θρησκεία τῆς μετανοίας καὶ τῆς συγγνώμης. Ἀλλὰ ἂν χάσῃ τὴν πίστιν του, ποῦ ἔχει νὰ καταφύγῃ;

Δικαίως, λοιπόν, συγκινεῖται εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν του. Χάνομεν μίαν αὐτοκρατορίαν, χάνομεν τὴν ἀτομικήν μας ἐλευθερίαν, γινόμεθα δοῦλοι ἐχθρῶν τῆς πίστεώς μας, ἀλλὰ λέγομεν: δόξα τῷ Θεῷ, ὅτι ἐκρατήσαμεν τὴν πίστιν μας. Τὴν ἐλευθερίαν θὰ τὴν κερδίσωμεν ὅπως - ὅπως. Πατρίδα θὰ φτιάξωμεν πάλιν. Καί, στηριγμένοι εἰς τὴν ἁγίαν πίστιν μας, θὰ ξαναβροῦμε τὸν δρόμον «ἡμερῶν ἀρχαίων». Ἂν ὅμως ἐχάναμεν τὴν πίστιν μας, τὴν πίστιν εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν, μὲ ποῖα κριτήρια θὰ ξαναφτιάχναμε νέα Πατρίδα, τί περιεχόμενον θὰ ἐδίναμεν εἰς τὴν ἐλευθέραν ζωήν μας καὶ ποίους προσανατολι-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σμοὺς θὰ ἔπερνεν ἡ θρησκευτικότης μας;

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μας κ. Ἀθηναγόρας, ἐν ἀρχῇ τῆς Πατριαρχείας του, εἶπε κάτι, τὸ ὁποῖον φάνηκε ὡς σκανδαλῶδες, παρὰ τὴν διπλωματικότητα ποὺ περιεῖχεν. Εἶπεν, ὅτι χάρις εἰς τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως διετηρήθη ἡ Ὀρθοδοξία. Πόσην ἀλήθειαν ἔχει αὐτό! Μὲ τὸν ἀποχρωματισμὸν ποὺ εἶχε πάθει τότε ἡ Ὀρθοδοξία, τὸ καλύτερον ἦταν νὰ φορέσουμε σαρίκιον τουρκικὸν παρὰ τιάραν παπικήν. Εὐδόκησεν ὁ Θεὸς καὶ τὸ πετάξαμε ἀπὸ πάνω μας τὸ σαρίκιον. Τὴν τιάραν ὅμως τὴν παπικὴν θὰ τὴν φορούσαμεν ἀκόμη. Τὰ θρησκευτικὰ δαιμόνια «δὲν ἐξέρχονται» εὐκόλως.

* * *

Ὀρθοδοξία, εἶναι ἕνα αἰώνιον νόημα καὶ αἰώνιον βίωμα τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς μας. Εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς ψυχῆς μας, τὴν φέρομεν κληρονομικῶς εἰς τὸ αἷμα μας. Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ζήσωμεν χωρὶς Ὀρθοδοξίαν. Μὲ τὴν Ὀρθοδοξίαν δὲν συνεχίζομεν μόνον τὰς ἐθνικάς μας παραδόσεις, ἀλλὰ διατηροῦμε καὶ ἀδιάκοπη συνέχεια μὲ τοὺς ἁγίους Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἡ ἐμμονή μας εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν, ἐξασφαλίζει τὴν ὀρθὴν πίστιν μας, τὴν ἐπαφήν μας μὲ τοὺς Πατέρας καὶ τὴν συνέχειαν τῆς Παραδόσεως, τῆςΠαραδόσεως τῆς ἀληθείας.

Πολλοὶ ποὺ δὲν ἠξεύρουν τί θησαυρὸς εἶναι ἡ Ὀρθοδοξία, νομίζουν ὅτι εἴμαστε στενοκέφαλοι, στενόκαρδοι, προσκεκολλημένοι σὲ τύπους ξηροὺς καὶ σὲ ἀντιλήψεις ξεθωριασμένες. Ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι πάντα νέα, πάντα ζῶσα, πάντα «παροῦσα» εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας. Ρωτῆστε ἕνα ἁπλὸν καὶ ἀληθινὸν Ὀρθόδοξο νὰ σᾶς εἰπῇ γιατὶ εἶναι μὲ φανατισμὸ δεμένος στὴν Ὀρθοδοξία. Τότε θὰ καταλάβετε, γιατὶ οἱ ἀλήθειες τοῦ Θεοῦ λάμπουν μόνον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἁπλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνθρώπων, εἰς τὰ ἐν Χριστῷ νήπια. «Εὐχαριστῶ σοι, Πάτερ, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα (τὰ μυστήρια τῆς πίστεως) ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις...». Καὶ ὅπως γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι «ὁ Θεὸς τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο, ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ...».

* * *

Ὀρθοδοξία σημαίνει, πίστις ὀρθὴ πρὸς τὸν Θεόν, ποὺ μέσα εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, ἐζυμώθη εἴκοσιν αἰῶνας μὲ τὴν ἀγωνιστικὴν πεῖραν τῶν ἁγίων καὶ μὲ τὰ αἵματα τῶν Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ὀρθοδοξία, ὡς πίστις καὶ ζωή, εἶναι ἡ ἀλήθεια τοῦ Χριστιανισμοῦ, ποὺ συνεχίζεται εἰς τοὺς αἰῶνας. Τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν παρελάβομεν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν κρατοῦμε ζηλότυπα. Ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας διδάσκει, ὅτι διὰ τὴν διατήρησιν τῆς Ὀρθοδόξου πίστεώς μας, ἔχομεν τὰ «νέφη» τῶν Μαρτύρων καὶ τῶν Ὁμολογητῶν. Ἐκεῖνος ποὺ ἀρνεῖται τὴν πίστιν του εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν ἢ συντελεῖ εἰς τὴν παραχάραξίν της, «ἐνδύεται κατάραν ὡς ἱμάτιον». Εἰς τοὺς ἱεροὺς ναούς μας εἰκονίζονται οἱ Μάρτυρες καὶ Ὁμολογηταὶ τῆς Ὀρθοδοξίας. Καὶ τοὺς βλέπομεν διὰ νὰ φρονηματιζώμεθα καὶ νὰ τοὺς ἀποδίδωμεν τιμητικὴν προσκύνησιν, ἐπειδὴ ἐκράτησαν τὴν πίστιν τὴν ἁγίαν καὶ δὲν ἀρνήθηκαν τὴν Ὀρθοδοξίαν παρὰ τὰ ἀνεκδιήγητα βάσανα, ποὺ ὑπέστησαν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Θεὸς τοὺς ἐδόξασεν ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐδῶ τοὺς ἐθαυμάστωσε, διὰ νὰ τοὺς ἔχωμεν ὡς ὑποδείγματα πίστεως εἰς τὰ δόγματα τῆς Ὀρθοδοξίας μας...

* * *

Ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι βαμμένη εἰς τὸ αἷμα τῶν Μαρτύρων καὶ τῶν Ὁμολογητῶν. Τοὺς ναούς μας τοὺς βάφομεν μὲ κόκκινο χρῶμα, διὰ νὰ διδασκώμεθα, ὅτι ἡ ἁγία Ἐκκλησία μας ἐθεμελιώθη ἐπάνω εἰς τὰ αἵματα τῶν Μαρτύρων της. Χάρις εἰς τὰ αἵματα τῶν Μαρτύρων καὶ τῶν Νεομαρτύρων μας, ἐχάρισεν ὁ Θεὸς τὴν ἀνάστασιν τοῦ δούλου γένους μας μέσα ἀπὸ τὴν στάχτη τῆς καταστροφῆς. Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπιβράβευσιν τῆς πίστεως ποὺ ἐκρατήσαμεν 400 χρόνια, ὡσὰν σπίθα κρυμμένη στὴ στάχτη...

Ὅσον περνοῦν οἱ αἰῶνες, τόσον καὶ στερεώτερη γίνεται ἡ Ὀρθοδοξία μας, διότι πλουτίζεται μὲ τὴν πεῖραν τῆς παρατάσεως μέσα εἰς τὸν κόσμον. Σκεφθῆτε εἰς ποίαν ἐπικίνδυνη πνευματικὴν σχιζοφρένειαν ἠμπορούσαμεν νὰ φθάσωμεν, ἂν ἠθέλαμεν νὰ θυσιάσωμεν κάτι ἀπὸ τὴν Ὀρθοδοξίαν μας, διὰ τὸ ὁποῖον ἔχυσαν τὸ αἷμα των οἱ ἅγιοι ποὺ προσκυνοῦμεν κάθε ἡμέρα! Μὲ τὴν ἀπάρνησιν θὰ τοὺς ἀτιμάζαμεν καὶ μὲ τὴν προσκύνησιν θὰ τοὺς ἐτιμούσαμεν! Ἡ διατήρησις τῆς πίστεως εἶναι πολὺ ἀξιόμισθον πρᾶγμα. Μὲ ὅσο περισσότερες δυσκολίες, πειρασμοὺς καὶ βάσανα κρατοῦμεν τὴν πίστιν, τόσον καὶ ἀξιότεροι γινόμεθα. Γι' αὐτό, περισσότερον ἀπ' ὅλους τοὺς ἁγίους, τιμῶνται οἱ ἅγιοι Μάρτυρες. Μεγάλοι εἶναι οἱ Ὅσιοι, ποὺ «ἐμαρτύρησαν» ἀναιμάκτως εἰς τὰς ἐρήμους, διὰ νὰ τηρήσουν τὴν καθαρότητα τοῦ βαπτίσματος καὶ ἐπάλαισαν χρόνια κατὰ τῶν παθῶν καὶ τῶν δαιμόνων. Αὐτοὶ εἶναι Μάρτυρες τῆς Ἠθικῆς. Μέγιστοι ὅμως εἶναι οἱ Μάρτυρες τῆς Πίστεως καὶ τῆς θείας Ὀρθοδοξίας μας...

* * *

Διατὶ γράφομεν ὅλα αὐτά; Διότι τελευταίως ἀκούονται ἀπὸ στόματα ἐπίσημα τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι πρέπει νὰ ἑνωθοῦμε μὲ τοὺς αἱρετικούς. Μὲ αὐτοὺς ποὺ δὲν ἐβάστασαν ἀνόθευτον τὴν πίστιν τῶν Πατέρων μας. Νὰ ἑνωθοῦμε. Ἀλλὰ πῶς; Νὰ ἑνωθῇ ἡ ἀλήθεια μὲ τὸ ψεῦδος; Τὸ φῶς μὲ τὸ σκότος; Οἱ πιστοὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ ἐκείνους ποὺ ἀρνήθηκαν τὴν Ἐκκλησίαν; Νὰ ἑνωθοῦμε, ναί. Ἀφοῦ ἀποβάλλουν οἱ κακόδοξοι τὰς κακοδοξίας των. Εἰς τὰ ζητήματα τῆς πίστεως δὲν χωροῦν ἀνθρώπινοι συναισθηματισμοί. Ἀείποτε ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, «διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων Του ἐφύλαξεν ὁδοὺς σκληράς». Μέσος ὅρος δὲν ὑπάρχει. Ἢ πιστεύομεν ἢ δὲν πιστεύομεν Ἢ ὁ ἀπὸ δέκα αἰώνων Καθολικισμὸς περιέπεσεν εἰς αἱρέσεις, ὁπότε πρέπει νὰ τὰς ἀποβάλλῃ καὶ κατόπιν νὰ ἔλθῃ πρὸς ἕνωσιν Δογματικὴν καὶ Ἐκκλησιαστικήν, ἢ δὲν ἔχει αἱρέσεις ὁπότε ἡ Ἐκκλησία μας πλανᾶται ἐπὶ δέκα αἰῶνας. Καὶ ὄχι μόνον δέκα αἰῶνας, ἀλλὰ πλανᾶται μεθ' ὅλων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων· καὶ τὰ πάντα γίνονται ἄνω κάτω. Καὶ κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ διορθώσωμεν Ἰ. Κανόνας, νὰ συμπληρώσωμεν τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως, νὰ διασκευάσωμεν τὰ λειτουργικά μας βιβλία, νὰ χρίσωμεν μὲ ἀσβέστη τοὺς τοιχο-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

γραφημένους ἁγίους Πατέρας μας καὶ νὰ καύσωμεν τὰς φορητὰς Εἰκόνας των, ἀφοῦ ἐπλανήθησαν καὶ πλανοῦν καὶ ἡμᾶς τόσους αἰῶνας...

Πρέπει νὰ παύσωμεν τοῦ λοιποῦ νὰ λέγωμεν εἰς τὰς προσευχάς μας «δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν...» Πρέπει νὰ κλαύσωμεν διὰ τὰ πλήθη τῶν Ὁμολογητῶν, ποὺ ἐμαρτύρησαν ματαίως καὶ πρὸ τοῦ σχίσματος καὶ μετὰ τὸ σχίσμα. Καὶ πρέπει νὰ σβύσωμεν πλέον καὶ τὴν ἱερὰν κανδήλαν, ποὺ καίει ἀκοίμητα εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ναοῦ τοῦ Πρωτάτου, ἐπάνω εἰς τὰ ἅγια λείψανα τῶν ἁγιορειτῶν Πατέρων, ποὺ ἐμαρτύρησαν ἀπὸ τοὺς Ἑνωτικοὺς τοῦ 13ου αἰῶνος, διότι δὲν ἐδέχθησαν τὸ μνημόσυνον τοῦ Πάπα.

Ἐὰν δὲν εἶναι αἱρετικὴ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία, τότε τὰ θαύματα τῶν ἁγίων Ὁμολογητῶν τῆς Ὀρθοδοξίας εἶναι δαιμονικαὶ ἀπάται. Ἐὰν δὲν εἶναι οἱ Λατῖνοι αἱρετικοὶ πρέπει νὰ καύσωμεν ὅλους τοὺς ἀντιλατινικοὺς λόγους τοῦ Μ. Φωτίου, τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Καβάσιλλα, Ἰωσὴφ Βρυεννίου, Ἁγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου καὶ τόσων ἱερωτάτων θεολόγων μέχρι τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, ὡς καὶ τὰς Συνοδικὰς ἀποφάνσεις. Τότε τί χρειάζονται τὸ «Πηδάλιον», τὸ Ὡρολόγιον, τὸ Τριῴδιον; Νὰ τὰ ρίψωμεν εἰς τὸ πῦρ καὶ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐπλανήθημεν. Καὶ... δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν καὶ καταφιλήσωμεν τὰς ἐμβάδας τοῦ Ἀλαθήτου Πατρὸς ἡμῶν Πάπα!...

* * *

Δὲν ἀγόμεθα ἀπὸ ἀκρίτους μισαλλοδοξίας. Δὲν εἴμεθα τετυφλωμένοι φανατικοί. Αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην, ὡς τέκνα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, νὰ δώσωμεν «τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀρνίου, ἣν ἔχομεν». Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία διετήρησεν ἀπαραχάρακτον τὴν παρακαταθήκην τῆς πίστεως, ὡς Δόγμα καὶ Ἠθικήν, καὶ ὀφείλομεν νὰ τὸ γνωρίζωμεν. Ἐκπέμπομεν τὸ φῶς τῆς πίστεως καὶ ὅσοι οἱ ἐν τῷ σκότει ἂς προσέλθουν. Θέλουν ἐξηγήσεις; θέλουν «λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος»; Εἴμεθα ἕτοιμοι. Ὄχι ὅμως νὰ συγχέωμεν τὰ πράγματα. Ὄχι νὰ ἑτεροζυγοῦμεν. Ὄχι νὰ δίδωμεν ἀφορμάς, διὰ νὰ λέγουν οἱ κακόδοξοι, ὅτι ἀμφιβάλλομεν διὰ τὴν πάμφωτον καὶ ἀδαμαντίνην Ὀρθοδοξίαν μας. Ὅσα καλῶς καὶ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι παρελάβομεν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας αὐτὰ τηροῦμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Δὲν γνωρίζομεν ἄλλα δόγματα καὶ ἀνθρώπινα καινοτομήματα. Γνωρίζομεν τὰ ἀναθέματα, διὰ τῶν ὁποίων ἡ ἁγία Ἐκκλησία μας κατωχύρωσε τὰς ἐν Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις διατυπωθείσας δογματικὰς ἀληθείας, καὶ δὲν τολμῶμεν νὰ σκεφθῶμεν καμμίαν μεταβολὴν καὶ κανένα συμβιβασμόν...

* * *

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μας ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ προβαίνει εἰς δηλώσεις καὶ ἐνεργείας, αἱ ὁποῖαι σκανδαλίζουν τὸ Ὀρθόδοξον πλήρωμα. Τελευταίως σύσσωμος ὁ θρησκευτικός, ἐκκλησιαστικὸς καὶ πολιτικὸς ἐν μέρει Τύπος τῆς Ἑλλάδος, διατυπώνει πικρότατα σχόλια εἰς βάρος τοῦ Φαναρίου. Καὶ ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἠναγκάσθη ἐπ' ἐσχάτων νὰ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Πατριαρχείου ἐπὶ ἀτυχῶν τινῶν ἐκδηλώσεών του. Καὶ ἐδῶ οἱ ἁγιορεῖται διατελοῦν ἐν πολλῇ δυσφορίᾳ. Ἤδη ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν, σημαντικὸς ἀριθμὸς εὐλαβῶν πατέρων, δὲν μνημονεύει τὸν Πατριάρχην, ἐκ τοῦ σκανδαλισμοῦ τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας. Ἐφιστῶμεν εὐλαβῶς τὴν προσοχὴν τοῦ Φαναρίου, ἐπὶ τῆς ἐπαπειλουμένης εὐρύνσεως τοῦ χάσματος...

Ζῶμεν, βεβαίως, εἰς ἐποχὴν τῶν οἰκουμενικῶν κινήσεων, τῶν διεκκλησιαστικῶν συνεδρίων καὶ τῶν μεμακρυσμένων διαλόγων. Ὁ Παναγιώτατος ἔχει εἰς τὸ ἐνεργητικόν του τὸ σπουδαιοτάτης σημασίας Πανορθόδοξον Συνέδριον τῆς Ρόδου. Ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν ὀρθὴν ἀρχήν, κατὰ τὴν ὁποίαν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον πρέπει νὰ ἐναγκαλίζεται ὅλην τὴν οἰκουμένην, ὡς δυνάμει πιστὴν εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν. Καλῶς, ἀλλὰ δέον νὰ γίνεται αἰσθητή, ἁπτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτὴ καὶ ὄχι νὰ ἐμφανίζεται ἀποχρωματιζόμενος ἀπὸ τὰ Ὀρθόδοξα ἐκεῖνα δόγματα, τὰ ὁποῖα προεκάλεσαν τὸ σχίσμα, ὅπερ συνεχίζεται μέχρι σήμερον. Καλὴ εἶναι ἡ ἀγάπη, ἀλλὰ κάλλιστον εἶναι τὸ μῖσος εἰς θέματα πίστεως. Ὄχι, βεβαίως, νὰ μισῶμεν τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τὰ κακόδοξα καὶ αἱρετικὰ φρονήματά των. Ἂν καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγει: «Κύριε, οὐχὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐμίσησα; Τέλειον μῖσος ἐμίσουν αὐτούς, εἰς ἐχθροὺς ἐγένοντό μοι...».

* * *

Δὲν πιστεύομεν, ὅτι τὰ κίνητρα τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἕνωσιν μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου εἶναι ἁγνά. Ἐὰν ἦσαν ἁγνὰ θὰ ἐπανήρχετο καλῶς, ὅθεν κακῶς ἐξεκόπη, διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν σφαλμάτων της καὶ ἀποβολῆς τῶν αἱρέσεών της. Ἀλλὰ εἶναι ποτὲ δυνατὸν νὰ ὁμολογήσῃ ὁ Παπισμός, ὅτι ζῇ μέσα εἰς αἱρέσεις ἀπὸ μιᾶς χιλιετηρίδος; Δηλώσεις αὐτοῦ τοῦ Πάπα Ἰωάννου, φέρουν τὸν Καθολικισμὸν ὡς ἐπιθυμοῦντα τὴν ἕνωσιν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιστροφῆς τῶν «αἱρετικῶν» Ὀρθοδόξων εἰς τοὺς κόλπους τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἀλλεπάλληλοι εἶναι αἱ δηλώσεις ἐκπροσώπων τοῦ Βατικανοῦ, ὡς πρὸς τὴν θορυβοῦσαν ἕνωσιν. Ἐσχάτως ὁ Καρδινάλιος Μπέα, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Ἀρχιγραμματέως τῆς ἑτοιμαζομένης Ρωμαιοκαθολικῆς Συνόδου, ἐδήλωσεν: «Ὑπὸ δογματικὴν ἔποψιν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν ὑποχωρήσεις ἐκ μέρους τοῦ Βατικανοῦ, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι μόνον ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἑρμηνεύει ὀρθῶς τὸ δόγμα...».

Τὰ αἴτια τῆς «ἐπιθέσεως» πρὸς ἕνωσιν, ἐκ μέρους τοῦ Καθολικισμοῦ, εἶναι αὐτὸ τὸ μῖσος πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν μας. Γνωρίζει, ὅτι ἀνθρωπίνως εἶναι ἀδύνατος ἡ ἕνωσις. Ἐφ' ὅσον χίλια ἔτη ἐστερέωσαν τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἀλαθήτου καὶ τοῦ Πρωτείου τοῦ Πάπα, τὸ Filioque ὡς καὶ τὰ μυρία καινοτομήματα, καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου γνωρίζων, ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία οὐδέποτε θὰ ὑποχωρήσῃ εἰς αὐτά, αἱ προσπάθειαι εἶναι μάταιαι. Ὁ Παπισμὸς ἔχασε τὸ κῦρος του εἰς τὸν 20ὸν αἰῶνα. Τὸ Ἀλάθητον, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς Παπικῆς δυνάμεως, ἔχει γελοιοποιηθῆ καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς Καθολικούς, ἀπὸ αἰῶνας. Πολὺ περισσότερον σήμερον ἀπὸ τὸν λογοκρατικὸν καὶ κριτικὸν ἄνθρωπον.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

* * *

Ὁ Ρωμαιοκαθολικισμός, βλέπων μακράν, ἐπιζητεῖ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸν ἐπερχόμενον κατακλυσμόν. Τὸν κατακλυσμὸν τῆς Ρωσικῆς Ὀρθοδοξίας. Καὶ προσπαθεῖ ἢ νὰ νοθεύσῃ μὲ τὴν ἀνάμιξίν του, τὴν Ὀρθοδοξίαν—διότι εἰς τὴν ἕνωσιν οὕτως ἢ ἄλλως δὲν πιστεύει ἐκτὸς καὶ ἂν ἔχῃ ζωηρὰν φαντασίαν καὶ ἐλπίζει εἰς τὴν τελείαν ἀπομώρανσιν τῶν Ὀρθοδόξων—ἢ ἀπὸ τὸν μεθ' ἡμῶν συγχρωτισμὸν νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἄμβλυνσιν τῆς μνήμης τοῦ παρελθόντος καὶ τῆς σημασίας τῶν αἱρέσεών του. Ἀπεγοητεύθη δὲ ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία θὰ ἐξηφανίζετο ἢ θὰ ἀπερροφᾶτο ἀπὸ τὸν Καθολικισμόν. Χίλιες φορές, διὰ τὸ Βατικανόν, εἶναι προτιμότερον νὰ διατελῇ ὑπὸ τὸν Κομμουνισμὸν ἡ Ρωσία, παρὰ νὰ ἀναδυθῇ μία ἀπέραντη θάλασσα Ὀρθοδόξων. Τὸ ἴδιον ἠὔχετο καὶ διὰ τὴν δουλείαν μας εἰς τὴν Τουρκίαν. Προτιμότερον διὰ τὸν Πάπαν ἦτο νὰ ἤμεθα σκλάβοι ἢ νὰ γινώμεθα Τοῦρκοι, παρὰ ποὺ ἠλευθερώθημεν καὶ ἀνεκτήσαμεν τὴν Ὀρθοδοξίαν μας. Ὁ ἀμφιβάλλων ἂς ἀνοίξῃ τὴν ἱστορίαν καὶ ἂς διαβάσῃ πόσα ἔκαμε μὲ τὰς Σταυροφορίας διὰ νὰ καταστρέψῃ τὸ Βυζάντιον. Καὶ ἀφοῦ ἔγινεν ὁ πόθος του, ποίαν δρᾶσιν ἀνέπτυξεν εἰς βάρος τῆς Ὀρθοδοξίας, ὅταν ἤμεθα δοῦλοι καὶ δὲν ἠμποροῦσαμεν νὰ ἀντιδράσωμεν ἀποτελεσματικῶς! Καὶ ὅταν ὑπέστημεν τὴν τρομερὰν ἐκείνην Ἐθνικὴν συμφορὰν τοῦ 1922, τὸ πρῶτον συγχαρητήριον τηλεγράφημα ποὺ ἐλάμβανεν ὁ Κεμάλ, ἦτο ἀπὸ τὴν... ἀδελφὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν! Καὶ ὅταν ὑπέστη δευτέραν ἅλωσιν ἡ Κωνσταντινούπολις τὸ 1955, τότε πόσον διεμαρτυρήθη ὁ Πάπας, διὰ τὴν κακοποίησιν χριστιανικοῦ λαοῦ! Εἰς 800.000 ἀνῆλθον οἱ σφαγέντες Ὀρθόδοξοι ἀπὸ τοὺς Καθολικοὺς ἐν Κροατίᾳ πρὸ 20ετίας καὶ ἐκ τῶν 200 Ὀρθοδόξων ναῶν οἱ 180 κατελήφθησαν λῃστρικῶς—ὡς μοὶ ἔλεγεν εὐλαβέστατος Σέρβος Ἐπίσκοπος. Ἂν καὶ δὲν εἶχον λόγον ν' ἀμφιβάλλω, ἐθεώρησα τοὺς ἀριθμοὺς ὑπερβολικούς, ἕως ὅτου ἐπείσθην ἀπὸ ἐπίσημα στοιχεῖα, ὅτι αἱ περιποιήσεις τῶν Καθολικῶν εἰς βάρος τῶν Ὀρθοδόξων τῆς Κροατίας, κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, ἦσαν ὑπέρτεραι, τῶν ὅσων μὲ χριστιανικὴν καρτερικότητα ἀπεκάλυψεν ὁ Ἐπίσκοπος...

* * *

Παρὰ ταῦτα, βερόμεθα καὶ νικῶμεν, ὅπως ὁ Θεῖος Ἱδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ λάμψις τῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ εἰς τὰς δυστυχεστέρας ἡμέρας της, ἐθάμβωνε τὴν οἰκουμένην. Σήμερον δὲ εἶναι ἡ μόνη ἐλπὶς σωτηρίας τοῦ κόσμου, ἀφοῦ ὁ Καθολικισμὸς ἐγένετο κόσμος. Διὰ τοῦτο ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι ὀχληρὰ ἄκανθα εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τῆς Παπικῆς καθέδρας. Καὶ ἡ σημερινὴ κίνησις πρὸς ἕνωσιν, δὲν εἶναι παρὰ μία φάσις τῆς μακρᾶς προοπτικῆς τῆς πολιτικῆς τοῦ Βατικανοῦ. Καὶ ἐπιζητεῖται ἡ φθορὰ τῆς Ὀρθοδοξίας.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἕνωσις εἶναι πλήρης δυσχερειῶν, ἐπενοήθη ἡ «ἑνότης», τὴν ὁποίαν εὐνοεῖ καὶ τὸ παγκόσμιον κλῖμα τῶν οἰκουμενικῶν καὶ διεκκλησιαστικῶν κινήσεων. Καὶ οὕτω ἡ εἴσοδος εἰς τὸν χῶρον τῆς Ὀρθοδοξίας νὰ εἶναι ἀσφαλής. Οἱ δὲ ἰδικοί μας—εὐτυχῶς ἐλάχιστοι—ἐδέχθησαν εὐχαρίστως τὸ χρυσοῦν τοῦτο καταπότιον. Ἑνότης δὲν σημαίνει ἕνωσιν. Ἡ ἕνωσις παρὰ τοῖς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ὀρθοδόξοις θὰ προεκάλει σοβαρὰν ἀντίδρασιν, διότι προϋποθέτει τὴν ἀνύπαρκτον κοινὴν δογματικὴν βάσιν. Καὶ αὐτὴ εἶναι ἀδύνατος. Ἔστι δ' ἑνότης—λέγουν—ἐξωτερικὴ ἐπαφή, συνεργασία «ἀδελφικὴ» πρὸς ἀντιμετώπισιν κοινῶν ἐχθρῶν, ἀλληλογνωριμία καὶ—διατί ὄχι;— προοδοποίησις τῆς ἑνώσεως. Τοιουτοτρόπως τὸ ἔργον τοῦ Καθολικισμοῦ, τὸ διαβρωτικὸν τῆς Ὀρθοδοξίας, γίνεται ἀσφαλὲς καὶ ἀνόδυνον. Ὁ Καθολικισμός, διάστικτος πλανῶν καὶ αἱρέσεων, τί ἔχει νὰ φοβηθῇ ἀπὸ τὰς ἐπαφάς; Ὁ βρεγμένος δὲν φοβεῖται τὸ νερόν.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ἡμέτεροι ἀπέβησαν ἀπόστολοι ἐνθουσιώδεις τῆς ἑνότητος. Τὸ «μηδὲ χαίρειν τοῖς αἱρετικοῖς» παρεμερίσθη. Καὶ οὕτω ὁ Καθολικισμὸς δὲν φαίνεται καὶ τόσον ἀπεχθὴς παρὰ τοῖς Ὀρθοδόξοις. Οὕτω, λοιπόν, προβαίνοντες, τὰ πράγματα θὰ ἐξελιχθοῦν καθ' ὃν τρόπον ὑποπτευόμεθα...

* * *

Ἀλλὰ πρὶν κλείσωμεν τὸ παρὸν ἄρθρον ἐπιθυμοῦμεν νὰ εἴπωμεν ὀλίγας λέξεις. Τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι ὁ διάδοχος χῶρος τῶν χώρων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους προῆλθον πλήθη Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν. Καὶ οἱ Ἁγιορεῖται τὸ γνωρίζουν αὐτὸ καὶ διατηροῦν ζωντανὴν τὴν ἱστορικὴν μνήμην τῶν Ὀρθοδόξων Πατέρων καὶ τῶν Παπικῶν κακοτήτων. Ὄχι ὅτι μνησικακοῦν, ἀλλὰ ἐνθυμοῦνται ἀμέσως. Χίλια ἔτη καταφορᾶς τῆς Ρωμάνας Ἐκκλησίας κατὰ τῆς Ὀρθοδοξίας μας, ἀντιπροσωπεύουν δι' ἡμᾶς μέγα ποσὸν πολυτίμου πείρας. Αὐτὴ ἡ πεῖρα εἶναι ἕνα στοιχεῖον ποὺ συνιστᾷ τὴν παρουσίαν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ οἱ Ἁγιορεῖται συμπυκνώνουν εἰς τὰς ψυχάς των τὸν ζῆλον τῆς Ὁμολογίας καὶ προστασίας τῆς ἀμωμήτου Ὀρθοδοξίας, κατὰ μίμησιν τῶν Ἁγιορειτῶν Ὁσίων καὶ Ὁμολογητῶν, ποὺ ὑπέστησαν δεινότατα κολαστήρια ἀπὸ τοὺς Λατινόφρονας. «Οἱ Μοναχοὶ εἶναι—κατὰ Χρυσόστομον—τὰ νεῦρα τῆς Ἐκκλησίας» καὶ κατὰ νεωτέρους, «ἡ προφυλακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας...».

Διὰ τοῦτο, βαθυσεβάστως συνιστῶμεν εἰς τοὺς Ταγοὺς τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μας, ὅπως προσέχουν τὰς Παπικὰς παγίδας. Ὅταν ὁ Παπισμὸς διακηρύττει δογματικῶς: «hors de giron du pape il n'y a pas de salut» (Ἔξω τῶν κόλπων τοῦ Πάπα δὲν ὑπάρχει σωτηρία) καὶ «Il christo nel cielo eil papa nella terra». (Ὁ Χριστὸς εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ὁ Πάπας εἰς τὴν γῆν)—ὁριστικὴ νομικὴ κατανομὴ ἐξουσιῶν καὶ δικαιωμάτων!—φρονοῦμεν, ὅτι δὲν χρειάζονται περισσότερα διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν τὴν οὐσίαν τοῦ Καθολικισμοῦ.

Ἴσως ποτὲ ἄλλοτε νὰ μὴ ἦτο τόσον ἀναγκαῖον νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὴν προτροπὴν τοῦ Κυρίου: «Γίνεσθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις...», νὰ κρατήσωμεν δηλ. τὴν πίστιν μας. Διότι, ὅταν ἀνοίγωμεν τὰς Ἐκκλησίας μας εἰς τοὺς Λατίνους, Προτεστάντας καὶ Ἀρμενίους—τὸ «κρυπτόν τε καὶ ὕφαλον τοῦτο γένος» κατὰ Γρηγόριον τὸν Θεολόγον—εἰς τοὺς Ἀγγλικανοὺς καὶ Ἰσραηλίτας καὶ ἀρχίζομεν νὰ ἀλληλοασπαζώμεθα ὡς ἀδελφοὶ καὶ νὰ συμπροσευχώμεθα ὡς ὁμόδοξοι καὶ συλλειτουργοῦμεν ἔστιν ὅτε, τότε χάνομεν τὰ σύνορα τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ περιπλανώμεθα οὐκ οἶδα εἰς ποίους ἀγνώστους τῇ Ὀρθοδοξίᾳ τόπους...

Σὺν πᾶσι τούτοις, ἐὰν ὑποστῇ οἱανδήποτε φθορὰν Ὀρθοδόξως τὸ Οἰκουμε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΣΥΜΕΩΝ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΠΕΡΙ ΥΠΑΚΟΗΣ

Ἡ ὑπακοή, ἡ εὐπείθεια, τὸ νὰ ὑπακούῃ τις τοὺς ἀνωτέρους του. Ὑπακοὴ ἐστίν, ἡ ὑποταγὴ ἡμῶν ψυχῇ καὶ σώματι εἰς τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ θέλημα καὶ δεύτερον εἰς τοὺς γονεῖς, κηδεμόνας καὶ ἀνωτέρους. Ὑπακοὴ ἐστὶν ἡ παντελὴς ἄρνησις ὅλων τῶν ἡμῶν θελημάτων, ἐπιθυμιῶν καὶ ὀρέξεων. Μεγάλη καὶ θαυμαστὴ ἡ τῆς ὑπακοῆς ἀρετή. «Ὑποταγῆτε ἀλλήλοις, ἐν φόβῳ Θεοῦ» (Ἐφ. ε΄ 21). Ὑποτάγητε εἰς τοὺς ἀνωτέρους προεστῶτας, ἡγουμένους καὶ ἐξουσιαστάς. Ἡ δὲ κατ' ἀνάγκην γενομένη ὑπακοή, δὲν εἶναι ἀρετή, ἡ προαιρετικὴ ὑπακοὴ ἐστὶν ἀρετή, διότι πηγάζει ἐκ τῆς ἀγαθῆς θελήσεως καὶ ἀγάπης. Ὁ ἔχων ὑπακοὴν ἀγαθήν, πασῶν τῶν ἐντολῶν πεπλήρωται· δι' αὐτῆς ἀποκτῶνται πᾶσαι αἱ ἄλλαι ἀρεταί, ὡς καὶ τῆς τελειότητος καὶ ἁγιωσύνης· ἄνευ τῆς ὑπακοῆς, οὐδὲν καλὸν κατορθοῦται οὔτε μόρφωσις, οὔτε γνῶσις καὶ σοφία, οὔτε τέχνη, προκοπὴ καὶ πρόοδος ἐν τῷ βίῳ. Ὁ χριστιανὸς ἔχει ἱερὰν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ· τοῦτο ἐστὶ τὸ ὀρθόν, τὸ ἀγαθόν, τέλειον καὶ σωτήριον. Ἡ ὑπακοὴ εἰς τὸν Θεὸν δροσίζει τὴν καρδίαν, φαιδρύνει τὴν ζωήν, φέρει τὴν γαλήνην εἰς τὴν ταρασσομένην ψυχήν. Ὁ Μ. Βασίλειος ὁμιλεῖ «Οὗ τὸ μέν τοι γε ἐπιτεταγμένον χρὴ ἀντιλέγειν, ἡ γὰρ ὑπακοὴ μέχρι θανάτου ἔχει τὸν ὅρον».

Ἡ ὑπακοὴ φῶς καὶ ζωή, ἡ δὲ παρακοή, ἀμέλεια καὶ θάνατος. Ὁ τῶν ἐθνῶν ἀπόστολος Παῦλος διαβεβαιοῖ «ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου, ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί». (Ρωμ. ε΄ 19). Ὅπου ὑπακοή, ἐκεῖ πᾶσα χαρά, εἰρήνη καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ὅπου δὲ παρακοὴ πᾶσα κακία, κακοδαιμονία καὶ ἀνταρσία. Ἡ ὑπακοή, ἡ πρώτη καὶ ὑψίστη ἀρετὴ τοῦ Μοναχοῦ· χωρὶς αὐτῆς, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ μοναχισμός. Πρέπει τις νὰ μάθῃ νὰ ὑπακούῃ, πρὶν μάθῃ νὰ διατάσσῃ. Ὁ Ρουσσὼ ἔλεγεν, «ἐὰν δὲν ἔχῃς ἄλλο τι νὰ διδάξῃς τὰ παιδιά σου, δίδαξον αὐτὰ τὴν ὑπακοήν». Ἡ ὑπακοὴ ἀνωτέρα τῆς ἐγκρατείας. Αὕτη ἡμερώνει καὶ τὰ θηρία. Ἄνευ ὑπακοῆς οὐδὲν καλὸν κατορθοῦται, οὔτε ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς ἐπιτυγχάνεται.

ΣΗΜ. Ἀντιμέτωπος ἁμαρτία κατὰ τῆς ὑπακοῆς εἶναι ἡ παρακοὴ καὶ ἀνταρσία εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ. Οἱ πρωτόπλαστοι, ἐνεργείᾳ τοῦ διαβόλου, διὰ τῆς παρακοῆς ἠθέτησαν τὴν θείαν ἐντολήν, ὡς δὲ ἔνοχοι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐξωρίσθησαν ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς. Ἡ παρακοὴ εἶναι ἀσέβεια, ἀπιστία, ἀρχὴ καὶ πηγὴ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ αἰτία πάσης δυστυχίας καὶ ἀθλιότητος, δεδομένου ὅτι ἡ παρακοὴ πρὸς τὸν Ἅγιον Θεόν, ἐπεσώρευσε ὅλα τὰ δεινὰ ἐν τῷ βίῳ, καὶ τὰς θλίψεις ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τὸν θάνατον. Ἡ

νικὸν Πατριαρχεῖον ἔναντι τῶν «θυγατέρων» Ἐκκλησιῶν, ὑπάρχει, ὡς γνωστόν, ἑτέρα τις μεγάλη «θυγάτηρ», ἐπιθυμοῦσα νὰ καταλάβῃ θέσιν μητρός. Ἤδη καραδοκεῖ... Ἀλλὰ τὸ πλέον ἐπικίνδυνον δὲν εἶναι αὐτό. Ἐὰν «ὁ ὀφθαλμὸς τῆς οἰκουμένης» χάσῃ τὸν εὐθὺν προσανατολισμόν του, ποὺ εἶναι ἡ Ὀρθοδοξία, θὰ ἀναζητῇ ἡ οἰκουμένη τὸν δρόμον της καὶ δὲν θὰ τὸν εὑρίσκῃ...»

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης
Ἅγιον Ὄρος, Πεντηκοστὴ 1962

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Λουκᾶ Μαλτέζου Μοναχοῦ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΘΛΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΑΥΤΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 180)

«Συλλογίσου τὴν μεγάλην βλάβην ὅπου προξενεῖς εἰς τὸν Θεὸν ἀδελφέ, ὅταν κάμῃς καμμίαν θανάσιμον ἁμαρτίαν. Ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ εἶναι μία ὕβρις φρικωδεστάτη ὅπου περιέχει μίαν ἄκραν καταφρόνησιν τοῦ Θεοῦ, καὶ μίαν ἄκραν σκληρότητα. Περιέχει μίαν ἄκραν καταφρόνησιν, διότι ἐσὺ ὅταν ἔχῃς νὰ ἁμαρτήσῃς, ἀπὸ μὲν τὸ ἕνα μέρος στέκει ὁ Θεὸς ὅπου σὲ προστάζει νὰ μὴν ἁμαρτήσῃς, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο μέρος στέκει ἡ θέλησις ἡ ἰδική σου καὶ ἡ κακή σου ὄρεξις. Λοιπὸν ἐσὺ ἁμαρτάνωντας ἐπρόκρινες τὴν θέλησίν σου καλλίτερα ἀπὸ τὸν ἴδιον Θεὸν καὶ φαίνεσαι πῶς τοῦ λέγεις, φύγε ἀπὸ ἐμένα, δὲν θέλω νὰ ἠξεύρω τὸν νόμον σου καὶ τὰς ἐντολάς σου», καὶ κατὰ τὸν Ἰώβ· «λέγει δὲ Κυρίῳ· ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, ὁδούς σου εἰδέναι, οὐ βούλομαι» (κα' 14) καὶ ἠθέλησες μὲ τοῦτον τὸν τρόπον καλλίτερα νὰ παρακούσῃς τὸν πλάστην σου, μόνον διὰ νὰ τελειώσῃς τὴν κακήν σου ὄρεξιν, καὶ ἐνῷ ὁ Θεὸς σὲ ἐπρόσταζε μὲ ὅλην του τὴν ἐξουσίαν του νὰ μὴν ἁμαρτήσῃς, ἐνῷ καὶ σὲ ἐφοβέριζε μὲ ὅλην τὴν παντοδυναμίαν του, ὅτι ἔχει νὰ σὲ κολάσῃ, μολονότι καὶ σὲ ἐπροσκαλοῦσεν εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς βασιλείας του, μὲ ὅλην του τὴν ἀγαθότητα. Ὅμως ἐσὺ ἐκαταφρόνησες ὅλα ταῦτα καὶ ἀπεφάσισες πῶς εἶναι καλλίτερον νὰ κάμῃς τὴν γνώμην σου, παρὰ νὰ ὑπακούσῃς εἰς τὴν ἐντολὴν ἐκείνης τῆς ὑψίστου μεγαλειότητος τοῦ Θεοῦ, καθὼς ὁ ἴδιος παραπονεῖται καὶ λέγει διὰ τοῦ Ἰεζεκιὴλ «ἀπέρριψάς με ὀπίσω τοῦ σώματός σου» (κγ' 35).

Περιέχει καὶ μίαν ἄκραν σκληρότητα ἐναντίον τοῦ Θεοῦ ἡ θανάσιμος ἁμαρτία σου, διότι αὐτὴ ἀποβλέπει κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ νὰ κάμνῃ τὸν Θεὸν νὰ ἀηδιάζῃ τρόπον τινά, εἰς τὸ νὰ ταράττῃ τὴν ἄπειρον ἐκείνην εἰρήνην του καὶ εὐδαιμονίαν, εἰς τὸ νὰ κινῇ εἰς ὀργὴν τὴν ἄκραν του ἀγάπην καὶ ἡμερότητα καὶ εἰς τὸ νὰ διαφθείρῃ, ἂν ἦτο δυνατόν, καὶ αὐτὸ τὸ εἶναι καὶ τὴν οὐσίαν του, ἐπειδὴ καθὼς ἡ ἀρετὴ ἔχει τοιαύτην δύναμιν καὶ καλωσύνην, ἂν ἴσως ὁ Θεὸς δὲν ἤθελεν ἔχει ἐκ φύσεως ἐκεῖνα τὰ καλὰ ὅπου ἔχει, αὐτὴ μόνη ἤθελε τοῦ τὰ δώσῃ. Ἔτσι καὶ ἡ θανάσιμος ἁμαρτία, ὅπου εἶναι ἄκρως ἐναντία μὲ τὴν ἀρετήν, ἔχει τόσην σκληρότητα καὶ κακίαν, ὅπου ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑστερηθῇ ὁ Θεὸς τὰ φυσικὰ καλὰ ὅπου ἔχει, αὐτὴ μόνη ἤθελε τοῦ τὰ στερήσῃ. Διὰ τοῦτο ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς παραπονεῖται εἰς πολλὰ μέρη μὲ τὸ στόμα τοῦ προφήτου Ἱερεμίου, διὰ μίαν τοιαύτην σκληρότητα ὅπου ἔδειξαν εἰς αὐτὸν καὶ οἱ ἀπειθεῖς Ἰουδαῖοι «ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, τοῦ μὴ εἰσακούειν τῶν ἐντολῶν μου» (Ἱερεμ. ιθ' 15, ζ' 25, ιζ' 23)

Καὶ ταῦτα πάντα πάσχει καὶ ὑποφέρει, ὁ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν πλασθεὶς ἄνθρωπος. Οὗτος ἐπλάσθη ἀπὸ τὸν Θεὸν κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν καὶ ἐτέθη μέσα εἰς τὸν ἐπίγειον Παράδεισον, πλουτισμένος ἀπὸ ὅλα τὰ χαρίσματα, στολισμένος ἀπὸ ὅλας τὰς ἀρετάς, ἀνώτερος

παρακοὴ εἶναι κόρη τῆς ἁλαζονείας εἶναι μία τάσις πρὸς ἀνεξαρτησίαν, καὶ ὑποδούλωσις εἰς τὸ ἡμῶν θέλημα. Ὁ παρήκοος εἶναι ἐχθρὸς καὶ πολέμιος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, εἶναι ἀδαής, στεῖρος, ἀδιόρθωτος καὶ ἐγωϊστής. Καταφρονεῖ τοὺς πάντας, ἀρέσκεται ἐν τῇ ἀναρχίᾳ καὶ ἀταξίᾳ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἀπὸ κάθε πάθος, Δεσπότης ὅλων τῶν ἐπιγείων κτισμάτων. Ἐλεύθερος ἀπὸ τὸν θάνατον, ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε ταλαιπωρίαν, τοποθετημένος ἀνάμεσα εἰς τόσας τρυφάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔμελλε μετὰ ταῦτα νὰ περάσῃ εἰς τὸν Οὐρανόν, διὰ νὰ εἶναι αἰωνίως καὶ πληρέστατος μακάριος. Φεῦ τῆς ἀνθρωπίνης ἀθλιότητος καὶ καταπτώσεως!! Πλὴν ἂς θαρροῦμεν καὶ ἂς πιστεύωμεν, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπαλλαγὴ ἡμῶν ἐκ τῆς ἀθλίας αὐτῆς καταστάσεως καὶ καταπτώσεως, καὶ ἡ ἐπάνοδος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, εἰς τὴν πρὸ τῆς πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου κατάστασιν, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν. Καὶ τὸ μὲν κατ' εἰκόνα ἀναφέρεται εἰς τὴν νοητικὴν καὶ ἠθικὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἤτοι εἰς τὸ νοερὸν καὶ αὐτεξούσιον, τὸ δὲ καθ' ὁμοίωσιν εἰς τὸ τέλος, εἰς ὃ σπεύδει ὁ ἄνθρωπος, ἀναπτύσσων καὶ τελειῶν ἑαυτὸν ἠθικῶς.

Ὅπως ἔχομεν προείπει, ἡ ἀπολύτρωσις καὶ ἡ ἀνθρωπίνη σωτηρία ἐγένετο, διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως, διδασκαλίας, τοῦ σταυρικοῦ θανάτου, τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅμως ἂν καὶ τὸ θεῖον Φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐν τούτοις, ὅπως ἀνωτέρω ἐκθέτομεν, δὲν τὸ ἔχει δεχθῇ ὅλος ὁ κόσμος, καὶ διὰ τοῦτο, ὑποφέρει, ἀγωνιᾷ.

Κατωτέρω θὰ προσπαθήσωμεν, μὲ ὅσας δυνάμεις καὶ ἀποδείξεις παρέχει εἰς ἡμᾶς ἡ Ἁγία Γραφή, τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν συγχρόνων Χριστιανῶν συγγραφέων, καὶ ἡ ἐν γένει ἄσκησις, πεῖρα καὶ ὁ φωτισμὸς τοῦ Θεοῦ Λόγου, νὰ ἀναγράψωμεν πολὺ συνοπτικῶς πῶς θὰ δυνηθῇ τὸ ἀνθρώπινον γένος, νὰ ἀποπληρώσῃ καὶ ἐπιτύχῃ τὴν τελείαν αὐτοῦ ἀπολύτρωσιν καὶ ἀποκατάστασιν.

Ἡ ἀνθρωπίνη σωτηρία καὶ ἀπολύτρωσις, ἐπιτελεσθεῖσα δι' ὅλου τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔχει ἀνάγκην ὅπως καταστῇ δυνατὴ καὶ τελεία τῆς συνεργασίας δύο παραγόντων. Τῆς θείας Χάριτος καὶ τῆς ἐλευθέρας θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ θεία Χάρις, διὰ τοῦ Παναγίου Πνεύματος, εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος, διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀπολυτρωθῇ διὰ τῶν ἰδικῶν του δυνάμεων, ἄνευ αὐτῆς. Ἡ χάρις εἶναι θεία δωρεά, παρεχομένη εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἕνεκα τῆς εὐσπλαγχνίας καὶ ἀγαθότητος τοῦ Ἁγίου Θεοῦ. Μόνον διὰ τῆς θείας Δυνάμεως εἶναι δυνατὸν νὰ μεταπηδήσῃ τις ἀπὸ τῆς φύσεως εἰς τὸ κράτος τῆς Χάριτος. Αὕτη δὲν δίδεται διὰ τὰ καλὰ ἔργα, διότι ἐὰν ἐδίδετο δι' αὐτά, θὰ ἦτο πληρωμὴ ἔργων, καὶ οὐχὶ χάρις. Πλὴν ὅμως, ὅσον ὁ ἄνθρωπος δεικνύει τὴν καλήν του προαίρεσιν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καλῶν ἔργων, ἐπὶ τοσοῦτον καθιστᾷ τὸν ἑαυτόν του, ἀξιόμισθον καὶ δικαιοῦχον τῆς θείας Χάριτος.

Ἐπίσης χρειάζεται καὶ ἡ συνεργασία τῆς ἐλευθέρας θελήσεως ἢ αὐτεξουσίου τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα οὗτος δικαιωθῇ καὶ ἀναγεννηθῇ κατὰ τὴν Δικαιοσύνην τοῦ Ἁγίου Θεοῦ. Ἤδη θὰ καταδείξωμεν καὶ τὰ πνευματικὰ μέσα καὶ μέθοδον, ὅπως ἐπιτύχωμεν τὴν ἀπολύτρωσιν ἡμῶν καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἀρχή, βάσις καὶ θεμέλιον πρὸς τοῦτο, ἐνδείκνυται ἡ ἐπαναστροφὴ καὶ περισυλλογὴ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὅπως γνωρίσῃ τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, καθὼς καὶ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, καὶ ἐντεῦθεν διὰ βίας καὶ ἀσκήσεως, καθαρίσῃ τὸν ἔσω ἄνθρωπον καὶ ἀναχθῇ εἰς τὴν ἕνωσιν μετὰ τοῦ Ἁγίου Θεοῦ, καθὼς λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος. «Νοῦς μὴ σκε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Η ΤΑΠΕΙΝΗ ΚΟΡΗ ΤΗΣ ΝΑΖΑΡΕΤ

Ὁλόκληρος σχεδὸν ὁ Αὔγουστος εἶναι ἀφιερωμένος εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τὸ μὲν πρῶτον δεκαπενθήμερον μὲ τὴν νηστείαν καὶ τὰς κατανυκτικὰς παρακλήσεις του, αἱ δὲ ἑπόμεναι ἡμέραι μέχρι καὶ τῆς 23ης μὲ τοὺς ὑπερόχους μεθεόρτους ὕμνους καὶ τὰ ἐξαίσια ᾄσματα τῆς θεοπνεύστου ἐκκλησιαστικῆς Ὑμνογραφίας.

Εἴκοσιν αἰῶνες δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καλύψουν ὑπὸ τὸν τάφον τῆς λήθης καὶ τῆς σιγῆς τὰ θαυμάσια γεγονότα τὰ συνυφασμένα μὲ τὴν ζωὴν τῆς Σεπτῆς Παρθένου ἢ νὰ ἐλαττώσουν τὴν αἴγλην καὶ τὸ ὑπερκόσμιον μεγαλεῖόν της.

Ἐξ αὐτῶν τῶν γεγονότων ἡ Κοίμησις τῆς Ἁγνῆς Παρθένου, ἣν πανηγυρίζει ἡ Ἐκκλησία μας κατὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον, ἀπηθανατίσθη ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ὑμνογραφίαν μὲ τὰ θεσπεσιώτερα ᾄσματα καὶ τοὺς γλυκυτέρους ὕμνους. Ὁ θάνατος τῆς Ἁγνῆς Κόρης δὲν ἐθεωρήθη θάνατος, ἀλλὰ γλυκὺς ὕπνος καὶ μετάβασις θαυμαστή, δι' ἧς ἡ ἁγία καὶ πάναγνος ψυχή της ἐπετάσθη πρὸς τὰ Οὐράνια Σκηνώματα, ἵνα ἐν τῷ φωτὶ τῷ ἐκπάγλῳ τῆς Οὐρανίου δόξης συλλαμπρυνθῇ καὶ συνδοξασθῇ μετὰ τοῦ φιλτάτου Υἱοῦ της.

Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου ὑπῆρξε παράδοξος καὶ θαυμαστή. Ὑπερέβη τοὺς ὅρους τῆς φύσεως καὶ δὲν ὁμοιάζει μὲ τὴν κοίμησιν οὐδενὸς θνητοῦ. Τὸ φθαρτὸν σῶμα, ὅπερ διαλύεται καὶ ἀποσυντίθεται εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη εἰς πάντας τοὺς θνητούς, προκειμένου περὶ τῆς Πανάγνου Κόρης δὲν εἶδε διαφθοράν, ἀλλὰ μετέστη ἀφθαρτισθέν.

Ὁ τάφος δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ καὶ νὰ χωρήσῃ τὴν μητέρα τῆς Ζωῆς, τὸ δοχεῖον αὐτὸ τῆς σεσαρκωμένης Θεότητος.

«Τὴν ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητον Θεοτόκον, καὶ προστασίαις ἀμετάθετον ἐλπίδα, τάφος καὶ νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν» ᾄδει μελῳδικώτατα ὁ τῆς Ἐκκλησίας ὑμνογράφος.

Καὶ πῶς, τῷ ὄντι, ἦτο ποτὲ δυνατὸν τὸ πανάγιον, τὸ παρθενικώτατον, τὸ καθαρώτατον καὶ θεοδόχον σῶμα τῆς Θεομήτορος, τοῦ ὁποίου ἀντάξιος ὑπῆρχε μόνον ὁ θρόνος τῆς θείας δόξης, νὰ ἀκολουθήσῃ τοὺς νόμους τῆς φύσεως ὑφιστάμενον διαφθορὰν καὶ ἀλλοίωσιν; δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπεκάλεσε Κοίμησιν τὸν θάνατον τῆς Παναγίας, διότι ἐν τῇ πραγματικότητι δὲν ὑπῆρξε θάνατος, ἀλλὰ κοίμησις καὶ ἀρχὴ δεδοξασμένης ζωῆς.

«Καὶ σημεῖον μέγα ἐφάνη ἐν τῷ οὐ-

δαννόμενος ἐπὶ τὰ ἔξω, μηδὲ ὑπὸ τῶν αἰσθητηρίων ἐπὶ τὸν κόσμον διαχεόμενος, ἐπάνεισι μὲν πρὸς ἑαυτόν, δι' ἑαυτοῦ δὲ εἰς τὴν περὶ Θεοῦ ἔννοιαν ἀναβλίνει· κἀκείνῳ τῷ κάλλει περιλαμπόμενος καὶ αὐτῆς τῆς φύσεως λήθην λαμβάνει». Διὰ τῆς ἐπανόδου εἰς τὸν ἑαυτόν του ὁ ἄνθρωπος, θὰ εὕρῃ τὴν ἁμαρτωλὸν αὐτοῦ κατάστασιν καὶ ἔλλειψιν καὶ θὰ φροντίσῃ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ πάθη τῶν κακιῶν, τὰ ὁποῖα ἵστανται ὡς διάφραγμα, χωρίζον τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν Θεόν. Εἶτα θὰ ἀσχοληθῇ μεθοδικῶς εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς κλίμακος τῶν ἀρετῶν καὶ ἀπαλλαγὴν ἐκ τοῦ παρὰ φύσιν, καὶ εἴσοδον εἰς τὸ κατὰ φύσιν. (Ἴδε Πνευματικὴν Μέθοδον. Ὁδὸς πρὸς αἰώνιον ζωὴν (ἡ ψυχὴ ἐν τῷ παρὰ φύσιν) Λουκᾶ Μαλτέζου).

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ρανῷ· γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα» ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ μαθητοῦ τῆς ἀγάπης διὰ τὴν ταπεινὴν Κόρην τῆς Ναζαρέτ, τὸ ὑπέρτατον αὐτὸ σύμβολον τῆς παρθενίας, τῆς καλωσύνης, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς χάριτος.

«Καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης ὁ οἶκος Κυρίου» προεῖδε μὲ τὸ προφητικόν του ὅμμα ὁ Ἰεζεκιήλ, ὁμιλῶν ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν πάναγνον Μαρίαν.

«Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ὡσεὶ ὄρθρος;» προφητικῶς προμηνύει καὶ διαγγέλλει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰς τὸ ᾄσμα τῶν ᾀσμάτων.

Ἡ Κοίμησις λοιπὸν τῆς Σεπτῆς Παρθένου καὶ ὁ τάφος αὐτῆς δὲν ὑπῆρξεν αἰτία λύπης καὶ κατηφείας, ὡς συνήθως ὁ θάνατος γίνεται, ἀλλὰ κλῖμαξ καὶ γέφυρα πρὸς οὐρανὸν καὶ ἀρχὴ χαρᾶς καὶ ὑπερτάτου οὐρανίου μεγαλείου.

Οἱ ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας χαρακτηριστικῶς ἀποκαλύπτουν καὶ τονίζουν τὴν χαρὰν τῆς ὑπερκοσμίου τάξεως τῶν ἀγγέλων καὶ τὴν χαρὰν τοῦ γένους τῶν βροτῶν: «Τῇ ἐνδόξῳ Κοιμήσει σου οὐρανοὶ ἐπαγάλλονται, καὶ ἀγγέλων γέγηθε τὰ στρατεύματα, πᾶσα ἡ γῆ δὲ εὐφραίνεται».

Ἀλλὰ πῶς νὰ μὴ χαρῇ καὶ σκιρτήσῃ εὐφραινόμενος ὁ οὐράνιος κόσμος ἐπὶ τῇ Κοιμήσει τῆς Πανάγνου Κόρης, ἀφοῦ ὁ οὐρανὸς ἐφήπλωσε τοὺς κόλπους του, διὰ νὰ δεχθῇ τὴν τιμιωτέραν τῶν ἄνω στρατευμάτων; πῶς δὲ νὰ μὴ πληρωθῇ ἀνεκφράστου εὐφροσύνης τὸ γένος τῶν βροτῶν διὰ τὴν θερμὴν μεσῖτιν καὶ πρέσβυν, ἣν καθ' ἑκάστην ὥραν ἔχει παρὰ τῷ Θεῷ;

Πάντες οἱ ἄλλοι ἅγιοι παρακαλοῦν τὸν Θεὸν ὡς δοῦλοι. Ἡ Θεοτόκος ὅμως παρακαλεῖ ὡς Μήτηρ Θεοῦ, διὸ καὶ μεγίστη ἡ παρρησία αὐτῆς παρὰ τῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ της.

«Ἐγκαρδίωσάς με ἑνὶ τῶν ὀφθαλμῶν σου». Ἀρκεῖ ἕν βλέμμα τῆς Θεομήτορος διὰ νὰ κάμῃ τὸν Υἱόν της νὰ ἀποβάλῃ τὸν θυμὸν καὶ νὰ χαρίσῃ τὴν συγχώρησιν.

Ἀρκεῖ ἓν βλέμμα τῆς Ἁγνῆς Παρθένου διὰ νὰ μᾶς δωρηθῇ παρὰ τοῦ Υἱοῦ της ἡ εἰρήνη «ἡ πάντα νοῦν ὑπερέχουσα».

Ἀρκεῖ ἕν βλέμμα τῆς Ἁγίας Κόρης διὰ νὰ γίνῃ ἴλεως ὁ δίκαιος Κριτὴς ἐν ὥρᾳ θανάτου καὶ νὰ μᾶς δικαιώσῃ ἐν ὥρᾳ Κρίσεως.

Αὐτὴν ἂς παρακαλῶμεν καθ' ἑκάστην καὶ ἂς ἐντρυφῶμεν ἀδιαλείπτως εἰς τὸ ὑπερευλογημένον Ὄνομά της. Εἰς αὐτὴν ἂς προσφέρωμεν τὰ εὐώδη μύρα τῶν προσευχῶν καὶ τῶν δεήσεών μας. Καὶ ἡ Πάναγνος Κόρη, ἂς εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι δὲν θὰ ἀφήσῃ τὰς προσευχάς μας ἀναπαντήτους, ἀλλ' εἰς μὲν τὴν παροῦσαν ζωὴν θὰ εἶναι πάντοτε θερμὴ προστάτις καὶ βοηθὸς τὰς τῶν ἐναντίων ἐφόδους ἀποτειχίζουσα καὶ πρὸς σωτηρίαν καθοδηγοῦσα ἡμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ὥραν τῆς παγκοσμίου καὶ φρικτῆς Β' Παρουσίας μεσίτις πρὸς Θεὸν θερμοτάτη καὶ ὁδηγὸς τῆς ψυχῆς ἡμῶν εἰς τὰ ὑπερκόσμια Σκηνώματα τῆς οὐρανίου Μακαριότητος, ἔνθα αὕτη «παρίσταται ὡς βασίλισσα ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη καὶ πεποικιλμένη».

Ξ. Μ.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Φεῦγε τὴν γαστριμαργίαν τὴν γεννήτριαν πάσης κακίας· γαστριμαργίαν τὴν χωρίζουσαν ἡμᾶς ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ· τὴν κατάγουσαν ἡμᾶς ἕως τῶν ἀβύσσων τῆς ἀπωλείας. Οὐδὲν γαστριμαργίας χεῖρον, οὐδὲν αἰσχρότερον· τοῦτο παχεῖαν ποιεῖ τὴν διάνοιαν· τοῦτο τὸ πάθος σαρκικὴν ποιεῖ τὴν ψυχήν, τοῦτο πηροῖ καὶ διαβλέπειν οὐκ ἀφίησιν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΥΠΟΤΥΠΩΣΙΣ ΗΣΥΧΑΣΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΠΡΟΣ ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΜΟΝΑΧΗΝ

('Εκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 216 χειρογράφου Κώδικος τῆς ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 187)

Εἰ βούλει δὲ καὶ ἐσθίειν σε δὶς τῆς ἡμέρας, τὸ κωλύον οὐδέν, κατὰ τὴν τῶν ἁγίων Πατέρων κανονικὴν ὑποτύπωσιν, ἥν, περὶ τῆς ἀσθενείας ἡμῶν ἐν διακρίσει παρέδωκαν· παθοκτόνους γὰρ ἡμᾶς, ἀλλ' οὐ σωματοκτόνους γενέσθαι προστάττουσιν οὗτοι, τῶν βρωμάτων οὖν ὅσα ἡμῖν ἐσθίειν ἀμέμπτως ἐφεῖται τῷ ἐπαγγέλματι, ὅρα καὶ πρόσεχε δέομαι ἀκριβῶς, ἵνα μήποτε δι' εὐλάβειαν τάχα καὶ ἀρετήν, τὰ μὲν ἐκφαυλίζεις ὡς ἄχρηστα δῆθεν καὶ βλάβην αὐτὰ προξενοῦντα ψυχῆς, τὰ δὲ πάλιν ἐσθίεις ὡς εὔχρηστά τε καὶ ἀκατάγνωστα, μηδαμῶς ὑποκλέψῃ σέ τις λογισμὸς ὑπὲρ τούτων, ὦ θύγατερ· ἐπειδὴ κατάρατόν ἐστι τὸ τοιοῦτον πάθος τοῖς ἔχουσιν οὕτως· ἀλλ' εὐχαριστοῦσα Θεῷ, πάντων μὲν τῶν βρωμάτων ὡς ἀμέμπτων καὶ καθαρῶν ἀπογεύου· καὶ πᾶσιν ἀκαταγνώστως διὰ τὴν συνείδησιν χρῶ, καὶ ἀπόλαυε τῶν πρὸς τὴν ἀρκοῦσάν σοι χρείαν τοῦ σώματος, ὡς καλῶν τε ἅμα καὶ καθαρῶν, πάντων δὲ πάλιν διὰ τὸ λιχνῶδες τῆς ἡδονῆς, καὶ τὴν σωματικὴν ἴσως εὐπάθειαν, ἡ ἀπόλαυσις ἔστω σοι βραχυτάτη, ἵνα συντρίβῃς ἐν τούτῳ τὸ κέρας τοῦ τύφου σοφῶς· τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ καὶ ὁ τῆς πνευματικῆς κλίμακος Ἰωάννης ὁ θεῖος ἐχρεῖτο ἀεί, ὡς ὁ γράψας τὰ κατὰ τὸν θαυμαστὸν βίον ἐκείνου, φησὶν ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο· ἤσθιε μὲν πάντα, ἅπερ ἀμέμπτως ἐφεῖται τῷ ἐπαγγέλματι· πανσόφως ἐκεῖνος ἐν τούτῳ συνθλῶν τὸ κέρας τοῦ τύφου· οὕτως οὖν ἔχουσα γνώμης καὶ σὺ περὶ πάντων τε τῶν βρωμάτων, ὥστε ἐσθίειν ἀκαταγνώστως αὐτά, καὶ ἄκροις αὐτῶν ἀπογεύεσθαι τοῖς δακτύλοις εὐχαριστοῦσα Θεῷ, ἀμέμπτον τὴν συνείδησιν ἔξεις περὶ τούτου καὶ καθαράν.

Καὶ περὶ μὲν τῆς νηστείας τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς καὶ τῆς διαίτης, ἣν ἔχειν ὀφείλεις ἐν αὐτῇ καὶ περὶ τῆς τῶν βρωμάτων ὀρθῆς μεταλήψεως, ὅπως ἐν τούτοις σὲ χρὴ διαρκεῖσθαι ἀεί, ἀρκεῖ τῇ κατὰ Θεόν σου ἀγάπῃ ὅσα ἡμῖν εἴρηται νῦν. Περὶ δὲ τῆς νηστείας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Χριστουγέννων φημὶ καὶ τῆς Θεοτόκου, οὕτω σε χρὴ διαιτᾶσθαι ἀεὶ καὶ ποιεῖν. Δευτέρᾳ πάσῃ καὶ Τετράδι καὶ Παρασκευῇ, ποίει ξηροφαγίαν, μετὰ τὴν ἑνάτην ἅπαξ τῆς ἡμέρας· καὶ ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ Τετράσι καὶ Παρασκευαῖς προειρήκαμεν. Τρίτῃ δὲ καὶ Πέμπτῃ βράσματος μεταλάμβανε σὺν ἐλαίῳ χωρὶς ὀψαρίου· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ ἑσπέρᾳ, εἰ βούλει, τροφῆς βραχείας ἀπόλαυε. Κατὰ δὲ τὸ Σάββατον αὖθις καὶ τὴν Κυριακήν, καὶ βράσματος καὶ ἰχθύων. ἐν δὲ τῇ τῶν Χριστουγέννων νηστείᾳ, ἡ αὐτὴ δίαιτα ἔστω σοι, καὶ ἡ τῶν ἰχθύων ἀπόλαυσις ἕως τοῦ ἁγίου Νικολάου. Καὶ ἔκτοτε πάλιν ἕως τῆς Δεσποτικῆς ἑορτῆς, βράσματι μὲν ἐξαρκούμεθα, ἰχθύων δὲ ἀπεχόμεθα· ἡ ὑποτύπωσις δὲ πᾶσα τῶν ὡρῶν μετὰ τῶν μεσωρίων αὐτῶν καὶ αἱ τεταγμέναι μετάνοιαι τοῦ ἡμερονυκτίου καὶ ἡ ἄλλη ἀκρίβεια, οὕτω τελεῖται· καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ νηστείᾳ ἐν ταῖς τρισὶν ἡμέραις τῆς ἑβδομάδος, ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ ἐν τῇ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ καθ' ἑκάστην· πρὸς γοῦν τὴν τοῦ σώματος ἕξιν καὶ τὴν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὑγείαν, καὶ τὸ τῆς προαιρέσεως μάλιστα πρόθυμον, ἀπαιτεῖται ἕκαστος καὶ τὴν πρακτικὴν ἐργασίαν. τὸ δὲ μετὰ ταπεινώσεως ἀσθενὲς ἡμῖν καὶ ἀδύνατον, συγγνώμης ἐστὶν ἄξιον πρὸς Θεοῦ. καὶ ἀντὶ κόπου πνευματικοῦ μᾶλλον ἀποδέχεται τὴν ταπείνωσιν. οὕτως οὖν ἔχουσα καὶ αὐτή, τῶν μὲν κατὰ δύναμιν διὰ τὴν τοῦ σώματος ἴσως ἀσθένειαν, μὴ καταφρόνει· ἀλλ' ἐν ταπεινώσει καρδίας καὶ συντριβῇ μνημονεύουσα τούτων, τῷ τῆς αὐτομεμψίας φαρμάκῳ ταχέως θεράπευε· εἰ γὰρ ὅταν ποιήσωμεν πάντα τὰ προστεταγμένα ἡμῖν, τότε πάλιν ἡμεῖς λέγειν ὀφείλομεν οὕτως ἀχρεῖοι δοῦλοι ἐσμέν, ὅτι ὃ ὀφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν.

Τί λοιπὸν προσήκει τοῦ λέγειν ἡμᾶς ὅταν οὐδὲ τὸ πολλοστὸν τοῦ τοιούτου χρέους ἀποδοῦναι ἰσχύωμεν; ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τούτων, οὕτως· λείπεται οὖν εἰσηγήσασθαί σοι καὶ ἕνεκεν τῆς τοῦ Αὐγούστου νηστείας, πῶς δεῖ σε τιμᾷν διὰ βίου καὶ ταύτην, χάριν τῆς ὑπεραμολύντου Παρθένου καὶ Θεοτόκου. ὁποίαν τοίνυν τὴν δίαιταν τῆς τροφῆς διεταξάμεθα τῇ κατὰ Θεόν σου ἀγάπῃ ἐν τῇ νηστείᾳ τῶν Χριστουγέννων, τὴν αὐτὴν καὶ ἐν ταύτῃ σοι εἰσηγούμεθα ἔχειν, ἐξαιρέτως δὲ ἐν αὐτῇ τοῦ ἰχθύος μὴ γεύσασθαι, εἰ δυνατὸν δὲ καὶ ἐλαίου καὶ οἴνου, χωρὶς ἀδυναμίας τινὸς καὶ ἀσθενείας τοῦ σώματος. τὸ γὰρ τοῦ σώματος ἀσθενές, οὐχ ὑπόκειται τῷ κανόνι τῆς ἀκριβείας· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀσθένειαν καὶ τὴν δίαιταν διακρίνει, τὴν παρὰ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων διετυπωθείσας καὶ παραδοθείσας ἡμέρας ἡμῖν χαρμοσύνους, ὥστε φυλάττειν αὐτὰς ἀκωλύτως καὶ συνευφραίνεσθαι ταύτας σωματικῶς τε ἅμα καὶ πνευματικῶς, ποίας δὴ λέγω ἡμέρας; τῆς πρὸ τῆς ἀπόκρεω δηλονότι ἑβδομάδος, τῆς τυροφάγου. εἶτα τῆς Διακαινησίμου. τοῦ ἁγίου Πνεύματος. καὶ πρὸς τούτοις τὸ Δωδεκαήμερον. ταύτας δὴ πάσας ὡς μίαν οὖσαν ἡμέραν ἑόρταζε ἀκωλύτως εὐχαριστοῦσα Θεῷ. ἐν Σαββάτῳ δὲ καὶ Κυριακῇ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἁγίᾳ Πεντηκοστῇ, καὶ τὸ Δωδεκαήμερον, γονυκλισίας, ἤτοι μετανοίας, ἀποτρέπου ποιεῖν. Κανόνι γὰρ ὑπόκειται βαρυτάτῳ ὁ τοῦτο ποιῶν.

Τὰς ἐκ τῶν ὀνειράτων φαντασίας καὶ προαγορεύσεις καὶ θεωρίας αὐτῶν, κἂν δῆθεν οὖσας ἀληθεῖς καὶ χρηστάς, ἀποσείου καὶ φεῦγε διὰ παντὸς ὡς ἐμπαίγματα σαφῶς τῶν δαιμόνων· πολλοὶ γὰρ πολλάκις παραδεξάμενοι τὰ τοιαῦτα, εἰς αἰσχρότατον τέλος κατέληξαν. Σὺ δὲ σπεῖσον ἐμπόνως τοῦ κτήσασθαι ὡς ἀναφαίρετον πλοῦτον, καὶ ἄσυλον θησαυρόν, τὰς τῆς ἡσυχίας περικαλλεῖς τρεῖς ἀρετάς, αἵτινες εἰσὶν αὗται: ἡ ἐγκράτεια, ἡ σιωπή, καὶ ἡ αὐτομεμψία, τουτέστιν ἡ ταπείνωσις. περιεκτικαὶ γάρ εἰσι καὶ ἀλλήλων φυλακτικαί· ἐξ ὧν ἡ προσευχὴ τίκτεται καὶ αὐξάνει διὰ παντός· ἡ γὰρ αὐτομεμψία, τὸ αὐτοκατήγορον ἔχουσα πάντοτε καὶ τὸ κατακρίνειν ἀεὶ ἑαυτῆς καὶ πενθεῖν, ὡς οὐδὲν ἐχούσης χρηστόν, καθ' ἑκάστην εἰς ἐπίδοσιν ἔρχεται ἀρετῆς. ἂν γὰρ ταύτης τὴν σύνεσιν ἀναφαίρετον ἕξεις ἐν τῇ ψυχῇ, ἤτοι τὸ καθ' ὥραν σε διερευνᾶν ἑαυτήν, καὶ κατηγορεῖν ἀεὶ τῶν ἰδίων καὶ μέμφεσθαι, τὸ τοῦ Σολομῶντος πρεπόντως εἰρήσεται λόγιον καὶ πρὸς σέ, ὡς ἐκεῖνος οὕτω φησί· πολλαὶ θυγατέρες ἐποίησαν δύναμιν, πολλαὶ ἐκτήσαντο πλοῦτον, σὺ δὲ ὑπερῆρας πάσας. Ἔχε τοίνυν οὕτως ἀεὶ διερευνῶσα συχνῶς καὶ ἀνακρίνουσα τὰ τῆς γλώττης σου ὀλισθήματα, τὰ ἐκ τῆς πολυλογίας πολλάκις ἀνόητα ῥήματα, ἐκ γὰρ πολυλογίας, φησίν, οὐκ ἐκφεύξεται ἁμαρτία, τὰς παρατροπὰς πάλιν σου τοῦ νοός, τοὺς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

Τοῦ αὐτοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἐκ τῶν Ἀσκητικῶν

Ἐρώτησις. Καλὸν ἐστὶν ἄρα τὸ ἐξομολογεῖσθαι τὰ ἁμαρτήματα ἡμῶν πνευματικοῖς ἀνδράσι;

Ἀπόκρισις. Καλὸν καὶ πάνυ ὠφελι-

ρεμβασμοὺς τῶν πολλῶν λογισμῶν, τὰ ἐμπαθῆ τῆς καρδίας κινήματα, ὑφ' ὧν ἡ τῶν παθῶν ταραττομένη θάλασσα καταποντίζει τὸν νοῦν, καὶ ὑποβρύχιον τίθησιν.

Ταῦτα δὴ πάντα λογιζομένη συχνῶς καὶ ἀνακρίνουσα διὰ τῆς μετανοίας, καὶ τῆς καλλίστης αὐτομεμψίας καὶ ἐξομολογήσεως, ἀμέσως θεράπευε· καὶ οὕτω τὸν νοῦν ἐκκαθαίρουσα καὶ ἀποτιναξαμένη τὸν ἐκ τούτων κονιορτὸν καὶ τὴν θόλωσιν, ἐπίτεινον αὐτὸν πρὸς ἑτέραν σεπτὴν καὶ ὠφέλιμον θεωρίαν. ἤγουν πρὸς μνήμην θανάτου, καὶ ἔννοιαν τῶν ἀπ' αἰῶνος κατεχομένων ἐκεῖ, τὴν τῶν φοβερῶν ἐκείνων ἀπειλὴν καὶ ἀτελεύτητον τιμωρίαν φεῦ τῶν ἐκεῖσε κατακριθέντων· εἶτα δὲ πάλιν τὴν τῶν ἁγίων πάντων παρρησίαν ὁμοῦ καὶ λαμπρότητα. καὶ οἵας ἐκεῖνοι καὶ ὅσης ἀπορρήτου χαρᾶς τε καὶ δόξης μέλλουσιν ἀπολαῦσαι ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρὰ Θεοῦ, ὅταν κατ' ἀξίαν ἕκαστος τῶν αὐτοῦ δωρεῶν τὰς ἀμοιβὰς ἀπολήψεται· καὶ ὅπως τότε ἐκεῖνοι μὲν λάμψουσιν ὑπὲρ τὸν ἥλιον, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου φωνήν, οἱ δὲ κατ' ἐμὲ ῥάθυμοι, τῷ τῆς αἰσχύνης ἐγκαλυφθήσονται σκότει πικρῶς.

(Ἀκολουθεῖ)

μον, ἀλλὰ μὴ τοῖς ἀπείροις ἀνδράσι, καὶ ἰδιωτικοῖς περὶ τὰ τοιαῦτα διακειμένοις· ἵνα μὴ διὰ λόγου συμπαθείας καὶ οἰκονομίας· ἢ διὰ τῆς ἀκαίρου καὶ ἀνεπιστήμονος παραστάσεως τῶν ἐπιτιμίων· καταφρονητὴν καὶ ἀνάλγητον, ἢ ῥάθυμον καὶ παρειμένον σε ἀπεργάσηται. Ἐὰν οὖν εὕρῃς ἄνδρα πνευματικὸν ἔμπειρον, δυνάμενον ἰατρεῦσαι· ἀναισχύντως καὶ μετὰ πίστεως ἐξομολόγησαι αὐτῷ, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώπῳ.

Τοῦ αὐτοῦ

Ἡ ἐξαγόρευσις τῶν ἁμαρτημάτων, ἔχει τοιοῦτον λόγον, οἷον ἔχει καὶ ἡ ἐπίδειξις τῶν σωματικῶν παθῶν. Ὡς οὖν τὰ πάθη τοῦ σώματος, οὐ πᾶσιν ἀποκαλύπτουσιν οἱ ἄνθρωποι, οὐδὲ τοῖς τυχοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς ἐμπείροις, ὅπως ἐπιμεληθῶσι ταῦτα καὶ θεραπεύσωσιν. Οὕτω καὶ ἡ ἐξαγόρευσις τῶν ἁμαρτημάτων, ὀφείλει γενέσθαι ἐπὶ τῶν δυναμένων θεραπεῦσαι, κατὰ τὸ γεγραμμένον· Ὑμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν.

Τοῦ αὐτοῦ Μεγάλου Βασιλείου

Ἐρώτησις. Πῶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτημάτων ἐπιστρέφειν χρή;

Ἀπόκρισις. Ζηλώσαντες τὴν διάθεσιν τοῦ Δαβίδ, πρῶτον μὲν λέγοντος· τὴν ἀνομίαν μου ἐγνώρισα, καὶ τὴν ἁμαρτίαν μου οὐκ ἐκάλυψα· εἶπα ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν τῷ Κυρίῳ· καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου.

Τοῦ αὐτοῦ

Ἐρώτησις. Τίνες εἰσὶν οἱ ἄξιοι καρ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ποι τῆς μετανοίας ;

Ἀπόκρισις. Τὰ ἀντικείμενα τῇ ἁμαρτίᾳ, ἔργα δικαιοσύνης, ἅπερ ὁ μετανοῶν ὀφείλει ποιεῖν τὸ εἰρημένον· ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες. Ὥσπερ ὁ δεξάμενος βέλος ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ, οὐκ ὀφείλει μόνον ἐκσπᾶσαι αὐτό, ἀλλὰ καὶ σπόγγον προσαγάγει καὶ ἰατρείαν, οὕτω καὶ ὁ ἡμαρτηκώς, οὐκ ὀφείλει μόνον ἐν τῷ ἐκσπᾶσαι αὐτόν, τὴν ἁμαρτίαν ἀφιέναι, ἀλλὰ καὶ τὴν πρέπουσαν μετάνοιαν ἐνδείξασθαι· ἔκκλινον γὰρ φησὶν ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποίησον ἀγαθόν. Πᾶσα γὰρ παράβασις καὶ παρακοή, ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν· καὶ ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου· διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον ἐστὶ τὸ ἐξομολογεῖσθαι τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν τοῖς πεπιστευμένοις ἀπὸ Θεοῦ τὴν τοιαύτην οἰκονομίαν.

Τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου

Ἐγὼ λέγω, ἑπόμενος τοῖς θείοις νόμοις, ὡς ὠφέλιμοι εἰσὶ πάνυ αἱ τῶν ἁγίων προσευχαί. Εἴ τις προσδράμει Ὁσίῳ ἀνδρὶ καὶ ἐξείπει αὐτῷ τὰ ἑαυτοῦ πταίσματα, δι' αὐτοῦ ὡς παρὰ Θεοῦ λαμβάνει τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτημάτων. Ἐὰν δέ τις ἱερὰν τάξιν καταλείψας δι' εὐλάβειαν· Ἱεράρχην λέγει, κείμενον, προσδράμει τῷ Ὁσίῳ ἀνδρί· καὶ καταγνοὺς ἑαυτοῦ εὐχόμενος σὺν αὐτῷ ἐφθῇ, λήψεται πάντως τὰ αἰτήματα αὐτοῦ· ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο τοῖς ἀρχικοῖς δόγμασι νομοθετημένον. Ἐὰν νοήσῃ ἄνθρωπος τῇ καρδίᾳ ἐπιστραφῆναι πρὸς Κύριον· ἀναγγείλει δὲ ἀνθρώπῳ τὴν τοιαύτην μέμψιν· τὴν δὲ ἀνομίαν αὐτοῦ δείξει εὐχόμενος πρὸς Κύριον, δεκτὰ αὐτῷ ἔσται· εἰσελεύσεται γὰρ προσώπῳ καθαρῷ σὺν ἐξαγορείᾳ.

Τοῦ αὐτοῦ

Ἐὰν καλῶς μετανοήσῃ ἄνθρωπος, καὶ ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον διὰ μετανοίας, ἀναγγέλῃ δὲ καὶ ἀνθρώπῳ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ καὶ σὺν αὐτῷ δεηθήσεται τῷ Θεῷ, οὐδέποτε διετράπην.

Ἐρώτησις. Ἀδελφὸς ἠρώτησε τὸν Μέγαν Βαρσανούφιον, λέγων, εἰ δεῖ πάντων τῶν φυομένων λογισμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐπερωτᾶν τοὺς Γέροντας ; καὶ περὶ τοῦ μνημονεύειν τινάς, ὧν ἤκουσεν ἢ ἔπραξεν, ἢ εἶδεν ;

Ἀπόκρισις. Ἀδελφέ, οὐ περὶ ὅλων τῶν φυσικῶν λογισμῶν ἐπερωτῆσαι χρή, παρερχόμενοι γὰρ εἰσί· ἀλλὰ περὶ τῶν μενόντων καὶ πολεμούντων τῷ ἀνθρώπῳ. Ὡς γὰρ ὑβριζόμενός ὑπὸ τῶν πολλῶν τις, καταφρονεῖ τῶν ὕβρεων καὶ ἀμέριμνος ὑπὸ αὐτῶν γίνεται. Ἐὰν δὲ κινήσῃ τις κατ' αὐτοῦ πόλεμον, ἢ πολεμήσῃ αὐτόν, τότε αἰτιᾶται αὐτὸν παρὰ τὸν ἄρχοντα· οὕτως καὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο. Περὶ δὲ ὧν ἤκουσας, ἢ ἔπραξας, ἢ εἶδες, ἢ λογίζῃ ταῦτα, οὐδὲν κόπτει αὐτά, εἰμή, προσευχὴ μετὰ ταπεινώσεως, ἡ μὴ ἔχουσα θέλημα παντάπασιν ἡγουμένη μετὰ δακρύων· ἣν κατορθώσαντες οἱ Πατέρες, ἄνευ πολλοῦ κόπου, καὶ δακρύων καὶ ἐκκοπῆς θελήματος οὐ κατόρθωσαν.

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος

Πρὸ πάντων ἐξομολογησώμεθα τῷ καλῷ ἡμῶν Δικαστῇ καὶ μόνῳ· εἰ δὲ κελεύει, καὶ πᾶσι· μώλωπες γὰρ θριαμβευόμεναι, οὐ προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, ἀλλ' ἰαθήσονται. Οὐδὲν γὰρ οὕτω τοῖς δαίμοσι καὶ τοῖς λογισμοῖς, ἰσχὺν καθ' ἡμῶν δίδωσιν, ὡς τούτοις ἀναξαγορεύτως ἐν τῇ καρδίᾳ σιτίζεσθαι. Ψυχὴ δὲ ἐξαγόρευσιν ἐννοουμένη, ὡς ὑπὸ χαλινοῦ ἵππος κατέχεται μὴ ἐξαμαρτάνειν. Τὰ γὰρ ἀναξαγόρευτα, ὡς ἐν σκότει πραττόμενα ἀδεῶς. Μὴ ἀπατῶ, Υἱὲ καὶ ὑπήκοε Κυρίῳ, πνεύματι οἰήσεως· καὶ ἐξ ἑτέρου δῆθεν προ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Εὐσεβίου Μοναχοῦ Ἰβηρίτου, Φ.Θ. Σχολῆς Χάλκης
Ἀποστολεύς: Ἀρχιμ. Φιλάρετος Βιτάλης - Πρέβεζα

ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 163)

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Διϊδόντες ἐν τοῖς προλαβοῦσι τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς πίστεως καὶ τοὺς κινδύνους αὐτῆς, διαγράψομεν ἐν τοῖς ἑφεξῆς τὰς ἐκ ταύτης ὠφελείας καὶ σωτηριώδη ἀγαθά. Πρὸς τοῦτο ἐπικαλούμεθα τὰς πολλαπλᾶς μαρτυρίας τῆς τε Γραφῆς καὶ τῆς Παραδόσεως. Οὕτως αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐνιαχοῦ ἐξαίρει τὴν Πίστιν, ὡς τὴν κατ' ἐξοχὴν χριστιανικὴν ἀρετήν, δι' ἧς νάματα ζωῆς αἰωνίου πηγάζει παντὶ πιστεύοντι. «Ἐγὼ εἰμὶ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς», εἶπεν ὁ Κύριος, «ὁ ἐρχόμενος πρός με οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε» (Ἰωάν. ϛ΄ 35), «ἐάν τις διψᾷ ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος» (Ἰωάν. ζ΄ 37 - 38) καὶ «ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ» (Ἰωάν. ιϐ΄ 46). Ὁμολογοῦντες δὲ Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τῷ στόματι καὶ πιστεύοντες τῇ καρδίᾳ, ὅτι ὁ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, σωζόμεθα (Ρωμ. ι΄ 9). Ὅτι δὲ ἡ πίστις ὠφελείας καὶ σωτηρίας ὑπάρχει πρόξενος, μαρτυρεῖται ἐν τῷ ια΄ κεφαλαίῳ τῆς πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς, ἐν ᾗ τὸ περὶ πίστεως κεφάλαιον ἀποτελεῖ τὴν κατ' ἐξοχὴν διδασκαλίαν τοῦ συγγραφέως. «Πίστει Ἐνὼχ», λέγει ὁ συγγραφεύς, «μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ ηὑρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός...», «Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον, ὃν ἔμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. Πίστει παρῴκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν... Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον.. Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδειξάμενος.. Πί-

---

σώπου τὰ σὰ πλημμελήματα τῷ Διδασκάλῳ ἀπαγγεῖλαι. Οὐ γὰρ ἐστὶν ἐκτὸς αἰσχύνης ἀπαλλαγῆναι, γυμνῶν, γύμνωσον μώλωπα τῷ ἰατρῷ· εἰπέ, μὴ αἰσχυνθῇς· ἐμὸν τὸ τραῦμα Πάτερ· ἐμὴ ἡ πληγή· ἐξ οἰκείας ραθυμίας καὶ οὐκ ἐξ ἑτέρου προσώπου· οὐδεὶς ταύτης αἴτιος· οὐκ ἄνθρωπος· οὐ πνεῦμα· οὐ σῶμα· οὐτ' ἐρόντι· ἀλλ' ἡ ἐμὴ ἀμέλεια καὶ ραθυμία. Γενοῦ καὶ τῷ ἤθει, καὶ τῷ εἴδει, καὶ τῷ λογισμῷ, ὡς κατάδικος ἐπὶ τῇ ἐξομολογήσει· εἰς γῆν νενευκὼς κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ τοὺς πόδας τοῦ ἰατροῦ, ὡς τοῦ Χριστοῦ, δάκρυσι βρέχειν. Ἦθος γὰρ πολλάκις τοῖς δαίμοσιν, ἢ μὴ ἐξομολογεῖσθαι ἡμᾶς ἐπιβάλλει, ἐπὶ τῇ ἑαυτῶν ἁμαρτίᾳ καταμέμφεσθαι ὡς αἰτίους· διὰ τοῦτο γὰρ Ἰωάννης πρὸ τοῦ Βαπτίσματος, τὴν ἐξομολόγησιν ἐζήτει παρὰ τῶν προσερχομένων· οὐκ αὐτὸς ταύτης δεόμενος, ἀλλὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν πραγματευόμενος. Μὴ θαμβωθῶμεν, καὶ μὴ τὴν ἐξομολόγησιν πολεμούμενοι· τοῖς γὰρ λογισμοῖς καὶ τῇ οἰήσει παλαίειν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

στει Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. «Πίστει οἱ Ἰσραηλῖται, διέβησαν τὴν Ἐρυθρᾶν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς, ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν... Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαυΐδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν Προφητῶν, οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν. Ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον· περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς..» (Ἑβρ. ια΄ 5 - 39).

Ἀναμφισβήτητον δέ, ἀγαπητοί μου, ὅτι μία τοιαύτη πίστις, ἀρετὴ τῶν ὑπερλαμπουσῶν τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, θὰ ἔχῃ ἄριστα ἀποτελέσματα. Τοῦτο πιστοποιεῖται ἐὰν ἀνατρέξωμεν εἰς τὰς μαρτυρικὰς σελίδας τῆς ἐκκλησιατικῆς ἡμῶν Ἱστορίας τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων. Γνωστόν, ὅτι ἡ σταθερότης τῆς πίστεως τῶν τῆς Ἐκκλησίας μαρτύρων κατέπληξε τοὺς ἄρχοντας, ἐκρήμνισε τὰ εἴδωλα τῆς ἐθνικῆς ἀσεβείας καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐξάπλωσιν καὶ ἐδραίωσιν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Οὕτως ἐπληρώθησαν οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου. Ἡ πίστις οὐδόλως ἐδελεάσθη πρὸ θρόνων αὐτοκρατορικῶν καὶ ἐγκοσμίων ἀξιωμάτων. Ἐνεδυνάμωσε τοὺς μάρτυρας, ἐβοήθησε κατὰ τὰς φρικτὰς τοῦ μαρτυρίου στιγμάς. Ἡ πίστις ἐνίκησε τὸν κόσμον τῶν ἀπολαύσεων, πληρωθέντος τοῦ ῥήματος τοῦ Κυρίου: «Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον ἡ πίστις ἡμῶν» (Α΄ Καθ. Ἰωάν. ε΄ 4).

Ἡ μαρτυρικὴ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν περίοδος τῶν διωγμῶν κάλλιστα δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἡ μοναδικῶς ἀντιπροσωπευτικὴ τοῦ θριάμβου τῆς πίστεως. Οἱ ἅγιοι μάρτυρες, ἑπόμενοι τῷ παραδείγματι τοῦ ἐπὶ σταυροῦ αἰσχύνης προσηλωθέντος Χριστοῦ, ὑπέμενον καρτερικώτατα τὰς βασάνους. Οἱ αὐτοὶ μάρτυρες μηδαμῶς δελεασθέντες ταῖς τοῦ ἀντιδίκου μηχανουργίαις, νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι ἀνεδείχθησαν μὴ πτοηθέντες ἐκ τῶν παντοίων κακώσεων τῆς πνευματικῶς διεφθαρμένης ἀρχαίας Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, μετ' ἐξαιρέτου θάρρους ἀντιμετωπίσαντες συκοφαντίας, κατατρεγμούς, διωγμούς, βασανιστήρια καὶ τὸν ἀτιμωτικὸν θάνατον. Οἱ διωγμοί. Ἡ περίοδος τῶν διωγμῶν παρῆλθε, τῆς Ἐκκλησίας μὴ καταβληθείσης, ἀλλὰ θριαμβευσάσης καὶ ἐξαπλωθείσης εἰς τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης. Τὸ τίμιον αἷμα τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως ἤρδευσε πλουσίως τὴν αἱματοπότιστον φυτείαν, τὸ πλατύφυλλον δένδρον τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ πίστις ἐθριάμβευσεν. Ἡ μικρὰ ζύμη προσήνεγκεν ἀρκούντως ἱκανοποιητικὸν ἀποτέλεσμα. Ἀνασυνέταξε τὴν κοινωνίαν ἀνορθώσασα τὰ ἐρείπια, ἅτινα κατέλιπεν ἡ ἐθνικὴ βασιλεία, καὶ ὡδήγησε τὸν πεπολιτισμένον ἤδη ἑλληνορωμαϊκὸν κόσμον πρὸς τὸν Ἐσταυρωμένον Χριστόν.

Ὁμολογητέον προσέτι, ὅτι ἐκ τῆς περι-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

πετείας τῶν πρώτων αἱρέσεων, τῶν δεινῶν τῆς εἰκονομαχίας, τῆς τῶν Ἀράβων λαίλαπος καὶ ἄλλων βαρβαρικῶν λαῶν, ἐπιδραμόντων κατὰ τῆς χριστιανικῆς οἰκουμένης, ἐκ τῆς διωργανωμένης θρησκευτικῆς ἐκστρατείας τῶν Φράγγων καὶ τῆς ἐπὶ μακρὸν κατοχῆς ὑπ' αὐτῶν ὀρθοδόξων τινῶν χωρῶν, ἡ Ἐκκλησία πλεύσασα πλειστάκις εἰς ποταμοὺς μυρτυρικῶν αἱμάτων, διετήρησεν ἀλώβητον, καθαρὸν καὶ ἀμιγὲς τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ἀποφυγοῦσα μετὰ συνέσεως ἀκαθάρτους προσμίξεις καὶ ἀποχηρύξασα αἱρετικὰς κακοδοξίας. Καὶ ταῦτα πάντα κατωρθώθησαν τῇ πίστει.

Αὕτη δοκιμασθεῖσα ἐθριάμβευσεν, ἀποδείξασα τὴν θείαν αὐτῆς προέλευσιν καὶ δύναμιν. Αἱ σκοτειναὶ τοῦ Ἀντιχρίστου δυνάμεις ὡς λυσσαλέοι λύκοι ὥρμησαν ἐναντίον αὐτῆς, ἵνα κατασπαράξωσι ταύτην. Ἐπολέμησαν αὐτὴν μανιωδῶς, ταύτης ἀντιστάσης. Ἐπὶ αἰῶνας ὁ ἐχθρὸς ἐπετίθετο κατ' αὐτῆς. Αὕτη ὅμως ὡς πελώριος γίγας καὶ βράχος ἀσάλευτος, ἐξῆλθε τοῦ ἀγῶνος νικητὴς τροπαιοφόρος. Ἔστη ἀκαταγώνιστος. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα. Ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ἐπίστευσαν τῷ Θεῷ. Μυριάδες ἀνθρώπων τῶν ποικίλων ἀποχρώσεων τῆς ὑφηλίου ἠσπάσθησαν τὴν θρησκείαν τοῦ Ναζωραίου. Τὸ ξύλον τῆς αἰσχύνης, ἀφ' οὗ ἀπέρρευσεν ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις, ἐλάτρευσαν τὰ ἐξοχώτερα πνεύματα τοῦ κόσμου, οἱ μεγαλύτεροι σοφοὶ τῶν αἰώνων. Διότι ἡ πίστις εἶναι παρηγορία, δύναμις καὶ ψυχικὴ σωτηρία. Διότι ἡ πίστις καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον τέκνον τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸ εἰρημένον (Ἰωάν. α' 12).

Ἀδελφοί μου. Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου. Φυλάξωμεν μετὰ πολλῆς τῆς ἀγάπης τὰ θεῖα τοῦ Κυρίου ἐντάλματα. Χαράξωμεν ταῦτα ἀνεξιτήλοις καὶ χρυσέοις γράμμασιν ἐν ταῖς χριστιανικαῖς ἡμῶν καρδίαις, ἵνα ἀποτελῶσι τὸν χρυσοῦν κανόνα καὶ τὸ ἔμβλημα τῆς ἠθικῆς ζωῆς ἡμῶν. «Μὴ περιεργαζώμεθα τὸν εὐαγγελικὸν λόγον λέξεσι περιξήροις», μὴ σπέρωμεν ἀπεράντους ζητήσεις καὶ λογομαχίας, μὴ τὸν λεῖον καὶ εὐθύτατον τῆς πίστεως λόγον τραχύνωμεν, ἀλλὰ θαρροῦντες καὶ ἡλικιώτες τῇ τοῦ Θεοῦ βοηθείᾳ περιεργασώμεθα τὸ ἔργον τῆς πίστεως: τὴν ἀγάπην φιλήσωμεν, τὴν ἀγαθοεργίαν καλλιεργήσωμεν, τὴν φιλοξενίαν τιμήσωμεν, ὅτι διὰ ταύτης, ὡς εἴρηταί που, ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. Ρευστὴ καὶ εὐμάραντος ἀγαπητοί, ἡ φύσις τῶν παρόντων, πάγιος καὶ ἄφθαρτος ἡ τῆς μελλούσης ζωῆς βασιλεία, ἐν ᾗ μετὰ τοῦ βασιλέως Χριστοῦ συμβασιλεύσομεν εἰς τοὺς αἰῶνας.

«Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός». Οἱ τὸ κοινὸν ὄνομα ὡς Χριστοῦ δοῦλοι πλουτήσαντες, τῶν αὐτοῦ μεμνημένοι παθῶν τε καὶ λόγων καὶ πράξεων, τηρῶμεν αὐτοῦ τὰ ζωηφόρα ἐντάλματα, ἵνα μέτοχοι ζωῆς αἰωνίου γενώμεθα, τοῦ Κυρίου εἰπόντος «πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς» (Ἰωάν. ι' 32) Πιστεύοντες τῷ Θεῷ, ζῶμεν καθάπερ ἁρμοστέον χριστιανοῖς, ἵνα τῆς ἀτελευτήτου μακαριότητος τῆς τῶν ἀγγέλων εὐφροσύνης ἐπιτύχωμεν, «ἔνθα πατριαρχῶν χοροὶ καὶ πατέρων δημηγύρεις καὶ μαρτύρων τάξεις καὶ ἡ πάντων τῶν εὐαρεστησάντων Θεῷ φαιδρὰ καὶ ἀστενοχώρητος κατοικία». Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, τοῦτο φρονείσθω ἐν ἡμῖν, ἀδελφοί, ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅστις καίπερ ἐχθροὺς ὑπάρχοντας ἠγάπησε, καὶ ἀγαπήσας ἠλέησε, καὶ ἐλεήσας ἑαυτὸν ἐταπείνωσε, καὶ ταπεινώσας ἔσωσεν, ἀναγαγὼν ἡμᾶς τῶν κευθμώνων τοῦ Ἅδου καὶ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΟΝ ΚΑΙ ΖΩΟΔΟΧΟΝ ΤΑΦΟΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΙΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 194)

Τὴν 2αν μ. μ. θὰ ἐγίνετο εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Ναὸν ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, διότι τὴν 5ην μ. μ. θὰ ἐψάλλετο ἡ ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου εἰς τὸν κεντρικὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως. Ἐπῆγα λοιπὸν μὲ τὸν Παῦλον εἰς τὸν Π. Ν. καὶ ἐκάμαμεν τὴν ἀκολουθίαν. Ψάλτης ἐδῶ εἶναι ὁ Μοναχὸς Γερβάσιος ὁ Ἰβηρίτης, ὃν ἐβοήθησα καὶ ἐγὼ ὀλίγον. Μετὰ τὸν Ἑσπερινόν, ἐπήγαμεν μὲ τὸν Παῦλον καὶ δύο - τρεῖς ἐκ τῶν καλογραιῶν τῆς Κύπρου εἰς τὴν πλουσιωτάτην ἀγορὰν τῶν Ἱεροσολύμων καὶ εἴδομεν διάφορα ἀντικείμενα, ἐκλέξαντες τὰ χρήσιμα διὰ νὰ τὰ ἀγοράσωμεν ἀργότερον.

Ἐκ τῶν Καλογραιῶν τῆς Μονῆς ἁγίου Γεωργίου Ἀλαμάνου Κύπρου, ἦλθον ὡς προσκυνήτριαι αἱ Εὐγενία, Εὐφροσύνη, Θεοκτίστη, Παϊσία, Κασσιανή, Μαρίνα, Μελάνη, Ἰωάννα καὶ μία δόκιμος, ἡ Θεοδώρα.

Ἐλθούσης τῆς ὥρας, ἐσήμανον μελωδικώτατα οἱ κώδωνες τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἐπήγαμεν τὴν στιγμὴν ποὺ ἔψαλλον τό: «Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται». Ἐδῶ μόλις κτυπήσουν οἱ κώδωνες, ἀμέσως ἀρχίζει ἡ ἀκολουθία, ἡ ταχύτης δὲ ἢ ἡ βραδύτης τῆς ἀκολουθίας, κανονίζεται σύμφωνα μὲ τὴν τῶν ἄλλων δογμάτων, Λατίνων, Ἀρμενίων, Κοπτῶν καὶ λοιπῶν, ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχεται σύγχυσις καὶ συμπλέκωνται ἡ μία μὲ τὴν ἄλλην κατὰ τὰς λιτανείας. Πρὸς τοῦτο οἱ Ἄραβες ἀστυνομικοὶ φυλάσσουν ἄγρυπνοι, πρὸς πρόληψιν οἱασδήποτε ἀταξίας. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου ἐτελέσθη κατανυκτικώτατα. Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν, ἐπήγαμεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐκοιμήθημεν, ἀφοῦ προηγουμένως μετὰ μεγάλου κόπου, εἰσήλθομεν εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον καὶ τὸν ἠσπάσθημεν.

Δέον νὰ γίνῃ γνωστὸν ὅτι, καθ' ἣν στιγμὴν ψάλλομεν ἡμεῖς τὴν ἀκολουθίαν μας, ψάλλουν καὶ οἱ Λατῖνοι, εἰς τὸ διαμέρισμά

χαρισάμενος ζωήν. Διότι ἐξ ἀγάπης προέρχεται ἔλεος, καὶ ἐξ ἐλέους ταπείνωσις, «ἐκ ταπεινώσεως δὲ σωτηρία καὶ ὕψωσις».

Ἀπορρίψωμεν τοίνυν τὸν ζυγὸν τῶν παθῶν καὶ τὴν τῶν τυράννων ζεύγλην ἀποσείσωμεν. Ἀτενίσωμεν τῷ Ἐσταυρωμένῳ Χριστῷ καὶ αἰτήσωμεν εἰρήνην καὶ ἔλεος. Καὶ γὰρ αὐτὸς ὑπάρχει τοῖς χειμαζομένοις λιμήν, τοῖς κυμαινομένοις ἄγκυρα ἀσφαλείας, τοῖς κλονουμένοις ἔρεισμα, τοῖς πενθοῦσι παράκλησις, τοῖς πλουσίοις ἀσφάλεια, τοῖς ἀσθενοῦσιν ἴασις, τοῖς ὑγιαίνουσι φύλαξ, τοῖς τεθλιμμένοις παραμυθία, τοῖς πτωχοῖς παρηγορία. «Ἐκὼν δὲ ἤνεγκε σταυρὸν καὶ θάνατον καὶ ραπίσματα καὶ ἐμπτύσματα καὶ πᾶσαν αἰκίαν, κακὴν μεταχείρισιν, ἵνα ἀπαλλάξῃ τὸ ἀνθρώπινον». Τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ ἐλπίσωμεν. Χαίροντες δὲ τῇ ἐλπίδι ταύτῃ, ὑπομείνωμεν τὰς θλίψεις γενναίως καὶ ἐν εἰρήνῃ ἔσται τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς ἡμῶν. Γρηγορῶμεν οὖν καὶ μὴ ραθυμῶμεν, «ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν.... Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ... ἐπιθυμίας» (Ρωμ. ιγ' 12 - 14). Ταύταις ταῖς διδαχαῖς ἑπόμενοι, κληρονομήσωμεν τὴν ἡτοιμασμένην ἡμῖν βασιλείαν, ἔνθα ὁ τῶν ἑορταζόντων ἦχος ὁ ἀκατάπαυστος, ἔνθα ἡ ἀπολύτρωσις. Γένοιτο, Κύριε, γένοιτο.

Μοναχὸς Εὐσέβιος, Ἰβηρίτης

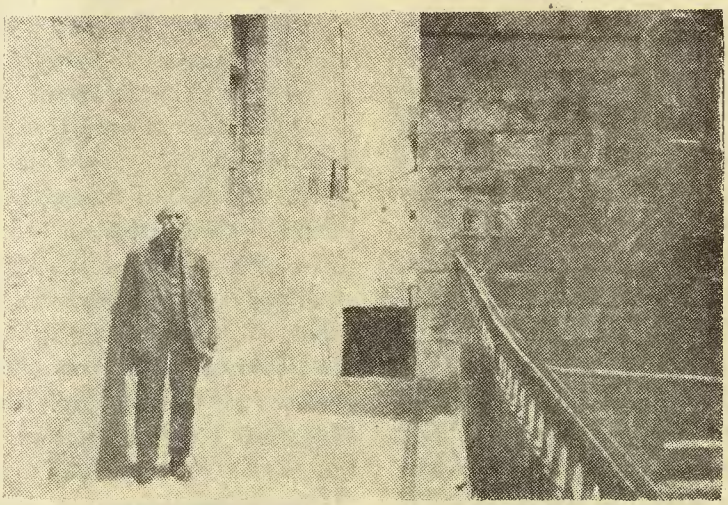
Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

των, κολλητὰ μὲ τὸν ναόν μας, αἱ φωναί των δὲ καὶ τὰ ἁρμόνιά των, κάμνουν τόσον θόρυβον, ὥστε νὰ νομίζῃ τις ὅτι τὸ κάμνουν ἐπίτηδες διὰ νὰ μὴ ἀκούωμεν ἡμεῖς τίποτε, καὶ προκαλεῖται οὕτω δυσφορία εἰς τοὺς Ὀρθοδόξους Χριστιανούς. Δὲν τολμᾷ δὲ κανεὶς νὰ τοὺς μιλήσῃ, διότι εἶναι ἕτοιμοι νὰ πιαστοῦν στὰ χέρια καὶ νὰ σκοτωθοῦν, ὡς πολλάκις τοῦτο συνέβη. Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Λατῖνοι κάμνουν ἰσχυρὰν προπαγάνδαν διὰ νὰ κατακτήσουν ἐξ ὁλοκλήρου τὰ ὀρθόδοξα προσκυνήματα καὶ ἐκδιώξουν ἐξ αὐτῶν κάθε Ὀρθόδοξον, ἀλλ' οἱ ἁγιοταφῖται ἔχουν γνῶσιν τούτου καὶ μένουν πάντοτε ἄγρυπνοι φρουροί.

Τὴν ἑπομένην, Μ. Δευτέρα 23ην Ἀπριλίου, ὁ ὁμιλός μας ἐπρόκειτο νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ποῦλμαν, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μᾶς ἐπερίμενε καὶ ἔτσι ἐπήγαμεν ἐκεῖ μὲ τὴν συγκοινωνίαν καὶ τοὺς συναντήσαμεν εἰς τὴν Βηθλεέμ.

Αὐτοὶ ἐπέρασαν προηγουμένως ἀπὸ τὴν Μονὴν τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, ἐντεῦθεν τῆς Βηθλεὲμ εὑρισκομένην.

Πρὸ τῆς Βηθλεὲμ καὶ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ, εὑρίσκεται ὁ τάφος τῆς Ραχήλ, ὃν εἴδομεν. Ἀφοῦ ἐπροσκυνήσαμεν ὅλοι τὰ προσκυνήματα τῆς Βηθλεέμ, ἐπήγαμεν εἰς τὴν Μονὴν τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου, εὑρισκομένην πρὸς ἀνατολὰς τῆς Βηθλεέμ, ὅπου μένουν 3 Καλογραῖαι. Ἐδῶ εὑρίσκεται ἐντὸς σπηλαίου ὁ τάφος τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου καὶ φαίνεται ὁ τόπος ὅπου ἐστάθμευσαν οἱ Μάγοι ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν. Ἐδῶ συναντήσαμεν τὸν ἅγιον Μαδάβων κ.κ. Βαρθολομαῖον, ὃν ἐγνώρισα. Ἐδῶ ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ἐφωτογράφησεν ὅλην τὴν ὁμάδα μας, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχεν ἡ φωτογραφία. Κατόπιν ἐπεστρέψαμεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἡ ὥρα ἦτο 12η μεσημβρινή. Ὁ πατὴρ Παῦλος, ἄριστος ἱστορι-



Ὁ κ. Σχοινᾶς πρὸ τῆς Βασιλικῆς τῆς Βηθλεέμ. Δεξιὰ φαίνεται ἡ θύρα τῆς εἰσόδου εἰς τὸ προσκύνημα

εἰς τὴν Βηθλεέμ, διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸ Σπήλαιον τῆς γεννήσεως, τὴν Φάτνην καὶ τὰ λοιπὰ ἐκεῖ προσκυνήματα. Ἐπειδὴ τὴν πρωΐαν εἴχομεν καιρόν, ἐγὼ καὶ ὁ Παῦλος ἐπήγαμεν εἰς τὴν προηγιασμένην ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ. Ἐβοήθησα καὶ ἐγὼ κάπως τὸν ψάλτην, Μοναχὸν Γερβάσιον Ἱβηρίτην. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἐπήγαμεν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

κός, διηγεῖτο ἡμῖν τὴν ἱστορίαν ὅλων τῶν μερῶν ποὺ διηρχόμεθα, μὲ πᾶσαν λεπτομέρειαν. Κατόπιν ἐπήγαμεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐφάγομεν.

Τὴν 2 1/2 μ.μ. ἐσήμανε τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον καὶ ἐπήγαμεν μὲ τὸν Παῦλον εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου.

Τὴν 5ην ὥραν ἐσήμανον οἱ κώδωνες τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως διὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Νυμφίου. Ἐγὼ μὲ τὸν Παῦλον ἐπροτιμήσαμεν τὸν Ναὸν τοῦ Πατριαρχείου διὰ μεγαλυτέραν ἡσυχίαν. Τὴν Ἀκολουθίαν ὁλόκληρον ἔψαλλον ἐγώ, κατὰ προτίμησιν. Τὰ Ἀπόστιχα ἔψαλλον ὁ Ἀρχιερεὺς Κυριακουπόλεως κ.κ. Ἀριστόβουλος μαζὶ μὲ τὸν Παῦλον. Μετὰ τὴν Ἀκολουθίαν, ἐπήγαμεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐκοιμήθημεν.

Τὴν πρωΐαν (Μ. Τρίτη 24 Ἀπριλίου), μετέβημεν μὲ τὸ ποῦλμαν εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν ἁγίου Γεωργίου Χοζεβᾶ, παραλαβόντες καὶ τὸν ἐπιστήθιόν μας πλέον καὶ ἀγαπητὸν Μοναχὸν Παῦλον, ὡς ἀδελφὸν Χοζεβίτην ὑπάρχοντα. Μόλις ἀντίκρυσεν ἡ Μονὴ ἀπὸ ἐναντι τοὺς προσκυνητάς, ἤρχισε νὰ κρούῃ τοὺς κώδωνας πανηγυρικά, ἕως ὅτου ἐφθάσαμεν εἰς αὐτήν. Ὁ ἅγιος Καθηγούμενος πατὴρ Ἀμφιλόχιος, Ἰβηρίτης, μὲ ἐδέχθη μὲ ἀσπασμόν, καθόσον μὲ ἐγνώριζεν ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὄρος. Ἀφοῦ ἐπροσκυνήσαμεν ὅλα τὰ σεβάσματα τῆς Μονῆς, μὲ ὡδήγησαν εἰς τὸν πνευματικὸν πατέρα Μελέτιον Βουργούρην, θερμὸν ὑποστηρικτὴν τῆς «Ἁγιορειτικῆς» ἀπὸ τὰ περασμένα χρόνια, ὅστις πατὴρ Μελέτιος, ἐχάρη πολύ, γνωρίζων με διὰ πρώτην φοράν. Εἶναι ὁ καλλίτερος Πνευματικὸς τῆς ἐδῶ περιφερείας. Μὲ ἐδιάβασε κατόπιν μίαν εὐχὴν ἐξομολογητικὴν καὶ τὸν ἀφῆκα, διότι ἡ ὁμὰς ἐπερίμενε πρὸς ἀναχώρησιν, ἀλλὰ καὶ διότι πολλοὶ προσκυνηταὶ ἐπερίμεναν ἔξωθεν μὲ τὴν σειρὰν πρὸς ἐξομολόγησιν. Φεύγοντες, ἐγὼ μὲ τὸν Παῦλον ἐπήγαμεν εἰς τὸ σπήλαιον τῶν Χοζεβιτῶν Πατέρων ἢ τὸ ὀστεοφυλάκιον, καὶ εἴδομεν τὰς ὁσίας κάρας τῶν Χοζεβιτῶν Πατέρων καὶ ἀμέσως κατόπιν ἠνώθημεν μὲ τὴν ὁμάδα μας καὶ ἐπήγαμεν εἰς τὸ ποῦλμαν.

Ἐξεκινήσαμεν τότε καὶ ἐπήγαμεν εἰς τὸ Σαραντάριον Ὄρος ἔνθα ἡ ὁμώνυμος ἱερὰ Μονή, ὅπου ὁ Κύριός μας ἐνήστευσεν ἡμέρας καὶ νύκτας τεσσαράκοντα καὶ σιὸ τέλος ἀφοῦ ἐπείνασε, κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, ἐπειράχθη ὑπὸ τοῦ διαβόλου, τὸν ὁποῖον διάβολον κατήσχυνε διὰ τῶν ἀπαντήσεών του. Ὁ Ἡγούμενος τοῦ Σαραντάριου Ἀρχιμ. Παῦλος μᾶς ἐδέχθη φιλοφρονέστατα.

Ἀφοῦ καὶ ἐδῶ ἐπροσκυνήσαμεν παντοῦ καὶ εἴδομεν τοὺς Πατέρας, κατήλθομεν εἰς τὸ προσκύνημα τοῦ ἐ. Ναοῦ τοῦ ἁγίου Ζακχαίου, ὅπου οὗτος ἀνέβη εἰς τὴν συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ διερχόμενον τὸν Κύριον, διότι ὡς ἐκ τοῦ κοντοῦ ἀναστήματός του δὲν τὸν ἔβλεπεν. Ἡ συκομορέα αὕτη εὑρίσκεται καὶ σήμερον, τελείως μαδημένη ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς δι' εὐλάβειαν.

Μετὰ καὶ τὸ προσκύνημα τοῦτο, μετέβημεν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. Πρὸ τοῦ Ἰορδάνου, εὑρίσκεται ἡ Ἱ. Μονὴ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν εἰσήλθομεν λόγῳ συντομίας μας, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀκαταλλήλου τῆς ὥρας. Ἐδῶ εἰς τὸν Ἰορδάνην ἐμείναμεν 1 1/2 ὥραν καὶ ἀνεπαύθημεν. Ἔπειτα κατήλθομεν εἰς τὸν Ποταμόν, ὅπου ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐβαπτίζοντο, ἤτοι ἐβρέχοντο, εἴτε ὁλοκληρωτικῶς εἴτε μερικῶς, χεῖρας καὶ κεφαλήν, καὶ ἀπέκτων τὸν τίτλον τοῦ προσκυνητοῦ (Χατζῆ). Ἐγὼ ἐδέχθην τὸ βρέξιμον τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν χειρῶν ἀπὸ κάποιον ἐκεῖ γέροντα κοσμικόν, ἀπαγγέλλων «εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν». Ἔπειτα ἀνῆλ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

θον εἰς τὸ ἐκεῖ καφενεῖον καὶ ἔφαγον κάτι μὲ τὸν Παῦλον καὶ ἡτοιμάσθημεν δι' ἀναχώρησιν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἦλθεν ὁ Μητροπολίτης Πρεβέζης κ. κ. Στυλιανός, ἡγούμενος ὁμάδος ἐξ Ἀθηνῶν νέων καὶ νεανίδων τοῦ τάγματος τοῦ Πατρὸς Ἀγγέλου Νησιώτη, ἔψαλλεν ἁγιασμὸν εἰς τὸν Ἰορδάνην, ἐνῷ ἔψαλλον νεάνιδες, καὶ μᾶς ἐφώτισεν ὅλους μὲ τὸν τίμιον Σταυρόν. Εἰς τὸν Σεβασμιώτατον αὐτοσυνεστήθην καὶ μὲ ἐγνώριζε διὰ πρώτην φοράν, ἐνῷ ἀπὸ πολλὰ ἔτη συνδρομητὴς ὢν τῆς «Ἁγιορειτικῆς» τὴν ὑποστηρίζει πολύ, καὶ ἐχάρη τὰ μέγιστα διὰ τὴν γνωριμίαν μας.

Οὗτος κατ' ἀπόφασιν καὶ ἐντολὴν τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἠγήθη ἐφέτος τῆς προσκυνηματικῆς ἐκδρομῆς τῶν ἐξ Ἀθηνῶν Ἑνώσεων νεανίδων τοῦ π. Ἀγγέλου.

Ἀφιχθεὶς οὗτος εἰς Ἱεροσόλυμα ἐγένετο ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς παρὰ τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατριάρ. Ἱεροσολύμων κ. κ. Βενεδίκτου [1]), ἀπονείμαντος αὐτῷ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Πάσχα καὶ τὸ παράσημον τοῦ Μ. Ταξιάρχου τοῦ Τάγματος τῶν Ὀρθοδόξων Σταυροφόρων τοῦ Παναγίου Τάφου. Ἐπισκεφθεὶς δὲ ἅπαντα τὰ ἱερὰ Προσκυνήματα, ἔλαβε μέρος εἰς τὰς ἱερὰς Τελετὰς τῆς Μ. Ἑβδομάδος, ἐξεφώνησε τὸν προσήκοντα λόγον τῇ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Παρασκευῇ καὶ ἐτέλεσε τὴν θείαν Λειτουργίαν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα εἰς τὸν Πανίερον Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἐπὶ τοῦ Ζωοδόχου Τάφου τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐδῶ ἐγνώρισα τὸν ἡγούμενον τῆς Ἱ. Μονῆς Τ. Προδρόμου Ἀρχ. Γαβριὴλ Φραντζῆν, ὅστις ἐχάρη πολὺ γνωρίσας με.

Τὴν 1 1/2 εὑρισκόμεθα πρὸ τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης. Ἐδῶ ὑπάρχουν 2 ξοχικὰ κέντρα μὲ πολυτελῆ ἐστιατόρια, διότι κατέρχονται κατὰ τὰς νύκτας οἱ πλούσιοι τῶν Ἱεροσολύμων καὶ διασκεδάζουν. Καὶ πρῶτον μαζὶ μὲ τὸν Παῦλον κατῆλθον εἰς τὴν παραλίαν καὶ εἴδομεν τὸ μαῦρο σχεδὸν ὕδωρ τῆς θαλάσσης. Ὅταν κανεὶς τὸ βάλῃ στὸ στόμα του εἶναι ὅλο ἁλμύρα καὶ πίκρα καὶ πρέπει πολλὴν ὥραν νὰ πτύῃ καὶ νὰ ἀηδιάζει. Ὅταν πλύνῃ τις τὰ χέρια του, αἰσθάνεται αὐτὰ ὡσὰν νὰ ἔπιασαν λέπρα καὶ πρέπει νὰ τὰ πλύνῃ μὲ νερὸ καλὸ διὰ νὰ καθαρίσουν, αἱ δὲ πέτραι εἶναι ἀπὸ τὸ κάτω μέρος μαῦρες. Ἐν τούτοις πολλαὶ γυναῖκες, ξένων θρησκειῶν ἔκαμον μπάνιο. Κατόπιν ἀνήλθομεν εἰς τὸ καφενεῖον καὶ ἐπήραμεν καφέ, ἐπειδὴ εἶχε σχετικὴ δροσιά. Καθ' ὁδὸν ὅμως ἐκαήκαμεν ἀπὸ τὴν ζέστην, ἐνῷ χθὲς καὶ προχθὲς εἴχομεν δυνατὸν ψῦχος. Λέγουν ὅτι τὸ μέρος τοῦτο τῆς θαλάσσης εἶναι τὸ χαμηλότερον ὅλου τοῦ κόσμου. Ἡ νεκρὰ θάλασσα εἶναι περίπου 300 μέτρα κάτωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Ἀφοῦ ἀνεπαύθημεν ἐδῶ ἀρκετά, ἀνεχωρήσαμεν διὰ τὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἐφθάσαμεν τὴν 5ην ὥραν καθ' ἣν ἐκτύπων οἱ κώδωνες διὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Νυμφίου καὶ ἐπήγαμεν πάλιν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγ. Κωνσταντίνου, ὅπου μοὶ ἀνέθεσαν πάλιν νὰ βοηθήσω τὸν ψάλτην. Ἔψαλλον καὶ τὸ ἀργὸν δοξαστικὸν τῶν Ἀποστίχων «Κύριε ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις». Μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἐπήγαμεν εἰς τὸ σπίτι, ἐφάγομεν καὶ ἐκοιμήθημεν.

Τὴν πρωΐαν (Μ. Τετάρτη) καὶ ὥραν 5 1/2 ἐσήμανεν ὁ κώδων διὰ τὴν τελευταίαν προηγιασμένην Λειτουργίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ παρίστατο καὶ ὁ Πατριάρχης ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ. Ἐδῶ προεκρίναμεν μὲ τὸν Παῦλον νὰ ἐκκλησιασθῶμεν καὶ ὄχι εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως. Ἀμέσως μετὰ τὸ σήμαντρον, εὑρέθημεν εἰς τὸν Ναὸν ὅπου ἡ ἀκολουθία εἶχεν ἀρχίσει.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῶν Πατριαρχείων

1) Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος, κατὰ λάθος, ὁ τυπογράφος τὸν ἐβάπτισε Βενιαμίν. Ζητοῦμεν συγγνώμην.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀρχ. πατὴρ Βασίλειος, Ἄργεῖος, μὲ παρεκάλεσε νὰ ψάλλω πρῶτος, ἐγὼ ὅμως ἐδίστασα, διότι δὲν ἤμην ἱκανὸς νὰ φέρω εἰς πέρας πατριαρχικὴν λειτουργίαν. Τέλος ἐδέχθην. Ἡ χάρις καὶ ἡ βοήθεια τοῦ Κυρίου μοὶ ἔδωκε δύναμιν, ὥστε κατὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ἐδέχθην τὰ συγχαρητήρια πολλῶν ἐκκλησιαζομένων, ὁ δὲ Πατριάρχης κ. Βενέδικτος μὲ παρετήρει ἀπὸ τὸν θρόνον του μὲ χαμόγελο.

Εἰς τὸ τέλος, τυχαίως ὅλως, συνήντησα δύο συνδρομητρίας μου ἀπὸ τὴν Αὐστραλίαν, 1) τὴν κ. Ἑλένην Παλάσση καὶ 2) τὴν ἐξαδέλφην της Εὐαγγελίαν Πηρούνη. Μοὶ ἔδωκαν τὴν διεύθυνσίν των ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ τὰς ἐπεσκέφθην κατόπιν. Ὡσαύτως συνήντησα καὶ τὸν Μοναχὸν Ἰωάννην τὸν Κύπριον. Τὸν εἶχα γνωρίσει εἰς τὴν ἁγίαν Ἄνναν ἐν ἁγίῳ Ὄρει πρὸ ἐτῶν.

Μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἐπήγαμεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐπρογευματίσαμεν. Περὶ τὴν 10ην ὥραν κατήλθομεν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ μὲ τὴν ἀστικὴν συγκοινωνίαν ἐπήγαμεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Εἴχομεν μαζί μας τὰς 4 ἐκ τῶν 8 μοναζουσῶν τῆς Μονῆς Καλογραιῶν Κύπρου, τὴν Εὐγενίαν, τὴν Θεοκτίστην, τὴν Κασσιανήν, τὴν Εὐφροσύνην καὶ τὴν δόκιμον Θεοδώραν, ὡς καὶ τὸν Μοναχὸν Ἰωάννην τὸν Κύπριον.

Πρῶτον ἐπήγαμεν εἰς τὸ προσκύνημα ὅπου ὁ Ἰησοῦς παρουσιάσθη τὸ πρῶτον εἰς τοὺς μαθητάς του μετὰ τὴν ἀνάστασιν καὶ ἐζήτησε νὰ φάγῃ καὶ τοῦ ἔδωκαν ψημένο ψάρι καὶ μέλι. Τὸ μέρος τοῦτο λέγεται καὶ Μικρὰ Γαλιλαία. Ἐδῶ παρουσιάσθη ὁ ἄγγελος πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ τῆς ἀνήγγειλε τὴν μετάστασίν της εἰς τοὺς οὐρανούς. Ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ λέγεται ὅτι παρέστησαν οἱ δύο ἄγγελοι μετὰ τὴν Ἀνάληψιν καὶ εἶπον εἰς τοὺς ἀποστόλους: «Ἄνδρες Γαλιλαῖοι τί ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν;



Τὸ προσκύνημα ἔνθα ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὴν Ἀνάστασίν του, παρουσιάσθη εἰς τοὺς Μαθητάς του καὶ ἐζήτησε νὰ φάγῃ, τοῦ ἔδωκαν δὲ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρους καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου (μέλι). Ἐδῶ ὁ Πατριάρχης ἀναπαύεται τὸ θέρος κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του.

οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται πάλιν ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν». Μία ἐκ τῶν μοναζουσῶν μᾶς ἐπῆρε φωτογραφία. Ἐδῶ εὕρομεν τὸν Πατριάρχην κ. κ. Βενέδικτον ἡσυχάζοντα εἰς εἰδικὸν μέρος, ὃν ἐχαιρε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τίσαμεν. Ἐκεῖθεν ἐπήγαμεν εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ρωσσίδων μοναζουσῶν, ὅπου ἡτοιμάζοντο νὰ τελέσουν εὐχέλαιον, κατὰ χάριν ὅμως μᾶς ἤνοιξαν καὶ ἐπροσκυνήσαμεν. Ἐδῶ ἐπροσκυνήσαμεν καὶ μαρτυρικὰ αἵματα ἀπὸ τοὺς χρόνους τῶν διωγμῶν, τὰ ὁποῖα ἐπιμελῶς φυλάσσουν αἱ καλόγραιαι. Ἐδῶ εὑρέθη καὶ ἡ κεφαλὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Ἄλλο προσκύνημα εἴδομεν, τὸν τόπον τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου, ἠσπάσθημεν δὲ καὶ τὸν τάφον τῆς ὁσίας Πελαγίας. Εἴδομεν κατόπιν τὸ μέρος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὁ Χριστὸς κατερχόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσε καὶ ὁ ἀπόστ. Θωμᾶς εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ἔλαβε τὴν ζώνην τῆς Θεοτόκου ἀνερχομένην εἰς τὸν οὐρανόν. Κατόπιν τὴν θέσιν ὅπου ὁ Ἰησοῦς κατὰ τὴν ἀγωνίαν πρὸ τῆς σταυρώσεώς του καὶ οἱ μαθηταὶ παρέκειτο ἐκοιμῶντο. Ἔπειτα εἴδομεν τὸν τόπον τῆς προδοσίας ἐν τῷ κήπῳ τῆς Γεθσημανῆ καὶ τὸ δένδρον ποὺ ἐκρεμάσθη ὁ Ἰούδας. Ἔπειτα τὸ προσκύνημα τοῦ λιθοβολισμοῦ τοῦ Στεφάνου. Ἐκεῖθεν, πιὸ κάτω, εἴδομεν τοὺς τάφους τῶν προφητῶν Ἀβεσαλώμ, Ἰωσαφάτ, Ζαχαρίου καὶ λοιπῶν.

Κατόπιν ἐπήγαμεν εἰς τὴν πηγὴν τοῦ Σιλωάμ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πηγάζει ἄφθονον ὕδωρ, διὰ τὸ ὁποῖον κατερχόμεθα ἀρκετὰ σκαλοπάτια καὶ διὰ νὰ τὸ ἴδῃ τις, πρέπει νὰ ἔχει φανόν. Τὸ νερὸ γλυφίζει ὀλίγον. Πιὸ κάτω εἶναι ἡ κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ, ὅπου ἐνίφθη ὁ ἐκ γενετῆς τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψε. Σήμερον τὸ μέρος τοῦτο εἶναι ἐγκαταλελειμμένον καὶ τὰ ἀραπόπουλα πηγαίνουν ἐκεῖ, παίζουν καὶ κολυμβοῦν. Ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτὸ ποτίζονται οἱ κάτω κῆποι. Κατόπιν εἴδομεν τὸν τάφον τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου καὶ τὸ μέρος ὅπου τὸν ἐπριόνισαν οἱ Ἰουδαῖοι. Ἐκεῖθεν ἐπήγαμεν εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως, ὅστις ἠγοράσθη μὲ τὰ τριάκοντα ἀργύρια τῆς προδοσίας. Ἐδῶ εἶναι τὸ σπήλαιον καὶ ὁ τάφος



Ἡ γνωστὴ ὁμάς μας πρὸ τῆς Μονῆς, τοῦ σπηλαίου καὶ τοῦ τάφου τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου, ὅπου καὶ ὁ ἀγρὸς αἵματος, ἀναμένουσα τὴν συγκοινωνίαν διὰ μετάβασιν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα

τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου, ὃν ἐπροσκυνήσαμεν.

Ἔπειτα καὶ περὶ ὥραν 3ην μ. μ. ἐπεστρέψαμεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἐπήγαμεν εἰς τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον, ὅπου ἀνεγινώσκετο τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ εὐχέλαιον. Μετὰ τὸ εὐχέλαιον ἤλθομεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐφάγομεν. Ἐπειδὴ ἔκαμε πολὺ κρύο, δὲν ἐξήλθον διόλου, ἀλλὰ ἐκάθισα μέσα. (Ἀκολ.)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου

ΛΟΓΟΣ
ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 191)

Ἐὰν ἅπαξ ἐπίστευσας εἰς τὸν Θεόν, ὅτις σ' ἐπαρκεῖ πρὸς φύλαξίν σου καὶ οἰκονομίαν σου, καὶ ἂν ἀκολουθῇς ὀπίσω αὐτοῦ, μὴ πάλιν φροντίσῃς σὺ περὶ σεαυτοῦ, ἀλλ' εἰπὲ εἰς ἑαυτόν, ὅτι μοὶ εἶναι ἀρκετὸς εἰς ὅλα μου τὰ ἀναγκαῖα ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀφιέρωσα τὴν ψυχήν μου, ἐγὼ ἤδη δὲν εὑρίσκομαι ἐνταῦθα, αὐτὸς γνωρίζει τὰ κατ' ἐμέ· οὕτως εἰπέ, καὶ τότε βλέπεις τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ, πῶς εἰς πᾶσαν περίστασιν εὑρίσκεται πλησίον σου, ὅπως σὲ λυτρώσῃ ἀπὸ πάντα κίνδυνον, ὡς καὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, καὶ πῶς ἡ θεία αὐτοῦ πρόνοια περικυκλοῖ καὶ σὲ καὶ αὐτοὺς ἀοράτως· καὶ ὄχι διότι ὑπάρχει ἀθέατος τοῖς σωματικοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ περιφρουρῶν σε φύλαξ ἄγγελος, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ διστάσῃς, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει· καθότι πολλάκις καὶ διὰ τῶν σωματικῶν ὀφθαλμῶν βλέπεται, ἵνα σ' ἐνθαρρύνῃ.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀπορρίψῃ ἐξ αὐτοῦ πᾶσαν κοσμικὴν βοήθειαν καὶ ἀνθρωπίνην ἐλπίδα, καὶ ἀφιερωθῇ εἰς τὸν Θεὸν μετὰ πίστεως καὶ καθαρᾶς καρδίας, εὐθέως ἐπέρχεται εἰς αὐτὸν ἡ θεία χάρις, καὶ φανερώνει αὐτῷ τὴν ἑαυτῆς δύναμιν διὰ διαφόρων βοηθειῶν· διότι δεικνύει εἰς τὰ ἀφορῶντα τὸ σῶμα τὴν ἑαυτῆς δύναμιν, καὶ αὐτὸς ἐκ τούτων τῶν φανερῶν βοηθειῶν δύναται νὰ αἰσθανθῇ περισσότερον τὴν δύναμιν τῆς περὶ αὐτὸν τοῦ Θεοῦ προνοίας, καὶ διὰ τῆς γνώσεως τῶν αἰσθητῶν καὶ φανερῶν βεβαιοῦται καὶ περὶ τῶν ἀοράτων, ὡς πρέπει εἰς τὸ ταπεινὸν καὶ ἁπλοῦν αὐτοῦ φρόνημα, καὶ εἰς τὴν σεμνὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν αὐτοῦ· καὶ γνωρίζει, ὅτι ἡ ἀναγκαία τοῦ σώματος αὐτοῦ χρεία ἑτοιμάζεται ἄνευ κόπου καὶ τῆς ἀπὸ μέρος αὐτοῦ φροντίδος· καὶ πολλάκις ἀπαλλάττει αὐτὸν ἀπὸ πολλὰ δυσάρεστα καὶ κινδυνώδη περιστατικά, χωρὶς αὐτὸς νὰ ἐννοῇ αὐτά, ἀλλ' ἀνεπαισθήτως ἡ θεία χάρις ἀπομακρύνει ταῦτα ἀπὸ αὐτὸν διὰ θαυμασίου τρόπου, καὶ σκεπάζει αὐτόν, καθ' ὃν τρόπον ἡ ὄρνις τὰ ἑαυτῆς τέκνα ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτῆς, ἵνα μὴ πλησιάσῃ εἰς αὐτὸν βλάβη τινὸς πράγματος καὶ δεικνύει εἰς αὐτόν, ὅτι ἐπλησίασεν ὁ ἀφανισμὸς αὐτοῦ, ἀλλ' ἔμεινεν ἀβλαβής. Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον γυμνάζει αὐτὸν καὶ εἰς τὰ πνευματικά, διδοῦσα αὐτῷ σύνεσιν, ὥστε νὰ ἐννοῇ τὰς μηχανὰς τῶν ἐννοιῶν καὶ τῶν ἀκαταλήπτων αὐτοῦ κακῶν λογισμῶν, καὶ εὐκόλως διακρίνει, πῶς ὁ εἷς ἀκολουθεῖ κατόπιν τοῦ ἄλλου, καὶ πῶς πλανῶσι τὸν ἄνθρωπον, καὶ εἰς ποῖον ἐξ αὐτῶν προσκολλᾶται, καὶ πῶς γεννᾶται ὁ εἷς ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ ἐξολοθρεύουσι τὴν ψυχήν· καὶ καταισχύνει ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ πᾶσαν ἔνεδραν καὶ μηχανὴν τῶν δαιμόνων, καὶ τῶν λογισμῶν αὐτῶν, καὶ δίδει εἰς αὐτὸν φρόνησιν, ἵνα κατανοῇ, ὅσα ἔμελλον νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν· καὶ ἀνατέλλει ἐντὸς τῆς ἁπλῆς αὐτοῦ καρδίας φῶς, διὰ τοῦ ὁποίου αἰσθάνεται εἰς πάντα τὴν δύναμιν τῶν λεπτῶν στοχασμῶν καὶ συλλογισμῶν· καὶ δεικνύει εἰς αὐτὸν φανερῶς, ὁποῖά τινα ἔμελλε νὰ πάθῃ, ἐὰν δὲν ἐγνώριζε ταῦτα· καὶ ἐντεῦθεν ἐπέρχεται εἰς αὐτόν, ὅτι εἰς ἕκαστον πρᾶγμα, εἴτε μικρόν, εἴτε μέγα, πρέπει νὰ παρακαλῇ καὶ νὰ ἐκζητῇ διὰ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τῆς προσευχῆς παρὰ τοῦ δημιουργοῦ, ὅπως φωτίσῃ αὐτὸν περὶ τούτου.

Καὶ ὅταν ἡ θεία χάρις στερεώσῃ εἰς πάντα ταῦτα τὸ φρόνημα αὐτοῦ διὰ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πεποίθησιν αὐτοῦ, τότε ἄρχεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ εἰσέρχηται εἰς τοὺς πειρασμούς· καὶ παραχωρεῖ ὁ Θεὸς νὰ ἔλθωσιν εἰς αὐτὸν ἀρκετοὶ πειρασμοὶ κατὰ τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὅπως δυνηθῇ νὰ βαστάσῃ τὴν ὁρμὴν καὶ δύναμιν αὐτῶν, καὶ μετ' αὐτῶν τῶν πειρασμῶν πλησιάζει εἰς αὐτὸν φανερῶς καὶ ἡ θεία βοήθεια πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ, μέχρις ὅτου βαθμηδὸν γυμνασθῇ καὶ ἀποκτήσῃ φρόνησιν καὶ σοφίαν, ὥστε νὰ περιφρονῇ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ διὰ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πεποιθήσεως· διότι ἀδύνατον ἄνευ πειρασμῶν νὰ σοφισθῇ τις εἰς τοὺς πνευματικοὺς πολέμους, καὶ νὰ γνωρίσῃ τὸν ἑαυτοῦ προνοητήν, καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ στερεωθῇ κρυπτῶς εἰς τὴν πίστιν αὐτοῦ· καὶ ταῦτα πάντα γίνονται διὰ τῆς δοκιμῆς.

Ὅταν δὲ ἡ θεία χάρις ἴδῃ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο διὰ τοῦ λογισμοῦ νὰ ὑψηλοφρονῇ, εὐθὺς παραχωρεῖ, ἵνα ἔλθωσιν εἰς αὐτὸν ἰσχυρότεροι πειρασμοί, καὶ πολεμοῦντες νικήσωσιν αὐτόν, ὅπως γνωρίσῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀσθένειαν, καὶ καταφύγῃ καὶ πλησιάσῃ μετὰ ταπεινώσεως πρὸς τὸν Θεόν. Διὰ τούτων δὲ φθάνει ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ μέτρα τῆς τελειότητος, καὶ ὑψοῦται διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς πρὸς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐλπίδος εἰς τὴν ἀρετὴν τῆς ἀγάπης· διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γίνεται φανερὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ θαυμασίου τρόπου. Ὅταν ἐνίοτε ὁ ἄνθρωπος περιέλθῃ εἰς δεινὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀποκόπτουσι τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίδα αὐτοῦ, τότε ἐκεῖ ὁ Θεὸς δεικνύει τὴν δύναμιν αὐτοῦ πρὸς σωτηρίαν καὶ ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ· καθότι ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναταί ποτε νὰ αἰσθανθῇ τὴν θείαν δύναμιν, ἐν ὅσῳ εὑρίσκεται εἰς ἀνάπαυσιν καὶ εὐτυχίαν· καὶ ὁ Θεὸς δὲν ἔδειξεν εἰς κανὲν ἄλλο μέρος αἰσθητῶς τὴν ἑαυτοῦ ἐνέργειαν, εἰμὴ εἰς τόπους ἡσύχους καὶ ἐρήμους, ὅπου δὲν εὑρίσκονται συνομιλίαι καὶ ταραχαὶ καὶ συναναστροφαὶ ἀνθρώπων.

Μὴ θαυμάσῃς, ὅταν, ἀρχόμενος τὴν ἐργασίαν τῆς ἀρετῆς, βλέπῃς, ὅτι πανταχόθεν αὐξάνουσιν αἱ στενοχωρίαι καὶ αἱ σκληραὶ θλίψεις ἐναντίον σου· διότι δὲν νομίζεται ἀρετὴ ἐκείνη, πρὸς κατόρθωσιν τῆς ὁποίας δὲν ἀκολουθεῖ ἡ κακοπάθεια· ἐπειδὴ ἡ ἀρετὴ ἐκ τούτων τῶν ἀπαντωμένων δυσκολιῶν ὠνομάσθη ἀρετή, ὡς εἶπεν ὁ ἅγιος Ἰωάννης· συνήθειαν, λέγει, ἔχει ἡ ἀρετὴ νὰ ὑπόκηται εἰς τὰς δυσκολίας, καὶ πᾶσα ἀρετή, γινομένη μετὰ ἀναπαύσεως, εἶναι κατηγορημένη· ὁ δὲ ἅγιος Μάρκος ὁ μοναχὸς λέγει, ὅτι πᾶσα ἀρετὴ ὀνομάζεται σταυρός, ὅταν ἐκτελῆται κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Διὰ τοῦτο ὅσοι θέλουσι νὰ ζῶσιν ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, θέλουσι καταδιωχθῆ· καθότι λέγει καὶ ὁ Κύριος ἐν Εὐαγγελίῳ, ὅστις θέλει νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἂς ἀπαρνηθῇ ἑαυτόν, καὶ ἂς λάβῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἂς μὲ ἀκολουθήσῃ· ὅστις δὲν θέλει νὰ ζήσῃ μετ' ἀναπαύσεως, ἂς ἀποθάνῃ διὰ τὸ ὄνομά μου σωματικῶς, ἵνα ζήσῃ ψυχικῶς. Διὰ τοῦτο λοιπὸν προῤῥιζάβε καὶ ἔθηκεν ὑπ' ὄψιν σου τὸν σταυρόν, ἵνα πρῶτον σὺ ὁ ἴδιος ὁρίσῃς τὸν θάνατον κατὰ σοῦ, καὶ ἀκολούθως ἀποστείλῃς τὴν ψυχήν σου νὰ πορευθῇ ὀπίσω αὐτοῦ.

Δὲν ὑπάρχει κανὲν ἄλλο ἰσχυρότερον τῆς ἀπογνώσεως τοῦ κόσμου, (δηλαδὴ τὸ ν' ἀπελπίσῃ τις ἑαυτὸν κατὰ τὸ σῶμα ἐκ τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου, θεωρῶν ἑαυτὸν πάντοτε νεκρόν)· αὕτη ἡ ἀπόγνωσις δὲν ἠξεύρει νὰ νικᾶται ὑπὸ τινος, οὔτε ὑ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

πὸ τῶν λυπηρῶν, οὔτε ὑπὸ τῶν χαροποιῶν. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος διὰ τοῦ λογισμοῦ αὐτοῦ κόψῃ τὴν ἐλπίδα τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ὅπερ ὑπάρχει τὸ μᾶλλον τολμηρότερον, οὐδεὶς τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ δύναται ν᾽ ἀντιστῇ ἐναντίον αὐτοῦ, ἀλλ᾽ οὔτε αἱ θλίψεις καὶ αἱ στενοχωρίαι δύνανται νὰ ἐξασθενήσωσι τὸ φρόνημα αὐτοῦ· καθότι πᾶσα οἱαδήποτε θλῖψις καὶ στενοχωρία εἶναι κατωτέρα τοῦ θανάτου, τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος ἀπεφάσισε καὶ ὥρισε κατ᾽ αὐτοῦ. Ἐάν, εἰς πάντα τόπον, καὶ εἰς πᾶν πρᾶγμα, καὶ εἰς πάντα καιρὸν ὅσα μέλλεις καὶ ἐπιθυμεῖς νὰ δοκιμάσῃς μετὰ πόθου, θέσῃς σκοπὸν ἐν τῷ φρονήματί σου εἰς τὸ νὰ τελειώσῃς αὐτὰ δι᾽ ἔργου, καὶ νὰ ὑπομείνῃς τὴν λύπην, οὐ μόνον θέλεις εὑρεθῇ τολμηρὸς καὶ ἄοκνος, ἵν᾽ ἀντισταθῇς εἰς πᾶσαν παρουσιαζομένην δυσκολίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς δυνάμεως καὶ σταθερότητός τῶν λογισμῶν σου, θέλεις φυγαδεύσει ἀπὸ σοῦ τοὺς συλλογισμούς, οἵτινες σὲ φοβίζουσι, καὶ οἱ ὁποῖοι γεννῶνται συνήθως εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῶν λογισμῶν τῆς ἀναπαύσεως· προσέτι καὶ πάντα τὰ συμβαίνοντά σοι δύσκολα καὶ λυπηρὰ θέλουσι φανῇ εὔκολα εἰς σέ, καὶ πολλάκις καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα νομίζεις ἐπιβλαβῆ, θέλουσιν ἀποβῇ τοὐναντίον, καὶ ἴσως δὲν θέλει σοὶ ἀπαντήσει κανὲν τῶν τοιούτων ἐπιβλαβῶν.

Σὺ γνωρίζεις, ὅτι οἱ ἄνθρωποι, ἔχοντες τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναπαύσεως, στεροῦνται ἀείποτε τῆς ἐνθυμήσεως τῶν μεγάλων κατορθωμάτων, καὶ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν καὶ τῶν ἀρετῶν· ἀλλ᾽ οὐδὲ οἱ ζῶντες καὶ εὑρισκόμενοι εἰς τοῦτον τὸν κόσμον δύνανται νὰ φθάσωσι τὴν τελειότητα τῆς ἀναπαύσεως κατὰ τὸ ἑαυτῶν θέλημα, ἐὰν δὲν ἀποφασίσωσι νὰ ὑπομένωσι τὰ δύσκολα καὶ λυπηρά· καὶ ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ καθημερινὴ πεῖρα μαρτυρεῖ περὶ τούτων, εἶναι περιττὸν νὰ πείθωμεν ἕκαστον διὰ λόγων· καθότι εἰς πάσας τὰς γενεὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπ᾽ ἀρχῆς κόσμου μέχρι τῆς σήμερον δὲν ὑπάρχει ἄλλο, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ἐξασθενῶσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ νὰ μὴ δύνωνται νὰ νικῶσι τὰ ἑαυτῶν πάθη, καὶ νὰ στερῶνται τῶν ἀγαθῶν πραγμάτων, εἰ μὴ τοῦτο, (δηλαδὴ ἡ ἐλπὶς τῆς ἀναπαύσεως τοῦ σώματος)· ὅθεν καὶ συντόμως λέγομεν, ὅτι δὲν καταφρονεῖ τις τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἄλλως, εἰ μὴ διὰ τῆς ἐλπίδος τῆς ἐνταῦθα μικρᾶς ἀναπαύσεως· καὶ οὐ μόνον ταῦτα πάσχει, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἰσχυραὶ συμφοραὶ καὶ δεινοὶ πειρασμοὶ διεγείρονται ἐναντίον αὐτοῦ καθόσον ἀκολουθεῖ τὸ ἑαυτοῦ θέλημα, καὶ προσηλώνει τοὺς λογισμοὺς αὐτοῦ εἰς τοῦτο· ἐπειδὴ ὁ ὁ κυβερνήτης αὐτοῦ εἶναι ἡ ἐπιθυμία.

Τίς δὲν γνωρίζει, ὅτι καὶ τὰ πετεινὰ τῇ ἐλπίδι τῆς ἀναπαύσεως πλησιάζουσιν εἰς τὴν παγίδα καὶ συλλαμβάνονται; ἢ μήπως ἡ γνῶσις ἡμῶν δὲν εἶναι πολὺ κατωτέρα τῆς γνώσεως τῶν πετεινῶν εἰς τὰ παρόμοια τῆς παγίδος; ἢ μήπως ὁ διάβολος δὲν παγιδεύει καὶ ἡμᾶς ἐξ ἀρχῆς διὰ τοῦ φρονήματος τῆς ἀναπαύσεως εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶναι κρυπτὰ εἰς τόπους, ἢ εἰς τινα πράγματα; ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τὸ φρόνημα ἡμῶν εἶναι σύμφωνον μὲ τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν, ἐξῆλθον τοῦ σκοποῦ τοῦ λόγου, τὸν ὁποῖον ἔθηκα ἐξ ἀρχῆς· ὅτι ἀείποτε τὸν σκοπὸν τῆς θλίψεως πρέπει νὰ ἔχωμεν κατὰ νοῦν εἰς πᾶν πρᾶγμα, τοῦ ὁποίου ἀρχόμεθα, περιπατοῦντες τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ τὸ τέλος τῆς ἐκβάσεως αὐτῆς τῆς θλίψεως νὰ ἐπιστηρίζωμεν προθύμως εἰς τὴν ἀρχήν. Ποσάκις δὲν ἐρωτᾷ τις, ὅταν μέλλῃ ν᾽ ἀρχίσῃ πρᾶγμά τι διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, λέγων, ἆρα ὑπάρχει ἀνάπαυσις εἰς τοῦτο τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον μέλλω ν᾽ ἀρχίσω; ἢ πῶς δύναμαι νὰ περιπατήσω εἰς ταύτην τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς ἄνευ κόπου; ἢ μήπως ὑπάρχει εἰς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

αὐτὴν θλῖψις, προξενοῦσα κόπον εἰς τὸ σῶμα; Ἰδοὺ λοιπὸν δὲν στρέφομεν ἄνω καὶ κάτω τὸ ὄμμα, ζητοῦντες πανταχοῦ τὸ ὄνομα τῆς ἀναπαύσεως; Τί λέγεις, ἄνθρωπε; εἰς τὸν οὐρανὸν θέλεις ν' ἀναβῇς, καὶ νὰ κληρονομήσῃς τὴν ἐκεῖ εὑρισκομένην βασιλείαν καὶ τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἕνωσιν, καὶ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ἐκεῖ μακαριότητος καὶ τὴν ἕνωσιν μετὰ τῶν ἀγγέλων, καὶ τὴν ζωὴν τὴν ἀθάνατον, καὶ ἐρωτᾷς, ἐὰν ἔχῃ ἡ ὁδὸς αὕτη δυσκολίαν; Ὦ θαῦμα μέγα! Ὅσοι ἐπιθυμοῦσι τὰ πράγματα τοῦ ματαίου τούτου κόσμου, πλέουσιν ἐπὶ τῶν φοβερῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, καὶ μετὰ γενναιότητος περιπατοῦσι τοὺς δυσκολωτέρους δρόμους ὄχι ἀκινδύνως, καὶ ποσῶς δὲν λέγουσιν, ὅτι ὑπάρχει δυσκολία εἰς τοῦτο τὸ πρᾶγμα, ἢ λύπη εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θέλουσι νὰ πράξωσι· καὶ ἡμεῖς εἰς πάντα καιρὸν καὶ τόπον ἐξετάζομεν περὶ ἀναπαύσεως· ἀλλ' ἐὰν λάβωμεν κατὰ νοῦν εἰς πᾶσαν περίστασιν τὴν ὁδὸν τῆς σταυρώσεως, θέλομεν ἐννοήσει, ὅτι πᾶσα ἄλλη λύπη εἶναι κατωτέρα ταύτης.

Ἀλλ' ἴσως ὑπάρχει τις, ὅστις δὲν πείθεται παντελῶς εἰς ταῦτα· ἐρωτῶ τὸν τοιοῦτον, ἐὰν ποτέ τις ἔλαβε νίκην εἰς τὸν πόλεμον, ἢ ἐὰν ἐδέχθη τις τὸν πρόσκαιρον καὶ ἀφανιζόμενον στέφανον, ἢ ἐπέτυχε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, (εἰ εἶναι ἐκ τῶν ἐπαινουμένων), ἢ ὑπηρέτησε κατά τι τὰ θεῖα πράγματα, ἢ κατώρθωσέ τινα ἐπαινετὴν ἀρετήν, χωρὶς πρῶτον νὰ καταφρονήσῃ τοὺς κόπους καὶ τὰς θλίψεις, καὶ ν' ἀποβάλῃ ἐξ αὐτοῦ τὸ φρόνημα, ὅπερ ἐρεθίζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀνάπαυσιν, καὶ ἐπομένως γεννᾷ τὴν ἀμέλειαν καὶ τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὸν φόβον, ἐξ ὧν γεννᾶται ἡ χαύνωσις εἰς πάντα;

Ὅταν ὁ νοῦς ζηλώσῃ ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς, τότε καὶ αἱ σωματικαὶ αἰσθήσεις δὲν νικῶνται ἀπὸ τὰς ἐναντιότητας τῶν λυπηρῶν ἔργων, τῶν παρὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὸν ὅρον τῆς φυσικῆς δυνάμεως. Ὅταν δὲ ὁ φυσικὸς θυμὸς κατὰ καιρὸν τίθηται εἰς ἐνέργειαν, τότε ἡ ζωὴ τοῦ σώματος καταφρονεῖται ὡς σκύβαλα· διότι ὅταν ἡ καρδία ζηλοτυπήσῃ εἰς τὰ πνευματικά, τότε τὸ σῶμα δὲν λυπεῖται εἰς τὰς θλίψεις, οὐδὲ φοβεῖται καὶ συστέλλεται, ἀλλ' ἀνθίσταται μετὰ τοῦ νοὸς γενναίως καὶ καρτερικῶς ὡς ἀδάμας εἰς ὅλους τοὺς πειρασμούς. Ἂς ζηλώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὸν ζῆλον τοῦ πνεύματος κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θέλει ἀποδιωχθῇ ἀφ' ἡμῶν πᾶσα ἀμέλεια, ἥτις γεννᾷ εἰς τὸ φρόνημα ἡμῶν τὴν ραθυμίαν· ἐπειδὴ ὁ ζῆλος γεννᾷ τὴν τόλμην καὶ τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν σπουδὴν τοῦ σώματος. Ποία δύναμις δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰς τοὺς δαίμονας, ὅταν ἡ ψυχὴ κινήσῃ κατ' αὐτῶν τὸν σφοδρὸν καὶ φυσικὸν αὐτῆς ζῆλον; Καὶ ἡ προθυμία, λέγουσιν, ὅτι εἶναι γέννημα τοῦ ζήλου, καὶ ὅταν ὁ ζῆλος τίθησι τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς ἐνέργειαν, πᾶσαν ἐναντίαν δύναμιν καθιστᾷ εἰς τὴν ψυχὴν ἄφοβον· καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς στεφάνους τῆς ὁμολογίας, τοὺς ὁποίους λαμβάνουσιν οἱ ἅγιοι μάρτυρες διὰ τῆς μεγαλοψυχίας αὐτῶν, τοὺς λαμβάνουσιν ἀπὸ αὐτὰς τὰς δύο ἐργασίας τοῦ ζήλου καὶ τῆς προθυμίας, αἵτινες γεννῶνται ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ φυσικοῦ θυμοῦ, καὶ γίνονται ἀπλοῦς εἰς τὴν μεγάλην λύπην τῶν βασάνων. Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ καὶ εἰς ἡμᾶς τὴν τοιαύτην προθυμίαν πρὸς εὐαρέστησιν αὐτοῦ. Ἀμήν.

(Ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν Παύλου Μοναχοῦ Χοζεβίτου).

Παρακαλοῦμεν ἐργασθῆτε διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ καλοῦ μας περιοδικοῦ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Διδασκαλία πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ρήσεις καὶ ἑρμηνεῖαι, παραβολῶν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου

Ἑρ. α΄. «Ἀπέλθετε εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην, καὶ εὑρήσητε ἄνθρωπον κεράμιον ὕδατος βαστάζοντα» (Μάρκ. ια΄ 2). Τίς ἡ πόλις; ἡ Ἐκκλησία. Τί τὸ κεράμιον τοῦ ὕδατος; τὸ ἅγιον βάπτισμα. Τίς ὁ ἄνθρωπος; ὁ Πρόδρομος. Τί τὸ ἀνώγειον; ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἑρ. β΄. «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἠθέλησε συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ». (Ματθ. ιη΄. 23). Τίς ὁ βασιλεύς; ὁ Θεός. Τίς ὁ ὀφειλέτης τῶν μυρίων ταλάντων; ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις τῆς τοῦ Θεοῦ μακροθυμίας ἀπολαβών. Τίς ὁ τὰ ἑκατὸν δηνάρια λαβών; Ὁ ὑποχείριος τοῦ χρεωστοῦντος τὰ μυρία τάλαντα· καὶ αὐτὸς μὲν ἔτυχε μακροθυμίας, οὗτος δὲ ἐφάνη ὠμὸς καὶ σκληρὸς πρὸς τὸν ὁμόδουλον αὐτοῦ.

Ἑτέρα παραβολὴ γ΄. «Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο τέκνα, καὶ εἶπε τῷ ἑνί· Ἄπελθε εἰς τὸν ἀμπελῶνα· καὶ εἶπεν· οὐχ ὑπάγω, καὶ ἀπῆλθε. Καὶ προσελθὼν εἶπε καὶ τῷ ἑτέρῳ· καὶ εἶπεν· ὑπάγω, καὶ οὐκ ἀπῆλθε» (Ματθ. κα΄ 28, 29). Τίς ὁ ἄνθρωπος; ὁ Θεός. Τίς ὁ εἰπών, ὑπάγω, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν; οἱ Ἰουδαῖοι. Τίς ὁ εἰπών, οὐχ ὑπάγω, καὶ ἀπῆλθεν; ὁ ἐξ ἐθνῶν λαός.

Ἄλλη παραβολὴ δ΄. «Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα» (Λουκ. ιβ΄ 16). Τίς ὁ ἄνθρωπος; ὁ Ἰούδας, καὶ οἱ κατ᾽ αὐτὸν πλεονέκται καὶ φιλάργυροι.

Ἑτέρα ε΄. «Ἀπέλθετε εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην, καὶ εὑρήσετε ὄνον καὶ πῶλον δεδεμένην» (Ματθ. κα΄ 20). Τίς ἡ κώμη; ὁ κόσμος. Ὄνος δὲ οἱ Ἰουδαῖοι· πῶλος; οἱ χριστιανοί. Ὁ δήσας; νόμος ὁ Μωσαϊκός. Ὁ λύσας; ὁ Χριστός. Πῶλος γάρ ἐστι τῶν ἐθνῶν ἡ ἀλογία καὶ ἡ ἀγνωσία.

Ἄλλη ς΄. «Ἀπέλθετε εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἴπατε αὐτῷ· ὁ Διδάσκαλος λέγει· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου (Ματθ. κς΄ 18). Τίς ἡ πόλις; ὁ ᾅδης. Ὁ δεῖνα; ὁ Ἀδάμ. ἔμελλε γὰρ ἐγεῖραι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

Ἑτέρα ἐρ. ζ΄. «Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται» (Ματθ. γ΄ 10).

Ἀπ. Ῥίζα ἐστὶν ἡ πίστις· τὸ δένδρον, ὁ ἄνθρωπος· ἡ ἀξίνη, τὸ τοῦ ἀνθρώπου τέλος.

Ἑτέρα η΄. «Ἄνθρωπός τις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν» (Ματθ. ζ΄ 24). Τίς ὁ ἄνθρωπος; ὁ ἅγιος Πέτρος· πέτρα, ὁ Χριστός· οἰκία, ἡ πίστις· ἄνεμος, ὁ διάβολος· ὁ δὲ ἐπὶ τὴν ἄμμον οἰκοδομήσας Ἰούδας· ἄμμος γάρ ἐστιν ἡ ἀκαρπία.

Ἄλλη θ΄. «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ»

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

(Ματθ. κβ΄ 2). Τίς ὁ βασιλεύς; ὁ Θεός· Τίς ὁ υἱὸς; ὁ Χριστός. Τίνες οἱ κεκλημένοι; προφῆται καὶ ἀπόστολοι. Τίνες οἱ ἀπαιτήσαντες; οἱ Ἰουδαῖοι. Τίνες οἱ παραγενόμενοι; οἱ ἐξ ἐθνῶν. Τίς ὁ μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ Ἰούδας, καὶ οἱ κατ' αὐτὸν ἀναξίως ἐπιπηδῶντες εἰς τὰ ἅγια.

Ἄλλη ι΄. «Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Πέτρον. «Ἄπελθε εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ βάλε ἄγκιστρον, καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, εὑρήσεις στατῆρα. Τοῦτον δὸς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ» (Ματθ. ιζ΄ 27). Τίς ἡ θάλασσα; ὁ κόσμος. Τί τὸ ἄγκιστρον; ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἰχθύς; ὁ Χριστός. Στατήρ; ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου, ἐν ᾧ ἔμελλε κἀκεῖνος σταυρωθῆναι, καὶ ὁ Πέτρος.

Ἑτέρα ια΄. «Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱοὺς, καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί. Πάτερ, δός μοι» (Λουκ. ιε΄ 12). Τίς ὁ ἄνθρωπος; ὁ Θεός. Οἱ δύο υἱοί; οἱ δίκαιοι καὶ οἱ ἁμαρτωλοί. Νεώτερος υἱός, ὁ τὴν γνώμην ἄστατον ἔχων. Τὸ ἐπιβάλλον μέρος, τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ.

Ἄλλη ιβ΄. «Ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακράν, τοῦ λαβεῖν βασιλείαν» (Λουκ. ιθ΄ 22). Ἄνθρωπος ὁ Θεός· χώρα μακρά, ἡ ἐπὶ γῆς παρουσία αὐτοῦ· βασιλεία, ἡ δευτέρα παρουσία· οἱ δοῦλοι, οἱ προφῆται, οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ μάρτυρες. Ἡ δὲ μνᾶ ἐστὶν ἡ χάρις, ἣν ἔλαβεν ὁ Ἰούδας, ὁμοίως καὶ τὸ τάλαντον.

Ἄλλη ιγ΄. «Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε» (Ματθ. κα΄ 33). Ἄνθρωπος ὁ Θεός· ἀμπελὼν ὁ κόσμος· ἡ ληνὸς τὸ βάπτισμα· ὁ πύργος ἡ πίστις· οἱ γεωργοὶ οἱ Ἰουδαῖοι· οἱ δοῦλοι, οἱ προφῆται, ἀπόστολοι καὶ μάρτυρες. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύξαι καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς· ὡσαύτως καὶ τὸν μονογενῆ Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπήρθη ἐξ αὐτῶν ἡ βασιλεία, καὶ ἐδόθη Ρωμαίοις τοῖς ποιοῦσι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· αὐτοὶ δὲ κακοὶ κακῶς ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν.

Ἄλλη ιδ΄. «Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ» (Ματθ. ιγ΄ 4). Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ὁ περιπεσὼν εἰς τὴν ἄκανθαν ὁ Ἰούδας· ἀπελθὼν γὰρ ἀπήγξατο, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτόν· τὸ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν οἱ προφῆται καὶ οἱ ἀπόστολοι.

Ἄλλη ιε΄. «Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς Ἰεριχώ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσεν» (Λουκ. ιβ΄ 19). Ἄνθρωπος, ὁ Ἀδάμ. Ἰερουσαλήμ, ὁ παράδεισος. Ἰεριχώ, ὁ κόσμος· λῃσταί, οἱ πονηροὶ λογισμοὶ καὶ ἡ παράβασις, ἱερεύς, οἱ προφῆται. Λευΐτης, ὁ Μωσαϊκὸς νόμος. Σαμαρείτης, ὁ Χριστός· ἔλαιον καὶ οἶνος τὸ τίμιον σῶμα καὶ αἷμα καὶ τὸ ἅγιον βάπτισμα· τὸ πανδοχεῖον, ἡ Ἐκκλησία· ὁ πανδοχεύς, ὁ ἅγιος Παῦλος· τὰ δύο δηνάρια, ἡ Παλαιὰ καὶ ἡ Νέα Διαθήκη.

Ἄλλη ις΄. «Ἄνθρωπός τις ἐξῆλθε πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας» (Ματθ. κ΄ 1). Ἄνθρωπος ὁ Θεός· ἀμπελὼν ὁ κόσμος· ἐργάται οἱ Ἀπόστολοι. Οἱ δὲ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐλθόντες, Ματθίας ἐστίν, ὃς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΑ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΑ ΘΑΥΜΑΤΑ

Ἡ Πηγὴ τοῦ Σιλωὰμ

Τὴν πηγὴν τοῦ Σιλωὰμ μᾶλλον δὲ τὴν ὁμώνυμον αὐτῇ Κολυμβήθραν, οἱ πάντες γινώσκουσιν — ἐξ ὀνόματος τοὐλάχιστον— ἐκ τῆς εἰς αὐτὴν γενομένης θαυματουργίας, ἤτοι τῆς ἰάσεως τοῦ τυφλοῦ ὃν ἀπέστειλεν ὁ Κύριος ἵνα νιφθῇ εἰς αὐτήν, χρίσας πρότερον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διὰ τοῦ πηλοῦ, ὃν ἐποίησε πτύσας χαμαί· ὁ δὲ ἀπελθὼν καὶ νιψάμενος «ἦλθε βλέπων». (Ἰωάν. θ΄. 6 - 7). Ὅ,τι δὲν εἶδον καὶ δὲν γνωρίζουσιν ἐπακριβῶς οἱ πάντες εἶναι αἱ λεπτομέρειαι τοῦ ὑπερφυσικοῦ καὶ θαυμαστοῦ καὶ μοναδικοῦ φαινομένου, ὅπερ παρατηρεῖται εἰς τὴν ἐκροὴν ταῦ ὕδατος τῆς πηγῆς ταύτης, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῷ παρόντι. Ἡ πηγὴ αὕτη ἀναβλύζει παρὰ τοὺς ἀνατολικοὺς πρόποδας τοῦ λόφου Σιών, ὑπὸ τὴν νοτιοανατολικὴν γωνίαν τῆς πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ κάτωθεν ἀκριβῶς τοῦ χώρου ὃν κατεῖχεν ὁ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἢ τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων (νῦν τὸ τέμενος τοῦ Ὁμὰρ). Ἡ ἀρχὴ αὐτῆς εἶναι κεκρυμμένη ὑπὸ βουνοὺς χωμάτων, ἅτινα αἱ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ἐπανειλημμέναι κατεδαφίσεις τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐπ᾽ αὐτῆς ἐπεσώρευσαν. (Κατὰ τὸν παρόντα ἀκριβῶς χρόνον ἐκτελοῦνται παρ᾽ αὐτὴν μεγάλαι ἀνασκαφαί, δι᾽ ὧν θὰ ἔλθωσι πιθανῶς εἰς φῶς ἐνδιαφέροντα πράγματα, δεδομένου ὅτι ἐντεῦθεν διήρχετο, ὡς θὰ ἴδωμεν, τὸ τοῦ Δαυὶδ ἀρχαῖον τεῖχος, ὅπερ περιέκλειε καὶ τὴν Ἁγίαν Σιών, τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν περικλείει τὸ σημερινόν). Τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς ἅμα τῇ ἐξόδῳ του, διοχετεύεται δι᾽ ὑπογείου λιθίνου ὑδραγωγείου ἀρχαιοτάτου, διερχομένου εἰς μέγα βάθος ὑπὸ τοὺς βουνοὺς τῶν χωμάτων, καὶ μετὰ 540 μέτρα ἐξέρχεται εἰς τὴν Κολυμβήθραν, εἰς ἣν ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Κυρίου καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψεν ὁ ἐκ γενετῆς τυφλός. Ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας ταύτης ᾠκοδόμησεν ἡ ἁγία Ἑλένη, κατ᾽ ἄλλους δὲ ἡ βασίλισσα Εὐδοκία, ὡραίαν Ἐκκλησίαν καὶ παρ᾽ αὐτὴν ἰδιαίτερους λουτρῶνας διά τε τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας, εἰς τοὺς ὁποίους οὗτοι ἐλούοντο ἐξ εὐλαβείας καὶ διὰ τὴν ἐνοικοῦσαν ἰαματικὴν χάριν ἣν ἐπεδαψίλευσεν αὐτῇ ὁ Κύριος· τόσον δὲ ἠγαλλοῦντο πάντοτε οἱ χριστιανοὶ τὴν ἐνοικοῦσαν ἐν τοῖς ὕδασι τούτοις χάριν, ὥστε πᾶν ὅπου γῆς ἰαματικὸν ὕδωρ ἢ πηγὴ ἢ κολυμβήθρα, ὠνομάσθη «ἄλλο Σιλωάμ». Σήμερον ὑπάρχουσιν ἐκ τῶν οἰκοδομημάτων τούτων μικρὰ μόνον τμήματα καὶ τεμάχια κιόνων, ἡ δὲ κολυμβήθρα ἀφεθεῖσα ἀνεπιμέλητος εἰς τὴν διάθεσιν τῶν περιοίκων ἀράβων καὶ τῶν ἀγυιοπαίδων, εὑρίσκεται εἰς ρυπαρώδη καὶ ἀθλίαν κατάστασιν.

Τὸ ἀρχαῖον τεῖχος τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅπερ ἐκύκλωνε τὴν ἁγίαν Σιὼν καὶ περιέκλειε καὶ ταύτην ἐν τῇ πόλει, διήρχετο παρὰ τὴν πηγὴν τοῦ Σιλωάμ· ὅτε δὲ κατὰ τοὺς χρόνους Ἑζεκίου Βασιλέως καὶ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου (710 π. Χ.) ὁ Σενναχηρεὶμ ἐπολιόρκει τὴν Ἱερουσαλήμ, διηρωτῶντο οἱ ἀλλόφυλοι πόθεν πίνωσιν ὕδωρ οἱ Ἰουδαῖοι. «Μαθόντες δέ, λέγει ὁ συναξαριστής, ὅτι ἔπινον ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ Σιλωάμ, ἐκάθισαν πλησίον ταύτης καὶ ἔπινον τὸ ὀλίγον ἐκεῖνο ὕδωρ. Προσευχήθη δὲ ὁ προφήτης Ἡσαΐας, καὶ ὅτε μετέβαινον οἱ Ἰουδαῖοι μετὰ τοῦ προφήτου εἰς τὴν πηγήν, τότε αἰφνης ἀνέβρυεν ὕδωρ πολύ· ὅτε δὲ ἤρχοντο οἱ ἐχθροὶ νὰ λά-

---

καὶ κατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δωσιν ὕδωρ, αἴφνης διεκόπτετο τοῦτο καὶ δὲν ἀνέβλυζεν· ὅτε δὲ ἀνεχώρουν ἀνέβλυζε πάλιν. Ἵνα δὲ διαμείνῃ τὸ θαῦμα ἀείμνηστον, ηὐδόκησεν ἡ θεία πρόνοια ὅπως δὶς καὶ τρὶς ἐνίοτε τοῦ ἡμερονυκτίου διακόπτεται τὸ ὕδωρ καὶ συνέχῃ τὸν ροῦν αὐτοῦ ὁλοτελῶς, καὶ ἐξαίφνης πάλιν ἀναβρύῃ τοῦτο ἐφάπαξ, ὡς ἐκ θαύματος, ἵνα ἡ αἰφνίδιος αὕτη ἀνάβλυσις ὑπομιμνήσκῃ τὸ παλαιὸν θαῦμα. Ἐντεῦθεν καὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀπήλαυε μεγάλου σεβασμοῦ καὶ τιμῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ὡς δῶρον ἀπεσταλμένον παρὰ Θεοῦ». Τὸ μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον τοῦτο φαινόμενον τῆς κατὰ τρόπον θαυμαστὸν καὶ ὑπερφυσικὸν ἐκροῆς τοῦ ὕδατος τῆς πηγῆς, συμβαῖνον πάντοτε μέχρι τῆς σήμερον, ποιεῖ ὄντως «ἀείμνηστον», ὡς λέγει ὁ συναξαριστής, τὸ τότε γενόμενον διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου θαῦμα. Πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ δώσωσιν ἐξήγησίν τινα εἰς τὸ ὑπερφυὲς τοῦτο ἔργον τῆς θείας προνοίας, ἀλλὰ μόνον ἡ ὁμολογία περὶ θείας ἐπεμβάσεως λύει τὴν ἀπορίαν· κατὰ τοὺς νόμους τῆς φύσεως δὲν δύναται τοῦτο νὰ ἐξηγηθῇ, ὡς μὴ ἀκολουθοῦν τινα τάξιν ἢ ὅρον φυσικόν. Εἰς ὥρας ἀπροσδιορίστους δὶς ἢ τρὶς τοῦ ἡμερονυκτίου διακόπτεται ἐντελῶς ἡ ἐκροὴ τοῦ ὕδατος καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἐξέρχεται ἀποτόμως εἰς μεγάλην ποσότητα καὶ πάλιν μετὰ μίαν ὥραν ἐπανέρχεται εἰς τὴν κανονικήν του ροήν. Τὰ χρονικὰ διαστήματα ἀπὸ τῆς μιᾶς διακοπῆς εἰς τὴν ἄλλην καὶ ἡ μετὰ ταύτας ποσότης τοῦ ἐξερχομένου ὕδατος, οὐδεμίαν ἀκολουθοῦσι τάξιν καὶ κανονικότητα, ἀλλ' ἀκολουθοῦσι τὸ νεῦμα Ἐκείνου Ὅστις «εἶπε καὶ ἐγενήθησαν, ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν».

Τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, ὅστις κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως Μανασσῆ ἐπριονίσθη διὰ ξυλίνου πρίονος, ἔθαψεν ὁ λαὸς παρὰ τὴν πηγὴν ταύτην, ἵνα διὰ τῶν εὐχῶν αὐτοῦ ἔχωσι πάντοτε εἰς εὐλογίαν τὸ χαρισθὲν αὐτοῖς ὕδωρ· ἐκεῖ εὑρίσκεται μέχρι σήμερον ὁ τάφος του ὑπό τινα συκάμινον, ἐπὶ τῆς ὁποίας, ὡς λέγεται, ἐδέθη καὶ ἐπριονίσθη.

Τὰ ὕδατα τῆς Ἰεριχοῦς — Οἱ ἰχθύες τοῦ Ἰορδάνου κ.λ.π.

Θαῦμα συνεχιζόμενον εἰς τὸ διηνεκές, κηρύττει καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ προφήτου Ἐλισσαίου «ἴασις» τῶν ὑδάτων τῆς Ἰεριχοῦς, τῶν φερόντων ἔκτοτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἡ πηγὴ τῶν ὑδάτων τούτων ἀναβλύζει εἰς τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς σημερινῆς Ἰεριχοῦς καὶ παρὰ τὰς ἐσχάτως ἀνακαλυφθείσας βάσεις τοῦ ἀρχαίου τείχους αὐτῆς, ὅπερ ἐπὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ (1451 π. Χ.) κατέπεσε διὰ τοῦ ἤχου τῶν σαλπίγγων τῶν ἱερέων, βασταζόντων τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης (Ἰησ. Ναυῆ ς' 16). Τὰ ὕδατα τῆς πηγῆς ἦσαν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς Ἁγ. Γραφῆς, «πονηρὰ καὶ ἀτεκνοῦντα», ἤτοι ἄγονα καὶ θανατηφόρα, διὸ καὶ ἐλθόντες οἱ κάτοικοι τῆς Ἰεριχοῦς εἶπον πρὸς τὸν προφήτην Ἐλισσαῖον «ἰδοὺ ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως, ἀγαθή, καθὼς ὁ κύριος βλέπει, καὶ τὰ ὕδατα πονηρὰ καὶ ἡ γῆ ἀτεκνουμένη· καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ· λάβετέ μοι ὑδρίσκην καινὴν καὶ θέτε ἐκεῖ ἅλα, καὶ ἔλαβον, καὶ ἤνεγκαν πρὸς αὐτόν· καὶ ἐξῆλθεν Ἐλισσαιὲ εἰς τὴν διέξοδον τῶν ὑδάτων, καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ ἅλα, καὶ εἶπε· τάδε λέγει Κύριος· ἰαμαι τὰ ὕδατα, οὐκ ἔσται ἔτι ἐκεῖθεν θάνατος καὶ ἀτεκνουμένη· καὶ ἰάθησαν τὰ ὕδατα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισσαιὲ, ὃ ἐλάλησε». (Δ' Βασιλ. β' 19 - 22). Καὶ οὕτως ἰαθέντα τὰ ὕδατα μένουσι πάντοτε εὐεργετοῦντα τὴν Ἰεριχώ, χρησιμεύοντα τὸ μὲν εἰς ὕδρευσιν τὸ δὲ εἰς ἄρδευσιν τῶν ἀειθαλῶν αὐτῆς κήπων.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Οὐχὶ ὀλιγώτερον ἄξιον θαύματος εἶναι καὶ τὸ παρατηρούμενον ἐπὶ τοῦ ὀστοῦ τῆς κεφαλῆς τῶν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ διαιτομένων μεγάλων ἰχθύων τῶν λεγομένων «γουλιανῶν». Οἱ ἰχθύες οὗτοι ἔχουσι συνήθως μέγεθος σχεδὸν ἑνὸς μέτρου, τὸ δὲ ὀστοῦν τῆς κεφαλῆς, πλέον τῆς μιᾶς σπιθαμῆς. Εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ κρανίου τοῦ ἰχθύος τούτου, ἀφαιρουμένων τῶν σαρκῶν, παρατηροῦνται τὰ ἑξῆς ἄξια θαύματος καὶ εὐλαβείας: δι' ἀναλόγων ἐσοχῶν καὶ ἐξοχῶν τοῦ ὀστοῦ, σχηματίζονται εἰς μὲν τὸ μέσον τοῦ κρανίου ὡς σῶμα ἀνθρώπου, ἄνωθεν δὲ τούτου ἀκριβῶς ὡς μικρὸν πτηνόν, ἑκατέρωθεν τοῦ πτηνοῦ γραμμαὶ ἄνωθεν κατερχόμεναι ὡς ἀκτῖνες καὶ ἑκατέρωθεν τοῦ σώματος ὡς πτέρυγες ἀνοιγμέναι, ὅπως δηλ. ζωγραφίζεται παρ' ἡμῖν ἡ βάπτισις τοῦ Κυρίου μὲ τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ μέσον, ἄνωθεν δὲ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς καὶ ἑκατέρωθεν τοῦ Κυρίου τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν φόβῳ καὶ εὐλαβείᾳ ἀγγέλους.

Ἐπὶ τῶν τοιούτων κρανίων τῶν ἰχθύων τοῦ Ἰορδάνου, πολλοὶ ζωγραφίζουσιν ἕνεκα εὐλαβείας τὴν βάπτισιν τοῦ Κυρίου, τῆς χάριτος τοῦ Ἰορδάνου καὶ διὰ τοῦ αἰσθητοῦ τούτου σημείου ἀπολαμβάνοντες.

Κήρυγμα συνεχὲς γενομένου θαύματος κηρύττουσι καὶ οἱ «κεκράξαντες» λίθοι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπὸ Βηθφαγῆ εἰς Ἱερουσαλήμ, τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν διηγούμενοι. Ὅτε μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου ὁ Κύριος ἡμῶν «εὑρὼν ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὸ» καὶ ἤρχετο θριαμβευτικῶς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ φθάσαντος αὐτοῦ «πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν», ἤρχισε πᾶς ὁ λαὸς νὰ ἐπευφημῇ καὶ κραυγάζῃ «Ὡσαννὰ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου», τότε τινὲς τῶν Φαρισαίων φθονήσαντες ἔλεγον αὐτῷ, ἵνα ἐπιτιμήσῃ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὁ δὲ εἶπεν· «λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κεκράξονται» (Λουκ. ιθ' 40). Καὶ ὁ λόγος εἰς ἔργον ἐξέβη σχηματισθέντων εἰς λίθους παρὰ τὴν ὁδὸν ἀνοικτῶν στομάτων, δι' ὧν βεβαίως «ἐκέκραξαν» μετέχοντες τῶν αἴνων καὶ ἐπευφημιῶν τοῦ λαοῦ καὶ τῶν παίδων.

Εἴς τινας τῶν λίθων τούτων σωζομένων ἕως τοῦ νῦν, παρατηροῦνται ἀκριβῶς εἰς ἕνα μὲν χείλη ἀνοικτὰ ὅμοια τελείως τῶν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς ἄλλους ὁ τοῦ στόματος ἄνωθεν οὐρανίσκος ἢ τὸ πρὸς τὸν φάρυγγα διάφραγμα κλπ. Οὗτοι οἱ λίθοι εὑρίσκονται ἐντετειχισμένοι εἰς γωνίαν τινα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις Μοναστηρίου τῆς Ἐλαίας, παρὰ τὴν καὶ σήμερον ἔτι σωζομένην ἐλαίαν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐνέπαιζον οἱ στρατιῶται τὸν Ἰησοῦν, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἄννα πρώτην ἐξέτασιν καὶ δίκην. Ἐνταῦθα παρὰ τοὺς λίθους ἐρχόμενοι οἱ χριστιανοὶ τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων ποιοῦσι παράκλησιν πρὸς τὸν Κύριον. Αὐτῷ ἡ δόξα, ἡ τιμὴ καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Ὁ θέλων ἐν ὑποταγῇ γενέσθαι καὶ εὔκολον σωτηρίαν εὑρεῖν, ἀπορρίψει πάντα τὰ ἑαυτοῦ θελήματα καὶ ἔσται ἐρημιτῶν ὑψηλότερος· εἰ δὲ ἰδιορρυθμεῖ, ὁ νοῦς ἄκλιτος καὶ ὁ τράχηλος αὐτοῦ ὡς νεῦρον σιδηροῦν καὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ χαλκοῦν· ὁ οὖν φυλάσσων ἐντολὴν ἁγιάζεται καὶ λυτροῦται ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. Ἀργία, ὀκνηρία, ραθυμία, μηδὲ ὀνομαζέσθωσαν ἐν τοῖς ἐπιθυμοῦσι σωθῆναι· διότι ἔργα τοῦ διαβόλου εἰσὶ καὶ τῶν δαιμόνων· ἐξ αὐτῶν γὰρ τίκτεται ἀντιλογία, ἀνυποταξία, παρακοή, ἀκαταστασία κλπ. (Μ. Βασίλειος)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΩΦΕΛΙΜΟΣ

Ἕνας Ἑβραῖος εἶχε γεννηθῆ εἰς τὸ Σκλὸβ ὀνομαζόμενος Ἑβραΐνωφ καὶ ἐμισοῦσε πολὺ τοὺς Χριστιανούς. Ἀπὸ τὰ νεανικά του χρόνια προπαρεσκευαζόταν γιὰ νὰ γίνῃ ραββῖνος καὶ ἐσπούδαζε καὶ ἐμελετοῦσε σκληρὰ γιὰ νὰ μάθῃ ὅλα τὰ ἰουδαϊκὰ μυστικὰ καὶ τὰς παραδόσεις, οἱ ὁποῖες ὑπῆρχαν, μὲ σκοπὸν τὴν κατηγορίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Μίαν ἡμέραν ἔτυχε νὰ περάσῃ μέσα ἀπὸ ἕνα χριστιανικὸ νεκροταφεῖο ὅπου συνέβη νὰ μπλεχθῆ εἰς τὰ πόδια του ἕνα ἀνθρώπινο κρανίον ὅπου ἐφαίνετο πῶς αὐτὲς τὶς ἡμέρες τὸ εἶχαν μόλις ξεθάψει. Εἶχε καὶ τὸ κάτω σαγῶνι, τὰ μεγάλα δὲ καὶ γυμνὰ δόντια του, τοῦ ἔδιναν μίαν ἀπαισίαν ἐμφάνισιν. Σὲ μιὰ κατάστασι μίσους ἐκλώτσησε τὸ κρανίο κι' ἔπειτα τὸ ἔφτυσε. Σὲ λίγο, χωρὶς νὰ ἀρκεσθῆ σ' αὐτά, τὸ ἐπῆρε καὶ τὸ ἔστησε σ' ἕνα στῦλο ὅπως στήνουν τὰ κρανία τῶν ζώων γιὰ νὰ φοβοῦνται τὰ πουλιά. Τὴν νύχτα ὅμως εἰς τὸν ὕπνον του παρουσιάστηκε ἕνας ἄγνωστός του καὶ μὲ παράπονο μαζὶ καὶ ἀγανάκτησι τοῦ εἶπε:

«Πῶς ἐτόλμησες νὰ ἀσεβήσῃς εἰς τὰ λείψανά μου; Ἐγὼ εἶμαι Χριστιανός, ἐνῶ σὺ εἶσαι ἐχθρὸς τοῦ Χριστοῦ»!

Τὸ φάντασμα αὐτὸ παρουσιάστηκε πολλὲς φορὲς τὶς νύκτες, ἔκανε δὲ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν νὰ χάσῃ τελείως τὸν ὕπνον του.

Ἔπειτα σὰν νὰ μὴν ἔφθαναν οἱ νύκτες, ἄρχισε νὰ τὸν ταλαιπωρῇ καὶ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας τὰ αὐτιά του ἄκουγαν σὰν ἠχὼ τὰ ἴδια ἐπιτιμητικὰ λόγια.

Ὅπως ἐπερνοῦσεν ὁ καιρός, οἱ ἐμφανίσεις τοῦ φαντάσματος ἐγίνοντο ὅλο καὶ συγχνότερες ὥστε ὁ ταλαίπωρος, κάθε μέρα ἔχανεν ἀπὸ τὶς σωματικὲς καὶ ψυχικές του δυνάμεις. Ἐπῆγεν εἰς τὸν Ραββῖνον ὁ ὁποῖος τοῦ ἐδιάβασε εὐχὲς καὶ ἐξορκισμούς, ἀλλ' εἰς μάτην, γιατὶ τὸ φάντασμα ὄχι μόνον δὲν ἐξηφανίσθη ἀλλὰ παρουσιάζετο συχνότερα τώρα καὶ ἰσχυρότερο.

Τὸ περιστατικὸ αὐτὸ ἐγνώσθη ἀπὸ πολλούς, συνέβη δὲ νὰ τὸ μάθῃ καὶ ἕνας φίλος του ἔμπορος, Χριστιανός, ὁ ὁποῖος ἄρχισε νὰ τὸν συμβουλεύῃ νὰ ἀσπασθῆ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, προσπαθοῦσε δὲ νὰ τὸν πείσῃ ὅτι δὲν θὰ γλυτώσῃ τελικὰ ἀπ' τὸ μαρτύριο αὐτὸ ἂν δὲν γίνῃ Χριστιανός. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος σὰν σπουδασμένος ἑβραῖος ποὺ ἦτο, ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ ἀπαρνηθῆ τὴν θρησκείαν του. Τέλος ὅμως ἐπείσθηκε νὰ εἰπῆ ὅτι «θὰ κάνω ὅ,τι μοῦ λές, φθάνει νὰ μὲ βεβαιώσῃς ὅτι θὰ ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τὸ μαρτύριο αὐτὸ τοῦ φαντάσματος ποὺ μ' εὑρῆκε καὶ μὲ βασανίζει».

Ὁ Χριστιανὸς μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, μὲ πολλὴν χαρὰν ἐφρόντισε νὰ τὸν πείσῃ νὰ κάνῃ μίαν αἴτησιν πρὸς τὸν ἐπίσκοπον, γιὰ νὰ τὸν δεχθῆ αὐτὸς ὡς κατηχούμενον καὶ νὰ τὸν βαπτίσῃ εἰς τὴν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ αἴτησις τέλος συντάχθηκε καὶ ὁ ἑβραῖος ἀφοῦ ὑπερνίκησε κάμποσες δυσκολίες τὴν ὑπέγραψε,

Τὸ θαῦμα ὅμως ἔγινε! Μόλις ὑπέγραψε ὁ Ἑβραῖος τὴν αἴτησιν ἐκείνην, τὴν ἰδίαν αὐτὴν στιγμὴν τὸ φάντασμα ἐχάθηκε καὶ δὲν ξαναφανερώθηκε.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Η ΖΩΗ & Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΧΡΑΝΤΟΥ

Οἱ ἐξηγηταὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης παρετήρησαν, ὅτι εἰς τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων, αἱ ὁποῖαι ἐξιστοροῦν τὰ μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου γεγονότα τοῦ Χριστιανισμοῦ, μίαν μόνον φορὰν μνημονεύεται ἡ Παναγία (κεφ. α΄ 14) καὶ ἐπομένως δὲν γνωρίζομεν τὴν περαιτέρω ζωὴν τῆς Θεοτόκου. Νομίζω ὅτι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων εἶναι ἡ βιογραφία τῆς Παναγίας μέχρι τοῦ χρόνου τῆς Κοιμήσεως Αὐτῆς«οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει..... σὺν Μαρίᾳ τῇ Μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ».

Προσευχὴ εἰς τὸ ὑπερῶον. Προσευχὴ ἡ ὁποία περιστρέφει τὴν ἐσωτερικὴν ὕπαρξιν περὶ ἓν μόνον σημεῖον ὅπου συγκεντροῦνται αἱ σκέψεις, οἱ πόθοι, αἱ ὑψηλαὶ τάσεις καὶ τὰ εὐγενέστερα ἰδανικὰ διὰ νὰ κατευθυνθοῦν εἰς τὸ ἄπειρον. Ἡ προσευχὴ εἰς τὸ ὑπερῶον ἔχει ἀναλογίας μὲ τὴν προσευχὴν τὴν ὁποίαν ἔκανε ἡ Παναγία εἰς τὸ πτωχικὸν δωμάτιον τῆς Ναζαρέτ. Ἄκρα ἡσυχία ἐπεκράτει εἰς τὴν πενιχρὰν κατοικίαν της, τὸ πνεῦμα της περιεφέρετο εἰς τὸν κόσμον τὸν ἀόρατον. Δὲν ἠσθάνετο πῶς εἶχε γύρω της ὑλικὸν κόσμον καὶ περιεκυκλώνετο ἀπὸ τὰ ὁρατά. Εἶχε πλέον στηθῇ εἰς τὸ εὐλογημένον ἐκεῖνο σπιτάκι ἡ πνευματικὴ κλῖμαξ τοῦ Ἰακὼβ ποὺ ἔφθανε ἕως τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ Παναγία ἦτο πράγματι γέφυρα ἡ μετάγουσα τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν. Ἡ προσευχὴ ἐγίνετο ὁλοὲν περισσότερον θερμὴ καὶ περισσότερον ἀπορροφητική. Οὐδέποτε πλᾶσμα πεπερασμένον εἶχε κάνει τοιοῦτον διάλογον μὲ τὸ ἄπειρον. Μόλις ἠκούετο ὡς ἀπήχησις ποὺ ἤρχετο ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τὰ λόγια τοῦ Προφητάνακτος «ἄσω τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου, ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω· ἡδυνθείη αὐ-

---

Ἡ χαρὰ ποὺ κατέλαβε τὸν ταλαιπωρημένον ἐκεῖνον ἄνθρωπον ἦτο τόσον μεγάλη, ὥστε αἰσθάνθηκεν ἀμέσως ἀκατανίκητα, θερμὴν τὴν πίστιν πρὸς Χριστὸν νὰ τὸν κυριεύῃ. Ἐπῆγεν ἀμέσως ὁ ἴδιος καὶ ἐπισκέφθηκε τὸν ἐπίσκοπον,τοῦ ἐξομολογήθη τὰ πάντα καὶ ἐξέφρασε τὴν θερμήν του ἐπιθυμία νὰ βαπτισθῇ. Μὲ μεγάλην προθυμίαν καὶ κατάνυξιν ἔμαθε τὰ ὀρθόδοξα δόγματα.

Ὅταν τις παρακολουθήσῃ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν μὲ σεβασμὸν καὶ συντριβήν, θὰ βυθισθῇ σὲ σκέψεις καὶ θὰ εἰπῇ εἰς τὸν ἑαυτόν του. «Πόσον εὔσπλαγχνος καὶ καλὸς εἶναι ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ πόση μεγάλη εἶναι ἡ ἀγάπη του! Πόσον πλουσίους τρόπους ἔχει νὰ ὁδηγῇ κοντά του τοὺς ἁμαρτωλούς. Μὲ πόση μεγάλη σοφία χειρίζεται μικρὰ καὶ ἀσήμαντα γεγονότα γιὰ νὰ φέρῃ μεγάλα ἀποτελέσματα, Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ φαντασθῇ, ὅτι μία εὐτελὴς πρᾶξις μίσους ἑνὸς ἑβραίου καὶ ἕνα πεταμένο κρανίο θὰ ἔφερναν εἰς τὴν ἀληθινὴν γνῶσιν τοῦ Χριστοῦ ἕνα ἄνθρωπον καὶ θὰ τὸν ὡδηγοῦσαν νὰ ζήσῃ μίαν ζωὴν ἁγίου;»

Ἀντεγράφη ἐκ τῶν χειρογράφων τοῦ ἱεροῦ Μονυδρίου Παναγίας Κρανιᾶς Προβάτας.

† Ἱερομ. Καλλίνικος

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τῷ ἡ διαλογή μου» ἂς γίνῃ εὐάρεστος, εὐπρόσδεκτος εἰς τὸν Θεὸν ὁ διάλογός μου.

Τὰ ἄϋλα πτερὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ποὺ εἰσήρχοντο κατὰ τρόπον μυστηριώδη εἰς τὸν οἶκον ἐκεῖνον τῆς προσευχῆς, προεκάλεσαν ἕνα ἐλαφρὸν θόρυβον. Ἡ Παναγία μαζὺ μὲ τὸν Ἀρχάγγελον μετερσιώθη πρὸς τὸ πνευματικὸν ὑπερῶον τοῦ Ἀπείρου. Ἡ προσευχὴ δὲν διεκόπει, τοὐναντίον ἐσυνεχίσθη πνευματικώτερον καὶ θειότερον. Προσετέθη καὶ ἕνας ἄλλος διάλογος μυστηριώδης ὅπου διελαλεῖτο τῆς «σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων ἡφανέρωσις». Τὸν διάλογον αὐτὸν τὸν ἐπεσφράγισεν ἡ Θεοτόκος μὲ τὰς λέξεις «Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα σου». Τὴν κατακλεῖδα αὐτὴν τοῦ διαλόγου μᾶς τὴν ἀνέλυσεν ὁ Κύριός μας εἰς τὸ Εὐαγγέλιόν του μὲ τὰ λόγια·«ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς». Εὐσέβεια, ἁγνότης, προσευχή, ὑπακοὴ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, εἶναι τὰ κυριώτερα στοιχεῖα τοῦ περιεχομένου τῆς ζωῆς τῆς Παναγίας. Μὲ αὐτὰ ἠξιώθη νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεανθρώπου. Εἰς αὐτὰ θὰ προσθέσω καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν της καὶ τὴν Μητρικὴν στοργὴν ποὺ τὴν κάνει νὰ μεσιτεύῃ διαρκῶς πρὸς τὸν Υἱόν της Χριστὸν δι' ἡμᾶς.

Ὕστερον ἀπὸ τοιαύτην ζωὴν ποὺ συνηφάνθη μὲ τὰς ὑψηλοτέρας ἀρετὰς καὶ μὲ τὰ ἁγιώτερα χαρίσματα ἐκοιμήθη. Ἐκοιμήθη ὡς κατ' ἐξοχὴν δίκαιος. Τὴν ὑπερφυᾶ Κοίμησίν της τὴν προητοίμασεν ὁλόκληρος ἡ ἁγία ζωή της. Ὅποιος ζήσῃ καθ ὅλην του τὴν ζωὴν συμφώνως πρὸς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς συνειδήσεώς του καὶ τὰ ἐντάλματα τοῦ Κυρίου, τῶν ὁποίων ἡ ἀπήχησις ἀδελφώνεται μὲ τὴν ἠχὼ τῆς συνειδήσεως, ἐκεῖνος, καὶ μόνον ἐκεῖνος ἀποθνήσκει ἥσυχος, ἥρεμος, ἡγιασμένος, «ἀποθνήσκει ἐν Κυρίῳ» κατὰ τὴν εὔστοχον ἔκφρασιν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου. Ἐκοιμήθη ἡ Παναγία καὶ ἀντὶ πάσης ἄλλης πομπῆς καὶ παρατάξεως κοσμικῆς συνώδευον οἱ Χοροὶ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἀγγέλων. Αἱ φωναὶ τῶν δύο χορῶν, τοῦ ἐπιγείου καὶ τοῦ οὐρανίου, συνηντῶντο καὶ συνεχωνεύοντο εἰς ἕνα ᾄσμα· ἦτο ὁ ὕμνος ὁ ἐπιτάφιος τῆς Παναγίας: «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων, συναθροισθέντες ἐνθάδε, Γεσθημανῇ τῷ χωρίῳ, κηδεύσατέ μου τὸ σῶμα καὶ σὺ Υἱὲ καὶ Θεέ μου παράλαβέ μου τὸ πνεῦμα». Ἡ ἁγνὴ ψυχή της ὡδηγεῖτο εἰς τὰ μυστηριώδη ὕψη τῆς αἰωνιότητος, καὶ μετὰ τὴν ταφήν, τὸ ἅγιόν της σῶμα μετέστη εἰς τὰ οὐράνια καθίσασα ἐκ δεξιῶν τοῦ Παντοκράτορος Υἱοῦ της.

Παναγία, ἐπίτρεψον καὶ εἰς ἡμᾶς νὰ λάβωμεν μέρος εἰς τὴν συμφωνίαν ταύτην.

Ἂν ἡ ζωή μας δὲν μᾶς ἐπιτρέπῃ νὰ συνοδεύσωμεν χορὸν Ἀγγέλων καὶ Ἀποστόλων, ὁδήγησόν μας εἰς τὸ πέλαγος ἐκεῖνο τῆς θείας εὐσπλαγχνίας, διὰ τὸ ὁποῖον ἔκραζεν ὁ Δαβὶδ μὲ πόνον ψυχῆς καὶ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς·«Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου». Δός μας τὰς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἄΰλους πτέρυγας τοῦ Προφητάνακτος «τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ περιστερᾶς καὶ πετασθήσομαι;» διὰ νὰ σὲ ἀκολουθήσωμεν εἰς τὰ καθαρὰ ὕψη τῆς ἀΰλου μακαριότητος καὶ νὰ εἴπωμεν μὲ ὅλην μας τὴν ψυχὴν «τῶν πολεμουμένων ἡ εἰρήνη, τῶν χειμαζομένων ἡ γαλήνη, ἡ μόνη προστασία τῶν πιστῶν».

Παντάνασσα Δέσποινα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, χρυσοπλοκώτατε πύργε, δωδεκάτειχε πόλις, ἡλιοστάλακτε θρόνε, καθέδρα τοῦ Βασιλέως, Παρθένε Μήτηρ Κυρίου, ὕψωσον τὰς ἁγνάς σου μητρικὰς χεῖρας καὶ παρακάλεσον τὸν Υἱόν σου νὰ μᾶς ἐνισχύῃ ὥστε νὰ ἠμποροῦμεν νὰ προσευχώμεθα καθὼς καὶ σύ, καὶ νὰ ζῶμεν μὲ εὐλάβειαν, μὲ ἀγνότητα καὶ μὲ τελείαν ὑπακοὴν εἰς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου.

Ἰάκωβος Μοναχὸς Γρηγοριάτης

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετράστιχα ἰαμβικὰ καὶ ἡρωελεγεῖα εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

(52 β) Εἰς Ἀβραὰμ τὴν Τριάδα ξενίζοντα.

Ὦ δρῦς, ἀρίστη δρῦς, δρυῶν μακαρτάτη, [1]
ὡς ὑπερήρθης καὶ κέδρων καὶ λιβάνων,
Θεὸς γὰρ ἐν σοὶ καὶ τίς ἀντέροιτό σοι;
ὅμως Ἀβραὰμ οὐχὶ δρυὸς ἡ χάρις.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ταῦτά σοι Ἀβραὰμ ἔπαθλα φιλαγάθοιο μενοινῆς. [2]
οὐρανὸς ἡ δρῦς ἐγένετο, καὶ ἡ Τριὰς ἦλυθ' ἐπ' αὐτὴν
καὶ φάγεν. Ἐν δ' ἐπικρυπτῆς τάδε οἰκονομίης,
καὶ πόρεν ἐξ ἀτόκοιο τόκον μήτρης τὸν Ἰσαάκ.

Εἰς σοδομίτας ζητοῦντας τοὺς ἀγγέλους
εἰσελθόντας πρὸς Λὼτ ἐπὶ συνουσίαν.

Ἔθνος μιαρόν, ἔθνος ἀρρενοφθόρον
νῦν καὶ κατ' αὐτῶν ἐξεμάνης ἀγγέλων
θάρρει. Πρὶν γὰρ ἢ ἀγγελοφθόρον γένῃ,
πυρὶ φθαρήσῃ καὶ κακὸν κακῶς θάνῃς.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἄνερες αὐθαδέες, τί κακὰ φρεσὶ μητιάασθε;
τοὺς δ' ἄνερας καλέοντες θηλυκὸν ποτὶ κοῖτον;
δοιά μοι ἔνδον εἶσ' ἐπ' ἀνδράσιν ἄζυγα τέκνα
(53 α) τοῖς δ' ἐποαρίζοιτε, νόθην δ' ἀποθοισθ' ἀριστύν.

1) μακάρτατος· ὑπερθ. βαθμὸς τοῦ μάκαρ = εὐτυχής, μακάριος, εὐλογημένος
2) μενοινή· = σφοδρὰ ἐπιθυμία.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Εἰς τὸν ἐμπρησμὸν Σοδόμων.

Ἔκφευγε Λώτ, ἔκφευγε γῆν Σοδόμων,
μὴ τοῖς πονηροῖς συμφλεγῇς καὶ συνθάνῃς
Σηγὼρ ὄρος πρόβαινε καὶ σώζου μόνος,
μηδὲ στραφῇς ὄπισθεν καὶ παγῇς λίθος.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ὑετὸς αἰθαλόεις πυροειδέων ἐκ νεφελάων,
αἰθερόθεν πρόθ' ἔπεσε, καὶ ἄφρονα φλέγε Γόμορην
ἐνδέτε γῆν Σοδόμων κακοεργέα, Λὼτ φύγεν οἷος,
οἷος ὃ γὰρ δίκαιος ἀνὰ πτόλιν ἔπλετ' ἀλιτρήν.

Εἰς Λὼτ μεθύσαντα καὶ μιγέντα ταῖς θυγατράσι.

Τί δ' οὐκ ἂν ἐχρήσατο ταῖς ἀλλοτρίαις
ὁ ταῖς ἑαυτοῦ συμφθαρεὶς θυγατράσιν;
ὀρθῶς λέγεις πλὴν ἀγνοεῖς τὴν αἰτίαν,
οἴνου γὰρ οὐ Λὼτ ἐστὶν ἡ παροινία.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πάππον ὁμοῦ καὶ φύντην τίς ποτ' ἔειδε τὸν αὐτόν;
θυγατέρ' ἡ δέ τ' ἄκοιτιν, ἀδελφεὸν ἠδέ τε παῖδα;
νῦν ἄγε Λώτ, ἰδέτω θυγατράσιν ἦσι μυγέντα.
οἶνε κακῶν ἀρχηγέ, μέθης πάτερ, ἔρρ' ἀπ' ἐμοῖο.

(53 6) Εἰς τὸ πειρατήριον Ἀβραάμ, ὅτε
τὸν υἱὸν θασιάζειν ἐκελεύσθη.

Δυοῖν ἀγάπαιν Ἀβραὰμ σχεθεὶς μέσον
τῆς μὲν φυσικῆς τῆς δ' ὑπὲρ πᾶσαν φύσιν,
τῆς φυσικῆς προὔθηκε τὴν ὑπὲρ φύσιν·
ὁρᾷς τὸν υἱόν, τὴν μάχαιραν, τὰ ξύλα.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἄνοτρεφε τήν δε μάχαιραν Ἀβραὰμ γέρον· οὐ γὰρ ἔοικε
παιδοφόνῳ παλάμῃ Θεὸν ἱλάσκεσθαι ἄνακτα,
ἀμνὸς ὃ δ' ἄγχι πάρεστι φυτῷ βαβὲκ ἀμφιπεδηθείς,
τόν δε λαβὼν κατάθυσον, αὐτὰρ φίλου υἱοῦ ἀπόσχου.

Εἰς τὴν νύμφευσιν Ρεβέκκας, ἣ ἐνυμφεύθη
τῷ Ἰσαὰκ ὑπὸ τοῦ δούλου Ἀβραάμ.

Δός μοι πιεῖν δέσποινα διψῶντι ξένῳ
καὶ ταῖς καμήλοις ἐκχεῶ τὴν ὑδρίαν,
χαίροις, ἐγὼ δὲ νυμφαγωγήσαιμί σε
τῷ κυρίῳ μου, ταῦτα δ' εἰς ἔδνον δέχου.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ξεῖνε, τίς οὗτος ἀνὴρ ἀμφ' ἡμέας ἰθὺ βαδίζει,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀπὸ τοὺς ἁδάμαντας Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου

ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ

Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅστις ἔχει ἀγάπην Θεοῦ· διότι ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὸν Θεόν· «διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη, καὶ ὅστις μένει ἐν τῇ ἀγάπῃ, μένει ἐν τῷ Θεῷ». Ὁ ἔχων ἀγάπην, ὑπερνικᾷ τὰ πάντα μετὰ τοῦ Θεοῦ· ὁ ἔχων ἀγάπην δὲν φοβεῖται· διότι ἡ ἀγάπη ἔξω βάλει τὸν φόβον. Ὁ ἔχων ἀγάπην δὲν ἀποστρέφεται κανένα, οὔτε μέγαν οὔτε ἔνδοξον, οὔτε ἄδοξον, οὔτε πένητα, οὔτε πλούσιον· ἀλλὰ γίνεται περικάθαρμα πάντων τῶν ἀνθρώπων· εἰς τὰ πάντα στέργει, τὰ πάντα ὑπομένει. Ὁ ἔχων ἀγάπην δὲν ἐπαίρεται κατά τινος, δὲν κομπάζει, δὲν καταλαλεῖ κανένα, ἀλλὰ καὶ ἀποστρέφεται τοὺς καταλαλητάς. Ὁ ἔχων ἀγάπην δὲν περιπατεῖ μετὰ δόλου, δὲν ὑποσκελίζει τὸν ἀδελφόν, οὐδὲ ὑποσκελίζεται. Ὁ ἔχων ἀγάπην δὲν φθονεῖ, δὲν συκοφαντεῖ, δὲν χαίρει διὰ τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων, δὲν δια-

---

ὄμμα δ᾽ οἳ γοργόν, τὰς δ᾽ ὅσεται [1]) ἄντα καμήλους;
οὗτος ἐκεῖνος ἄνασσα τεὸς πόσις, οὗτος ἐκεῖνος.
εἶμι καλυψομένη, αἰδὼς μ᾽ ἔχει εἰσορόωσαν.

(54 α) Εἰς τὴν πλάνην Ἰσαάκ, ἣν ἐπλανήθη
ἐπὶ τῇ εὐλογίᾳ τῶν υἱῶν αὐτοῦ

Ὡς δυστυχὴς ἡ θήρα τῆς κυνηγίας
Ὡς εὐτυχὴς ἡ θήρα τῆς εὐπλαστίας.
δι᾽ ἣν τὸν Ἡσαῦ Ἰακὼβ προλαμβάνων
τὴν εὐλογίαν Ἰσαὰκ προλαμβάνει.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἀβλυτέρῃσι κόρῃσι κλάπη ἐνὶ γήραος οὐδῷ
Ἰσαὰκ εὐλογίαν τέκνω πόρε λοισθογενέθλῳ [2])
πρωτότοκος δ᾽ ἀμφάμαρτε, βαρὺς δέ μιν ἵκετο θυμός,
ὡς γὰρ ταῦτα τέλεσε Θεός, περίφρων τε Ρεββέκα.

Εἰς ἣν εἶδε κλίμακα Ἰακώβ.

Τίς ἡ κλίμαξ σύ; καὶ τίς ἐστήριξέ σε;
Πόσοις δὲ βαθμοῖς; καὶ πόσου μέχρι φθάνεις;
τίνες δ᾽ ἄνεισι; καὶ τίνες κάτεισί σε;
τὸ μωσαϊκὸν ταῦτ᾽ ἐρώτα βιβλίον.

Εἰς τὸ αὐτό.

Κλίμακα αἰθερίην ποτὲ δέρκετο δῖος Ἰακώβ,
ἧς Θεὸς ἀμφὶ κόρυμβα καθίζετο καὶ νόες αὐτὴν
οἱ μὲν ἀνατροχώοντο, κατατροχόωντο δέτ᾽ ἄλλοι,
ἆρα μετεσσομένης τάδε σύμβολα οἰκονομίης.

---

1) ὄσσομαι· ἐπικ. ἀποθετ. = βλέπω, παρατηρῶ

2) λοισθογένεθλος = ὑστερότοκος, ὁ τελευταῖος γεννηθείς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σύρει τὸν πταίστην, ἀλλὰ συλλυπεῖται καὶ συμβοηθεῖ αὐτόν· δὲν παραβλέπει τὸν ἀδελφὸν ἐν ἀνάγκῃ, ἀλλὰ ὑπερασπίζει αὐτὸν καὶ συναποθνήσκει. Ὁ ἔχων ἀγάπην ποιεῖ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι μαθητὴς αὐτοῦ· διότι αὐτὸς ὁ καλὸς Δεσπότης ἡμῶν εἶπεν· «ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσει πάντες, ὅτι εἶσθαι μαθηταί μου, ἐὰν ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. «Ὁ ἔχων ἀγάπην οὐδέποτε θεωρεῖ, οὐδὲ λέγει τι ὡς ἴδιόν του, ἀλλὰ ὅσα ἔχει παρουσιάζει κοινὰ πρὸς πάντας. Ὁ ἔχων ἀγάπην οὐδένα θωρεῖ ξένον, ἀλλὰ πάντας οἰκείους. Ὁ ἔχων ἀγάπην δὲν παροξύνεται, δὲν κομπάζει, δὲν ἐξάπτεται εἰς θυμόν, δὲν χαίρει διὰ τὰς ἀδικίας, δὲν καταγίνεται ἀκαταπαύστως εἰς τὰ ψεύδη, οὐδένα νομίζει ἐχθρόν, εἰμὴ μόνον τὸν διάβολον. Ὁ ἔχων ἀγάπην τὰ πάντα ὑπομένει, πολιτεύεται ἐναρέτως, μακροθυμεῖ.

Λοιπὸν μακάριος εἶναι ὅστις ἔχει τὴν ἀγάπην καὶ ἀναχωρεῖ ἐκ τοῦ κόσμου πρὸς τὸν Κύριον μετ' αὐτῆς· διότι γινώσκει τὸν οἰκεῖον καὶ θέλει προσδεχθῇ αὐτὸν εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ· διότι θέλει συνδιαιτᾶσθαι μετὰ τοῦ Χριστοῦ ὁ ἐργάτης τῆς ἀγάπης· διότι δι' αὐτῆς ἦλθεν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Θεός, δι' αὐτῆς ἠνοίχθη ὁ παράδεισος καὶ ἀνεφάνη εἰς ἡμᾶς κλίμαξ πρὸς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἐνῷ ὑπάρχομεν ἐχθροὶ πρὸς τὸν Θεόν, δι' αὐτῆς συνεφιλιώθημεν μετ' αὐτοῦ. Λοιπὸν πρεπόντως εἴπομεν, ὅτι «ἡ ἀγάπη εἶναι ὁ Θεός, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει».

Περὶ τῶν μὴ ἐχόντων ἀγάπην.

Ἄθλιος καὶ ταλαίπωρος εἶναι ὅστις ὑπάρχει μακρὰν τῆς ἀγάπης· καὶ τίς δὲν θέλει λυπηθῇ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ὅστις ὑπάρχει μακρὰν τοῦ Θεοῦ καὶ στερεῖται τοῦ φωτός, καὶ διάγει ἐν σκοτίᾳ; Λέγω δὲ εἰς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι, ὅστις δὲν ἔχει τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ὑπάρχει ἐχθρὸς αὐτοῦ· διότι ὁ ἀψευδὴς Χριστὸς εἶπεν· «ὅστις μισεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, εἶναι ἀνθρωποκτόνος, καὶ περιπατεῖ ἐν σκοτίᾳ, καὶ ὑποδουλώνεται εὐκόλως εἰς πᾶσαν ἁμαρτίαν». Διότι ὅστις δὲν ἔχει ἀγάπην, καὶ ὀξύθυμος γίνεται καὶ ὑπὸ τοῦ μίσους κυριεύεται ἐναντίον τῶν ἄλλων. Ὅστις δὲν ἔχει ἀγάπην χαίρει διὰ τὰς ἀδικίας, τὰς ὁποίας ὑποφέρουσιν ἄλλοι· δὲν συμπάσχει μετὰ τοῦ ἁμαρτάνοντος· δὲν ἐκτείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὸν κείμενον κατὰ γῆς· δὲν συμβουλεύει τὸν πταίστην· δὲν στηρίζει τὸν κλονιζόμενον. Ὅστις δὲν ἔχει ἀγάπην, εἶναι βεβλαμμένος κατὰ νοῦν, εἶναι φίλος τοῦ διαβόλου· εἶναι ἐφευρετὴς πάσης πονηρίας· εἶναι αἴτιος φιλονεικιῶν καὶ ὕβρεων· εἶναι σύντροφος τῶν καταλαλούντων, σύμβουλος τῶν ὑβριστῶν, διορθωτὴς τῶν φθονερῶν, ἐργάτης τῆς ὑπερηφανίας, σκεῦος τῆς ἀλαζονίας, καὶ ἐντελῶς, ὅστις δὲν ἔχει ἀγάπην, εἶναι ὄργανον τοῦ ἐχθροῦ καὶ πλανᾶται εἰς πᾶσαν στενωπόν, καὶ δὲν γινώσκει, ὅτι περιπατεῖ ἐν τῷ σκότει.

Περὶ μακροθυμίας

Μακάριος ἀληθῶς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἔχει τὴν μακροθυμίαν, διότι τὸν τοιοῦτον ἡ ἁγία Γραφὴ ἐπαινεῖ λέγουσα· «ὁ μακρόθυμος ἀνὴρ ἔχει μεγάλην φρόνησιν», Καὶ τί περισσότερον τούτου θέλει; διότι ὁ μακρόθυμος εὑρίσκεται πάντοτε ἐν χαρᾷ, ἐν εὐφροσύνῃ, ἐν ἀγαλλιάσει, διότι ἐλπίζει εἰς τὸν Κύριον. Ὁ μακρόθυμος εἶναι ἐκτὸς ὀργῆς διότι τὰ πάντα ὑπομένει· ὁ μακρόθυμος δὲν ἐξάπτεται ταχέως εἰς ὀργήν, δὲν καταφεύγει εἰς ὕβριν, δὲν κινεῖται εἰς ματαίους λόγους, δὲν λυπεῖται ὅταν ἀδικῆται, δὲν ἐναντιοῦται εἰς τοὺς ἐναντιουμένους εἰς αὐτόν, πάντο-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Δημητρίου Βλαχάκη, συνήχου δημοδιδασκάλου

Ο ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

«Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν» (Α΄ Κορινθ. ιε΄ 3).

Εἶναι πράγματι πολὺ συγκινητικοὶ οἱ ὕμνοι ποὺ ψάλλονται εἰς τοὺς ἱεροὺς μας ναοὺς κατὰ τὰς ὥρας ποὺ ὁ Θεάνθρωπος εὑρίσκεται ὑψωμένος ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἡ θέα τοῦ Ἐσταυρωμένου φέρει εἰς τὰς ψυχάς μας αἰσθήματα λύπης ἀλλὰ καὶ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἀναλογιζόμενοι ὅτι «Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν» (Α΄. Πέτρ. δ΄ 21).

Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν τί ἀκριβῶς ἔπαθεν ὁ Χριστὸς καὶ τί διδασκόμεθα ἐκ τοῦ πάθους αὐτοῦ.

Ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς τοῦ πάθους του. Ὁ Χριστὸς προλέγει εἰς τοὺς μαθητάς του ὡς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ μὲ κάθε λεπτομέρειαν τὰ ὅσα ἐπρόκειτο νὰ πάθῃ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. Θέλει μ' αὐτὸ νὰ προετοιμάσῃ αὐτοὺς ὥστε νὰ μὴ σκανδαλισθοῦν καὶ ἀπελπισθοῦν ὅταν μετ' ὀλίγον θὰ τὸν ἔβλεπον ἀποθνήσκοντα ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἀλλὰ νὰ εἶναι βέβαιοι διὰ τὴν Ἀνάστασίν του. Καὶ ἀκόμη προλέγει τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ διασκορπίσῃ τὴν πικρίαν τὴν προερχομένην ἐκ τῆς θλίψεως. Καὶ τώρα ὁ Χριστὸς εὑρίσκεται μὲ τοὺς μαθητάς του στὸν κῆπο τοῦ χωρίου Γεθσημανῆ. Ἡ σκέψις τῆς συλλήψεώς του προεκάλεσε εἰς αὐτὸν λύπην. Ὁ Ἰησοῦς ὡς ἄνθρωπος λυπεῖται καὶ ταράσσεται διὰ τὸν προσεγγίζοντα αὐτὸν θάνατον. Ἀλλ' ὅμως δὲν φεύγει αὐτὸν διότι πρόκειται νὰ ἀποθάνῃ ἑκουσίως ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας προφητεύει 800 ἔτη πρὸ Χριστοῦ, ὅτι «αὐτὸς ἦτο κατατεθλιμμένος καὶ βεβασανισμένος ἀλλὰ δὲν ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐφέρθη ὡς ἀρνίον ἐπὶ σφαγὴν καὶ ὡς πρόβατον ἔμπροσθεν τοῦ κείροντος αὐτὸ ἄφωνον. Οὕτω δὲν ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ». Διὰ τοῦτο παραλαμβάνει τρεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν

τε ὑπάρχει στερεὸς εἰς πᾶν πρᾶγμα, δὲν ὑποδουλοῦται εὐκόλως, χαίρει εἰς τὰς θλίψεις, ἔχει συναναστροφὴν πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· φέρεται εὐμενῶς πρὸς τοὺς συκοφαντοῦντας αὐτόν, δὲν ἀντιλέγει εἰς τοὺς προστάζοντας αὐτόν, δὲν σκυθρωπάζει εἰς τοὺς ἐπιπλήττοντας αὐτόν, καὶ πάντοτε διὰ τῆς μακροθυμίας παρηγορεῖ ἑαυτόν.

Περὶ τοῦ μὴ ἔχοντος μακροθυμίαν.

Ὅστις δὲν εἶναι μακρόθυμος, εἶναι ἐκτὸς τῆς ὑπομονῆς. Διότι ὁ μὴ ὢν μακρόθυμος εὐκόλως μεταβάλλεται, καὶ εἶναι ἕτοιμος εἰς παροξυσμόν· ταχέως ἐξάπτεται εἰς ἔριδας· ἀνθυβρίζει ὅταν ὑβρίζηται. ὑπερασπίζεται ὅταν ἀδικῆται, λογομαχεῖ ἄνευ λόγου, αἱ πράξεις αὐτοῦ σαλεύονται ὡς τὰ φύλλα ὑπὸ ἀνέμου· δὲν ἔχουσι βάσιν οἱ λόγοι αὐτοῦ καὶ ταχέως μεταπηδᾷ ἐκ τούτου εἰς ἐκεῖνο. Ὅστις δὲν ἔχει μακροθυμίαν δὲν εἶναι καὶ σταθερός, καὶ μεταβάλλεται ταχέως. Δὲν ἔχει καμμίαν διάκρισιν ἐν τῷ βίῳ καὶ φιλιοῦται μετὰ τοῦ πονηροῦ, συγκάθηται μετὰ τοῦ φιλοκατηγόρου, συνυπερασπίζεται μετὰ τοῦ ἀδικοῦντος, δὲν κρατεῖ μυστικὸν καὶ εἶναι ἕτοιμος νὰ φανερώσῃ τὸν λόγον. Καὶ τί εἶναι ἀθλιώτερον τούτου;

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τοῦ καὶ πηγαίνει νὰ προσευχηθῇ. Ἡ ἀγωνία του τώρα γίνεται ἀκόμη μεγαλυτέρα. Προχωρεῖ χωρὶς τοὺς μαθητάς του καὶ προσεύχεται. Ὁ ἀναμάρτητος Ἰησοῦς ὑπέφερε ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Τόση μεγάλη ἦτο ἡ θλῖψις καὶ ἡ ἀγωνία του ὥστε ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ἔρρεεν ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος ἀπὸ τὸ μέτωπόν του ὅταν προσηύχετο. Οἱ μαθηταί του βεβαρυμένοι ὑπὸ τῆς λύπης ἐκοιμῶντο καὶ ἐπομένως τὸν εἶχον ἀφήσει μόνον ἐν τῇ ἀγωνίᾳ. Ἡ λύπη του γίνεται μεγαλυτέρα διότι γνωρίζει ὅτι ἐντὸς ὀλίγου καταφθάνει ὁ πονηρὸς καὶ ἐπίβουλος μαθητής του, Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, διὰ νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τὸ παράνομον συνέδριον ἀντὶ τριάκοντα ἀργυρίων! Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ὁ Ἰούδας ὁ δόλιος ἔφθασε μὲ συνοδείαν Ἰουδαϊκοῦ ὄχλου καὶ Ρωμαίων στρατιωτῶν καὶ δίδει τὸ φίλημα τῆς προδοσίας πρὸς τὸν Διδάσκαλόν του, ὅστις πραγματικὰ θλίβεται περισσότερον διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ψυχῆς τοῦ προδότου. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτῃ, διασκορπίζονται καὶ αὐτὸς συλλαμβάνεται καὶ δένεται σὰν ἐγκληματίας καὶ φέρεται πρὸς τὸν ἀρχιερέα Ἄνναν δι' ἀνάκρισιν. Ἐκεῖ ἀπολογούμενος ραπίζεται ὑπὸ τοῦ δούλου τοῦ ἀρχιερέως ἐνώπιον αὐτοῦ. Ὁ Πέτρος ἀρνεῖται τρὶς τὸν Διδάσκαλόν του καὶ οὕτω προξενεῖ μεγάλην λύπην εἰς αὐτόν. Ἔπειτα ἀπὸ τὸν Ἄνναν ἄγεται ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Καϊάφαν, Ἀρχιερέα τοῦ τότε ἐνιαυτοῦ. Ἄγεται πρὸς αὐτὸν Ἐκεῖνος, ὅστις ἐθεράπευσε τὴν κόρην τοῦ Ἰαείρου, ὅστις ἐθεράπευσε τοὺς δύο δαιμονιζομένους, ὅστις ἐθεράπευσε τὸν παραλυτικὸν καὶ ἠνέωξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, θεωρούμενος ὑπὸ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ ὡς Προφήτης μέγας, ἔχων χάριν παρὰ Θεοῦ καὶ δύναμιν καὶ νεκροὺς νὰ ἐγείρῃ, ὡς πρὸ ὀλίγου τὸν τετραήμερον καὶ ὀδωδότα ἤγειρε Λάζαρον, ἄγεται ὡς κοινὸς ἄνθρωπος, ὡς κοινὸς ἐγκληματίας. Οἱ παρουσιασθέντες ψευδομάρτυρες πίπτουν εἰς ἀσυμφωνίας καὶ ἀντιφάσεις. Τὸ συνέδριον ὅμως μὴ λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὸ δίκαιον τοῦ κατηγορουμένου, καταδικάζει αὐτὸν εἰς θάνατον. Ἔνοχος, λέγουν, θανάτου ἐστίν. Οἱ ἀποτελοῦντες τὸ συνέδριον ἀρχιερεῖς καὶ πρεσβύτεροι, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ἦσαν οἱ ἐμπαθέστεροι ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ. Αὐτοὶ ἦσαν τυφλοί, ὁδηγοὶ τυφλῶν καὶ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ βλέπουν τὴν ἁγίαν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ, οὔτε ἤθελον νὰ ἀκούωσι τὴν θείαν αὐτοῦ διδασκαλίαν, ἥτις ἦτο ἕνα οὐράνιον φῶς τὸ φωτίζον πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἐν ἀντιθέσει ὅμως πρὸς αὐτοὺς ὁ κοινὸς λαὸς τὸν ἠγάπα· ἔβλεπε μὲ πολλὴν ἔκστασιν τὰ θαύματά του καὶ ἤκουε μετὰ χαρᾶς τὴν διδασκαλίαν του. Ὁσάκις μάλιστα οἱ ἀξιωματοῦχοι οὗτοι ἐμελέτησαν νὰ τὸν θανατώσωσιν, ἐφοβοῦντο τὸν κοινὸν λαόν. Ἡ ὑποκρισία ὅμως αὐτῶν τῶν Φαρισαίων καὶ λοιπῶν ἐπλάνησε καὶ παρεκίνησε τώρα τὸν κοινὸν λαὸν ἐναντίον τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ λαὸς ἔβλεπεν αὐτοὺς νὰ προσεύχωνται ἐπιδεικτικῶς εἰς τὰς πλατείας καὶ νὰ διακηρύττουσι τὰς νηστείας αὐτῶν, ἐθεώρει αὐτοὺς ὡς ἁγίους, ἐνῶ τοὐναντίον ἦσαν τάφοι κεκονιαμένοι γέμοντες πάσης ἀκαθαρσίας καὶ δυσωδίας. Ἐν τῷ κρυπτῷ ἦσαν ὑπερήφανοι, φιλάργυροι, ἄδικοι καὶ οἱ πλέον ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι. Ἀπ' αὐτοὺς παρεσύρθησαν, ἐπλα-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Λαζάρου μοναχοῦ Διονυσιάτου

ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΗΤΟΙ

Σύγχρονοι θαυματουργίαι τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἄλλων ἁγίων. Ὀπτασίαι διάφοροι καὶ ἀξιόλογοι. Διηγήματα. Ἐναρέτων Πατέρων μνεία. Ἔτει σωτηρίῳ 1956.

Θαῦμα γενόμενον εἰς τὸ ἐν Βουλγάρῳ ἡμέτερον Μετόχιον ἐν τῇ Νήσῳ Θάσῳ

Ὅταν κατὰ τὸ ἔτος 1920 ἤμην εἰς τὸ Μετόχιον Βόζινα Χαλκιδικῆς (λέγει ὁ γράφων) ὑπὸ Οἰκονόμον τὸν Γέρο-Νήφωνα, συνοδία ὡς Μάγειρος ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐλέχθη, πολλάκις τὸν ἤκουσα, εὐκαιρίας παρεμπιπτούσης, νὰ μᾶς διηγῆται ἱστορικόν τι γεγονὸς ἄξιον σημειώσεως, ἀλλ' ἐγὼ τότε ἀρχάριος ὢν καὶ νεαρός, δὲν εἶχον τὴν πρόβλεψιν νὰ σημειώσω μὲ λεπτομέρειαν τὸ γεγονός· οὐδὲ ἐκράτησα εἰς τὴν μνήμην μου τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ διαπράξαντος τὴν ἱεροσυλίαν χωρικοῦ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν μὲ ἐμποδίζει νὰ σημειώσω τὸ θαυματούργημα, εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τοῦ Τιμίου Προδρόμου.

Διηγεῖτο λοιπὸν ὁ οἰκονόμος, Γέρο Νήφων, ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας του, ὁπότε ἦν νεώτερος καὶ ἦτο εἰς τὴν Νῆσον Θάσον, ὑποτακτικὸς τοῦ Οἰκονόμου Γέροντος Γερβασίου, παρουσιάσθη μίαν ἡμέραν χωρικός τις ὀνόματι Ἰωάννης μὲ ἕνα ζῶον (ἡμίονον) φορτωμένον δύο τουλούμια λάδι περίπου ὀγδοήντα (80) ὀκάδες νέτο, καὶ τὸ ἀφιέρωσεν εἰς τὸ Μετόχιον· ὁ Οἰκονόμος κατάπληκτος διὰ τὴν τοιαύτην δωρεάν, ἠρώτησε νὰ μάθῃ πῶς τοῦτο; καὶ διὰ ποῖον λόγον καὶ αἰτίαν ἡ τοιαύτη δωρεά; τότε ὁ χωρικὸς Ἰωάννης τοῦ διηγήθηκε τὸ γινόμενον ὡς ἀκολούθως:

Ὁ πατέρας μου, Πάτερ, ἀπέθανε πρὸ μηνὸς καὶ πλέον· εἶναι δὲ τώρα τρεῖς φορὰς ὅπου ὅταν βραδυάζει καὶ ἑτοιμάζομαι νὰ κοιμηθῶ, ἔρχεται ἡ ψυχή του ὡς μία σκιὰ εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὀροφῆς τοῦ ταβανίου καὶ μὲ φωνάζει: «Παιδί μου Γιάννη, νὰ γεμίσῃς δύο τουλούμια λάδι καὶ νὰ τὰ δώσῃς τὸν Διονυσιάτην οἰκονόμον· ἐπίσης νὰ δώσῃς κ' ἐκεῖνο τὸ μεγάλο ἐλαιόδενδρο, ὅπου εἶναι στὸ σύνορόν μας· διότι ἐγὼ εὗρῆκα εὐκαιρίαν ὅπου τὸ ἐπῆρα, καὶ τὸ ἔχομε δικό μας, ἐνῷ ἀνήκει εἰς τὸ Μετόχιον· αὐτὰ νὰ κάμῃς παιδί μου ὅπως σοῦ λέγω διὰ νὰ εὕρῃ ἄνεσιν ἡ ψυχή μου,

---

νήθησαν καὶ ἐπιέσθησαν. Αὐτοὶ συκοφαντοῦσαν τὸν ἀθῶον Ἰησοῦν ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ λαοῦ ὡς ἕνα πλάνον καὶ κακοποιὸν καὶ ἐπεθύμουν τὸν θάνατόν του. Καὶ ὁ κοινὸς λαὸς πεισθεὶς εἰς τὰς κατηγορίας ταύτας τῶν ὑποκριτῶν, ἐζήτει οὐχὶ ὅπως κατὰ τὴν εἴσοδόν του εἰς Ἱεροσόλυμα νὰ ἀνακηρύξῃ αὐτὸν βασιλέα κραυγάζοντας τὸ «ὡσαννά», ἀλλὰ τώρα ἐζήτει καὶ αὐτὸς τὸν θάνατον τοῦ ἀναμαρτήτου Ἰησοῦ! Τώρα εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πάθους ὅλοι συμφώνως Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς καὶ ὅλος ὁ κοινὸς λαός, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, νέοι καὶ γέροντες μετὰ τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν ὑπὸ τοῦ συνεδρίου, ὁ πρόεδρος τοῦ ὁποίου Καϊάφας εἶπε «συμφέρει ἕνα ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ», ὅλοι κραυγάζουν «ἔνοχος θανάτου ἐστίν».

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

διότι πολὺ βασανίζομαι δι' αὐτὴν τὴν κλοπήν. Ταῦτα τὰ παράδοξα καὶ θαυμαστὰ ἀκούσας ὁ οἰκονόμος Γέρο - Γεβράσιος, ἐξεπλάγη καὶ ἐδόξασε τὸν τίμιον Πρόδρομον, ἐξ ὅλης του τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας, καὶ παρέλαβε τὸ ἔλαιον, ἐπίσης καὶ τὸ μέγα ἐλαιόδενδρον, καὶ οὕτως ἐσυγχώρησε τὸν διαπράξαντα τὴν κλοπὴν χωρικόν, διὰ νὰ μὴ βασανίζεται πλέον ἡ ψυχή του.

Ἕτερον.

Θαυμαστὴ ἐμφάνεια τοῦ τιμίου Προδρόμου.

Ἀδελφός τις ἐκ τῶν προϊσταμένων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς, πληροφορηθεὶς ὅτι σημειῶ εἰς τὰ χρονικὰ τῆς Μονῆς, τὰ κατὰ καιροὺς γινόμεθα θαύματα τοῦ Τιμίου Προδρόμου, εἰς δόξαν καὶ τιμὴν αὐτοῦ, ἐλθὼν εἰς τὸ Κελλίον μου, ἐξεμυστηρεύσατό μοι, θαυμαστήν τινα ἐμφάνειαν τοῦ Τιμίου Προδρόμου, κατόπιν τῆς δοθείσης μοι, (κατὰ παράκλησίν του), διαβεβαιώσεως, ὅτι τὸ ὄνομά του δὲν θὰ σημειωθῇ καὶ οὐδέποτε θὰ κοινολογηθῇ· ἐφ' ᾧ ἀναθαρρήσας διηγήσατό μοι ὡς ἀκολούθως.

Ἐγώ, ἀδελφὲ Λάζαρε, ὡς θὰ ἐνθυμεῖσαι, κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Ἰουλίου π. ἔτους 1955, ἐστάλην ὑπὸ τῆς Μονῆς εἰς Θεσ)νίκην πρὸς ἀγορὰν μερικῶν ἀναγκαιούντων εἰδῶν διατροφῆς καὶ ἄλλων χρησίμων ὀψωνίων. Φθάσας εἰς Θεσ)νίκην κατὰ τὴν συνήθειαν, κατέλυσα εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον, καὶ ἐκεῖ διαμένων, οἴμοι τῷ δυστυχεῖ!! ἐνεργείᾳ σατανικῇ, περιεπλάκην εἰς μέγαν καὶ ἀπροσδόκητον πειρασμόν, ὅπου ἂν δὲν ἐπρόφθανεν ἡ χάρις καὶ ἡ προστασία τοῦ Τιμίου Προδρόμου, δὲν γνωρίζω ποῖον θὰ ἦτο τὸ κατάντημά μου, καὶ ἂν θὰ εὑρισκόμην πλέον σήμερον εἰς τὴν Μονήν!! Καὶ ταῦτα λέγων μοι ὁ ἀδελφός, εἶδον νὰ τρέχουν δάκρυα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του ἐκ τῆς ἀναμνήσεως τῆς γενομένης αὐτοῦ φοβερᾶς δοκιμασίας καὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ ἐκπληκτικῆς θαματουργίας, καὶ ἐπ' ὀλίγον ἐσιώπησεν. Ἐγὼ δὲ ἐνθαρρύνων αὐτὸν νὰ μοὶ τὸ ἱστορήσῃ καθὼς τοῦ συνέβη, καὶ ἐπαναλαμβάνων τὴν διαβεβαίωσίν μου, ὅτι ἡ τοιαύτη του διήγησις θὰ λογισθῇ εἰς τύπον πνευματικῆς ἐξομολογήσεως, καὶ κανεὶς ἐκ τῶν ἔξω δὲν θὰ μάθῃ ποτὲ τὸ ὄνομά του... οὔτε αὐτὸς ὁ Ἡγούμενος... ἐσυνέχισε λέγων:

Ὅταν ἀδελφὲ ἐνύκτωσε καὶ ἤμην μόνος εἰς τὸ δωμάτιον, μία νέα εὐειδής, ἀπὸ τὰ χωρία τῆς Χαλκιδικῆς, τὴν ὁποίαν πρὸ δεκαετίας ἐγνώρισα, μικρὰν τότε, εἰς τὸ πατρικόν της σπῆτι, (διότι ὁ Πατήρ της ἦτο γνώριμος εἰς τὴν Μονήν) ἔτυχε λέγω νὰ διαμένῃ καὶ αὐτὴ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της, εἰς τὸ αὐτὸ Ξενοδοχεῖον καὶ εἰς τὸ αὐτὸ πάτωμα ἔχουσα δωμάτιον, ἀλλὰ ὁ ἀδελφός της διά τινα ἀναγκαιοῦσαν ἔκτακτον ὑπηρεσίαν, ἐκείνην τὴν νύκτα ἀπουσίαζε, καὶ ἦτο μόνη της εἰς τὸ δωμάτιον. Πληροφορηθεῖσα λοιπὸν περὶ ἐμοῦ, καὶ εἰς ποῖον δωμάτιον διαμένω, ἔχουσα τὸ οἰκογενιακὸν θάρρος, ὡς προείπωμεν, καὶ γνωρίζουσά με προσωπικῶς, μοὶ ἐπεσκέφθη εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ μετὰ τὸν συνήθη τυπικὸν χαιρετισμόν, περιήλθομεν εἰς ὁμιλίας, ἐγὼ μὲν ἐρωτῶν αὐτὴν περὶ τοῦ Πατρός της, καὶ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς οἰκογενείας, αὐτὴ δὲ ὁμοίως ἐρωτῶσα περὶ μερικῶν ἀδελφῶν ὅπου ἐγνώριζε... καὶ οὕτω πως ἐπὶ ὥραν συνομιλοῦντες, ἐν τέλει, μὲ ἐπρότεινε νὰ πᾶμε εἰς τὸ δωμάτιόν της, νὰ μὲ φιλεύσῃ ἀπὸ τὸ φαγητὸν ὅπου, λόγῳ τῆς ἐκτάκτου ἀπουσίας τοῦ ἀδελφοῦ της, εἶχε διαθέσιμον. Ἐπίσης νὰ μοὶ δώσῃ καὶ φροῦτα τινὰ ἐκ τῆς πατρίδος των ἐκλεκτά... καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μοὶ ἔλεγε.. παρακαλοῦσά με καὶ προτρέπουσα ἵνα ἐνδώσω εἰς τὴν πα-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ράκλησίν της, διότι ἐγὼ κατ' ἀρχὰς ἀντέλεγον, καὶ ἐναντιούμην εἰς τὴν τοιαύτην παράωρον καὶ δι' ἐμὲ ἀσύμφορον, τάχα καὶ ἐπικίνδυνον συναναστροφήν της. Ἀλλά.. αὐτὴ ἐπέμεινε· μ' ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι.. καὶ τί δὲν ἔλεγε; μιὰ στιγμὴ θὰ πᾶμε καὶ πάλιν θὰ γυρίσῃς. τί φοβεῖσαι; Κανεὶς δὲν θὰ μᾶς ἰδῇ. Ὦ τῆς συμφορᾶς μου ἀδελφέ μου!! ἀντιλαμβάνεσαι εἰς ποίαν δύσκολον θέσιν εὑρέθην... ἀφ' ἑνὸς ἀνελογιζόμην τὸ παράλογον, τὸ ἄτοπον, τὸ ἄδηλον τοῦ τεκτενομένου μοι παγιδεύματος... ἀφ' ἑτέρου τὰ γλυκά της λόγια, τὰ παρθενικά της κάλλη, τὰ πεπυρωμένα βέλη τοῦ ἀντιστρατευομένου νόμου τῶν μελῶν τῆς σαρκός, ἡ νύκτα, ἡ μοναξιά... ἐζαλίσθηκα.. καὶ ἤρχισα νὰ ὑποχωρῶ, καὶ νὰ ἐνδίδω εἰς τὸ θέλημα της, νοερῶς ὅμως ἀπὸ μέσης μου ψυχῆς καὶ καρδίας, ἐπαρακαλοῦσα τὸν Τίμιον Πρόδρομον, νὰ μὲ προστατεύσῃ, νὰ μὴ γίνω παίγνιον καὶ περίγελως τῶν πονηρῶν δαιμόνων.

Νὰ μὴ πολυλογῶ, ὑπήγαμεν εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ ὡς εἰσήλθομεν. εὐθὺς ἐσφάλισε τὴν θύραν καλά, καὶ ἡτοιμάζετο πλέον σκιρτῶσα ἀπὸ χαράν, νὰ μὲ φιλεύσῃ μὲ τὰ ἐκλεκτὰ φροῦτα καὶ φαγητά της... φαντάζεσαι τώρα τὴν χαρὰν καὶ τὸν ἀλλαλαγμὸν τῶν ἀκαθάρτων δαιμόνων διὰ τὴν κατορθωθεῖσαν ταύτην νίκην των καὶ θρίαμβον... μὲ εἶχον πλέον ὡς αἰχμάλωτον. Καὶ ἐνῷ ἐπανηγύριζον, ἂς εἴπωμεν, τὴν νίκην των, ὢ τῶν ἐξαισίων σου θαυματουργιῶν, μέγιστε τοῦ Κυρίου Πρόδρομε καὶ κραταιὲ προστάτα ἡμῶν!! Παρευθὺς γίνεται μία φωταυγεστάτη ἀστραπή, καὶ ἔλαμψεν ὅλον τὸ δωμάτιον ὡς νὰ ἐφωτίζετο μὲ δέκα γλόμπους ἠλεκτρικούς!!! καὶ μέσα εἰς τὸ ἀστραπόμορφον τοῦτο φῶς, παρουσιάζεται ὁ μέγας Πρόδρομος Ἅγιος Ἰωάννης, καὶ μ' ἁρπάζει ἀπὸ τὸ γιακᾶ (στῆθος) καὶ αὐτοστιγμεὶ χωρὶς ν' ἀντιληφθῶ τὸ παραμικρόν, πῶς τοῦτο μοὶ ἔγινεν, εὑρέθηκα μέσα εἰς τὸ δωμάτιόν μου!!

Συνελθὼν ἐν ἑαυτῷ ἐκ τῆς καταπλήξεώς μου, καὶ ἐννοήσας τὴν γενομένην μοι μεγάλην χάριν καὶ προστασίαν ἀπὸ τὸν πανάγιον καὶ πανένδοξον προστάτην μας, τὸν Τίμιον λέγω Πρόδρομον, ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα, διετέλεσα προσευχόμενος καὶ εὐγνωμόνως εὐχαριστῶν αὐτῷ, διὰ τὴν γενομένην εἰς ἐμὲ μεγάλην του εὐεργεσίαν καὶ προστασίαν, οὗ ταῖς πρεσβείαις ἀδελφέ μου τύχωμεν ἐλέους παρὰ Θεοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ἀξιωθῆναι δὲ καὶ τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Ὡς ἤκουσα τὴν τοιαύτην ἐκπληκτικὴν θαυματουργίαν, τὴν ἐπέμβασιν λέγω τοῦ Τιμίου Προδρόμου, πρὸς σωτηρίαν καὶ λύτρωσιν τοῦ κινδυνεύοντος ἀδελφοῦ, ἐξεπλάγην ἅμα καὶ ηὐφράνθην. Καὶ μετ' ὀλιγόλεπτον σιγὴν εἶπον εἰς τὸν ἀδελφόν· σὺ μὲν ὡς ἄνθρωπος ὠλίσθησας, καὶ ἡ ἔκβασις θὰ ἦτο πρὸς μεγάλην ζημίαν τῆς ψυχῆς σου· ἀλλ' ὁ πανάγαθος Θεὸς σὲ ἐσκέπασε διὰ τὴν ὑπακοήν, ὅπου ἔκαμες πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς Μονῆς, καὶ διὰ τὰς εὐχὰς καὶ παρακλήσεις τῶν Πατέρων τῆς Μονῆς, παρενέβη ὁ Ἅγιος Πρόδρομος ὁ προστάτης τῆς Μονῆς, καὶ σὲ ἐλύτρωσεν ἀπὸ μέγαν ψυχικὸν ὄλισθον καὶ κίνδυνον. Αὐτὸ ὁμοιάζει μὲ τὸ διήγημα ὅπου γράφεται εἰς τὸν Εὐεργετινόν. (Βιβλίον Α΄. ὑπόθ. 39). Γέρων τις ἔχων μεγάλην ἀνάγκην, ἔστειλε τὸν ὑποτακτικόν του εἰς τὴν πόλιν· ἐφοβεῖτο λέγει ὁ ὑποτακτικός του νὰ ὑπάγῃ διὰ τὰ σκάνδαλα... ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ παρακούσῃ τοῦ Πατρός του ὑπῆγε· ὡς ὑπῆγεν ὁ ὑποτακτικὸς εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔκρουσε τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ Διακονητοῦ των (καθὼς ἡμεῖς ἔχομεν εἰς τὰ χωρία τοὺς Ἐπιτρόπους), εὐγῆκε μία κόρη παρθένος θυγάτηρ τοῦ Διακονητοῦ, ἡ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΤΟ ΟΝΟΜΑ

«Τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα».

Σὰν τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα
ὄχι δὲν εἶναι ἄλλο
στὴ γῆ καὶ στὰ οὐράνια
εἶναι τὸ πιὸ μεγάλο.

+

Στοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄνομα
τὸ σύμπαν συγκρατεῖται
κι' ἀπ' τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα
ἡ τάξις διατηρεῖται.

+

Τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄνομα
δύναμιν τόση κλείνει
φῶς καὶ ζωὴ καὶ λύτρωσι
εἰς τοὺς ἀνθρώπους δίνει.

+

Μὲ τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα
τὰ πάντα κατορθοῦνται
δαίμονες φυγαδεύονται
ἐνάντια νικοῦνται.

Τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄνομα
ὅποιος ἐπικαλεῖται
ἀκόμα καὶ τὸν θάνατον
οὐδέποτε φοβεῖται.

+

Τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄνομα
τὸ χιλιαγαπημένο
τὸ τόσο παντοδύναμο
καὶ ὑπερτιμημένο.
ὅποια ψυχὴ ὁλόθερμα
πυκνὰ τὸ ψιθυρίζει
θάρρος, εἰρήνη καὶ χαρὰ
πάντοτε πλημμυρίζει.

+

Τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄνομα
τὸ παντευλογημένο
τ' ἀσημοπλατινόχρυσο
καὶ φωτοπλαισιωμένο,
τῶν Μοναστῶν εἶν' ἡ γλυκειὰ
καὶ ἄκρα θυμηδία
τὸ κλέος, ἡ ἀναψυχή,
καὶ ἡ παρηγορία.

+

Τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄνομα
τὸ μυριομυρωμένο,
τὸ γαλακτομελίρρυτον
κι' ἀπειρολατρεμένο,
Λέγε, νὰ νοιώθῃς στὴν ψυχὴ
οὐράνια εὐτυχία,
τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄνομα
χαρίζει σωτηρία.

+

Τὸ ὄνομά σου Κύριε,
γράψτο μέσ' τὴν καρδιά μου
νὰ εἶν' αὐτὸ μελέτη μου
φροντίς, ἐντρύφημά μου

+

Τὸ ὄνομά σου Κύριε,
μὲ τὴν ἀναπνοή μου
ἕνα νὰ γίνῃ δέομαι
Ἰησοῦ Χριστὲ Σωτήρ μου . . .

+

Σὰν τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα
ὄχι δὲν εἶναι ἄλλο,
πιὸ ἔνδοξο, πιὸ λαμπερό,
αἰώνια μεγάλο.

Ν. Μ. - Χαλκὶ Κορινθίας

ὁπρία ἦτο μόνη εἰς τὴν οἰκίαν, διότι ὁ πατήρ της καὶ οἱ ἄλλοι ἀπουσίαζον· ἰδοῦσα τὸν νέον Μοναχόν, μὲ τὸ θάρρος ὅπου εἶχε, τὸν ἐβίαζε νὰ εἰσέλθῃ καὶ μετὰ βίας τὸν ἐτράβηξε μέσα· ὁ δὲ μοναχὸς (ἂς τὰ σημειώσωμεν αὐτολεξεὶ καθὼς γράφονται), ὡς ἔγνω ἑαυτὸν τοῖς λογισμοῖς συνεχόμενον, στενάξας ἐκ βάθους εἶπε πρὸς τὸν Θεόν· Κύριε, διὰ τὰς εὐχὰς τοῦ Πατρός μου, σῶσόν με ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ. Καὶ τοῦτο εἰπών, εὑρέθη παραχρῆμα εἰς τὸν ποταμόν, ὑπάγων εἰς τὸ Ὄρος, καὶ ἀπεκατεστάθη ἀβλαβὴς πρὸς τὸν Πατέρα αὐτοῦ.

Δόξασον λοιπὸν καὶ εὐχαρίστησον τὸν Τίμιον Πρόδρομον, ὅστις ἐκ τοιούτου προφανοῦς κινδύνου σὲ ἐλύτρωσε, καὶ ὑπάκουε ἕως τέλους τῆς ζωῆς σου εἰς τὰ κελεύσματα τῆς Μονῆς, ἵνα καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς ἀξιωθῇς ἀδελφέ. Ἀμήν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἱστορικαὶ ἀναδρομαὶ

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΣΤ΄ ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ ΕΥΘΑΡΣΩΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

Ὁ μελετητὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν Ἱστορίας ἵσταται μετὰ θαυμασμοῦ ἐνώπιων πλείστων τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ὀρθοδοξίας Προμάχων, ὧν τὸ ψυχικὸν κάλλος, τὸ ἀπαράμιλλον σθένος, ἡ ἔκπαγλος ἁγιωσύνη, τὸ ἀνυπέρβλητον ἀνδρικὸν φρόνημα, ἐν ταὐτῷ δὲ τὸ ὑπέροχον αὐτῶν μεγαλεῖον, ἡ μέχρι θανάτου προσήλωσις αὐτῶν εἰς τὴν μακραίωνα Ἑλληνορθόξοδον ἡμῶν Παράδοσιν, συνθέτουν τόν, ὑπὲρ τὸν ἥλιον λάμποντα, φωτοστέφανον τῆς Μητρὸς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, πλήρη αἴγλης ἀπροσμετρήτου, ἀθανάτου δόξης καὶ αἰωνίου μεγαλείου.

Εἰς τὴν σκέψιν ἡμῶν ἔρχεται ἐπικαίρως ἡ σθεναρὰ στάσις ἀοιδίμων Πατριαρχῶν καὶ Ἀρχιερέων ἔναντι τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἐπιζητούσης ἕνωσιν (γράφε ὑποταγὴν καὶ ἐνσωμάτωσιν πρὸς αὐτήν!) τῶν Ἐκκλησιῶν.

Τέσσαρες Πρωθιεράρχαι τῶν κατ' Ἀνατολὰς ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἤτοι ὁ Κωνταντινουπόλεως Ἄνθιμος ὁ ΣΤ΄ (α΄ 1847 - 1848, β΄ 1853 - 1855), ὁ Ἀλεξανδρείας Ἱερόθεος Β΄, ὁ Σίφνιος, (1847 - 1858), ὁ Ἀντιοχείας Μεθόδιος, ὁ Νάξιος, (1823 - 1850) καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Κύριλλος ὁ Β΄ (1845 - 1872) ἀπέρριψαν συνοδικῶς ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν «πρὸ τοὺς Ἀνατολικούς» τοῦ Πάπα Ρώμης Πίου Θ΄ (1848), δι' ἧς ἐζήτει προσέγγυσιν καὶ ἐπανένωσιν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, χωρὶς ὅμως ν' ἀποστῇ οὐδαμῶς τῶν ἐσφαλμένων καὶ ἀντορθοδόξων αὐτῆς γραμμῶν καὶ ἀρχῶν. Τὸ αὐτὸ ἐπανελήφθη καὶ εἰς νέαν παρομοίαν πρόσκλησιν τοῦ Πάπα Λέοντος ΙΓ΄ (1894), ὅτε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἄνθιμος Ζ΄, ὁ Τσάτσος, (1895 - 1897), ἀπήντησεν ἀρνητικῶς μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι τῶν τῆς Ἀνατολῆς Πατριαρχείων, διότι διέβλεπον σαφῶς τὰς ἀνιέρους προθέσεις καὶ τοὺς ἑώλους σκοποὺς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἰδιαιτέραν δ' ἐντύπωσιν προκαλοῦν τὰ ὅσα διημείφθησαν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Κωνσταντινουπόλεως μεταξὺ τοῦ μακαριστοῦ καὶ διαπρεποῦς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ ΣΤ΄ (α΄ 1835—1840, β΄ 1867 — 1871) καὶ τῆς ρωμαιοκαθολικῆς ἀντιπροσωπείας, ἥτις ἐκόμισεν ἐπίσημον πρόσκλησιν - ἐγκύκλιον (1868) τῇ Α. Θ. Π. πρὸς συμμετοχὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς τὴν συγκληθησομένην ἐν τῷ Βατικανῷ οἰκουμενικὴν Σύνοδον τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας (1869 - 1870). Ἡ ἐν λόγῳ ἐπιστολὴ εἶχε προηγουμένως δημοσιευθῇ εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας καὶ ἀπηυθύνετο «Πρὸς πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς τῆς κατὰ Ἀνατολὰς Ἐκκλησίας, τοὺς μὴ κοινωνοῦντας τῇ ἀποστολικῇ ἕδρᾳ».

Δοθέντος ὅτι ὁ σημερινὸς ρωμαῖος ποντίφιξ Ἰωάννης ΚΔ΄ ἔχει πέμψει νέαν πρόσκλησιν πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν ὑπὸ σύγκλησιν νέαν παπικὴν σύνοδον, δῆθεν οἰκουμενικήν, θεωροῦμεν φρόνιμον νὰ παραθέσωμεν τὰ ὅσα ἀναγράφονται εἰς τὰ «Ἐκκλησιαστικὰ» τοῦ Β. Καλλίφρονος (τ. Δ΄ (1868) σελ. 30):

Τῇ γ΄ Ὀκτωβρίου - ἀναγινώσκομεν -

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἡμέρᾳ Πέμπτῃ, ἐλθόντες εἰς τὴν Μ. Πρωτοσυγκελλίαν ἀββάδες δύο ἐκ τῆς συνοδείας τοῦ κ. Βρυόνη, Τοποτηρητοῦ τῆς Α.Μ. τοῦ Ρώμης Πάπα ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐξητήσατο ἡμέραν καὶ ὥραν ἀκροάσεως παρὰ τῷ Παναγιωτάτῳ Πατριάρχῃ ἐκ μέρους τοῦ Δὸμ - Τέστα, ὡς Τοποτηρητοῦ τοῦ ἐν Ρώμῃ ἀποδημοῦντος κ. Βρυόνη. Ἡμέρα ὡρίσθη αὐτοῖς τὸ Σάββατον (5 Ὀκτωβρίου) ὥρα δὲ ἡ μεταξὺ 3 - 5 τῆς ἡμέρας.

Περὶ τὴν δ΄ ὥραν τοῦ Σαββάτου ἦλθεν ὁ Δὸμ - Τέστας, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ τριῶν ἑτέρων ἀββάδων, ὧν ὁ Α΄ ἐλάλει ὀπωσοῦν καὶ τὰ Ἑλληνικά, οἱ δὲ πάντες ἐλάλουν τὰ Γαλλικά. Μετὰ τὴν ἐν τῇ Πρωτοσυγγελλίᾳ γενομένην δεξίωσιν καὶ περιποίησιν, ὡδηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Μ. Πρωτοσυγγέλλου πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα.

Ἐλθόντες παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι μετὰ τὸν χειρασπασμὸν αὐτοῦ ἐκαθέσθησαν, τῇ φιλόφρονι προτροπῇ τοῦ Πατριάρχου. Ἐνῷ δὲ ἡ Α.Θ.Π. ἐξηκολούθει τὰς εἰωθείας ποιούμενος φιλοφρονήσεις καὶ ἀβροφροσύνας, ἠγέρθησαν πάντες, καὶ τοῦ Δὸμ - Τέστα ἐξαγαγόντος ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ φυλλάδιόν τι χρυσόδετον μετὰ πινακίδων ἐρυθροπορφύρων καὶ ὀρέγοντος αὐτὸ ταῖς χερσὶ τοῦ Πατριάρχου, ὅ μετ᾽ αὐτὸν ἀββᾶς εἶπεν ἑλληνιστί: «Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ κ. Βρυόνη, ἐρχόμεθα νὰ προσκαλέσωμεν τὴν Ἁγιότητά σας εἰς τὴν ἐν Ρώμῃ γενησομένην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου καὶ ἐπὶ τούτοις σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ δεχθῆτε τὴν παροῦσαν προσκλητήριον ἐπιστολήν».

Ἡ Α.Θ.Π., νεύσασα διὰ τῆς χειρὸς ἵνα κατατεθῇ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ὅπερ ἐβάσταζεν ὁ Δὸμ - Τέστας χρυσόδετον φυλλάδιον, καὶ ἵνα καθεσθῶσιν, εἶπε μετὰ σπουδαίου ὕφους, ἐμφαίνοντος πατρικὴν ἀγάπην καὶ ἱλαρότητα:

«Ἐὰν ἡ ἐφημερὶς τῆς Ρώμης καὶ ἐξ αὐτῆς ἀρυσάμεναι αἱ λοιπαὶ ἐφημερίδες δὲν ἐδημοσίευον τὴν τῆς Α. Μακαριότητος προσκλητήριον ἐπιστολὴν εἰς τὴν ἐν Ρώμῃ, ὡς λέγετε, Οἰκουμενικὴν Σύνοδον καὶ ἐπομένως, ἐὰν ἠγνοοῦμεν τὸν σκοπὸν καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Α.Μ., εὐχαρίστως ἠθέλομεν ἀποδεχθῆ γράμμα παρὰ τοῦ Πατριάρχου τῆς παλαιᾶς Ρώμης πεμπόμενον, προσδοκῶντες νὰ ἀκούσωμεν νέον τι. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ διὰ τῶν ἐφημερίδων διαδοθεῖσα ἤδη προσκλητήριος ἐπιστολὴ ἐνημέρωσε τὰς ἀρχὰς τῆς Α.Μ., ἀρχὰς ὅλως ἀπαδούσας εἰς τὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, διὰ τοῦτο καὶ μετὰ λύπης ἅμα καὶ εἰλικρινείας λέγομεν πρὸς τὴν ὑμῶν Ὁσιότητα ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν οὔτε πρόσκλησιν τοιαύτην οὔτε τὸ τοιοῦτο γράμμα τῆς Α.Μ., ἐπαναλαμβάνον τὰς αὐτὰς πάντοτε ἀρχάς, ἀρχὰς ἀντιστρατευομένας εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων. Ἡ Α.Μ. ποιήσασα τὸ αὐτὸ διάβημα καὶ κατὰ τὸ 1848 ἔτος, προεκάλεσε τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν εἰς ἀπάντησιν δι᾽ ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς, καταδεικνυούσης ἁπλῶς καὶ σαφῶς τὴν ἀντίθεσιν τῶν ἀρχῶν τῆς Ρώμης πρὸς τὰς πατροπαραδότους καὶ ἀποστολικὰς καὶ οὐ μόνον οὐκ εὐαρεστησάσης, ἀλλὰ καὶ λυπησάσης τὴν Α.Μ. Ὅτι δὲ ἀληθῶς δυσηρεστήθη τότε ἡ Α.Μ., ἀπέδειξεν ἐναργῶς ἡ παρ᾽ αὐτῆς ἀνταπάντησις. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Α.Μ. δὲν φαίνεται παρεκκλίνουσα τῶν ἑαυτῆς ἀρχῶν, οὔτε ἡμεῖς, θεία χάριτι, ἐξεκλίναμεν τῶν ἡμετέρων, διὰ τοῦτο οὔτε νέας λύπας στέργομεν νὰ παρασκευάσωμεν αὐτῇ εἰς μά-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

την, οὔτε ἀναξέσαι παλαιὰς πληγὰς ἀνεχόμεθα καὶ ἀνερεθίσαι μίση ἐσβεσμένα διὰ συζητήσεων καὶ λογομαχιῶν, αἵτινες ἀπολήγουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς ῥήξεις καὶ ἀπεχθείας ἐνῷ ἑκάτεροι σήμερον, εἴπερ ποτέ, ἔχομεν ἀνάγκην εὐαγγελικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀγάπης καὶ συμπαθείας διὰ τοὺς περιστοιχοῦντας τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ πολλοὺς καὶ παντοειδεῖς κινδύνους καὶ πειρασμούς· οὔτε ἐστὶ δυνατὴ συνεννόησις καὶ συνδιάλεξις συνοδική, μὴ ὑτάρχοντος κοινοῦ ὁρυητηρίου τῶν αὐτῶν ἀρχῶν. Καὶ ἄλλως δὲ ἡμεῖς φρονοῦμεν, ὅτι ἡ ἐπιτυχεστάτη καὶ ἀπαθεστάτη λύσις τῶν τοιούτων ζητημάτων ἐστὶν ἱστορική. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ὑπῆρξεν Ἐκκλησία πρὸ δέκα αἰώνων, τὰ αὐτὰ ἔχουσα δόγματα ἔν τε τῇ Ἀνατολῇ καὶ Δύσει, ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ καὶ τῇ νέᾳ Ρώμῃ, ἀναδράμομεν ἑκάτερος εἰς ἐκείνην καὶ ἴδωμεν ὁπότεροι προσέθεντο ἢ ἀφεῖλον, ἐκκοπέσθω ἡ προσθήκη, ἐὰν ὑπάρχῃ καὶ ὅπου ὑπάρχει, προστιθέσθω τὸ ἀφαιρεθέν, ἐὰν ὑπάρχῃ καὶ ὅπου ὑπάρχει, καὶ τότε σύμπαντες ἀνεπαισθήτως εὑρεθησόμεθα εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον τῆς καθολικῆς Ὀρθοδοξίας, ὁπόθεν ἡ Ρώμη τῶν κάτω αἰώνων μακρυνομένη ἐπὶ μᾶλλον, ἀρέσκεται νὰ πλατύνῃ τὸ χάσμα διὰ νέων ἀεὶ δογμάτων καὶ θεσπισμάτων, ἐκτρεπομένων τῆς ἱερᾶς παραδόσεως».

Ὁ Α΄ ἀββᾶς Δὸμ-Τέστας: «Ὁποίας τινὰς ἐννοεῖ δισφαινούσας ἀρχὰς ἡ Ὑμετέρα Ἁγιότης;»

Ὁ Πατριάρχης: «Ἵνα παραλείπωμεν τὰ καθέκαστα, ἡμεῖς, ἐφ' ὅσον ὑπάρξει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Σωτῆρος ἐπὶ τῆς γῆς, δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐν τῇ ὅλῃ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ ὑπάρχει ἐπίσκοπός τις ἄρχων καὶ κεφαλὴ ἄλλη καὶ ἄλλος παρὰ τὸν Κύριον. Ὅτι Πατριάρχης τις ὑπάρχει ἀλάθητος καὶ ἀναμάρτητος, ὁμιλῶν ἀπὸ καθέδρας καὶ ὑπέρτερος τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἐν αἷς ἔνεστι τὸ ἀλάνθαστον, συμφωνούσαις τῇ Γραφῇ καὶ τῇ Ἀποστολικῇ παραδόσει· ἢ ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ὑπῆρξαν ἄνισοι πρὸς ὕβριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ φωτίσαντος ἐπίσης τοὺς πάντας· ἢ ὅτι οὗτος ἢ ἐκεῖνος ὁ Πατριάρχης καὶ ὁ Πάπας ἔσχον τὰ πρεσβεῖα τῆς ἕδρας οὐκ ἀπὸ συνοδικοῦ ἀνθρωπίνου, ἀλλ' ἐκ θείου, ὡς λέγετε, δικαίου καὶ τὰ τούτοις ὅμοια».

Ὁ Δ΄ ἀββᾶς: «Ἡ Ρώμη οὐδόλως προτίθεται νὰ μεταβάλῃ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς».

Ὁ Β΄ ἀββᾶς: «Ἐπειδὴ ἡ Φλωρεντινὴ Σύνοδος ἀνακρίνασα τὰ τοιαῦτα, ἥνωσε τὰς δύο Ἐκκλησίας, ὑπελείφθησαν δέ τινες ἔξω τῆς ἑνώσεως, τούτοις προσκαλεῖ ὁ ἅγιος Πατὴρ εἰς τὴν προσεχῆ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἵνα καὶ οὗτοι πληροφορηθέντες ἑνωθῶσιν».

Ὁ Πατριάρχης: «Πόσα ἐρρέθησαν καὶ ἐγράφησαν κατὰ τῆς Φλωρεντινῆς Συνόδου, μόνον ἀπαίδευτος ἄνθρωπος ἐνδέχεται νὰ ἀγνοῇ· ἡ δὲ ὑμετέρα Ὁσιότης οὐκ ἐστὲ ἐκ τοῦ κύκλου τούτου. Καὶ ἤδη ἀπὸ τῆς τελευταίας συνεδριάσεως ἐκείνου τοῦ κατηναγκασμένου Συνεδρίου ἀρξαμένων τῶν ἀντεγκλήσεων, ἀπέθανεν ἡ βεβιασμένη ἕνωσις εἰς τὰ σπάργανά της. Συνέδριον συγκροτηθὲν διὰ λόγους πολιτικούς, λόγους καθαρῶς γηΐνου συμφέροντος, καὶ ἀπολῆξαν εἰς συμπέρασμα ἐπιβληθὲν πρὸς καιρὸν ὀλίγοις καὶ τῶν ἡμετέρων διὰ λιμοκτονίας καὶ πάσης βίας καὶ ἀπειλῆς ὑπὸ τοῦ τότε παπεύοντος, τοιοῦτο Συνέδριον οὐδὲ τοῦ ἁγίου ὀνόματος τῆς Συνόδου ἐστὶν ἄξιον. **Καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καὶ Οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία καὶ ἀληθινὴ καθολικότης ἐστὶ καὶ λέγεται ἐκεῖνο τὸ ἅγιον καὶ ἀκήρατον σῶμα, ἐν ᾧ ἀνεξαρτήτως τοῦ ὑλικοῦ πληθυσμοῦ**

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

αὐτοῦ, συγκεφαλαιοῦται ἀγνὴ ἡ διδασκαλία τῶν Ἀποστόλων καὶ ἡ πίστις πάσης τοπικῆς Ἐκκλησίας μέχρι τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων, ἐν οἷς οἱ πατέρες τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως καὶ αἱ ἑπτὰ καὶ μόναι Οἰκουμενικαὶ καὶ Ἁγιώταται καὶ Πνευματοκίνητοι Σύνοδοι φθέγγονται ἓν καὶ τὸ αὐτὸ οὐράνιον φθέγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκεῖναι αἱ Σύνοδοι καὶ ἐκεῖνοι οἱ σεβάσμιοι Πατέρες, ὧν γνωστὰ τοῖς πᾶσιν εἰσὶ τὰ συγγράμματα, γινέσθωσαν ὁ ἄπταιστος καὶ ἀσφαλὴς ὁδηγὸς παντὸς Χριστιανοῦ καὶ Ἐπισκόπου τῆς Δύσεως τοῦ εἰλικρινῶς ποθοῦντος καὶ ζητοῦντος τὴν Εὐαγγελικὴν ἀλήθειαν. Ἐκεῖνοι εἰσὶ τὸ ὑπέρτατον κριτήριον τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας. **Ἐκεῖνοι εἰσὶν ἡ ἀσφαλὴς ὁδός, ἐφ' ἧς δυνάμεθα νὰ συναντηθῶμεν ἐν ἀγίῳ φιλήματι τῆς δογματικῆς ἑνώσεως· πᾶς δὲ ἐκτὸς τῆς τροχιᾶς ἐκείνης περιπορευόμενος θεωρηθήσεται παρ' ἡμῶν ἔκκεντρος καὶ ἀναρμόδιος εἰς τὸ συγκεντρῶσαι περὶ ἑαυτὸν τὰ μέλη τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας.** Εἰ δὲ τυχὸν ἔνιοι τῶν Δυτικῶν Ἐπισκόπων ἔχοντες ἀμφιβολίαν περί τινων δογμάτων αὐτῶν, θέλουσι νὰ συνέλθωσι, συνερχέσθωσαν καὶ ἀναθεωρείτωσαν αὐτὰ καθ' ἡμέραν, εἰ βούλονται· **ἡμεῖς οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχομεν περὶ τῶν πατροπαραδότων καὶ ἀναλλοιώτων δογμάτων τῆς εὐσεβείας.** Καὶ ἄλλως δέ, ὦ σεβάσμιοι ἀββάδες, περὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὄντος τοῦ λόγου, δὲν διαφεύγει βεβαίως τὴν μνήμην ὑμῶν, ὅτι αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἄλλως πως συνεκροτοῦντο ἢ ὅπως ἤδη διεκήρυξεν ἡ Α.Μ. Ἐὰν ὁ τῆς Ρώμης Μακ. Πάπας ἠσπάζετο τὴν ἀποστολικὴν ἰσοτιμίαν καὶ ἰσαδελφίαν, ἔπρεπεν, ὡς ἐν ἴσοις ἴσος τὴν ἀξίαν καὶ πρῶτος τῇ τῆς ἕδρας τάξει κατὰ κανονικὸν δίκαιον, νὰ ἀπευθύνῃ γράμμα ἰδιαίτερον πρὸς ἕκαστον τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν Συνόδων τῆς Ἀνατολῆς, οὐχ ἵνα ἐπιβάλῃ ἐγκυκλίως καὶ δημοσιογραφικῶς, ὡς πάντων ἄρχων καὶ δεσπότης, ἀλλ' ἵνα ἐρωτήσῃ ἀδελφοὺς ἀδελφός, ἰσότιμος καὶ ἰσοβάθμιος, εἰ συνεγκρίνουσι, ποῦ καὶ πῶς καὶ ὁποίας Ἱερᾶς Συνόδου τὴν συγκρότησιν. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἢ ἀναδραμεῖσθε καὶ ὑμεῖς εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους, ἵνα ἱστορικῶς κατορθωθῇ ἡ παρὰ πάντων ποθουμένη ἀληθὴς καὶ χριστοσύλλεκτος ἕνωσις ἢ πάλιν ἀρκεσθησόμεθα εἰς τὰς ἡμῶν διηνεκεῖς προσευχὰς καὶ δεήσεις ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, τῆς εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως· ἐν δὲ τοιαύτῃ περιπτώσει μετὰ λύπης διαβεβαιοῦμεν ὑμῖν ὅτι περιττὴν καὶ ἄκαρπον νομίζομεν τήν τε πρόσκλησιν καὶ ὅπερ συνεπιφέρετε ἐπιστολιμαῖον τοῦτο φυλλάδιον».

Ὁ Α' ἀββᾶς: «Δύναται ἄρα γε μόνη ἡ προσευχὴ νὰ κατορθώσῃ τὴν ἕνωσιν; Ἀσθενοῦντός τινος ἀνθρώπου, εἰ καὶ ἀπεκδεχόμεθα τὴν θεραπείαν αὐτοῦ παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀπευθύνομεν ἐκτενεῖς εὐχὰς καὶ δεήσεις, ὅμως οὐ λείπομεν νὰ προμηθεύσωμεν αὐτῷ καὶ ἰατρὸν καὶ ἰατρικά».

Ὁ Πατριάρχης: «Περὶ θρησκευτικῶν καὶ πνευματικῶν νοσημάτων τοῦ λόγου ὄντος, μόνος ὁ παντογνώστης καὶ τῆς ἑαυτοῦ Ἐκκλησίας θεμελιωτὴς καὶ τελειωτὴς Χριστὸς ὁ Κύριος γινώσκει ἀκριβῶς τίς ὁ νοσῶν καὶ κατὰ πόσον νοσεῖ καὶ ὁποῖον τὸ εἶδος τῆς νόσου καὶ ὁποῖον τὸ κατάλληλον φάρμακον. Διὰ τοῦτο πάλιν ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἀνάγκη πᾶσα προ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΡΥΜΜΕΝΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ
(ἐν τῇ Θερμῇ Μυτιλήνης)

«Ὦ! περιστερά μου, ἥτις εἶσαι ἐν ταῖς σχισμαῖς τοῦ βράχου, ἐν τοῖς ἀποκρύφοις τῶν κρημνῶν, δεῖξόν μοι τὴν ὄψιν σου, κάμε με νὰ ἀκούσω τὴν φωνήν σου, Νύμφη τοῦ Λιβάνου» (Ἆσμα Ἀσμάτων).

Σ' αὐτὸν τὸν νέον Γολγοθᾶν
ἐπὶ αἰῶνες πέντε
σὲ σκέπουν ἀγρολούλουδα
χλόη καὶ ἀνεμῶνες.
Ποιὰ χέρια τάχα σ' ἔκρυψαν
μὲ φόβον καὶ ὀδύνην
Νικόλαος καὶ Ραφαὴλ
μὲ τὴν μικρὰν Εἰρήνην;
Μάρτυρες, ἀνευρέθησαν
τὰ ἅγια Λείψανά τους
αὐτοὶ μᾶς ἀπεκάλυψαν
τὰ ἄγνωστα δεινά τους.

+

Ἀνάμεσα εἰς τοὺς πιστοὺς
ὀπτάνονται, κινοῦνται
καθ' ὕπνους τὰ μαρτύρια
τοῖς πᾶσιν ἀφηγοῦνται.

Ἡμέρα ποὺ μαρτύρησαν
ἦτο ἡ Λαμπροτρίτη
ἀπ' τοὺς τυράννους ἔκρυψαν
τὴν Παναγιὰ σὲ κρύπτη.
Καὶ τώρα Παναγία μου
Χριστιανῶν Μητέρα
ὅλοι ἀγωνιζόμεθα
τὴν νύκτα καὶ ἡμέρα.

+

Νὰ εὕρωμεν μετὰ χαρᾶς
τὴν θερμουργὸν εἰκόνα
νὰ καταπαύσῃς τῶν πιστῶν
τὸν συνεχῆ ἀγῶνα.
Δὲν ἔπαυσαν αἱ προσευχαὶ
καὶ θεῖαι λειτουργίαι
καὶ ἐν ὑπαίθρῳ - μὲ βροχὴ
καὶ ῥῖγος - ἀγυπνίαι!

+

Ζητοῦμε νὰ τὴν εὕρωμε
ὦ! κεχαριτωμένη!
τὴν πάνσεπτον εἰκόνα σου·
ποῦ εἶναι κεκρυμμένη;
Τότε ὁλοκληρώνεται
ὅλη ἡ ἱστορία
καὶ τῶν ἀπίστων λύεται
ἡ κάθε ἀπορία.
Φωτοειδής, αἰθέριος
ἐν μέσῳ τῶν Μαρτύρων
προβάλλεις ἐξαστράπτουσα
μὲ στέφανον λαμπτήρων.
Ὦ! καὶ σὲ εἶδε λειτουργὸς
εἰς μίαν ἀγρυπνίαν
ἐχάρη μέν: ἀλλ ἔπαθε
μεγάλην ἀτονίαν!

σευχῆς καὶ προσευχῆς θερμῆς καὶ ἀδιαλείπτου πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν, τὴν Αὐτοαγάπην, ἵνα τοῖς πᾶσιν ἐμπνεύσῃ τὰ θεοφιλῆ καὶ σωτήρια».

Ταῦτα εἰποῦσα ἡ Α.Θ.Π. ἐνετείλατο τῷ παρακαθημένῳ καὶ ἑρμηνεύοντι τοὺς λόγους αὐτοῦ Γαλλιστὶ Μ. Πρωτοσυγκέλλῳ, ἵνα, λαβὼν ἀπὸ τοῦ ἀνακλίντρου τὸ φυλλάδιον, ἐπιστρέψῃ αὐτὸ εἰς τὸν δόντα τοποτηρητὴν τοῦ κ. Βρυόνη· καὶ οὕτως ἀναστάντες καὶ ἀποδόντες τὸν προσήκοντα σεβασμὸν καὶ φιλοφρόνως ἀντιχαιρετηθέντες ὑπὸ τῆς Α.Θ.Π. ἐξῆλθον, καὶ συνοδευθέντες ἕως τῆς κλίμακος ὑπὸ τοῦ Μ. Πρωτοσυγκέλλου, ἀπῆλθον.

Γ. Α. Βυζάντιος

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΧΙΛΙΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Τὴν μεταφέρομεν αὐτούσιον ἀπὸ τὴν «Μακεδονίαν» Θεσσαλονίκης, τῆς Κυριακῆς 15 Ἰουλίου 1962.

«Ἡ Κυβέρνησις, ἀπεφάσισε διὰ λόγους θρησκευτικοὺς ἀλλὰ καὶ ἐθνικούς, νὰ προσδοθῇ ἰδιαιτέρα λαμπρότης εἰς τὸν κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 1963 ἑορτασμὸν τῆς χιλιοστῆς ἐπετείου ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ μοναχικοῦ βίου εἰς τὸ ἁγιώνυμον ὄρος Ἄθωνος, καθὼς καὶ τῆς χιλιετηρίδος ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως εἰς τοῦτο τῆς μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὑπεγράφη ἀπόφασις τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ διὰ τῆς ὁποίας συνιστᾶται ἐν Ἀθήναις κεντρικὴ ἐπιτροπὴ ὀργανώσεως τοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἡ ἐποπτεία τῆς ὁποίας ἀνατίθεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐξωτερικῶν. Συγκεκριμένως ἡ ἐπιτροπή, τῆς ὁποίας θὰ προεδρεύῃ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Χρυσόστομος, θὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὴν προπαρασκευήν, τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἑορτασμοῦ. Ἔργον ἐπίσης τῆς ἐπιτροπῆς θὰ εἶναι ἡ ἐν γένει μέριμνα διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν πληρεστέραν ἐμφάνισιν τῆς ἐκδηλώσεως ταύτης διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως παγχριστιανικῆς καὶ παγκοσμίου συμμετοχῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ καταρτίσῃ τὸ σχέδιον τοῦ ἑορτασμοῦ τὸ ὁποῖον θὰ ἐγκρίνῃ ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν.

Νάρδος καὶ σμύρνη θεϊκὴ ἡ ὄψη σου σταλάζει,
ὡς ἥλιος φεγγοβολεῖ, τὸ σύμπαν καταυγάζει.
Εἶσαι τὸ ἄνθος τοῦ Σαρὼν καὶ κρίνον τῶν κοιλάδων (Ἆσμα Σολομών)
σκέπη, ἐλπὶς Χριστιανῶν, μικρῶν τε καὶ μεγάλων.

Τὸν Ποιμενάρχην φύλαττε
τὸν θεῖον Λειτουργόν σου
εὐλόγει καὶ ἁγίαζε
Κλῆρον καὶ τὸν λαόν σου.
Δέομαι Μῆτερ τοῦ Θεοῦ
μὲ πόθον καὶ ὀδύνη
νὰ βροῦμε τὴν εἰκόνα σου:
(Πάνδημον - Πανελλήνιον)
Προσκύνημα, ΝΑ ΓΙΝΗ! Γένοιτο.

(Ἀφιεροῦται εἰς τιμὴν τῆς ἀναζητουμένης σεπτῆς εἰκόνος τῆς Παναγίας).

Ὅτι εἰς τὴν Παλαιὰν Βυζαντινὴν Μονὴν τῶν Καρυῶν τῆς Θερμῆς, κατ' ἀποκάλυψιν τῶν νεοφανῶν ἁγίων, τοῦ ὁσιομάρτυρος Ραφαήλ, ὁσίου Νικολάου καὶ παρθενομάρτυρος Εἰρήνης καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων, κρύπτεται ὑπὸ τὸ ἔδαφος τῶν ἐρειπίων, ἡ σεπτὴ εἰκὼν τῆς Θεομήτορος ἐπάργυρος· τὴν ὁποίαν μετὰ πολλῆς προσπαθείας καὶ ἐκτεταμένων δεήσεων τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. κ. Ἰακώβου μετὰ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, ἅμα καὶ ὑπερκοπιαστικῶν ἀνασκαφῶν, ζητεῖται ἡ εὕρεσίς της. Καὶ τῆς ὁποίας χάριτι Θεοῦ καὶ τῆς Θεοτόκου, ἐγγίζει ἡ χαρμόσυνος καὶ λαμπροφόρος ἡμέρα, τῆς εὑρέσεως τῆς χαριτοβρύτου εἰκόνος τῆς Θεομήτορος. Ἀμήν.

Ταῦτα εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν νεοφανῶν ἁγίων Μαρτύρων Θερμῆς.

Ἱερεὺς - Οἰκονόμος
Βασίλειος Μπάμιας
Μόρια - Μυτιλήνης

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Τακτικὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ὁρίζονται οἱ μητροπολῖται Θεσσαλονίκης Παντελεήμων, Ρόδου Σπυρίδων, Καρπάθου καὶ Κάσου Ἀπόστολος, Μυτιλήνης Ἰάκωβος, Κρήτης Εὐγένιος, Δημητριάδος Δαμασκηνός, καὶ Φθιώτιδος Δαμασκηνός, οἱ ἐπίσκοποι Ἀχαΐας Παντελεήμων καὶ Μηλιτουπόλεως Ναθαναήλ, οἱ καθηγούμενοι τῆς μονῆς Διονυσίου Γαβριὴλ καὶ τῆς μονῆς Γρηγορίου Βησσαρίων, ὁ ἐκπρόσωπος τῆς μονῆς Κασταμονίτου Γέρων Δαβίδ, ὁ γενικὸς διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν πρεσβευτὴς κ. Α. Ξανθόπουλος - Παλαμᾶς, ὁ πρεσβευτὴς κ. Ἅγις Καψαμπέλης, ὁ διοικητὴς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, οἱ διευθυνταὶ Ἐκκλησιῶν κ. Μπάτζιος καὶ μορφωτικῶν σχέσεων κ. Σ. Τετενές, ὁ Α' γραμματεὺς πρεσβείας κ. Κ. Τσαμαδός, ὁ πρόεδρος καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ΕΟΤ κ.κ. Κ. Ἠλιάσκος καὶ Ν Φωκᾶς, ὁ παρὰ τῇ προεδρίᾳ κυβερνήσεως τεχνικὸς σύμβουλος κ. Μ. Ρικάκης, ὁ διευθυντὴς τοῦ ΕΟΤ κ. Π. Παπαχελᾶς, ὁ εἰδικὸς σύμβουλος τύπου κ. Α. Κονιτόπουλος, ὁ διευθυντὴς τύπου καὶ πληροφοριῶν κ. Θ. Βαΐδης, ὁ τμηματάρχης τῆς γενικῆς διευθύνσεως τύπου κ. Γ. Μεταξᾶς, ὁ γενικὸς γραμματεὺς ὑπουργείου Παιδείας κ. Χ. Σολομωνίδης, ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ καθηγητὴς κ Ι. Καρμίρης, ὁ γεν. διευθυντὴς θρησκευμάτων καθηγητὴς κ. Β. Βέλλας, ὁ ἀκαδημαϊκὸς καθηγητὴς κ. Ἀμ. Ἀλιβιζᾶτος, οἱ καθηγηταὶ κ. κ. Β. Ἰωαννίδης, Κ. Μπόνης, ἀρχιμανδρίτης Ἱερώνυμος Κοτσώνης, Ι. Τράκας καὶ Ἀν. Ὀρλάνδος, ὁ γεν. διευθυντὴς τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας κ. Ἰ. Παπαδημητρίου, ὁ διευθυντὴς τοῦ Βυζαντινοῦ μουσείου κ. Μ. Χατζηδάκης, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ νομικοῦ συμβουλίου τοῦ κράτους κ. Ν. Σταυρόπουλος, ὁ νομικὸς σύμβουλος τοῦ κράτους κ. Δ. Μπαρμπάτης, ὁ πρόεδρος τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου κ. Α. Νταῆς, ὁ διευθυντὴς γενικοῦ λογιστηρίου κ. Χ. Κυρίτσης, οἱ πρώην ὑπουργοὶ κ.κ. Μ. Μαυρογορδᾶτος, Δ. Χατζηγιάννης καὶ Χρ. Στράτος, ὁ σύμβουλος τῆς ΑΣΔΥ κ. Ἰ. Παπαβλαχόπουλος, ὁ διευθυντὴς τοῦ Ε.Ι.Ρ. κ.Κωστῆς Μπαστιᾶς, ὁ ἀκαδημαϊκὸς καθηγητὴς κ. Π. Μπρατσιώτης, ὁ καθηγητὴς κ. Στρατῆς Ἀνδρεάδης, ὁ δημοσιογράφος κ. Τρουμπούνης, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἑνώσεως συντακτῶν καὶ ὁ προϊστάμενος τοῦ παρὰ τῷ ὑπουργείῳ ἐξωτερικῶν εἰδικοῦ λογιστηρίου κ. Β. Τριβέλας.

Ἐπίσης συνεστήθη ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ τῆς ὡς ἄνω κεντρικῆς ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας μέλη ὡρίσθησαν: Ὁ μητροπολίτης Ρόδου Σπυρίδων, ὁ ἐπίσκοπος Ἀχαΐας Παντελεήμων, ὁ πρώην ὑπουργὸς κ. Μ. Μαυρογορδᾶτος, ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ ΕΟΤ, κ. Ν. Φωκᾶς μὲ ἀναπληρωτὴν τὸν διευθυντὴν τοῦ ΕΟΤ κ. Π. Παπαχελᾶν, ὁ διευθυντὴς Ἐκκλησιῶν κ Μπάτζιος, ὁ διευθυντὴς τύπου κ. Φ. Βαΐδης καὶ ὁ δημοσιογράφος κ. Τρουμπούνης. Τεχνικὸς σύμβουλος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς ὁρίζεται ὁ τεχνικὸς σύμβουλος παρὰ τῇ προεδρίᾳ τῆς κυβερνήσεως κ. Μ. Ρικάκης καὶ ἀντιπρόσωπος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς εἰς Ἅγιον Ὄρος ὁ διοικητὴς τοῦ Ἁγίου Ὄρους κ. Κ. Κωνσταντόπουλος.

Εἰς τὸν ὀργανισμὸν τουρισμοῦ ἀνατίθεται ἡ μέριμνα καὶ ἡ εὐθύνη τῆς ὀργανώσεως τῶν ἐκδηλώσεων ὡς καὶ τῆς ἐκτελέσεως διαφόρων ἔργων ἐπισκευῆς, ἐγκαταστάσεων, διαμονῆς καὶ ἐν γένει ἐξυπηρετήσεως τῶν ξένων, ἐπὶ σκοπῷ χρησιμοποιήσεως τῶν ἐγκαταστάσεων τούτων ἐν τῷ μέλλοντι πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς τουριστικῆς κινήσεως. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐγκρίνεται ἔκτακτος ἐπιχορήγησις πρὸς τὸν τουρισμὸν ἐκ 5.500.000 δραχ.».

* * *

Δημοσιεύομεν ἀνωτέρω τὰ ὀνόματα τῆς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ

ὑπὸ τοῦ πανοσιολ. Ἀρχιμ. Γερασίμου Πετρακοπούλου

Εἰς τὴν παροῦσαν μου ὁμιλίαν θὰ προσπαθήσω μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ νὰ ἀναπτύξω τὸ μέγεθος δύο μεγάλων βασικῶν ἀρετῶν καὶ χαρισμάτων, τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης. Δύο ἀρεταὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐθεμελιώθη τὸ οἰκοδόμημα τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ βάσει αὐτῶν ὁ Κύριός μας καὶ Σωτὴρ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐθυσιάσθη εἰς τὸν Γολγοθᾶν διὰ τοῦ σταυρικοῦ αὐτοῦ θανάτου. Τὸ κύριον σημεῖον ποὺ θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ εἶναι ὅτι ἡ πίστις προπορεύεται ἢ ἡ ἀγάπη; Τοῦτο δὲ μοῦ ἔδωσαν ἀφορμὴ διάφορα ἄρθρα δημοσιευθέντα εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ θρησκευτικά, σχετικῶς μὲ τὸ τελευταίως προταθὲν θέμα τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Πολλοὶ δὲ ὑποστηρίζουν ὅτι, διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ Ἕνωσις αὕτη πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ἀγάπη. Ὅταν ἔλθῃ μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡ ἀγάπη, θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ ἑνότης. Τώρα θὰ ἴδωμεν ἐπ' αὐτοῦ, ἡ ἀγάπη πρέπει νὰ προπορευθῇ ἢ ἡ πίστις; καὶ ἂν προηγηθῇ ἡ ἀγάπη εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ μία τοιαύτη ἕνωσις ἄνευ τῆς πίστεως; ἢ πρέπει νὰ ἐπέλθῃ ἡ πίστις νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ἀγάπη καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ ἕνωσις; Ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ εἶναι πρέπον νὰ ὁμιλῶμεν διὰ τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν; Τί ἐννοῶμεν ὅταν λέγωμεν ἕνωσις; Ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι ἀπεσχίσθημεν ἀπὸ τὰ δόγματα, τοὺς κανόνας καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθ. καὶ Ἀποστ. Ἐκκλησίας διὰ νὰ κοπτώμεθα καὶ νὰ ἔχωμεν ἀνάγκην μεγάλης ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ τῆς ἐκτελεστικῆς τοιαύτης διὰ τὸν ἐπίσημον ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὄρους.

Ἡ «Ἁγιορειτικὴ» διὰ τὴν ἑορτὴν αὐτὴν εἶναι πάντοτε ἐπιφυλακτική. Τὸν λόγον τῆς ἐπιφυλακτικότητος ἐξεθέσαμεν εἰς προηγούμενα τεύχη αὐτῆς. Ἀκόμη συνδιελέχθημεν προσωπικῶς μὲ ἐπίσημα ἁγιορειτικὰ πρόσωπα τόσον, ὅσον καὶ μὲ τὸν Διοικητὴν αὐτοῦ κ. κ. Κ. Κωνσταντόπουλον. Ἐλέχθη ὅτι τὸ ἅγιον Ὄρος, ὡς ἡσυχαστικὸν κέντρον διὰ ζωὴν μ ο ν ά ζ ο υ σ α ν ἔχει ἀνάγκην ἡσυχίας διὰ τοὺς κατοίκους του. Ἐὰν δὲ ἔνιοι θελήσουν νὰ ἑορτάσουν, δύναται ἡ Μεγίστη Λαύρα νὰ ἑορτάσῃ (διότι δι' αὐτὴν πρόκειται ἡ ἑορτή, ἐνῷ παρῆλθον 1000 ἔτη ἀπὸ τῆς ἀνοικοδομήσεως αὐτῆς), νὰ εἶναι δὲ ἐλεύθεραι αἱ ἄλλαι Μοναὶ νὰ συνεορτάσουν κατὰ βούλησιν.

Οὕτω, ἐν περιπτώσει ἑορτασμοῦ, νὰ καταρτισθῇ τὸ πρόγραμμα τῶν ἑορτῶν ἀπὸ ἁγιορείτας καὶ μόνον, νὰ προσκληθοῦν δὲ ὅλαι αἱ ἀρχαί, Ἐκκλησιαστικαὶ καὶ Πολιτικαὶ νὰ τιμήσουν τὴν ἑορτήν. Καὶ ἦσαν σύμφωνοι πρὸς τοῦτο οἱ Πατέρες.

Ἡ ἐκλογὴ ὅμως τῶν Προσώπων τῶν δύο Ἐπιτροπῶν, Κεντρικῆς καὶ Ἐκτελεστικῆς, μᾶς κάμνει νὰ φοβούμεθα μήπως εἰς τὰς ἑορτὰς αὐτὰς εἶναι ἀναμεμιγμένη καμμία σκοτεινὴ δύναμις (ὁ ἀναγινώσκων νοείτω) ὁπότε δικαίζομεν διὰ τὴν ἐκπόρθησιν καὶ τοῦ τελευταίου καὶ ἰσχυροτάτου πνευματικοῦ ὀχυροῦ τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸ ἅγιον Ὄρος, καὶ τὴν μεταβολὴν τῶν ἱερῶν Μονῶν εἰς δουβὰ μουσιακὰ κτίρια.

Πατέρες ἁγιορεῖται, Γρηγορεῖτε!

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τοιαύτης ἑνώσεως; Ἡμεῖς κρατῶμεν ἀπαρασάλευτα τὰ δόγματα καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν ἁγίων καὶ θεοπνεύστων καὶ θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἡμεῖς λοιπὸν ἔχωμεν ἀνάγκην ἑνώσεως; ἢ αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἀπεσκίρτησαν, διεχωρίσθησαν καὶ διεκόπησαν ἀπὸ τὸν κορμὸν τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως;

Βεβαίως δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ μεγαλύτερον χαρμόσυνον γεγονὸς ἀπὸ τὴν ἕνωσιν τῶν ἀποσχισθέντων Ἐκκλησιῶν μὲ τὴν μητέρα Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ τί συμφέρει πνευματικῶς εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἡ διὰ τῆς ἀγάπης ἕνωσις, ἢ διὰ τῆς πίστεως τοιαύτη;

Διὰ νὰ ἀναλύσωμεν τὸ λεπτότατον τοῦτο θέμα, ἂς παρακολουθήσωμεν τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ Ἀποστόλων καὶ ἀπὸ τὰς πράξεις καὶ τὰς διδαχὰς αὐτῶν νὰ ἀντλήσωμεν τὰ συμπεράσματά μας.

Ἀμέτρητα εἶναι ἐκεῖνα τὰ διδάγματα ποὺ μᾶς ἔδωσεν ὁ Κύριος καὶ Θεός μας διὰ τὴν ψυχικὴν ἡμῶν σωτηρίαν. Ὑπὲρ πάντων ὅλων ἐπισταμένως ὡμίλησε διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην, ὁ ἄνθρωπος ὅμως δύναται νὰ σωθῇ μόνον μὲ τὴν ἀγάπην ἢ μόνον μὲ τὴν πίστιν; καὶ διὰ νὰ σωθῶμεν, πρέπει πρῶτον νὰ ἀγαπήσωμεν ἢ νὰ πιστεύσωμεν; καὶ μὲ μόνην τὴν ἀγάπην ἄνευ τῆς πίστεως ἢ μὲ μόνην τὴν πίστιν ἄνευ τῆς ἀγάπης, εἶναι δυνατὸν ὁ ἄνθρωπος νὰ σωθῇ;

Τοῦτο ἐμφανέστατα μᾶς τὸ διακηρύττουν ὄχι μόνον ὁ Κύριός μας ἐν τῷ ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ, ἀλλὰ ἀκόμα οἱ Προφῆται καὶ οἱ Ἀπόστολοι.

Δὲν θὰ ἐξάρωμεν τὰ συμπεράσματά μας ἀπὸ ἐπιστημονικὰς καὶ ἀνθρωπίνας διδαχάς, ἀλλὰ ἀπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν ἁγίαν Γραφὴν καὶ τὰ στόματα τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας. Πίστις καὶ ἀγάπη. Ἀγάπη καὶ πίστις.

Δύο κρίκοι ἀλληλένδετοι, ἀσάλευτοι καὶ ἀρραγεῖς ποὺ ἐπ' αὐτῶν στηρίζεται τὸ οἰκοδόμημα τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν θειοτάτων Ἀποστόλων.

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ κορυφὴ καὶ τὸ τέρμα πασῶν τῶν ἀρετῶν. Ἡ πίστις εἶναι τὸ θεμέλιον αὐτῶν. Ὅπως ὅταν ἡ ἀγάπη ἐὰν λείψῃ ἀπὸ ὅλας τὰς ἀρετὰς δὲν δύνανται αὗται νὰ στηριχθοῦν καὶ νὰ ἐπιφέρουν τὸ σωτήριον ἀποτέλεσμα, οὕτω πως καὶ ἂν ἀπὸ τὰς ἀρετὰς λείψῃ τὸ θεμέλιον, ἡ πίστις, αὗται δὲν θεμελιοῦνται. Αἱ ἀρεταὶ εἶναι ὡσὰν μίαν οἰκίαν ποὺ δὲν δύναται αὕτη νὰ εἶναι τελεία ἐὰν δὲν θέσωμεν ἐπ' αὐτὴν τὴν στέγην, ὅταν ὅμως θέσωμεν αὐτὴν τότε ἀσφαλῶς τὸ ἔργον εἶναι τετελειωμένον. Ἡ στέγη καὶ κορυφὴ τῶν ἀρετῶν εἶναι ἡ ἀγάπη. Ὅμως ἐὰν ἔχωμεν τελείαν τὴν οἰκίαν καὶ ἐὰν ἐξ ἀρχῆς δὲν στηρίξωμεν ἐπ' αὐτῆς τὸ θεμέλιον, τότε πῶς δύναται αὕτη νὰ στερεωθῇ; Θεμέλιον λοιπὸν τῆς οἰκίας εἶναι ἡ πίστις, εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος, ἡ ἀσάλευτος καὶ ἀρραγὴς πέτρα τῆς πίστεως, καθὼς τὸ προφητεύει ὁ Ἡσαΐας. «Ἰδοὺ λέγει τίθημι ὑμῖν λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτόν, ἔντιμον καὶ ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ μὴ καταισχυνθῇ» (Κεφ. κη').

Καθὼς προφητεύει καὶ ὁ Δαβίδ. «Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγεννήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας». Ἔτσι μᾶς διδάσκει καὶ ὁ Παῦλος. «Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός».

Αὐτὰ ἐξ ἀρχῆς διεκήρυξαν οἱ Προφῆται, ὅτι θεμέλιον τοῦ οἴκου τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ πίστις, καὶ πίστις εἶναι ὁ ἀκρογωνιαῖος καὶ ἔντιμος καὶ ἐκλεκτὸς λίθος ὁ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, καθὼς ἐπίσης τὸ ἑρμηνεύει ὁ Θεοδώρητος εἰς τὸν τρίτον λόγον τοῦ «Ἄσματος τῶν Ἀσμάτων». Καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος αὐτὸ λέγει εἰς τὸν λόγον του περὶ μετανοίας, καὶ εἰς τὸ πρόσεχε σεαυτῷ. Καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος εἰς τὸ 16ον τοῦ Ματθαίου αὐτὰ λέγει, ὡς καὶ πολλοὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ πίστις εἶναι κανὼν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς, εἶναι ἡ ἀπαρχὴ τῆς σωτηρίας μας, τῶν καλῶν ἔργων, εἶναι ὁ πρῶτος κρίκος ποὺ συνδέει ὅλας τὰς ἀρετάς· καὶ ὅπως εἶναι ἀδύνατον νὰ κατασκευάσωμεν μίαν ἅλυσον ἐὰν δὲν πάρωμεν τὸν πρῶτον κρίκον, οὕτω πως δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποκτήσωμεν τὰς ἀρετὰς καὶ νὰ ὠφεληθῶμεν ἐξ αὐτῶν, ἐὰν δὲν λάβωμεν τὸν πρῶτον κρίκον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ πίστις. Καὶ ὁ θεμέλιος λίθος καθὼς ἀναφέρει ὁ θεῖος Ἰάκωβος, ἄνευ τῶν ἔργων ἡ πίστις εἶναι νεκρά. «Ἐὰν πίστιν τις λέγει ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ, μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν;» δηλ. θέτει τὴν πίστιν θεμέλιον καὶ βάσιν τῶν καλῶν ἔργων καὶ προπορεύει τὴν πίστιν εἰς τὴν ἀπόκτησιν αὐτῶν.

Ἐὰν λοιπὸν δὲν θέσωμεν πρῶτον τὴν πίστιν, τὰ ἔργα εἶναι λείψανα αὐτῆς.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς αὐτὰ μᾶς διδάσκει εἰς τὸ ἅγιον καὶ ἱερὸν αὐτοῦ Εὐαγγέλιον. Ὅλον τὸ ἔργον του ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ διδαχὴ καὶ τὰ θαύματά του, θεμέλιον ἔχουν τὴν πίστιν. Ἡ ἀρχὴ τῆς διδασκαλίας του ἡ πίστις εἶναι, μὲ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἔννοιαν αὐτῆς ἐκάλεσε καὶ τοὺς μαθητάς του.

Αὐτὸν γνωρίζει καὶ πιστεύει ὁ Ναθαναήλ. «Ὃν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ Προφῆται»· καὶ ὁμολογεῖ λέγοντας πρὸς τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν. «Ραββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ». Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ πρῶτον θεμέλιον τῆς πίστεως καὶ ἡ πρώτη ὁμολογία τῆς Ὀρθοδοξίας.

Ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κατῆλθεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν γῆν καὶ ἔγεινεν ἄνθρωπος, ἕνα σκοπὸν εἶχε, νὰ μᾶς δώσῃ ἕνα κανόνα καὶ ἕνα θεμέλιον διὰ τὴν σωτηρίαν μας, τὴν Πίστιν. Αὐτὴν διδάσκει ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ καὶ αὐτὴν ἑρμηνεύουν οἱ Εὐαγγελισταί.

Αὐτὴν ταύτην τὴν πίστιν θέτει ὡς παράδειγμα τῆς ζωῆς του, τῆς θεωρίας του, τῆς διδαχῆς του, τῶν πράξεών του καὶ τῶν θαυμάτων του.

Ὅτι ὁ τὸν λόγον μου, λέγει εἰς τὸ κατὰ Ἰωάν. (Κεφ. ε΄ 17), ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον. Καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε (Ἰωάν. ς΄ 35). Ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον (Ἰωάν. γ΄ 15).

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ποὺ ἔκανε πρὸς τὸν τυφλὸν διὰ τὴν πίστιν, ἐρώτησε. Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ; καὶ ὁ τυφλὸς αὐτὴν τὴν πίστιν ὡμολόγησεν, εἰπών. «Πιστεύω Κύριε καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ γενόμενος ὑγιὴς (Ἰωάν. θ΄ 39).

Τὴν πίστιν ἐπρόβαλε καὶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους, εἰπὼν πρὸς αὐτούς. «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με. Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ» (Ἰωάν. ιβ΄ 36).

Τὴν πίστιν προβάλει εἰς τοὺς Μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντάς τους. «Πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε».

Τὴν πίστιν προβάλλει εἰς τὴν ἐρώτησιν ποὺ τοῦ ἀπευθύνει ὁ Φίλιππος. «Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα· τοσοῦτον χρόνον Φίλιππε μεθ' ὑμῶν εἰμί, οὐ πιστεύεις, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΠΕΡΙ ΠΟΝΗΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΟΛΙΟΤΗΤΟΣ

«Ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;» (Ματθ. θ΄ 4).

Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι θρησκεία τῆς ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀληθείας. Ὁ ἱδρυτὴς τοῦ χριστιανισμοῦ διεκήρυξε τοῦτο εἰπών: «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ» (Ἰωάν. ιδ΄ 6).

Ἀλήθεια ἐν προκειμένῳ εἶναι: ἡ εὐθύτης, ἡ εἰλικρίνεια καὶ ἡ ἀκεραιότης τοῦ φρονήματος καὶ τῶν διαθέσεων, ἅτινα χαρακτηρίζουν τὸν ἐνάρετον καὶ συνειδητὸν χριστιανόν. Ὅτι ἡ εὐθύτης καὶ ἡ εἰλικρίνεια εἶναι ἐπαινετή, περὶ τούτου ἀποφαίνεται ὁ προφήτης Δαβὶδ λέγων: «Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ καὶ ἐλπιεῖ ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ».

Ἔναντι τῆς εὐθύτητος καὶ τῆς εἰλικρινείας ἵσταται ἡ πονηρία, ἡ δολιότης καὶ ἡ ὑποκρισία. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὡς καρδιογνώστης, βλέπων εἰς τὰ βάθη τῶν καρδιῶν τοὺς πονηροὺς διαλογισμοὺς τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων καὶ ἐλέγχων αὐτοὺς εἶπεν: «Ἵνα τί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;» Καὶ ἄλλοτε καυτηριάζων τὴν ὑποκρισίαν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς: «Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀδικίας... Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε ὑποκρισίας καὶ ἀνομίας». (Ματθ. κγ΄ 29).

Διὰ τῶν τοιούτων λόγων ὁ Κύριος ἐλέγχει τὴν πονηρίαν, τὴν δολιότητα καὶ τὴν ὑποκρισίαν, ὅτι ταῦτα εἶναι κακὰ μέγιστα, ὅπου ἐμφανίζονται. Περὶ τῆς ὑποκρίσεως ὁ θεῖος Χρυσόστομος λέγει: «Ὑπόκρισις ἐστίν, ἕτερον ἔχειν καὶ ἕτερον ποιεῖν». Ἡ ὑπόκρισις ἐστὶ κλοπὴ ὑπολήψεως, ἤ κακία ὑπὸ σχῆμα ἀρετῆς. Καὶ ὁ Μ. Βασίλειος λέγει περὶ τοῦ ὑποκριτοῦ: «Ἀεὶ τὸ μῖσος ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας κατέχων, ὁ ὑποκριτής, ἀγάπην δείκνυσι κατακεχημένην ἀνὰ τὴν ἐπιφάνειαν». Οὕτω ὁ ὑποκριτὴς εἶναι δόλιος, ὁ δὲ δόλιος εἶναι ἐπικίνδυνος ἄνθρωπος. Ὁ τοιοῦτος, ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ οὐδὲν ἱερὸν καὶ ὅσιον ἔχει. Οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὴν εἰλικρίνειαν· εἶναι μοχθηρός· σκέπτεται πονηρά. Εἰς τοὺς λόγους του ἐπιδεικνύει φιλίαν καὶ εἰς τὸ κρυπτὸν ὑπονομεύει τὸν φίλον. Ἡ τοιαύτη φιλία τοῦ μοχθηροῦ εἶναι ἔχθρα φοβερωτέρα, διότι ἀπὸ μὲν τὴν ἔχθραν, ὡς φανερὰν οὖσαν, δύνασαι νὰ φυλαχθῇς, ἀπὸ τὴν

ἐν ἐμοί ἐστι; Πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν» (Ἰωάν. ιδ΄ 1).

Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, λέγει πρὸς τοὺς Μαθητάς, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει (Ἰωάν. ιδ΄ 12).

Διὰ τὴν πίστιν προσεύχεται πρὸς τὸν οὐράνιον αὐτοῦ Πατέρα λέγων. «Ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἓν ὦσιν καὶ ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας». Πίστιν ἐννοεῖ τὴν πέτραν ὅταν ὁμιλῇ διὰ τὸν φρόνιμον ἄνδρα ποὺ ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν. «Ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅς τις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν» (Ματθ. ζ΄ 24).

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δολίαν δὲ καὶ μοχθηρὰν λεγομένην φιλίαν δὲν δύνασαι. Διὰ τοῦτο πολὺ σωστὰ ἐλέχθη ὅτι ὁ δόλιος φίλος οὐδὲν διαφέρει τοῦ δολοφόνου, διότι ἀμφότεροι κρυφὰ κακουργοῦσιν. Καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ τὸν δόλιον κατατάσσει ἐν τῇ αὐτῇ τάξει μὲ τὸν φονέα λέγων: «Ἄνδρες αἱμάτων καὶ δολιότητος οὐ μὴ ἡμισεύσουσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν» (ψαλμ.). Τόσον οἱ φονεῖς ὅσον καὶ οἱ δόλιοι, εἰς τὸ κακὸν τῶν ἄλλων ἀποβλέπουσι· διαφέρουσι μόνον κατὰ τοῦτο, ὅτι οἱ μὲν φονεῖς ἐπιπίπτουσιν ὡς κακοῦργοι ἢ ὡς γενναῖοι ἐχθροί, οἱ δὲ δόλιοι ἐνεργοῦσι πλαγίως, ὑπογείως καὶ ὑπούλως, ὡς δολοφόνοι. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ εἰς τὸ αὐτὸ ἀπολήγουν ἀποτέλεσμα, διὰ τοῦτο καὶ ἡ αὐτὴ ἐπαπειλεῖται ποινή. «Οὐ μὴ ἡμισεύσουσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν» δηλ. ἀποθνήσκουσι προώρως, ὅπως ἀπαλλαγοῦν οἱ ἄνθρωποι ἐξ αὐτῶν.

Δολιότης! κακὸν δυσπερίγραπτον. Κακὸν λαβυρινθῶδες. Εἶναι ἀδύνατον νὰ κατανοήσῃ ἄνθρωπος τὰς μηχανορραφίας καὶ τὰ σχέδια, ποὺ καταστρώνει ὁ δόλιος τύπος, κρυφίως καὶ ὑπούλως, μὲ σκοπὸν τὴν ὑπονόμευσιν καὶ τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἄλλου. Ὑπούλως καὶ κρυφίως ἐνεργεῖ, διότι ἐν τῇ ψυχῇ του δὲν ὑπάρχει ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ· δὲν ὑπάρχουν εὐγενῆ καὶ ὑψηλὰ αἰσθήματα καὶ φρονήματα, ἀλλὰ χαμερπῆ, ἐμπαθῆ καὶ μισαρὰ πάθη ταπεινότητος καὶ ἐκδικήσεως. Εἰς τὰς τοιαύτας περιπτώσεις τὴν λογικὴν τὴν ἀντικαθιστᾷ τὸ πάθος τῆς κακότητος, ποὺ σκοτίζει καὶ διαστρέφει τὸν νοῦν, ὥστε νὰ μὴ ἠμπορῇ ὁ ἄνθρωπος νὰ σκεφθῇ ὀρθῶς, νὰ λογικευθῇ. Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ δόλιος ἄνθρωπος, ὑποκρίνεται φιλίαν, ὄπισθεν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ὑποσκάπτει λάκκον!

Ἡ κακοβουλία καὶ ἡ κακοήθεια δὲν ἔχουν ὅρια. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος δουλεύῃ ὄχι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ διαβόλου, σιγά, σιγὰ ὁ διάβολος τὸν ὁδηγεῖ ἀπὸ τὰ μικρὰ κακὰ εἰς τὰ μεγάλα· καὶ δὲν παύει οὕτω προσπαθῶν καὶ ἐνεργῶν ὁ διάβολος, ἕως ὅτου τὸν κυριεύσει ἐξ ὁλοκλήρου. Σκάπτει λάκκον ὁ δόλιος τύπος, διὰ τὸν ἄλλον, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὅστις ἀποδοκιμάζει τοιαύτας κακοβούλους καὶ κακοήθεις ἐνεργείας, ἀντιστρέφει τοὺς ὅρους, ὡς λέγει ὁ προφήτης Δαβίδ: «Λάκκον ὤρυξε καὶ ἀνέσκαψεν αὐτὸν καὶ ἐμπεσεῖται εἰς βόθρον, ὃν εἰργάσατο». Δηλαδή, λέγει ὁ προφήτης, ὅτι ἤνοιξε λάκκον ὁ κακόβουλος ἄνθρωπος διὰ νὰ κρημνίσῃ ἄλλον μέσα, ἀλλ' ἔπεσεν ὁ ἴδιος εἰς τὸν βόθρον καὶ τὴν παγίδα, ποὺ μὲ τόσην τέχνην καὶ πονηρίαν κατεσκεύασε. Καὶ τοῦτο διότι, ὡς λέγει ὁ ἴδιος προφήτης, «ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσεται Κύριος». Δηλ. τὸν φονέα, τὸν ὁποῖον τοποθετεῖ εἰς τὴν ἰδίαν κατηγορίαν μὲ τὸν δόλιον, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς δολιότητος ἐπιδιώκει τὴν βλάβην καὶ καταστροφὴν τοῦ πλησίον, ὁ Κύριος τὸν μισεῖ καὶ τὸν ἀποστρέφεται.

Ἀναφέρεται εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν ὁσίων Πατέρων τὸ ἑξῆς γεγονός: Εἰς μίαν Μονὴν εὑρίσκετο εἷς διάκονος ἐνάρετος, τὸν ὁποῖον ἐφθονοῦσεν ἕνας Μοναχὸς καὶ ἐπεδίωξε νὰ τοῦ κάμῃ κακὸ μὲ δόλιον τρόπον. Οὕτω, ὁ διάβολος τὸν ὁδήγησε μίαν ἡμέραν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ κελλίον τοῦ διακόνου καὶ κρυφίως, χωρὶς νὰ τὸν ἰδῇ κανείς, ἔβαλε ἕνα βιβλίον, διὰ τὸ ὁποῖον ἤρχισε κατόπιν νὰ διαμαρτύρεται, ὅτι τὸ ἔχασεν. Εἰς τοῦτο ὁ ἡγούμενος εἶπε νὰ πάρῃ μαζύ του ὁ Μοναχὸς ἄλλους δύο ἀδελφοὺς καὶ νὰ ἐρευνήσουν τὰ κελλία, ὁπότε εὑρέθη τὸ βιβλίον εἰς τοῦ διακόνου τὸ κελλίον. Τὸ ὁποῖον ἐπιδεικτικὰ ὁ Μοναχὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὴν ὥραν τοῦ Ἑσπερινοῦ, ὅπου ἦταν συγκεντρωμένοι ὅλοι οἱ Πατέρες, παρουσίασε τὸ βιβλίον καὶ μεγαλοφώνως εἶπεν εἰς τὸν ἡγούμενον, γιὰ νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἀπὸ ὅλους, ποῦ εἶχεν εὑρεθῇ τὸ βιβλίον. Ὁ δὲ ἡγούμενος, ὡς ἦτο ἐπόμενον, κανόνισε τὸν διάκονον, παρὰ τὰς διαμαρτυρίας του, ὅτι εἶναι ἀθῶος, ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδες νὰ μὴ ἔμπῃ στὸ ἅγιον βῆμα καὶ σὲ κάθε σύναξι τῶν Μοναχῶν, νὰ στέκεται, μὲ τὸ βιβλίον στὰ χέρια, γονατιστὸς στὴν ἐκκλησία, στὴν ἐξώθυρα καὶ νὰ βάζῃ μετάνοιαν στοὺς ἀδελφούς, λέγοντας. Συγχωρήσατέ με, ἀδελφοί, γιατὶ εἶμαι κλέπτης. Ἀφοῦ πέρασαν αἱ τρεῖς ἑβδομάδες καὶ ὁ διάκονος τελείωσε τὸ ἐπιτίμιόν του καὶ ἔγινε δεκτὸς εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, ὁ συκοφάντης δαιμονίστηκε καὶ μὲ γοερὲς φωνὲς ὁμολογοῦσε τὴν ἁμαρτίαν του. Ἀδίκως κατηγόρησα τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ, φώναζε γιὰ νὰ ξελαφρώσῃ τὴν ἐλέγχουσαν αὐτὸν συνείδησιν. Οἱ Μοναχοὶ ἔκαμαν ὁλονύκτιον προσευχὴν γι' αὐτὸν χωρὶς ἀποτέλεσμα ὅμως. Ἐκεῖνος ὁ δυστυχὴς βασανιζόταν σκληρὰ ἀπὸ τὸ πονηρὸν πνεῦμα. Τότε ὁ ἡγούμενος εἶπε στὸν διάκονο. Προσευχήσου γι' αὐτὸν ἀδελφέ, γιατὶ μόνον σὺ ποὺ ἐσυκοφαντήθης, ἂν τὸ ζητήσῃς, θὰ τὸν ἐλεήσῃ ὁ Κύριος. Καὶ πράγματι, ὅταν προσηυχήθη ὁ συκοφαντηθείς, ἠλευθερώθη ἀπὸ τὴν τυραννίαν τοῦ δαίμονος ὁ συκοφάντης.

Τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα εἶναι ζῶσα διδασκαλία ὅτι ὁ Κύριος βδελύσσεται τὸν δόλιον, τὸν συκοφάντην, τὸν ὕπουλον καὶ ὑπονομευτήν, τὸν ποικίλοις τρόποις μηχανευόμενον διὰ νὰ διαβάλῃ καὶ βλάψῃ τὸν ἄλλον. Ἐπὶ τούτοις πληροφορούμεθα ὅτι, ὁ Κύριος δὲν καθεύδει, οὔτε μυκτηρίζεται, ἀλλ' ἀγρυπνεῖ καὶ παρακολουθεῖ ἑνὸς ἑκάστου, οὐ μόνον τὰς πράξεις, ἀλλὰ καὶ τοὺς λόγους καὶ τὰς διαθέσεις ἀκόμη, καὶ τὸ ἄδικον δὲν εὐλογεῖ.

«Ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;». Οἱ τοιοῦτοι τύποι ὅταν εὑρίσκωνται εἰς τὰς ὁμηγύρεις τῶν ἀνθρώπων, ὅπου ἡ συμβίωσις εἶναι στενή, γίνονται πολὺ ἐπικίνδυνοι, διότι κρυφίως καὶ ὑπούλως κινοῦνται καὶ ὑπονομεύουν ἐκείνους ποὺ ἐπιβουλεύονται.

Ἀπευθυνόμενος ὁ ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τὴν ὁμήγυριν τῶν χριστιανῶν τῆς Κορίνθου, παραγγέλλει: «Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, (κατὰ τὰς φρένας), ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε» (Α' Κορινθ. ιδ' 20). Δηλαδή, λέγει ὁ θεῖος ἀπόστολος, νὰ νηπιάζωμεν κατὰ τὴν κακίαν, νὰ ἀγνοοῦμεν τὸ κακὸν καὶ τὴν πονηρίαν καὶ νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν ἁπλότητα τῶν νηπίων. Διὸ καὶ ὁ Κύριος παραγγέλλει ὑμῖν: «Ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία — ἄκακοι — οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν». (Ματθ. ιη' 3). Καὶ ὁ θεῖος Παῦλος προσθέτει: «Θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν». (Ρωμ. ις' 19). Πράγματι εἰς τοῦτο ἔγκειται ἡ ἀληθὴς σοφία, νὰ εἶναι εἰς θέσιν ὁ ἄνθρωπος νὰ διακρίνῃ τὸ καλόν, τὸ ὁποῖον καὶ νὰ ἀκολουθῇ, τὸ δὲ κακὸν νὰ μισῇ καὶ ἀποστρέφεται. Ὡς καὶ ὁ Κύριος παραγγέλει λέγων: «Γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί» (Ματθ. ι' 16). Διὰ τούτων ὁ Κύριος θέλει νὰ γίνωμεν σοφοὶ καὶ φρόνιμοι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκέραιοι δὲ καὶ ἀπονήρευτοι εἰς τὸ κακὸν καὶ ν' ἀπέχωμεν πάσης πονηρίας, ποὺ ἀπεργάζεται βλάβην καὶ οἱανδήποτε ζημίαν εἰς τὸν πλησίον.

Ὥστε ἡ φρόνησις, ἡ ἁπλότης, ἡ εὐθύτης, ἡ εἰλικρίνεια καὶ ἡ ἀκεραιότης εἶναι τὰ ἀπαραίτητα συστατικὰ τοῦ ἀληθοῦς χριστιανοῦ καὶ τοῦ μορφωμένου καὶ πολιτισμένου ἀνθρώπου.

Γρηγόριος Ἀτσάλης Μοναχὸς
Ἱ. Μονὴ ἁγίας Λαύρας, Καλάβρυτα

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Πλάτωνος Στωϊκίδη - Λάρισα

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

«Φίλος πιστός, σκέπη κραταιά, καὶ ὁ εὑρών, εὗρε θησαυρόν». (Σολωμόν)

Ἦσαν κορίτσια τοῦ χωριοῦ καὶ εἶχανε φιλίαν,
ποὺ τὴν ἐπρομηθεύθησαν, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν.
Ἡ μία ὑπανδρεύθηκε κι' ἀπέκτησε παιδία,
χωρὶς νὰ μειωθῇ ποσῶς, ἡ πρὸς αὐτὰς φιλία.

Μ' ἐφθόνησεν ὁ πειρασμὸς τὴν τόσην των φιλίαν,
κι' ἀνάμεσά τους ἔστησεν, ἀσθενοδυστυχίαν.
Ἀρρώστησεν ἡ ὕπανδρος, ἀπὸ βαρειὰ ἀρρώστεια,
π' αὐτὴν ποὺ δὲν εἶχε γιατριά, τότε κεῖνα τὰ χρόνια (1911)

Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς τὄκρυβαν, ὥστε νὰ τὸ πιστεύσουν,
πὼς ὄντως εἶχε ὄχτικα, π' αὐτὸ ὅπου πεθαίνουν.
Τῆς τὄκρυβαν ἀπὸ σκοποῦ, γιὰ νὰ τῆς δίνουν θάρρος,
γιὰ νὰ τὴν εὕρ' ἀμέριμνον, ἐρχόμενος ὁ Χάρος.

Μ' αὐτὴ ἐχαμογέλαγε στὰ παρηγορητά τους,
μὰ ἔκλαιγ' ἔκλαιγ' ἔκλαιγε, ξεχωριστὰ 'πὸ δαύτους.
Ἤκουε τὰ παιδάκια της, ν' ἀνεβοκατεβαίνουν,
καὶ ἔνοιωθε μέσ' τὴν καρδιά, καρφιὰ γιὰ νὰ τῆς μπαίνουν.

Ἔχαιρε στὰ τραγούδια τους, στὰ ξεφωνήματά τους,
κι' ἀπόφευγεν ἐπιμελῶς, διὰ νὰ βγῇ μπροστά τους.
Νὰ μὴ κολλήσουν ὄχτικα καὶ πάθουνε κι' ἐκεῖνα,
ἀπεμονώθη ἀπ' αὐτὰ καὶ βαθμιδὸν κι' ἐκεῖνα.

Τ' ὄνομα μάννα, ξέχασαν, καὶ φώναζαν μανούλα,
ἐκείνην ποὺ τὰ λάτρευε, μὲ κτύπους στὴν καρδούλα.
Ἐκείνην ν' ἄχουν στὸ ἑξῆς, ἔλεγε γιὰ μανούλα,
γιατὶ γι' αὐτὸ ἀπαρνήθηκε, τὰ ἀγαθά της οὖλα.

Σὰν πληγωμένη Πέρδικα, ἐκοίτετο στὸ στρῶμα,
μὲ μόνη της παρηγοριά, μίαν παληᾶ εἰκόνα.
Σὰν πληγωμένη Πέρδικα, κοιτώταν στὸ κρεββάτι,
προσμένοντας τὸν θάνατον, γιὰ νὰ τὴν ἀπαλλάξη.

Ὄχι πῶς ἐφοβότανε, μὴ τύχει καὶ πεθάνει,
γιατ' ἦταν πάντοτ' ἕτοιμη, τὴν κοινωνιὰ νὰ λάβη.
Μὲ πατινάδες ἔλεγε, πῶς ἤθελε νὰ κάμη,
ταξείδι μὲ τὸν Ἄγγελο, ποὺ θἄρθη νὰ τὴν πάρη.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Παραληροῦσε κι᾽ ἔλεγε, στὰ παροξύσματά της,
καὶ ἔλεγε πῶς ἔβλεπε, τὸν Ἄγγελο μπροστά της.
Ἄνθη βαστὰ στὰ χέρια του, σὲ ποιὰν νὰ τὰ πηγαίνῃ;
σὲ μένα ἀποκλείεται, γιατ᾽ εἶμαι παντρεμένη.

Ξεκίνησε ! Νά ! ἔρχεται, ἀπὸ τὸν ψηλορίτη,
βαστὰ νερὸ ἀθάνατο, τὴν δίψαν μου νὰ σβήσῃ.
Ξεκίνησε ! Νά ! ἔρχεται, ἔφθασε εἰς τ᾽ Ἀρκάδι,
ἐπῆρε καὶ τὸν Τίτο μας, ζευγάρι νὰ μᾶς κάνῃ.

Ὁ βῆχας ὁ ἀπαίσιος, ὅλο καὶ μεγαλώνει,
μὰ τοῦτο τὴν εὐχαριστεῖ, γιατὶ νοιώθει πῶς σώνει.
Θέλει, ποθῆ ποιὸ γρήγορα, διὰ παντὸς νὰ φύγῃ,
ἀπὸ τὴν πρόσκαιρη ζωή, ποὺ εἶναι ὅλη φρίκη.

Κι᾽ ὅταν πλέον ἔννοιωσε πὼς ἔφθασε τὸ τέλος,
τὸν ἄνδρα της ἐκάλεσε καὶ τοῦπε ἐλευθέρως.
Κατέχω τὴν ἀγάπη σου, τὴν ἀφοσίωσίν σου,
γι᾽ αὐτὸ ὑστάτην ἐντολήν, μὲ ὅρκους θὰ σ᾽ ἀφήσω.

Ἐγὼ ὡς βλέπεις πάγω κεῖ, ὅπου ἡ κατοικία,
ποὺ ἡ αἰώνιος ζωή, ἡ ἄϋλος χορεία.
Γι᾽ αὐτὸ θερμῶς παρακαλῶ καὶ ἐπ᾽ αὐτοῦ σ᾽ ὁρκίζω,
τὴν φίλην μου γιὰ σύντροφον ἀπὸ τώρα σοῦ ἀφήνω.

Ὀρφάνια τὰ παιδάκια μας, διὰ νὰ μὴ γνωρίσουν,
αὐτὴν νὰ πάρῃς σύντροφον, διὰ νὰ εὐτυχήσουν.
Αὐτὴν ποὺ τὰ μεγάλωσε καὶ τἄβαλε σὲ δρόμο,
ὥστε τὴν πίστιν εἰς Χριστόν, διὰ νὰ ἔχουν θρόνο.

Σταμάτησε τὰ δάκρυα, μὴ κάνεις σὰν παιδάκι,
θυμήσου πὼς κι᾽ ὁ κύρης σου πολέμησε στ᾽ Ἀρκάδι.
Μὴ παροργίζῃς τὸν Θεόν, μὴ κάνῃς σὰν κοπέλλι,
ὅπου καὶ ἂν παρεκτραπῇ, διόλου δὲν τὸ μέλει.

Γιὰ σένα εἶναι πλῆγμ᾽ αὐτό, ποὺ μπαίνεις σὲ χηρεία,
ἀλλ᾽ ἴσως σοῦ ἐδόθηκε τοῦτο γιὰ τιμωρία.
Γι᾽ αὐτὸ νὰ τρέξῃς στὸν Παππᾶ, γρήγορα στὸ Ἀρκάδι,
καὶ νὰ τοῦ πῇς τὰ λάθη σου, κανόνα νὰ σοῦ βάλῃ.

Αὐτὴν ποὺ ἐθυσίασε, γιὰ μένα τὴν ζωήν της,
νὰ πάρῃς γιὰ γυναῖκα σου, καὶ μὴ τὸ λησμονήσῃς.
Αὐτὴν ποὺ ἐθυσίασε, τὰ πιὸ καλά της χρόνια,
ποθῶ νὰ κάμῃς σύντροφον, διὰ νὰ δῇς κι᾽ ἐγγόνια.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

"ΧΡΗΣΤΟΤΗΤΑ & ΠΑΙΔΕΙΑΝ & ΓΝΩΣΙΝ ΔΙΔΑΞΟΝ ΜΕ,,

Πολὺς σάλος ἐγένετο ἐσχάτως μὲ τὴν διατυμπανισθεῖσαν ἀλλὰ μὴ πραγματοποιηθεῖσαν περικοπὴν τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰ σχολεῖα μας.

Καὶ οἱ μὲν φοιτηταὶ τῆς Θεολογίας μας ἐπανῆλθον εἰς τὰ φοιτητικά των ἐδώλια, πλὴν ὅμως οὐδεμία πραγματικὴ πρόοδος ἐσημειώθη εἰς τὸ ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου εἰσαχθὲν ἀντιχριστιανικὸν ἐκπαιδευτικὸν σύστημα.

Τί χρειάζεται, λοιπόν, νὰ γίνῃ διὰ νὰ μορφώνεται ἡ νεότης εἰς τὰ σχολεῖα μας «ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου;».

Κατὰ τὴν ταπεινήν μας γνώμην, προτείνομεν τὰς κάτωθι ριζοσπαστικὰς μεταρρυθμίσεις, ἐὰν ὄντως ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἴδωμεν τὰς ἐπερχομένας γενεὰς χριστοφόρους καὶ πνεύματι περιπατούσας.

Πρῶτον: Εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἀντικατάστασις τῶν πάσης φύσεως ἀρχαίων ἀναγνωστικῶν (ἱστορικῶν, ρητορικῶν, ποιητικῶν καὶ φιλοσοφικῶν), διὰ καταλλήλου φύσεως πρὸς τὰς ἱκανότητας τῶν μαθητῶν ἑκάστης τάξεως, περικοπῶν ἔκ τε τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν Πατερικῶν Κειμένων.

Εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως τὸ ὅτι καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ σοφία τῶν σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, εἶναι μωρία συγκρινομένη πρὸς τὴν ἑπτάκις καθαρθεῖσαν θείαν Σοφίαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Δεύτερον: Εἰσαγωγὴ καὶ διδασκαλία εἰς ὅλας τὰς γυμνασιάκὰς τάξεις, καθὼς καὶ εἰς τὰς ἀνωτέρας τῆς

Αὐτὴν ποὺ τὰ παιδάκια μας, ἐγνώρισαν μητέρα,
αὐτὴν νὰ πάρῃς σύζυγον, γιὰ νὰ τὰ βγάλῃς πέρα.
Αὐτὴν ὅπου μ᾽ ἐλάτρευε, κι᾽ ἔστεκε στὸ πλευρό μου,
π᾽ ἐσκούπιζε τὸν ἵδρωτα, ἀπὸ τὸ μέτωπό μου.

Αὐτὴν ποὺ ἐξενύκταγε εἰς τὸ προσκέφαλό μου,
αὐτὴν νὰ κάμῃς σύντροφον, μοῦ τῶπ᾽ ὁ Ἄγγελός μου.
Καθ᾽ ὅλον τὸ διάστημα, ποὺ κοίτομαι στὸ στρῶμα,
εἶδες; μοῦ ἔβαζε φαγί, κι᾽ ἀνθόνερο στὸ στόμα.
Αὐτὴ τὸ σπίτι κράταγε καὶ τὸ νυκοκυριό μας,
καὶ στέκονταν σὰν ἀδελφή, κολώνα στὸ πλευρό μας.

Ὅταν θὰ ἰδῶ νὰ στέκεστε, μέσα στὴν Ἐκκλησία,
καὶ τὸν παπᾶ νὰ εὐλογῇ, ψάλλων τὸ Ἠσαΐα.
Τότε καὶ μόνον ἡ ψυχή, ἀπὸ μένα θὲ νὰ φύγῃ,
κι᾽ εἰς τὴν αἰώνιον ζωήν, παντοτεινὰ θὰ μείνῃ.
Τότε καὶ μόνον ἡ ψυχή, ἀπὸ μένα θὰ πετάξῃ,
κι᾽ εἰς τὴν αἰωνιότητα, θὰ εὐλογῇ τὸν Πλάστη.

Πλάτων Στωϊκίδης

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, τοῦ μαθήματος τῆς Ἁγιολογίας, ἤτοι τῆς ζωῆς καὶ τῶν κατορθωμάτων τόσων ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ποὺ περιλαμβάνει ὁ Συναξαριστὴς τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μας.

Οἱ μαθηταὶ θὰ μιμοῦνται ὅ,τι καλὸν θὰ ἀναγινώσκουν εἰς τοὺς ἥρωας τῆς ἁγιωτάτης Πίστεώς μας. Τοῦτο προσεπιβεβαιοῖ καὶ ὁ θεῖος Παῦλος γράφων: «μιμηταί μου γίνεσθε καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ».

Τρίτον: Εἰσαγωγὴ καὶ διδασκαλία, διὰ καταλλήλων ἐγχειριδίων τῶν πάσης φύσεως παραβάσεων τοῦ θείου Νόμου, αἵτινες συνιστοῦν ἁμαρτίαν καὶ γνῶσιν τῶν ἐπιτιμίων τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλουν οἱ ἱεροὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας μας. Μόνον ὅταν στηλιτεύεται δεόντως ἡ ἁμαρτία, εἶναι δυνατή, διὰ τῆς θ. Χάριτος, ἡ ἀποφυγή της.

Τέταρτον: Εἰσαγωγὴ καὶ διδασκαλία τῶν Μυστηρίων τῆς ἁγιωτάτης Πίστεώς μας, μετ' ἐνεργοῦ συμμετοχῆς τῶν μαθητῶν εἰς τὰ Μυστήρια τῆς Ἐξομολογήσεως καὶ θ. Κοινωνίας.

Πέμπτον: Εἰσαγωγὴ καὶ διδασκαλία πολλῶν εἰσέτι στοιχειωδῶν γνώσεων τοῦ μαθήματος τῆς Δογματικῆς, ἱκανῶν πρὸς τὴν ἀφομοιωτικὴν δύναμιν τῶν μαθητῶν ἑκάστης τάξεως, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν ἁπλουστέρων πρὸς τὰ ὑψηλότερα καὶ τελειότερα.

Ἕκτον: Διδασκαλία τῶν φυσιογνωστικῶν μαθημάτων, κατὰ τρόπον ποὺ νὰ διαφαίνεται καὶ νὰ διαλαλῆται ὁ θεῖος Δημιουργός.

«Ἐκ γὰρ μεγέθους καὶ καλλονῆς κτισμάτων ἀναλόγως ὁ γενεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται» λέγει ἡ Σολομόντειος Σοφία. Εἶπε δὲ καί τις τῶν ἁγίων Πατέρων «Ἡ κτίσις δὲν ἐκτίσθη δι' ἑαυτήν, ἀλλὰ διὰ τὴν θεωρίαν καὶ γνῶσιν τοῦ κτίστου της». Καὶ

Ἕβδομον: Εἰσαγωγὴ καὶ διδασκαλία στοιχείων τοῦ μαθήματος τῆς Ἀπολογητικῆς πρὸς κατάδειξιν τῆς ἀξίας τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν Πίστεως.

Μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἀποφοιτῶσα ἐκ τῶν σχολείων τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως νεότης μας, θὰ ἔχῃ ἐπίγνωσιν τῆς εἰς Χριστὸν Πίστεως καὶ θὰ εἶναι, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον, «ἐπιστολὴ γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων» καὶ δὲν θὰ συμβαίνῃ ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὰς ἡμέρας μας, ποὺ τὸ παιδάκι τῶν κατηχητικῶν σχολείων γνωρίζει εἰς τὰ ζητήματα τῆς πίστεως πολὺ περισσότερα καὶ τοῦ ἐπιστήμονος εἰσέτι—φυσικὰ μὴ θεολόγου—πατρός του, πρὸς καταισχύνην καὶ πλήρη χρεωκοπίαν τοῦ νῦν ἰσχύοντος ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος.

Ὁ σημερινὸς ἀπόφοιτος τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως οὐδὲν τὸ θετικὸν καὶ ὠφέλιμον δύναται νὰ προσπορίσῃ, οὔτε εἰς ἑαυτόν, οὔτε εἰς τὴν κοινωνίαν· τοὐναντίον μάλιστα ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀτιμήτων τῆς Πίστεώς μας θησαυρῶν διατελῶν, καὶ ἀσπαζόμενος τὴν ζωὴν τῆς ἁμαρτίας, καθίσταται ἀρνητικὸν στοιχεῖον εἰς τὴν ζωὴν τοῦ συνόλου.

Ἐὰν ὅμως μορφωθῇ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, θ' ἀποκτήσῃ συγκεκροτημένην κατὰ Χριστὸν προσωπικότητα, οὕτως ὥστε καὶ ἑαυτὸν καὶ ἄλλους νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ὠφελήσῃ.

Καὶ κατὰ τὴν ἁγίαν Γραφὴν «ἡ θεοσέβεια ἐστὶ σοφία καὶ τὸ ἀπέχε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

—Τὸ ἐπίκαιρον θέμα.

Συνεχίζεται ἡ ἐνέργεια διὰ τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀπὸ τοὺς πρὸς τοῦτο ἐνδιαφερομένους, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Ἐνέργεια ἁγιωτάτη καὶ πρᾶξις ἀναγκαιοτάτη. Ἀπὸ τὸ ἔτος τοῦ χωρισμοῦ καὶ τῆς ἀποστασίας τῶν Δυτικῶν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς Μητρὸς Ὀρθοδόξου Ἀποστολικῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἔπαυσεν Αὕτη νὰ εὔχεται διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀπομακρυνθέντων τέκνων της. Ἀλλ' ὁ ἐγωϊσμός, ὅστις εἶναι ὁ ἀντίπαλος τῆς Μετανοίας, ἐκυρίευσε τοὺς ἀποσπασθέντας ἀδελφοὺς τῆς Δύσεως καὶ δὲν τοὺς ἀφίνει νὰ αἰσθανθοῦν τὸ μέγεθος τοῦ κακοῦ τῆς πράξεώς των νὰ ταπεινωθοῦν καὶ ἀποφασίσουν τὴν ἕνωσιν μετὰ τῆς Μητρὸς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας, ὅστις ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός του, ἐνδιαφέρεται περισσότερον τῶν ἄλλων διὰ τὴν ἁγίαν αὐτὴν ἕνωσιν, κατὰ τὰ γραφόμενα εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικά, ἐπροχώρησε τόσον πολύ, ὥστε νὰ γίνῃ ἀντικείμενον παραξηγήσεως ἀπὸ μέρους τῶν πιστῶν. Καὶ αὐτὴ ἡ Διοικ. Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπέστειλεν Αὐτῷ νουθετικὴν ἐπιστολήν, ἵνα μὴ προχωρήσῃ εἰς τὰς ἐνεργείας Του, ἐφ' ὅσον αὗται εἶναι ἄκρως ἀντίθετοι πρὸς τοὺς Κανόνας καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ὁ μὲν Πατριάρχης, οὕτω πράττων, νομίζει ὅτι μὲ κάποιαν μικρὰν ἰδικήν μας ὑποχώρησιν, θὰ συγκινήσῃ τοὺς Δυτικούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὑποχωρήσωσι καὶ συντελεσθῇ εἰς τὰς ἡμέρας μας τὸ μέγιστον γεγονὸς τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Πλανᾶται ὅμως ὁ Παναγιώτατος. Ἡ Δύσις, ὡς πλειστάκις ἐδήλωσε, νομίζει ὅτι ἔχει τὸ δίκαιον ὁλόκληρον μὲ τὸ μέρος της καὶ δὲν ὑποχωρεῖ οὐδὲ κατὰ κεραίαν.

Τί λοιπὸν θὰ γίνῃ;

Ἀσφαλῶς ἡ θεοφιλὴς ἐνέργεια τοῦ Οἰκουμενικοῦ, θὰ ἀποβῇ ἐπὶ ματαίῳ. Τὸ δὲ χάσμα τῆς διαιρέσεως θὰ ἐξακολουθῇ νὰ μένῃ ἀγεφύρωτον εἰς τὸν αἰῶνα.

Ἂς προσέξῃ λοιπὸν ὁ Παναγιώτατος καὶ ἂς ἀλλάξῃ πορείαν ἐνεργείας, μήπως λυπήσῃ τὸ ἅγιον Πνεῦμα.

—Ὁ Μασσωνισμός

Βρίθουν, αἱ στῆλαι ὡρισμένων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, περιγραφῶν ὅτι ὁ Μασσωνισμὸς εἰς τὰς ἡμέρας μας κάμνει θραῦσιν. Προπαγανδίζει καὶ ἑλκύει πολλούς, διανοουμένους πάντοτε.

Ἡ ἐφημερὶς «Χριστιανικὴ Δημοκρα-

σθαι ἀπὸ τῶν κακῶν ἐστὶν ἐπιστήμη».

Ὁ δὲ Μ. Βασίλειος τονίζει «ἧττω σοι πικρὰ ἡ τῶν κοσμικῶν διηγημάτων ἀκρόασις· κηρία δὲ μέλιτος τὰ τῶν ἁγίων ἀνδρῶν διηγήματα».

Καὶ ὁ Προφητάναξ Δαβὶδ ἐπισφραγίζει τ' ἀνωτέρω μὲ τὸ «Μακάριος ἀνήρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν καὶ ἐπὶ καθέδρα λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν· ἀλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσει ἡμέρας καὶ νυκτός. Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπορρυήσεται· καὶ πάντα ὅσα ἂν ποιῇ, κατευοδωθήσεται».

Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω...

Χ. Μ,

Ἅγιον Ὄρος 18 - 7 62

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τία», ὁ «Τύπος» τοῦ Ἀρχ. Χαραλάμπους Βασιλοπούλου καὶ ἄλλα πολλὰ θρησκευτικὰ περιοδικά, ἐκβάλλουν κραυγὴν κινδύνου διὰ τὴν διάδοσίν του ἀνὰ τὴν κοινωνίαν. Καὶ παρουσιάζεται μὲν ὁ Μασσωνισμὸς ὡς φιλανθρωπικὸν Σωματεῖον διὰ νὰ παραπλανῶνται οἱ Χριστιανοί, ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ φιλανθρωπικοῦ Σωματείου. Πρόκειται περὶ ὡλοκληρωμένης θρησκείας μὲ ὅλα τὰ συστατικά της, ἤτοι μὲ τὸν Ναόν, μὲ τὰς ἱεροτελεστίας της, τὰ μυστήριά της, τοὺς ἱερατικοὺς βαθμούς της καὶ τὰ τοιαῦτα. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Μασωνισμὸς εἶναι θρησκεία εἰδωλολατρική, διαβολική, κάμνει τὰς συναθροίσεις της εἰς χῶρον κλειστόν, ἐν κρυπτῷ. Ἡ μύησις εἰς τὸν Μασσωνισμὸν γίνεται μὲ μεγάλην ἐπιτηδειότητα καὶ μυστικότητα, ὁ δὲ μυούμενος κατ' ἀρχὰς δὲν λαμβάνει γνῶσιν τοῦ σκοποῦ τῆς Μασσωνίας, ἀλλὰ προοδευτικῶς. Ὁ μυούμενος εἰσάγεται μὲ μίαν ὑπογραφήν, ἀλλά, ἡ ὑπογραφὴ αὕτη, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐτονίσαμεν, εἶναι ἡ σφραγὶς τοῦ ἀντιχρίστου ἐπὶ τοῦ μετώπου του, ἀπόδειξις ὅτι ἔχει γίνει πιστὸς ἀκόλουθος τοῦ διαβόλου καὶ ἀποξενωμένος ἀπὸ τὸν Χριστόν. Ὑπογράφει δηλαδὴ λίβελλον ἐναντίον τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἀπαρνούμενος διὰ πάντα τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἂς ἔχουν ταῦτα ὑπ' ὄψιν οἱ πιστοὶ Χριστιανοὶ καὶ ἂς φυλάγωνται ἀπὸ τὰ δίκτυα τῆς διαβολικῆς ταύτης ὀργανώσεως.

—Ἔχει κάποιον σκοπόν.

Τὸ ζήτημα «ψήφῳ κλήρου καὶ λαοῦ» ἔχει σχεδὸν διαιωνισθῆ. Οἱ μὲν ἐπιμένουν νὰ γίνεται ἡ ἐκλογὴ Ἐπισκόπων διὰ τῆς ψήφου τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, Οἱ δὲ μόνον «ψήφῳ Κλήρου». Διατείνονται οἱ μὲν ὅτι τὸ «ψήφῳ κλήρου καὶ λαοῦ» ἐφηρμόζετο κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ χριστιανισμοῦ. Πρὸς τοῦτο τὸ παράδειγμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀποστόλου Ματθία, τῶν ἑπτὰ διακόνων κλπ., οἱ δὲ εἶναι ἐνάντιοι τούτου.

Καὶ τότε μὲν οἱ ψηφίζοντες λαϊκοὶ ἦσαν πιστοὶ εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐψήφιζον κατὰ Θεόν, τελοῦντες ἐν ἐπιγνώσει τῶν εὐθυνῶν τῆς ψήφου των, σήμερον ὅμως ποῖοι ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ λαοῦ θὰ ψηφίζουν; Πάντως οἱ ἐκλεκτότεροι. Ἀλλὰ εἰς τοὺς σημερινοὺς ἐκλεκτοὺς δὲν ὑπάρχει ἐμπιστοσύνη, διότι κατὰ τὰ ἀποδεδεγμένα, οἱ περισσότεροι ἀνήκουν εἰς τὴν Μασσωνίαν. Ἐὰν συμβῇ οἱ ἐκλεκτοὶ οὗτοι νὰ εἶναι Μασσῶνοι, ποῖον θὰ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας; Οἱ φίλοι τοὺς φίλους θὰ ἐκλέξουν. Καὶ ἔτσι ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐπιδεινωθῇ ἡ κατάστασις τῆς Ἐκκλησίας μας. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη οἱ σωφρονέστεροι ἐκ τῶν Ἀρχιερέων νὰ προσέξουν πολὺ τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι ἀπὸ αὐτοὺς ἐξαρτᾶται ἡ σωτηρία καὶ ἡ πρόοδος τῆς Ὀρθοδοξίας.

Ἔχουν δὲ ὑπὲρ ἑαυτῶν τοὺς ΙΒ' καὶ ΙΓ' Κανόνας τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου, τοὺς ἀπαγορεύοντας τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν Ἀρχιερέων καὶ ἱερέων λαϊκῶν ὑπόπτου ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ἠθικῆς ἀναστροφῆς.

Λεπτομερείας ἰδέτωσαν οἱ ἐπιθυμοῦντες εἰς τὴν σχετικὴν ἑρμηνείαν τῶν ἱερῶν τούτων Κανόνων ἐν τῷ ἱερῷ Πηδαλίῳ.

Κατὰ τὴν γνώμην μας ἡ ἀντίθετος ροπὴ ὡρισμένων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, κάποιον σκοπὸν ὑστερόβουλον ἔχει.

—Τὸ πνευματικὸν ἔργον τοῦ ἁγίου Τρίκκης.

Πολλάκις ἠσχολήθη ἡ «Ἁγιορειτικὴ» μὲ τὸ πνευματικὸν ἔργον τοῦ ἁγίου Τρίκκης, τοῦ ἀπὸ Λήμνου κ κ. Διονυσίου. Ἅμα τῇ ἀναλήψει τῶν ὑψηλῶν καθηκόν-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

των τῆς νέας Μητροπόλεώς του, ἐπρόσεξεν ἐκ τῶν πρώτων τὰς ἱερὰς Μονὰς τῆς Μητροπόλεώς του καὶ κατ' ἐξαίρεσιν τῶν τοιούτων τῶν Μετεώρων, διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς αὐτὰς νέου καὶ ζωντανοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ μοναχοὺς καὶ μοναχάς. Ἀνέστησε τὴν Μονὴν Μετεώρων τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τὴν καθάρισεν ἀπὸ τὸν ρύπον ἀνευλαβῶν ἐπισκεπτῶν, ὥστε ὁ ἐπισκεπτόμενος αὐτὴν σήμερον νὰ αἰσθάνεται μίαν πνευματικὴν εὐωδίαν. Ὁ δραστήριος Ἡγούμενος Πατὴρ Σωφρόνιος πολὺ ἐβοήθησε πρὸς τοῦτο τὸν Σεβασμιώτατον.

Ἡ ἱερὰ Μονὴ Βαρλαάμ, ἐπανδρωθεῖσα μὲ ἀρκετὸν προσωπικὸν εὐσεβῶν μοναχῶν, ἀκτινοβολεῖ διὰ τῶν ἀρετῶν αὐτῶν εἰς ὅλον τὸν πέριξ ὁρίζοντα τῶν Μετεώρων. Ὁ νέος Καθηγούμενος Πατὴρ Χαρίτων Σαρρῆς, διοικεῖ τὴν Ἱ. Μονὴν μὲ πᾶσαν ἐπιμέλειαν καὶ φρόνησιν, περιποιεῖται δὲ καὶ δέχεται τοὺς προσκυνητὰς μὲ πᾶσαν προσήνειαν καὶ προθυμίαν.

Τί δὲ νὰ εἴπωμεν διὰ τὴν Μονὴν τοῦ ἁγίου Στεφάνου; Ἐδῶ συνεκέντρωσεν ὁ Σεβασμιώτατος ἐκλεκτὰς νεάνιδας ἀπὸ διάφορα μέρη καὶ ἀπετέλεσαν τὸν πυρῆνα διὰ μίαν ἡσυχαστικὴν ζωήν. Ἡ εὐσέβεια καὶ ὁ ζῆλος τῶν μοναζουσῶν, ἀσφαλῶς θὰ ἑλκύσουν καὶ ἄλλας νεάνιδας, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐξέλειπον εὐτυχῶς ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν κοινωνίαν. Αἱ νεάνιδες αὗται καθοδηγοῦνται καὶ ἐνισχύονται ἀπὸ Γέροντα Ἀρχιμ. αὐστηρῶν μοναχικῶν ἀρχῶν, ἔμπειρον καὶ συνετὸν καθ' ὅλα.

Οὕτω καὶ ἡ Μονὴ τοῦ ἁγίου Στεφάνου, θὰ ἀποτελέσῃ φάρον φωτεινὸν εἰς μεγίστην ἀκτῖνα πρὸς ἔπαινον τοῦ ἁγίου Τρίκκης. Ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ἔρχεται μετὰ τὰς Μονάς, τὴν γυναικεῖαν τοῦ Βυτουμᾶ καὶ τὰς ἀνδρώας, Σταγιάδων, Δουσίκου καὶ Βαρλαάμ, ἁγίου Νικολάου Ἀναπαυσᾶ κλπ.

Ἂς ἐργάζεται οὕτω ὁ κ. Διονύσιος καὶ ὁ μισθὸς αὐτοῦ πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

— Ἱ. Μονὴ Εὐαγγελισμοῦ (Γυν.) εἰς Ἀλίαρτον

Κεῖται ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἑλικῶνος τῆς Βοιωτίας. Μονὴ ἄλλοτε ἐγκαταλελειμμένη καὶ σχεδὸν κατεστραμμένη. Πρὸ τριῶν ἐτῶν περίπου, ἦλθον νεάνιδες αἱ 1) ἡγουμένη Ἀνθοῦσα Μαντᾶ, 2) Ἁγνὴ Ἀνάγνου, 3) Πελαγία Δρούλια, 4) Ἰγνατία Μούκα. Αἱ τρεῖς πρῶται εἶναι ἀπὸ τὴν Ἀράχωβαν καὶ ἡ Μούκα ἀπὸ τὴν Δαύλειαν, αἵτινες ἔγιναν μοναχαὶ ἐδῶ ὑπὸ τὸν ἱερομ. Γέροντα ἸγνάτιονΔιαμαντόπουλον, ὅστις τὰς ἐσυνώδευσε καὶ παραμένει μαζί των ὡς Γέρων ἱερομόναχος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Μονῆς καὶ ὡς πνευματικὸς ἐξομολογητὴς διὰ τὰ πέριξ χωρία, οἱ Χριστιανοὶ τῶν ὁποίων, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔρχονται ἐδῶ καὶ ἐξομολογοῦνται. Κατόπιν ἦλθον δύο ἄλλαι νεάνιδες ὡς δόκιμοι, αἱ 1) Ἀγγελικὴ Γαζῆ καὶ 2) Μαρία Τσιροπούλου ἀμφότεραι ἐκ Λεβαδείας.

Ἤδη ἤρχισαν νὰ ἀνακαινίζουν τὴν Μονὴν διὰ συνδρομῆς τῶν Χριστιανῶν τῆς περιφερείας.

Ὁ Σεβασμιώτατος Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. κ. Δωρόθεος πρέπει νὰ καυχᾶται διὰ τὴν Μονὴν αὐτὴν τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ διὰ τὰς ὁσίας ἀδελφὰς αὐτῆς.

Αἱ ἀκολουθίαι των γίνονται τακτικῶς καὶ κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἱερῶν Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους. Τὰ ψαλσίματά των εἶναι ἀγγελικά, ἰδίως τῆς ἡγουμένης, ἥτις ἀμιλλᾶται τοὺς καλοὺς ἱεροψάλτας. Εἰς τὴν Μονὴν ἀνέρχονται τακτικὰ οἰκογένειαι ἐκ τῶν πέριξ, ἐξομολογοῦνται καὶ κάμνουν λειτουργίας ἀπὸ τὸν εὐλαβῆ Γέροντὰ Ἰγνάτιον.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Εἴθε ὁ Κύριος νὰ ἐνισχύῃ αὐτὰς εἰς τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα πρὸς πλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῶν, τὴν ἀπόκτησιν τῆς αἰωνίου ζωῆς ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

—Πανήγυρις τῆς ἁγίας Τριάδος.

Τὸ ἐν Γανιζέᾳ Βόλου Μετόχιον τῆς Μεγ. Λαύρας ἁγίου Ὄρους, τὸ τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος, ἐπανηγύρησε καὶ ἐφέτος μεγαλοπρεπέστατα. Ὁ προϊστάμενος αὐτοῦ Γέρων Σάββας ἱερομ. δὲν ἐφείσθη δαπανῶν, ὥστε οἱ προσκυνηταὶ νὰ φύγουν ἐνθουσιασμένοι. Τὴν πανήγυριν ἐλάμπρυναν, οἱ Ἀρχιμ. κ. Σπυρίδων Μαριζοῦκος, ἐφημέριος Μεταμορφώσεως Βόλου, οἱ ἱερεῖς Εὐάγγελος Θεοχάρης καὶ Χρῆστος Μπάκας μετὰ καλλιφώνων ψαλτῶν. Κατὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας, ὡμίλησε ρητορικώτατα ὁ ἀρχιμ. κ. Σπυρίδων Μαριζοῦκος ὁ καὶ λειτουργός. Κατόπιν ἀνῆλθον εἰς τὸ ἀρχονταρῆκι καὶ ἐκεράσθησαν ὡς συνήθως ὅλοι οἱ προσκυνηταί, μεθ' ὃ ἐτέθη πλουσιωτάτη τράπεζα διὰ τὸ προσωπικόν, τοὺς κ. κ. ἐπιτρόπους καὶ ἐνίους τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ χωρίου Ἅγιος Γεώργιος Νηλείας.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπέστρεψεν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια.

Μὲ πολλοὺς ἐπαίνους ἐξεφράζοντο οἱ προσκυνηταὶ διὰ τὸν Γέροντα Παπασάββαν Λαυριώτην.

Καὶ τοῦ χρόνου μὲ ὑγείαν.

— Οἱ νέοι Ἐπίσκοποι τῶν παλ)ημερογιτῶν.

Καθ' ἃ ἀναγινώσκομεν εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικά, ἡ μερὶς τῶν Παλαιοημερολογιτῶν τοῦ Φλωρίνης Χρυσοστόμου, ἐνισχύθη ἐπὶ τοῦ παρόντος μὲ 6 Ἐπισκόπους. 1) Τὸν Μαγνησίας κ. Χρυσόστομον Νάσλίμην, 2) τὸν Γόρτυνος κ. Παρθένιον Σκουρλῆν, 3) τὸν Μαρωνίας κ. Αὐξέντιον Πάστραν, 4) τὸν Σαλαμῖνος κ. Γερόντιον Μαργιολῆν, 5) καὶ τὸν Διαυλείας κ. Ἀκάκιον Παπᾶν ἀνεψιὸν τοῦ Ταλαντίου μὲ πρόεδρον σήμερον τὸν Ταλαντίου Ἀκάκιον.

Τούτους ἐχειροτόνισεν ὁ ἐν Ἀμερικῇ Ἐπίσκοπος κ. Λεόντιος τοῦ Ἀναστασίου καὶ ὁ Ταλαντίου κ. Ἀκάκιος ἀνεγνωρισμένοι Ἐπίσκοποι, ἔχοντες ἀμφότεροι ἀποστολικὴν διαδοχήν.

Πάντως ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ σκοποῦ των διὰ τὴν ἑορτολογικὴν ἕνωσιν ἡμῶν, θὰ ἐκπληρωθῇ μετὰ τὴν ἰδίαν των ἕνωσιν καὶ θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἕνωσίς των ὅταν ζητήσουν διὰ τῆς ταπεινώσεώς των ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ τοὺς βοηθήσῃ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

—Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης.

Προήδρευσε τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου, τῇ 3ῃ Ἰουλίου.

Ἀνῆλθεν εἰς Παιδόπολιν Πρώτης, τῇ 5ῃ ἰδίου, ἔνθα συνεγευμάτισε μετὰ τῶν τροφίμων αὐτῆς καὶ τοῦ Συντονιστικοῦ Συμβουλίου, μεθ' οὗ καὶ ἐπεξειργάσθη τὸ πρόγραμμα τῆς περαιτέρω λειτουργίας αὐτῆς.

Ἐδέχθη ὅμιλον Διδασκαλικὸν ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως, τῇ 6ῃ τοῦ αὐτοῦ.

Ἐχοροστάτησεν:

Ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῷ:

Κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῇ 6ῃ τ. μ. Σαββάτῳ.

Ἐν τῷ πανηγυρίζοντι Ἱ. Ναῷ Ἁγίας Κυριακῆς Κοντοσκαλίου, τῇ 7ῃ ἰδίου. Τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐτέλεσαν οἱ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἐλευθέριος Λαυριώτης καὶ Δευτερεύων κ. Εὐάγγελος. Ψαλτὸν οἱ Χοροὶ τοῦ Ναοῦ, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Νικολάου Ἀποστόγλου. Ὁ Πατριάρχης ἐν τῇ ὁμιλίᾳ Αὐτοῦ ἀνέπτυξε τὸν βίον τῆς ἑορταζομένης Ἁγίας καὶ γενικώτερον τὸ μεγαλεῖον τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

—Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος.

Τῇ Ἐφορίᾳ τῆς Ἱ. Θεολογικῆς ἐν Χάλκῃ Σχολῆς, ὅτι ἐνεκρίθησαν αἱ χειροτονίαι τῶν ἐκ τῶν ἐφετείνων ἀποφοίτων αὐτῆς Ἱερολ. κ. Ἀργυρίου Τσακαλία, ἐξ Ἰκαρίας, καὶ Χρήστου Κεφάλα ἐκ Κιλκισίου.

— Τῷ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπῳ Καρελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Παύλῳ, ὅτι ὁ Θεοφ. Ἐπ. Μελόης κ. Αἰμιλιανὸς θέλει ἀντιπροσωπεύσει τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον κατὰ τὴν συνερχομένην τὸν προσεχῆ Νοέμβριον Κληρικολαϊκὴν Συνέλευσιν τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ.

— Τῷ Θεοφ. Ἐπισκόπῳ Μελόης κ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Αἰμιλιανῷ, μονίμῳ ἀντιπροσώπῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου παρὰ τῇ ἐν Γενεύῃ ἕδρᾳ τοῦ Π. Σ. τῶν Ἐκκλησιῶν, σχετικόν.

Εἶτα ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις καὶ γράμματα:

— Τῆς Ἱ. Κοινότητος Ἁγίου Ὄρους, περὶ διοικητικῶν ἐν τῷ Ἁγιωνύμῳ Ὄρει μεταβολῶν.

—Τῆς Κοινότητος Κουρτουλούς, ἐνταῦθα, περὶ γενομένων πρὸς αὐτὴν δωρεῶν.

—Τῆς διευθύνσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Λαμίας περὶ μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὄρος τῆς 6ης τάξεως αὐτῆς.

—Ἐπὶ αἰτήσει τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ρώμῃ Ποντιφηκοῦ Κολλεγίου τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Ὁσιολ. Πιὲρ Ντυμόν, παρεσχέθη ἄδεια μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὄρος τῶν Καθολικῶν Ὁσιολ. Κληρικῶν κ. Νάσρι Γκάμπριελ Σαλὰμ καὶ Νατὲμ Θεοφὶλ Κεμπαμέ.

—Ἐπὶ σχετικαῖς αἰτήσεσι παρεσχέθη ἄδεια μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὄρος τοῖς κ. κ. Ἰωσὴφ Φλατίγκα καὶ Κορνέλι Σούτ, Οἰκουμενιστῶν ἐξ Ὁλανδίας καὶ Κὰρλ Κούπ, ἐκ τῶν ἐπιμελητῶν τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης Νέας Ὑόρκης.

—Ἐν τέλει τῆς παρούσης συνεδρίας, ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, διασκεφθεῖσα ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ φακέλλου τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Γέροντος Δωροθέου, ἀδελφοῦ τῆς Ἱ. Μονῆς Κουτλουμουσίου, ἀπεσχημάτισεν αὐτὸν καὶ ἐπανέφερεν εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν.

—Τοῦ κ. Σωτηρίου Σχοινᾶ, Διευθυντοῦ τοῦ Περιοδικοῦ «Ἁγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη», ἐκ Βόλου, εὐχαριστοῦντος διὰ τὰς ἐπιδαψιλευθείσας αὐτῷ περιποιήσεις κατὰ τὴν ἐνταῦθα παραμονὴν αὐτοῦ.

—Τῆς Ἱ. Κοινότητος Ἁγίου Ὄρους, α) ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, β) ἐπὶ ἐκθέσεως τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Παντελεήμονος, Ἀρχιγραμματέως αὐτῆς, σχετικῶς πρὸς τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ Πατριαρχικὴν Ἐξαρχίαν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κουτλουμουσίου καὶ γ) ὑποβαλλούσης εἰσήγησιν εἰσδοχῆς εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Χιλιανδαρίου τριῶν Σέρβων, ὡς δοκίμων, ἤτοι: Τοῦ ὁσιωτάτου Δαμασκηνοῦ, Μοναχοῦ, καὶ τῶν κ. Μιλόγεβιτς Στανιμὶρ καὶ Κρίστις Σερμπισλάβ.

—Τοῦ κ. Στυλιανοῦ Χατζημιχαήλ, ἐκ Κολάμπους Ὀχάϊο Ἀμερικῆς, σχετικῶς πρὸς τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

— Ἐπὶ σχετικαῖς αἰτήσεσι παρεσχέθη ἄδεια μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὄρος τοῖς ἐν Ἀμερικῇ Αἰδ. κ. Γεωργίῳ Δημητρακοπούλῳ καὶ Β. Κεχαγιᾷ καὶ Ἱερ. Παντελεήμονι καὶ τοῖς κ. κ. Νικολάῳ Κουλουκουνδῇ καὶ Μιχαὴλ Κουλουκουνδῇ καὶ Ἰωάννῃ Πανώρᾳ.

—Παρεσχέθησαν ἄδειαι μεταβάσεως εἰς Ἅγιον Ὄρος:

α) Τοῖς Αἰδεσ. Ρωμαιοκαθολικοῖς Κληρικοῖς κ. κ. Γκίλπερτ Νίγκλ καὶ Λούτβιγκ Μπάουερ, ἐκ Γερμανίας καὶ Μαρσὰλ Ρομβώ, ἐκ Βελγίου.

β) Τῷ Ἕλλογ. κ. Νικολάῳ Τσέρνωφ, Καθηγητῇ τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας, ἐν Ὀξφόρδῃ, καὶ

γ) Τῷ Δρι Ἀκύλᾳ Μήλλᾳ, ἐντεῦθεν.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰάκωβος

— Τῇ 20ῇ καὶ τῇ 21ῃ Μαΐου, προέστη τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Σικάγου.

— Τῇ 27ῃ Μαΐου, Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ τῆς τελετῆς τῶν Ἐγκαινίων τοῦ νέου Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης ἐν Orange, N. J.

— Τῇ 3ῃ Ἰουνίου, Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ, προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, Brooklyn N. Y., καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης τελετῆς τῆς ἐντειχίσεως ἐνεπιγράφου πλακὸς ἐν τῷ νέῳ μεγαλοπρεπεῖ πενταορόφῳ σχολικῷ κτιρίῳ τῆς Κοινότητος, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὁποίου ὁ μέγας εὐεργέτης τῆς Κοινότητος κ. Ἀργύριος Φάντης προσέφερε δολ. 100.000. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου ἐντὸς αὐτοῦ θὰ λειτουργήσῃ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἡμερήσιον Ἑλληνοαμερικανικὸν Σχολεῖον.

— Τῇ 6ῃ Ἰουνίου προέστη τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς θείας Ἀναλήψεως ἐν τῷ πανηγυρίζοντι ὁμωνύμῳ ἱερῷ Ναῷ τῆς Κοινότητος Fairview N. J.

— Τῇ 10ῃ Ἰουνίου, Κυριακῇ τῶν Ἁγίων Πατέρων, προέστη τῆς τελειτῆς τῆς ἀπονομῆς Διπλωμάτων εἰς τοὺς ἐφετεινοὺς ἀποφοίτους τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Brookline, Mass.

— Ἡ 16η Κληρικολαϊκὴ συνέλευσις.

Τῇ 23 — 30 Ἰουνίου, συνῆλθεν ἐν Βοστώνῃ ἡ 16η Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ.κ. Ἰακώβου. Σκοπὸς τῆς κληρικολαϊκῆς εἶναι ἡ ἐπιβίωσις ἐν Ἀμερικῇ τοῦ Ἑλληνορθοδόξου συνόλου μὲ ὅλα τὰ ἐθνικοθρησκευτικὰ χαρακτηριστικά.

Οὕτω ὁ ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἰάκωβος ἐκτελεῖ εἰς τὴν ἐσχατιὰν αὐτὴν τῆς γῆς, τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον, ἔργον μέγα, προσπαθῶν νὰ ἐνισχύσῃ πνευματικῶς καὶ ἑλληνοπρεπῶς τὴν ἐν Ἀμερικῇ ὁμογένειαν.

Εὐχόμεθα νὰ τῷ δίδῃ ὁ Κύριος δύναμιν διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ βαρὺ ἔργον του πρὸς δόξαν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ φιλοξένου ἀμερικανικοῦ Κράτους.

— Ἀργυροῦν Ἰωβηλαῖον.

Ἡ Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Μπροῦκλιν τῆς Ἀμερικῆς, συμπληρώσασα εἰκοσιπενταετίαν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της, ἑορτάζει τὸ ἀργυροῦν Ἰωβηλαῖον. Οὕτω ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς ἐξαπέστειλε τὴν κάτωθι ἐγκύκλιον :

Ἐγκύκλιος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου

«Ἐφέτος συμπληρώνονται 25 ἔτη ἀφ' ὅτου ἱδρύθη ἡ Θεολογικὴ ἡμῶν Σχολή, τὸ μεγάλο αὐτὸ πράγματι κατόρθωμα τῆς πίστεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου.

Εἰς τὸ διάστημα τῶν 25 αὐτῶν ἐτῶν ἡ Σχολή μας ἀπέδωκε πολυτιμοτάτας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ὁμογένειαν καὶ τὰς Κοινότητας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀφοῦ περισσότεροι τῶν 240 ἱερέων ὑπηρετοῦν εἰς τὰς Κοινότητάς μας, ἐνῷ ἄλλοι ὑπηρετοῦν εἰς τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις τῆς χώρας μας καὶ ἄλλοι μετεκπαιδεύονται εἰς Εὐρωπαϊκὰ Πανεπιστήμια.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως 25 ἐτῶν λειτουργίας της ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ ἡμῶν ἀπεφάσισε νὰ ἀναλάβῃ καὶ ἓν δυσκολώτατον ἐγχείρημα, τοῦ νὰ ἐκδώσῃ δηλαδὴ ἓν εἶδος Directory τῶν Κοινοτήτων μας.

Ἡ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς, προεδρευομένη ἀπὸ τὸν Ἔφορον τῆς Σχολῆς κ. Γεώργιον Ἀλεβίζον, ἀποστέλλει μερικὰ Blanks διὰ νὰ συμπληρώσητε καὶ νὰ τὰ ἀποστείλητε εἰς τὴν Σχολήν. Θερμῶς παρακαλοῦμεν νὰ μὴ ἀμελήσητε νὰ ἀποστείλητε τὰ Blanks αὐτὰ πρὸς τὴν Σχολήν, δεικνύοντες διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὴν καλήν σας θέλησιν καὶ προθυμίαν νὰ ὑποστηρίζητε πᾶσαν εὐγενῆ καὶ ἱερὰν προσπάθειαν τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς πᾶσαν παρὰ τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ χάριν καὶ εὐλογίαν, διατελοῦμεν

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν,
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ὁ Ἀμερικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ»

Εὐχόμεθα ἡ Σχολὴ νὰ ἔχῃ ἀτέρμονα βίον πρὸς καταρτισμὸν στελεχῶν διὰ τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας.

Ἀντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ Ἢ ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 212)

Διὰ τῆς προσευχῆς δὲ οὐχὶ μόνον ἠθικῶς βελτιούμεθα, ἀλλὰ καὶ ἄφατον παραμυθίαν εὑρίσκομεν εἰς τὰς δυστυχίας τοῦ βίου, ἀνοίγοντες δι' αὐτῆς τὴν τεθλιμμένην ἡμῶν καρδίαν ἐνώπιον ἑνὸς Παντοδυνάμου καὶ Παναγάθου Πατρός.

Ὅταν, παρὰ τὴν κλίνην ἀσθενοῦς φιλτάτου ἱστάμενοι, μηδεμίαν δὲ πλέον ἀνθρωπίνην βοήθειαν ὑπὲρ αὐτοῦ περιμένοντες, εἰς τὸν οὐρανὸν δακρυρροοῦντας ἀνυψῶμεν τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ τὴν θείαν ἀντίληψιν ὑπὲρ τοῦ φιλτάτου ἡμῶν καθικετεύωμεν, καὶ εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

παντοδυναμίαν τοῦ Πλάστου τὸν ψυχορραγοῦντα πόθον τῆς καρδίας ἡμῶν παραδίδωμεν, τότε, ναί, τότε συναισθανόμεθα τὴν πολύτιμον ἀξίαν, τὴν θείαν γλυκύτητα, τὴν εὐεργετικὴν δύναμιν τῆς προσευχῆς, τότε ἐννοοῦμεν ὅτι ἡ προσευχὴ εἶναι τῷ ὄντι βωμὸς ἱερός, παρηγορῶν καὶ σώζων πάντας τοὺς προσερχομένους εἰς αὐτὸν δυστυχεῖς!

Ἀλλ' ὅπως ὁ βωμὸς τῆς προσευχῆς σώζῃ ἡμᾶς, ἀπαιτεῖται ἡ προσευχὴ νὰ ἐξέρχηται ἐκ τῆς καρδίας. Δυστυχῶς ὅμως οἱ πλεῖστοι, συνηθίσαντες ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ν' ἀναγινώσκωσι καὶ ἀποστηθίζωσι μηχανικῶς τὰς προσευχάς των, μόνον διὰ τοῦ στόματος καὶ τῶν χειλέων προσεύχονται, ὁ δὲ νοῦς καὶ ἡ καρδία των ὑπνώττουσιν ἐν τῇ προσευχῇ, ὥστε οὐδεμίαν κατάνυξιν, οὐδὲν σέβας, οὐδεμίαν ἀγάπην, οὐδεμίαν ἐλπίδα, οὐδεμίαν θείαν φρικίασιν αἰσθάνονται προσευχόμενοι, ὅπως βελτιωθῶσιν, ἐξαγιασθῶσι, καὶ εἰσακουσθῶσι!

Καὶ ταῦτα περὶ προσευχῆς εἶπε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Χριστόφορος, λαβὼν ἀφορμὴν ἐκ τῆς διηγήσεως τῶν συμβάντων τοῦ Μάρκου. Ἐγὼ δὲ συναισθανθεὶς ἐνδομύχως ὅλην τὴν ὀρθότητα τῶν λόγων του ἔσπευσα νὰ συμμορφωθῶ μὲ τὰς θείας αὐτοῦ συμβουλάς, καθόσον μάλιστα κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, καθ' ἃς ἅπασα ἡ Πάτμος πλήρης χαρᾶς ἐπανηγύριζε τὴν ἐπάνοδον τοῦ Μάρκου, μελαγχολία κατακυριεύουσα τὴν ψυχήν μου εἰς τὸν παρήγορον βωμὸν τῆς προσευχῆς μὲ ὠδήγει.

Μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Μάρκου ἔτι μᾶλλον ἠγάπησα τοὺς γονεῖς μου· συχνότερον ἐνθυμούμην καὶ ἐπόθουν αὐτούς· μετὰ βαθυτέρας θλίψεως συνῃσθανόμην τὰς πικρίας, ἃς ἐπροξένησα εἰς αὐτούς· σφοδρότερον δὲ παρὰ ποτὲ ἐπεθύμουν τότε τὴν εἰς τὴν ἐπιστολήν μου ἀπάντησίν των.

Ἀφ' ἑτέρου δὲ βλέπων ὅτι ἡ ἐπάνοδος τοῦ Μάρκου βάρος περιττὸν μὲ καθίστανεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Χριστοφόρου, καὶ ὅτι, ἐνῷ αὐτὸς φιλαγάθως ἐξηκολούθει καὶ νὰ μὲ διατρέφῃ, καὶ νὰ μὲ ἐνδύῃ, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ του νὰ μὲ περιθάλπῃ, ἐγὼ οὐδὲν πρὸς ἀνταπόδοσιν εἶχον, ἤρχισα ν' ἀδημονῶ καὶ καιρίως νὰ τήκωμαι, καὶ οὕτω ἐν τῇ προσευχῇ παρηγορίαν ἐζήτουν. Ὁ δὲ Πανάγαθος εἰσήκουσε τὰς μετὰ δακρύων δεήσεις μου, καὶ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἀγαθοῦ πατρός μου προσεχῶς μοὶ ἀπέστειλεν. Ἀλλ' ἡ ἀπάντησις αὕτη, ἐνῷ διὰ τὸ μέλλον εὐσπλάγχνως μὲ παρηγόρει, θλιβερώτατον μάθημα διὰ τὸ παρελθὸν συγχρόνως μοὶ ἔδωκεν.

ΙΔ'. Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, καθ' ἣν μετὰ τοῦ Μάρκου ἐγνωρίσθημεν, αἱ καρδίαι ἡμῶν μυστηριωδῶς ἀνταπεκρίθησαν, καὶ ἀμοιβαίαν συμπάθειαν ἀμφότεροι συνῃσθάνθημεν. Πολλάκις ὁ Μάρκος μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὸν γλυκύτητα μ' ἔλεγεν ὅτι ηὐχαρίστει τὸν Θεόν, διότι τῷ ἀπέστειλεν ἕνα ἀδελφὸν καὶ φίλον, τὸν ὁποῖον πρὸ χρόνων τοσοῦτον ἐπόθει. Ἡ ἀληθὴς φιλία, μοὶ ἐπρόσθετεν, εἶναι, Πέτρε μου, μία τῶν ζωηροτέρων καὶ ὡραιοτέρων φάσεων τῆς ἀγάπης τοῦ πλησίον! Ἡ μετὰ τοῦ Μάρκου δὲ φιλία μου φιλαγάθως τὴν καρδίαν μου ἀναπλάττουσα συνετέλεσεν οὐσιωδῶς εἰς τὴν ἠθικήν ἀναγέννησίν μου. Ἐξ αὐτῆς ἐδιδάχθην ὅτι ὅσον ὀρθὸν εἶναι τοῦ παρὰ τοῦ θείου Παύλου πρὸς Κορινθίους ρηθὲν «μὴ πλανᾶσθε, φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί», τοσοῦτον ὀρθὸν ἐπίσης εἶναι ὅτι ἡ μετὰ χρηστῶν συναναστροφὴ ἤθη χρηστὰ καταρτίζει. (Ἀκολουθεῖ)

ΔΩΡΕΑΙ

1. Γ. Γεώρμας, Ἀθῆναι	δρ.	100
2. Ἱ. Μ. Ἀναλήψεως Κοζάνη διάφορα βιβλία	»	200
3. Ἱ. Μ., Ἀθῆναι	»	50
4. Ἱ Μ. Εὐαγγελισμοῦ, Ἁλίαρτος	»	50
5. Πλάτων Στωϊκίδης, Λάρισα	»	50
6. Ἑλένη Τόμπρα	»	30
7. Ἁγνὴ Ἀγγελοπούλου ἡγ. Ὕδρα διάφορα ἐκκλησιαστικὰ βιβλία		

ΜΙΑ ΠΑΡΑΛΕΙΨΙΣ

Εἰς τὴν σελίδα 268, στήλη α', στίχος 24, ὁ Κων)πόλεως Ἄνθιμος ὁ ΣΤ' (α' 1847 - 1848, β' 1853 - 1855, προσθετέον καὶ γ' 1871 - 1873).

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. «Ὀρθοδοξία» τῶν Πατριαρχείων. Ἐξεδόθη τὸ δ' τεῦχος Ὀκτωβρίου - Δεκεμβρίου 1961 μὲ πλουσιωτάτην, ὡς πάντοτε, ὕλην. Περιέχει τὰ γενικὰ περιεχόμενα τοῦ ΛΣΤ' ἔτους μὲ βιβλιοκρισίας διαφόρων ἐκδοθέντων ἔργων δωρηθέντων εἰς τὴν Πατριαρχικὴν βιβλιοθήκην.

2. Συν)άρχου κ. Γεωργίου Θ. Λυριτζῆ, προσκυνητοῦ τοῦ Ζωοδόχου Τάφου, «ὁ Ὅσιος Νικάνωρ καὶ τὸ Μοναστήρι του», Κοζάνη 1960. Ἐμβριθὴς μελέτη περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας τοῦ ἁγίου Νικάνορος τοῦ θαυματουργοῦ, κτήτορος καὶ ἡγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Ζαβόρδας καὶ τῆς γενικῆς καὶ λεπτομεροῦς ἱστορίας τῆς Μονῆς αὐτοῦ. Σελίδες 88. Κοζάνη 1962.

3. Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου. Βίος τῆς Ὁσίας Μήτρὸς ἡμῶν Μεθοδίας, τῆς ἐν Κιμώλῳ τῇ νήσῳ ἀσκησάσης. Ἐκδίδεται ἐπιμελείᾳ Ἰωάν. Σπ. Ράμφου, πρωτοπρεσβ. Ἀθῆναι 1962.

4 Σ Δ. Φιλαρέτου «Ὁ ἄνθρωπος» θεωρούμενος πρῶτον ὡς ὀργανικὸν ἐνσώματον ὄν, δεύτερον ὡς ὀργανικὸν ἔμψυχον ὂν καὶ τρίτον ὡς ὀργανικὸν κοινωνικὸν ὄν. Ἐκδιδόμενον δαπάνῃ Σ. Β. Ν. σελίδες 384. Ἀθῆναι 1960.

Ζητήσατέ το: Χρῆστον Κανοτίδην, Γ. Βλάχου 42, Ψυχικὸν - Ἀθήνας.

5. Γ. Κ. Χονδρονίκου «ὁ ἅγιος Ἀντίπας Ἐπίσκοπος Περγάμου» (Α' αἰὼν μ.Χ.) μὲ εἰκόνας. Μυτιλήνη 1962.

6. «Ποιμὴν» Μυτιλήνης. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Μαΐου - Ἰουνίου μὲ πλουσιωτάτην ὕλην καὶ μὲ πολλὰς εἰκόνας.

7. Γ. Παπαγεωργίου - Ἐράλδου, Ἐπιτίμου Γυμνασιάρχου, «Ἡ πολιτικὴ τοῦ Χριστοῦ», μὲ ἀγγλικὴν μετάφρασιν ἀπέναντι ἑκάστης σελίδος. Ἀθῆναι 1962. Ἐνδιαφέρουσα μελέτη χριστιανικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ πολιτικοῦ περιεχομένου. Ζητήσατέ το: Γ. Παπαγεωργίου, Ἱ. Δροσοπούλου 57, Ἀθήνας 8.

8. «Ὁ ἀντίχριστος Παπισμός». Πρωθιερέως Εὐγενίου Τόμπρου, ἐν ὄψει τῆς θρυλλουμένης ἑνώσεως ἢ ἑνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν. Τιμᾶται δρ. 20.

9. Δελτίον Ἑλληνικῆς βιβλιογραφίας Ε', Τόμος δεύτερος. Ἀθῆναι 1962.

ΔΙΑΘΕΤΟΜΕΝ

Ὀλίγα σώματα τοῦ σπανίως ἐρχομένου εἰς φῶς βιβλίου «Πρωτόκολλα» τῶν σοφῶν τῆς Σιών, ἵνα λάβουν γνῶσιν οἱ ἀναγνῶσται αὐτοῦ, πῶς ἐργάζεται ὁ Ἑβραϊσμὸς διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν, διὰ τῆς ἱδρύσεως παγκοσμίου Κυβερνήσεως ὑπὸ τῶν Ἑβραίων.

Τὸ ἀποστέλλομεν ἀντὶ δραχ. 20 ἐμβαζομένων διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς, ἐλεύθερον ταχυδρ. τελῶν.

ΕΞΕΔΟΘΗ

Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, μὲ ὅλας τὰς προφητείας του περὶ τοῦ μέλλοντος μέχρι τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ Παρουσίας καὶ τὰς ἐρωταποκρίσεις μετὰ τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝ

Ἰδιαιτέρως τὸ βιβλίον τοῦ ἱερέως Βασιλ. Μπάμια, «Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν» ὡς βιβλίον δυνάμενον νὰ φέρῃ πολλὴν τὴν πνευματικὴν ὠφέλειαν.

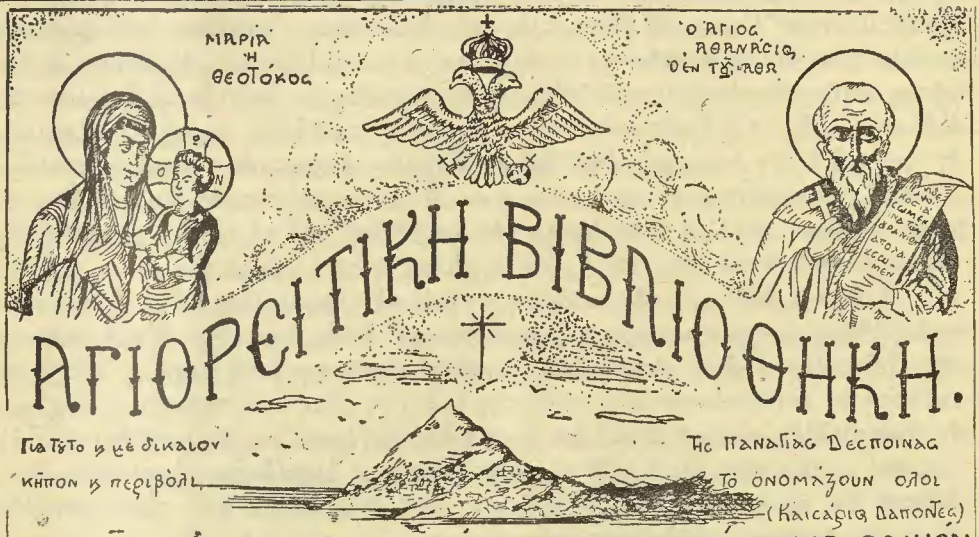
Ἀμφότερα τὰ ἄνω δύο τιμῶνται ἄδετα δραχ. 25, δεμένα 35, ἕκαστον.

Ζητήσατέ τα: Σωτ. Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 37, Βόλον.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
ΚΑΛΥΒΗ ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΠΑΝΤΕΣ
ΙΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΗΣ
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΤΟΣ ΚΖ'. (τεῦχος 5ον) 1962 ΑΡ. 313 - 314



ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
Ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος

Διευθυντὴς - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 37

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΕΝ ΚΙΝΔΥΝΩ[1]

«Ἀδελφοί, γρηγορεῖτε προσευχόμενοι...» (Ἀπόστολος Παῦλος).

Ἐπὶ προφάσει ἑορτασμοῦ.

Μὲ ἄλγος ψυχῆς γράφομεν, ὅτι ἐπεσημάνθη ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου τούτου τὸ Ἅγιον Ὄρος, διὰ νὰ ἐπιδειχθῇ εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην. Ἡ πολιτεία τὸ βλέπει ὡς ἀπαράμιλλον τουριστικὸν κέντρον. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς πεδίον συναντήσεως ὅλων τῶν αἱρέσεων τοῦ κόσμου. Καὶ ἡ πολιτεία καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἐν ἀγνοίᾳ των, καταστρέφουν τὴν αἴγλην του. Διότι τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι τόπος προσευχῆς, μετανοίας, ἡσυχίας καὶ συνεχίσεως τῆς Μοναστικῆς παραδόσεως τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Καὶ ἑπομένως δὲν εὐνοοῦνται σκοποὶ κοσμικοὶ καὶ ἀντορθόδοξοι.

Ἀφορμὴ τῆς ἐπιδείξεως, εἰς παγκόσμιον κλίμακα, τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἶναι ἡ συμπλήρωσις μιᾶς χιλιετηρίδος ἀπὸ τῆς ὀργανώσεως τοῦ μοναχικοῦ βίου ἐν αὐτῷ. Συμπίπτει δὲ μὲ τὴν ἵδρυσιν τῆς Μεγίστης Λαύρας ὑπὸ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.

Ἀπὸ πενταετίας καὶ πλέον ἐρρίφθη δειλὰ - δειλὰ ἡ ἰδέα τοῦ ἑορτασμοῦ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει χιλίων ἐτῶν νομοθετημένου μοναστικοῦ βίου. Αἱ Ἱ. Μο-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ναὶ ἦσαν τότε πολὺ σκεπτικαὶ διὰ τὸν ἑορτασμὸν αὐτόν, ὡς ἀήθη εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ ξένον πρὸς τὸ ἀπόκοσμον, ταπεινὸν καὶ μυστικὸν πνεῦμα του. Ἀλλὰ προοδευτικῶς ἤρχισαν νὰ συνηθίζουν εἰς τὴν ἰδέαν. Ἀντιρρήσεις ὑπῆρχον μόνον ὡς πρὸς τὴν μορφὴν τῶν ἑορτῶν καὶ τὴν ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐξόδων. Τὸ Κράτος ὅμως ἔσπευσε νὰ ἀναλάβῃ τὰ ἔξοδα καὶ ἡ Ἐκκλησία νὰ ἐγγυηθῇ διὰ τὸν ἐντὸς τοῦ Ὀρθοδόξου κλίματος ἑορτασμόν. Παρὰ τοῦτο αἱ Ἱ. Μοναὶ δὲν ἐπείσθησαν ἐν τῷ συνόλῳ των, ὅτι αἱ ἑορταὶ συνάδουν μὲ τὸ ἁγιορειτικὸν πνεῦμα. Ἀλλ' ἡ πλειοψηφία τὰς ἀπεδέχθη καὶ αἱ ἑορταὶ ἀπεφασίσθησαν νὰ τελεσθοῦν τὸ ἔτος 1963, ὅτε συμπληροῦται ἡ χιλιετία.

Εἰδήσεις ἐπίσημοι ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι αἱ ἑορταὶ θὰ προσλάβουν παγχριστιανικὸν χαρακτῆρα, κατ' ἐπιθυμίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας, ἐνῷ οἱ Ἁγιορεῖται Ἀντιπρόσωποι, παρὰ τῇ μεγάλῃ Ἐπιτροπῇ ἑορτασμοῦ, ἀντιδροῦν σφοδρῶς πρὸς τὴν ἐκδοχὴν αὐτήν, ἐπιμένοντες νὰ γίνουν ἐν πανορθοδόξῳ κλίματι. Ποία ἄποψις θὰ ἐπικρατήσῃ εἶναι ἀκόμη ἄδηλον. Πάντως καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι δὲν θὰ κληθοῦν ἐπισήμως ἑτερόδοξοι Ἐκκλησίαι, εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἔχωμεν συρροὴν ἐξ ὅλων τῶν ἑτεροδόξων καὶ αἱρετικῶν Ἐκκλησιῶν, πρᾶγμα λυποῦν τοὺς ἁγιορείτας.

* * *

Κίνδυνος ἐκκοσμικεύσεως.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ κράτος ἐχορήγησε κονδύλιον 7.500.000 δραχμῶν, διὰ τὴν διάνοιξιν ὁδῶν ἁμαξιτῶν, ἀνέγερσιν καὶ ἐπισκευὴν ξενώνων καὶ λοιπὰ γενικὰ ἔξοδα. Ἤδη εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἤρχισαν αἱ προετοιμασίαι. Οἱ δὲ ἁγιορεῖται Πατέρες, βλέποντες νὰ διανοίγωνται τουριστικοὶ δρόμοι εἰς τὰ πρώην παρθένα δάση καὶ διαβλέποντες ἐπιτάχυνσιν τῆς ἐκκοσμικεύσεως τοῦ Ἱεροῦ Τόπου τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς προσευχῆς, διατελοῦν εἰς δικαιολογημένην ἀνησυχίαν. Πολλοὶ φοβοῦνται ὅτι τὰ Μοναστήρια εἰς τὸ ἀμέσως προσεχὲς μέλλον θὰ μεταβληθοῦν εἰς τουριστικὰ περίπτερα, ἀφοῦ σήμερον, παρὰ τὴν ἐπιφυλακτικότητα καὶ συντηρητικότητα τῶν Μονῶν, μαστίζονται κυριολεκτικῶς ἀπὸ χιλιάδας τουριστῶν - ὄχι προσκυνητῶν - κατ' ἔτος. Ἄλλοι μοναχοὶ διαπιστώνουν βοερὰν ἀντίφασιν μεταξὺ τῆς ἐνεστώσης θλιβερᾶς καταστάσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ τῆς τάσεως πρὸς ἐπίδειξιν. Καὶ εἰς ὅλα αὐτὰ ὁποπτεύονται δάκτυλον τῆς μασσωνίας καὶ τοῦ Παπισμοῦ, ποὺ ἔχουν κάθε λόγον νὰ καταστρέψουν τὴν Ἀκρόπολιν αὐτὴν τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τὸ μοναδικὸν ἀγωνιστικὸν καὶ Μοναστικὸν κέντρον τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ ἐντεῦθεν προφητεύουν θλιβερὰς συνεπείας διὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος, τῶν προφητειῶν των ἐνισχυομένων ἀπὸ τὴν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας κίνησιν τῆς ἱερᾶς Κανδήλας τῆς Ἱ. Μονῆς τῶν Ἰβήρων. Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἁγιορεῖται Μοναχοὶ προσεύχονται ἐκτενῶς πρὸς τὴν Κηδεμόνα καὶ Ἔφορον τοῦ ἁγίου Ὄρους Κυρίαν Θεοτόκον Μαρίαν, ὅπως μὴ ἐπιτρέψῃ καὶ ἀλλοιωθῇ ἡ Μοναστικὴ καὶ ἐξώκοσμος φυσιογνωμία τοῦ Ὄρους της...

* * *

Βοεραὶ ἀντιφάσεις.

Ἐξ ὅσων γνωρίζομεν, ἐσχηματίσαμεν τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ φόβοι τῶν ἁ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

γιορειτῶν δὲν εἶναι ἀβάσιμοι. Διὸ καὶ ἐκφράζομεν δημοσίως, κατὰ ἀναφαίρετον δικαίωμα καὶ καθῆκον, ὡς Ἁγιορεῖται, τοὺς φόβους ὅλων μας, ὅτι τὸ Ἅγιον Ὄρος διατρέχει μέγιστον κίνδυνον ἀνατροπῆς τῆς μοναχικῆς πορείας του, ἐκ τῆς ἀναμίξεως τῆς Πολιτείας ὑπὲρ τὸ δέον καὶ ἐφ' ἃ μὴ δεῖ. Αὐτὸν τὸν κίνδυνον ἐπισημαίνομεν, αὐτὸν διακηρύττομεν καὶ ἐπὶ τοῦ κινδύνου αὐτοῦ ἐπισύρομεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀδελφῶν καὶ Πατέρων Ἁγιορειτῶν.

Ἀλλὰ πέραν τῶν φόβων μας, διὰ τὴν ἀλλοίωσιν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ Μοναστικοῦ ἐν αὐτῷ βίου, θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἑρμηνεύσωμεν τὰς ἀπόψεις ἐγκρίτων ἁγιορειτῶν, ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῶν ἑορτῶν. Ὑποστηρίζεται, ὅτι αἱ ἑορταὶ δὲν εἶναι προϊὸν ἀγάπης ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Διότι ἂν ὑπῆρχε διάθεσις βοηθείας, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἐκδηλωθῇ ἀπὸ πολλοῦ καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς πνευματικῆς του ζωῆς.

Κατὰ τοὺς Ἁγιορείτας Πατέρας, θὰ προκύψῃ θλιβερὰ ἀντίφασις ἀπὸ τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος. Καὶ ἐξηγούμεθα: Κατὰ ποίαν λογικὴν συνέπειαν θὰ ἐπιτελεσθῇ ὁ ἑορτασμὸς μιᾶς ἰδέας, ἡ ὁποία εἰς τὰς ἡμέρας μας καὶ ἀπὸ αἰώνων ἔχει κακοποιηθῇ ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς φορεῖς της; Πῶς θὰ ἑορτασθῇ ἡ ἀντοχὴ ἑνὸς Μοναστικοῦ θεσμοῦ ἐπὶ χίλια ἔτη ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ὅταν ἤδη αἱ ἡμίσεις Μοναὶ ἀποτελοῦν ἐκτροπὴν καὶ παραφωνίαν καὶ βοοῦν, ὅτι ὁ γεραιρόμενος αὐτὸς θεσμὸς δὲν ἄνθεξεν εἰς τὴν πίεσιν τῶν ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν; Διότι, ὅταν ὁμιλῶμεν περὶ χιλιετηρίδος καὶ ἑορτασμοῦ τοῦ ὀργανωμένου Ὀρθοδόξου Μοναχισμοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ἐννοοῦμεν τὴν συνέχισιν καὶ ἐπιβίωσιν τοῦ Μοναχισμοῦ αὐτοῦ ἐπὶ χίλια ἔτη. Ἀλλ' ὅταν ἔχωμεν τὰς μείζονας ἐννέα ἐκ τῶν εἴκοσιν Ἱ. Μονῶν ἐν τῇ πεπτωκυίᾳ καταστάσει τῆς ἰδιορρυθμίας, πῶς δυνάμεθα νὰ ἑορτάζωμεν τὴν συνέχειαν τῆς Ὀρθοδόξου μοναστικῆς παραδόσεως, χωρὶς νὰ ἐμφανιζώμεθα ἀξιοθρηνήτως ἀντιφάσκοντες καὶ χαίροντες ἐκεῖ ἔνθα μόνον πένθος ὑπάρχει;

* * *

Μόνον τὸ Κοινόβιον.

Ὁ Μοναχισμὸς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ θεῖον καὶ πάνσεπτον στόμα τοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας παρέλαβον τὸ πνεῦμα, ἐπεξειργάσθησαν εἰς σύστημα καὶ θεσμὸν καὶ κατοχύρωσαν διὰ Κανόνων καὶ Ὅρων. Οὕτω ἐμόρφωσαν τὸ Κοινόβιον. Τὸ Κοινόβιον εἶναι τὸ «ὀρθόδοξον» σύστημα, τὸ ὁποῖον ἀπέβη ἡ μοναδικὴ μορφὴ ὁμαδικοῦ μοναστικοῦ βίου. Ὀρθῶς ἐλέχθη, ὅτι ὁ κοινὸς βίος ἀρχαιότατα ἐθεωρήθη πανάκεια κατὰ τῶν δεινῶν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἔξοχοι σοφοὶ καὶ νομοθέται ὠνειροπόλησαν τὴν ἀνθρωπότητα ἐν τῷ κοινῷ βίῳ. Πρακτικὰ δὲ πειράματα ὑπῆρξαν τὰ ἐν Κρήτῃ καὶ Σπάρτῃ συσταθέντα κοινοβιοτικὰ ἤθη. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἀνορθώσας τὸν ἄνθρωπον, ἔθεσε τὰς βάσεις παγκοσμίου Κοινοβίου, τὸ ὁποῖον ἐστερέωσεν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς ἰσότητος, διὰ κοινοῦ Πατρὸς καὶ υἱοθεσίας «Δός, Πάτερ, ἵνα ὥσπερ ἐγὼ καὶ σὺ ἓν ἐσμέν, οὕτω καὶ αὐτοὶ ἓν ὦσιν ἐν ἡμῖν».

Εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ἔχομεν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Μοναχικοῦ βίου ἐν αὐτῷ,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὴν εἰς μικρὰς ἀδελφότητας κοινοβιακὴν συμβίωσιν. Κατὰ τὰ μέσα τοῦ 10ου αἰῶνος, ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης ἀνεγείρει τὸ πρῶτον Κοινόβιον, τὴν περίφημον Λαύραν. Ἀκολουθοῦν ἕτερα μεγάλα Κοινόβια, ὡς τοῦ Βατοπεδίου, Ἰβήρων, Ξηροποτάμου καὶ φθάνουν τὰ εἴκοσι μέχρι τοῦ 14ου αἰῶνος. Μὲ τὰ Ἱερὰ Κοινόβια συνυπάρχουν αἱ Σκῆται, τὰ Κελλία καὶ τὰ Ἡσυχαστήρια. Ὅλαι αἱ Μοναὶ λειτουργοῦν Κοινοβιακῶς. Πλὴν τοῦ κοινοβιακοῦ συστήματος, κάθε ἄλλο εἶναι ἄγνωστον εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Δύσιν.

* * *

Ἀρρυθμία ἰδιορρύθμου.

Τὸ σημερινὸν ἰδιόρρυθμον σύστημα τῶν ἐννέα Μοναστηρίων τοῦ ἁγίου Ὄρους, εἶναι χαλεπὸν καὶ δηλητηριῶδες ἄνθος τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν χρόνων καὶ τελείως ξένον εἰς τοὺς ἀσκητικοὺς Πατέρας καὶ τὴν διδασκαλίαν των. Ἡ μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, μόνον τὸ κοινοβιακὸν πολίτευμα ἐθεώρησε πάντοτε ὡς βάσιν τοῦ μοναστηριακοῦ βίου καὶ ἠπείλησε διὰ φρικτῶν ἀρῶν τοὺς ἀνατροπεῖς αὐτοῦ. Αἱ ἀραὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἁγίων Κτιτόρων ἔχουν ἤδη ἐπιπέσει εἰς τοὺς αἰτίους τῆς καταλύσεως τοῦ θείου Κοινοβίου καὶ ἐπικρέμανται καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἐκείνων τῶν Μοναχῶν ποὺ διαιωνίζουν, ἐπὶ ἀνυπολογίστῳ βλάβῃ πολλῶν ψυχῶν, τὸ Ἰδιόρρυθμον.

Ἰδιόρρυθμον καὶ Μοναχισμὸς εἶναι ἀντίφασις καὶ σχῆμα ὀξύμωρον, ἀφοῦ τὸ Ἰδιόρρυθμον ἀποτελεῖ, ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ πράξει, ἄρνησιν τῶν δύο ἐκ τῶν τριῶν βασικῶν προϋποθέσεων τοῦ Μοναχικοῦ βίου, ἤτοι τῆς ἀκτημοσύνης καὶ ὑπακοῆς. Διὰ τοῦτο ὁ διάσημος Κανονολόγος Μίλας ἀποφαίνεται, ὅτι «τὸ Ἰδιόρρυθμον δὲν συνάδει πρὸς τοὺς θεμελιώδεις περὶ μονασμοῦ νόμους, καθ' οὓς ἀκτημοσύνη καὶ ὑποταγὴ τῆς ἰδίας θελήσεως ὑπὸ τὴν τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς, ἀποτελοῦσι τοὺς θεμελιώδεις ὅρους τοῦ ἱδρύματος τοῦ μονασμοῦ».

Εἰς τὰ Ἰδιόρρυθμα ἀναπτύσσεται τὸ πνεῦμα τῆς φιλοκτημοσύνης καὶ ἑπομένως ἀκούεται ἡ ἐπάρατος λέξις «τὸ ἐμὸν καὶ τὸ σὸν», κατὰ Χρυσόστομον. Ὡσαύτως ἡ ἰδιόρρυθμος ζωὴ ἀναπτύσσει τὸν ἐγωϊσμόν, τὸ ἴδιον θέλημα, πρᾶγμα ματαιοῦν τοὺς σκοποὺς τῆς μονάσεως. Ἡ διὰ τῆς ἰδιορρυθμίας διάσπασις τῆς ἐν Χριστῷ ἑνότητος καὶ ἡ γιγάντωσις τῶν παθῶν, καθιστοῦν τοὺς μοναχοὺς φορεῖς σκανδάλων, διὰ τὰ ὁποῖα βλασφημεῖται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐν τοῖς «ἔθνεσι». Καὶ κατὰ μίαν ἀντιστροφὴν τῆς ἐπιθυμίας καὶ τῶν ὅρων τῶν Πατέρων, εἰς τὰ Ἰδιόρρυθμα δὲν ὑπάρχει μία δίαιτα, μία τράπεζα, μία στολὴ καὶ πρὸ πάντων μία ψυχὴ κατὰ τὴν ἀγάπην. Καὶ συνεπῶς, ὑφίσταται ὑπὸ μίαν στέγην καὶ πενία καὶ πλοῦτος, ὑπεισέρχεται ὁ «ταξικὸς» ἀγών, πικρία γεννᾶται εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μικροτέρων πρὸς τοὺς ἀνωτέρας κατέχοντας θέσεις, «ὃς μὲν πεινᾷ ὃς δὲ μεθύει», κατὰ τὸν Ἀπόστολον, καὶ προκαλεῖται συρροὴ καὶ ἐσμὸς παντὸς κακοῦ. Τὸ Ἰδιόρρυθμον ἅπαντες οἱ ἅγιοι Πατέρες τὸ κατεστηλίτευσαν ἀνοικτιρμόνως.

* * *

Φωνὴ Ἰδιορρυθμίτου.

Παραθέτομεν αὐτούσιον κείμενον ἐγκρίτου Ἰδιορρυθμίτου, τὸ ὁποῖον ἐδη-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

μοσιεύθη πρὸ δεκαετίας εἰς ἁγιορειτικὸν περιοδικόν, ὡς ἐκφραστικὸν τῆς ὀδύνης του:

«Ὁ Ἅγιος Παῦλος», ἀφ' ἧς ἤρχισε νὰ ἀσχολῆται μὲ τὸ ἰδιόρρυθμον καθεστὼς τῶν ἐννέα Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἐξῆλθε τῆς γραμμῆς τοῦ συνήθους θρησκευτικοῦ περιοδικοῦ, κατέλαβε θέσιν παναγιορειτικοῦ διαφωτιστικοῦ ὀργάνου καὶ ἐσημείωσε διὰ τῆς θαρραλέας πρωτοβουλίας ταύτης σταθμὸν εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ τόπου.

Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἐγερθῇ καὶ ἁπλῆ ὑπόνοια, ὅτι ἡ ἀνέλιξις τοῦ ζητήματος τούτου δυσηρέστησεν ἔν τινι μέτρῳ τοὺς ἐν αὐταῖς διοῦντας ἀδελφούς, ὡς ἰδιορρυθμίτης καὶ δὴ πεπαλαιωμένος μετὰ τῶν ἄλλων πολλῶν πατέρων τοῦ ἰδίου χρώματος, δηλοῦμεν αὐθορμήτως ὅτι, εὐγνωμοσύνην μᾶλλον διὰ τὰ γραφέντα σχετικῶς αἰσθανόμεθα καὶ ζωηρὰν συγκίνησιν ἐδοκιμάσαμεν ἀναγνώσαντες τὴν γνωστὴν ἔκκλησιν πρὸς προσευχὴν ἀπὸ μέρους ἀδελφῶν ἐπὶ βοηθείᾳ ἀδελφῶν κατὰ τὸν νόμον τῆς ἀγάπης. Καὶ ἀληθῶς ἐὰν ἡ προσευχὴ εἶναι δύναμις, ἣν ὁ Θεὸς λαμβάνει ὑπ' ὄψει ἐν τῇ κυβερνήσει τοῦ κόσμου, ἐὰν ἐν τῇ ἀπείρῳ αὐτοῦ ἀγάπῃ καθυποβάλλει τὴν θείαν αὐτοῦ δύναμιν εἰς τὴν δύναμιν ἑνὸς στεναγμοῦ, ὃν ὁ ἴδιος προεκάλεσε, τότε ποῖος ἀμφιβάλλει ὅτι καὶ ἡ γενομένη ὑπὲρ ἡμῶν προσευχὴ ἔχουσα τὴν ἔμπνευσίν της ἄνωθεν θέλει καρποφορήσει κατ' εὐδοκίαν ἐκείνου;

Πλὴν δὲν εἶναι μόνον ἀδελφικὸν καθῆκον ἡ ἐκ μέρους ὅλων τῶν κοινοβιακῶν Μονῶν παντοία ἠθικὴ ἐνίσχυσις ὅπως ἀνακτήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ ἀπωλεσθέντα Κοινόβιά μας, εἶναι καὶ ὑπέρλαμπρος τίτλος τιμῆς δι' αὐτὰς καθὼς καὶ μέγα συμφέρον προφυλάξεως αὐτῶν ἐκ τῆς ὀσημέραι ἐξαπλουμένης ἰδιορρυθμικῆς νόσου μας. Ὡς πρὸς τὸ παράπονον διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς ἐκδηλώσεώς των ταύτης, θὰ καλύψωμεν τοῦτο διὰ τῆς ὀφειλομένης καὶ παρ' ἡμῶν ἀγάπης.

Οἱ Ἰδιορρυθμῖται ὅλων τῶν Μονῶν ὁμαίμονες, ὁμόγλωσσοι καὶ τῆς αὐτῆς ψυχοσυνθέσεως πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Κοινοβιάτας, δὲν εἴμεθα τόσον κακοὶ ὅσον μᾶς διαφημίζουν καὶ διακρίνομεν ποῦ κεῖται τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ πρέπον. Ἀλλὰ θύματα ἀκούσια τοῦ νοσηροῦ περιβάλλοντος, ἀδυνατοῦμεν νὰ στραφῶμεν ἀποφασιστικῶς πρὸς τὰ δεξιὰ ἀναμένοντες τὴν πρὸς τοῦτο ὤθησιν παρ' ἄλλων ἔξωθεν. Τὸ φθοροποιὸν ἢ δημοφθόρον, καθ' Ὅμηρον, σύστημα ζωῆς, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας εἴμεθα ὑποτελεῖς, μᾶς κατέστησεν ἀνικάνους πρὸς τοιαύτην ψυχικὴν ἀνάτασιν καὶ ἀσθενοῦμεν βαρύτερον τοῦ ἐπὶ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη παρὰ τὴν προβατικὴν κολυμβήθραν κατακειμένου. Ζητοῦμεν ἄνθρωπον. Εἰς τὸν ἐκπεσμὸν καὶ τὴν ταλαιπωρίαν ἡμῶν μετὰ τὴν κακοῦργον ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ κατακρήμνισιν τοῦ εὐλογημένου Κοινοβίου μας, ἐνυπάρχει ἐν σμικρῷ τὸ δράμα τῆς Ἐδέμ. Ἀπωλέσαμεν καὶ ἡμεῖς τὴν βασίλειον χάριν καί, φέροντες, κατὰ ἕνα νομικὸν ὅρον, ἐξ ἀναδοχῆς, τὸ βάρος τοῦ συντελεσθέντος ἐγκλήματος, ὅλοι ἔνοχοι, ὑπεύθυνοι, ἐν σκότει καθήμενοι ζητοῦμεν ἔξωθεν λυτρωτήν.

* * *

Ἔκκλησις πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἐκτὸς τῆς συναντιλήψεως τῶν Ἁγιορειτῶν Κοινοβιατῶν, ἀσπασίως ἀπο-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δεκτῆς, πόθεν ἄλλοθεν νὰ ἀναζητήσωμεν σωτῆρα; Ἀπὸ τὴν Πολιτείαν, τὴν ριπιζομένην ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ νῦν αἰῶνος, τίποτε τὸ ἐνισχυτικὸν εἰδικῶς δὲν περιμένομεν. Ἀπὸ τὴν Μητέρα Μεγάλην Ἐκκλησίαν, ὅπου, ὡς πιστεύομεν, ἀκοίμητον συντηρεῖται τὸ ζώπυρον τῶν ἱερῶν παραδόσεων καὶ ἀποταμιεύεται ὁ οὐρανόπεμπτος κῶδιξ πάσης ἁγίας θεσμοθεσίας, ἐκεῖθεν ναί, πολλὰ ἐλπίζομεν, ἀλλ' «ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ ἐλπίζειν».

Ἐλπίζομεν τὴν ἀνάρρυσιν ἡμῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, ἐλπίζομεν τὴν ἀναβίωσιν τῶν ἱερῶν Κοινοβίων μας, ὅπου καὶ μόνον θὰ πραγματοποιήσωμεν τὸν σκοπὸν τῆς χριστιανικῆς ἡμῶν τελειότητος. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲν θὰ παύσωμεν νὰ διερωτώμεθα μετὰ ψυχικοῦ ἄλγους, κατὰ ποῖον ἱστορικὸν λόγον ἢ κατὰ ποῖον ἰδιαίτερον προνόμιον καὶ διὰ ποίαν σκοπιμότητα ἐπιτρέπεται νὰ ζοῦν ἔσιω καὶ μίαν ἡμέραν εἰς τὴν ἀρρυθμίαν τῆς ἰδιορρυθμίας τὰ ἐννέα Μοναστήρια τοῦ Ὄρους, ἐν καταφανεῖ ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἔνδεκα; Πῶς ἀνέχεται τὸ σεπτὸν Πατριαρχεῖον κατὰ δικαίωμα πνευματικῆς δικαιοδοσίας, τὸ σκάνδαλον τῆς διαφοροποιήσεως ταύτης καθὼς καὶ τὴν προσγινομένην πρὸς τοὺς ἀοιδίμους κτίτορας βαρυτάτην ὕβριν; Πῶς δὲν ἐπισείει τὰς φρικώδεις ἀρὰς καὶ ἀναθέματα τούτων κατὰ τοῦ τρομεροῦ τούτου Μοναστηριακοῦ ἐκτροχιασμοῦ; Δὲν εἶναι ἄρα γνωστὴ ἡ μέθοδος μὲ τὴν ὁποίαν ἀνετινάχθησαν τὰ ἱερὰ σεμνεῖα καὶ τὰ χαλκεῖα τῆς ἀρετῆς, ἵνα ἀνεγερθοῦν ἐκ τῶν συντριμμάτων τούτων, τὰ λεγόμενα ἰδιόρρυθμα; Ἔπειτα, δυνάμει ποίας καταστρωθείσης πράξεως ἢ ἐκκλησιαστικῆς ἐγκρίσεως ἐμφανίζονται ταῦτα ὡς Μοναί, ἀφοῦ εἰς αὐτὰ ἀναιρεῖται πάμπαν ὁ σκοπὸς τῆς Μονῆς; Ἡ συνήθεια, μᾶς λέγουν δειλῶς, ἡ ἐκ τοῦ χρόνου, καὶ ἄνευ νομοθεσίας συνιστᾷ νόμον καὶ δημιουργεῖ δίκαιον. Ἀλλ' ἀκριβῶς περὶ τοιαύτης συνηθείας ἀποφαινομένη ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος, ἀποκαλεῖ αὐτὴν διὰ τοῦ πρώτου Κανόνος αὐτῆς, θεοπνεύστως «φαύλην». Εἶτα χαρακτηρίζει αὐτὴν «ἐκριζωτέαν ἐκ θεμελίων». Τί θὰ ἔλεγεν ἂν ἐδίκαζεν ἐξιδιασμένως καὶ τί ἀπομένει πρὸς συνηγορίαν τῶν ἐννέα μὴ δυναμένων νὰ ἀνθέξουν εἰς βέλη νηπίων; Ἀπομένει τοῦτο: Νὰ ἀκούσωμεν ὡς βροντὴν ἐκ Φαναρίου τὴν φωνὴν τοῦ μεγαλοφωνοτάτου τῶν προφητῶν: «ἐσιώπησα ἀπ' αἰῶνος, μὴ καὶ ἀεὶ σιωπήσομαι καὶ ἀνέξομαι;» Διότι ἰδού, κατάπληκτος καὶ ἄναυδος μένει ὁ μελετητὴς τοῦ ἐν ἁγίῳ Ὄρει ἰδιορρυθμικοῦ προβλήματος, πληροφορούμενος ἐξ ἱστορικῶν πηγῶν καὶ πειθόμενος ἐξ ἀντιπαραθέσεων, ὅτι ὁμοίας φύσεως ἀντινομία ὑπὸ τὸν ἥλιον δὲν ὑπάρχει.

* * *

Τὸ ἄγνωστον ἰδιόρρυθμον.

Χίλια ἑξακόσια Μοναστήρια ἔχομεν ἀνὰ τὴν ὑδρόγειον, μᾶς ἔλεγεν ἐπισκέπτης Βενεδικτῖνος κληρικός, ἅπαντα μὲ τοὺς ἡγουμένους των, μὲ κοινὴν καθ' ὅλα δίαιταν καὶ μὲ ἀθρόαν εἰς αὐτὰ προσέλευσιν δοκίμων. Χίλια Μοναστήρια, μᾶς ἔλεγεν ἐπίσης Ἐπίσκοπος Ἀβυσσινός, ἔχομεν ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν καὶ ἀγνοοῦμεν τελείως τὸ Ἰδιόρρυθμον. Καὶ πρόκειται περὶ μαύρων τῆς Ἀφρικῆς.

Ἂς διατρέξωμεν ὅλον τὸν Μοναχισμὸν πάσης χριστιανικῆς ὁμολογίας καὶ γλώσσης. Ἂς ἐπισκεφθῶμεν ἀκόμη καὶ τὰ Μοναχικὰ κέντρα τοῦ Βραχμανισμοῦ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

καὶ τοῦ Βουδδισμοῦ, δὲν θὰ εὕρωμεν τὸ ἀνύπαρκτον καὶ ἐκεῖ.

Πολλοὶ πολλάκις ἔδωσαν διαφόρους ὁρισμοὺς εἰς τὴν Μοναστηριακὴν παραμόρφωσιν ταύτην, τοὺς ὁποίους χάριν εὐπρεπείας ἀποφεύγομεν νὰ σημειώσωμεν, περιοριζόμενοι εἰς τὸν ἐλαφρότερον, ὅτι δηλαδὴ τὸ Ἰδιόρρυθμον εἶναι Μοναστήριον χωρὶς ἡγούμενον ἢ μᾶλλον χωρὶς ἡγούμενον Μοναστήριον...

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἀνὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν συναντῶμεν φυτοζωούσας μικρὰς ἰδιορρύθμους Μονάς, ἀλλὰ ποτὲ ἄνευ ἡγουμενοσυμβουλίου. Ἂν θέλωμεν εὑρίσκομεν ἐν Ἑλλάδι καθὼς καὶ εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ Μονὰς ἢ Προσκυνήματα χωρὶς ἀδελφότητα μὲ ἕνα μόνον Μοναχὸν τιτλοφορούμενον καὶ ἐδῶ ὡς ἡγούμενον καὶ ἀναγνωριζόμενον ὡς τοιοῦτον παρὰ πάσης ἀρχῆς, ἀσκοῦντα δὲ μόνον ἁπλῆν ἐπιστασίαν ἐπὶ τοῦ ἱδρύματος.

Μοναχικὰς ὅμως ἀδελφότητας καὶ δὴ πολυανθρώπους, ἄνευ ἡγουμένου, ἄνευ πνευματικοῦ Πατρός, ποιμένος, ποδηγέτου, ἀββᾶ, δὲν θὰ εὕρωμεν πουθενά, μὰ πουθενά. Τὴν ἀλογίαν αὐτήν, ἀσύδοτον, ἀγέρωχον, ὀρχουμένην ἀσέμνως καὶ λακπακτοῦσαν ἀναιδῶς Κανονικὰς διατάξεις, ὑποθήκας Πατέρων, Ὅρους καὶ θεσμούς, θὰ τὴν εὕρωμεν ποῦ; Ἄκουε, ἄκουε! Εἰς τὸ Ὄρος τὸ Ἅγιον, εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς Παναγίας, εἰς τὴν «πύλην τοῦ οὐρανοῦ» καὶ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῆς Ὀρθοδοξίας. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα; Ἀφηρέθη κάποτε τὸ δικαίωμα τῆς πνευματικῆς ἐποπτείας ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Ἱερισσοῦ ἐπὶ τοῦ Ἄθω, διότι ὅλοι οἱ Μοναχοὶ εὕρισκον ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ἡγουμένων των περισσότερον τοῦ Ἐπισκόπου. Καὶ σήμερον ἡμεῖς, ἕνα πλῆθος Μοναχῶν, ἐννέα Ἰδιορρύθμων Μοναστηρίων, ἀνηγούμενοι, ἀκέφαλοι, ἐφθάσαμεν οἱ τάλανες νὰ ζηλεύσωμεν τὸ τελευταῖον χωρίον τῆς Χαλκιδικῆς ὑπὸ ἄμεσον ἐπισκοπικὴν κηδὼ καὶ πνευματικὴν χειραγωγίαν ποιμενόμενον.

* * *

«Εἰ ζήσεται τὰ ὀστέα ταῦτα;»

Περαίνοντες τὸ παρὸν σημείωμα, μᾶς ἐκφεύγει ἡ λέξις· ἀνανήψωμεν. Ἀπὸ τὰ Ἰδιόρρυθμα Μοναστήρια, χωρὶς νὰ πταίουν οἱ ἄνθρωποι, πηγάζει μαρασμὸς καὶ ἐκπορεύεται καχεξία ἐπὶ ἀφαντάστῳ ἠθικῇ βλάβῃ ὅλης τῆς Ἀθωΐτιδος Μοναχικῆς πολιτείας. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἔχει ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν ἀντίκτυπόν του ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου τρυγῶμεν καθημερινῶς ἐξουθένωσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τείνει νὰ φονεύσῃ καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολὴν τὴν ἰδέαν τοῦ Μοναχισμοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἠρρύσθη πάντοτε τὴν δύναμιν αὐτῆς ἡ Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. Ἐντεῦθεν τὸ ζήτημα τῆς παλινορθώσεως τῶν Κοινοβίων εἰς τὰς ἐννέα Μονάς, δὲν εἶναι ζήτημα ζωῆς ἢ ἀμέσου θανάτου διὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος μόνον, εἶναι καὶ πελωρίας σημασίας ὑπόθεσις διὰ τὴν ἁπανταχοῦ Ὀρθοδοξίαν.

Μήπως ὀφείλομεν νὰ προσέξωμεν τί ἐπὶ τοῦ προκειμένου φρονοῦν καὶ οἱ ἀντικειμενικῶς ἐξετάζοντες τὰ καθ' ἡμᾶς διάφοροι ξένοι, ὡς φίλοι ἢ καὶ μή; Οὗτοι βλέποντες τὸν Μοναχὸν ἡμῶν εἰς αὐτὸ τὸ κέντρον αὐτοῦ ἀδρανῆ, ἄζωον, ἀπονεκρωμένον πνευματικῶς, εἰς κατάστασιν δοσκηματώδη μορφωτικῶς, κινοῦν τὰς κεφαλὰς διὰ τὸ μοναδικὸν Κέντρον τοῦ Ὀρθοδόξου Μοναχισμοῦ τῆς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀνατολῆς καὶ συνάγουν ἐκ τούτου καὶ μόνον τὰ θλιβερώτερα συμπεράσματα διὰ τὴν ἐν γένει ζωτικότητα καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, θεωροῦντες καὶ αὐτὴν νεκρὰν ἐν τάφῳ, ἢ μᾶλλον ἔτι πλέον εἰς κατάστασιν ἀποστεώσεως. Πῶς ἄλλως θὰ ἔγραφον περὶ αὐτῆς, ὡς εἴδομεν εἰς ξένα περιοδικά, ἐκεῖνο τοῦ προφήτου τὸ λόγιον: «εἰ ζήσεται τὰ ὀστέα ταῦτα;

* * *

Ἀνάγκη Κοινοβιοποιήσεως.

Ὁ ἔγκριτος Ἰδιορρυθμίτης, τοῦ ὁποίου κατεχώρησα ὁλόκληρον τὸ κείμενον, ἀποτελεῖ ἔκφρασιν τῆς ψυχολογίας τῆς μεγίστης μερίδος τῶν ὁμοιοπαθῶν του. Ζητοῦν, λοιπόν, βοήθειαν. Ζητοῦν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ἐνίσχυσιν τῆς ἐξησθενημένης θελήσεώς των διὰ νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν Κοινοβιακὴν ζωήν. Ἂν ἡ ἁγιωτάτη Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐπιθυμεῖ πέραν ἑνὸς ματαίου ἑορτασμοῦ νὰ συμβάλλῃ εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνύψωσιν τοῦ Ἁγίου Ὄρους· ἂν ἐκτιμᾷ τὴν ἀξίαν τοῦ Μοναχικοῦ βίου· καὶ ἂν ἀπὸ εἰλικρινῆ ἐνθουσιασμὸν διὰ τὴν ἐπιβίωσίν του ἐπιδεικνύει τόσην σπουδὴν διὰ τὰς ἑορτάς, ἰδοὺ εὐρὺ στάδιον ἀποδείξεως. Ἤδη ὑπάρχει μία πεντηκονταμελὴς ἐπιτροπὴ διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος. Συμμετέχει ὁ Ἀρχιεπίκοπος Ἀθηνῶν, Μητροπολῖται, εὐσεβεῖς Ἀκαδημαϊκοὶ καὶ Καθηγηταὶ Πανεπιστημίου ὡς καὶ ἀνώτεροι Κρατικοὶ λειτουργοί. Πρὶν καταστρώσουν σχέδια, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἂς ἔλθουν πρὸ τῆς λήξεως τοῦ 1962 εἰς ἅγιον Ὄρος ὡς ἐπισκέπται, ὡς φίλοι καὶ σύμβουλοι. Ἂς ἐπισκεφθοῦν τὰς Ἰδιορρύθμους Μονάς, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὴν Μεγίστην Λαύραν, ἡ ὁποία ἐσχάτως ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γίνῃ πάλιν Κοινόβιον. Ἂς συνομιλήσουν μὲ τοὺς Μοναχούς. Ἂς ὑπομνήσουν τοὺς σκοποὺς τοῦ Μοναχικοῦ βίου καὶ ὕστερα νὰ εἰσηγηθοῦν τὴν κατάργησιν τῆς ψυχοφθόρου καὶ σκανδαλώδους ἰδιορρυθμίας. Νὰ διαιτῶνται οἱ Μοναχοὶ εἰς τὴν κοινὴν τοιχογραφημένην Τράπεζαν τοῦ Κτίτορος. Νὰ ἔχουν κοινὸν ταμεῖον. Νὰ σταματήσουν τὰ πολλὰ βαλάντια καὶ αἱ πολλαὶ κουζῖναι. Νὰ ἀναθέσουν εἰς ἕνα ἡγούμενον τὰς ψυχάς των καὶ τὴν φροντίδα τῶν σωματικῶν ἀναγκῶν καὶ νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τὸ κυρίως μοναχικὸν ἔργον των, ὅπου εἶναι ὁ ἁγιασμὸς ψυχῆς καὶ σώματος. Νὰ θραύσουν τὰ φθοροποιὰ ραδιόφωνα καὶ νὰ πάρουν τὸ κομβοσχοῖνι εἰς τὸ χέρι, διὰ νὰ σταματήσῃ ἡ ἔξωθεν κατακραυγὴ εἰς βάρος τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος. Ὅσοι ἀδυνατοῦν νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τὴν Κοινοβιακὴν τάξιν, λόγῳ συνηθείας καὶ γήρατος, ἂς γίνῃ οἰκονομία. Αὐτοὶ προοδευτικῶς θὰ ἐκλείψουν. Ὅσοι ὅμως ἐθελοκάκως ἀντιδροῦν, ἡ Ἐκκλησία ἔχει ὅπλα δυνατὰ εἰς καθαίρεσιν παντὸς ἐπαιρομένου λογισμοῦ κατὰ τῆς ἀληθείας. Ἡ γενικὴ Κοινοβιοποίησις, ἐνισχυομένη καὶ ἀπὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Κ. Χάρτου τοῦ ἁγίου Ὄρους, θὰ ἔχει ἄμεσα εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα ἐφ' ὅλου τοῦ Ἱ. ἡμῶν Τόπου, τῶν Σκήτεων, τῶν Κελλίων καὶ Ἡσυχαστηρίων. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς θὰ ἀρθῇ τὸ χάσμα μεταξὺ Κοινοβιατῶν καὶ Ἰδιορρυθμιτῶν ἐν τῇ Ἁγιορειτικῇ ἀμφικτυονίᾳ καὶ θὰ ἐπέλθῃ εὐγενὴς ἄμιλλα, ὥστε νὰ λύωνται τὰ ζητήματα ἐν συναισθήσει εὐθύνης ἔναντι Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Καὶ δὲν θὰ χρονίζουν πυορροοῦσαι πληγαὶ ὡς συμβαίνει εἰς μίαν Μονὴν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἁγίου Ὄρους, ὅπου πέντε ἀ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

καταλόγιστοι καὶ ἀθεόφοβοι Μοναχοὶ δυσφημοῦν ἀπὸ ἑξαετίας τὸν ἱερὸν Ἄθω. Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία θὰ ἔπρεπε τοὺς 4 - 5 αὐτοὺς «προϊσταμένους» νὰ κατανείμῃ εἰς Μονὰς καὶ νὰ συστήσῃ μικρὰν νέαν ἀδελφότητα πάλιν ἐξ εὐλαβῶν Μοναχῶν ἐξ ἁγιορειτικῶν Μονῶν. Διότι μὲ τὴν στυγερὰν αὐτὴν σύνθεσιν τῆς ἀτυχοῦς αὐτῆς Μονῆς, δὲν ἀναμένομεν εἰμὴ μόνον σκανδαλισμὸν καὶ ἡμῶν καὶ τῶν ἔξω εἰς τὸ διηνεκές.

Ὅταν, λοιπόν, ἐπιτευχθῇ ἡ Κοινοβιοποίησις τῶν Ἰδιορρύθμων Μονῶν καὶ καταπαύσουν τὰ αἴτια ἀδικαιολογήτων σκανδάλων, τότε θὰ ἔχει ἀρθῇ καὶ ὁ λόγος, ὅστις συνιστᾷ, εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ ἑορτασμοῦ, θλιβερὰν παραφωνίαν καὶ κραυγαλέαν ἀντίφασιν...

* * *

Προϋπόθεσις ἑορτασμοῦ.

Αἱ ἑορταὶ μόνον ὑπὸ ἕνα ὅρον εἶναι καὶ νοηταὶ καὶ θεμιταί. Ὅταν μὲ τὸ κλείσιμον τοῦ κύκλου τῶν χιλίων ἐτῶν, ἀπὸ τῆς ὀργανώσεως τοῦ Μοναχικοῦ βίου ἐν ἁγίῳ Ὄρει, εὐρεθοῦν ὅλαι αἱ Ἀθωϊτιδες Μοναὶ εἰς θέσιν νὰ εἴπουν: Δόξα τῷ Θεῷ, χάρις εἰς τὴν προστασίαν τῆς Κυρίας Θεοτόκου καὶ τῶν Ἁγιορειτῶν Ὁσίων Πατέρων, ἐκρατήσαμεν τὴν παρακαταθήκην ἀπαραχάρακτον. Καὶ ἰδού, παραδίδομεν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τῆς δευτέρας χιλιετηρίδος τὴν δάδα τοῦ Ὀρθοδόξου Μοναχισμοῦ ἄσβεστον. Παραδίδομεν τὸ κοινοβιακὸν σύστημα, ὅπως τὸ παρελάβομεν ἀπὸ τοὺς θείους Κτίτορας καὶ τοὺς ἁγίους Πατέρας ἐπὶ χίλια ἔτη... Τότε νὰ ἑορτάσωμεν. Τότε νὰ ἐπιδειχθῶμεν πρὸς δόξαν Θεοῦ, ἔπαινον τοῦ ἁγιορειτικοῦ Μοναχισμοῦ καὶ ἔξαρσιν τοῦ δυναμισμοῦ τῆς Ὀρθοδοξίας. Καὶ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ Ἄθω ἂς βοήσωμεν πανηγυρικῶς. Καὶ ἂς κληθοῦν τότε καὶ Πατριάρχαι καὶ Βασιλεῖς καὶ Πρωθυπουργοὶ καὶ μεγιστάνες, διὰ νὰ συνεορτάσωμεν καὶ συνευφρανθῶμεν τῷ πνεύματι. Τότε θὰ συνεορτάσουν καὶ οἱ οὐρανοὶ μεθ' ἡμῶν. Καὶ θὰ συμπανηγυρίσουν μὲ ἡμᾶς καὶ τὰ πλήθη τῶν Ἀθωνιτῶν Ἁγίων, Ὁμολογηταί, Ὅσιοι, Ἱεράρχαι καὶ Μάρτυρες. Τότε δὲν θὰ ἔχωμεν νὰ φοβηθῶμεν ἔλεγχον ἀπὸ τοὺς ἁγίους Κτίτορας, ὅτι κατεστρέψαμεν τὰ Μοναστήριά των, τὰ ὁποῖα ἀντὶ νὰ σώζουν κολάζουν ψυχὰς καὶ σκανδαλίζουν τὸν κόσμον. Καὶ δὲν θὰ κινδυνεύσωμεν νὰ ἀκούσωμεν τὸ τῆς παροιμίας: Ὦ κάκιστοι, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων ὑμεῖς ᾄδετε; Οὔτε θὰ μᾶς εἴπουν οἱ σώφρονες: Δυστυχεῖς, ἐνῷ τὰ πάντα βοοῦν πενθίμως, σεῖς ὑπερθεματίζετε δι' ἑορτὰς πανηγυρικάς, πλαστουργοῦντες ἐν ἀγνοίᾳ σας τὴν μεγαλειτέραν ἀντίφασιν; καὶ ἀντὶ νὰ κλαίετε, προκαλεῖτε τὴν μακροθυμίαν τῆς Ἐφόρου τοῦ Ἱ. ἡμῶν Τόπου Κυρίας Θεοτόκου καὶ τῶν θείων Κτιτόρων τῶν Κοινοβίων Μοναστηρίων! Τότε θὰ φράξωμεν καὶ τὰ ἀπύλωτα στόματα τῶν αἱρετικῶν, ποὺ διερωτῶνται διὰ τοὺς μοναχούς μας: «εἰ ζήσεται τὰ ὀστέα ταῦτα;» Καὶ δὲν θ' ἀποκαλέσουν, ὅπως τώρα, τὰ ἐννέα μεγάλα Μοναστήρια System idiot – rythme σύστημα ἠλιθιόρρυθμον. Οὔτε θὰ μᾶς καταγελάσουν οἱ ξένοι, ὅταν ἔλθουν νὰ μᾶς ἴδουν, ὅτι ἑορτάζομεν ἐπὶ τῶν ἐρειπίων μας...

Ὑπὸ τὸν ὅρον, λοιπόν, αὐτόν, αἱ ἑορταὶ ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι, ὄχι μόνον δὲν εἶναι ἀπόβλητοι, ἀλλὰ καὶ ἐπιβάλλονται, ὡς ὑπόθεσις εὐφροσύνης, καθότι τὰ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἱερὰ Μοναστήρια «νεκρὰ ἦσαν καὶ ἀνέζησαν, ἀπολωλότα καὶ εὑρέθησαν»...

* * *

Βαρύταται εὐθύναι Ἁγιορειτῶν.

Ἁγιορεῖται Πατέρες καὶ Ἀδελφοί,

Αἱ ἑορταὶ ἀπεφασίσθησαν. Τὸ κράτος χορηγοῦν περὶ τὰς τριάκοντα χιλιάδας χρυσῶν λιρῶν, διὰ τὴν διάνοιξιν ὁδῶν, δημιουργεῖ προϋποθέσεις τουριστικῆς προβολῆς καὶ ἀξιοποιήσεως τοῦ ἁγίου Ὄρους. Εἶναι φανερόν, ὅτι νέα μέσα συγκοινωνιακὰ θὰ τεθοῦν εἰς χρῆσιν. Δὲν χρειάζεται πολλὴ φαντασία διὰ νὰ διΐδῃ κανείς, ὅτι ἕνα φέρυ - μπόουτ—ἐπὶ τοῦ παρόντος—θὰ μεταφέρει ἀπὸ τὴν Τρυπητὴν ἑκαντοντάδας αὐτοκινήτων τουριστῶν καὶ ὅτι θὰ ἀνεγερθοῦν ξενοδοχεῖα τουριστικὰ εἰς τὸ Ἁγιορειτικὸν ἔδαφος. Εἰς τὴν μεγάλην Ἐπιτροπὴν ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος συμμετέχουν πολλοὶ καλλιτέχναι καὶ εἰδικοὶ ἐπὶ τοῦ τουρισμοῦ. Ἐκτὸς τῆς ἀπὸ Δάφνης ὁδοῦ πρὸς Καρυάς, ἐπληροφορήθημεν θετικῶς, ὅτι μελετᾶται καὶ ἑτέρα. Τὸ σημερινὸν πνεῦμα δὲν συγχωρεῖ τὸ ἅγιον Ὄρος ἐν Ἀσκητικῇ μορφῇ πρὸς προσευχὴν καὶ ἁγιασμόν. Τὸ θέλουν πρὸς ἱκανοποίησιν τουριστικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν σκοπῶν. Τὸν Μοναχισμὸν τὸν θεωροῦν ὡς παρασιτικόν. Τὰ μοναστήρια τὰ βλέπουν ὡς μεσαιωνικὰ καταφύγια. Διὰ τοῦτο ἐπείγονται νὰ τὸ ἀπογυμνώσουν ἀπὸ τοὺς πνευματικούς του σκοπους, νὰ τὸ καταστήσουν κέντρον τουρισμοῦ καὶ χῶρον ἀρχαιολογικόν.

Πατέρες καὶ ἀδελφοί. Ἔχομεν μεγίστην εὐθύνην νὰ ἀντιδράσωμεν. Ἕκαστος ἡμῶν θὰ δώσῃ λόγον εἰς τὸν Θεόν, ἐάν, δυνάμενος νὰ συμβάλλῃ εἰς τὴν ἀναχαίτισιν τῆς ἐκκοσμικεύσεως τοῦ Ἱ. Τόπου μας, ἀδιαφορεῖ. Αἱ Ἱ. Μοναὶ ὀφείλουν νὰ ἀγρυπνοῦν ἐπὶ τῶν ἐκτελουμένων ὑπὸ τῆς πολιτείας ἔργων, ὥστε πέραν μιᾶς μόνης ὁδοῦ — ἐφ' ὅσον ἤδη διοινήχθη — μὴ ἐπιτραπῇ ἑτέρα. Παρακαλῶ, ἂς ἐξαρθῶμεν εἰς τὸ ὕψος τῶν δεινῶν περιστάσεων, ποὺ διέρχεται τὸ ἅγιον Ὄρος. Ὁ μόνος τρόπος ἀποτελεσματικῆς ἀντιδράσεως, εἰς τὰ εἰς βάρος τοῦ ἁγίου Ὄρους τεκταινόμενα, εἶναι ἡ ψυχική μας ἑνότης, ἡ ὁποία θὰ ἐπέλθῃ διὰ τοῦ κοινοῦ σεβασμοῦ εἰς τοὺς πατερικοὺς Ὄρους καὶ Κανόνας. Ἀκριβῶς διὰ τοῦτο ἐπιμένομεν περὶ τῶν Ἰδιορρύθμων Μοναστηρίων.

Εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχήν, τὴν ὑπερλογικὴν καὶ ὑπερκριτικήν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιζήσῃ ἕνας θεσμός, ὅστις δὲν ἀκτινοβολεῖ τὴν πνευματικότητά του. Τὸ θέμα τῆς μετατροπῆς τῶν Ἰδιορρύθμων εἰς Κοινόβια, δὲν εἶναι ἁπλῶς πρᾶξις σωφροσύνης, ἀλλὰ καὶ μέτρον ἀμύνης, κατὰ τῶν διαλυτικῶν ἀνέμων. Διότι ὅταν δὲν μᾶς βλέπουν εἰς τὴν περιωπὴν τῆς μοναχικῆς ἀποστολῆς μας καὶ στερουμένους ἐν ἀγάπῃ ἀδελφικῇ ἑνότητος, τότε δὲν μᾶς ὑπολογίζουν παρὰ τὰ προνόμιά μας.

* * *

Λογικαὶ συνέπειαι.

Ἐφ' ὅσον αἱ ἑορταὶ ἀπεφασίσθησαν, ἂς γίνουν, ἀλλ' ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ποὺ ἐγράψαμεν καὶ χωρὶς νὰ προσλάβουν κοσμικὸν χαρακτῆρα. Ἐὰν ὅμως τὸ 1963 μᾶς εὕρῃ εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν, διὰ τῶν ἑορτῶν θὰ ἐξοργί-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΜΑΣ

Ἡ νεολαία μας ὅπου ἐμεγάλωσε μέσα εἰς τὰ ψυχοφθόρα φιλοσοφικὰ ρεύματα τῆς μεταπολεμικῆς μας ἐποχῆς 1941-1960, δυστυχῶς δὲν εἶναι ἀρκούντως πληροφορημένη διὰ τὴν Ἐθνικὴν δράσιν τῶν Μοναστηρίων μας, καὶ τῶν ἰδανικῶν τῆς Μοναστικῆς φιλοσοφίας.

Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ ὅσοι τῆς ὡμίλησαν τῆς εἶπαν μόνον διὰ τὰ ἀγκάθια ποὺ ὑπάρχουν σὲ κάθε Μοναστῆρι ὀρθόδοξο καὶ μή, καὶ διὰ τοὺς θείους καρποὺς τῆς ἁγίας ζωῆς τῶν ὁσίων Μοναχῶν λόγος δὲν δίδεται. Πίσω ὅμως ἀπὸ τὰ σύννεφα ὁ ἥλιος λάμπει καὶ σὲ κάθε Μοναστῆρι ὑπάρχουν ὅσοι Μοναχοὶ ἄξιοι τῆς ἐκτιμήσεώς μας.

Δὲν εἶναι ὅπως μᾶς τὰ λέγουν οἱ προχειρολόγοι καὶ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας μας. Τὰ Μοναστήρια εἶχαν καὶ ἔχουν μεγάλην ἐθνοθρησκευτικὴν ἀποστολήν, καὶ ὁ καθεὶς εἰς τὸν κύκλον του, ὡς ἐθνικὸς ἐργάτης, πρέπει νὰ συντελέσῃ διὰ τὴν ἀκμὴν τῶν Μοναστηρίων μας. Οἱ ἀποτυχημένοι καλόγηροι δὲν εἶναι τὸ Μοναστῆρι, ὅπως οἱ κακοὶ γιατροὶ δὲν εἶναι ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη.

Ἂς μὴ παρασυρώμεθα σὲ εὔκολες σκέψεις ὅπου μαρτυροῦν πνευματικὴ φτώχεια καὶ ψυχικὴ ἐρημία. Εἴμεθα οἱ κληρονόμοι πολλῶν ἀνεκτιμήτων θησαυρῶν, τῶν Μοναστηρίων μας καὶ ὑπεύθυνοι ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἱστορίας νὰ διαφυλάξωμεν αὐτοὺς τοὺς θησαυρούς.

Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν Μοναστηρίων μας μὲ νέους Μοναχοὺς ἀνταξίους τῶν Μοναστικῶν ἰδανικῶν καὶ τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων.

Διότι ὁ ταλαίπωρος μεταπολεμικὸς ἄνθρωπος ἔχει ὑποστῆ μίαν τρομερὰν ἱεροσυλίαν καὶ λεηλασίαν τῆς καρδίας του ἀπὸ τὰ ἐπιστημονικὰ κατορθώματα τῶν ἡμερῶν μας καὶ τῆς ἐνδομύχου ἐπιθυμίας του, νὰ λατρεύσῃ τὸν ἑαυτόν του, διὰ

σωμεν τὸν Θεὸν καὶ τὴν Προστάτιδα τοῦ ἁγίου Ὄρους Θεοτόκον Μαρίαν, θὰ λυπήσωμεν δὲ καὶ τοὺς Ἁγίους ἁγιορεῖτας Πατέρας. Θὰ σκανδαλίσωμεν τοὺς χριστιανούς μας. Θὰ παρουσιασθῇ ἡ πνευματικὴ γυμνότης εἰς ὡρισμένους χώρους. Οἱ ξένοι θὰ εἰρωνευθοῦν τὸν Μοναχισμόν μας. Καί, ἄνευ ἔρματος πνευματικοῦ, ὅπως θὰ ἤμεθα, αἱ ἑορταὶ θὰ ἐμφανισθοῦν ὡς κοσμικὴ διασκέδασις. Διότι «τὸ πνεῦμα ἐστὶ τὸ ζωοποιοῦν». Ἡ δὲ συνέπεια θὰ εἶναι ἡ ἐξασθένησις τῆς Ἀκροπόλεως τῆς Ὀρθοδοξίας, πρὸς μεγίστην χαρὰν τῶν ἐχθρῶν της. Διότι, ὅπως ἔγραφεν εἰς ἐγκύκλιόν του πρὸς τοὺς Λουθηροκαλβίνους ὁ μέγας ἐκεῖνος Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ ΣΤ', «τὸ μόνον δυνάμενον ἀντιστῆναι», κατὰ τῶν ἐπιβουλῶν τῆς Ὀρθοδοξίας, εἶναι τὸ Μοναχικὸν τάγμα! «...Διὰ τοσούτων φλυαριῶν κατὰ τοῦ ἀτενῶς ἐπαγρυπνοῦντος καὶ φυλάσσοντος τὴν Ὀρθόδοξον Ποίμνην, καὶ μόνου δυναμένου ἀντιστῆναι, καὶ ἀνατρέψαι τὰ τούτων πονηρὰ σχέδια Μοναχικοῦ Τάγματος,..».

Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες, ἂς γρηγορῶμεν προσευχόμενοι.

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης

Ἅγιον Ὄρος, ἐν τῇ Κοιμήσει τῆς Θεοτόκου 1962

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Σταυρὸς μία λέξις· Σταυρὸς δύο ξύλα· ξύλα τὰ ὁποῖα ἕνας τυχαῖος ἄνθρωπος τὰ ἐκάρφωσε σύμφωνα μὲ τὴν διαταγὴν τῶν ἀνόμων κριτῶν Ἰουδαίων. Συνέδεσε τὰ δύο ταῦτα ξύλα διὰ νὰ σταυρωθῇ ὁ πρᾶος καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ Ἰησοῦς νὰ ἐμπτυσθῇ, νὰ ραπισθῇ, νὰ ὑποστῇ σκληρὰ βασανιστήρια. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος «λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει» (Α΄ Πέτρ. β΄ 23), καθὼς μᾶς τὸ λέγει ὁ Ἀπ. Πέτρος, ὅστις παρηκολούθησε τὰς δραματικὰς ἐκείνας στιγμάς. Οὔτε ὁ ξυλοκόπος οὔτε ὁ ὑπηρέτης ὁ ὁποῖος ἔκοψε τὰ δύο ταῦτα ξύλα οὔτε αὐτὸς ποὺ τὰ ἤνωσε ἐγνώριζον τὴν σημασίαν καὶ τὸν συμβολισμὸν τῶν δύο τούτων ξύλων. Δύο τεμάχια ξύλου ἐχώρισαν τὴν ἀνθρωπότητα ἀνὰ τοὺς ἀχανεῖς αἰῶνας τοῦ βίου εἰς δύο κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων μέρη. Διήρεσαν τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου εἰς δύο περιόδους ἐντελῶς διακεκριμένας εἰς τὴν πρὸ Χριστοῦ καὶ μετὰ Χριστὸν περίοδον. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ συμβολισμὸς τῆς μεγαλυτέρας καὶ ριζικωτέρας πνευματικῆς, ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς μεταβολῆς ποὺ εἶδε ποτὲ ὁ κόσμος. Ἡ παράστασις, ἡ ἔκφρασις τῆς ἀνυπολογίστου σημασίας ὑπερφυσικῆς καὶ εὐεργετικῆς δυνάμεως. Ὁ Σταυρὸς φανερώνει τὴν Σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ· σημαίνει τὸ μυστηριῶδες εἰς τὸ ἐν Γολγοθᾷ πάθος τοῦ Θεανθρώπου, τὸ ἀκατάληπτον Μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἀνθρωπότητος «Σταυρός, ἔλεγεν ὁ θεῖος Χρυσόστομος, Σταυρὸς ξύλον εἰς οὐρανοὺς ἀνάγων καὶ ὑψηλοὺς ἐργαζόμενον» καὶ «Σταυρὸς ἀπὸ τοῦ βυθοῦ τῆς κακίας ἀνασπάσας εἰς αὐτὴν τὴν κορυφὴν τῆς ἀρετῆς ἀνήγαγεν». Ἡ ἐπιστήμη τοῦ Σταυροῦ, ἡ μελέτη τοῦ μεγάλου δράματος τοῦ Γολγοθᾶ, καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἀνώτερον, τὸν κάμνει νὰ πλησιάσῃ πρὸς τοὺς Ἀγγέλους, ἄξιον τῆς Δαυϊτικῆς φράσεως «ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' Ἀγγέλους». Διὰ τῆς μελέτης τοῦ Ἐσταυρωμένου γίνεται ὁ ἄνθρωπος ὑψηλὸς κατὰ τὴν ἀντίληψιν, κατὰ τὰ φρονήματα καὶ τὰ αἰσθήματα. Ὡπλισμένος μὲ τὰ ὅπλα τοῦ Σταυροῦ, καὶ ἐφωδιασμένος μὲ τὰ ἄϋλα πτερὰ τῆς ἀνωτέρας ἀνθρωπίνης δυνάμεως, ὠθούμενος ἀπὸ τὴν θείαν πνοήν, φθάνει εἰς τὰ ἱλιγγιώδη ὕψη τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς. Φθάνει ἐκεῖ ὅπου εὑρέθη ὁ Ἀπ. Παῦλος ὅταν ἔλεγε «Χριστῷ συνεσταύρωμαι, ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός» (Γαλ. β΄ 20). Ὁ Σταυρὸς ἔχει καὶ ἄλλην ἔννοιαν. Εἶναι ἡ Σταύρωσις, ἡ καταπολέμησις, ἡ ἐκμηδένησις τῶν παθῶν μας, ἡ ἀποβολή, ἡ ἐκρίζωσις κάθε αἰσθήματος σκέψεως, διαθέσεως, ποὺ δὲν συμφωνεῖ μὲ τὰ ἰδανικὰ τοῦ Χριστοῦ.

τοῦτο παρουσιάζει ἡ καρδία του τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως. Κυττάξετε γύρω σας, πόσα νέα μέσα καὶ τρόπους ἔχει ἐπινοήσει διὰ νὰ ψυχαγωγῇ τὸν ἑαυτόν του καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ πλήττῃ. Καὶ ὁ λόγος τῆς πλήξεώς του εἶναι ὅτι τοῦ ἔλειψαν οἱ χυμοὶ μιᾶς ἐσωτερικῆς πίστεως μὲ μεταφυσικοὺς πόθους.

Διὰ τὰς πολὺ διψασμένας ψυχὰς ἡ μοναστηριακὴ ζωὴ εἶναι πηγὴ πηγαίων ψυχοπνευματικῶν ἀπολαύσεων, κυρίως μὲ τὴν προσευχήν, καὶ μακάριοι ἐκεῖνοι ποὺ δὲν θὰ χαθοῦν στὴ Σαχάρα τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς, ἀλλὰ θὰ τραβήξουν τὸν ἀνηφορικὸν δρόμον πρὸς τὸ Μοναστῆρι.

Αἰδ. Ζᾶνος Γουγουτᾶς
u. s. a.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ὅ,τι δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, πρέπει νὰ τὸ ἀποτινάξωμεν, νὰ τὸ ἀπομακρύνωμεν ἀπὸ τὸν ἔσω ἄνθρωπον. Ἡ ἐκρίζωσις τῶν ἐλαττωμάτων καὶ τῶν παθῶν μας, προϋποθέτει μάχας καὶ πολέμους ἐσωτερικούς· ἡ ἐφαρμογὴ ἐξ ἄλλου τῶν ὑψηλῶν ἀρετῶν, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀγαθοῦ, προκαλεῖ τὴν ἀντίδρασιν τῶν κακῶν ἀνθρώπων. Σταυρὸς λοιπὸν εἶναι ἡ ἀνάγλυφος παράστασις τῶν θλίψεων καὶ τῶν διωγμῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Χριστιανῶν. «Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, γράφει ὁ Ἀπ. Πέτρος, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ» (Α΄ Καθ. 6΄ 21). Ὅταν ὑποφέρωμεν διὰ τὴν ἀλήθειαν, ὅταν πάσχωμεν διὰ τὸ δίκαιον, ὅταν διωκώμεθα ὡς ἐνάρετοι, γινόμεθα μιμηταὶ τοῦ Χριστοῦ.

Ἐκεῖνος ἐβροντοφώνησε «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι». Εἶσθε μαθηταὶ τοῦ Ἐσταυρωμένου; πάρετε τὸν Σταυρόν σας, ἑτοιμασθῆτε διὰ τὸν βίον τῶν στερήσεων, τῶν θυσιῶν, τῶν ἀγώνων. Μὴ δειλιάσητε, μὴ ἀποθαρρυνθῆτε «μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω». Πρωχωρεῖτε, ὁ δρόμος ἀνηφορικός, κουραστικός· δὲν θὰ περιπατεῖτε ἀλλὰ μᾶλλον θὰ ἀναρριχᾶσθε. Ὅταν θὰ κουράζεσθε, ἀτενίζετε πρὸς τὸν ἰδικόν μου Σταυρόν, θὰ ἀνακουφίζεσθε, θὰ ἐξακολουθεῖτε τὸν τραχὺν δρόμον σας μὲ μεγαλυτέραν προθυμίαν καὶ μὲ θερμότερον ἐνθουσιασμόν. Ἄλλως τε ἀκόλουθος, μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, σημαίνει μιμητὴν τῶν ἔργων τοῦ Ἐσταυρωμένου. «Ἀκολουθεῖν τὸν Χριστόν, ἑρμηνεύει ὁ Χρυσορρήμων, πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ κελευόμενα ποιεῖν» Ἡ χριστιανικὴ ἀρετὴ εἶναι συνδεδεμένη μὲ τοὺς κόπους καὶ τὰς θυσίας, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν χαρὰν καὶ τὴν ψυχικὴν ἠρεμίαν. Ὁ Χριστιανός, ὁ πράγματι ὡς νοητὸν κλῆμα φυτευμένος εἰς τὴν ἄμπελον τοῦ Χριστοῦ, ἄλλως αἰσθάνεται καὶ κρίνει τὰ συμβάντα τῆς ζωῆς. Αἴρων τὸν Σταυρόν του, κρατεῖ διάφορον ἀπὸ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους μέτρον καὶ κριτήριον.

Ὅταν πάσχει ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης, εἶναι πεπεισμένος ὅτι πάσχει ὑπὲρ ἐκείνου ποὺ εἶπε: «Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή». Δι' αὐτὸ χαίρει. Εἰς κάθε βῆμα τῆς ζωῆς του, ὁ ἀκολουθῶν μὲ ἐνθουσιασμὸν τὸν Χριστόν, ἐπαναλαμβάνει ὡς ἐπῳδὸν τὰ λόγια: «ὑμῖν (=εἰς σᾶς τοὺς Χριστιανούς) ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ αὐτὸ πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν». Ὁ Χριστιανὸς ὑποφέρει, ὑφίσταται θλίψεις, τὰ πάντα ὑπομένει, κάθε ἡμέραν σταυρώνεται, ἀποθνήσκει, διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὰς ἀνωτέρας πνευματικὰς καὶ ἠθικὰς ἀξίας, ἐκείνας ποὺ παρέχουν μεγάλην τιμὴν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ζωήν. Ἀγωνίζεται διὰ ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἀγαθὴν μερίδα, τὴν ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην χρήσιμον καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὸν ἄνθρωπον. Προσπαθεῖ, πυργωμένος ἐπάνω εἰς τὸν βράχον τῆς πίστεως, τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς καρτερίας, νὰ ἐνισχύσῃ, νὰ ἐξυγιάνῃ καὶ στολίσῃ τὸ ἀνώτερον ἐκεῖνο μέρος τῆς ἐσωτερικῆς του ὑπάρξεως διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Χριστὸς εἶπε: «Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδίσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;» Βαδίζομεν, αἴροντες τὸν Σταυρόν μας καὶ στεφανωμένοι μὲ τὸν ἀκάνθινον στέφανον, μὲ τὸν στέφανον τῶν θλίψεων καὶ τῶν πικριῶν.

Τοιοῦτο στεφάνι φέροντες εἰς τὴν κεφαλήν μας ὑποκλινόμεθα πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμένου. Προσευχόμενοι παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς σταλῇ ἀπὸ τὸν ἡγιασμένον καὶ μυστηριώδη Σταυρὸν του δύναμις, δύναμις μεγάλη ποὺ τραυματίζει καὶ ἐκμηδενίζει

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὰ βουνὰ τῆς κακίας καὶ ἀδικίας καὶ σκορπίζει παντοῦ. τ' ἀγαθὰ τῆς ἀληθείας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης. Γονυπετεῖς πρὸ τοῦ θαυματουργοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου καὶ κρατοῦντες τὴν νοερὰν λύραν τοῦ προφητάνακτος, τονίζομεν ἐμπρὸς εἰς τὸν Ἄρχοντα τῆς εἰρήνης τοὺς φθόγγους «ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ καὶ οἱ βουνοὶ δικαιοσύνην».

Ἰάκωβος Μοναχὸς Γρηγοριάτης
Ἅγιον Ὄρος

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΚΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Τετράστιχα ἰαμβικὰ καὶ ἡρωελεγεῖα εἰς τὰ κεφαλαιωδῶς ρηθέντα ἐν τῇ Παλαιᾷ πάσῃ Γραφῇ

(54β) Εἰς τὴν μισθαρνίαν Ἰακώβ, ἣν ὑπούργησε τῷ Λάβαν διὰ τὰς δύω αὐτοῦ θυγατέρας.

Ποιμὴν ἀδελφὲ σὸν τὸ ποίμνιον τόδε;
ἄλλου τὸ χρῆμα χρῆμα, τίς δ' οὗτος; Λάβαν.
νέμεις δὲ μισθοῦ τοῦ τίνος; κορῶν δύω·
ζηλῶ σε ποιμὴν τῆς δε τῆς μισθαρνίας.

Εἰς τὸ αὐτό.

Χείματι κρυσταλέοντι, θέρους δέ τε καύματι λάβρῳ,
τῷ μὲν πήσσει [1]), Ἰακώβ, τῷ δὲ θέρει ἀνὰ ποίμνην
σπεῦδε· δυοῖν καμάτοιν ἔχεις δύω κρείσσον,
Λείαν καὶ Ραχήλ, παῖδας Λάβαν εἶδος ἀρίστας
Εἰς Συχὲμ τὸν μιγέντα Δείνῃ τῇ θυγατρὶ Ἰακώβ,
καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῆς ἀποκτανθέντα.
Ἔφθειρε Συχὲμ ἀλλόφυλος τὴν Δεῖναν,
καὶ τοῖς ἀδελφοῖς τῆς φθαρείσης ἐφθάρη,
ἄλλην φθορὰν ἔφθειρεν, ἄλλην ἐφθάρη,
ἔφθειρε μιγεὶς καὶ φονευθεὶς ἐφθάρη.

Εἰς τὸ αὐτό.

Κουριδίης λέχεος Δείνης ἐπεβήσατο Συχέμ,
κάμμορος οὐδ' ἐννόησεν, ὃ οἱ κακὸν ἔρχεται ἄλλο,
οὐδ' ὅτι μιν κτενέουσιν ἀδελφέοι αἴσχεϊ κόρης
θυμὸν αὐξήσαντες, αὐτὰρ γάμου οἷτον ὄνατο.

Εἰς τὸ ἐνύπνιον Ἰωσήφ.

(55α) Τί δρᾷς Ἰωσήφ; τοὺς ὀνείρους σου λέγεις;
οὐ τῶν ἀδελφῶν εὐλαβηθεὶς τὸν φθόνον

---

1) πήσω, ἀττ. πήττω μεταγενές· ἀντὶ πήγνυμι καὶ καθ. πήσσομαι ἢ πήττομαι ἀντὶ τοῦ πήγνυμαι = παγώνω.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

μήπου μανέντες οὐ καλῶς δράσωσί σε;
Θεῷ πέποιθα καὶ πεποιθότως λέγω.

Εἰς τὸ αὐτό.

Φάσμασιν ἐννυχίοισι προείδετο δῖος Ἰωσὴφ
ὅσσα μετεσσομένοισιν ἐν ἤμασιν ἔλαβε τέρμα,
ἕνδεκα δράγματα ἔσαν κυνέοντα δρᾶγμα Ἰωσήφ,
μεῖνον ὄφρα ἕνδεκα ἴδῃς κασιγνήτους εἶναι κυνεῦντας.

Εἰς τὴν πρᾶσιν Ἰωσήφ.

Ἀδελφότης ἄσπλαγχνος ἀγρία φύσις,
ρίπτεις Ἰωσὴφ εἰς τὸ τοῦ λάκκου στόμα
ἔστω τὸ συγγενὲς μὲν οὐκ ἔθελξέ σε,
κἂν γοῦν τὸ κάλλος οὐκ ἐμαλθάκισέ σε;

Εἰς τὸ αὐτό.

Αὐτοκασιγνήτοισι βόθρῳ ἐνὶ βάλλετ' Ἰωσὴφ
ἐκ δ' ἄγετ' ἄντε βόθροιο Ἄγαρ δέ μιν ἔλαβον υἷες,
Αἰγύπτῳ δ' ἀπέδοντο, πατρὸς δ' ἀπάμερσαν [1]) ἐοῖο,
αὐτὰρ ὃ πένθος ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶν ἵκετο.

Εἰς Ἰούδα μιγνύμενον Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ,
ἐξ ἧς ἐγέννησε Φαρὲς καὶ Ζαρά.

Τί δρᾷς Ἰούδα; συγγενοῦς ψαύεις λέχους;
(556) καὶ γίνεταί σοι δάμαρ ἡ νύμφη Θάμαρ;
ἦ καὶ τὸν υἱὸν οὐ παρεῖχες τὸν τρίτον;
ἡ πορνικὴ πρόσπλασις ἠπάτησέ με.

Εἰς τὸ αὐτό.

Ἡ Θάμαρ ἀμφιθέτοισι κατὰ χρόα βάψατο κόσμοις,
ἧστο δ' ἐνὶ τριόδῳ καὶ Ἰούδας ἀνταβαδίζων
ὡς ἴδεν ὡς ἐμάνη, ἀνὰ δὲ ξυνὰ δέμνια κλίνθη·
ἡ δ' ὑποκυσσαμένη διδυματόκος ἔγρετ' ἐκεῖθεν.

Εἰς τὸν ἔρωτα τῆς Αἰγυπτίας, ὃν ἠράσθη τοῦ Ἰωσήφ.

Σὺ γὰρ μέμηνας, οὐκ ἐρᾷς Αἰγυπτία,
οὐ γὰρ ἂν ἔτλης φυλακίζειν τὸν φίλον,
ἢ προσδοκᾷς ἐντεῦθεν αὐτὸν ἑλκύσαι;
οὐκ ἑλκύσῃς, γίνωσκε κἂν χείρω δράσῃς.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σώφρονα κοῦρον ἄνασσα διάσκετο σὺν δ' ἀνὰ κοῖτιν
βήμεναι ἐν φιλότητι· ὁ δ' οὐ θέλεν, ἡ δὲ χιτῶνα
δραξαμένη ἕλκεσκεν, ἔρως δὲ οἱ ἔφλεγε γυῖα,
λοῖσθος ὃ μιν διήσατ' ἀφεὶς δ ἀπόρουσε χιτῶνα.

1) ἀπάμερσαν· ἀπαμέρδω = ἀπαμείρω = ἀποστερῶ (τινὰ τί).

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἐκ τῶν τοῦ Χρυσοστόμου

"ΠΩΣ ΝΟΗΤΕΟΝ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ & ΠΩΣ ΔΕΙ ΑΥΤΟΝ ΦΕΡΕΙΝ,,

(Ἐκ τῆς Δ' ὁμιλ. τῆς πρὸς Ἑβρ. τόμ. ιβ', σελ. 42)
Κατὰ πιστὴν ἀπόδοσιν ὑπὸ Ξ. Μ.

Ἂς μὴ προδώσωμεν τὴν χάριν, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς ἡμᾶς. «Οὐ γὰρ ἐλάβομεν, λέγει, πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ πνεῦμα δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ».

Ἂς σταθῶμεν λοιπὸν γενναίως κατα- γελῶντες τὸν θάνατον. Ἀλλὰ μοῦ ἦλθε νὰ στενάξω πικρῶς διὰ τὸ ποῦ ὁ Χριστὸς μᾶς ἀνύψωσε, ποῦ δὲ τοὺς ἑαυτούς μας κατεβιβάσαμεν. Διότι, ὅταν ἴδω τοὺς κοπετούς, οἱ ὁποῖοι γίνονται εἰς τὴν ἀγο-

---

Εἰς τὴν σιτοδοσίαν Ἰωσήφ.

Ὡς μακαρίζω τῶν ὀνείρων τὰς κρίσεις·
ἂν ἐκ πενήτων καὶ πεφυλακισμένων
(56α) δύναιντο ποιεῖν τοὺς κριτὰς ἐλευθέρους
καὶ κυριάρχας γῆς ὅλης Αἰγύπτου.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σιτοδότης Αἰγύπτου ὁ δέσμιος ἐπέλετ' Ἰωσήφ.
οἱ δὲ ἓ δοῦλον ἔδοντο ἀδελφεοὶ ἠὔτε δοῦλοι
ἄρτι κυνεῦσ' ὁ δ' ἄγρα ποτὶ φρεσὶ μήχεα ῥάπτει,
αὐτοκασιγνήτοιο Βενιαμὶν ἔξοχ' ἐράων.

Εἰς Ἰωσὴφ δακρύοντα ἐπὶ τῷ ἀναγνωρισμῷ τῶν αὐτοῦ ἀδελφῶν.

Φιλόξενον δάκρυον Ἰωσὴφ χέθη,
οὔκ, ἀλλὰ φιλάδελφον ἐκχέω δάκρυ,
ἦ γὰρ Ἰωσὴφ οἱ παρόντες οὐ ξένοι;
οὔκ, ἀλλ' ἀδελφοί· γνησίως οὖν δακρύεις.

Εἰς τὸ αὐτό.

Συγγενὲς αἷμα ἀπέδοντο οἱ ὁμαίμονες ἀλλοδαποῦσι
συγγγενὲς αἷμ' ἀπέδοντο· γένους σφίσι δ' οὔτι μέμηλε
ἀλλοδαπὴ δ' ἐσάωσε νόθη νόθον ἀνέρα γαῖα,
αὐτὰρ ὃ τοῖς προδόταισι τέρεν ἐπὶ δάκρυον εἶβα [1]).

Εἰς Ἰακὼβ ἐρχόμενον ἐν Αἰγύπτῳ καὶ θρηνοῦντα ἐπὶ τῷ ἀναγνωρισμῷ τοῦ Ἰωσήφ.

Ἐδάκρυες χθὲς Ἰακὼβ τὸν υἱέα,
δοκῶν θανεῖν εὔδικον ἦν τὸ δακρύειν,
νῦν ζῇ, τί λοιπὸν δακρύεις; γελᾶν δέον·
τὸ τῆς χαρᾶς δάκρυον ἄρτι δακρύω.

---

1) Εἶβω ἐπικ. ἀντὶ λείβω = στάζω, χύνω (δάκρυον).

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ράν, τὰς θρηνώδεις κραυγάς, τὰς ὁποίας ἐκβάλλουν διὰ τοὺς ἐκδημοῦντας πρὸς τὴν αἰωνιότητα, τοὺς θρήνους, τὰς ἄλλας ἀσχημοσύνας, πιστεύσατε, ἐντρέπομαι καὶ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς αἱρετικούς, οἱ ὁποῖοι βλέπουν, καὶ ὅλους γενικῶς, οἵτινες μᾶς περιπαίζουν δι' αὐτό· διότι, ὅσα καὶ ἂν εἴπω τοῦ λοιποῦ, ματαίως θὰ εἴπω φιλοσοφῶν περὶ τῆς ἀναστάσεως.

Διατί; διότι οἱ Ἕλληνες δὲν στρέφουν τὴν προσοχήν των εἰς τὰ λεγόμενα ὑπ' ἐμοῦ, ἀλλ' εἰς ὅσα γίνονται ἀπὸ σᾶς· διότι ἀμέσως θὰ εἴπουν· πότε κάποιος ἐξ αὐτῶν θὰ ἠμπορέσῃ νὰ καταφρονήσῃ τοῦ θανάτου, ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ ἴδῃ οὔτε ἄλλον ἀποθνήσκοντα; καλὰ εἶναι τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Παύλου, καλὰ καὶ ἄξια τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ. Τί λέγει λοιπόν;

«Καὶ ἀπαλλάξει τούτοις, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας». Ἀλλὰ δὲν ἀφήνετε σεῖς νὰ γίνουν αὐτὰ πιστευτά, διότι τὰ πολεμεῖτε μὲ τὰ ἔργα· μολονότι ὁ Θεὸς ἐπέβαλε νὰ γίνωνται πολλὰ δι' αὐτό, διὰ νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν πονηρὰν αὐτὴν συνήθειαν. Εἰπὲ εἰς ἐμέ, τί χρειάζονται αἱ φαιδραὶ λαμπάδες; δὲν προπέμπομεν ὡς ἀθλητὰς τοὺς ἀποθνήσκοντας; τί δὲ χρειάζονται οἱ ὕμνοι; δὲν δοξάζομεν καὶ εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεόν, ὅτι ἐστεφάνωσε τὸν ἀπελθόντα, διότι τὸν ἀπήλλαξε τῶν κόπων, διότι τὸν ἔχει πλησίον του, ἀφοῦ τὸν ἐξήγαγε τῆς δειλίας; δὲν ψάλλονται δι' αὐτὸν τὸν λόγον οἱ ὕμνοι; δὲν γίνονται δι' αὐτὸν τὸν λόγον αἱ ψαλμῳδίαι; Ὅλα αὐτὰ εἶναι γνωρίσματα τῶν χαιρόντων· «Εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω». Ἀλλὰ δὲν προσέχουν εἰς αὐτὰ οἱ Ἕλληνες. Μὴ μοῦ εἴπῃς, ὅτι ὁ ἐκτὸς πάθους δύναται νὰ φιλοσοφῇ· τοῦτο δὲν εἶναι τίποτε, τίποτε τὸ σπουδαῖον, οὔτε τὸ θαυμαστόν, ἀλλὰ δεῖξον εἰς ἐμὲ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος φιλοσοφεῖ καὶ ἐντὸς πάθους, καὶ τότε θὰ πιστεύσω εἰς τὴν ἀνάστασιν.

Καὶ τὸ νὰ κάμνουν μὲν αὐτὸ γυναῖκες φιλόκοσμοι, δὲν εἶναι ἄξιον ἀπορίας· μολονότι καὶ αὐτὸ εἶναι δεινόν· διότι καὶ ἀπὸ αὐτὰς ἀπαιτεῖται ἡ ἰδία φιλοσοφία· διὰ τοῦτο καὶ ὁ Παῦλος λέγει· «Περὶ δὲ τῶν κεκοιμημένων οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἵνα μὴ λυπῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποί, οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα». Δὲν ἔγραφεν αὐτὰ εἰς μοναζούσας, οὔτε καὶ εἰς παρθένους, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐγγάμους καὶ κοσμικὰς γυναῖκας. Πλὴν ὅμως καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι τόσον φοβερόν· ὅταν δὲ κάποιος, ἢ γυνὴ ἢ ἀνήρ, λέγει, ὅτι ἔχει νεκρωθῇ διὰ τὸν κόσμον, καὶ ὁ μὲν ἀποσπᾷ τὰς τρίχας, ἡ δὲ κραυγάζει γοερῶς, τί ἀσχημονέστερον τούτου;

Πιστεύσατε τοὺς λόγους μου· ἐάν, καθὼς ἤρμοζε, θὰ ἐγίνετο τὸ κάθε τι, θὰ ἔπρεπε πολὺν χρόνον οἱ τοιοῦτοι νὰ ἀπομακρύνωνται τοῦ κατωφλίου τῆς Ἐκκλησίας. Διότι ἄξιοι πένθους αὐτοί εἶναι, οἱ ὁποῖοι φοβοῦνται τὸν θάνατον καὶ φρίττουν καὶ οἱ ὁποῖοι ἀποδεικνύουν ὡς ἀναμφιοβήτητον τὴν ἀνάστασιν. Ἀλλὰ δὲν δυσπιστῶ εἰς τὴν ἀνάστασιν, λέγει, ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὴν συνήθειαν. Διατί, εἰπὲ εἰς ἐμέ, ὅταν ἀποδημῇ καὶ φεύγῃ μακράν, δὲν πράττεις τὰ ἴδια; ἀλλὰ καὶ τότε κλαίω, λέγει, καὶ θρηνῶ ἐπιζητῶν. Ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν εἶναι συνήθεια ἐπιζητοῦντος, αὐτὸ δὲ ἀπελπισθέντος διὰ τὴν ἐπιστροφήν. Σκέφθητι τί ψάλλεις τὴν ὥραν ἐκείνην· «Ἐπίστρεψον ψυχή μου εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, ὅτι Κύριος εὐηργέτησέ σε» καὶ πάλιν «οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ» καὶ πάλιν «σύ μου εἶ καταφυγὴ ἀπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης με». Συλλογίσου, τί θέλουν αὐτοὶ οἱ ψαλμοί.

Ἀλλὰ δὲν προσέχεις, διότι μεθύεις ἀπὸ τὸ πένθος. Καὶ ἐὰν πενθῇς διὰ τοὺς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

συγγενεῖς τῶν ἄλλων, ἐμβάθυνε μὲ ἀκρίβειαν διὰ νὰ ἔχῃς φάρμακον καὶ διὰ τοὺς ἰδικούς σου συγγενεῖς. «Ἐπίστρεψον ψυχή μου εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, ὅτι Κύριος εὐηργέτησέ σε» λέγεις καὶ δακρύζεις; αὐτὰ δὲν εἶναι σκηνοθεσία, δὲν εἶναι ὑποκρισία; ἐὰν μὲν πραγματικῶς πιστεύῃς, ὅσα λέγεις, περιττῶς πενθεῖς· ἐὰν δὲ περιπαίζῃς καὶ ὑποκρίνεσαι καὶ θεωρῇς, ὅτι αὐτὰ εἶναι μῦθοι, διατί ψάλλεις; διατί ἀνέχεσαι τοὺς παρευρισκομένους; διατί δὲν ἀπομακρύνεις τοὺς ψάλλοντας; ἀπὸ πολὺν χρόνον συμβουλεύω· παρερχομένου δὲ τοῦ χρόνου θὰ μεταχειρισθῶ σκληρότερον τρόπον· διότι φοβοῦμαι, μήπως μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ὑπεισδύσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν κάποια φοβερὰ ἀσθένεια.

Αὐτὸν μὲν λοιπὸν τὸν κοπετὸν ἂς ἐπανορθώσωμεν ἐκ τῶν ὑστέρων· ἀπὸ μακροῦ παραγγέλλω καὶ διαμαρτύρομαι καὶ πρὸς τοὺς πλουσίους καὶ πτωχοὺς καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς ἄνδρας.

Εἴθε ὅλοι σεῖς νὰ ἀπέλθετε τῆς παρούσης ζωῆς, χωρὶς νὰ σᾶς πενθήσουν καὶ κατὰ τὴν πρέπουσαν συνήθειαν, πατέρες γηραιοὶ ἀπὸ τοὺς υἱοὺς καὶ μητέρες ἀπὸ τὰς θυγατέρας σας καὶ τοὺς ἐγγόνους καὶ τοὺς δισεγγόνους σας κατὰ τὸ βαθὺ γῆρας νὰ προπεμφθῆτε καὶ πουθενὰ νὰ μὴ συμβῇ θάνατος ἀπρόοπτος. Εἴθε νὰ γίνῃ αὐτό, καὶ τοῦτο εὔχομαι, καὶ ὅλους σᾶς παρακαλῶ νὰ προσευχηθῆτε εἰς τὸν Θεὸν ὁ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἄλλου καὶ νὰ κάμετε κοινὴν προσευχήν. ἐὰν δὲ ἤθελε συμβῇ πικρὸς θάνατος, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον εἴθε νὰ φύγῃ μακρὰν καὶ νὰ μὴ γίνῃ, (πικρὸς δὲ λέγω ὄχι ἕνεκα τῆς φύσεως)· διότι δὲν εἶναι πικρὸς ὁ θάνατος· ἐπειδὴ δὲν διαφέρει καθόλου ἀπὸ τὸν ὕπνον· ἀλλὰ πικρὸς λέγω, ἕνεκα τῆς ἰδικῆς μας διαθέσεως· ἐὰν τοιοῦτος θάνατος ἤθελε συμβῇ καὶ μερικοὶ ἤθελον μισθώσει ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι θρηνοῦν, πιστεύσατέ με λέγοντα, διότι δὲν θὰ τὸ εἴπω διαφοροτρόπως, ἀλλὰ καθὼς τὸ σκέπτομαι. Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θέλει, ἂς ὀργισθῇ· θὰ τὸν ἀπομακρύνω πολὺν χρόνον ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπως καὶ τὸν εἰδωλολάτρην. Διότι, ἐὰν ὁ Παῦλος τὸν πλεονέκτην ὀνομάζει εἰδωλολάτρην, πολλῷ μᾶλλον εἰδωλολάτρης εἶναι ὁ πιστός, ὁ ὁποῖος πράττει ἔργα εἰδωλολατρικά. Διὰ ποῖον λόγον, εἰπέ μοι, καλεῖς τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς ψάλτας; οὐχὶ διὰ νὰ σὲ παρηγορήσουν, οὐχὶ διὰ νὰ τιμήσουν τὸν ἀπελθόντα; διατί ὀβρίζεις αὐτόν;..... διατί ὑποκρίνεσαι, ὅπως κάμνουν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου; Ἡμεῖς ἐρχόμεθα φιλοσοφοῦντες περὶ τῆς Ἀναστάσεως, ὅλους διδάσκοντες, καὶ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν ὑπέστησαν ποτὲ τοιοῦτον πλῆγμα, (δηλαδὴ νὰ ἀπολέσουν ἀγαπητὸν πρόσωπον), ὥστε, ἐὰν συμβῇ εἰς αὐτοὺς τοιοῦτόν τι νὰ ὑπομένουν ἀνδρείως βλέποντες τὴν τιμήν, ἣν ἀποδίδομεν εἰς τὸ νεκρὸν σῶμα.

Σὺ δὲ φέρεις ἐν μέσῳ ἡμῶν, ὅσους καταργοῦν τὰς ἰδικάς μας συνηθείας, ὅσον ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτούς;

Ξ. Μ.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Ἄμασις βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ἀπὸ Ἀδὰμ ,γτοθ΄, ἰδὼν ὅτι τῇ εὐτελείᾳ τοῦ αὐτοῦ γένους ἄτιμος ἦν, λεκάνην τινὰ χρυσῆν, ἐν ᾗ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἔνιπτε καὶ οὖρει καὶ αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, ταύτην χωνεύσας καὶ ὡραῖον τινὸς θεοῦ εἴδωλον ποιήσας πρὸς τῇ εἰσόδῳ τοῦτο ἔθηκεν· οἱ γοῦν αὐτοῦ ἄρχοντες προσεκύνουν αὐτῷ· αὐτὸς δὲ τούτους, βλέπετε, λέγει, τὸ παρὸν εἴδωλον καὶ προσκυνεῖτε τούτῳ, μικροῦ πρόσθεν λεκάνης οὖσης. Οὕτω δὲ χρὴ καὶ πρός με φέρεσθαι· ὅτι πρῶτον μὲν ὑπῆρχον ἐξ ἀτίμων, νῦν δὲ βασιλεὺς γεγονὼς δίκαιος εἰμὶ καὶ βασιλικὰς τιμὰς λαμβάνω.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΟΝ ΚΑΙ ΖΩΟΔΟΧΟΝ ΤΑΦΟΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΙΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 240)

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν, ὥραν 3 1/2, Μ. Πέμπτην, ἐκτύπησαν οἱ κώδωνες, νύκτα ἀκόμη, καὶ ἀμέσως ἤρχισεν ἡ ἀκολουθία τοῦ Νιπτῆρος καὶ ἡ Λειτουργία τοῦ Μεγ. Βασιλείου. Ἐγὼ καὶ ὁ Παῦλος ἐπήγαμεν εἰς τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον, ὡς καὶ προηγουμένως καὶ ἔψαλλον δεξιὰ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ μοναχοῦ Γερβασίου καὶ τοῦ Παύλου. Ἔπειτα θὰ ἤρχιζεν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως. ἡ ἀκολουθία τοῦ Νιπτῆρος, ὅπου ὁ Πατριάρχης θὰ ἔπλυνε τοὺς πόδας δώδεκα Ἀρχιερέων ἢ Ἀρχιμανδριτῶν εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν τοῦ Ναοῦ. Καὶ πάλιν ἔκαμον χρῆσιν τοῦ ράσου, καὶ κατελέχθην μεταξὺ τῶν ψαλτῶν, ὥστε νὰ βλέπω καλά. Ἡ κοσμοπλημμύρα ἦτο ἀφάνταστος καὶ τὸ πατεῖς με πατῶ σε ἀπερίγραπτον. Τὴν διάταξιν τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἱεροῦ Νιπτῆρος, ὅπως ἀκριβῶς γίνεται, τὴν καταχωρίζω ἀμέσως.

Τὴν 7 1/2 πρωϊνὴν καὶ εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως ἐκκλησάκι τοῦ ἁγίου Ἰακώβου, ἐλειτούργησεν Ἀρχιερεύς. Τὴν 8ην ἐτελειώσαμεν καὶ ἀμέσως ἐν πομπῇ κατελάβομεν τὴν θέσιν τῶν ψαλτῶν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Ναοῦ, ὅπου θὰ ἐγίνετο ὁ Νιπτὴρ ἐπὶ ἐξέδρας. Μετ' ὀλίγον ἔφθασεν ὁ Πατριάρχης ἐν πομπῇ μὲ τοὺς 12 Ἀρχιερεῖς ἢ Ἀρχιμανδρίτας καὶ ἤρχισεν ἡ τελετὴ μὲ τὴν ὡρισμένην διάταξιν. Ὁ Πατριάρχης ζωσθεὶς τὸ Λέντιον, ἔπλυνε τὸν ἕνα πόδα τῶν κληρικῶν μὲ τὴν σειράν, πλὴν τοῦ Πέτρου, ὅστις ἠρνεῖτο κατ' ἀρχήν, κατόπιν ὅμως ἐδέχθη οὐ μόνον τοὺς πόδας, ἀλλὰ καὶ τὴν κεφαλήν. Ἔπειτα μὲ τὸ ὕδωρ τοῦ Νιπτῆρος ἐράντισε τοὺς πιστοὺς πέριξ τῆς ἐξέδρας. Μετὰ τὸ τέλος τῆς Ἀκολουθίας ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς ἀκολουθίας του, ἐπέστρε-



Ἡ τελετὴ τοῦ Νιπτῆρος εἰς τὸν Πανάγιον τάφον. Εἰς τὸ μέσον ὁ Πατριάρχης μὲ τὸ ἐζωσμένον λευκὸν λέντιον καὶ τὸ μάκτρον (πετσέτα) ἐπ' ὤμου, πλύνει τοὺς πόδας τῶν δώδεκα Ἀρχιερέων.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ψεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον.

Ὡς ἑξῆς περιγράφει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Νιπτῆρος εἰς τὸ βιβλίον του ὁ Ἀνδρέας Ζάκος, προσκυνητής.

«Τῇ ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ καὶ ὥραν 8 π.μ. γίνεται εἰς τὴν ἁγίαν αὐλὴν ἡ τελετὴ τοῦ ἱεροῦ Νιπτῆρος. Τὴν προηγουμένην τῆς τελετῆς στήνεται εἰς τὸ μέσον τῆς ἁγίας αὐλῆς ὑψηλὴ καὶ ὀρθογώνιος ἐξέδρα. Εἰς τὸ μέσον αὐτῆς τοποθετεῖται τράπεζα, εἰς τὸ κέντρον τῆς ὁποίας τίθεται μεγάλη λαμπὰς εἰς δὲ τὴν περιφέρειαν αὐτῆς τίθενται δώδεκα μικρότεραι λαμπάδες. Ὑποκάτω δὲ αὐτῆς μία λεκάνη καὶ μία ὑδροχόη. Κατὰ τὰς ἑκατέρωθεν μακρὰς πλευρὰς τῆς ἐξέδρας (βόρειον καὶ νότιον) τοποθετοῦνται ἀνὰ ἓξ ἕδραι καὶ κατὰ τὴν δυτικὴν μικρὴν πλευρὰν θρόνος ὑψηλότερος τῶν ἄλλων δώδεκα ἑδρῶν.

Ἐκ τῆς περιγραφῆς ταύτης εὐκόλως ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀναγνώστης, ὅτι ἡ ἐξέδρα αὕτη ἀπεικονίζει τὸ ἀνώγειον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδείπνησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν δώδεκα μαθητῶν του καὶ ἔπλυνε τοὺς πόδας αὐτῶν.

Κατὰ τὴν προσδιωρισμένην ὥραν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐπὶ τῷ Μυστικῷ Δείπνῳ θείας λειτουργίας εἰς τὸν καθεδρικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, ὑπὸ τοὺς ἐκκωφαντικοὺς καὶ συνάμα μελωδικοὺς ἤχους τῶν 18 κωδώνων τοῦ Ναοῦ, ἐξέρχεται ὁ Πατριάρχης φέρων πλήρη ἀρχιερατικὴν στολὴν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ 4 διακόνων καὶ 12 ἀρχιμανδριτῶν φερόντων τὰς χρυσοποικίλτους στολὰς αὐτῶν. Τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸν Ν΄ ψαλμὸν ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ προχωροῦν πρὸς τὴν ἐξέδραν καὶ ἵστανται παρὰ τὰ κράσπεδα αὐτῆς. Περατωθέντος τοῦ Ν΄ ψαλμοῦ ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς Μονῆς τοῦ Ἀβραάμ [1]) εἰδικῶς στηθέντος ἄμβωνος ὁ ἀρχιδιάκονος, καλούμενος Εὐαγγελιστής, ἄρχεται ἀναγινώσκων τὸ ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον Κεφ. κς΄ 1 καὶ ἐφ' ἑξῆς, Ἰωάννου Κεφ. ιγ΄ 3 καὶ ἐφ' ἑξῆς [2]).

Κατὰ τὸν ἐπακολουθοῦντα διάλογον τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ ὑποδύεται ὁ Πατριάρχης, τῶν δὲ Ἀποστόλων οἱ δώδεκα ἀρχιμανδρῖται μετωνυμούμενοι διὰ τῶν ὀνομάτων τῶν Ἀποστόλων, τοὺς ὁποίους θὰ ὑποδυθοῦν. Οὕτως ὁ μὲν μετονομάζεται Πέτρος, ὁ δὲ Ἰωάννης, ὁ δὲ Βαρθολομαῖος, ὁ δὲ Φίλιππος, ὁ δὲ Ἀνδρέας, ὁ δὲ Θωμᾶς, ὁ δὲ Ἰάκωβος κ.ο.κ.

Εὐαγγελιστής: «Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς».

Πατριάρχης: «Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι».

Εὐαγγελιστής: «Ἦλθε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ Πάσχα, καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών».

Πατριάρχης: (Πρὸς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην) «Πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ Πάσχα, ἵνα φάγωμεν».

Εὐαγγελιστής: «Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ.

Πέτρος καὶ Ἰωάννης: «Κύριε, ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φα-

1) Ἡ Μονὴ τοῦ Ἀβραὰμ εὑρίσκεται εἰς τὰ κτίρια τῆς ἁγίας αὐλῆς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ἡ δὲ μικρὰ καὶ στενὴ κλίμαξ ποὺ ἀνέρχεται ὁ Εὐαγγελιστής, ἀντικρύζει τὴν ἐξέδραν ἔνθα ὁ Πατριάρχης, ὥστε κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Νιπτῆρος νὰ ἀντιφωνοῦν.

2) Τὸν Εὐαγγελιστὴν ἐφέτος ἔκαμεν ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῶν Πατριαρχείων Ἀρχιμ. Βασίλειος Μπλάτσος.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

γεῖν τὸ Πάσχα ;»

Εὐαγγελιστής: «Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς».

Πατριάρχης: «Ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας: λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμμα ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω ; Κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε».

Ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης προχωροῦν πρὸς τὴν ἐξέδραν καὶ ἐρωτοῦν τὸν ἐπὶ τῆς ἐξέδρας κρατοῦντα ὑδροχόην ἐκκλησιάρχην: Ὁ διδάσκαλος λέγει ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ Πάσχα φάγω μετὰ τῶν μαθητῶν μου ;».

Ἐκκλησιάρχης: (δεικνύων τὴν ἐξέδραν) «Ὧδέ ἐστι».

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἐπιστρέφουν πρὸς τὸν Πατριάρχην καὶ λέγουν πρὸς αὐτόν: «Κύριε, ἤδη ἕτοιμά ἐστι πάντα».

Ὁ Πατριάρχης τότε καὶ οἱ δώδεκα ἀρχιμανδρῖται προχωροῦν καὶ ἀναβαίνουσι μόνοι εἰς τὴν ἐξέδραν.

Πατριάρχης: «Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ Πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν...».

Μετὰ τοῦτο ἀναγινώσκονται ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου μερικαὶ εὐχαί, μετὰ τὰς ὁποίας ὁ Πατριάρχης καὶ οἱ Ἀρχιμανδρῖται κάθηνται ἐπὶ τῶν ἐκ τῶν προτέρων ὁρισθεισῶν δι' ἕκαστον ἑδρῶν των. Ἀφοῦ δὲ ψιλῇ τὸ Ἰδιόμελον «ὁ λεντίῳ ζωσάμενος καὶ νίψας τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν» ἀναγινώσκεται Συναπτὴ καὶ εὐθὺς ὁ Πατριάρχης λέγει τὴν εὐχὴν «Κύριε καὶ Θεὲ ὑπεράγαθε, ὁ ἀπρόσιτος τῇ Θεότητι...» Μετὰ ταῦτα ἄρχεται καὶ πάλιν ὁ Εὐαγγελιστὴς ἀναγινώσκων τὸ εὐαγγέλιον.

Εὐαγγελιστής: «Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὁ Ἰησοῦς εἰδὼς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν. εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος».

Κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τῆς περικοπῆς ταύτης ὁ Πατριάρχης ἐκδύεται τὰ ἀρχιερατικὰ ἄμφια καὶ φέρων στιχάριον, ἐπιτραχήλιον, ζώνην καὶ ἐπιμάνικα, καὶ περιζωθεὶς λέντιον λαμβάνει τὴν ὑδρίαν καὶ ρίπτει δι' αὐτῆς ὕδωρ ἐντὸς τῆς λεκάνης· γονυπετήσας δὲ ἐνώπιον τῶν παρεστώτων νίπτει τοὺς πόδας (τὸν δεξιὸν πόδα) ἑνὸς ἑκάστου, σφογγίζων αὐτὸν κατόπιν διὰ λευκοῦ πρυσοψίου. Καθὼς ἵσταται ἐπὶ τῶν γονάτων του ἀσπάζεται τὸν μαθητὴν τοῦ ὁποίου νίπτει τὸν πόδα, ὅστις ἀσπάζεται συγχρόνως τὴν χεῖρα τοῦ Πατριάρχου. Ἡ τελετὴ αὕτη εἶναι ἄκρως συγκινητικὴ καὶ προκαλεῖ ρίγη καὶ δάκρυα ἐν τῇ ἀναμνήσει τῆς μετριοφροσύνης τοῦ Ναζωραίου, ὅστις τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ ἐστήριζεν ἐπὶ δύο ἀκρογωνιαίων λίθων, τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τῆς ἀγάπης. Οὐδεὶς ψίθυρος ἀκούεται καὶ μὲ εὐλάβειαν παρακολουθεῖται ἡ εἰκόνα αὐτή, ἀπόδειξις τοῦ θαυμασμοῦ πρὸς τὸ ὕψιστον ὑπόδειγμα τοῦ Σωτῆρος. Ὅτε ἐπλησίασε πρὸς τὸν Πέτρον ὁ διάκονος (Εὐαγγελιστὴς) ἐ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ξεφώνησε: «Ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος».

Π έ τ ρ ο ς: «Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;»

Ε ὐ α γ γ ε λ ι σ τ ή ς. «Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγει αὐτῷ».

Π α τ ρ ι ά ρ χ η ς: «Ὃ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσει δὲ μετὰ ταῦτα».

Ε ὐ α γ γ ε λ ι σ τ ή ς: «Λέγει αὐτῷ Πέτρος».

Π έ τ ρ ο ς: «Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα».

Ε ὐ α γ γ ε λ ι σ τ ή ς: «Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς».

Π α τ ρ ι ά ρ χ η ς: «Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ».

Ε ὐ α γ γ ε λ ι σ τ ή ς: «Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος».

Π έ τ ρ ο ς: «Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν».

Ε ὐ α γ γ ε λ ι σ τ ή ς: «Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς».

Π α τ ρ ι ά ρ χ η ς: «Ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες».

Ἀφοῦ ὁ Πατριάρχης νίψῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ τοῦ Πέτρου ἀποθέτει τὴν ὑδροχόην καὶ τὴν λεκάνην, ἀποζώνεται τὸ λέντιον καὶ ἀφοῦ ἐνδυθῇ ἅπασαν τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτοῦ στολὴν κάθηται, ἐνῷ συνεχίζεται ὑπὸ τοῦ διακόνου τὸ εὐαγγέλιον «Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἀναπεσὼν πάλιν εἶπεν αὐτοῖς».

Π α τ ρ ι ά ρ χ η ς: «Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; Ὑμεῖς φωνεῖτε ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. Ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. Ἀμήν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά».

Εἶτα ἐξακολουθεῖ ἡ ἀνάγνωσις τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς περὶ τῆς προδοσίας τοῦ Ἰούδα μέχρι καὶ τῆς παραδόσεως τοῦ Ἰησοῦ.

Τότε ὁ Εὐαγγελιστὴς κατέρχεται τοῦ Ἀμβωνος, ὁ δὲ Πατριάρχης ἀναγινώσκει εὐχήν τινα ἡ ὁποία ἐπισφραγίζει τὴν τελετήν, τὴν λαμπρὰν καὶ μοναδικὴν ἐν τῷ κόσμῳ.

Τῶν κωδώνων ἠχούντων καὶ τῶν χορῶν ψαλλόντων «Τίς Θεὸς Μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος» ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς συνοδείας του ἀνέρχεται εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Τὴν τελετὴν ταύτην παρακολουθοῦν χιλιάδες Ὀρθόδοξοι, Λατῖνοι, Ἀρμένιοι, Κόπται καὶ Ἀβησσυνοί, ἡνωμένοι ὅλοι διὰ τῆς πίστεως εἰς τὸν γλυκὺν Ἰησοῦν.

Μόλις ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, χωρὶς νὰ παραμείνω, ἀνεχώρησα, διότι ἐπρόκειτο νὰ πᾶμε μὲ κούρσαν εἰς τὴν Μονὴν τοῦ ἁγίου Σάββα τοῦ ἡγιασμένου. Εἰς τὸ σπίτι ἐφάγομεν ὀλίγον.

Πρὶν ἀναχωρήσωμεν διὰ τὴν Μονήν, μοὶ ἐπεσκέφθη ὁ κ. Γ. Σιόκουρος ἐκ Κύπρου, πνευματικὸς ἀδελφός, καὶ συνωμιλήσαμεν ἀρκετὴν ὥραν, ὁμιλίαν ἀδελφικήν, εὐχάριστον. Μοὶ ἐδώρισε δὲ μίαν φιάλην λεμονάδα συμπεπυκνωμένην καὶ μερικὰ τεμάχια σουτζούκια Κύπρου, ἐκ σταφυλῆς· τὸν ηὐ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

χαρίστησα θερμῶς. Κατόπιν ἡτοιμάσθημεν διὰ τὴν Μονὴν τοῦ ἁγίου Σάββα. Εἴμεθα πέντε. Ἐγώ, οἱ Μοναχοὶ Παῦλος καὶ Ἰωάννης, ὁ κ. Γ. Σιόκουρος καὶ ἡ Μοναχὴ Θεοκτίστη, ὅλοι Κύπριοι. Μετὰ μίαν ὥραν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Μονήν. Ὁ δρόμος δὲν εἶναι καλὸς ἐφ' ὅσον πλησιάζωμεν εἰς τὴν Μονήν. Ὅταν ἤλθομεν εὑρέθημεν πρὸ ἐκπλήξεως. Ἡ Μονὴ ἀπὸ μακρὰν δὲν φαίνεται, ἀλλ' ὅταν πλησιάσῃ τις παρουσιάζεται αὕτη λίαν μεγαλοπρεπής. Τὰ διαμερίσματα πολλὰ καὶ διάφορα, ὡσὰν λαβύρινθος, Ἐπεσκέφθημεν ὅλα τὰ διαμερίσματα καὶ ἐθαυμάσαμεν τὸ εὖρος, τὸ μῆκος, ὕψος καὶ βάθος αὐτῆς. Τότε ἐπήγαμεν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ μᾶς ἐκέρασαν γλυκό, τσίπουρο καὶ καφέ, ὅπως συνηθίζουν καὶ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ἀφοῦ ἐπροσκυνήσαμεν ὅλα τὰ σεβάσματα, ἐπήγαμεν κατόπιν εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ὅστις εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ ἐκκλησιδίου του. Κατόπιν μᾶς ἐκάλεσεν ὁ Ἡγούμενος, π. Σεραφεὶμ Ἀρχιμ. καὶ καλὸς Πνευματικὸς εἰς τὸ γραφεῖον του καὶ μᾶς ἐγνώρισε. Μὲ ἐπήνεσε διὰ τὸ ἔργον τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», ἣν λαμβάνει ὡς συνδρομητής.

Δὲν γνωρίζει τις ἐδῶ τί νὰ πρωτοθαυμάσῃ. Ἡ δραστηριότης τοῦ Καθηγουμένου εἶναι τεραστία. Ἀρκεῖ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἀνεκαίνισε τὴν Μονὴν καὶ τὴν διατηρεῖ εἰς ἀρίστην κατάστασιν, μολονότι δὲν βοηθεῖται ἀπὸ οὐδένα! Ἡ Μονὴ ἔχει καὶ πηγὴν ὕδατος ἰδικήν της πρὸς τὰ κάτω, ἀλλὰ δὲν κατωρθώσαμε νὰ πᾶμε ἐκεῖ, λόγῳ βίας.

Τέλος ἀφοῦ ἐκαθίσαμεν μέχρι τὰς 3 ½ μ.μ., ἀνεχωρήσαμεν διὰ τὰ Ἱεροσόλυμα μὲ τὴν ἰδίαν κούρσαν. Ἐδῶ ἔδωσα καὶ τὰ ὀνόματα πρὸς μνημόνευσιν ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Μόλις ἤλθομεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐφάγομεν ὀλίγον καὶ ἀμέσως μετέβημεν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου. Μόλις εἶχον σημάνει οἱ Κώδωνες. Καὶ ἀπόψε ἔψαλλον δεξιὰ ὅλην τὴν ἀκολουθίαν. Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν ἐπήγαμεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐκοιμήθημεν.

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν, Μ. Παρασκευή, ἐκτύπησεν ὁ Κώδων τὴν 5 ½ καὶ ἐψάλησαν αἱ ὧραι, πλὴν τοῦ Ἑσπερινοῦ. Ἐγὼ ἤλθα ἀμέσως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἔψαλλον ὅλας τὰς ὥρας. Τρόπον τινὰ μὲ ἠχμαλώτισαν καὶ δὲν μὲ ἄφινον νὰ ὑπάγω εἰς ἄλλην Ἐκκλησίαν. Μετὰ τὸ τέλος τῶν Ὡρῶν, ἐπῆγα εἰς τὸ Πραιτώριον ὅπου ἡ φυλακὴ τοῦ Ἰησοῦ, τῶν δύο ληστῶν καὶ τοῦ Βαραββᾶ. Μετὰ τὸ προσκύνημα τοῦτο ποὺ εἶναι κάτωθεν τοῦ Ναοῦ τοῦ Πραιτωρίου εἰς βάθος πολύ, ἀνῆλθον εἰς τὸν Ναὸν καὶ παρ' ὅλον τὸ πυκνότατον πλῆθος, κατώρθωσα νὰ εἰσέλθω καὶ φθάσω μέχρι τοῦ χοροῦ τῶν ψαλτῶν, ὅπου καὶ ἐδῶ ἀνεγίνωσκον τὰς Ὥρας ὑπὸ Ἀρχιερέα. Τὴν 8ην ὥραν π.μ. ἐκίνησεν ἡ πομπὴ διὰ τὸν Γολγοθᾶν ἀπὸ τὴν ὁδὸν τοῦ Μαρτυρίου. Αἱ Ὧραι ἐδῶ εἰς τὸ Πραιτώριον εἶχον ἀρχίσει πολὺ πρωΐ, καὶ ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν ς' Ὥραν διέκοψαν διὰ νὰ τὰς συνεχίσουν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, ἐνῶ ἐκεῖ τὰς ἐπανέλαβον πάλιν ἀπὸ τὴν πρώτην. Ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ ὁ κλῆρος ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ ἁγίου Βήματος καὶ ἐξεκίνησαν χωρὶς ἐγὼ νὰ ἀντιληφθῶ τὸ τοιοῦτον, ὅταν ὅμως τὸ ἀντελήφθην, ἡ πομπὴ εἶχεν ἀρκετὰ προχωρήσει. Τότε ἠκολούθησα καὶ ἐγὼ κατόπιν καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου κατώρθωσα νὰ φθάσω τὴν κορυφὴν τῆς πομπῆς καὶ νὰ κρατήσω διὰ τῆς χειρός μου τὸν προπορευόμενον τίμιον Σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ἕως ὅτου ἐφθάσαμεν εἰς τὸν Γολγοθᾶν. Τὸ πλῆθος ἦτο ὑπερπυκνότατον, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τοῦ στενοῦ δρόμου, ἐμαρτυρήσαμεν ἕως ὅτου

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

φθάσωμεν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, εὑρισκόμενον ἐντὸς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Μὲ τὴν ἰδίαν πίεσιν κατώρθωσα νὰ φθάσω εἰς τὸν Γολγοθᾶν καὶ νὰ ἵσταμαι πρὸ τῆς ὀπῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας εὑρίσκεται ἡ ἁγία Τράπεζα. Κατὰ τὰς ψαλλομένας καὶ πάλιν Ὥρας, ἔψαλλον μέρος νεανίδων ἐξ Ἀθηνῶν, ὡς μὴ ὤφειλεν.

Ἡ Ἀκολουθία ἔληξε τὴν 11ην π.μ., ἀλλὰ μόνον αἱ Ὧραι. Τὴν ὁμάδα τῶν νεανίδων, ἐσυνώδευεν ὁ Μητροπολίτης Πρεβέζης κ.κ. Στυλιανός, μὲ τὸν ὁποῖον ἐγνωρίσθην τὸ πρῶτον εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ποὺ ἔκαμεν ἁγιασμὸν καὶ μᾶς ἐρράντισεν ὅλους.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν Ὡρῶν ἐπεσκέφθην τὰς δύο διαμοιρασμένας εἰς δύο ξενοδοχεῖα ὁμάδας μας τοῦ Βόλου. Ἔπειτα εἰς τὴν ἀγοράν, εἰς τὸ σπίτι καὶ εὐθὺς εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως ὅπου θὰ ἐγίνετο ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τοῦ Μ. Σαββάτου. Ἐγὼ ἐπρόκειτο νὰ ἐκκλησιασθῶ εἰς τὴν Μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου ἐν Ἱεροσολύμοις, ἀλλὰ μὲ παρεκάλεσαν νὰ μείνω εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου διὰ νὰ τοὺς βοηθήσω. Ἀμέσως μαζὶ μὲ τὸν Παῦλον, ἐπήγαμεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐφάγομεν ὀλίγον ἕως ὅτου ἐκτύπησεν ὁ κώδων διὰ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Μ. Σαββάτου καὶ ἐπήγαμεν εἰς τὸν Ναόν.

Τὴν 7ην μ.μ. ἐτελείωσεν ἡ Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. Τὴν 8ην ἐσήμανον οἱ κώδωνες τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως διὰ τὸν Ἑσπερινόν, ὅστις θὰ ἐγίνετο ἐδῶ καὶ ἔπρεπε νὰ ὑπάγω διὰ νὰ ἴδω πῶς γίνεται. Ἐπειδὴ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν Ναὸν ἦτο πλέον ἢ ἀδύνατος, εἰσήχθην ἀπὸ ἄλλην θύραν καὶ εὑρέθην εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον παρηκολούθουν τὰ πάντα.

Τὴν 8 $^1/_2$ κατῆλθεν ὁ Πατριάρχης καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον, ἀφοῦ προηγουμένως ἐνεδύθη εἰς τὸ ἱερόν. Μετὰ τὴν ς' ᾠδὴν τοῦ Κανόνος «Κύματι θαλάσσης» καὶ χάριν συντομίας, ἤρχισεν ἡ λιτάνευσις πέριξ τοῦ Κουβουκλίου τοῦ παναγίου Τάφου, μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης ὁδοῦ, ἀφοῦ πρῶτον ἀνήλθομεν εἰς τὸν Γολγοθᾶν λιτανεύοντες.

Τρεῖς φορὲς ἐγυρίσαμεν πέριξ τοῦ Κουβουκλίου τοῦ ἁγ. Τάφου ἐν μέσῳ ἀσφυκτικοῦ πλήθους ὀρθοδόξων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων δογμάτων, ὥστε νὰ χάνῃ κανεὶς τὸ μυαλό του. Ἐπὶ τέλους ἐστάθημεν πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ παναγίου Τάφου καὶ ἐπὶ ἐγκατασταθέντος ἐδῶ θρόνου, ἐκάθισεν ὁ Πατριάρχης μὲ μέτωπον πρὸς τὸ Κουβούκλιον τοῦ Παναγίου τάφου καὶ ἤρχισαν νὰ ψάλλωνται τὰ ἐγκώμια. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Πατριάρχης καὶ ἐν συνεχείᾳ οἱ δύο Ἀρχιερεῖς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἅγιος Πρεβέζης κ. Στυλιανός, ἐλθὼν ὡς προσκυνητής, ἐθυμίασαν τὸ πλῆθος πέριξ τοῦ Κουβουκλίου τοῦ Παναγίου Τάφου τρίς, ἀνὰ μίαν ἕκαστος, προηγουμένων τῶν Ραβδούχων, οἵτινες διὰ τῶν ράβδων των, ἐκτύπων δυνατὰ τὸ λιθόστρωτον ἔδαφος διὰ νὰ ἀνοίγουν δίοδον εἰς τὸ πλῆθος πρὸς ἀσφαλῆ διέλευσιν τῶν θυμιαινόντων Πατριάρχου καὶ Ἀρχιερέων. Ἀφοῦ ἐψάλησαν τὰ ἐγκώμια καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου, εἰσῆλθον εἰς τὸν Ναὸν ὅπου ἐπέθηκαν τὸν Ἐπιτάφιον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης. Ἡ ἀκολουθία ἐτελείωσε τὴν δωδεκάτην τοῦ μεσονυκτίου ἀκριβῶς.

Κατόπιν μετέβην εἰς τὸ σπίτι δι' ὕπνον.

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν (Μ. Σάββατον) θὰ ἐκκλησιαζώμεθα μὲ τὸν Παῦλον πάλιν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, διὰ τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Πάσχα καὶ τὴν τελευταίαν λειτουργίαν τοῦ Μ. Βασιλείου. Καὶ ἐπήγαμεν. Τὴν 9ην ὥραν ἐτελείωσεν ἡ λειτουργία. Τὴν 12ην μεσημβρινὴν θὰ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἐτελεῖτο ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Φωτός. Ἐπῆγα λοιπὸν εἰς τὸ σπίτι, ἐτακτοποιήθην, ἡτοιμάσθην καὶ ἀνανέωσα τὰς σωματικάς μου δυνάμεις, ἐπειδὴ διὰ νὰ προσεγγίσῃ τις ἐκεῖ, ἀπαιτεῖται σωματικὴ ρώμη, ἣν ἐγὼ δὲν διέθετον. Μετ' ὀλίγον ἐξῆλθον ἐκ τῆς οἰκίας καὶ ἐπήγαινα εἰς τὸν Ναόν, ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον καὶ νὰ πλησιάσῃ τις ἀκόμη. Μόλις ἐπλησίαζον, ἡ φρουρὰ μὲ ἀπώθει πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἐπεχείρησα λοιπὸν νὰ πηδήσω μερικὰ φράγματα μὲ κίνδυνον νὰ βλαβῶ, ὥστε νὰ εἰσέλθω ἀπὸ τὴν κυρίαν εἴσοδον ἐντὸς τοῦ Ναοῦ. Τώρα ἔπρεπε νὰ ὑπάγω καὶ μέσα εἰς τὸν κυρίως Ναόν. Τοῦτο ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ τὸ κατώρθωσα, διότι, ἀνῆλθον εἰς τὸν Γολγοθᾶν, ὅπου ὑπάρχει κλίμαξ ὁδηγοῦσα κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, καὶ ἔτσι ἤμην ἀσφαλής. Τὸ ἅγιον Βῆμα ἦτο πλῆρες ὄχι μόνον ἀνδρῶν ἀλλὰ καὶ γυναικῶν πάσης ἡλικίας. Ἐδῶ, ἐὰν δὲν ἠμποδίζοντο οἱ ἄνθρωποι, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνέλθουν ἀκόμη καὶ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ βεβηλώσουν αὐτήν. Ἐγὼ ὅμως ἔπρεπε νὰ ἴδω τὴν τελετὴν τοῦ ἁγ. Φωτός. Τότε εὑρέθη ἐμπρός μου ὁ Μοναχὸς πατὴρ Γερβάσιος, ὁ ψάλτης τοῦ ἁγίου Κων)τίνου, καὶ μοὶ λέγει: ἐμπρός, εἶσαι ψάλτης καὶ θὰ πᾷς μαζὶ μὲ τοὺς ψάλτας καὶ οὕτω ὡθῶν καὶ ὠθούμενος κατώρθωσα νὰ πλησιάσω τὸν χορὸν τῶν ψαλτῶν. Οὕτω λοιπὸν ἐκάμαμεν πάλιν τρεῖς γύρους πέριξ τοῦ Κουβουκλίου τοῦ ἁγίου Τάφου, ὅπου ἐ-



Ἡ παραλαβὴ καὶ μετάδοσις τοῦ ἁγίου Φωτὸς εἰς τοὺς πιστούς

βλέπαμεν τὰς σφραγῖδας ἐπὶ τοῦ Τάφου λευκὰς μὲ βουλοκέρι, σταυροειδῶς, ψάλλοντες κατὰ τὰς τρεῖς περιφορὰς «τὴν Ἀνάστασίν σου Χριστὲ Σωτήρ» καὶ τὸ «Φῶς Ἱλαρόν». Εἰς τὸ τέλος τῆς τρίτης περιφορᾶς, πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Κουβουκλίου, ὁ μὲν κλῆρος καὶ οἱ ψάλται ὠθήθησαν πρὸς τὸν Ναὸν καὶ κατέλαβον τὰς θέσεις των, οἱ μὲν τὸ ἅγιον Βῆμα, οἱ δὲ τοὺς χορούς. Τότε ὁ Πατριάρχης εἰσῆλθεν εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον (ἐφέτος εἰσῆλθεν ὁ Δεσπό-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

της Ἀθηναγόρας, πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος) μαζὶ μὲ τὸν Ἀρμένιον Πατριάρχην, ὅστις παραμένει πρὸ τῆς ἐξωθύρας τοῦ Κουβουκλίου, καὶ μετὰ ὡρισμένην εὐχήν, δέχεται ὁ Πατριάρχης μας, τὸ ἅγιον Φῶς, τὸ ὁποῖον παραλαμβάνει καὶ τὸ παραδίδει διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς εἰς τὸν ἔξωθι εὑρισκόμενον Ἀρμένιον Πατριάρχην. Τὸ ἰδικόν μας Φῶς παραλαμβάνει ὡρισμένος ἄνθρωπος καὶ τὸ μεταφέρει εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα καὶ ἐκεῖθεν μεταδίδεται τοῖς πιστοῖς. Ἐνῶ λοιπὸν εὑρισκόμην εἰς τὸν δεξιὸν χορόν, ἠκούσθη μία φρενιτιώδης ἰαχή, «τὸ ἅγιον Φῶς, τὸ ἅγιον Φῶς» καὶ ἀμέσως ἤρχισαν νὰ κρούωνται χαρμοσύνως οἱ κώδωνες τοῦ Ναοῦ. Τότε ἀραβικὰ στίφη διεσκορπίσθησαν ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς Ἱερουσαλὴμ κραυγάζοντα ἐκ χαρᾶς καὶ δίδοντα εἰς τὸν Θεὸν δόξαν διὰ τὸ τεράστιον τοῦτο θαῦμα. Κατόπιν ὁ Πατριάρχης ἢ ὁ ἀντιπρόσωπός του εἰσέρχεται εἰς τὸν Ναὸν ὅπου ψάλλουν τὸ Μέγα Προκείμενον «Ἀνάστα ὁ Θεὸς...» καὶ συνεχίζεται ἡ λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἐγὼ ἐπειδὴ εἶχα ἀκούσει τὴν θείαν λειτουργίαν εἰς τὸν ἅγ. Κων)τῖνον, ἀνεχώρησα καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ σπίτι ἔφαγον καὶ ἡσύχασα ὀλίγον, Ἡ ὥρα ἦτο 11)2 μ.μ. Τὸ ἀπόγευμα ἐπῆγα μὲ τὸν Παῦλον σὲ 2 - 3 ἐπισκέψεις προσκυνημάτων καὶ ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸ σπίτι. Τὴν 11ην νυκτερινὴν θὰ ἐσήμαινον οἱ κώδωνες διὰ τὴν Ἀνάστασιν, καὶ οὕτω ἀφοῦ ἡτοιμάσθην διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, κατεκλίθην ὀλίγον μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης.

Ὡς ἑξῆς περιγράφει εἰς τὸ βιβλίον του ὁ κ. Ἀνδρέας Ζάκος τὴν τελετὴν τοῦ ἁγίου Φωτός :

«Ἀπερίγραπτος εἶναι ἡ συγκίνησις ὑπὸ τῆς ὁποίας καταλαμβάνεται κάθε ἄνθρωπος παρακολουθῶν τὴν τελετὴν τοῦ ἁγίου Φωτός. Εὑρισκόμεθα πρὸ μοναδικοῦ ἐν τῷ κόσμῳ γεγονότος, τῆς ἀναλήψεως τοῦ φωτὸς ἐκ τοῦ Τάφου τοῦ Σωτῆρος. Οὐδεὶς σήμερον σεβασμὸς ἢ τύπος τηρεῖται ὡς πρὸς τὰς διαφόρους θέσεις τοῦ Ναοῦ. Οἱ ἄμβωνες, τὰ δεσποτικά, εἶναι κατειλημμένα ὑπὸ πιστῶν ἀνεξαρτήτως φύλου· διὰ τῆς ὡραίας Πύλης εἰσέρχεται καὶ ἐξέρχεται ὁ τυχὼν ἐντὸς δὲ τοῦ ἱεροῦ καὶ πέριξ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἀναμένουσι μετ' ἐγκαρτερήσεως ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἁγίου Φωτὸς γυναῖκες πάσης ἡλικίας.

Περὶ τὴν 12ην μεσημβρινὴν ὥραν τοῦ Μεγάλου Σαββάτου ἡ Α. Θ. Μακαριότης Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καὶ οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς, ἀρχιμανδρῖται, ἱερεῖς καὶ διάκονοι κατέρχονται ἐν μεγάλῃ στολῇ καὶ κατὰ τάξιν καταλαμβάνουσι θέσεις εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα τοῦ Καθολικοῦ, ἐνῶ οἱ κώδωνες ἠχοῦν πενθίμως. Εὐθὺς ἀμέσως ἐκπρόσωποι τῶν Ἀρμενίων, τῶν Συριάνων καὶ τῶν Κοπτῶν εἰσέρχονται εἰς τὸ ἱερόν, ἁσπάζονται τὴν δεξιὰν τοῦ ἡμετέρου Πατριάρχου, ἵνα λάβωσι «καιρόν» καὶ μετάσχωσι τῆς τελετῆς τοῦ ἁγίου Φωτός, συμφώνως πρὸς τοὺς εἰς χεῖρας μας εὑρισκομένους σουλτανικοὺς ὁρισμούς, τηρουμένους ἀπαρεγκλίτως καὶ μαρτυροῦντας τὴν ἰδιοκτητικὴν κυριαρχίαν τοῦ Ἔθνους ἡμῶν ἐπὶ τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ τοῦ ἁγίου Τάφου.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἐπιταφίου ἡ Ἐκκλησία παραμένει σκοτεινή, μὴ ἀπαντωμένης ἐν αὐτῇ οὐδὲ λυχνίας ἀνημμένης. Καὶ αὐτὸ τὸ ἅγιον Κουβούκλιον ἀφοῦ ἐξητάσθη καλῶς ἔσωθεν καὶ ἐπιστοποιήθη ἡ παντελὴς ἔλλειψις καὶ τοῦ ἐλαχίστου φωτός, ἐκλείσθη καὶ ἐσφραγίσθη ἔξωθεν διὰ τῆς ἰδιαιτέρας σφραγῖδος τῶν θυρῶν τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως.

Ἀφοῦ ὁ Πατριάρχης ἐνδυθῇ πλήρη

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἀρχιερατικὴν στολὴν καὶ ὁ Ὀρθόδοξος Κλῆρος ἐνδυθῇ τὰ ἱερατικά του ἄμφια, ὁμοίως καὶ οἱ ἐκπρόσωποι Ἀρμενίων, Κοπτῶν καὶ Συριάνων, ἐξέρχονται ἐκ τοῦ ἱεροῦ Βήματος προπορευομένων βυζαντινῶν λαβάρων καὶ τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ γνωστὸν τροπάριον «Τὴν Ἀνάστασίν σου, Χριστὲ Σωτήρ, ἄγγελοι ὑμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς καταξίωσον, ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ σὲ δοξάζειν», γίνεται περιφορὰ τρὶς πέριξ τοῦ ἱεροῦ Κουβουκλίου. Κατὰ τὴν δευτέραν περιφορὰν συμφώνως πρὸς παλαιὸν ἔθιμον εἰσέρχεται εἰς τὴν πομπὴν ὁ Ἀρμένιος ἐκπρόσωπος καὶ κατὰ τὴν τρίτην ὁ Κόπτης. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἱερᾶς λιτανείας ἅπας ὁ Κλῆρος καὶ οἱ χοροὶ εἰσέρχονται εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Καθολικοῦ, ἐνῶ ὁ Πατριάρχης ἐκδύεται τῶν ἀμφίων αὐτοῦ τὸ ὠμοφόριον, τὸν σάκκον καὶ τὴν μίτραν καὶ παραμένει μόνον μὲ κατάλευκον στιχάριον, ἐπιτραχήλιον καὶ ζώνην. Μετὰ ταῦτα ὁ ἀρχιθυρωρὸς ἐνώπιον τοῦ πλήθους ἐρευνᾷ τὸν Πατριάρχην μήπως φέρει μεθ' ἑαυτοῦ τι πρὸς παραγωγὴν φωτὸς καὶ ἀφαιρεῖ τὰς ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ Κουβουκλίου σφραγῖδας. Ὁ Πατριάρχης παραλαμβάνει ἐκ τῶν διακόνων τοὺς πυρσοὺς ἐσβεσμένους, εἰσέρχεται εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον, τοῦ Ἀρμενίου Πατριάρχου μετὰ τοῦ Ἕλληνος Μεγάλου Δραγουμάνου παραμενόντων εἰς τὸν προθάλαμον (τὸν τοῦ Ἁγίου Λίθου), καὶ κλείεται ἡ θύρα.

Πᾶς θόρυβος καταπαύει καὶ ἄκρα σιγὴ δονεῖ τὰς καρδίας τῶν παρευρισκομένων. Αἱ ἀναπνοαὶ κρατοῦνται καὶ τὰ βλέμματα ὅλων εἶναι ἐστραμμένα πρὸς τὸ Ἅγιον Κουβούκλιον. Ὁ Πατριάρχης γονυπετὴς πρὸ τοῦ Ζωοδόχου Τάφου προσεύχεται πρὸς τὸν Σταυρωθέντα ὑπὲρ ἡμῶν ὅπως καταπέμψῃ διὰ τῆς δυνάμεώς του τὸ Ἅγιον Φῶς καὶ ἀναδείξῃ τοῦτο λυτήριον ἁμαρτημάτων, ἀπαγγέλλων συγχρόνως καὶ τὴν ἀκόλουθον εὐχήν:

«Τῇ ἀφάτῳ σου εὐσπλαγχνίᾳ ἑαυτὸν κενώσαντα καὶ τῷ φωτὶ τῆς ἑαυτοῦ ἐπιγνώσεως τὰ ἐν σκότει διαπορευόμενα ἔθνη καταλάμψαντα καὶ διὰ τῆς ἐν Ἅδου καθόδου αὐτοῦ τὰ οὐράνια καὶ τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ καταχθόνια φωτὸς πληρώσαντα, ὅπως τὸ ἐκ τοῦ φωτοφόρου Τάφου αὐτοῦ τοῖς πιστοῖς διδόμενον φῶς ἀναδείξῃ ἁγιασμοῦ δῶρον, ἁμαρτημάτων λυτήριον καὶ νοσημάτων ἀλεξιτήριον καὶ εὐλογήσῃ καὶ ἁγιάσῃ τοὺς εὐλαβῶς αὐτοῦ ἁπτομένους, δῷ αὐτοὺς περιπατεῖν ἐν τῷ φωτὶ τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ, ὡς τέκνα φωτός».

Μετὰ ἀπὸ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν τὴν νεκρικὴν σιγὴν διαδέχεται βοὴ συμμιγής, ἱκανὴ νὰ σχίσῃ τὸ καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ καὶ νὰ σείσῃ τοὺς ὑψηλοὺς θόλους του. Τὸ Ἅγιον Φῶς, τὸ Ἅγιον Φῶς. Ὁ Πατριάρχης ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἁγίου Κουβουκλίου βαθύτατα συγκεκινημένος καὶ κατάκοπος ἐκ τῆς ἀγωνίας προτείνων τοὺς ἐκ τοῦ Ἁγίου Φωτὸς ἀναφθέντας πυρσούς. Τὸ ἅγιον φῶς παραλαμβάνει πρῶτον προνομιοῦχος Ἀραβικὴ οἰκογένεια, ἡ ὁποία τὸ μεταφέρει ἀστραπιαίως ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος καὶ τὸ παραδίδῃ εἰς τὸν σκευοφύλακα τοῦ Παναγίου Τάφου, ὁ ὁποῖος τὸ μεταδίδει εἰς τοὺς λοιποὺς χριστιανούς. Ἐκ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τοῦ Πατριάρχου παραλαμβάνουν τὸ ἅγιον φῶς ὁ Ἀρμένιος Πατριάρχης ὡς καὶ ὁ Κόπτης, οἱ ὁποῖοι εἰς ἔνδειξιν ὑποταγῆς φιλοῦν τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ μεταλαμπαδεύουν τοῦτο εἰς τοὺς παρισταμένους ὁμοφύλους των. Οἱ κώδωνες τοῦ Ναοῦ κρούονται χαρμοσύνως καὶ μία ἀπέραντος θάλασσα φωτὸς καταυγάζει καὶ τὰς πλέον ἀπροσίτους γω-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

νίας τοῦ Ναοῦ. Ὁ Πατριάρχης μόλις ἐξέλθῃ τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου ἁναρπάζεται ὑπὸ τοῦ πλήθους καὶ μεταφέρεται ἐπὶ τῶν βραχιόνων ἐν θριάμβῳ μέχρι τοῦ ἱεροῦ, τῶν χορῶν ψαλλόντων «Ἀνάστα ὁ Θεὸς κρίνων τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς Ἔθνεσι». Εὐθὺς ἀμέσως ὁ Πατριάρχης ἢ ὁ ἐντεταλμένος παρ' αὐτοῦ Ἀρχιερεὺς τελεῖ τὴν θείαν λειτουργίαν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἐν τῷ Καθολικῷ, ἐιῷ τεταγμένοι μοναχοὶ πλύνουν δι' ἀποσταγμάτων ἀνθέων τὸ μάρμαρον τοῦ Τάφου.

Ὑπάρχουν μερικοὶ οἱ ὁποῖοι ἀμφιβάλλουν διὰ τὴν γνησιότητα τοῦ ἁγίου φωτός, διὰ τοὺς ὁποίους ἔχομεν ὅμως ἕτοιμον ἀπάντησιν. Ἐὰν πολλῶν ἁγίων τάφοι καὶ λείψανα ἐνεργοῦσι καθημερινῶς ἄπειρα θαύματα διὰ τῆς θείας δυνάμεως καὶ ἐξαιρετικὰ μάλιστα κατὰ τὰς ἑορτὰς αὐτῶν, πόσον μᾶλλον ὁ Πανάγιος Τάφος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐτάφη τὸ θεανδρικὸν σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ μὴ ἐκβλύζῃ φῶς, κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου εἶδον φῶς μέγα, λέγω καθ' ἣν ἡμέραν τὰ πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια, ὡς ψάλλει καὶ ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία; Ἔχει μεγάλον κατάκριμα ὁ ποιῶν τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Θεοῦ ἀνίσχυρον καὶ ὅστις νομίζει τὸν θεοδέγμονα Τάφον ἐστερημένον ἐκείνου τοῦ φωτὸς τὸ ὁποῖον ἰδόντες οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καὶ αἱ μακάριαι Μυροφόροι ἐξεπλάγησαν. Παρακαλοῦμεν λοιπὸν θερμῶς τοὺς μὴ ἀμφιβάλλοντας, εἰς αὐτοὺς ποὺ ἐπιδεικνύεται καθ' ἕκαστον ἔτος τὸ ἅγιον φῶς νὰ γίνουν διαπρύσιοι κήρυκες καὶ νὰ μαρτυρήσωσι τὸ μέγιστον τοῦτο θαῦμα, ὁπότε εἰς τοὺς εὐλαβεῖς θὰ γίνουν σωτήριον ὑπόδειγμα. Ἀλλὰ περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ Ἁγίου Φωτὸς καὶ ἄλλα μεταγενέστερα περιστατικὰ μαρτυροῦσι θέτοντα ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας τὸ γεγονὸς τοῦτο».

Τὴν 11ην ἀκριβῶς ἐσήμανον οἱ κώδωνες πανηγυρικὰ καὶ ἀμέσως εὑρέθημεν μὲ τὸν Παῦλον εἰς τὸν Ναόν. Καὶ πάλιν εἰσῆλθον εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα. Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μεσονυκτίου καὶ τοῦ Κανόνος τοῦ Μ. Σαββάτου «Κύματι θαλάσσης», ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος προπορευομένου τοῦ Πατριάρχου εἰς τὴν συνήθη περιφορὰν πέριξ τοῦ ἱεροῦ Κουβουκλίου τοῦ Παναγίου Τάφου, ἠκολούθησα καὶ ἐγὼ ὡς ψάλτης καὶ ἀπήλαυσα ὅλον τὸ μεγαλεῖον τοῦτο, ψαλλομένου τό: «Τὴν Ἀνάστασίν σου Χριστὲ Σωτήρ». Ἡ λειτουργία μετὰ τοῦ Ὄρθρου ἔγινεν ἐδῶ, χρησιμοποιουμένου τοῦ ἁγίου Τάφου ὡς ἁγία Τράπεζα. Εἰς τὸ τέλος μετέφερεν ὁ λειτουργὸς τὰ τίμια δῶρα εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, ἀπὸ ὅπου μετέλαβον οἱ πιστοὶ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Κατὰ τὴν ἀκολουθίαν, ἔγινε, κατ' ἐμέ, τὸ ἑξῆς λυπηρόν. Κατ' αὐτὴν ἔλαβον ἐνεργὸν μέρος νεάνιδες τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἔψαλλον τόσον τὸν Ὄρθρον ὅσον καὶ τὴν λειτουργίαν, Χερουβικόν, ὁ Ἄγγελος ἐδόα κ.λ.π. ἀντικαταστήσασαι τρόπον τινὰ τὸν ἐπίσημον χορὸν τῶν Πατριαρχείων, ὥστε μερικοὶ ἐκ τῶν ψαλτῶν χολοθέντες ἀπεχώρησαν τοῦ χοροῦ, πρὸς σκάνδαλον τῶν παρισταμένων. Ζητηθήτωσαν οἱ ἔχοντες τὰς εὐθύνας. Τοῦτο ἀντίκειται εἰς τοὺς Κανόνας τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ὁ Παῦλος βροντοφωνεῖ εἰς τὴν Ἐπιστολήν του ὅτι «αἱ γυναῖκες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ σιγάτωσαν».

Ἀποχωρήσαντος τοῦ Πατριάρχου μετὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη, συνελειτούργησαν οἱ Ἀρχιερεῖς, ὁ Γάζης κ. Στέφανος, ὁ Κυριακουπόλεως κ. Ἀριστόβουλος, ὁ Πρεβέ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Λουκᾶ Μαλτέζου Μοναχοῦ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΘΛΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΑΥΤΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 229)

Κατὰ τοὺς Πατέρας, ἡ ψυχὴ διέρχεται τρία στάδια πνευματικά. Ἡ ψυχὴ ἐν τῷ παρὰ φύσιν, καθ' ὃ ἡ ψυχὴ ἀγωνίζεται, ὅπως ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰ πάθη. Ἡ ψυχὴ ἐν τῷ κατὰ φύσιν, καθ' ὃ ἡ ψυχὴ εἰσέρχεται καὶ εὑρίσκεται εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο ὁ Ἀδὰμ πρὸ τῆς παρακοῆς. Καὶ ἐντεῦθεν εἰσέρχεται εἰς τὸ ὑπὲρ φύσιν, καθ' ὃ κυριεύεται καὶ ὁδηγεῖται ὑπὸ τῆς Χάριτος τοῦ Χριστοῦ, καὶ καθ' ὃ τὰ χαρίσματα καὶ αἱ δωρεαὶ εἶναι ἀνώτεραι τῶν δοθεισῶν πρὸ τῆς παρακοῆς καὶ τέλειαι, ὡς ἀναγράφει

ζης κ. κ. Στυλιανὸς ὁ ἔχων καὶ τὸ προβάδισμα μετὰ καὶ τοῦ λοιποῦ Κλήρου ἁγιοταφιτῶν καὶ ξένων, ἐν οἷς καὶ ὁ ἱεροκήρυξ τῆς Ἱ. Μητροπ. Δημητριάδος Ἀρχ. Δοσίθεος Ἀνδριανόπουλος. Τοῦ κλήρου προεπορεύετο ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῶν Πατριαρχείων Ἀρχ. Βασίλ. Μπλάτσος. Τελετάρχης καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα ἦτο ὁ Ἀρχ. Ἀθανάσιος, ἰδιαίτερος τοῦ Πατριάρχου. Κατὰ τὸν Ὄρθρον ἐγὼ ἔψαλλον μέρος τοῦ Κανόνος καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα, καὶ ὅσα μᾶς ἐπέτρεψαν αἱ γυναῖκες.

Ἡ λειτουργία ἐτελείωσε τὴν 2 1)2 καὶ ἀμέσως ἐπήγαμεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐκοιμήθημεν.

Ὁ Σεβασμ. Πρεβέζης κ. κ. Στυλιανὸς ἐτιμήθη λίαν ἀπὸ τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην κ. κ. Βενέδικτον καὶ τῶν συναρχιερέων του, λαβὼν μέρος εἰς ὅλας τὰς ἀκολουθίας τῆς Μ. Ἑβδομάδος καὶ ἑξῆς. Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης εἶναι ἐκ τῶν δρώντων στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, τιμῶσα ὑπερβαλλόντως τὸν ὀρθόδοξον Κλῆρον, τόσον διὰ τὴν χρηστὴν διοίκησιν τῆς Μητροπόλεώς του, ὅσον καὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν δρᾶσιν του, παραβαλλόμενος μὲ τοὺς μεγάλους Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας μας. Τοῦτον δὲν διστιθέμεθα νὰ κολακεύσωμεν, καθόσον αὐτὴ αὕτη ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τοῦτον προσηκόντως, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην τῶν ἰδικῶν μας ἐπαίνων, μόνον εὐχόμεθα νὰ αὐξάνουν δι' αὐτὸν οἱ δίκαιοι ἔπαινοι.

Παρετηρήσαμεν ἀκόμη ὅτι ἕνεκα τοῦ συρρέοντος πλήθους ἀπὸ ὅλον τὸν χριστιανικὸν κόσμον, ὥστε νὰ παρατηρεῖται τὸ ἀδιαχώρητον ἐν τῇ πόλει τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ ὅτι ὅλαι αὐταὶ αἱ δεκάδες χιλιάδων πρέπει νὰ χωρέσουν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως (καὶ ἡ ἀξίωσίς των εἶναι δικαία), ἕνεκα λοιπὸν τούτου, τόσον ὁ ἱερὸς Κλῆρος, ὅσον καὶ αἱ Πολιτικαὶ Ἀρχαὶ τῆς Ἱερουσαλήμ, ὑποφέρουν ἀφάνταστα καὶ ὑποβάλλονται σὲ κόπους καὶ ἀγῶνας ὑπεράνθρωπους, προσπαθοῦντες νὰ μὴ δυσαρεστήσουν κανένα καὶ ἵνα φύγουν ὅλοι οἱ προσκυνηταὶ εὐχαριστημένοι. Πάντως ὅμως τὰ παράπονα εἶναι ἀδύνατον νὰ λείψουν, διότι ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα πάντοτε ἀχάριστοι καὶ περιμένομεν τὰ πάντα ἀπὸ αὐτοὺς ὡσὰν νὰ μᾶς τὰ ὀφείλουν. Ἕνεκα λοιπὸν τούτων, ἐπαινῶμεν καὶ συμπαθῶμεν τὸν Κλῆρον τῶν ἱερῶν Προσκυνημάτων καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν Ἱεροσολύμων.

Μετὰ τὴν ἔγερσιν ἐκ τοῦ ὕπνου, περὶ ὥραν 7 1/2, ἐφάγομεν τὸ Πάσχα, καὶ ἀπὸ τὰ δῶρα ποὺ μᾶς ἔφερεν ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου. Χριστὸς Ἀνέστη.

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἡ κατωτέρω περικοπή· «Τί τοίνυν, τοῦ Ἀδὰμ ὡς οὐκ εἶχε τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν, εἶχε δὲ καὶ μεγάλην, πλὴν ἡ μετὰ τὴν παράβασιν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ δοθεῖσα, μείζων ἐστὶ τῆς τοῦ Ἀδάμ, ὅσῳ καὶ ἀσθενέστεροι εἰσὶν οἱ ταύτην λαμβάνοντες». (Ὁ θεῖος Αὐγουστῖνος, διβλ. περὶ διορθώσεως τῆς Χάριτος).

Ἐν τῷ: ἡ ψυχὴ κατὰ φύσιν εὑρισκομένη, ἄρχονται καὶ δίδονται ἀτελῶς οἱ καρποὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια. Ὁμοίως καὶ τὰ ἑπτὰ πνεύματα κατὰ τὸν προφήτην, Πνεῦμα σοφίας, συνέσεως, βουλῆς καὶ ἰσχύος, γνώσεως καὶ εὐσεβείας, φόβου Θεοῦ. Ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἀτελῶς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐν τῷ ὑπὲρ φύσιν τελείως ἀπαλλάσσεται ὁ ἄνθρωπος τῶν ποινῶν τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας, ἤτοι τοῦ φόβου, τῆς ἐντροπῆς, τῆς ἀσθενείας, τῆς στενοχωρίας, τῆς ἀγνοίας, τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας, ἐξ ἧς παραμένει ἡ ἀληθὴς γνῶσις τῆς παιδοποιΐας, καὶ ἐν γένει τοῦ ἠθικοῦ καὶ φυσικοῦ κακοῦ.

Ἐνταῦθα θέλω κάμει μικρὰν ἀναφορὰν καὶ περιγραφήν, περὶ τῆς δεσποτείας καὶ καταθλίψεως τῆς ἀσθενείας, καὶ ὅτι αὕτη κατὰ τὸ ὑπὲρ φύσιν θεραπεύεται ὑπὸ τῆς θείας Χάριτος, ὡς ἐδοκίμασα εἰς τὸν ἑαυτόν μου. Ὅλην μου τὴν ζωὴν διῆλθον, ἀπὸ μικρᾶς σχεδὸν ἡλικίας μὲ διαφόρους νόσους, εἴτε κληρονομικάς, εἴτε ἐπικτήτους. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα αὐτὸ ἐπεσκέφθην καὶ κατέφυγον εἰς πολλοὺς Ἰατρούς, πρὸς ἐξακρίβωσιν καὶ διάγνωσιν τῶν ἀσθενειῶν μου, καθὼς καὶ διὰ τὴν θεραπείαν αὐτῶν. Οἱ διάφοροι Ἰατροὶ ἔκαμαν διαφόρους διαγνώσεις περὶ αὐτῶν, μοῦ συνέστησαν διάφορα φάρμακα καὶ μοῦ ἔδωσαν διαφόρους συμβουλάς, ἀλλὰ αἱ ἀσθένειαι παρέμειναν, ἄλλοτε μὲν μὲ ὀξύτητα, ἄλλοτε δὲ μὲ ὕφεσιν, ἕως ὅτου σήμερον θείᾳ Χάριτι ἀπηλλάγην ὁλοσχερῶς τῶν ἐνοχλήσεων αὐτῶν καὶ ἐν γένει πάσης ἄλλης νόσου. Κατὰ μικρὰ τινὰ χρονικὰ διαστήματα, κατὰ τὰ ὁποῖα ἠσθανόμην πλουσίαν τὴν θείαν Χάριν, ἐσταματοῦσεν ἡ ἐνέργεια καὶ ἐνόχλησις τῶν ἀσθενειῶν καὶ ἤμην κατὰ πάντα ὑγιής, ἐπανήρχετο δὲ πάλιν ἡ ἐνόχλησις, ὅταν ἐσταματοῦσεν ἡ ἐνέργεια τῆς Χάριτος. Ἀπὸ τώρα διάγω βίον ἄνοσον, ἄλυπον, μακάριον, συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας καὶ σκοποὺς τῆς θείας Δημιουργίας. Ὅθεν δύναμαι νὰ πιστοποιήσω, ὅτι ὄντως μὲ τὴν θείαν Χάριν, ὁ ἄνθρωπος ἀπαλλάσσεται τῆς ἀσθενείας. Τοῦτο ὁμολογοῦσι καὶ πολλοὶ ἅγιοι εἰς τὰ συγγράμματα αὐτῶν. Οὕτως ὁ Ἅγιος Μακάριος λέγει, ὅτι ὅστις θέλει γίνει τέκνον Θεοῦ, δὲν αἰσθάνεται, ἐὰν περιβάλλεται σῶμα. Ὁ Ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος, ὅτι, ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάσῃ εἰς τελειότητα, ἀπαλλάσσεται πάσης ἀσθενείας. Κατὰ ταῦτα, ὅταν τὸ ἀνθρώπινον γένος φθάσῃ εἰς τὸ ὑπὲρ φύσιν, θέλει ἀπαλλαγῆ τῶν νόσων, ἡ δὲ ἰατρικὴ Ἐπιστήμη, θὰ προλαμβάνῃ τὰς ἀσθενείας καὶ δὲν θὰ θεραπεύῃ. Αὗται θὰ θεραπεύωνται κυρίως, ὡς ἤρχισε νὰ ἀναγνωρίζῃ ἡ χριστιανικὴ Ψυχιατρική, ἡ παραδεχομένη τὸν ἄνθρωπον ὡς ψυχοσωματικὸν ὄν, διὰ τῆς θεραπείας τῆς ψυχῆς. Τὸ σῶμα τοῦ ὑπὲρ φύσιν ἀνθρώπου καθίσταται ἄνοσον, ἐλαφρόν, κοῦφον, αἰθέριον, πτερόεν.

Ἕτερον κακὸν τῆς ἐνοχῆς τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας, εἶναι ἡ ἄγνοια. Ἡ ἄγνοια θέλει θεραπευθῆ διὰ τῆς ἐπαναδρομῆς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ ἐφεξῆς τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἁρμονικῆς συνεργασίας τῶν πέντε δυνάμεων τῆς ψυχῆς, τῆς αἰσθήσεως, τοῦ νοός, τῆς διανοί-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ας, τῆς φαντασίας καὶ τῆς δόξης, ἡ πνευματικῆς γνώσεως. Ἔτι δὲ καὶ τῶν λοιπῶν ἰδιοτήτων καὶ δυνάμεων τῆς ψυχῆς, τῆς προσοχῆς, τῆς μνήμης καὶ τῆς βουλήσεως. Διὰ τῆς ἁρμονικῆς συνεργασίας τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, ὁ ἄνθρωπος θέλει ἀπαλλαγῆ τῆς ἀγνοίας, θέλει ἀνεύρει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς καὶ παντὸς φαινομένου ψυχικοῦ, σωματικοῦ, φυσικοῦ. Ἐν τέλει δὲ διὰ τῆς ὁλικῆς καθάρσεως τῆς ψυχῆς, θὰ ἀξιωθῆ τῆς κατασκηνώσεως τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ὁπότ᾽ ἡ ἄνοδος καὶ ἡ ἐξεύρεσις τῶν ὡς ἄνω, θὰ εἶναι τελειωτική, ἀσφαλής, ἄκοπος, ἀδίαστος. Κατὰ τὴν πνευματικὴν ταύτην κατάστασιν θὰ ἐπικρατήσῃ καὶ θὰ γίνῃ ἐπαναστατικὴ μεταβολὴ καὶ ἀνακαίνισις τῶν πάντων, τῶν ἠθῶν, ἐθίμων καὶ μεθόδων, τοῦ τρόπου τῆς σκέψεως καὶ τῆς πορείας τῆς ζωῆς. Τὰ ἔθνη, αἱ κοινωνίαι, αἱ ἐπιστῆμαι, τὰ ἐπαγγέλματα θὰ ἀλλάξουν κατεύθυνσιν καὶ θὰ ἀνακαινίσουν τὰς μεθόδους τῆς ἐργασίας αὐτῶν. Ὁ ἄνθρωπος θέλει γνωρίσει τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν τῶν ἀξιῶν τῶν ὑλικῶν καὶ τῶν ἀΰλων, ὅτι προορίζεται διὰ νέαν ζωὴν πνευματικὴν καὶ ἄϋλον. Πλὴν ὅμως ἡ μετάβασις θέλει γίνει ἐκ τῶν ὑλικῶν πρὸς τὰ ἄϋλα, ὅπως λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος, ὅτι θὰ ἀναβῶμεν εἰς τὸν οὐρανόν, ἀπὸ τὴν γῆν.

Ἡ ψυχὴ θέλει πνευματοποιηθῆ «Πνεῦμά ἐστιν ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν, ἐν Πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν». Κατὰ τοὺς Πατέρας, τὸ Πνεῦμα εἶναι ἀνωτέρα ἐκδήλωσις καὶ κατάστασις τῆς ψυχῆς. (Ψυχὴ καθαρθεῖσα, νοῦς ὅλη ἐστί, κατὰ τὸν Ἅγιον Κάλλιστον). Ἡ πνευματοποιηθεῖσα ψυχή, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πράξῃ ἐν τῷ κόσμῳ κακόν τι, καθὼς λέγει ὁ Ἅγιος Μακάριος. «Ἐπεὶ γὰρ ἔνδον ἄμωμοί τε καὶ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ διὰ τοῦ πνεύματος ἀπηρτίσθησαν, ἀμήχανον ἔξω καρποὺς κακίας προσενεγκεῖν. Ἀλλὰ πάντοτε διὰ πάντων οἱ καρποὶ τοῦ Πνεύματος, ἐν ἑαυτοῖς διαλάμπουσι».

Ἐν τέλει θέλει βασιλεύσει εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, ἡ κορωνὶς τῶν ἀρετῶν, ἡ Ἀγάπη, ἤτοι αὐτὸς ὁ Θεός, ἡ ὁποία θὰ διέπῃ καὶ θὰ κυβερνᾷ τὰ πάντα, μετὰ τῆς Δικαιοσύνης «Δικαιοσύνην μάθετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς» (Ἡσαΐας). Τὴν ἀνωτάτην αὐτὴν κατάστασιν καὶ τελείωσιν μὲ τὰ ἐπακόλουθα αὐτῆς, ἔχουσι προφητεύσει καὶ πολλοὶ τῶν Προφητῶν, ἥτις συνδέεται μὲ τὸ ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Σωτῆρος.

«Μετὰ τὴν νίκην τοῦ Θεοῦ, νέα διαθήκη μετὰ πάντων τῶν λαῶν θὰ ἀποτελεσθῆ, νέα καρδία θὰ ἀναπλασθῆ, καινὸς οὐρανὸς καὶ καινὴ γῆ θὰ συντελεσθῆ, ἐφ᾽ ὧν ἡ ἀπόλυτος τοῦ Θεοῦ βασιλεία θὰ δεσπόζῃ· εἰς ποιμὴν ἐπὶ μιᾶς ποίμνης, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Ἰεζεκιήλ. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐποχῆς τοῦ παραδείσου ἐπανέρχονται. Εὐφορία τῆς γῆς θὰ ἐπακολουθήσῃ, συνδιαλλαγὴ τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῶν φοβερῶν στοιχείων τῆς φύσεως. Καὶ συμβοσκηθήσεται λύκος μετὰ ἀρνός, καὶ πάρδαλις συναναπαύσεται ἐρίφῳ καὶ μοσχάριον καὶ ταῦρος καὶ λέων ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ παιδίον μικρὸν ἄξει αὐτούς . . . καὶ παιδίον νήπιον ἐπὶ τρώγλην ἀσπίδων καὶ ἐπὶ κοίτην ἐκγόνων ἀσπίδων τὴν χεῖρα ἐπιβαλεῖ καὶ οὐ μὴ κακοποιήσουσιν» (Ἡσ. ια. 6 - 9). Τότε θὰ ἐπέλθῃ καὶ συνδιαλλαγὴ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. «Καὶ κατακόψουσι τὰς ρομφαίας αὐτῶν εἰς ἄροτρα καὶ τὰ δόρατα αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ οὐκέτι μὴ ἀντάρῃ ἔθνος ἐπ᾽ ἔθνος ρομφαίαν, καὶ οὐκέτι μὴ μάθωσι πολεμεῖν» (Μιχ. δ. 3. Πρβλ. Ὡσ. 6′ 20. Ἡσ. 6′ 4).

Ὡς ζύμη θέλει χρησιμεύσει, διὰ τὴν ζύμωσιν τοῦ ὅλου φυράματος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἡ Χριστιανικὴ Ὀρθόδοξος

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΥΠΟΤΥΠΩΣΙΣ ΗΣΥΧΑΣΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΠΡΟΣ ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΜΟΝΑΧΗΝ

('Εκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 216 χειρογράφου Κώδικος τῆς ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου)

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 233)

Ἐὰν γὰρ τῇ τοιαύτῃ μελέτῃ καὶ ἀδολεσχίᾳ σχολάσῃς, ὦ θύγατερ, καὶ ὡς ὑψηλῇ θεωρίᾳ ἐν τοῖς τοιούτοις χρηστοῖς λογαριασμοῖς, ὅλον ἀεὶ ἐπιτείνῃς τὸν νοῦν, μακαρία μὲν σὺ καὶ καλλίστη, τωόντι ἐν γυναιξὶ τοιούτου κέρδους ἐπιτυχοῦσα· μακάριος δὲ καὶ ἐγὼ ἕνεκεν σοῦ, ὅτι τοῖς ἡμετέροις λόγοις, τὸ τῆς ψυχῆς σου ὑποκλίνουσα οὖς, καρπὸν ἐν τῇ καρδίᾳ τῇ σῇ ὑπεκτήσω τοιοῦτον· τί δὲ πάλιν ὅταν ἀναλογισώμεθα τὴν πρὸς ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς συγκατάβασιν τοῦ Κυρίου τὴν ἄφατον καὶ τὴν ἄρρητον ἐκείνου ἀγάπην καὶ εὐσπλαγχνίαν, ὥστε ὑπὲρ ἡμῶν ἑαυτὸν παραδοῦναι τοιούτῳ θανάτῳ ἀσχήμονι, καὶ σταυρὸν καταδέξασθαι καὶ σφαγὴν καὶ τοὺς ἥλους, ὡς εἷς τῶν κακούργων ἐκείνων ληστῶν, οἷς καὶ αὐτὸς συνεσταύρωται; ἡμεῖς δὲ ἀντὶ πάντων αὐτοῦ τῶν ἀπείρων καλῶν, ἃ πρὸς ἡμᾶς ἐπεδείξατο φανερῶς τε καὶ ἀφανῶς, ὥσπερ καὶ νῦν ἐπιδείκνυται μακροθύμως, καὶ οὐκ ὀργίζεται ὡς ἀγνώμονας, ἀκολουθῆ-

---

Ἐκκλησία, ἡ ὁποία θέλει ἀνέρχεται εἰς τὴν πνευματικὴν τελειότητα, θὰ ὁδηγῇ δὲ πρὸς ταύτην ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος. Οὕτω θέλει ἐπέλθει τὸ προσδοκώμενον μέλλον ὁ θρίαμβος τοῦ θείου Φωτός, διὰ τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀπολυτρώσεως αὐτοῦ. Ἡ πρόοδος καὶ προαγωγὴ θέλει γίνει ἁλματική, ἀφ' ὅτου τὸ ἀνθρώπινον γένος νὰ-γεύεται τῶν πνευματικῶν ἡδονῶν, περὶ ὧν ἀναγράφουσι καὶ διδάσκουσιν οἱ Νηπτικοὶ Πατέρες. Τὸν θρίαμβον αὐτὸν τοῦ Χριστιανισμοῦ δραματίζονται καὶ σήμερον πολλοὶ εὐσεβεῖς καὶ ζηλωταὶ Χριστιανοί.

Ἡ κατάκτησις τῆς γενικῆς πανανθρωπίνης ἐλευθερίας, θέλει ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης, καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ μίσους καὶ τῆς βίας, ὡς ὠνειρεύθησαν πολλοί.

ΕΥΧΗ

Θεὲ Ὑπεράγαθε, Πολυεύσπλαγχνε, Οἰκτίρμον, ἔπιδε ἐπὶ τὸ δημιουργηθὲν ὑπὸ τῆς σῆς Μεγαλωσύνης πλάσμα, καὶ βοήθησον αὐτό, ὅπως διέλθῃ τὸν πρόσκαιρον τοῦτον βίον, ἐν χαρᾷ, εἰρήνῃ, καὶ εὐδαιμονίᾳ, ἐν δὲ τῇ μελλούσῃ ζωῇ ἀξιωθῇ πλήρως τῆς εὐδαιμονίας, διὰ τῆς ὄψεως τοῦ σοῦ Προσώπου. Καθόσον τοῦτο κατωλίσθησε καὶ παρέβη τὴν ἐντολήν σου, τοῦ νὰ μὴ φάγῃ ἐκ τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ τοῦ Παραδείσου, καὶ οὕτω ἐστερήθη τοῦ προορισμοῦ τῆς εὐδαιμονίας, καὶ ἀκολούθως καὶ ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Ἵνα μὴ ματαιωθῇ ἡ ἀρχικὴ βουλή σου, ἐνηνθρώπησας τὸν Μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὅστις ἀπελύτρωσε τῆς ἐνοχῆς καὶ τῆς ποινῆς τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἀλλ' ἵνα ἡ ἀθλιότης τοῦ ἀνθρωπίνου γένους θεραπευθῇ τελείως καὶ ἀσφαλῶς, ἐν τῇ ἀπείρῳ εὐσπλαγχνίᾳ σου, εὐδόκησον, ὅπως ἐπισκηνώσῃ ἐν αὐτῷ ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ἀναμένομεν καὶ δεχόμεθα τὸν θρίαμβον τοῦ Μεγάλου Φωτός. Ἐπικαλούμεθα τὰς πρεσβείας τῆς Πανυπερευλογημένης Θεοτόκου Μαρίας καὶ πάντων τῶν Ἁγίων Ἀμήν.

Λουκᾶς Μαλτέζος - Μοναχὸς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σαι ὀπίσω αὐτοῦ οὐ βουλόμεθα. Καὶ γὰρ αὐτὸς φιλανθρώπως καθ' ἑκάστην ἡμᾶς προσκαλεῖται λέγων, δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. Καὶ ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι.

Εἰ οὖν ἐν συναισθήσει καρδίας καὶ συντετριμμένῃ τῇ διανοίᾳ, ἀνελογίζετό τις αὐτὰ καθ' ἑκάστην, καὶ συνορῶν ἀπὸ βάθους ψυχῆς, πῶς οὐκ ἂν ἐκπλαγείη; καὶ πενθῶν καὶ στενάζων ἐπὶ τούτοις, οὐ παύσεται μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ εἰκότως, ἡ γὰρ ἐργασία τοῦ ἀληθινοῦ Μοναχοῦ, ἡ ἀκατάβεστος μνήμη τῶν τοιούτων ἐστὶ μετὰ πένθους. Καὶ ὡς Γέρων τις ἐρωτώμενος, οὕτως εἶπεν. Ὁ θέλων κτήσασθαι ἀρετάς, κλαυθμῷ κτᾶται αὐτάς· καὶ ὁ θέλων λυτρώσασθαι ἁμαρτίας, κλαυθμῷ λυτροῦται αὐτάς· ἄλλη γὰρ οὐκ ἔστιν ὁδός. Δέομαι τοίνυν καὶ παρακαλῶ τέκνον πνευματικὸν τῆς ἐμῆς ταπεινότητος, ἐμφύτευσον ταῦτα καλῶς ἐν τῇ ἀγαθῇ τῆς καρδίας σου γῇ, καὶ καρποφόρησον συνεργοῦντός σοι τοῦ Κυρίου, ἐν ἑξήκοντα καὶ τριάκοντα καὶ ἑκατόν· ἵνα καὶ ὁ σπείρων ἅμα καὶ ὁ θερίζων, ἀνεκλαλήτῳ χαίρει χαρᾷ καὶ δυνήσεταί σου ἀεὶ τῇ κατὰ Θεὸν ἐπιδόσει καὶ προκοπῇ· σύνοιδα γάρ σου τὸ ζέον καὶ τὸ πρόθυμον τῆς ψυχῆς σου, ὅσον ἐστὶν εἰς τὸ κτήσασθαι ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας σου τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν, ὡς ἀτίμητον μαργαρίτην· καὶ διὰ τοῦτό σοι λοιπὸν καὶ ἡμεῖς, τῷ καλῷ συνευδοκοῦντες σκοπῷ, τὴν τοιαύτην σοι πεπληρώκαμεν αἴτησιν ἐν Χριστῷ. Καὶ ἐκ πολλῶν βραχέα συλλέξαντες ῥήματα πρὸς ὑπόμνησίν τινα καὶ μίμησιν ἀρετῆς, ὡς κάλλιστόν τι δῶρον πνευματικόν, τῇ ἐν Κυρίῳ ἀγάπῃ σου νῦν ἐγχειρίζομεν· ἵνα ὥσπερ στάθμην αὐτὸ καὶ ἱερὰν ὑποτύπωσιν ἔχουσα, κατευθύνεις ἐν τούτοις τὸν σὸν βίον καὶ τρόπον ἀεί· καὶ διὰ τῆς ἀγαθῆς ἐργασίας τῶν ἀρετῶν, καὶ τῆς σεμνῆς πολιτείας σου, καὶ τοῦ βίου τῆς καθαρότητος, ὡς βασίλισσα πεποικιλμένη ταῖς ἀρεταῖς, τῶν τῇδε ἀπάρασα, τῷ Βασιλεῖ τῶν αἰώνων Χριστῷ τῷ Θεῷ χαίρουσα παραστῇς, τὰς ἀϊδίους ἐκείνας καὶ θείας ἐλλάμψεις, πλουσίως ἀεὶ δεχομένη, συνεορτάζουσα καὶ πνευματικῶς συγχορεύουσα, ταῖς τῶν Ὁσίων γυναικῶν χορείαις ἐκεῖ, ἔνθα ὁ τῶν ἑορταζόντων ἦχος ὁ ἀκατάπαυστος, καὶ ἡ ἀνέκφραστος ἡδονὴ τῶν καθορώντων τὸ ἀμήχανον κάλλος ἐκεῖνο τὸ ἄρρητον· οὗ δὴ καὶ ἡμεῖς μετρίως μὲν ἐνταῦθα, πλουσίως δὲ ἐκεῖ, ταῖς σαῖς ὁσίαις εὐχαῖς ἐπιτύχοιμεν· χάριτι τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἐκ τοῦ Λειμωναρίου

Διηγήσατό τις τῶν Πατέρων, ὅτι ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπῆρχεν ἀσκητήριον Παρθένων· μία δὲ ἐξ αὐτῶν κατ' ἐνέργειαν τοῦ πονηροῦ, ἐπολεμήθη νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς Μονῆς, καὶ ἐξελθοῦσα, συνεργείᾳ τοῦ χλευάζοντος αὐτὴν δαίμονος, ἔπεσεν εἰς πορνείαν, καὶ ἔμεινεν ἀρκετὸν χρόνον ποιοῦσα τὴν ἁμαρτίαν· ὕστερον δὲ τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἁγίου Θεοῦ μεταμεληθεῖσα, ἀπεφάσισε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Μονὴν καὶ ποιήσῃ τὴν μετάνοιαν· ἐπιστρέψασα λοιπὸν εἰς τὴν Μονήν, δὲν ἐπρόφθασε νὰ εἰσέλθῃ ἐντός, ἀλλ' ἔξωθεν εἰς τὴν Πύλην τῆς Μονῆς πεσοῦσα ἀπέθανεν· ἀπεκαλύφθη οὖν ὁ θάνατος αὐτῆς εἰς τὸν ἅγιον Ἐπίσκοπον, καὶ εἶδε τοὺς ἀγγέ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

λους ἐλθόντας νὰ παραλάβωσιν αὐτῆς τὴν ψυχήν, καὶ δαίμονας παρακολουθοῦντας· καὶ ἤκουε τὴν γενομένην συζήτησιν μετ' αὐτῶν· τῶν μὲν ἁγίων Ἀγγέλων λεγόντων ὅτι ἐν μετανοίᾳ ἀπέθανεν, οἱ δὲ δαίμονες ἀντέλεγον, ὅτι εἰς αὐτοὺς ἀνήκει ἡ ψυχή, διὰ τὸν πολὺν χρόνον ὅπου εὑρίσκετο εἰς τὴν ἁμαρτίαν, καὶ δὲν ἐπρόφθασε νὰ κάμῃ τὸν κανόνα τῆς μετανοίας, οὐδὲ νὰ εἰσέλθῃ καθόλου εἰς τὴν Μονήν· οἱ δὲ Ἄγγελοι ἀποκριθέντες ἔλεγον, ὅτι ὁ Θεὸς ἰδὼν τὴν προαίρεσιν αὐτῆς ἐδέχθη τὴν μετάνοιάν της καὶ τὴν ἐσυγχώρησε· τὸ δὲ ὅτι ἀπέθανεν ἔμπροσθεν τῆς Πύλης, δὲν ἦτο αὐτὴ κυρία, ἀλλ' αὐτὴ ἡ κρίσις ἦτο τοῦ ἁγίου Θεοῦ, ἥτις εἰς τοὺς ἀνθρώπους εἶναι ἀκατάληπτος. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ δαίμονες καὶ καταισχυνθέντες ἀνεχώρησαν ἄπρακτοι.

Ἀσφαλισώμεθα οὖν ἀδελφοί, μὴ παραδέχεσθε τοὺς πονηροὺς λογισμούς, μηδὲ ἀκρίτως ἐξέρχεσθε τῆς Μονῆς, ἵνα μὴ περιπλακῶμεν εἰς τὰς παγίδας καὶ βρόχους τοῦ ἐχθροῦ.

Ἕτερον διήγημα

Ὑπήγαμεν εἰς τὴν Μονὴν τῶν εὐνούχων ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφὸς Σωφρόνιος, καὶ ὁ ἀββᾶς Νικόλαος ὁ πρεσβύτερος τῆς Μονῆς, διηγήσατο ἡμῖν λέγων. Εἰς τὴν πατρίδα μου Λυκίαν, ὑπῆρχε Μοναστήριον παρθένων, τεσσαράκοντα περίπου· ἐξ αὐτοῦ τοῦ Μοναστηρίου συνεφώνησαν πέντε παρθένοι νὰ φύγωσιν ἐκ τῆς Μονῆς τὴν νύκτα διὰ νὰ λάβωσιν ἄνδρας. Τὴν νύκτα δὲ ὅπου αὐταὶ ἀπεφάσισαν νὰ φύγωσιν, ἐνῷ πᾶσαι αἱ ἀδελφαὶ ἐκοιμῶντο, αὐτὴν τὴν ὥραν πᾶσαι ἐδαιμονίσθησαν, καὶ ἀναγκασικῶς ἔμειναν εἰς τὴν Μονήν, καὶ ἐξομολογηθεῖσαι ηὐχαρίστουν τὸν πανάγαθον Θεόν, τὸν διὰ τῆς τιμωρίας ταύτης οἰκονομοῦντα τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

Ἕτερον

Κόρη τις ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἔμεινεν ὀρφανὴ ἀπὸ τοὺς γονεῖς της· ἦσαν δὲ οὗτοι πολὺ φιλόξενοι καὶ φιλομόναχοι. Θέλουσα καὶ ἡ κόρη νὰ μιμηθῇ τὴν ζωὴν τῶν γονέων της, διενοήθη νὰ ὑπάγῃ εἰς μοναστήριον νὰ μονάσῃ, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχε πολλὴν περιουσίαν κινητὴν καὶ ἀκίνητον ἀπεφάσισε μᾶλλον τὸν ἴδιον οἶκόν της ποιῆσαι μοναστήριον καὶ ζήσῃ ὡς Μοναχή. Ἐλευθερώσασα λοιπὸν τὰς ὑπηρετρίας της ἅμα σὺν αὐταῖς, ἐσχόλαζεν ἐν Θεῷ, μετὰ πάσης προθυμίας προσκαρτεροῦσα ταῖς προσευχαῖς καὶ ταῖς δεήσεσιν. Ἐξ ἐνεργείας δὲ τοῦ μισοκάλου δαίμονος, τοῦ ἀεὶ φθονοῦντος τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, νεαρός τις ἠγάπησεν αὐτήν, καὶ πάντοτε ἐσύχναζεν εἰς τὴν πάροδον τῆς οἰκίας της, μὲ ᾄσματα διαβολικά, μὲ σφυρίγματα, μὲ αὐλούς, ἀγωνιζόμενος νὰ διαφθείρῃ τὴν σωφροσύνην της. Μὲ τὰ τοιαῦτα ὑπερβολικὰ ἐστενοχώρει τὴν παρθένον· καὶ ὄχι μόνον πλησίον τῆς οἰκίας της τοιαῦτα ἔπραττεν, ἀλλὰ καὶ ὅτε πολλάκις ὑπήγαινεν ἡ παρθένος (ὡς εἶχε συνήθειαν) καὶ εἰς ἄλλας ἐκκλησίας, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Ὄρθρου καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ, αὐτὸς παρηκολούθει αὐτὴν μὲ τὰ ἀναιδῆ του καμώματα καὶ τὰ ἄσεμνα λόγια ὅπου τῆς ἔλεγεν, ὅπου τὴν ἠνάγκασε νὰ ἐγκλεισθῇ πλέον εἰς τὴν οἰκίαν της καὶ νὰ μὴ ἐξέρχεται ἕνεκα τῆς ἀναιδείας, τοῦ ὑπὸ τοῦ δαίμονος ἐνεργουμένου τούτου νέου.

Τοῦτο ἡ παρθένος βαρέως φέρουσα, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καθημένη εἰς τὸ ὑφαντήριόν της (ἀργαλεόν), ὁ δὲ μωρὸς ἐκεῖνος νέος, κατὰ τὴν συνήθειάν του ὡς ἐτραγῴδει καὶ ἐσφύριζε κάτωθι τῆς οἰκίας της, καλέσασα μίαν τῶν ὑπηρετριῶν, τῆς εἶπε νὰ κατέλθῃ κάτω καὶ νὰ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Δημητρίου Βλαχάκη, συν)χου δημοδιδασκάλου

Ο ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 262)

Διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ὅμως ἡ παράνομος αὐτὴ ἀπόφασις, ἔπρεπε νὰ τύχῃ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Ρωμαϊκῆς ἐξουσίας. Διὰ τοῦτο ἀφοῦ ὅλην τὴν νύκτα ἐβασάνισαν τὸν Ἰησοῦν μὲ δαρμούς, ἐμπαιγμούς, ἐμπτυσμοὺς καὶ κολαφισμούς, τὴν πρωΐαν τὸν ἔφεραν ἐνώπιον τοῦ Ρωμαίου ἡγεμόνος Ποντίου Πιλάτου. Οὗτος ἀπὸ τὰς ἀνακρίσεις ποὺ ἔκαμεν ἐπείσθη ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἀθῷος καὶ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. Διὰ τοῦτο τὸν παραπέμπει ὡς Γαλιλαῖον πρὸς τὸν Ἡρῴδην, εὑρισκόμενον τότε εἰς Ἱερουσαλὴμ λόγῳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, τυγχάνων οὗτος Ἑβραϊκῆς καταγωγῆς. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἡρῴδης ἀφοῦ ἐνέπαιξε καὶ ἐφόρεσε τὸν Ἰησοῦν βασιλικὴν χλαμύδα τὸν ἀπέστειλε πάλιν εἰς τὸν Πιλάτον. Ὁ Πιλάτος τότε προσεπάθησε νὰ πείσῃ τοὺς κατηγόρους ὅτι δὲν προκύπτουσιν ἐκ τῆς διαδικασίας στοιχεῖα ἐνοχῆς. Τὸ πλῆθος ὅμως ἀδιαφορῶν ἐζήτει ἔκδοσιν καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, λέγον: «σταύρωσον, σταύρωσον αὐτὸν» (Λουκ. κγ΄ 21). Ὁ Πιλάτος ἐπιθυμῶν νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰησοῦν ἀντὶ τοῦ ληστοῦ Βαραβᾶ ἐζήτησε τὴν συναίνεσιν τοῦ λαοῦ· ἀλλ' οὗτος ἀπέκρουσε μετ' ἀγανακτήσεως καὶ ἀπειλῶν τὴν πρότασίν του. «Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς γὰρ ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι» (Ἰωάν. ι΄ 12).

Φοβηθεὶς τότε ὁ Πιλάτος μήπως κατηγορηθῇ ὅτι εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὸν Καίσαρα, γίνεται ἄδικος Κριτής,

---

εἴπῃ εἰς τὸν ἐρωτόληπτον νέον, νὰ ἔλθῃ ἐπάνω, ὅτι τὸν ζητεῖ ἡ κυρία της, νὰ τὸν ὁμιλήσῃ.

Τοῦτο ἀκούσας ἐκεῖνος, μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ προθυμίας ἀνήρχετο τὴν κλίμακα, ὑπολαμβάνων ὅτι ἐπέτυχε τοῦ ποθουμένου, τὴν συγκατάθεσιν δηλαδὴ τῆς παρθένου. Ἀνελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐστάθη ἔξω τοῦ ὑφαντηρίου, καὶ λέγει αὐτῷ ἡ παρθένος. Διατί κῦρι νεώτερε, οὕτω θλίβεις τὴν ταπεινήν μου ψυχήν; Ὁ δὲ εἶπε, ποθῶν σε ἀπόλλυμαι (διὰ τὴν ἀγάπην σου χάνομαι). Ἡ δὲ λέγει· τί καλὸν εἰς ἐμὲ βλέπεις; Ὁ δὲ εἶπε, τοὺς ὀφθαλμούς σου γὰρ ὁσάκις βλέπω καὶ ἐνθυμοῦμαι, φλέγομαι.

Ὡς εἶπε ταῦτα, λαβοῦσα ἡ κόρη τὴν τοῦ ἱστοῦ κερκίδα (τὴν σαΐταν τῆς ὑφάνσεως, ξύλον τοῦτο εἶναι σουβλερόν), τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐκ βάθους ριζῶν ἐξώρυξε, λέγουσα ἅμα καὶ τοιαῦτα· μέλη τοῦ σώματος σκανδαλίζοντα τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ, δὲν θέλω νὰ ἔχω. Ἰδὼν ὁ νέος τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀπότομον ἐγχείρησιν τῆς σώφρονος παρθένου, ἐτρόμαξε καὶ ἀπὸ τὸν φόβον του ὅλος ἐπάγωσεν, ἡ δὲ μακαρία καὶ σώφρων παρθένος εἶπε πρὸς αὐτόν· ἰδοὺ τὸ σκάνδαλόν σου, ἀδελφέ, ἀπῆλθεν, ἄπελθε οὖν καὶ σὺ εἰς Μοναστήριον καὶ μετανόησον τῷ Θεῷ διὰ τὰς ἁμαρτίας σου, ἵνα μὴ ἀντὶ τῶν προσκαίρων ἡδονῶν, τὴν γέενναν καὶ τὴν κόλασιν κληρονομήσῃς· ὁ δὲ ἐμπράκτως ἰδὼν τοὺς διὰ τὴν σωφροσύνην ἀγῶνας, ἀπελθὼν ἔγινε Μοναχὸς καὶ ἐσώθη διὰ τῆς μακαρίας καὶ σώφρονος ταύτης παρθένου.

Ἀποστολεύς:
Λάζαρος Μον. Διονυσιάτης

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δὲν ἀποδίδει δικαιοσύνην. Δὲν θέλει νὰ χάσῃ τὴν φιλίαν τοῦ Καίσαρος καὶ ἂς χαθῇ ὅλος ὁ κόσμος· διὰ τοῦτο ὁ ληστὴς ἐλευθερώνεται καὶ ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς παραδίδεται εἰς τοὺς στρατιώτας ἵνα σταυρωθῇ. Οὗτοι τοῦ ἐφόρεσαν κοκκίνην χλαμύδα καὶ τοῦ ἔβαλαν εἰς τὴν κεφαλὴν τὸ ἀκάνθινο στεφάνι ποὺ τοῦ ἐπλήγωνε τὸ μέτωπον καὶ στὸ δεξὶ χέρι του ἔδωσαν νὰ κρατῇ ἕνα μεγάλο καλάμι. Ἔπειτα γονατίζοντες ἐνέπαιζον αὐτὸν λέγοντες «χαῖρε, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων». Ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς τὸν κτυποῦσαν μὲ τὰς χεῖρας εἰς τὸ πρόσωπον, ἄλλοι εἰς τὴν πλάτην, ἄλλοι εἰς τὸ σῶμα μὲ τὰ πόδια των, καὶ ἄλλοι εἰς τὴν κεφαλὴν μὲ τὸ καλάμι ποὺ τὸ ἐπῆραν ἀπὸ τὰ χέρια του. Ἄλλοι τὸν ἔπτυον εἰς τὸ πρόσωπον καὶ κοντὰ τὸν ἐκτύπησαν μὲ τὸ μαστίγιον στὶς γυμνὲς πλάτες του μέχρις αἵματος. Οὕτω ἐπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐου. «Τὸν νῶτόν μου ἔδωκαν εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ραπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων». Ἡ ὀδύνη αὐτοῦ ἦτο μεγίστη. Κατόπιν ἀφοῦ τοῦ φόρεσαν τὰ ἐνδύματά του, τὸν ἐπῆραν διὰ νὰ τὸν σταυρώσουν· τοῦ ἔδωσαν τὸν σταυρὸν εἰς τοὺς ὤμους καὶ τὸν μετέφερε ἐπάνω εἰς τὸ βουνὸ τοῦ Γολγοθᾶ, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ Σίμωνος τοῦ Κυρηναίου, εἰς τόπον τὸν λεγόμενον, Κρανίου τόπον, διὰ νὰ τὸν σταυρώσουν ὡς κακοῦργον ἐνώπιον ἀναριθμήτου πλήθους ἀνθρώπων ποὺ συνέρρευσεν ἐκεῖ.

Καὶ τώρα πλέον ἄρχεται τὸ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ μαρτύριον τοῦ πόνου καὶ τῆς ὀδύνης τοῦ Θεανθρώπου. Ἐκεῖ ἀφοῦ τὸν ἐγύμνωσαν, τὸν ἐξάπλωσαν ἐπάνω εἰς τὸν σταυρόν, τοῦ ἐκάρφωσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. Τοῦ Ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ οἱ πόνοι ἦσαν δριμύτατοι καὶ σκληροί 1) διότι αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐτανύοντο πάρα πολὺ πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἔτσι ἔμενον ἀκίνητοι, ἡ δὲ ἐλαχίστη κίνησις τοῦ σώματος ἠρέθιζε τὰς τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν ὡς καὶ τὰς πρὸς τὰ ὀπίσω ἐκ τῆς μαστιγώσεως πληγάς. 2) Τὰ καρφιὰ ποὺ τοῦ ἔμπηξαν περνοῦσαν ἀπ' τὰ νεῦρα καὶ τοὺς τένοντας καὶ τοῦ προξενοῦσαν φλόγωσιν. 3) Αἱ πληγαὶ ἐξετίθεντο εἰς τὸν ἥλιον, τὸ ψῦχος καὶ τὴν ἐνόχλησιν τῶν ἐντόμων. 4) Ἡ μεγίστη τάνυσις τοῦ σώματος ἠμπόδιζε τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος. 5) Καὶ τελευταῖον, ἡ ἀκινησία, ἡ γυμνότης, ἡ πεῖνα, ἡ δίψα, ἡ ἀϋπνία καὶ ἡ βαθμιαία ἐξάντλησις τῶν δυνάμεων, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ποὺ τὸ σῶμα εὑρίσκετο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὑψωμένον ἐπέφερε πόνους, φοβερὸν μαρτύριον, ἐν τέλει δὲ καὶ τὸν θάνατον.

Τοιοῦτος ἦτο ἐν ὀλίγοις ὁ πρὸς ἐξιλέωσιν τῶν ἁμαρτημάτων ἡμῶν θάνατος τοῦ Ἰησοῦ. «Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτόν.... ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ καὶ ἐν κακώσει»! (Ἡσαΐας νγ΄ 4). Ἐπὶ δὲ τοῦ Σταυροῦ ἐτέθη ὑπὸ τοῦ Πιλάτου ἐπιγραφὴ δηλοῦσα τὴν αἰτίαν τῆς καταδίκης. «Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων». Ἑλληνιστί, Ἑβραϊστὶ καὶ Ρωμαϊστί. Τότε συνεσταυρώθησαν καὶ δύο λῃσταὶ εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ ἀριστερῶν τοῦ Ἰησοῦ, πληρωθείσης τῆς προφητείας «καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη». Κρεμάμενος δὲ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἐν μέσῳ τῶν δύο ληστῶν δείχνει κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκείνην στιγμὴν τοῦ πάθους του

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

Τοῦ ἁγίου Χρυσοστόμου

Μιμησώμεθα τὴν Σαμαρείτιδα γυναῖκα καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐπὶ τοῖς ἰδίοις ἁμαρτήμασιν, ἀνθρώποις μὴ αἰσχυνώμεθα. Ὁ γὰρ αἰσχυνόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ, ἀνθρώποις ἀποκαλύψαι τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, οὐκ ἐνώπιον ἑνὸς ἢ δευτέρου, ἀλλὰ τῆς Οἰκουμένης ἁπάσης ὁρώσης, παραδειγματίζεται. Καὶ γὰρ ὁ Θεὸς βοηθεῖ· οὐ γὰρ βούλεται τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν. Τότε λοιπὸν ἀπῆλθε πρὸς τὸν Δαβὶδ Νάθαν ὁ προφήτης. Προφήτης πρὸς Προφήτην, ὑπάγει. Ὥσπερ οἱ ἰατροὶ ὅτε νοσοῦσι, χρῄζουσιν ἑτέρων ἰατρῶν, καὶ γὰρ ἡ ἀρρωστία τὴν τέχνην λυμαίνεται.

τὴν ἄκραν ἀνεξικακίαν· συγχωρῶν ὅλους ὅσοι τὸν ἐσταύρωσαν Ἰουδαίους τε καὶ Ἐθνικούς. Παρακαλεῖ τὸν οὐράνιον Πατέρα του διὰ τὴν συγχώρησίν των, λέγων: «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι» (Λουκ. κγ΄ 34). Εὔχεται ὑπὲρ τῶν ὑβριστῶν, ὑπὲρ τῶν φονευτῶν, ὑπὲρ ἐκείνων, οἵτινες ἦσαν ἄξιοι μεγίστης τιμωρίας· ἡμεῖς ὅμως τί κάμνομεν; διὰ μικρὸν σφάλμα τοῦ συνανθρώπου μας χριστιανοῦ κρατοῦμεν, ἔχθραν πολυχρόνιον.

Ἂς διδαχθῶμεν ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ Λυτρωτοῦ μας καὶ ἂς συγχωρῶμεν κάθε ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον θεωροῦμεν ἐχθρόν μας, καὶ ἐν πνεύματι ἀγάπης ἂς βοηθῶμεν αὐτόν, διότι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν εἶναι ἀναμάρτητος. Ἀλλ' ὁ Χριστὸς συγχωρεῖ ἀκόμη καὶ αὐτὸν τὸν λῃστήν, ὅστις πιστεύει εἰς αὐτόν, ὅτι εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ ἐνθυμηθῇ ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ Βασιλείᾳ του λέγων: «Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου». Τὰ λόγια ταῦτα δείχνουν τὴν εἰλικρινῆ μετάνοιαν καὶ πίστιν τοῦ λῃστοῦ, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Χριστὸς τὸν δέχεται εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν του. Ἀπὸ σήμερον, τοῦ ἀπαντᾷ, θὰ εἶσαι μετ' ἐμοῦ εἰς τὸν Παράδεισον.

Μεγίστη λοιπὸν εἶναι ἡ δύναμις τῆς ἀληθοῦς πίστεως καὶ εἰλικρινοῦς μετανοίας. Εἶναι τὰ κλειδιὰ ποὺ ἀνοίγεται ἡ θύρα τοῦ Παραδείσου εἰς κάθε πιστεύοντα καὶ μετανοοῦντα διὰ τὰς ἁμαρτίας του, διότι τοῦ παρέχεται ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἡ συγχώρησις. Πλησίον δὲ τοῦ Σταυροῦ ἵσταντο ἡ Μητέρα αὐτοῦ καὶ ἄλλαι τινὲς γυναῖκες, φιλόφρονες καὶ πισταὶ ψυχαί, χωρὶς νὰ σκέπτωνται κανένα κίνδυνον ὡς ἀληθεῖς εἰκόνες τῆς θλίψεως, θεωροῦσαι περιπαθῶς καὶ μὲ ὀφθαλμοὺς μεστοὺς δακρύων τὸν Ἰησοῦν, ἐν τῇ ἐσχάτῃ ταπεινώσει καὶ ἐν τῇ τρομερᾷ ὀδύνῃ εὑρισκομένου. Ἰδίως δὲ ἡ ἁγία Παρθένος ἠσθάνετο πάρα πολὺ τὸν μητρικὸν πόνον, ὅστις διέσχιζε τὴν καρδίαν της ὡς μάχαιρα δίστομος κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ Συμεών. «Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ρομφαία» (Λουκ. β΄ 35).

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Οὕτω δὴ καὶ ἐνταῦθα. Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται.

Τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἡσαΐου.

Διαλογιζομένου καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τίσιν ἔπταισας, καὶ ἐὰν εὕξῃ ὑπὲρ αὐτῶν, ὁ Θεὸς συγχωρεῖ αὐτά. Ὁ οἰώμενος ἑαυτὸν καθαρὸν εἶναι ἀπὸ ἁμαρτίας, ὃς ἐὰν πέφυκε δίκαιος. Τοῦτο μόνον ἄνευ τινὸς ἑτέρου πλημμελήματος, εἰς ἀπώλειαν ἑαυτὸν ἀποφέρει ὡς ὁ Φαρισαῖος, εἰμὴ ἀνανήψει πρὸς ταπείνωσιν. Ἄλλη ὁδὸς ὑπερτέρα σωτηρίας, οὐκ ἔστιν, ὡς τὸ πάντοτε ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, μέμφεσθαι ἑαυτὸν καὶ κατακρίνειν, ὥστε κἂν ὑπάρχῃ ἄμεμπτος κατὰ τὴν ταπείνωσιν τοῦ Τελώνου, καὶ ἐν ἀληθείᾳ οἴεσθαι ἑαυτὸν ἁμαρτωλόν,

Εἰ ἀπετάξω τῷ κόσμῳ ἀδελφέ, καὶ ἔδωκας τῷ Θεῷ ἑαυτὸν μετανοῆσαι, καὶ ἐάσῃς τοὺς λογισμούς σου θλῖψαί σε περὶ τῶν προτέρων σου ἁμαρτημάτων, ὅτι οὐ συγχωροῦνταί σοι· μὴ δὲ πάντων καταφρονήσῃς τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, ἐπεί, οὐδὲ τὰ πρότερα ἁμαρτήματά σου συγχωροῦνταί σοι.

Μὴ οἰκήσῃς εἰς τόπον ἐν ᾧ ἥμαρτες εἰς Θεόν. Μὴ ἀποκαλύψῃς ἐνώπιον πάντων τοὺς λογισμούς σου, ἵνα μὴ δώῃς πρόσκομμα τῷ πλησίον σου. Ἀποκάλυψον ταῦτα τοῖς Πατράσι σου, ἵνα ἡ σκέπη τοῦ Θεοῦ φυλάξῃ σε. Ἐὰν σφάλῃς εἰς πρᾶγμα μὴ ψεύδου αἰσχυνόμενος· ἀλλ' εἰπὲ συγχώρησον. καὶ τὸ σφάλμα παρέρχεται. Φύλαξον σεαυτὸν τῷ μὴ αἰχμαλωτισθῆναι εἰς ἃ ἥμαρτες, ἵνα μὴ ἀνακαινισθῶσιν ἐν σοὶ τὰ πρότερά σου ἁμαρτήματα. Μὴ ἔσο γαστρίμαργος ἐν βρώμασι, καὶ εἰσπηδήσουσιν εἰς σέ, αἱ τοῦ ἐχθροῦ ἐνέργειαι. Στήριξον σεαυτὸν εἰς ταῦτα· ὅτι ὁ κόπος καὶ ἡ πτωχεία καὶ ἡ ξενιτεία καὶ ἡ κακοπάθεια καὶ ἡ σιωπή, τίκτουσι τὴν ταπείνωσιν. Καὶ ἡ ταπείνωσις, συγχωρεῖ πᾶσαν ἁμαρτίαν.

Ἀδελφὸς ἠρώτησε τὸν ἀββᾶ Ποιμένα, λέγων, ἐποίησα ἁμαρτίαν μεγάλην, καὶ θέλω μετανοῆσαι τρία ἔτη· καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἀββᾶς, πολύ ἐστι· καὶ εἶπεν ὁ ἀδελφός, ἀλλ' ὡς ἐνιαυτοῦ; καὶ εἶπεν ὁ ἀββᾶς πάλιν πολύ ἐστι. Οἱ δὲ παρόντες ἔλεγον, ἕως τεσσαράκοντα ἡμέρας; καὶ πάλιν εἶπε πολύ ἐστιν. Εἶπε δὲ ὁ ἀββᾶς, ἐὰν ἐξ ὅλης καρδίας μετανοήσῃ ἄνθρωπος, καὶ μὴ προσθήσῃ ἔτι ποιεῖν τὴν ἁμαρτίαν· καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας δέχεται αὐτὴν ὁ Θεός.

Ἀδελφὸς εἶπε τῷ ἀββᾶ Ποιμένι. Ἐὰν παραπέσω ἐν οἰκτρῷ παραπτώματι, κατεσθίει με ὁ λογισμός μου καὶ κατηγορεῖ μοι διατί ἔπεσον· καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Γέρων· ἐν ᾗ ὥρᾳ ὑποπέσῃ ἄνθρωπος σφάλματι, καὶ εἴπῃ, ὅτι ἥμαρτον, πάραυτα πέπαυται. Καὶ πάλιν εἶπεν ὁ ἀββᾶς, εἰς οἷον ἄνθρωπον, οὐ πληροφορεῖται ἡ καρδία σου, μὴ ὑπόσχῃ τούτῳ τὰ τῆς καρδίας σου. Καὶ λέγει ὁ ἀδελφός. Τί ἐστι μετάνοια τῆς ἁμαρτίας; καὶ εἶπεν ὁ Γέρων. Μετάνοια τῆς ἁμαρτίας ἐστί, τὸ μὴ τοῦ λοιποῦ ποιεῖν αὐτήν. Διὰ τοῦτο γὰρ ἐκλήθησαν ἄμωμοι οἱ δίκαιοι, ὅτι κατέλιπον τὴν ἁμαρτίαν καὶ δίκαιοι ἐγένοντο. Εἶπε πάλιν, τὸ διδάξαι τὸν πλησίον, ὅμοιόν ἐστι τὸ ἐλέγξαι.

Ἠρώτησαν τὸν ἀββᾶ Σισώην τινὲς λέγοντες. Ἐὰν πέσῃ ἀδελφός, οὐ χρείαν ἔχει μετανοῆσαι ἐνιαυτόν; Ὁ δὲ εἶπε, σκληρόν ἐστι τὸ ῥῆμα. Οἱ δὲ ἔφασκον, οὔτε ἕως τεσσαράκοντα ἡμερῶν; καὶ εἶπεν ὁ Γέρων, ὅτι πολύ ἐστι. Πάλιν λέγουσι τῷ Γέροντι. Τί οὖν, ἐὰν πέσῃ ἀδελφὸς καὶ εὑρεθῇ εὐθὺς ἀγάπης γενομένης, καὶ αὐτὸς εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀγάπην; λέγει αὐτοῖς ὁ Γέρων. Οὐχί· ἀλλὰ χρείαν ἔχει μετανοῆσαι ὀλίγας ἡμέρας.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀδελφὸς ἄλλος ἠρώτησε τὸν ἀββᾶν Σισώην λέγων, τί ποιήσω ἀββᾶ ὅτι πέπτωκα; ὁ δὲ Γέρων εἶπεν, ἐγείρου. Ὁ δὲ ἀδελφὸς λέγει, ἀνέστην καὶ πάλιν πέπτωκα. Ὁ δὲ Γέρων λέγει, ἀνάστα πάλιν, ἕως ἂν καταληφθῇς εἴτε ἐν τῷ ἀγαθῷ, εἴτε ἐν τῷ πτώματι. Ἐν ᾧ γὰρ εὑρίσκεται ἄνθρωπος, ἐν αὐτῷ καὶ παρέρχεται.

Ἠρωτήθη ὁ Ἀββᾶς Μίως, ὑπὸ στρατευομένων· εἰ ἄρα δέχεται μετάνοιαν ὁ Θεός. Ὁ δέ, εἶπεν. Εἰπέ μοι ἀδελφέ, ἐὰν σχισθῇ τὸ χλαμύδιόν σου, βάλλεις αὐτὸ ἔξω; ὁ δὲ ἀπήντησεν, οὔ, ἀλλὰ ράπτω αὐτὸ καὶ χρῶμαι αὐτοῦ. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Γέρων. Εἰ οὖν σὺ τοῦ ἱματίου σου φείδει, ὁ Θεὸς τοῦ ἰδίου πλάσματος οὐ φείσεται;

Ἐκ τῶν Κεφαλαίων Ἰωάννου Ἐπισκόπου Καρπαθίων.

Πάσῃ δυνάμει ἀσφαλίζου μὴ πίπτειν. Τῷ γὰρ πίπτειν, οὐ πρέπει τῷ ἰσχυρῷ ἀθλητῇ. Ἐὰν δὲ συμβῇ πεσεῖν, εὐθὺς ἀνάπήδησον, καὶ στῆθι πάλιν εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα. Κἂν μυριάκις τοῦτο συμβῇ πεσεῖν, καθ' ὑποστολὴν χάριτος, μυριάκις κἀκείνῳ ἔσται τὸ τῆς ἐγέρσεως καὶ ἕως τῆς τελευτῆς σου· γέγραπται γάρ, ἐὰν πολλάκις πέσῃ ὁ δίκαιος, τουτέστι διὰ παντὸς τοῦ βίου, ἑπτάκις ἀναστήσεται. Ἕως ὅτου κρατῇς τὸ ὅπλον τοῦ ἁγίου σχήματος, μετὰ δακρύων τῆς πρὸς Θεὸν ἱκεσίας, εἰς τοὺς στήκοντας λογίζῃ. Κἂν γὰρ πέπτωκας ἕως ὅτε μοναχὸς παραμένῃς, ὡς ἀνδρεῖος στρατιώτης κατὰ τῶν ἔμπροσθεν δέχηται πληγάς, δι' ὧν καὶ εὐφημηθήσῃ μᾶλλον· ὅτι οὐδὲ πληττόμενος ἠνέσχου ἐνδοῦναι, ἢ ἀποστῆναι. Ἐὰν δὲ ἀποστῇς τῶν μοναχῶν, κατὰ νώτου πλήττει ὡς φυγὰς καὶ δειλὸς καὶ λιποτάκτης καὶ ἀπαρρησίαστος.

Ἐκ τοῦ Γεροντικοῦ.

Εἶπε Γέρων, ὅτι ὥσπερ ἐν τῷ βαπτίσματι τῶν φωτισμάτων, οὕτω καὶ ἐν τῷ τῆς μοναχικῆς πολιτείας σχήματι, εἶδον τῆς θείας δυνάμεως τὴν χάριν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ τὸ ἅγιον σχῆμα ἀποβαλλόμενος, οὐκ ἔχει μέρος μετὰ τῶν πιστῶν· ἀλλὰ εἰς τὴν τῶν ἀρνησαμένων τὴν πίστιν τάξιν κατατάσσεται καὶ τιμωρίαν, ἐὰν μὴ μετανοήσῃ ἀξίως καὶ ἐνδύσηται αὐτὸ πάλιν. Ὥσπερ γὰρ ἄτοπον τὸν κοσμικὸν διὰ τὸ ἁμαρτάνειν ἀρνήσασθαι τὴν πίστιν, οὕτω ὁ καὶ τὸ μοναχικὸν σχῆμα ἐνδυσάμενος. Κρεῖσσον ἐχέτω ἐν συγκρίσει κακῶν πλημμελῶν, καὶ μὴ τοῦτο ἀπορρίψαι καὶ περιβαλέσθαι κοσμικὸν σχῆμα, μᾶλλον διαβολικόν. Ὥσπερ γὰρ τὸ ὑπομάζιον βαπτισθὲν βρέφος, καὶ φθάσαν εἰς μέτρον ἡλικίας, οὐ δύναται λέγειν πῶς ἐβαπτίσθην οὐκ ἐπίσταμαι καὶ ἀρνήσομαι τοῦτο, ἔγκλημα οὐκ ἔχω παρὰ Θεοῦ. Οὕτω ὁ καὶ τὸ μοναχικὸν σχῆμα ἐνδυσάμενος, ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας καὶ γεγονὼς τέλειος τῷ σώματι, οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, οὔτε συμφέρει αὐτῷ ὅλως ἐνθυμηθῆναι ἀποβαλέσθαι τὸ μοναχικὸν καὶ ἅγιον σχῆμα. Τοῦτο γὰρ παράνομον ὑπάρχει· καὶ ἄρνησις τῆς πίστεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. Ἡ γὰρ τοῦ πονηροῦ διαβόλου δύναμις, ἄνευ προαιρέσεως ἀνθρώπου, νεκρὰ παντελῶς καὶ ἄτονος ὑπάρχει· εἰ καὶ τάχα δόκησίν που καὶ ἀπειλῆς ἔχει φαντασίαν.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Τὸ θυμοειδὲς ἑαυτοῦ βουλόμενος ἀτάραχον καὶ εὐόργητον ἔχειν, προσωφρονιζέτω· τὸ ἐπιθυμητικὸν μὴ εὐόλισθον εἶναι πρὸς τὰς ὑλικὰς ἡδονάς· τούτου γὰρ μὴ εὖ ἔχοντος ἀνάγκη καὶ τὸ συγγενὲς αὐτοῦ θυμικὸν μὴ εὖ ἔχειν· ματαιοπονεῖ τοίνυν ὁ ἀοργησίας μὲν ἑαυτῷ διατατόμενος νόμον, τὰς τῆς ἐπιθυμίας δὲ μὴ ἰώμενος ἐσφαλμένας ὀρέξεις, ἐξ ὧν ὡς ἀπὸ πηγῶν ἐπισυρεῖ τῷ θυμῷ ἡ ταραχή.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἡμερολογιακὰ

ΑΡΡΥΘΜΟΣ ΡΥΘΜΙΣΙΣ

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Βασιλέως

Ἡμέραν τινὰ τοῦ Ἰουνίου εὑρεθεὶς εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν Ἱερουσαλὴμ καὶ πορευόμενος εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀνασιάσεως ἵνα προσκυνήσω τὸν Πανάγιον Τάφον τοῦ Κυρίου, ἀκούω ἐξαίφνης τοὺς μεγάλους κώδωνας τοῦ Ναοῦ νὰ ἠχῶσιν ἐν χορῷ ὡς ἐν ἡμέρᾳ μεγάλης ἑορτῆς καὶ μετ' ὀλίγον βλέπω τὸν Πατριάρχην, συνοδευόμενον ὑπὸ παντὸς τοῦ κλήρου τῆς Ἁγιοταφικῆς Ἀδελφότητος, νὰ κατέρχηται ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Τάφου. Σκεπτόμενος καθ' ἑαυτὸν καὶ διερωτώμενος περὶ τίνος ἐπρόκειτο, ἐφ' ὅσον ἡ ἡμέρα ἐκείνη δὲν ἦτο ἑορτάσιμος, εἰσῆλθον εἰς τὸν Ναόν, ὑπαντήσας δέ τινα τῶν ἐκεῖ ὑπηρετούντων Ἀδελφῶν, ἠρώτησα αὐτόν· «τί εἶναι σήμερον, Πάτερ; διατὶ γίνεται παρρησία;» (Παρρησίαι λέγονται ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν Ἁγιοταφιτῶν αἱ ἐπίσημοι τελεταί, τὰς ὁποίας μετὰ δόξης καὶ μεγαλοπρεπείας τελεῖ ὁ Πατριάρχης μεθ' ὅλου τοῦ κλήρου τῆς Ἀδελφότητος κατὰ τὰς κυριωτέρας Δεσποτικὰς ἑορτάς). Ὁ ἀδελφὸς μοὶ ἀπήντησεν· «εἶναι ἡ ἑορτὴ τοῦ Βασιλέως καὶ θὰ ψαλῇ δοξολογία καὶ τελεσθῇ λειτουργία». Τότε ἀσυναισθήτως ὁ νοῦς μου ὑπῆγεν..... εἰς τὸ ὄνομά μου· ἐπειδὴ συμβαίνει νὰ ἔχω τὸ αὐτὸ ὄνομα μὲ τὸν Βασιλέα, ἠπόρησα εὐθὺς καὶ ἐξανέστην κατ' ἐμαυτόν· «μὰ ἡμεῖς δὲν ἑορτάζομεν σήμερον, ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου θὰ εἶναι μετὰ δύο σχεδὸν ἑβδομάδας»· ἔλαβον ὅμως τὴν ἐξήγησιν ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀπ. Παύλου τελεῖται εἰς τὴν Ἑλλάδα σήμερον μὲ τὸ νέον ἡμερολόγιον καὶ ἑορτάζει ὁ Βασιλεύς, ἡμεῖς ὡς Ἕλληνες, κατὰ καθῆκον καὶ κατ' αἴτησιν τοῦ ἐνταῦθα Ἕλληνος Προξένου, τελοῦμεν μόνον τὴν ἑορτὴν τοῦ Βασιλέως, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ Ἀπ. Παύλου. Ἡ ἀκολουθία καὶ λειτουργία τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν Ἁγίου ἐτελέσθησαν ἐνωρίτερον εἰς τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ βεβαίως οὐδὲν ἐψάλη ἢ ἀνεγνώσθη περὶ Ἀπ. Παύλου, διότι ἡμεῖς ἄγομεν σήμερον τὴν μνήμην τοῦ Ἁγίου Τύχωνος καὶ οὐχὶ τοῦ Ἀπ. Παύλου.

Εἶχον τὴν περιέργειαν τί θὰ ψαλῇ κατὰ τὴν ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως τελετήν, ὑπενθυμίζον τὸ ὄνομα τοῦ Ἀποστόλου, ἀλλὰ πλὴν τῶν δεήσεων καὶ ἐπιδεικτικῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, οὐδὲν ἀνεμίμνησκεν ἡ σημερινὴ ἑορτὴ περὶ τοῦ ὁμωνύμου Ἀποστόλου· εἰς τὴν τελετὴν καὶ λειτουργίαν ἐψάλησαν μόνον Ἀναστάσιμα (τὰ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος), οὐδὲν δὲ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου οὔτε ἀπολυτίκιον, οὔτε τροπάριον, διότι βεβαίως τοῦτο θ' ἀπετέλει ἐμπαιγμόν, νὰ ψάλλωμεν σήμερον τοῦ Ἀποστόλου ἐνῷ δὲν ἄγομεν τὴν ἑορτήν του καὶ μετὰ δεκατρεῖς ἡμέρας νὰ ἐπανερχώμεθα εἰς τὰ αὐτά. Χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι τὴν μετὰ τὸ ἀντίδωρον διανεμομένην «ἀρτοκλασίαν», οἱ εὐσεβέστεροι τῶν Ἱεροσολυμιτῶν δὲν ἤθελον νὰ λάβωσιν, ἐπιλέγοντες· «μὰ σήμερον δὲν εἶναι ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀποστόλων». Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τοῦτο λαμβάνομεν τὰ ὀνόματα τῶν Ἁγίων καὶ ἑορτάζομεν τὰς μνήμας αὐτῶν, ἵνα ἔχωμεν τούτους πρέσβεις πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἵνα ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἐκείνων πολιτείαν, διεγειρώμεθα εἰς τὴν μίμησιν αὐτῶν. Καθ' οἱανδήποτε ἡμέραν καὶ ὥραν, δύναται πᾶς τις ἰδιαιτέρως νὰ παρακαλῇ τὸν ὁμώνυμον αὐτῷ Ἅγιον, ἵνα μεσιτεύῃ ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς Κύριον, αἱ κυρίως ὅμως μνῆμαι καθ' ἃς ἡ Ἐκκλησία γενικῶς πέμπει τὰς πρὸς αὐτοὺς ἱκεσίας αὐτῆς, γίνονται εἰς ὡρισμένας τακτὰς ἡμέρας, μὴ μεταβαλλομένας κατὰ τὸ δοκοῦν τῶν ἀνθρώπων. Οὕτω τελουμένης ἑορτῆς ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον, γίνονται μὲν αἰτήσεις, αἵτινες καὶ καθ'

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

οἱανδήποτε ἡμέραν τοῦ ἔτους δύνανται ν' ἀναπεμφθῶσιν ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως Παύλου, οὐχὶ ὅμως μεσιτεύοντος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, διότι δὲν εἶναι ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἡ Ἐκκλησία ἐπικαλεῖται κοινῶς τὰς μεσιτείας τοῦ Ἀποστόλου τούτου.

Παρόμοιόν τι συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας. Ἀφ' ὅτου οἱ εὐσεβέστατοι προπάτορες ἡμῶν, μὲ τὴν βαθεῖαν πίστιν καὶ πεποίθησιν εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν προστασίαν τῆς Παναγίας, ὕψωσαν τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἔκτοτε ἡ ἡμέρα αὕτη συνέδεσεν ἀρρήκτως ἐν τῇ διανοίᾳ τῶν ἁπανταχοῦ Ἑλλήνων τὸς δύο ἐννοίας ἔθνους καὶ θρησκείας καὶ κατέστη ἡ 25η Μαρτίου ὡς ἡ κατ' ἐξοχὴν -ἐθνικο - θρησκευτικὴ ἑορτὴ τῆς ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας καὶ δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἡ μία ἰδέα κεχωρισμένως τῆς ἄλλης. Ἐν τούτοις καὶ τοῦτο τὸ ἀδιανόητον ἐτελέσθη μετὰ τὴν αὐθαίρετον καὶ ἐσπευσμένην καὶ ἄρρυθμον ρύθμισιν τοῦ ἡμερολογίου ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Μελετίου Μεταξάκη καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι. Καθ' ὃν χρόνον οὐδὲν ὑπενθυμίζει τὸ τοιοῦτον, αἴφνης ἀκούει τις ὅτι σήμερον εἶναι ἡ Ἐθνικὴ ἑορτὴ τῶν Ἑλλήνων – ἴσως δὲ καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων· καὶ οὕτω κατώρθωσαν οἱ γενναῖοι μεταρρυθμισταὶ νὰ πληγώσωσι καὶ ἐν τούτῳ τὰ αἰσθήματα τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων διαχωρίσαντες τὰς δύο ἑορτάς, διότι ὅτον — κατ' αἴτησιν τοῦ Προξένου καὶ κατὰ τὴν τάξιν — τελεῖται ἡ Δοξολογία ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου ἀπέχει πολὺ ἀκόμη, ὅταν δὲ τελεῖται ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, οὐδὲν Ἐθνικὸν γεγονὸς ὑπομιμνήσκεται.

Ἄνθρωποι τῆς αὐτῆς θρησκείας καὶ τοῦ αὐτοῦ δόγματος, ἀκόμη καὶ τῆς αὐτῆς γλώσσης καὶ τοῦ Ἔθνους, πολλάκις δὲ καὶ οἱ αὐτοὶ ἄνθρωποι, τελοῦσι κατὰ διάφορον τρόπον τὰ τῆς θρησκείας των, πρᾶγμα πρωτοφανὲς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀφ' ὅτου αὕτη ἀπηλλάγη τῶν διωγμῶν καὶ κατήντησαν αἱ κατὰ τόπους τελεταὶ ἄνω ποταμῶν καὶ ὅμως τοῦτο ὠνομάσθη ρύθμισις.

Ἀκατανοήτως τῷ ὄντι ἡ ἔναντι τῆς τοιαύτης ἀσυμφωνίας καὶ συγχύσεως ἀδιαφορία τῶν Ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν Ἀρχόντων τῆς Ἐκκλησίας, τῶν ὁποίων ἓν τῶν κυριωτέρων μελημάτων εἶναι ἡ ἐπαγρύπνησις, ἵνα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ «τὸ αὐτὸ λέγωσι πάντες». Καὶ ὅμως οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι καὶ οἱ ἅγιοι Πατέρες, τῶν ὁποίων τὸν τόπον ἐπέχουσι καὶ τῶν ὁποίων διάδοχοι ὀνομάζονται, οὐκ ἔδιδον ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς, οὐδὲ ἡσύχαζον ὅτε μικρά τις ἢ μεγάλη ἀσυμφωνία εἰσεχώρει, ἀλλ' ἔσπευδον ἐν τάχει νὰ ἄρωσι ταύτην ἐκ μέσου. Μακρὰν τῆς Κορίνθου εὑρίσκετο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν ἐδηλώθη αὐτῷ περὶ ἀσυμφωνιῶν μεταξὺ τῶν χριστιανῶν αὐτῆς καὶ ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ θεὶς τὰ καθ' ἑαυτόν, ἀγωνιᾷ περὶ ἐκείνων καὶ μετὰ ζήλου καὶ ἐνδιαφέροντος ἐπιστέλλει ἐν τάχει, τὸ μὲν ἐλέγχων τὸ δὲ παρακαλῶν ἵνα «τὸ αὐτὸ λέγωσι πάντες καὶ μὴ ᾖ ἐν αὐτοῖς σχίσματα» (Α΄ Κορ. α΄ 10).

Πρὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, καθ' οὓς χρόνους ἐδιώκετο ἀκόμη ὁ χριστιανισμός, ἀσυμφωνία τις ἀνεφύη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ περὶ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ Πάσχα, τῶν μὲν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς ἑορταζόντων τὸ Πάσχα κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἐαρινῆς Πανσελήνου ἐν οἱαδήποτε ἡμέρᾳ, τῶν δὲ τῆς Δύσεως ἑορταζόντων αὐτὸ μετὰ ταύτην ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ. Εἰ καὶ δὲν διέκοπτε τοῦτο τὸν μεταξὺ τῶν χριστιανῶν σύνδεσμον, ἀλλ' ὅμως ἅμα ὡς ἀπηλλάγη τῶν διωγμῶν καὶ ἠδυνήθη νὰ συνέλθῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ διὰ τῶν ἐκπροσώπων της ἁγίων Ἐπισκόπων, μεταξὺ τῶν πρώτων ἐλήφθη μέριμνα, ἵνα ἀρθῇ καὶ ἡ ἀσυμφωνία αὕτη καὶ συνεορτάζωσιν οἱ ἁπανταχοῦ χριστιανοὶ τὴν ἁγίαν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα. Μεθ' ὁπόσου ἁγίου ζήλου καὶ συγκινητικῆς εὐλαβείας ὁ νέος Μωϋσῆς ὁ τρισμακάριστος Μέγας Κωνσταντῖνος μεριμνᾷ καὶ ἐνεργεῖ ἐνδημούσης ἔτι τῆς ἁγίας Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Νικαίας καὶ ἐπιτυγχάνει, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγωσι πάντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἰδοὺ μεθ' ἡλίκου ἐνθέου ἐνδιαφέροντος καὶ εὐσεβοῦς μερίμνης ἔγραφε τοῖς Ἐπισκόποις τῶν Ἐκκλησιῶν ὑπὲρ τῆς λατρευτικῆς ἑνώσεως τῶν πάντων:

«Κωνσταντῖνος Νικητὴς Μέγιστος Σεβαστὸς ταῖς Ἐκκλησίαις

Πεῖραν λαβὼν ἐκ τῆς τῶν κοινῶν εὐπραξίας, ὅση τῆς θείας δυνάμεως πέφυκε χάρις, τοῦτον πρό γε πάντων ἔκρινα εἶναί μοι προσήκειν σκοπὸν ὅπως παρὰ τοῖς μακαριωτάτοις τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας πλήθεσι πίστις μία καὶ εἰλικρινὴς ἀγάπη ὁμογνώμων τε περὶ τὸν παγκρατῆ Θεὸν εὐσέβεια τηρεῖται· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο οὐχ οἷον τ' ἦν ἀκλινῆ καὶ βεβαίαν τάξιν λαβεῖν, εἰ μή, εἰς ταὐτὸν πάντων ὁμοῦ ἢ τῶν γοῦν πλειόνων ἐπισκόπων συνελθόντων, ἑκάστου τῶν προσηκόντων τῇ ἁγιωτάτῃ θρησκείᾳ διάκρισις γένοιτο, τούτου ἕνεκεν πλείστων ὅσων συναθροισθέντων (καὶ αὐτὸς δὲ καθάπερ εἷς ἐξ ὑμῶν ἐτύγχανον συμπαρών· οὐ γὰρ ἀρνησαίμην ἄν, ἐφ' ᾧ μάλιστα χαίρω, συνθεράπων ὑμέτερος πεφυκέναι), ἄχρι τοσούτου ἅπαντα τῆς προσηκούσης τετύχηκεν ἐξετάσεως, ἄχρις οὗ ἡ τῷ πάντων ἐφόρῳ Θεῷ ἀρέσκουσα γνώμη πρὸς τὴν τῆς ἑνότητος συμφωνίαν εἰς φῶς προήχθη, ὡς μηδὲν ἔτι πρὸς διχόνοιαν ἢ πίστεως ἀμφισβήτησιν ὑπολείπεσθαι.

Ἔνθα καὶ περὶ τῆς τοῦ Πάσχα ἁγιωτάτης ἡμέρας γενομένης ζητήσεως, ἔδοξε κοινῇ γνώμῃ καλῶς ἔχειν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας πάντας τοὺς ἁπανταχοῦ ἐπιτελεῖν· τί γὰρ ἡμῖν κάλλιον, τί δὲ σεμνότερον ὑπάρξαι δυνήσεται τοῦ τὴν ἑορτὴν ταύτην, παρ' ἧς τὴν τῆς ἀθανασίας εἰλήφαμεν ἐλπίδα, μιᾷ τάξει καὶ φανερῷ λόγῳ παρὰ πᾶσιν ἀδιαπτώτως φυλάττεσθαι;.... Πρὸς τούτοις κἀκεῖνο πάρεστι συνορᾶν, ὡς ἐν τηλικούτῳ πράγματι καὶ τοιαύτης θρησκείας ἑορτῇ διαφωνίαν ὑπάρχειν ἐστὶν ἀθέμιτον, μίαν γὰρ ἡμῖν τὴν τῆς ἡμετέρας ἐλευθερίας ἡμέραν, τοῦτέστι τὴν τοῦ ἁγιωτάτου πάθους ὁ ἡμέτερος παρέδωκε σωτήρ, μίαν εἶναι τὴν καθολικὴν αὐτοῦ Ἐκκλησίαν βεβούλεται, ἧς εἰ καὶ τὰ μάλιστα εἰς πολλούς τε καὶ διαφόρους τόπους τὰ μέρη διῄρηται, ἀλλ' ὅμως ἑνὶ πνεύματι τοὐτέστι τῷ θείῳ βουλήματι θάλπεται. Λογισάσθω δ' ἡ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος ἀγχίνοια, ὅπως ἐστὶ δεινόν τε καὶ ἀπρεπὲς κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἑτέρους μὲν ταῖς νηστείαις σχολάζειν, ἑτέρους δὲ συμπόσια συντελεῖν, καὶ μετὰ τὰς τοῦ Πάσχα ἡμέρας ἄλλους μὲν ἐν ἑορταῖς καὶ ἀνέσεσιν ἐξετάζεσθαι, ἄλλους δὲ ταῖς ὡρισμέναις ἐκδεδόσθαι νηστείαις· διὰ τοῦτο γοῦν τῆς προσηκούσης ἐπανορθώσεως τυχεῖν καὶ πρὸς μίαν διατύπωσιν ἄγεσθαι τοῦτο ἡ θεία Πρόνοια βούλεται, ὡς ἔγωγε ἅπαντας ἡγοῦμαι συνορᾶν....

..... Ἵνα δὴ τὸ κεφαλαιωδέστατον συντόμως εἴπω, κοινῇ πάντων ἥρεσε κρίσει τὴν ἁγιωτάτην τοῦ Πάσχα ἑορτὴν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συντελεῖσθαι· οὐδὲ γὰρ πρέπει ἐν τοσαύτῃ ἁγιότητι εἶναί τινα διαφορὰν καὶ κάλλιον ἔπεσθαι τῇ γνώμῃ ταύτῃ, ἐν ᾗ οὐδεμία ἔσται ἀλλοτρίας πλάνης καὶ ἁμαρτήματος ἐπιμιξία.

Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, ἁσμένως δέχεσθε τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν καὶ θείαν ὡς ἀληθῶς ἐντολήν· πᾶν γὰρ ὅ,τι δ' ἂν ἐν τοῖς ἁγίοις τῶν ἐπισκόπων συνεδρίοις πράττηται, τοῦτο πρὸς τὴν θείαν βούλησιν ἔχει τὴν ἀναφοράν· διὸ πᾶσι τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῖν ἀδελφοῖς ἐμφανίσαντες τὰ προγεγραμμένα, ἤδη καὶ τὸν προειρημένον λόγον καὶ τὴν παρατήρησιν τῆς ἁγιωτάτης ἡμέρας ὑποδέχεσθαί τε καὶ διατάττειν ὀφείλετε, ἵνα ἐπειδὰν πρὸς τὴν πάλαι μοι ποθουμένην τῆς ὑμετέρας διαθέσεως ὄψιν ἀφίκωμαι, ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὴν ἁγίαν μεθ' ὑμῶν ἑορτὴν ἐπιτελέσαι δυνηθῶ καὶ πάντων ἕνεκεν μεθ' ὑμῶν εὐδοκήσω, συνορῶν τὴν διαβολικὴν ὠμότητα ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως διὰ τῶν ἡμετέρων πράξεων ἀνῃρημένην, ἀκμαζούσης πανταχοῦ τῆς ἡμετέρας πίστεως καὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας. Ὁ Θεὸς ἡμᾶς διαφυλάξοι, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί». (Εὐσεβ. Καισ. βίος Κωνστ. Γ' XVII - XX).

Ὅπερ ᾠκοδόμησεν ἡ εὐσέβεια καὶ ὁ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ζῆλος τοῦ θεοστέπτου βασιλέως καὶ ἰσαποστόλου Μεγ. Κωνσταντίνου τῷ 325, ἦλθε ν' ἀνατρέψῃ μετὰ 16 ἀκριβῶς αἰῶνας ἡ αὐθαίρετος καὶ βεβιασμένη μεταρρύθμισις τοῦ 1924, εἰσαγαγοῦσα δεινοτέραν ἀσυμφωνίαν, διότι δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν μίαν ἑορτὴν ἀλλ' εἰς πάσας τὰς ἑορτάς, ἃς τελεῖ σήμερον ἡ Ἐκκλησία. Τίς θὰ εὑρεθῇ καὶ σήμερον νέος Μέγας Κωνσταντῖνος ἵνα ἄρῃ τὸ ἄτοπον ἐκ τοῦ μέσου καὶ προσπορίσηται ἑαυτῷ μνημόσυνον αἰώνιον καὶ δόξαν ἀμάραντον εἰς αἰῶνας τηρουμένην; Εἴθε οὐχὶ εἰς μακρὰν ν' ἀποστείλῃ ὁ Θεὸς τοῦτον, ἵνα τὴν εὐφρόσυνον αὐτῆς στολὴν ἡ Ἐκκλησία καὶ αὖθις περιβληθῇ.

Εἰς χρόνους καθ' οὓς ἡ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετάβασις ἐγίνετο μὲ τὸν ρυθμὸν τῆς χελώνης καὶ ἀπῃτοῦντο ὁλόκληροι μῆνες ἵνα φθάσῃ τις ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἢ Ρώμην, δὲν ἦτο μικρὰ ὑπόθεσις ἡ ὕπαρξις ἀσυμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς μιᾶς μόνον ἑορτῆς· σήμερον εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν ὑπερηχητικῶν, ὅτε δύναταί τις ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν νὰ φθάσῃ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς σημείου τῆς γῆς εἰς τὸ ἄλλο καὶ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς Πατριαρχείου εἰς τὸ ἕτερον, ἐπιτρέπουσιν οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Ἐκκλησιῶν τὴν ὕπαρξιν μιᾶς ἀπαραδέκτου ἀσυμφωνίας ἐν τῷ ἑορτασμῷ, ὁμοίας τῆς ὁποίας οὐδέποτε ἄλλοτε ἐνεφιλοχώρησε· καὶ οὕτως ἡ αὐτὴ ἡμέρα, ἐν Ἱερουσαλήμ, φερ' εἰπεῖν, ὅσα Δεσποτικὴ ἑορτὴ ἐκ τῶν μεγίστων, τηρουμένη ὑποχρεωτικῶς μετ' ἀργίας, συμπαρομαρτούντων καὶ τῶν λοιπῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων, εἰς ἄλλην Ἐκκλησίαν Ὀρθόδοξον εἶναι ἡμέρα ἐργάσιμος. Πᾶς εἰλικρινὴς καὶ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, δὲν δύναται νὰ μὴ ὁμολογήσῃ ὁποῖον τραυματισμὸν ψυχῆς καὶ συνειδήσεως ὑφίσταται ὁ εὐσεβὴς χριστιανὸς εὑρισκόμενος πρὸ τοῦ κυκεῶνος τούτου τῆς συγχύσεως καὶ διαφοροποιημένων τάξεων καὶ τυπικῶν· διότι ἐνῷ ἑορτάζει, λόγου χάριν, τὰ Χριστούγεννα ἐνταῦθα εἰς τὴν Βηθλεέμ, ἀναχωρῶν καὶ ἐντὸς ὀλίγης ὥρας εὑρισκόμενος εἰς περιφέρειαν ἄλλης Ἐκκλησίας νεοημερολογιακῆς, εὑρίσκει ἄλλ' ἀντ' ἄλλων. Ποσάκις δὲν κατέστημεν μάρτυρες εὐλαβῶν προσκυνητῶν, ἀφιχθέντων εἰς τοὺς ἁγίους Τόπους, ἵνα ἑορτάσωσι τὰ Χριστούγεννα καὶ ἄλλας μεγάλας ἑορτάς, ἀγνοοῦντες ὅτι ἡ Ἱερουσαλὴμ τηρεῖ τὸ πάτριον ἡμερολόγιον· καὶ μὴ δυνάμενοι ν' ἀναμένωσι τὰς ἡμετέρας ἑορτάς, ὑπέστρεψαν ἄπρακτοι καὶ ἀπογοητευμένοι, μὴ ἑορτάσαντες παντάπασι τὰς μεγίστας ἐκείνας ἑορτὰς οὔτε εἰς τὰς πατρίδας των οὔτε εἰς τοὺς ἁγίους Τόπους. Ἂς ἀναλογισθῶσιν οἱ ἅγιοι Ἀρχιερεῖς τὰς εὐθύνας αὐτῶν, ἃς συγκινηθῇ ἡ πατρικὴ αὐτῶν καρδία καὶ ἃς ἀπαλλάξωσι τὰς καρδίας τῶν πνευματικῶν αὐτῶν τέκνων, τῆς πιεζούσης αὐτὰς καταθλίψεως, καὶ ἔστωσαν βέβαιοι ὅτι ἐξετέλεσαν τὸ ἐνδοξότερον καὶ μᾶλλον θεάρεστον γεγονὸς τῆς ποιμαντορίας αὐτῶν καὶ λαμπρὸς στέφανος δόξης ἡτοιμάσθη αὐτοῖς παρὰ Κυρίου.

Δὲν νομίζουσιν αἱ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι ὅτι μόνον τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Μήτηρ αὐτῶν Σιωνῖτις Ἐκκλησία δὲν θὰ μετέβαλλε ποτὲ τὸ ἑορτολόγιον αὐτῆς, ἦτο ἀρκετὸν ἵνα συγκρατήσῃ καὶ ἐκείνας, ὅπως μὴ διακόψωσι τὸν ὁμοιόμορφον μετ' αὐτῆς ἑορταστικὸν σύνδεσμον; Ἂν ἦτο δυνατόν ποτε νὰ παραμερισθῶσιν οἱ ἄλλοι Κανονικοὶ καὶ ἐκκλησιαστικοὶ λόγοι, καὶ μόνον διὰ ψυχολογικοὺς λόγους, δὲν ἔπρεπε νὰ εὑρίσκωνται ἐν ἀσυμφωνίᾳ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Ἱεροσολύμων· ὅταν ἐκείνη, συμφώνως τῷ νέῳ ἡμερολογίῳ, κραυγάζουσι «Σήμερον ὁ Χριστὸς ἐν Βηθλεὲμ γεννᾶται...» ἢ «Σήμερον τὰ Ἰορδάνια ῥεῖθρα...», οὐδὲν τοιοῦτον συμβαίνει ἐν τῇ ἁγίᾳ Βηθλεὲμ καὶ τῷ ἁγίῳ Ἰορδάνῃ καὶ εἰς τοὺς τόπους ἔνθ' ἀκριβῶς ἐτελεσιουργήθησαν τὰ κοσμοσωτήρια ἐκεῖνα μυστήρια, διότι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἄγει ἀκόμη τὰς ἡμέρας ἐν πένθει καὶ νηστείᾳ. Ἂν τυχὸν εὑρεθῇ τις ἐκεῖ ταύτας τὰς ἡμέρας, οἱ μόνοι τοὺς ὁποίους θὰ ἴδῃ φαμφαρωνικῶς φωνασκοῦντας καὶ γελοιωδῶς μεταλλάσσοντας τὸ «νήπιον Ἰησοῦν» ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ, θὰ εἶναι οἱ ἀτυχεῖς φράγγοι, οἵτινες ὅμως ἔτεμον ἑαυτοῖς ἰδίαν ὁδόν, ὁμοίως ἐκείνῳ ὅστις διενοήθη ἐν ἑαυτῷ «ἀναβή-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σομαι εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ θήσω τὸν θρόνον μου ὑπεράνω τῶν νεφελῶν καὶ ἔσομαι ὅμοιος τῷ Ὑψίστῳ». Ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων δογμάτων οὐδὲν μετέβαλε τὸ ἑορτολόγιόν του, ἀλλὰ πάντες ἀκολουθοῦσιν ἡμᾶς.

Πάντες οἱ χριστιανοὶ γνωρίζουσιν ὅτι ὁ πανάγιος Τάφος καὶ πάντες οἱ ἅγιοι Τόποι. ἀφ' ὅτου διὰ τοῦ ἐνδόξου καὶ ἰσαποστόλου βασιλέως Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τῆς βασιλομήτορος ἁγίας Ἑλένης ἀπεδόθησαν εἰς προσκύνησιν τοῖς πιστοῖς, φυλάσσονται καὶ φρουροῦνται ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἄχρι καὶ σήμερον στερρῶς καὶ ἐνζήλως διακρατοῦσι τὴν τιμαλφῆ ταύτην παρακαταθήκην, μὴ φειδόμενοι οὐδὲ τῆς ζωῆς αὐτῶν διὰ τὴν φύλαξιν ταύτης. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος καὶ Ἀναστάσιος ὁ Σιναΐτης, ἀποδίδοντες δογματικὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν κατοχὴν τῶν ἁγίων Τόπων, ἀποφαίνονται ὅτι καὶ μόνον ἡ ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων κατοχὴ τούτων, εἶναι ἱκανὴ ν' ἀποδείξῃ ὅτι μόνον οἱ Ὀρθόδοξοι φυλάττομεν καὶ τὴν ἀπ' ἀρχῆς παραδοθεῖσαν ὀρθὴν πίστιν. Τίς χριστιανὸς οἱκῶν οἱονδήποτε σημεῖον τῆς γῆς, ἀκούει τὸ ὄνομα τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ τῶν ἁγίων Τόπων ἄνευ συγκινήσεως καὶ βαθείας εὐλαβείας; Καύχημα ἐξαίρετον ἀποτελεῖ διὰ τοὺς ὀρθοδόξους καὶ ἰδιαίτατα διὰ τοὺς Ἕλληνας ἡ κατοχὴ τῶν ἁγίων Τόπων καὶ ἐλαφρότερον θὰ ἔφερον οὗτοι τὴν ἀπώλειαν τῆς ἀτομικῆς αὐτῶν κτήσεως καὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν ζωῆς ἢ τὴν ἀπώλειαν τούτων. Ποσάκις κατὰ τὰς δεινὰς περιστάσεις τοῦ Παναγίου Τάφου τὸ Ἑλληνικὸν γένος σύσσωμον προέφθανε καὶ προφθάνει μεθ' ἱερᾶς συγκινήσεως καὶ θείκοῦ ζήλου ἐπίκουρον, μὴ φειδόμενον οὐδ' αὐτοῦ τοῦ ἄρτου τῶν τέκνων του καὶ τῶν τιμαλφῶν του, προκειμένου νὰ σωθῶσιν οἱ ἅγιοι Τόποι: Καὶ ὅμως ἡ θεόθεν δοθεῖσα ἡμῖν τοῖς Ἕλλησιν αὕτη χάρις καὶ ἡ ἐξέχουσα ἡμῶν θέσις ἐν τοῖς ἁγίοις Τόποις— δι' οὓς 700 ἑκατομμύρια χριστιανῶν ζωηρῶς ἐνδιαφέρονται, συνεχῶς καθ' ὅλον τὸ ἔτος αὐτοὺς ἐπισκεπτόμενοι, καὶ μετὰ φθόνου καὶ ζήλου ἀπορροῦσι πῶς ἐλάχιστοι Ἕλληνες κατέχουσι τὸ ἐξαίρετον προνόμιον τῆς ἐπ' αὐτῶν κυριότητος — θὰ ἐκυβεύοντο, καὶ τὰ ἀσύγκριτα ταῦτα δικαιώματα, δι' ἃ ποταμοὶ αἱμάτων καὶ δακρύων ἐχύθησαν καὶ βουνοὶ ὁλόκληροι χρυσίου καὶ ζωαὶ ἀνθρώπων ἠναλώθησαν καὶ ἀναλίσκονται, θ' ἀπεμπολοῦντο, ἂν τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων μετέβαλλε τὸ ἡμερολόγιον· καὶ οἱ κατέχοντες τὴν πρώτην θέσιν θὰ μεθιστάμεθα εἰς τὴν ἐσχάτην. Δὲν νομίζουσι λοιπὸν οἱ κατὰ τόπους ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, ὧν οἱ προκάτοχοι τὰ πάντα ἐθυσίαζον, ὅτε ἐκινδύνευεν ὁ πανάγιος Τάφος ἐκ τῶν ἀλλοδόξων, ὅτι ἔπρεπε νὰ μιμηθῶσι τὸν ζῆλον καὶ τὴν εὐλάβειαν ἐκείνων καὶ μὴ δώσωσιν οὔτε κἂν ἐκ τοῦ μακρόθεν τὴν ὑπόνοιαν συνεργείας πρὸς βλάβην τῆς Ὀρθοδοξίας;

Ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου, ὅπερ συνελθὸν ἐν Ρόδῳ κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 24-29 Σεπτεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐμελέτησε καὶ παρέπεμψεν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ Προσύνοδον τὰ ἀπασχολήσαντα αὐτὴν θέματα, προὐβλήθη καὶ τὸ περὶ ἡμερολογίου θέμα. Συζητουμένου τοῦ θέματος τούτου ὑπὸ τῆς Τετάρτης Ἐπιτροπῆς, ἧς μετεῖχε καὶ ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, προὐβλήθη ὑπὸ τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι τὸ θέμα τοῦτο δὲν χρήζει συζητήσεως καὶ παραπομπῆς, διότι εἶναι ζήτημα λελυμένον. Ἀπήντησεν ὅμως ἡ ἀντιπροσωπεία Ἱεροσολύμων διὰ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κυριακουπόλεως κ. Ἀριστοβούλου, ὅτι «εἶναι πιθανὸν ἡ Ἐκκλησία Ἑλλάδος νὰ νομίζῃ τοῦτο δι' ἑαυτὴν λελυμένον, δὲν εἶναι ὅμως λελυμένον πανορθοδόξως· καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ζητήματος ἀφορῶντος εἰς τὴν ὁμοιόμορφον λατρείαν καὶ τὸν ὁμοιόχρονον ἑορτασμὸν τῶν πανορθοδόξων, τοῦτο χρήζει λύσεως καὶ παραδοχῆς πανορθοδόξου καὶ οὐχὶ μονομεροῦς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων δὲν θὰ μεταβάλῃ τὸ ἑορτολόγιον τῶν Πατέρων ἡμῶν, τὸ μὲν ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὰ πάτρια, τὸ δὲ καὶ διότι ἕνεκα τοῦ ἐπικρατοῦντος ἰδιομόρφου καθεστῶτος ἐν τοῖς πανσέπτοις προσκυνήμασι,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὸ τοιοῦτον θὰ ἐπέφερε τὴν ἀπώλειαν τῶν ἐπ' αὐτῶν αἰωνίων δικαιωμάτων ἡμῶν, δι' ἃ καθ' ἑκάστην θανατούμεθα, ἐπ' ὠφελείᾳ μόνον τῶν ἀλλοδόξων Ἀρμενίων καὶ Λατίνων. Ἀλλὰ καὶ Κανονικῶς πῶς δύναται νὰ θεωρῆται τοῦτο λελυμένον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ὅταν ὁ μέγας ὄγκος τῶν ἑκατομμυρίων τῶν Ὀρθοδόξων τελεῖ τὰ τῆς λατρείας μὲ τὸ παλαιὸν καὶ μόνον τὰ 7 ἑκατομμύρια τῆς Ἑλλάδος καί τινες χιλιάδες ἄλλων Ἐκκλησιῶν μὲ τὸ νέον; ἂν καὶ ἐν αὐτῇ μία οὐχὶ εὐκαταφρόνητος μερὶς ἀκολουθεῖ ἐπίσης τὸ «πατροπαράδοτον». Ἀκολούθως ὁ ἅγιος Κυριακουπόλεως ἠρώτησε τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου τοὺς συγκαθημένους ἀντιπροσώπους τῶν διατηρουσῶν τὸ Παλαιὸν ἡμερολόγιον Ἐκκλησιῶν, «πόσα ἑκατομμύρια εἶσθε;» οἱ δὲ ἀπήντησαν ὁ καθεὶς — ἤτοι ὁ Ρωσσίας, Σερβίας, Βουλγαρίας κ.λ.π. — μὲ ἀριθμοὺς συμποσουμένους εἰς ἑκατομμύρια πέραν τῶν διακοσίων· εἰς ἑτέραν δὲ ἐρώτησιν, «ποῖον ἡμερολόγιον κρατεῖτε;» ἀπήντησαν «τὸ Παλαιόν». Ἐπανέλαβε λοιπὸν ὁ Ἅγ. Κυριακουπόλεως, «πῶς λοιπὸν ἡ Ἀντιπροσωπεία Ἑλλάδος καί τινες ἄλλαι, νομίζουσι τοῦτο ζήτημα λελυμένον;» Κατόπιν τούτων τὸ θέμα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου συμπεριελήφθη ἐν τοῖς θέμασιν ἐφ' ὧν θὰ συζητήσῃ ἡ μέλλουσα Προσύνοδος.

Ἀναλογιζόμενός τις ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰς Κανονικάς, ἐκκλησιαστικάς, τυπικάς, ἠθικὰς καὶ ἄλλας βλάβας, ἀνωμαλίας καὶ παρατυπίας, αἵτινες προσγίνονται τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκ τῆς παραδοχῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ὑπὸ τμήματος μόνον τῶν Ὀρθοδόξων, ἀφ' ἑτέρου δὲ πόσῳ θεάρεστος καὶ ὠφέλιμος θ' ἀπέβαινε τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ ἐν ἅπασιν ὁμοφωνία τῶν Ὀρθοδόξων, ἀπορεῖ πῶς ἐπιτρέπουσιν οἱ εὐλαβέστατοι Ἀρχιερεῖς τὴν παράτασιν μιᾶς καταστάσεως προελθούσης ἐκ πράξεως ἐσπευμένης, ἀμελετήτου καὶ μὴ κανονικῆς, ἐφ' ὅσον ἐπραγματεύετο μονομερῶς θέμα πανορθόδοξον. Ποίας ὠφελείας ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ ἐμμονὴ εἰς τὴν μεταξὺ Ὀρθοδόξων λατρευτικὴν ἀσυμφωνίαν, ἔναντι τῶν ἀντικανονικοτήτων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ζημιῶν, ἃς ἐπέφερεν ἡ βεβιασμένη καὶ ὑπὸ δραματικὰς συνθήκας γενομένη μεταρρύθμισις; Διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως, μᾶλλον δὲ «μεταπηδήρεως» ταύτης, α') οἱ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ δόγματος χριστιανοὶ τελοῦσι πάσας τὰς ἀκινήτους ἑορτὰς οἱ μὲν οὕτως οἱ δὲ ἄλλως, πρᾶγμα πρωτοφανές· β') οὔτε ὁ Πασχάλιος κύκλος μένει ἄθικτος, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ μεταρρυθμισταί, διότι ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ Τριῳδίου ἡ σειρὰ διακόπτεται· γ') ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου κατὰ τὰ πλεῖστα τῶν ἐτῶν μετατίθεται, ἔστιν ὅτε 15 ἡμέρας, διότι οὖσα χαρμόσυνος καὶ ἀνασιάσιμος δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἑορτασθῇ πολλὰς ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάσχα, ὡς συμπίπτει διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως· δ') ἡ νηστεία τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ὁτὲ μὲν καταργεῖται παντελῶς, ὁτὲ δὲ περικόπτεται κατὰ 13 ἡμέρας· ε') συνεπείᾳ τοῦ προηγουμένου, ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τελεῖται ἄνευ προηγηθείσης νηστείας, ἢ φυλάττεται νηστεία ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος τῆς Πεντηκοστῆς, ὅπερ ἀντίθετον πρὸς τοὺς ἱεροὺς Κανόνας· ς') εἰς μεγάλην σύγχυσιν καὶ ἀμηχανίαν περιέρχονται οἱ τῆς Ἐκκλησίας λειτουργοὶ πρὸ τῆς καταστάσεως, ἥτις δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας καὶ οὕτως ἐνεργοῦσιν ἕκαστος κατὰ τὸ δοκοῦν, ἰδίᾳ κατὰ τὰς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ Τριῳδίου μέχρι τέλους τοῦ Πεντηκοσταρίου ἀκινήτους ἑορτάς. Ταῦτα καὶ ἄλλα ἀκόμη εἶναι τὰ κατορθώματα τῆς μεταρρυθμίσεως, τὰ ὁποῖα μόνον ἀδιάφοροι πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν δύνανται νὰ παραβλέπωσιν.

Ἀλλ' εἶπον τινὲς ὅτι τοῦτο ἐγένετο δι' ἐπιστημονικοὺς λόγους καὶ χάριν ἀκριβεστέρας καταμετρήσεως τοῦ χρόνου, συμφώνως πρὸς τὰ ἀστρονομικὰ δεδομένα· καὶ ὅμως τὸ αὐτὸ ζήτημα προεβλήθη καὶ πρὸ πολλοῦ ἐπὶ ταῖς αὐταῖς δικαιολογίαις, ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου. Ἀλλ' οἱ ἀοίδιμοι ἐκεῖνοι προετίμησαν τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν εἰρήνην τῶν πιστῶν, τῆς ἀστρονομικῆς ἀκριβείας, τοῦ θ' ὅπερ δὲν ἔβλαψε τοὺς λαοὺς ἐκείνους, ὅπως δὲν ἔβλαψε

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

καὶ σήμερον τοὺς ἐμμένοντας ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὸ πατροπαράδοτον ἡμερολόγιον. Ἀλλ' ἆρά γε τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον ἀποτελεῖ τὴν συνισταμένην τῆς ἀκριβοῦς καταμετρήσεως τοῦ χρόνου καὶ δι' αὐτοῦ ἐλύθη τὸ ζήτημα τῆς ἀστρονομικῆς ἀκριβείας; Πολὺ ἀδαεῖς εἶναι οἱ νομίζοντες τοῦτο ἀκριβὲς καὶ ἀλάνθαστον. Πάντα τὰ χρονομετρικὰ συστήματα, ἅτινα ἐπενοήθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπ' ἀρχῆς μέχρι σήμερον, ἂν καὶ ἐθεωρήθησαν κατ' ἀρχὰς ἀκριβῆ, ἡ πάροδος ὅμως τῶν ἐτῶν καὶ τῶν αἰώνων, ἀπεδείκνυεν αὐτὰ ἐσφαλμένα (Καθηγ. Γ. Ἀρβανιτάκη. Δοκίμιον Χρονολογίας). Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγεται καὶ τὸ Γρηγοριανόν, ὅπερ μετά τινας δεκάδας ἐτῶν πρέπει νὰ μεταβληθῇ. Καὶ οὕτω τὰ περὶ ἀστρονομικῆς ἀκριβείας ἀκοτελοῦν ἁπλοῦν εὐφημισμόν.

Προεβλήθη ἐπίσης ὡς λόγος τῆς μεταρρυθμίσεως, ἡ διευκόλυνσις τῶν σχέσεων καὶ τοῦ ἐμπορίου μετὰ τῶν Δυτικῶν, πρᾶγμα πρωτάκουστον καὶ σχεδὸν ἀπίστευτον παρὰ τοῖς Ὀρθοδόξοις· τὰ συμφέροντα λοιπὸν τῶν ἐμπόρων θὰ ρυθμίζωσι τὰ τῆς Ἐκκλησίας; ἀλλ' ἡμεῖς γνωρίζομεν ὅτι πάντοτε ἡ Ἐκκλησία τὰ πάντα ἐρρύθμιζε πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ψυχῶν τῶν τέκνων Αὐτῆς· δὲν ἦτο δὲ ποτὲ δυνατὸν ν' ἀντιστραφῶσιν οἱ ὅροι καὶ αἱ εὐθύναι μὲ γνώμονα τὰ ὑλικὰ συμφέροντα. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα διατηροῦσι διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τὸ ἀρχαῖον ἡμερολόγιον, εἰς τί παραβλάπτονται τὰ πολιτικά, ἐμπορικὰ καὶ ἄλλα αὐτῶν συμφέροντα; Εἰς τί ἐδυσχεράνθη ἡ θέσις τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, τηροῦντος μὲν τὸ παλαιὸν διὰ τὰς ἱερὰς τελετάς, χρησιμοποιοῦντος δὲ τὸ νέον διὰ τὰς μετὰ τῶν ἔξω σχέσεις; Εὑρισκόμενον ἐν μέσῳ κυκεῶνος δογμάτων καὶ φυλῶν καὶ θρησκειῶν, σημειοῖ εἰς τὸ πολιτικὸν ἡμερολόγιόν του οὐχὶ δύο ἀλλά. . . . πλῆθος ἡμερομηνιῶν (Ἰουλιανοῦ, Γρηγοριανοῦ, Μωαμεθανικοῦ, Ἑβραϊκοῦ, Κοπτικοῦ, Αἰθιοπικοῦ κ. ἄ.). ἐν τούτοις οὐχὶ μόνον δὲν ἐπέφερε τοῦτο σύγχυσίν τινα ἢ βλάβην, ἀλλὰ τοὐναντίον ἡ εἰς διάφορον χρόνον ἀπὸ τῶν ἀλλοδόξων καὶ ἰδίᾳ τῶν Φράγγων τέλεσις τῶν ἑορτῶν, συμβάλλει εἰς τὴν συνοχὴν καὶ προφύλαξιν τῶν Ὀρθοδόξων, ἐνῶ ὅπου ἐφηρμόσθη τὸ νέον ἡμερολόγιον, μεγάλως ἐξεμεταλλεύθησαν τοῦτο οἱ ἐπήλυδες ἐκεῖνοι· (ἴδε Αἴγυπτον καὶ Συρίαν).

Τὴν διὰ τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ἐκμετάλλευσιν καὶ προπαγάνδαν τῶν ξένων μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων, ἐγνώριζε καὶ αὐτὸς ὁ πρωτεργάτης τῆς μεταρρυθμίσεως Πατρ. Μελέτιος Μεταξάκης (ἴδε, πρακτικὰ τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου 1923), ἐν τούτοις ὁ αὐθαίρετος χαρακτήρ του καὶ ἡ ἐπιθυμία ἡροστρατείου δόξης, ἐτέθησαν ὑπεράνω τῶν πνευματικῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς. Χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀνταρτικοῦ τρόπου μεθ' οὗ οὗτος πάντοτε, ὡς ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐνήργει, εἶναι καὶ τὸ ἑξῆς γεγονός, δι' οὗ ἀντιλαμβάνεται τις κατὰ πόσον ἐσέβετο τοὺς τρόπους ἐνεργείας τῆς Ἐκκλησίας καὶ ποία ἡ ἐκτίμησίς του πρὸς τὸ ἑλληνικὸν γένος· τοῦτο μοὶ διηγήθη πολλάκις ὁ Γέροντάς μου, ὅστις διατελέσας ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα ὑπὸ τὰς ἐντολὰς τοῦ Μ. Μεταξάκη ὅτε οὗτος ἦτο Μητροπολίτης Κυτίου, ἠγαπᾶτο ὑπ' αὐτοῦ. Τὰ ἔτη 1922 - 24 ὁ Γέροντάς μου εἶχε μεταβῆ εἰς Ἀμερικήν, ἵνα διὰ τῆς διενεργείας ἐράνων μεταξὺ τῶν ἐκεῖ ὁμογενῶν, συμβάλῃ εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ χρέους τῆς Μονῆς (Σταυροβουνίου), τὸ ὁποῖον χρέος, σημειωτέον, εἶχεν ὑψωθῆ εἰς ἱκανὰς χιλιάδας πλὴν ἄλλων αἰτιῶν καὶ διὰ τῶν «σοφῶν» συμβουλῶν αὐτοῦ τοῦ Μητροπ. Μεταξάκη, ὑποδείξαντος μεθόδους καὶ ἐνεργείας ἥκιστα συναδούσης τῷ μοναχικῷ πολιτεύματι. Μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβασιν τῆς ἀποστολῆς του, ἐπιστρέφων ὁ Γέροντάς μου ἐξ Ἀμερικῆς τῷ 1924, διῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν, ὅπου τότε διέτριβεν ὁ Μεταξάκης, ἐκδιωχθεὶς κακηγκάκως ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ κατόπιν ἐξ ἁγίου Ὄρους, καὶ ἐπεσκέφθη αὐτὸν εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του. Ἀφοῦ διημείφθησαν τὰ συνήθη ἐπὶ τῇ συναντήσει, μετὰ πολλά, γενομένου λόγου περὶ τῆς προσφάτου ἀλλαγῆς τοῦ ἡμερολογίου, εἶπεν ὁ Γέροντάς μου· «Παναγιώτατε, δὲν νο-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ

ὑπὸ τοῦ πανοσιολ. Ἀρχιμ. Γερασίμου Πετρακοπούλου

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 275)

Τὴν πίστιν θαυμάζει ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, τοῦ ἑκατοντάρχου, καὶ αὐτὴ ἡ πίστις εἶναι αἰτία καὶ θεμέλιον εἰς τὸ τελεσθὲν θαῦμα τοῦ υἱοῦ του. «Εἰπὲ μόνον λόγῳ, λέγει ὁ ἑκατόνταρχος, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου». Ὦ θαυμαστὴ πίστις αὐτοῦ, πίστις στερεωμένη τόσον βαθειὰ εἰς τὴν καρδίαν του ποὺ βλέποντάς την ὁ Κύριος ἐφώνησεν εἰς ἐπήκοον πάντων. «Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον, ὕπαγε καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι». (Ματ. η' 5). Τὴν πίστιν ὁμολογεῖ καὶ προβάλλει εἰς τὴν αἱμορροοῦσαν γυναῖκα. «Θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε» (Ματ. θ' 22).

μίζετε ὅτι αὐτὴ ἡ μεταβολὴ ἔπρεπε νὰ μελετηθῇ καλῶς μὲ τὸν καιρὸν καὶ μὲ ἡσυχίαν ὅπως κάμνει πάντοτε ἡ Ἐκκλησία; μήπως αὐτὴ ἡ ἀπότομος ἀπόφασις σκανδαλίσῃ τοὺς χριστιανοὺς καὶ βλάψῃ τὴν Ἐκκλησίαν;» ὁ δὲ Π. Μεταξάκης ἰδοὺ τί ἀπήντησε· «Βρὲ ἀδελφέ, αὐτοὶ οἱ Ρωμηοὶ δὲν εἶναι ἄνθρωποι νὰ τελειώσουν ἕνα ζήτημα καὶ νὰ ἐκδώσουν μίαν ἀπόφασιν· μίαν ὑπόθεσιν θὰ τὴν κοσκινίζουν καὶ θὰ τὴν ἀναβάλλουν καὶ δὲν θὰ τελειώνῃ ποτέ· ἔτσι τοὺς χρειάζεται καὶ μόνον μὲ τὸ τσεκοῦρι τελειώνει ἕνα ζήτημα». Αὐτὰ διημείφθησαν τότε μεταξὺ αὐτῶν καὶ αὐτὰ μοὶ εἶπεν αὐτολεξεὶ ὁ Γέροντάς μου ἐπανειλημμένως· καὶ δι' αὐτῶν ἀπέδειξεν ὁ Μελέτιος Μεταξάκης ποῖον ἐννοεῖ τρόπον λύσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, μυκτηρίσας τὸ ἑλληνικὸν γένος. Λέγεται περὶ τοῦ ἰδίου ὅτι ἀποθνήσκων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐστέναζε καὶ ἐβρυχᾶτο γοερῶς καὶ κινῶν νευρικῶς καὶ ἀγωνιωδῶς τὰς χεῖρας ἐπανελάμβανε «διήρεσα τὴν Ἐκκλησίαν» «ἄχ! κατέστρεψα τὴν Ἐκκλησίαν» καὶ οὕτως ἐξέψυξε. Τὸ αὐτὸ λέγεται καὶ διὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου Κύριλλον τὸν Γ'.

Τὰς ἀποφάσεις τοῦ αὐτοκληθέντος «Πανορθοδόξου» Συνεδρίου ὅπερ συνέστησεν ὁ Π. Μ. Μεταξάκης, «ἐνέκρινε μόνον ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως· (δηλ. ὁ ἑαυτός του)· ἐκ τῶν λοιπῶν Πατριαρχείων, τὰ μὲν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων οὔτε ἀπήντησαν, ἐπειδὴ ἐθεώρουν τὸν συγκαλέσαντα τὸ Συνέδριον ὡς μὴ νομίμως κατέχοντα τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, τὸ δὲ τῆς Ἀντιοχείας ὡς καὶ πᾶσαι αἱ Αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι δὲν ἐνόμισαν τὸν παρόντα χρόνον κατάλληλον διὰ τὰς τοιαύτας μεταρρυθμίσεις» (Πρακτικὰ «Πανορθοδόξου» Συνεδρίου, 1923).

Τὴν ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς ἀντικανονικῆς καὶ παρανόμου πράξεως δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν, δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ Ἐκκλησία νὰ βραδύνῃ νὰ ἐπανορθώσῃ, ἀλλ' ἐκπληροῦσα τὴν ὁλόθερμον προσευχὴν τῶν ὅπου γῆς εὐσεβῶν χριστιανῶν καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν νεοημερολογητῶν Ἀρχιερέων κατὰ βάθος, θὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ὁμοφωνίαν ἐν τῇ λατρείᾳ ὡς ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος διὰ τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Δὲν ὑπάρχει καρδία εὐσεβοῦς χριστιανοῦ ἥτις δὲν θὰ σκιρτήσῃ ἐν ἀγαλλιάσει καὶ πανηγυρίσῃ φαιδρῶς ἐπὶ τούτῳ· μόνος ὁ διάβολος ὁ δημιουργὸς τῶν ἀσυμφωνιῶν θ' ἀλγήσῃ, οὗτινος ὅμως τὰ ἔργα οἱ Ἀρχιερεῖς ὡς πνευματικοὶ στρατηγοὶ τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας πολεμοῦσι καὶ καταργοῦσιν.

Εἴθε ἡ χάρις τοῦ παναγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου νὰ συνεργήσῃ παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς Ἀρχηγοῖς, ἵνα ἑνωθῶσι λατρευτικῶς μετ' αὐτοῦ, εἰς δόξαν τοῦ ἐξ αὐτοῦ Ἀναστάντος· καὶ ἵνα πάντες ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζωσι μετὰ τῶν ἁγίων Τόπων τὸν ἁγιάσαντα αὐτούς· ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Παῦλος Μοναχὸς Χοζεβίτης
Ἱεροσόλυμα

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Πιστεύετε λέγει εἰς τοὺς τυφλοὺς ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; ἂν καὶ τυφλοὶ ἀδυνατοῦντες νὰ ἴδουν τὸν ἰατρόν τους, νὰ ἴδουν αὐτὸν ποὺ τοὺς ἐρωτᾷ, ἀπήντησαν καὶ οἱ δύο μὲ ἕνα στόμα «Ναὶ Κύριε». Μέσα εἰς τὸ σκότος τῶν ὀφθαλμῶν των, εἰς τὸ σκότος τῆς ἀγνωσίας των, τῆς ἀμαθείας των, μέσα εἰς τὸ σκότος τῆς ἀπελπισίας των, τὴν πίστιν ἐπρόβαλλον, διὰ τοῦτο βλέπων ὁ Κύριος τὴν πίστιν αὐτῶν «Ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων. Κατὰ τὴν π ί σ τ ι ν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν» (Ματθ. θ′ 29). Τὴν πίστιν προβάλλει εἰς τοὺς μαθητάς του, ποὺ ἂν πιστεύσουν, ὅσα καὶ ἂν ζητήσουν διὰ τῆς προσευχῆς, θὰ λάβουν. «Ἐὰν ἔχητε π ί σ τ ι ν ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήψεσθε» (Ματθ. κα′ 22).

Ἐὰν ἔχητε π ί σ τ ι ν ὡς κόκκον σινάπεως λέγει πάλιν πρὸς αὐτοὺς ποὺ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ θεραπεύσουν τὸν υἱόν, ὅστις σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει «ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ. Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν» (Ματθ. ιζ′ 20).

Ὦ γύναι, λέγει εἰς τὴν Χαναναίαν, μεγάλη σου ἡ π ί σ τ ι ς γενηθήτω σοι ὡς θέλεις (Ματθ. ιε′ 28) καὶ ἰάθη ἡ δαιμονιζομένη θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Καὶ εἰς τὸν τυφλὸν υἱὸν τοῦ Τιμαίου τὰ ἴδια λέγει, τὴν ἰδίαν λέξιν τῆς πίστεως προφέρει. «Ὕπαγε, εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἡ π ί σ τ ι ς σου σέσωκέ σε. Καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ» (Μάρκ. ι′ 52).

Οἱ θειότατοι Ἀπόστολοι διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος αὐτὸ διεκήρυξαν. Αἱ διδαχαί των, αἱ κατηχήσεις των, θεμέλιον εἶχον τὴν πίστιν, διὰ τοῦτο εἰς κάθε ὁμιλίαν των, εἰς κάθε ἐπιστολήν των αὐτὴν ταύτην τὴν πίστιν ἀναφέρουν. Ἡ πίστις αὐτῶν ἐνεθάρρυνε καὶ ἐπλημμύριζε τὰς καρδίας τῶν χριστιανῶν. Εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὸ τέρμα τῆς διδασκαλίας των, αὐτὴν ταύτην τὴν πίστιν προβάλλουν ὡσὰν θεμέλιον, καὶ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος των μὲ τὴν πίστιν τὸν ἐπισφραγίζουν, διὰ τοῦτο λέγει ὁ θεορρήμων ἀπόστ. Παῦλος «Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι τὸν δρόμον τετέλεκα τὴν π ί σ τ ι ν τετήρηκα» (Β′ Τιμόθ. δ′ 7).

Αὐτὴν ταύτην τὴν πίστιν προβάλλει καὶ δι᾽ αὐτὴν ὁμιλεῖ εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν ἐπιστολῶν «Ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ π ί σ τ ε ω ς ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα» (Γαλ. δ′ 28). «Καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς π ί σ τ ε ω ς αὐτοῦ» (Ἐφεσ. γ′ 12). «Κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς π ί σ τ ε ω ς ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι». «Εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς π ί σ τ ε ω ς» (Φιλιπ. α′ 25). «Τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐν τῇ π ί σ τ ε ι» (Φιλιπ. γ′ 9) «Ἐὰν μὴ διὰ π ί σ τ ε ω ς Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ» (Γαλ. γ′ 16). «Ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης» (Α′ Θεσσ. α′ 2). «Ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ π ί σ τ ι ς ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελήλυθεν» (Α′ Θεσσ. α′ 6). «Καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς π ί σ τ ε ω ς ἡμῶν» (Α′ Θεσσ. γ′ 3). «Διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ὑμᾶς καὶ εὐαγγελισαμένου ὑμῖν τὴν π ί σ τ ι ν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, ἀδελφοί ἐφ᾽ ὑμῖν ἐπὶ πάσει τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν, διὰ τῆς ὑμῶν π ί σ τ ε ω ς, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς π ί σ τ ε ω ς ὑμῶν» (Α′ Θεσσ. γ′ 5). «Ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα π ί σ τ ε ω ς καὶ ἀγάπης» (Ἡσ. νθ′

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΜΟΝΑΧΙΚΟΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

Πολὺς ὁ λόγος ἐσχάτως περὶ τῆς χρησιμότητος ἢ μὴ τοῦ Μοναχισμοῦ. Διχάζονται αἱ γνῶμαι. Οἱ μὲν ὑποστηρίζουσι, καὶ λίαν ὀρθῶς, ὅτι ὁ Μοναχὸς διαφέρων τοῦ ἐν τῇ τύρβῃ τοῦ κόσμου ἀναστρεφομένου χριστιανοῦ, ὁμοιάζει πρὸς τὸν στρατιώτην, ὅστις ἐπὶ τῶν ἀκριτικῶν ἐπάλξεων καθηλωθείς, ἀσχολεῖται μὲ ἔργα ἐντελῶς διάφορα τοῦ ἐν τοῖς μετόπισθεν πολίτου. Οἱ δὲ πάλιν, μιμηταὶ ξένων προτύπων, ὑποστηρίζουσιν ὅτι ὁ Μοναχός, ἐγκαταβιῶν εἰς τὰς πόλεις πρέπει ν' ἀσχολῆται μὲ διαφόρου μορφῆς καὶ φύσεως ἔργα κοινωνικῆς εὐποιΐας.

Ἐπιζητοῦν, ἐν ἄλλοις λόγοις, οἱ δεύτεροι κάτι παρόμοιον μὲ τὸ νὰ ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ στρατιώτης δὲν χρειάζεται νὰ παραμένῃ ἐπὶ τῶν ἀκριτικῶν ἐπάλξεων, ἀλλὰ νὰ κατέλθῃ εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία δι' ἐπιτέλεσιν ἔργων εἰρηνικῶν.

Δὲν δύνανται ν' ἀντιληφθῶσιν οἱ τοιοῦτοι ὅτι, ὅπως ὁ στρατιώτης δὲν δύναται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἀκριτικὸν φυλάκιόν του, χωρὶς νὰ χαροποιήσῃ τοὺς ἐχθρούς τόν, οὕτω καὶ ὁ Μοναχὸς δὲν δύναται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἀσκητήριόν του, χωρὶς νὰ γίνῃ ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. «Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς

---

17). «Καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ π ί σ τ ι ς ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη»(Β΄ Θεσσ. α΄ 3) «Ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ἡμῶν καὶ τῆς π ί σ τ ε ω ς, Πνεύματος καὶ π ί σ τ ε ι ἀληθείας» (Β΄ Θεσσ. α΄ 4). «Οὐ γὰρ πάντων ἡ π ί σ τ ι ς, ἡ οἰκοδομίαν Θεοῦ τὴν ἐν π ί σ τ ε ι τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου»(Α΄ Τιμ. α΄ 4,5). «Ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς π ί σ τ ε ω ς ἐν καθαρᾷ συνειδήσει (Α΄ Τιμ. γ΄ 9). «Καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν π ί σ τ ε ι τὴν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι ἐκ π ί σ τ ε ω ς δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεός, ὥστε οἱ ἐκ π ί σ τ ε ω ς εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ, ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ π ί σ τ ε ω ς ζήσεται» (Γαλ. γ΄ 8, 9, 11).

«Ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς π ί σ τ ε ω ς. Δίωκε δὲ δικαιοσύνην π ί σ τ ι ν ἀγάπην εἰρήνην» (Τιμ. 6΄ 20). «Ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ π ί σ τ ε ι» (Τίτ. α΄ 13). «Ὁ δίκαιος ἐκ π ί σ τ ε ω ς ζήσεται. Π ί σ τ ι ν νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, π ί σ τ ε ι πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκε τῷ Θεῷ· π ί σ τ ε ι Ἐνὼχ μετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, χωρὶς π ί σ τ ε ω ς ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι, π ί σ τ ε ι χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος»(Ἑβρ. ια΄ 3 - 7). «Εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ π ι σ τ ε ύ ο ν τ ι. Ἡ δὲ ἐκ π ί σ τ ε ω ς δικαιοσύνη οὕτω λέγει, τουτέστι τὸ ῥῆμα τῆς π ί σ τ ε ω ς, καὶ π ι σ τ ε ύ ε ι ς ἐν τῇ καρδίᾳ σου» (Λευϊτ. λ΄ 5). «Κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς π ί σ τ ε ω ς» (Ρωμ. ιδ΄ 6). «Ἀδελφοὶ ἔχοντες τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς π ί σ τ ε ω ς» (Β΄ Κορινθ. δ΄ 13). Ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης τῆς π ί σ τ ε ω ς ὑμῶν» (Β΄ Κορινθ. ι΄ 15) καὶ τὰ λοιπά.

Ἀρχιμ. Γεράσ. Πετρακόπουλος

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.... διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων» (Ἐφεσ. ς' 11, 12 καὶ 18), διατυμπανίζει ὁ θεῖος Παῦλος.

Κατόπιν τούτων, εἰσηγητὴς τῆς ἐκκοσμικεύσεως τῶν Μοναχῶν δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλος τις ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ ψεύδους καὶ πάσης πανουργίας, τὸν διάβολον.

Ἐὰν ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ στρατοῦ ὑπεστήριζεν ὅτι οἱ ἐν τοῖς ἀκριτικοῖς φυλακίοις στρατιῶται οὐδὲν προσφέρουν εἰς τὸ κοινωνικὸν σύνολον καὶ δι' αὐτὸ καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ φυλάκιά των καὶ νὰ κατέλθουν εἰς τὰς πόλεις, ἀπασχολούμενοι εἰς διαφόρους κοινωφελεῖς ἐργασίας, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ τοιοῦτος εἰσηγητὴς θὰ ἐθεωρεῖτο, καὶ δικαίως, ἐχθρὸς τῆς ἐθνικῆς ἀκεραιότητος καὶ ἀνεξαρτησίας καὶ θὰ ἔπαυεν ἀπολαμβάνων τῆς ἀναγκαίας ἐμπιστοσύνης, ἐκπίπτων καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀξιώματός του.

Διότι ὅπως εἰς τὸν στρατὸν ἐκγυμνάζεται ὁ πολίτης εἰς τὰ πολεμικὰ ἔργα καὶ ἀποκτᾷ πειθαρχίαν καὶ ὑπακοὴν καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ καλὰ προτερήματα, ποὺ ἐν καιρῷ εἰρήνης θὰ τὸν ἀναδείξουν καὶ χρηστὸν πολίτην, οὕτω καὶ εἰς τὰ Μοναχικὰ τάγματα ἀποκτᾷ ὁ Μοναχὸς διὰ τῆς ἀσκήσεως τὰς μοναχικὰς ἐκείνας ἀρετάς, διὰ τῶν ὁποίων καθίσταται λύχνος φαεινός, φαίνων πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Τὴν ὡς ἄνω ἀλήθειαν ἐπιβεβαιοῖ καὶ ἡ Ἐκκλ. Ἱστορία, καθ' ἣν τοὺς αἰῶνας τῆς ἀκμῆς τοῦ Μοναχικοῦ ἰδεώδους, συνακολουθεῖ καὶ ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῆς Ἐκκλησίας μας, διὰ τῆς ἀναδείξεως μεγάλου ἀναστήματος ἱεραρχῶν καὶ διδασκάλων τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας.

Ὁ Μοναχισμὸς ἀποτελοῦσε, ἀποτελεῖ καὶ θ' ἀποτελῇ τὸ ἅλας τῆς Καινῆς Διδαχῆς τοῦ Χριστοῦ· «ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Ματθ. ε' 13).

Ἀναντίρρητος εἶναι ἡ ἀλήθεια ὅτι ὁ Μοναχὸς ζῶν καὶ κινούμενος μέσα εἰς τὴν ἱεροπρέπειαν τοῦ μοναστικοῦ περιβάλλοντος καὶ ψυχικὴν καθαρότητα διατηρεῖ καὶ πολὺ περισσοτέρας φορὰς ἐπικοινωνοῖ μὲ τὸ θεῖον διὰ τῆς προσευχῆς, ἀπὸ τὸν ἰσοστάσιόν του σὲ πνευματικότητα, ἐν τῷ κόσμῳ, χριστιανὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπολαμβάνει περισσοτέρας θ. χάριτος καὶ παρηγορίας.

Γνωρίζει καλῶς ὁ διάβολος, ὅτι μόνον ἡ ἀπάτητος ἀπὸ τ' ἀχνάρια τῆς κοσμικῆς τύρβης ψυχή, ὡς χιὼν διατηρεῖ τὴν ἀγνὴν λευκότητά της καὶ πασχίζει μὲ τὸ πρόσχημα δῆθεν τῆς κοινωνικῆς εὐποιΐας νὰ φέρῃ τὴν καθαρθεῖσαν μοναχικὴν ψυχὴν κάτω ἀπὸ τὸν ὁδοστρωτῆρα της, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ ποθουμένου.

Ὑπάρχουν βέβαια καὶ οἱ εἰς ἄνδρα τέλειον πνευματικῶς ἐξενεχθέντες, οἵτινες δύνανται νὰ διατηροῦν τὴν ψυχικήν των καθαρότητα καὶ ἐν μέσῳ τῆς τύρβης τοῦ κόσμου ἀναστρεφόμενοι· ἀλλὰ πόσοι οἱ τοιοῦ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΕΛΩΝΗΣ
ΕΝ ΛΕΩΝΙΔΙΩι ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

Διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν ἐδόθη ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς πολυπληθεῖς προσκυνητὰς νὰ ἐκδηλώσουν τὴν πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν. Μεταξὺ τῶν Ἱερῶν προσκυνημάτων τῆς Ἑλλάδος ἐξέχουσαν θέσιν κατέχει καὶ ἡ Ἱερὰ καὶ Σεβασμία Μονὴ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Ἐλώνης· ἡ ὁποία συγκεντρώνει τὸ ἐνδιαφέρον πολλῶν χριστιανῶν ἰδίᾳ ἐκ τῆς Λακωνίας. Οὕτω καὶ κατὰ τὴν ἐφετεινὴν ἑορτὴν καὶ ἀπὸ τῆς 13ης πλήθη προσκυνητῶν ἤρχισαν νὰ καταφθάνουν διὰ παντὸς μεταφορικοῦ μέσου, ὥστε ὁ ἱερὸς χῶρος νὰ εἶναι ἀσφυκτικῶς γεμᾶτος.

Τὴν παραμονὴν ἐτελέσθη θεία Λειτουργία μετὰ μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν δωρητῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ δὴ τοῦ ἐκ Ζουπένης Ἰωάννου Ἀτσάλα, δαπάναις τοῦ ὁποίου κατεσκευάσθη ἡ ἔξωθι τῆς Μονῆς πλατεῖα.

Τὸ ἀπόγευμα ἐψάλη μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας καὶ κατανύξεως ἡ μικρὰ Παράκλησις. Κατ' αὐτὴν ὡμίλησεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. κ. Γερμανὸς μὲ θέμα «ἡ Παναγία ὡς πρόξενος τῆς εὐλογίας». Ἐκτάκτως συγκινητικὴ ἦτο ἡ στιγμὴ καθ' ἣν κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας του ὁ Σεβασμιώτατος τὴν ἁγίαν εἰκόνα, ηὐλόγει τὰ πλήθη. Δάκρυα συγκινήσεως ἔτρεχον ἀπὸ τὰ μάτια τῶν προσκυνητῶν ἐνῷ τὰ χείλη ἐκινοῦντο εἰς προσευχὴν ἀναλόγου πρὸς τὴν χρείαν ἑκάστου περιεχομένου. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς ἁγίας Εἰκόνος εἰς τὸν Ναὸν πολλοὶ εἶχον ἐξαπλωθῇ διὰ νὰ διέλθῃ ὑπεράνω αὐτῶν ἡ Εἰκὼν ὥστε ὅπου ἐπισκιάσῃ ἡ χάρις τῆς Παναγίας ἐκεῖθεν τοῦ κακοῦ νὰ ἐκδιωχθῇ ἡ δύναμις καὶ ἐνέργεια.

Περὶ τὴν 10ην βραδυνὴν ἤρχισεν ἡ ὁλονύκτιος ἀκολουθία χοροστατοῦντος πάντοτε τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου. Ἡ ὅλη τελετὴ λόγῳ τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου προσέλαβεν ἰδιαίτερον χαρακτῆρα. Καὶ πάλιν ὁ ἀκούραστος Ἱεράρχης ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐφράσῃ τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν χαράν του διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν εὐλάβειαν καὶ νὰ εὐχηθῇ ὅπως ἡ χάρις τῆς Παναγίας ἐπιδαψιλεύῃ πλούσια τὰ ἀγαθά.

Πλῆθος χριστιανῶν προσῆλθον εἰς τὸ Ποτήριον τῆς Ζωῆς καὶ ἐκοινώνησαν; Ἀσφαλῶς ἐλάχιστοι, δεδομένου ὅτι τὸ σήμερον ὑπάρχον ἔμψυχον ὑλικὸν εἰς τὰς ἱερὰς Μονὰς εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χαμηλῆς πνευματικῆς στάθμης, καὶ ἐπομένως λίαν εὐόλισθον...

Πρὸς ἐπίρρωσιν τούτου, φέρεται ἡ ἐρήμωσις τῶν ἱερῶν Μονῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἡ πολυκέφαλος Λερναία Ὕδρα τοῦ Τουρισμοῦ, ὡδήγησε μπουλουκηδὸν τὴν ἀπογυμνωθεῖσαν τῆς θ. Χάριτος Εὔαν τοῦ αἰῶνος μας.

«Ἀπὸ γυναικὸς ἀρχὴ ἁμαρτίας καὶ δι' αὐτὴν ἀποθνήσκομεν πάντες» λέγει καὶ ἡ σοφία Σειράχ.

Ἅγιον Ὄρος 10 - 6 - 62
Χ. Μ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΙΕΡΑ ΚΕΙΜΗΛΙΑ

Ἔκκλησις.

Σῶστε τα ἐκ τοῦ σημερινοῦ ἀφανισμοῦ των

Τὸ σῆμα τοῦτο διασταυροῦται εἰς τὸν Ἐθνικὸν ὁρίζοντα ἐντονώτερον ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ χωρὶς νὰ ἀκούεται, διότι τὸ καλύπτουν πὰ παράσιτα τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ.

Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἕνα ἐκ τῶν κειμηλίων τούτων, ἡ Βυζαντινὴ λέγω, μουσική, ποὺ διατρέχει τὸν κίνδυνον τοῦ ἀφανισμοῦ της. Οὔτε ἀμφιβάλλομεν πῶς ἐκεῖνος ποὺ τὸ διεφύλαξε πάντοτε,

---

σαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων ἀφοῦ προηγουμένως ἐξωμολογήθησαν ἀπὸ εἰδικοὺς πρὸς τοῦτο κληθέντας Πνευματικούς. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἑορτῆς οἱ προσκυνηταὶ ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς τὸν Χριστὸν καὶ μεθ' ἑαυτῶν τὴν χάριν τῆς Θεοτόκου, ἀνεχώρησαν ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς οἰκίας των εὐχαριστημένοι καὶ εὐχαριστοῦντες Χριστῷ τῷ Θεῷ σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μαρίᾳ.

Ἐκ τῆς ὅλης ἑορτῆς μερικὰ σημεῖα χρήζουν ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ ἐξάρσεως.

1. Ἡ παρουσία τοῦ Σεβαστοῦ καὶ ἀκαταπονήτου Μητροπολίτου κ. κ. Γερμανοῦ, χοροστατοῦντος εἰς ὅλας τὰς ἀκολουθίας καὶ ὁμιλοῦντος δημοσίᾳ εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν πρὸς τὸν λαόν, προσέδωκε μεγαλοπρέπειαν καὶ λαμπρότητα.

2. Ἡ εὐσέβεια καὶ πίστις τῶν πολυπληθῶν προσκυνητῶν πολλοὶ τῶν ὁποίων προσῆλθον ξυπόλητοι καὶ μὲ τὰ γόνατα μέχρι τῆς ἁγίας Εἰκόνος, προεκάλεσε συγκίνησιν.

3. Ἡ τάξις καὶ ἡσυχία ποὺ ἐπεκράτησαν χάρις εἰς τὰς μεταρρυθμίσεις τοῦ χώρου τῆς Μονῆς, τὰς ὁδηγίας τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ συμβολὴν τοῦ Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Κυνουρίας καὶ τῶν ἀνδρῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ-πῆρξαν πρωτοφανεῖς.

4. Ἡ ὑποδειγματικὴ καθαριότης καὶ ἡ ταχεῖα ἐξυπηρέτησις τῶν πνευματικῶν καὶ ὑλικῶν ἀναγκῶν τῶν προσκυνητῶν χάρις εἰς τὰς ἀόκνους προσπαθείας καὶ ἐνεργείας τοῦ ἀκουράστου Ἡγουμένου Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Σ. Μηλαίου, ἐδημιούργησαν ἀρίστην ἐντύπωσιν καὶ προεκάλεσαν τὸν θαυμασμόν.

5. Ὁ Ἱερὸς βράχος, οἱ φωτεινοὶ ἠλεκτρικοὶ Σταυροί, ὁ διάκοσμος (σημαῖες καὶ μυρτιές), ἡ ψαλμωδία, συνέθετον μίαν ἁρμονίαν ἀφθάστου μεγαλείου ἐκπάγλου ὡραιότητος, πρωτοφανοῦς ἐμφανίσεως καὶ βαθείας Ἱεροπρεπείας καὶ παρέσχον μίαν εἰκόνα εὐχάριστον καὶ βαθέως ἀποτυπωθεῖσαν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν.

Οὕτω διὰ μίαν φορὰν κατέστη ἐμφανὴς ἡ πίστις τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ μας πρὸς τὸν Θεόν, ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Παναγίαν, καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἐλώνης, καὶ ἀπεδείχθη ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας μας παρὰ τὴν φαινομενικὴν διαφθορὰν καὶ ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τὰς εὐσεβεῖς παραδόσεις, ὑπάρχει λαὸς πολὺς ὁ ὁποῖος μένει πιστὸς εἰς αὐτάς.

Σεραφεὶμ Ἱεροδιάκονος

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὅτι θὰ τὸ διαφυλάξῃ καὶ τώρα. Ὅμως θὰ εἴμεθα ὑπόλογοι ἀπέναντι τῆς ἱστορίας, ἐὰν θὰ μένωμεν ἀδιάφοροι καὶ ἀσυγκίνητοι πρὸ τοῦ συντελουμένου κακουργήματος εἰς βάρος τοῦ κειμηλίου τούτου, ἐὰν δὲν ἐπράττομεν τὸ ἀφ' ἑαυτοῦ. Ἡ παρασιώπησις τῆς ἀληθείας κρίνεται ὡς προδοσία.

Οἱ ἁρμόδιοι εἶναι ἀπησχολημένοι μὲ ἄλλα σοβαρώτερα!! ζητήματα. Ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, ὡς γνωστόν, ἀδυνατεῖ νὰ ἀντιδράσῃ ἀποτελεσματικῶς, ὥστε νὰ μὴ μένει παρὰ τὸ θησαυροφυλάκιον τῶν τιμαλφῶν τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸ Ἅγιον Ὄρος, τὸ ὁποῖον καὶ τὸ αἷμα του προσέφερεν εἰς τὰ σκάμματα τῆς Πίστεως. Τοῦτο, καὶ τὴν ἱκανότητα, καὶ τὴν δύναμιν, καὶ τὰ μέσα ἔχει πρὸς τοῦτο ἐν ἀφθονίᾳ. Ἂς ἐγκαινιάσῃ λοιπὸν νέαν ἱστορικὴν καὶ ἐθνικοθρησκευτικὴν περίοδον δράσεως διὰ τῆς ἀμέσου ἐπεμβάσεως αὐτοῦ ἐν προκειμένῳ.

***

Ἡ μουσικὴ ἡμῶν ἔχει νῦν ἀνάγκην τῶν φώτων καὶ τοῦ κύρους τῆς ἐπιστήμης καὶ οὐδὲν πλέον (ἔλεγεν εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει παγκόσμιον Βυζαντινολογικὸν συνέδριον τοῦ 1881 ὁ Γεώργιος Παχτίκος καταχειροχροτηθείς) ὥστε νὰ μὴ μένῃ παρὰ ἡ περισυλλογὴ καὶ κωδικοποίησις αὐτῆς.

Ἂς μὴ ἐπαναπαυώμεθα εἰς τὰς περγαμηνὰς καὶ μεμονωμένας μουσικὰς πραγματείας ποὺ ὡς ἀδάμαντες, ὡς πολύτιμοι λίθοι εὑρίσκονται διεσπαρμένοι εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῶν διαφόρων μονῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ ἀλλαχοῦ, ὡς μὴ ὤφειλε. Διότι τοῦτο εἶναι ὡσὰν αἱ συλλαβαὶ μιᾶς πολυσυλλάβου φράσεως νὰ εὑρίσκωνται διεσπαρμέναι εἰς διαφόρους βιβλιοθήκας, ὁπότε ἡ φράσις νὰ καθίσταται ἄφραστος. Εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν τῆς κωδικοποιήσεως τοῦ ἐν λόγῳ κειμηλίου, θέλουσι συμβάλλει σπουδαίως: α) τὰ πρακτικὰ τοῦ ὡς ἄνω Βυζαντινολογικοῦ συνεδρίου, β) ἡ ἱστορία τοῦ Πρωτεκδίκου τῶν Πατριαρχείων Κωνσταντινουπόλεως Γεωργίου Παπαδοπούλου, γ) ἡ βιβλιοθήκη τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μετοχίου τῶν Ἱεροσολύμων, δ) ὁ ἐσχάτως ἀνακαλυφθεὶς ὕμνος εἰς τὸν Ἀπόλλωνα κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῶν Δελφῶν ὑπὸ τοῦ Αἰλιανοῦ καὶ τῆς συζύγου του καὶ ε) τὸ ἀρχεῖον τοῦ ἀοιδίμου καθηγητοῦ τῆς μουσικῆς παρὰ τῷ Ἐθνικῷ Ὠδείῳ Ἀθηνῶν Κων. Ψάχου καὶ ἄλλων μουσικολόγων καὶ μουσικοδιδασκάλων, ὡς ὁ Γεώργιος Χρυσοχοΐδης ἐν Ζαγορᾷ τοῦ Πηλίου.

***

Εἶναι ἐπάναγκες ἡ κωδικοποίησις τοῦ Ἐθνικοῦ κειμηλίου τούτου. Διότι ἐνῷ εἶναι γεγονὸς ὅτι εἶναι ἔργον τοῦ φιλοσόφου Πυθαγόρα, ἐνῷ εἶναι γνωστὸν ὅτι δὲν εἶναι αὐθαίρετον κατασκεύασμα, ἀλλὰ ἀποτέλεσμα μαθηματικῶν ὑπολογισμῶν, ἐνῷ εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ συντελεστὴς τοῦ ἀποτελέσματος αὐτοῦ εἶναι ἡ ποσότης ὑγιοῦς ἀνθρωπίνης φωνῆς (ἐξ οὗ καὶ φυσικὴ διατονικὴ ἐπιγράφεται ἡ κλῖμαξ αὐτοῦ) ἐν τούτοις νὰ μὴ ἀποδεικνύεται τοῦτο, ἕνεκα τῆς διασπορᾶς αὐτῆς.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος, τοῦ ὁποίου ἡ πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν προσφορὰ ὑπῆρξεν ἀνεκτίμητος, πεποίθαμεν πὼς ὅτι καὶ τώρα δὲν θὰ λησμονήσῃ τὴν καταγωγήν του, ἀλλὰ θέλει ἀναδείξει καὶ ἄλλους συγγραφεῖς περὶ Βυζαντινῆς κλπ. μουσικῆς, ὡς ἀνέδειξε καὶ τὸν πνευματοφόρον συγγραφέα τοῦ ἀσκητοῦ τῆς Καψάλας.

Εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ Ἅγιον Ὄρος ποτὲ δὲν ἠσχολήθη μὲ παρόμοια ζητήματα ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε παρουσιάσθη τόσον ἐπιτακτικὴ ἀ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

νάγκη τῆς ἐπεμβάσεώς του.

Ἡ στιγμὴ εἶναι ἀνάγκη ἐπιτακτική· καὶ καλὸν θὰ ἦτο ὅπως ἡ μικρὰ εἰς ἀριθμὸν ἀλλὰ μεγάλη εἰς ἰσχὺν κοινότης τοῦ ἁγίου Ὄρους, συγκαλέσῃ περιορισμένην ἢ καὶ μὴ σύνοδον διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ διακοπὲν ἔργον τοῦ Βυζαντινολογικοῦ συνεδρίου τοῦ 1881, βάσει τῶν πρακτικῶν αὐτοῦ.

Ἐν Λαρίσῃ τῇ 15 Ἰουνίου 1962

Πλάτων Στωϊκίδης
Πρωτοψάλτης

ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΙΜΙΟΝ ΣΤΑΥΡΟΝ

«Τὰς ἐν λάρυγγι Σῶτερ φέρει ὑψούμενον βλέπουσα τὸν Σταυρὸν κτίσις».

Σταυρέ μου, τρισμακάριστον ξύλον εὐλογημένο
κι' ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ πολυαγιασμένο,
δόσμου τὸ σθένος νὰ μπορῶ τὴν χάρι σου νὰ ὑμνήσω,
καὶ μὲ χαρὰ ἀνείπωτη, νὰ σ' εὐλαβοφιλήσω.

+

Ἀφ' ὅτου ὁ Θεάνθρωπος ἐπάνω σου ὑψώθη
εὐθὺς ζωὴ καὶ λύτρωσις, εἰς τὰς ψυχὰς ἐδόθη.
Σταυρέ μου πανσεβάσμιε χριστιανῶν τὸ κλέος,
Σταυρὲ τὸ θεῖον λάβαρον Χριστοῦ τοῦ Βασιλέως.
Ἐσὺ φωτίζεις ἅπλετα στοῦ κόσμου τὸ σκοτάδι,
Εἶσαι πυξὶς καὶ ὁδηγός, καὶ νίκης τὸ σημάδι.
Ἐσὺ στὸν κόσμο ἔκαμες τὸ πιὸ μεγάλο θαῦμα,
Σταυρὲ πιστῶν τὸ στήριγμα καὶ τῶν δαιμόνων τραῦμα.
Ἐσὺ στολίζεις στέμματα, ναούς, οἴκους καὶ στήθεια,
Ἐσὲ Σταυρέ μου ἔχομε πανίσχυρη βοήθεια.
Ἐσὺ παντοῦ καὶ πάντοτε, τὴν εὐλογία δίνεις,
Ἐσὺ σοφίζεις τὰ «μωρά» καὶ τοὺς «σοφούς» αἰσχύνεις.

+

Σταυρέ μου φύλαξ εὐσεβῶν κι' ὅπλον τῶν μοναζόντων,
Σταυρὲ ρομφαία πύρινη κατὰ τῶν χλευαζόντων.
Σταυρὲ τοῦ Παύλου καύχημα, ὁδὸς τῆς ἀληθείας,
Σταυρέ μου πανακήρατε δόξα τῆς Ἐκκλησίας.
Ἐσὲ τῆς σωτηρίας μου αἰτία ἀναγνωρίζω,
Σταυρέ μου τῇ δυνάμει σου, σῶσον με ψιθυρίζω.

+

Σταυρέ μου τρισμακάριστον ξύλον εὐλογημένο,
ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ποὺ εἶσαι ποτισμένο,
Τὴν οἰκουμένην φύλαττε Σταυρέ μου φωτοφόρε,
Σταυρὲ εἰρηνοπάροχε, Σταυρέ μου ζωηφόρε. Ἀμήν.

Ν. Μ. Χαλκὶ Κορινθίας

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΟ Γ' ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Κατὰ καθιερωθεῖσαν συνήθειαν τοῦ συνέρχεσθαι κατ' ἔτος εἰς σύσκεψιν τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, συνῆλθε καὶ ἐφέτος τὴν πρωΐαν τῆς Δευτέρας 17 Σεπτεμβρίου, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἁγίου Δημητριάδος κ. κ. Δαμασκηνοῦ, τὸ Γ' ἱερατικὸν Συνέδριον. Ὡς τόπον συγκεντρώσεως ἐξέλεξεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης τὸν παρὰ τὴν θάλασσαν Ἱ. Ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. Ὁμιληταὶ ὡρίσθησαν διὰ τὴν πρώτην ἡμέραν οἱ: Σεβ. Μητροπολίτης κ.κ. Δαμασκηνὸς μὲ θέμα: «Τὴν σημασίαν τοῦ Συνεδρίου, καὶ τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἐξύψωσιν τῶν ἱερέων». Κατόπιν ἠκολούθησαν χαιρετιστήριοι ὁμιλίαι τῶν ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν, κληθέντων παρὰ τοῦ Σεβ. εἰς τὸ Συνέδριον. Ἐν συνεχείᾳ ἅπαντες οὗτοι μετὰ τῶν συνέδρων Κληρικῶν, μετέβησαν ἐν σώματι καὶ κατέθεσαν στέφανον, κατόπιν ἐπιμνημοσύνου δεήσεως, εἰς τὸ ἡρῷον. Κατόπιν ἐπεσκέφθησαν ὅλα τὰ εὐαγῆ ἱδρύματα τῆς πόλεως, καταλήξαντες εἰς τὸ Γυμνασιακὸν οἰκοτροφεῖον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, ὅπου τοῖς παρετέθη πλούσιον γεῦμα.

Τὸ ἀπόγευμα, ὡμίλησεν ὁ προϊστάμενος τῶν ἐπιμελητῶν ἀνηλίκων μὲ θέμα: «Τὸ παραστρατημένο παιδί». Ἔπειτα ὁ ἱερεὺς Πορταριᾶς Τιμόθεος Χρήστου μὲ θέμα: «Τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον». Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἀρχ. Δαμασκηνὸς Δημητρίου μὲ θέμα: «Ὁ ἱερεὺς ὡς ἐξομολόγος». Τὴν ἑσπέραν καὶ πάλιν ἐτέθη δεῖπνον εἰς τὴν ἰδίαν αἴθουσα τοῦ Γυμν. οἰκοτροφείου.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν, Τρίτη 18 Σ)βρίου, ἐσυνεχίσθησαν αἱ ἐργασίαι μὲ ὁμιλητὰς τούς: Ἀρχ. Δαμασκηνὸν Καζανάκην, Ἰωάννην Μακρόπουλον, Σπῦρον Μαρτζοῦκον, τὸν Πρωτοπρεσβύτερον Ἀριστ. Οἰκονόμου, τοῦ ἱερέως Ἰωάννου Καραλῆ, τῶν θεολόγων Καθηγητῶν Ἀπ. Παπαδοπούλου, Β. Κουτσμανίδου ἐπὶ διαφόρων σχετικῶν θεμάτων. Τὴν 1.30' ἐδέχθη τοὺς συνέδρους ὁ Νομάρχης κ. Γ. Παπαδάκος εἰς τὸ νομαρχιακὸν Κατάστημα.

Τὴν ἑσπέραν ἐπανελήφθη τὸ δεῖπνον εἰς τὴν ἰδίαν αἴθουσαν τοῦ οἰκοτροφείου, καθ' ὃ ἔλαβον μέρος πλὴν τῶν συνέδρων, οἱ λαϊκοὶ θεολόγοι τῆς πόλεως, ἀντιπροσωπεία ἱεροψαλτῶν, ἐκκλ. Συμβούλων καὶ νεωκόρων. Κατὰ τὸ τερψολαρύγγιον, ὁ Σος ἤγειρε πρόποσιν, εὐχηθεὶς εἰς ὅλους ὁμόνοιαν καὶ ἀγάπην, ζητήσας τὴν βοήθειαν ὅλων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ βαρέος ἔργου του. Πρὸς Αὐτὸν ἀπήντησεν ὁ θεολόγος κ. Ἀπ. Παπαδόπουλος, εὐχαριστήσας τὸν Σον δι' ὅλα. Ἐν συνεχείᾳ ὡμίλησεν ὁ θεολόγος τῆς ἀδελφότητος ἡ «Ζωή» κ. Ἀλ. Βάμβας καὶ κατόπιν ἐψάλησαν διάφορα ἐκκλησιαστικὰ μέλη ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Πρωτοψάλτου - Καθηγητοῦ κ. Ἐμμ. Χατζημάρκου.

Τὴν τρίτην ἡμέραν, Τετάρτη 19 Σ)βρίου, ὡμίλησαν οἱ θεολόγοι Καθηγηταὶ κ. Δραγογιάννης ἐπὶ τῆς «ὠργανωμένης ἐνορίας» καὶ ὁ Ἰ. Καρσῦσος ἐπὶ τῆς ψυχαγωγίας τῶν κληρικῶν», οἱ ἱερεῖς Ζούκης καὶ Καψάλης καὶ ὁ ἱεροδ. Δημ. Πολυχρόνου ἐπὶ τῶν ἐφημεριακῶν προβλημάτων. Ἐν τέλει ὡμίλησεν ὁ Σεβασμιώτατος ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων. Τὴν μεσημβρίαν ἐπανελήφθη τὸ κοινὸν γεῦμα ἐν τῇ ἰδίᾳ αἰθούσῃ.

Τὸ ἀπόγευμα, χάριν ψυχαγωγίας τῶν Συνέδρων, παρεκλήθη παρὰ τοῦ Σεβασμιω-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τάτου ὁ Ταξίαρχος τῶν ἐν τῇ πόλει ἡμῶν παρεπιδημούντων Ἄγγλων ἀλεξιπτωτιστῶν, νὰ ἐνεργήσῃ μίαν ρῖψιν ἀλεξιπτωτιστῶν, παρὰ τὸ εὐρὺ πεδίον τοῦ χωρίου Ριζόμυλον, χάριν τῶν ἱερέων, καὶ εὐχαρίστως ἐδέχθη. Τὴν 6ην λοιπὸν ἀπογευματινὴν μετέβησαν οἱ ἱερεῖς μὲ τρία μεγάλα πούλμαν εἰς τὸ ὁρισθὲν πεδίον, ὅπου μετ' ὀλίγον ἐφάνησαν, ἐρχόμενα ἐκ Λαρίσης, τέσσαρα γιγαντιαῖα ἀεροπλάνα, εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀνὰ 50 στρατιῶται, καὶ οὕτως ἐρρίφθησαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν μὲ τὰ ἀλεξίπτωτα. Οὕτως οἱ ἱερεῖς ἀπήλαυσαν θεάματος ἀγνώστου εἰς αὐτοὺς καὶ ηὐχαρίστουν τὸν Σεβασμιώτατον διὰ τὴν πρωτότυπον αὐτὴν ψυχαγωγίαν.

Μετὰ τὴν ἐπίδειξιν αὐτήν, ἐπέστρεψεν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια.

Τὴν ἑσπέραν ἔγινε δεξίωσις εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ οἰκοτροφείου, παρισταμένων τοῦ Σεβασμιωτάτου, τοῦ κ. Νομάρχου, τῶν βουλευτῶν τοῦ Νομοῦ Μαγνησίας, τῶν Δημάρχων Βόλου καὶ Ν. Ἰωνίας, καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἀρχῶν καὶ ὀργανώσεων κλπ.

Κατὰ τὴν δεξίωσιν ὡμίλησεν ὁ Σος, ὃς ἀνεφέρθη εἰς τὴν σημασίαν τοῦ Συνεδρίου καὶ τὸ πολύτιμον ἔργον τοῦ Κληρικοῦ, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας του, ἐτόνισεν ἰδιαίτερα, ὅπως μέριμνα τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας εἶναι, ἡ πρέπουσα θέσις τοῦ ἱερέως εἰς τὴν κοινωνίαν, διὰ νὰ ἐκπληροῖ οὗτος καλλίτερον τὴν ἀποστολήν του.

Ἐν τέλει συνετάγη ψήφισμα παρὰ τοῦ Συνεδρίου, σταλὲν πρὸς πάσας τὰς Κυβερνητικὰς ἀρχὰς καὶ τὴν ἱερὰν Σύνοδον, διὰ τοῦ ὁποίου διεκτραγωδεῖται ἡ ἀθλία κατάστασις ἡ συνέχουσα τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ὑπηρετοῦντας αὐτήν. Τοιαῦτα ἱερατικὰ συνέδρια κρίνονται ἀπαραίτητα πρὸς τόνωσιν τῆς φιλαλληλίας ὅλου τοῦ Κλήρου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως διότι κατ' αὐτὰ λύονται ὅλα τὰ γενικὰ καὶ ἴδια ζητήματα.

Διὰ τοῦτο, συγχαρητήρια ἀνήκουν εἰς τὸν ἅγιον Δημητριάδος διὰ τὴν πρωτοβουλίαν του αὐτήν, καὶ εἴθε ὁ Κύριος νὰ τῷ δίδῃ ὑγείαν καὶ μακροημέρευσιν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἐνίσχυσιν τῆς Ὀρθοδοξίας.

Σ. Σ

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Σὲ ποίημα

ΩΔΗ

Αὐτὸς ποὺ ἐζωγράφισε τοῦ κόσμου τὴν ἀπάτη,
τὴν ματαιότητα αὐτοῦ εἰς βάθη τε καὶ πλάτη.
Εἶναι ὁ γόνος τοῦ Δαυῒδ ὅπου σοφὸς κατέστη,
γιατὶ αὐτὸ ἐζήτησε παρὰ Θεοῦ μὲ σκέψη.
Εἶναι αὐτὸς ποὺ εἴπομεν ὁ ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου,
ὃς ἔλαβε τὸ χάρισμα ἐκ Πνεύματος ἁγίου.
Ὁ ἴδιος, συνέχισε: Ὁ κόσμος εἶναι κύκλος,
τροχὸς ἐφ' οὗ φερόμεθα ὅλοι ἀδιακρίτως.
Μαζὶ μ' αὐτὸν πλειοδοτεῖ ὁμοῦ μ' αὐτὸν καὶ ἄλλος,
ὅμοιος τῇ πνοῇ αὐτοῦ ὥσπερ οὐκ ἔστιν ἄλλος.
Εἶπε καὶ τοῦτο ὁ αὐτός: Ὁ κόσμος εἶναι σφαῖρα,
ὅπου γυρίζ' εἰς τὸ κενὸν καὶ φαίνει ἡ ἡμέρα.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Σφαῖρα ὅπου οἱ ἄνθρωποι σὰν ἑρπετὰ πεσμένοι,
ἀκολουθοῦνε τὴν φορὰν ποὺ ἔχει χαραγμένη.
Π' ἐὰν ἡ κίνησις αὐτῆς ἤθελε σταματήσει,
ἀμέσως τότε παρευθὺς ὁ ἥλιος θὰ σβύσῃ.

Στροφὴ

Ὑπὸ τὸν θόλον τ' οὐρανοῦ, οὐδὲν καινὸν ὑπάρχει,
λέγει ὁ Ἐκκλησιαστής, ὅστις σοφὸς ἐστάθη.
Ὁ ἀμφιβάλλων εἰς αὐτὰ νήπιον κατεστάθη,
ἄχυρον ἐλαυνόμενον στοῦ οὐρανοῦ τὰ πλάτη.
Ὁ κύκλος ὁ τροχὸς τῆς γῆς τὸ κτίσμα τοῦ Κυρίου,
εἶναι ἀριστοτέχνημα ἀρρήτου μεγαλείου.
Δὲν εἶναι κτίσμα χοϊκὸν ποῦχει ἀρχὴν τὸ τέλος,
ἀλλὰ πλαστούργημα Θεοῦ ὅπου δὲν ἔχει τέλος.
Ὄχι ν' ἀποδοκιμασθῇ ἐγένετο ὁ κόσμος,
ἀλλὰ νὰ μεταμορφωθῇ θεούμενος συγχρόνως.
Δονεῖται καὶ ἐμπνέεται ἐκ τῆς δημιουργίας,
ἐκ τῆς ἐνδόξου τοῦ Χριστοῦ δευτέρας παρουσίας.
Ὅτι καινοὺς τοὺς οὐρανοὺς ὁ Λόγος θὲ νὰ στήσῃ,
τὸν ἄναρχον Πατέρα του γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ.
Καὶ ὄχι μόνον οὐρανοὺς ἀλλὰ καὶ γῆν συγχρόνως,
ἐφ' ὧν τοῦ πάντων ποιητοῦ ἐστήρικται ὁ θρόνος.

Ἀντιστροφὴ

Ἔρχεσαι ἀπ' ἐκεῖ ποὺ πᾶς γιὰ νὰ ἐπαναλάβῃς,
ὅσα καὶ πάλιν ἔκαμες χωρὶς νὰ καταλάβῃς.
Ἔρχεσαι ἀπ' ἐκεῖ ποὺ πᾶς γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃς,
ἀπ' ὅπου ἐξεκίνησες διὰ νὰ συνεχίσῃς.
Ἔρχεσαι ἀπ' ἐκεῖ ποὺ πᾶς ὡς ἄλλος ἀστροναύτης,
ἴχνη καὶ γὰρ ἐπὶ τῆς γῆς μὴ δυνατὸν νὰ γράψῃς.
Ἔρχεσαι ἀπ' ἐκεῖ ποὺ πᾶς γιὰ νὰ τὸ ξανακάμῃς,
γυρίζων ἀκατάπαυστα ὥστε νὰ ἀποκάμῃς.
Ἔρχεσαι καὶ ξανάρχεσαι γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃς,
ἀπὸ τὸν κύκλον τῆς ζωῆς χωρὶς νὰ παρεκκλίνῃς.
Ἔρχεσαι καὶ ξανάρχεσαι γιὰ νὰ ξανάρθῃς πάλιν,
ξένην ὁδὸν μὴ δυνατὸν ν' ἀκολουθήσῃς ἄλλην.
Ἔρχεσαι ἀπ' ἐκεῖ ποὺ πᾶς ὡς ἔταξεν ὁ κτίστης,
ἴχνη ἐπὶ τῆς τροχιᾶς χωρὶς ποτὲ ν' ἀφήσῃς.

Πλάτων Στωϊκίδης - Λάρισα

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

—Ἡ προετοιμασία διὰ τὴν χιλιετηρίδα.

Μετὰ πάσης σπουδῆς καὶ ταχύτητος προχωροῦν αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν μεγαλοπρεπεστέραν ἐμφάνισιν τῶν ἱερῶν Μονῶν καὶ τοῦ ἁγίου Ὄρους ἐν συνόλῳ, διὰ τὰς ἑορτὰς τῆς χιλιετηρίδος. Καὶ ὁ μὲν τουρισμὸς ἐπισπεύδει τὴν κατασκευὴν τῶν δρόμων μὲ τὰ νεώτερα καὶ τελειώτερα μηχανήματα, πρὸς εὐκολωτέραν ἐπικοινωνίαν τῶν ἐπισκεπτῶν μὲ τὰς διαφόρους Μονάς, αἱ δὲ Μοναὶ ἐπισπεύδουν τὴν ἐπισκευὴν διαφόρων διαμερισμάτων ἢ τὴν προσθήκην τοιούτων, (ἤτοι ξενώνων, αἰθουσῶν διὰ Μουσεῖα κ.λ.π.). Εἰς τοιαύτας προσθήκας ἢ ἐπιβεβλημένας ἀνακαινίσεις προέβησαν ἤδη καὶ ἐτελειοποίησαν αἱ ἱεραὶ Μοναὶ Διονυσίου (διὰ τῆς προσθήκης λαμπροῦ ξενῶνος μὲ ὄψιν πρὸς τὴν θάλασσαν), τῆς Λαύρας, μὲ τὴν ἐπέκτασιν τῆς Βιβλιοθήκης της, τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου, πολὺ ἐνωρίτερον, μὲ τὴν προσθήκην τῆς τραπέζης. Ἤδη ἡ Λαύρα καὶ ἡ τοῦ Κουτλουμουσίου προβαίνουν εἰς ἐπισκευὰς αἰθουσῶν των εἰς ξενῶνας καὶ μουσιακὰς αἰθούσας.

Ταῦτα πάντα ἦσαν ἀπαραίτητα, διότι τὰ ὑπάρχοντα διαμερίσματα εἶχον ἐρειπωθῆ ἐκ τῆς πολυκαιρίας καὶ εἶναι πρὸς τοῦτο λίαν ἀξιέπαινοι οἱ Ἡγούμενοι. Ἄλλως τε κατὰ διαφόρους χρονικὰς περιόδους ἐγίνοντο ἐπισκευαὶ καὶ ἐπανορθώσεις τῶν ἑτοιμορρόπων τμημάτων τῶν Μονῶν, καὶ ἀλλοίμονον ἐὰν δὲν ἐγίνοντο τὰ τοιαῦτα, διότι σήμερον θὰ εἶχον καταστραφῆ τὰ πάντα.

Αὐτὰ ὡς πρὸς τὰς ἱερὰς Μονάς.

Ἀλλὰ τὸ ἅγιον Ὄρος ἀνασκάπτεται σήμερον ὁλόκληρον διὰ τὴν συγκοινωνιακὴν ἐπαφὴν μεταξὺ τῶν Μονῶν, ἰδίως χάριν τῶν ξένων (τῶν τουριστῶν), διότι οἱ Μοναχοί, ὡς μοναχοί, ἐσυνήθησαν τὴν πεζοπορίαν καθ' ὅλον τὸ ἅγιον Ὄρος, ἀναλόγως τῆς ἐργασίας των, καὶ μάλιστα μὲ τὸν βαρὺν σάκκον εἰς τὸν ὦμον των καὶ νὰ ἀναβαίνουν, νὰ ἀναβαίνουν τὰς ἀνάντους ἀτραποὺς τῆς Νέας Σκήτης, ἁγίας Ἄννης, Καυσοκαλυβίων, Κατουνακίων, Καρουλίων, ἁγίου Βασιλείου, Κερασιᾶς καὶ λοιπῶν, ὥστε ἡ διάνοιξις λεωφόρων ἐν ἁγίῳ Ὄρει, νὰ θεωρῆται ὑπ' αὐτῶν, ὡς βεβήλωσις τοῦ ἱεροῦ ἐδάφους των, τοῦ ἐδάφους τῆς Παναγίας. Διὰ τοῦτο τελευταίως μὲ τὴν ἔναρξιν τῆς κατασκευῆς τῶν ὁδῶν, κινεῖται κατὰ περιόδους ἡ κεντρικὴ κανδύλα τῆς Πορταϊτίσσης, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς κακὸς οἰωνὸς καὶ ἀρχὴ ἀφαγιοποιήσεως τοῦ ἁγιωνύμου τόπου. Πιστεύουν ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ τὸ πατήσῃ καὶ ἡ γυναῖκα. Ἀλλ' ἄραγε θὰ ἐπιτρέψῃ ἡ «Κτητόρισσα» ἢ ἡ «Πορταϊτισσα»;

Εἶναι λυπηρὸν νὰ βλέπῃ τις τοὺς Μοναχοὺς νὰ ὀλοφύρωνται διὰ τὴν κοσμικοποίησιν τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἐνῷ αὐτοὶ ἦλθον εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ὡς μοναχοί, ἀκριβῶς διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν ματαιότητα καὶ τὴν πλάνην τοῦ κόσμου, ν ὰ ἡ σ υ χ ά σ ο υ ν.

Πλὴν τῶν λεωφόρων ποὺ γίνονται ἤδη 1) ἀπὸ Δάφνης εἰς Καρυάς, 2) ἀπὸ Καρυὰς εἰς τὴν Ἱ. Μ. Ἰβήρων, καὶ πολλαὶ ἄλλαι Μοναὶ ἐπιθυμοῦν νὰ συνδέσουν τὴν Μονήν των μὲ τὰς Καρυάς. Πρόκειται νὰ ἐγερθοῦν καὶ τουριστικὰ ξενοδοχεῖα μὲ ὅλα τὰ συναφῆ. Δικαίως λοιπὸν θλίβονται οἱ ἁγιορεῖται, οἱ τὸν ἱερὸν Τόπον δεόντως σεβόμενοι.

Καὶ ὅλα αὐτὰ βεβαίως θὰ γίνουν, ἐὰν ἐπιτρέψῃ ἡ Παναγία, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας ὑπάγεται τὸ ἅγιον Ὄρος. Φοβούμεθα ὅμως μήπως αἱ σχετικαὶ ἀρχαὶ λογαριάζουν, χωρὶς τὸν ξενοδόχο...

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Αὐτὰ τὰ ὀλίγα ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ ἂς ἴδωμεν, «τί Θεὸς κελεύει».

—Τὸ κλυδωνιζόμενον ἅγιον Ὄρος.

Τὸ ἅγιον Ὄρος μὲ τὰς ἑορτὰς τῆς χιλιετηρίδος πρόκειται νὰ ὑποστῇ μεγάλην πνευματικὴν φθοράν. Θὰ χάσῃ τὴν πνευματικότητά του καθ' ὁλοκληρίαν καὶ θὰ τοῦ μείνῃ ὁ σκελετός. Δὲν ἐχάθησαν ὅμως εὐτυχῶς ἀπὸ τοὺς Πατέρας του καὶ οἱ πνευματικοὶ καὶ οἱ ὅσιοι, ἀκόμη καὶ μοναστικαὶ ἀδελφότητες, αἵτινες δὲν θὰ κάμψουν γόνυ τῷ Βάαλ. Θὰ ἀντιδράσουν εἰς τὸν ὀλετῆρα ἐχθρόν, τὴν Μασσωνίαν, ὥστε νὰ μὴ ἐπικρατήσῃ ὁλοτελῶς.

Δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη εἰς ποίους ἀπὸ τοὺς Πατέρας θὰ ἀνάψῃ εἰς τὴν καρδίαν των τὸ πῦρ τοῦ ἐνθέου ζήλου, εἰς τὸ νὰ ἀναχαιτίσουν τοὺς βεβήλους ἐχθρούς.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος, χάρις τῷ Θεῷ, ἔχομεν ἀπὸ μὲν τὰς Μονὰς τὴν τοῦ ἁγίου Παύλου, ἥτις διὰ τοῦ ἁγίου καὶ τολμηροῦ αὐτῆς Καθηγουμένου Ἀρχιμ. κ. κ. Ἀνδρέου Ἁγιοπαυλίτου, ἀνεπέτασε τὴν σημαίαν τῆς σωτηριώδους ἀνυπακοῆς πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως, παρακινήσασα καὶ ἄλλας τοιαύτας, αἵτινες θὰ παρακινήσωσιν, ἐλπίζομεν, καὶ ἄλλας καὶ ἄλλας, ὥστε ἡ σωτηριώδης ἀνυπακοὴ νὰ ὁλοκληρωθῇ. Ἐν τέλει δὲν γνωρίζομεν τί θὰ εἰπῇ καὶ ἡ Προστάτις τοῦ Τόπου, ἡ Θεοτόκος Παρθένος Μαρία.

Ἀπὸ δὲ τῶν ἐπὶ μέρους Μοναχῶν ἔχομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸν Θεόκλητον Διονυσιάτην, ὅστις μὲ τὰ φλογερὰ ἄρθρα του εἰς τὴν «Ἁγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» κατακεραυνοῖ μὲ τὰ πυρά του τὰ καυστικά, πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν Ὀρθοδόξου πίστεως, ὥστε νὰ τὸν τρέμουν οἱ ἀντίδικοι.

Στηριζόμενοι λοιπὸν εἰς τὰς Μονὰς αὐτὰς καὶ τοὺς Μοναχοὺς αὐτούς, ἔχομεν δι' ἐλπίδος, ὅτι ἡ Θεοτόκος, δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν βεβήλωσιν τῆς κληρονομίας της.

Αὐτὰ τὰ ὀλίγα ἐπὶ τοῦ παρόντος. Καὶ πάλιν θὰ ἐπανέλθωμεν.

— Ὁ πανηγυρικὸς ἑορτασμὸς τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Νάξῳ.

Κατὰ σχετικὰς πληροφορίας ἐκ Νάξου, τελευταίως ληφθείσας, ἑωρτάσθη ἐκεῖ πανηγυρικῶς τῇ 14ῃ Ἰουλίου ἡ μνήμη τοῦ ἐσχάτως ἀνακηρυχθέντος ἁγίου, Νικοδήμου τοῦ ἁγιορείτου. Εἰς τὴν πανήγυριν ἔλαβον μέρος πλεῖστοι ἐπίσημοι συμπατριῶται τοῦ ἁγίου ἐξ Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ ἄλλων μερῶν. Αἱ ἑορταὶ διήρκεσαν ἀπὸ τῆς 6ης Ἰουλίου μέχρι καὶ τῆς 14ης, ἡμέρας τῆς μνήμης του Εἰς τὰς λειτουργίας τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, αἵτινες ἔγιναν εἰς διαφόρους Ναοὺς τῆς Νάξου, ἔλαβον μέρος οἱ Μητροπολῖται Νάξου κ.κ. Ἐπιφάνιος, Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ.κ. Κυπριανός, ὁ Νομάρχης Κυκλάδων κ. Δεσποτόπουλος, οἱ Ἀρχιμανδρῖται κ. κ. Παντελεήμων Βετιμῆς, προϊστάμενος τῆς θρ. ὑπηρ. Βασιλ. Ναυτικοῦ, ὁ Ἀρχ. Φιλόθεος Ζερβάκος, ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς Μονῆς Λογγοβάρδας Πάρου καὶ ὁ τοιοῦτος κ. Νικόδημος Βαληνδρᾶς. Τὴν ἀπόδοσιν τιμῶν εἰς τὸν ἅγιον ἔδωκεν ἄγημα 150 ναυτῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ.

Οἱ ἀδελφοὶ Νάξιοι δικαίως καυχῶνται διὰ τὸν ἁγιόν των Νικόδημον τὸν ἁγιορείτην, διὸ καὶ τιμοῦν αὐτὸν πρεπόντως.

Ἂς ἔχουν αὐτοὶ καὶ ἡμεῖς τὴν μεσιτείαν του πρὸς τὸν Θεόν.

— Οἱ νέοι Ἐπίσκοποι τῶν Πεορτολογιτῶν.

Καθ' ἃ ἀναγράφει τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας μας «Ἐκκλησία» πρόκειται νὰ διαμαρτυρηθῇ αὕτη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, «ὅπως αὕτη λάβῃ μέτρα πρὸς περιστολὴν τῆς Παλαιοημερολογιτικῆς ἀσυδοσίας, εἰς τὰ ὅμματα τῶν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ξένων». Εἶναι ἀληθὲς ὅτι διὰ νὰ ἐμμείνουν οὗτοι πιστοὶ εἰς τὰ Ὀρθόδοξα δόγματα, τὰ θεσπισθέντα παρὰ τῶν ἁγίων ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ μὴ ἀκολουθήσουν τὸ νέον ἑορτολόγιον, ἤγειρον ἰσχυρὸν προμαχῶνα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξοντωθοῦν... Διότι... δὲν ἀφίνουν καὶ εἰς ἡσυχίαν τοὺς διαφόρους προπαγανδιστάς, Μασώνους, Προτεστάντας, Χιλιαστάς, Οὐνίτας, καὶ ἐξῆς, νὰ δροῦν ἐλεύθερα καὶ προπαγανδίζουν.

«Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰάκωβος εἰς δηλώσεις του πρὸς τοὺς «Τάϊμς» Ν. Ὑόρκης, κατήγγειλε καὶ ἀπεδοκίμασε τὴν δρᾶσιν τῶν Οὐνιτῶν τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐτόνισεν, ἀποτελοῦν ἐμπόδιον εἰς τὴν ἑνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἀνέφερε δὲ γεγονότα ἐνισχυτικὰ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ Ἕλληνος Ἀρχιεπισκόπου. Αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Ἰακώβου ἔρχονται ὡς ἐνίσχυσις τῶν ἀπόψεων καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία, ἀποδοκιμάσασα ἐσχάτως τὸν Οὐνιτισμόν, ἐτόνισε τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους παρουσιάζει ὑπουλος δρᾶσις του».

(«Τὸ Βῆμα» 27 - 7 - 1962)

Εἶναι λυπηρόν, διότι οἱ νῦν διῶκται τῶν Παλαιημερολογιτῶν, ἦσαν καὶ αὐτοὶ μέχρι τοῦ 1924 Π)γῖται. Συνεπῶς θὰ εἶναι σήμερον δυστυχεῖς ὄχι διότι ἐβαπτίσθησαν, ἀλλὰ καὶ διότι ἐγεννήθησαν μὲ τὸ Παλαιὸν ἡμερολόγιον, τὸ ὁποῖον ἐθέσπισαν οἱ Πατέρες ὡς πρὸς τὴν κοινὴν λατρείαν ἡμῶν τῶν Ὀρθοδόξων.

Παρακαλεῖται ἡ Σεβαστὴ Κυβέρνησις, ἂν ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία, δὲν θέλει νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν γαλήνην εἰς τοὺς χριστιανοὺς καὶ τὴν ἑνότητα, τοὐλάχιστον νὰ ἀφήσῃ ἀνενοχλήτους τοὺς πτωχοὺς ἀδελφούς μας, ἀναγνωρίσῃ δὲ ἀνεπιφυλάκτως καὶ ὅλα τὰ μυστήριά των, τὰ Ὀρθόδοξα Μυστήρια.

— **Αἱ νέαι χειροτονίαι τῶν Ἐπισκόπων Ε.Γ.Ο.Χ.**

Τὸ φίλον περιοδικὸν «Ἀνάπλασις» τὰ ἑξῆς γράφει διὰ τὰς νέας χειροτονίας τῶν Ἐπισκόπων:

«Ἐσχάτως ἐγένοντο χειροτονίαι ὀρθοδόξων κληρικῶν παλαιημερολογιτῶν εἰς ἐπισκόπους. Μεταξὺ τούτων εἶναι καὶ ὁ μέχρι τοῦδε προϊστάμενος τοῦ ναοῦ τῶν παλαιημερολογιτῶν Βόλου ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Νασλίμης. Οὗτος ἐλειτούργησε πρὸ ἡμερῶν εἰς Βόλον, φέρων ἀρχιερατικὰ ἄμφια, ἀκολούθως δὲ ἀνεχώρησεν εἰς Δυτικὴν Μακεδονίαν. Σημειωτέον, ὅτι ἡ ἐπισκοπὴ τῶν παλαιημερολογιτῶν, τῆς ὁποίας προΐσταται ὁ κ. Χρυσόστομος, ἐκτείνεται εἰς ὁλόκληρον τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν. Ὡς λέγεται, ἡ χειροτονία τῶν νέων παλαιημερολογιτῶν ἀρχιερέων ἐγένετο εἰς Ἀθήνας, χωρὶς νὰ λάβῃ δημοσιότητα. Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι δὲν ἐγνώσθη εἰσέτι ποῖοι ἀρχιερεῖς παρέστησαν εἰς τὰς χειροτονίας, παρεσχέθη ὅμως ἡ διαβεβαίωσις ὅτι αἱ χειροτονίαι ἐγένοντο καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Νεώτεραι πληροφορίαι σχετικῶς μὲ τὴν χειροτονίαν νέων Ἐπισκόπων τῶν Ὀρθοδόξων Παλαιημερολογιτῶν ἀναφέρουν, ὅτι ἡ τελετὴ ἐγένετο εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις γραφεῖα τῆς Ἐκκλησίας τῶν Παλαιημερολογιτῶν, παρισταμένων καὶ ἱερουργούντων τοῦ Ρώσου Ἐπισκόπου Χιλῆς καὶ Περοῦ κ. Λεοντίου καὶ τῶν Ἐπισκόπων Γαρδικίου κ. Αὐξεντίου καὶ Ταλαντίου κ. Ἀκακίου. Συνολικῶς ἡ Ἐκκλησία τῶν Παλαιημερολογιτῶν ἔχει ἤδη ἓξ ἐπισκόπους, οἱ ὁποῖοι ἑδρεύοντες προσωρινῶς εἰς Ἀθήνας προβαίνουν εἰς περιοδείας ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας».

— **Χειροτονίαι.**

Ὁ λίαν ἀγαπητὸς ἡμῖν, Ἀρχιγραμματεὺς τῶν Πατριαρχείων Ἱεροσολύμων, Ἀρχιμ. κ. Βασίλειος Μπλάτσος, προήχθη εἰς Ἀρχιεπίσκοπον Ἰορδάνου. Διὰ τὴν τιμητικὴν αὐτοῦ προαγωγὴν ταύτην, ἡ «Ἁγιορειτικὴ» τῷ ἀποστέλλει θερμὰ συγχαρητήρια, ὑγείαν δὲ καὶ μακροημέρευσιν, ἵνα ἐργασθῇ εἰς ἔτη πολλὰ διὰ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὴν δόξαν τῆς Ἐκκλησίας μας.

— Περὶ μίαν χειροτονίαν.

Ὑπάρχουν γεγονότα, τὰ ὁποῖα μένουν ἄγνωστα διὰ τὸν πολὺν κόσμον. Ἕνα τέτοιο γεγονὸς εἶναι καὶ ἡ χειροτονία τοῦ Σωκράτους Ρόρρη, θεολόγου Καθηγητοῦ. Ἐπειδὴ ὁ ἐν λόγῳ νέος ἠγάπησε τὸν ἄγαμον βίον, ἐνεγράφη κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν ἱερὰν Μονὴν Ἐλώνης. Ἐγκαταλείψας τὰ ἐγκόσμια ἐγένετο μοναχὸς μὲ τὸ ὄνομα Σεραφείμ. Ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸ Γυμνάσιον ὅπου ὑπηρέτει ὡς Καθηγητὴς καὶ ἐζήτησε νὰ φοιτήσῃ εἰς τὸ σχολεῖον τῆς ἐρήμου.

Ἡ κουρὰ ἐγένετο κατὰ τὸ τυπικὸν τοῦ μεγάλου Εὐχολογίου. Εἰς αὐτὴν παρέστησαν οἱ ἱερεῖς τῆς πόλεως Λεωνιδίου, ὁ Διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς, οἱ Καθηγηταὶ τοῦ Γυμνασίου Λεωνιδίου, ὁ ἰατρὸς κ. Ρέππας, οἱ γονεῖς τοῦ καρέντος καὶ πολλοὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι. Τὴν κουρὰν ἔκαμεν ὁ Ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης κ. Γαβριὴλ Μηλαῖος, ὅστις καὶ προσφωνῶν τὸν ὑποτακτικόν του, ἀφοῦ ἐξῆρε τὰς ἀρετάς, τὴν προθυμίαν καὶ τὴν ἀγαθὴν πολιτείαν, ηὐχήθη πρόοδον, πνευματικὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὸ ἔργον του πρὸς εὐαρέσκειαν Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Τὸν ἅγιον Ἡγούμενον ἀντιφωνῶν ὁ καρεὶς μοναχὸς Σεραφείμ, ηὐχαρίστησε καὶ ὡμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος: «Τοῖς ἐρημικοῖς ζωὴ μακαρία ἐστὶ θεϊκῷ ἔρωτι πτερουμένοις». Ἡ ὅλη τελετὴ ἔληξε μὲ γεῦμα παρατεθὲν πρὸς τοὺς προσκεκλημένους. Κατ' αὐτὸ ἐψάλησαν ὕμνοι, οἱ ὁποῖοι ἐδημιούργησαν εὐχάριστον πνευματικὴν ἀτμόσφαιραν.

Τοῦ γεγονότος τούτου ἐπηκολούθησεν ἡ χειροτονία εἰς διάκονον ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. κ. Γερμανοῦ, εἰς Κοσμᾶν τῆς Κυνουρίας τὴν 12ην Αὐγούστου. Πλῆθος κόσμου ἐξ Ἀθηνῶν καὶ τῶν πέριξ χωρίων συνῆλθεν εἰς τὸ μέγα καὶ εὐχάριστον γεγονός. Ἐν μέσῳ παραδειγματικῆς τάξεως καὶ πρωτοφανοῦς διὰ τὸν Σεβασμιώτατον πνευματικῆς κατανύξεως, ἔλαβε χώραν τὸ Μυστήριον. Προσφωνῶν τὸν Σεβασμιώτατον ὁ Σεραφεὶμ ὡμίλησε μὲ θέμα: «Τὸ γὰρ διακονεῖν σοι μέγα καὶ φοβερὸν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν». Ἁπάντων ὁ Σεβασμιώτατος ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησίν του καὶ ηὐχήθη πνευματικὴν πολιτείαν μὲ τὴν βοήθειαν τῆς θείας χάριτος, τὴν προστασίαν τὴν ἰδικήν του καὶ τὴν προσοχὴν τοῦ ἰδίου τοῦ χειροτονηθέντος. Ἐκεῖνοι ποὺ παρηκολούθησαν τὴν τελετὴν ἐξέφρασαν τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν χαράν, διότι οἱ περισσότεροι οὐδέποτε εἶδον καὶ ἤκουσαν οὕτως.

Ὁ ἐν λόγῳ διάκονος προορίζεται δι' ἱεροκήρυξ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας. Ἐμεῖς οἱ πνευματικοί του πατέρες τὸν συγχαίρομεν, τὸν ἐπαινοῦμεν καὶ εὐχόμεθα νὰ διακονήσῃ ἀμέμπτως καὶ ἀπροσκόπτως τῷ Κυρίῳ.

Πληροφορῶ τὴν διακονίαν λόγῳ τε καὶ ἔργῳ.

Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Μηλαῖος
Ἡγούμενος ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

—Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ Πατριάρχης.

Ἐδέχθη:

Τὴν 12ην τρ. μ., τὸν Πανοσιολ. π. Ντυμόν, Διευθυντὴν τοῦ Κέντρου Σπουδῶν «Ἴστινα» καὶ Συμβουλευτικὸν Μέλος τῆς Γραμματείας ἐπὶ τῆς Ἑνώσεως τῶν Χριστιαν. Ἐκκλησιῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸν κ. Γεώργιον Κώξμαν, μετὰ τῆς συζύγου του Ἄννης, τοῦ Π. Σ. Ἐκκλησιῶν, ἐργαζομένους ἐν τῇ Νήσῳ Κύθηρα, εἰς τὸν κοινωνικὸν τομέα.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Τὴν 13ην ἰδίου, τὸν Ἐξοχ. Πρεσβευτὴν κ. Ἅγιν Καψαμπέλην, Προσωπάρχην τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν Ἑλλάδος, μετὰ τοῦ Ἐντιμ. κ. Θεμ. Χρυσανθοπούλου, Γεν Προξένου εἰς τὴν Πόλιν ἡμῶν, τὸν Ἐντιμ. κ. Γ. Ἀβέρωφ, μετὰ τῆς συζύγου του Μαρίας, Ἀντιπρόσωπον τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Οὐνέσκο καὶ τὸν Ἐντιμ. κ. Χριστοφόρον Κίγκ, τοῦ Π.Σ.Ἑ. ἐν Γενεύῃ.

—Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος.

Συνῆλθεν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, εἰς τὴν τακτικὴν αὐτῆς συνεδρίαν, τῇ Τρίτῃ, 18ῃ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ.

Ἐν ἀρχῇ καὶ πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνεκοινώσατο, ὅτι προερχόμενοι ἐκ Κρήτης, ἀφίκοντο ἀεροπορικῶς τὴν προτεραίαν, μέσῳ Ἀθηνῶν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κρήτης καὶ οἱ Θεοφ. Ἐπίσκοποι Πέτρας κ. Δημήτριος καὶ Λάμπης καὶ Σφακίων κ. Ἰσίδωρος, ἵνα κομίζοντες τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ εὐσεβοῦς αὐτῶν ποιμνίου, ἐξαιτήσωνται εὐχὰς ὑπὲρ τῆς κατὰ Χριστὸν προκοπῆς τῶν Χριστιανῶν αὐτῶν.

Εἶτα ἀνεγνώσθησαν ἐκθέσεις, τηλεγραφήματα καὶ γράμματα:

— Τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανοῦ, περὶ τῶν συνοδευόντων Αὐτὸν ἐνταῦθα προσώπων.

— Τῷ Μακ. Ἀθηνῶν κ. Χρυσοστόμῳ, ὅτι παρεσχέθη ἡ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου αἰτηθεῖσα ἄδεια μεταβάσεως εἰς ἅγιον Ὄρος τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Νικοδήμου Γκατζιρούλη, ἱεροκήρυκος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ.

— Τῷ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβῳ, συγχαρητήριον ἐπὶ τῇ ἐπιτυχεῖ λήξει τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν Βοστώνῃ ΙΣΤ' Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως τῆς Ἱ. αὐτοῦ Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Τῷ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπῳ Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας κ. Ἰεζεκιήλ, εὐχαριστίαι διὰ τὴν ὑποβολὴν σχετικῶν ἐπὶ ἀπασχολούντων τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν αὐτοῦ ζητημάτων.

—Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεοδωρουπόλεως κ. Λεοντίου, ἐξ Ἀθηνῶν, περὶ τῆς ὑγιεινῆς αὐτοῦ καταστάσεως.

—Τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ κ. Χρυσοστόμου, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.

— Τῆς Ἱ. Κοινότητος ἁγίου Ὄρους, περί:

α) τῆς ἀνατεθείσης τῷ Ἀρχιγραμματεῖ αὐτῆς ἐντολῆς τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Κουτλουμουσίου, καὶ

β) αἰτήματός τινος αὐτῆς.

— Τῆς αὐτῆς Ἱ. Κοινότητος ἁγίου Ὄρους, περί:

1. Ἀντικαταστάσεως Ἐπιτρόπου Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων, καὶ

2. τοῦ ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Κουτλουμουσίου Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου Γέρ. Ἱερομ. κ. Παντελεήμονος.

— Τοῦ πανοσ. Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Κουτλουμουσίου, περὶ τῆς ἐνεστώσης ἐν αὐτῇ καταστάσεως.

— Ἐπὶ σχετικαῖς αἰτήσεσι παρεσχέθη ἄδεια μεταβάσεως εἰς ἅγιον Ὄρος:

Τῷ Αἰδεσ. κ. Μὰκ Ντάγκλας, Ἀγγλικανῷ Κληρικῷ καὶ κ. Ροζὲ Μπαρόν, Καθηγητῇ τοῦ ἐν Ἀνζὲρ Πανεπιστημίου, κ. Ἀντωνίῳ Ζοὺστ καὶ κ. Θαδδαίῳ Σικόρσκυ, Ρωμαιοκαθολικοῖς ἐκ Γαλλίας.

— Τοῦ Ὁσιωτάτου κ. Ζ. Α. Σεζέρ, ἐκ Μπερζὲν ὀπ Τσούμ, καὶ τοῦ κ. Μπενγιαμὶν Χέντρικ, Καθηγητοῦ, ἐξ Ἀμβέρσης, ἐξαιτουμένων ἐπίσης ἄδειαν μεταβάσεως εἰς ἅγιον Ὄρος.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

— Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς

Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος.

— Τῇ 8ῃ Ἰουλίου ηὐλόγησε τὰς ἐργασίας τοῦ Κατηχητικοῦ Φροντιστηρίου, τὸ ὁποῖον συνῆλθεν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ἀπὸ 8 ἕως 13 Ἰουλίου ἐ. ἔ., τῇ συμμετοχῇ κατηχητῶν καὶ κατηχητριῶν ἐκ πολλῶν Πολιτειῶν.

— Τῇ 12ῃ Ἰουλίου ηὐλόγησε τὸν ὅμιλον Προσκόπων, οἵτινες ἀνεχώρησαν ἀεροπορικῶς διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἵνα προσκυνήσωσι τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

— Τῇ 20ῇ Ἰουλίου ηὐλόγησεν ἐπὶ τοῦ ὑπερωκεανείου «Βασίλισσα Φρειδερίκη» τὸν ἐξ 64 μελῶν ὅμιλον Ἑλληνοαμερικανοπαίδων, μεταβαινόντων εἰς Ἑλλάδα μερίμνῃ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς πρὸς παραθερισμόν. Τοῦ ὁμίλου προΐστατο ὁ Αἰδ. π. Γεώργιος Μπακόπουλος μετὰ τῆς πρεσβυτέρας του.

— Τῇ 26ῃ Ἰουλίου, μετὰ τοῦ Σεβ. Γέροντος Μητροπολίτου Δέρκων κ. κ. Ἰακώβου, μεταβὰς εἰς Washington, D. C., ηὐλόγησε τὸ Συνέδριον τῆς Ὀργανώσεως G.A.P.A. καὶ ἐδέχθη τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας.

— Τῇ 29ῃ Ἰουλίου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γενεθλίων Αὐτοῦ, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη πλεῖστα συγχαρητήρια τηλεγραφήματα καὶ γράμματα ἐκ μέρους κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν, Κοινοτήτων, Ὀργανώσεων καὶ ἰδιωτῶν.

— Τῇ 10ῃ Αὐγούστου, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ καὶ περὶ ὥραν 10ην μ.μ., ἐπανέκαμψεν ἀεροπορικῶς ἐκ Παρισίων, ἔνθα εἶχε μεταβῇ, ὡς εἷς τῶν Προέδρων τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ἵνα συμμετάσχῃ εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἐκτελεστικῆς καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου.

Ἀναχωρήσας ἐκ Νέας Ὑόρκης τῇ 2ᾳ Αὐγούστου ἀεροπορικῶς, διῆλθεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τῇ ἐπαύριον, γενόμενος δεκτὸς παρὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Ἀθηναγόρου μετὰ πολλῆς τῆς πατρικῆς χαρᾶς, καὶ διαβιβάσας τῷ Ἀρχηγῷ τῆς Ὀρθοδοξίας τὰ βαθύτατα σέβη καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν Μελῶν τῆς ΙΣΤ'. Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως τῆς Βοστώνης, ἀντιπροσωπευούσης ὁλόκληρον τὴν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνορθόδοξον Ὁμογένειαν. Ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ συνομιλήσῃ μετὰ τῆς Α.Θ. Παναγιότητος ἐπὶ ζητημάτων σχέσιν ἐχόντων μὲ τὴν καθόλου ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας μας ἐνταῦθα καὶ ἀπανταχοῦ, καὶ νὰ ἀκούσῃ τὰς ἀπόψεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου ἐπὶ τῶν διεκκλησιαστικῶν ἡμῶν σχέσεων.

Τῇ 5ῃ ἰ. μ. ἀεροπορικῶς μετέβη εἰς Παρισίους, ἔνθα συμμετέσχε τῶν ἐργασιῶν τῶν Ἐπιτροπῶν Ἐκτελεστικῆς καὶ Κεντρικῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τῆς 5ης τὸ ἑσπέρας μέχρι τῆς 9ης ἰ.μ. Ἐκ μέρους τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου συμμετέσχον τῶν ἐργασιῶν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολῖται Φιλαδελφείας κ. Ἰάκωβος, Ἰμβρου καὶ Τενέδου κ. Μελίτων, Μύρων κ. Χρυσόστομος καὶ ὁ Καθηγητὴς κ. Β. Ἀναγνωστόπουλος. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἠσχολήθη μεταξὺ ἄλλων καὶ μὲ τὸ θέμα τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν Β΄ Σύνοδον τοῦ Βατικανοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν προσεκλήθη ὡς παρατηρητὴς ὑπὸ τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα Ρώμης Ἰωάννου ΚΓ'.

Τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον ἐπιστρέφοντα ὑπεδέχθη εἰς τὸ ἀεροδρό-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

'Αντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
Ἡ
ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 290)

'Αλλὰ τὰ φιλικὰ τοῦ Μάρκου αἰσθήματα καὶ ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς του ἔτι μᾶλλον ἀνεπτύχθησαν, ὅτε ἔκ τινων στεναγμῶν, οἵτινες ἡμέραν τινὰ μοὶ διέφυγον καὶ ἔκ τινων δακρύων, ἅτινα ἀκουσίως ἔρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἐνόησεν ὅτι ἐσωτερικὴ θλῖψις κατεῖχε τὴν ψυχήν μου.

—Λοιπὸν οὔτε φίλον, οὔτε ἀδελφὸν μὲ θέλεις, παραπονούμενος, μοὶ εἶπεν ὁ Μάρκος. Σὺ ἔχεις θλίψεις καὶ πόνους, τοὺς ὁποίους μὲ κρύπτεις, ἐνῷ ὁ ἀληθὴς φίλος εἰς τοὺς κόλπους τοῦ φίλου του χύνων τὰ δάκρυά του, καὶ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ φίλου του ἀνακοινώνων τοὺς πόνους του, πραΰνει αὐτούς, παρηγορεῖται, ἀνακουφίζεται. Εἰς τὰς θλίψεις τοῦ βίου ἀναγνωρίζομεν, φίλτατε Πέτρε, τοὺς ἀληθεῖς φίλους· τότε συναισθανόμεθα ὅλην τὴν ἀξίαν τοῦ θείου τούτου δώρου, τὸ ὁποῖον φιλίαν ὀνομάζομεν. Ἄνοιξόν μοι λοιπὸν τὴν καρδίαν σου, ἀποκάλυψόν μοι τὰ μυστικά σου, εἰπέ μοι τοὺς πόνους σου, καὶ οὕτω δός μοι δεῖγμα τῆς πρὸς ἐμὲ ἀληθοῦς φιλίας σου.

Ὅτε δὲ μετὰ συγκινήσεως καὶ δακρυρροῶν τῷ εἶπον ὅτι τὸ δυστυχὲς παρελθόν μου, ἡ στέρησις τῶν γονέων μου καὶ ἡ μακρὰ σιωπή των κατέθλιβον τὴν ψυχήν μου, ὁ Μάρκος συνενώσας μετὰ τῶν δακρύων μου τὰ συμπαθητικώτατα δάκρυά του, μοὶ ἀπήντησεν.—Ἔσο γενναῖος, φίλτατε Πέτρε· διὰ τῶν δακρύων τῆς μετανοίας ἀπέπλυνας ἤδη τὸ παρελθόν σου, τὰ δὲ χυνόμενα διὰ τοὺς γονεῖς σου δάκρυα εἶναι δρόσος εὐλογίας, κατερχομένη παρὰ τοῦ οὐρανίου Πατρὸς ἐπὶ τῶν φιλοστόργων τέκνων. Ἔχε λοιπὸν τὰς ἐλπίδας σου εἰς τὸν Ὕψιστον, καὶ αὐτὸς θέλει παρηγορήσει τὴν τεθλιμμένην καρδίαν σου.

Ἔκτοτε δὲ μυρία μέσα πρὸς παρηγορίαν καὶ διασκέδασίν μου καθ' ἡμέραν ἐφεύρισκεν ὁ ἀγαθὸς Μάρκος. οὐδὲ στιγμὴν μὲ ἄφινε μόνον, ἀλλὰ σύντροφόν του ἀχώριστον μὲ ἤθελε πάντοτε καὶ εἰς τὰς ἀναγνώσεις του καὶ εἰς τὰς προσευχάς του καὶ εἰς τὰς ἐργασίας του καὶ εἰς τοὺς περιπάτους του καὶ εἰς ὅλας τὰς ἀθώας διασκεδάσεις του.

Πρωΐαν τινά, ἐνῷ ἐν τῷ λιμένι τῆς Πάμμου μ' ἐδίδασκε νὰ κολυμβῶ, πλοῖον πλησίστιον εἰς τὸν λιμένα εἰσήρχετο.

— Ἴσως ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἔρχεται, ἀνέκραξα πρὸς τὸν Μάρκον, ἴσως δι' αὐτοῦ ἔχω τὴν ἀπάντησιν τῶν γονέων μου, καὶ ἡ καρδία μου ἔπαλλε μεταξὺ ἐλπίδος καὶ ἀπελπισίας, μεταξὺ χαρᾶς καὶ λύπης.

Ὁ Μάρκος τότε μηδὲ λέξιν εἰπών, ἀμέσως πρὸς τὸ πλοῖον κολυμβῶν διηυθύνθη· μετ' ὀλίγον δὲ ἀσθμαίνων καὶ πλήρης χαρᾶς, ἐπανῆλθε πρὸς ἐμέ, φέρων τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν ὅτι τὸ πλοῖον πραγματικῶς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἤρχετο.

μιον ὁ Ἀρχιεπισκοπικὸς Ἐπίτροπος πανιερώτατος Μητροπολίτης Ἱεραπόλεως κ.κ. Γερμανὸς Πολυζωΐδης μετὰ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν τῆς ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς,

—Ἡ Β' Σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ.

Ὀλίγον ἀκόμη μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὴν Δευτέραν Σύνοδον τῆς Ρώμης. Χωρίζει ὅμως ἄβυσσος τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἐκεῖ συνερχομένων περὶ ἑνότητος (ὑπὸ τὴν ἐμβάδα τοῦ Πάπα), περὶ ἐπιστροφῆς τῶν «κεχωρισμένων ἀδελφῶν» εἰς τὴν «Ἐκκλησίαν» (τὴν Ρώμην), ἀπὸ τὰς ἀντιλήψεις ὄχι μόνον ἡμῶν τῶν Ὀρθοδόξων, ἀλλὰ καὶ π ά ν τ ω ν τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς τὸν Ρωμαιοκαθολικισμὸν Χριστιανῶν, οἵτινες εἶναι καὶ ἀσυγκρίτως περισσότεροι. Ὅσον καὶ ἂν πρόκειται νὰ ἀποσταλοῦν παρατηρηταὶ ἀπὸ διαφόρους Ἐκκλησίας εἰς Ρώμην, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Ρώμη δὲν θεωρεῖ ὄχι ἰσοτίμους, ἀλλ' οὔτε κἂν Ἐκκλησίας τὰς λοιπὰς ἀρχαίας — ἀρχαιοτέρας καὶ αὐτῆς — καὶ νεωτέρας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὴν μεσαιωνικὴν αὐτὴν ἀντίληψίν της ἡ Ρώμη φοβούμεθα ὅτι, παρὰ τὰς ἀγαθὰς διαθέσεις τοῦ Προκαθημένου της, δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ παρουσιάσῃ ἔδαφος ὄχι συνεννοήσεως, ἀλλ' οὐδὲ κἂν σταθμεύσεως διὰ τοὺς παρατηρητάς.

('Από τὸν «Ὀρθόδ. Παρατηρητὴν» Ν.Υ.)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἐξελθόντες ἀμέσως τῆς θαλάσσης, ἐνεδύθημεν, καὶ εἰς τὸ μέρος τῆς παραλίας, ὅπου ὁ πλοίαρχος ἐπρόκειτο ν' ἀποβιβασθῇ, δρομαίως μετέβημεν. Ἐκεῖ δὲ μετ' ὀλίγον παρουσιάσθη ἡ λέμβος, ἡ φέρουσα τὸν πλοίαρχον, τὸν ὁποῖον οὐδὲ κἂν διὰ τὸ κατευόδιόν του συνεχάρην, ἀλλ' ἀμέσως ἠρώτησα ἂν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐγνώρισε τὸν πατέρα μου, καὶ ἂν εἶχεν ἐπιστολήν του τινὰ δι' ἐμέ. Περίλυπος ὁ δυστυχὴς ἔμεινα, ὅτε ἀρνητικῶς ἀπήντησεν εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἐρωτήσεις μου. Ἀλλ' ὁ Μάρκος ἐξετάζων μετὰ προσοχῆς τὰς ἐπιστολάς, ἃς μεθ' ἑαυτοῦ ἔφερεν ὁ πλοίαρχος, εὗρε μίαν ἐπιγραφομένην πρὸς τὸν Χριστόφορον, τὴν ὁποίαν λαβὼν ἀμέσως μοὶ ἐπέδειξεν, ἐλπίζων ὅτι ἐπ' αὐτῆς ἤθελον ἀναγνωρίσει τοὺς χαρακτῆρας τοῦ πατρός μου· δυστυχῶς ὅμως παρ' ἄλλης ἀγνώστου χειρὸς ἦτο γεγραμμένη ἡ ἐπιγραφὴ τῆς ἐπιστολῆς. Τότε ὁ ἀγαθὸς Μάρκος, ὅπως ἐν τῇ ἀδημονίᾳ καὶ ἀπελπισίᾳ μου μὲ παρηγορήσῃ, παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἦτο ὀγκώδης, καὶ χαίρων μοὶ εἶπεν ὅτι βεβαίως περιεῖχε καὶ ἑτέραν δι' ἐμέ.

Λαβόντες δὲ τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἓν κιβώτιον, τὸ ὁποῖον μετὰ τῆς ἐπιστολῆς ἔφερεν ὁ πλοίαρχος διὰ τὸν Χριστόφορον, ἀνέβημεν εἰς Πάτμον, ὁ μὲν Μάρκος ἐλπίζων καὶ χαίρων, ἐγὼ δὲ ἀπηλπισμένος καὶ κατηφής. Ἀλλ' εἶχε δίκαιον ὁ Μάρκος, διότι ἀνοίξας ὁ Χριστόφορος τὴν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολήν, εὗρε πραγματικῶς ἐν αὐτῇ ἑτέραν πρὸς ἐμέ, ἐφ' ἧς ἀναγνωρίσας τὸν ἰδιόχειρον χαρακτῆρα τοῦ πατρός μου, κατεφίλησα αὐτήν, καὶ εἰς τὸν κῆπον ἀποσυρθείς, ἀνέγνων τὰ ἑξῆς:

«Ἔχεις δίκαιον, φίλτατε Πέτρε, ἀπολωλὼς δυστυχῶς ἦσο, καὶ ἀνευρέθης! νεκρὸς καὶ ἀνέστης! Εὐχαριστῶ καὶ δοξάζω τὸν Ὕψιστον! Αὐτὸς σὲ ἠγάπησε καὶ διὰ τοῦ ναυαγίου σὲ ἐπαίδευσε, διότι ὃν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει. Αὐτὸς καὶ τὰ γηρατεῖα μου ἐλεήσας, καὶ τὴν θλῖψιν μου εὐσπλαγχνισθείς, καὶ τὰς δεήσεις μου εἰσακούσας, διέσωσε τό τε σῶμα καὶ τὴν ψυχήν σου, καὶ εἰς τὰς εὐεργετικὰς χεῖρας τοῦ ἀγαθοῦ Χριστοφόρου σὲ παρέδωκεν, ὅπως γυμνόν σὲ ἐνδύσῃ, καὶ πεινῶντα σὲ διαθρέψῃ, καὶ ἄστεγον σὲ στεγάσῃ, καὶ πεπλανημένον εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν σὲ καθοδηγήσῃ. Ἐπροσπάθησα νὰ τῷ ἐκφράσω σήμερον δι' ἐπιστολῆς μου τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην μου, ἀλλ' εἰς σὲ ἀπόκειται, Πέτρε μου, διὰ τῆς χρηστῆς διαγωγῆς σου, διὰ τῆς πραότητός σου, διὰ τῆς προθύμου εὐπειθείας σου εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰς συμβουλάς του νὰ συμπληρώσῃς τὰς ἀτελεῖς ἐκφράσεις τῆς εὐγνωμοσύνης μου.

«Ἡ χριστιανικὴ διάπλασις τῆς ψυχῆς σου θέλει εἶσθαι βεβαίως ἡ ὡραιοτέρα ἀμοιβή, τὴν ὁποίαν ἡ εὐγενὴς καὶ ὅλως χριστιανικὴ καρδία τοῦ σεβασμίου ἱερέως θέλει παρὰ σοῦ περιμένει. Οὐχ ἧττον ὅμως ὀφείλομεν ν' ἀποτίσωμεν τὰ ἔξοδα, ἅτινα ὁ ἀγαθὸς Ἐφημέριος ἤδη ὑπέστη, καὶ εἰς τὸ μέλλον θέλει ὑποστῇ διὰ σέ. Σοὶ στέλλω λοιπὸν μετὰ τῆς παρούσης μου καὶ ἓν κιβώτιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου μεταξύ τινων ἐνδυμάτων, ὧν βεβαίως ἔχεις ἀνάγκην, θέλεις εὑρεῖ καὶ δέσμην, περιέχουσαν ἑκατὸν φλωρία, τὰ ὁποῖα εἰς τὸν εὐεργέτην σου θέλεις προσφέρει.

«Πληρέστατα δὲ συμμερίζομαι τὴν ἐπιθυμίαν σου τοῦ νὰ διαμείνῃς ἐπὶ ἓν ἢ καὶ πλείονα ἔτη ἐν Πάτμῳ, ἀκολουθῶν τὰ μαθήματα τῆς αὐτόθι ἀξιολόγου Σχολῆς, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐναρέτου ἱερέως τὰς σωτηρίους ἀρχὰς τῆς χριστιανικῆς ἡμῶν θρησκείας ποτιζόμενος.

«Αἱ θεῖαι ἀρχαὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ, τέκνον μου, δὲν εἶναι πολλαί, οὔτε δυσνόητοι, οὔτε πολύπλοκοι· ἀπ' ἐναντίας καὶ ἁπλούσταται καὶ καθαραὶ καὶ εὔληπτοι εἰς πάντα λογικὸν ἄνθρωπον εἶναι, ὥστε ὀλίγος καιρὸς ἀρκεῖ ὅπως διδαχθῇς αὐτάς· ἀλλὰ διὰ τὴν ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ ἐφαρμογὴν καὶ ἐξάσκησιν τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν ἀπαιτεῖται ἕξις, ἡ δὲ ἕξις διὰ τοῦ χρόνου, τῆς ὑπομονῆς καὶ τοῦ παραδείγματος ἀποκτᾶται.

«Περὶ τῆς ἀγαθῆς μητρός σου δὲν σοὶ γράφω τι, διότι δυστυχῶς δὲν ἔχω πλέον τί περὶ αὐτῆς νὰ σοὶ εἴπω. Χύσον ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς μνήμης αὐτῆς ἓν φιλόστοργον δάκρυ, διότι πολλὰ καὶ ἐκείνη διὰ σὲ ἔχυσε, μέχρις οὗ ἐκ τῶν δακρύων καὶ τῆς θλίψεως ἐξαντληθεῖσα εἰς τὸν τάφον κατῆλθεν. Ἀλλὰ πρὸς παρηγορίαν σου μάθε

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Ἀκολουθία πανηγυρικὴ καὶ ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, ὡς καὶ θαύματα αὐτῶν, ὑπὸ Φιλοθ. Ζερβάκου Ἀρχ.

2. Ἱερὰ Ἀκολουθία, Παρακλ. Κανών, ἱστορικὸν καί τινα θαύματα τῆς Παναγίας τῆς Πορταϊτίσσης. Ἅγιον Ὄρος 1962.

3. Ἀκολουθία τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ Μαρτύρων, ψαλλομένη εἰς τὰς Κατακόμβας τῆς Τήνου τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων. Ποίημα Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου. Ἐπιμελείᾳ Ἰω. Π. Ράμφου, πρωτοπρεσβυτέρου. Ἀθῆναι 1962.

4. Μητροπολίτου Μυτιλήνης Ἰακώβου, «Τὸ ἔργον τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης» ἀπὸ 27)6)958 - 31)12)961. Ἔκθεσις πεπραγμένων.

5. Ἀλεξάνδρου Λαυριώτου: «Ἄθως, ἀγῶνες, καὶ θυσίαι 1850 - 1855», ἔγγραφα τῆς Μακεδονικῆς ἐπαναστάσεως.

6. Ἡ «Σπίθα» Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτη. Ἔκδοσις μηνιαία.

Ἐπειδὴ διανέμεται δωρεάν, παρακαλοῦνται οἱ λαμβάνοντες αὐτὴν καὶ τὴν διαβάζουν, ἂς στέλλουν τὴν προαιρετικὴν εἰσφοράν των: Παλαμηδίου 76, Ἀθήνας 208.

7. «Ἡ φωνὴ τῆς ἐρήμου». Μηνιαῖον Δελτίον τῆς ἱερᾶς Μονῆς ἁγίου Νικολάου Καστοριᾶς, Συντάκτης Ἀρχιμ. Σεβαστιανὸς Στεφανόπουλος.

8. «Χριστιανικὴ Δημοκρατία», τοῦ ἀκαμάτου καὶ θαρραλέου ἀδελφοῦ κ. Νικ. Ψαρουδάκη. Ἔκδοσις μηνιαία. Παρακαλοῦμεν ἐνισχύσατε τὸ ἔργον τοῦ κ. Ν. Ψαρουδάκη: «Χριστιανικὴν Δημοκρατίαν». Βερανζέρου 1 Ἀθήνας 141.

9. «Ὁ Ποιμήν». Μηνιαῖον Δελτίον τῆς ἱερᾶς Μητροπ. Μυτιλήνης, ἐκδιδόμενον προνοίᾳ τοῦ ἁγίου Μυτιλήνης κ. κ. Ἰακώβου. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Σ)βρίου.

10. «Περὶ τῶν καθηκόντων ἡμῶν πρὸς τὸν Θεόν» (ἄρθρα εἴκοσι καὶ τέσσαρα (1867) ὑπὸ Ἀποστόλου Μακράκη. Ἀθῆναι 1959.

11. «Ἡ ἐπιστροφή μου εἰς Χριστόν», Παύλου Φωτίου, τέως Ραββίνου τῆς Ἰσραηλιτικῆς Κοινότητος Ἄρτης.

12. Τιμοθέου Χρήστου, ἱερέως, «Θριαμβεύται οὐρανοδρόμοι». Βόλος 1962. Τιμᾶται δραχ. 10. Γράψατε: Τιμόθεον Χρήστου ἱερέα, Πορταριὰν Βόλου.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

Τὸ σπανίσαν βιβλίον «ΑΒΒΑ ΗΣΑΪΑΣ».

Δύνασθε νὰ ἐγγραφῆτε συνδρομηταί, ἀποστέλλοντες τὰ ὀνόματα ὑμῶν πρὸς καταχώρησιν εἰς τὸν ἐν τῷ τέλει τῆς βίβλου πίνακα τῶν συνδρομητῶν. Τιμὴ δραχ. 55, ἐλεύθερον ταχ. τελῶν.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ ἐν Ἀθήναις κ.κ. συνδρομηταὶ ὅπως μᾶς ἀποστείλουν τὸν ταχυδρομικὸν τομέα των διὰ τὴν καλλιτέραν ἐξυπηρέτησίν των.

ΔΩΡΕΑΙ

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης»

1. Γαβριὴλ Μηλαΐος Ἀρχιμ. δρ. 200
2. Ἁγνὴ Ἀγγελοπούλου, Ὕδρα, ἓν βιβλίον Βυζ. μουσικῆς

ὅτι καὶ εἰς τὸν τάφον κατερχομένη, ὑπὲρ τῆς σωτηρίας σου τὸν Ὕψιστον καθικέτευε καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῶν χειλέων της ἔχουσα. παρέδωκεν εἰς τὸν Πλάστην τὴν τεθλιμμένην ψυχήν της,

Ὑγίαινε, φίλτατε Πέτρε, ἐξακολούθει βαδίζων σταθερῶς καὶ ἀμετατρέπτως τὴν ὁδὸν τῆς μετανοίας καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀναγεννήσεώς σου· τοιουτοτρόπως καὶ τὸν πατέρα σου ζῶντα θέλεις χαροποιεῖ καὶ τὴν ψυχὴν τῆς μητρός σου ἐν τῷ οὐρανῷ θέλεις εὐφραίνει, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου τὴν εὐλογίαν τοῦ Ὑψίστου καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἀνθρώπων θέλεις ἐπισύρει.

Ὑγίαινε, καὶ γράφε μοι συνεχῶς πρὸς παρηγορίαν τῆς ἐρημώσεώς μου, μέχρις οὗ ὁ Θεὸς μὲ ἀξιώσῃ νὰ σὲ σφίξω εἰς τὰς ἀγκάλας μου ὁποῖον σὲ ποθεῖ ἡ ψυχή μου!

Ὁ πατήρ σου Γεώργιος»

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
Τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης»
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1962

Ταχυδρομικὰ ἐσωτερικοῦ 10 ο)ο. Ἐξωτερικοῦ 30 ο)ο.
Πᾶσα παραγγελία δέον νὰ συνοδεύηται ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Τὰ ἔχοντα ἀστερίσκον βιβλία εἶναι ἐκδόσεις τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ξένων ἐκδόσεων.

ΕΡΓΑ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

* Γυμνάσματα Πνευματικά, ἄδετον 70, πανόδετον 95, δερματόδ.	Δραχ.	105.—
* Βίβλος Βαρσανουφίου καὶ Ἰωάννου, περιέχουσα 841 ἐρωταποκρίσεις περὶ διαφόρων πνευματικῶν ζητημάτων, ἄδετον 80, πανόδετον 105, δερματόδετον	»	115.—
* Χρηστοήθεια τῶν Χριστιανῶν, ἄδετον 80, πανόδ. 105, δερματ.	»	115.—
* Νέα Κλῖμαξ, ἄδετον 75, πανόδ. 100, δερματόδ.		110.—
* Κῆπος Χαρίτων, ἤτοι ἑρμηνεία γλαφυρὰ εἰς τὰς Θ' ᾠδὰς τῆς στιχολογίας, ἄδετον 70, πανόδετον 95, δερματόδετον	»	105.—
* Συμβουλευτικὸν ἐγχειρίδιον, ἤτοι περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων Ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου, ἄδετον δρ. 60, πανόδετον 80 δερματόδετον	»	95.—
Νέον Μαρτυρολόγιον (μαρτύρια νεοφανῶν μαρτύρων) ἄδετον	»	80.—
* Περὶ συνεχοῦς Μεταλήψεως, μὲ συγγίλιον τοῦ Πατριάρχου Κων)πόλεως Γρηγορίου, ἄδετον 25, πανόδετον	»	35.—
Ἀόρατος πόλεμος, ἄδετον 25, πανόδετον	»	35.—
Ἐξομολογητάριον, πανόδετον	»	45.—
* Θεοτοκάριον, νέα ἔκδοσις πολυτελής, ἄδετον 40, πανόδ. 50, δερμ.	»	70.—
* Τὸ Πανηγυρικὸν τοῦ Νικοδήμου	»	8.—
* Προσευχητάριον, Α. Δ. Σιμωνώφ, ἄδετον 30.— πανόδετον	»	40.—
* Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, 50 πνευματικαὶ ὁμιλίαι, σελ. 250 ἄδετον 30.—, πανόδετον	»	40.—
* Ἀββᾶ Δωροθέου, οἱ κατανυκτικοὶ λόγοι, ἄδ. 25, παν. 40, δερμ.	»	55.—
* Κατηχήσεις ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, μὲ τὴν ἐν τῷ τέλει διαθήκην του, ἄδετον 45, πανόδ. 65, δερματ.	»	75.—
* Βίος καὶ πολιτεία ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ, ἄδ. 25, παν.	»	35.—
* Λόγοι ἀσκητικοὶ τοῦ Μεγ. Βασιλείου εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν, ἄδετον	»	20.—
* Ἐκλογὴ ἐκ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ διὰ τὰς ὁλονυκτ. ἀγρυπνίας	»	10.—
* Σωτηρία ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ, περιέχον τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον καὶ λοιπὰς ἀγνώστους ἀκολ. τῆς Μ. Τεσσαρακοσ. ἄδ. 10.— δεμ.	»	15.—
* Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ εἰς τοὺς οὐρανούς, Βασιλείου Μπάμια ἱερέως, ἄδετον δρ. 25, δεμένον	»	35.—
* Φωνὴ βοῶντος ἐκ τῆς ἐρήμου ὑπὸ Γαβριὴλ Διονυσιάτου	»	15.—
* Νέος Εὐεργετινὸς » » »	»	10.—
* Μαλθουσιανισμὸς ἢ τὸ ἔγκλημα τῆς Γενοκτονίας » κατάλληλον διὰ τὰς οἰκογενείας καὶ ἰδίως τοὺς πνευματικούς	»	10.—
Ἀναμνήσεις καὶ Νοσταλγίαι, τοῦ αὐτοῦ	»	25.—
* Λαυριωτικὴ Κυψέλη. Γέροντος Παντελεήμονος Λαυριώτου	»	20.—
* Λαυσαϊκόν, Λαύσου τοῦ Πραιποσίτου (Πατερικὰ διηγήματα)	»	20.—
* Λειμωνάριον τὸ παλαιὸν ἢ τὰ Μυρίπνοα ἄνθη τοῦ Παραδείσου	»	15.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

*	Περὶ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς πέραν τοῦ τάφου αἰωνίας ζωῆς, † Ἰωακεὶμ Σπετσιέρη	Δραχ.	4.—
*	Ἡ ἐρημῖτις Φωτεινή, τοῦ αὐτοῦ	»	7.—
*	Ἐγκόλπιον προσευχῶν, περιέχον παρακλ. Κανόνας καὶ Χαιρετισμοὺς εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ὑπὸ Γαβριὴλ Σταματελάτου, σελ. 216 ἄδετον 18.—, πανόδετον.	»	28.—
*	Σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τοῦ αὐτοῦ, ἄδετον 15.—, δεμένον	»	25.—
*	Ὁδηγὸς τοῦ Πνευματικοῦ, τοῦ αὐτοῦ. Χρησιμώτατον διὰ κάθε Χριστιανὸν καὶ πρὸ παντὸς τῶν πνευματικῶν	»	5.—
*	Θησαυρὸς εὐχῶν διὰ πᾶσαν ἀνάγκην, τοῦ αὐτοῦ, ἄδετον 5, πανόδ.	»	10.—
*	Βιβλίον ψυχοσωτήριον τοῦ αὐτοῦ	»	2.—
*	Εὐχαὶ κατ' ἀλφάβητον ἐν εἴδει Χαιρετισμῶν εἰς τὸν Ἰ. Χριστὸν	»	2.—
*	Ὁ Χριστὸς νικᾷ ἢ ὁ Στρατῆς (θρησκευτικὸν διήγημα) .	»	5.—
*	Εὐαγγελικὸς Κῆπος, Σάββα μοναχοῦ Φιλοθεΐτου . . .	»	5.—
*	Κατηχ. διδασκαλία ψυχωφελὴς πρὸς νέον κλπ., τοῦ αὐτοῦ	»	10.—
*	Ἀκολουθία Θ. Μεταλήψεως μὲ προσθέτους εὐχὰς εἰς τὸ τέλος, σχῆμα μικρὸν τσέπης	»	2.—
*	Ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων . .	»	1.50
*	Ἀπαραίτητοι συστάσεις διὰ τὸν χριστιανὸν	»	1.50
*	Ἀποκαλύψεις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Ἀγριτζόμπανον	»	1.50
*	Ἀκολουθία τῆς Γονυκλισίας, τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς .	»	2.—
*	Παρακλητικὸς κανὼν εἰς τὸν Κ. Η. Ι. Χριστὸν	»	2.—
*	Οἱ δύο παρακλητικοὶ Κανόνες πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ εὐχαὶ κατὰ τοῦ πολέμου	»	2.—
*	Παρακλητικὸς Κανὼν καὶ τὰ θαύματα τῆς Γοργοϋπηκόου . .	»	2.—
*	Παρακλ. Κανὼν εἰς τὴν Πορταΐτισσαν τῶν Ἰβήρων . . .	»	2.—
*	Παρακλ. Κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Φανούριον, Ἀλεξ. Μωραϊτίδου	»	2.—
*	» » καὶ Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον	»	2.—
*	» » εἰς πάντας τοὺς ἁγίους μὲ 3 εὐχὰς πρὸς τὴν Θεοτ.	»	1 50
*	» » εἰς τὸν ἅγ. Ἀντίπαν Περγάμου, θεραπευτὴν ὀδόντων	»	1.50
*	Ὁ Μέγας Κανών, Ἀνδρέου Κρήτης	»	2.—
*	Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν τίμ. Σταυρὸν μὲ 2 εὐχὰς πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμ.	»	2.—
*	Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ Κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου	»	2.—
*	Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου τοῦ 15Αὐγούστου καὶ ἡ παράκλησις τῆς Γλυκοφιλούσης	»	2.—
*	Χαιρετισμοὶ πενθοχαρμόσυνοι πρὸς τὸν παναγ. καὶ ζωοδ. τοῦ Σωτῆρος τάφον	»	1.50
*	Χαιρετισμοὶ εἰς τοὺς ἁγίους Πάντας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης	»	1.50
*	Εὐχὴ βασκανίας ἐλλείψει ἱερέως	»	1.—
*	Δίπτυχα ζώντων καὶ τεθνεώτων	»	1.—
*	Τὸ ἐξάκουστον προσκυνητάριον τοῦ σπηλαίου Ἁγ. Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.	»	2.—
*	Ἐξορκισμοὶ Μ. Βασιλείου καὶ Ἰ. Χρυσοστόμου μὲ τὴν εὐχὴν εἰς ψυχορραγοῦντα τοῦ ἁγίου Νήφωνος	»	2.—
*	Ὁ Παράδεισος, Ἰωάννου Μηνᾶ, γλαφυρώτατον	«	8.—
*	Ὁ καλὸς φίλος καὶ ἰατρὸς κάθε ἀσθενοῦς, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, τοῦ ἰδίου	»	2.—
*	Ὁ ἀδελφὸς τῶν φυλακισμένων, τοῦ ἰδίου	»	2.—
*	Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὰ παιδικά του χρόνια, κατάλληλον διὰ τοὺς μικροὺς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κλπ., τοῦ ἰδίου	»	2.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

*	Σειρὰ «Ἁγιορ. Βιβλιοθ.» ὁλόκληρον τὸ κβ΄, κγ΄, κδ΄, κε΄ καὶ κς΄ ἔτος 1957-58-59-60 καὶ 61 ἕκαστον ἄδετα	Δρ.	50.—
*	Βίος τοῦ ἁγ. Ρηγίνου, Ἐπισκ. Σκοπέλου	»	1.50
*	Ἡ Μόνικα, μήτηρ τοῦ ἁγ. Αὐγουστίνου, παράδ. χριστ. μητρὸς	»	2.50
*	Ἡ ἁγία Συγκλητική, παρηγορητικὴ διήγησις διὰ τοὺς ἀσθενεῖς	»	2.50
*	Ψυχῆς Παρηγορία, εὐχαὶ διὰ στίχων, Ξένης μοναχῆς τυφλῆς σ. 88	»	3.—
*	Ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς, περὶ θείας Κοινωνίας	»	2.50
*	Ἡ ἁγία Γραφή, ἀνάλυσις αὐτῆς	»	2.50
*	Μικρὸν εὐχολόγιον. Εὐχαὶ παρακλητικαὶ Μάμαντος καὶ Τρύφωνος μὴ ὑπάρχουσαι εἰς τὰ εὐχολόγια, ἐλαφρῶς δεδεμένον . . .	»	2.50
*	Ἁγιορειτικὴ ἑρμηνεία θ. Λειτουργίας, σελ. 80 πυκνοτυπωμέναι	»	3.—
*	Ὁ βίος καὶ τὰ θαύματα τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Χρυσοβαλλάντου	»	2.50
*	Τετρακτύς, βιβλίον πατερικόν, Κωνστ. Ζερβοῦ πρωτοπρεσβ. .	»	8.—
*	Ἡ Χαρὰ τῶν Ἀγγέλων Τζάνου Γουγουτᾶ, ἱερέως	»	10.—
*	Ἡ Καμπάνα τοῦ Οὐρανοῦ » » »	»	8.—
*	Ὁδηγὸς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, Ἰννοκεντίου Ἐπισκ.	»	5.—
*	Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ἁγίου Νικοδήμου	»	10.—
*	» » » τῆς Παναγίας Χοζοβιωτίσσης ἐν Ἀμοργῷ	»	10.—
*	» » » τῶν Ἁγίων Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου .	»	10.—
*	» » » τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου Πατρ. Κων)πόλεως	»	10.—
*	» » » τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ	»	10.—
*	» » » τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου . . .	»	10.—
*	» » » τοῦ ἁγίου Τριανταφύλλου, Ζαγορᾶς Βόλου	»	10.—
*	» » » τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ	»	10.—
*	» » » ἁγ. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλ. ιθ΄ Αὐγούστου	»	10.—
*	» » » τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, πανηγυρικὴ	»	10.—
*	» » » τῆς Παναγίας Γεροντίσσης	»	10.—
*	» » » τῶν 20 ἁγίων Ἀναργύρων μετὰ παρακλήσεως		10.—
*	» κοινὴ 2 Ματου καὶ 18 Ἰανουαρίου, Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατρ. Ἀλεξανδρείας	»	10.—
*	» » » Δημητρίου τοῦ Νέου ἐκ Λιγουδίστης Τριφυλ.	»	10.—
*	» » » Συμεὼν τοῦ ἀνυποδήτου	»	10.—
	» » » Ἀποστόλου Παύλου	»	10.—
*	» » » τοῦ ἁγίου Ἀχιλλείου	»	15.—
	Ὕμνος πρὸς τὸν ἅγιον Ἀχίλλειον, Ἀχιλλείου ἱεροδιακόνου	»	5.—
	Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μοδέστου	»	10.—
	» » » Φανουρίου	»	10.—
	» καὶ βίος ἁγίου Νείλου	»	15.—
	» » » ἁγίας Κυριακῆς	»	10.—
	» » » τῆς ὁσίας Πελαγίας	»	5.—
	» » » Μάμαντος	»	10.—
	» τῆς ἁγίας Εἰρήνης	»	10.—
	» » » Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ	»	30.—
	» » » Ἀρσενίου τοῦ Νέου	»	15.—
*	Ἐγκόλπιον νηστείας, ἤτοι πῶς πρέπει νὰ νηστεύουν οἱ Χριστιανοὶ καθ' ὅλας τὰς νηστείας τοῦ ἔτους, βάσει τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου	»	1.50
*	Οἱ διδάσκαλοι τῆς Νοερᾶς Προσευχῆς. Ἀναστασίας Περατικοῦ	»	8.—
*	Τὸ ἑορταστικὸν ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι τεῦχος τῆς «Ἁγιορ. Βιβλιοθήκης»	»	15.—
	«Πρωτόκολλα» τῶν Σοφῶν τῆς Σιών, ἄδετον 20, πανόδετον	»	28.—
	Προσευχητάριον σύντομον καθημερινῆς χρήσεως	»	3.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀποστολικὴ Σαγήνη	Δραχ.	60.—
Ἔχει ἡ Ἐκκλησία ἐξουσίαν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν; ἱερ. Θεοδωροπούλου	»	15.—
Ἱερὸς πόλεμος κατὰ τῆς βλασφημίας, Ἀρχιμ. Φιλοθ. Ζερβάκου	»	10.—
Μέγα καὶ θαυμαστὸν προσκύνημα εἰς Παλαιστίν. καὶ Σινᾶ, ἰδίου	»	25.—
Ἑτεροδιδασκαλιῶν ἔλεγχος καὶ περὶ χορῶν, τοῦ ἰδίου	»	3.—
Ἡ «Ρόδη», θρησκευτικὸν διήγημα, Μαγδαληνῆς Μοναχῆς	»	20.—
Ὁ Γυναικεῖος μοναχισμός, τῆς ἰδίας Μοναχῆς	»	25.—
Ἡ αἰχμάλωτος τοῦ Ἀσᾶ, θρησκευτικὸν διήγημα κατάλληλον διὰ τὰς νεάνιδας, τῆς αὐτῆς Μοναχῆς	»	25.—
Θησαυρὸς ἁγίων, ἤτοι Παρακλητικοὶ Κανόνες, ἄδετον	»	40.—
Χρυσόβουλλα καὶ τυπικὰ τῶν Βυζ. αὐτοκρατόρων τοῦ Ἁγ. Ὄρους	»	20.—
Τὰ λείψανα καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἀρχ. πόλεων τοῦ Βόλου μετὰ χαρτῶν	»	10.—
Πίστις καὶ γνῶσις, Κων. Τσαταλοῦ, ἀντισυνταγματάρχου	»	10.—
Θ. Ζωγράφου, Κυριακοδρόμιον Ἀποστόλων, μόνον ὁ Β΄ τόμος	»	130.—
Κυριακοδρόμιον Θ. Ζωγράφου, ἄδετον, τόμος αὐτοτελὴς	»	50.—
Ἑρμηνεία ἐπιστολῶν Παύλου μετὰ τῶν 7 Καθολικῶν, Θ. Ζωγράφου, τόμοι 11 ἄδετον	»	200.—
Συναξαριστὴς Δουκάκη, Σεπτέμβριος, Ἀπρίλιος ἕκαστος δεμένος	»	50.—
» Ὀκτώβριος, Δεκέμβριος, ἕκαστος δεμένος	»	60.—
» Ν)βριος, Ἰαν)ριος ἕκαστος δεμένος	»	65.—
» Φ)ριος καὶ Μάρτιος » δεμένος	»	55.—
Ὁ Μέγας Συναξαριστὴς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, Βίκτωρος Ματθαίου, τόμοι 14, ἕκαστος τόμος ἄδετος 90, πανόδετος	»	110.—
Μέγας εὐεργετινός, τοῦ ἰδίου, τόμ. α΄ καὶ β΄ πανόδ., ἕκαστος τόμος	»	120.—
Κυριακοδρόμιον Θεοτόκη, τοῦ ἰδίου, τόμ. α΄, β΄ πανόδ. ἕκαστος	»	80.—
Δογματικὴ Χρ. Ἀνδρούτσου	»	150.—
Ἀνωτέρα ἐπισκόπησις ἐπὶ τοῦ Ἄθω· ὅλαι αἱ θαυματουργοὶ εἰκόνες μὲ τὰ θαύματά των, ἄδετον	»	40.—
Ἴχνος Χριστοῦ, ἄδετον	»	60.—
Προσκυνητάριον Ἁγίου Ὄρους, ἄδετον	»	35.—
Γεροντικὸν ἢ ἀποφθέγματα τῶν ἁγίων Πατέρων, Παύλου Χοζεβίτου, Ἱεροσόλυμα	»	35.—
Ἀσκητικοὶ Λόγοι Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου εἰς ἁπλῆν γλῶσσαν τοῦ ἰδίου	»	50.—
Θαυμάσιος βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, τοῦ ἰδίου	»	10.—
Φιλολογικὴ καὶ κριτικὴ ἱστορία, Κοντογόνου, ὁ α΄ τόμος λινόδετος	»	200.—
Ὁ Χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Κ. Καλλινίκου	»	120.—
Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ	» »	30.—
Ἐπίτομος ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία	» »	35.—
Τὰ θεμέλια τῆς πίστεως	» »	60.—
Πέραν τοῦ τάφου	» »	40.—
Θεοτοκιὰς	» »	35.—
Ἡ ἐξομολόγησις	» »	15.—
Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτη	»	20.—
Εἰκόνες καὶ πραγματικότητες, Β΄ τόμος, τοῦ αὐτοῦ, ἄδετ. 25, δεμ.	»	35.—
Ὁ ἀντίχριστος Παπισμός, Πρωθ. Εὐγενίου Τόμπρου	»	20.—
Χαραυγὴ στὸ χωριό, ὑπὸ Δημ. Εὐσταθοπούλου	»	40.—
Ἐμποδίζει ὁ πόνος τὴν ὕπαρξιν εὐτυχίας; Ἀγαθ. Κοτρώνη	»	35.—
Ἀγκάθια καὶ λουλούδια, Γ. Π. Σωτηρίου	»	25.—
Στὰ δόντια τῶν θηρίων, Χρ. Καλύβα	»	25.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Γενικὴ ἱστορία Βοσσουέτου, 2 τόμοι πλήρεις, λινόδετοι καινουργεῖς, Κων)πολις 1817	Δρχ.	300.—
Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, Θεοκλήτου μοναχοῦ	»	50.—
Ἀθωνικὰ ἄνθη, τοῦ ἰδίου, ἄδετον 60, πανόδετον	»	75.—
Οἱ περιπέτειες ἑνὸς προσκυνητοῦ, ἄδετον	»	25.—
Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν Νηπτικῶν, τόμος α΄, β΄, γ΄ καὶ δ΄ ἄδετα, ἀνὰ	»	100.—
Πηδάλιον πανόδετον	»	225.—
Ὁ βίος καὶ τὰ ἔργα ἁγ. Νικοδήμου τοῦ ἁγιορείτ. ἄδετ. 75, δεμ.	»	90.—
Ὁ ἅγιος Ἀντώνιος, ὁ ἥρως τῆς ἐρήμου	»	7.—
Κλῖμαξ, Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, δερματόδετος	»	120.—
Ἁμαρτωλῶν Σωτηρία	»	55.—
Θύρα Μετανοίας	»	45.—
Θησαυρὸς Δαμασκηνοῦ	»	55.—
Τὰ θεμέλια τῆς ἱστορίας, ἤτοι σειρὰ πρώτων πραγμάτων, ὑπὸ Μ. Δ. Κ., βιβλίον πλουσιώτατον, ἄδετον δρ. 50, πανόδετον	»	60.—
Τετραευαγγέλιον ἁγιορειτικὸν	»	17.—
Συμεὼν Θεσσαλονίκης τὰ Ἅπαντα, δερματόδετον	»	160.—
Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, Ἀσκητικὰ εἰς τὴν καθομιλουμένην, πανόδ.	»	80.—
Χρυσοπηγή, Μελετίου Πηγᾶ, δερματ.	»	100.—
Διδαχαὶ καὶ λόγοι, Ἠλία Μηνιάτη, δερματόδετον	»	60.—
Ταμεῖον ὀρθοδοξίας, Ἐπισκόπου Καμπανίας Θεοφίλου, ἄδετον	»	50.—
Μαργαρῖται Χρυσοστόμου, πανόδετον	»	60.—
Τάξις διαφόρων Δοξολογιῶν κ.λ.π.	»	15.—
Ἐγκόλπιον Ὀρθοδόξου χριστιανοῦ	»	7.—
Τυπικόν, ἤτοι Κανονικὸν	»	10.—
Θεῖον προσευχητάριον, πανόδετον	»	12.—
Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου, τὰ εὑρισκόμενα πάντα	»	230.—
Ἑορτοδρόμιον Νικοδήμου ἁγιορείτου, δερματόδετον	»	300.—
Τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως	»	10.—
Ἀδὰμ Ζοιρνικαβίου, αἱ λοιπαὶ δώδεκα τῶν ιθ΄ πραγματειῶν, τῶν περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐκ μόνου τοῦ Πατρός. Καὶ Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ κεφάλαια συλλογιστικὰ πεντήκοντα καὶ ἑπτὰ πρὸς Λατίνους. Καὶ Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλέως πρὸς Σωφρόνιον Ποκζάσκι, Ρέκτορα τῆς ἐν Κιεβίῳ Σχολῆς καὶ ἐν Γιασίῳ τῆς Μολδοβλαχίας ἡγουμενεύσαντα, ἀπάντησις. Τόμος Β΄, ἔκδοσις Πετρουπόλεως 1797. Σελίδες 752. Μέγεθος 38Χ24, βάρους 4 1)2 κιλὰ	»	1500.—
Τροπαιοφόροι νέοι τῆς Βίβλου, Τιμ. Α. Χρήστου ἱερέως	»	5.—

ΒΕΝΕΤΙΑΣ

Ἀπόστολος Βενετίας 1766 καινουργὴς δερματόδετος	»	150.—
Πανθέκτη, ἤτοι Τριώδιον καὶ Πεντηκοστάριον πλῆρες, μὲ δέσιμον παλαιόν, ὅλο δέρμα μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει	»	300.—
Ἱερὸν Πηδάλιον. Πρώτη ἔκδοσις. Λειψία ΑΩ (1800), πρόκειται περὶ κειμηλίου, μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει, δερματ.	»	1500.—
Εὐαγγέλιον τὸ μέγα. Βενετία αψογ΄ 1773 μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ νέον δέσιμον	»	500.—
Πεντηκοστάριον Βενετία 1884 μὲ δέσιμον καινουργὲς ὡραῖον	»	300.—
Τριώδιον κατανυκτικόν. Βενετία 1700, μεταχειρισμ. δερμ. Ἐκτιμᾶται διὰ τὴν ἀρχαιότητα μᾶλλον παρὰ διὰ χρῆσιν ὡς Τριώδιον	»	400.—

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἑορτολόγιον περιέχον δοξαστικά, ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια ἁγίων καὶ Τριῳδίου καὶ Πεντηκοσταρίου, δοξαστικὰ τῆς Ὀκτωήχου κλπ. Παρακλ. Κανόνας ἐπὶ ἐξομολογήσει ἁμαρτωλοῦ, μικρὸν ἁγιασμὸν κλπ., πλουσιώτατον, ἔκδ. α΄ Βενετία 1857 Δρ. 100.—

Πεντηκοστάριον. Βενετία ᾳωε΄ (1805) μεταχειρισμένον ἐν καλῇ καταστάσει μὲ δέσιμον καινουργὲς καὶ ἀρχαιολογικὴν ἀξίαν » 300.—

Καλοκαιρινή. Βενετία ᾳψπ΄ (1780) καινουργὴς δερματόδετος » 300.—

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Θεωρία καὶ πρᾶξις τῆς βυζ. μουσικῆς Παναγιωτοπούλου, πανόδ. » 45.—

Ἀναστασιματάριον Ἰωάννου, πανόδετον » 70.—

Δοξολογία 25ης Μαρτίου, Κ. Ψάχου δεμένη » 25.—

Ἀκολουθία τοῦ βαπτίσματος, ἀρραβῶνος, γάμου, πεζὸν καὶ μουσικόν, χαρτόδετον » 20.—

Μελῳδήματα Σκιάθου, Γεωργίου Ρήγα, οἰκονόμου » 25.—

Πανθέκτη Ἰω. Λαμπαδαρίου καὶ Στεφάνου Δομεστίχου, τόμος Α΄, περιέχων μαθήματα τοῦ Ἑσπερινοῦ, σελίδες 416 » 100.—

Δὲν εὐθυνόμεθα δι' ἐνδεχομένας ὑπερτιμήσεις.

Περιοδικὸν «ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Ἐγγραφῆτε συνδρομηταὶ δι' ἓν ἔτος δοκιμαστικῶς. Ἔχετε πολὺ νὰ ὠφεληθῆτε. Συνδρομὴ ἐτησία δρχ. 30 καὶ διὰ τὰς Μονὰς 50. Εἶναι μηνιαῖον, ἀλλὰ ἐκδίδεται εἰς διπλᾶ τεύχη ἀνὰ δίμηνον.

Διεύθυνσις: Σωτ. Σχοινᾶν, Χατζηαργύρη 37, Βόλον

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΤΟΣ ΚΖ'. (τεῦχος 6ον) 1962 ΑΡ. 315 - 316



ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
Ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

ΙΔΡΥΤΗΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (†1940)
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐν Βόλῳ
Νοέμβριος - Δεκέμβριος

Διευθυντὴς - Ἰδιοκτήτης
ΣΩΤ. Ν. ΣΧΟΙΝΑΣ
Χατζηαργύρη 37

Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟΝ

(ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ)

«.. ἕτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος...» (Ἀπ. Πέτρος).

Εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Αὐγούστου ἐ. ἔ. τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» κατεχωρίσαμεν ἓν ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ὀρθοδοξία καὶ τὸ Βατικανόν». Εἰς αὐτὸ περιελαμβάνετο:

α) Ὅτι πόσον ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι συνδεδεμένη μὲ ἡμᾶς καὶ πόσον εἴμεθα εὐαίσθητοι ἐνώπιον κινδύνου αὐτῆς. β) Ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι θεμελιωμένη ἐπὶ 20 αἰῶνας ἐπὶ τῆς ἁγίας Γραφῆς, τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῆς ἱερᾶς Παραδόσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἱερῶν αἱμάτων τῶν Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν. γ) Ὅτι αἱ προσπάθειαι πρὸς ἕνωσιν μετὰ τοῦ Καθολικισμοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐμμένει εἰς τὰς αἱρέσεις καὶ τὰς καινοτομίας του, συνιστοῦν δι' ἡμᾶς κίνδυνον δογματικῆς ἐκτροπῆς, ματαίωσιν τοῦ ἐκχυθέντος αἵματος τῶν Ὁμολογητῶν μας, ὡς καὶ ἀνατροπὴν τῆς διδασκαλίας τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μας. δ) Ὅτι ἡ μόνη ὀρθὴ στάσις τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τοὺς οἰκουμενικοὺς διαλόγους τῆς ἐποχῆς, εἶναι ἡ μαρτυρία της κατὰ τὴν σχετικὴν προτροπὴν τοῦ Ἀποστόλου Πέ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τρου: (Α΄ Πετρ. γ΄ 15). ε) Ὅτι ἐκδηλώσεις τινὲς καὶ ἀτυχεῖς δηλώσεις, ἐκ συγκαταβάσεως, τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μας ἐσκανδάλισαν τὸν Ὀρθόδοξον λαόν, προεκάλεσαν τὴν ἐξέγερσιν ὁλοκλήρου σχεδὸν τοῦ θρησκευτικοῦ, ἐκκλησιαστικοῦ καὶ μερικῶς τοῦ πολιτικοῦ Τύπου τῆς πατρίδος μας, καὶ ἐν ἁγίῳ Ὄρει, λόγῳ τῆς αὐξούσης δυσφορίας, ἐπαπειλεῖται ἡ εὔρυνσις τοῦ θλιβεροῦ χάσματος μεταξὺ Ἁγιορειτῶν μὲ τὴν Μητέρα Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν. στ) Ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἔχει εὐρέα περιθώρια ἐλίξεως εἰς τοὺς χώρους τῶν αἱρετικῶν Ἐκκλησιῶν—ὡς δυνάμει Ὀρθοδόξων—ἀλλὰ ὀφείλει νὰ μὴ κατανικᾶται ἀπὸ ἀνθρωπίνους συναισθηματισμούς, παραμένον διακεκριμένον ἀπὸ τὰς αἱρέσεις των, τὰς ὁποίας δέον νὰ ἐπισημαίνῃ, κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἁγίων Πατέρων, ὡς ἀπωλείας ψυχικῆς προξένους. ζ) Ὅτι δὲν πιστεύομεν εἰς τὴν ἁγνότητα τῶν ἐλατηρίων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἕνωσιν καὶ ἐξεθέσαμεν τοὺς λόγους, ἰσχυριζόμενοι παραλλήλως, ὅτι μᾶλλον μισούμεθα ἀσπόνδως ὑπὸ τῆς «ἀδελφῆς» Ἐκκλησίας, τούτου μαρτυρουμένου ἀριδήλως ἀπὸ τὴν μεσαιωνικήν, νεωτέραν καὶ «νεωτάτην» ἱστορίαν, ὡς ἐκθέτομεν. η) Ὅτι ἡ ἐπιδιωκομένη «ἑνότης» εἶναι δι' ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους ἀσύμφορος καὶ ἄν—ὡς εἶναι πιθανὸν—πραγματοποιηθῇ, θὰ διαβρώσῃ τὸ Ὀρθόδοξον φρόνημα παρὰ τῷ λαῷ καὶ θὰ ἀποβῇ πηγὴ πολλῶν κακῶν. θ) Ὅτι ἡ πολιτεία τῶν τελευταίων ἐτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν τῷ θέματι τῆς Οἰκουμενικῆς κινήσεως, εἶναι ὑπὲρ τὸ δέον φιλελευθέρα καί, ὅτι πᾶσα φθορὰ ὀρθοδόξως τούτου, δὲν θὰ μείνῃ ἀνεκμετάλλευτος ἀπό τινα ὁμόδοξον Ἐκκλησίαν, ἐπιθυμοῦσαν τὰ πρεσβεῖα τιμῆς. ι) Ὅτι αἱ ἀνωτέρω γραμμαὶ ἀποτελοῦν ἑρμηνείαν τοῦ ἁγιορειτικοῦ πνεύματος, ὅπερ «παροξύνεται» ἐν ὄψει κινδύνου τῆς Ὀρθοδοξίας, ὡς γεννηθὲν ἐκ τοῦ πνεύματος τῶν Ὁσίων Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν ἁγιορειτῶν Πατέρων.

* * *

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐνεποίησε βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔτυχεν ἐνθουσιώδους ἐπιδοκιμασίας, ἂν κρίνωμεν ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐπιστολῶν ποὺ ἐλάβομεν, Ἱεραρχῶν, Θεολόγων, ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων, καὶ ἀπὸ δημοσιεύματα εὐμενῆ εἰς ἐφημερίδας καὶ θρησκευτικὰ περιοδικά. Παραφωνίαν μόνον ἀπετέλεσεν ἄρθρον δημοσιευθὲν εἰς τὰς ἐν Ἀμερικῇ ἐκδιδομένας ἐφημερίδας «ΑΤΛΑΝΤΙΣ» καὶ «ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ» ὑπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς Θεολόγου κ. Β. Βασιλειάδου ὑπὸ τὸν τίτλον: «Τὰ κηρύγματα μίσους εἶναι ἀπεχθῆ διὰ τοὺς ὀρθοδόξους». Ἐὰν δὲν ἐγνώριζα, ὅτι ὁ κ. Βασιλειάδης διηκόνει εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἤδη εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀμερικῆς, δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐξηγήσω τὴν ὀξύτητα τοῦ ὕφους, τὰς αἰχμὰς διὰ τοὺς ἁγιορείτας, τὴν ἠθελημένην παρερμηνείαν καὶ τὰς ὄχι ὀρθὰς «θέσεις», ποὺ ἐκτίθενται εἰς τὸ ἀρθρογράφημά του. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐσκέφθην καθ' ἑαυτόν, εἴτε ἐλευθέρως σκέπτεται οὕτω, εἴτε ἐξ ἐπηρεασμοῦ λόγῳ θέσεως, παρ' ὅτι ἀδικοῦμαι καταφόρως, ἂς μὴ ἀπαντήσω, ἀφοῦ μάλιστα αἱ ἐν λόγῳ ἐφημερίδες ἐκδίδονται ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐλάχιστοι ἐν Ἑλλάδι τὰς ἀναγινώσκουν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀλλὰ ποίαν ὀδυνηρὰν ἔκπληξιν ἐδοκίμασα, ὅταν εἶδα ὅτι τὸ ἴδιον ἄρθρον, ἀπαραλλάκτως, ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου «Ἀπόστολος Ἀνδρέας» τῆς 19.9.62! Ἐὰν ἡ ὕλη τοῦ φύλλου τούτου ἐλέγχεται αὐστηρῶς, τὸ πρᾶγμα διὰ τὸν γράφοντα θὰ προσελάμβανε διαστάσεις δυσαρέστους, διότι θὰ παρείχετο ἡ ὑποψία ὅτι παύει πλέον νὰ ὁμιλῇ ἀπὸ τῶν στηλῶν του ὁ κατὰ τὰ ἄλλα καλὸς Θεολόγος κ. Βασιλειάδης, καὶ ὅσα ἄτοπα μοῦ ἀποδίδει, κατά τινα τρόπον τὰ υἱοθετεῖ ἡ Ἁγιωτάτη Ἐκκλησία μου. Δὲν θέλω ὅμως νὰ πιστεύω εἰς τὴν ἐκδοχὴν αὐτήν, διότι δὲν εἶναι εὔκολον νὰ υἱοθετήσῃ τὸ Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας μας, ὅτι «ἀσεβῶ», ὅταν εἶναι γνωστὴ ἡ ἀφοσίωσίς μου πρὸς αὐτό. Ὅταν εἶναι γνωστόν, ὅτι ἤμην ὁ πρῶτος τῶν ἁγιορειτῶν ποὺ συνειργάσθη εἰς τὸν «Ἀπόστολον Ἀνδρέαν». Ὅταν εἶναι γνωστὸν ὅτι, ἀποτίων φόρον εὐγνωμοσύνης ἀπὸ μέρους τοῦ ἱεροῦ τόπου μας ἐπὶ τῇ ἀναγνωρίσει τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, ἔγραφον μεταξὺ ἄλλων:

«.... Εἰς τὴν πάντιμον ἑορτήν του, τὸ ἅγιον Ὄρος χαίρει ἰδιαιτέρως ὅτι θὰ ἴδῃ ἐκτυπώτερον τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν συμμετέχουσαν. Διότι ὁ ἅγιος Νικόδημος εἶναι μορφὴ οἰκουμενική. Καὶ διότι ἦτο φίλος Πατριαρχῶν καὶ συνεργάτης καὶ ἀγαθὸς σύμβουλος, ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. Καὶ ἐπὶ πλέον, διότι συνέσφιγξεν ἔτι καὶ ἔτι τοὺς πνευματικοὺς δεσμοὺς Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ ἁγίου Ὄρους.

Βεβαίως, χωρὶς πάσης ἀντιλογίας, τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ὑπῆρξεν ἀείποτε τὸ φυσικὸν κλῖμα ἡμῶν τῶν Ἁγιορειτῶν. Καὶ ἔκειτο ἀνέκαθεν εἰς τηλαυγὲς σημεῖον προσανατολισμοῦ, ἔνθα αἰώνων βιώματα, τιμίων καὶ ἀχράντων ἐπιποθήσεων, συναντῶνται ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἦτο ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ μας, ἡ ἐλπίς, «ὧν οἱ ὀφθαλμοὶ ἐξέλιπον τοῦ ἐλπίζειν», καὶ ἡ παρηγορία. Καὶ εἰς αὐτὸν τὸν «ἐπίφθονον καὶ ἐπικίνδυνον» Θρόνον τοῦ τεθλιμμένου Ἀποστόλου Ἀνδρέου ἐξεκένου ὁ Ἁγιορείτης τὰς ἅσπερ ἔζη ὀνειροπολήσεις καὶ τὴν λυγμώδη νοσταλγίαν καὶ τὸ πάννυχον μαρτύριον τῶν ἐναργῶν ὁραματισμῶν του. Καὶ ἀπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ἡμεῖς φύλακες ἀκαταίσχυντοι τοῦ ἀμολύντου θυρεοῦ του, ἐλαμβάνομεν χάριν ἀντὶ χάριτος, καὶ δύναμιν τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐναντίον ἐθνῶν καὶ βασιλέων...

Ἀλλ' ἤδη ὁ θεῖος Νικόδημος ἔδησεν ἡμᾶς μὲ χρυσᾶς ἁλύσεις, ἀπὸ τὸ Φανάριον. Καὶ μᾶς «ἐκαρδίωσε» σφόδρα, διὰ τὸν Πατριάρχην μας καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον. Διότι ἀνέσυρον τὸν πέπλον, ὅστις ἔκειτο, ἐπὶ ἕνα καὶ ἥμισυ αἰῶνα, ἐπὶ τῆς μεγαλυτέρας μεταβυζαντινῆς μορφῆς τῆς Ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἐπὶ τῆς σεβασμιωτάτης μορφῆς τοῦ ἁγίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ Διδασκάλου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου... (Ἀπόστολος Ἀνδρέας 22.6.55).

* * *

Ἰδοὺ ποίαν ἐρίτιμον θέσιν ἔχει τῇ καρδίᾳ ἡμῶν ὁ Οἰκουμενικὸς Θρόνος, ὁ σεπτὸς ἡμῶν Πατριάρχης καὶ ἡ Ἱ. Σύνοδος.

Λοιπόν, δὲν «ἀσεβῶ» κ. Βασιλειάδη, ἀλλ' ἀντιθέτως καὶ σέβομαι καὶ προσεύχομαι νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπὲρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου. Τί

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἂν εὑρίσκωμαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀποκαλύψω, μεθ' ὅλου τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ, τὸν ἀντίκτυπον ἐπὶ τοῦ ποιμνίου ὡρισμένων ἐνεργειῶν τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας μου; Ἀλλὰ καὶ διατί εἶναι ἀσεβὲς ἢ ἀντιεκκλησιαστικόν, νὰ ἑρμηνεύσω τὰ αἰσθήματα τῶν ἁγιορειτῶν καὶ νὰ ὑποδείξω, μέχρι ποίου σημείου συγκαταβάσεων, ἀπὸ τοῦ Κανονικοῦ, ἀντέχουν αἱ συνειδήσεις μας, αἱ ὁποῖαι ᾠκοδομήθησαν ἐντὸς τοῦ Ὀρθοδόξου κλίματος, ὅπερ συνέστη ἐκ τῶν ἀγώνων τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας μας καὶ τῆς διδασκαλίας της;

Ἡ ἑκάστοτε διοικοῦσα Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἀλάθητος. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία βεβαιοῖ τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές. Καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πιστοῦ λαοῦ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας του, ἀποτελεῖ ἔκφρασιν ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ. Πολλῷ μᾶλλον ὅταν τοῦτο προέρχεται ἀπὸ Μοναχούς. Ἐν προκειμένῳ δέ, ἐξεφράσθη εἰς ἓν ἄρθρον, καθ' ἣν ἐποχὴν προηγήθησαν ἐκδηλώσεις σκανδαλισμοῦ εἰς εὐρεῖαν κλίμακα καὶ διεγράφετο εἰς τὸν ὁρίζοντα τῆς ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας σαφὴς ὁ κίνδυνος νέων σχισμάτων...

Μήπως ἀνεγνώσατε, κ. Βασιλειάδη, τὴν «ΣΠΙΘΑΝ» τοῦ Ἰουνίου, ἔνθα συνοψίζονται οἱ λόγοι τοῦ σκανδαλισμοῦ; Προσέξατε πόσα «καταμαρτυρεῖ;» Ἀνελογίσθητε ποῖον σεισμὸν προκαλοῦν εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν πιστῶν αἱ ἀναπάντητοι παραμένουσαι φρικταὶ κατηγορίαι, ἰδίως αἱ δύο τελευταῖαι; Καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ κατηγορίαι ἀνεγράφοντο ἀπὸ πολλοῦ ὑφ' ὅλου σχεδὸν τοῦ ἑλληνικοῦ Τύπου, συνοδευόμεναι ὑπὸ δυσμενεστάτων σχολίων. Ποῖος θὰ ἐπεσήμαινε τοὺς κινδύνους ποὺ ἐδημιούργει τὸ κλῖμα αὐτό, ἂν ὄχι κάποιος Μοναχός, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐχάρισε «κάλαμον γραμματέως ὀξυγράφου» καὶ δύναμιν λόγου, ὅπως γράφετε; Θὰ ἔπρεπε νὰ φθάσωμεν εἰς μοιραίας λύσεις καὶ ὕστερα, ὡς Ἐπιμηθεῖς, νὰ συστήσωμεν περισσοτέραν προσοχήν; Καὶ πῶς δὲν θὰ ἐγενόμεθα ἔνοχοι τοῦ κακοῦ, διότι δὲν προσεπαθήσαμεν τὴν ἀναχαίτισίν του;...

* * *

Κατηγορούμεθα, ὅτι δὲν εὐνοοῦμεν τὰς ἀπόψεις «μιᾶς μερίδος, ἡ ὁποία προσπαθεῖ νὰ παρασύρῃ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς ἕνα παράλογον, ἀνεδαφικόν, ἀντορθόδοξον καὶ ἀντιχριστιανικὸν ἀγῶνα μισαλλοδοξίας καὶ καταπολεμεῖ τὴν περὶ ἑνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν ἰδέαν τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἥτις ἑνότης δὲν σημαίνει «ἕνωσιν», ἀλλὰ συνεργασίαν μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, πρὸς ἀντιμετώπισιν κοινῶν ἐχθρῶν, ὡς τοῦ Κουμμουνισμοῦ καὶ ἄλλων».

Κύριε Βασιλειάδη· εἰς τὰ θέματα τῆς πίστεως, ὅταν δὲν ὑπάρχει ἕνωσις, θεμελιουμένη εἰς τὸ «αὐτὸ φρονεῖν», ἡ ἑνότης ὡς ἰδέα καὶ πρακτικὴ συνέπεια εἶναι ὀλεθρία δι' ἡμᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους, ἐκτὸς τῆς γραφικῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀναστροφῆς μετὰ ἑτεροδόξων. Ἐὰν ἡ αἵρεσις εἶναι «βλασφημία κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» καὶ συνεπάγεται στέρησιν τῆς θείας ἐνεργείας Του, πῶς θὰ γίνῃ συνεργασία μὲ «ἀντιπίπτοντας τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ»; Πῶς δὲν θὰ κινδυνεύσῃ ὁ ἁπλοῦς λαός μας ἀπὸ τὸν συναγελασμὸν μετὰ τῶν φορέων προτεσταντικῶν καὶ παπικῶν δαιμονίων; Πῶς θὰ ἀποφύγωμεν τὰς ἐκκλησιαστικὰς σχέσεις ἐν τῇ λατρείᾳ; Καὶ πῶς δὲν θὰ ἔχωμεν προσηλυτισμὸν καὶ μεταστά-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σεις Ὀρθοδόξων πρὸς παπικοὺς καὶ προτεστάντας, ὅταν ἐκ τῆς «συνεργασίας» ἀμβλυνθοῦν προοδευτικῶς αἱ διαφοραὶ ποὺ μᾶς χωρίζουν;...

Ἔχομεν ἐχθρούς, ὡς Ἔθνος καὶ ὡς Ἐκκλησία; Οὐδὲν τὸ νέον. Ἀπὸ τὴν ὥραν ποὺ γίνεται κανεὶς χριστιανός, ὅλη ἡ κόλασις στρέφεται ἐναντίοντου, ὁρατὴ καὶ ἀόρατος. Ἀκριβῶς διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία ὀνομάζεται στρατευομένη. Δειλιῶντες λοιπόν, νὰ κάμωμεν ἑνότητα ἐπὶ θυσίᾳ τῆς πίστεως; Ἀλλὰ τοιαύτας μεθόδους ἀμύνης ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ οὐκ οἶδεν. Ἐὰν θὰ ἀπολέσθωμεν ἢ θὰ ἐπιζήσωμεν, ὡς Ἐκκλησία ἢ ὡς Ἔθνος, οὐκ ἔστιν ἡμῶν. Ἡμῶν εἶναι νὰ κρατήσωμεν τὴν ὁμολογίαν μας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἀγάπην μας πρὸς τὸν Χριστόν, εἰς ὅλας τὰς συνεπείας τῆς ἠθικῆς καὶ δογματικῆς διώσεως καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀφοροῦν τὸν Κύριόν μας, ὅτι «αὐτῷ μέλει περὶ ἡμῶν».

Τὰ περὶ ἑνότητος, ἂν δὲν εἶναι χίμαιραι, εἶναι διὰ τὴν πίστιν κινδυνώδη, πολὺ ἀνθρώπινα καὶ ἐγγὺς ἀπιστίας. Καὶ αὐτὰ τὰ φίλα τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἄπιστα λαμβάνουν τὴν «ἔνδικον μισθαποδοσίαν». Ὁ Θεὸς παροργίζεται ὅταν ὦμεν πεποιθότες ἐπ' ἀνθρώποις καὶ μὴ ἐπὶ «τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς». Ἡ 6η Σεπτεμβρίου τοῦ 1955 κάτι θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς εἶχε διδάξῃ. Ἡμεῖς οἱ Ἁγιορεῖται, ποὺ ἀδολεσχῶμεν καὶ «ἐκλίπομεν» εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων κριμάτων, τὴν ἡμέραν αὐτὴν τὴν ἐβλέπομεν νὰ ἔρχεται μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν. Ὁ νοῶν νοείτω... Ὁ ρόλος τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν τῷ κόσμῳ συνοψίζεται εἰς τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀληθείας, εἰς «τῶν Ἀποστόλων τὸ κήρυγμα καὶ τῶν Πατέρων τὰ δόγματα». Μόνον αὐτό. Μὲ τὸ «ἑνότητα ἐπαγγελλόμεθα καὶ εἰς ταύτην καλοῦμεν τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ»,— Ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ μὲ παστορίνες, μὲ ἀμνηστείαν τῆς σοδομίας καὶ μὲ κατάργησιν τοῦ σατανᾶ!! —εἰς δύο καὶ πλέον ἑκατομμύρια ὁμογενῶν, διεσπαρμένων εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς, προσφέρομεν τὴν χειροτέραν ὑπηρεσίαν, διότι τοὺς ρίπτομεν εἰς τὰς παγίδας τῶν παπικῶν καὶ προτεσταντῶν...

* * *

Κατηγορούμεθα, ὅτι κηρύττομεν τὸ μῖσος πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους. Λυποῦμαι διὰ τὴν ἠθελημένην παρερμηνείαν τοῦ κ. Βασιλειάδου. Εἰς τὸ ἄρθρον μου γράφω, ὅτι «καλὴ εἶναι ἡ ἀγάπη, ἀλλὰ κάλλιστον τὸ μῖσος εἰς θέματα πίστεως. Ὄχι βεβαίως νὰ μισῶμεν τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τὰ κακόδοξα καὶ αἱρετικὰ φρονήματά των». Ποῦ βλέπετε, λοιπόν, κηρύγματα μίσους κ. Βασιλειάδη; Εἰς τὸ ὅτι ὀφείλομεν νὰ μισῶμεν τὰς κακοδοξίας καὶ τὰς αἱρέσεις ἀπροσώπως; Ἐὰν αἱ αἱρέσεις συνεπάγωνται ἀπώλειαν ψυχικήν, τί ἄλλο πρέπει εἰς αὐτάς; Στωϊκοὶ εἴμεθα; Ὁ Χριστιανισμὸς ἐξαίρει τὴν ἀγάπην, ἀλλὰ συνιστᾷ καὶ τὸ μῖσος. Χωρὶς τὸ μῖσος πρὸς τὴν ἁμαρτίαν εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀρετή. «Μέτρον ἀρετῆς τὸ μῖσος πρὸς τὴν ἁμαρτίαν», λέγει ὁ Μ. Βασίλειος. Καὶ ἂν ὀφείλωμεν νὰ μισῶμεν τὴν ἠθικὴν ἁμαρτίαν, πόσῳ μᾶλλον τὴν «ἁμαρτίαν τοῦ Πνεύματος;»

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, εἰς τὸν «Δεκάλογον τῆς κατὰ Χριστὸν νομοθεσίας», γράφει: «Ἂν δέ σοι καὶ ἐμπόδιον ὦσι καὶ μάλιστα πρὸς τὴν ἀληθῆ καὶ σωτήριον πίστιν, ἑτερόδοξοί τινες ὄντες, οὐ μόνον φεύξῃ, ἀλλὰ καὶ μισήσεις οὐκ ἐκείνους μόνους, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς πρὸς γένους καὶ τοὺς κατὰ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

πᾶσαν ἄλλην φιλίαν καὶ συνάφειαν...».

Ὁ μέγας Θεολόγος τῶν τελευταίων χρόνων τοῦ Βυζαντίου, ὁ Μοναχὸς Ἰωσὴφ ὁ Βρυέννιος, περὶ τοῦ ὁποίου αὐτοὶ οἱ Λατῖνοι ἔλεγον: «ὁ Θεὸς ὁμιλεῖ διὰ σοῦ Πάτερ», ἀπεφαίνετο ὅτι ἡ προσθήκη εἰς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως, τὸ Filioque «ἀπείρους ὑφείλετο τῆς τῶν σωζομένων μερίδος». Πῶς, λοιπόν, νὰ μὴ μισῶμεν τὰς αἱρέσεις; Ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, τὸν ὁποῖον τόσον εὐλαβοῦνται καὶ αὐτοὶ οἱ Λατῖνοι—ὧν τὸ βάπτισμα ὠνόμαζε «μόλυσμα»—ἀποσαφηνίζων τὴν στάσιν τῶν Ὀρθοδόξων ἔναντι τῶν αἱρετικῶν, ἔγραφε: «Τὰ κακόδοξα φρονήματα καὶ τὰ παράνομα ἔθη τῶν Λατίνων καὶ τῶν ἄλλων αἱρετικῶν, πρέπει νὰ μισῶμεν καὶ νὰ ἀποστρεφώμεθα».

Ἡμεῖς, κ. Βασιλειάδη, δὲν εἴμεθα ἁγιώτεροι καὶ σοφώτεροι τῶν μακαρίων ἐκείνων ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι ἐμίσουν τὰς κακοδοξίας ὡς παραιτίους ἀπωλείας. Ποῖος εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ μισῶμεν τοὺς ἀνθρώπους; Οἱ ἅγιοι Πατέρες, εἰς οὓς ἐμαθητεύσαμεν, ὄχι μόνον ἐλυποῦντο καὶ προσηύχοντο ὑπὲρ τῶν ἑτεροδόξων, διὰ νὰ τοὺς ἐλεήσῃ ὁ Θεὸς καὶ καταλάβουν τὸ σκότος τῆς πλάνης των, ἀλλ᾽ ἐλυποῦντο καὶ αὐτοὺς τοὺς δαίμονας ἀκόμη. Πῶς οὔ; Ἡ ἁγία ψυχή των ἦτο διαπεποτισμένη ἀπὸ τὴν πρὸς Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην, ἀπὸ ἔλεος πρὸς τὰ ἀθλιέστερα ὄντα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ μῖσος πρὸς τὰς κακίας καὶ τὰς φθειρούσας τὴν ἀλήθειαν πλάνας των...

* * *

Ὁ κ. Βασιλειάδης γράφει, ὅτι «διεξάγω μίαν ἄδικον καὶ ἀσεβῆ πολεμικὴν κατὰ τοῦ προσώπου τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου γενικώτερον». Διατί; Διότι ἐξ ἀφορμῆς τῶν λόγων σκανδαλισμοῦ τῶν συνειδήσεων, ποὺ περιλαμβάνονται εἰς τὴν «ΣΠΙΘΑΝ», ἔγραψα πρὸς πληροφορίαν τοῦ Πατριαρχείου μας—ἀφοῦ ἄλλωστε αὐτὸ ἦτο εἷς τῶν σκοπῶν τοῦ ἄρθρου ἐκείνου—ὅτι: «Καὶ ἐδῶ οἱ Ἁγιορεῖται διατελοῦν ἐν πολλῇ δυσφορίᾳ. Ἤδη ἀπὸ 40 ἐτῶν σημαντικὸς ἀριθμὸς εὐλαβῶν πατέρων δὲν μνημονεύει τὸν Πατριάρχην ἐκ τοῦ σκανδαλισμοῦ τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας. Ἐφιστῶμεν εὐλαβῶς τὴν προσοχὴν τοῦ Φαναρίου ἐπὶ τῆς ἐπαπειλουμένης εὐρύνσεως τοῦ χάσματος...».

Ἐρωτῶμεν: Ποῦ εὑρίσκεται ἡ «ἄδικος καὶ ἀσεβὴς πολεμική;» Διότι πληροφορῶ περὶ γεγονότων καὶ μάλιστα ὄχι ὅλων—ὅπως εἶναι ἡ πρόσφατος παῦσις τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Πατριαρχικοῦ ὀνόματος εἰς τινας Ἱ. Μονάς; Ἢ διότι ὑπενθυμίζω τὸ θλιβερὸν γεγονὸς ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἑορτολογικῆς καινοτομίας, ὡς προηγούμενον τῶν ἐδῶ ἀντιδράσεων εἰς ἀναλόγους περιπτώσεις, πρὸς ἐπισήμανσιν νέων κινδύνων;

Ἀπορῶ κατ᾽ ἀλήθειαν, ποῦ βλέπει ὁ κ. Βασιλειάδης, ὅτι ἐπιχαίρω διὰ τὸ σχῖσμα καὶ ὅτι «ἀρέσκομαι νὰ τονίζω μετ᾽ ἐμφάσεως, ἀντὶ νὰ θρηνῶ διὰ τὸ γεγονός». Πῶς ἐξηκρίβωσεν ὅτι δὲν θρηνῶ, ἀλλ᾽ ἀντιθέτως «ἀρέσκομαι» εἰς τοῦτο; Αὐτὰ δὲν εἶναι ἠθελημέναι στρεβλώσεις τοῦ ἁπλουστάτου κειμένου, ἀλλὰ καὶ ὑπεύθυνα σκάνδαλα; Καὶ δὲν μὲ ἀδικεῖ καταφόρως, ἀποδίδων μοι τοσαύτην κακότητα;

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Λοιπόν, πληροφορῶ τὸν κ. Βασιλειάδην, ὅτι «λύπη μοί ἐστι μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου», διὰ τὸ συντελεσθὲν πρὸ 40 ἐτῶν σχίσμα, καὶ τὰς θλιβερωτάτας συνεπείας του, ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἁγίου Ὄρους. Ἡ ζημία εἶναι μεγίστη διὰ τὸν Ὀρθόδοξον λαόν, ἀλλὰ καὶ δίδαγμα ἐπίσης μέγιστον. Αἱ Ἱ. Μοναὶ τοῦ ἁγίου Ὄρους ἐστερήθησαν μεγάλου ἀριθμοῦ εὐλαβεστάτων Μοναχῶν, σκανδαλισθέντων ἐκ τοῦ ἐν αὐταῖς Πατριαρχικοῦ μνημοσύνου. Καὶ ἐντεῦθεν ἡ κινδυνώδης ἀπάνδρωσις τῶν ἱερῶν Σκηνωμάτων, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ποὺ ἐγαλουχήθησαν ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς συντηρητικῆς Ὀρθοδοξίας, δὲν ἔρχονται πλέον πρὸς μονασμόν.

Ἡ εὐθύνη ποῖον βαρύνει; Ἀσφαλῶς ὄχι τὰ ἐν Χριστῷ νήπια, ποὺ ἐσκανδαλίσθησαν, διότι εἶχον ἀναγνώσει τὰς καταδίκας ὑπὸ προγενεστέρων Πατριαρχῶν, τοῦ Γρηγοριανοῦ ἑορτολογίου. Ἡ εὐθύνη βαρύνει τοὺς σκανδαλίσαντας, ἔστω καὶ ἂν ἀκόμη τὸ ζήτημα δὲν εἶναι τόσης σοβαρότητος, ὅσην τῷ ἀπέδωκαν οἱ ἁπλοϊκοὶ ἀδελφοί, ἀλλὰ πάντως οὔτε καὶ τόσης ἐλαχιστότητος εἶναι εἰς ὅσην τὸ καταβιβάζουν οἱ ἔνοχοι. Ἐγὼ προσωπικῶς οὐδέποτε θὰ ἔσχιζα τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἀλλ' οἱ εὐλαβεῖς ἐκεῖνοι καὶ ἀσθενεῖς τὴν συνείδησιν καὶ ἀκριβολογοῦντες εἰς τὰ τῆς Πίστεως; (Πλείονα βλέπε εἰς τὸ ἡμέτερον «ΑΘΩΝΙΚΑ ΑΝΘΗ»—«Ἡμερολογιακῶν παραλειπόμενα»).

* * *

«Ἐν ὄψει τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὄρους», ὁ κ. Βασιλειάδης, μᾶς συνιστᾷ «νὰ ἐπιδοθῶμεν εἰς τὴν νηστείαν καὶ τὴν προσευχὴν καὶ εἰς τὴν μελέτην τῆς Ὀρθοδοξίας». Τὸν εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς ἀγαθὰς συμβουλάς. Ἀλλὰ δὲν μᾶς λέγει τί ἀγαθὸν θὰ προκύψῃ ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἑορτασμόν, τοῦ ὁποίου ἡ ἰδέα ἀνήκει εἰς τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, δι' ὃν λόγον δὲν τὴν ἀπορρίπτει. Καὶ ἡμεῖς δὲν τὴν ἀπορρίπτομεν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τὴν ὁποίαν ὡς ἀπαράβατον ὅρον διετύπωσεν ἡ πατριαρχικὴ Ἐξαρχία τοῦ 1951.

Πρὸς πίστωσιν καταχωρίζω ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἱ. Κοινότητος, κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Αὐγούστου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας: «...Ἡ πατριαρχικὴ Ἐξαρχία συναφῶς τονίζει, ὅτι διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος, ἀνάγκη ἀπαραίτητος νὰ προηγηθῇ ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ ἀρχικοῦ κοινοβιακοῦ συστήματος, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν τελειοτέραν ἀναμφισβητήτως ἔκφρασιν τῆς Μοναχικῆς ζωῆς, τοῦ παραδείγματος διδομένου ἀπὸ τῆς Ἱ. Μονῆς Λαύρας, πρὸς ἣν ἀμεσώτερον συνδέεται τόσον τὸ πρόσωπον τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, ὅσον καὶ ἡ ἑορτασθησομένη χιλιετηρίς, οὕτως ὥστε ὁ ἑορτασμὸς αὐτῆς νὰ ἐμφανίσῃ τὸ ἅγιον Ὄρος ἐν ὅλῃ τῇ αἴγλῃ τῆς λαμπρότητος αὐτοῦ καὶ γεννήσῃ εἰς τὴν καρδίαν τῶν προσελευσομένων εὐλαβῶν προσκυνητῶν μίαν πνευματικὴν ἀτμόσφαιραν χριστιανικῆς διαθρομῆς καὶ Ἐθνικῆς καυχήσεως, πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ τιμὴν καὶ ἔπαινον τοῦ ἁγιορειτικοῦ κόσμου...»

Ἐκ τοῦ παρατεθέντος κειμένου σαφῶς καταφαίνεται, ὅτι τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν πατριαρχεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ ἑορταστικοὺς πανηγυρισμοὺς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἐν ἁγίῳ Ὄρει, τῶν ἐννέα Μειζόνων Ἱ. Μονῶν κατακειμένων ἐν τῇ Ἰδιορρυθμικῇ πτώσει. Καὶ ἡμεῖς, ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον αὐτόν, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τὰς ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι ἑορτάς. Καὶ ἐνῷ, λοιπόν, ὅρον ἀπαράβατον ἔθετε τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, διὰ στόματος τῆς Πατριαρχικῆς Ἐξαρχίας, «τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ἀρχικοῦ κοινοβιακοῦ συστήματος...», τώρα ἐλησμονήθη τελείως καὶ οὐδεὶς λόγος ἐγένετο...

Ἐν τῷ μεταξὺ ἤρχισαν προετοιμασίαι οἰκοδομικαί, ὁδοὶ διανοίγονται καὶ τὸ ἐξωκόσμιον ἢ μᾶλλον ὑπερκόσμιον ἅγιον Ὄρος προσαρμόζεται «πολιτιστικῶς» εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, οὗτινος εὐνοοῦμεν τὴν εἴσοδον πανηγυρικῶς!.. Τί θὰ προκύψῃ ἐντεῦθεν; Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ μαντευθῇ. Περιπίπτω εἰς μελαγχολίαν τινά, ὅταν ἐνθυμηθῶ τί εἶπεν ὁ Χουσνὴ πασᾶς τῆς Θεσσαλονίκης, ὅτε ἐλθὼν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος κατὰ τὸ ἔτος 1867 καὶ μελετήσας μετὰ προσοχῆς τὴν χριστιανικὴν ζωὴν τῶν Ἰδιορρυθμιτῶν: «Ἀνεκτότερον θὰ ἦτο εἰς τὸν Θεόν, εἶπεν, ἂν ὑπῆρχε τὸ Ὄρος τοῦτο ἀνδριάς, ὡς ἐπροτάθη ποτὲ εἰς τὸν Μ. Ἀλέξανδρον παρὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος Δεινοκράτους, παρὰ ὡς ἔχει τοῦτο ἤδη πεπληρωμένον ὑπὸ ἀνθρώπων προξενούντων ζημίαν μᾶλλον ἢ ὠφέλειαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα». Καὶ ταῦτα τὰ λέγει ἕνας Τοῦρκος διὰ τὴν κληρουχίαν τῆς Παναγίας!..

Πῶς, λοιπόν, νὰ μὴ «ἐνοχλοῦμεν» εὐλαβῶς, κ. Βασιλειάδη, τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον μας, ὅταν, λησμονῆσαν τὴν σώφρονα ἀξίωσίν του, ὑπερθεματίζει διὰ τὸν ἑορτασμόν, δι' οὗ καὶ ἀντιφάσεις συνιστῶνται καὶ ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ προκαλεῖται καὶ τὰ ἐπιτίμια τῶν θείων Κτιτόρων ἀναδύονται ἐκ τοῦ χρόνου καὶ αἱ φρικταὶ ἀραὶ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τοῦ ἑορτασμοῦ, χάνουν τὴν σημασίαν των; Πρὸς περισσοτέραν κατατόπισιν ἀναγνώσατε εἰς τὸ παρὸν περιοδικὸν τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐν κινδύνῳ, τεῦχος Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ.

* * *

Ὁ κ. Βασιλειάδης διαπράττει βασικὸν σφάλμα γράφων: «Ἂς παύσουν ἀσχολούμενοι μὲ ἀλλότρια πρὸς τὴν ἀποστολήν των οἱ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον σκεπτόμενοι Μοναχοὶ καὶ ἂς ἀσχοληθοῦν σοβαρῶς μὲ τὰ προβλήματά των...» Ἀλλότρια πρὸς τὴν ἀποστολήν μας εἶναι τὰ θέματα τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μας καὶ μάλιστα τὰ δογματικά; Ποῦ ἠκούσθη αὐτὸ ποτέ; Οἱ Μοναχοί, ποὺ εἶναι, κατὰ Χρυσόστομον, «τὰ νεῦρα τῆς Ἐκκλησίας;» Τὸ μοναχικὸν Τάγμα, περὶ τοῦ ὁποίου ὁ μέγας Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ὁ ΣΤ' λέγει τόσα εὔφημα καὶ τὸ θεωρεῖ ὡς φρουρὸν τῆς Ὀρθοδοξίας; «...οἱ σημερινοὶ αἱρετικοί, γράφει εἰς Ἐγκύκλιόν του ἐν ἔτει 1836, διὰ νὰ μολύνωσι τὴν ἡμετέραν θρησκείαν... ἐκχέουσι τὸν ἰὸν τῆς ἰοβόλου αὐτῶν ψυχῆς διὰ τοσούτων φλυαριῶν, κατὰ τοῦ ἀτενῶς ἐπαγρυπνοῦντος καὶ φυλάσσοντος τὴν Ὀρθόδοξον Ποίμνην καὶ μόνου δυναμένου ἀντιστῆναι καὶ ἀνατρέψαι τὰ τούτων πονηρὰ σχέδια μοναχικοῦ Τάγματος... Ἀλλὰ γνώτωσαν οἱ παραλελογισμένοι... ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ Τάγματος καὶ μέχρι τοῦ νῦν εἰσὶν οἱ ὀρθοτομοῦντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας καὶ ὁδηγοῦντες τὴν Ὀρθόδοξον νεολαίαν, διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

εἰς τὸ Ἱερὸν Δόγμα καὶ εἰς τὴν ὀρθὴν Ἠθικήν. Τὸ Τάγμα αὐτὸ οὔτε ἐμόλυνέ ποτε τὴν ὁρατὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' ἀείποτε ἐλάμπρυνεν, ἐδόξασεν, ἐκράτυνε καὶ ἐστερέωσεν αὐτὴν καὶ διὰ τοῦ πνευματικοῦ βίου, καὶ διὰ τῶν δογματικῶν συγγραμμάτων καὶ ἠθικῶν· αὐτὸ συνεκρότησε τὰς κατὰ καιροὺς συστάσας Οἰκουμενικὰς καὶ Τοπικὰς Συνόδους· αὐτὸ διετήρησεν ἀκριβῶς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας... Αὐτὸ ἀπ' ἀρχῆς ἀντέστη καὶ κατεπολέμησε, καὶ τῇ πανσθενῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου, κατεπάλαισε τὰ διάφορα συστήματα τῶν Ἑλληνιστῶν καὶ τοὺς κακοδόξους Αἱρεσιάρχας. Αὐτὸ τέλος πάντων ἤδη πολεμεῖ καὶ σᾶς τοὺς ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἐκ τῶν κευθμώνων τοῦ Ἅδου... ἀναφανέντας σατανικοὺς Αἱρεσιάρχας, διὰ νὰ παύσητε διαταράττοντες τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν αὐτὸ τὸ Μοναχικὸν Σύστημα ἐφύλαξε μέχρι τοῦδε, καὶ τῇ παναλκεῖ δυνάμει τοῦ Παντουργοῦ Θεοῦ, θέλει φυλάξει μέχρι συντελείας...»

Λοιπόν, τί ἔχει νὰ εἴπῃ ἐπ' αὐτῶν ὁ κ. Βασιλειάδης; Ἀσφαλῶς οὐδέν. Οὔτε ἡμεῖς εἶναι ἀνάγκη νὰ προσθέσωμεν ὀνομαστὶ τὰ πλήθη τῶν ἐκ Μοναχῶν Ὁμολογητῶν μας, τῶν Ἁγίων μας, τῶν Διδασκάλων μας. Ὅτι τὴν Ἐκκλησίαν μας ἔσωζεν πάντοτε οἱ Μοναχοὶ ἀπὸ τὸν ὄλισθον τῶν αἱρέσεων. Καὶ ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία μας εἶναι Ἀσκητικὴ καὶ Μοναστική. Ἑπομένως, ποῖος σε φύγεν ἔρκος ὀδόντων, φίλτατε! Ἐπειδὴ δὲ ἐξ ἀγάπης μᾶς συνιστᾶτε τὰ καθ' ὑμᾶς καλὰ καὶ συμφέροντα, ἐπιτρέψατέ μας νὰ σᾶς συστήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ εἰρηνικοῦ Ἄθωνος, ὅπως μελετᾶτε τὴν ἱστορίαν τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μας, τοὺς ἀγῶνας της, διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἀμωμήτου Ὀρθοδοξίας μας καὶ διὰ τοὺς πρωταγωνιστάς της. Καὶ φοβῆσθε τὸ ἀμερικανικὸν πνεῦμα. Πολλοὺς ἐπλάνησε καὶ μάλιστα ὄχι ἰδιώτας μόνον. Καὶ ἂν ἡμεῖς δὲν προσθέσωμεν εἰς τὰς τεταγμένας νηστείας καὶ προσευχὰς καὶ μελέτην τῆς Ὀρθοδοξίας, χάριτι Χριστοῦ, δὲν κινδυνεύομεν ὅσον ὑμεῖς. Φυλάττεσθε δὲ ὄχι μόνον ἀπὸ τοὺς αἱρετικούς, μεθ' ὧν ἀφεύκτως ἀναστρέφεσθε, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς «οἰκείους τῆς πίστεως».

Πάντως «ἡμεῖς χωρισθῆναι Θεοῦ οὐδαμῶς ἀνεχόμεθα». Δι' ὃν λόγον καὶ δὲν θὰ παύσωμεν «ἀσχολούμενοι», μεθ' ὅλης τῆς ἐπιβαλλομένης εὐλαβείας, μὲ τὴν Συνοδικήν, Ἀριστοκρατικὴν καὶ Δημοκρατικὴν—ποτὲ Μοναρχικὴν—Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν μας...

* * *

Ὁ χῶρος τοῦ παρόντος ἄρθρου ἤδη ἔχει ἐξαντληθῆ. Δὲν θὰ ἤθελα ὅμως νὰ τὸ κλείσω χωρὶς νὰ εἴπω εἰς τὸν ἀγαθὸν κ. Βασιλειάδην, ὅτι «τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἔχει συσσωρεύσει ἡ ἡγεσία τοῦ ἁγίου Ὄρους», βαρύνουν καὶ τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν. Ποῦ ἠκούσθη περιοχὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀνεπίσκοπος; Εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ὅμως ὑπάρχει τὸ τραγελαφικὸν τοῦτο, ὥστε νὰ ἐπισκοπῆται ἡ ζωὴ μόνον ἀπὸ τὴν πολιτείαν....

Ὅσον περὶ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς, δι' ἐμὲ προσωπικῶς καὶ διὰ πλῆθος Μοναχῶν, ἡ Σχολὴ ἀποτελεῖ ἀμελητέαν ποσότητα. Ἀλλ' ὅμως δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ὑπάρχει «ἔθος τοῦ νὰ χορεύουν οἱ Μοναχοὶ θριαμβευτικῶς κάθε Κα-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

θαρὰν Δευτέραν ἐπὶ τῶν πυρικαύστων ἐρειπίων τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς καὶ ὑπὸ ἀμαθῶν Μοναχῶν πυρποληθείσης...». Οἱ Μοναχοὶ ποὺ ἔκαυσαν τὴν Σχολὴν δὲν ἦσαν καὶ τόσον ἀμαθεῖς. Ἁπλῶς ἦτο πρᾶξις ἀμύνης τῆς ἁγιορειτικῆς συνειδήσεως ἡ πυρπόλησίς της. Διότι ἦ ἐγένοντο ἄθεοι οἱ πρὴν ἁπλοϊκοὶ καὶ πιστοὶ Μοναχοὶ ἢ διὰ τῆς πύλης τῆς Σχολῆς ἐξήρχοντο εἰς τὸν κόσμον. Καὶ σήμερα ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται εἰς ποικίλας ἀναλογίας... Δώσατε εἰς τὰς ψυχὰς ἐγκυκλίους γνώσεις χωρὶς ἀρετὴν καὶ τὰς καταστήσατε πανούργους. Ποῖος θὰ μεταδώσῃ τὸ πῦρ τῆς μοναχικῆς ἀρετῆς ποὺ κατακαίει τὰς κακίας; Οἱ λαϊκοὶ διδάσκαλοι τῆς Ἀθωνιάδος; Ἂν ἡ Ἀθωνιὰς ἱδρύθη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐπανδρώσεως τοῦ ἁγίου Ὄρους, ποῖος θὰ διδάξῃ τὸ μοναχικὸν ἰδεῶδες; Καὶ ὕστερα ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς λειτουργίας τῆς Σχολῆς, τί μένει; Ἐγὼ θὰ σιωπήσω, διὰ νὰ μὴ θεωρηθῶ ὡς «φωτοσβέστης»...

Τὸ ἅγιον Ὄρος χωρὶς γνώσεις πολλὰς ἄριστα κρατεῖται εἰς τὴν περιωπὴν τῆς μοναστικῆς ἀποστολῆς του. Χωρὶς ὅμως ἀρετήν, ὁμοιάζει μὲ δένδρον ἄκαρπον, τὸ ὁποῖον «ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται». Καὶ τὸ ἅγιον Ὄρος ἔχει ἀνάγκην ἀρετῆς, δι' ὃν σκοπὸν συνεχίζει τὴν παράδοσιν τοῦ Ὀρθοδόξου Μοναχισμοῦ. Καὶ τὸ σημερινὸν αἴτημά του καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας αὐτὸ εἶναι. Ἀντί, λοιπόν, νὰ ἀναζητῶμεν λύσιν τῶν δεινῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους εἰς τὸ ἐν Ἄθῳ παιδευτήριον καὶ τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ ξένα Πανδιδακτήρια, καλὸν καὶ ἐπωφελὲς εἶναι νὰ οἰκειωθῶμεν τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου: Μετανοεῖτε!

Λοιπόν, ὄχι ἁπλῶς μετανοήσωμεν, ἀλλὰ διαρκῶς νὰ μετανοῶμεν. Ἔτσι γινόμεθα ἀληθεῖς Χριστιανοί, λαμπρύνομεν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ δοξάζεται ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Πρῶτα οἱ Πατριάρχαι καὶ Ἀρχιερεῖς καὶ ὕστερα οἱ ἡγούμενοι καὶ οἱ μοναχοὶ καὶ ὁ λαός. Χωρὶς μετάνοιαν διὰ βίου, διὰ νηστειῶν καὶ δακρύων καὶ πένθους καὶ προσευχῶν, δι' ὧν τίκτεται ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ καὶ ἀναλάμπει ἡ ἀγάπη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, οὐδέποτε θὰ ἴδωμεν πρόσωπον Θεοῦ καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Καὶ τὰ προβλήματά μας θὰ αὐξάνωνται καὶ θὰ πληθύνωνται. Καὶ θὰ ζητῶμεν λύσεις εἰς δοκίμους ἐπινοήσεις. Καὶ θὰ φωνάζωμεν: «Ἑνότητα θέλομεν, ἑνότητα ἐπαγγελλόμεθα...» Καὶ ἐνῷ θὰ προβαίνωμεν εἰς μειοδοσίας πίστεως διὰ νὰ συγκολλήσωμεν «χρυσόν» μὲ «καλάμην», θὰ λαμβάνωμεν ἀπαντήσεις ὡσὰν ἐκείνην ποὺ ἔδωκεν ὁ Πάπας τῆς Ρώμης ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς Συνόδου του, ἀποστείλας λεγάτους εἰς Τουρκίαν διὰ νὰ συμφωνήσῃ ὅπως... ἀνορυχθῇ ὁ Τάφος τῆς Παναγίας ἐν Ἐφέσῳ!! Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἦτο ἀρκετὸν αὐτὸ διὰ τήν... συμφιλίωσιν καὶ τὴν ἑνότητα, ὁ πρύτανις τῶν Καρδιναλίων κατηγορεῖ τὴν ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν διὰ «στενότητα πνεύματος» καὶ τὴν ἀποκαλεῖ «αἱρετικήν». Ἀλλ' ἡμεῖς παρὰ ταῦτα, «ἑνότητα θέλομεν, ἑνότητα ἐπαγγελλόμεθα»... Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀκόμη σιωπᾷ. Ἀλλ' οὐ σιωπήσεται!

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης

Ἅγιον Ὄρος 1962

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΧΑΡΙΝ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Ὁ ἀγαπητός μοι ἐν Χριστῷ πνευματικὸς υἱὸς Θεόκλητος Διονυσιάτης, ἀπὸ ὑπέρμετρον ζῆλον πρὸς τὰς καθεστηκυίας ἀρχὰς τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἐδημοσίευσεν εἰς τὸ προηγούμενον 5ον τεῦχος τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» ἐκτενὲς ἄρθρον μὲ τὸν συναγερμικὸν τίτλον «τὸ ἅγιον Ὄρος ἐν κινδύνῳ», ἐν ᾧ, ἵνα δικαιολογήσῃ τὸν τίτλον του, παρουσιάζει Ἐκκλησίαν καὶ Πολιτείαν συνωμοτούσας ἐκ συστάσεως «πρὸς καταστροφὴν τῆς αἴγλης τοῦ ἁγ. Ὄρους», τὴν ἁπλῆν διάνοιξιν μιᾶς προϋπαρχούσης κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος χωματώδους ἀμαξιτῆς ὁδοῦ, τὴν βλέπει ὡς τουριστικήν, καὶ προφητεύει τὴν ἐκκοσμίκευσιν τοῦ ἁγίου Ὄρους διὰ τῆς μετατροπῆς τῶν Ἱερῶν Μονῶν εἰς τουριστικὰ κέντρα «εἰς τὸ ἀμέσως προσεχὲς μέλλον».

Ὡσαύτως διαβλέπει τάσιν ἐνίων ἁγιορειτῶν πρὸς ἐπίδειξιν, «παρὰ τὴν σημερινὴν θλιβερὰν κατάστασιν τοῦ ἁγ. Ὄρους», ὡς καὶ «θλιβερὰν» ἐπίσης ἀντίφασιν εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς Χιλιετηρίδος, ἐφόσον αἱ ἡμίσειες τῶν Ἱερῶν Μονῶν τελοῦν ὑπὸ ἰδιόρρυθμον μοναχικὸν σύστημα.

Βλέπει κινουμένας κανδύλας, ἐπιβεβαιούσας τὸν ἐπερχόμενον κίνδυνον καὶ καλεῖ τοὺς Ἁγιορεῖτας πατέρας εἰς συναγερμὸν διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἐκ τῶν ἐπερχομένων δεινῶν.

Κατὰ ταῦτα, ὁ ἀγαπητὸς ἀρθρογράφος «ἐφοβήθη φόβον ἔνθα οὐκ ἦν φόβος». Αἱ συνεργασίαι Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας πρὸς καταστροφὴν τῆς αἴγλης τοῦ ἁγίου Ὄρους, εἶναι ἀνυπόστατοι καὶ φαντασιώδεις, ἐκκοσμίκευσις τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ μετατροπὴ τῶν ἱερῶν του ἱδρυμάτων εἰς τουριστικὰ κέντρα, εἶναι ἀπίθανος πρόβλεψις οὐχὶ μόνον «διὰ τὸ ἀμέσως προσεχὲς μέλλον», ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀπώτερον, ἡ δὲ διάγνωσίς του ὅτι ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Κράτος ἐν ἀγνοίᾳ των καταστρέφουν τὸ ἅγιον Ὄρος, «διὰ τῆς ἀναμίξεώς των εἰς ἃ μὴ δεῖ» εἶναι ἀπολύτως λελανθασμένη.

Ἡ ἀλήθεια ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἔχει οὕτως.

Οἱ ἁγιορεῖται Πατέρες τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, οἱ ἀναλώσαντες τὸν βίον των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱεροῦ Τόπου, ἐν ὄψει τῆς συμπληρώσεως χιλίων ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς πρώτης μεγάλης Μονῆς ἐν ἁγ. Ὄρει, τουτέστι τῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἐθεώρησαν ἱερὸν καθῆκον των, ὅπως κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην ἁγιορειτικὴν ἐνδικτιῶνα, γίνῃ πρὸς δόξαν Θεοῦ, ἔπαινον τῶν ἀοιδίμων κτιτόρων, φρονηματισμὸν τῶν ζώντων καὶ ἐπιγιγνομένων, καὶ προβολὴν τῆς παρελθούσης καὶ ἐνεστώσης πνευματικότητος τοῦ ἁγ. Ὄρους, πανορθόδοξος ἑορτασμός, καθαρῶς πνευματικὸς καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ ἡγεσίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Τὴν σκέψιν των ταύτην ὑπέβαλλον σεμνῶς καὶ ἁρμοδίως πρός τε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Κράτος, καὶ θείᾳ εὐδοκίᾳ εὗρον παρ' ἀμφοτέροις πρόθυμον κατανόησιν καὶ συμπαράστασιν. Καὶ οὕτω, κοινῇ συνεναίσει Ἐκκλησίας, Πολιτείας καὶ Ἱερᾶς Κοινότητος, ἀπεφασίσθη ὁ ἑορτασμὸς τῆς Χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὄρους κατὰ Μάϊον τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1963.

Κατὰ λογικὴν συνέπειαν ἕνας τοιοῦτος ἑορτασμὸς θὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἐν ἀρχῇ καὶ θὰ προσέλθουν, Βασιλεῖς, Πατριάρχαι, διανοούμενοι κ. λ. π. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἄνθρωποι ἡλικιωμένοι καὶ ἀήθεις εἰς τὰ πρωτόγονα συγκοινωνιακὰ μέσα, καὶ ἔπρεπε νὰ ληφθῇ πρόνοια πρὸς βελτίωσιν τῆς ὑφισταμένης οἰκτρᾶς ὁδι-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

κῆς καταστάσεως, πρὸς ἀποφυγὴν ἀτυχημάτων. Ἐφ' ᾧ καὶ ἀπεφασίσθη ἡ διόρθωσις τῆς ὑφισταμένης ἀμαξιτῆς βασικῆς ὁδοῦ τῆς Ἱ. Μ. Ξηροποτάμου, καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ διάνοιξις τοῦ ὑπολοίπου μικροῦ τμήματος μέχρι Καρυῶν, ὅπου θὰ γίνῃ ὁ ἑορτασμός.

Ἡ ὁδὸς αὕτη θὰ γίνῃ σκυρόστρωτος καὶ θὰ ἐξυπηρετῇ τοὺς ἁγίους Πατέρας καὶ δὴ τοὺς πτωχοὺς ἐρημίτας καὶ ἀσκητάς, ἵνα ἀνέρχωνται εἰς Καρυὰς καὶ πωλῶσι τὰ ἐργόχειρά των, μὲ τὸ ἓν τρίτον τῆς δαπάνης, ἐπιστρέφουσι δὲ αὐθημερὸν οἴκαδε. Πρὸς τούτοις δὲ θὰ δύναται καὶ εἷς βαρέως ἀσθενὴς νὰ μεταφερθῇ εἰς τὸ μοναδικὸν ἐν ἁγίῳ Ὄρει ἰατρεῖον τῶν Καρυῶν, πρᾶγμα ἀνέφικτον ἕως σήμερον.

Τί κακὸν βλέπει εἰς τὸν δρομίσκον αὐτὸν τῶν 12 χιλιομέτρων, ὁ ἀγαπητὸς Θεόκλητος, καὶ πῶς ἐκ τούτου θὰ ἐκκοσμικευθῇ τὸ ἅγ. Ὄρος; Ἡ Ἱερὰ Κοινότης θὰ δρομολογήσῃ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν της εἰς αὐτὸν ἓν λεωφορεῖον καὶ ἕνα φορτηγὸν αὐτοκίνητον καὶ θὰ διευκολύνεται ὁ κόσμος μὲ ἐλάχιστον ἔξοδον καὶ ὀλιγώτερον χρόνον, ἢ μήπως διεπίστωσεν ἐπαναστροφὴν τῶν ἁγιορειτῶν εἰς τὴν κωπήλατον συγκοινωνίαν καὶ τὴν πεζοπορίαν, ὡς θέλει ὁ κ. Σχοινᾶς; Ποῦ δὲ διέγνωσε διάθεσιν τοῦ Κράτους πρὸς ἀλλοίωσιν τῆς τάξεώς του ἔτι δὲ περισσότερον πρὸς καταστροφὴν τῆς αἴγλης του; δὲν βλέπει, δὲν ἤκουσεν ὅτι τὸ Κράτος αὐτὸ ἐξοδεύει κατὰ ἔτος ἑκατομμύρια πρὸς ἀναστήλωσιν τῶν ἱερῶν ἱδρυμάτων τοῦ ἁγίου Ὄρους; Αἱ μνημειώδεις ἐργασίαι πρὸς συντήρησιν τῶν τοιχογραφιῶν τοῦ Πρωτάτου καὶ τῆς Λαύρας, δαπάναις τοῦ πτωχοῦ αὐτοῦ Κράτους, εἶναι ἔνδειξις δυσμενείας πρὸς τὸ ἅγ. Ὄρος;

Λέγει ὁ π. Θεόκλητος, ὅτι «τὸ ἅγ. Ὄρος εἶναι τόπος ἡσυχίας καὶ προσευχῆς καὶ δὲν συμπαθεῖ ἑορτασμοὺς μὲ σκοποὺς κοσμικοὺς καὶ ἀντορθοδόξους». Ποῦ βλέπει τὰς κοσμικότητας καὶ τὸ ἀντορθόδοξον τοῦ ἑορτασμοῦ; Ὡς φαίνεται νομίζει ὅτι πάντες ἐξέκλιναν ἅμα ἠχρειώθησαν καὶ ἔμεινεν αὐτὸς μονώτατος, ὡς τὸν ἐξυμνεῖ ὁ κ. Σχοινᾶς, πρὸς διάσωσιν τοῦ ἁγίου Ὄρους, πρὸς τούτοις λησμονεῖ ὅτι τὸ ἅγ. Ὄρος εἶναι καὶ τόπος προσκυνήσεως καὶ παγχριστιανικοῦ ἐνδιαφέροντος, καὶ ὅτι ἀνέκαθεν, ἀπ' αὐτῆς ἔτι τῆς συστάσεώς του, οὐδέποτε ἔκλεισε τὰς θύρας του εἰς Ὀρθοδόξους προσκυνητὰς καὶ Χριστιανοὺς ἐπισκέπτας. Ποῖα δεδομένα ἔχει, ἵνα λέγῃ διὰ τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ὅτι «βλέπει τὸ ἅγ. Ὄρος ὡς πεδίον συναντήσεως ὅλων τῶν αἱρέσεων τοῦ κόσμου;» ἐπειδὴ εἰσηγήθη τὴν οἰκειοθελῆ προσέλευσιν εἰς τὸν ἑορτασμὸν δυὸ - τριῶν προσώπων ἐξ ἑκάστης ἀλλοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ τούτων ὡς παρατηρητῶν; μήπως καὶ σήμερον καὶ καθ' ἡμέραν δὲν ἔρχονται ἐπισκέπται τοιοῦτοι, οἱ πλεῖστοι ἵνα ἀποτίσωσι φόρον θαυμασμοῦ πρὸς τὰ πνευματικὰ ἐπιτεύγματα τοῦ κατὰ Ἀνατολὰς Ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ, καὶ σεβασμὸν πρὸς τὸν σημερινὸν ἁγιορειτικὸν τοιοῦτον, «τὸ ἀντιλεγόμενον τοῦτο σημεῖον» ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος; Ποῦ καὶ πότε ἀνεμίχθη ἡ Ἐκκλησία ἐν ἁγίῳ Ὄρει ὑπὲρ τὸ δέον καὶ ἐφ' ἃ μὴ δεῖ; Ἐὰν ὑπάρχῃ μέρος ἀπολαμβάνον ἀμερίστως καὶ εἰς τὸ ἀκέραιον τῆς μητρικῆς ἀγάπης τῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο εἶναι τὸ ἅγ. Ὄρος. Ὁ π. Θεόκλητος γνωρίζει κάλλιστα τοῦτο, ὡς καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐκτίμησιν τῆς Ἱ. Κοινότητος, ἡ ὁποία, πάνυ καλῶς, τὸν προέκρινε καὶ ὡς ὁμιλητὴν τοῦ Πανηγυρικοῦ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ, καὶ δὲν πρέπει νὰ βάλλῃ ἀκαίρως κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε καὶ νὰ κατηγορῇ τοὺς ἐν ἀρχῇ ἁγιορείτας Πατέρας ἐπὶ ἐμμέσῳ συνερ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

γεία εἰς τὴν ἀλλοίωσιν τῆς καθεστηκυίας τάξεως, καὶ δὴ ἑλκομένους ἀπὸ τάσιν ἐπιδείξεως· φοβοῦμαι μήπως ὁ ἴδιος ἄγεται ἐξ αὐτῆς καὶ εὔχομαι νὰ τὸν σκεπάζῃ ἡ θεία χάρις, τοῦτο δὲ ὑποπτεύομαι καὶ ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ἐν ᾧ αἱ σκέψεις του περὶ μεταβολῆς τῶν ἰδιορρύθμων Μονῶν εἰς Κοινοβίους εἶναι ὀρθόταται, αἱ δρισεῖαι στηλιτεύσεις καὶ τὸ δηκτικὸν ὕφος του, δὲν συμᾴδουν πρὸς ὅσα λέγει ὁ μακάριος Παῦλος περὶ ἀγάπης καὶ ἐλέγχου, καὶ φέρουν ἀρνητικὸν ἀποτέλεσμα.

Ὁ ἀγαπητὸς π. Θεόκλητος ὑπὸ τὸ πρίσμα τοῦ ἀκαίρου ζήλου του, βλέπει καὶ προβλέπει ἀνατροπὴν τῶν πάντων ἐν ἁγ. Ὄρει, διὰ τοῦ ἐπικειμένου ἑορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος, καὶ διογκώνει τὰ πράγματα μέχρι σημείου ὥστε καὶ τὴν ἁπλῶς ὑποσχεθεῖσαν οἰκονομικὴν ἀρωγὴν τοῦ Κράτους ἐξ 7 ἑκατομμυρίων δραχμῶν νὰ τὴν ἀναβιβάζῃ εἰς 30.000 λίρας, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν φθάνουν τὰς 20.

Αὐτὸ μὲ ἠνάγκασε νὰ γράψω τὰ ἀνωθι ἐν πάσῃ ἀντικειμενικότητι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ νὰ πληροφορήσω τὸ φιλόχριστον καὶ φιλαγιορειτικὸν κοινόν, ὅτι τὸ ἅγιον Ὄρος, οὐδένα ἀπολύτως κίνδυνον διατρέχει, χάριτι Χριστοῦ, ἐκ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος καὶ τῶν συντελουμένων ἐν αὐτῷ πραγματικῶν ἀγαθοεργῶν ἀναστηλώσεων, ὡς καὶ τῆς διανοίξεως μικρᾶς ὁδοῦ ἀπὸ Δάφνης εἰς Καρυάς, ἀλλὰ τουναντίον ὁ ἑορτασμὸς οὗτος ὁ πανορθόδοξος θὰ τὸ ὠφελήσῃ μεγάλως, ἰδίᾳ ἀπὸ πνευματικῆς ἀπόψεως, θὰ δοξολογηθῇ τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ Κυρίου ἐν ἀλαλαγμῷ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης ἐν ποικίλαις γλώσσαις, θὰ ἐξαρθῇ πρεπόντως ἡ σκέπη τῆς προστάτιδος Κυρίας Θεοτόκου ἐπὶ τοῦ κλήρου της, θὰ ἀξιοποιηθοῦν ἱστορικῶς οἱ κόποι καὶ ἀγῶνες τῶν μακαρίων πατέρων μας πρὸς σύστασιν, διατήρησιν καὶ προβολὴν τοῦ ἁγιορειτικοῦ μοναχισμοῦ, ὡς καὶ ποίας ὑπηρεσίας προσέφερεν οὗτος εἰς τὰ ὀρθόδοξα σήμερον ἔθνη, μηδὲ τοῦ ἡμετέρου ἐξαιρουμένου, καὶ εἰς ποίας θυσίας ὑπεβλήθη καὶ ὑποβάλλεται εἰσέτι καὶ σήμερον τὸ ἅγ. Ὄρος χάριν τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἐπίσης πληροφορῶ τοὺς πάντας ὅτι ἡ σημερινὴ κατάστασις τοῦ ἁγίου Ὄρους ἀπό τε πνευματικῆς καὶ ὑλικῆς ἀπόψεως δὲν εἶναι καθόλου θλιβερά, ἀλλὰ χάριτι θεία, εὐχάριστος, εἰρηνικὴ καὶ ἀνεπαίσχυντος. Οἱ ἁγιορεῖται πατέρες πιστοὶ εἰς τὰς παραδόσεις καὶ ἀφωσιωμένοι εἰς τὰ μοναχικὰ καθήκοντά των, φυλάττουν ἀπαρασαλεύτως τὰς τάξεις καὶ διατάξεις τῆς Ὀρθοδοξίας μας, ἐπιμελοῦνται δὲ ἄκρως τὰ ἱερά των σκηνώματα, ἵνα τὰ παραδώσουν, ὡς τὰ παρέλαβον καὶ ἔτι καλλίτερα, εἰς τοὺς μετ' αὐτούς. Οὐδεμία λοιπὸν ἀνησυχία τὸ γε νῦν διὰ τὸ ἅγιον Ὄρος· οἱ φύλακες γρηγοροῦν, τὸ γνωρίζει καὶ ὁ ἀγαπητὸς π. Θεόκλητος καὶ ὅσα ἔγραψε, μᾶλλον προμηθευτικῶς, δὲν πρόκειται νὰ συμβοῦν, ἡ Προστάτις Κυρία Θεοτόκος καὶ ἡ ἀγάπη τῶν πατέρων πρὸς τὸ Ὄρος τὸ ἅγιον θὰ τὸ φυλάττουν εἰς αἰῶνας καὶ μέχρις συντελείας τῶν αἰώνων, οἷον ἦτο καὶ εἶναι, καὶ ὡς πιστεύομεν θὰ εἶναι πάντοτε, θείᾳ εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ ἁγίου Διονυσίου τῇ 13ῃ Ὀκτωβρίου 1962

ὁ Καθηγούμενος αὐτῆς
Ἀρχιμ. Γαβριὴλ

Σημείωσις:

Κατὰ καθῆκον δημοσιεύομεν τὰς ἀντιρρήσεις, τοῦ σεβαστοῦ ἡμῖν γηραιοῦ Καθηγουμένου, εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ συνεργάτου μας κ. Θεοκλήτου. Ἡ «Ἁγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη», ἀκολουθοῦσα τὴν ὑγιᾶ συντηρητικὴν γραμμὴν καὶ ἀγωνιζομένη ἀπὸ τριακονταετίας σχεδόν, ὅπως τὸ ἅγιον Ὄρος διατηρήσῃ τὴν ἀρχαίαν μορφήν του, ὡς περιοχῆς ἡσυχίας, προσευχῆς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΝ ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΝ ΚΑΘΗΚΟΝ

Ἐκάθητο πρὸ τοῦ ἀνοικτοῦ του παραθύρου. Ἡ κίνησις τοῦ δρόμου ἦτο ἐξαιρετικῶς ζωηρά. Τὸ βλέμμα του ἦτο βυθισμένον πρὸς τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος καὶ παρετήρει ὅ,τι εὑρίσκετο πέριξ αὐτοῦ. Ὅπου καὶ ἂν ἔστρεφε τοὺς ὀφθαλμούς του ἔβλεπε κάτι τὸ εὐχάριστον. Φῶς, συνδυασμὸς καὶ ποικιλία χρωμάτων τῆς φύσεως καὶ τῆς ὁλοὲν ἐπιτεινομένης κυκλοφορίας τῶν ὀχημάτων, εὐχάριστοι συνομιλίαι διαβατῶν, φωναὶ καὶ τερπνὰ ᾄσματα παιδιῶν, ἐδημιούργουν μίαν ἀτμόσφαιραν λίαν εὐχάριστον. Μόνον ἡ ψυχὴ τοῦ παρατηροῦντος καὶ ἐνασχολουμένου μὲ τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον εἶναι περίλυπος, τεθλιμμένη καὶ βαρυπενθοῦσα. Σκέψεις, φροντίδες, μέριμναι, στενοχωρίαι καταπιέζουν αὐτὴν καὶ τῆς δημιουργοῦν ἓν βαθύτατον ἄλγος. Ποῖος εἶναι εἰς θέσιν νὰ τῆς ἀφαιρέσῃ τὸν πόνον, τὴν κατάθλιψιν, τὴν βαθεῖαν αὐτὴν λύπην;

Ἀγωνίζεται, παλαίει ἀπεγνωσμένως, καταβάλλει μεγάλην προσπάθειαν διὰ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ἐνθύμισιν τῶν θλιβερῶν γεγονότων τοῦ τελευταίου καιροῦ. Καταφεύγει εἰς πολλὰ ἀγαπητὰ πρόσωπα. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀδιαφορίαν καὶ ἐγκατάλειψιν συναντᾷ. Αἱ διασκεδάσεις, τὰ θεάματα, ἡ ψυχαγωγία, τῆς καθιστοῦν τὸ ἄλγος βαθύτερον καὶ ὀδυνηρότερον. Ὅλα τὰ μέσα τὰ ἀνθρώπινα τίποτε δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐπιτύχουν.

Ἀλλ' αἴφνης, πρόσωπον ἠγαπημένον ψιθυρίζει μυστικῶς εἰς τὰ ὦτα τοῦ ἀτόμου, περὶ οὗ ὁ λόγος:

«Ἐπικοινώνησον μὲ τὸν Θεόν. Μόνον πλησίον του θὰ εὕρῃ ἀνακούφισιν, παρηγορίαν». Ἡ ψυχὴ ἀφυπνίζεται.

Εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς λέξεως Θεός, αἰσθάνεται ἓν σκίρτημα. Εὑρίσκετο εἰς ἕνα λήθαργον καὶ τώρα ἐξύπνησε Θεός! Τί γλυκεῖα λέξις! Πόσα καὶ πόσα συναισθήματα δὲν δημιουργῇ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν;

Ὑπάρχει ὡραιότερον, γλυκύτερον, τερπνότερον ἀπὸ τὸ νὰ ἐπικοινωνῇ κανεὶς μαζί του; ποῖος πόνος, ποία θλῖψις, ποία λύπη δὲν ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὴν ψυχὴν ὅταν αὕτη ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸ ΑΠΕΙΡΟΝ ΑΓΑΘΟΝ; Ἡ ψυχὴ εὑρίσκεται τώρα πλέον γονυκλινὴς πρὸ τοῦ θρόνου τῆς ὑψίστης Ἀρχῆς, ἥτις διέπει τὸ Σύμπαν. Ἀρχίζει νὰ ψελλίζῃ πρὸς τὸν ὕψιστον μερικὰς λέξεις πόνου, ἱκεσίας, παρακλήσεως:

«Ἀπάλλαξόν με τῆς συνεχούσης με θλί-

καὶ ἀγνισμοῦ ψυχῶν, λυπεῖται διότι δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὰς ἀπόψεις τοῦ π. Γαβριήλ.

Ὁ π. Θεόκλητος, εἰς τὸ ὑπ' ὄψιν ἄρθρον, ἐκφράζει εὐσταθοῦντας φόβους, ὅτι ἡ Μασσωνία καὶ ὁ Καθολικισμὸς ἀγωνίζονται διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἁγίου Ὄρους, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὴν ἐκκοσμίκευσίν του. Ὅτι ἡ διάνοιξις ὁδῶν θὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐκκοσμίκευσιν. Γνωρίζομεν θετικῶς, ὅτι ἡ πρώην δασικὴ ὁδὸς τῆς Μονῆς Ξηροποτάμου, προεκταθεῖσα πρὸς Δάφνην καὶ Καρυάς, θὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ κούρσας, ὄχι μόνον, βέβαια, προσκυνητῶν. Ὡσαύτως διηνοίχθησαν ἕτεραι δύο ὁδοὶ ἀπὸ Μονὴν Ἰβήρων μέχρι Καρυῶν καὶ ἀπὸ Κουρμίτσης εἰς Οὐρανούπολιν. Καὶ εὑρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὴν ἀρχήν!

Τρίτον ζήτημα εἶναι ἡ ὕπαρξις τῶν Ἰδιορρύθμων Μοναστηρίων, πρᾶγμα, ποὺ κατὰ τὸν π. Θεόκλητον καὶ ἡμᾶς, συνιστᾷ ἀντίφασιν εἰς τὰς ἑορτάς, ἀφοῦ ἄλλωστε καὶ αὐτὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Χιλιετηρίδος, χωρὶς τὴν ἐπαναφορὰν των εἰς τὴν τάξιν τῶν Κοινοβίων. ὡς γράφει ἐν τῷ ἤδη δημοσιευομένῳ ἄρθρῳ του ὁ π. Θεόκλητος. Πάντως ἂς προσευχώμεθα νὰ μᾶς φωτίσῃ ὁ Θεὸς διὰ νὰ μὴ βλάψωμεν τὸ Περιβόλι τῆς Παναγίας.

Σ. Σ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΟΝ ΚΑΙ ΖΩΟΔΟΧΟΝ ΤΑΦΟΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΕΙΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 311)

Τὴν 12ην μεσημβρινὴν θὰ ἐγίνετο εἰς τὸν Ναὸν τῆς ἀναστάσεως ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἀγάπης. Τὴν 11ην ἀνῆλθον εἰς τὰ πατριαρχεῖα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ἐξεκίνα ἡ ἐπίσημος πομπὴ μὲ τὸν Πατριάρχην. Φορέσας καὶ ἐγὼ τὸ ράσον, τὸ ὁποῖον φοροῦν ὅλοι οἱ ἱεροψάλται, προσετέθην εἰς τὴν χορείαν τῶν ψαλτῶν καὶ ἤλθομεν εἰς τὸν Ναόν, τῶν κωδώνων κρουομένων χαρμοσύνως. Τὴν 12ην ἀκριβῶς ἤρχισεν ἡ ἀκολουθία καὶ τὴν 2 ½ ἐτελείωσε. Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Πάσχα ἀνεγνώσθη εἰς διαφόρους γλώσσας. Κατὰ τὴν εἴσοδον ἔφερον δύο διάκονοι τὸ μέγα εὐαγγέλιον, τὸ ὁποῖον εἶναι κειμήλιον τοῦ Παναγίου Τάφου, ὅμοιον μὲ τὸ τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων ἐν ἁγίῳ Ὄρει. Εἰς τὸ τέλος τῆς ἀκο-

---

ψεως, Πολυεύσπλαγχνε Θεὲ καὶ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν. Δός μοι ὀλίγην ἀνακούφισιν, ὀλίγην χαράν». Ὁποία θεία ἱεροτελεστία! Ὁποία οὐράνιος καὶ ὑψηλὴ ἐνασχόλησις! Δὲν παρέρχεται πολὺς χρόνος. Μόλις ἐλάχιστα λεπτὰ τῆς ὥρας ἔχουν παρέλθει καὶ ἡ ψυχὴ μετεβλήθη ριζικῶς. Ἡ λύπη της μετεστράφη εἰς εὐφροσύνην, ὁ πόνος εἰς χαράν, ἡ τρικυμία εἰς γαλήνην, ἡ καταιγὶς εἰς ἀπόλυτον ἠρεμίαν. Ὁ Θεὸς τῆς ἐχάρισε τὴν χαράν. Τῆς ἀφῆρεσε τὸ πνιγηρὸν ἄλγος. Τὴν ἔκαμε «καινὴν κτίσιν». Μήπως δὲν εἶναι πραγματικότης; Μήπως πρόκειται περὶ μιᾶς οὐτοπίας; Ὄχι, εἶναι ἀλήθεια ἀναμφισβήτητος. Καὶ ὅσοι τὸ ἐνοιωσαν εἰς τὴν ζωήν των δύνανται νὰ γίνουν διδάσκαλοί μας. Μακρὰ ζωή, τὴν ὁποίαν διῆλθον ἐν προσευχῇ, τοὺς ἐδίδαξε τί ἐστι προσευχή. Πραγματικῶς ἡ δύναμις τῆς προσευχῆς εἶναι μεγίστη καὶ ἀνυπολόγιστος. Δι' αὐτῆς ὁ ἄνθρωπος θαυματουργεῖ, ἐνεργεῖ τεράστια, ἐπιτυγχάνει τὴν ἐκπλήρωσιν ὑψίστων ἰδανικῶν, ἐξυψοῦται πρὸς τοὺς ὁρίζοντας τοῦ ἠθικῶς ὡραίου καὶ καλοῦ. Διὰ τῆς προσευχῆς ὁ ἄνθρωπος ἐπιτελεῖ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἄνευ αὐτῆς οὐδαμῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτελέσῃ. Καὶ ὅμως ὁ χαμερπὴς καὶ ὑλόφρων ἄνθρωπος τοῦ 20οῦ αἰῶνος ἠγνόησεν ἢ μᾶλλον ἐξωβέλισεν ἀπὸ τὴν ζωήν του τὸ θεῖον καὶ οὐράνιον ἔργον τῆς προσευχῆς. Ἡ τεραστία ἀνάπτυξις καὶ ἐξέλιξις τοῦ πολιτισμοῦ, αἱ κολοσσιαῖαι τεχνικαὶ ἐπιτεύξεις, ἡ ἐπικράτησις τοῦ μηχανοκρατικοῦ παράγοντος, ἐπέφερον τοιαύτην ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος του, ὥστε νὰ ἀγνοήσῃ τὰ πνευματικὰ ἰδεώδη καὶ ἰδιαιτέρως τὸ ὕψιστον καθῆκον τῆς προσευχῆς. Διὰ τοῦτο παντοῦ ἐπικρατεῖ ἡ μελαγχολία, ἡ ἀπογοήτευσις, ἡ κατάπτωσις. Ἡ ὕλη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἱκανοποιήσῃ ποτὲ τὸ πνεῦμα. «Ἡ σάρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος», διαγγέλλει ὁ σοφὸς καὶ πνευματέμφορος Παῦλος. Ἴσως κάποτε ἀφυπνισθῶμεν. Ἴσως, ὡς ἐλπίζωμεν, ἀνατείλει ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος θὰ στραφῇ πρὸς τὸν κόσμον τοῦ Πνεύματος. Ἴσως ἡ κόπωσις καὶ ἡ ἀνία ἐκ τοῦ μηχανοκρατικοῦ πολιτισμοῦ στρέψει τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸ Πνεῦμα, τὸν Θεόν, τὴν προσευχήν. Ἂς ἐλπίσωμεν, ὅτι δὲν ἀπέχομεν πολὺ ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν μιᾶς τοιαύτης φαεσφόρου ἡμέρας, καθ' ἣν οἱ πάντες θὰ ἔχουν συνειδητοποιήσει τί ἐστι προσευχὴ καὶ ποῖα τὰ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

Ξ. Μ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

λουθίας ἔγινεν ὁ ἀσπασμὸς τῆς ἀγάπης. Πρῶτος ὁ Πατριάρχης καὶ κατόπιν δύο Ἀρχιερεῖς καθήμενοι σὲ πολυθρόνες, ἔτειτῆς Ἀναστάσεως καὶ τὴν ἠσπάζοντο. Ἐγὼ μὲ τὸν Παῦλον δὲν περιμέναμεν νὰ ἀσπασθῶμεν, διότι ἡ σειρά μας θὰ ἤρχετο με-



Ὁ κ. Σχοινᾶς μὲ τὸ ράσον ἐν τῇ πατριαρχικῇ αἰθούσῃ μεθ' ὅλου τοῦ Κλήρου, ἕτοιμοι διὰ τὴν μετάβασιν αὐτῶν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως διὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ἀγάπης

νον πρὸς ἀσπασμὸν μικρὸν τετραευαγγέλιον μὲ ἀργυροῦν ἐπενδύτην ἕκαστον, καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ τελετάρχης Ἀρχιμ. π. Ἀθανάσιος ἐκράτει τὸν σταυρὸν καὶ τὴν εἰκόνα τὰ δύο ὥρας, ἀλλὰ ἤλθομεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐφάγομεν διότι εἶχε παρέλθει ἡ ὥρα· 3η μ. μ.

Οὕτω γράφει εἰς τὸ βιβλίον του ὁ Ἀν-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δρέας Ζάκος διὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῆς δευτέρας Ἀναστάσεως (τῆς ἀγάπης):

«Ἡ ἡμέρα σήμερον πράγματι ἔχει ὄψιν πανηγυρικήν. Ἅπασα ἡ ἁγία Πόλις πανηγυρίζει κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην πισήμων, τῶν προξένων μετὰ τῶν ἀκολουθιῶν των καὶ τῶν κεκλημένων ἀξιωματούχων τῆς Κυβερνήσεως Ἰορδανίας, ἁπάντων φερόντων τὰς μεγάλας αὐτῶν στολάς, ἀρχίζει ἡ πομπὴ κατερχομένη ἐκ



Ὁ κ. Σχοινᾶς ἐν τῇ ἁγίᾳ αὐλῇ, πρὸ τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως

ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκεύματος. Ὁ Ἕλλην προσκυνητὴς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην αἰσθάνεται ὅλην τὴν ἐθνικήν του ὑπερηφάνειαν καὶ ὑπεροχήν, βλέπων τὸν ἑλληνικὸν Κλῆρον πνευματικῶς κυριαρχοῦντα. Οὐδεμία ἄλλη τελετὴ ἐκ τῶν ποικιλοδόξων ἐθνῶν ἠλεκτρίζει καὶ συγκεντρώνει τὰ πλήθη εἰς τὸν Πανίερον Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, ὅσον ἡ τελετὴ τῆς Ἀγάπης.

Κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν περὶ ὥραν 11ην πρωϊνὴν τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, ὁ Πατριάρχης, οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ Ἀρχιμανδρῖται καὶ ἅπας ὁ ὀρθόδοξος ἐν Ἱερουσαλὴμ ἱερὸς Κλῆρος, συγκεντρώνονται εἰς τὴν ἀπέραντον Πατριαρ. αἴθουσαν, ὅπου ἐνδύονται μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου, τὰς βαρυτιμοτέρας αὐτῶν στολάς. Ἐν τῇ Πατριαρχ. ταύτῃ αἰθούσῃ ἀναγινώσκεται ἡ Θ' ὥρα μετὰ δὲ τὴν προσέλευσιν τῶν ἐτῶν Πατριαρχείων πρὸς τὸν Πανίερον Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως. Προηγοῦνται ταύτης οἱ ραβδοῦχοι, διανοίγοντες δίοδον, τὰ ἐξαπτέρυγα καὶ ἱερὰ λάβαρα, ὁ Τίμιος Σταυρὸς φερόμενος ὑπὸ μοναχοῦ, οἱ χοροὶ τῶν ψαλτῶν ρασοφορσῦντες, ὁ Ἱερὸς Κλῆρος παρατεταγμένος εἰς δύο σειράς, οἱ Ἀρχιερεῖς τοῦ Θρόνου καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες τοιοῦτοι, εἰς τὸ μέσον δὲ αὐτῶν ὁ Πατριάρχης φέρων βαρύτιμον χρυσῆν στολήν. Ἀκολουθοῦν οἱ Ἐπίσημοι καὶ ὁ λαός, τὴν ὅλην δὲ πομπὴν περιστοιχίζει τιμῆς ἕνεκεν στρατιωτικὴ δύναμις τοῦ κράτους τῆς Ἰορδανίας. Ἡ μεγαλοπρεπὴς αὕτη πομπὴ διαρκεῖ πλέον τῆς ἡμισείας ὥρας, καθ' ὅλον δὲ τοῦτο τὸ χρονικὸν διάστημα οἱ κώδωνες τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως κρούονται εἰς τόνον χαρμόσυνον, οἱ δὲ ψάλται ψάλλουσιν εἰς ἐναρμόνιο ἦχον σχετικὰ μὲ τὴν ἑορτὴν ἱ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ερὰ ἅσματα. Καθ' ὁδὸν κυρίαι καὶ δεσποινίδες ἀπὸ τῶν θυρῶν τῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν καταστημάτων ἢ τῶν ἐξωστῶν τῶν οἰκιῶν των, ραίνουσι τοὺς συμμετέχοντας τῆς πομπῆς μὲ ἄνθη, φύλλα δάφνης καὶ ἄλλα εὐώδη ροδοστάγματα.

Ἐν τῇ ἁγίᾳ Αὐλῇ ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης ποιεῖται θερμὴν δέησιν πρὸς τὸν Θεόν, ὑπὲρ τῆς ἁγιοταφικῆς Ἀδελφότητος καὶ τῶν δικαίων αὐτῆς προνομίων ἐπὶ τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων.

Ἡ ὅλη πομπὴ ψαλλομένου τοῦ «Χριστὸς Ἀνέστη» εἰσέρχεται εἰς τὸ Καθολικὸν τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ἐνῶ τὸ πλῆθος ἐκσπᾷ εἰς οὐρανομήκεις ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς συνοδείας του. Εὐθὺς ἀρχίζει ὁ Ἑσπερινὸς τοῦ Πάσχα, κατὰ δὲ τὴν εἴσοδον ψάλλεται εἰς Βυζαντινὸν ἀρχαϊκὸν μέλος τὸ «φῶς Ἱλαρὸν» ὑπὸ σύμπαντος τοῦ Κλήρου καὶ κατόπιν τὸ μέγα Προκείμενον.

Μετὰ ἀπὸ τὸ μέγα Προκείμενον ἀναγιγνώσκεται ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου πρῶτον Ἑλληνιστὶ καὶ κατόπιν ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων εἰς διαφόρους γλώσσας τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον. Οἱ ἀναγινώσκοντες τὸ Εὐαγγέλιον εἶναι δώδεκα, καταλαμβάνουσι δὲ τοὺς τρεῖς ἄμβωνας, τοὺς δύο θρόνους, πατριαρχικὸν καὶ δεσποτικόν, ἀμφοτέρους τοὺς πρὸ τοῦ ἱεροῦ Κουβουκλίου ἐξώστας, τὰς θέσεις τοῦ δεξιοῦ καὶ ἀριστεροῦ ψάλτου καὶ τὸ ἅγιον Βῆμα. Σήμαντρον τοῦ ἐσωτερικοῦ κωδωνοστασίου ἅμα τῷ κυκλικῷ πέρατι ἑκάστης περιόδου ἀναγγέλλει τὸν αὔξοντα ἀριθμὸν τῆς νέας περιόδου δι' ἰσαρίθμων κτύπων. Αἱ συνήθεις γλῶσσαι εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ ἀρχαία Ἑλληνική, ἡ Λατινική, ἡ Ἀραβική, ἡ Ρωσσική, ἡ Ἀρμενική, ἡ Ἀγγλική, ἡ Γαλλική, ἡ Ἰταλική, ἡ Ἀβυσσηνιακὴ κλπ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ψαλλομένων τῶν Ἀποστίχων, ἐξέρχεται ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Βήματος μετὰ τῶν Ἀρχιερέων ὁ Πατριάρχης κρατῶν διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς κυκλοτερῆ εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως ἐξόχου τέχνης, καὶ ἵστανται ἵνα δώσωσι τὸν ἀσπασμὸν τῆς Ἀγάπης. Πρῶτοι ἀσπάζονται ἀλλήλους ὁ Πατριάρχης καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, μετὰ ταῦτα οἱ Ἀρχιμανδρῖται, οἱ Ἱερεῖς, οἱ μοναχοὶ τῆς Μονῆς καὶ τέλος οἱ προσκυνηταὶ καὶ τὸ πλῆθος ἀσπάζονται τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως καὶ τὰς δεξιὰς τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν Ἀρχιερέων. Οὕτω λαμβάνει πέρας ἡ ὡραία τελετὴ τοῦ «Μεγάλου Ἀσπασμοῦ ἢ τῆς Ἀγάπης» τοῦ ὡραίου τούτου ἐθίμου, τὸ ὁποῖον σώζεται μέχρι σήμερον.

Μετὰ τὸν «Μέγαν Ἀσπασμόν» καὶ τὸ τέλος τοῦ μεγάλου Ἑσπερινοῦ, ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς πομπῆς ἐπανέρχονται εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ οὕτω λήγει ἡ ὄντως αἰδέσιμος καὶ μεγαλοπρεπὴς τελετὴ τῆς δευτέρας Ἀναστάσεως».

Τὸ ἀπόγευμα 1 - 2 ὥρας τὰς ἐπεράσαμεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Τὸ βράδυ ἔπιον ὀλίγον γάλα καὶ ἐκοιμήθην· ὁ μακάριος Παῦλος μοναχός, εἶχεν ὑπάγει μὲ τὴν μητέρα του καὶ δύο μοναχὰς τῆς Μονῆς ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ἀλαμάνου Κύπρου εἰς τὴν Μονὴν τοῦ ἁγ. Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου καὶ ἐπανῆλθε τὴν ἑπομένην.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης, Δευτέρα τοῦ Πάσχα, θὰ ἐγίνετο πατριαρχικὴ Λειτουργία εἰς τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον, τὸν πατριαρχικὸν Ναόν, καὶ κατόπιν θὰ ἐδέχετο ὁ Πατριάρχης τοὺς ἐπισήμους εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. Ἡ ὁμάς μας ὅμως εἶχε πρόγραμμα νὰ ὑπάγῃ μὲ τὸ πούλμαν εἰς τὴν Σαμάρειαν καὶ ἔτσι συγκεντρωθέντες ἐξεκινήσαμεν τὴν 6ην πρωϊνήν. Μετὰ μίαν ὥραν εὑρισκόμεθα εἰς τὸ φρέαρ τοῦ Ἰα-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

κώδ, ὅπου ὁ Χριστὸς συνήντησε τὴν Σαμαρείτιδα ἐλθοῦσαν πρὸς ὕδρευσιν. Μόλις ἐφθάσαμεν, μᾶς ὑπεδέχθη ὁ ἐδῶ εὑρισκόμενος ἱερεύς, μᾶς ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ ὑπογείου τοῦ φρέατος καὶ κατήλθομεν. Πρὸ τοῦ φρέατος εἶναι ναὸς χωρὶς τέμπλον. Τὸ φρέαρ εὑρίσκεται πρὸ τῆς ὑποθετικῆς ὡραίας πύλης, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐτραβίξαμεν ἁγίασμα καὶ ἐπίομεν. Διατηρῆται ἐν καλῇ καταστάσει καὶ ἀκριβῶς ὅπως τὸ ἔκαμεν ὁ Ἰακώβ. Ἔχει ὡραῖον ὕδωρ, ἀλλ' ὀλίγον τι ὑπόγλυφον. Ἔπειτα ἀνήλθομεν ἀπὸ ἄλλην κλίμακα καὶ ἐκαθίσαμεν ὀλίγον εἰς τὴν αὐλήν. Ἐδῶ ὑπάρχει ἡμιτελὴς Ναός, ὅστις δὲν γνωρίζῃ τις πότε θὰ τελειώσῃ ἂν ποτὲ τελειώσῃ. Κατόπιν ἀνεχωρήσαμεν διὰ τοὺς Ἐμμαούς.

Καθ' ὁδὸν ἐπεράσαμεν ἀπὸ τὴν πόλιν Ραμάλα, ὡραιοτάτην οὖσαν, εἰς ἣν ἠκούετο ἡ φωνὴ τῆς Ραχὴλ κλαίουσα διὰ τὰ σφαγέντα παρὰ τοῦ Ἡρώδου τέκνα της. Ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγην ὥραν ἐφθάσαμεν εἰς τοὺς Ἐμμαοὺς, προσκύνημα θαυμάσιον, κατεχόμενον ἀπὸ τοὺς Λατίνους. Ὁ ὡραιότατος ἐδῶ Ναὸς εἶναι τὸ σπίτι τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ Λουκᾶ καὶ Κλεόπα ποὺ ἐφιλοξένησαν τὸν Κύριον, συναντηθέντες καθ' ὁδὸν καὶ μὴ ἀναγνωρίσαντες αὐτόν, ἐν δὲ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου ἐγνωρίσθη ὑπ' αὐτῶν καὶ ἀμέσως ἔγινεν ἄφαντος.

Ἀπέναντί μας εἶναι τὸ ἀρχαῖον φρούριον τοῦ Ἡρώδου ὅπου ἔγινε τὸ ἁμαρτωλὸν συμπόσιον καὶ διὰ τὸν λάγνον χορὸν τῆς Σαλώμης, ἐσφαγιάσθη ὁ τίμιος Πρόδρομος, φυλακισμένος ὢν εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Μαχαιροῦντος. Καὶ ἄλλα πολλὰ εἴδομεν, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός.

Κατόπιν ἐπεστρέψαμεν εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἡ ὥρα ἦτο 12 $^1/_2$. Ἀμέσως κατηυθύνθην εἰς τὸ σπίτι νὰ ἴδω ἂν ἐπέστρεψεν ὁ πατὴρ Παῦλος ἀπὸ τὴν Μονὴν Χοζεβᾶ, ἀλλὰ δὲν εἶχον ἀκόμη ἐπιστρέψει καὶ ἔτσι ἔφαγον μὲ τὴν θείαν του Ἀναστασίαν Οἰκονόμου καὶ ἐξήπλωσα ὀλίγον. Τὴν 4ην μ.μ. ἐξῆλθον καὶ ἐπεσκέφθην τὴν ὁμάδα μας εἰς τὰ δύο ξενοδοχεῖα. Ἔπειτα εἰς τὴν ἀγορὰν ὅπου ἐψώνισα μερικὰ πραγματάκια καὶ μέχρι τὸ βράδυ ἐπέρασα δεξιὰ καὶ ἀριστερά· τὸ βράδυ ἦλθεν ὁ Παῦλος ἀπὸ τὴν Μονήν του, ἐφάγομεν καὶ ἐκοιμήθημεν.

Τὴν ἑπομένην, τρίτη τοῦ Πάσχα, ἐπήγαμεν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου μὲ τὸν Παῦλον καὶ ἐλειτουργήθημεν. Ἐσήμανεν ὁ κώδων τὴν 5ην πρωϊνὴν καὶ τὴν 7 $^1/_2$ ἐτελείωσε. Γνωστὸν ὅτι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Πατριαρχείου, γίνεται λειτουργία καθημερινῶς. Μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἤλθομεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐγευματίσαμεν. Τὴν 11ην μᾶς ἐδέχθη ὁ Πατριάρχης εἰς τὰ πατριαρχεῖα καὶ μᾶς ηὐλόγησε. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐφωτογραφήθημεν μὲ τὸν Πατριάρχην καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς. Ὅλας αὐτὰς τὰς ἡμέρας, ὁ κινηματογραφιστὴς ἐλάμβανε φωτογραφίας ὅλων τῶν τελετῶν πρὸς ἀπαθανάτισιν αὐτῶν ἐν τῷ κινηματογράφῳ· εἶμαι καὶ ἐγὼ παντοῦ.

Ἀφοῦ ἐφύγαμεν ἀπὸ τὸν Πατριάρχην, ὥρα 12 $^1/_2$, ἐπῆγα εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἐψώνισα πάλιν ὀλίγα πράγματα διὰ τὴν οἰκογένειάν μου καὶ τοὺς συγγενεῖς μου καὶ κατόπιν ἦλθα εἰς τὸ σπίτι καὶ ἔφαγον. Τὸ ἀπόγευμα ὥρα 2 $^1/_2$ ἐκτύπησεν ὁ Ἑσπερινὸς καὶ ἐπῆγα εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγ. Κωνσταντίνου μαζὶ μὲ τὸν Παῦλον. Μετὰ τὸν Ἑσπερινόν, ἐπῆρα τὸν μικρὸν Νῖκον τῆς ὁμάδος μας καὶ ἐπήγαμεν πάλιν εἰς τὴν Βηθλεὲμ νὰ πάρωμεν μερικὰς φωτογραφίας ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ φωτογράφους. Ἐπήγαμεν λοιπόν, ἐπήραμεν τὰς φωτογραφίας, ἐπροσκυνήσαμεν καὶ πάλιν τὸ σπήλαιον τῆς Γεννήσεως καὶ ἐπεστρέψαμεν μὲ τὴν τελευταίαν συγκοινωνίαν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου συνήντησα ἀμέσως τὸν Παῦλον

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

μὲ τὴν μητέρα του εἰς τὴν ἀγοράν. Τότε ἤλθομεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐφάγομεν· τὴν ἑπομένην ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ ἡ μητέρα του διὰ τὴν Κύπρον καὶ τὴν ἑτοίμαζε.

Τὴν ὡρισμένην ὥραν ἐκοιμήθημεν.

Τὴν ἑπομένην, Τετάρτην τῆς Διακαινησίμου, καὶ ὥραν 5ην πρωϊνὴν ἐσήμανεν ὁ κώδων διὰ τὴν λειτουργίαν. Καὶ ὁ μὲν Παῦλος συνώδευσε τὴν μητέρα του μέχρι τοῦ ἀεροδρομίου, ἐγὼ δὲ ἐπῆγα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν λειτουργίαν, ἥτις ἔγινεν ἐπιτροχάδην, διότι τὴν 8ην θὰ ἐγίνετο λειτουργία ἀρχιερατικὴ ἐν τῷ φρικτῷ Γολγοθᾷ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Διὰ τοῦτο μετὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἁγ. Κωνσταντίνου, ἐπῆγα εἰς τὸ σπίτι, ποὺ εἶχα τὸ κλειδὶ καὶ ἐπρογευμάτισα ὀλίγον καὶ κατόπιν εἰς τὸν Γολγοθᾶν. Μετὰ τὸ τέλος καὶ τῆς ἐδῶ θείας λειτουργίας, ὅπου ἔψαλλον καὶ πάλιν αἱ γυναῖκες, ἐξῆλθον πρὸς συνάντησιν τῶν ἀδελφῶν τῆς ὁμάδος μας ἐν τοῖς δυσὶ ξενοδοχείοις. Ἐδῶ τυχαίως συνήντησα τὸν πατέρα Ἀμφιλόχιον, ἡγούμενον τοῦ Χοζεβᾶ, ὅστις μοὶ ἔδωκε μικρὸν σταυρὸν μὲ τὸ Τίμιον ξύλον· ὀλίγον κατόπιν συνήντησα τὸν Παῦλον, ἐπιστρέψαντα ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιον καὶ ἐπήραμεν μαζὶ μίαν φωτογραφίαν, εἰς φωτογραφεῖον τῶν Ἱεροσολύμων. Μετὰ ταῦτα ἤλθομεν εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐφάγομεν. Κατόπιν ἐτακτοποιήσαμεν τὰ πράγματα τῆς ἀναχωρήσεώς μου μὲ τὸν Παῦλον καὶ ἤμην ἕτοιμος πρὸς ἀναχώρησιν διὰ τὴν πρωΐαν τῆς ἑπομένης, Πέμπτη τῆς Διακαινησίμου, σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμά μας. Κατόπιν ἀνεπαύθην ὀλίγον.

Τὴν $2\frac{1}{2}$ ἐσήμανεν ὁ Ἑσπερινὸς εἰς τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον καὶ ἐπῆγα μαζὶ μὲ τὸν Παῦλον. Μετὰ τὸν Ἑσπερινόν, ἐπήγαμεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἐπροσκυνήσαμεν παντοῦ ὅλα τὰ προσκυνήματα, μὲ εὐχέρειαν πλέον, ἀποχαιρετῶν αὐτά. Κατόπιν κατήλθομεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Ἑλένης καὶ εἰς τὸ σπήλαιον ὅπου ὑπ' αὐτῆς ἀνευρέθη ὁ τ. Σταυρός, τὸν ὁποῖον κατέχουν οἱ Λατῖνοι, καὶ ἐπροσκυνήσαμεν. Κατόπιν εἴδομεν τὸν Ἡγούμενον τῆς Ἀναστάσεως πατέρα Γερμανόν, ὅστις εἶναι καὶ θησαυροφύλαξ, ὅστις μοὶ ἔδωκε, τῇ συστάσει τοῦ ἁγίου Γάζης κ κ. Στεφάνου, τίμιον ξύλον, τὸ ὁποῖον ἐδώρησα εἰς τὸν ἐν Θεσ)νίκῃ κ. Ἀθανάσιον Πολυζόπουλον, ἐφ' ὅσον ἐγὼ εἶχον τὸ τοῦ Ἀμφιλοχίου.

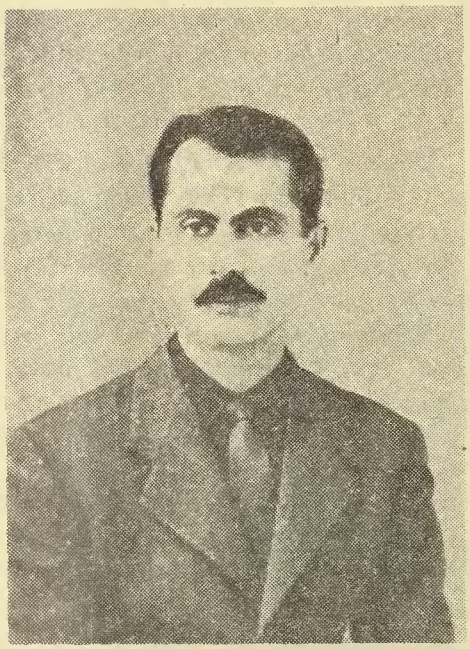
Κατόπιν ἤλθομεν εἰς τὸ σπίτι μὲ τὸν ἀχθοφόρον, ὅστις παρέλαβε τὰ πράγματά μου καὶ τὰ ἐπήγαμεν εἰς τὸ ποῦλμαν πρὸς φόρτωσιν, διὰ τὴν αὔριανὴν ἀναχώρησίν μας. Ἐδῶ ὁ πατὴρ Δοσίθεος Ἀνδριανόπουλος, προκειμένου νὰ φύγωμεν τὴν πρωΐαν, ἐπρότεινε νὰ κάμωμεν νυκτερινὴν λειτουργίαν εἰς τὴν ἐντὸς τῆς Ἱερουσαλὴμ Μονὴν τοῦ προφήτου Προδρόμου ὥρα 2 - 4 πρωϊνὴν καὶ ἐκεῖθεν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ ποῦλμαν. Καὶ οὕτως ἔγινε. Κατόπιν ἐπῆγα μὲ τὸν Παῦλον εἰς τὸ σπίτι, ἐφάγομεν καὶ ἐκοιμήθημεν.

Τὴν πρωΐαν τῆς Πέμπτης τῆς Διακαινησίμου, 3η Μαΐου, ἠγέρθημεν τὴν 2αν πρωϊνὴν καὶ μετέβημεν εἰς τὸν Πρόδρομον ὅπου ἐγένετο ἡ λειτουργία καὶ παρηκολουθήσαμεν αὐτὴν μὲ ὅλους τοὺς προσκυνητάς· εἶχεν ἔλθη καὶ ὁ Παῦλος εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὴν 4ην ἐπήγαμεν εἰς τὸ αὐτοκίνητον. Ὁ μακάριος Παῦλος μοὶ ἐφωδίασε μὲ τρόφιμα διὰ τὴν ὁδόν. Τὴν $4\frac{1}{2}$ ἀφοῦ ἐχαιρέτησα καὶ ηὐχαρίστησα αὐτόν, ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ συμπαραλαβόντες καὶ συναποκομίσαντες, ὅλην τὴν εὐλάβειαν ἐκ τῶν ἁγίων Τόπων.

Τὴν $9\frac{1}{2}$ ἐφθάσαμεν εἰς τὰ σύνορα Ἰορδανίας καὶ ὑπεβλήθημεν εἰς ἔλεγχον ὑπὸ τῶν Ἀράβων ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ὥ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ραν. Ἀφοῦ διήλθομεν τὴν νεκρὰν ζώνην μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν, ἐφθάσαμεν εἰς τὰ Συριακὰ σύνορα. Καὶ ἐδῶ ὑπέστημεν τὸν σχετικὸν ἔλεγχον καὶ ἐπροχωρήσαμεν. Τὴν 2 1)2 μ μ. ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Δαμα-



Ὁ ἀδελφὸς Γεώργιος Σιόκουρος ἐκ τῶν Κυπρίων προσκυνητῶν

σκὸν καὶ ἐστάθημεν ἐντὸς τοῦ ποῦλμαν ὁ-πὸ καυστικὸν ἥλιον ἐπὶ 1 1)2 ὥραν, ἕως ὅτου εὕρῃ ὁ Παπαμήτρος τὸ ξενοδοχεῖον. Ἐπὶ τέλους εὑρέθη καὶ ἐτακτοποιήθημεν καλῶς. Τὸ ξενοδοχεῖον ἦτο ἀπὸ τὰ ἀναπαυτικώτερα καὶ πολυτελέστατα. Ἀφοῦ ἐκαθαρίσθην ὀλίγον, ἐξῆλθον νὰ πάρω κανένα καφὲ ἀλλ' ἦτο δύσκολον διότι δὲν εἴχομεν χρήματα Συριακά, οὔτε ἐγνωρίζαμεν τὴν ἀξίαν τους. Ἔτσι ἐπέστρεψα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ἔφαγον ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ Παύλου μοναχοῦ καὶ ἐκοιμήθην.

Τὴν ἑπομένην πρωΐαν, Παρασκευὴ 4 Μαΐου, ἠγέρθημεν τὴν 3 1)2 καὶ ἑτοιμασθέντες ἀνεχωρήσαμεν τὴν 4 1)2. Τὴν 5 1)2 ἐπεράσαμεν ἀπὸ τὴν πόλιν Χόμς, μεγάλην καὶ ὡραίαν. Τὴν 9ην ἐπεράσαμεν ἀπὸ τὴν πόλιν Χάμα, ὡσαύτως ὡραίαν, καὶ προχωροῦμεν. Τὴν 1 μ.μ. ἀφοῦ ἐπεράσαμεν τὸν ἔλεγχον τῶν Συρίων ὄχι μὲ μεγάλην δυσκολίαν, ἐφθάσαμεν εἰς τὸν τουρκικὸν ἔλεγχον. Ἐδῶ ὑπέστημεν ἀληθὲς μαρτύριον, διότι οἱ Τοῦρκοι ἐλεγκταὶ (τελωνειακοὶ) εἶναι πολὺ σκληροί, ἴσως μόνον εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας. Ἀφοῦ ἐταλαιπωρήθημεν ἐπὶ μίαν ὥραν παρακαλοῦντες αὐτοὺς νὰ μᾶς ἀφίσουν ἐλευθέρους νὰ φύγωμεν ἐπειδὴ δὲν εἴχομεν τίποτε, αὐτοὶ ἐπέμεινον νὰ κατεβάσωμεν τὶς βαλίτσες, νὰ ἴδοῦν τὸ περιεχόμενον καὶ νὰ δηλώσωμεν ὅλα τὰ ἀγορασθέντα ὑφάσματα. Φάντασθῆτε τὴν ἀγωνίαν τοῦ σωφὲρ κ. Κ. Παπαμήτρου καὶ τῶν προσκυνητῶν, διότι κάθε ἕνας κάτι εἶχεν ἀγοράσει, πλὴν ἐμοῦ. Οὕτω λοιπὸν ἔλυσε τὰ σφιχτοδεμένα πράγματα ἄνωθεν τοῦ αὐτοκινήτου, βαλίτσες καὶ δέματα. Ἔβγαλεν ὅλα τὰ ὑφάσματα καὶ τὰ ἔβαλεν ὅλα σὲ πέντε τσουβάλια καὶ τὰ ἐσφράγισε διὰ τὸ τελωνεῖον. Ἡ ὥρα εἶναι 3 μ. μ.

Τὴν 5ην μ. μ. ἔπειτα ἀπὸ 4 ὥρας μαρτύριον ἐδέησε νὰ ξεκινήσωμεν. Τὴν 7ην μ. μ. ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Ἀλεξανδρέτταν ὅπου θὰ διηνυκτερεύομεν. Ἐβαδίζαμεν ἤδη ἄνευ ἐμποδίων εἰς τὸ Τουρκικὸν ἔδαφος. Κατηυθύνθημεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Besen Pallas, πολυτελέστατον μὲ ὅλα τὰ κομφόρ. Ἐγὼ ἐγκατεστάθην σὲ μοναχικὸν δωμάτιον καὶ κατόπιν ἐπῆγα σὲ κοντινὸν ἐκεῖ καφενεῖον καὶ ἐπῆρα καφὲ διότι εἶχα φάγει εἰς τὸ ποῦλμαν καὶ ἔτσι μετὰ τὸν καφέ, ἐπέστρεψα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ἐκοιμήθην. Τὴν πρωΐαν, Σάββατον τῆς Διακαινησίμου, 5 Μαΐου, ἠγέρθημεν τὴν 4ην πρωϊνὴν προκειμένου

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὴν 4 1)2 ν' ἀναχωρήσωμεν διὰ τὰ Ἄδανα καὶ Ἄγκυραν, ὅπου θὰ διηνυκτερεύομεν. Μετὰ τὴν ἑτοιμασίαν μας, εἰσήλθομεν εἰς τὸ πούλμαν καὶ τὴν 5ην περίπου ἀνεχωρήσαμεν. Μετὰ δύο ὥρας ἐφθάσαμεν εἰς τὰ Ἄδανα. Ἐδῶ ἀνεπαύθημεν ὀλίγον καὶ ἀμέσως ἐξεκινήσαμεν διὰ τὴν Ἄγκυραν πρωτεύουσαν τῆς Τουρκίας. Πρὸ τῶν Ἀδάνων. ἐπεράσαμεν δύο μεγάλους ποταμούς. Τὴν 10ην ὥραν ἐφθάσαμεν εἰς μίαν ἐξοχικὴν τοποθεσίαν μὲ ὡραῖο κρύο νερὸ καὶ καφενεῖον μὲ μαγειρεῖον. Ἐδῶ ἐκαθίσαμεν ἀρκετά, ἐφάγομεν καὶ ἀνεπνεύσαμεν ὡραῖα. Μετὰ μίαν ὥραν ἐξεκινήσαμεν. Ὁ δρόμος διὰ τὴν Ἄγκυραν εἶναι ἀτελείωτος. Τέλος τὴν 7 1)2 ἐφθάσαμεν. Ἡ πόλις εἶναι κατάφωτος καὶ ὡραιοτάτη, τυλιγμένη εἰς τὸ πράσινον, πολὺ δὲ ἑλκυστική. Κατηυθύνθημεν εἰς τὸ ἴδιον ξενοδοχεῖον ποὺ ἐπεράσαμεν ὅταν ἐπηγαίναμεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Μοὶ ἐδόθη δωμάτιον μαζὶ μὲ τὸν ἱερομ. Γαβριὴλ ἀπὸ τὸν ἅγιον Βλάσιον, χωρίον τοῦ Βόλου, καὶ ἐτακτοποιήθην, ἔφαγον ὀλίγον καὶ ἐκοιμήθην.

Τὴν πρωΐαν, Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ, 6 Μαΐου, ἠγέρθημεν τὴν 3 1)2 καὶ ἀφοῦ ἡτοιμάσθημεν καὶ κατελάβομεν τὰς θέσεις μας εἰς τὸ πούλμαν, ἀνεχωρήσαμεν τὴν 4.45'. Ἐδῶ ἐλησμόνησα τὸ προσόψιόν μου καὶ τὸν φακόν μου. Τὴν 11ην ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Ἀντὰ - Παζάρ, ἀπὸ ὅπου ἐπεράσαμεν καὶ κατὰ τὴν ἄνοδόν μας διὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἐδῶ ἐσταματήσαμεν περὶ τὴν μίαν ὥραν καὶ ἐφάγομεν· εἶτα ἀνεχωρήσαμεν. Καθ' ὁδὸν διήλθομεν πάλιν ἀπὸ τὴν πολυπαθῆ Νικομήδειαν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Σκούταρι τῆς Κων)πόλεως τὴν 3ην μ. μ. Ἐδῶ ἐπεριμέναμεν ἀρκετὴν ὥραν ἀναμένοντες τὴν σειράν μας νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ Φέρρυ Μπώτ, ἵνα διαπεραιωθῶμεν εἰς τὴν Κων)πολιν. Ἐπὶ τέλους ἦλθεν ἡ σειρά μας καὶ διεπεραιώθημεν. Ἀμέσως κατηυθύνθημεν εἰς τὸ ἴδιον ξενοδοχεῖον πρὸ τῆς ἁγίας Σοφίας. Ἀφοῦ ἐτακτοποιήθημεν, ἐξήλθομεν ὀλίγον ἔξω, ὄχι μακράν, μήπως χαθοῦμε, καὶ ἐφάγομεν.

Κατόπιν κατηυθύνθην εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἔφαγον καὶ ἐκοιμήθην, προκειμένου νὰ ἀναχωρήσωμεν τὴν 12 1)2 τοῦ μεσονυκτίου.

Σήμερον, Τετάρτην τοῦ Θωμᾶ, 9 Μαΐου, ἠγέρθημεν τὴν 12.45' καὶ ἡτοιμάσθημεν πρὸς ἀναχώρησιν. Τὴν 1 1)2 ἀνεχωρήσαμεν καὶ τοῦτο διὰ νὰ προλάβωμεν τὴν διέλευσιν ἀπὸ τὰ τελωνεῖα, πρὶν ἔλθουν ἄλλα πούλμαν καὶ πάρουν αὐτὰ σειράν. Τὴν 6 1)2 ἐφθάσαμεν εἰς τὰ τουρκικὰ σύνορα, διελθόντες ἀπὸ τὴν Ἀνδριανούπολιν χωρὶς νὰ σταθῶμεν, καὶ ὑπέστημεν ἐκεῖ τὸν σχετικὸν ἔλεγχον. Ἀμέσως κατόπιν ἤλθομεν εἰς τὰ ἑλληνικὰ σύνορα, εἰς τὸ τελωνεῖον. Ἐδῶ μᾶς ἐκράτησαν μόνον 4 ὥρας!! Ἔκαμαν λεπτομερῆ ἔλεγχον, ἀκόμη δύναταί τις νὰ εἴπῃ, μᾶς ἄνοιξαν καὶ τὰ μαντήλια μας. Ἡ σκληρὰ αὐστηρότης τοῦ ἐλέγχου δὲν περιγράφεται. Μοῦ ἐκράτησαν τὰ δύο χαρτοδέματα μὲ τὰ βιβλία τοῦ Παύλου διὰ νὰ τὰ στείλουν εἰς τὸ τελωνεῖον τοῦ Βόλου πρὸς ἐκτελωνισμὸν καὶ τὰ παραλάβω ἐκεῖθεν. Παρεκάλεσα τὸν ὑπάλληλον νὰ ἐκτελωνισθοῦν ἐδῶ καὶ πληρώσω καὶ περισσότερα, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον νὰ τὸ πράξῃ. Ἔτσι ἀφοῦ ἐσφραγίσθησαν ἐκ νέου, παρεδόθησαν εἰς τὸ ἴδιον πούλμαν, ἵνα παραδώσῃ ταῦτα ὑπευθύνως εἰς τὸ τελωνεῖον Βόλου.

Τὴν 11ην ἀκριβῶς ἐξεκινήσαμεν. Τὴν 2 μ. μ. ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Ἀλεξανδρούπολιν καὶ ἐστάθημεν διὰ φαγητόν. Ἐν τῷ μεταξὺ διήλθομεν ἀπὸ τὴν Ὀρεστιάδα, τὸ Διδυμότειχον καὶ τὸ Σουφλί. Μετὰ μίαν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ὥραν ἀνεχωρήσαμεν, καὶ ἀφοῦ διήλθομεν ἀπὸ τὴν Κομοτινὴν καὶ τὴν Ξάνθην, ἐπροχωρήσαμεν διὰ τὴν Καβάλλαν πρὸς διανυκτέρευσιν, εἰς ἣν ἐφθάσαμεν τὴν 7ην ὥραν. Ἐπεριμέναμεν εἰς τὸ πούλμαν, ἕως ὅτου εὕρῃ ὁ κ. Παπαμήτρου κατάλληλον ξενοδοχεῖον. Μετ' ὀλίγον ἦλθε καὶ μᾶς ὡδήγησεν εἰς τὸ πολυτελέστατον ξενοδοχεῖον «ὁ Ἀστήρ» εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν ἔναντι Ἐμπορικῆς Τραπέζης. Ἐγὼ ἐτακτοποιήθην εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ἐξελθών, ἔφαγον, ἔκαμα ἕνα περίπατον εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἐπιστρέψας ἐκοιμήθην.

Τὴν ἑπομένην, Πέμπτην τοῦ Θωμᾶ, 10 Μαΐου, ἐσηκώθημεν τὴν 6ην πρωϊνὴν καὶ τὴν 6 1)2 ἀνεχωρήσαμεν. Μετ' ὀλίγον διήλθομεν ἀπὸ τὴν Ἐλευθερούπολιν χωρὶς νὰ σταθῶμεν καὶ τὴν 10ην ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἐδῶ θὰ ἐκαθήμεθα μίαν ὥραν. Ἀμέσως ἐγὼ ἔτρεξα εἰς τὸν κ. Ἀθαν. Πολυζόπουλον, ὃν εὐτυχῶς συνήντησα εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ ἔμαθον τὰ κατ' αὐτόν, συλλυπηθεὶς προσωπικῶς αὐτὸν διὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου του Χρυσῆς, τοῦ ἔδωκα καὶ τίμιον ξύλον, ὃ ἔλαβον ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ χωρὶς χρονοτριβὴν ἐξήλθομεν μαζί. Ἠγόρασα κατόπιν ὀλίγον ψωμὶ καὶ τυρὶ διὰ τὸν δρόμον καὶ ἀμέσως εἰς τὸ ποῦλμαν. Ἀνεχωρήσαμεν τὴν 11 1)2 ἀκριβῶς διὰ Λάρισαν. Τὴν 2.45' ἐφθάσαμεν.



Οἱ προσκυνηταὶ τῆς ὁμάδος Βόλου φωτογραφούμενοι πρὸ τοῦ Ναοῦ τῆς ἁγίας Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει

Ἐδῶ ἐξῆλθον οἱ ἐκ τῆς περιφερείας τῆς Λαρίσης προσκυνηταὶ καὶ παρέλαβον τὰ πράγματά των, ἡμεῖς δὲ ἀνεχωρήσαμεν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Γνῶμαι ἁγιορειτῶν Πατέρων
ἐπὶ τῷ ἑρτασμῷ τῆς Χιλιετηρίδος

Η ΚΟΣΜΙΚΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Ἡ κοσμικοποίησις τοῦ ἁγίου Ὄρους ἤρχισεν.

Ἐπὶ τῇ προφάσει ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος αὐτοῦ, Κράτος καὶ ἐπίσημος Ἐκκλησία ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Τουρισμοῦ, διαθέτουσι χρήματα καὶ ἐκπονοῦσι σχέδια, διὰ τὴν πνευματικὴν καταστροφήν του.

Τὸ ἅγιον Ὄρος, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τόσους αἰῶνας ἐσεβάσθησαν οἱ διάφοροι βάρβαροι κατακτηταί, γίνεται τώρα στόχος τοῦ νέου εἰδωλολατρικοῦ θεοῦ ποὺ λέγεται Τουρισμός!

Τὰς εἴκοσι Μονάς του, τὰς ἔκτισαν, ἐστόλισαν καὶ ἐπλούτισαν εὐλαβέστατοι κατὰ καιροὺς Βασιλεῖς, ἀσκηταὶ ἅγιοι, καὶ ἄλλοι ἄρχοντες κ.λ.π. μὲ μόνον καὶ ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τὴν σωτηρίαν ψυχῶν εἰς δόξαν Θεοῦ. Τὴν δόξαν αὐτὴν ἀναπέμπουν καθ' ἑκάστην οἱ Μοναχοί, οἵτινες ἀρνηθέντες τὸν κόσμον καὶ τὸ ἐν κόσμῳ, ἀφιέρωσαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Μητρὸς τοῦ Θεοῦ, αἱ δὲ Μοναὶ θὰ μεταβληθοῦν εἰς κέντρα προσελκύοντα τουρίστας μᾶλλον παρὰ προσκυνητάς.

Δικαιολογημένως λοιπὸν διερωτώμεθα κατὰ πόσον θὰ εἶναι δυνατὸν οἱ μοναχοὶ οὗτοι, νὰ συνεχίσουν τὴν προσευχὴν καὶ ὑμνωδίαν των ἐν μέσῳ θορύβων μοτέρ, ὀχλαγωγίας τουριστῶν κ.λ.π.

Διετήρησε βέβαια ὁ τόπος αὐτὸς τὴν πνευματικότητά του ἐπὶ χίλια σχεδὸν ἔτη, διότι ἀπεφεύχθη ἡ μέχρι σήμερον κοσμικοποίησίς του, καὶ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς διότι διεφυλάχθη ἡ ἡσυχία του, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν ψυχήν του. Νὰ ὅμως ποὺ αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἡσυχίαν ἔρχον-

---

διὰ τὸν Βόλον τὴν 5 1)2 ὥραν.

Κατερχόμενοι εἰς Βόλον, ἐστάθημεν εἰς τὴν παρὰ τὴν ὁδὸν εὑρισκομένην γυναικείαν Μονὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τῶν Παλαιοημερολογιτῶν, καὶ ἐπροσκυνήσαμεν, ἀφοῦ τοὺς ἐδώκαμεν τὸ ἅγιον Φῶς. Αὗται ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ μᾶς προσφέρουν ἀναψυκτικά, λουκοῦμι, τσίπουρο καὶ κρῦο νερό. Συνεχίσαντες τὴν πορείαν, ἐφθάσαμεν εἰς τὸν Βόλον, κατευθυνθέντες εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου, ὅπου μᾶς ἐπερίμενεν ὁ λαὸς μὲ τὸν κλῆρον ἐνδεδυμένον τὰ ἱερατικὰ ἄμφια καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν Ναόν, ἐψάλλαμεν τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Πάσχα, ὡς εὐχαριστίαν πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις ηὐδόκησε νὰ μεταβῶμεν εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους, νὰ ὠφεληθῶμεν πνευματικῶς καὶ νὰ ἐπιστρέψωμεν καλῶς εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν.

Μετὰ τὸν Ἑσπερινόν, ἐπήγαμεν εἰς τὸ πρακτορεῖον καὶ ἐπήραμεν τὰς ἀποσκευάς μας. Ἐμὲ μὲ ἐπερίμεναν εἰς τὸ ποῦλμαν ἡ σύζυγός μου Ἄννα, ὁ υἱός μου Κωστάκης καὶ ἡ σύζυγός του Φοῦλα, ἡ ἀνεψιά μου Εὐαγγελία Βλάχου ἐξ Ἁγίου Λαυρεντίου καὶ λοιποὶ γνωστοί.

Οὕτως ἔλαβε πέρας τὸ προσκύνημα ἡμῶν εἰς τοὺς θεοβαδίστους Ἱεροὺς Τόπους χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

Σ. Σ. - προσκυνητὴς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΜΑΚΡΑΚΙΟΛΟΓΙΑ ΤΡΙΤΗ

Κατὰ τὸ ἔτος 1954, ἀπὸ ἕνα τυχαῖον γεγονός, ἀνεκινήθη τὸ θέμα τοῦ διδασκάλου Ἀποστόλου Μακράκη. Καὶ ἀμέσως, ὡς εὔφλεκτος ὕλη ἐπῆρε φωτιὰ μὲ διαστάσεις μάλιστα. Ἔγραψαν διάφοροι ὑπὲρ καὶ κατά. Οἱ γράψαντες κατὰ ἦσαν οἱ περισσότεροι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ὑποφαινόμενος. Ἔγραψα εἰς ἁδρὰς γραμμὰς δύο ἄρθρα εἰς τὴν «Ἁγιορειτικὴν Βιβλιοθήκην» περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Μακράκη καὶ τῶν καταδεδικασμένων ἰδεῶν του. Ὑπέστην τότε, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἐπίθεσιν ἀπό τινας ὀπαδούς του καὶ ἔκτοτε ἐνόμισα ὅτι «ἐξώφλησα» τὸ χρέος εἰς ὀνειδισμοὺς «ἕνεκεν δικαιοσύνης». Τὰ ἄρθρα οὐτὰ συμπεριελήφθησαν εἰς τὸ ἐσχάτως ἐκδοθὲν βιβλίον μου «ΑΘΩΝΙΚΑ ΑΝΘΗ» ἀπὸ σελίδα 301 - 317, ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον. Νέας πάλιν περιπετείας καὶ νέους ὀνειδισμούς. Ὁ εἷς τῶν ὀπαδῶν τοῦ Μακράκη, Καθηγητὴς τῆς Φιλολογίας κ. Χ. Ἀδαμόπουλος, παροξυνθεὶς ἐκ νέου, διότι τὰ ἐν λόγῳ ἄρθρα ἀνεζωογόνησαν τὸν ἔλεγχον εἰς τὰς πλάνας τοῦ Μακράκη, ἐξέδωκεν ἕνα φυλλάδιον εἰς ἀπάντησιν «εἰς τὰς πεπλανημένας ἀντιλήψεις τοῦ Μοναχοῦ Θεοκλήτου Διονυσιάτου περὶ κ.λ.π.». Καὶ καταβάλλει προσπάθειαν νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἀστήρικτον τῶν ἀπόψεών μου. Τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Ἀδαμοπούλου εἶναι στερεότυπα. Ἐπειδὴ αἱ ἐλεγχόμεναι πλάναι τοῦ Μακράκη εἶναι ὡρισμέναι, ὡρισμένα εἶναι καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν κατηγόρων καὶ τῶν ὑπερασπιστῶν. Καὶ οὕτω δημιουργεῖται ἕνας φαῦλος κύκλος ἀτέρμων.

* * *

Δι' αὐτὸν τὸν λόγον καὶ διὰ τὸ «μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ» τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, γνωρίζοντος ἐν Πνεύματι ἁγίῳ τὴν φυσιολογίαν τῶν αἱρέσεων, ἀνελογίσθην, ὅτι οὐδέ-

---

ται νὰ ἐξαφανίσουν ἐν πρώτοις Κράτος καὶ Ἐκκλησία μὲ τὴν πρόφασιν τοῦ ἑορτασμοῦ καὶ τήν.... ἀγάπην των πρὸς τὸ ἅγιον Ὄρος.

Τὸ καθ' ἡμᾶς ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι ἀλλέως πως θὰ ἠμποροῦσαν «ὡς ὤφειλον» οἱ ἀνωτέρω, νὰ ἐνισχύσουν τὸν τόπον τοῦτον διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν παρακμήν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται, καὶ οὐχὶ διὰ πανηγυρισμῶν καὶ ἐπιδείξεων. Ἀσφαλῶς τίποτε καλλίτερον δὲν θὰ ἐζήτουν οἱ ἐχθροὶ τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀπὸ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς πνευματικότητος τοῦ Ἱεροῦ αὐτοῦ κέντρου της. Καὶ δυστυχῶς! αὐτὸ τὸ ὁποῖον δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ἐπιτύχουν αὐτοὶ μὲ τὴν προπαγάνδαν των, ἀνέλαβον νὰ φέρουν εἰς πέρας Ἕλληνες..... χριστιανοὶ Ὀρθόδοξοι.

Τί τὸ χειρότερον αὐτοῦ; καὶ ποῖον ἄραγε λόγον θὰ ἔχουν νὰ δώσουν οἱ τοιοῦτοι πρὸς τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως;

Ἡμεῖς οἱ μοναχοί, εἰλικρινῶς λυπούμεθα διὰ τὴν κατάστασιν αὐτήν, πλὴν ὅμως δὲν χάνομεν τὰς ἐλπίδας μας καὶ οὔτε ἀπελπιζόμεθα, διότι ἡ Προστάτις καὶ ἔφορος τοῦ ἱεροῦ τούτου τόπου, ἡ ὁποία ἐπὶ χίλια τώρα ἔτη ἐσκέπασε καὶ ἐφύλαξε τὸν κλῆρον της, Αὐτὴ καὶ πάλιν θὰ ἔχῃ τὴν πρόνοιαν καὶ προστασίαν αὐτοῦ εἰς τὸ μέλλον.

Ἅγιον Ὄρος 12 Ὀκτωβρίου 1962
Αὐξέντιος μοναχὸς Φιλοθεΐτης

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

να πρακτικὸν σκοπὸν θὰ ἐξεπλήρου μία ἐκ νέου ἀπάντησις. Καὶ ἐπείσθην ὅτι ἔπρεπε νὰ σιωπήσω, τὴν «ῥᾶον σιωπήν». Ἀλλὰ μήπως ἡ σιωπὴ ἑρμηνευθῇ ὡς ἀδυναμία; Καὶ ἐντεῦθεν οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἀδελφοὶ ἐνισχυθοῦν εἰς τὰ μὴ ὀρθὰ φρονήματά των; — ἂν καὶ δὲν νομίζω ὅτι ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς οὐδεμία ἀμφιβολία.

Εὗρον μίαν μέσην ὁδόν, μεταξὺ συστηματικῆς ἀπαντήσεως καὶ τελείας σιωπῆς: Νὰ κάμω μόνον ὡρισμένας παρατηρήσεις καὶ ὑποδείξεις ἐξ ἀγάπης μήπως, τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος, ἐλαττώσουν οἱ καλοὶ ἀδελφοὶ τὴν ψεκτὴν λατρείαν των πρὸς τὸ εἴδωλον Μακράκη, ὁπότε φυσιολογικῶς θὰ διανοιχθοῦν οἱ ὀφθαλμοί των. Καὶ θὰ ἴδουν καθαρώτερον τὸν ἄνθρωπον μὲ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας του, τὰ ὀρθὰ φρονήματα, ἀλλὰ καὶ τὰς πλάνας του. Μὲ ἄλλους λόγους θὰ δυνηθοῦν ἔτσι ἀνεπηρέαστοι, ἀπὸ τήν, ὡς μὴ ὤφειλε, γοητείαν ποὺ ἀσκεῖ ἀπὸ τοῦ τάφου του, νὰ τοῦ δώσουν τὴν πρέπουσαν θέσιν μέσα εἰς τὸ σῶμα τῆς θριαμβευούσης καὶ στρατευομένης Ἐκκλησίας. Οὐδεὶς θέλει νὰ ἀδικήσῃ τὸν τόσα προσενεγκόντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διδάσκαλον, ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς εἶναι διατεθειμένος νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς μὴ ἔχοντα σκιάς, «σπίλους ἢ ρυτίδας ἢ ἕνα τῶν τοιούτων».

* * *

Λοιπὸν προτείνω τὸ ἑξῆς. 1) Ἐπὶ ἕνα μῆνα νὰ μὴ ἀναγνώσουν οἱ λεγόμενοι Μακρακισταὶ κανένα βιβλίον τοῦ διδασκάλου. 2) Νὰ μετέλθουν πᾶσαν δυνατὴν νηστείαν ψυχῆς καὶ σώματος. 3) Νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς συντετριμμένην προσευχὴν μετὰ δακρύων, διὰ νὰ εἰρηνεύσῃ τὰς καρδίας των ὁ Κύριος καί, νὰ φωτίσῃ τὰ νοήματά των, ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Μακράκη. 4) Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα νὰ ἀποφεύγουν ἐριδας καὶ ταραχὰς καὶ μετὰ νηστείαν διήμερον ἢ τριήμερον νὰ προσέρχωνται εἰς τὴν Θ. Κοινωνίαν. 5) Νὰ ἀναγινώσκουν ὅσον τὸ δυνατὸν πυκνότερον κατ' ἰδίαν καὶ μετ' ἀλλήλων νὰ συζητοῦν βιβλία τῶν Ἁγίων Πατέρων ἤτοι: Τοῦ Μ. Βασιλείου τὰ «Ἀσκητικά», τοῦ Ὁσίου Ἰσαὰκ «τὰ Ἅπαντα», τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τὴν «Κλίμακα», τὴν «Φιλοκαλίαν», τοῦ Ἁγίου Συμεὼν τοῦ Ν. Θεολόγου τὰς Ὁμιλίας καὶ τοὺς «Ὕμνους θείων ἐρώτων», τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου ἐκ τῶν ἔργων του καὶ τὸν «Εὐεργετινόν».

6) Νὰ ἀναγινώσκουν βίους Ὁσίων Πατέρων καὶ καθ' ἑκάστην τὴν Παράκλησιν τῆς Θεοτόκου ἢ ἕνα Κανόνα ἐκ τοῦ «Θεοτοκαρίου».

Διὰ τῶν ἀνωτέρω, ἐλπίζω εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν χάριν τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου, ὅτι, οἱ κατὰ τὰ ἄλλα θαυμάσιοι αὐτοὶ ἀδελφοί, θὰ ὑποστοῦν τὴν «καλὴν ἀλλοίωσιν» καὶ θὰ ἴδουν τὴν ἀλήθειαν νὰ διαλύει τὸ νέφος, ὅπερ ἐπικάθηται εἰς τὴν ἕδραν τῆς νοήσεως καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας «μὴ ἐπιτρέπον ἰδεῖν τὴν θείαν ἀκτῖνα». Ἄλλωστε ὅσα μέτρα προτείνω, κατὰ βάθος εἶναι ὑποχρεωτικὰ δι' ὅλους τοὺς χριστιανούς. Ἐκεῖνο ποὺ θὰ πρέπει νὰ ὑπομείνουν, ὡς κανόνα ἰδιαίτερον, εἶναι ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν βιβλίων τοῦ διδασκάλου. Ἐμπρός, λοιπόν, διὰ τὸν καλὸν αὐτὸν ἀγῶνα, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου θὰ συναγωνίζωνται ἐν ταῖς προσευχαῖς πολλοὶ ἀδελφοί...

* * *

Ἄλλην λύσιν δὲν βλέπω εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ παλαμναίου περιπλακὲν τοῦτο πρόβλημα, διὰ τοῦ ὁποίου καὶ πλανᾷ ψυχὰς καὶ ταράσσει τὴν Ἐκκλησίαν. Διότι μὲ τοὺς λόγους καὶ ἀντιλόγους, μὲ τὴν κριτικὴν τῶν τοῦ διδασκάλου πλανῶν καὶ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΠΕΡΙ ΜΙΣΟΜΟΝΑΧΟΥ ΤΙΝΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

('Εκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 273 χειρογράφου Κώδικος τῆς ἱερᾶς Μ. Διονυσίου)

Γέγονέ τις ἐν τῇ ἁγίᾳ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλει Ἱερουσαλήμ, Ἀρχιεπίσκοπος ὀνόματι Ἀμώς· ἦν δὲ οὗτος κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ, μισομόναχος, τοιοῦτος ὡς οὐκ ἄν τις εἴποι ἕτερον· ἦν δὲ καὶ αὐτὸς τοῦ ἁγίου σχήματος, εἰ καὶ ἀναξίως τοῦτο φορῶν. Κατὰ δὲ συγχώρησιν Θεοῦ ἔπεσέ τις Μοναχὸς εἰς πειρασμὸν (ἴσως πορνείας) καὶ μαθὼν τοῦτο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ ὄντως ἀνάξιος καὶ τῆς ἱερωσύνης καὶ τοῦ ἀγγελικοῦ σχήματος, φέρει τὸν Μοναχόν, καὶ ὅπερ ἔπρεπε τῇ διδασκαλίᾳ τὸν ἀσθενῆ περιποιήσασθαι, τοῦτο οὐκ ἐποίησεν· ἀλλ' ἐκδύσας αὐτὸν τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα ὃ περιεβέβλητο, ἐγέγκας χοῖρον, πάντων θεωρούντων, ἐνέδυσεν αὐτὸν (τὸν χοῖρον) τὸ ἔνδυμα τοῦ Μοναχοῦ, καὶ ἀπέλυσε μέσον τῆς πόλεως· τὸν δὲ Μοναχὸν τύψας οὐ μικρῶς, ἀπέλυσε

τὰς ὕβρεις ὑπὸ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν κατὰ τῶν ἐλεγχόντων, τὸ μόνον ποὺ προκύπτει εἶναι ἡ βλάβη τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μας καὶ ἡ τῶν ἀδελφῶν, «δι' οὓς Χριστὸς ἀπέθανε», ψυχικὴ ἀπώλεια.

Ἂς μὴ θεωρηθῇ δὲ ὡς ὑποτιμητικὴ ἡ ἐξ ἀδελφικῆς ἀγάπης πρότασίς μου. Ἀναχωρῶ ἀπὸ τὸ δεδομένον, ὅτι τὸ θέμα Μακράκη χρονολογεῖται ἀπὸ ἑκατονταετίας, διαρκῶς ἀντιλεγόμενον, ἤδη δὲ τὸ βαρύνει καὶ μία ἐκκλησιαστικὴ καταδίκη. Οἱ ὀλίγοι ὀπαδοὶ τοῦ Μακράκη, ἔχοντες ὑποστῆ ψυχικὴν κρυστάλλωσιν, εἴτε ὑβρίζουν τοὺς ἀντιτιθεμένους εἰς τὴν διδασκαλίαν του, εἴτε ἀμυνόμενοι, προβαίνουν εἰς ἠθελημένας παρερμηνείας, προκειμένου νὰ διασώσουν τὸν διδάσκαλον. Καὶ ἄλλοι λέγουν τόσα εὔφημα διὰ τοῦτον, ὥστε νὰ τὸν ἀποτιμοῦν ὡς ἥλιον καὶ τοὺς ἁγίους Πατέρας ὡς ἀστέρας! Εἶναι φανερόν, λοιπόν, ὅτι εὑρισκόμεθα πρὸ φαινομένου πλάνης πολυχρονίου, ἡ ὁποία δύναται νὰ ὑποχωρήσῃ, χάριτι Χριστοῦ, μὲ τὴν ἀνωτέρω ἀγωγήν. Ἔχω ἐνώπιόν μου ὅλην σχεδὸν τὴν περὶ Μακράκη γραμματείαν καὶ ἐκπλήττομαι, πῶς δὲν ἀμφιβάλλουν, οἱ λατρεύοντες αὐτόν, ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα τῆς διδασκαλίας του. Ὁ χῶρος δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ καταδείξω τὰς ἠθελημένας παρερμηνείας ποὺ κάμνουν τόσον ὁ κ. Ἀδαμόπουλος, ὅσον καὶ ὁ ἱερεὺς Κύριλλος Πέτροβας ἐξ Ἀμερικῆς, εἰς τὰς ἀπαντήσεις των πρὸς ἐμὲ καὶ τὸν σεβάσμιον Γέροντα Φιλόθεον Ζερβάκον. Ἐκτὸς τούτου μὲ συνέχει ὁ φόβος ὅτι καὶ πάλιν δὲν θὰ θελήσουν νὰ παραδεχθοῦν τὰ λάθη των. Τὸ ζήτημα Μακράκη δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ μὲ ὀπαδούς του διὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου. Ὄντες βαθύτατα ἐπηρεασμένοι καὶ τοῦτ' αὐτὸ δεδουλωμένοι τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸν διδάσκαλον, δὲν ἠμποροῦν νὰ ἴδουν τὰς πλάνας του. Ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ἐπρότεινα τὴν ἀνωτέρω ἀγωγὴν πρὸς θεραπείαν πρῶτον τῆς ψυχικῆς ἀμβλυωπίας. Ἂς δοκιμάσουν, λοιπόν, νὰ μὴ διαβάζουν ἐπὶ μῆνα τὸν διδάσκαλον, ἀλλὰ τὰ βιβλία ποὺ ὑπέδειξα καὶ ἂς ἐκζητήσουν ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐν τεταπεινωμένῃ διανοίᾳ καὶ συντετριμμένῃ καρδίᾳ τὸ φῶς Του καὶ δεῦτε διαλεχθῶμεν...

Θεόκλητος Μοναχὸς Διονυσιάτης

30. 10. 1962

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΓΚΩΜΙΟΝ

Εἰς τὴν ὁσίαν Μητέρα ἡμῶν Πελαγίαν

Πρὸς τὸ Αἱ γεννεαὶ πᾶσαι

Ὁσία Πελαγία, πρόσδεξαι τὸν ὕμνον, ἐκ τῶν ἐμῶν χειλέων.
Μονάζουσαι αἱ πᾶσαι, σὲ μακαριοῦμεν, Ὁσία Πελαγία.
Ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει, θείου δράματός σου, συνήλθομεν οἱ πάντες.
Σήμερον ἡ Μονή σου, ἀγάλλεται καὶ χαίρει, καὶ ὕμνους σοὶ προσφέρει.
Ὁσία Πελαγία, τοιαύτην χάριν εὗρες, διὰ τὰς ἀρετάς σου.
Νὰ σὲ μακαριοῦμεν, καὶ νὰ ὑμνολογοῦμεν, τὸ θεῖον ὄνομά σου.
Ὅτι κατηξιώθης, τῆς θείας ὀπτασίας, παγκάλου Παναγίας.
Κελεύσει τῆς Πανάγνου, ἀνήγγειλας καὶ εὗρον, τὴν πάνσεπτον Εἰκόνα.
Εἰς τὴν προσκύνησίν της, συρρέει πληθὺς ἀνθρώπων, ἐκ τῶν περάτων κόσμου.
Τὴν δόξαν τῆς Παρθένου, καὶ Θεοτόκου Κόρης, ἡ νῆσος ἡμῶν χαίρει.
Ἀγάλλου ἡ Μονή μας, τὴν Κάραν σου πλουτοῦσαν, ἀεὶ μυροβολοῦσαν.
Πλησίον τῆς Παρθένου, εἰς οὐρανὸν ὑπάρχεις, μὴ παύσης ἱκετεύειν.
Ὑπὲρ παντὸς τοῦ κόσμου, καὶ τῶν Μοναζουσῶν της, νὰ τύχωμεν ἐλέους.
Διὰ τῶν πρεσβειῶν σου, θεάρεστα νὰ ζῶμεν, εἰς δόξαν τοῦ Κυρίου.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι,
Ὦ! Τριὰς Ἁγία, ἐλέησον σοὺς δούλους, εὐχαῖς τῆς σῆς Ὁσίας.
Καὶ νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
Κυρία τῶν Ἀγγέλων, δέχου ἱκεσίας, Ὁσίας Πελαγίας.

Συνετέθησαν εἰς τιμὴν τῆς Ὁσίας Πελαγίας
Ἐν τῇ Ἱ. Μ. Κεχροβουνίου Τήνου 23)7)1962, ἡμέραν τῆς ἁγίας αὐτῆς μνήμης.
Ὑπὸ τῆς Ὁσίας Μοναχῆς Μαριὰμ Μεταξωτοῦς

καὶ αὐτόν. Αὐτῇ οὖν τῇ νυκτὶ φαίνεται αὐτῷ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, ἐγκαλούμενος καὶ λέγων αὐτῷ· τί οὕτως ἐποίησας, ὦ ἄπανθρωπε, ἀτιμάσας τὸ σχῆμά μου; μέλλω γὰρ δίκην ποιεῖν μετὰ σοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ φοβεροῦ· αὐτοῦ δὲ διϋπνισθέντος μετὰ φόβου, ἤρχισε κτίζειν Ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ἔξω τῆς πόλεως, κατέναντι τοῦ ἁγίου Στεφάνου κατ' ἀνατολάς, κλαίων ἐπὶ τῷ ἀτόπῳ τοῦ πράγματος ὃ ἐποίησε. Τελειώσαντος οὖν αὐτοῦ τὸν Ναὸν καὶ κατακοσμήσαντος καταπάντα, ἐδέετο συγχωρήσεως τυχεῖν ὧν ἥμαρτεν· ἐπιφαίνεται δὲ αὐτῷ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἐκ δευτέρου λέγων· ἀλήθειαν λέγω· εἰ καὶ ἄλλους πέντε Ναοὺς κτίσεις με, οὐ ἔκτισας μείζονας, οὐ μὴ συγχωρηθῇ ἡ ἁμαρτία, ἀλλὰ δίκην ποιήσω μετὰ σοῦ, ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως. Παρελθόντος δὲ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τὸν ἀνθρώπινον βίον καὶ ἤδη τοῦ πράγματος προγνωσθέντος, οἱ τότε πατέρες, ἔκριναν τοῦ ἐξαλειφθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῶν Διπτύχων τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστάσεως, ὃ καὶ ἐποίησαν.

Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ ἁγίου Διονυσίου 1962
Ἱλαρίων Μοναχὸς Διονυσιάτης

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΚΛΟΓΗ ΙΕΡΩΝ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ἐκ διαφόρων ψυχωφελεστάτων πατερικῶν βιβλίων

(Ἐκ τοῦ χειρογράφου κώδικος 231 τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου)

Τοῦ ἀββᾶ Ἰσαάκ.

Καλῶς λέγει ὁ Ἀπόστολος· ὅτι ὁ Θεὸς ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. Τίς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ στήσεται ἢ ἐξ ἐναντίας τοῦ θελήματος αὐτοῦ; Ἔστι γὰρ ποτέ, ὅτι δωρεὰν παρέχει ὁ Θεός. ποτὲ δὲ τὰ ἔργα καὶ τὴν κάθαρσιν ζητεῖ, καὶ οὕτω δίδωσι. Καὶ ἔστιν ὅτε οὐδὲ μετὰ τὰ ἔργα καὶ τὴν κάθαρσιν παρέχει ᾧδε· ἀλλὰ φυλάσσει αὐτήν, ἵνα δώσῃ αὐτήν, εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. Ἰδοὺ εἰς τὸ βάπτισμα ὁ Θεός, δωρεὰν συγχωρεῖ τὰ ἁμαρτήματα, καὶ οὐ ζητεῖ τι ὅλως, εἰμὴ πίστιν. Ἐν τῇ μετανοίᾳ δὲ τῇ τῶν ἁμαρτημάτων τῇ μετὰ τὸ βάπτισμα, οὐχὶ δωρεὰν συγχωρεῖ· ἀλλὰ ζητεῖ κόπους καὶ θλίψεις· καὶ λύπας τῆς κατανύξεως· καὶ δάκρυα καὶ κλαυθμόν· καὶ καιρὸν πολύν, καὶ οὕτω συγχωρεῖ. Τῷ γὰρ ληστῇ ἐν τῇ ἐξομολογήσει, μόνον τῇ ἐν λόγῳ ἐν τῷ Σταυρῷ δωρεᾷ συνεχώρησε τὰς ἁμαρτίας καὶ ἐπηγγείλατο Βασιλείαν. Καὶ παρὰ τῆς ἁμαρτωλοῦ γυναικὸς πάλιν, πίστιν καὶ δάκρυα ἐζήτησε. Ἐκ τῶν Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν, ἐκ τῆς καρδίας αὐτῶν καὶ τῆς ἐξομολογήσεως αὐτῶν τοῦ στόματος, ἐζήτει παρὰ αὐτῶν θλίψεις καὶ βασάνους, καὶ ἀπόκτανσιν, καὶ θανάτους πολυτρόπους.

Τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νείλου ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ.

Μεγάλη τοίνυν τῆς μετανοίας ἡ δύναμις· ἥπερ ἡμᾶς ὡς χιόνα ἐργάζεται, καὶ ὡς ἔριον λευκαίνει, κἂν προλαβοῦσα ἡ ἁμαρτία πολλῷ χρόνῳ κατέβαψε τὴν ψυχήν, φαύλοις ἔργοις καὶ μεταμεμόρφωκε. Φησὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἐπὶ τοῖς μεταμελομένοις ἐπὶ ταῖς ἰδίαις ἁμαρτίαις, στῆτε γυμναῖς γνώμαις ὡς κατάκριτοι καὶ στυγνότητι γράψω παρρησίᾳ, καὶ ὡς δίκαιοι στεφανωθέντες ἀπέλθετε. Οἱ γὰρ οἰκτιρμοί μου, ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα μου· διόπερ καὶ λέγομεν πρὸς τὸν Θεόν· ἔργα ἐσμὲν χειρῶν σου μὴ ἀπολέσῃς Κύριε τὰ ἔργα τῶν ἰδίων σου χειρῶν. Γέγραπται γὰρ καὶ ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Ἰώβ. Ὅτι Κύριος κεκηφότας ὀφθαλμοὺς σώσει· καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσί σου· τοῦτέστι καὶ τὸν ἁμαρτωλὸν σώζει ὁ Κύριος κάτω κύπτοντα ἐν μετανοίᾳ καὶ ταπεινώσει πολλῇ, ὡς τὸν Τελώνην τὸν ἀπαρρησίαστον, τύπτοντα τὸ στῆθος καὶ λέγοντα, ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Ὅθεν καὶ ὁ Κύριος πρὸς τοὺς τοιούτους ἁμαρτωλοὺς φησίν· ἐκ βάθους ψυχῆς, ἐμοὶ τὰς ψυχὰς ὑμῶν κάμψατε ὡς κατάδικοι, καὶ τοὺς αὐτοὺς στεφάνους τοῖς δικαίοις κομίσασθαι. Οὕτω σώζεται ὁ κεκυφώς, οὐ διὰ πρακτικὴν ἀρετήν, οὐδὲ δι' ἐργασίαν τῶν θείων προσταγμάτων, ἀλλὰ διὰ φιλανθρωπίαν Θεοῦ· καὶ δι' ἐξομολόγησιν τὴν μετὰ πολλῆς ταπεινώσεως, καὶ συντριβῆς καρδίας του, τὰ ἴδια πταίσματα ἐξαγορεύοντος. Ἐκεῖνος μὲν οὕτω σώζεται τῷ τρόπῳ τῆς μετανοίας καὶ βαθυτάτης ταπεινώσεως, σὺ δὲ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσί σου, τοὐτέστιν ἐν ἀγαθαῖς καὶ ἐναρέτοις πράξεσι· χεῖρας γὰρ φησὶν ἡ θεία Γραφή, τὰς ἀρετὰς ὀνομάζειν εἴωθε· διασώθητι κράζων πρὸς τὸν Θεόν, φύλαξον τὴν ψυχήν μου Δέσποτα Κύριε· μήποτε συλήσει ὁ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

διάβολος, ἀποπλανήσας τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὁμοιωθῶ τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον· λάκκον δὲ ὀνομάζει τὸν ᾅδην καὶ τὸ σκότος τῆς ἁμαρτίας. Ἀδιαλείπτως οὖν ἱκέτευε τὸν Σωτῆρα, λέγων, σῶσον τὸν δοῦλον σου Δέσποτα τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ.

Τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου.

Ἐρώτησις: Ἐάν τις αἰσχυνόμενος εἰπεῖν ἀνθρώπῳ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ καὶ τὰς αἰσχρουργίας, εἰσέλθῃ δὲ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ, ἆρα δεκτὸν ἐστίν, ἢ οὔ;

Ἀπόκρισις: Ἐὰν ἐν ᾗ ἡμέρᾳ κατανυγῇ ὁ ἄνθρωπος καὶ συντάξηται τῷ Θεῷ τοῦ μηκέτι ἁμαρτῆσαι, ἀλλὰ γνησίως μετανοῆσαι, δέχεται αὐτὸν ὁ Θεός. Ἀλλ' οὐ πληροφορεῖται μόνος καθ' ἑαυτὸν περὶ τελείας αὐτοῦ ἀποφάσεως. Ὁ γὰρ ἑαυτῷ πεποιθώς, πεσεῖται, καὶ οὐαὶ τῷ ἑνί, ὅτι ὅταν πέσῃ, οὐκ ἔστιν ὁ ἐγείρων αὐτόν. Καὶ ἀνὴρ ἀσύμβουλος, καθ' ἑαυτοῦ πολέμιος, ὡς ἀνενδεῆ ἑαυτὸν λογιζόμενος, καὶ καθ' ἑαυτὸν ὑψηλοφρονῶν. Κύριος δὲ ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. Ὁ γὰρ μὴ βουλόμενος ἐνταῦθα ἐπί ἑνὸς αἰσχυνθῆναι, ἐκεῖ ἐπὶ πολλῶν αἰσχυνθήσεται καὶ τῇ κολάσει παραδοθήσεται. Πολλάκις γάρ τινες ὡς διὰ Θεὸν ἀσκήσαντες, δι' ἑαυτῶν καὶ ἀφ' ἑαυτῶν καὶ πολλὰ κακοπαθήσαντες, διὰ τὸ ἀσύμβουλον ἀνεπιδεὲς τῆς παρὰ τοῦ πλησίον ὠφελείας, μακρὰν τοῦ Θεοῦ γεγόνασιν. Ὁ γὰρ ἀβουλήτως κοπιῶν, καθολικῶς πτωχεύει. Αὐτοτελὴς καὶ ἀνενδεὴς μόνος ὁ Θεὸς ἐστί. Πᾶς δὲ ἄνθρωπος ἐλλιπὴς ἐστὶ καὶ ἐνδεής, κἂν δοκῇ σοφὸς εἶναι. Ὁ οὖν πιστεύσας τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν αὐτοῦ Μαθητῶν σωθήσεται. Ὅθεν οἱ μακάριοι Ἀπόστολοι, τὰς θεοπνεύστους αὐτῶν διδασκαλίας, ὡς ἔγγραφον νόμον παρέδωκαν τῇ Ἐκκλησίᾳ· ἵνα δι' αὐτῶν ὑπ' ἀλλήλων ὁδηγούμεθα πρὸς σωτηρίαν· ἐν οἷς εἴρηται. Εἴ τις Ἐπίσκοπος ἢ Πρεσβύτερος τὸν ἐπιστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας οὐ προσδέχεται, καθαιρείσθω· διότι λυπεῖ τὸν Χριστὸν τὸν εἰπόντα· χαρὰ μεγάλη γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Οὐ γὰρ ἦλθον, φησὶν ὁ Κύριος, καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Διότι οὐ βούλομαι τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν. Πᾶς οὖν ὁ ἐξάγων ἄξιον ἐξ ἀναξίου, ὡς τὸ στόμα μου ἔσται. Τίμιον δὲ κτῆμα τῷ Θεῷ ὁ ἄνθρωπος. Ἀνάξιον δὲ τοῦ Θεοῦ ἡ ἁμαρτία. Ὁ οὖν λαβὼν παρὰ τοῦ Θεοῦ τῆς διὰ λόγου νουθεσίας, πρὸς μετάνοιαν ἐπιστρέφειν ἁμαρτωλὸν καὶ μὴ ποιεῖν αὐτό, κατακριθήσεται ὡς ὁ πονηρὸς δοῦλος καὶ ὀκνηρός, εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. Ὁ δὲ ποιήσας τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, καὶ διδάξας, μέγας κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Εἶπε γὰρ ὁ Θεὸς πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών, εἴτις ἀνὴρ ἢ γυνὴ ποιήσει ἁμαρτίαν, ἐξομολογήσεται δὲ δι' ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, καὶ ἀξίως μετανοήσει, οὗτος ἔσται δεκτός.

Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου

Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγοντος, τούτοις πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται, γέγονε τὰ ἔσχατα αὐτῶν, χείρονα τῶν πρώτων, κρεῖσσον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ὑποστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς· συμβέβηκε γὰρ αὐτῷ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας, κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ξέρασμα, καὶ ὗς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου. Ποιήσατε φησὶ καρποὺς μετανοίας ἀξίους· τοῦτέστιν, ἥρπασας τὰ ἀλλότρια; δὸς λοιπὸν καὶ τὰ σά. Ἐπόρνευσας; Ἄσκησον ἀ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Γρηγορίου Ἀτσάλη Μοναχοῦ

Η ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

Ὁ μοναχικὸς βίος ὡς θεσμὸς τῆς Ἐκκλησίας καὶ θεοσύστατος πολιτεία ἀποτελεῖ ἰδεώδη τοῦ Χριστιανισμοῦ μορφήν.

Κύριον χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ εἶναι ἡ τελεία τῶν ὑλικῶν καὶ ἐγκοσμίων ἀπολαύσεων ἀπάρνησις, ἐπ' ἐλπίδι τῶν ἀΰλων καὶ ὑπερκοσμίων ἀγαθῶν, κατὰ τὸ τοῦ Κυρίου λόγιον: «Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι» (Ματθ. ιθ' 21).

Οὐδὲν ὑψηλότερον καὶ θειότερον ὑπάρχει ἀπὸ τὴν τελείαν ἀφιέρωσιν εἰς τὸν Θεόν. Οὕτως ἐπολιτεύθησαν πάντες, ὅσοι τῷ Θεῷ εὐηρέστησαν καὶ τὸν μοναχικὸν βίον ἐκλέϊσαν· ὡς καὶ τὸ ὁσιακὸν ἀπολυτίκιον διαλαμβάνει: «Ἐν σοὶ πάτερ ἀκριβῶς διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα, λαβὼν γὰρ τὸν σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττων ἐδίδασκες, ὑπερορᾶν μὲν σαρκὸς παρέρχεται γὰρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς πράγματος ἀθανάτου· δι' ὃ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάλλεταί, ὅσιε..., τὸ πνεῦμά σου».

Ἀτενίζοντες πάντες πρὸς τὴν μέλλουσαν πόλιν: «Οὐκ ἔδωκαν ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς οὐδὲ τοῖς βλεφάροις αὐτῶν νυσταγμόν, ἕως οὗ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἠλευθέρωσαν τῶν παθῶν καὶ αὐτοὺς ἡτοίμασαν τοῦ πνεύματος καταγώγια. Ἐλθὼν γὰρ ὁ Χριστὸς σὺν τῷ Πατρί, μονὴν παρ' αὐτῶν ἐποιήσαντο». Ὅθεν, «τὸ κατ' εἰκόνα τηρήσαντες ἀλώβητον, νοῦν ἡγεμόνα κατὰ παθῶν ὁλεθρίων ἀσκητικῶς ἐνστησάμενοι, εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν, ὡς δυνατὸν ἀνελήλυθαν· ἀνδρικῶς τὴν φύσιν ἐκβιασάμενοι, ἔσπευσαν τὸ χεῖρον καθυποτάξαι τῷ κρείττονι, καὶ τὴν σάρκα δουλῶσαι τῷ πνεύματι. Οὕτως ἀνεδείχθησαν κανόνες ἀρετῆς ἀκριβέστατοι».

Πρῶτος ἀναχωρητὴς ὑπῆρξεν ὁ Πατριάρχης Ἀβραάμ, ὅστις ὑπακούσας τῆς φωνῆς τοῦ Θεοῦ τῆς λεγούσης: «Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου καὶ δεῦρο εἰς γῆν, ἣν ἄν σοι δείξω». (Γεν. ιβ' 1), εὐθὺς ἀνεχώρησε καὶ ἐπορεύθη εἰς ἄγνωστον, δι' αὐτὸν, κατεύθυνσιν. Καὶ παρῴκησεν, ὡς ξένος καὶ πάροικος, «εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας» (Ἑβρ. ιθ' 9). «Ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεὸς» (Αὐτόθι 10).

Ὁ προφήτης Ἠλίας ὡσαύτως ὑπακούσας Κυρίου τοῦ Θεοῦ λέγοντες εἰς αὐτόν: «Πορεύου ἐντεῦθεν κατὰ ἀνατολὰς καὶ κρύβηθι ἐν τῷ χειμάρρῳ Χορράθ, τῷ ἐπὶ προσώπῳ Ἰορδάνου, καὶ ἔσται ἐκ τοῦ χειμάρρου πίεσαι ὕδωρ, καὶ τοῖς κόραξιν ἐντελοῦμαι τοῦ διατρέφειν σε ἐκεῖ. Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χειμάρρῳ ἐπὶ προσώπῳ Ἰορδάνου· καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῷ ἄρτους τὸ πρωΐ, καὶ κρέας τὸ δείλης, καὶ ἐκ τοῦ χειμάρρου ἔπινεν ὕ-

---

γνείαν καὶ ἐγκράτειαν. Ὕβρισας καὶ ἐτύπτησας; Εὐλόγει λοιπὸν τοὺς ὑβρίζοντας καὶ εὐεργέτει τοὺς τύπτοντας. Ἐμέθυσας καὶ ἐτρύφησας; ὑδροπότει καὶ νήστευε. Εἶδες ἀκολάστοις ὀφθαλμοῖς κάλλος ἀλλότριον; ἀπόστρεψον τοὺς ὀφθαλμούς σου τοῦ μὴ ἰδεῖν ματαιότητα, ἵνα μὴ πάλιν ἀναβῇ θάνατος διὰ τῶν θυρίδων, ὡς γέγραπται. Οὐ γὰρ ἀρκεῖ εἰς ὑγείαν ἡμῖν, τὸ μέρος ἐξελεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ τραύματι ἐπιθεῖναι φάρμακον.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δωρ» (Γ' Βασιλειῶν ιζ' 1 - 6). Οὕτω ἐχρημάτισεν ἰδεώδης ἀναχωρητὴς κατὰ τὴν περίοδον τῆς Π. Διαθήκης.

Ἕτερος μέγας ἀναχωρητὴς καὶ ἀσκητὴς περιφανὴς εἶναι ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης, ἐμφανισθεὶς εἰς τὸ μεταίχμιον τῆς Π. καὶ Καινῆς Διαθήκης. Οὗτος, ὁ Ἰωάννης, «Ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον» (Μάρκ. α' 6).

Οὗτοι οἱ ἀνωτέρω τρεῖς ἀναχωρηταί, ὡς ἐπίσημοι καὶ περιφανεῖς, ὑπῆρξαν οἱ πρόδρομοι τοῦ μοναχικοῦ βίου.

Ἐν τῇ Κ. Διαθήκῃ ὁ μοναχικὸς βίος ἐμφανίζεται ἐπιβλητικός. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ὡς ἀποταξάμενοι «πάντα καὶ ἀκολουθήσαντες αὐτῷ», ὑπῆρξαν ἰδεώδεις Μοναχοί, ἀλλὰ καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς συχνὰ «ἦν ἀναχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις» ἢ «ἀνέβαινεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι» διδάσκων ἡμᾶς ὅτι ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τοῦ κόσμου, προηγεῖται τῆς πρὸς τὸν Θεὸν οἰκειώσεως καὶ ἑνώσεως.

Καὶ οἱ ἅγιοι Πατέρες καὶ δὴ οἱ λεγόμενοι νηπτικοί, ἀπαρνησάμενοι τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου, ἀνεχώρησαν εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἐκεῖ ἐν ἀπολύτῳ ἡσυχίᾳ καὶ ψυχικῇ ἠρεμίᾳ, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν καλλιέργειαν τοῦ ἑαυτοῦ των, ὥστε ἀνεδείχθησαν ἐκλεκτὰ δοχεῖα τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Οὕτω διεμορφώθη ὁ μοναχικὸς βίος εἰς τὰς διαφόρους μορφάς του, Ἡσυχαστικός, Κοινοβιακός, Σκῆται κ.λ.π. Καὶ αἱ ἱεραὶ Μοναί, ὡς ὀάσεις ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ζωῆς, ἐχρησίμευσαν ὡς μοναδικοὶ τόποι πρὸς πνευματικὴν ἀνάπαυσιν καὶ ἀνάτασιν πάντων τῶν μετὰ θείου ζήλου καὶ ἱεροῦ πόθου καταφευγόντων εἰς αὐτάς.

Ὁ μοναχικὸς βίος ἐν τῇ πορείᾳ τῶν αἰώνων, ἀπέδωσεν, ὡς ἀγλαοὺς καρπούς, τοὺς ἥρωας τοῦ πνεύματος· τοὺς μεγάλους ἀσκητὰς καὶ ὁσίους Πατέρας, οἱ ὁποῖοι, παλαίσαντες τῷ σατανᾷ στῆθος πρὸς στῆθος, ἀνεδείχθησαν πρότυπα χριστιανικοῦ βίου. Ἀπέδοσεν ἔτι τοὺς Μεγάλους Πατέρας καὶ Διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι, μὲ βάσιν τὴν «Καινὴν Διδαχὴν» καὶ ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν Ἀποστόλων βαδίσαντες, ἐκλείσαν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἐπεριποιήσαντο αὐτήν.

Κατὰ δὲ τοὺς μαύρους χρόνους τῆς μακρᾶς καὶ σκληρᾶς δουλείας, αἱ ἱεραὶ Μοναὶ ἀνεδείχθησαν τὰ θερμοκήπια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκαλλιεργήθη καὶ ἐθερμάνθη ἡ μεγάλη ἰδέα τῆς ἐθνεγερσίας. Ἐκεῖ εἰς τὰς ἱερὰς Μονάς, διεφυλάχθη ἀλώβητος ἡ χριστιανικὴ πίστις καὶ ἡ ἱερὰ παράδοσις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, χάρις εἰς τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ταπεινῶν καὶ ἁγίων ἐκείνων Μοναχῶν.

Ἐκ τούτων γίνεται δῆλον, ὅτι ὁ μοναχικὸς βίος οὐ μόνον «καύχημα τῆς Ἐκκλησίας» εἶναι, κατὰ τὸν ἅγιον Ἰσαὰκ τὸν Σύρον, ἀλλὰ καὶ στήριγμα τῆς πολιτείας.

Ὁ μοναχικὸς βίος ἔχει ἱστορίαν ὅσην καὶ ἡ Ἐκκλησία. Ἡ δὲ δρᾶσις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δρᾶσις καὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου, καθότι ἐκεῖθεν ἐπεστράτευσεν ἡ Ἐκκλησία τὰ στελέχη της· τοὺς ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους ἀξιωματικούς της, ἀλλὰ καὶ ἁπλοῦς ἀκόμη στρατιώτας, οἱ ὁποῖοι διεκρίθησαν εἰς ὅλους τοὺς ἀγῶνας καὶ εἰς ὅλας τὰς μάχας, ποὺ ἔδωσεν ἡ Ἐκκλησία ἐν τῇ πορείᾳ τῶν αἰώνων ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους καὶ τῶν ὀργάνων των. Διεκρίθησαν, διότι ἦσαν ζηλωταὶ καὶ μαχηταί, ἐμφορούμενοι ἀπὸ θερμὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν καὶ ἀνώτερον πνεῦμα, προσόντα, τὰ ὁποῖα ἀν-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τλοῦσαν ἀπὸ τὴν ἁγνὴν χριστιανικὴν ζωὴν καὶ τὸν θερμουργὸν ἀέρα, ὅπου ἔπνεε τότε μέσα εἰς τὰς ἱερὰς Μονάς. Καὶ ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, εἶναι ἀπόδειξις ὅτι, ἀφ' ὅτου ἐκόπασεν ἡ ἁγνὴ ἐκείνη χριστιανικὴ ζωὴ καὶ ἔπαυσε νὰ πνέῃ ὁ θερμὸς ἐκεῖνος ἀέρας τοῦ χριστιανικοῦ ζήλου, ταυτοχρόνως ἠλαττώθη, σημαντικῶς, καὶ ἡ ζωηρὰ ἐκείνη τῆς Ἐκκλησίας πνοή.

Ὅθεν, ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ εἶναι νὰ ἐπανέλθῃ μέσα εἰς τὰς ἱερὰς Μονὰς ἡ φυγαδευθεῖσα ἁγνὴ χριστιανικὴ ζωὴ καὶ νὰ πνεύσῃ ὁ ζωηρὸς ἐκεῖνος τοῦ θείου ζήλου ἀέρας, διὰ νὰ ἀρχίσῃ καὶ πάλιν ἡ Ἐκκλησία ἐκεῖθεν νὰ λαμβάνῃ τὰ στελέχη, διὰ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν δρᾶσιν της.

Ἐπὶ τούτου ἀνάγκη εἶναι νὰ κατανοηθῇ ὅτι δρᾶσις τῆς Ἐκκλησίας ἄνευ ἀκμαίου μοναχικοῦ βίου δὲν εἶναι νοητή. Καὶ ἂν ὑπάρχουν τινές, οἱ ὁποῖοι νομίζουν ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις μας ὁ μοναχικὸς βίος δὲν ἔχει λόγον ὑπάρξεως, διὰ τοὺς τοιούτους δέον νὰ λεχθῇ, ὅτι σκέπτονται καὶ ὁμιλοῦν χωρὶς προηγουμένως νὰ πληροφορηθοῦν τί ἐστί μοναχικὸς βίος, ποίαν ἱστορίαν ἔχει καὶ ποία εἶναι ἡ ἀποστολή του.

Παρὰ ταῦτα, ὅτι ὁ μοναχικὸς βίος ἐνῷ ἀπέδωκε κατὰ τὸ παρελθὸν ἀγλαοὺς καρπούς, ἐν ταῖς ἡμέραις μας διέρχεται κρίσιν, ὥστε συχνὰ νὰ γίνεται λόγος διὰ τὴν ἀναβίωσίν του. Πρὸς τοῦτο πολλαὶ καὶ ποικίλαι γνῶμαι ἔχουν ἐκφρασθῇ καὶ πολλαὶ καὶ ποικίλαι διαθέσεις ἔχουν κινηθῇ. Θέμα ὅμως τοσοῦτον σοβαρόν, χρήζει καὶ σαβαρᾶς ἀντιμετωπίσεως. Καὶ κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον πρέπει νὰ γίνῃ ἡ διάγνωσις τῶν αἰτίων τῆς κρίσεως, ὅπου διέρχεται, ἀκολούθως δὲ νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ διόρθωσις.

Καὶ διὰ νὰ ἐξακριβωθοῦν τὰ αἴτια τῆς κρίσεως, ὅπου ὁ μοναχικὸς βίος διέρχεται, εἶναι ἀνάγκη νὰ λεχθοῦν καὶ μερικαὶ ἀλήθειαι, ἂν καὶ πικραί.

Ὅταν μεταξὺ ἀτόμων παρατηρῆται διχόνοια, ἀντίθεσις καὶ διασαλεύεται ἡ γαλήνη καὶ ἡ εἰρήνη, εὐνόητον εἶναι, καὶ δὲν χρειάζεται πολλὴ φιλοσοφία διὰ νὰ ἐννοήσῃ ὁ καθείς, ὅτι αἰτία τῆς τοιαύτης ἀνωμάλου καταστάσεως εἶναι ἡ ἔλλειψις τῆς ἀγάπης. Τὸ αὐτὸ δέον νὰ νοηθῇ καὶ διὰ μίαν οἰκογένειαν καὶ διὰ μίαν Μονήν. Διὰ τὴν Μονὴν μάλιστα αἱ ἀπαιτήσεις εἶναι περισσότεραι, καὶ τοῦτο κατὰ δίκαιον λόγον, καθότι οἱ διαβιοῦντες ἐκεῖ εἶναι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι, οἰκειωθελῶς ἐγκατέλειψαν τὸν κόσμον καὶ ἦλθον εἰς τὴν Μονήν, δι' ἕνα ἀνώτερον σκοπόν!

Οὕτως ἔχομεν μίαν γενικὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ ἔλλειψις τῆς ἀγάπης εἰς μίαν ἀδελφότητα, δημιουργεῖ κατάστασιν ἀνώμαλον. Ἀλλὰ μερικωτέρα ἐξέτασις τοῦ πράγματος δίδει σαφεστέραν ἰδέαν τῶν αἰτίων τῆς κρίσεως, ὅπου ὁ μοναχικὸς βίος διέρχεται.

Καὶ πρὸς τοῦτο προσγειούμενοι, διὰ νὰ εἴμεθα περισσότερον ἀντικειμενικοί, ἐξετάσωμεν τὰ πράγματα, οὐχὶ πλέον ἀφ' ὑψηλοῦ καὶ θεωρητικά, ἀλλὰ ἀπὸ πλησίον καὶ κοντά.

Γνωστὸν εἶναι, ὅτι μία κατάστασις διευθύνεται μᾶλλον ἀπὸ τοὺς προϊσταμένους καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοὺς ὑφισταμένους. Καὶ τὸ μὲν σφάλμα τῶν ὑφισταμένων προξενεῖ ζημίαν, ὅμως μικράν, τῶν δὲ προϊσταμένων τὰ σφάλματα προξενοῦν ζημίαν μεγάλην.

Οὕτως, ἔχομεν ἐπὶ τάπητος τὸ περὶ εὐθύνης τῶν προϊσταμένων, εἰς μίαν ἀδελφότητα, θέμα. Ὅτι δὲ περὶ εὐθύνης πρόκειται, τοῦτο γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ ὅτι, αἱ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ θέσεις καὶ τὰ ἀξιώματα δὲν συνεστήθησαν διὰ νὰ ἱκανοποιοῦν ἐγωϊστικὰς καὶ ἰδιοτελεῖς τάσεις,

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Δημητρίου Βλαχάκη, συν)χου δημοδιδασκάλου

Ο ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 327)

Τότε ὁ Ἰησοῦς βλέπει ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ τὴν μητέρα του κλαίουσαν καὶ τὸν ἀγαπητόν του μαθητὴν Ἰωάννην καὶ ἀπὸ ὑπερβάλλουσαν ἀγάπην πρὸς τὴν μητέρα του λέγει «Ἰδοὺ ὁ υἱός σου», καὶ πρὸς τὸν Ἰωάννην «Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου». Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας παρέλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὴν ἰδιαιτέραν του φροντίδα. Τοῦτο ἂς γίνῃ παράδειγμα καὶ εἰς ἡμᾶς, ὅταν ἔχωμεν γονεῖς ἔχοντας τὴν ἀνάγκην ἡμῶν νὰ φροντίζωμεν καὶ νὰ περιποιούμεθα αὐτοὺς προθύμως καὶ μὲ ἀγάπην μέχρι τῆς τελευταίας των ἀναπνοῆς. Ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ ἂν καὶ τὸν ἔβλεπαν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ πάσχοντα, εὐχαριστημένοι ἐξακολουθοῦν νὰ τὸν ἐμπαίζουν καὶ νὰ τὸν βλασφημοῦν κινοῦντες τὰς κεφαλάς των καὶ εἰς τὴν δίψαν του νὰ τὸν δίδουν ἀντὶ καθαροῦ ὕδατος, ξύδι μεμιγμένον μετὰ χολῆς. Ὦ τῆς ἀπανθρωπίας των! Τέλος ἔφθασεν ἡ στιγμὴ καθ' ἣν ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ ἑκουσίως διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος ἐπρόκειτο νὰ παραδώσῃ τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα του. Καὶ ἀφοῦ ἐφώναξε μὲ φωνὴν μεγάλην «Τετέλεσται», ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐξέπνευσε. Μὲ τὴν λέξιν τετέλεσται ἐφανέρωνεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὅτι ἐτελειώθη τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Μὲ τὴν σταυρικήν του θυσίαν ἐξήλειψε τὴν προπατορικὴν ἁμαρτίαν, διήλλαξε τὸν ἄνθρωπον μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἤνοιξε τὴν πύλην τοῦ Παραδείσου. Ἔκτοτε πᾶς ὁ εἰς αὐτὸν ὀρθῶς πιστεύων καὶ τηρῶν τὰς θείας αὐτοῦ ἐντολὰς εἰσέρχεται εἰς τὴν αἰώνιον δόξαν τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τοῦ Χριστοῦ ὁ οὐράνιος Πατήρ του ἠθέλησε νὰ δοξάσῃ τὸν θυσιασθέντα ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ μονογενῆ Υἱόν του, ὅστις ἔφερεν εἰς πέρας τὸ μέγα καὶ βαρύτατον ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως, καὶ νὰ σβύσῃ τοῦ πάθους καὶ τοῦ Σταυροῦ τὸ σκάνδαλον, ἀποδεικνύων, ὅτι ὁ θυσιασθεὶς ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, δὲν ἦτο ἁπλοῦς ἄνθρωπος, ὅπως

ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκπληροῦται σκοπὸς ὕψιστος. Ὁ σκοπὸς ἐκεῖνος, δι' ὃν ὁ Κύριος ἐνηνθρώπησεν, ἡ ποιμαντορία καὶ ἡ λύτρωσις τῶν πεπλανημένων, ὅπερ ἐπιτυγχάνεται οὐχὶ διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ δικαιώματος, ἀλλὰ δι' ἀσκήσεως τοῦ καθήκοντος, τὸ ὁποῖον καθῆκον, ὅπου ἂν λάμπῃ καὶ ἀκτινοβολῇ, ἐμπνέει, διδάσκει, κινεῖ τὴν φιλοτιμίαν.

Ὁ Μ. Ἀθανάσιος ὁρίζει ποῖαι ἀρεταὶ ἁρμόζουσιν εἰς τοὺς προεστῶτας: «Προηγουμένως τὸ συμπαθητικὸν καὶ φιλάνθρωπον, τὰ καὶ Θεῷ ὑπάρχοντα· εἶτα τὸ ἀμνησίκακον καὶ ἀόργητον καὶ ἀπροσωπόληπτον καὶ ἀδωροδόκητον καὶ πρὸ πάντων τὸ μὴ εὐχερῶς, μηδὲ ἀνεξετάστως διαβολαῖς καὶ λοιδορίαις πείθεσθαι.... Ἐκεῖνος τοίνυν ἐστὶν ἄρχων Θεῷ εὐάρεστος ὁ μηδὲν τῶν τοιούτων παθῶν κτώμενος». Καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος λέγει: «Ὁ θέλων ἐπὶ τῶν ἄλλων ἄρξαι, πρῶτον δεῖ ἐφ' ἑαυτοῦ ἄρχειν. Τὰ ἴδια πάθη καὶ ἁρρωστήματα καὶ γινώσκειν καὶ θεραπεύειν».

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἔλεγαν οἱ σταυρωταί του, ἀλλὰ ὅτι ἦτο Υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο ὁ ἥλιος ἐσκοτίσθη, λέγει ὁ Ματθαῖος. Καὶ δὲν ἐσκοτίσθη μόνον εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀλλ' εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐπὶ τρεῖς ὥρας. Τὸ σκότος δὲ τοῦτο ἦτο ὑπερφυσικόν. Ἐπίσης ἡ γῆ ἐσείσθη, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ εἰς τὸ μέσον ἐσχίσθη, αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, τὰ μνήματα ἠνοίχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθησαν καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς πολλούς. Τὰ ὑπερφυσικὰ ταῦτα γεγονότα ἀπεδείκνυον τὴν Θεότητα τοῦ σταυρωθέντος Χριστοῦ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἰδόντες τώρα ὅλα αὐτὰ τὰ θαύματα ποὺ ἔγιναν κατὰ τὴν σταύρωσιν τοῦ Θεανθρώπου, ἐπείσθησαν ὅτι ἦτο πράγματι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ μετενόησαν δι δσα ἔπραξαν ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τῆς συνειδήσεως διὰ τὸν ἄδικον θάνατον τοῦ Ἰησοῦ. Δὲν ἐτόλμουν δὲ νὰ ἐκδηλωθοῦν διότι ἐφοβοῦντο τοὺς ἀρχιερεῖς. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἑκατόνταρχος, ὅστις διετάχθη ὑπὸ τοῦ Πιλάτου νὰ παρίσταται εἰς τὴν σταύρωσιν μετὰ τῶν στρατιωτῶν του διὰ τὴν τάξιν, βλέπων τὸν ἥλιον σκοτιζόμενον, τὴν γῆν σειομένην καὶ τὰς πέτρας σχιζομένας, ἐφοβήθη αὐτός τε καὶ οἱ στρατιῶται του, καὶ εἶπε μεγαλοφώνως: «ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος». Ἄρα λοιπὸν ὁ Χριστὸς δὲν ἦτο ἁπλοῦς ἄνθρωπος ἦτο διπλοῦς τὴν φύσιν Θεὸς καὶ ἄνθρωπος· καὶ ὡς Θεὸς μὲν ἦτο ἀθάνατος, ὡς ἄνθρωπος δὲ ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἐτάφη, ἀλλὰ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, τῇ δυνάμει τῆς ἑαυτοῦ Θεότητος, ἀνέστη.

Ὁμολογοῦντες καὶ ἡμεῖς ὡς ὁ ἑκατόνταρχος αὐτὸν Θεὸν ἀληθινόν, ἂς προσκυνήσωμεν καὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ ἂς λατρεύσωμεν τὸν ἀναμάρτητον Ἰησοῦν, τὸν Σωτῆρα ἡμῶν, ὅστις ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Ἂς ἔχωμεν δὲ αὐτὸν ὡς παράδειγμα εἰς τὸν βίον μας, ἐφαρμόζοντες τὰ δσα μᾶς ἐδίδαξεν ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ, νὰ συγχωρῶμεν καὶ νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς ἄλλους, ἀκόμη δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐχθρούς μας, νὰ εἴμεθα εὐεργετικοὶ πρὸς ὅλους καὶ ἰδίως πρὸς τοὺς πάσχοντας, νὰ ἀγαπῶμεν καὶ νὰ περιποιούμεθα τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην γονεῖς μας, νὰ ἐξαγνιζώμεθα δι' εἰλικρινοῦς μετανοίας καὶ νὰ ἀποφεύγωμεν τὴν ἁμαρτίαν, ἥτις ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Οὕτω δὲ διάγοντες ἂς παρακαλέσωμεν αὐτὸν λέγοντες μὲ θερμὴν πίστιν ὡς ὁ ληστής, «Μνήσθητι καὶ ἡμῶν Κύριε ἐν τῇ βασιλείᾳ σου».

Δημήτριος Βλαχάκης.
Συντ)χος Δημοδ)λος.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ ἀρχαίων Ἑλλήνων πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν

—Ὥσπερ ὄμφαξ ὀδοῦσι βλαβερὸς καὶ καπνὸς ὄμμασιν, οὕτως ἡ παρανομία τοῖς χρωμένοις αὐτῇ.

— Μὴ ποίει κακά, καὶ οὐ μή σε καταλάβῃ κακά.

— Ὥσπερ τῷ πυρὶ αὐτομάτως ἕπεται τὸ φωτίζειν, καὶ τῷ μύρῳ ἡ εὐωδία, οὕτω καὶ ταῖς ἀγαθαῖς πράξεσιν ἀναγκαίως ἀκολουθεῖ τὸ ὠφέλιμον.

— Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

— Ποιεῖ περιβοήτους οὐ δεξιὰ πρᾶξις μόνον, ἀλλὰ καὶ κακίαν νικῶσα πονηρῶν εὐδοκίμησις.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

— Οὐκ ἔστιν ἀρετῆς ἐπιμελούμενον μὴ πολλοὺς ἔχειν ἐχθρούς.

— Δόσις Κυρίου παραμένει εὐσεβέσι, πίστευσον αὐτῷ καὶ ἀντιλήψεταί σου.

— Καλύπτουσιν ἔχθραν χείλη δίκαια, οἱ δὲ ἐκφέροντες λοιδορίας ἀφρονέστατοί εἰσι.

— Κακῶς ἀκούειν κρεῖσσον, ἢ λέγειν κακῶς.

— Ὥσπερ τὸ καλῶς λέγειν καὶ ἐγκωμιάζειν ἀρχὴ φιλίας ἐστίν, οὕτω τὸ κακῶς λέγειν καὶ διαβάλλειν, ἔχθρας καὶ ἀπεχθείας καὶ μυρίων κακῶν, ἀρχὴ καὶ ὑπόθεσις γέγονε.

— Οὐ δυνατὸν τοὺς ἐν ἀρετῇ ὄντας, παρὰ πάντων ἀκούειν καλῶς.

— Οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, τῶν μὲν ἰδίων ἁμαρτημάτων συνήγοροι γίνονται, τῶν δὲ ἀλλοτρίων κατήγοροι.

— Ἡ μὲν μάχαιρα τέμνει, ἡ δὲ διαβολὴ χωρίζει φίλους.

— Γῆς ἐπέβην γυμνός, γυμνὸς δὲ ὑπὸ γαίαν ἄπειμι, καὶ τί μάτην μοχθῶ γυμνὸν ὁρῶν τὸ τέλος;

— Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ θεασάμενός τινα ἐκφερόμενον φιλάργυρον, ἔφη: οὗτος βίον ἀβίωτον βιώσας, ἑτέροις βίον κατέλιπε.

— Τὸ καλῶς ἔχειν ὀλίγα, πολυτιμότερον τοῦ κακῶς ἔχειν πολλά.

— Οὐ πλούσιός ἐστιν ὁ πολλὰ κεκτημένος, ἀλλ' ὁ μὴ πολλὰ δεόμενος.

— Ὥσπερ τὰς μελίσσας καπνὸς φυγαδεύει καὶ δυσωδία τὰς περιστερὰς, οὕτω καὶ τὸν φύλακα τῆς ζωῆς ἡμῶν Ἄγγελον ἡ πολύδακρυς καὶ δυσώδης ἁμαρτία.

— Φοβηθῶμεν νόσον ψυχῆς μᾶλλον ἢ νόσον σώματος.

— Φαγὼν καὶ πιὼν καὶ ἐμπλησθείς, πρόσεχε σεαυτῷ, ἀπόκρημνος γὰρ ἐστὶν ὁ τόπος τῆς τρυφῆς.

— Θλιβομένης κοιλίας, ταπεινοῦται καρδία, θεραπευομένης δέ, γαυριᾷ λογισμός.

— Ἐγκρατείας μὲν ἴδιον, ὑγεία καὶ ἰσχύς, ἀκρασίας δὲ ἀσθένεια καὶ νόσος, γειτνιῶσα θανάτῳ.

— Ἀντισθένης ἐρωτηθείς τί ἐστιν ἑορτὴ ἔφη· γαστριμαργίας ἀφορμή.

— Τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ;

— Ὥσπερ σὴς ἱματίῳ καὶ σκώληξ ξύλῳ, οὕτω καὶ λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρδίαν.

— Ἔστι ποτὲ ἡδονῆς λύπη τιμιωτέρα καὶ κατήφεια πανηγύρεως καὶ γέλωτος οὐ καλοῦ, δάκρυον ἐπαινετόν.

— Σωκράτης ἐρωτηθείς πῶς ἄν τις ἀλύπως διάγει, τοῦτο ἀδύνατον εἶπεν· οὐ γάρ ἐστι πόλιν ἢ οἰκίαν οἰκοῦντα καὶ ἀνθρώποις ὁμιλοῦντα, μὴ λυπεῖσθαι.

— Ὕπνος οὐδὲν ἐστιν ἢ θάνατος πρόσκαιρος καὶ ἐφήμερος τελευτή.

— Ἀγαθὸν πορευθῆναι εἰς οἶκον πένθους ἢ εἰς οἶκον πότου.

— Ὥσπερ γὰρ ὕδωρ πολέμιόν ἐστι πυρί, οὕτως ἀμετρία οἴνου, λογισμὸν κατασβέννυσι σώφρονα.

— Μέθη καὶ κραιπάλη Πνεῦμα Ἅγιον ἀποδιώκει, καὶ χαρίσματα πνευματικὰ ἀμαυροῦνται.

— Ῥώννυσι μὲν οἶνος σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν λόγος Θεοῦ.

— Ἔοικεν ὁ μὲν ἔλεγχος, τέλος ἔχει τὴν διόρθωσιν τοῦ ἁμαρτάνοντος, ὁ δὲ ὀνειδισμός, ἐπὶ ἀσχημοσύνῃ τοῦ ἐπταικότος γίνεται.

— Ξενόχαρις ὁ φιλόσοφος ἐρωτηθείς ὑπό τινος αἰσχροῦ καὶ μὴ ἀποκρινόμενος, ἐκείνου δὲ εἰπόντος τί σιωπᾷς περὶ τοιούτου, ἔφη· σὺ μὲν ἐρωτᾷς, ἐμοὶ δὲ μὴ ἀποκρίνασθαι πρέπει.

— Πανταχοῦ διὰ δυσκολιῶν καὶ πόνων τοῖς ἀνθρώποις πέφυκε τὰ χρήσιμα

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

παραγίνεσθαι.

— Ἀγαθῶν πόνων καρπὸς εὐκλεής.

— Πιστούμενος τὸ ψεῦδος διὰ τῶν ὅρκων, κακὸν ἐμπόρευμα τῆς ἀπανθρωπίας τὴν ἐπιορκίαν προσκτᾶται.

— Ὥσπερ οἰκέτης ἐξεταζόμενος ἐνδελεχῶς, ἀπὸ μώλωπος οὐκ ἐλαττωθήσεται, οὕτως ὁ ὀμνύων ἀπὸ ἁμαρτίας οὐ καθαρισθήσεται.

— Κενόδοξός ἐστιν ὁ ψιλῆς ἕνεκεν τῆς ἐν κόσμῳ ποιῶν τι ἢ λέγων.

— Μέγα τοῖς ἀνθρώποις ἡ κενοδοξία πρὸς ἀρετὴν ἐμπόδιον.

— Χαλεπὸν διαφυγεῖν τὸν τῆς κενοδοξίας δαίμονα· ὃ γὰρ ποιήσει καθαιρήσειν αὐτόν, τοῦτο ἀρχή σοι κενοδοξίας ἑτέρας γενήσεται.

— Ἀπὸ ἀκαθάρτου τί καθαρισθήσεται, καὶ ἀπὸ ψεύδους τί ἀληθεύσει;

— Οὔτε ἐν δικαστηρίοις, οὔτε ἐν ταῖς ἄλλαις πράξεσιν ἐπιτήδειον τὸ ψεῦδος τοῖς τὴν ὀρθὴν ὁδὸν τοῦ βίου προελομένοις.

— Κρεῖσσον θάνατος ὑπὲρ ζωὴν πικρὰν ἢ ἀρρώστημα ἔμμονον.

— Οὐδεὶς μετὰ τὸ λυθῆναι τὴν πανήγυριν πραγματεύεται, οὐδὲ μετὰ τοὺς ἀγῶνας ἐπανελθεῖν στεφανοῦται, οὐδὲ μετὰ τοὺς πολέμους ἀνδραγαθεῖ.

— Παντὶ βροτῷ θνήσκοντι, πᾶσα γῆ τάφος· πᾶν γὰρ τὸ ἐκ γῆς, γῇ τε καὶ γῆν πάλιν.

— Διογένης ὁ κυνικὸς ὀδυρομένου τινὸς ἐπειδὴ ἐπὶ ξένης ἔμελλε τελευτᾶν, εἶπε· τί ὀδύρῃ ὦ μάταιε; πανταχόθεν γὰρ ὁδὸς ἡ αὐτὴ εἰς ᾅδου.

— Ἐπὶ τοῖς ἀποθνήσκουσι μὴ λυποῦ, ἀναγκαῖον γάρ, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς αἰσχρῶς τελευτῶσι.

— Ψυχὴν θάνατος οὐκ ἀπόλλυσιν, ἀλλὰ κακὸς βίος.

— Καυσιανοὶ τοὺς μὲν γεννωμένους θρηνοῦσι, τοὺς δὲ τελευτήσαντας μακαρίζουσι.

— Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἴδιον Χριστιανοῦ, ὡς τὸ εἰρηνοποιεῖν, διότι καὶ τὸν ἐπ' αὐτῷ μισθόν, μέγιστον ἡμῖν ὁ Κύριος ἐπηγγείλατο.

— Ὁ ἐπευξάμενος εἰρήνην ἅπασι, τὸν πόλεμον τῶν παθῶν ἐξέβαλε.

— Τὸ ψεῦδος ὅταν θέλῃ πιστευθῆναι, ἐὰν μὴ πήξῃ θεμέλιον δοκούσης ἀληθείας οὐ πιστεύεται.

— Ἐλπὶς βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς, ὃ γὰρ βλέπει τις οὐκ ἐλπίζει, εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα.

— Ἐμβλέψατε εἰς ἀρχαίας γενεὰς καὶ ἴδετε, τίς ἤλπισεν ἐπὶ Κύριον καὶ κατῃσχύνθη, ἢ τίς ἐνέμεινε τῷ φόβῳ αὐτοῦ καὶ παρεῖδεν αὐτόν;

— Αἱ πονηραὶ ἐλπίδες ὥσπερ οἱ κακοὶ ὁδηγοὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα ἄγουσι.

(Ἐκ τοῦ κώδικος Η 16, αἰῶνος ιζ' (1602) τῆς Λαυριωτικῆς βιβλιοθήκης).

Γ. Π. Λ.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

—Ἡ διὰ τῶν μερίδων εἰς τὴν ἁγίαν προσκομιδὴν δείκνυσι κατὰ τοὺς θείους διδασκάλους, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν Θεὸν ἐν μέσῳ θεῶν, ἤτοι δείκνυσι τοὺς τεθεωμένους γνησίους φίλους αὐτοῦ καὶ θεράποντας ὡς ἐπὶ τραπέζης τῆς ὑπερφυοῦς καὶ παναγεστάτης θυσίας ἀπολαύοντας τῶν θεοπαρόχων χαρίτων αὐτοῦ καὶ ἁγιασμοῦ καὶ εὐφραινομένους τὴν ἄρρητον καὶ αἰώνιον εὐφροσύνην καὶ δηλοῖ ταύτην τὴν θείαν κοινωνίαν ὁ ἱερεὺς εἰς τιμὴν καὶ μνήμην ἐν ἑκάστῃ μερίδι λέγων· καὶ διὰ τῶν μερίδων λοιπὸν ὁ ἁγιασμὸς εἰς τοὺς μνημονευομένους διαδίδοται.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Πλάτωνος Στωϊκίδη

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΑΝΤΑ [1])

ΩΔΗ

Ἀκολουθήσωμεν κι᾽ ἡμεῖς τοὺς μάγους μὲ τὰ δῶρα,
π᾽ ἄστρον λαμπρὸν τοὺς ὁδηγεῖ χωρὶς νὰ λείψῃ ὥρα.
Μακρὰν ἂς ἀποβάλωμεν αὐτὸ ποὺ μᾶς φοβίζει,
τὸ βάρος τῶν ἀνομιῶν ὅπερ μᾶς ἐμποδίζει.
Ἀκολουθήσωμεν κι᾽ ἡμεῖς τοὺς μάγους μὲ τὰ δῶρα,
π᾽ ἄστρον λαμπρὸν τοὺς ὁδηγεῖ εἰς τῆς Ραχὴλ τὴν χώραν.
Ἀκολουθήσωμεν κι᾽ ἡμεῖς τοὺς μάγους μὲ τὰ δῶρα,
μαζὶ μ᾽ αὐτοὺς νὰ φθάσωμεν εἰς τοῦ Δαυὶδ τὴν χώραν.

Συνήθειες ἁμαρτωλές, πάθη τε καὶ κακίας,
μακρὰν ἂς ἀποβάλωμεν καὶ ἀπερισκεψίας.
Μαζὶ τους ἂς βαδίσωμεν στὸ φῶς τὸ τοῦ ἀστέρος,
διὰ νὰ φθάσωμεν ὁμοῦ ὅλοι στὸ ἴδιο μέρος.
Κι᾽ ἐκεῖνοι ἂν δὲν ἔφευγαν μακρὰν ἀπ᾽ τὸ χωριό τους,
ἀδύνατον νὰ ἔβλεπαν ζῶντες τὸν λυτρωμό τους.
Ἀποσπασθῶμεν καὶ ἡμεῖς καὶ ἀπομακρυνθῶμεν,
ἀπὸ τὰς ἕξεις τὰς κακάς, ἂς ἀπαγκιστρωθῶμεν.

Οἱ μάγοι ὡς ποὺ ἔμεναν στὴν ἰδικήν των χώραν,
μόνον ἀστέρα ἔβλεπον καὶ γὰρ τὴν ἴδιαν ὥραν.
Καὶ μόνον ὅταν ἔφυγον, τότε καὶ μόνον εἶδον,
καὶ προσεκύνησαν Χριστόν, τὸ ἄχρονον παιδίον.
Τότε κατηξιώθησαν νὰ δοῦν στὸ φῶς τ᾽ ἀστέρος,
τὸ νήπιον τῆς Βηθλεὲμ κοιτώμενον ὡς βρέφος.
Τῆς Βηθλεὲμ τὸν ἥλιον, τὸν τῆς δικαιοσύνης,
ἐλθόντες προσεκύνησαν οἱ μάγοι τῆς εἰρήνης.
Ἀναχωρήσωμεν κι᾽ ἡμεῖς διὰ ν᾽ ἀξιωθῶμεν,
ὅπως οἱ μάγοι καὶ ἡμεῖς στὴν φάτνην νὰ βρεθῶμεν.
Ἀκολουθήσωμεν κι᾽ ἡμεῖς διὰ ν᾽ ἀξιωθῶμεν,
νὰ προσκυνήσωμεν Χριστόν, διὰ νὰ λυτρωθῶμεν.
Στὸ νήπιον νὰ φέρωμεν δῶρα ἀπ᾽ τὰ δικά μας,
Σμύρναν, χρυσὸν καὶ λίβανον, τὰ ἁμαρτήματά μας.
Γι᾽ αὐτὸ κατέβηκε στὴ γῆ, διὰ νὰ μᾶς λυτρώσῃ,
κι᾽ ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ ἐχθροῦ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ.

Κι᾽ ἂν ὅλοι ἐκταράσσονται ὅπως καὶ ὁ Ἡρώδης,
ἐμεῖς ἂς τρέξωμεν ἐκεῖ, κι᾽ ἂς φριξ ὁ θηριώδης.

---

1) Ἐκ τοῦ λόγου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Κι' ἂν βασιλεύς, ὄχλοι σκληροὶ καὶ τύραννοι μεγάλοι,
τὸν δρόμον μας ἐπιχειροῦν νὰ φράξουνε καὶ ἄλλοι,
ἂς μὴ κατασιγάσωμεν τὸν ἱερόν μας πόθον,
ἀλλ' ἂς τὸν ὑποκαύσωμεν καὶ γὰρ μὲ κάθε τρόπον.
Ἔτσι θὰ ἀποκρούσωμεν ὅλας τὰς δυσκολίας,
ὅπου μᾶς φέρει ὁ σατάν, ὁ πάππος τῆς κακίας.
Καὶ θὰ ὑπερνικήσωμεν ὅλα τὰ σκάνδαλά του,
ὅταν θὰ ἀντιτάξωμεν μῖσος στὰς συμβουλάς του.

Κι' οἱ μάγοι ἂν δὲν ἔβλεπαν καὶ δὲν ἐπροσκυνοῦσαν,
ἀπ' τοῦ Ἡρώδου τὸ σπαθὶ κι' οἱ τρεῖς θὰ ἐπερνοῦσαν.
Ἀλλὰ διὰ νὰ τὸν ἰδοῦν καὶ νὰ τὸν προσκυνήσουν,
π' ἄλλην ὁδὸν φωτίστηκαν ὀπίσω νὰ γυρίσουν.
Πρὶν ἢ ἰδοῦν τὸν Κύριον νήπιον ἐν τῇ φάτνῃ,
μὲ φόβους καὶ ἐνδοιασμοὺς εὑρίσκοντο σὲ νάρκη.
Πρὶν ἢ ἰδοῦν τὸ νήπιον εἰς τὸ κατάλυμά του,
ἐκ πόθου ἀπερίγραπτου φλεγόταν ἡ καρδιά τους.
Ὕστερ' ἀπ' τὴν προσκύνησιν, ἀπήλαυσαν γαλήνην,
χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν, καὶ θείαν εὐφροσύνην.
Τὸ ἄστρον δὲν ἐχάθηκε, οὔτ' ἔσβυσε τὸ φῶς του,
καὶ Ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ ἔγινεν ὁδηγός τους.
Ἔσβυσε τότε ὁ ἀστὴρ ὅπου τοὺς ὡδηγοῦσε.
καὶ Ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ τοὺς ἐχειραγωγοῦσε.
Ἀπ' ἄλλον δρόμον γύρισαν στὴν ἑαυτῶν πατρίδα,
αἰνοῦντες τὸν Δημιουργόν, τὸν ἀγαθὸν δοτῆρα.

Πομπὴν τῆς κοσμικῆς ζωῆς καὶ ματαιοδοξίαν,
ἂς τὴν μισήσωμεν καὶ μεῖς ἀλλάζοντες πορείαν.
Σπεύδοντες εἰς τὴν Βηθλεέμ, ὁμοῦ μὲ τοὺς ποιμένας
τὰς συμβουλὰς τῶν Προφητῶν ἐκφέροντες εἰς πέρας.
Οἶκος καὶ γὰρ πνευματικοῦ ἄρτου ἐκεῖ ὑπάρχει,
σπεύσωμεν, δράμωμεν ἐκεῖ, ὅσον καιρὸς ὑπάρχει.

Ἐὰν δὲ εἶσαι καὶ ποιμήν, θὰ ἴδῃς τὸ παιδίον,
ποὺ εἶναι στὸ κατάλυμα τὸ ταπεινόν, μὰ θεῖον.
Ἐὰν οὖν εἶσαι βασιλεὺς καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἔλθῃς,
θὰ πῇ πῶς εἶσ' ἀνάξιος στέμμα διὰ νὰ φέρῃς.
Οὔτ' ἡ σοφία πρόσκομμα ἐστὶ τοῦ προσκυνῆσαι,
ἀλλὰ μὲ φόβον τοῦ Θεοῦ τοῦτο ἔδει ποιῆσαι.

Φόβος ἀλλὰ καὶ ἡ χαρὰ ἐν τούτῳ συνυπάρχουν,
εἰς τὴν προσκύνησιν Θεοῦ καὶ ἐν παντὶ κατάρχουν.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἄπεχε ἀπὸ ψέμματα μὴ μοιάσης τοῦ Ἡρώδη,
γιατὶ αὐτὸ ποὺ σκέπτεσαι, θὰ τ᾽ ἀκριβοπληρώσῃς.
Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται οὔτε καὶ ἀπατᾶται,
τοῦτο καὶ γὰρ εἰς τοὺς θνητοὺς συνήθως ἀπαντᾶται.

Μὲ τὸν Ἡρώδη μοιάζουνε ὅσοι μεταλαμβάνουν,
ἐὰν προτήτερ᾽ ἀπ᾽ αὐτὸ συγχώρησιν δὲν λάβουν.
Μὲ τὸν Ἡρώδην μοιάζουνε ὅλοι οἱ ἀπαξίως,
στὰ ἄχραντα μυστήρια προσέρχοντ᾽ ἀναξίως.
Τὸν τύραννον τὸν μαμωνᾶ ἔχουν ἐνθρονισμένον,
μέσα εἰς τὴν καρδίαν τους ἔχουσι καλεσμένον.
Τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ μισεῖ περισσοτέρως,
κι᾽ ἀπ᾽ τὸν Ἡρῴδ᾽ ὁ μαμωνᾶς, ὁ ἄθλιος σπουδαῖος.

Προσκυνηταὶ οὖν καὶ ἡμεῖς καὶ ταπεινοὶ ἱκέται,
προσέλθωμεν τῇ Βηθλεέμ, ἄξιοι ἐπισκέπται.
Καὶ ὡς οἱ μάγοι στὸν Χριστὸν προσέφερον χρυσίον,
ἔτσι κι᾽ ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ ἂς πράξωμεν ὁμοίως.
Οἱ μάγοι ποὺ ἦσαν βάρβαροι, προσέφερον χρυσίον,
κι᾽ ἐσὺ ποὺ εἶσαι χριστιανός, δὲν θὰ φερθῇς ὁμοίως;
Αὐτοὶ ἀπ᾽ τὴν Ἀνατολὴ ἦλθαν νὰ προσκυνήσουν,
τὸ νήπιον τῆς Βηθλεὲμ καὶ δῶρα νὰ κομίσουν.
Κι᾽ ἐσὺ ποὺ ἔχεις πλάγι σου τὸν ἄρρωστο, τὴ χήρα,
βαρύνεσαι, κουράζεσαι νὰ κάμῃς ἕνα βῆμα;
Νὰ ποῦν᾽ τὰ κρατητήρια, οἱ φυλακές, ἡ στέγη,
ποὺ εἶναι πλήρεις ἐνδεῶν, ἁπλώνουνε τὸ χέρι.
Οἱ μάγοι ἔδωκαν χρυσόν, σὺ οὔτ᾽ ἕνα κομμάτι
ξερὸ ψωμὶ δὲν ἔδωσες στὸν ξένο, στὸν διαβάτη!!
Οἱ μάγ᾽ ὑπερεχάρησαν ποὺ εἶδαν τὸν ἀστέρα,
καὶ σὺ ποὺ βλέπεις τὸν τυφλὸν στρέφεις ἀλλοῦ τὸ βλέμμα;
Ποῦ εἶν᾽ ἡ καλωσύνη σου, ποὺ ἡ συμπάθειά σου,
σὺ ποὺ γυρεύεις τὸν Χριστὸν διὰ νὰ ῥθῇ κοντά σου;
Αὐτὸς ὁποῦ στὴν πόρτα σου, ὁ ξένος ὁ ζητιᾶνος,
ὁ γυμνητεύων, ὁ τυφλός, Χριστὸς εἶν᾽ δὲν εἶν᾽ ἄλλος.

Οἱ μάγοι διὰ τὸν Χριστὸν
πορείαν ἔκαμαν γι᾽ αὐτόν.
Ἐσὺ ἀφίνεις τὸν Χριστὸν
καὶ τρέχεις στὸν ἠθοποιόν!!

Τὰ ἄστρα βλέπεις τ᾽ οὐρανοῦ δὲν σ᾽ ἱκανοποιοῦνε,
καὶ ἔφτιαξες δικά σου σὺ γιὰ νὰ σ᾽ ἀπομυζοῦνε.
Μὲ ρυπαρογραφήματα καὶ βδελυρὰς εἰκόνας,
φρίξον, ἀντικατέστησες, τὰς ἱερὰς εἰκόνας.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Γιὰ τέτοια μιὰ διαγωγή,
ὁποία τιμωρία,
μπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῆ,
ὁποῦ νὰ εἶν' βαρεῖα.

Πρὸς τὸν ἀστέρα εὐλαβικὰ ἂς στρέψωμεν τὸ βλέμμα,
διὰ νὰ ἴδωμεν πιστοί, Χριστὸν σαρκὶ τεχθέντα.
Πρὸς τὸν ἀστέρα εὐλαβικὰ ἂς στρέψωμεν τὸ βλέμμα,
καὶ ὕμνους ἀναμέλψωμεν στὴν τῆς Παρθένου γέννα.
Πρὸς τὴν Παρθένον δράμωμεν, τὴν φάτνην τῶν ἀλόγων,
καὶ γόνυ κλίνωμεν ὁμοῦ εἰς τὸν πρὸ τῶν αἰώνων.
Πρὸς τὴν Παρθένον δράμωμεν, τὴν πάναγνον Μητέρα,
καὶ γόνυ κλίνωμεν πιστοί, στὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα.

Πλ. Στωϊκίδης - Λάρισα

Ἰακώβου Μοναχοῦ Γρηγοριάτου

ΑΙ ΧΡΥΣΑΙ ΠΤΕΡΥΓΕΣ

«Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰωάν. δ΄ 24).

Ἡ προσευχὴ εἶναι ἡ πνευματικὴ θυσία ἡ ἐξαλείψασα τὰς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης θυσίας. «Τί μοι πλῆθος τῶν θυσιῶν ὑμῶν; λέγει Κύριος· πλήρης εἰμὶ ὁλοκαυτωμάτων κριῶν καὶ στέαρ ἀρνῶν, καὶ αἷμα τράγων καὶ ταύρων οὐ βούλομαι». (Ἡσ. α΄ 11). Τίς ἐζήτησε ταῦτα ἀπὸ τῶν χειρῶν ὑμῶν; Τί δὲ ὁ Θεὸς ζητεῖ, διδάσκει τὸ Εὐαγγέλιον. «Ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστι ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν». (Ἰωάν. δ΄ 23). Εἰς ταύτην τὴν βάσιν ἐπιστηρίζεται ἡ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, τουτέστι ἐν προαιρέσει καὶ ἔργῳ, αὕτη προσκύνησις. Ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ εἴμεθα οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ καὶ οἱ ἀληθινοὶ ἱερεῖς, οἵτινες ἐν πνεύματι προσευχόμενοι, ἐν πνεύματι προσφέρομεν τῷ Θεῷ οἰκείαν καὶ εὐπρόσδεκτον θυσίαν. Ἡ γνησία προσευχὴ καὶ ἐν καθαρᾷ συνειδήσει γενομένη, ἀποτρέπει τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ, ἀπολούει τὰς ἁμαρτίας, ἀποκρούει τοὺς πειρασμούς, παραμυθεῖται τοὺς μικροψύχους, πραΰνει τὸν σάλον τῆς θαλάσσης, τρέφει τοὺς πτωχούς. Ἡ προσευχὴ εἶναι τὸ τεῖχος τῆς πίστεως, τῶν οὐρανῶν τὸ προπύλαιον, ὁ θησαυρὸς τῆς καρδίας, ἡ ἄνεσις καὶ ἀναψυχὴ τοῦ νοός. Ἡ προσευχὴ ἐν κεφαλαίῳ εἶναι ἓν ἐκ τῶν οὐσιωδεστέρων καὶ σπουδαιοτέρων ἔργων τοῦ βίου, ἀπόδειξις τῆς εὐγενοῦς καταγωγῆς καὶ τοῦ ὑψηλοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Αὕτη ἁγιάζει ἡμᾶς καὶ παρέχει δύναμιν καὶ πεποίθησιν, καὶ καθησυχάζει ἡμᾶς ὡς πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ψυχοσωτηρίων αἰτησεών μας. Ἡ δὲ κατάστασις αὕτη τῆς ψυχῆς ἐπιτρέπει ἡμῖν, ἵνα σκεφθῶμεν ὡριμότερον, καὶ οὕτω προφυλαττόμεθα ἀπὸ τῶν ἀπερισκέπτων ἀποφάσεων, πρὸς τὰς ὁποίας ἤθελον μᾶς ὁδηγήσει αἱ σωματικαὶ ἡμῶν κλίσεις καὶ τὸ ἀκάθεκτον τῶν ἡμετέρων παθῶν. Ὁ

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Κύριος προσηύξατο ἐν Γεσθημανῇ καὶ ἐβάδισεν ἀπτόητος πρὸς τοὺς ἐπιγείους αὐτοῦ Κριτὰς καὶ πρὸς τὸν ἐπὶ σταυροῦ θάνατον. Σταυρούμενοι, λιθοβολούμενοι καὶ πολυειδῶς βασανιζόμενοι οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν παρέδιδον τὸ πνεῦμα τους εἰς χεῖρας Θεοῦ, οὐδόλως ἐπελανθάνοντο τῆς προσευχῆς πρὸς τὸν Θεόν. «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ δέξαι τὸ πνεῦμά μου, θεὶς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, Κύριε μὴ στήσῃς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη». (ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος). (Πράξ. ζ' 60). Πολλοὶ καυτηριασμένην ἔχοντες τὴν συνείδησιν προτείνοντες τὸν λόγον ὃν εἶπεν ὁ Κύριος «μὴ βαττολογεῖτε προσευχόμενοι ὥσπερ οἱ Ἐθνικοὶ» ἀποδοκιμάζουν τὰς κεκανονισμένας ὑπὸ τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας προσευχάς, εἰς μεγίστην των ζημίαν ἀγνοοῦντες τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἤλεγξεν ὁ Κύριος αὐτούς, διὰ τῶν λόγων τούτων τοὺς ὑποκριτὰς Φαρισαίους, καὶ διατὶ τοὺς ἀπεκάλεσε βαττολόγους, ἤτοι πολυλόγους καὶ ματαιολόγους καὶ μὴ εἰδότας τί λέγουσι. Ὁ εἰπὼν «μὴ βαττολογεῖτε» ὁ αὐτὸς εἶπε καὶ τὸ «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε». Καὶ τοῦ αὐτοῦ Κυρίου καθ' ἣν ὥραν παρεδίδετο διήρκησε ἐπὶ μίαν ὥραν «καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς (τοὺς μαθητάς) καθεύδοντας καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, Σίμων καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ;» καὶ «γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο» (Λουκ. κβ' 44). Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι ὑπὸ τοῦ θείου Πνεύματος ὁδηγούμενοι, ἐθέσπισαν τὰ περὶ προσευχῆς οὕτω πως.

«Εὐχὰς ἐπιτελεῖτε ὄρθρῳ, καὶ τρίτῃ ὥρᾳ καὶ ἕκτῃ, καὶ ἐνάτῃ, καὶ ἑσπέρᾳ, καὶ ἀλεκτοροφωνίᾳ. Ὄρθρῳ μέν, ὅτι ἐφώτισεν ἡμᾶς ὁ Κύριος παραγαγὼν τὴν νύκτα καὶ ἀπαγαγὼν τὴν ἡμέραν· τρίτῃ δέ, ὅτι ἐν αὐτῇ ἐλήφθη ἡ ἀπόφασις ὑπὸ τοῦ Πιλάτου, ἵνα σταυρωθῇ ὁ Κύριός μας. Ἕκτῃ δὲ ὅτι ἐν αὐτῇ ἐσταυρώθη. Ἐνάτῃ δὲ ὅτι ἐν αὐτῇ παρέδωσε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ εἰπὼν τετέλεσται. Ἡ φύσις μὴ ὑποφέρουσα τὸν θάνατον τοῦ Κτίστου, ὅλη ἐγένετο ἔντρομος φρίττουσα τὴν τόλμην τῶν Ἰουδαίων. Ἑσπέρα δὲ διὰ τὴν ἀνάπαυσιν ὅπου ἔδωκε τῶν καθημερινῶν κόπων τὴν νύκτα. Ἀλεκτρυόνων δὲ φωνῇ, διὰ τὸ τὴν ὥραν τοῦ εὐαγγελίζεσθαι τὴν παρουσίαν τῆς ἡμέρας, εἰς ἐργασίαν τὴν τοῦ φωτὸς ἔργων. Καὶ οἱ θεῖοι πατέρες συνέταξαν καὶ τὸ εἶδος ἑκάστης προσευχῆς συμφώνως πρὸς τὸν σκοπόν, καὶ ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία φυλάττει αὐτὰς εὐσεβῶς καὶ ἀπαρασαλεύτως. Τὰς συνήθεις προσευχάς, ὅσοι τὰς διέρχονται ἀνοήτως, γίνεται παίγνιον ἡ προσευχή, καὶ ὅ,τι κατέλαβεν ἡ μνήμη ἅπαξ, τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται εὐκόλως ὑπὸ τοῦ στόματος ἄνευ τῆς συμπράξεως τῆς διανοίας. Ἀπὸ τὴν προσευχὴν τὴν γενομένην ἐν μεταιωρισμῷ προτιμότερος εἶναι ἕνας ἁπλοῦς στοχασμός, ἕνα τρισάγιον, ὅταν γίνεται μὲ ἐπίγνωσιν. Ἀπὸ τὸν πιστὸν χριστιανὸν ἀπαιτεῖ ἡ Ἐκκλησία ποσότητα καὶ ποιότητα. «Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ». Καὶ πῶς ἄραγε θὰ δυνηθῶμεν, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, ἀδιαλείπτως νὰ προσευχώμεθα; Ἂς ἴδωμεν τὴν ἀπόκρισιν τοῦ ἁγίου Μαξίμου. «Οὐδὲν τῶν ἀδυνάτων ἡ θεία Γραφὴ προστάσσει ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀπόστολος, καὶ ἔψαλλε καὶ ἀνεγίνωσκε καὶ ἐδίδασκε καὶ διηκόνει, καὶ ἔπασχε διωκόμενος καὶ ἀδιαλείπτως προσηύχετο· ἀδιάλειπτος γὰρ ἐστὶ προσευχή, τὸν νοῦν ἔχειν ἐν εὐλαβείᾳ πολλῇ, καὶ πόθῳ προσκείμενον τῷ Θεῷ, καὶ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ ἀεὶ ἀποκρέμασθαι, καὶ εἰς αὐτὸν θαρρεῖν ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις, καὶ τοῖς συμβαίνουσιν οὕτω διακεί-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Διδασκαλία πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα

Ρήσεις καὶ ἑρμηνεῖαι, παραβολῶν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 250)

Ἑτέρα ιζ΄. «Γυνή τις εἶχε δραχμήν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτήν» (Λουκ. ιε΄ 8). Τίς ἡ γυνή; ἡ Ἐκκλησία. Τίς ἡ δραχμή; ὁ Ἀδάμ.

Ἑρ. ιη΄. «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν ἀγρῷ» (Ματθ. ιγ΄ 44). Τίς ὁ θησαυρός; ὁ Χριστός. Τίνες οἱ ἀγοράσαντες; ὁ Ἰωσὴφ καὶ Νικόδημος μᾶλλον δὲ ἡ ἁγία Θεοτόκος.

μενος ὡς ὁ Ἀπόστολος ἔλεγε «τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλῖψις; ἢ στενοχωρία; ἢ λιμός; ἢ μάχαιρα; καὶ μετ' ὀλίγα· πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος, οὔτε Ἄγγελοι, οὔτε ἀρχαί, οὔτε δυνάμεις, οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε μέλλοντα, οὔτε ὕψωμα, οὔτε βάθος, οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν». Οὕτως οὖν ὁ Ἀπόστολος διακείμενος, ἀδιαλείπτως προσηύχετο, ἐν πᾶσι γὰρ τοῖς τε ἔργοις ὡς εἴρηται, καὶ τοῖς συμβαίνουσιν αὐτῷ τῆς ἐλπίδος τοῦ Θεοῦ ἀπεκρέματο, διὰ τοῦτο ταῖς θλίψεσιν ἀεὶ ἔχαιρον πάντες οἱ ἅγιοι, ἵνα εἰς ἕξιν ἔλθωσι τῆς ἐλπίδος, τὴν τῆς προσευχῆς ἀκράτητον κατάστασιν. Ταύτην εἶναι λέγω, τὸ ἔξω σαρκὸς καὶ κόσμου γενέσθαι, τὸν νοῦν καὶ ἄϋλον πάντῃ, καὶ ἀνείδεον ἐν τῷ προσεύχεσθαι. Ὁ οὖν ταύτην τὴν κατάστασιν ἀλώβητον διατηρῶν ἀδιαλείπτως προσεύχεται».

(Ἀκολουθεῖ)

Ἄλλη ιθ΄. Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία» (Ματθ. ιγ΄ 33). Τίς ζύμη; ἡ πίστις. Τὰ δὲ τρία ἀλεύρου σάτα; ἡ τριήμερος τοῦ Σωτῆρος ἀνάστασις.

Ἑρ. κ΄. Διατί γεννήματα ἐχιδνῶν τοὺς Ἰουδαίους ὁ Βαπτιστὴς καλεῖ; (Ματθ. γ΄ 7).

Ἀπ. Ἐπειδὴ τὸ θηρίον τοῦτο τρώγει τὴν γαστέρα τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἐξέρχεται· ὥσπερ καὶ οὗτοι ἐποίησαν, πατραλοῖαι γενόμενοι, καὶ τοὺς διδασκάλους αὐτῶν καὶ τοὺς προφήτας φθόνῳ καταναλίσκοντες. Καὶ γὰρ τὸν Μωσέα ἐλίθασαν, τὸν δὲ Ἡσαΐαν μετὰ ξυλίνου πρίονος ἐδιχοτόμησαν πρίσαντες αὐτόν. (Ἀριθ. ιδ΄ 10).

Ἑρ. κα΄. Τίνος χάριν, παραδοθέντος τοῦ Ἰωάννου, ἀνεχώρησεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν; (Ματθ. ιδ΄ 34).

Ἀπ. Ἡμᾶς παιδεύων φεύγειν τοὺς πειρασμούς, ἀλλὰ τοὺς ἐμπεσόντας στῆναι γενναίως.

Ἑρ. κβ΄. Τί ἥμαρτεν ἡ συκῆ, ὅτι ἐξήρανεν αὐτὴν ὁ Χριστός; καὶ διὰ ποίαν ὑπόθεσιν; καὶ τίνα τρόπον; (Μάρκ. ια΄ 13, 14).

Ἀπ. Ἐπεὶ ἔμελλεν ὁ Κύριος τὸ πάθος ὑφίστασθαι, ἵνα μὴ νομίσωσιν οἱ μαθηταί, ὅτι ἀδυναμίαν ἔχει καὶ ἀσθένειαν, καὶ διὰ τοῦτο πάσχει, ἐν τῷ ἀψύχῳ δείκνυσι τὴν δύ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ναμιν ἑαυτοῦ· ἵνα δείξῃ, ὅτι ἠδύνατο πάντας ξηρᾶναι τοὺς ἀντιλέγοντας. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ ἦλθε κρῖναι τὸν κόσμον, ἀλλὰ σῶσαι, ὡς αὐτὸς ἔφησε, τὴν μὲν δύναμιν ἐνδείκνυται ἐπὶ τῆς ἀψύχου συκῆς, τὴν φιλανθρωπίαν δὲ ταμιεύεται τοῖς ἀνθρώποις ἀμέτρῳ ἀνεξικακίᾳ. Λέγεται δὲ ἡ ἁμαρτία καὶ συκῆ, ἣν κατηράσατο καὶ ἐξήρανε Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο, διότι ἔλαβε τῆς συκῆς τὰ φύλλα ὁ Ἀδάμ, καὶ ἐσκέπασε τὴν ἁμαρτίαν τῆς αἰσχύνης μετὰ τὴν παράβασιν (Γεν. β΄ 7), καταλύσας τὸ ἁμάρτημα τῆς παραβάσεως καὶ προσηλώσας καὶ ἐξαλείψας ἐν τῷ σταυρῷ, ἐξήρανε τὸ κάλυμμα τῆς ἁμαρτίας, ὡς τὰ φύλλα τῆς συκῆς, ἃ περιεβέβλητο ὁ Ἀδὰμ μετὰ τὴν παρακοήν.

Ἐρ. κγ΄. Τί λέγει· ὅτι «πέντε ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ;» (Ἰωάν. δ΄ 18).

Ἀπ. Ἡ γυνὴ ἔσχεν ἄνδρας κατὰ τὸν νόμον τῶν Σαμαρειτῶν· ἐτελεύτησαν, μετ' ἐκείνους ἐπόρνευσεν· οὐδεὶς γὰρ πρὸς αὐτὴν ὡς νόμιμον γυναῖκα προσεγγίζειν ἠβούλετο. Ἐκείνη δὲ μὴ φέρουσα χαλινῶσαι τὴν ἐπιθυμίαν, λαθραίως εἶχε τὸν πορνεύοντα μετ' αὐτῆς, καὶ οὐκ ἦν οὔτε περιφανὴς οὔτε νόμιμος. Εἶχε δὲ αὐτὸν ἄνδρα κρυπτῶς.

Ἐρ. κδ΄. Τίνες εἰσὶν ἀληθινοὶ προσκυνηταί, οἵτινες μήτε ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, μήτε ἐν Ἱερουσαλήμ, ἀλλ' ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνοῦσι τὸν Θεόν; (Ἰωάν. δ΄ 23, 24).

Ἀπ. Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ἐρήμοις καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς κατοικοῦντες, οἵτινες, χωρὶς συνάξεως ἐκκλησιαστικῆς δι' ἔργων ἀγαθῶν θείῳ Πνεύματι φωτιζόμενοι, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνοῦσι τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀμέμπτως βιοῦντες καὶ τῷ Θεῷ εὐσεβοφρόνως λατρεύοντες ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι τῶν ἀρετῶν διαλάμποντες, καὶ οὐκ ἔχουσι χρείαν ἐκκλησίας ἢ τόπου, ἀλλ' αὐτοὶ ἑαυτοὺς ναοὺς ποιοῦντες ταῖς ἀγαθαῖς ἐργασίαις, ἐν παντὶ τόπῳ καὶ παντὶ χρόνῳ εὐαρεστοῦσι τὸ θεῖον, ἀδιαλείπτως καὶ εἰλικρινῶς αὐτὸν θεραπεύοντες πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν.

Ἐρ. κε΄. Τί λέγει· «Ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπὶ παντὸς πράγματος, οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς;» (Ματθ. ιη΄ 19).

Ἀπ. Τουτέστι περὶ παντὸς πράγματος, οὗ ἐὰν συμφωνήσῃ ἡ ψυχὴ μετὰ τοῦ σώματος, εὐσεβοῦς καὶ ἐναρέτου ζητήματος, ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῶν γίνεται, ὥσπερ τῷ Ἠλίᾳ ἐν τῷ ὄρει, καὶ Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ προσομιλήσας, καὶ τὰ αἰτήματα αὐτῶν πληρώσας.

Ἐρ. κς΄. Τί λέγει· «Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου, ἕως οὗ εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ;» (Ματθ. ε΄ 25).

Ἀπ. Ἀντίδικόν ἐστι τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ· ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις ἀντίκειται, ὡς φησι Παῦλος (Γαλ. ε΄ 17). Ὑπωπιάζομεν γὰρ καὶ δουλαγωγοῦμεν τὸ σῶμα, εὐνοοῦντες διὰ νηστείας καὶ ἀγρυπνίας καὶ τῆς λοιπῆς κακοπαθείας, ἵνα μηκέτι ἐξανίσταται τῆς ψυχῆς διὰ παθῶν τῆς ἀτιμίας. Ὁδὸν λέγει τὸν μάταιον τοῦτον βίον καὶ πλάνον· ἂν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Παύλου Μοναχοῦ Χοζεβίτου

Η ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Μία φοβερὰ ὀπτασία

Ἠρώτησέ τις ποτὲ τὸν ἅγιον Ἀντώνιον ἐπισκεφθεὶς αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον· «Πῶς ὑπομένεις, Πάτερ, στερούμενος τὴν παρηγορίαν τῶν βιβλίων;» ὁ δὲ Ἅγιος ἀπεκρίθη· «Ἐμὸν βιβλίον εἶναι ἡ φύσις καὶ τοῦτο ἔχω πάντοτε ἀνοικτὸν ἔμπροσθέν μου, διὰ νὰ μελετῶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ». Εἰς τὰς «σαρκίνας τῆς καρδίας πλάκας» (Β' Κορ. γ' 3), ἃς ὁ Ἅγιος ἐκαθάρισεν, ἐνέγραψεν ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος τὸν θεῖον Νόμον, διὸ καὶ γενόμενος «διδακτὸς Θεοῦ», (Ἱερεμ. λη' 33) δὲν εἶχε χρείαν τῆς διὰ τῶν βιβλίων ὑπομνήσεως· ἀντὶ βιβλίου ὑπῆρχεν αὐτῷ ὁ «εἰς τὴν διάνοιαν δοθεὶς καὶ ἐν καρδίᾳ γραφεὶς» (αὐτ.) ἀπ' ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νόμος.

Τέσσαρας χιλιάδας χρόνους καὶ ἐπέκεινα τὸ βιβλίον τοῦτο κείμενον διηνεκῶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἐμελετᾶτο συνεχῶς τόσῳ δραστηρίως, ὥστε τῶν ἔξωθεν βοηθημάτων δὲν ἔχρηζεν. Οὕτω πάντες οἱ δίκαιοι ἀπὸ τοῦ Ἀβὰμ μέχρι τοῦ Νῶε καὶ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Μωϋσέως, ἀμέσως παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸν νόμον λαμβάνοντες διὰ τὴν καθαρότητα αὐτῶν καὶ ἐν πλαξὶ τῶν καρδιῶν αὐτῶν ἐνζήλως φυλάττοντες, μετέδιδον ἀκριβῶς τοῖς ἀπογόνοις αὐτῶν. Ὅτε ὅμως οἱ ἄνθρωποι δι' ἀσθένειαν καὶ ραθυμίαν βαθμηδὸν «ἐγένοντο σάρκες» καὶ τὴν προσοχὴν αὐτῶν περισσότερον εἵλκυον τὰ κάτω καὶ ὁ σαρκικὸς νόμος ἢ τὰ ἄνω καὶ ὁ θεῖος νόμος, τότε ἐγένετο ἀναγκαία οὐχὶ ἁπλῶς ἡ γραφὴ ἀλλ' ἡ ἐγχάραξις τούτου εἰς πλάκας λιθίνας καὶ ἡ διὰ γραμμάτων ὑπόμνησις· μάλιστα ἵνα διεγείρῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς νωθρότητος καὶ σκληροκαρδίας, διατάττει αὐτοὺς αὐστηρῶς: «ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου· καὶ προβιβάσεις αὐτὰ τοῖς υἱοῖς σου, καὶ λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ καὶ κοιταζόμενος καὶ διανιστάμενος· καὶ ἀφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου· καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν καὶ

γὰρ λυθῇ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος καὶ ἐξέλθῃ τοῦ βίου τούτου καὶ τῆς ὁδοῦ, οὐκ ἔτι ἐργάζεσθαι ἀγαθὸν δύναται. Κοδράντης δὲ λέγεται καὶ αὐτὸ τὸ ἐγκατάλειμμα τοῦ ἐνθυμίου. Λέγεται δὲ καὶ ἡ συνείδησις ἀντίδικος (Ψαλμ. π' 11)· ἐλέγχει γὰρ ἡμᾶς ἐν τῇ καρδίᾳ κρυπτῶς, καὶ ἀναχαιτίζει ἀπὸ τοῦ κακοῦ, καὶ ἐὰν μὴ ἀκούσωμεν αὐτοῦ, ἔσχατον παραδίδωσιν ἡμᾶς ἐν τῷ κριτηρίῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ δώσομεν εὐθύνας ὑπέρ τε τῶν μεγάλων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν εὐτελῶν καὶ λίαν ἐλαχίστων.

Ἐρ. κζ'. Τί ἐστιν· «Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως; (Ματθ. ιγ' 31).

Ἀπ. Διὰ τὴν ἀνθρωπότητα λέγει, ὅτι «Πλούσιος ὢν ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (Φιλίπ. β' 8). Μέγα δὲ καὶ κομῶν τοῖς φύλλοις διὰ τὴν θεότητα. Πετεινὰ δὲ τοῦ οὐρανοῦ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ αὐτοὺς τοὺς εὐαγγελιστὰς καθεζομένους.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τῶν πυλῶν ὁμῶν». (Δευτ. ς' 6 · 8). Καὶ ἔτι πλέον ἀπειλεῖ αὐτοὺς δι' ἀρῶν: «ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου ποιῆσαι αὐτούς» (αὐτ. κζ' 26).

«Ἔδει μὲν ἡμᾶς, λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, μηδὲ δεῖσθαι τῆς ἀπὸ τῶν γραμμάτων βοηθείας, ἀλλ' οὕτω βίον παρέχεσθαι καθαρόν, ὡς τοῦ Πνεύματος τὴν χάριν ἀντὶ βιβλίων γίνεσθαι ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς, καὶ καθάπερ ταῦτα διὰ μέλανος, οὕτω τὰς καρδίας τὰς ἡμετέρας διὰ Πνεύματος ἐγγεγράφεσθαι. Ἐπειδὴ δὲ ταύτην διεκρουσάμεθα τὴν χάριν, φέρε κἂν τὸν δεύτερον ἀσπασώμεθα πλοῦν..... Καὶ γὰρ τῷ Νῶε καὶ τῷ Ἀβραὰμ καὶ τοῖς ἐγγόνοις τοῖς ἐκείνου καὶ τῷ Ἰώβ, καὶ τῷ Μωϋσεῖ δὲ οὐ διὰ γραμμάτων διελέγετο, ἀλλ' αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ, καθαρὰν εὑρίσκων αὐτῶν τὴν διάνοιαν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς αὐτὸν τῆς κακίας ἐνέπεσε τὸν πυθμένα ἅπας τῶν Ἑβραίων ὁ δῆμος, τότε λοιπὸν γράμματα καὶ πλάκες καὶ ἡ διὰ τούτων ὑπόμνησις... Ἐπειδὴ δέ, τοῦ χρόνου προϊόντος, ἐξώκειλαν οἱ μὲν δογμάτων ἕνεκεν, οἱ δὲ βίου καὶ τρόπων, ἐδέησε πάλιν τῆς ἀπὸ τῶν γραμμάτων ὑπομνήσεως. Ἐννόησον οὖν ἡλίκον ἐστὶ κακόν, τοὺς οὕτως ὀφείλοντας ζῆν καθαρῶς, ὡς μηδὲ δεῖσθαι γραμμάτων, ἀλλ' ἀντὶ βιβλίων παρέχειν τὰς καρδίας τῷ πνεύματι, ἐπειδὴ τὴν τιμὴν ἀπωλέσαμεν ἐκείνην καὶ κατέστημεν εἰς τὴν τούτων χρείαν, μηδὲ τῷ δευτέρῳ πάλιν κεχρῆσθαι φαρμάκῳ εἰς δέον. Εἰ γὰρ ἔγκλημα τὸ γραμμάτων δεηθῆναι καὶ μὴ τὴν τοῦ πνεύματος ἐπισπάσασθαι χάριν, σκόπησον ἡλίκη κατηγορία τὸ μηδὲ μετὰ τὴν βοήθειαν ταύτην ἐθέλειν κερδαίνειν, ἀλλ' ὡς εἰκῇ καὶ μάτην κείμενα τὰ γράμματα περιορᾶν, καὶ μείζονα ἐπισπᾶσθαι τὴν κόλασιν. Ὅπερ ἵνα μὴ γένηται, προσέχωμεν μετὰ ἀκριβείας τοῖς γεγραμμένοις (εἰς Εὐαγγ. Ματθ. ὁμιλ. α').

Ἐὰν μετὰ τὴν ἔκπτωσιν καὶ ἀπώλειαν τῆς χάριτος τοῦ δέχεσθαι ἀμέσως ἐκ τοῦ παναγίου Πνεύματος τὴν γνῶσιν τοῦ θείου Νόμου, ἀμελῶμεν καὶ τῆς διὰ τοῦ γραπτοῦ διαπαιδαγωγήσεως καὶ βοηθείας καὶ ὠφελείας, εἰμεθα ἀξιοκατάκριτοι καὶ ἔνοχοι μεγάλης κατηγορίας καὶ κολάσεως, ὡς περιφρονηταὶ τοῦ παναγίου Πνεύματος, ὑφ' οὗ κινούμενοι οἱ θεοφόροι Πατέρες ἡμῶν, παρέδωκαν ἐγγράφως τὰ θεῖα προστάγματα κηδόμενοι ἡμῶν, ὡς ἄλλα τέκνα αὐτῶν ἀγαπῶντες τὰ βιβλία καὶ μὴ παραδίδοντες αὐτὰ τοῖς ἐχθροῖς, ἀλλὰ τοῖς γνησίοις αὐτῶν τέκνοις. Συγκινητικὴ εἶναι ἡ ἀπόκρισις, ἣν ἔδωκεν ὁ ἅγιος μάρτυς Τιμόθεος (ὁ σὺν τῇ ἁγίᾳ Μαύρᾳ, Ματΐου 3), εἰς τὸν ἡγεμόνα Ἀρριανὸν «προστάξαντα ἀγαγεῖν αὐτῷ τὰς βίβλους, ἃς τοῖς χριστιανοῖς ὑπαναγινώσκει», λέγων, «τὰς βίβλους τέκνα ἡγεῖσθαι αὐτοῦ, ὑφ' ὧν στηρίζεσθαι καὶ ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων φρουρεῖσθαι, τῆς τῶν γεγραμμένων δυνάμεως καλούσης αὐτοὺς εἰς βοήθειαν· μηδένα δὲ ἑκόντι τὰ ἴδια τέκνα διδόντα εἰς θάνατον· ὅθεν σίδηρα πεπυρωμένα ἐνέβαλον αὐτοῖς τοῖς ὠσίν, ὑφ' ὧν αἱ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ κόραι διατακεῖσαι ἐξέπεσον».

Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς περὶ τῆς χρησιμότητος καὶ ἰσοτιμίας τοῦ κηρυττομένου καὶ τοῦ ἐγγράφου λόγου ἀποφαινόμενος, λέγει: «Εἰ τοίνυν ἄμφω κηρύττουσι τὸν λόγον, ὃ μὲν τῇ γραφῇ, ὃ δὲ τῇ φωνῇ, πῶς οὐκ ἄμφω ἀποδεκτέοι, ἐνεργὸν τὴν πίστιν διὰ τῆς ἀγάπης πεποιημένοι;... Ἀλλ' ἡ μὲν κηρυκτικὴ ἐπιστήμη ἤδη πως ἀγγελική, ὁποτέρως ἂν ἐνεργῇ, διά τε τῆς χειρὸς διά τε τῆς γλώττης, ὠφελοῦσα· συμβάλλεται γοῦν τὰ μέγιστα τῷ περιτυχόντι κατὰ τὴν θείαν Πρόνοιαν, ἀρχὴν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

πίστεως, πολιτείας προθυμίαν, ὁρμὴν τὴν ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν, κίνησιν ζητητικήν, ἶχνος γνώσεως, συνελόντι εἰπεῖν ἀφορμὰς δίδωσι σωτηρίας· οἱ δὲ ἐντραφέντες γνησίως τοῖς τῆς ἀληθείας λόγοις ἐφόδια ζωῆς ἀΐδίου λαβόντες εἰς οὐρανὸν πτεροῦνται.... Ὁ δὲ δι' ὑπομνημάτων λαλῶν πρὸς τὸν Θεὸν ἀφοσιοῦται ταῦτα κεκραγὼς ἐγγράφως, μὴ κέρδους ἕνεκα, μὴ κενοδοξίας χάριν,.... μόνης δὲ τῆς τῶν ἐντυγχανόντων ἀπολαύειν σωτηρίας» (Στρωμ. α' 1). Ὁ δὲ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τῶν βιβλίων καὶ τῆς ἐκ τούτων ὠφελείας καὶ σωτηρίας οὕτω λέγει: «Ἀναγκαῖα τῶν χριστιανικῶν βιβλίων ἡ κτῆσις τοῖς ἔχουσι· καὶ αὐτὴ γὰρ καθ' ἑαυτὴν τῶν βιβλίων ἡ ὄψις, ὀκνηροτέρους ἡμᾶς πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἐργάζεται, καὶ πρὸς δικαιοσύνην μᾶλλον διανίστασθαι προτρέπεται. Μεγάλη ἀσφάλεια πρὸς τὸ μὴ ἁμαρτάνειν τῶν Γραφῶν ἡ ἀνάγνωσις. Μέγας κρημνὸς καὶ βάραθρον βαθὺ τῶν Γραφῶν ἡ ἄγνοια. Μεγάλη προδοσία σωτηρίας, τὸ μηδένα τῶν θείων νόμων εἰδέναι. Τοῦτο καὶ αἱρέσεις ἔτεκε, τοῦτο καὶ βίον διεφθαρμένον εἰσήγαγε, τοῦτο τὰ ἄνω κάτω πεποίηκε».

Περὶ τοῦ ἐκ τῆς ἀμαθείας καὶ ἀμελείας κινδύνου καὶ τῆς βλάβης ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, λέγει: «Οὕτως σφαλερὸν ἡ ἀμάθεια. Μέγιστα γὰρ βλαπτόμεθα ἐκ τοῦ μὴ ἀναγινώσκειν τὰς ἱερὰς βίβλους καὶ ἐρευνᾶν αὐτάς, κατὰ τὸν τοῦ Κυρίου λόγον». Ὁ ἐκ Κιέβου ὅσιος Νέστωρ, ταῦτα τὰ ἀξιάγαστα λέγει περὶ τῶν ἐκ τῶν Πατερικῶν συγγραμμάτων ὠφελημάτων: «Ὑπὸ τῶν συγγραμμάτων τῶν θείων Πατέρων διδασκόμεθα καὶ παιδευόμεθα τὰς ὁδοὺς τῆς μετανοίας, καὶ δι' αὐτῶν κτώμεθα σοφίαν καὶ σωφροσύνην. Εἰσὶ γὰρ ποταμοὶ ἀρδεύοντες τὴν οἰκουμένην, πηγὴ ἐλέους. Ἐν αὐτοῖς ὑπάρχει ἀκένωτον βάθος. Δι' αὐτῶν παρηγορούμεθα ἐν ταῖς θλίψεσι· χαλινοῦσι τὰς ἐπιθυμίας». Ὁ δὲ φιλόσοφος Σενέκας, τῶν μεγάλων στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν κατορθωμάτων προτιμᾷ τὰ ὠφέλιμα βιβλία. «Οἱ σοφοὶ ἐστάθησαν ὠφελιμώτεροι διὰ τῶν συγγραμμάτων, τὰ ὁποῖα φωτίζουσιν ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος, παρὰ ἐὰν ἤθελον εἶσθαι ἡγεμόνες στρατευμάτων, διοικηταὶ λαῶν καὶ οἰκισταὶ πόλεων· διότι γίνονται διδάσκαλοι πάντων τῶν ἀνθρώπων, παρόντων καὶ μεταγενεστέρων».

Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ἂν λεχθῇ ὅτι τὰ βιβλία μεταβάλλουσι τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, ἐπιδρῶντα ἰσχυρῶς ἐπὶ τῆς πορείας τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου. Πάντες οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τῶν τὰ ὑψηλὰ κατεχόντων μέχρι τῶν ταπεινοτέρων, εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις τῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν ἀληθινὴν οὐράνιον πατρίδα, εὑρίσκουσιν εἰς αὐτὰ τὸν πιστότερον καὶ ἀκριβέστερον ὁδηγόν, τὸν ἀνυστεράβουλον καὶ ἀμετάβλητον φίλον καὶ παρηγορητήν, τὸν ἑρμηνευτήν, τὸν ἐνισχυτὴν καὶ ἐμψυχωτήν, τὸν ἀφιλοκερδῆ καὶ ἄγρυπνον κήρυκα, ὅστις καλεῖ κατὰ πᾶσαν ὥραν εἰς ὑπόμνησιν καὶ διέγερσιν.

Τὴν μεγάλην ὠφέλειαν καὶ τὴν σωτηρίαν τὴν προσγινομένην ἐκ τῆς μελέτης τῶν ψυχωφελῶν βιβλίων καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἐχθρότητα πρὸς αὐτὰ τῶν δαιμόνων, τῶν ὁποίων τὰς παγίδας καὶ τὰ τεχνάσματα ταῦτα καταργοῦσι, κηρύσσει φανερῶς ἡ ἀκόλουθος φοβερὰ ὀπτασία, τὴν ὁποίαν εἶδε πρὸ ἑκατονταετίας περίπου εἷς εὐλαβὴς Ἡγούμενος εἰς τὸ μοναστήριον Νεάμτσου τοῦ ἁγίου Παϊσίου Βελιτσκόφσκυ, καὶ ἡ ὁποία πρώτην φορὰν δημοσιεύεται Ἑλληνιστί. Ἐπειδὴ αὕτη σχετίζεται πρὸς τὸ μοναστήριον τοῦτο καὶ τὴν ἐν αὐτῷ κατάστασιν, σημειοῦνται τινὰ περὶ αὐτοῦ. Πε-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ρί τὰ μέσα τοῦ ΙΗ΄. αἰῶνος ἐλθὼν ὁ ἅγιος Παΐσιος Ρῶσσος ἐξ ἁγίου Ὄρους μετὰ καὶ ἄλλων 60 μοναχῶν, συνέστησε τὸ Μοναστήριον τοῦτο ἔχον πρότυπον τὰς καλυτέρας συνηθείας καὶ τάξεις τοῦ ἁγίου Ὄρους· τόσην ἁγιότητα καὶ ἀρετὴν ἔδειξεν ὁ ἅγιος καὶ τοιαύτη ἦτο ἡ ἀκρίβεια τῆς μοναχικῆς τάξεώς εἰς τὸ μοναστήριόν του, ὥστε ταχέως ἐξῆλθεν ἡ φήμη του εἰς ὅλην τὴν Ρουμανίαν καὶ Ρωσσίαν καὶ ἐκ τούτου ἐλάμβανον Ἡγουμένους διὰ τὰ πολυπληθῆ μοναστήρια ἅτινα συνεστήθησαν πανταχοῦ. Οὗτος ὑπῆρξεν ὄχι μόνον ὁ ἀναδιοργανωτὴς τοῦ τελείου μοναχικοῦ βίου, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀναμορφωτὴς τῶν λαῶν καὶ ἀναρριπιστὴς τῆς εὐσεβείας ἐν ταῖς παραδουναβίοις χώραις.

Τούτου τοῦ ἁγίου τὴν μεγάλην ἁγιότητα καὶ τὴν εἰς τὰ τῆς θεωρητικῆς καὶ νηπτικῆς ζωῆς μυστήρια πρόοδον, ἀκούσας ὁ ὅσιος Νικόδημος ὁ ἁγιορείτης ἐπεθύμησε νὰ συναντήσῃ αὐτόν, ὑπαντήσας ὅμως καθ' ὁδὸν μεγάλην τρικυμίαν ἠμποδίσθη καὶ ἕνεκα διαφόρων περιστάσεων δὲν ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ τοῦτο. Ὁ ἅγιος Παΐσιος πλὴν ἄλλων μεγάλων θεαρέστων ἔργων, ἅτινα ἐξετέλεσε διὰ τὴν ἀναζωπύρωσιν τῆς εὐσεβείας, διώρισε πολλοὺς λογίους μοναχούς, οἵτινες νυχθημερὸν ἔγραφον βιβλία μεταφράζοντες αὐτὰ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς. Χάρις εἰς αὐτοὺς ἔχουσι σήμερον οἱ Ρουμάνοι καὶ Ρῶσσοι ἅπαντα σχεδὸν τὰ συγγράμματα τῶν Ἑλλήνων Πατέρων ἀρχαίων καὶ νεωτέρων.

Ἔτη τινὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁσίου Παϊσίου, ἡ αὐστηρότης τῆς ζωῆς καὶ τῆς τάξεως ἤρχισε νὰ ὑποχωρῇ, τὸ μὲν ἕνεκα τοῦ πλούτου, τὸ δὲ ἕνεκα τῆς πολλῆς ἐλευθερίας, ἥτις ἐπετράπη εἰς τοὺς κοσμικούς, νὰ διαμένωσιν ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου δύο καὶ τρεῖς μῆνας κάθε καλοκαίρι διασκεδάζοντες μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των. Οἱ μοναχοὶ ἀμέλησαντες τὰ τῆς τάξεως αὐτῶν, ἐπεδίδοντο μᾶλλον εἰς περιποιήσεις ἀμπελώνων καὶ κήπων εἰς τὰ μετόχια τοῦ μοναστηρίου. Μοναχοί τινες οἱ ὁποῖοι εἶχον οἰκίας ἔξω τοῦ κάστρου τῆς Μονῆς, πολλὴν ἐπιμέλειαν ἐδείκνυον νὰ καταστήσωσι ταύτας εὐρυχώρους καὶ καταλλήλους διὰ τοὺς πλουσίους καὶ ἄρχοντας, οἱ ὁποῖοι θὰ ἤρχοντο τὸ καλοκαίρι διὰ τὸν ἀέρα οἰκογενειακῶς, καὶ διὰ τὰ μεγάλα ἐνοίκια τὰ ὁποῖα ἐπλήρωνον οὗτοι· πολλάκις οἱ μοναχοὶ ἀφήνοντες τὰ οἰκήματα εἰς χεῖρας τῶν κοσμικῶν, διέμενον εἰς ἀθλίας καλύβας μακρὰν διὰ νὰ μὴ ἐνοχλῶσι τὰς «κυρίας καὶ τοὺς κυρίους» οἵτινες ὅλην τὴν ἡμέραν ἐγύριζον ὡς ἔκφρονες μέσα εἰς τὸ μοναστήριον. Εἰς τὰ μετόχια παρήγαγον ἀφθονίαν οἴνου, διὰ τὴν πώλησιν τοῦ ὁποίου συνεστήθησαν ποτοπωλεῖα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ μοναστηρίου καὶ τοῦτο ἦτο ἐπὶ πλέον ἀφορμὴ νὰ ἔρχωνται οἱ κοσμικοὶ νὰ διασκεδάζωσι.

Συνεστήθη ἐπίσης ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου σχολεῖον διὰ τὰ πτωχὰ παιδία τῶν περιχώρων καὶ σχολὴ διὰ τοὺς ἱεροψάλτας. Ταῦτα πάντα συνέτειναν ὥστε ν' ἀπολέσῃ τὸ μοναστήριον τὴν ἡσυχίαν του καὶ οἱ μοναχοὶ ν' ἀμελήσωσι τὰς πνευματικὰς ἐνασχολήσεις καὶ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τὴν ὁποίαν τοῖς παρέδωσεν ὁ Ὅσιος Παΐσιος, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν εὑρίσκετο τὸ μοναστήριον ὅτε ὡράθη ἡ ὀπτασία αὕτη. Ταύτην εὗρεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Μονῆς εἷς ἐνταῦθα συνασκητής, ὅστις ἐπί τινα ἔτη διετέλεσε βιβλιοθηκάριος ἐκεῖ.

Ἕνας ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἁγίου Παϊσίου ὀνόματι Σωφρόνιος, ὁ ὁποῖος εἶχε πνευματικὴν ζωήν, μίαν νύκτα νομίσας ὅτι ἐξημέρωσεν, ἐξῆλθεν εἰς τὴν πύλην τῆς Μονῆς καὶ παρετήρησε πρὸς τὴν ἐξώθυραν, εἰς τὸν τόπον ὅπου εὑρίσκεται

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Λαζάρου μοναχοῦ Διονυσιάτου

ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΗΤΟΙ

Σύγχρονοι θαυματουργίαι τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἄλλων ἁγίων. Ὀπτασίαι διάφοροι καὶ ἀξιόλογοι. Διηγήματα. Ἐναρέτων Πατέρων μνεία. Ἔτει σωτηρίῳ 1956.

Ἑτέρα θαυμαστὴ ἐμφάνεια τοῦ τιμίου Προδρόμου.

Τὴν 21ην Σ)βρίου ἔτους Σωτηρίου 1960 ἡμέραν Τρίτην τῆς ἑβδομάδος καὶ ὥραν 12ην πρωϊνὴν (Βυζαντινὴν ὥραν) περὶ τὸ λυκαυγές, ὁ εὐλαβέστατος ἀδελφὸς ἡμῶν Β... [1]) ἐκκλησιαστικὸς ὤν, ἐσήμανεν ὡς ἔθος

1) Διὰ νὰ μὴ βλάψωμεν τὸν ἀδελφόν, δὲν σημειοῦμεν τὸ ὄνομά του.

σήμερον τὸ Ἁγίασμα. Βλέπει ἐκεῖ ἕνα ὡσὰν ἀράπην μὴ-σχῆμα φοβερόν, ὁ ὁποῖος ἐφοροῦσε στολὴν στρατιωτικὴν ὡς ἀξιωματικοῦ, καὶ ἐφώναζε δυνατὰ καθὼς φωνάζουσιν οἱ ἀξιωματικοὶ ὅταν δίδωσι διαταγὰς εἰς τοὺς στρατιώτας. Τὸ σχῆμα του ἦτο φοβερόν. Τὸ πρόσωπόν του μαῦρον ὡσὰν κατράνι· οἱ ὀφθαλμοί ἔλαμπαν κόκκινοι ὡς φλόγα πυρός· τὸ στόμα του ὡσὰν τοῦ πιθήκου· οἱ ὀδόντες του ἔξω τοῦ στόματος· ὡς τὴν μέσην εἶχεν ὡσὰν ζώνην τυλιγμένον γύρωθεν αὐτοῦ ἕνα δράκοντα, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν κεφαλὴν κρεμασμένην καὶ τὴν γλῶσσαν ἔξω ὡσὰν σπαθί· εἰς τοὺς ὤμους του εἶχεν ὡσὰν «γαλόνια» κεφαλὰς ἀσπίδων καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν ἐφοροῦσε καπέλο, κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔβγαιναν κεφαλαὶ φαρμακερῶν ὄφεων, οἱ ὁποῖοι ὡσὰν μαλλία ἦσαν τυλιγμένοι εἰς τὸν λαιμόν του. Ὁ Ἡγούμενος ὡς τὸν εἶδεν ἔμεινεν ὡς ξύλον ξηρὸν ἀκίνητος ἀπὸ τὸν φόβον· κατόπιν συνῆλθεν ὀλίγον καὶ ἠρώτησε τὸν φαινόμενον ἀράπη, τί γυρεύει τοιαύτην ὥραν εἰς τὸ μοναστήριον. (Ἀκολουθεῖ)

διὰ τὴν Λειτουργίαν τὴν καμπάναν, τοὺς μικροὺς κώδωνας, καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ ξύλινον χειροσήμαντρον.

Ὁ ἐν τῷ Ἀρχονταρικίῳ διαμένων καὶ ἀπὸ πενταμήνου ἐργαζόμενος οἰκοδόμος διὰ τὴν ἀναστήλωσιν καὶ οἰκοδόμησιν τῶν νέων ἐπιπροθέτων δωματίων τοῦ δ΄ καὶ γ΄ ὀρόφου τοῦ Ἀρχονταρικίου, ὀνόματι Νικόλαος.... ἀκούσας τὴν καμπάναν, ἐξύπνισε καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν δρύσιν (ἔμπροσθεν τοῦ μαγειρίου τοῦ Ἀρχονταρικίου ἐν τῷ διαδρόμῳ) ἔπλυνε τὸ πρόσωπόν του. παρατηρῶν ἅμα ἀπὸ τὰ τζάμια τῶν παραθύρων κάτωθι, παρακολουθῶν τὸν κρούοντα τὴν τρίτην στάσιν τοῦ χειροσημάντρου ἐκκλησιαστικόν, ὃν προεῖπομεν.

Φθάσας ὁ κρούων ἔμπροσθεν τοῦ Προσκυνηταρίου κάτωθι τοῦ ἀρχονταρικίου ὅπου εἶναι ἡ θαυματουργὸς εἰκὼν τοῦ τιμίου Προδρόμου... ὦ τῶν ἐξαισίων καὶ θαυμαστῶν σου ἐμφανειῶν μέγιστε τοῦ Κυρίου Πρόδρομε!! Βλέπει, λέγω, ὁ εὐλαβέστατος καὶ εὐσεβὴς οὗτος λαϊκὸς οἰκοδόμος, βλέπει ἐν μέσῳ ἁπλέτῳ φωτὶ ἀστραπομόρφῳ τὸν τίμιον Πρόδρομον καταυγάσαντα ὅλον τὸν χῶρον, καὶ εὐωδίας θείας ἀρρήτου οὐρανίου πληρώσαντα αὐτὸν τε καὶ τὰ πέριξ, καὶ στάντα ἐνώπιον τοῦ κρούοντος ἐκκλησιαστικοῦ τὸν ηὐλόγησε καὶ ἐσταύρωσε τὴν κεφαλήν του, καὶ οὕτως ἀνῆλθε πρὸς τὰ ἄνω, καταυγάσαντα ἁπλέτῳ φωτὶ τὸν ὁρῶντα αὐτὸν λαϊκὸν οἰκοδόμον καὶ πάντα τὸν χῶρον τοῦ ἀρχονταρικίου καὶ τὸ δωμάτιον ὅπου αὐ-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὸς διέμεινε.

Ταῦτα διηγήθη ὁ εὐλαβέστατος οὗτος λαϊκὸς οἰκοδόμος εἰς ἔμπιστόν του πρόσωπον, παρ' οὗ κἀγὼ ἐπληροφορήθηκα καὶ τὰ σημειῶ εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου, καύχημα καὶ ἔπαινον ἅμα τῷ τε ἰδόντι ταῦτα λαϊκῷ οἰκοδόμῳ, καὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀδελφῷ ἡμῶν, οἷς καὶ ἐπεύχομαι διὰ πρεσβειῶν τοῦ τιμίου Προδρόμου νὰ ἀξιωθῶσι καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ ζωῆς αἰωνίου. Ἀμήν.

Περὶ τῆς ἐναερίου ἁρπαγῆς τοῦ Μοναχοῦ Ἰσαάκ.

Τὴν 21ην Μαΐου ἔτους Σωτηρίου 1932, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Μοναχὸς Ἰσαὰκ εἰς ἡλικίαν 82 ἐτῶν, διαβιώσας ἐν τῇ Μονῇ πλέον τῶν ἑξήκοντα ἐτῶν, ἐκ Καβακλῆ Σαράντα Ἐκκλησιῶν Θράκης καταγόμενος, τύπος καὶ ὑπογραμμὸς καὶ ἐναρέτου πολιτείας ζῶσα εἰκὼν ὑπάρχων.

Μετ' αὐτοῦ τοῦ ὁσιωτάτου Γέροντος Μοναχοῦ Ἰσαάκ, συνέζησα εἰς τὰ Μετόχια τρεῖς περιόδους, καὶ ἐκ τοῦ πλησίον εἶδον καὶ ἤκουσα πράγματα θαυμαστὰ καὶ ἐξαίσια προξενοῦντα κατάπληξιν καί τινα ἐξ αὐτῶν ὡς ἀπίθανα φαινόμενα παρὰ τῆς ἡμετέρας ραθύμου, ὀλιγοπίστου καὶ μικροψύχου γενεᾶς.

Διὰ νὰ ἱστορηθοῦν ὅλα τὰ κατὰ τὴν ἐν τῇ Μονῇ διαβίωσιν τοῦ Ἰσαάκ, πρέπει νὰ γίνῃ βιβλίον ὁλόκληρον, καὶ κάλαμος συγγραφέως δυνατοῦ, καλλιεποῦς, ὑψιπετοῦς, καὶ οὐχὶ ἀσθενοῦς καὶ χαμερποῦς πεζοῦ ὡς ὁ ἡμέτερος.

Ἐκ τῶν πολλῶν ὧν εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν, ὡς προείπομεν, ἓν μόνον ἐνταῦθα θὰ ἱστορήσωμεν, καὶ τοῦτο μὲ συντομίαν, ἵνα μὴ καὶ τῆς φιλοξένου «Ἁγιορειτικῆς» τὸν χῶρον καταχρώμεθα.

Κατὰ τὴν νεαράν του ἡλικίαν, (δεκαεννάετης που ὑπάρχων), ὑπηρέτει ὡς μάγειρος εἰς τὸ ἐν Καρυαῖς κονάκιον, ὑπὸ ἀντιπρόσωπον τὸν ἐκ Λακωνίας καταγόμενον Γέροντα Γελάσιον, τὸν περίφημον ἐκεῖνον, τὸν τετράκις Πρωτεπιστάτην τῆς Ἱ. Κοινότητος χρηματίσαντα καὶ ἀποβιώσαντα κατὰ τὸ ἔτος 1896. Οὗτος οὖν ὁ Γελάσιος ἐν καιρῷ χειμῶνος κατὰ μῆνα Φεβρουάριον, ἐπειγούσης ὑποθέσεως καταναγκαζούσης αὐτὸν νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὴν Μονήν, (τηλεφώνων τότε ἐδῶ μὴ ὑπαρχόντων, οὔτε συγκοινωνιακὰ θαλάσσια μέσα διὰ μοτὸρ ὡς τώρα εἶναι) ἔστειλε τὸν ὑποτακτικόν του μὲ γράμματα εἰς τὴν Μονήν, πεζοπορεῦντα ἀπὸ τὸ βουνόν, καὶ δὴ ὁπότε ὁ καιρὸς ἦτο νεφελώδης, σκοτεινός, προμηνύων κακοκαιρίαν καὶ χιονοθύελλαν. Ὑπήκουσεν ὁ καλὸς ὑποτακτικὸς Ἰσαὰκ ἄνευ ἀντιλογίας καὶ γογγυσμοῦ, καίτοι διέβλεπε τὴν προμηνυομένην χιονοθύελλαν καὶ θεομηνίαν, καὶ εὐθὺς βαλὼν μετάνοιαν καὶ «νᾶναι εὐλογημένο Γέροντα», εἰπών, λαβὼν τὴν γραμματοθήκην ἀστραπιαίως ὡς ζαρκαδάκι ἁλλόμενος καὶ περιπατῶν, ὡς συνηθισμένος εἰς τὴν πεζοπορίαν, καθότι ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας ἦτο ποιμενόπαις, ἐντὸς ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας εὑρέθηκεν εἰς τὸν Σταυρόν, εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ, καὶ τρέχων ἐλάμβανε τὸν διὰ τῆς ὀροσειρᾶς δρόμον πρὸς τὴν γνωστὴν πορείαν του.

Περὶ ὥραν 7ην ἀπογευματινὴν (ὥραν βυζαντινήν) ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ κονακίου Καρυῶν, περὶ τὴν 9ην ὥραν ἔφθασεν εἰς τὰ ὄρια Σίμωνος Πέτρας, εἰς τὸ λεγόμενον «Μποσδοῦμι», ἔνθα ἡ κρυερὰ πηγὴ τοῦ ὕδατος· μέχρις ἐκεῖ ἔβλεπε καὶ διέκρινε τὸν δρόμον. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ πρὸ ἡμισείας ὥρας ἤρχισε νὰ χιονίζῃ πυκνά, πυκνά, ἐξ ἧς χιόνος, ἐσκεπάσθησαν ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ δρόμου... ὁ καιρὸς ἔτι χειροτερεύει...

Ὁ Ἰσαὰκ μὲ τὴν γλυκεῖαν ἐπίκλησιν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΒΙΑΣΤΑΙ

Μέσ' τοῦ κελλιοῦ τὴν μοναξιὰ τὸ θεῖο τοῦτο βράδυ
μὲ συντροφιὰ τοῦ καντηλιοῦ τὸ φωτεινένιο χάδι,
συντροφευμένη κάθησα μὲ τῆς Γραφῆς τὴν ἔννοια
ὥρα πολλὴ στοχαστικὰ σὲ λόγια χρυσαφένια.

+

«Ἡ Βασιλεία οὐρανῶν ἡ παντευλογημένη,
ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἡ ὑπερποθουμένη,

τοῦ Ἰησοῦ μας, προχωρεῖ ἀρκετὸν διάστημα, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἀναγκάζεται νὰ σταματήσῃ, παραδερνόμενος ἀπὸ τὴν θύελλαν καὶ τὴν καταιγιστικῶς πίπτουσαν χιόνα, ὁπότε πλέον δὲν διακρίνει τίποτε· ἐφ' ᾧ ἀπογνωσθεὶς τὸ νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω, διὰ τῶν ἰδίων σωματικῶν του δυνάμεων, ὑψώσας χεῖρας καὶ ὄμματα εἰς τὸν οὐρανόν, μετὰ θερμῆς καὶ ἀδιστάκτου πίστεως ἐβόησεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας του. «Ἅγιε τίμιε Πρόδρομε, βοήθησόν με νὰ φθάσω στὸ Μοναστήρι». Εἶχε γὰρ ὁ εὐλογημένος πολλὴν εὐλάβειαν εἰς τὸν τίμιον Πρόδρομον. Καὶ ὢ τοῦ ἐξαισίου θαύματος καὶ τερατουργήματος, μέγιστε τοῦ Κυρίου Πρόδρομε!! ἐπληρώθη ἐν τάχει τὸ τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου· «ἔτι σου λαλοῦντος πάρειμι»· καὶ τὸ δαβιτικὸν λόγιον· «ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν». Παρευθύς, ἀόρατος δύναμις τὸν ἥρπασε καὶ αὐτοστιγμεὶ εὑρέθηκεν εἰς τὸ προσκυνητάριον, τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὸν δρόμον πρὸς τὸν ἀρσανᾶν ἔξωθι τῆς Μονῆς καὶ κατὰ τὴν ὥραν ὁπότε οἱ Πατέρες ἐσηκώθησαν ἀπὸ τὴν τράπεζαν.

Ὥρα ὡς ἔθος περίπου 10 ½ ὁ Ἰσαὰκ εἰσήρχετο εἰς τὴν Μονήν, πάντων ἐξεστηκότων καὶ θαυμαζόντων, ἠρώτων αὐτόν, πῶς μὲ τοιαύτην καταιγίδα καὶ χιονοθύελλαν, ἦλθεν εἰς τὴν Μονὴν ἀπὸ τὸ βουνὸν διὰ νὰ φέρῃ τοῦ Ἀντιπροσώπου τὸ γράμμα; Εἰς τὰς διαφόρους ἐρωτήσεις τῶν Πατέρων, ἐσιώπα ὁ μακάριος, καὶ μετὰ παρέλευσιν ἱκανοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ἀνεκοινώθησαν παρά τινος πνευματικοῦ, εἰς ὃν ἐξομολογούμενος, ἐφανέρωσε τὴν γενομένην εἰς αὐτὸν τοιαύτην φοβερὰν θαυματουργίαν. Τὸ παρὸν θαυματούργημα εἶναι παρόμοιον μ' ἐκεῖνα ὅπου γράφονται εἰς τὸν «Εὐεργετινόν» (βιβλίον α', ὁπόθ. 39) καὶ μ' ἐκεῖνο ὅπου γράφει ὁ ἱερὸς Νικόδημος εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῶν ἁγιορειτῶν Πατέρων, πῶς εἰς τὴν Σκήτην Σαμάρειαν τῆς Μονῆς Ἐσφιγμένου, ὁ ἡσυχαστὴς Δαμιανός, φίλος ὑπάρχων τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Ζωγραφίτου, πορευθεὶς ποτε εἰς ἕνα πνευματικὸν εἰς τὰ ὄρια Μονῆς Χιλανδαρίου καὶ βραδυάσας ἐν τῇ ἐπιστροφῇ πρὸς τὴν καλύβην του, ἕνεκα τῆς πολλῆς ὁμίχλης καὶ βροχῆς, μὴ γνωρίζων ποῦ εὑρίσκεται, ἀνεβόησεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας του, «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, σῶσον με ὅτι ἀπόλλυμαι»· καὶ εὐθύς, ὢ τοῦ θαύματος!! εὑρέθη ἀβλαβὴς ἔμπροσθεν τῆς καλύβης του, δι' Ἀγγέλου λυτρωθείς.

Μάλιστα παρόμοιον εἶναι καὶ τὸ παρὸν καὶ ἔτι ἐπισημότερον, ὡς νεωστὶ γινόμενον εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν τῶν ραθύμων καὶ ὀκνηρῶν περὶ τὰ πνευματικὰ γυμνάσματα καὶ ἀγωνίσματα.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σὰν διαμαντένια τράπεζα μὲ μύριους θησαυρούς,
ἐπιθυμεῖται, διάζεται, ἀπ᾽ τοὺς καλοὺς πιστούς»

+

Πρῶτος τὴν βίασ᾽ ὁ Λῃστής, γλυκύτατε Σωτήρ μου,
ὅταν ἐπάνω στὸν σταυρὸ εἶπε τὸ «μνήσθητί μου»
κι᾽ εἶτα τὸν ἐμιμήθησαν κι᾽ ἔγιναν βιασταὶ
τῆς μετανοίας πάμπολλοι ἅγιοι ἐρασταί.

+

Πολλοὶ ἐσήκωσαν σταυρὸν τοῦ μάρτυρος στὸν ὦμο
κι᾽ ἄλλοι διῆλθον μ᾽ ἄσκησιν στοῦ βίου των τὸ δρόμο
ἄλλοι εὐθὺς τὴν ἄνοιξαν μὲ τὴν ἐλεημοσύνη,
κι᾽ ἕτεροι τὴν ἀπήλαυσαν μὲ τὴν ταπεινωσύνη.

+

Πόσοι δοκίμασαν φρικτὴ ἀσθένεια στὴ ζωή των
καὶ πόσα δάκρυα ἔχυσαν ὡς τὴν στερνὴ πνοή των...
Πολλὲς ψυχὲς δοκίμασαν γιὰ νὰ τὴν ἀποκτήσουν,
βάσανα, θλίψεις, θάνατον ἕως νὰ τὴν κερδίσουν!

+

Κι᾽ ἀκόμα τώρα στὰ στερνὰ καὶ χαλεπά μας χρόνια,
ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ποὺ καρτερεῖ αἰώνια,
βιάζεται καὶ κερδίζεται ἀπὸ θερμοὺς πιστοὺς
ὡς εἶπε καὶ ὁ Κύριος τοὺς «λίγους κι᾽ ἐκλεκτούς».

+

Ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἡ μαλαμοκτισμένη
μὲ ὅλους τοὺς κατοίκους της, λαμπρή, φωτολουσμένη,
ἕως τὴν ἅγια τοῦ Χριστοῦ Δευτέρα Παρουσία,
θὰ περιμένη τὰς ψυχὰς ὡσὰν κληρονομία,
ἀκατανόητον χαρά, ἄρρητον εὐφροσύνη
ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ εἰς τὰς ψυχὰς νὰ δίνη.

+

Μέσ᾽ τοῦ κελλιοῦ τὴν μοναξιὰ τ᾽ ἀποψινό μου βράδυ,
μὲ συντροφιὰ τοῦ καντηλιοῦ τὸ φωτεινένιο χάδι,
ὥρα πολλὴ ξεχάστικα μέσ᾽ τῆς Γραφῆς τὴν ἔννοια
σὲ ῥήματα σωτήρια, σὲ λόγια χρυσαφένια.
«Ἡ Βασιλεία βιάζεται ἀπὸ βιαστὰς πολλοὺς
τῶν ἑαυτῶν των πρόθυμους ἀγωνιστὰς καλούς»

Ν. Μ. - Χαλκὶ Κορινθίας

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΛΟΓΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Ἡ ἄνευ σφοδρῶν λογισμῶν τῆς ἀτόπου ἡδονῆς γινομένη κίνησις τῶν κάτω μελῶν τοῦ σώματος, ἥτις κινεῖται μετὰ πυρώσεως, καὶ ἕλκει τὴν ψυχὴν ἄκουσαν εἰς ταλαιπωρίαν, προέρχεται ἀδιστάκτως ἐκ τοῦ ἐμπλησμοῦ τῆς κοιλίας· ἀλλ᾽ ἐὰν ἡ μὲν κοιλία εὑρίσκηται εἰς εὐταξίαν ὡς πρὸς τὴν δίαιταν τῶν τροφῶν, τὰ δὲ κάτω μέλη ἀπροαιρέτως κινῶνται ὀπωσοῦν, γνώριζε ὅτι τὸ πάθος ἀναβρύει ἐντὸς τοῦ σώματός σου, καὶ ὅπλον ἰσχυρὸν καὶ ἀνίκητον ἔχε εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα τὴν ἀποχὴν τῆς θεωρίας τῶν γυναικῶν· διότι ὁ ἐχθρὸς δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ εἰς ἡμᾶς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα αὐτὴ ἡ φύσις διὰ τῆς δυνάμεως αὐτῆς ἠμπορεῖ νὰ πράξῃ· ἐπειδὴ μὴ νομίζῃς ὅτι λησμονεῖ ἡ φύσις ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐσπάρησαν εἰς αὐτὴν πρὸς φυσικὴν τεκνογονίαν, καὶ πρὸς δοκιμασίαν τῶν ἀγωνιζομένων, ἀλλ᾽ ἡ ἀποχὴ τῶν πραγμάτων νεκροῖ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ σώματος καὶ προξενεῖ λησμονησίαν καὶ ἀφανισμὸν αὐτῆς.

Ἄλλοι εἶναι οἱ λογισμοὶ τῶν μακρὰν εὑρισκομένων πραγμάτων, οἵτινες ἁπλῶς διέρχονται διὰ τῆς διανοίας καὶ προξενοῦσιν ἀφ᾽ ἑαυτῶν ὀλίγην καὶ ἀμυδρὰν κίνησιν, καὶ ἄλλοι, οἳ διὰ τῆς θεωρίας τῆς ὕλης δυθίζουσι τὴν διάνοιαν χωρὶς νὰ λησμονῶνται, καὶ ἐκ τοῦ πλησιασμοῦ τῆς ὕλης κινοῦσι τὰ πάθη, καὶ τρέφουσι τὸν ἄνθρωπον, καθὼς τὸ ἔλαιον τρέφει τὸ φῶς τοῦ λύχνου, καὶ ἐξάπτουσι τὸ πάθος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤδη εἶχε σβεσθῇ καὶ νεκρωθῇ, καὶ ταράττουσι τὴν θάλασσαν τοῦ σώματος διὰ τῆς κινήσεως τοῦ πλοίου τῆς διανοίας. Ἡ δὲ φυσικὴ κίνησις, ἡ ἐμφύτως εἰς ἡμᾶς ἐνυπάρχουσα διὰ μόνην τὴν τεκνογονίαν, δὲν δύναται ἄνευ ἐξωτερικῆς ἀφορμῆς νὰ ταράξῃ τὴν προαίρεσιν ἐκ τῆς καθαρότητος, καὶ νὰ ἐνοχλήσῃ τὴν σωφροσύνην· διότι ὁ Θεὸς δὲν ἔδωκε δύναμιν εἰς τὴν φύσιν νὰ νικήσῃ τὴν πρὸς αὐτὸν καλὴν προαίρεσιν· ἀλλ᾽ ὅταν κινηθῇ τις ἢ ἐκ τοῦ θυμοῦ, ἢ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας, δὲν διάζει αὐτὸν ἡ φυσικὴ δύναμις νὰ ἐξέλθῃ τῶν ὅρων τῆς φύσεως, καὶ νὰ παραμελήσῃ τὰ ἑαυτοῦ χρέη, ἀλλ᾽ ἡ προσθήκη, τὴν ὁποίαν κάμνομεν εἰς τὴν φύσιν διὰ τῶν ἀφορμῶν τοῦ ἡμετέρου θελήματος· καθότι ὁ Θεὸς πάντα ὅσα ἐποίησε, καλῶς καὶ ἐμμέτρως ἐποίησε, καὶ ἐφ᾽ ὅσον φυλάττεται ὀρθῶς τὸ μέτρον τῆς ἀναλογίας τῶν φυσικῶν ἐνεργειῶν, αἱ φυσικαὶ κινήσεις δὲν δύνανται νὰ διάσωσιν ἡμᾶς, ἵνα ἐξέλθωμεν τῆς εὐθείας ὁδοῦ, παρὰ μόνον τὸ σῶμα κινεῖται μὲ εὔτακτα κινήματα, ὥστε νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι ἐνυπάρχει εἰς ἡμᾶς τὸ πάθος φυσικόν, καὶ ὄχι εἰς τὸ νὰ γαργαλίσῃ καὶ ἐνοχλήσῃ ἡμᾶς τόσον, ὥστε νὰ ἐμποδίσῃ τὸν δρόμον τῆς σωφροσύνης· οὔτε πάλιν εἰς τὸ νὰ σκοτίσῃ τὸν νοῦν ἐκ τοῦ θυμοῦ, καὶ νὰ κινήσῃ τινὰ εἰς ὀργήν· ἐὰν ὅμως ἡμεῖς συναρπαχθῶμεν ποτὲ ἐκ τῶν αἰσθητῶν πραγμάτων, (διὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ θυμὸς συνηθίζει νὰ λαμβάνῃ ὁρμὴν παρὰ φύσιν), δηλ. ἢ ἐκ τῶν φαγητῶν ἢ ἐκ τῶν περισσῶν ποτῶν ἢ ἐκ τῆς διαρκοῦς συναναστροφῆς τῶν γυναικῶν ἢ νὰ καταγινώμεθα εἰς τὴν θεωρίαν αὐτῶν καὶ εἰς τὰς περὶ αὐτῶν ὁμιλίας, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνάπτει ἡ φλὸξ τῆς ἐπιθυμίας καὶ σκιρτᾷ εἰς τὸ σῶμα, καὶ ἢ ἐκ τοῦ πλήθους τοῦ χυμοῦ ἢ ἐκ τῶν διαφόρων ὁράσεων τῶν πραγμάτων, μεταβάλλομεν διὰ τούτων εἰς ἀγριότητα

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὴν φυσικὴν ἡμερότητα.

Ἐνίοτε ὅμως συμβαίνει ἡ κίνησις τούτων καὶ ἐκ θείας παραχωρήσεως διὰ τὴν ὑψηλοφροσύνην ἡμῶν, ἀλλ' αὕτη ἡ κίνησις δὲν εἶναι ὡς ἐκείνη ἡ τῆς φύσεως· διότι τὰς κινήσεις ἐκείνας ὀνομάζομεν πολέμους τῆς ἐλευθερίας, οἵτινες εἶναι κοινοὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους· τὸν δὲ πόλεμον, τὸν ἐκ τῆς θείας παραχωρήσεως προερχόμενον, γνωρίζομεν, ὅταν ἐπασχολώμεθα εἰς τὸ ἔργον τῆς προσευχῆς καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους ἀσκητικοὺς κόπους, καὶ εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν, καὶ νομίζομεν ὅτι κατωρθώσαμεν μέγα τι, ὁπότε παραχωρούμεθα νὰ πειραχθῶμεν, ὅπως μάθωμεν τὴν ταπείνωσιν. Ὅσοι δὲ ἄλλοι πόλεμοι συμβαίνουσιν εἰς ἡμᾶς ὑπὲρ τὴν δύναμιν ἡμῶν, προέρχονται ἐκ τῆς ἡμετέρας ἀμελείας· διότι ὅταν ἡ φύσις, νικωμένη ὑπὸ τῆς γαστριμαργίας δέχεται πολλῶν εἰδῶν τροφάς, δὲν πείθεται πλέον νὰ φυλάξῃ τὴν τάξιν τῆς διαπλάσεως αὐτῆς· καθότι, ὅστις ἀποβάλλει ἑκουσίως τὰς θλίψεις καὶ στενοχωρίας καὶ περιφέρεται τῇδε κἀκεῖσε, αὐτὸς διάζεται ν' ἀγαπᾷ τὰς ἁμαρτίας· ἐπειδὴ ἄνευ τούτων δὲν δυνάμεθα ν' ἀποχωρισθῶμεν ἐκ τῶν κολακευμάτων τοῦ φρονήματος· καθότι ὅσον αὐξάνουσιν οἱ κόποι καὶ οἱ ἀγῶνες, οὕτοι οἱ πόλεμοι ἐλαττοῦνται· ἐπειδὴ αἱ θλίψεις καὶ αἱ στενοχωρίαι θανατώνουσι τὰ πάθη, ἡ ἀνάπαυσις ὅμως αὐξάνει καὶ τρέφει αὐτά.

Γνωρίζομεν ἀκριβῶς, ὅτι ὁ μὲν Θεὸς καὶ οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι χαίρουσιν εἰς τὰς θλίψεις καὶ στενοχωρίας τοῦ ἀνθρώπου, ὁ δὲ διάβολος καὶ οἱ ἐργάται αὐτοῦ εἰς τὰς ἀναπαύσεις τούτου. Ὅταν αἱ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ τελειοῦνται διὰ τῶν θλίψεων καὶ στενοχωριῶν, ἡμεῖς ὅμως καταφρονοῦμεν αὐτάς, ἔπεται ὅτι καταφρονοῦμεν αὐτὸν τὸν Θεόν, ὅστις ἔδωκε τὰς ἐντολὰς κατὰ τῶν παθῶν, τὰ ὁποῖα γεννῶνται ἐκ τῆς ἀναπαύσεως. καὶ καταργοῦμεν τὴν αἰτίαν τῆς ἀρετῆς, ἥτις εἶναι ἡ στενοχωρία καὶ ἡ θλῖψις· καὶ ὅσον περισσότερον ἀγαπῶμεν τὴν ἀνάπαυσιν, τόσον περισσότερον δίδομεν χώραν εἰς τὰ πάθη· διότι ὅταν στενοχωρῆται τὸ σῶμα, οἱ λογισμοὶ δὲν δύνανται νὰ περιπλανῶνται εἰς τὰ μάταια πράγματα, καὶ ὅστις ὑπομένει εὐχαρίστως τοὺς κόπους καὶ τὰς θλίψεις, εὐκόλως δύναται νὰ χαλινώσῃ καὶ τοὺς λογισμούς· διότι οἱ λογισμοὶ μόνον διὰ τῶν ἀσκητικῶν πόνων παύουσιν. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἐνθυμηθῇ τὰς πρώτας αὐτοῦ ἁμαρτίας καὶ παιδεύσῃ ἑαυτόν, τότε καὶ ὁ Θεὸς προνοεῖ, ὅπως ἀναπαύσῃ αὐτόν· διότι χαίρει ὁ Θεός, ὅταν ἴδῃ ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔδωκεν εἰς ἑαυτὸν τὸ ἐπιτίμιον τοῦ κανόνος διὰ τὴν παράβασιν τῶν θείων αὐτοῦ ἐντολῶν, ὅπερ ὑπάρχει σημεῖον τῆς μετανοίας· καὶ ὅσον περισσότερον διάζει ἑαυτὸν εἰς τοὺς κόπους τῆς ἀρετῆς, τόσον καὶ ὁ Θεὸς αὐξάνει τὴν τιμὴν αὐτοῦ. Πᾶσα χαρὰ μὴ προερχομένη ἐκ τῆς ἀρετῆς, ἡ τοιαύτη χαρὰ διεγείρει κινήματα κακῶν ἐπιθυμιῶν εἰς τὸν εὑρόντα αὐτήν. Γνώριζε δέ, ὅτι εἴπομεν τοῦτο διὰ πᾶσαν ἐμπαθῆ ἐπιθυμίαν καὶ ὄχι διὰ τὴν φυσικὴν ἐπιθυμίαν. Τῷ δὲ Θεῷ ἡμῶν εἴη δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

(Ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, τοῦ Μοναχοῦ Παύλου Χοζεβίτου).

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

— Ἔχε τοὺς πρὸς σοὺς ὡς Ἀγγέλους Κυρίου καὶ ζήλου τὰ καλά, τὰ δὲ κακὰ ἐντρέπου.

— Δυοῖν λεγόντων θατέρου θυμωμένου ὁ μὴ ἀντιτείνων τοῖς λόγοις σοφώτερος. Ἀρχὴν ἀγαθὴν τὴν ξενιτείαν ποιοῦ. (Λαυρ. κώδιξ ω 60)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

— Τὸ ἔγκλημα τῆς νεότητος

Ἀνάστατος εὑρίσκεται ἡ κοινωνία μας ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὁσημέραι μεγαλυτέρας ἐκτάσεως τοῦ ἐγκλήματος τῶν νέων ἀλλὰ καὶ τῶν μεσηλίκων. Ὁ μισὸς σχεδὸν χῶρος τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων, τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, καταλαμβάνεται ἀπὸ τὰ εἰδεχθῆ ἐγκλήματα, ὄχι μόνον τῆς νεαρᾶς ἀλλὰ καὶ τῆς ὡρίμου ἡλικίας. Αἱ αἰτίαι τῶν ἐγκλημάτων εἶναι πολὺ γνωσταὶ εἰς ὅλους. Οἱ κινηματογράφοι παρουσιάζουν πάντοτε καὶ ἀδιαλείπτως εἰς τὴν κατάμεστον ἀπὸ θεατὰς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων αἴθουσάν των, ἄλλοτε τὴν ἐγκληματοῦσαν ἁμαρτίαν καὶ ἄλλοτε προκλητικὴν γυμνὴν τὴν γυναικεῖαν σάρκα πρὸς μεγίστην ζημίαν πολλῶν ἀστηρίκτων ψυχῶν, αἵτινες εἰσέρχονται νηφάλιοι καὶ ἐξέρχονται ἐν διεγέρσει μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ πέσουν ἀκατάσχετοι ὡς λυσσῶντες εἰς τὴν ἁμαρτίαν.

Ἂν ὁ ἄνθρωπος, ὁ κάθε ἄνθρωπος, ρέπει ἐξ ἐνστίκτου κτηνώδους πρὸς τὴν ἁμαρτίαν χωρὶς νὰ ἴδῃ τίποτε τὸ ἑλκυστικόν, πόσον μᾶλλον χαλεπώτερον θὰ ἐπηρεασθῇ καὶ θὰ ὁρμήσῃ πρὸς αὐτὴν (τὴν σάρκα) ὀργιάζουσαν πρὸ τῶν ὀμμάτων του; Κατόπιν ἔρχεται τὸ αἰσχρὸν ἀνάγνωσμα τὸ περιγράφον τὰς ποικίλας ἐκδηλώσεις τῆς ἀνηθικότητος μὲ ἀναλόγους εἰκόνας.

Ἡ θεραπεία τοῦ κακοῦ τούτου, πολλάκις ὑπεδείχθη καὶ συνεχῶς ὑποδεικνύεται, ἀλλὰ ποῖος ἀκούει; Ὑλοποιήθησαν σήμερον οἱ ἄνθρωποι καὶ ἀπεκτηνώθησαν, ὥστε νὰ ἀπομακρύνωνται μόλις ἀκούσουν ἐκκλησίαν, θεῖον κήρυγμα, θρησκευτικὴν συγκέντρωσιν, καὶ λοιπὰς ἠθικὰς ἐποικοδομητικὰς συγκεντρώσεις, ὡσὰν νὰ τοὺς τριγυρίζει κάποιος κίνδυνος! Διὰ τοῦτο οἱ ἐκκλησιαζόμενοι εἰς τοὺς Ναοὺς μετροῦνται εἰς τὰ δάκτυλα, καθὼς καὶ εἰς τὰ διάφορα θρησκευτικὰ κηρύγματα, ὥστε νὰ παρουσιάζῃ ἀνησυχητικὸν φαινόμενον.

Δὲν θὰ βελτιωθῇ δὲ ἡ κατάστασις αὐτή, ἂν δὲν συνεργασθοῦν ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πολιτεία, ἡ μὲν διὰ τῶν συμβουλευτικῶν προσευχῶν της, ἡ δὲ διὰ τῆς αὐστηρᾶς τιμωρίας τῶν ἐνόχων. Τὸ δὲ Κράτος ὀφείλει νὰ ἐπέμβῃ διὰ τὸν περιορισμὸν τῶν αἰσχρῶν καὶ ἀκαταλλήλων ταινιῶν τῶν κινηματογράφων καὶ λοιπῶν ἁμαρτωλῶν συγκεντρώσεων.

Τὰ πάντα δυνάμεθα, ἀρκεῖ νὰ θελήσωμεν.

— Καὶ πάλιν ἡ Χιλιετηρὶς τοῦ ἁγίου Ὄρους.

Πολὺ ὀρθῶς σχολιάζει τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μας «Ἐκκλησία», τὸ ἄρθρον τοῦ Μοναχοῦ Θεοκλήτου Διονυσιάτου, τὸ δημοσιευθὲν ἐν τῇ «Ἁγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ» καὶ ἐν τῷ 5ῳ τεύχει αὐτῆς «Τὸ ἅγιον Ὄρος ἐν κινδύνῳ».

Ὁ πατὴρ Θεόκλητος, ἀπηχῶν τὰς γνώμας τῶν ἁγιορειτῶν Πατέρων, ὑποδεικνύει τὸν τρόπον τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος, χωρὶς βέβαια νὰ γίνεται εἰσακουστός. Καὶ ὁμοιάζει μὲ Μᾶρκον τὸν Εὐγενικὸν ἐν τῇ Φλωρεντιανῇ Συνόδῳ, τῆς ὁποίας αἱ ἀποφάσεις ἀνετράπησαν, διότι ἐκεῖνος δὲν ὑπέγραψε.

Σήμερον οὐδεὶς ἁγιορείτης ὕψωσε τόσην φωνὴν διαμαρτυρίας διὰ τὴν περιφρούρησιν τοῦ ἁγίου Ὄρους, ὅσον ὁ πατὴρ Θεόκλητος, ὅστις διὰ τῆς γραφῖδος του, ἐμπνευσμένος παρὰ τοῦ σοφίζοντος τοὺς πάντας Θεοῦ, κατακεραυνώνει πᾶσαν ἐπιβουλὴν ἐναντίον τοῦ ἁγίου Ὄρους.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Πάντως ἂς εὐχώμεθα ὅλοι καὶ πάλιν, ὅπως ἡ Θεοτόκος δώσῃ τὴν πρέπουσαν κατεύθυνσιν εἰς τὰς ἑορτὰς αὐτὰς καὶ μὴ ἐπιτρέψῃ οἱανδήποτε καὶ ἀπὸ οἱονδήποτε βεβήλωσιν τοῦ κληρωθέντος Αὐτῆς τόπου.

Ἐν σχέσει μὲ τὴν Χιλιετηρίδα παραλαμβάνομεν ἀπὸ τὴν «Μακεδονίαν» Θεσσαλονίκης τὰ κάτωθι:

«Παταγώδης προμηνύεται ἡ ἀποτυχία τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὄρους.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ εὑρεθῇ πρὸ ἀδιεξόδου. Χαρακτηριστικὴ ἡ τσαπατσουλιά μας.

ΑΘΗΝΑΙ, 28. — Τὴν 6ην μ.μ. τῆς Δευτέρας, εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χρυσοστόμου, συνῆλθον εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν συνεδρίαν τὰ μέλη τῆς μεγάλης ἐπιτροπῆς τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὄρους. Ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὄρος ἐξεκίνησαν ἐκ Καρυῶν, μέσῳ Θεσσαλονίκης, ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς Διονυσίου ἀρχιμανδρίτης Γαβριήλ, ὁ ἐκπρόσωπος τῆς μονῆς Κωνσταμονίτου γέρων Δαβίδ, ὁ διοικητὴς τοῦ Ὄρους κ. Κωνσταντόπουλος. Ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς Γρηγορίου, ἀρχιμανδρίτης Βησσαρίων, κωλυόμενος προσωρινῶς, δὲν ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς μονῆς του.

Κατ' ἐγκύρους ἐκ Καρυῶν πληροφορίας, ἡ πρότασις ἑορτασμοῦ τῆς χιλιετηρίδος δὲν συνήντησεν ἐνθουσιασμὸν παρὰ τοῖς ἁγιορεῖταις, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν δικαίαν ἀξίωσιν πρῶτον νὰ λυθοῦν τὰ χρονίζοντα ζητήματα, τῶν ὁποίων ἡ λύσις θὰ ἐνέπνεε ζωὴν εἰς τὸν ἁγιώνυμον τόπον καὶ ἔπειτα νὰ ἐπιδοθῇ ἡ κυβέρνησις εἰς πανηγυρισμούς. Τρεῖς μοναί (Ἐσφιγμένου, ἁγίου Παύλου, Φιλοθέου) ἐτάχθησαν σαφῶς ἐναντίον τοῦ ἑορτασμοῦ, ὅλαι δὲ αἱ λοιπαὶ διετύπωσαν τὴν γνώμην πρὸς τὴν ἐξαρχίαν τοῦ Πατριαρχείου, ὅπως ὁ ἑορτασμὸς εἶναι καθαρῶς πανορθόδοξος, μὴ λάβουν δὲ ἐνεργὸν μέρος εἰς αὐτὸν οἱ ἑτερόδοξοι. Παραλλήλως, μὲ πολὺν σκεπτικισμὸν παρακολουθοῦν οἱ ἁγιορεῖται τὰς περὶ ἑορτασμοῦ προετοιμασίας, ἔχοντες τὴν γνώμην ὅτι δὲν εἶναι προητοιμασμένοι νὰ δεχθοῦν ξένους ἐπισκέπτας, ἐφ' ὅσον οὐδὲν ἔχει ἀρχίσει νὰ γίνεται πρὸς περισυλλογὴν τῶν ἐρειπίων, τὰ ὁποῖα συνεσώρευσεν εἰς τὸ θεοβάδιστον ὄρος ἡ ἀβελτηρία τῶν ἑκάστοτε διοικητῶν καὶ ἡ ἐγκληματικὴ ἀδιαφορία τῶν κυβερνήσεων. Ἡ βάσις ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται τὸ ὅλον πρόγραμμα τοῦ ἑορτασμοῦ εἶναι σαθρά, κατὰ τοὺς δυναμένους νὰ ἔχουν ἔγκυρον γνώμην:

α) Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν συνεκεντρώθησαν, διορισθέντες ὡς μέλη, ἄνθρωποι οὐδέποτε ἀκούσαντες μέχρι τοῦδε τι περὶ ἁγίου Ὄρους! Τινὲς τῶν μετεχόντων τῆς ἐπιτροπῆς ἱεραρχῶν, οὐδέποτε μετέβησαν εἰς τὸ Ὄρος οὔτε δὲ γνωρίζουν, ποῦ ἀκριβῶς κεῖται τοῦτο.

β) Εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία κυρίως θὰ διευθύνῃ τὰ τῆς ὀργανώσεως τῶν ἑορτῶν, δὲν διωρίσθη ἐκπρόσωπος τοῦ ἁγίου Ὄρους!

γ) Ἡ ὅλη δαπάνη τοῦ ἑορτασμοῦ προϋπελογίσθη εἰς 7 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Καὶ ἐὰν μὲν τὰ χρήματα ταῦτα δαπανηθοῦν μόνον διὰ τὴν φιλοξενίαν τῶν 250 ἐπισήμων προσκεκλημένων, ἡ δαπάνη δι' ἕνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν, θὰ εἶναι τόσον ὑπέρογκος, ὥστε τό... κόστος θὰ καταρρίψῃ παγκόσμιον ρεκόρ! Ἐὰν, ὅμως, ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι μόνον 250 ἄνθρωποι θὰ παραστοῦν εἰς τὰς τελετάς, σφάλλει διότι θὰ συρρεύσουν εἰς αὐτὰς πλέον τῶν χιλίων ἐπισκεπτῶν, Ἑλλήνων καὶ ξένων, ὅτε μὲ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τοῦ Ὄρους, μὲ τὸ ξεχαρβάλωμα τῶν ἀρχοντορικίων καὶ τῶν συνοδικῶν, μὲ τὴν ἔλλειψιν προσωπικοῦ, μὲ τὴν πασίγνωστον λειψανδρίαν δὲν θὰ καταστῇ δυνατὸν οὔτε αἱ στοιχειώδεις ἀνάγκαι τῶν προσκεκλημένων ἢ γενικῶς ἐπισκεπτῶν νὰ ἐξυπηρετηθοῦν. Σημειωτέον ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ὑπελόγισεν ὅτι σμήνη δημοσιογράφων θὰ συρρεύσουν εἰς τὸ Ὄρος, πρὸς ἐνημέρωσιν τῆς διεθνοῦς κοινῆς γνώμης, οἱ ὁποῖοι δημοσιογράφοι, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἡμισφαιρίων, θὰ εἶναι πολλαπλάσιοι τῶν προσκεκλημένων. Πάντως ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης τῶν 7 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, παρατηρεῖται ὅτι ἐὰν ἐξ αὐτῶν διατεθοῦν καὶ πρὸς κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ τῆς συνδεούσης τὴν Δάφνην μὲ τὰς Καρυὰς μήκους 14 χιλιομέτρων περίπου, ὅτε τὸ ποσὸν καταντᾷ πράγματι γελοῖον.

δ) Καὶ ἐὰν ἀκόμη κατασκευασθῇ ἡ ὁδὸς Δάφνης — Καρυῶν, φαίνεται ὅτι οὔτε μετὰ τριετίαν θὰ ἀποπερατωθῇ τὸ τμῆμα τῆς ὁδοῦ Σταγείρων — Μαυρολάκκου — Ἱερισσοῦ — Νέων Ῥόδων — Τρυπητῆς, διότι καίτοι διανύομεν τὸ θέρος ὁ ρυθμὸς ἐργασίας εἶναι βραδύτατος. Εἶναι ζήτημα ἐὰν τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐργάται χρησιμοποιοῦνται σήμερον.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

Ἀνεξαρτήτως, ὅμως, πάντων τούτων δὲν φαίνεται ὅτι τελικῶς θὰ ἑορτασθῇ ἡ χιλιετηρὶς τοῦ ἁγίου Ὄρους. Διότι τί πρόκειται νὰ ἐπιδείξωμεν εἰς τοὺς ξένους; Τὰ ἐρείπια; Τὸ γενικὸν ξεχαρβάλωμα; Τὴν ἀνικανότητα τῶν διοικησάντων καὶ διοικούντων ἀφ' ὑψηλοῦ τὸ Ὄρος; Τὴν παχυλὴν ἀμάθειαν μὲ τὰ καταστρεπτικά της ἀποτελέσματα τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιῶν τοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν;

Μέχρι τοῦδε δὲν ἔχει καθορισθῇ τοῦτο ἀκριβῶς: Ποία ἡ ἔκτασις τῶν πανηγυρισμῶν; Θὰ εἶναι διεθνής; Τότε θὰ κληθοῦν καὶ ἀλλόθρησκοι. Θὰ εἶναι παγχριστιανική; Τότε θὰ κληθοῦν καὶ ἑτερόδοξοι. Θὰ εἶναι πανορθόδοξος; Τότε θὰ ὑποχρεωθῶμεν νὰ φιλοξενήσωμεν καὶ τοὺς πατριάρχας τῆς Μόσχας, τοῦ Βουκουρεστίου, τῆς Σόφιας, τοῦ Βελιγραδίου τῆς Μέσης Ἀνατολῆς κλπ. ὅτε ἡ κατάστασις περιπλέκεται καὶ ἡ ἐπιτροπὴ θὰ εὑρεθῇ πρὸ ἀδιεξόδου. Εἴμεθα περίεργοι νὰ ἴδωμεν ποῖον πύραυλον θὰ ἐκσφενδονίσουν οἱ «εἰδικοὶ» τῆς μεγάλης ἐπιτροπῆς, τῇ ἐπιφοιτήσει, ἀσφαλῶς, τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

«Μακεδονία» Θεσ)νίκης 29 - 10 - 1962

Ὁ Ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς Μονῆς Διονυσίου Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτης, χολωθεὶς ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς συστάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποκλειομένων σοβαρῶν ἁγιορειτῶν ἀπὸ αὐτήν, ἀπέστειλεν εἰς τὴν «Μακεδονίαν» Θεσ)νίκης τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

Ἡ Χιλιετηρὶς τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ τὰ παράπονα τῶν ἁγιορειτῶν.

Δὲν μετέχουν εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

Κύριε διευθυντά,

Ἀνεγνώσαμεν καὶ ἡμεῖς οἱ ἁγιορεῖται τὴν σύνθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὄρους. Συμφωνοῦμεν εἰς τὸ ὅτι περιέλαβε τὰ ἐκλεκτότερα στοιχεῖα τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας καὶ χαίρομεν δι' αὐτό. Διερωτώμεθα, ὅμως, ἴσως μεθ' ἡμῶν καὶ πολλοὶ φιλαγιορεῖται: εἰς μίαν τοιαύτην ἐπιτροπὴν ἀφορῶσαν τὸν ἑορτασμὸν τοῦ ἁγίου Ὄρους, εἴτε ἐν Ἀθήναις, εἴτε ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἁγίῳ Ὄρει, πῶς δὲν συμπεριελήφθησαν καὶ ἁγιορεῖται; Εἶναι νοητὸς ἑορτασμὸς χιλιετηρίδος ἁγίου Ὄρους καὶ δὴ πνευματικός, ἄνευ συμμετοχῆς τῶν ἁγιορειτῶν πατέρων; Εἰς τὸν προχθεσινὸν ἑορτασμὸν τῆς πεντηκονταετηρίδος ἐλευθέρου βίου τῆς Θεσσαλονίκης ἠγνοήθη ὁ δήμαρχος αὐτῆς;

Ἀλλὰ θὰ μᾶς εἴπουν οἱ καταρτίσαντες τὴν ἐπιτροπὴν ὅτι συμπεριελάβομεν τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Μηλιτουπόλεως, ὡς καὶ τὸν διοικητὴν τοῦ ἁγίου Ὄρους. Ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ συμμετοχὴ τούτων καὶ μόνον δὲν ἱκανοποιεῖ καθόλου τὴν ἁγιορειτικὴν κοινὴν γνώμην, διότι ὁ μὲν θεοφιλέστατος, ἄξιος καθ' ὅλα ἁγιορείτης, ἀφ' ὅτου ἔγινεν ἀρχιερεύς, ἀνήκει τυπικῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, πρὸς τούτοις δὲ δὲν εὐκαιρεῖ ὡς σχολάρχης τῆς Ἀθωνιάδος, νὰ κατέρχεται εἰς Ἀθήνας καὶ Θεσσαλονίκην διὰ τὰς συνεδρίας τῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ τοῦτο ἦτο γνωστὸν εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις. Καὶ τοῦτο, ὅμως, ἂν δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, θὰ ἐγνώριζον οἱ κ.κ. ἐκλέκτορες τὸ ρητὸν τῶν προγόνων μας «εἷς οὐδείς» καὶ ἰδοὺ ὅτι ἐπηλήθευσεν ἐν προκειμένῳ τοῦτο διὰ τῆς ἀπουσίας τοῦ θεοφιλεστάτου ἀπὸ τὴν συνεδρίαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς.

Ὡς πρὸς τὴν συμμετοχὴν δὲ τοῦ κ. διοικητοῦ ἔχω νὰ εἴπω ὅτι ἦτο πολὺ ὀρθὴ αὕτη. Ὁ διοικητὴς προσφέρει πολλὰ διὰ τῆς φρονήσεως καὶ πείρας του, ἀλλ' ὁ διοικητὴς εἶναι ἐκπρόσωπος τοῦ κράτους καὶ οὐχὶ τοῦ ἁγιορειτικοῦ κόσμου. Ἐκπρόσωπος τοῦ ἁγίου Ὄρους, κατὰ τὸ Σύνταγμα τῆς χώρας καὶ τὸν καταστατικὸν χάρτην τοῦ ἁγίου Ὄρους, τὸν κυρωθέντα ὑπό τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας, εἶναι ἡ ἱερὰ Κοινότης, ἡ ὁποία οὐχὶ μόνον ὑποχρεωτικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ στοιχειώδους φιλοφροσύνης ἔπρεπε νὰ συμπεριληφθῇ δι' ἀντιπροσώπων της. Διότι αὐτὴ αὐτὴ εἶναι ὁ ἑορτάζων οἰκοδεσπότης καὶ ἐρήμην αὐτῆς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τί ἑορτασμὸς θὰ γίνῃ. Εἶναι γνωστὸν τοῖς ἁρμοδίοις καὶ παντὶ ἔχοντι ἔστω καὶ στοιχειώδη γνῶσιν τῶν καθ' ἡμᾶς, ὅτι τὸ ἅγιον Ὄρος τελεῖ ὑπὸ ἰδιοτύπους διοικητικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ συμφέρον Ἔθνους καὶ Ἐκκλησίας, δὲν πρέπει νὰ παραραθοῦν, οὐδ' εἰς αὐτὰ τὰ προκαταρκτικὰ ἔργα τοῦ ἑορτασμοῦ. Ἐπίσης πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν των τὰ σεβαστὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ὁ κυριώτερος παράγων τοῦ ἑορτασμοῦ εἶναι τὸ ζωντανὸν στοιχεῖον τῆς μοναχικῆς ταύτης πολιτείας, εἶναι ὁ ἁγιορείτης μοναχός, ὁ συνεχίζων ἀπαραμείωτον τὴν χιλιετῆ ἱστορίαν καὶ παράδοσιν, ὁ διαφυλάξας ἐπὶ τόσους αἰῶνας τὰ κειμήλια καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ Ἄθω, τοὺς προκειμένους εἰς παγκόσμιον θαυμασμὸν κατὰ τὸν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

προσεχῆ ἑορτασμόν.

Ἴσως ἡ στάσις τῆς Πολιτείας, πιθανὸν καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἔναντι τοῦ ἁγίου Ὄρους ἐν προκειμένῳ, νὰ ρυθμίζεται καὶ νὰ ἐκκινῇ ἐκ τῆς σκέψεως, ὅτι ἐφ' ὅσον τὸ κράτος εἶναι ὁ χρηματοδότης τοῦ ἑορτασμοῦ, δικαιοῦται νὰ δρᾷ καὶ νὰ ἀποφασίζῃ κατ' ἀπόλυτον ἐξουσίαν. Ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ὀνομάσωμεν σφαλερὰν τὴν τοιαύτην ἀφετηρίαν, καθότι καὶ αἱ ἱεραὶ μοναὶ δὲν μένουν ἀμέτοχοι δαπανῶν ἐν προκειμένῳ. Ἴσως ὑποστοῦν τὰς μεγαλυτέρας τοιαύτας. Ἂν τὸ κράτος χρηματοδοτῇ τὴν τριήμερον ἢ καὶ πενθήμερον καθαυτὸ ἑορτασμόν, τὰ προεόρτια καὶ τὰ μεθεόρτια κύματα τούτου θὰ διαρκέσουν ἑβδομάδας ὁλοκλήρους καὶ θὰ ἐκσποῦν ἐκ περιτροπῆς εἰς τὰς ἱερὰς μονάς, αἱ ὁποῖαι, λόγῳ παραδόσεως, δὲν δύνανται νὰ ἀρνηθοῦν τὴν φιλοξενίαν ὁποτεδήποτε, ἔτι δὲ περισσότερον ἐν ἡμέραις ἑορτασμοῦ. Διστάζομεν νὰ πιστεύσωμεν εἰς μίαν τοιαύτην ἀσύμφορον τοῖς πᾶσι νοοτροπίαν, ἂν ὅμως, ὅπερ ἀπευχόμεθα, ἐπικρατήσῃ αὕτη ἢ καὶ οἱοσδήποτε ἄλλος παραμερισμὸς τοῦ ἁγιορειτικοῦ στοιχείου ἀπὸ τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιετηρίδος, ἑκόντες ἄκοντες οἱ ὑπεύθυνοι θὰ ὁμολογήσουν ἐν τέλει τὴν φλωρεντιανὴν ἐπωδὸν «οὐδὲν ἐποιήσαμεν». Εὐχόμεθα νὰ εἶναι προμηθεῖς καὶ οὐχὶ ἐπιμηθεῖς ἐν προκειμένῳ.

Ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ ἁγίου Διονυσίου τῇ 6 11 - 1962.

Ὁ Καθηγούμενος αὐτῆς
Ἀρχιμανδρίτης ΓΑΒΡΙΗΛ

«Μακεδονία» Θεσ)νίκης 9 - 11 - 1962

Ταῦτα διὰ τὴν ἱστορίαν.

— Ὁ Οὐγγροβλαχίας Ἰγνάτιος.

Τῇ 26ην Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ἔγινεν ἡ διακομιδὴ ἀπὸ τὸ Λιβόρνον τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν γενέτειράν του Μυτιλήνην, τῆς σοροῦ τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας Ἰγνατίου διὰ τοῦ πολεμικοῦ «Λέων».

Τὸ σκήνωμά του ἐναπετέθη εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, ὅπου ἐξετέθη εἰς προσκύνημα.

Διὰ τὸν βίον καὶ τὴν δρᾶσιν αὐτοῦ ὡς ἐξῆς γράφεται εἰς τὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν τοῦ Ἐλευθερουδάκη:

«Ἰγνάτιος. Μητροπολίτης Ἄρτης καὶ Ναυπάκτου ἀπὸ τοῦ 1794 μέχρι τοῦ 1805 καὶ πρόεδρος τῆς Ἐκκλησίας Οὐγγροβλαχίας ἀπὸ τοῦ 1810 μέχρι τοῦ 1812. Εἷς ἐκ τῶν ἐξοχωτάτων ἀνδρῶν τοῦ Ἀγῶνος καὶ τῆς προπαρασκευῆς αὐτοῦ. Ἐγεννήθη τῷ 1765 ἐν Μυτιλήνῃ ἐκ πατρὸς καταγομένου ἐκ Χρυσάφων τῆς Λακεδαίμονος, νέος δ' ἀφιερώθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐγένετο ἀρχιδιάκονος τοῦ μητροπολίτου Ἐφέσου Σαμουὴλ μετὰ λαμπρὰς σπουδὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ὡς μητροπολίτης ἐν Ἄρτῃ ἐδρεύων, ἀνεδείχθη ἀληθὴς πατὴρ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ καταδυναστευομένου χριστιανικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ τῷ 1805 μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ τυράννου τῆς Ἠπείρου κατάληψιν τῆς Πρεβέζης καὶ τὰς ἐν αὐτῇ σφαγὰς ἐγκατέλιπε τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτοῦ ἐπαρχίαν, καταφυγὼν εἰς Κέρκυραν. Τῷ 1807 ἀπαντῶμεν τὸν Ἰγνάτιον ἐν Λευκάδι (ἐκεῖ συνεννοεῖτο μετὰ διαφόρων ὁπλαρχηγῶν τῆς Ρούμελης καὶ Ἠπείρου διὰ τὸ ἐπικείμενον ἔνοπλον κίνημα κατὰ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ), βραδύτερον πάλιν ἐν Κερκύρᾳ καὶ ἐκεῖθεν ἐν Ρωσίᾳ. Πρόεδρος τῆς Ἐκκλησίας Οὐγγροβλαχίας ὠνομάσθη ὁ Ἰγνάτιος ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ὡς τοιοῦτος δὲ διεκρίθη μεγάλως διὰ τὰς ποιμαντορικὰς αὐτοῦ ἀρετὰς καὶ τὴν δρᾶσίν του πρὸς διάδοσιν τῆς ἑλληνικῆς παιδείας ἐν ταῖς παριστρίοις χώραις. Μετὰ τὴν παραχώρησιν τῶν χωρῶν τούτων εἰς τοὺς Τούρκους, ὁ Ἰγνάτιος ἀπῆλθεν εἰς Βιέννην καὶ μετὰ ταῦτα εἰς Πίζαν τῆς Ἰταλίας, ὅπου διέτριψε μέχρι τοῦ θανάτου του, συμβάντος κατ' Αὔγουστον τοῦ 1828. Ἐν Πίζῃ ἠσχολεῖτο καὶ περὶ μελέτας καὶ συγγραφάς, ἀλλ' οὐχ ἧττον περὶ τὴν κηδεμονίαν καὶ περίθαλψιν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σπουδαζόντων ἢ εἰς αὐτὴν καταφυγόντων ὁμογενῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἐδαπάνα τὸ μέγιμέρος τῆς εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας χορηγηθείσης συντάξεως. Κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν θαυμαστὴ ὑπῆρξεν ἡ διπλωματικὴ μάλιστα δρᾶσις τοῦ Ἰ., ὁ ὁποῖος ἀδιακόπως εὑρίσκετο εἰς συνεννοήσεις πρὸς τὰς κυβερνήσεις τῆς Ἑλλάδος καὶ τοὺς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς αὐτῆς ἡγέτας, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς φιλελληνικὰς καὶ φιλανθρωπικὰς ἑταιρείας τῆς Εὐρώπης καὶ ἐπιφανῆ πρόσωπα αὐτῆς. Ὑπῆρξεν ὁ Ἰ. καὶ συγγραφεὺς ἔργων, τὰ ὁποῖα ἐπὶ μέρους ἐδημοσιεύθησαν ἀνωνύμως ἐπ' ὀνόματι ἄλλων».

Τὴν διακομιδὴν τοῦ σκηνώματος εἰς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

τὴν Μυτιλήνην, συνώδευσαν οἱ Μητροπολῖται Δημητριάδος Δαμασκηνός, Ἐλευθερουπόλεως Ἀμβρόσιος, Ἐλασσόνος Ἰάκωβος καὶ Παραμυθίας Τίτος.

Τὸ σκήνωμα ἐναπετέθη εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Θεράποντος.

Ἂς ἔχωμεν τὴν πρὸς Κύριον πρεσβείαν του.

— Πανήγυρις 21ης Νοεμβρίου εἰς Μετόχιον Λεωνιδίου Κυνουρίας.

Τὴν 21ην Νοεμβρίου ἐγένετο ἐν τῇ πόλει Λεωνιδίου μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας ἡ πανήγυρις τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου. Τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς μετεφέρθη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης ἡ ἁγία καὶ θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἔξωθεν τῆς πόλεως ἀνέμενον τὴν ἄφιξιν τῆς Ἱερᾶς εἰκόνος ἅπασαι αἱ ἀρχαὶ τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας καὶ πλῆθος λαοῦ. Εἶτα μετεφέρθη εἰς Μετόχιον ὅπου ἐψάλη ὁ Παρακλητικὸς Κανών. Τὴν 5.30 μ. μ. ἐγένετο Μέγας ἀρχιερατικὸς Ἑσπερινὸς χοροστατούντων τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ.κ. Γερμανοῦ, Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ.κ. Κυπριανοῦ, καὶ Τορόντου καὶ Καναδᾶ κ.κ. Ἀνατολίου.

Τὴν δὲ πρωΐαν ἐγένετο ἀρχιερατικὴ Λειτουργία χοροστατούντων τῶν ἄνω Ἀρχιερέων. Τὴν 10.30 ἐγένετο λιτάνευσις τῆς ἁγίας εἰκόνος βασταζομένης ὑπὸ τῶν ναυτῶν τοῦ Λιμεναρχείου, ἀνὰ τὴν πόλιν Λεωνιδίου, μὲ συμμετοχὴν τῆς Μουσικῆς τοῦ Δήμου Τριπόλεως, τῶν Ἀρχῶν, τῶν σχολείων καὶ πλῆθος χριστιανῶν. Ἡ ἁγία εἰκὼν παραμένει ἡμέρας τινὰς πρὸς προσκύνησιν.

Ἡ διοργάνωσις τῆς μεγαλοπρεπεστάτης αὐτῆς πανηγύρεως ὀφείλεται εἰς τὸν δραστήριον καὶ ἀκούραστον ἡγούμενον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρχιμανδρίτην κ. Γαβριὴλ Μηλαΐον.

— Μία χειροτονία.

Τὴν 14ην Ὀκτωβρίου ἐγένετο μετὰ πάσης ἐκκλησιαστικῆς μεγαλοπρεπείας ἡ χειροτονία τοῦ θεολόγου Ἱεροδιακόνου Σεραφεὶμ Ρόρρη εἰς πρεσβύτερον ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως. Κατ' αὐτὴν παρέστησαν, ὁ ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης, ἀρχιμ. κ. Γαβριὴλ Μηλαΐος, ὅστις τυγχάνει καὶ Γέροντας αὐτοῦ, καὶ πλῆθος κόσμου.

Τὴν 26ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐχειροθετήθη ἀρχιμανδρίτης ἐν τῷ ἑορτάζοντι ἱερῷ Ναῷ ἁγίου Δημητρίου Τριπόλεως ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ.κ. Γερμανοῦ. Ἐτίμησαν τὴν τελετὴν ταύτην διὰ τῆς παρουσίας αὐτῶν ὁ κ. Νομάρχης Ἀρκαδίας, ὁ Δήμαρχος Τριπόλεως καὶ ἅπασαι αἱ ἀρχαὶ τοῦ νομοῦ. Ὁ νεοχειροτονηθεὶς ἀνέλαβε καθήκοντα Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας καὶ καθηγητὴς τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Τριπόλεως.

— † **Δημήτριος Πολυχρόνου, Ἀρχιδιάκονος.**

Φίλος ἐπισήθιος καὶ συνεργάτης εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς Ἀκολουθίας ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τῆς Μεταμορφώσεως Βόλου, ἔνθα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπηρέτει, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἵνα ἀναπαύσηται ἐκ τῶν κόπων αὐτοῦ, ὁ Ἀρχιδιάκονος Δημήτριος Πολυχρόνου, τῇ 28 Νοεμβρίου, ἡμέρα Τετάρτη.

Ὁ Δημήτριος Πολυχρόνου, ὡς ἄνθρωπος μὲν ἦτο ἐκ τῶν ἀρίστων, ὡς διάκονος δὲ ἦτο γλυκύτατος, ἡ φωνή του ἦτο ἐκ τῶν σπανίων καὶ διὰ τοῦτο ὅλη ἡ κοινωνία τοῦ Βόλου, τὸν ἔκλαυσεν ὡς

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ἀναντικατάστατον.

Ἀπέκτησε δέκα υἱοὺς καὶ θυγατέρας μὲ πολλοὺς ἐγγόνους, ὅλοι δὲ οἱ υἱοί του κατέχουν ἐπίζηλον θέσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Πάντες οὗτοι τὸν ἐσυνώδευσαν μέχρι τῆς τελευταίας του κατοικίας.

Ἡ κηδεία του ἔγινε τὴν ἑπομένην ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τῆς Μεταμορφώσεως πάνδημος, ἐν ᾗ ἔλαβον μέρος πλεῖσται ἀρχαὶ τῆς πόλεως.

Ἡ «Ἁγιορειτική» συλλυπεῖται ἐγκαρδίως τὴν οἰκογένειάν του, υἱοὺς καὶ θυγατέρας.

Κύριος ἀναπαύσαι τὴν ψυχήν του ἐν σκηναῖς δικαίων.

ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

— Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης.

Ἐδέχθη τὸν κ. Γ. Ἀδριανόπουλον, Βουλευτὴν Πειραιῶς καὶ τὸν Ἀθλητικὸν Σύλλογον Πειραιῶς «Ὀλυμπιακόν», τὴν 23ην Ὀκτωβρίου.

Προσεκύνησεν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Παναγίας τὴν 23ην ἰδίου, καὶ ἀκολούθως προέστη συγκεντρώσεως τοῦ Ἱ. Κλήρου τῆς Κοινότητος ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ, ὁμιλήσας πρὸς τοὺς Ἱερεῖς περὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐπὶ τῇ περιόδῳ τοῦ Φθινοπώρου.

Σύνοδος δὲν συνεκροτήθη λόγῳ τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τῶν τριῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δέρκων κ. Ἰακώβου, Ἰκονίου κ. Ἰακώβου καὶ Φιλαδελφείας κ. Ἰακώβου, ἀγόντων τὴν ἐπέτειον αὐτῶν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.

Τὴν 25ην τοῦ ἰδίου, ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Κουρτουλοῦς, τελεσθέντα ὑπὸ τοῦ Αἰδεσ. Σακελλίωνος κ. Δημητρίου Ἀγγελίδη μετὰ τοῦ Πανοσιολ. Τριτεύοντος κ. Καλλινίκου καὶ τοῦ Ἱερολ. Διακόνου κ. Παναγιώτου Τσινάρα. Ἔψαλε λαμπρῶς ἡ Χορῳδία τοῦ Συνδέσμου Μουσικοφίλων Σταμπούλ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Μουσικοδιδασκάλου κ. Βασιλείου Νικολαΐδου. Εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ ὡμίλησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Ἰάκωβος, Ἀρχιερ. Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος καὶ ἀπήντησεν ὁ Πατριάρχης συγχαρεὶς τὸν Ἀρχιερ. Προϊστάμενον, τὸν Ἱ. Κλῆρον, τὴν Ἐφοροεπιτροπὴν καὶ πάντας τοὺς ἐργαζομένους ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῆς Κοινότητος καὶ εἰς τὸ τέλος διένειμεν εἰς τὸ πυκνὸν ἐκκλησίασμα τὸν ἄρτον τῆς ἀρτοκλασίας.

Προήδρευσε συσκέψεως τῆς Οἰκονομικῆς ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν Πατριαρχείων Ἐπιτροπῆς, τῇ 30ῇ τρ. μ., καὶ εἶτα ἐδέχθη τοὺς Δρας κ. κ. Ἰσμαὴλ Γκιουρκάν, Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Νικηφόρον Ψωμόπουλον, Ἀρχιεπιμελητὴν τοῦ Νοσοκομείου Τζερρὰχ Πασᾶ, οὓς ἐκράτησε τὴν μεσημβρίαν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν τράπεζαν.

Σύνοδος δὲν ἐγένετο, λόγῳ τῆς ἑορτῆς τῆς Δημοκρατίας.

Εἰς τὴν προηγουμένην Σύνοδον ἀνεγνώσθησαν τὰ κάτωθι γράμματα καὶ αἰτήσεις:

Τῆς Ἱ. Κοινότητος ἁγίου Ὄρους, περί:

1) τῶν ληφθεισῶν ὑπὸ τῆς Δισεναυσίου Ἱ. Συνάξεως ἀποφάσεων,

2) τοῦ ζητήματος τῆς Ἱ. Μονῆς Κουτλουμουσίου, καὶ

3) τοῦ ἐνταῦθα Μετοχίου τῆς Τιμίας Ζώνης τῆς Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων.

—Τῇ αὐτῇ Ἱ. Κοινότητι ἁγίου Ὄρους, ὅτι ἐνεκρίθη ἡ τέλεσις τῶν εἰς Πρεσβύτερον χειροτονιῶν τῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῶν Ἱ. Μονῶν Μεγίστης Λαύρας Ἱερολ. Διακόνων κ. Γαβριὴλ καὶ κ. Δωροθέου.

— Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριά-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

δος κ. Δαμασκηνοῦ, περὶ τοῦ συνελθόντος Ἱερατικοῦ Συνεδρίου τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

— Τῇ ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἐπιτροπῇ Ἑορτασμοῦ Χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγιωνύμου Τόπου, περὶ ἀνοικοδομήσεως ἐν Καρυαῖς Ἀντιπροσωπείου τῆς Ἱ. Μονῆς Μ. Λαύρας.

— Τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Κωνσταντίνου Λαυριώτου, ἐξ ἁγίου Ὄρους, εὐχαριστοῦντος διὰ τὰς ἐπιδαψιλευθείσας αὐτῷ περιποιήσεις κατὰ τὴν ἐνταῦθα παραμονὴν αὐτοῦ.

— Ἐπὶ σχετικαῖς αἰτήσεσι παρεσχέθησαν ἄδειαι μεταβάσεως εἰς ἅγιον Ὄρος τοῖς αἰδεσ. κ. Τζὼν Ἄλφρεντ Μπερσιτέ, Ρωμαιοκαθολικῷ Κληρικῷ, καὶ αἰδεσ. κ. Βόλφραγκ Σιόλτζ τῆς ἐν Βερολίνῳ Γερμανικῆς εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς

— Ἐπάνοδος τοῦ Σεβασμ. Ἀρχιεπισκόπου.

Τῇ 20ῇ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἕδραν Αὐτοῦ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου κ.κ. Ἰάκωβος, ἀεροπορικῶς, ἐκ Λονδίνου, ἔνθα εἶχε μεταβῆ, σεπτῇ Πατριαρχικῇ ἀδείᾳ καὶ προτροπῇ, τῇ 11ῃ ἰδ. μ., πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ βαρέως ἀσθενοῦντος Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων κ.κ. Ἀθηναγόρου, πρὸς τὸν ὁποῖον διεβίβασε τὴν συμπάθειαν τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων, τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ Πληρώματος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἐκ Λονδίνου ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος εἶχε μεταβῆ εἰς Φανάριον, γενόμενος δεκτὸς μετὰ πολλῆς τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης παρὰ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. Ἀθηναγόρου, μεθ' Οὗ συνεζήτησεν ἐπὶ ὡρισμένων ζητημάτων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐν γένει.

— Ἀρχιεπισκοπικὸν Συμβούλιον.

Τῇ 21ῃ Σεπτεμβρίου, ἀπὸ τῆς 10ης π. μ., μέχρι τῆς 5.30 μ. μ., συνεδρίασεν ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου, τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν (Μικτὸν) Συμβούλιον ἐπὶ ζητημάτων τῆς ἁρμοδιότητος αὐτοῦ. Τὸ Α. Συμβούλιον συνῆλθεν ὑπὸ τὴν νέαν αὐτοῦ σύνθεσιν μετὰ τὴν ἀνανέωσιν αὐτοῦ τῆς ΙΣΤ' Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως καὶ τὸν κατ' ἀριστίνδην διορισμὸν ὡρισμένων μελῶν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Μεταξὺ τῶν νέων μελῶν, τῶν τε ἐκλεγέντων καὶ τῶν κατ' ἀριστίνδην κληθέντων, συγκαταλέγονται καὶ μέλη τῆς νέας ἡμῶν γενεᾶς.

— Συνεργασία μετὰ τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Α. Σεβασμιότης συνειργάσθη μετὰ τῶν βοηθῶν Αὐτῆς Ἐπισκόπων, ἤτοι τιτουλαρίων Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων τῶν Περιφερειῶν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς καὶ Καναδᾶ, ἐπὶ καθαρῶς ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Ἐγένετο ἀνασκόπησις τῶν ἐπιτελεσθέντων, θεώρησις τῶν προβλημάτων καὶ καθορισμὸς τῶν ληπτέων μέτρων πρὸς ἀντιμετώπισιν αὐτῶν.

— Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰάκωβος.

Τῇ 8ῃ καὶ 9ῃ Σεπτεμβρίου προέστη τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν Σαββάτου καὶ Κυριακῆς καὶ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 50ετηρίδος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐν Pawtucket, R. I. Ὁ ἐντιμ. Κυβερνήτης R. I. κ. John A. Notte, Jr., ἀνεκήρυξε τὴν 9ην Σεπτεμβρίου ὡς «Golden Anniversary Day of the Greek Orthodox Church».

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

'Αντὶ διηγήματος

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
Ἢ
ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΩΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 356)

Μόλις ἀνέγνων τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἡ ἐπιστολὴ ἔπεσεν ἀπὸ τὰς χεῖράς μου, καὶ δάκρυα ἄφθονα ἔτρεξαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Ἡ χαρά, τὴν ὁποίαν μ' ἐπροξένησεν ἡ ἐπάνοδος τῆς πατρικῆς γλυκύτητος καὶ φιλοστοργίας, ἐν ἀκαρεῖ ἐξηφανίσθη ὑπὸ τῆς θλιβερωτέρας ἀγγελίας, ἐξ ὅσων υἱὸς δύναταί ποτε ἐν τῇ ξενητείᾳ του νὰ λάβῃ. Ἀλλ' ἀσυγκρίτως πικροτέρα ἦτο δι' ἐμὲ ἡ ἀγγελία αὕτη, καθ' ὅσον ἀναπολῶν τὸ παρελθόν μου, ἐναργῶς ἔβλεπον ἐμαυτὸν σκληρῶς σύροντα εἰς τὸν τάφον τὴν δυστυχῆ μου μητέρα. Ναί! ἐγὼ τὴν ἐφόνευσα! ἀπηλπισμένος ἀνέκραξα, ἐνῷ ἐκείνη ὑπὲρ ἐμοῦ καθικέτευε, καὶ τὸ ὄνομά μου ἐκπνέουσα φιλοστόργως ἐπρόφερεν! Ὁ δὲ γέρων πατήρ μου ἐξ αἰτίας μου μένει ἤδη ἔρημος καὶ μεμονωμένος! Καὶ ταῦτα λέγων ἀπαρηγόρητος ἔκλαιον.

Τότε ἐλθὼν ὁ Μάρκος εἰς τὸν κῆπον, ὅπως μὲ συγχαρῇ διὰ τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν τοσοῦτον ἐπόθουν, ἔμεινεν ὁ δυστυχὴς ἐμβρόντητος, ὅτε τὴν μὲν ἐπιστολὴν εἶδε χαμαὶ ἐρριμμένην, ἐμὲ δὲ κρατοῦντα τὸ πρόσωπον ἐντὸς τῶν χειρῶν μου, καὶ ὡς μικρὸν παιδίον θρηνοῦντα.

— Τί ἔχεις, φίλτατε Πέτρε; συμπαθητικώτατα μὲ ἠρώτησεν· ἐγὼ δὲ εἰς ἀπάντησιν τῷ ἔδειξα τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ἀναγνοὺς μετὰ βίας, ἔτρεξε πρὸς τὸν πατέρα του, καὶ ἀμέσως ἀμφότεροι ὡς ἄγγελοι παρήγοροι ἐπανῆλθον πλησίον μου.

— Ἡ ἐπίγειος ζωή, τέκνον μου, μοὶ εἶπε τότε ὁ ἀγαθὸς Χριστόφορος, δὲν εἶναι εἰμὴ ἀλληλουχία εὐτυχιῶν καὶ δυστυχημάτων· εὐτυχεῖς δὲ ἐπὶ τῆς γῆς καλοῦνται, ὅσοι εἶναι ἧττον τῶν ἄλλων δυστυχεῖς. Ἡ φρόνησις ἀπαιτεῖ, Πέτρε μου, νὰ ὑποτασσώμεθα ἀγογγύστως εἰς τὰς βουλὰς τοῦ Ὑψίστου, διότι καὶ τὰς δυστυχίας καὶ τὰς εὐτυχίας σκοπίμως πάντοτε ἀποστέλλει· καὶ διὰ μὲν τῶν δυστυχιῶν δοκιμάζει τὴν ἀρετὴν ἡμῶν, μᾶς σωφρονίζει, μᾶς βελτιώνει καὶ ἐκ τῆς ὀλεθρίου μέθης τῶν εὐτυχιῶν μᾶς ἀπαλλάττει· διὰ δὲ τῶν εὐτυχιῶν μᾶς παρηγορεῖ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δεινῶν τοῦ βίου! Εὐχαριστοῦντες λοιπὸν καὶ εὐγνωμονοῦντες τὸν Ὕψιστον ἐν ταῖς εὐτυχίαις ἡμῶν, ἂς ὑπόφέρωμεν μετὰ καρτερίας, Πέτρε μου, καὶ τὰς δυστυχίας, δοξολογοῦντες πάντοτε τὸν Θεόν.

Ὁ ἀγαθὸς υἱός, ὑπείκων εἰς τὰς τιμωρίας, τὰς ὁποίας πατὴρ φιλόστοργος πρὸς βελτίωσιν αὐτοῦ τῷ ἐπιβάλλει, βεβαίως δὲν ἀγανακτεῖ, δὲν γογγύζει, οὐδὲ παύει ἀγαπῶν καὶ σεβόμενος τὸν ἀγαθόν του πατέρα. Τοιουτοτρόπως καὶ ἡμεῖς, βελτιούμενοι δι' ὅσων δυστυχιῶν ὁ οὐράνιος ἡμῶν Πατὴρ ἐν τῇ σοφίᾳ καὶ τῇ δικαιοσύνῃ καὶ τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ μᾶς ἀποστέλλει, ἂς μὴ παύωμεν λατρεύοντες καὶ δοξολογοῦντες αὐτόν, τοῦ ὁποίου τὴν ἄπει-

---

— Ἐπισκέπται τῆς Α. Σ.

Τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον ἐπεσκέφθησαν :

Ὁ Ἐξοχ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελος Ἀβέρωφ μετὰ τῶν Ἐξοχ. Πρεσβευτῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐν Οὐάσιγκτων κ. Ἀλεξ. Μάτσα καὶ παρὰ τῷ ΟΗΕ κ. Δημ. Μπίτινου καὶ τοῦ Ἐντιμ. Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐνταῦθα κ. Β. Βιτσαξῆ.

— Οἱ Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι τοῦ Πατριαρχείου Σερβίας : Μητροπολίτης Ζάγκρεμπ κ. Δαμασκηνὸς καὶ Ἐπίσκοπος Νόβισαντ κ. Νικάνωρ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ρον ἀγαθότητα πᾶσα ἡ κτίσις στεντορείως διακηρύττει.

Ὁσάκις δὲ νέφη μαῦρα καὶ σκοτεινὰ ἐπισκιάζουσι τὸν ὁρίζοντα ἡμῶν, ἂς προσπαθῶμεν καὶ διὰ μέσου τῶν νεφῶν τούτων τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Πλάστου νὰ διορῶμεν, ὅπως καὶ τὸ παρελθὸν ἡμῶν μετὰ προσοχῆς ἐξετάζωμεν, καὶ τὸ μέλλον μετὰ προθυμίας βέλτιον καθιστῶμεν.

Δυστυχεῖς, τέκνον μου, ὅσοι ἐν ταῖς συμφοραῖς αὐτῶν οὔτε ἐπὶ τῆς πίστεως, οὔτε ἐπὶ τῆς ἐλπίδος δύνανται νὰ στηριχθῶσι! διότι τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανοῦ ἡ πίστις καὶ ἡ ἐλπὶς πάντα τὰ ἐπίγεια δυστυχήματα εὐκόλως πραΰνουσι.

Παρηγορήθητι λοιπὸν καὶ σύ, Πέτρε, εὐτυχήσας νὰ γεννηθῇς εἰς τὰς φιλανθρώπους ἀγκάλας τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ εἰπὲ μετὰ τοῦ Ἰώβ, τοῦ πολλὰ παθόντος καὶ πολλῶν στερηθέντος, ἀλλὰ τὰ πάντα ἀγογγύστως καὶ μετὰ καρτερίας ὑπομείναντος, «Ὁ Κύριος μοὶ ἔδωκε καὶ ὁ Κύριος μοὶ ἀφῄρεσε τὴν φιλτάτην μητέρα μου, ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν οὕτως ἐγένετο, εἴη τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου εὐλογημένον!» «Εἰ τὰ ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα ἐκ χειρὸς Κυρίου, τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν; ἐν πᾶσι τούτοις τοῖς συμβεβηκόσιν οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰὼβ ἐναντίον Κυρίου».

Στενάξας τότε βαθέως παρετήρησα εἰς τὸν Χριστόφορον ὅτι ἐγὼ δυστυχῶς δὲν δύναμαι νὰ εἴπω τὴν τελευταίαν φράσιν τοῦ Ἰώβ, διότι ἂν ὁ Ἰὼβ δὲν ἥμαρτεν, ἐγὼ ὅμως θανασίμως ἥμαρτον, φαρμακεύσας διὰ τῆς διαγωγῆς μου τὴν ζωὴν τῆς μητρός μου, καὶ εἰς τὸν τάφον προώρως καταβιβάσας αὐτήν.

— Χαίρω, φίλε Πέτρε, ἐπανέλαβεν ὁ Χριστόφορος, διότι συναισθάνεσαι ὅτι σὺ διὰ τῆς διαγωγῆς σου ἐπροκάλεσας τὸ ράπισμα, τὸ ὁποῖον ὁ Ὕψιστος διὰ τοῦ πικροῦ θανάτου τῆς μητρός σου σοὶ ἔδωκε σήμερον. Δυστυχῶς οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων λησμονοῦντες, ὡς λέγει ὁ σοφὸς Σολομών, ὅτι ἡ ἀφροσύνη των λυμαίνεται τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, τὸν Θεὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἀδίκως αἰτιῶνται. Ναί, φίλτατε, λησμονοῦσιν ὅτι ἕκαστος ὁποῖα σπείρῃ, τοιαῦτα θέλει θερίσει, καὶ ὅτι ἑπομένως ἕκαστος εἶναι αὐτουργὸς τῆς ἰδίας αὐτοῦ τύχης. Τοιουτοτρόπως οἱ πάσχοντες καὶ οἱ ἐμπαθῆ τέκνα ἔχοντες, λησμονοῦσιν ὅτι τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν λιτότητα ἀποσκορακίσαντες, ἐν ἡδοναῖς δὲ καὶ ἀσελγείαις διελθόντες τὸν βίον, αὐτοὶ διὰ τῆς διαγωγῆς των ταύτης καὶ τὰς ἰδίας καὶ τὰς τῶν τέκνων αὐτῶν ἀσθενείας ἐπροκάλεσαν, καὶ ἑπομένως ὅτι οὔτε τὸν Θεόν, οὔτε τοὺς ἀνθρώπους, οὔτε τὴν τύχην, ἀλλ' ἑαυτοὺς μόνον πρέπει νὰ αἰτιῶνται. Τοιουτοτρόπως καὶ οἱ δυστυχεῖς καὶ οἱ πενόμενοι λησμονοῦσιν ὅτι παραδοθέντες εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀργίας καὶ ὀκνηρίας, τῆς πολυτελείας καὶ ἀσωτείας, τῆς πλεονεξίας καὶ ἁπληστίας, τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης, πένητες καὶ δυστυχεῖς ἐπὶ τέλους κατήντησαν, καὶ ἐν γένει ὅτι ἡ ἀντιχριστιανικὴ διαγωγὴ προκαλεῖ καὶ συνεπάγει τὰ διάφορα δυστυχήματα τοῦ βίου.

Ἀξιοθαύμαστος εἶναι τῷ ὄντι, τέκνον μου, ἡ οἰκονομία τῶν θείων νόμων, δι' ὧν ὁ Ὕψιστος τὸν ἠθικὸν κόσμον διέπει, καὶ τοὺς ὁποίους ὁ Θεάνθρωπος ἀπεκάλυψεν εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος. Οὐδὲ δικαστὰς πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν νόμων τούτων, οὐδὲ ἐκτελεστάς, οὐδὲ ποινὰς ὥρισεν ὁ Θεός· ἀλλ' ἑκάστη παράβασις καὶ τὴν ποινὴν καὶ τὴν καταδίκην καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς μεθ' ἑαυτῆς συνεπάγει! Μόνον δὲ ἡ κατὰ Χριστὸν διαγωγὴ δύναται νὰ μᾶς προφυλάξῃ ἀπὸ τὰ δίστομα ξίφη τῶν ἐξ ἁμαρτιῶν παθημάτων!

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

— Ναί! Πάτερ, δίστομος μάχαιρα κατασπαράττει σήμερον τὴν καρδίαν μου, διότι καὶ τὴν ἀγαθήν μου μητέρα διὰ παντὸς ἐστερήθην, καὶ τῆς πικρᾶς ταύτης στερήσεως αἰσθάνομαι ὅτι ἐγὼ εἰμὶ ὁ παραίτιος. Συγχώρησον λοιπὸν τὴν θλῖψιν μου, συγχώρησον τὰ δάκρυά μου.

— Δικαία ἡ θλῖψις σου, τέκνον μου, μοὶ ἀπήντησεν ὁ Χριστόφορος, καὶ δικαιότατα τὰ δάκρυά σου! Διὰ τῶν δακρύων καὶ τὸν ρύπον τῆς καρδίας ἀποπλύνομεν, καὶ τοὺς δριμυτάτους ἡμῶν πόνους ἀνακουφίζομεν, καὶ τῆς ἀρετῆς τὰς ρίζας ποτίζομεν. Κλαῦσον λοιπὸν ἐλευθέρως, ὦ τέκνον μου! Ὅταν οἱ ἱεροὶ δεσμοὶ τῆς συγγενείας καὶ τῆς ἀγάπης ὑπὸ τοῦ θανάτου συντρίβωνται, ἡ ἀνθρώπινος καρδία βεβαίως σπαράσσεται, οἱ πόνοι της εἶναι δριμύτατοι, καὶ ἀναγκαῖα τὰ δάκρυα.

Ἀλλ' ἡ ἐλπὶς τοῦ χριστιανοῦ καὶ τὰς θλίψεις του κατευνάζει, καὶ τὰ δάκρυά του δροσίζει, καὶ τὴν ψυχήν του ἀνακουφίζει διὰ τῆς προσδοκίας νέων δωρημάτων τοῦ Παναγάθου Θεοῦ.

Εἰς τοὺς κόλπους τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἐπαναπαυόμενος, συλλογίσθητι, φίλε Πέτρε, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Χριστιανοῦ δὲν εἶναι ἐξόντωσις, ἀλλὰ νέα ζωή· ὅτι οἱ φίλτατοι ἡμῶν διὰ τοῦ θανάτου ἀπαλλαττόμενοι τῶν ἐπιγείων βασάνων, εἰς τὰς μακαρίους σκηνὰς τοῦ οὐρανίου Πατρός των μετοικοῦσι· καὶ ὅτι ἐκεῖ καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτῶν θέλομεν συναντηθῆ μίαν ἡμέραν, ὅπως ἀχώριστοι καὶ εὐδαίμονες ζήσωμεν διὰ παντός. Ἰδοὺ τὸ θεῖον καὶ γλυκύτατον βάλσαμον, τὸ ὁποῖον ἡ φιλάνθρωπος θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ χύνει ἐπὶ τῆς καθημαγμένης καρδίας παντὸς εὐσεβοῦς Χριστιανοῦ.

Ἐν τούτοις ἀναπολοῦντες τὰς ἀρετὰς τῶν ἀποδημησάντων φιλτάτων μας, ἂς φροντίζωμεν ν' ἀκολουθῶμεν τὰ ἐνάρετα ἴχνη, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τῆς γῆς μᾶς ἀφῆκαν. Ἂς ἀποδεικνύωμεν δὲ ζωηροτέραν τὴν πρὸς τοὺς ἐπιζῶντας ἀγάπην μας, καὶ σφιγκτοτέρους ἂς καθιστῶμεν τοὺς ὑφισταμένους εἰσέτι συγγενικοὺς δεσμούς.

Ὁ θάνατος τῶν φιλτάτων μας ἂς μᾶς ὑπενθυμίζῃ, φίλτατον τέκνον, ὅτι ξένοι διαβάται εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀλλαχοῦ εἶναι ἡ αἰώνιος καὶ ἀληθὴς ἡμῶν Πατρίς, εἰς ἣν διὰ τῆς πύλης τοῦ θανάτου ταχέως ἢ βραδέως πάντες θέλομεν ἀπέλθει. Ἂν δὲ εὐδαίμονες ἐπιθυμῶμεν νὰ ζήσωμεν εἰς τὴν πατρίδα ἐκείνην, εἰς ἣν ἀφ' ἧς ἐγεννήθημεν ἀνεπιστρεπτὶ βαδίζομεν, ἂς φροντίζωμεν ἐνόσῳ ἐν τῇ ξενητείᾳ ταύτῃ τὰς ἡμέρας διανύομεν, διὰ τῆς ἀγάπης, διὰ τῶν καλῶν ἔργων καὶ τῆς χριστιανικῆς ἐν γένει διαγωγῆς ἡμῶν ν' ἀποκτήσωμεν τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν μεγάλην ἐκείνην πατρίδα ἐφόδια!

Αὐτὰ γλυκύτατα μοὶ εἶπε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Χριστόφορος, ὅπως πραΰνῃ τὸν πόνον τῆς ψυχῆς μου, καὶ μοὶ καταστήσῃ ὠφέλιμον τὸ πικρόν μου ποτήριον. Ἐνθυμηθεὶς δὲ τὸ ὁποῖον μοὶ εἶχεν ὑποσχεθῆ χειρόγραφον, αὐθημερὸν μοὶ ἔδωκεν αὐτὸ πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ ἀντιγραφήν, ἐλπίζων ὅτι δι' αὐτοῦ ἤθελεν εὐαρέστως μὲ ἐπασχολήσει, καὶ τὴν θλῖψιν μου διασκεδάσει.

Ἀνοίξας δὲ καὶ ἐγὼ τὸ κιβώτιον, τὸ ὁποῖον πλῆρες ἐνδυμάτων ὁ φιλόστοργος πατήρ μου διὰ τοῦ Χριστοφόρου μοὶ ἀπέστειλεν, εὗρον ἐν αὐτῷ τὴν δέσμην τῶν φλωρίων, ἣν ἀμέσως εἰς τὸν ἀγαθὸν ἱερέα ἐκ μέρους τοῦ πατρός μου προσήνεγκον· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ παρεκάλεσε νὰ φυλάξω αὐτὴν ἐντὸς τοῦ κιβωτίου μου, μέχρις οὗ ἀντιγράψω τὸ χειρόγραφον, ὑποσχεθεὶς ὅτι μετὰ τὴν ἀντιγραφήν αὐτοῦ θέλομεν ὁμιλήσει καὶ περὶ τῆς χρηματοδέσμης.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΙΕ'. ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ

«Ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ!»
(Παύλου πρὸς Ρωμ. ια' 33)

Τὸ πρῶτον χειρόγραφον, τὸ ὁποῖον πρό τινος καιροῦ μοὶ εἶχε δώσει ὁ Χριστόφορος, ἀπετέλει τὸ προοίμιον ἢ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δευτέρου, τὸ δὲ δεύτερον, διαλαμβάνον περὶ τῆς θείας διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ, ἦτο τὸ συμπλήρωμα τοῦ πρώτου.

Διὰ τοῦ παραδείγματος καὶ τῆς διδασκαλίας διαπλάττονται αἱ ψυχαί, καὶ τὸ μὲν παράδειγμα ἐνισχύει καὶ ζωογονεῖ τὴν διδασκαλίαν, αὕτη δὲ διευκολύνει τὴν ἀπομίμησιν τοῦ ἀγαθοῦ παραδείγματος.

Διὰ τοῦ θείου δὲ παραδείγματος τοῦ Σωτῆρος καὶ διὰ τῆς θείας διδασκαλίας αὐτοῦ, ἠθέλησεν ὁ ἀγαθὸς Χριστόφορος νὰ διαπλάσῃ καὶ τὴν ἰδικήν μου ψυχήν.

Φαίνεται δὲ ὅτι, πρὶν ἢ μοὶ κοινοποιήσῃ τὴν θείαν τοῦ Ἰησοῦ διδασκαλίαν, ἀναγκαῖον ἐθεώρησε νὰ μὲ πληροφορήσῃ προηγουμένως διὰ τοῦ πρώτου χειρογράφου, ὁποῖος ἐπὶ τῆς γῆς ὑπῆρξεν ὁ Ἰησοῦς, ὅπως γνωρίσω, καὶ ἑπομένως ἀγαπήσω, σεβασθῶ, καὶ θαυμάσω αὐτόν, καὶ οὕτω προθυμότερον ἀσπασθῶ τὴν θείαν αὐτοῦ διδασκαλίαν· διότι πολὺ εὐκολώτερον παραδεχόμεθα, καὶ πολὺ προθυμότερον ἐκτελοῦμεν τὰς διδασκαλίας καὶ συμβουλὰς ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἰδίως σεβόμεθα, ἀγαπῶμεν, θαυμάζομεν, ὁσάκις μάλιστα ἡ διαγωγὴ των ἐνισχύῃ καὶ ἐπισφραγίζῃ τοὺς λόγους αὐτῶν.

Διὰ τοῦτο ὁ Χριστιανισμός, ἐνισχυόμενος ὑπὸ τῆς θείας διαγωγῆς τοῦ Θεανθρώπου θεμελιωτοῦ αὐτοῦ, θαυμασίως ἤδη ἐπεξετάθη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ βεβαίως θέλει ἐξακολουθήσει ἐπεκτεινόμενος· διότι τὴν ἀνάγκην τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀληθείας πάντες ἐπὶ τέλους θέλουσι συναισθανθῇ, ὅπως πάντες μίαν ἡμέραν ἀναγνωρισθῶμεν τέκνα τοῦ οὐρανίου ἡμῶν Πατρός, καὶ δι' ἀδελφικῆς ἀγάπης συσφιγχθῶμεν, καὶ μίαν ποίμνην ὑπὸ ἕνα ποιμένα πάντες ἀποτελέσωμεν.

Πολλάκις ἀνέγνων τὸ δεύτερον χειρόγραφον τοῦ Χριστοφόρου, καὶ μετὰ προσοχῆς, κατὰ τὴν παραγγελίαν του, ἀντέγραψα αὐτό· πάντοτε δὲ ζωηρὸν καὶ θάλλον ἀνεῦρον ἐν αὐτῷ τὸ οὐράνιον κάλλος τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἥτις ἐν τῷ μέσῳ τοσούτων προόδων τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, ἀνεπίδεκτος βελτιώσεως καὶ τελειοποιήσεως διαμείνασα ἐπὶ δέκα ἑπτὰ ἤδη ὁλοκλήρους αἰῶνας, ἔργον τέλειον καὶ ἑπομένως θεῖον βεβαίως ἀναδεικνύεται.

Ἐπειδὴ δὲ διὰ τῆς θείας διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ ἡ ἀνθρωπότης διαφωτίζεται, βελτιοῦται, τελειοποιεῖται, παρηγορεῖται, καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν μακαριότητα καθοδηγεῖται, εὐχαρίστως θέλω ἀντιγράψει καὶ πάλιν ἐνταῦθα τὸ περὶ αὐτῆς χειρόγραφον τοῦ Χριστοφόρου, ὧν βέβαιος, ὅτι καὶ εἰς ἄλλους εὐάρεστον καὶ ψυχωφελὲς θέλει ἀναφανῇ.

«Η ΘΕΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ»

«Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν
»σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου...»
«Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου
»ὡς σεαυτόν».
«Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντο-
»λαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προ-
»φῆται κρέμανται».
(Ματθ. κβ' 37).

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν θείων τελειοτήτων τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ ἵσταται ἡ ὑπερτάτη αὐτοῦ σοφία, τὴν ὁποίαν καὶ οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ καὶ πᾶσα ἡ κτίσις προδήλως κηρύττουσιν. Ἐνώπιον δὲ τῆς ὑπερτάτης σοφίας τοῦ Ὑψίστου συναισθανόμενοι τὴν ἡμετέραν μικρόνοιαν, κλίνομεν γόνυ σεβα-

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

σμοῦ, ταπεινούμεθα καὶ μετὰ τοῦ Παύλου ἀνακράζομεν «ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ!»

Καὶ τὴν μὲν ἄπειρον ἀγαθότητα τοῦ οὐρανίου Πατρὸς διετράνωσεν ὁ Σωτὴρ διὰ τοῦ παναγάθου αὐτοῦ βίου· τὴν δὲ ὑπερτάτην τοῦ Ὑψίστου σοφίαν διεδήλωσε διὰ τῆς πανσόφου αὐτοῦ διδασκαλίας. Τοιουτοτρόπως κοινωνοὺς κατέστησεν ἡμᾶς ὁ Θεάνθρωπος τῆς τε ὑπερτάτης σοφίας καὶ τῆς ἀπείρου ἀγαθότητος τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ!»

Διὰ τῆς θείας διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ σπέροι σωτηριώδεις ἐσπάρησαν ἐπὶ τῆς γῆς, οἵτινες ὅταν προσηκόντως καὶ μετὰ ζήλου παρὰ πάντων καλλιεργηθῶσι, καὶ τὰ ἀειθαλῆ των ἄνθη ἁπανταχοῦ βλαστήσωσιν, ἡ ἀνθρωπότης θέλει ἐπανέλθει βεβαίως εἰς τὸν ἐπίγειον ἐκεῖνον Παράδεισον, εἰς ὃν ἐπὶ τῆς γῆς προωρίσθη.

Διὰ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας τὸ φῶς διαδέχεται τὸ σκότος, ἡ ἀγάπη τὸ μῖσος, ἡ ἀρετὴ τὴν κακίαν, ἡ εὐεργεσία τὸ ἔγκλημα, ἡ δικαιοσύνη τὴν ἀδικίαν, ἡ ἐλπὶς τὴν ἀπελπισίαν, ἡ σωτηρία τὴν ἀπώλειαν.

Δι' αὐτῆς οἱ χαρακτῆρες θαυμασίως διαπλάττονται, ἡ κακία εἰς τὴν γένεσίν της καταστρέφεται καὶ ἡ διαγωγὴ ἡμῶν ἐξαγιαζομένη, τὴν θείαν καταγωγὴν τῆς ἀθανάτου ψυχῆς ἀριδήλως ἐμφαίνει.

Διὰ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας οἱ κοινωνικοὶ δεσμοὶ συσφίγγονται· οἱ νόμοι ἐμπεδοῦνται· ὁ ἐγωϊσμός, ἡ βία καὶ ὁ δόλος ἀποσκορακίζονται· ὁ φθόνος καὶ αἱ διχόνοιαι καταπαύουσιν· ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ λιτότης ἐνισχύονται· ἡ φιλοπονία προάγεται· ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη βασιλεύουσιν· ὁ δοῦλος ἀπελευθεροῦται· ἡ γυνὴ ἀναγεννᾶται· τὰ δεινὰ τῆς ἀνθρωπότητος καταπαύουσι καὶ αἱ κοινωνίαι τελειοποιοῦνται καὶ εὐδαιμονοῦσι.

Τὴν χριστιανικὴν λοιπὸν διδασκαλίαν ὡς ὁδηγὸν ἀλάνθαστον τῆς ἐπιγείου ἡμῶν διαγωγῆς ἐγκαρδίως ἂς ἀσπαζώμεθα, καὶ τὰς σωτηρίους ἀρχὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀόκνως καὶ μετὰ ζήλου ἂς διαδίδωμεν· ἰδίως δὲ τὰς ἁπαλὰς τῶν τέκνων καρδίας διὰ τῶν θείων τούτων ἀρχῶν μετ' ἐπιμελείας καὶ γονεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ διδάσκαλοι καὶ παιδαγωγοὶ ἂς διαπλάττωσι· διότι μόνον ὅταν ἡ γνῶσις τοῦ χριστιανισμοῦ πληθυνθῇ, καὶ ἁπανταχοῦ τῆς γῆς βασιλεύσῃ, καὶ πάντες χριστιανικῶς τὸν βίον διάγωσι, θέλει φθάσει ἡ εὐδαίμων ἐκείνη ἐποχή, τὴν ὁποίαν μετὰ θεοπνεύστου ποιήσεως προεῖπεν ὁ προφήτης Ἡσαΐας· τότε ναί, «λύκος μετ' ἀρνὸς συμβοσκηθήσεται, καὶ πάρδαλις συναναπαύσεται ἐρίφῳ, καὶ μοσχάριον καὶ ταῦρος καὶ λέων βοσκηθήσονται, καὶ παιδίον μικρὸν ἕξει αὐτούς... καὶ λέων καὶ βοῦς φάγηται ἄχυρα, καὶ οὐ μὴ κακοποιήσωσιν'... ὅτι ἐνεπλήσθη ἡ σύμπασα τοῦ γνῶναι τὸν Κύριον».

Βάσις καὶ σκοπὸς τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας εἶναι ἡ ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν ἀνάπτυξις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς ἀγάπης τῶν ἀνθρώπων, ὅπως διὰ τῆς διπλῆς ταύτης ἀγάπης τελειοποιούμενοι, τέλειοι ὡς ὁ Πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀναφανῶμεν καὶ μακάριοι οὕτω κατασταθῶμεν· καὶ διὰ τοῦτο «ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται».

Τὴν διπλῆν ταύτην ἀγάπην πολλάκις καὶ πολλαχῶς ἐδίδαξε καὶ ἀνέπτυξεν ὁ Θεάνθρωπος· ἀλλ' ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους θεία διδασκαλία αὐτοῦ δικαίως θεωρεῖται ἡ περιεκτικωτέρα, καὶ περὶ αὐτῆς ἰδίως θέλομεν διαλάβει ἐν τῷ χειρογράφῳ τούτῳ.

(Ἀκολουθεῖ)

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΗΣ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,, ΚΑΤΑ ΤΟ ΚΖ΄ ΕΤΟΣ 1962

1. Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ὁ Μέγας.
2. Ὁ » Γρηγόριος ὁ Θεολόγος.
3. Ὁ » Ἐφραὶμ ὁ Σύρος.
4. Ὁ » Ἰσαὰκ » »
5. Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμ. Πατριάρχης κ.κ. Ἀθηναγόρας.
6. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰάκωβος.
7. Ὁ Μητροπολίτης Δημητριάδος κ.κ. Δαμασκηνός.
8. Ὁ » Τρίκκης κ.κ. Διονύσιος.
9. Ἡ ἱερὰ Μονὴ Ἐλώνης, Ἡγούμ. Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Μηλαῖος.
10. Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτης, Ἡγούμ. Ἱ. Μ. Διονυσίου, ἅγιον Ὄρος.
11. » Συμεὼν Φιλοθεΐτης, Προηγούμ. Ἱ. Μ. Φιλοθέου » »
12. » Φιλόθεος Ζερβάκος, Ἡγούμ. Ἱ. Μ. Λογγοβάρδας Πάρου.
13. » Χρυσόστομος Νασλίμης (ἤδη Ἐπίσκοπος Μαγνησίας Γ.Ο.Χ.).
14. » Ἀθαν. Βασιλόπουλος, Παρίσιοι.
15. » Γεράσιμος Πετρακόπουλος, Ἐσφιγμενίτης.
16. » Ἰωάννης Κατσιμίγας, Ἡγούμ. Ἱ. Μ. ἁγίου Διονυσίου Ὀλύμπου.
17. » Δαμασκηνὸς Καζανάκης, Βόλος.
18. Χ. Μ. ἅγιον Ὄρος.
19. Ἱερομ. Σάββας Ἐσφιγμενίτης, Ἱ. Μ. Ἐσφιγμένου, ἅγιον Ὄρος.
20. » Καλλίνικος, Προβάτα, ἅγιον Ὄρος.
21. Ἱερεὺς Ζάνος Γουγουτᾶς, u.s.a.
22. » Βασίλειος Μπάμιας, Οἰκονόμος, Μόρια Μυτιλήνης.
23. Γέρων Παντελεήμων Λαυριώτης, βιβλιοθ. Ἱ. Μ. Λαύρας, ἅγιον Ὄρος.
24. Μοναχὸς Θεόκλητος Διονυσιάτης, Ἱ. Μ. Διονυσίου » »
25. » Λάζαρος » » » » »
26. » † Χαράλαμπος » » » » »
27. » Ἰάκωβος Γρηγοριάτης, Ἱ. Μ. Γρηγορίου » »
28. » Ἰωάσαφ Παντοκρατορινὸς Ἁγιορείτης » »
29. » Εὐσέβιος Ἰβηρίτης » »
30. » Αὐξέντιος Φιλοθεΐτης » »
31. » Ἱλαρίων Διονυσιάτης » »
32. » Παῦλος Χοζεβίτης, Ἱεροσόλυμα.
33. » Λουκᾶς Μαλτέζος, Ἱ. Μονὴ 40 Μαρτύρων, Σπάρτη.
34. » Γρηγόριος Ἀτσάλης, Ἱ Μονὴ Λαύρας, Καλάβρυτα.
35. Ἱεροδ. Σεραφείμ, Ἱ. Μονὴ Ἐλώνης.
36. Μοναχὴ Μαριὰμ Μεταξωτοῦ, Τῆνος.
37. » Νεκταρία Χαμπάκη, Χαλκὶ Κορινθίας.
38. Πλάτων Στωϊκίδης, πρωτοψάλτης, Λάρισα.
39. Ἀ. Γ. Περατικοῦ, Σύρος.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

40. Σάββας Στεφ. Διμέλης, Ἀρχάγγελος Ρόδου.
41. Δημ. Βλαχάκης, συν)χος δημοδιδάσκαλος Ἀγιά.

Πρὸς ὅλους τοὺς σεβαστοὺς αὐτοὺς συνεργάτας ἡ «Ἁγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» ἀπευθύνει θερμὰ εὐχαριστήρια.

Ὡσαύτως εὐχαριστεῖ καὶ τὸν κ. Ν. Γκουντόπουλον, ὅστις προσφέρει ἀναργύρως τὴν βοήθειάν του, βοηθῶν εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν δοκιμίων.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Ἀββᾶ Ἡσαΐου, Λόγοι, τιμᾶται μὲ ταχυδρ. δρχ. 55.

2. «Παῦλος ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν» μηνιαῖον δελτίον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος, προνοίᾳ τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Δαμασκηνοῦ.

3. «Τάξις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν 1963» κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὑπὸ Γ. Μπεκατώρου Π.Θ. Τὸ ἐπικρατῆσαν πλέον τυπικὸν καθ' ἅπασαν τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, κατόπιν τῆς καλῆς τάξεως ἣν ἔχει εἰς ὅλας τὰς ἐκκλ. Ἀκολουθίας, ἐξ οὗ καὶ ΤΑΞΙΣ ὀνομάζεται. Συνιστᾶται εἰς ἅπαντα τὸν κλῆρον καὶ τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς τῆς χώρας μας.

Η ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ

Τοῦ Ἀββᾶ Ἡσαΐου συνετελέσθη καὶ ἐκυκλοφόρησε μὲ τὴν τιμὴν τῶν δρχ. 55 μὲ ταχυδρομικά. Ἤδη συνεχίζεται ἡ ἔκδοσις τῶν «11 Ὁμιλιῶν εἰς τὴν Ἑξαήμερον» τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἥτις θὰ διατεθῇ ἀντὶ δρχ. 45 μὲ ταχυδρομικά. Οἱ ἐγγραφέντες καὶ πληρώσαντες αὐτήν, θὰ τὴν λάβουν ἐλευθέραν μετ' ὀλίγον.

Παρακαλοῦμεν διαδώσατε τὰς ἐκδόσεις τῆς «Ἁγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης» εἰς τὸν φιλικὸν ὑμῶν κύκλον.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἔχομεν ἐντολὴν ἀπὸ τὸν πατέρα Παῦλον Χοζεβίτην, τὸν ἐκδότην τῶν «Ἀσκητικῶν Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου», ὅτι οἱ ἀγοράζοντες τὸ βιβλίον τῶν ἀσκητικῶν, θὰ λαμβάνουν δωρεὰν τὴν ἀκολουθίαν τῶν δύο Σύρων, Ἐφραὶμ καὶ Ἰσαάκ, ἀποστέλλοντες δρχ. 55 μὲ τὰ ταχυδρομικά, διὰ ταχ. ἐπιταγῆς:

Διεύθυνσις: Σωτήριον Σχοινᾶν,
Χατζηαργύρη 37, Βόλον

Η «Ἁγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη»
εὔχεται εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς συνδρομητάς της
ὅπως διέλθουν τὰς ἁγίας ἑορτὰς
τῶν Χριστουγέννων καὶ νέου ἔτους
ἐν ὑγείᾳ καὶ πνευματικῇ χαρᾷ.

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΑΠΗΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ἡ «Ἁγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους κλείει τὸ 27ον ἔτος. Οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν συνδρομητῶν εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἀπὸ τὸ α΄ ἔτος 1936, βοηθοῦντες καὶ ἐνισχύοντες τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς ὑλικῶς.

Οἱ τραχεῖς ἀγῶνες οὓς ἀντιμετώπισε καὶ ἀντιμετωπίζει ἡ «Ἁγιορειτικὴ», ἵνα συγκρατηθῇ εἰς τὴν ἐκδοτικήν της ζωήν, εἶναι γνωστοὶ εἰς τοὺς περισσοτέρους, διότι πολλάκις ἐπέμψαμεν ἐκκλήσεις βοηθείας, ἀσχέτως ἂν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἢ ὄχι.

Ἤδη ἀπευθυνόμεθα καὶ πάλιν εἰς τοὺς συνδρομητάς μας καὶ τοὺς παρακαλοῦμεν νὰ ἐνισχύσουν τὴν «Ἁγιορειτικὴν» παντοιοτρόπως.

Ὁ σκοπὸς τῆς «Ἁγιορειτικῆς» εἶναι, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ φέρῃ εἰς τὸ φῶς τοὺς ἀνεκδότους θησαυροὺς τῶν βιβλιοθηκῶν τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ στηρίξῃ τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν, προφυλάττουσα αὐτοὺς ἀπὸ τὰς διαφόρους πλάνας, αἵτινες κυκλοφοροῦν διὰ τῶν πρακτόρων τῆς ποικιλομόρφου κακοδοξίας.

Ἐὰν εὐαρεστοῦνται ἂς ἐγγράψουν ἕνα ἢ δύο συνδρομητάς.

Ἀναμένομεν λοιπὸν τὰς ἐνεργείας αὐτῶν.

Ἡ Διεύθυνσις

ΔΙΑΘΕΤΟΜΕΝ

Ὀλίγα σώματα τοῦ σπανίως ἐρχομένου εἰς φῶς βιβλίου «Πρωτόκολλα» τῶν σοφῶν τῆς Σιών, ἵνα λάβουν γνῶσιν οἱ ἀναγνῶσται αὐτοῦ, πῶς ἐργάζεται ὁ Ἑβραϊσμὸς διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν, διὰ τῆς ἱδρύσεως παγκοσμίου Κυβερνήσεως ὑπὸ τῶν Ἑβραίων.

Τὸ ἀποστέλλομεν ἀντὶ δραχ. 20 ἐμβαζομένων διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς, ἐλεύθερον ταχυδρ. τελῶν.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται ὅσοι τῶν ἀγαπητῶν συνδρομητῶν ζητοῦν πληροφορίας διὰ διαφόρους ὑποθέσεις, ἀνεξαρτήτους τῆς ὑπηρεσίας τοῦ περιοδικοῦ καὶ ἀξιοῦν ἄμεσον ἀπάντησιν, ὅπως ἐσωκλείουν τοὐλάχιστον τὸ γραμματόσημον διὰ τὴν ἀπάντησιν, καθόσον ἡ «Ἁγιορειτική», πτωχὴ οὖσα, δὲν δύναται νὰ ἐπιβαρύνεται ἐπὶ πλέον καὶ μὲ ἄσκοπα ταχυδρομικὰ ἔξοδα.

Ἀπαντήσεις δὲ μόνον ἐπὶ σοβαρῶν ζητημάτων θὰ δίδωνται. Χάριν οἰκονομίας καὶ αὐταὶ αἱ ἀποδείξεις τῶν λαμβανομένων συνδρομῶν, θὰ διαβιβάζωνται ἐν καιρῷ.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ ἐν Ἀθήναις κ.κ. συνδρομηταὶ ὅπως μᾶς ἀποστείλουν τὸν ταχυδρομικὸν τομέα των διὰ τὴν καλλιτέραν ἐξυπηρέτησίν των.

Παρακαλοῦμεν ἀποστείλατε τὰς καθυστερουμένας συνδρομάς σας ἐγγράφοντες καὶ ἕνα νέον συνδρομητὴν

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ "ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ,, ΤΟΥ ΚΖ' ΕΤΟΥΣ 1962

Α'. Ἀκολουθίαι - Κανόνες - Χαιρετισμοὶ

1. Οἶκοι κατ' ἀλφάβητον περὶ εὐχαριστίας σελ. 116
2. Κανὼν περὶ ὑπομονῆς καὶ εὐχαριστίας » 120

Β'. Λόγοι - Ὁμιλίαι

1. Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου πρὸς Ἀντίοχον Δοῦκα 35, 86, 182, 250, 407
2. Περὶ πίστεως, Εὐσεβίου Μοναχοῦ Ἰβηρίτου, Φ.Θ. 64, 104, 163, 237
3. » κρίσεως καὶ κατανύξεως, Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου » 127
4. » ἀρετῶν καὶ κακιῶν » » » 189
5. » ἀγάπης » » » 260
6. » πίστεως καὶ ταπεινοφροσύνης, Ἰσαὰκ » 191, 246
7. » κινήσεως τοῦ σώματος » » » 417
8. Ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον; Ἀθ. Βασιλοπούλου Ἀρχιμ. 29, 93, 156
9. Ἐπιστολὴ Ἰωάννου Εὐχαΐτων πρὸς Ἰωάννην Μοναχὸν 106, 166
10. Ὁ Θεάνθρωπος ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, Δ. Βλαχάκη, δημοδιδασκάλου 262, 327, 398

Γ'. Διηγήματα - βίοι ἁγίων - θαύματα

1. Ὁ Χριστόφορος ἢ τὸ ναυάγιον καὶ ἡ διάσωσις 66, 145, 212, 290, 356, 426
2. Βίος τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀρσενίου τοῦ Μεγάλου » 43
3. Τὰ συνεχιζόμενα θαύματα, ἡ πηγὴ τοῦ Σιλωάμ, Παύλου μον. Χοζεβίτου » 252
4. Διήγησις ὠφέλιμος, Καλλινίκου ἱερομ. Προβάτα » 255
5. Χρονικὰ σημειώματα 40ετίας, Λαζάρου Μον. Διονυσιάτου 46, 176, 264, 413
6. Περὶ τοῦ Μοναχοῦ ποὺ εἶδε τὸν Χριστὸν ἐσταυρωμένον » 51
7. Πατερικὰ διηγήματα, Λαζάρου μον. Διονυσιάτου » 123
8. Ὁ ἅγιος Διονύσιος ὁ ἐν Ὀλύμπῳ, Ἰω. Κατσιμίγα Ἀρχιμ. » 22

Δ'. Διάφορα

1. Παναγιωτάτου Οἰκουμ. Πατριάρχου κ.κ. Ἀθηναγόρου.
— Διάφοροι πατρ. εἰδήσεις ἐκ τοῦ «Ἀποστόλου Ἀνδρέου», 141,211,288,353,424
2. Ἀρχιεπισκόπου Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ.κ. Ἰακώβου.
— Εἰδήσεις ἐξ Ἀμερικῆς 142, 289, 355, 425
3. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ.κ. Δαμασκηνοῦ.
— Ἡ πρωτοχρονιὰ » 5
4. Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ.κ. Διονυσίου.
— Τὰ μοναστήριά μας » 7
5. Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Διονυσιάτου, Ἡγουμένου.
— Ὁ σατανᾶς ἐν δράσει κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος » 9
— Μετασάσεις· Εὐγένιος ἱερομ. Διονυσιάτης » 58
— Θρησκευτικὴ φαλκίδευσις » 135
— Χάριν τῆς ἀληθείας » 375
6. Ἀρχιμ. Συμεὼν Φιλοθεΐτου, Προηγουμένου.
— Περὶ τύχης » 24
— » ὑγείας » 98
— » ὑλισμοῦ » 154
— » ὑπακοῆς » 228

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

	σελ.
7. Παντελεήμονος Γέροντος Λαυριώτου.	
— Ἐκ τοῦ Γεροντικοῦ	41, 109. 169
— Ἀποφθέγματα	» 399
8. Θεοκλήτου Μοναχοῦ Διονυσιάτου.	
— Οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι	» 12
— Περὶ Μάρθας καὶ Μαρίας	» 149
— Ἡ Ὀρθοδοξία καὶ τὸ Βατικανὸν	» 221
— Τὸ ἅγιον Ὄρος ἐν κινδύνῳ	» 293
— Ἡ Ὀρθοδοξία καὶ τὸ Βατικανὸν (παραλειπόμενα)	» 365
— Μακρακιολογία τρίτη	» 389
9. Παύλου Μοναχοῦ Χοζεβίτου.	
— Τὰ συνεχιζόμενα θαύματα ἐν τῇ Λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Σάββα	» 25
— Ἐπιστολὴ Ἰωάννου Μητροπ. Εὐχαΐτων πρὸς Ἰωάννην Μοναχὸν	106, 166
— Ἀρρυθμος ρύθμισις	» 332
— Ἡ ἀξία τῶν βιβλίων, μία φοβερὰ ὀπτασία	» 409
10. Αἰδεσ. Ζάνου Γουγουτᾶ, u s a.	
— Τὰ προβλήματα τῶν ἐν διασπορᾷ Κοινοτήτων μας	» 32
— «Ὁ Ἄθως», Ν. Ι. Λούβαρι, κριτικὴ	» 185
— Ἡ νεολαία καὶ τὰ μοναστήριά μας	» 303
11. Αἰδεσ. Βασιλείου Μπάμια.	
— Εἰς τὸν ὅσιον Νεκτάριον Πενταπόλεως, ποίημα	» 171
— Εἰς τὴν κρυμμένην εἰκόνα τῆς Παναγίας »	» 272
12. Πλάτωνος Στωϊκίδη, Πρωτοψάλτου.	
— Διάστασις μεγαλείου καὶ τραγικότητος, ποίημα	» 55
— Ποιήματα ἐπίκαιρα »	» 130
— Νῆφε ἐν πᾶσι »	» 190
— Ἡ Ἐκκλησία »	» 281
— Ἱερὰ κειμήλια »	» 344
— Ὁ κύκλος τῆς ζωῆς »	» 348
— Ὕμνος εἰς τὸν ἐνανθρωπήσαντα »	» 402
13. Σ Σ, - προσκυνητοῦ.	
— Ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου Προκαθημένου	» 79
— Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν	» 174
— » ἀπὸ τὸν πανάγ. καὶ ζωοδόχ. τάφον τοῦ Κυρίου	194, 240, 311, 379
— Τὸ Γ' ἱερατικὸν Συνέδριον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος	» 347
— Οἱ ἀσκητικοὶ λόγοι τοῦ ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, κριτικὴ	» 96
— Ὅλα τὰ Ἐπίκαιρα	65, 139, 198, 285, 350, 419
— Μεταστάσεις· Χαράλαμπος Χαλδέζος καὶ Παγκράτιος Ξηροποταμηνὸς	» 59
14. Ξ. Μ.	
— Τὸ νέον ἔτος	» 20
— Ἀνάστασις	» 77
— Ἐκ τῶν τοῦ Χρυσοστόμου	» 133
— Αἱ αἱρέσεις. Ἡ Ὀρθοδοξία	» 160
— Ἡ ταπεινὴ κόρη τῆς Ναζαρὲτ	» 231
— «Πῶς νοητέον τὸν θάνατον καὶ πῶς δεῖ αὐτὸν φέρειν»	» 308
— Ἓν ἀγνοούμενον καθῆκον	» 378
15. Ν. Μ.	
— Κρίσις, ποίημα	» 94
— Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα »	» 267

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη

— Εἰς τὸν τίμιον Σταυρόν, ποίημα σελ. » 346
— Βιασταὶ » » 415
16. Ἀναστασίας Περατικοῦ.
— Κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου, τετράστιχα ἰαμβικὰ καὶ ἡρωελεγεῖα 38, 99, 159, 258, 306

Ε'. Μεμονωμένα

1. Περὶ κακολογίας, Γρηγορίου Μοναχοῦ Ἀτσάλη, Καλάβρυτα » 27
2. Ὁ χρυσοῦς κανὼν τῆς συμπεριφορᾶς » » » 137
3. Περὶ πονηρίας καὶ δολιότητος » » » 278
4. » τῆς μακαριότητος τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, Λουκᾶ Μαλτέζου μον. » 33
5. » τῆς ἀθλιότητος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κλπ. » » 180, 229, 321
6. Ἀνάλεκτα 28, 31, 63, 85, 113, 193, 232, 254, 310, 331, 401, 418
7. Παράκλησις εἰς τὴν Παναγίαν, Σάββα Διμέλη, Ρόδος » 48
8. Ποίημα εἰς τοὺς τρεῖς Ἱεράρχας » » » 57
9. Ἡ σταύρωσις τοῦ Κυρίου » » » 115
10. Ὑποτύπωσις ἡσυχαστικῆς ζωῆς κλπ. Λαζάρου Διονυσιάτου 187, 233, 324
11. Ἡ ἀνάστασις τοῦ βυζαντινοῦ Κράτους κλπ. Ἰωάσαφ Μον. ἁγιορείτου » 49
12. Ἐκλογὴ ἱερῶν ἀποφθεγμάτων ἐκ τῆς Μ. Διονυσίου 53, 111, 172, 295, 329, 393
13. Μεταστάσεις Μοναχῶν » 58
14. Κατάλογος θεμάτων τῆς μελλούσης πανορθοδόξου Προσυνόδου » 59
15. Ὁ γάμος τῶν ἱερωμ. Χρυσοστ. Νασλίμη (ἤδη ἐπισκόπ. Μαγνησίας Γ.Ο.Χ.)» 88
16. Ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος, Ἀρχιμ. Δαμασκηνοῦ Καζανάκη 101, 155
17. Εὐχὴ πρὸς ἀπόκτησιν δακρύων πένθους, Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου » 114
18. «Δράξασθε παιδείας», Χ. Μ. 125, 178
19. Χρηστότητα καὶ παιδείαν καὶ γνῶσιν δίδαξόν με, τοῦ ἰδίου » 283
20. Γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας » 186
21. Ὁ Οἰκουμ. Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ ΣΤ' ἀπορρίπτει πρόσκλησιν κλπ., Γ. Βυζαντίου » 268
22. Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Χιλιετηρίδος τοῦ ἁγίου Ὄρους » 273
23. Πίστις καὶ ἀγάπη, Ἀρχιμ. Γερασίμου Πετρακοπούλου 275, 339
24. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου, Ἰακώβου μοναχοῦ Γρηγοριάτου » 304
25. Αἱ χρυσαῖ πτέρυγες » » » » 404
26. Μοναχικὸς καὶ κοινωνικὸς Μοναχισμός, Χ. Μ. » 341
27. Ἡ πανήγυρις τῆς Ἱ. Μονῆς Ἐλώνης, Σεραφεὶμ ἱεροδιακόνου » 343
28. Ἡ κοσμικοποίησις τοῦ ἁγίου Ὄρους, Αὐξεντίου μοναχοῦ Φιλοθείτου » 388
29. Περὶ μισομονάχου τινὸς ἐπισκόπου, Ἱλαρίωνος μον. Διονυσιάτου » 391
30. Ἐγκώμιον εἰς τὴν ὁσίαν Πελαγίαν, Μαριὰμ μον. Μεταξωτοῦ » 392

Athos Library
Αγιορειτική Βιβλιοθήκη